

AVUKATLIK DİSİPLİN HUKUKU

Av. M. Haşim Mısıır

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

Türkiye Barolar Birliği Yayınları : 306

*AVUKATLIK
DİSİPLİN HUKUKU*

ISBN: 978-605-9050-62-3

© Türkiye Barolar Birliği

Eylül 2016, Ankara

Türkiye Barolar Birliği
Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad.
Av. Özdemir Özok Sokağı No: 8
06520 Balgat - ANKARA
Tel: (312) 292 59 00 (pbx)
Faks: 312 286 55 65
www.barobirlik.org.tr
yayin@barobirlik.org.tr

Baskı
Şen Matbaa
Özveren Sokağı 25/B
Demirtepe-Ankara
(0312. 229 64 54 - 230 54 50)

AVUKATLIK DİSİPLİN HUKUKU

Av. M. Haşim Mısıır

SUNUŞ

Türkiye Barolar Birliği, özellikle meslektaşlarımızın ihtiyaçlarına cevap verebilecek yayınlarına özenle devam etmektedir. Elinizde bulunan kitap, 2001 yılından bu yana Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu üyeliği yapmakta olan değerli arkadaşımız M. Haşim Mısıır'ın özenle topladığı, sistematik hale getirdiği kararlara dayalı bir başvuru kitabı olarak yayıma hazırlandı.

Avukatlık Yasası'nın 34. maddesine göre, "Avukatlar yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak" yükümlüğündedirler. Bu yükümlülüğün ayrıntıları Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nda düzenlenmiştir. Bu maddeye göre, avukatlar "Türkiye Barolar Birliği'nce belirlenen meslek kurallarına uymakla" bu yükümlülüklerini yerine getirebilirler.

Mesleğimizin "kutsal" olarak nitelendirilmesinin nedeni, iş sahiplerinin can, ırz, namus ve mal varlıkları ile bütün hakları üzerinde söz sahibi olma ve bu alanlardaki tasarruflarını, "özen, doğruluk ve onur içinde" yapma yükümlülüğünden ileri gelmektedir. Yetkilerini, işin kapsam ve önemine uygun, "güven" verecek biçimde kullanmaları gerekir. Bu bağlamda her avukatın, tek tek mesleğimizin tümünün topluma vereceği güven duygusunun sorumluluğunu hissetmesi ve buna göre davranması şarttır.

Güven duygusunun ve yükümlülüklerin bir güvencesi de, aksine davrananların ceza tehdidi altında olduğunun bilinmesidir. Bu bilgi, hem meslektaşlarımızda hem de iş sahiplerinde bulunmalıdır ki, biri yükümlülüğünü, diğeri ise güven duygusunu yitirmesin.

Bu nedenle disiplin kurullarımız büyük önem taşımakta, mesleğimizin tüm sorumluluğunu yüklenmiş bulunmaktadır. Onların özenli ve adil kararları topluma ve avukatlara hakları ile sorumluluklarının sınırlarını gösterecektir.

Sevgili dost ve arkadaşımız M. Haşim Mısır'ın hazırlamış olduğu kitap bunun için önem taşımaktadır. Alanında ilk kitaptır. Kendisine çalışmalarından dolayı teşekkür borçluyuz.

Kitabın meslektaşlarımızın mesleki faaliyetlerini yaparken daha titiz olmalarını sağlaması yanında; barolarımızda görev yapan ve göreve talip olacak arkadaşlarımıza da rehber niteliği taşıyacağı muhakkaktır. Bu yönüyle büyük bir noksanı gidereceğine inanmaktayım.

Türkiye'de avukatlık mesleği ile ilgili araştırma ve yayın fazla değildir. Olanların da, özellikle mesleğin yapısı ve geleceğe yönelik düşüncelere ilham kaynağı olması açısından yeterliliği tartışılabilir. Bu nedenle mesleğimiz ile ilgili pek çok konuda yenilik yapılması, düşünce ortamı yaratılmadığı için zorluklarla karşılaşmakta; "böyle gelmiş, böyle gider" düşüncesi ağır basmaktadır. Elinizdeki kitap, kurallar ile uygulama arasındaki çatışmayı, disiplin açısından karşı karşıya kalınan sorunları –Disiplin Kurulu'na yansıyan boyutları ile sistematik biçimde– ortaya koymakta, tartışma ortamı hazırlayacak; yeni, çağdaş düşüncelere, araştırmalara ortam ve olanak sağlayacaktır.

Yazarına ve kitabı yayına hazırlayanlara, emeği geçen herkese ve özellikle böyle bir kitabın hazırlanmasında verdikleri kararlarla alt yapıyı oluşturan Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun önceki ve şimdiki başkanları ile –benim de bir dönem aralarında bulunmakla şeref duyduğum– üyelerine candan teşekkür ederim. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 1982–2005 yılları arasında, uzun süre, başkanlığını büyük bir özveri ile yapmış ağabeyimiz Ayhan Erol'un bu kararlardaki katkısını bu vesile ile özellikle vurgulamak isterim. Kurulda görev almış bütün meslektaşlarımızdan ölenlere rahmet, sağ olanlara sağlıklı, mutlu günler diler, saygılar sunarım.

Av. Özdemir Özok

Türkiye Barolar Birliği Başkanı

ÖNSÖZ

Avukatlık disiplin hukuku günümüzde hem dışardan ve hem de içimizden gelen saldırılarla daha da önemli hale geldi. Binlerce yıllık geçmişe sahip mesleğimizin yasa ve etik kurallara uygun olarak icrası, kolektif itibarın korunması, kazancı mesleki itibarı ile doğru orantılı mesleğimiz adına uyulması zorunlu meslek kurallarının bilinmesi ve uygulanmasını gerektiriyor.

Av. Ali Haydar Özkent'in 1940 yılında yayınladığı "Avukatın Kitabı" gerçek bir başyapıt olarak güncelliğini korumakta, Av. Faruk Erem'in "Meslek Kuralları Şerhi" ilk başvurduğumuz kaynak olmaktadır. Kendilerini rahmet ve şükranla anıyorum. Sayın Av. Semih Güner'in "Avukatlık Hukuku", Sayın Prof. Meral Öztekin'in "Avukatlık Mesleği, Avukatın Hak ve Yükümlülükleri", Sayın Prof. Nejat Aday'ın "Avukatlık Hukukunun Genel Esasları", Sayın Av. Adil Giray Çelik'in "Tarihte Savunma ve Meslek Kuralları" isimli eserleri de önemli kaynaklardır.

Ancak, Türkiye Barolar Birliği Yönetim ve Disiplin Kurulu kararları ışığında "Avukatlık Disiplin Hukuku"nun derli toplu olmadığı da bir gerçek. Mesleki çalışmalarımızda nasıl ki öncelikle Yargıtay kararı arıyorsak, meslek hukukumuzda da Türkiye Barolar Birliği Yönetim ve Disiplin Kurulu kararı arıyoruz. Amacımız, kararlar ışığında Baro Yönetim ve Disiplin Kurulları'nın ve Staj Eğitim Komisyonlarının çalışmalarına katkıda bulunmak ve AİHS'ne uygun disiplin kovuşturması yapılmasını sağlamaktır.

Kitabın yayınlanmasında büyük destek veren başta Türkiye Barolar Birliği Başkanı Özdemir Özok olmak üzere tüm Yönetim Kurulu üyelerine, 22 yıl Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu Başkanlığını özveri ile yapan ve bizleri yetiştiren Av. Ayhan Ero'la, birlikte çalışma onurunu yaşadığım Av.

VIII

Tuncer Yılmaz, Av. Erdoğan Saruhanoğlu, Av. Zafer Merzifonluoğlu, Av. Hüseyin Erkenci, Av. Çetin Kural, Av. Mustafa Çavuş, Av. Hüseyin Erseven, Av. Okan Selek, Av. Ünal Çankaya, Av. Daham Keleş, Av. Başar Yaltı'ya teşekkürlerimi şahsım ve mesleğim adına belirtmek görevim.

1983 yılından beri bana verdikleri destekle Gaziantep Baro'sunun başkanlık dahil her kademesinde mesleğime hizmet etmemi ve benim Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nda görev almamı sağlayan Gaziantep Barosu'nun tüm avukatlarına, yardım ve desteklerini esirgemeyen Av. Zafer Okur, Av. Salih Türk ve Av. Mehmet Balcı'ya teşekkürü borç bilirim.

Kitabın oluşumuna önemli katkıda bulunan Türkiye Barolar Birliği Yayın Kurulu başkanı Av. Teoman Ergül olmak üzere, özellikle Av. Özcan Çine'ye, kalem personelimize ve kitabın basımında görev alan çalışma arkadaşlarına teşekkürü borç biliyorum.

İzninizle üstün bir özveri ile çalışmalarımnda bana destek, güç ve cesaret veren eşim Asuman, evlatlarım Deniz, Cihan ve Şeyda'ya da şükranlarımı arz etmek istiyorum.

Kitabın birçok eksiği olduğu muhakkak. Yoruma dayalı bir hukuk dalı olması nedeniyle kavram ve içindekiler dizini hazırlamaktaki zorluk kaçınılmaz. Eleştiri ve desteklerinizle gelişeceği inancındayım.

Umarım faydalı olur.

Nisan 2009 Gaziantep

Av. M. Haşım Mısır

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ

Nisan 2008'de Türkiye Barolar Birliği tarafından yayını gerçekleştiren kitabın meslek hukukumuzda önemli bir boşluğu doldurmuş olduğunu görme mutluluğunu yaşadım. Bana bu mutluluğu yaşatan, ikinci baskıyı teşvik, soru ve tartışmaları ile yönlendiren, başta Baro Başkanlarım olmak üzere tüm meslektaşlarıma minnet borçluyum.

Birinci baskıda 2007 yılı sonuna kadar olan Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararları temel alınmıştı. Türkiye Barolar Birliği'nin Mayıs 2009'da yapılan 30. Genel Kurulu'na kadar geçen bir buçuk yıllık sürede kitabın önemli eksikliklerini kısmen de olsa tamamlama olanağı buldum.

Bu baskıya önceki örnek kararlara ilave olarak 67 yeni karar, Avukatlık Yasası 23, 45, 48, 57, 59, 64 ve 173'üncü maddeler ve ilgili karar örnekleri, yorumlar girdi. Sayfa sayısının artmaması için gerek önceki ve gerekse yeni koyduğum kararlarda kısaltmalar yapmak zorunda kaldım. Bu nedenle kararların özellikle staj eğitim çalışmalarında ilgili madde başlığı ve Meslek Kuralı ile birlikte yorumlanmasında fayda vardır.

Kitabımın ikinci basımını üstlenen, özenli ve özverili çalışması ile beni yormayan İmaj Yayınevi sahibi Mehmet Bağdatlıoğlu ve değerli çalışma arkadaşlarına sonsuz teşekkürler.

Ekim 2009 Gaziantep

Avukat M. Haşim Mısır

SUNUŞ

Avukatlık mesleği, “onur” ve “saygınlık” kavramlarına en fazla vurgu yapılan mesleklerden biridir. Avukatlık onurunun korunması ve mesleğin toplum içindeki saygınlığının artması, meslek kurallarının bilinmesini ve doğru uygulanmasını gerektirir. Öte yandan, avukatlık mesleğinde disiplin hukuku bakımından uyulması gereken kuralların birçok mesleğe göre daha ayrıntılı düzenlemelere tabi olması, avukatın, adaletin sağlanmasında yargısal kamu hizmeti yürütmesi özelliğinin bir sonucudur.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu Başkanı Av. M. Haşim Mısır tarafından hazırlanan bu kitap, avukatlık disiplin hukuku alanında en kapsamlı kaynaklardan biri olma özelliğini taşıyor. Sayın Mısır’ın, TBB Disiplin Kurulu kararlarından titizlikle derlediği ve sistematik hale getirdiği bu çalışmanın gözden geçirilmiş üçüncü baskısında, TBB meslek kuralları çerçevesinde güncel kararlar ve değerlendirmeler yer alıyor.

Son derece özenli ve özverili bir çalışmanın ürünü olan bu eserin, meslektaşlarımız için her an ellerinin altında bulunduracakları bir kaynak olacağına inanıyor; deneyimlerini ve bilgi birikimini bizlere aktarmayı görev bilen değerli meslektaşım, en içten sevgi, saygı ve şükranlarımı sunuyorum.

Av. Prof. Dr. Metin Feyzioğlu
Türkiye Barolar Birliği Başkanı

ÜÇÜNCÜ BASKIYA ÖNSÖZ

Avukatlık disiplin hukukunun bilinmesi, özümlemesi günümüzde özellikle ceza ve hukuk yargılamasındaki önemli değişikliklerle daha da önemli hale geldi.

Nisan 2008'de ikinci baskısı yapılan kitabın meslek hukukumuzda önemli bir boşluğu doldurmuş olduğunu görme mutluluğunu yaşadım. 2013 yılında TBB Disiplin Kurulu'nda görev aldım ve önemli eksiklikleri tamamlama şansım oldu.

Bu baskıya önceki örnek kararlara ilave olarak 235 yeni karar ve özellikle ceza yargılamasının yansımalarını koyma fırsatı buldum. Sayfa sayısının artmaması için gerek önceki ve gerekse yeni koyduğum kararlarda kararın emsal özelliği taşıyan bölümlerini sunmaya çalıştım. Kitap ekinde tüm karar asıllarını CD halinde verecek ve bu suretle sonuca nasıl varıldığı hususunda bilgilenmenizi, öncelikle Baro Yönetim ve Disiplin Kurulları ile meslek içi eğitim ve staj eğitiminde de tam olarak yararlanmanızı da sağlamış olacağım.

Kitabın yayınlanmasına büyük destek veren başta Türkiye Barolar Birliği Başkanı Prof. Dr. Avukat Metin Feyzioğlu olmak üzere tüm Yönetim Kurulu üyelerine, TBB Disiplin Kurulu üyeleri Prof. Dr. Avukat Rona Aybay, Avukat Ruhi Bacanlı, Avukat Ünal Dinç, Avukat Özkan Bulgu, Avukat Faik Yıldız, Avukat Oktay Yalçın ve Avukat Dilaver Erdoğan'a teşekkürlerimi şahsım ve mesleğim adına belirtmek görevim.

Kitabımın oluşumunda emeklerini esirgemeyen Avukat Soner Alper ve Avukat Özgecan Yanlı'ya, üstün bir özveri ile çalışan personellerimiz İbrahim Çalışkan ve Hulusi Özen'e sonsuz teşekkürler.

Kitabın basımına emek veren Mustafa Horuş'a, şen Matbaası sahibi Mustafa şen ve çalışanlarına teşekkürlerimi sunuyorum.

1983 yılından beri bana verdikleri destekle Gaziantep Barosu'nun başkanlık dahil her kademesinde mesleğime hizmet etmemi ve benim Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nda görev almamı sağlayan Gaziantep Barosu'nun tüm avukatlarına, teşekkürü borç bilirim.

Yaşatılan bütün olumsuzluklara kendi yaşadığı sağlık sorunlarını aşarak beni gün yirmi dört saat motive eden, destekleyen, güç ve cesaret veren eşim Hayati Asuman Mısıra' şükranlarımı arz etmek vicdan borcumdur.

Yoruma dayalı bir hukuk dalı olması nedeniyle kavram ve içindekiler dizini hazırlamaktaki zorluk kaçınılmaz. Eleştiri ve desteklerinizle gelişeceği inancındayım.

Umarım faydalı olur.

Temmuz 2016 - Gaziantep
Avukat M. Haşim Mısıra

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	V
İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ.....	VII
ÖNSÖZ.....	IX
ÖNSÖZ.....	XI
İÇİNDEKİLER.....	XIII

BİRİNCİ BÖLÜM

DİSİPLİN YARGILAMASI YÖNTEMİ

I. DİSİPLİN CEZALARININ UYGULANACAĞI HALLER (Madde 134)	1
II.DİSİPLİN SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMASINA TABİ OLANLAR..	2
III. DİSİPLİN CEZALARI (Madde 135).....	4
A. Uyarma Cezası.....	4
B. Kınama Cezası.....	4
C. Para Cezası.....	5
Para Cezalarının Hesaplanması.....	5
D. İşten Çıkarma.....	6
E. Meslekten Çıkarma.....	6

IV. CEZALARIN UYGULANMA ŞEKLİ (Madde 136) 6**A. İlk disiplin suçunda en az kınama cezası verilmesi gereken haller 7**

1. Yüklenen görevin özen, doğruluk ve onur içinde yapılmaması en az kınama cezasını gerektirir 7

2. Yasanın öngördüğü en az kınama cezası verilmesi gereken haller, Yasanın 6. kısmında bildirilen yükümlülüklerdir. 9

3. İlk defasında en az kınama cezası verilmesi gerektiği hükmü, her ilk suç için ilk defasında kınama cezası verilmesi gerektiği anlamına gelmez. Koşulları varsa, daha ağır ceza verilebilir. 10

B. Tekerrür nedeniyle üst ceza uygulanmasının zorunlu olduğu haller 12

1. Yasanın altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında yeni disiplin suçu için üst ceza verilmesi zorunludur. 12

2. Beş yıllık bir dönem içinde iki veya daha fazla disiplin cezası varsa, son eylem için bir üst ceza uygulanması zorunludur. 13

3. Eylem tarihinde disiplin sicilinde kesinleşmiş ceza yok veya karar Yargı kararı ile kaldırılmışsa, tekerrür hükmü uygulanamaz..... 14

4. Disiplin sicilinden silinmeyen cezalar tekerrüre esastır. 15

C. İlk defasında en az işten çıkarma cezası verilmesi zorunlu olan haller;..... 16**D. İlk defasında meslekten çıkarma cezası verilmesi gereken zorunlu haller; . 17**

1. Avukatın, Avukatlık Yasası 5/a maddesinde öngörülen suçlardan biri ile kesin hükümlülüğü halinde, meslekten çıkarma cezası verilmesi zorunludur..... 18

2. Bir defa işten çıkarılan avukat, beş yıllık dönem içinde bu yasanın altıncı kısmındaki kurallara aykırı davranışta bulunursa meslekten çıkarılır. 19

3. Avukatlık Yasasınının 45/son maddesi uyarınca eylemin tekrarı halinde meslekten çıkarma cezası verilmesi zorunludur..... 20

V. SAVUNMA HAKKI..... 20**A. Savunma vermeyen avukata idari para cezası verilebilir mi? 24****B. İdari para cezası, tekerrüre esas olmaz. 25****VI. BAROYA YAZILMADAN ÖNCEKİ VE MESLEKTEN AYRILDIKTAN SONRAKİ EYLEM VE DAVRANIŞLAR..... 25**

VII. DİSİPLİN KOVUŞTURMASINI YÜRÜTME YETKİSİ VE EKSİK ÜYELERİN TAMAMLANMASI..... 29

- A. Yetki;.....29
- B. Baro başkanı, yönetim ve disiplin kurulu üyelerinin kendi haklarındaki işlerin görüşmelerine katılma yasağı;30
- C. Toplantı yeter sayısı ve eksik üyenin tamamlanması;31

VIII. CEZA KOVUŞTURMASININ DİSİPLİN KOVUŞTURMASINA TESİRİ 32

- A. Avukat hakkındaki ceza soruşturması disiplin kovuşturmasının sonuçlandırılmasına engeldir, sonucu araştırılmalıdır. 33
1. Amaç; aynı eylemden dolayı ceza davası açılmış ve “mahkumiyetle sonuçlanmış” ise Avukatlık Yasasının 158. maddedeki ilkeler göz önünde bulundurulmak suretiyle disiplin cezası tayin ve takdir, “eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması” halinde disiplin cezası tayinine yer olmadığına karar vermektir. 33
2. Görevle ilgili olmayan eylemlerden dolayı genel hükümler çerçevesinde dava açıldığı öğrenilmişse, sonucu beklenmelidir. 34
3. Cumhuriyet Başsavcılığı'nca verilen takipsizlik kararının kesinleşip kesinleşmediği araştırılmalıdır. 34
4. Mahkemece Adalet Bakanlığı'ndan soruşturma izni verilip verilmeyeceği hakkında görüş istenilmesine karar verilmiş ise, sonucu araştırılmalıdır.... 35
5. Ceza davası sonucu beklenmeden ne sebeple olursa olsun karar verilemez. 35
6. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararından sonra, aynı eylemden dolayı Adalet Bakanlığı'nca suç duyurusunda bulunduğu bildirildiğinde, bu duyurunun sonucu beklenmelidir. 36
- 7- Adalet Bakanlığı'nın “kovuşturma izni verilmemesine” ilişkin karar hakkında İdari Yargı'da dava açılmışsa sonucu beklenmelidir. 36
- 8- Baro Disiplin Kurulu kararı kesinleşmeden yargılamanın yenilenmesine karar verilmişse sonucu beklenmelidir. 37
- 9- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca CMK 308. maddede bildirilen kanun yoluna başvurulmuşsa sonucu beklenmelidir. 37
- 10- Anayasa Mahkemesi, AİHM ve Hukuk Mahkemeleri kararlarının sonuçlarının beklenmesi gerekmez. 38

XVIII

- B. Beraat kararlarının disiplin soruşturma veya kovuşturmasına etkisi;..... 39
- 1- Beraat kararı CMK 223/2-e maddesinde belirtilen nedenle verilmiş ise disiplin cezası verilmemelidir. 40
- 2- Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle beraat hali dışında beraat kararı disiplin cezası verilmesine engel olmaz. .. 40
3. Şahsi davanın şikayetten vazgeçme nedeniyle düşürülmesi, 44
4. Ön ödeme nedeniyle davanın düşürülmüş olması; 44
5. Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olması, 45
- C. Mahkumiyet kararlarının disiplin kovuşturmasına etkisi;..... 47

IX. DİSİPLİN KOVUŞTURMASININ AÇILMASI 48

- A. Disiplin soruşturması açılmasını kimler isteyebilir; 48
1. İhbar ve şikayet; 48
2. Cumhuriyet Savcısının istemi; 52
3. Baro yönetim kurulunca görülecek lüzum; 52
- B. Disiplin kovuşturmasının başlaması; 52
- C. Disiplin kovuşturmasının açılması; 52
- 1- Baro Disiplin Kurullarının gerekçesiz Baro Yönetim Kurulu kararlarını iade hak ve yetkisi vardır. 53
- 2- Disiplin Kovuşturması açılmasına dair bir karar olmadan Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan işlemlerin hukuken geçersiz ve "yok hükmünde"dir. 55
- 3- Baro Disiplin Kurulları kararda yer almayan iddialarla ilgili karar veremez. 55
- D. Disiplin soruşturmasının bir yıllık sürede bitirilmesi mecburiyeti; 56
- E. Soruşturma yapılmasında izlenecek yöntem; 58
- F. Toplantı ve karar yeter sayısı; 60
- G. Baro Yönetim Kurulu kararının ilgililerine tebliği; 61

X. KARAR 62

- A. Disiplin kovuşturmasına yer olmadığına ilişkin karar; 63
1. Barolar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu kararlarına uymak zorundadır. 63

2. Disiplin kovuşturmasına yer olmadığına ilişkin karar yargı denetimine tabi midir?65

B. Disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin karar;66

XI. AYNI EYLEMDEN DOLAYI YENİDEN İNCELEME.....67

XII. DİSİPLİN KURULUNDA DURUŞMA.....70

A- Baro disiplin kurullarının niteliği;.....70

B. Baro disiplin kurullarının kuruluşu;71

C. Disiplin kovuşturmasının başlaması;71

1. Kararın Baro yönetim kuruluna iadesi;71

2. Baro yönetim kurulu kararı olmaksızın disiplin kovuşturması yapılabilir mi?72

3. Disiplin kurulu ayrı ayrı açılan disiplin kovuşturma dosyalarını birleştirebilir, ayırabilir mi?73

4- Baro disiplin kurulları kararın hüküm fıkrasında yazılı maddi hataları düzeltme yetkisini haizdir.....77

XIV. DURUŞMA.....77

A. Duruşma istemi;77

B. Duruşma gizli olur;80

C. Disiplin kurulu başkan ve üyeleri duruşmada cübbe giymek zorundadır; 84

D. Şikayetçinin de duruşmaya çağırılması gereklidir;.....85

E. Kovuşturmanın bir yıllık sürede bitirilmesi ;.....85

XV. GIYAPTA DURUŞMA86

XVI. DİSİPLİN KURULUNCA İZLENMESİ GEREKEN YÖNTEM86

1. Kovuşturma esnasında şikayetçiye tebligat yapılmalı mıdır?87

2. Şikayetli avukattan savunma istenmelidir;.....89

3. Disiplin kurulu incelemesini evrak üzerinde yapar. Ancak hemen karar veremez;91

4. Avukatın sicil özeti dosyada olmalıdır;.....92

XVII. DELİLLERİN GÖSTERİLMESİ VE İNCELENMESİ	93
XVIII. TANIK VE BİLİRKİŞİ DİNLENMESİ	94
A. Tanık;.....	94
1. Müvekkilin tanık olarak dinlenme zorunluluğu yoktur.....	94
2. Talep olmaksızın re'sen tanık dinlemek zorunlu değildir.....	95
3. Tanık dinlenmesine karar verilmişse dinlemeli, vazgeçilmişse nedeni gerekçeli olarak açıklanmalıdır.	95
4. Avukatın vekil sıfatıyla cevap ve vekaletname sunması, davayı üstlendiğini gösterir. Aksinin tanıkla kanıtlanması olanaksızdır.....	96
5. Yazılı belge ile kanıtlanması zorunluluğu bulunan bir hususta Baro Disiplin Kurulunca tanıkların dinlenmemiş olması, eksik inceleme olarak kabul edilemez.	97
B. Bilirkişi incelemesi;.....	98
C. Tanığın istinabesi;.....	99
XIX. İSTİNABE TALİMATININ YERİNE GETİRİLMESİ.....	99
XX. TANIK VE BİLİRKİŞİLERİN ÇAĞRILMASI	99
XXI. DİSİPLİN KURULU ÜYELERİNİN REDDİ VE İSTİNKAFI	100
A. Ret ve istinkaf nedenleri;	100
B. Ret ve istinkaf isteminin incelenmesi;	101
C. Ret ve istinkaf talebinin reddine ilişkin kararlara itiraz edilebilir mi?	104
XXII. KARAR.....	106
A. Karar yeter sayısı;	106
B. Karar mutlak surette gerekçeli olmalıdır;	106
XXIII. BARO DİSİPLİN KURULLARININ KARARLARINDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN ÖNEMLİ HUSUSLAR.....	108
1. Baro disiplin kurulu, yönetim kurulu kararında değinilmeyen hususlar hakkında karar veremez bu nedenle savunma hakkının kısıtlanmasına da	

neden olamaz.	108
2. Vazgeçme nedeniyle kovuşturmanın düşürülmesine veya disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar verilemez.	108
3. Baro disiplin kurullarının Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararlarına ısrar hakkı yoktur.	109
4. Disiplin kurullarının uyarma cezası verme hakkı vardır.	110
5. Baro disiplin kurulları Avukatlık Yasasının 72. maddesinde belirtilen hallerle ilgili olarak levhadan silme kararı veremez.	111
6. Baro Disiplin Kurulları levhadan silme kararı veremez.	112
7. Maddi gerçek hiçbir kuşkuya yer vermeyecek biçimde saptanmamışsa, disiplin cezası verilmemelidir.	112
8. Asıl karar kısa karar olup, gerekçeli kararın buna uygun olması gerekir. ..	114
9. İtiraz halinde disiplin kurulu dosya aslını göndermelidir.	114
10. Karara itiraz yeri ve süresi yazılmalıdır;	115
11- Baroların tazminat istemleri hakkında karar verme yetkisi yoktur.	115
12. Yazılı belge ile kanıtlanması gereken hususlarda HMK 199. madde hükmü değerlendirilmelidir.	116
13- Vefat halinde disiplin kovuşturmasının düşürülmesi gerekir.	116
14. Şikayetçinin vefatı halinde disiplin kovuşturması düşürülemez.	116
15. Yargıtayın aleyhe bozma karar gerekçesindeki suç vasfının değişmesine ilişkin kararları bağlayıcıdır. Buna göre disiplin cezası tayini gerekir.	117
16- Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun bozma kararından sonra aleyhe itiraz yoksa daha ağır ceza verilemez.	118

XXIV. KARARLARIN TEBLİĞİ..... 118

XXV. AVUKATIN DOSYAYI GÖRME VE ÖRNEK ALMA HAKKI 120

XXVI. İŞTEN YASAKLAMA 121

1. Tedbir mahiyetinde işten yasaklama kararı için gerekli koşullar.	122
2. Kovuşturmanın devamı sırasında re'sen tedbir mahiyetinde işten yasaklama kararı verebilir. Kararın kesinleşmiş olması gerekmez.	124

XXII

3. Şikayetlinin bu amaçla duruşmaya çağırılması ve savunmasının alınması zorunludur. 125
- 4- Şikayetçinin de tedbiren işten yasaklama talep etme hakkı vardır..... 125
- 5- Avukatlık Yasası 71. maddesi gereği de tedbiren işten yasaklama kararı verilebilir. 126

XXVII- İŞTEN YASAKLAMANIN ZORUNLU OLDUĞU HALLER 127

1. Baro disiplin kurulunca haklarında meslekten çıkarma cezası verilenlerin işten yasaklanmaları zorunludur. 128
- 2- Avukatlık Yasası 154. maddesi gereği takdir olunan tedbiren işten yasaklama kararı, Baro Disiplin Kurulu kararının kesinleşmesi ile birlikte kendiliğinden kalkar. 128
3. Avukatlık Yasasının 42. maddesi uyarınca görevlendirilen avukat aldığı ücreti merciiine vermezse işten yasaklanmak zorundadır. 130

XXVIII. İŞTEN YASAKLAMANIN HÜKÜMLERİ: 130

- 1- Madde emredici hükümdür. En az işten çıkarma cezasını gerektirir. 132
- 2- İşten yasaklı avukat, hukuki danışmanlık hizmeti yapamaz..... 133
- 3- Yasaklı dönemde iş aksatılmamalı, müvekkile zarar verilmemelidir. 133
- 4- Görevlendirilen avukatın ücretini yasaklı avukat ödemek zorundadır..... 134

XXIX. İŞTEN YASAKLAMA KARARININ KALDIRILMASI 135

XXX. DİSİPLİN KURULU KARARLARINA KARŞI İTİRAZ

(Avukatlık Yasası 157) 136

1. İtirazın otuz gün içinde yapılmaması ve süreyi uzatan yasal bir neden bulunmaması..... 137
- 2- Vekille takip edilen işlerde Baro Disiplin Kurulu kararının vekile tebliği zorunludur. 138
- 3- İtiraz süresi içinde İdari Yargıda dava açılmış ve “idari merci tecavüzü” gerekçesi ile karar verilmiş ise, itiraz süresinde yapılmış sayılmalıdır..... 139
5. İtiraz edilmediği bildirilen karara yeniden itiraz edilemez..... 141

- 6- Şikayetçi kovuşturma aşamasında şikayetten vazgeçmişse Baro Disiplin Kurulu kararına itiraz edemez; 143
- 7- Adli tatile ilişkin hükümler disiplin yargılamasında uygulanmaz. 143
8. Baro yönetim kurulunun itiraz hakkı. 144

**XXXI. TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ DİSİPLİN KURULU'NDA
DURUŞMANIN İCRASI 144**

**XXXII. TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
DİSİPLİN KURULU'NUN YETKİSİ 146**

1. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun fer'i işlemlerle ilgili karar verme yetkisi yoktur. 146
2. Avukatlık Yasasının 64. maddesi uyarınca verilen idari para cezasına ilişkin kararlara itirazın bakma yetkisi yoktur. 147
- 3- Şikayetli karara itiraz etmemiş, şikayetçi veya Cumhuriyet Savcısı karara itiraz etmiş ise, karar şikayetli lehine olabilir. 148
4. Aleyhe itiraz yoksa, karar onanmak zorundadır. 149
5. Kurul'un karar düzeltme istemi ile kararını yeniden inceleme ve karar verme yetkisi yoktur. 150

**XXXIII. DELİLLERİN SERBESTÇE TAKDİRİ, CEZA VERMENİN AMACI
VE CEZADAN MAHSUP 150**

- A. Delillerin serbestçe takdiri; 151
- B. Ceza vermenin amacı; 151
1. Takdir hakkı kullanılırken, maddi gerçek göz önünde bulundurulmalı, keyfilğe kaçılmamalıdır. 151
- 2- Mesleki dayanışma ilkelerine özenle dikkat edilmelidir; 152
3. Ciddi bir iddia ve sahte mahkeme kararı ortada iken, suç olan eylemin görmezlikten gelinmesi kabul edilemez. 153
4. Avukatın yasal olanaklardan usulüne uygun olarak yararlanması..... 153
5. Meslek onurunu korumaya yönelik çabalarda toleranslı olunmalıdır..... 154
6. İrade dışı haller lehe değerlendirilmelidir. 155

- 7- Baro Disiplin Kurulları Mahkeme kararında yer almayan TCK 129/1. maddeyi uygulayamaz..... 155
- C. Mahsup;..... 156

XXXIV. KOVUŞTURMA VE CEZA ZAMANAŞIMI 156

1. Disiplin cezasını gerektirecek eylemlerin işlenmesinden itibaren 3 yıl geçmiş ise kovuşturma yapılamaz. 156
2. Eylem tarihinden itibaren dört buçuk yıl geçmiş ve uzama nedeni yoksa disiplin cezası verilemez. 157
3. Adalet Bakanlığı'nca kovuşturma izni verilmeyen ve bu nedenle ceza davasının konusuna girmeyen eylemler hakkında 159/2. maddesi uygulanmalıdır. 158
4. Avukatlık Yasası 159/3 maddesi, bizzat avukat hakkında dava açılmışsa uygulanır. 158
5. Kamu davası düşürülmüş ise, zamanaşımının hesabında 159/3. maddesi uygulanmalıdır. 159
6. Avukatlık Yasası'nda kesinleşen kararlara ilişkin olağanüstü müracaat olmadığından, zamanaşımı konusunda yeni bir inceleme yapılması olanaksızdır..... 159
7. Ceza mahkemesi kararında bildirilen suç tarihi zamanaşımının başlangıç tarihidir. 160
8. Dava zamanaşımı süreleri uygulanır. Ceza zamanaşımı süreleri uygulanmaz. 161
9. Temadinin bittiği tarih zamanaşımının başlangıcına esas alınmalıdır. 162
10. İdari para cezasını gerektiren eylemlerde zamanaşımı süresi iki yıldır..... 163
11. Disiplin cezası tayinine veya disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin kararlar aleyhine idari yargıda dava açılması halinde, zamanaşımı durur, işlemez..... 164
- 12- Zamanaşımını kesen CMK hükümleri kıyas yolu ile genişletilemez..... 164

XXXV. DİSİPLİN CEZALARININ UYGULANMASI VE CEZALARIN SİCİLDEN SİLİNMESİ..... 165

- A. Uyarma, kınama ve para cezalarının sicilden silinmesi; 165

B. İşten çıkarma ve meslekten çıkarma cezası;.....	168
XXXVI. TANIK VE BİLİRKİŞİ GİDERİ.....	168
XXXVII. PARA CEZASI VEYA GİDERLERİN TAHSİLİ.....	170

İKİNCİ BÖLÜM

AVUKATLIK YASASI'NIN ÖNGÖRDÜĞÜ DİSİPLİN SUÇLARI

I. AVUKATLIĞIN MAHİYETİ.....	171
1. Avukatlık kamu hizmetidir. Bu nedenle avukat “hukuka uygunluk” ölçüsü ile bağlıdır.	175
2. Avukatlık kamu hizmeti olmakla birlikte serbest meslektir.....	175
3. “Avukatların” ve “avukatlık hizmetini görenlerin” 5525 sayılı Disiplin Cezalarının Affı hakkındaki yasa kapsamında olmadıkları açıktır.....	176
4. Sebep ve saiki ne olursa olsun avukatların müvekkilleriyle ilgili akçeli işlemlerde taraf olmamasını gerektirir. İşe sadakat, kesinlikle müvekkile sadakat değildir.	178
II. AVUKATLIĞIN AMACI.....	179
1. Yasa ile yasaklanmış sözleşme düzenleyerek bu sözleşmenin yerine getirilmesinde ısrarcı olunması kabul edilemez.	182
2. Avukatlar, hiçbir zaman yasaların uygun görmediği bir hususun bertaraf edilmesi ve etkisizleştirilmesinde görev alamaz, rol üstlenemezler.	182
3. Avukatın müvekkilinden edindiği bilgileri hukuk, mantık ve Meslek Kuralları yönünden titiz bir irdelemeye tabi tuttuktan sonra yargıya yansıtması gerekir.	183
4. Bir mahkemenin kararı, alınan bir başka mahkeme kararı ile etkisiz hale getirilemez.	184
5. Fahiş faiz talebi ile borçluyu takibe itiraz, menfi tespit veya istirdat davaları	

açarak haksız olarak istenen veya tahsil olunan paranın geri alınmasına zorlanamaz.	185
6- Yasal olanaklar ızzar amacıyla kullanılamaz.	185
7. Adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözüm üretmek ve üretilecek çözümlere yardımcı olmak zorunda bulunan avukatın şahsi sicil dosyasından bilgi ve belge vermemesi.....	185
8. Avukat her zaman ve her yerde saygın, güvenilir, objektif ve bağımsız olmalı, kişisellikten kesinlikle uzak durmalıdır.	187
9. Olası hak kayıpları karşısında, hukuk davası açılarak hakkın elde edebileceği yönündeki görüş ceza hukuku bakımından geçerli kabul edilse de, avukatlığın amacıyla bağdaştırılabilecek bir görüş olarak ileri sürülemez.....	188
10. Avukat, savunduğu tarafın hak ve çıkarlarını gözetmekle birlikte, kararın hakkaniyete uygun şekilde verilmesinde mahkemeye yardımcı olmak, adalet duygusundan uzaklaşmamak ve objektif davranmak zorundadır.	188
11. Mahkeme ara kararı ile bir defaya mahsus olarak tahsiline karar verilen nafakanın alacağıın sürekli olarak talep ve tahsili.	190
III. AVUKATLIK UNVANINI KULLANMA ZAMANI.....	191
IV. AVUKATLIKLA BİRLEŞEMEYEN İŞLER	194
1. Ticareti avukata yasak eden yasa koyucunun amacı.....	194
2. Serbest avukat olarak bürosu olan avukat, işçi statüsünde herhangi bir kuruma bağılı olarak çalışamaz.	195
3. Kat maliki olmayan avukatın yöneticilik görevini üstlenmesi kabul edilemez.....	195
4. Avukat, taşınmaz kendi mülkiyeti de olsa cafe işletmeciliğı, kooperatif ortağı olarak ticaret yapamaz.	196
5. Adi ortaklık avukatlıkla birleşmez.	198
6. Kamuda görevli Yardımcı Doçent serbest avukatlık yapamaz.	199
7. Staj dönemi de madde kapsamındadır.....	200
V. AVUKATLIKLA BİRLEŞEBİLEN İŞLER	201

1. Memur statüsünde çalışan avukat serbest iş alamaz.....	201
2. Limited şirket müdürlüğü avukatlıkla bağdaşmaz.	203
3. Bir avukat yanında sigortalı avukat olarak çalışmak.	207
4. Sigortalı avukat kendi nam ve hesabına dava açamaz.....	208
5. İl Genel Meclisi üyesi İl Özel İdaresi aleyhine dava alamaz.	209

VI. AVUKATIN HAKİM VEYA SAVCI İLE HİSİMLİK VEYA EVLİLİK MÜNASEBETİ..... 210

VII.BAZI GÖREVLERDEN AYRILANLARIN AVUKATLIK EDEMEME YASAĞI..... 210

VIII- STAJIN YAPILMASI VE STAJİYERİN ÖDEVLERİ 214

IX. AVUKATIN HAK VE ÖDEVLERİ..... 216

• Centilmenlik.....	217
• Doğruluk ve Namuskârlık.....	218
• Meslek tatbikatında görünüşü.....	219
1. Bilgi verme “aydınlatma” yükümlülüğü.....	220
2- Müvekil tarafından verilen deliller dosyasına ibraz edilmeli hak kaybına neden olunmamalıdır.....	225
3. İhale gün ve yerinin müvekkile bildirilmesi özen yükümlülüğünün gereğidir.	225
4- Avukat Mahkeme ara kararlarının yerine getirilmesinde daha duyarlı olmak, müvekkili bilgilendirmek zorundadır;	226
5- Avukatın itiraz dilekçesinde gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu iddiası ile cezai yaptırım tehdidi ile baş başa bırakılması kabul edilemez.....	226
6- İslahla ilgili işlem varsa yapılmalı, hak kaybına neden olunmamalıdır.....	227
7. Bir haktan vazgeçme sonucunu doğuracak tüm işlemlerde vekil edenin yazılı muvafakatinin alınması zorunludur.....	228
8. Aynı konuda geçerli ilam varken, yeni dava açacağını bildirerek ücret istemek “doğruluk” ilkesiyle bağdaşmaz.	235
9. Avukat ceza kovuşturmalarında gerçek ne ise onu söylemeli, iddiasının	

arkasında durmalıdır.....	235
10. Yasa gereği ibrazı zorunlu belgeler verilmeli, karşı yanın savunma hakkı kısıtlanmamalıdır.....	236
11. Mahkemelerin hüküm açıklamalarında avukat ayağa kalkmalıdır.....	237
12. Haricen yapılan tahsilatı zamanında dosyasına bildirmeyerek icra işlemlerine devam etmek.....	237
13. Alacağın tahsil edilmesine karşın, icra işlemlerine devam etmek “doğruluk” ilkesiyle bağdaşmaz.....	247
14. Avukat üzerine aldığı işi özenle takip etmeli, müvekkilin güven ilkesine zarar vermemelidir.....	248
15. HMK 193. maddesi gereği gönderme işlemi süresinde yapılmalıdır.....	249
16. Avukat dava açmadan önce gerekli inceleme ve araştırmayı yapmalı, konusu bulunmayan davayı açmamalıdır.....	249
17. Başlıklı dilekçelerinin bir başkası tarafından kullanılmasına asla göz yummamalıdır.....	250
18. Avukat maliki olmadığı bir taşınmazı kendisininmiş gibi kanı uyandırarak satamaz.....	250
19. Avukat salt alacağın tahsili amaçlı olmalı, tahsilatı zorlamamalı, borçluya zarar vermemelidir;.....	251
20. Avukat muvazaalı işlemler içinde olamaz.....	252
21. Mahkumiyetle sonuçlanan yanlışlığın giderilmesi karşı taraftan beklenmemeli, avukat kendisi yapmalıdır.....	255
22. Yapılacak işin garantisi olarak teminat senedi vermek,.....	257
23. Alacağın tahsil edilememesi ihtimali ile kendisinin ödeyeceğini taahüt etmek.....	257
24. Vekaletname ile ilgili karar örnekleri.....	258
25. Azledilen avukatın vekalet görevi sona erer, Azle rağmen işlem yapılması.....	264
26. Karşı yan adresinin yanlış bildirilerek işlem yapılması.....	267
27. Avukat tarafından tanzim edilen makbuz kuşku ve araştırmaya neden olmayacak şekilde açık ve tartışmasız olmalıdır.....	269

28. Avukat kişisel ve mesleki taahhütlerine uygun davranmakla yükümlüdür.271
29. Avukat kişisel teminat mektubu veremez, mektup getirilerinden yararlanamaz.274
30. Özel bir faiz sözleşmesi yoksa, yasada öngörülen %5'den fazla çek tazminatı, yürürlükteki faiz oranından fazla faiz isteyemez.275
31. İcra esas defterinde tahrifat yaparak davanın süresinde açılmış olmasını temin, "doğruluk" ilkesiyle bağdaşmaz.....277
32. Tebligatlar mutlak PTT aracılığı ile yapılmalı, tebliğ evrakı merciince gönderilmelidir.277
33. Ücret ve vekaletname alınmasına karşın dava açılmaması.278
34. Delillerin toplanmış ve yapacak bir şey olmadığı inancı, davanın müteakip duruşmalarına girmeme hakkı vermez.280
35. Mazeret dilekçesi gerçeğe uygun olması "doğruluk", yeni duruşma gününün takibi "özen" yükümlülüğüdür.281
36. Protokol düzenlenirken müvekkil de haberdar edilmelidir.284
37. Avukat ücret alacağını yasal yollarla aramalı, alacağın teminatı olarak hasmın kişisel eşyalarına el koymamalıdır.285
38. Vekalet ilişkisinden doğan hak ve alacakların üçüncü şahıslara karşı ileri sürülmesi kabul edilemez.286
39. Vekil edeninden ücret alacağını alamayan avukatın hakkını yasal yollardan elde etmeye çalışması gerekir.286
40. Borçluya uyarı mektubu yazılması doğaldır. Ancak asla tehdit içerikli olmamalı, takipten sonraki yazışmalar icra aracılığı ile yapılmalıdır.287
41. Meslek etiğine aykırı vaat ve uygunsuz görüntülerle dava almak "doğruluk" yükümlülüğü ile bağdaşmaz.....291
42. Avukat yanlışlıkla yapılan tebligatı merciine iade etmeli, ilgisini bilgilendirmelidir.294
43. Yabancı uyruklu şahsı, teminat yatırma külfetinden kurtarmak için takip konusu alacağı temlik alıp, üçüncü bir şahsa temlik etmesi.296
44. Yetkisiz mahkemede dava açmak, ihtiyati haciz ve tedbir talebi reddedilmesine karşın başka mahkemeden karar almak, mahkeme kararını amacı dışında kullanmak.....296

45. İhtiyati haczin reddine ilişkin kararı dosyaya ibraz ve ihtiyati haciz kararı verilmiş gibi işlem yapmak “doğruluk” ilkesiyle bağdaşmaz.298
- 46- Vekil-müvekkil ilişkisi karşılıklı olarak anlaşma ile sonuçlandırılmışsa sonradan herhangi bir işlem yapılmaz.....299
47. Açılacak bir dava olmadığını bilerek ilerde kamulaştırma yapıldığı takdirde dava açmak üzere dava kabulü “doğruluk” ilkesi ile bağdaşmaz.....299
48. Avukat tefeci olduğunu bildiği kişinin yargı giderlerini üstlendiği gerekçesi ile takip yapamaz muvazaalı işlem içinde olamaz.300
49. Avukatın yargı giderini üstlenerek iş ve vekalet kabul etmesi, vekalet ücretine karşılık senet alması, senedin tahsili için tartışmaya girmesi 300
50. Müvekkille ilgili gözlemlerin bir başka davada aleyhine kullanılması “doğruluk” ilkesi ile bağdaşmaz.301
51. Kamu düzenine ilişkin genel ve kesin yetki kuralına aykırı eylem.301
52. Mahkeme kararı olmadan varmış gibi işlem yapılamaz;302
53. Kamu düzenine ilişkin düzenlemeler müvekkil çıkarı var diye yok sayılamaz..... 302
54. Yasal dava süresi geçip geçmediği araştırılmalı, geçmiş ise ücret ve vekalet alınmamalıdır.303
55. Avukat, sekreteri veya yakın akrabalarına satış yapmaktan çekinmelidir..303
56. Avukat, ilgili olduğu dosyada kendi adına ihaleye giremez.....304
57. İhaleye fesat karıştırmak avukatlık görevi ile bağdaşmaz.304
58. Avukat karşı yan ilişkileri içine girmemeye özen göstermelidir.....305
59. Avukat tutuklu müvekkil eşine saygılı olmalı, cinsel tacizde bulunmamalıdır305
60. Hakkındaki şikayetten vazgeçmeyi kabul ile vekalet ücretinden vazgeçmek görevin kutsallığı ile bağdaşmaz.306
61. Senette ismi ve imzası bulunmayan kişi hakkında takip yapılması ve müvekkilin her dediğini kabul.....306
62. Mahkemece verilen kesin mehille ilgili işlemlerin yapılmaması “özen” ilkesiyle bağdaşmaz.306
63. Bilirkişi raporunu yeterince incelememek “özen” ilkesiyle bağdaşmaz.....307

- 64- Avukat bilirkişi oluşumuna katılmadığı bilirkişi raporunu imzalamamalı, hak kaybına neden olmamalıdır.....308
65. İsim benzerliğinden başka kişi hakkında dava açılmış ve bu hususta uyarılmışsa gerçek araştırılmalı, ısrarlı olunmamalıdır.....308
66. Takibin durdurulmasına karşın icra işlemlerine devam etmek “doğruluk” ve “özen” yükümlülüğü ile bağdaşmaz.....309
67. Haciz mahalline eski sabıkalıları götürerek maddi ve manevi baskı uygulanması, avukatlığın kutsallığı ile bağdaşmaz.309
68. Müvekkilini cezadan kurtarmak amacıyla, bir başka sanığa nasıl savunma yapması gerektiği bildirilemez, suçu üstlenmesi istenemez.....310
69. CMK görevlisi avukat, sanıktan ayrıca ücret alamaz.310
71. Adli Yardım koşulları olmadığını gören avukat durumu Baroya bildirmek zorundadır.312
72. CMK tarafından görevlendirilen avukat görevin gereklerini tam olarak yapmalı, sanığı savunmalıdır.....314
73. CMK veya adli yardım görevlisi avukat işi özenle takip etmelidir.....315
74. Baroca görevlendirilmeyen avukatın kendiliğinden müdafilik görevini üstlenmesi mesleki düzen ve dayanışmaya aykırıdır.316
75. Avukat duruşmaya ve keşif mahalline alkollü olarak katılamaz.....317
76. Avukat kararın temyizinde yarar görmese de, müvekkilini bilgilendirip yazılı muvafakat almadıkça kararı temyiz etmek zorundadır.317
77. Çıplak gözle senette tahrifat olduğunu gören avukatın takip yapması “doğruluk” ilkesiyle bağdaşmaz.319
78. İlamda yazılı olmayan alacak icra takibine konu edilmemelidir;320
79. Avukatın yanında çalıştırdığı hukuk fakültesi öğrencisi adına senet düzenleyerek takip yapması kabul edilemez.321
80. Hukuk kötüye kullanılarak karşı yan taciz edilemez.321
81. Yargıtay içtihadı birleştirme kararı uyarınca yasal süreyi göz önünde tutarak dilekçesini işleme koyması gerekirken, görevini yerine getirmede “özensiz” davranma kabul edilemez.....322
82. Vasi veya yediemin olarak atanan avukat, görevini özenle yapmalıdır.323

83. Avukat muhatabına gönderdiği yazı veya ihtarname içeriğinden sorumludur.	324
84. Dava açma süresinin bitmiş olduğunun bilinmesine karşın, ücret ve masraf gönderildiğinde dava açılabileceğinin bildirilmesi.	324
85. Tahsil edilen alacak mutlak ilgisine ödenmelidir.	325
86. Alacak teminat mektubu ile teminat altına alınmışsa, salt müştereken borçlu oldukları iddiası ile fazla haciz yapılamaz.	327
87. Avukat dikkatli ve özenli olmalı kişi özgürlüğünü kısıtlayacak ihmali davranışlardan özenle kaçınmalıdır.	327
88. Özel yaşamla ilgili karar örnekleri.	328
X. YALNIZ Avukatların YAPABİLECEĞİ İŞLER.....	335
XI. UZLAŞMA SAĞLAMA	336
XII. SIR SAKLAMA	341
1- Avukatların kendilerine tevdi edilen avukatlık görevi dolayısıyla öğrendikleri hususları açığa vurmaları yasak, tanıklık edebilmeleri iş sahibinin muvafakatine bağlıdır.	344
2. Sır saklama yükümlülüğü meslek mensupları için yalnız ahlaki bir görev değil, yasal bir zorunluluktur.	345
3. Vekaletten çekilme nedenleri, dava sırasında edinilen bilgiler haricinde mahkemeye bildirmelidir.	346
4. Meslek sırrı avukatlık mesleğinin olmazsa olmazıdır.	347
5. Bir başka kişinin suçu üstlendiği bilindiği halde sır nedeniyle açıklanmadığı savunması kabul edilemez.	347
XIII. İŞİN REDDEDİLDİĞİNİN BİLDİRİLMESİ	348
XIV. İŞİN REDDİ ZORUNLULUĞU	349
A. Avukatlık Yasasının 38/a maddesi, “Kendisine yapılan teklifi yolsuz veya haksız görür yahut sonradan yolsuz ve haksız olduğu kanısına varırsa” teklifi reddetmek zorundadır.	350

1. Haciz ihbarnamesi taciz amacıyla gönderilmemelidir.350
2. Avukat işin haksız ve yolsuz olduğu biliyor veya bilmesi gerekiyorsa, işi retle yükümlüdür.352
3. Kamusal nitelikli davalar doğru mahkeme ve doğru zamanda davayı açmayı ve takibini gerektirdiği gibi, görmesi istenen iş yasa ve yerleşik Yargıtay içtihatlarına göre redde mahkum ise avukat işi ret zorundadır.....352
4. Avukat, takibinde hukuki yarar görmediği iş teklifi konusunda iş sahibini uyarmak, ısrarlı ise ret zorundadır.353
5. Öncesinde bilmese dahi görmekte olduğu iş yolsuz veya haksız, mesleki dayanışma ve düzen gereklerine aykırı ise, işi reddetmek zorundadır. Avukatlar muvazaalı işlere alet ve aracı olamazlar.354
6. Müvekkilin talimatı olsa da, avukatın haksız teklifi ret ve ikinci icra takibini açmaması gerekir.354
7. Tutuklu müvekkilin, çıkar sağlamaya yönelik tehdit mektubunu ceza ve tutukevi denetiminden geçirmeden ilgililerine ulaştırması teklifi.355
- 8- Avukat hukuka aykırı delilleri,
sözleri müzekkil talimatı olsa dahi kullanmaz.355
- B. Avukatlık Yasasının 38/b maddesi, “Aynı işten menfaati zıt tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş olursa” teklifi reddetmek zorundadır.356
- 1- Eylem aynı zamanda TCK 257. maddesi gereği suçtur.....358
2. Müvekkille “eş zamanlı” olarak hasım tarafın vekaletnamesinin üstlenilmesi, bu vekaletname kime karşı kullanılırsa kullanılсын Yasa ve Meslek Kuralları’na aykırılıktır.360
3. Vekaletnamenin avukata bilgisi dahilinde tevdi ile vekalet ilişkisi kurulmuş olur, vekaletten usulüne uygun çekinilmemişse, sorumluluğunun bulunmadığına dair savunma kabul edilemez.....363
4. Vekaletname daha sonra kullanılsa da, ihtiyati haciz devam ve borçlu ihtiyati haciz baskısı altında iken, borçlunun vekaleti alınamaz.364
5. Şirket hukuk müşavirliği görevini yürüten avukatın, müvekkili şirkete karşı açılan davalarda görev üstlenmesi kabul edilemez.364
6. Alacaklı olan müvekkiline ait icra takipleri devam etmekte iken, bu müvekkili aleyhinde icra takibi yapılamaz365
7. Şikayetçinin, yapılan işlemlerde yarar veya zararının olmaması, disiplin suçunun oluşmasını etkilemez.....365

8. Avukat bilmeden menfaati zıt taraflara avukat olduğunu öğrendiğinde, makul bir süre içinde derhal iki vekillikten birine usulüne uygun olarak son vermelidir. Doğru olan davranış vekaletten çekilme de değil, tamamen işin reddidir..... 366
9. Avukat, menfaat çatışması olan işte, her iki tarafın da haberdar olması, hatta rıza gösterilmesi halinde bile menfaati zıt olan tarafın vekaletini alamaz. 366
10. Tarafların aynı işte ortak çıkarları da olsa, bu ilişkinin bir diğer alacaklının satış istemini engellemek için amaç dışı kullanılması kabul edilemez.367
11. Müvekkil şirkete el konulması ve azil, ona karşı dava alma hakkını vermez..... 368
12. Boşanma davasında vekaletini üstelenerek düzenlediği protokole göre şikayetçiye ait taşınmazın 1/4 hissesini eşine vermeyi kabul ve taahhüt etmek suretiyle boşanmayı sağladıktan sonra, davalı eşin vekaletini üstlenip, hazırladığı protokole dayanarak şikayetçi aleyhine nafaka ve tazminat davası açması kabul edilemez. 369
13. Ayrılık kararı talebi ve nafaka ile boşanma davalarında karı-kocanın yararları çatıştığından, ayrılık ve nafaka davasında şikayetçiyi temsil eden avukatın, boşanma davasında şikayetçinin eşini (kocayı) temsil etmesi369
- 14- Yetki belgesi ile işin bir başka avukata takip ettirilmesi Yasasın 38/b maddesine aykırılığı gidermez..... 370
15. Ortaklığın giderilmesi davası sonuçlanıp hissedarlar paralarını tam olarak almadan, vekili olduğu hissedar aleyhine yapılan ödemelerin tahsili için dava açmak. 371
16. Aynı zaman dilimi içerisinde müvekkillerine karşı icra yoluyla işlemler yapmak, danışıklı işlemlere alet olmak..... 371
17. Aynı büroyu paylaşan avukatlar, menfaati zıt taraflara vekil olmazlar..... 372
- C. Avukatlık Yasasının 38/c maddesi, “Evvelce hakim, hakem, Cumhuriyet Savcısı, bilirkişi veya memur olarak o işte görev yapmış olursa” teklifi reddetmek zorundadır. 372
- D. Avukatlık Yasası M. 38/d, “Avukat, kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri sürmek durumu ortaya çıkmışsa”, teklifi reddetmek zorundadır. 376
1. Avukat, düzenlediği protokolün hükümsüzlüğü iddiası ile ilgili yasal işlemler içinde yer alamaz. 376

2. Hükme aykırı davranış, aynı zamanda Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 4. maddesine de aykırılıktır.377
3. Avukatın sözleşmede vekil sıfatı ile taraf olması şart olmayıp, sözleşmenin kendisi tarafından düzenlenmiş olması yeterlidir.378
4. Avukat tarafından düzenlenen protokol yasanın emredici hükümlerine aykırı da olsa, bu aykırılık aynı avukat tarafından ileri sürülemez378
5. Protokolde şarta bağlı ve şartta belirtildiği ödemelerin yapıldığı sırada dava ve icra takiplerinin açılmış bulunması, protokole aykırılıktır.379
6. Avukat protokle düzenlenirken müvekkil iradesine uygun beyanda bulunmalı, düzenledikten sonra kendisi tarafından düzenlenen protokol gereğini yapmalıdır.380
- E. Avukatlık Yasası M. 38/f, “Görmesi istenen iş, Türkiye Barolar Birliği tarafından tespit edilen mesleki dayanışma ve düzen gereklerine uygun değilse”, teklifi reddetmek zorundadır.380
- F. Avukatlık Yasasının 38/son maddesi, “Bu zorunluluk, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar”381

XV-AVUKATIN DOSYA SAKLAMASI VE HAPİS HAKKI.....381

XVI. AVUKATIN VEKALET'TEN ÇEKİLMESİ383

1. Vekaletten azledilmediği saptanan avukatın çekilmiş olsa da 15 gün süre ile vekalet görevi devam edecektir. Müvekkille tartışma göreve engel olmamalı ve bundan müvekkil zarar görmemelidir.384
2. Geçersiz sözleşme koşullarını gerekçe gösterip mahkumiyet kararını temyiz etmeme, mağduriyete sebep olacak bir davranıştır.385
3. Vekillikten çekilen avukatın bu hususu müvekkiline usulüne uygun bir şekilde tebliğ ettirmesi gerekir. Vekalet görevi tebliğden itibaren 15 gün devam eder.....386
4. Bu hakkın müvekkile zarar vermeyecek yöntemle yapılması da yasal bir zorunluluktur.....388
5. İstifa iradesi yetmez. Mutlaka muhataba tebliği gerekir.....388
6. Vekillikten çekildikten sonra yasal on beş günlük süreyi beklemeden şikayetçi aleyhinde dava açma.389

7. CMK uyarınca atanan müdafinin çekilme hakkı olduğu tartışılmaz.....390
- 8- Çekilme iradesi şikayetçi bilgisi içinde ve bir zarar doğmamışsa disiplin cezası verilemez.391

XVII- BİR AVUKATIN GEÇİCİ OLARAK GÖREVLENDİRİLMESİ392

XVIII-BÜRO EDİNME ZORUNLULUĞU394

1. Kurum dışındaki mesleki faaliyetlerin yürütülebilmesi için “büro edinme zorunluluğu” bulunmaktadır.395
2. Akademik unvan bulunması sebebiyle, büro edinme yükümlüğünden muaf tutan bir yasal düzenleme yoktur.396
3. Amaç, büroda oluşacak olası olumsuzlukları avukatın denetim ve gözetiminde önlemek, avukatlık mesleğinin vakarına uygun olarak yapılmasını sağlamak, mesleki ve etik değerleri etkinlikle korumaktır.....397
4. Avukatın birden fazla bürosu olamaz.398
5. Birlikte çalışan avukatlar ayrı büro edinemezler.401
6. Avukat büro veya konut adres değişikliklerini bir hafta içinde baroya bildirmek zorundadır.402
7. İkinci büro açmak nedeniyle disiplin cezası alınmış olması, eylemin temadisine hak verdirmez.403
- 8- Ücret karşılığı sigortalı avukat olarak çalışmak da, çalışma süreklilik unsuru taşıdığından, sigortalı avukatın o yer barosuna kaydı zorunludur.403

XVIII. AVUKATLARIN BİRLİKTE VEYA AVUKATLIK ORTAKLIĞI ŞEKLİNDE ÇALIŞMALARI404

- A. Aynı büroda birlikte çalışma404
- B. Avukatlık ortaklığı.....405
 1. Tek başına çalışan avukat, usulüne uygun olarak prosedürü tamamlamadan “Avukatlık Bürosu” veya “Hukuk Bürosu” ibaresini kullanamaz.406
 2. Yabancı avukatlık ortaklıkları yalnızca danışmalık hizmeti vermek amacıyla kurulabilirler. Bu ortaklıkların da, baronun denetim ve gözetimi altında olduğu kuşkusuzdur.406
 3. Avukatlık ortaklığı iç ilişkileri üçüncü şahıslara zarar vermemelidir.....407

XIX-AVUKAT BÜROSUNDA ÇALIŞABİLECEK KİŞİLER..... 408**XX- İŞLERİN STAJYER VEYA SEKRETERLE TAKİBİ, DAVA
DOSYALARININ İNCELENMESİ VE DOSYADAN ÖRNEK ALMA.. 410**

- 1- Avukat sekreterinin yaptığı eylemlerden sorumludur.....411
2. Avukatın sekreterine yapılan tebliğ kendisine yapılmış sayılır.....413
3. Avukatın bilgisi içinde sekreter tarafından yapılan tahsilat avukata yapılmış sayılır.413
4. Avukat sigortalı avukatın da eylem ve davranışlarından müştereken ve müteselsillen sorumludur.414

XXI- ÇEKİŞMELİ HAKLARI EDİNME YASAĞI 414

- 1- Eylem aynı zamanda TCK 257/1. maddesi gereği suçtur.....415
2. Vekalet almak yerine tevdi edilen senetleri kendisine, sekreterine veya bir yakınına temlik ettirmek.417
3. Avukat çekişmeli hakları bizzat veya aracılık ederek edinmekten özenle kaçınmalı, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerine zarar vermemelidir.....417
4. Alacağı temlik suretiyle ihaleye kendi adına girmesi yasağın dolanılmasıdır. Yasak işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürer.419
5. Muvafakat da olsa avukat çekişmeli hakları edinmekten kaçınmalıdır.420
6. Avukat, maddi menfaatini davanın neticesine bağlayamaz.....422

XXII- AVUKATA ÇIKAR KARŞILIĞINDA İŞ GETİRME..... 423**XXIII- AVUKATLARIN RESMİ KILIĞI..... 424****XXIV- DANIŞMA YAPILMASI UYGUN OLMAYAN YERLER 424****XXV- DOSYA TUTMAK..... 426****XXVI- GÖRÜŞMELERE AİT TUTANAK 427****XXVII- REKLAM YASAĞI 429****A. Tabela; 431**

1. Tabela yönetmelikte belirlenen ölçülere uyum olmalıdır.432

B. Basılı evrak;	432
2. Basılı evrakta da isim ve soyadından başka isim veya unvan kullanılamaz.	434
3. Başlıklı kağıtlarda, kartvizitlerde akademik unvan dışında emekli yargıç, emekli savcı, emekli noter, marka patent vekili vs. sıfatlar kullanılamaz...	435
a. “Uzman avukat” unvanı kullanılamaz.	435
b. “Dr.” akademik unvan değildir. Kullanılamaz.....	436
c. “Emekli yüksek hakim” sıfatı kullanılamaz.	436
d. “Emekli Adalet Müfettişi” sıfatı kullanılamaz.	437
e. “Emekli Cumhuriyet Savcısı” sıfatı kullanılamaz.	437
4. Marka Patent vekili sıfatı kullanılamaz.....	438
5. Bilirkişi raporunda avukat antetli başlıklı kağıt kullanamaz.	438
6. Avukat unvanı dışında yabancı “Large, Reehsanwalt, Anwalt, Lawyer” vs. sıfatlar kullanılamaz.	439
7. Basılı evrakta logo olmaz.....	439
8. Kartvizitte avukatın kendisinden başka eşi vs. ile ilgili bilgi olamaz.	440
9. Avukatlar, Barodaki görevleri ile ilgili unvanlarını sadece bu görevin ifası sırasında ve görevin ifası ile sınırlı olmak kaydı ile kullanabilirler.	440
10. Baro veya Türkiye Barolar Birliği amblemi dışında amblem ve şekiller yer alamaz.	440
11. Avukatlık hizmeti, hiçbir unvan altında marka tesciline konu olamaz.....	441
12. Avukat, reklam amaçlı takvim vs. yaptıramaz.	441
C. Telefon rehberi;	442
D. Medya ilişkileri;	442
1. Büro açılışının basında abartılı şekilde verilmesine sebebiyet vermek.	443
2. Adres değişikliği reklam niteliğini taşımayacak biçimde ilan yoluyla duyurulabilir.....	444
3. İş elde etme amaçlı haber ve röportaj reklam yasağına aykırılıktır.....	444
4. Kazanılmış veya açılacak bir dava nedeniyle olayın hukuki boyutları da aşılarak haber ve röportaj yapılamaz, dava konusu ve tarafları iş elde etmek için kullanılamaz.....	445
E. İnternet;	447

1. Web sitesinde, vekili buldukları şirket, holding ve grupların isimlerini bilgilenme açısından zorunluluk olmamasına rağmen tek tek açıklamaları ve bu şirketlere danışmanlık ve avukatlık hizmeti verdiklerini bildirmeleri..448
2. Avukat, teknoloji ve bilimin olanak tanıdığı her tür ortamda avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene, Meslek Kuralları'na aykırı olmayacak şekilde kendisini ifade etme ve bilgi edinme hakkına sahiptir.449
3. İnternette site açmanın koşulları ve site içeriği nasıl olmalıdır.450
4. Sitenin bir başkası tarafından açıldığı ve bu nedenle kendisinin bilmediği gibi kullanmadığı savunması kabul edilemez.....451
5. Web sayfasında bilgi vermede ölçülülük ve objektiflik sınırları aşılamaz..452
- F. İşbirliği; 454**
- G. Yükümlülükler; 455**

XXVIII- ÖRNEK ÇIKARABİLME VE TEBLİGAT YAPABİLME HAKKI. 458

- 1- Eylem Avukatlık Yasası 56. maddesi gereği suçtur.459
2. Bir başkasının vekaletname örneği onanarak işlem yapılamaz.462
3. Açılmış davada bir meslektaşına yetki belgesi vererek duruşmayı takip ettirmiş olması, O'nu davanın sorumluluğu ve “özen” yükümlülüğünden kurtarmaz.462
4. Stajyer avukata muvafakatname başlığı ile yetki belgesi düzenlenemez. ...464
5. Aslı avukatta olmayan belge aslı gibidir onanarak kullanılamaz.465
- 6- Adli Yardım tarafından görevlendirilen avukat yetki belgesi düzenleyemez.466

XXIX- AVUKATA KARŞI İŞLENEN SUÇLAR 467

XXX. SORUŞTURMAYA YETKİLİ CUMHURİYET SAVCISI 470

XXXI- KOVUŞTURMA İZİNİ, SON SORUŞTURMANIN AÇILMASI KARARI VE DURUŞMANIN YAPILACAĞI MAHKEME..... 472

XXXII. AVUKATLIK YETKİLERİNİN BAŞKALARI TARAFINDAN KULLANILMASI 474

XXXIII- BARO YÖNETİM KURULUNA KARŞI ÖZEL GÖREVLER	476
XXXIV- LEVHAYA YAZILMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	478
XXXV. AVUKATLIĞIN SÜREKLİ OLARAK BAŞKA BÖLGEDE YAPILMASI.....	480
XXXVI- AVUKATLIK SÖZLEŞMESİNİN KAPSAMI, AVUKATLIK ÜCRETİ VE HAPİS HAKKININ KULLANANIMI İLE İLGİLİ KARAR ÖRNEKLERİ	482
A. Ücret sözleşmesi ile ilgili örnek kararlar;.....	482
1. Vekalet sözleşmesinin geçerliliği hiçbir şekilde bağlı değilse de, ispatı HMUK'nın 288 vd. maddeleri hükümlerine ve yasadaki ispata ilişkin kurallara tabidir.....	482
2. Avukatlık ücret sözleşmesi serbestçe düzenlenir. Yasanın öngördüğü % 25 tavanının aşılması gerekir. İfa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez.	484
3. Avukatlık ücreti dava değerinin % 25'inden fazla olamaz.	486
4. Yazılı ücret sözleşmesi yoksa, avukatlık asgari ücret tarifesi esastır.....	487
5. Avukatlık asgari ücret tarifesinin altında vekalet ücreti kararlaştırılmaz.	487
6. Avukatlık asgari ücret tarifesi altında kalan ücret karşılığında iş kabulü, danışma hizmeti de olsa yasaya aykırılıktır.....	488
7. Merciiince belirlenmeyen avukatlık ücreti, tayin edilmiş gibi istenemez; ..	488
8. Avukatlık ücreti karşılığı bono alınamaz, alınan bono ciro edilerek kullanılmaz	490
9. Hukuki yardım yerine getirilmemişse ücret istenemez.....	491
10. Avukatlık ücret sözleşmesinde cezai şart olamaz.....	491
11. Salt başarıya dayalı ücret sözleşmesi düzenlenemez.....	492
12. Gayrimenkulun aynına ilişkin avukatlık ücret sözleşmesi düzenlenemez	495
13. Mahkeme kararında yazılı olmayan hususlarda icra emrinde talepte bulunulamaz.....	496
14. Avukatlık ücret yapılan hukuki yardımın karşılığıdır. Sözleşme var diye yapılmayan hukuki işlemlerin ücreti talep edilemez	497

15. Avukat tavsiye ücreti namı altında ücret alamaz.....	498
16. Yargı giderlerinin üstlenilmesi meslektaşlar arasında haksız rekabete yol açacak meslek etiğine aykırı davranıştır.	498
17. Ücret paylaşımı nasıl olmalı	499
18. Avukat meslektaşının emeğine saygılı olmalı, O'na vaat ettiği ücreti ödemelidir.....	500
19. Bakiye ücretin ödenmediği gerekçesi ile dava takip takipsiz bırakılamaz..	501
20. Ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı hallerde dava değerinin %10 ila 20'si arasında ücret yetkili merci tarafından takdir olunacaktır.	502
21. Av. Yasası M. 164/son hükmü, kişisel hak niteliğindedir.	503
22. Avukatlık Yasasının 164/son maddesi emredici hükmüne karşın, avukatın aksine sözleşme yapmaya zorlanması kabul edilemez.....	505
24. Ücret ve vekalet alınmış ve uyuşmazlık konusunda işlem yapılmamışsa, makul ücret kesilmeli, bakiye iade edilmelidir.	507
25. Aynı ilamda yazılı alacak, ayrı icra takibine konu olabilir;.....	509
26. Yetki belgesi ile takip edilen işlerde ücret nasıl paylaşılmalıdır.	509
27. İlamda ismi yazılı avukata mutlak tebligat gönderilmeli, hak kaybına neden olunmamalıdır.	512

XXXVII-ÜCRET DOLAYISIYLA MÜTESELSİL SORUMLULUK (Madde 165).....

513

XXXVIII-AVUKATIN HAPİS HAKKI VE AVUKATLIK ÜCRETİNİN RÜÇHANLI BULUNMASI (Madde 166).....

515

1- Tahsilatın “benim ücretimdir” inancıyla alıkonulması doğru bilinen yanlıştır.....	515
2. Hapis hakkının kullanıldığı iş sahibine yazılı ve tahsil edilen para ile hangi işlerden ötürü ne miktarda olduğunun tartışmaya olanak vermeyecek şekilde bildirilmesi zorunludur.....	516
3- Muacceliyet konusunda mutlak aksine sözleşme yapılmalıdır.....	517
4. Hapis hakkı alacakla orantılı olarak kullanılmalıdır.....	518
5. Tahsil edilen para hemen ödenmeli, uzun müddet uhdede kalmamalıdır.	519

6. Özellikle nafaka alacağı tahsilinde daha duyarlı olunmalı, orantılı tahsilat yapılmalıdır.....	520
7. Avukatlık sözleşmesi yoksa, asgari ücret tarifesi üstünde paranın alıkonulması, meslek hukuk ve etiği ile bağdaşmaz.....	520
8. Genel geçer ibraname geçersizdir. İbra belgesi hesaplaşıldığını göstermelidir.	521
9. Zorunlu giderlerin ödenmesi hususunda avukata hapis hakkı tanınmış ise de, tüm giderlerin avukat tarafından üstlenilmesi kabul edilemez.....	521
10. Hapis hakkı dosya alacaklısından başka bir kişi veya kurum aleyhine kullanılamaz.	522
XXXVII- ÜCRET TARİFESİ (Madde 168).....	523
XXVIII- İŞİ SONUNA KADAR TAKİP ETME ZORUNLULUĞU VE BAŞKASINI TEVKİL (Madde 171)	524
XXXVIX- İŞ SAHİBİNİN İŞİ BAŞKA BİR AVUKATA VERMESİ (Madde 172).....	529
XXXX- AVUKATLIK ÜCRETİNİN BELLİ BİR İŞE HASREDİLMESİ (Madde 173).....	532
XXXXI. AVUKATIN İŞİ TAKİPTEN VEZGEÇMESİ, AZLİ VE ÜCRETİN GÜNÜNDE ÖDENMEMESİ (Madde 174)	534
XXXXII- İŞ SAHİBİNİN ADRESİ (Madde 175).....	537

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ MESLEK KURALLARI

MESLEK KURALLARINA GİRİŞ	539
MESLEK KURALLARI	542

I- GENEL KURALLAR.....	542
II- YARGI ORGANLARIYLA VE ADLİ MERCİİLERLE İLİŞKİLER	543
III- MESLEKTAŞLAR ARASI DAYANIŞMA VE İLİŞKİLER	544
IV- İŞ SAHİPLERİYLE İLİŞKİLER	545
V- AVUKATLARIN BAROLARLA VE TBB İLE İLİŞKİLERİ	546
VI- YÜRÜRLÜK, UYGULAMA ALANI.....	546
I. GENEL KURALLAR	547
Madde 1, “Türk avukatları baroların ve Türkiye Barolar Birliği’nin bağımsızlığı gereğine inanmışlar ve bu konuda kendilerine gerek kişi ve gerekse kuruluş olarak düşen görevleri başarıma kararına varmışlardır.” ..	547
Madde 2, “Mesleki çalışmasında avukat bağımsızlığını korur, bu bağımsızlığı zedeleyecek iş kabulünden kaçınır.”	547
Madde 3, “Avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güveni sağlayacak biçimde ve işine tam bir sadakatle yürütür.”	548
Madde 4, “Avukat mesleğin itibarını zedeleyecek, her türlü tutum ve davranıştan kaçınmak zorundadır. Avukat özel yaşantısında da buna özen göstermekle yükümlüdür”.....	548
Madde 5, “Avukat, yazarken de, konuşurken de düşüncelerini olgun ve objektif bir biçimde açıklamalıdır. Mesleki çalışmasında avukat hukukla ve yasalarla ilgisiz açıklamalardan kaçınmalıdır.”	548
Madde 27/1, “Hiç bir avukat, herhangi bir meslektaşı, özellikle hasım vekili meslektaşı hakkında küçük düşürücü nitelikteki kişisel görüşlerini ve düşüncelerini açıkça belirtmez.” hükümlerini amirdir.	548
1. Savunma hakkı sınırlarının unsurları, temel ölçütler.....	548
2. Avukatın meslektaşına yönelttiği iddialar hakaret içermese de, küçük düşürücü ve rencide edici olmamalıdır.	556
3. Avukatlar, toplumu ilgilendiren olaylarda tepkilerini dile getirip tavır koyma hakkına sahiptir. Ancak, söz ve yazılarda üslup düzeyine özen göstermek, kurumuna da saygı zorundadır.	557

4. Karşı yan avukatı doğrudan hedef alınarak uygunsuz sözler söylenemez,...558
5. Meslektaşlar arası ilişkileri düzenleyen hükümlerle bağdaşmayan bir eleştiri kabul edilemez.560
6. Avukatlar duruşmalarda, kalemlerde birbirlerine saygılı olmalı, gereksiz tartışma yapmamalıdır;.....562
7. Avukat meslektaşına içinde bulunduğu olumsuz koşullar nedeniyle aşağılayıcı sözler yazamaz.563
8. “İpe sapa gelmez iddialar” gibi söz ve deyimlerin, avukatın rahatlıkla kullanabileceği incelik ve nezaket düzeyinde olmadığı tartışmasıdır.....564
9. Takipsizlik kararına itiraz dilekçesinde Cumhuriyet Savcısı ile ilgili olarak “...acemice verilmiş bir karardır”, “... Savcı bilirkişiyi merhamet duyguları ile affetmiştir.” ... ”... Savcı İsmail” sözleri yargılamanın hukuksal yönü ile ilgisizdir.....564
10. Müvekkil tarafından yazılan ve suç sayılan sözlerin avukat tarafından aynen dilekçesine alınması veya duruşmada tekrarlanması mesleğin bağımsızlığı ilkesiyle bağdaşmaz.565
11. Dilekçede bir avukatın adresinin meçhul olduğu bildirilemez.....567
12. Avukat tahriklere kapılmamak, soğukkanlılığını korumak, sözlerine özen göstermek ve hakkını yasal yollarla aramak zorundadır.....567
13. Kesinleşmiş bir yargı kararı yoksa “dolandırıcıdır” sözü kullanılamaz.568
14. Avukatın savunma sınırlarını aşmamaya özen gösterme yükümlülüğü, doğrudan kendisini ilgilendiren savunmalar için de geçerlidir.....571
15. Tanık avukata duruşmada “olayı görmemiştir ... beyanını kabul etmiyorum” denemez.571
16. Şikâyet hakkı meslektaşın onur ve kişiliğine saldırı aracı olarak kullanılamaz.....572
17. Meslek Kuralları'nın 5, 6, 26 ve 27/1. maddesi hükümlerinin uygulanmasında “hakaret kastı”, “zararın doğmamış olması” unsurları aranmaz.....572
18. Tek ortaklığın giderilmesi davası ile sorunun çözümü mümkünken, birden fazla dava açmanın Yasaya aykırılığının bildirilmesi, karşı tarafı küçük düşürme olarak kabul edilemez.....573
19. Avukatın, farklı düşünce ve inançlarını, meslek ilkeleri ve üstün hukuk normlarını çiğneyerek kamuoyuna duyurması, ya da avukatlığı böyle bir duyurunun aracı olarak kullanması kabul edilemez.....574

20. Açıklamanın aleniyet unsuru taşımaması halinde de, düşünce olgun ve objektif biçimde açıklanmalıdır.574
21. Amaç, meslektaşlar arasındaki ilişkilerin belli bir olgunlukla yürütülmesinde caydırıcı bir işlev görmek ve avukatlar arasında ortaya çıkabilecek gereksiz çekişmeler nedeniyle avukatlık mesleğine olan saygı ve güvenin sarsılmamasını sağlamaktır.575
22. Reddi hakim dilekçesinde kullanılan ve taşkın yakınma niteliğindeki sözler nedeniyle disiplin cezası tayininde daha dikkatli olunmalıdır.576
23. Davanın hukuksal yönünü kanıtları ile birlikte yapan zorunlu açıklamalar nedeniyle disiplin cezası verilemez.577

Madde 6, “Avukat, iddia ve savunmanın hukuki yönü ile ilgilidir. Taraflar arasında anlaşmazlıkların doğurduğu düşmanlıkların dışında kalmalıdır.”578

1. Avukat yazarken de, konuşurken de düşüncelerini olgun, objektif bir biçimde açıklamalıdır.579
2. Avukatın müvekkilinin verdiği kanıtlarla dava açması, yasal görevidir. Önemli olan karşı taraf için objektifliği ihlal eden ibareler kullanmaması, müvekkilinin şahsi kin ve garezine alet olmamasıdır.579
3. Açıklama taraflar arasında anlaşmazlığın dışında kalmalıdır.579
4. Avukat, mesleğin kutsallığına ve adaleti tesis etme, üstün hukuk normlarına saygılı olma yükümlülüğüne gölge düşürecek sav ve savunmalardan uzak durmalıdır.581

Madde 7, “Avukat salt ün kazandırmaya yönelik her türlü gereksiz davranıştan titizlikle kaçınmalıdır.581

Madde 8, “Avukat kendine iş sağlama niteliğindeki her davranıştan çekinir.”582

- 1- Ücretsiz dava takip ve yargı giderlerini üstleneceğinin bildirilmesi;583
2. “Avukat iş arkasından koşmaz, iş avukatın arkasından koşar” temel ilkemiz olmalıdır.585

Madde 9, “Avukat kanunen bulunduğu başkaca mevki ve olanaklarının mesleki çalışmalarında etkili olmamasına dikkat eder.589

Madde 10, “Avukatlar aynı dava içinde bir birine karşıt isteklerde bulunamazlar.” 590

Madde 11, “Avukat, Türkiye Barolar Birliği’nce belirlenen mesleki dayanışma ve düzen gereklerine uygun davranmak zorundadır.” 591

1. Avukat, karşı taraf avukatıyla ilişkide, Meslek Kuralları’nın geleneksel anlayışını ihlal eden ve iyi niyeti ortadan kaldıran davranış ve ifadeden kaçınmak zorundadır. 591
2. Yönetmeliklerde bulunan avukatların, örnek ve önder olmaları gerekir. 592
- 3- Avukatın bağlı olduğu meslek kuruluşunun çalışmalarını kolaylaştırıcı tutum ve davranış içinde olması zorunludur. 592
4. Avukatlığın en temel ilkelerinden biri ve olmazsa olmazı, avukatlık onurunu korumak, mesleğin amacına uygun olarak yerine getirilmesini sağlamaktır. İş temini amacıyla ilkeye zarar verilmemelidir. 593
5. Duruşmadaki olumsuzlukların tespiti tutanağına imza atan avukatın, sonra beyanını inkar etmesi mesleki dayanışma ile bağdaşmaz. 594
6. Avukat kurumuna karşı saygılı olmalı, kamuda avukata duyulması gereken güvene zarar vermemelidir. 594

Madde 12, “Avukat, bürosunun, görevin vakarına uygun biçimde tutulmasına çaba gösterir.” 595

Madde 13, “Uzunca bir süre bürosundan uzak kalmak zorunda bulunan avukat, işlerine bakacak, müvekkillerini kabul edecek meslektaşlarının adını barosuna bildirir.” 597

Madde 14, “Meslek kuruluşlarınca verilen görevleri –haklı sebepler dışında– kabul etmek zorundadır.” 598

Madde 15, “Mesleki çalışmasından ötürü aleyhine açılan dava layihasının bir örneğini avukat baronuna verir. Baronun hukuki anlaşmazlıklardaki arabuluculuk teklifini kabul etmek zorundadır.” 598

Madde 16, “Avukat, kendisi ile ilgili her türlü belgeleri baroda görmek hakkına haizdir.” 599

Madde 17, “Hakim ve savcılarla ilişkilerinde avukat hizmetin özelliklerinden gelen ölçülere uygun davranmak zorundadır. Bu ilişkilerde karşılıklı saygı esastır.” 599

B. YARGI ORGANLARI VE ADLİ MERCİLERLE İLİŞKİLER 599

1. Avukat dilekçesinde savunma sınırını aşarak, ilgili hakimi hedef almamalıdır.....600
2. Kullanılan sözlerin aleniyet unsuru taşımaması, zorunluluğu ortadan kaldırmaz.....600
3. Avukat “meslek vakarı”nı saygının sınırı kabul, mesleğin ağırbaşlılık ve bağımsızlığını sarsmaktan sakınmalıdır.....601

Madde 18, “Avukat daha önce hakim, savcı hakem ya da başkaca resmi sıfatla incelediği işte görev alamaz”.....602

Madde 19, “Hakim ve savcı ile hısımlık ya da evlilikten gelen engelleri gösteren kanun hükmünde yazılı derece dışında kalan ve başkaca yakınlıklarda avukat meslek onuruna en uygun biçimde takdirini kullanır.”.....603

Madde 20, “Avukatlar ve stajyerler mesleğe yakışır bir kılık kıyafetle başları açık olarak görev yaparlar.603

Madde 21, “Avukat duruşmayı terk edemez. Ancak kişisel veya meslek onurunun zorunlu kıldığı hallerde duruşmadan ayrılabilir. Bu durumda avukat derhal baroya bilgi verir.”605

Madde 22, “Avukat zorunlu olmadıkça davanın uzaması sonucuna varacak isteklerden kaçınır.”.....607

Madde 23, “Hakimin reddi savcılarının ve başkaca adalet görevlilerinin reddi veya şikayet edilmesi konusunda ve genellikle konuşmalarında ve yazılarında avukat kanunun gerektirdiği gerekçeleri aşmayacak biçimde açıklar.607

Madde 24, “Avukat ilerde tanık olarak dinlenecek kimselerden istisnai olarak bazı hususları öğrenmek mecburiyetinde kalmış olursa onların şüphesi altına düşmekten kaçınmalıdır. Avukat tanıklara tavsiye ve telkinde bulunamaz, ne şekilde tanıklık edecekleri veya hakim önünde nasıl hareket edecekleri hakkında talimat veremez.”.....609

Madde 25, “Avukat mahkeme kalemlerinde, icra dairelerinde ve her türlü mercilerde çalışan görevlilerle olan ilişkilerinde meslek onuruna ve ağır başlılığına uygun tutum ve davranışlarını korur.”.....612

1. Hakimin noksanlıklar olduğu yolunda evraka düşülen nottan dolayı Mahkeme Yazı İşleri Müdürü’ne “bu pislik senin başının altından çıkıyor, ben sana gösteririm” sözleri Meslek Kuralları’nın 25. maddesine aykırıdır.....612

2. Avukat görevi sırasında kontrolünü kaybetmemek ve unvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde hareket etmek zorundadır.....613
3. Şikayetlinin, icra reddiyat belgesinde bulunan ve kendisine ait olduğu saptanan imzasını inkar etmesi..... 613
- 4- Kovuşturmalarda tanık beyanları esas alınarak, tutanak yok kabul edilemez..... 613

C. MESLEKTAŞLAR ARASI DAYANIŞMA VE İLİŞKİLER 615

Madde 26, “Hiçbir avukat bir meslektaşının mesleki tutum ve davranışları hakkında düşüncelerini kamuoyuna açıklayamaz. Bu yoldaki şikayetlerin mercî’i yalnızca barolardır.” 615

1. Avukat meslektaşının tutum ve davranışları hakkında müvekkiline şikayette bulunamaz. Yasa ve Meslek Kuralları’na aykırı davranış varsa şikayet mercii “Baro”dur.615
2. Müvekkil ve meslektaşlar ile sohbet anlamında olan konuşmaların onların bilgisi dışında ses bandına alınması, onların izni olmaksızın şikâyetinde delil olarak kullanılması 616
3. Gazetede haber konusu yapılan olguların gerçek ve kamuoyunca bilinen olaylar olduğu kabul edilse dahi; doğrudan meslektaşın kişiliği öne çıkartılarak kişisel görüş ve düşünceler açıklanamaz.617
- 4- Cevap ve düzeltme hakkı amacına uygun olarak kullanılmalıdır.617

Madde 27, “Hiçbir avukat, herhangi bir meslektaşı özellikle hasım meslektaşı hakkında küçük düşürücü nitelikteki kişisel görüş ve düşüncelerini açıkça belirtemez. 619

Madde 28, “Bir başka baro bölgesinde ilk kez bir davaya giden avukat o yer baro başkanına nezaket ziyaretinde bulunmaya gayret eder.” 623

Madde 29, “Bir meslektaşının ölümü veya başkaca nedenlerle baro başkanınca görevlendirilen avukat kabul edilebilir bir neden göstermeksizin bu görevi reddedemez.” 624

Madde 30, “Mesleki çalışmasında avukatlar arasında usule ilişkin işlemlerde ve dosya incelemelerinde dayanışma gereği sayılabilecek yardımları ve kolaylıkları esirgemezler. 624

1. Duruşmayı kaçırarak avukatın hemen gelmesi halinde, diğer taraf avukatının duruşmaya girip işlemi kaldırıma kararının düzeltilmesine yardımcı olması gerekir.....625
2. Meslektaşın bir başka mahkemede iş sebebiyle gecikmesi halinde, onun beklenmesi gerekir.626
3. Bir başka yerden gelen meslektaşın mazeret hakkında bilgilendirilmelidir. Bu hem vicdani ve hem de mesleki yükümlülüktür.....628

Madde 31, “Avukat hasım tarafın ancak avukatı ile görüşebilir.628

1. Hasım avukatın bilgisi dışında hasımla görüşme yapılamaz.629
2. Hasım tarafla görüşmenin ancak avukatı ile yapılabileceği hükmü mutlak olup, hasımın avukatının bulunmaması halinde görüşme “zorunluluk” sınırı ile bağlı bulunmaktadır.629
3. Hasım tarafın vekili olduğu bilindiğine göre, yaptığı görüşmenin “zorunlu sınırlar içinde” kaldığı kabul edilemez.....631
4. Amaç, hasımla her türlü irtibatın avukatlar aracılığı ile kurulmasının sağlanmasıdır.....631

Madde 32, “Avukat dava türü ve usulü ne olursa olsun mahkemeye verdiği layiha ve önemli belgelerin birer örneğini (istemese de) karşı taraf vekili meslektaşına verir.”632

Madde 33, “Yanına stajyer almayı kabul eden avukat, stajyerlerin iyi yetişmesi için gerekli dikkati ve ilgiyi gösterir ve olanaklarını hazırlar.”633

D- İŞ SAHİPLERİYLE İLİŞKİLER.....635

Madde 34, “Avukat müvekkiline davanın sonucu ile ilgili hukuki görüşünü açıklayabilir. Fakat bunun bir teminat olmadığını özellikle belirtir.”635

Madde 35, “Avukat aynı davada birinin savunması öbürünün savunmasına zarar verebilecek durumda olan iki kişinin birden vekaletini kabul etmez.”636

Madde 36, “Bir anlaşmazlıkta taraflardan birine hukuki yardımda bulunan avukat yararları çatışan öbür tarafın vekaletini alamaz, hiçbir hukuki yardımda bulunamaz.636

Madde 37, “Avukat meslek sırrı ile bağlıdır.....636

L

A- Tanıklıktan çekinme bu ölçüyü esas tutar.....637

B- Avukat, yardımcılarının, stajyerlerinin ve çalıştırdığı kimselerin de meslek sırrına aykırı davranışlarını engelleyecek tedbirler alır.”637

Madde 38, “Avukat teklif edilen işi gerekçe göstermeksizin de reddedebilir. Takdirine esas olan nedenleri açıklamak zorunda bırakılamaz.637

Madde 39, “İş sahibi anlaşmayı yaptığı avukattan sonra ikinci bir avukata da vekalet vermek isterse ikinci avukat işi kabul etmeden önce ilk vekalet verilen avukata yazıyla bilgi vermelidir.” 640

1. Dosyada azilname yoksa yazılı bilgi vermek zorunludur.....640

2. Avukatlık Yasasının 172. maddesinde işin başka avukata verilmesi halinde “iş sahibi ile avukat arasındaki hukuksal ilişki” düzenlenmiş olup, madde 39 “meslektaşlar arası dayanışma”yla ilgilidir.641

3. Bilgi mutlak surette yazılı olarak verilmelidir.....641

4. Bilgi vermenin uluslararası uygulaması ve amacı.642

5- Dosya avukatlarından birine bilgi vermek yeterlidir.644

Madde 40, “Avukat kesin olarak zorunlu bulunmadıkça müvekkili adına basına açıklamada bulunamaz. Açıklamalarda adalete etkili olma amacı güdülemez.”644

1. Basına yapılan açıklama zorunlu olmalı ve uyuşmazlığın hukuki yönünü aşılmamalıdır.....645

2. Müvekkilin özel yaşamı ile ilgili hususları avukat basın yolu ile duyuramaz.645

3. Avukat dava ile özdeşleşip tarafların sözcüsü olamaz. Aksini iddia eden avukat haberi tekzip zorundadır.646

4. Avukat zorunluluk varsa ilan yolu ile duyuru yapabilir. Ancak, kendi konumunu ön plana çıkaramaz.646

5. Açıklama müvekkilinin görüş ve düşüncelerinin kamuoyuna aktarılmasına yardım biçiminde olamaz.....647

6. Yazılı ve görsel basın yayın organları aracılığı ile Yargı baskı altına aldırılmamalıdır647

7- Haber gerçek dışı ise, tekzip edilmesi avukatın mesleki yükümlülüğüdür.648

8- Medyada avukat unvanı kullanılmamalıdır.648

Madde 41, “Avukat baktığı davada görevini savsatarak, ya da kötüye kullanarak, müvekkili zararına kendisine yarar sağlayamaz” 649

Madde 42, “Avukat işle ilgili giderleri karşılamak üzere avans isteyebilir. Avansın işin gereğini çok aşmamasına, avanstan yapılan harcamaların müvekkile zaman zaman bildirilmesine ve işin sonunda avanstan kalan paranın müvekkile geri verilmesine dikkat edilir.” 650

- 1- Avukat yaptığı avans harcamaları ile ilgili bilgi ve hesap vermek zorundadır.650
2. Masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında iş sahibinin yazılı olarak uyarılması gerekir.652
3. Avukatın işe başlamadan önce avans istemesi gerekir.653
4. İşin gereğinden fazla avans alınmamalı, harcama belgelendirilmelidir.654

Madde 43, “Müvekkil adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin müvekkile duyurulur ve verilir. 655

1. Avukat müvekkiline tahsilatla ilgili ayrıntılı bilgi ve hesap vermek zorundadır.657
2. Yapılan giderlere aylık faiz uygulaması, meslek etiğine ve yasaya ters düşen bir davranıştır.658
- 3- Şikayetli avukatın, müvekkili adına tahsil ettiği parayı müvekkiline ödememesi, müvekkiline borçlanarak verdiği bonoyu da ödememiş olması.659
4. Avukat, teminat için alınan parayla ilgili olarak müvekkil adına bankada hesap açtırmak, teminat mektubu almak ve bu paranın varsa nemalarından da müvekkili yararlandırmak zorundadır.659
5. “Şikayetlinin, paranın tahsil tarihinden 46 gün sonra şikayetçiye paranın alınması ile ilgili olarak yazılı bildirimde bulunması halinde gecikme olduğunu kabul zorunluluğu vardır.660

Madde 44, “Avukat müvekkilinden meslektaşlarına yönelecek satışmaları önlemeye çalışır; gerekirse vekillikten çekilebilir.” 661

Madde 45, “Avukat “hapis hakkı”nı alacağı ile orantılı olarak kullanabilir.” .. 662

1. Avukat hapis hakkını kullanmadan önce, hangi alacağına karşılık, hangi paradan ne miktar hapis hakkını kullanacağını yazılı olarak müvekkiline bildirmek zorundadır. 662
2. Hapis hakkı orantılı olarak kullanılmalıdır. 664

Madde 46, “Adli müzaheretle görülen işler, başkaca işlere gösterilen özenle yürütülür.” 666

Madde 47, “Ücret davası açacak avukat önce baro yönetim kuruluna bilgi verir. Bu konuda baro yönetim kurulunun görüş bildirme yetkisi vardır.” 668

**5. AVUKATLARIN BAROLARLA
VE TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ İLE İLİŞKİLERİ 670**

Madde 48, “Baro Başkanlığı, Baro Yönetim ve Disiplin Kurulu üyelikleri ile Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı, Yönetim Kurulu üyeliği Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu Başkanlığı ve üyeliği görevleri bir kişide birleşemez.” 670

6. YÜRÜRLÜK, UYGULAMA 670

Madde 49, Yukarıdaki meslek kuralarının sürekli gelişimini sağlamak üzere Barolar, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu’na, gündeme ilişkin hükümle uyma şartı ile yeni teklif getirebilir. 670

Madde 50, Yukarıdaki yazılı meslek kuralları, Türkiye Barolar Birliği’nin 8-9 Ocak 1971 tarihli ve IV. Genel Kurul bülteninde yayımı tarihinde yürürlüğe girmesine karar verilmiştir. 670

KAVRAM DİZİNİ 671

BİRİNCİ BÖLÜM

DİSİPLİN YARGILAMASI YÖNTEMİ

I. DİSİPLİN CEZALARININ UYGULANACAĞI HALLER

Avukatlık Yasasınının 134. maddesi, “Avukatlık onuruna, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarına uymayan eylem ve davranışlarda bulunanlarla, mesleki çalışmada görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanır.” hükmünü amirdir.

Yasa, avukatlık onuruna, meslek düzen ve geleneklerine uymayan eylem ve davranışları ile mesleki çalışmasında görevin yapılması ile ilgili sorumluluklarını görevin gerektirdiği dürüstlüğe uygun yapmayan avukatın disiplin cezası ile cezalandırılacağını emretmektedir.

Bu nedenledir ki, şahsi şikâyetten vazgeçme veya ceza yargısında beraat etmenin disiplin yargılamasında önemi olmamakta, eylem veya davranış yasa ve Meslek Kuralları'na aykırı ise disiplin cezası tayini gerekmektedir.

Burada önemli olan, özellikle baro yönetimlerinde, disiplin kurullarında ve hatta TBB Yönetim ve Disiplin Kurulunda görev alan arkadaşlarımızın eylem ve davranışı objektif, tarafsız, bürolarındaki kişisel çalışma tarzı ve alışkanlıklarına göre değerlendirmemesi, kamuda kolektif itibara verilen zararı görmeleridir. Daha da önemlisi avukat mı?, avukatlık mesleği mi? tercihinin meslekten yana olmasıdır.

II. DİSİPLİN SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMASINA TABİ OLANLAR

Avukatlık Yasasının 35. maddesi, “**Kanun işlerinde ve hukuki meselelerde mütalaa vermek, mahkeme, hakem ve yargı yetkisini haiz bulunan diğer organlar huzurunda gerçek ve tüzel kişilere ait hakları dava etmek ve savunmak, adli işlemleri takip etmek, bu işlere ait bütün evrakı düzenlemek, yalnız baroda yazılı avukatlara aittir.**” hükmü uyarınca, maddede yazılı hususlar sadece baro levhasına yazılı avukatlara aittir.

1. Öğretide “Tekel Hakkı” olarak nitelenen bu hakkı kullanan ve kendine ait işyerinde bağımsız olarak serbest meslek faaliyetinde bulunan veya hizmet sözleşmesi ile bir başkasının yanında avukatlık faaliyetini sürdüren avukatlar ile avukatlık ortaklıkları.

2. Avukatlık Yasasının 23/2. maddesi, “**Stajyerler, meslek kurallarına ve yönetmeliklerde belirlenen esaslara uymak zorundadır.**” hükmü uyarınca, stajyer avukatlar.

3. Avukatlık Yasasının ek 1. maddesi, (Ek, 08.05.1984, 3003/8) “**Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli olarak avukatlık görevinde çalışanların baro levhasına yazılmaları isteklerine bağlıdır. Ancak bunlar hakkında bu Kanunun avukatlık meslekine kabul ve ruhsatname verilmesine ilişkin hükümleri aynen uygulanır. Bunlar, görevlerinin gereği olan işleri yaparken baro levhasına kayıtlı avukatların yetkileriyle haklarına sahip ve onların ödevleriyle yükümlüdürler. Baroya kaydını yaptırmayan avukat, çalıştığı yer barosuna bilgi verir.**

Yukarıdaki fıkra uyarınca baro levhasına yazılmak istemediklerini bildiren adayların, sadece avukatlık mesleğine kabullerine ve adlarına ruhsatname düzenlenmesine karar verilerek kanunda öngörülen diğer işlemler, aynen yerine getirilir.

Birinci fıkrada sözü edilen görevlerden ayrılma halinde, avukatlık mesleğinin yapılabilmesi, baro levhasına yazılmakla mümkündür.

Bu Kanunun avukatlar hakkında öngördüğü disiplin işlem ve cezaları, bu maddede sözü edilen avukatlar hakkında da avukatın sürekli görev yaptığı yer barosunca uygulanır.” hükmü uyarınca, kamu avukatları.

4. Avukatlık Yasasının geçici 17. maddesi, “**Yargı yerleri, Cumhuriyet savcılıkları nezdinde başkâtiplik, zabıt kâtipliği, zabıt kâtip muavinliği yahut icra müdürlüğü veya yardımcılığı görevlerinden birini en az on yıl yapmış olan kişiler, bu kanunun 3. maddesi uyarınca tahsil, staj ve sınav dışındaki şartları haiz olurlar ve 5. maddede yazılı engeller kendilerinde bulunmazsa, en az üç avukat veya dava vekili olmayan yerde yazılmak şartıyla, münhasıran o yerin hukuk mahkemeleri ve icra iflas dairelerinde dava ve iş takip edebilirler.**” hükmü uyarınca dava takipçileri, disiplin yargılamasına tabidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.10.2002 gün ve 2002/144 esas, 2002/284 karar sayılı kararı:**

"...Avukatlık Yasası'nın 3003 sayılı yasa ile konulan Ek l. maddesinin son fıkrası gereğince, bu yasanın avukatlar hakkında öngördüğü disiplin işlem ve cezaları, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde sürekli olarak çalışan avukatlar hakkında da avukatın sürekli görev yaptığı yer barosunca uygulanır. Bu nedenle disiplin yönünden Baronun denetimi altında bulunan avukatın, 657 sayılı yasa kapsamında kamu görevlisi olduğuna ve Baro Disiplin Kurulu'nun görevli ve yetkili bulunmadığına ilişkin itirazı yerinde görülmemiştir.

2- Kamu görevlilerinin disiplin cezalarının affına ilişkin 4455 sayılı yasa sadece kamu görevinden doğan eylem ve cezaları kapsadığından ve Avukatlık Yasasındaki disiplin suçları söz konusu yasa kapsamında bulunmadığından, şikayetlinin bu husustaki itirazı da yerinde görülmemiştir."¹

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.03.2006 gün ve 2006/31 esas, 2006/109 karar sayılı kararı:**

"...Şikayetli avukatlardan ... ve Av. ... sicil no. ile ... Barosu levhasına kayıtlı avukat oldukları gibi,

Avukatlık Yasası Ek madde 1'e göre, "Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli veya sürekli olarak avukatlık görevinde çalışanların baro levhasına yazılmaları isteklerine bağlıdır. Ancak bunlar hakkında bu kanunun avukatlık mesleğine kabul ve ruhsatname verilmesine ilişkin hükümleri aynen uygulanır... Bunlar görevlerinin gereği olan işleri yaparken baro levhasına kayıtlı avukatların yetkileriyle haklarına sahip ve onların ödevleri ile yükümlüdürler... Bu kanunun avukatlar hakkında öngördüğü disiplin işlem ve cezaları, bu m.de sözü edilen avukatlar hakkında da avukatın sürekli görev yaptığı yer barosunca uygulanır." hükmünü amirdir.

"Hukuk Müşavirliği" görevinin avukatlık görevi dışında olduğu gerekçesini dayanak alan ... Barosu Disiplin Kurulu'nun, Avukatlık Yasası'nın 4 ve 184. maddelerine yönelik değerlendirmesi isabetsiz bulunmuş ve bu değerlendirmenin Avukatlık Yasası M. 158'de öngörülen "meslek düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarını korumak" ilkesine aykırı olduğu sonucuna varılmıştır."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.05.2006 gün ve 2006/113 esas, 2006/191 karar sayılı kararı:**

"...Dosyanın incelenmesinde, şikayetli avukatın dekorasyon işi ile ilgili sözleş-

¹ Bkz. s. 435'deki 2004/379 E. 2005/54 K. sayılı karar.

meyi hazırlayıp, imzaladığı, şikayetçi tarafından bu iş için yapılan ödemelerde imzasının bulunduğu görülmüştür.

Olay tarihinde, şikayetlinin avukatlık stajını yapmakta olduğu belirlenmiş olup, Avukatlık Yasasının 23. maddesinde stajyer avukatın da Meslek Kuralları'na, Yasa ve yönetmeliklerle belirlenen esaslara uymak zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

Avukatlık Yasası'nın 11. maddesine göre; aylık, ücret veya kesenek gibi ödemeler karşılığında görülen hiçbir hizmet ve sigorta prodüktörlüğü, tacirlik ve esnaflık veya mesleğin onuru ile bağdaşmayan her türlü iş avukatlıkla birleşemez.

Şikayetli avukatın eylemi, Avukatlık Yasasının 11. ve 34. maddelerine göre disiplin suçunu oluşturduğundan, Avukatlık Yasası'nın 136. maddesi gereğince en az kınama cezası verilmesi gerektiğinden,....düzeltilecek onanmasına karar vermek gerekmiştir.²

III. DİSİPLİN CEZALARI

Avukatlık Yasasının 135. maddesi, “Disiplin cezaları şunlardır;

1. (Değişik; 22.01.1986, 3256/23) Uyarma; avukatın mesleğinin icrasında daha dikkatli davranması gerektiğinin kendisine bildirilmesidir.

2. Kınama; mesleğinde ve davranışlarında kusurlu sayıldığı için avukata bildirilmesidir.

3. (Değişik; 22.01.1986, 3256/23) On bin liradan yüzelli bin liraya kadar para cezası,

4. (Değişik; 02.05.2001, 4667/66) İşten çıkarma; avukatın veya avukatlık ortaklığının üç aydan az üç yıldan fazla olmamak üzere mesleki faaliyetlerinin yasaklanmasıdır.

5. Meslekten çıkarma; avukatlık ruhsatnamesinin geri alınarak avukatın adının baro levhasından silinmesi ve avukatlık unvanının kaldırılmasıdır. (Ek, 02.05.2001, 4667/66) Avukatlık ortaklığı için de baro avukatlık ortaklığı sicilinden silinmesidir.”

A. Uyarma Cezası: Disiplin cezalarının en hafifi uyarmadır. Uyarma cezası, avukatın mesleğinin icrasında “daha dikkatli davranması gerektiği”nin ihtarıdır.

B. Kınama Cezası: Avukatın mesleki yükümlülüklerine uygun olmayan eylem ve davranışlarında “kusurlu sayıldığı”nın avukata bildirilmesidir.

² Bkz. s. 27'deki 2005/385 E. 2006/17 K. sayılı karar; bkz. s. 33'deki 2007/141 E. 2007/201 K. sayılı karar. Bkz s. 216'deki: 2009/7 E. 2009/171 K.sayıli karar

C. Para Cezası: Avukatın eylem ve davranışında kusurlu sayıldığına saptanması halinde, kusurun ağırlığı, temadisi, zararın giderilmemiş olması ve Avukatlık Yasasının 158. maddesinde öngörülen ilkelere açık bir aykırılık teşkil ediyorsa doğrudan uygulanabileceği gibi, tekerrür nedeniyle bir üst disiplin cezası olarak da takdir olunabilir. Bu nedenle para cezasının yasanın öngördüğü usul ve esaslar içinde tayin ve takdiri zorunludur.

PARA CEZALARININ GÜNCELLEŞTİRİLMESİ

Para cezalarının güncelleştirilmesine ilişkin 4421 ve 5252 sayılı kanunun uygulanmasında ceza düzenlemesinin yapıldığı yıla göre belli bir katsayı uygulanmakta, buna göre belirlenen rakam da her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranına göre artırılmaktadır. Avukatlık Yasasındaki ceza düzenlemesi 22.01.1986 tarihinde 3256 Sayılı Yasasının 23. maddesi ile on bin liradan yüz elli bin liraya kadar para cezası olarak belirlenmiştir. Bu döneme ait cezaların hesaplanmasında kullanılan katsayı 1.430 olarak belirlenmiştir. Buna göre cezaların alt sınırı yürürlüğe giriş tarihine göre $10.000 \times 1430 = 14.300.000 = 14,30$ TL, Üst sınırı da $1.500 \times 1.430 = 214.500.000 = 214,50$ TL olarak belirlenmiştir.

2006 yılı için	Alt Sınır 15,70 TL	Üst Sınır 235,50 TL
2007 yılı için	Alt Sınır 16,93 TL	Üst Sınır 253,89 TL
2008 yılı için	Alt Sınır 18,14 TL	Üst Sınır 272,17 TL
2009 yılı için	Alt Sınır 20,32 TL	Üst Sınır 304,83 TL
2010 yılı için	Alt Sınır 20,77 TL	Üst Sınır 311,54 TL
2011 yılı için	Alt Sınır 22,37 TL	Üst Sınır 335,53 TL
2012 yılı için	Alt Sınır 24,66 TL	Üst Sınır 369,95 TL
2013 yılı için	Alt Sınır 26,58 TL	Üst Sınır 398,81 TL
2014 yılı için	Alt Sınır 27,63 TL	Üst Sınır 414,48 TL
2015 yılı için	Alt Sınır 30,42 TL	Üst Sınır 456,38 TL
2016 yılı için	Alt sınır: 32,11 TL	Üst Sınır: 481,85 TL

Cezaların uygulanmasında kuruş hanesindeki küsuratlar atılacaktır.

Para cezasının, yasanın öngördüğü şekilde hesap, alt ve üst sınır içinde takdiri gerekir. Kararda para cezasının yanlış hesaplanması kararın bozulmasını gerektirmez. Karar düzeltilerek onanır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.11.2003 gün ve 2003/228 esas, 2003/356 karar sayılı kararı:**

“...Ancak, Avukatlık Yasası 135/3 maddede belirtilen para cezaları “Avukatın on bin liradan yüzelli bin liraya” kadar para cezası olarak yasada yer almaktadır. Bu durumda disiplin suçu oluşturan eylem tarihi itibariyle Türk Ceza Yasası'nın Ek 1-2. maddeleri ve bu maddeleri değiştiren 4421 sayılı Yasa'nın 9. maddesi göndermesi ile 213 sayılı Vergi Usul Yasası'nın 298. maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen değere göre hesaplanması zorunluluğu karşısında, maaş katsayısı esas alınarak hesaplanan para cezası fazla bulunmuş, kararın bu nedenle düzeltilerek onanması gerekmiştir.”

5252 sayılı TCK Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Yasa'nın yürürlüğe girdiği 01.06.2005 tarihinden sonraki disiplin suçlarına adli para cezası tayini gerekmektedir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.03.2007 gün ve 2007/33 esas, 2007/88 karar sayılı kararı:**

“...Ancak, 5252 sayılı TCK'nun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkındaki Yasa'nın 1. maddesine göre eylem tarihi itibariyle Baro Disiplin Kurulu tarafından tayin edilmesi gereken para cezasının üst sınırı aşılmak suretiyle 300,00 TL para cezası tayini isabet görülmemiş ve şikayetli hakkında 200,00 TL para cezası tayini suretiyle kararın düzeltilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir.”³

D. İşten Çıkarma: Avukatın üç aydan az, üç yıldan fazla olmamak koşuluyla mesleki faaliyetini yapmaktan yasaklanmasıdır.

E. Meslekten Çıkarma: Avukatlık ruhsatnamesinin geri alınarak avukatın adının baro levhasından silinmesi ve avukatlık unvanının kaldırılmasıdır. (Ek, 02.05.2001, 4667/66) Avukatlık ortaklığı için de baro avukatlık ortaklığı sicilinden silinmesidir.

IV. CEZALARIN UYGULANMA ŞEKLİ

Avukatlık Yasası'nın “CEZALARIN UYGULANMA ŞEKLİ” başlıklı 136. maddesinde de düzenlenmiştir.

Madde, “**Bu kanunun avukatların hak ve ödevleri ile ilgili altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında ilk defasında en az kınama, tekrarında, davranışın ağırlığına göre, para veya işten çıkarma cezası ve 5 inci maddenin (a) bendinde yazılı bir suçtan kesin olarak hüküm giyme halinde meslekten çıkarma cezası uygulanır.**

³ Bkz s. 279'deki 2004/1 esas, 2004/90 karar sayılı karar, Bkz s. 521'deki 2006/369 E. 2006/444 K. sayılı karar

Bey yıllık bir d6nem içinde iki veya daha çok defa disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan avukata her yeni suçu için bir 6ncekinden daha ağır ceza uygulanır.

Bir defa işten çıkarılan avukat, bey yıllık d6nem içinde bu kanunun altıncı kısmındaki kurallara aykırı davranışta bulunursa meslekten çıkarılır.” h6km6n6 amirdir.

A. İlk disiplin suçunda en az kınama cezası verilmesi gereken haller

Yasa koyucu, avukatın eylem ve davranışlarının avukatın hak ve 6devleri ile ilgili altıncı kısma aykırılığı halinde, ilk defasında en az kınama cezası verilmesi gerektiğini 6ng6rmektedir. Altıncı kısımda avukatın hakları yanında, y6k6ml6l6kleri de belirtilmiştir. Bu y6k6ml6l6kleri iki ana başlık altında incelemekte fayda var.

1. Y6klenen g6revin 6zen, doğruluk ve onur içinde yapılmaması en az kınama cezasını gerektirir.

Temel, Avukatlık Yasasının 34. maddesi, “Avukatlar, y6klendikleri g6revleri bu g6revin kutsallığına yakışır bir Şekilde 6zen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği sayđı ve g6vene uygun biçimde davranmak ve T6rkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla y6k6ml6d6rl6r.” h6km6d6r.

T6rkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 2. maddesi, “Mesleki çalışmasında avukat bağımsızlığını korur; bu bağımsızlığı zedeleyecek iş kabul6nden kaçınır.”, 3. maddesi, “Avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve g6venini sağlayacak biçimde ve işine tam bir sadakatle y6r6t6r.”, 4. maddesi, “Avukat, mesleğin itibarını zedeleyecek her t6rl6 tutum ve davranıştan kaçınmak zorundadır. Avukat 6zel yaşantısında da buna 6zen g6stermekle y6k6ml6d6r.” h6k6mleri, Yasanın 34. maddesini tamamlayan, meslek itibarını koruma amaçlı h6k6mlerdir.

Avukatların en 6nde gelen y6k6ml6l6klerinden biri, g6revin “6zen”, “doğruluk” ve “onur” içinde yerine getirilmesidir. Kamunun, avukata meslek adamı olarak duyması gereken g6ven duygusunu zedeleyen t6m davranışlar, 6zel yaşamda dahil disiplin yargılamasına konu olur. Avukatlık doğruluk, g6ven ve 6zen mesleğidir. Avukat, sebebi ne olursa olsun, kolektif inanca ters d6şecek davranış ve eylemlerden 6zenle kaçınmalı ve d6r6stl6kten ayrılmamalıdır.

• T6rkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 30.09.2005 g6n ve 2005/211 esas, 2005/300 karar sayılı kararı:

“...Şikayetli avukat hakkında, 08.10.1998 tarihinde borç olarak aldığı 10 Cumhuriyet altınının 4 adedini 26.11.2001 tarihinde verip, kalan 6 altını 30.12.2001 ta-

rihinde vereceğini 26.11.2001 tarihli belge ile taahhüt ettiği halde, aleyhine ... 10. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2002/1041 esasta kayıtlı alacak davasının 13.11.2002 tarihinde açıldığı ve mahkemenin 08.03.2003 tarih ve 2003/366 karar sayılı kararı ile davanın kabulüne karar verildiği, ilamın icrası ile ilgili icra takibinde mal beyanında bulunmayan şikayetlinin ... 7. İcra Tetkik Mercii'nce 10 gün hafif hapis cezası ile cezalandırıldığı, borcunu ödememekte direnen şikayetlinin Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 4. maddesine aykırı davrandığı iddiasıyla açılan disiplin kovuşturması sonucu, eylem sabit görülerek disiplin cezası tayin edilmiştir.

Şikayetli 08.10.1998 tarihli belgede alacaklının ... olduğunu bildirmiş ise de, belge ibraz etmemiştir. 26.11.2001 tarihli belgede alacaklı ... görünmektedir. Şikayetçi ... tarafından ... 10. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan alacak davasında 26.11.2001 tarihli belge hususunda iki kez isticvap edilmesine karşın şikayetli duruşmaya katılmamış, yokluğunda 6 Cumhuriyet altını karşılığı 690.000,00 TL'nin yasal faizi ile birlikte tahsiline ilişkin olarak 08.05.2003 tarih ve 2003/366 sayılı kararlarla sonuçlanmıştır.

Bu durum karşısında savunmaya itibar olanağı yoktur. Ayrıca şikayetli ... 7. İcra Tetkik Mercii Mahkemesi'nce İİK'nun 337. maddesi uyarınca mal beyanında bulunmamak suçundan 10 gün hafif hapis cezası ile cezalandırılmış olup, karar örnekleri dosyadadır.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 4. maddesi gereği, "Avukat, mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınmaz zorundadır. Avukat özel yaşantısında da buna özen göstermekle yükümlüdür". Meslek itibarı "meslek vakarı" anlamındadır. Meslek itibarı "ticari itibar" değildir. Bazı mesleklerin varlığı belli bir "vakar"ın varlığına bağlıdır. Meslek vakarı "ortak manevi mamelek"dir. Bu nedenle özel yaşantısında dahi olsa, avukatın taahhütlerine uymaması, mal beyanında bulunmamak suretiyle hapis cezası ile cezalandırılması, borç ödememekte direnmesi, mesleğin itibarını sarsan davranışlardır."⁴

Meslek itibarı ortak manevi mamelektir. Avukat, kolektif inanca ters düşecek eylem ve davranışlardan özel yaşantısında da özenle kaçınmak zorundadır.

Avukatlık Yasası 134. maddesi, "Avukatlık onuruna düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarına uymayan eylem ve davranışlarda bulunanlarla, mesleki çalışmasında görevlerini yapmayan veya görevin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanır." hükmünün işaret ettiği ilkeler çerçevesinde bir eylem ve davranışın maddeye aykırı olup, olmadığı, Baro Disiplin Kurulları tarafından takdir edilecektir.

⁴ Bkz s. 222'deki ve 2006/312 esas, 2006/406 karar sayılı karar

O halde, “mesleki çalışmasında görevlerini yapmayan” veya “bu görevin gerektirdiği dürüstlüğe uygun davranmayanlar” en az kınama cezası ile cezalandırılmalıdır.

2. Yasanın öngördüğü en az kınama cezası verilmesi gereken haller, Yasanın 6. kısmında bildirilen yükümlülüklerdir.

Sır saklama (M. 36), İşin reddedildiğinin bildirilmesi (M. 37), işin reddi zorunluluğu (M. 38), geçici olarak görevlendirilen avukatın görevini yapmaması (M. 42), büro edinme zorunluluğu (M. 43), avukat bürolarında mesleğin icrası dışında eleman çalıştırma (M. 45), çekişmeli hakları edinme yasağı (M. 47) çıkar karşılığı iş alma (M. 48) avukatların resmi kılığı (M. 49), danışma yapılması uygun olmayan yerler (M. 51), dosya tutmak ve kendisi tarafından yazılan yazı veya taslağı imzadan kaçınmak (M. 52) reklam yasağı (M. 55) Örnek çıkarabilme ve Tebligat yapabilme hakkı (M.56) vesaire gibi, doğrudan mesleğin icrasıyla ilgili eylem ve davranışlara uygulanacak en az ceza, kınamadır.

Avukatlık Yasasının 166. maddesi, “Avukat, müvekkili tarafından verilen veya onun namına aldığı malları, parayı ve diğer her türlü kıymetleri, avukatlık ücreti ve giderin ödenmesine kadar, kendi alacağı nispetinde elinde tutar” hükmü uyarınca hapis hakkının usulsüz kullanımı,

Avukatlık Yasası 171. maddesi, “Avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder.” hükmü uyarınca işi sonuna kadar takip etme zorunluluğu,

Avukatlık Yasası 174. maddesi, “Üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vazgeçen avukat hiçbir ücret isteyemez ve peşin aldığı ücreti geri vermek zorundadır”, hükmü gereği haklı bir neden olmaksızın davayı takipten vazgeçen avukatın peşin aldığı ücreti iade zorunluluğu, emredici kurallar olduğundan, aykırı eylem veya davranış en az kınama cezasını gerektirir.

Avukatın, Avukatlık Yasası'nın 6. kısmında bildirilen ve “Ödev” olarak tanımlanan yükümlülüklerle aykırı eylem ve davranışının, Avukatlık Yasası'nın “Görevi kötüye kullanma” başlıklı 62. maddesi, “Bu kanun ve diğer kanunlar gereğince avukat sıfatı ile veya Türkiye Barolar Birliğinin yahut baroların organlarında görevli olarak kendisine verilmiş bulunan görev ve yetkiyi kötüye kullanan avukat Türk Ceza Kanununun 257 nci maddesi hükümlerine göre cezalandırılır.” hükmü uyarınca, unsurlar gerçekleşmişse, cezai yaptırımla da karşı karşıya olduğunu,

5237 sayılı TCY sisteminde avukatların Yasanın 6-c maddesi, “Kamu görevlisi deyiminden; kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi”,

6-d maddesi, “Yargı görevi yapan deyiminden; Yüksek mahkemeler ve adli, idari ve askeri mahkemeler üye ve hâkimleri ile, Cumhuriyet savcısı ve avukatlar,” tanımlamaları yapılmıştır.

Bu nedenle yargı görevlisi sayıldıkları Yargıtay 5. Ceza Dairesi’nin 20.06.2013 gün ve 2012/11197 Esas 2013/6909 Karar sayılı kararında bildiridiği üzere “Bir kimsenin Ceza Yasası uygulamasında “kamu görevlisi” yapılan faaliyetin de ‘kamusal faaliyet’ sayılabilmesi için, kamu adına yürütölen bir hizmetin bulunması, bunun da Anayasa ve yasalarda belirlenmiş usullere göre verilmiş bir siyasal karara dayalı olması ve ayrıca faaliyetin kamuya ait güç ve yetkilerin kullanılması suretiyle gerçekleştirilmesi gerektiği, avukatların 1136 sayılı Kanunun 35/1 ve 35/A maddelerinde yazılı ve münhasıran avukatlar tarafından yapılabilecek iş ve işlemler ile uzlaştırma işlemi ve barolar ile Türkiye Barolar Birliğinin organlarında ifa ettikleri görevleri yönünden kamu görevlisi olduklarında kuşku bulunmadığı, 5237 sayılı TCK’nın 5. maddesinin 01.01.2009 tarihinde yürürlüğe girmiş olması nedeniyle anılan Kanunun genel hükümlerine aykırı olan sınırlayıcı nitelikteki Avukatlık Yasanın 62. maddesinin de özel nitelikteki görevi kötüye kullanma suçları açısından zımnen ilga edilmiş sayılacağı ve TCK’nın 247. maddesine göre zimmete geçirilen malın devlete veya özel kişilere ait olmasının suçun oluşması bakımından öneminin bulunmadığı gözetilmelidir.” yorumu gereği memura mahsus rüşvet, ihtilas, irtikap, zimmet, resmi evrak sahteciliği suçlarının süjesi haline getirildiğini, sorumluluğun fazla ağır olduğu gerçeği göz ardı edilmemelidir.

Uygulama başlamıştır. Özellikle parasal işlerde avukat çok dikkatli olmalı, hapis hakkını Yasanın öngördüğu kurallar içinde kullanmalı zimmet gibi ağır bir sorumluluktan kurtulmalıdır.

3. İlk defasında en az kınama cezası verilmesi gerektiği hükmü, her ilk suç için ilk defasında kınama cezası verilmesi gerektiği anlamına gelmez. Koşulları varsa, daha ağır ceza verilebilir.

Avukatlık Yasasının 136/1. maddesi, “Bu kanunun avukatların hak ve ödevleri ile ilgili altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında ilk defasında en az kınama, tekrarında davranışın ağırlığına göre ... uygulanır” hükmü uygulamada tereddüt yaratmakta ve yanlış yorumlara neden olmaktadır. Sanki ilk eylemden dolayı kınama cezasından fazla bir ceza verilemeyeceği gibi bir izlenim vermektedir. Oysa, yasa koyucunun amacı açıktır. En az kınama cezası verilebilecektir. Disiplin kurullarının Avukatlık Yasasının 158/2. maddede bildirilen ilkeler uyarınca, eylemin temadisi, ağırlığı, kolektif itibara verdiği zararı göz önünde bulundurarak, disiplin cezasını tayin ve takdirde geniş yetkili olduğu bilinmelidir.

• **Danıştay 8. Dairesi'nin 21.05.2001 gün ve 1999/2872 esas, 2001/2408 karar sayılı kararı:**

“...Dosya içeriğinden, serbest olarak çalışan avukatın bir şirketin kuruluş işlemlerini gerçekleştirmek görevini yüklediği, şirketin kurulması ve gerekli işlemlerin yapılması için kendisine verilen 28.800 Amerikan Dolarını şirketin kurulmaması ve hiçbir işlem yapılmaması üzerine kendisinden iadesi istenmesine rağmen iade etmediği iddialarıyla şikayet edildiği, bu konuda yapılan ceza kovuşturması sonucu açılan davada, suçu sabit görülerek TCK 508. maddesi uyarınca “emniyeti suiistimal” suçundan olayı üç ay hapis ve 390.000 TL para cezası ile cezalandırıldığı ve cezasının ertelendiği, kararın temyiz edildiği aşamada şikayetçinin şikayetinden vazgeçmesi nedeniyle ilgili dairece davanın düşürülmesine karar verildiği, ancak disiplin Kurulu'nun suçun sübut bulması nedeniyle avukatı para cezasıyla cezalandırdığı,

Avukatın ilk suçu olması nedeniyle İdare Mahkemesi'nin Avukatlık Yasası 136. maddesi gereği kınama cezası verilmesi gerekirken para cezası verilmesinin hukuksa uyarlık göstermediği gerekçesiyle işlemi iptal etmiş ise de;

TCK'nun 508. maddesi uyarınca “emniyeti suiistimal” suçundan mahkum edilerek eylemi sübuta eren avukatın, eyleminin ağırlığı göz önünde bulundurulmadan, maddedeki “ilk defasında en az kınama” ibaresi dikkate alınarak verilen kararda hukuki isabet görülmemiştir.

Kaldı ki, ilk kez işlenen suçlardan olayı “en az kınama” verilmesini gerektiği hükmü, her ilk suç için kınama verileceği anlamına gelmemektedir.”

Gerekçe, yargı kararı ile tartışmalara son verdiği gibi, baro disiplin kurulları ve Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu uygulamalarının da haklılığını göstermektedir.

Şikayetli avukatın eylemi birden fazla yasa ve Meslek Kuralları'na aynı zamanda aykırı ve özellikle parasal işlemlere dayanıyorsa, eylemin ağırlığına göre kınamadan daha ağır ceza verilmesi gerekir. Disiplin cezalarının caydırıcılığı ilkesi de bunu gerektirir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.06.2003 gün ve 2003/84 esas, 2003/201 karar sayılı kararı:**

“...Dosyada ki belge ve bilgilerden, şikayetli avukatın, şikayetçi adına açtığı davanın yargılması sonunda verilen kararı icraya koyduğu ve icra takibine konu alacağını tamamını tahsil etmesine rağmen, müvekkiline ödemediği, bu para karşılığında şikayetçiye şahsi bonosunu verdiği, bonoyu da vadesinde ödemediği, şik-

kayetli avukat hakkında disiplin kovuşturması başlatıldıktan sonra şikayete konu paranın şikayetçiye ödenmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Şikayetçinin, şikayetinden vazgeçmiş olması veya şikayetli avukatın icra dosyasından çekmiş olduğu parayı disiplin kovuşturması açılmasından sonra ödemiş olması, Baro Disiplin Kurulu'nu bağlamaz ve disiplin kovuşturmasını etkilemez.

Bu nedenle, Baro Disiplin Kurulu'nun, şikayetli avukatın eyleminin disiplin suçunu oluşturmadığına ilişkin değerlendirmesinde hukuki isabet görülmemiş ve şikayetli avukat hakkında eylemin özel ağırlığı ve Avukatlık Yasası'nın 158. maddesi de gözetilerek disiplin cezası tayini gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.09.2005 gün ve 2005/232 esas, 2005/318 karar sayılı kararı;**

“...Dosyada mevcut belgelerden 12.02.2002 tarihli vekaletnamede ahzu kabz yetkisi bulunmadığı halde ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2001/5092 esas sayılı dosyasından tahsilat yapıldığı, lüzumundan fazla avans istenip (5. İcra Müdürlüğü'nün 2001/8341 esas sayılı dosyası için 3.000,000 TL avans alınmış), avans artanının sözleşme gereği ay sonunda kapatılmadığı, gerek tahsil edilen paralar ve gerekse avans hususunda yazılı bildirimde bulunulmadığı görülmüştür.

Bu sebeplerle eylemin disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme yerinde ise de;

Eylemlerin temadi etmiş ve bir çok Meslek Kuralı'nın (Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları M. 3, 4, 42, 43) ihlal edilmiş olması karşısında, eylem ile tayin edilen ceza arasında Avukatlık Yasası'nın 158. maddesi uyarınca adaletli bir denge sağlanmadığı anlaşıldığı ve yeniden inceleme ve araştırma gerektirir bir husus bulunmadığından tayin edilen uyarma cezasının Avukatlık Yasası'nın 157/6. maddesi hükmü uyarınca 200,00 TL Para Cezasına çevrilmek suretiyle düzeltilerek onanması gerekmiştir.”

B. Tekerrür nedeniyle üst ceza uygulanmasının zorunlu olduğu haller

Yasanın tekerrür nedeniyle üst ceza verilmesini zorunlu kıldığı halleri iki kısımda incelemek gerekir.

1. Yasanın altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında yeni disiplin suçu için üst ceza verilmesi zorunludur.

Avukatlık Yasasının 136/1. maddesi, “**Bu kanunun avukatların hak ve ödevleri ile ilgili altıncı kısmında yazılı esaslara uymayanlar hakkında ilk defasında en az kınama, tekrarında, davranışın ağırlığına göre, para veya işten çıkarma cezası ve 5. maddenin (a) bendinde yazılı bir suçtan kesin hüküm giyme halinde meslekten çıkarma cezası uygulanır.**”

Yasanın 6. kısmında yer alan ve yukarda belirttiğimiz en az kınama cezası verilmesi gereken bir eylem veya davranıştan disiplin cezası almış olanlar hakkında, tekrarında yeni eylem de 6. kısımda belirtilen bir suç ise, tekerrür nedeniyle cezanın artırılması zorunludur. Bu halde eylem ve davranışın ağırlığı ve disiplin sicilindeki cezanın cinsine göre bir üst ceza olan para veya işten çıkarma cezası verilebilecektir. Takdirde Avukatlık Yasası 158. maddedeki ilkeler özellikle gözetilmelidir.

2. Beş yıllık bir dönem içinde iki veya daha fazla disiplin cezası varsa, son eylem için bir üst ceza uygulanması zorunludur.

Avukatlık Yasasınının 136/2. maddesi, **“Beş yıllık bir dönem içinde iki veya daha çok defa disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan avukata her yeni suç için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanır.”** hükmünü amirdir.

Madde, avukatın işlediği disiplin suçunun Avukatlık Yasası'nın 6. kısmında bildirilen eylem ve davranışlardan olmaması, disiplin sicilinde iki veya daha çok ceza bulunması halinde cezanın artırılmasını öngörmektedir. Bu davranışlar Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nda bildirilen ve genelde baroya karşı yükümlülükler ve meslektaşlar arasında uyulması zorunlu kurallardır. (M. 5, 6, 9, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 26, 27, 30, 31, 32, 34, 39, 40, 44, 47 gibi.)

İnancımız odur ki, madde çok kötü yazılmış ve uygulamada tereddüt ve sıkıntı yaratan bir maddedir. Nerede ise avukatı suça tahrik ve teşvik etmektedir. Etik değerlerin hızla erozyona uğradığı, meslektaşlar arasında saygı ve sevginin, dayanışmanın kalmadığı günümüzde (M. 5, 6, 8, 12, 25, 26, 27/1, 30, 31, 33, 34, 39, 40) gibi aykırılıklarda, doğrudan kınama cezası verilmeli ve tekrarında sicildeki ceza sayısına bakmaksızın artırım yapılmalıdır. Avukatlık Yasasınının 158. maddedeki **“...avukatlık onurunu, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarını ve itibarını...”** korumak görevi de bunu gerektirir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.11.2006 gün ve 2006/346 esas, 2006/418 karar sayılı kararı:

“...Disiplin kovuşturmasına konu olan ve şikayetlinin dilekçesinde şikayetçi hakkında yukarıda açıklanan sözleri yazmış olduğu ve bu sözlerin iddia ve savunmanın hukuki yönü ile ilgili olmadığı, olgunluk ve objektiflik ilkesinden uzak olduğu, şikayetçiyi rencide edici nitelikte bulunduğu hususlarında kuşku bulunmamaktadır. Bu nedenle Baro Disiplin Kurulu'nun eylemin disiplin suçunu oluşturduğuna ilişkin değerlendirmesinde hukuki isabetsizlik görülmemiştir.

Şikayetlinin eylemi, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 5 ve 27/1. maddelerine aykırılık oluşturmaktadır.

Ancak, şikayetli avukatın disiplin sicil özetinde 14.06.2002 tarihinde kesinleşen kınama, 12.07.2002 tarihinde kesinleşen uyarma cezası bulunmaktadır. Eylem ta-

rihi itibariyle bu cezalar tekerrüre esas teşkil etmektedir. Şikayetlinin eylem tarihi itibariyle beş yıllık dönem içinde kesinleşmiş uyarma ve kınama cezası bulunduğundan, Avukatlık Yasası'nın 136/2. maddesinin uygulanması gerekmektedir.”⁵

3. Eylem tarihinde disiplin sicilinde kesinleşmiş ceza yok veya karar Yargı kararı ile kaldırılmışsa, tekerrür hükmü uygulanamaz.

Tekerrür nedeniyle üst ceza uygulanabilmesi için, şikayetli avukat hakkındaki disiplin cezasının kesinleşmiş ve eylemin bu tarihten sonra işlenmiş olması şarttır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.02.2002 gün ve 2001/212 esas, 2002/42 karar sayılı kararı:

“...Baro Disiplin Kurulu'nun eylemin niteliğine ilişkin değerlendirmesinde bu yönden isabetsizlik görülmemekle birlikte, sicil durumu dikkate alınarak tayin edildiği ifade edilen cezanın türü ve ağırlığı bakımından Avukatlık Yasası'nın 136/2 maddesinin doğru uygulanmadığı ve “ceza vermenin amacı”nı belirleyen 158. M. hükmünün de gözetilmediği anlaşılmıştır.

Kovuşturma konusu eylemlerin tarihi 1996 yılı Ağustos ayı ile 1997 yılının Ocak ayı arasındadır. Avukatın sicilinde mevcut kınama cezasının 17.11.1998 tarihinde, para cezasının ise 12.03.2001 tarihinde kesinleştiği dosyada mevcut sicil özetinden anlaşılmaktadır. Bu durumda sicildeki cezalar, kovuşturma konusu eylem tarihinden sonra kesinleştiğinden, başka bir deyişle kovuşturma konusu eylem kınama ve para cezalarının kesinleştiği tarihlerden önce gerçekleştiğinden, bu cezaların tekerrüre esas alınamayacağı ve Avukatlık Yasası'nın 136/2 maddesinin uygulanamayacağı açıktır.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.07.2013 gün ve 2013/414 esas, 2013/577 karar sayılı kararı:

“...Danıştay ... Dairesi'nin 27.03.2013 günlü ve 2010/3266 Esas, 2013/2366 Karar sayılı kararında “... İdare Mahkemesi'nce verilen kararın dayanağı gerekçe usul ve yasaya uygun olup bozulmasını gerektiren bir neden bulunmadığından, temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına...oy birliği ile karar verilmiştir...” denilmektedir.

... 4. İdare Mahkemesi'nin 15.10.2009 tarihli, 2007/1482 Esas ve 2009/1345 Karar sayılı kararında özetle;

“... Uyuşmalık konusu olayda, davacının daha önceden almış olduğu uyarı cezasının bulunduğu gözetilerek 1136 sayılı kanunun 136. maddesinin ikinci fıkrası

⁵ Bkz. s. 486'deki 2002/173 E. 2002/313 K.sayılı karar, Bkz. s. 575'deki 2006/70 E., 2006/150 K.sayılı karar, Bkz. s. ...'deki 2006/406 E. 2006/480 K. sayılı karar.

uyarınca tekerrür esas alınarak kınama cezası verilmiş olup, tekerrüre esas alınan 22.10.2004 tarih ve 2004/338 sayılı davalı idare kararı ile onanan uyarı cezasının, ... 9. İdare Mahkemesi'nin 19.06.2009 tarih ve E:2005/221, K:2009/1325 sayılı kararı ile iptal edildiği, yine 25.02.2005 tarih ve 2005/64 sayılı davalı idare kararı ile onanan diğer uyarı cezasının ... 2. İdare Mahkemesi'nin 20.02.2009 tarih ve E:1009/162, K:2009/201 sayılı kararı ile bozma kararına uyularak iptal edildiği görölmüştür.

Bu durumda, dava konusu işlemin tesis edilmesinde tekerrür esas olan uyarı cezalarının iptal edilmiş olması nedeniyle 1136 sayılı Kanununun 136. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca tekerrür hükümleri uygulanamayacağından dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline...oybirliği ile karar verildi" denilmektedir.⁶

4. Disiplin sicilinden silinmeyen cezalar tekerrüre esastır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.01.2007 gün ve 2006/448 esas, 2007/22 karar sayılı kararı:**

"...Şikayetli avukatın sicil dosyasının incelenmesinde; Şikayetli avukatın 22.05.2001 gün ve 2001/D.12 Esas No.lu kararla uyarı cezası, 14.05.2002 gün ve 2002/D.11 sayılı kararla kınama, 11.06.2002 gün ve 2002?D.58 Esas No.lu kararla 200.000.00 TL para cezası, 09.12.2003 gün ve 2003/D.97 sayılı kararla 89.000.00 TL para cezası, 14.09.2004 gün ve 2004/D.53 sayılı kararla 139.000.00 TL para cezası, 14.09.2004 gün ve 2004/D.47 sayılı kararla altı ay süre ile işten çıkarma cezası, 23.11.2004 gün ve 2004/D.114 sayılı kararla altı ay süre ile işten çıkarma cezası, 27.09.2005 gün ve 2003/D.225 sayılı kararla üç yıl süre ile işten çıkarma cezasının bulunduğu ve bu kararların kesinleştiği, 11.11.2005 gün ve 2004/159 Esas no.lu kararla bir yıl süre ile işten çıkarma cezası, 13.07.2006 gün ve 2005/D. 486 sayılı kararla meslekten çıkarma cezası bulunduğu ve bu kararların kesinleşmediği görölmüştür.

Şikayetli avukatın azledildiği 18.07.2003, ihtarname ile hesap verilmesinin istendiği 31.10.2003 ve Şikayet edildiği 14.12.2003 tarihleri göz önünde bulundurulduğunda, 14.12.2003 tarihi itibarıyla disiplin sicilinde tekerrüre esas kesinleşmiş uyarı, kınama ve para cezasının bulunduğu tartışmasızdır.

Avukatlık Yasası 136/2, "Beş yıllık bir dönem içinde iki veya daha çok defa disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan avukata her yeni suç için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanır."

⁶ Bkz s. 645'deki 2001/150 E. 2002/31 K sayılı karar

Avukatlık Yasası 160/2, “meslekten çıkarma ve işten çıkarma cezalarında başka bir disiplin cezası verilen avukatlar, uyarma, kınama ve para cezalarının uygulanmasından itibaren beş yıl geçtikten sonra disiplin kuruluna başvurarak bu disiplin sicillerinin silinmesini isteyebilir. İlgilinin yukarıdaki fıkrada yazılı süre içinde disiplin cezası almamış olması halinde, disiplin cezasının silinmesine karar verilen ve sicil dosyasındaki disiplin bölümü çıkartılarak yenisi düzenlenir.” hükümlerini amirdir.

Şikayetli avukatın ilk eylem tarihinden beş yıl geriye gidildiğinde, 12.12.1999 tarihinden sonraki dönemde uyarma, kınama ve iki adet para cezası aldığı ve Avukatlık Yasası'nın 160/2-3 maddeleri uyarınca sicil silinmesinin mümkün olmadığı tartışmalıdır.

765 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 81. maddesi, “Bir kimse beş seneden ziyade müddetle bir mahkumiyete uğradıktan sonra cezasını çektiği veya ceza düştüğü tarihten itibaren on sene ve diğer cezalarda beş sene içinde başka bir suç daha işlerse yeni suça verilecek ceza altıda bire kadar artırılır.” 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın 58. maddesi “Önceden işlenen suçtan dolayı verilen hüküm kesinleştikten sonra yeni bir suçun işlenmesi halinde, tekerrür hükümleri uygulanır.” hükümlerini amirdir.

Barolar ve Türkiye Barolar Birliği temel insan hakları güvencesi olmasından ötürü Avukatlık Yasası'nda bulunmayan hususlarda, CMK ve TCK kurallarının uygulanmasına bu güne kadar önem vermiş ve vermeye de devam edecektir. Yukarıda anılan TCK hükümlerinde tekerrür için “kesinleşme tarihi” belirtilmiş, “eylem tarihi” hiçbir şekilde göz önünde bulundurulmamıştır. Yasa koyucunun amacı açıktır. Amaç, faili yeni bir suç işlememeye özendirmedir. Suç işlenirse fail daha ağır ceza alarak sonuçlarına katlanacaktır.

Nitekim, Avukatlık Yasası'nın 160/2-3, maddesi de bu amaca yönelik olup, disiplin cezasının kesinleşmesinden itibaren geçecek beş yıllık dönemde suç işlenmesi halinde, iadei itibar mümkün değildir.

...Şikayetli avukatın disiplin sicilindeki cezalar, avukatlık Yasası'nın 136/2 maddesi hükmü uyarınca tekerrüre esas olduğu ve eylemin ağırlığı karşısında, Adalet Bakanlığı'nın geri gönderme gerekçesi yerinde bulunmamış ve önceki kararımızda ısrar gerekmiştir.”

C. İlk defasında en az işten çıkarma cezası verilmesi zorunlu olan haller;

Avukatlık Yasasınının 45/2-3. maddesi, “**Hakimliğe ve avukatlığa engel suçlardan biri ile hükümlü olanlar veya avukatlıktan yasaklananlarla her ne şekilde olursa olsun işbirliği edilemez veya bu gibiler büroda çalıştırılmaz.**

(Değişik 02.05.2001, 4667/31) Yukarıdaki madde hükmüne aykırı hareket

eden avukat, ilk defasında işten, tekrarında meslekten çıkarma; avukatlık ortaklığı ilk defasında işten çıkarma, tekrarında avukatlık ortaklığı sicilinden silinme cezası ile cezalandırılır.” hükümünü amirdir.

O halde, hakimliğe ve avukatlığa engel bir suçtan mahkûm olanlar ve yasaklı avukatlarla işbirliği yapan, yasaklı olduğu dönemde avukatlığa ait hak ve yetkileri kullanan avukatlar, sicillerinde disiplin cezası olmasa da, eylemin sbtu halinde ilk defasında en az işten çıkarma cezası ile cezalandırılmak zorundadır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 01.03.2015 gün ve 2014/892 esas, 2015/179 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukat müvekkilinin hak kaybına uğramaması için davayı açtığını, davanın müvekkili asılca takip edildiğini ve bir kamu zararı olmadığını savunmakta ise de;

Avukatlık Yasası madde 155, “İŞten yasaklanmış olanlar bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir Şekilde kullanamazlar. Bu hüküm avukatın eşi ile reşit olmayan çocuklarına ait işlerde uygulanmaz.”

Avukatlık Yasası madde 45, “Hakimliğe ve avukatlığa engel suçlardan biri ile hükümlü olanlar veya avukatlıktan yasaklananlarla her ne Şekilde olursa olsun işbirliği edilemez veya bu gibiler büroda çalıştırılmaz. (Değişik : 2.5.2001 - 4667/31 md.) Yukarıdaki hükümlere aykırı hareket eden avukat, ilk defasında işten, tekrarında meslekten çıkarma; avukatlık ortaklığı ilk defasında işten çıkarma, tekrarında ise avukatlık ortaklığı sicilinden silinme cezası ile cezalandırılır.”

Avukatlık Yasası madde 63, “Baro levhasında yazılı bulunmayanlar ve işten yasaklanmış olan avukatlar, ŐahıŐlarına ait olmayan dava evrakını düzenleyemez, icra işlemlerini takip edemez ve avukatlara ait diğer yetkileri kullanamazlar.” hükümlerini amirdir.

Görüldüğü üzere yasa koyucu işten yasaklı avukatların eş ve reşit olmayan çocuklarına ait dava ve takip dosyaları dışında avukatlığa ait hak ve yetkilerini gerek Şahsen ve gerekse başkaları ile birlikte kullanmasını kesin bir irade ile yasaklamakta, kamu düzenini korumaktadır. O halde kamu zararı oluşmadığı itirazının hukuksal dayanağının bulunmadığı tartışmasıdır.

Bu nedenler ve dosya kapsamına göre Şikâyetli avukatın yasaklı olduğunu bildiği dönemde dava açarak Yasaya aykırı davrandığı tartışmasıdır.”

D. İlk defasında meslekten çıkarma cezası verilmesi gereken zorunlu haller;

Disiplin cezalarının en ağırı meslekten çıkarmadır. Uygulama esas itibarıyla iki grupta açıklanabilir.

1. Avukatın, Avukatlık Yasası 5/a maddesinde öngörülen suçlardan biri ile kesin hükümlülüğü halinde, meslekten çıkarma cezası verilmesi zorunludur.

Avukatlık Yasasının 136/1. maddesi, **“5. maddenin (a) bendinde yazılı bir suçtan kesin olarak hüküm giyme halinde meslekten çıkarma cezası uygulanır.”** hükmünü amirdir.

Avukatlık Yasasının 5/a (Değişik 08.02.2008- 5728-326) maddesi, **“Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı iki yıldan fazla süreyle hapis cezasına ya da Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmak,”** avukatlığa kabulde engel hal olarak bildirilmiş ve (Değişik 02.05.2001, 4667/5) **“Birinci fıkranın (a) bendinde sayılan yüz kızartıcı suçlardan biri ile hüküm giymiş olanların cezası ertelenmiş, paraya çevrilmiş veya affa uğramış olsa da avukatlığa kabul edilmezler.”** hükmü uyarınca, bu suçlarda hüküm giyenlerin cezaları paraya çevrilmiş, ertelenmiş, veya affa uğramış olsa da, avukatlığa kabul edilmeyecekleri bildirilmiştir.

Bu nedenle Avukatlık Yasası'nın 5/a maddesinde bildirilen hükümlülük hallerinde sicil durumuna bakılmaksızın meslekten çıkarma cezası verilmesi zorunludur.

5237 sayılı yeni TCY'sında hapis ve ağır hapis farkı kaldırılmış olduğundan, taksirli suçlar hariç iki yıldan fazla hapis cezası verilmesi halinde meslekten çıkarma cezası verilmesi gerekmektedir. Sair suçlarda yasa koyucu herhangi bir süre koymamış, tek tek suçları belirtmiştir. Bu nedenle mahkumiyet süresi önemli olmayıp, mahkemece yapılan suç nitelenmesi önemlidir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.01.2007 gün ve 2006/460 esas, 2007/24 karar sayılı kararı:

“...Şikayetli avukatın ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin kesinleşen kararı ile hüküm giydiği “hizmet sebebiyle emniyeti suiistimal” suçu, yasanın 5 (a) maddesinde sayılan suçlardandır. Emniyeti suiistimal suçu yüz kızartıcı suçlardan olduğu gibi, şikayetlinin eylem tarihi, kesinleşen mahkeme kararında kabul edildiği gibi 16.04.2001–2002 yılı Ocak ayı arası olmakla, 1136 sayılı kanunun 5 (a) maddesinde yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 02.05.2001 tarihinden sonradır.

Avukatlık Yasası'nın “İşten Yasaklamanın Zorunlu Olduğu Haller” başlıklı 154. m. hükmüne göre, “hakkında meslekten çıkarma cezası verilen avukatların, işten yasaklanması zorunludur.”

Bu sebeplerle, Şikayetli hakkında ... Ağır Ceza Mahkemesi'nce "hizmet sebebiyle emniyeti suiistimal" suçundan dolayı mahkumiyetine karar verilmiş ve kararın kesinleşmiş olması sebebiyle Baro Disiplin Kurulu'nun Şikayetli avukatın Avukatlık Yasası'nın 5/a, 134, 135/1, 136/1 maddeleri uyarınca "meslekten çıkarma cezası verilmesi" ve aynı yasanın 154. maddesinin emredici hükmü uyarınca "işten yasaklama kararı verilmesine" ilişkin kararında hukuki isabetsizlik görülmemiş, kararın onanması gerekmiştir."

2. Bir defa işten çıkarılan avukat, beş yıllık dönem içinde bu yasanın altıncı kısmındaki kurallara aykırı davranışta bulunursa meslekten çıkarılır.

Avukatlık Yasasınının 136/3. maddesi amir hükmüdür. Bir defa işten çıkarma cezası ile işten çıkarılan avukat, kararın kesinleşmesinden itibaren beş yıllık dönem içinde yasanın altıncı kısmındaki kurallara aykırı davranışta bulunursa, meslekten çıkarılmak zorundadır.

Uygulamasında dikkat edilmesi gereken çok önemli husus, eylem veya davranışın mutlak surette Avukatlık Yasası'nın altıncı kısımda bildirilen disiplin suçu olmasıdır. Eylem veya davranış altıncı kısımda bildirilen ve en az kınama cezası gerektiren disiplin suçu değilse, meslekten çıkarma cezası verilmesi zorunlu değildir, verilemez. Daha açık bir ifade ile, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nda yer alan ve Avukatlık Yasası ile ilintili olmayan, mesleki dayanışma ile ilgili kurallara aykırılıklarda meslekten çıkarma cezası tekerrür nedeniyle verilemez.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.06.2006 gün ve 2006/119 esas, 2006/206 karar sayılı kararı:

"...Şikayetlinin disiplin sicil özetinde, 19.12.1997 tarih ve 1996/7-1997/14 sayılı kararla 5 ay süre ile işten çıkarma cezası aldığı bu cezanın 04.08.1998 tarihinde kesinleştiği, 07.07.2000 tarih ve 2000/1-2000/14 sayılı kararla 6 ay süreyle işten çıkarma cezaları aldığı, 02.04.2001 tarihinde kesinleştiği, 2002/2 esas, 2003/4 sayılı ve 09.04.2004 tarihinde kesinleşen meslekten çıkarma cezası bulunduğu görülmüştür.

...Kesinleşen yargı kararı gereğince Şikayetlinin, görevini kötüye kullanmaktan ibaret eylemi aynı zamanda Avukatlık Yasası'nın 34, 134 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 3. maddesine aykırı olmakla disiplin suçunu oluşturmaktadır.

Avukatlık Yasası'nın 136/3. maddesine göre "Bir defa işten çıkarılan avukat, beş yıllık dönem içinde bu kanunun altıncı kısmındaki kurallara aykırı davranışta bulunursa meslekten çıkarılır" hükmünü amirdir.

Kesinleşen kamu davasında Şikayetlinin eylem tarihi 16.06.1999 olarak kabul edilmiştir. Şikayetlinin disiplin sicil özetinde, tekerrüre esas ve 04.08.1998 tarihinde kesinleşmiş "5 ay süre ile işten çıkarma" cezası bulunmaktadır.

Şikayetli avukatın bu dosyaya konu eylemi Avukatlık Yasası'nın 6. kısmında yazılı 34. maddeye de aykırılık teşkil etmiş olmakla, Avukatlık Yasası'nın 136/3. maddesi gereğince şikayetlinin "Meslekten Çıkarma Cezası" ile cezalandırılmasına dair Baro Disiplin Kurulu kararında hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanmasına karar vermek gerekmiştir."

3. Avukatlık Yasasının 45/son maddesi uyarınca eylemin tekrarı halinde meslekten çıkarma cezası verilmesi zorunludur.

Avukatlık Yasasının 45/2-3 maddesi, "**Hakimliğe ve avukatlığa engel suçlardan biri ile hükümlü olanlar veya avukatlıktan yasaklananlarla her ne şekilde olursa olsun işbirliği edilemez veya bu gibiler büroda çalıştırılmaz.**

(Değişik 02.05.2001, 4667/31) Yukarıdaki madde hükmüne aykırı hareket eden avukat, ilk defasında işten, tekrarında meslekten çıkarma; avukatlık ortaklığı ilk defasında işten çıkarma, tekrarında avukatlık ortaklığı sicilinden silinme cezası ile cezalandırılır." hükmünü amirdir.

O halde, hakimliğe ve avukatlığa engel bir suçtan mahkum olanlar ve yasaklı avukatlarla işbirliği yapan, yasaklı olduğu dönemde avukatlığa ait hak ve yetkileri kullanan avukatlar meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılmak zorundadır.⁷

V. SAVUNMA HAKKI

Anayasanın 129. maddesi, "**Memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumunu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları mensuplarına savunma hakkı tanınmadıkça disiplin cezası verilemez**" hükmünü amirdir.

Yani savunma hakkı, temel anayasal bir hak.

Bu nedenle; Avukatlık Yasasının 137. maddesi, "**Avukatlar hakkında yapılacak kovuşturmalarda, isnat olunan hususun avukata açıkça ve yazılı olarak bildirilmesi, yazılı savunmasının istenmesi ve bu savunma için en az on günlük bir süre tanınması zorunludur.**" hükmünü amirdir

Madde metninden görüldüğü üzere, baro başkanı veya baro yönetim kurulu tarafından görevlendirilen soruşturmacı üye tarafından şikayetli avukatın savunması mutlak alınmak zorundadır. Yapılacak ilk işlem de bu olmalıdır.

Savunma hakkının etkin kullanımı, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde öngörülen "**adil yargılanma hakkı**" kapsamında olup, temel insan hakkıdır.

AİHM T-İtalya 1992 tarihli, "Kişinin, hakkında yürütülmekte olan bir soruşturma konusunda bilgilendirilmesi, sanık haklarının etkili bir biçimde kullanılma-

⁷ Bkz. s. 130'deki "İşten yasaklamanın hükümleri" başlıklı m. 155 ile ilgili açıklamalar

sını sağlayan en önemli adli bir işlemdir. **Bu nedenle bilgilendirmenin, yöntemsel ve nesnel koşullara uygun olarak yapılması gerekir.**" kararı önemlidir.

O halde, savunma hakkının etkin bir şekilde kullanılmasına çalışılmalıdır. Bu nedenle, isnadın hiçbir kuşku ve tartışmaya sebebiyet vermeyecek açık bilgiler içermesi, yazılı olması şarttır. Doğru yöntem, şikayet dilekçesi ve varsa eklerinin savunma istem yazısı ile birlikte tebliğidir. En az on günlük süre verilmelidir. Şikayetli avukat ek süre talebinde bulunuyor ise, makul bir süre de verilmelidir. Unutulmamalıdır ki savunma hakkı kutsaldır ve bir şekilde kullanılmalıdır. Sürenin başlangıcı tebliğ tarihidir.⁸

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 01.09.2003 gün ve 2003/140 esas, 2003/256 karar sayılı kararı:**

"...Baro Yönetim Kurulu'nun disiplin kovuşturması açılmasına karar verip dosyayı Disiplin Kurulu Başkanlığı'na göndermesinden sonra, Disiplin Kurulu'nca şikayetli avukatlara herhangi bir bildirimde bulunmadan ve savunmaları istenilmeden kovuşturmanın sonuçlandırıldığı ve karar verildiği anlaşılmıştır.

Oysa, Avukatlık Yasası'nın 137. maddesi hükmüne göre, avukatlar hakkında yapılacak kovuşturmalarda, isnat olunan hususun avukata açıkça ve yazılı olarak bildirilmesi, yazılı savunmasının istenilmesi ve bu savunma için en az on günlük bir süre tanınması zorunludur.

Baro Disiplin Kurulu'nca yasanın bu emredici hükmü yerine getirilmeden karar verilmiş olması savunma hakkının kısıtlanması sonucunu doğurduğundan, şimdilik için esasına girilmeden kararın bu nedenle bozulması gerekmektedir."⁹

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.02.2015 gün ve 2015/99 esas, 2015/149 karar sayılı kararı;**

"... 1. İdare Mahkemesi'nin 10.12.2014 tarih, 2014/189 Esas ve 2014/2163 Karar sayılı kararında;

"...2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 129. maddesinde; memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları mensuplarına savunma hakkı tanınmadıkça disiplin cezası verilemeyeceği belirtilmiştir.

Anılan Anayasa hükmünün gerekçesinde, "yapılacak disiplin kovuşturmalarda ve disiplin cezası uygulamasında ilgiliye isnad olunan hususun bildirilmesi,

⁸ Bkz s. 53'deki TBB Disiplin Kurulu'nun 2013/679 esas, 2014/110 karar sayılı kararı

⁹ Bkz. s. 83 2007/145 E. 2007/171 K. sayılı karar, Bkz. s. 31'deki 2007/438 E. 2007/362 K. sayılı karar.

dinlenilmesi, savunmasını yapma imkanı tanınması bu madde ile güvence altına alınmaktadır” ifadelerine yer verilerek, disiplin cezaları ile ilgili olarak Anayasal güvenceye bağlanan savunma hakkının içeriği belirtilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin, Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma-ya Dair Sözleşme'nin, savunma hakkının önemini ve gereğini vurgulayan 6. maddesini de dikkate alarak savunma hakkının niteliğini vurguladığı, 14.7.1998 günlü, 1997/41, 1998/47 sayılı kararında, herkesin kendisine yönelik isnadın nedeninden ve niteliğinden en kısa zamanda, anladığı bir dille ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek hakkına sahip olduğu; olayı, isnadın nedenini ve hukukî niteliğini bilmeyen kişinin kendisini yeterince savunamayacağına açık olduğu, bu hususun, savunma hakkının temelini oluşturduğu belirtilmiştir.

Anayasa hükmü, gerekçesi ve Anayasa Mahkemesi kararı karşısında, disiplin cezaları ile ilgili olarak savunma hakkı kullandırılmadan disiplin cezası verilmesinin hukuken olanaklı olmadığı; savunma hakkının hukuka uygun şekilde kullanılabilmesi için de, ilgili kamu görevlisinin hakkındaki iddiaları, bu iddiaların dayandığı delilleri, üzerine atılı fillerin hukuki nitelendirmesini ve önerilen disiplin cezasını bilmesi gerektiği sonucuna varılmakta olup, tüm bu hususlar kendisine bildirilmeyen kişinin kendisini yeterince savunamayacağı açıktır.

İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi, Ofner ve Hopfinger/Avusturya davasında, kişinin isnat edilen suçtan ve isnadın nedeninden haberdar edilmesinin zorunlu olduğuna vurgu yapmış olup; Brozicek/İtalya davasında da, iddianın dayandığı maddi olguların hukuki nitelendirmesi konusunda da ilgiliye bildirimde bulunması mükellefiyetinin olduğunu, aksi durumun İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6. maddesi koruma altına alınan “adil yargılanma hakkı”nm ihlali anlamına geldiğini hükme bağlamıştır.

Bu durumda; yukarıda yer alan İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi içtihatları, anayasa hükmü ve mevzuat hükümleri uyarınca davacı hakkında Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunca inceleme yapılırken M. G.'ın 26.01.2012 tarihli ... Barosuna verdiği şikayet dilekçesinde belirtmediği ancak 24.06.2013 tarihli Türkiye Barolar Birliğine verdiği itiraz dilekçesinde belirttiği hususlara ilişkin davacının savunması alınmadan karar verildiğinden, hukuken yeterli savunma hakkı tanınmaksızın tesis olunan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.” denilmektedir.

Maalesef bir çok karar salt bu nedenle bozulmaktadır. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu, istikrar kazanan kararlarında adil yargılanma hakkının bir gereği olarak, savunma alınmaması, eksik süre verilmesi, verilen sürenin bitiminden önce karar verilmesi, mazeretin kabulüne karşın ek süre verilmemesi, duruşma talep edilmesine karşın yapılmaması gibi savunma hakkının kısıtlandığı hallerde, mutlak surette kararı bozmaktadır.

Uygulamada Baro başkanı veya soruşturmacı üye tarafından savunma istek yazısı gönderilen avukatların dilekçenin işleme konmasından ötürü aşırı tepki gösterdikleri görülmektedir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.01.1999 gün ve 1998/150 esas, 1999/16 karar sayılı kararı:**

“...Sözü edilen dilekçenin incelenmesinde, avukatın hakkındaki şikayetle ilgili savunmasını bildirmek yerine, böyle bir savunma istenmiş olmasını ağır bir dille eleştirdiği, Avukatlık Yasası'nı okumamakla ve acizlikle suçladığı görülmektedir.

Şikayet vukuunda, şikayet edilen avukatın savunması istenilmesi Avukatlık Yasası'nın gereğidir. Kovuşturma konusu olayda yasal görevin icabını yerine getiren baro yönetimine karşı, sırf savunma istendiği için tepki gösterilmesi ve bu tepkinin olayın özü ile ilgisi bulunmayan, savunma sınırlarını aşan, küçük düşürücü ve aşağılayıcı sözlerle ifade edilmesi, Yasaya ve Meslek Kuralları'na aykırı görülmüştür.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.07.2002 gün ve 2002/86 esas, 2002/218 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatlar, ... Barosu Disiplin Kurulu Başkanlığı'na hitaben yazdıkları 17.05.2001 tarihli savunma dilekçelerinde “Şikayetçinin terbiyesizlik yaptığı ve bazılarının da bu terbiyesizliklere çanak tutarak kendilerinin de terbiyesizleştikleri anlaşılacaktır. Ama O çanak tutanlar bilsinler ki kendileri bu terbiyesiz ve ucuza gitmeleri ile daha da alçalmaya devam etmektedirler.” sözlerine yer vermişler; 26.11.2001 tarihli dilekçede de muhataplarımız disiplin kurulu olmadığını, ancak haklarındaki bu soruşturmanın “yarası olmayan gocunmaz” ata sözünün tipik bir örneği olduğunu bildirmişlerdir.

...Baro organlarında özveri ile görev yapan avukatların, savunma amaçlı da olsa, aşağılanmasına göz yummak olanaksızdır. Kovuşturma konusu olayda, da “... ve bazılarının da bu terbiyesizliklere çanak tutarak kendilerinin de terbiyesizleştikleri anlaşılacaktır. Ama o çanak tutanlar bilsinler ki kendileri bu terbiyesiz ve ucuza gitmeleri ile daha da alçalmaya devam etmektedirler.” sözlerinin muhatabı, sadece görevini yapmaya çalışan kurul üyeleridir.

Savunma istemenin “Başkalarının terbiyesizliklerine alet olmak” şeklinde nitelendirilmesi kabul edilemeyecek bir davranıştır. Gerçekte de amaç 26.11.2001 tarihli dilekçede de belli olmuş, “yarası olmayan gocunmaz” ata sözü ile muhatap adres zımnen de olsa bildirilmiştir.

Avukat her şeyden önce kendi kurum ve kurullarına saygılı olmalıdır. Savunma amaçlı da olsa, sınır aşılmamalı, baro organları hedef olarak alınmamalıdır.”

Gerçekte de bilinmelidir ki, üstün bir özveri ile yasanın öngördüğü görevleri

yerine getirmeye çalışan Baro başkan veya yönetim kurulu üyesinin savunma istemesi, yasal sorumluluğudur. Çünkü Baro Başkanı veya raporör üyenin mutlak savunma alması ve sonuçta disiplin kovuşturması açılmasına veya yer olmadığına karar vermesi zorunludur.

Madde gereği baro başkanı her şikâyet dilekçesi hakkında savunma istemek zorunda kalmaktadır. Oysa Avukatlık Yasasının 58. maddesindeki uygulamaya uygun bir düzenleme önerilmek zorundadır. Şikâyetin haksız, avukatı taciz amacıyla yapıldığının açıkça anlaşıldığı hallerde savunma istenmeden dilekçeyi ret hakkı baro başkanına tanınmalıdır. Bu tür kararlara Cumhuriyet savcısının itiraz hakkı da tanınarak soruna çözüm getirilebilir.

“Şikâyetin haksız, avukatı taciz amacıyla yapıldığının açıkça anlaşıldığı hallerde Baro başkanı savunma istenmeden şikâyetin reddine karar verebilir. Cumhuriyet savcının itirazı halinde savunma istenerek soruşturma açılmak zorundadır.” şeklinde ek madde düzenlenmeli, avukat kötü niyetli taciz amaçlı şikâyetlerden haberi dahi olmadan korunmalıdır. Bu yetkinin aynı zamanda baroların kimlik sorunu olduğu da asla unutulmamalı, ısrarlı olunmalıdır.

Avukat, her şeyden önce kurumuna karşı saygılı olmalıdır. Baro Yönetim Kurulu'nun Avukatlık Yasasında dilekçe red veya hiçbir işlem yapmadan (savunma almadan) disiplin cezası tayinine yer olmadığına karar verme yetkisi yoktur. Onun için mutlak savunma almalıdır.

A. Savunma vermeyen avukata idari para cezası verilebilir mi?

Baro yönetim kurulları savunma vermeyen avukata idari para cezası vermektedir. Doğru ve gereklidir.

Avukatlık Yasasının 64. maddesi, “Denetleme ve şikâyetle ilgili meselelerde avukat, bu kanunda gösterilen meslek sırrını saklama yükümlülüğüne aykırı düşmedikçe, baro başkanı veya yönetim kuruluna veya bunlar tarafından görevlendirilen üyelerden birine bilgi vermek ve istek üzerine dosyaları göndermek, dinlenmek üzere çağrıldığı hallerde baro başkanı, yönetim kurulu veya kurul üyelerinden birinin davetine uymak zorundadır.

(Değişik 22.01.1986, 3526/8) Birinci fıkrada yazılı zorunluluğa uymayan avukat hakkında, baro yönetim kurulu on bin liradan yüz bin liraya kadar para cezası verebilir. Bu ceza her davet ve isteğe uymama halinde yeniden verilebilir. Ancak, gönderilen yazıda, davet ve isteğe uymama halinde para cezası verileceğinin belirtilmiş olması şarttır.

Bu para cezasına karşı, tebliğinden itibaren on beş gün içinde, Baro Disiplin Kuruluna itiraz olunabilir. Baro disiplin kurulu kararı kesindir.” hükmünü amirdir.

Yukarıdaki fıkralar gereğince hükmedilen para cezaları, bu kanunun disiplin cezalarına ilişkin hükümlerine göre tahsil edilir ve baroya irat yazılır.

Madde, “Baro Yönetim Kuruluna Karşı Özel Görevler” başlığı altında avukatı yükümlendirmektedir.

Para cezasının uygulanması için yazıda davet ve isteğe uyulmaması halinde para cezasının verileceğinin mutlak yazılı olması şarttır. Sadece şikayetli avukat madde kapsamında olmayıp, soruşturma ile ilgili bilgi ve belgesi olup da vermeyen avukatlar hakkında da uygulanır.

B. İdari para cezası, tekerrüre esas olmaz.

İdari para cezası disiplin cezası niteliğinde olmadığından tekerrüre esas olmaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.12.2001 gün 2001/193 Esas 2001/247 karar sayılı kararı:

“...Dosyada, bu tensip kararından önce, Baro Başkanlığı’nın Disiplin Kurulu Başkanlığına gönderilen ve “Av. ...’nın, savunma vermediği için Yönetim Kurulu’nun 27.04.2000 tarihli ve 2000/154 (99-113) sayılı kararı ile 54.904.00 TL para cezası ile cezalandırıldığını “bildiren 07.06.2000 tarihli bir yazısı mevcut ise de, bu yazıda sözü edilen para cezası Avukatlık Yasası’nın 135. maddesinin 3 no.lu bendinde gösterilen ve Disiplin Kurulu’nca tayini gereken “disiplin cezası“ niteliğinde olmayıp, aynı Yasanın 64. maddesi uyarınca Yönetim Kurulu’nun bazı zorunlulukları yerine getirmeyen avukatlara uyguladığı idari bir cezadır.

Yasa’nın 64. maddesine göre uygulanan bir para cezası 136. madede koşulları belirtilen tekerrüre esas olamayacağından ve disiplin sicili ile de ilgisi bulunmadığından, şikayetli avukatın disiplin sicil özeti dosyaya konulması, sicilinde disiplin cezası mevcut olduğu takdirde bu cezaya ilişkin Baro Disiplin Kurulu kararının da eklenmesi ve bu noksanlıklar tamamlandıktan sonra tekrar Kurulumuza gönderilmesi için disiplin dosyasının Barosuna iadesine, oybirliği ile karar verildi.”¹⁰

VI. BAROYA YAZILMADAN ÖNCEKİ VE MESLEKTEN AYRILDIKTAN SONRAKİ EYLEM VE DAVRANIŞLAR

Avukatlık Yasasının 138. maddesi, (Değişik, 4667/67), “Baro levhasına kabul ve yazılmadan önceki eylem ve davranışlar, meslekten çıkarma cezasını gerektirmedikçe disiplin kovuşturmasına konu olamaz. Staj dönemi bu hükmün dışındadır.

¹⁰ Bkz s. 24’deki Av. Yasası M.64’le ilgili açıklamalar.

Avukatın avukatlıktan ayrılması, avukatlığı sırasındaki eylem ve davranışlarından dolayı disiplin kovuşturması yapılmasına engel değildir.” hükmünü amirdir.

Avukatlık Yasasında 02.05.2001 tarih ve 4667 sayılı değişiklikle eklenen Avukatlık Yasasının 23. maddesi, **“Stajyerler, meslek kurallarına ve yönetmelikte belirlenen esaslara uymak zorundadır.”** hükmü gereği, staj dönemi de disiplin yargılaması kapsamına alınmıştır.

Avukatlığa kabulden önceki eylem davranışlar meslekten çıkarma cezası gerektirmedikçe disiplin kovuşturmasına konu olamaz. O halde temel ölçüt Avukatlık Yasasının 5(a) maddesidir.¹¹

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.09.2001 gün ve 2001/57 esas, 2001/133 karar sayılı kararı:**

“...30.04.1998 tarihinde şikayetlinin ... Barosu’na kaydı yapılmıştır.Hükümlülüğe neden olan suçlar ise (01.07.1994) ile (03.04.1995) tarihinde, yani baro levhasına yazılmadan önceki suçlardır.

Şikayetlinin Avukatlık mesleğine kabulden önceki eylemlerinin ise Yasanın 5(a) ve 136/1 maddeleri göz önüne alındığında gerek suçların nitelikleri gerekse verilen hapis cezalarının süreleri itibariyle “meslekten çıkarma“ cezasını gerektirmediği tartışmasızdır. Avukatın geçmişte işlediği bu tür bir suçtan dolayı cezaevine konulması üzerine çevresinden olumsuz tepkiler alması, toplumun değer yargıları açısından haklıdır ve doğaldır. Ne var ki, Baro Disiplin Kurulları, baro çevresi ve meslektaşlar arasındaki -haklı- tepkileri ölçü olarak değil, yasanın emredici hükümlerini gözeterak karar tesis etmek zorundadırlar.

Bu durumda, baro levhasına yazılmadan önceki eylemler meslekten çıkarma cezasını gerektirmediğinden, avukat hakkında disiplin cezası tayin edilmesi Avukatlık Yasası’nın 138. maddesi hükmüne ve Türk Ceza Yasası’nın 1. maddesinde yer alan genel ilkeye aykırı bulunmuş ve kararın kaldırılması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.01.2004 gün ve 2003/355 esas, 2004/18 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat hakkında, “3194 sayılı İmar Kanunu’nun 18. ve 42. maddeleri gereği ayırık durumlar dışında, özel parselasyon amaçlı hisse satışlarının yasak olduğu, amacın kaçak yapılaşmayı önlemek, çarpık kentleşmeyi ve SİT alanlarının yok olmasını önlemek ve bunların yol açtığı toplumsal, ekonomik, yargısal sonuç-

¹¹ Bkz s. 168’deki İlk defasında meslekten çıkarma cezası verilmesi gereken zorunlu haller

ları kaldırmak olduğu, fakat yasanın boşluklarından yararlanmak suretiyle hileli parsel satışlarının gerçekleştirildiği ...dan ve diğer il ve ilçelerden hileli satış işlemlerine dayalı kararlar alındığı, bu işlemleri şikayetli avukatın da yürüttüğü iddiasıyla açılan disiplin kovuşturması sonucunda Baro Disiplin Kurulu'nca "şikayetli avukatın baro levhasından kaydının silindiği" gerekçe göstermek suretiyle, "karar verilmesine yer olmadığına" karar verilmiştir.

Şikayetli avukatın, ... Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açtığı davalarla 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 18 ve 42. maddelerine aykırı davrandığı, davaların yetkisiz mahkemelerde açılıp, yasaya karşı hile yoluna başvurulduğu ekonomik, toplumsal ve yargısal sorunların yaratıldığı gerekçesiyle açılan ceza davasında ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1998/293 esas, 1999/125 karar sayılı kesinleşen kararlar, netice olarak, TCK 240/1 maddesi gereğince bir yıl iki ay hapis ve bir milyon üç bin üç yüz otuz lira ağır para cezası ile cezalandırılmasına, üç ay onbeş gün memuriyetten menine, erteleme isteğinin reddine karar verildiği, kararın Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nce 09.08.2000 tarihinde onandığı görülmüştür.

... Barosu Yönetim Kurulu 07.12.2000 tarihli ve 91 no.lu kararı ile şikayetli avukatı baro levhasından silmiştir.

Avukatın, avukatlıktan ayrılması veya baro levhasından isminin silinmesi avukatlığı sırasındaki eylem ve davranışlarından dolayı disiplin kovuşturması yapılmasına engel değildir. (Avukatlık Yasası M. 138/2)"

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.01.2006 gün ve 2005/385 esas, 2006/17 karar sayılı kararı:**

"...Dosya içerisinde bulunan şikayetli stajyer avukata ait bilgi ve belgelerden, şikayetlinin yurt dışında yüksek lisans yapmak için stajını dondurmak üzere Baro Yönetim Kuruluna başvurduğu, başvurusunun kabul edilerek 29.07.2003 tarihi itibarıyla stajının dondurulduğu, kararının kendisine bildirildiği, 02.08.2003 tarihinde yurt dışına çıktığı ve 29.03.2004 tarihinde yurda giriş yaptığı, 07.04.2004 tarihinde tekrar yurt dışına çıkarak 11.10.2004 tarihinde yurda döndüğü, buna rağmen yurtdışında iken mahkemeler nezdinde stajına devam eder gözüktüğü, 23.07.2003-07.08.2003 tarihleri arasında staja devam ettiğini gösterir imza çizelgelerinde imzasının bulunduğu ve 22.08.2003 tarihi itibarıyla ilk altı aylık stajını tamamladığına ilişkin hakkında yazı yazıldığı anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası'nın 23/2. maddesinin son cümlesinde yer alan "stajyerler, meslek kurallarında ve yönetmeliklerde belirlenen esaslara uymak zorundadırlar." ve 138. maddede belirtilen "Baro levhasına kabul ve yazılmadan önceki eylem ve davranışlar, meslekten çıkarma cezasını gerektirmedikçe disiplin kovuşturmasına

konu olamaz. Staj dönemi bu hükmün dışındadır.” şeklindeki hüküm ile Avukatlık Staj Yönetmeliği'nin 25. maddesinde belirtilen “stajyerler, meslek kurallarına, bu yönetmelik ve barolar tarafından çıkarılacak iç yönetmeliklere ve Türkiye Barolar Birliği ilke kararlarına uymakla yükümlüdürler.” kuralları karşısında stajyerlerin de Meslek Kuralları'na uyacakları konusunda bir duraksama bulunmamaktadır. Bu nedenle, şikâyetlinin kendisinin stajyer olması nedeniyle disiplin cezası verilemeyeceği itirazı yerinde değildir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.01.2006 gün ve 2006/414 esas, 2006/482 karar sayılı kararı:**

“...Baro Disiplin Kurulu şikâyetlinin meslekten çıkarılmasına ilişkin Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 04.03.2006 tarihli kararı ile kesinleşmiş ve ... Barosu Yönetim Kurulu'nun 02.06.2006 tarihli kararı ile de baro levhasından kaydı silinmiş olması nedeniyle disiplin cezası tayinine yer olmadığına karar vermiştir.

Ne var ki, eylem tarihi olan en geç 2005 yılında şikâyetlinin avukatlık sıfatı devam etmekte olup, meslekî faaliyetini de sürdürmektedir. 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 138/2 maddesine göre bir avukatın avukatlıktan ayrılması, avukatlığı sırasındaki eylem ve davranışlarından dolayı disiplin kovuşturması yapılmasına engel değildir.

Bu durumda disiplin kovuşturmasına devam edilmeli, şikâyetlinin savunması alınmalı, kanıtları toplanmalı ve sonucuna göre bir karar verilmelidir.”¹²

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.12.2015 gün ve 2015/678 esas, 2015/944 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukat 2009 yılından beri avukatlık yapmadığını, levhadan kaydını sildirdiğini bu nedenle disiplin cezası verilemeyeceğini bildirmekte ise de;

Avukatlık Yasası 138/2. maddesi, “Avukatın, avukatlıktan ayrılması, avukatlığı sırasındaki eylem ve davranışlarından dolayı disiplin kovuşturması yapılmasına engel değildir.” hükmü gereği itirazın hukuksal dayanağı bulunmadığı tartışmasızdır.

Gerek Yargıtay denetiminde de geçmiş Mahkeme kararı ve gerekse dosyada mevcut CD içeriğine göre şikâyetli avukatın eyleminin gerçek olduğu anlaşılmaktadır.”¹³

¹² Bkz. s. 188'deki 2006/449 E. 2007/39 K. sayılı karar

¹³ Bkz. s. 192'deki 2001/165 E. 2001/240 K. sayılı karar; Bkz. s. 475'deki 2002/225 E. 2003/22 K. sayılı karar.

VII. DİSİPLİN KOVUŞTURMASINI YÜRÜTME YETKİSİ VE EKSİK ÜYELERİN TAMAMLANMASI

Madde yetki, yönetim kurulu başkan ve üyelerinin kendileriyle ilgili işleme katılmamama yasağı, eksik üyenin tamamlanması ve toplantı ve karar yeter sayı ile ilgilidir.

A. Yetki;

Avukatlık Yasasının 139/1. maddesi, “**Kovuşturmanın dayandığı şikayet veya ihbarın vaki olduğu yahut Cumhuriyet Savcısının kovuşturma isteğinde bulunduğu veya kovuşturmaya esas teşkil eden eylem ve davranışın re’sen haber alındığı tarihte avukat hangi baronun levhasında yazılı ise, disiplin kovuşturmasına karar verme ve kovuşturmayı yürütme yetkisi o baroya aittir.**” hükmünü amirdir.

O halde, eylem ve davranış nerede işlenmiş olursa olsun, disiplin soruşturması avukatın eylem tarihinde levhasına kayıtlı olduğu baroya aittir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 26.01.2008 gün ve 2007/488 esas, 2008/30 karar sayılı kararı;**

“...Kamu davasında, şikayetlinin eylem tarihinin 07.08.2000 olduğu, bu tarihte şikayetlininBarosu’na kayıtlı olduğu, daha sonra Barosu’na naklettiği anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası’nın 139. maddesine göre; “Kovuşturmanın dayandığı şikayet veya ihbarın vaki olduğu yahut Cumhuriyet Savcısının kovuşturma isteğinde bulunduğu veya kovuşturmaya esas teşkil eylem veya davranışın re’sen haber alındığı tarihte avukat hangi baronun levhasında yazılı ise, disiplin kovuşturmasına karar verme veya kovuşturmayı yürütme yetkisi o baroya aittir.

Maddenin açık hükmü karşısında, eylem tarihinde şikayetli avukat ...Barosu’na kayıtlı olduğundan, soruşturma ve kovuşturma yapma yetkisi ...Barosu’na aittir.

Bu nedenle yetkisiz ...Barosu Yönetim ve Disiplin Kurulu tarafından yapılan soruşturma ve kovuşturma ...bozulmasına karar vermek gerekmiştir.”

Avukatlık Yasasının ek 1. maddesi (08.05.1984, 003/8), “Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli olarak avukatlık görevinde çalışanların baro levhasına yazılmaları isteklerine bağlıdır.” hükmü uyarınca, anılan görevlerde çalışmaları nedeniyle herhangi bir baro levhasına kayıtlı olmayan avukatlar hakkındaki disiplin soruşturması yapılmasını ek 1. son fıkra, “Bu Kanunun avukatlar hakkında öngördüğü disiplin işlem ve cezaları, bu maddede sözü edilen avukatlar hakkında da avukatın sürekli görev yaptığı yer barosunca uygulanır.” hükmü uyarınca sürekli görev yapılan yer barosudur.¹⁴

¹⁴ Bkz. s. 3’deki 2002/144 E. 2002/284 K. sayılı karar

B. Baro başkanı, yönetim ve disiplin kurulu üyelerinin kendi haklarındaki işlerin görüşmelerine katılma yasağı;

Avukatlık Yasasının 139/2. maddesi, “**Baro başkanı, baro yönetim ve disiplin kurulu üyeleri, kendi haklarındaki kovuşturmalarla ilgili görüşmelere katılmazlar**”. hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere, Baro başkanı ve yönetim kurulu ve disiplin kurulu üyeleri kendileri hakkındaki işlerin görüşülmesi ve kararına katılamazlar. Bu kural Avukatlık Yasasını 93/2 maddesi, “Baro başkanı veya yönetim kurulu üyeleri, ilgili oldukları işlerin görüşülmesine katılamazlar.” hükmü ile birlikte geniş yorumlanmalı ve uygulanmalıdır. O halde sadece kendi haklarındaki işlerin görüşmesine katılma yasağı “**ilgili oldukları iş**” kavramı ile birlikte değerlendirilmelidir.

Disiplin kurulları başkanı kendi arasından seçtiklerinden maddede disiplin kurulu başkanının yazılmaması doğaldır. Disiplin kurulu başkanı da kendisi ve ilgili olduğu işle ilgili görüşme ve karara katılamaz.¹⁵

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 17.03.2007 gün ve 2007/30 esas, 2007/86 karar sayılı kararı:

“...Şikayetli avukatlar ... ve ..., Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun verdiği kararla ilgili işlemin iptali için ... 10. İdare Mahkemesi’nin 2004/2727 esasında açtıkları “iptal” davasında, mahkemece 16.03.2005 gün ve 2005/348 karar sayılı kararında; “1136 sayılı Kanun’un 139. maddesine uygun oluşturulacak Yönetim Kurulunca gerekli inceleme ve araştırma yapılarak karar verilmesi gerekirken, şikayet edilen yönetim kurulu başkan ve üyelerinden oluşan yönetim kurulunca her şikayet ile ilgili olarak yedek üyelerin toplanmasının baro yönetiminin güven ve itibarını zedeleyeceği gerekçesiyle verilen ... Barosu Yönetim Kurulu’nun 18.11.2003 gün ve 2003/82 sayılı kararının onaylanması yolundaki Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’nun 17.04.2004 gün ve 3446-16 sayılı ısrar kararında hukuka aykırılık bulunmaktadır.” denilmek suretiyle işlemin iptaline karar verilmiştir.

... 10. İdare Mahkemesi’nin 16.03.2005 günlü, 2004/2727 esas, 2005/348 karar sayılı kararı ile birlikte dosya yeniden incelenerek gereği görüşülüp düşünüldü;

1136 sayılı Avukatlık Yasası’nın 93/2. maddesine göre “... Baro başkanı ve yönetim kurulu üyeleri, ilgili oldukları işlerin görüşülmesine katılamazlar.”, aynı Yasanın 139/2 maddesine göre de, Baro başkanı, baro yönetim kurulu üyeleri, kendi haklarındaki kovuşturmalarla ilgili görüşme ve kararlara katılamazlar.”

Avukatlık Yasası Yönetmeliği’nin 43/2. maddesine göre “... Baro başkanı veya yönetim kurulu üyeleri, ilgili oldukları işlerin görüşülmesine katılamazlar ve oy kullanamazlar.”

¹⁵ Bkz. s. 100’deki Av. Yasası m. 151’le ilgili açıklamalar.

Disiplin kovuşturması ile ilgili dosyada, şikayetçilerin Baro Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri olmalarına karşın, şikayetliler hakkında yapılan soruşturmaya katılmaları ve şikayetliler hakkında “disiplin kovuşturması açılmasına” ilişkin karar vermeleri, Danıştay 10. Dairesi’nin kararında da açıklandığı gibi, Avukatlık Yasası’nın 93/2, 139/2 maddeleri ile Avukatlık Yasası Yönetmeliği’nin 43/2 maddesine aykırıdır.”

C. Toplantı yeter sayısı ve eksik üyenin tamamlanması;

Avukatlık Yasasının 139/3. maddesi, **“İkinci fıkranın kapsamına giren bir durumun mevcut olması veya ret yahut istinkaf sebepleriyle başkan ve üyelerin katılmamaları yüzünden baro yönetim ve disiplin kurullarında toplantı yeter sayısı bulunamazsa, eksikler yedeklerle tamamlanır. Yedeklerin de herhangi bir sebeple görüşme veya karara katılmamaları yahut sayılarının yetişmemesi halinde, baro levhasında yazılı olup yönetim ve disiplin kurullarına seçilme yeterliği bulunan avukatlar arasından ad çekme yolu ile seçileceklerle eksikler tamamlanır.”** hükmünü amirdir.

Maddede her ne kadar toplantı yeter sayısı denilmekte ise de, madde karar yeter sayısı ile de yakından ilgilidir. Yukarıda belirtildiği üzere, karar yeter sayısı üye tam sayısının salt çoğunluğu olduğundan, eksiklik yedekler veya seçilme yeterliliği olan avukatlar arasından ad çekme usulü ile tam olarak toplantıya çağrılmalıdır.¹⁶

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 02.11.2007 gün ve 2007//438 esas 2007/362 karar sayılı kararı:

“...Şikayet olunun avukat hakkında, şikayetçinin şikayeti ve Adalet Bakanlığının 02.04.2007 tarihli düşünce örneğine dayanılarak yürütülen disiplin kovuşturmasında, iddiaların sübuta ermesi halinde meslekten çıkarılmayı gerektirir suçlar olması nedeniyle, Baro Disiplin Kurulu’nun 23.08.2007 gün ve 2006/4 esas sayılı kararı ile Avukatlık Yasası’nın 153. maddesi uyarınca tedbiren işten yasaklama kararı verilmiştir.

Ayrıca, Avukatlık Yasası 151. M. “Disiplin Kurulu üyeleri Ceza Muhakemeleri Usulü kanununda yazılı sebeplerle reddedilebilir ve istinkâf edebilirler” , CMK 23//2. M. “Aynı işte soruşturma evresinde görev yapmış bulunan hakim kovuşturma evresinde görev yapamaz “hükümlerini amirdir.

Baro Disiplin Kurulu üyesi Av. ...’in disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin ... Barosu Yönetim Kurulu’nun 24.08.2006 gün ve 2006/41 sayılı kararda imzasının olduğu görülmektedir. Bu durumda Disiplin Kurulu üyesi Av. ...’in CMK 23/2 uyarınca kovuşturma ile ilgili işlemlere ve karara katılmaması yasa gereğidir.

¹⁶ Bkz. s. 60’deki toplantı ve karar yeter sayısı ile ilgili açıklamalar

... Barosu Disiplin Kurulu üç üyeden oluşmaktadır. Avukatlık Yasası'nın 106/1. maddesi "Disiplin Kurulu üyelerinden en az üçü hazır bulunursa toplanır." hükmünü amirdir. Toplantı yeter sayısı en az üçtür. Bu durumda Avukatlık Yasası'nın 139/3 maddesi uyarınca işlem yapılmalı, eksik üye tamamlanmalı ve karar verilmelidir. Kararın bu yönden de bozulması gerekmiştir."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.05.2008 gün ve 2008/63 esas, 2008/190 karar sayılı kararı;**

"...Dosyanın incelenmesinden, şikayetli avukat hakkında yapılan şikayetle ilgili olarakBarosu Yönetim Kurulu'nun 20.09.2007 tarihinde "Disiplin Kovuşturması açılmasına" ilişkin karar verdiği, Baro Disiplin Kurulu'nun 10.10.2007 tarihinde toplanarak "tensip tutanağı" tanzim ettiği, tensip tutanağında 5 kişi olan Disiplin Kurulu Başkan ve üyelerinin adları yazılı olmasına rağmen, Başkan ve bir üyenin imzasının bulunduğu anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası'nın 106/1. maddesine göre "Disiplin kurulu, üyelerinden en az üçü hazır bulunursa toplanır." hükmünü içermektedir. Baro disiplin kurulunun 10.10.2007 tarihli tensip tutanağı sadece başkan ve bir üye tarafından imzalanmış olmakla yasanın bu maddesine aykırıdır.

Bu nedenle, disiplin kovuşturmasının Yasaya uygun bir tarzda yeni baştan yapılarak, oluşacak duruma göre bir karar verilmesi içinkararının bozulmasına karar verilmesi gerekmiştir."

VIII. CEZA KOVUŞTURMASININ DİSİPLİN KOVUŞTURMASINA TESİRİ

Avukatlık Yasasınının 140. maddesi, "Avukat hakkında başlamış olan ceza kovuşturması, disiplin işlem ve kararlarının uygulanmasına engel olmaz.

(Değişik 22.01.1986, 3556/24) Şu kadarki, disiplin işlem ve kararına konu teşkil edecek bir eylemde bulunmuş olan avukat hakkında aynı eylemlerden dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise, avukat hakkındaki disiplin kovuşturması ceza davasının sonuna kadar bekletilir. Bu halde yönetim Kurulu'nun isteği üzerine disiplin kurulu, avukatın işten yasaklanmasına yer olup olmadığı hakkında 153 ve 154 üncü maddeler uyarınca bir karar vermek zorundadır.

Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle beraat hali müstesna, beraatla sonuçlanmış bir ceza davasının konusuna giren eylemlerden dolayı disiplin kovuşturması, o eylemin ceza kanunları hükümlerinden ayrı olarak başlı başına disiplin kovuşturmasını gerektirir mahiyette olmasına bağlıdır.

Baro yönetim kurulları hükümlülükle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu teşkil eden eylemlerden dolayı ayrıca disiplin kovuşturması açmak zorundadırlar.” hükmünü amirdir.

Ana kural, Avukatlık Yasasının 140/1. maddesi, **“Avukat hakkında başlamış olan ceza kovuşturması, disiplin işlem ve kararlarının uygulanmasına engel olmaz.”** hükmü gereği ceza kovuşturmasının disiplin kovuşturmasına engel olmayacağıdır.

Ancak, **“Şu kadarki, disiplin işlem ve kararına konu teşkil edecek bir eylemde bulunmuş olan avukat hakkında aynı eylemlerden dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise, avukat hakkındaki disiplin kovuşturması ceza davasının sonuna kadar bekletilir.”** hükmü gereği bir soruşturma, kovuşturma varsa sonucu beklenmek zorundadır. Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulunulmuş, bir ceza soruşturması başlamış olduğu hallerde disiplin kurulları soruşturmanın akıbetini araştırmak zorundadır. Madde çok kötü ve amaca aykırı yazılmıştır. Doğrusu aynı eylemden dolayı **“ceza soruşturmasının”** başlatılmış olmasının **“öğrenilmesi halinde”** olması gerekmektedir. 2. fıkradaki emredici hüküm karşısında 1. fıkranın uygulanma olanağı da yoktur.

Uygulamada yasanın emredici hükmüne karşın, Baro disiplin kurullarınca ceza soruşturma veya kovuşturmasının sonucu beklenmeden, gerekli araştırma ve inceleme yapılmadan karar verildiği görüldüğünden ötürü, konu ile ilgili karar örneklerini ayrıntılı olarak görmekte fayda var.

A. Avukat hakkındaki ceza soruşturması disiplin kovuşturmasının sonuçlandırılmasına engeldir, sonucu araştırılmalıdır.

1. Amaç; aynı eylemden dolayı ceza davası açılmış ve “mahkumiyetle sonuçlanmış” ise Avukatlık Yasasının 158. maddedeki ilkeler göz önünde bulundurulmak suretiyle disiplin cezası tayin ve takdir, “eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması” halinde disiplin cezası tayinine yer olmadığına karar vermektir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 03.02.2007 gün ve 2007/11 esas, 2007/63 karar sayılı kararı:**

“...Avukatlık Yasası’nın 140/2. maddesi “Şu kadar ki, disiplin işlem ve kararına konu teşkil edecek bir eylemde bulunmuş olan avukat hakkında aynı eylemlerden dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise, avukat hakkındaki disiplin kovuşturması, ceza davası sonuna kadar bekletilir.” amir hükmü uyarınca Birliğimiz Disiplin Kurulu yerleşmiş uygulaması ile ceza soruşturması başlatıldığının öğrenilmiş bulunduğu hallerde, kararın bozulmasına ve ceza soruşturmasının sonucunun araştırılmasına karar vermektedir.

Çünkü, hükümlülükle sonuçlanan eylem ve eylem için tertip edilecek ceza, Avukatlık Yasası 34, 134, 135, 158. maddelerinde belirtilen ilkeler çerçevesinde disiplin cezasının tayininde ve/veya 140/3 M. uyarınca, “eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle beraat hali”, disiplin cezası tayinine yer olmadığı kararında etkili olacaktır. Bu sebeple kararın bozulması gerekmiştir.”

2. Görevle ilgili olmayan eylemlerden dolayı genel hükümler çerçevesinde dava açıldığı öğrenilmişse, sonucu beklenmelidir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 16.07.2004 gün ve 2004/143 esas, 2004/236 karar sayılı kararı:

“...İncelenen dosya kapsamından; ... Polis Karakolu Başkomiseri ... tarafından disiplin kovuşturması açılması talebiyle ilgili şikayet konusu tahkikat evrakı da ekte sunulmuş bulunmaktadır.

Şikayetli avukat hakkında ... Cumhuriyet Başsavcılığı’nın 2002/25664 hazırlık, 2002/4308 no.lu 05.11.2002 tarihli ve 2002/24293 hazırlık, 2003/1066 esas, 2003/1059 İddia No.lu iddianamelerle, “müessir fiil, görevli memura hakaret ve kavgada silah çekmek” suçlarından kamu davası açıldığı görülmüştür.

Avukatlık Yasası’nın 140/2. maddesinde, disiplin işlem ve kararına konu teşkil edecek bir eylemde bulunmuş olan avukat hakkında aynı eylemlerden dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise, avukat hakkındaki disiplin kovuşturması, ceza davasının sonuna kadar bekletilir.

Avukatlar hakkında Avukatlık Yasası’nın 58 ve 59. maddelerindeki prosedüre uygun olarak görevlerinden doğan veya görevleri sırasında işledikleri suçtan olayı Adalet Bakanlığı’nın izni ile ceza davası açılabilirdiği gibi, görevle ilgili olmayan eylemlerden dolayı genel hükümler çerçevesinde de dava açılması olağandır. Çünkü hükümlülükle sonuçlanan eylem ve eylem için tertip olunacak ceza, Avukatlık Yasası’nın 34, 134, 135,158. maddelerinde belirtilen ilkeler çerçevesinde disiplin cezasının tayininde etkili olacaktır.

Bu nedenle, şikayetli hakkında ceza mahkemelerinde açılan kamu davalarının sonucu beklenmeden disiplin cezası tayini isabetli bulunmamış, kararın bozulması gerekmiştir.”

3. Cumhuriyet Başsavcılığı’nca verilen takipsizlik kararının kesinleşip kesinleşmediği araştırılmalıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 02.02.2007 gün 2006/441 esas, 2007/34 karar sayılı kararı:

“...Avukatlık Yasası’nın 140/2. maddesine göre, disiplin işlem ve kararına konu

teşkil edecek bir eylemde bulunmuş olan avukat hakkında aynı eylemden dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise avukat hakkındaki disiplin kovuşturması ceza davasının sonuna kadar bekletilir. Bu husus re'sen göz önünde tutulması gereken bir husustur.

Kovuşturma konusu olayda, her ne kadar şikayetli avukat hakkında ... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2004/1523 hazırlık no ve 2005/186 takipsizlik sayısı ile takipsizlik kararı verilmiş ise de, takipsizlik kararının kesinleşip, kesinleşmediği Baro Disiplin Kurulu'nca araştırılmamıştır.

Bu sebeple, Avukatlık Yasası'nın 140/2. maddesinin emredici hükmü gözetilmeden karar verilmesi isabetli bulunmamış ve Baro Disiplin Kurulu kararının öncelikle bu nedenlerden dolayı bozulması gerekmiştir.”

4. Mahkemece Adalet Bakanlığı'ndan soruşturma izni verilip verilmeyeceği hakkında görüş istenilmesine karar verilmiş ise, sonucu araştırılmalıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.03.2003 gün ve 2002/332 esas, 2003/72 karar sayılı kararı:

“...Şikayetlinin disiplin kovuşturmasına konu oluşturan eyleminden dolayı ... Cumhuriyet Başsavcılığı'nca takipsizlik kararı verilmiş ise de, bu karara itiraz edilmesi üzerine, ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin 24.09.2002 tarih ve müteferrik 2002/408 sayılı kararı ile “itirazın kabulüne, takipsizlik kararının yerinde görülmediğinden kaldırılmasına ve sanığın avukat olmasından dolayı Adalet Bakanlığı'ndan soruşturma izni verilip verilmeyeceği hususunda görüş istenilmesine, dosyanın kararla birlikte gereğinin takdir ve ifası için ... Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmek üzere Cumhuriyet Başsavcılığı'na tevdiine” karar verildiği anlaşılmıştır.

Ağır Ceza Mahkemesince, Adalet Bakanlığı'ndan soruşturma izni verilip verilmeyeceği hakkında görüş istenilmesine karar verilmiş ve dosya bu nedenle Cumhuriyet Başsavcılığı'na tevdi edilmiş olduğundan, bu hususta gerekli araştırma yapılmadan ve soruşturma izni verilip verilmediği, ceza davası açılıp açılmadığı öğrenilmeden karar verilmesi yasaya aykırı ve isabetsiz bulunmuş ve şimdilik işin esasına girilmeden kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.”

5. Ceza davası sonucu beklenmeden ne sebeple olursa olsun karar verilemez.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.01.2007 gün ve 2006/416 esas, 2007/8 karar sayılı kararı:

“...Dosya içinde bulunan ... 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin yazısı ve Disiplin Kurulu kararında açıkça belirtildiği gibi, şikayetli hakkında açılan kamu davası derdesttir. Mahkemece verilen karar temyiz edilmekle kesinleşmemiştir.

Bu durumda ceza davasının sonucunun beklenmesi ve verilen kararın kesinleşmesinden sonra Disiplin Kurulu'nun oluşacak duruma göre bir karar vermesi gerekmektedir.

...açılmış ceza davasının beklenilmesine gerek olmadığı şeklinde yasanın emredici kuralına uygun olmayarak verdiği kararda hukuki isabet görülmemiştir.”

6. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararından sonra, aynı eylemden dolayı Adalet Bakanlığı'nca suç duyurusunda bulunulduğu bildirildiğinde, bu duyurunun sonucu beklenmelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.03.2007 gün ve 2007/50 esas, 2007/109 karar sayılı kararı.**

“...Bakanlıkça, şikâyetli avukat hakkında eyleminin suç duyurusu niteliğinde Bakanlık Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'ne intikal ettirildiği bildirildiğine göre, şikâyetli avukat hakkında soruşturma ve kovuşturma izinlerinin verilmesi ve olası bir ceza davasının açılması halinde, Avukatlık Yasası'nın 140/2. maddesinin nazara alınarak, kesinleşecek yargı kararı sonunda, şikâyetli avukatın eyleminin yeniden değerlendirilmesi gerekecektir.

Bu nedenle, Bakanlığın onaylamama yazısındaki gerekçenin aynen kabulü ile, Avukatlık Yasası'nın 140/2. maddesi uyarınca, Bakanlığın yaptığı suç duyurusu sonucunda, açılması olası ceza davasının kesin sonucunun beklenilmesi ve sonucuna göre bir karar verilmesi için, ... Barosu Disiplin Kurulu'nun “disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” ilişkin kararının bozulmasına karar vermek gerekmiştir.”

7- Adalet Bakanlığı'nın “kovuşturma izni verilmemesine” ilişkin karar hakkında İdari Yargı'da dava açılmışsa sonucu beklenmelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.08.2013 gün ve 2013/182 esas, 2013/620 karar sayılı kararı:**

Şikâyetli avukat hakkında ... Cumhuriyet Başsavcılığı'nca hazırlanan fezlekeli evrak hakkında Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 14.12.2011 gün ve 34396/6928 sayılı “Oluru” ile Avukatlık Yasası 58. madde gereği soruşturma izni verilmediği, bu işlemin iptali için şikâyetçi tarafından ... 1. İdare Mahkemesi'nin 2011/341 Esasında iptal davası açıldığı, Mahkeme'nin 2012/578 karar sayılı kararı ile davanın reddedildiği, ancak, temyiz edilmekle Danıştay ... Dairesi'nin 2012/9928 Esasta davanın derdest olduğu anlaşılmaktadır

Kovuşturma konusu olayda, her ne kadar şikâyetli avukat hakkında Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 14.12.2011 gün ve 34396/6928 sayılı

“Oluru” ile Avukatlık Yasası 58. madde gereği soruşturma izni verilmediği görülmekte ise de; bu işlemin iptali için dava açıldığı ve halen derdest olduğu ve bu sebeple, Avukatlık Yasası’nın 140/2. maddesinin emredici hükmü gözetilmeden karar verilmesi isabetli bulunmamış ve Şikâyetçi vekilinin itirazının kabulü ile Baro Disiplin Kurulu kararının öncelikle bu nedenlerden dolayı bozulması gerekmiştir.”

8- Baro Disiplin Kurulu kararı kesinleşmeden yargılamanın yenilenmesine karar verilmişse sonucu beklenmelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 17.01.2015 gün ve 2014/824 esas, 2015/68 karar sayılı kararı:**

İncelenen dosya kapsamından; Eylem nedeniyle ... 6. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2004/295 Esasında “resmi belgede sahtecilik” iddiası ile açılan kamu davasında Mahkeme’nin 20.09.2011 gün ve 2011/274 Karar sayılı kararı ile lehe olan 5237 sayılı TCK 204/1, 204/3, 62/1 maddeler gereği neticeten iki yıl altı ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, kararın Yargıtay ... Ceza Dairesi’nin 20.11.2012 gün ve 2012/10444 Esas, 2012/19913 Karar sayılı kararı ile onanarak 20.11.2012 tarihinde kesinleştiğinin bildirildiği,

Baro Disiplin Kurulu kararına itiraz süreci içinde ... 6. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 03.12.2014 günlü tensip zaptı ile yargılanmanın yenilenmesi talebi kabul ve 20.01.2015 gün saat 10.00’a duruşma günü verildiği, görülmektedir.

Yargılamanın yenilenmesine karar verilmiş olması ile yargı süreci henüz bitmemiş olduğundan Şikâyetli avukat M. A.’ın itirazının kabulü ile kararın bozulmasına karar vermek gerekmiştir.”

9-Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı’nca CMK 308. maddede bildirilen kanun yoluna başvurulmuşsa sonucu beklenmelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.03.2015 gün ve 2014/798 esas, 2015/200 karar sayılı kararı:**

“...Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı’nın 26.11.2014 tarih, 2014/361372 sayılı itirazla Yargıtay ... Ceza Dairesi’nin 25.03.2014 gün ve 2012/13378 Esas, 2014/5540 Karar sayılı düzeltilerek onamaya ilişkin kararının kaldırılarak ... 7. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 17.03.2010 gün 2009/173 Esas, 2010/96 Karar sayılı hükmün bozulmasına karar verilmesi itirazın Yüksek Dairece yerinde görülmemesi halinde dosyanın Yargıtay Ceza Genel Kuruluna gönderilmesi talebinde bulunulmuş olduğu,

Dosyanın Yargıtay Ceza Genel Kurulu’nun 2015/117 esasında derdest olduğu görülmektedir.

CMK 308. maddede düzenlenen ve olağanüstü bir kanun yolu olduğu Yasa koyucu tarafından da öngörülen Cumhuriyet Başsavcılığı'nın itirazı halen Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 2015/117 Esasında derdest olduğundan, bu kanun yolunun da Avukatlık Yasası 140/2. madde kapsamında olduğunun kabulü ilerde telifi güç zarar ihtimalini de ortadan kaldıracak, AİHM 6. maddede bildirilen “adil yargılanma” ilkesini de yaşama geçirecektir.

Bu nedenle itirazın kabulüne karar vermek gerekmiştir.”

10- Anayasa Mahkemesi, AİHM ve Hukuk Mahkemeleri kararlarının sonuçlarının beklenmesi gerekmez.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.08.2013 gün ve 2013/159 esas, 2013/608 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukat önceki savunmalar ve itirazında özetle;”...telefon dinleme tutanaklarına dayanan usulsüz dinlemeleri ile ilgili AİHM İkinci Dairesi'nin 19493/08 Esasında dava açtığını sonucunun beklenmeden karar verilmesinin adil yargılanma ilkesi ile bağdaşmadığını, ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2004/448 Esasında çıkan kararın iptali için Anayasa Mahkemesi'nin 2012/401 esasında bireysel başvuru hakkını kullandığını, bu başvuru sonucunun da beklenmeden karar verildiğini, ...karar sayılı kararında hükmün açıklanmasının ertelenmesine karar verildiğini ve bu nedenle kesinleşmiş bir hüküm olmamakla disiplin cezası verilemeyeceğini savunmuş, cezanın kaldırılmasını talep etmiştir.

...madde gereği karara dayanak delillerin değerlendirme yetkisi tamamen disiplin kurullarının takdirindedir. Ceza mahkemesi kararları kesinleşmekle disiplin kovuşturması da sonuçlandırılmak zorundadır. Bu nedenle AİHM ve Anayasa Mahkemesi davalarının sonucunu beklemek gibi bir zorunluluk düşünülemez.”

“Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.10.2015 gün ve 2015/599 esas, 2015/807 karar sayılı kararı;

Şikâyetçi ... 8. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2012/403 Esas, 2014/306 Karar sayılı kararının halen Yargıtay ... Hukuk Dairesi'nin 2017/38625 Esasına kayden incelemede olduğunu, kesinleşmediğini bu nedenle kararın bozulmasını talep etmekte ise de;

Avukatlık Yasasının “Delillerin gösterilmesi ve incelenmesi” başlıklı madde 146, “Disiplin kurulu, delillerin gösterilme ve incelenme şeklini, istek veya feragatle yahut evvelce verilmiş kararlarla bağlı olmaksızın takdir ve tayin eder.” ve “Delillerin serbestçe takdiri, ceza vermenin amacı ve cezadan mahsup” başlıklı madde 158 - Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu ve barolar disiplin kurulları, gösterilen delilleri, soruşturma ve duruşmadan edinecekleri kanıya göre serbestçe takdir ederler.” hükümlerinin ışığında değerlendirilmesi gerekir.

Baro Disiplin Kuruları kesinleşmeyen Hukuk Mahkemeleri karar sonuçlarını beklemek zorunda değildir. Bu mahkeme kararların kesinleşme süreci içinde zamanaşımı kesilmediği gibi, kesinleşmesinin beklenmesi halinde Yargıtay'daki dosya inceleme süreleri göz önünde bulundurulduğunda dosyaların zamanaşımı nedeniyle düşürülmesi de muhakkaktır. O halde dosyadaki bilgi ve belgelerle en kısa zamanda karar verilmeli kamu vicdanı tatmin edilmelidir.”

Karar örneklerini fazla koymamın nedeni maddenin sık ve ısrarla ihlalidir. Baro disiplin kurulları dikkatli olmalı, eylemle ilgili olarak bir şekilde ceza soruşturma veya kovuşturması olduğunu öğrendiğinde mutlaka sonucunu araştırmalı, ceza davası varsa kararın kesinleşmesini beklemelidir.

Bu konudaki en doğru yöntem, Baro yönetim ve disiplin kurullarının tensiple birlikte ve özellikle Avukatlık Yasası'nın 6. kısmında olduğu bildirilen disiplin soruşturma ve kovuşturmasına ilişkin dosyalarla ilgili olarak, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü veya İl Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan şikayetli avukat hakkında herhangi bir soruşturma olup olmadığını sormasıdır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nca kabul edildiği bildirilmeyen karar düzeltme ve Mahkemesince kabul edildiği bildirilmeyen yargılamanın yenilenmesi talebiyle yapılan erteleme istemlerini kabul zorunluluğu yoktur. Bu halde doğru olan Şikayetli avukatın TBB Disiplin Kurulu kararı hakkında İdari Yargıda dava açması, süreç içinde olumlu sonuç almasıdır. Ki bu teleplerin kabulü halinde yürütmenin durdurulması kararı da verilmek zorundadır.

Avukatlar hakkında Avukatlık Yasası'nın 58 ve 59. maddelerindeki prosedüre uygun ceza davası açıldığı gibi, görevle ilgili olmayan suçlar hakkında genel hükümlere göre de dava açılması mümkündür. Her iki halde de Avukatlık Yasası'nın 140/2. maddesi uyarınca yargılamanın sonucu beklenmelidir.

B. Beraat kararlarının disiplin soruşturma veya kovuşturmasına etkisi;

Avukatlık Yasasınının 140/3. maddesi, “Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle beraat hali müstesna, beraatla sonuçlanmış bir ceza davasının konusuna giren eylemlerden dolayı disiplin kovuşturması, o eylemin ceza kanunları hükümlerinden ayrı olarak başlı başına disiplin kovuşturmasını gerektirir mahiyette olmasına bağlıdır.” hükmünü amirdir.

“Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle” beraat kararı verilmesi ve kararın kesinleşmesi halinde dosya yönetim kurulunda ise, “disiplin kovuşturmasına yer olmadığına”, disiplin kurulunda ise “disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” karar verilmelidir.

1- Beraat kararı CMK 223/2-e maddesinde belirtilen nedenle verilmiş ise disiplin cezası verilmemelidir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.04.2015 gün ve 2015/89 esas, 2015/288 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2008/462 Esasında “kişisel verileri hukuka aykırı olarak ele geçirmek veya yaymak” iddiası ile açılan kamu davasında Mahkeme'nin 12.01.2009 gün ve 2009/8 Karar sayılı kararı ile beraat kararı verildiği,

Karar gerekçesinde “... Eğitim ve Araştırma Hastanesinden kendisi de aynı hastanede hemşire olarak görevli olup kayıinvalidesinin tedavisini üstlenip, onunla ilgilenmesi nedeni ile kendisine verilen müşteki hakkındaki görüş alışverişi kâğıdını sanık Avukatına verdiği için, sanık Avukatın da bu belgeyi müvekkili hakkındaki dava dosyasın karşı tarafın iddialarının doğru olmadığını kanıtlamak için ibraz ettiği, söz konusu belgeyi sanık Avukatın hukuka aykırı olarak ele geçirip yaydığına ilişkin müştekinin soyut iddiasından başka mahkûmiyete yeter derecede her türlü şüpheden uzak, somut ve kesin bir delil olmadığı anlaşıldığından, atılı suçun sanık tarafından işlendiğinin sabit olmaması nedeni ile beraatına karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki hüküm fıkrası tesis olunmuştur.” sözlerinin yazılı olduğu,

Kararın Yargıtay ... Ceza Dairesi'nin 08.07.2013 gün ve 2012/32354 Esası 2013/186 59 Karar sayılı kararı ile düzeltilerek onandığı ve 08.07.2013 tarihinde kesinleştiği,

Disiplin kovuşturmasına konu “kişisel verileri hukuka aykırı olarak ele geçirmek veya yaymak” iddiası ile ilgili olarak gerek ... 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 16.12.2009 tarih, 2007/902 esas, 2009/1500 sayılı kararıyla ve gerekse ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2008/462 Esasında verilen kararlarda kişisel verilerin yasadışı yollarla elde edilmediği çok net bir biçimde dile getirilmekte olup, her iki kararda Yargıtay denetiminden geçmekle kesin delil mahiyetinde olmuştur.

Bu nedenlerle beraat kararları Avukatlık Yasası 140/2. maddede bildirilen “Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle beraat hali” kararı niteliğinde olduğu açık ve tartışmasız olduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli olmakla Şikâyetçi V. S. ve S. S.'un itirazının reddi ile kararın onanması gerekmiştir.”

2- Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle beraat hali dışında beraat kararı disiplin cezası verilmesine engel olmaz.

Ceza Mahkemesi beraat kararı vermiş ve karar yukarıda belirtilen unsurları taşıyor, eylem yasa ve meslek kurallarına aykırılık oluşturuyorsa soruşturma ta-

mamlanacak ve unsurları varsa ceza tayin edilecektir. CMK 223/2-e maddesinde de aşağı yukarı bu tanım yapılmış olup, Ceza Mahkemesi kararı bu maddeye dayalı ise disiplin cezası verilemez.

Uygulamada beraat kararı nedeniyle disiplin cezası verilemeyeceğini ilişkin takdirin “kanunsuz suç ve ceza olmaz” ilkesine aykırı olduğu ısrarla savunulmakta ise de; beraat kararının Avukatlık Yasası'nın 140/3. maddesinde öngörülen unsurları taşımaması halinde, eylem disiplin suçu ise ceza verilebilecektir.

• **Danıştay 8. Dairesi'nin 20.11.2006 gün ve 2005/ 3760 esas, 2006/4476 karar sayılı kararı:**

“...Uyuşmazlık; avukat olarak görev yapan davacının altı ay süre ile işten çıkarılmasına ilişkin ... Barosu Disiplin Kurulu kararı ile bu kararı para cezasına çevirerek onayan Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararının iptali isteminden kaynaklanmaktadır.

Avukatlık Yasası'nın 140. maddesinde, avukat hakkında başlatılmış olan ceza kovuşturmasının disiplin işlem ve kararlarının uygulanmasına engel olmayacağı, eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle beraat hali müstesna, beraatla sonuçlanmış bir ceza davasının konusuna giren eylemden dolayı disiplin kovuşturmasının o eylemin ceza kanunları hükümlerinden ayrı olarak başlı başına disiplin kovuşturmasını gerektirir mahiyette olmasına bağlı olduğu hüküm altına alınmıştır.

Ceza uygulaması ile disiplin uygulaması arasında amaç, kapsam, usul ve sonuçları bakımından temel nitelik farkları mevcuttur, işte bu sebeptir ki kanun koyucu ceza uygulaması ile disiplin uygulamasını iki ayrı ve farklı alan olarak görmekte ve bunların birbirini etkilemesini önleyici nitelikte bir düzenlemeye yer vermektedir.

Olayda, davacının eylemi nedeniyle her ne kadar adli yargıda “hizmet sebebiyle emniyeti suiistimal” suçundan dolayı açılan kamu davasında delil yetersizliğinden beraat ettiği açık ise de, bu durumun disiplin sorumluluğunu ortadan kaldırmayacağı, disiplin kovuşturmasına konu eylemin adli yargı kararından bağımsız olarak incelenebileceği açıktır. Bu durumda, sadece Ağır Ceza Mahkemesi tarafından verilmiş olan beraat kararına atıfta bulunularak, üzerine atılı disiplin suçunu işlemediği sonucuna varılmakla, dava konusu işlemin bu gerekçe ile iptal edilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle ... 3. İdare Mahkemesi kararının bozulmasına, dosyanın yeniden bir karar verilmek üzere anılan Mahkemeye gönderilmesine 20.11.2006 gününde oybirliği ile karar verildi.”

Karar gerekçesinden de görüldüğü üzere; Ceza uygulaması ile disiplin uygulaması arasında amaç, kapsam, usul ve sonuçları bakımından temel nitelik farkları

mevcuttur. İşte bu sebeptendir ki yasa koyucu ceza uygulaması ile disiplin uygulamasını iki ayrı ve farklı alan olarak görmekte ve bunların birbirini etkilemesini önleyici nitelikte bir düzenlemeye yer vermektedir. Bu nedenle “kanunsuz suç ve ceza olmaz” savunmasının yasal dayanağı yoktur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 16.03.2002 gün ve 2001/238 esas, 2002/72 karar sayılı kararı:**

“...Baro Disiplin Kurulu’nun bozma kararı uyarınca yaptığı araştırmada, kovuşturma konusu eylemi nedeniyle ve “görevi ihmal” suçundan dolayı şikayetli avukat hakkında ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde açılan 1999/238 esas sayılı kamu davasının beraatla sonuçlandığı saptanmıştır. Söz konusu kararda “sanığın görevi ihmal kastıyla hareket ettiğini söylemenin mümkün olmadığı” ifade edilmektedir.

Şikayetli avukatın 01.10.1998 tarihli duruşmada hazır bulunmadığı, bu duruşma için faksla mazeret bildirdiği, ancak faksın duruşmadan sonra mahkemeye geldiği belirlenmiştir. Avukat, mazeretini mahkemeye ulaşması mümkün olacak şekilde ve zamanda bildirmelidir. Tüm dosya içeriğinden, avukatın kendisine tevdi edilen görevi gereken özen ve duyarlılıkla takip etmediği, mazeret dilekçesi sonucunda erteleme gününü araştırmadığı, 05.11.1998 tarihli duruşmada da hazır bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bu durum karşısında, Avukatlık Yasası’nın 140/3. maddesine göre eylem ceza kanunları hükümleri dışında başlı başına disiplin kovuşturmasını gerektirir mahiyette olduğundan, Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.09.2001 gün ve 2001/75 esas, 2001/145 karar sayılı kararı:**

“...Dosyada mevcut bulunan ... Ağır Ceza Mahkemesi’nin 29.11.1994 tarihli ve 1994/44-72 sayılı beraat kararının gerekçesine ve hüküm fıkrasına göre, “eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması hali”nin söz konusu olmadığı ve “unsurları yönünden oluşmayan müstet suçtan dolayı beraatine” karar verildiği anlaşılmıştır.

...Dosyadaki Asliye Hukuk Mahkemesi kararına ve diğer belge ve bilgilere göre, şikayetli avukatın şikayetçi adına tahsil ettiği paraları ödemediği, bu nedenle şikayetçi tarafından alacak davası açıldığı, bu davanın aleyhine sonuçlanması üzerine de şikayetlinin mahkeme kararını etkisiz ve sonuçsuz bırakmak amacıyla muvazaalı yolları kullanarak üçüncü şahıslara borçlandırdığı sabittir.

Şikayetli avukatın bu eylemleri Avukatlık Yasası’na ve Meslek Kuralları’na açık-

ça aykırılık teşkil ettiğinden, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirme isabetli bulunmamış ve “ceza tayinine yer olmadığına” ilişkin kararın kaldırılması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.04.2003 gün ve 2002/355 esas, 2003/99 karar sayılı kararı:**

“...Dosya içindeki bilgi ve belgelerden, özellikle dinlenen tanık anlatımlarından şikâyetli avukatın davalı vekili olduğu, davacı tarafın düzenlediği ve ekinde davadan feragati içeren dilekçeyi, mahkeme hakimine havale ettirirken, davanın temyiz aşamasında olmasına rağmen, mahkemede yargılamasının devam ettiğini ve kendi müvekkili olmamasına karşın, dilekçe sahibinin müvekkili olduğunu ve duruşmada hazır edeceğini söylediği, böylece hakimi yanılttığı anlaşılmaktadır.

Şikâyetli avukat ise yukarıda açıklandığı şekilde, mahkeme hakimine gerçeğe aykırı beyanlarda bulunarak Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nı ihlal etmiştir. Eylem disiplin suçunu oluşturmaktadır.

“Vasıflı dolandırıcılık” suçundan dolayı ... Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan kamu davası sonunda “müsnet suçun unsurları itibariyle oluşmadığı” gerekçesiyle “beraat” kararı verilmiş olması, Meslek Kuralları'na aykırı bulunan ve başlı başına disiplin kovuşturmasını gerektiren eylem nedeniyle disiplin cezası tayinine engel değildir. (Avukatlık Yasası M. 140/3)”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.07.2015 gün ve 2015/360 esas, 2015/568 karar sayılı kararı;**

Şikâyetli avukatın kamu davasından beraat etmiş olması eylemin disiplin suçu oluşturmayacağı anlamına gelmez.

Kesinleşen Mahkeme kararında, şikâyetli avukatın üzerine atılı suçun unsurları yönüyle oluşmadığı gerekçesi ile beraat kararı verilmiştir. Böylece beraat kararının gerekçesine ve hüküm fıkrasına göre, “eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması hali” nin söz konusu olmadığı ve “suçun unsurlarının oluşmaması” nedeniyle beraat kararı verildiği anlaşılmaktadır.

...Dosya kapsamına göre Şikâyetli avukatın ... 31. İcra Müdürlüğü'nün 2012/464 Esas sayılı dosyasından 31.01.2012 tarihinde tahsil ettiği 1.536,77 TL para hakkında Şikâyetçiyi gerek tahsilât ve gerekse hapis hakkının kullanımı hususunda bilgilendirmediği, hesap vermediği ve 27.06.2012 tarihine kadar 7 ay gibi uzunca bir süre uhdesinde tuttuğu, Şikâyetçi beyanına göre azil üzerine ödeme yaptığı tartışmasızdır.

Baro Disiplin Kurulu'nun salt beraat kararını esas şikâyetli avukatın eyleminin

disiplin suçu oluşturmadığına ilişkin hukuksal değerlendirme isabetli olmamakla Şikâyetçi M. R.'nin itirazının kabulü ile Avukatlık Yasası 34, 134, 166 ve TBB Meslek Kuralları 3, 4, 4, 45 maddeler gereği disiplin cezası tayini gerekmiştir.”¹⁷

3. Şahsi davanın şikayetten vazgeçme nedeniyle düşürülmesi,

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.07.2013 gün ve 2012/931 esas, 2013/545 karar sayılı kararı:**

“...Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2000/309 esasına kayıtlı davanın 06.06.2000 tarihli kararlarla sonuçlandığı, şikayetlinin TCK 483/2 ve 59. maddeleri uyarınca para cezası ile cezalandırılmasına hükmedildiği ve cezanın ertelendiği, ayrıca iki milyar TL manevi tazminatın tahsiline karar verildiği, hükmün temyiz edildiği, temyiz aşamasında iken şikayetten vazgeçilmesi üzerine davanın düşürülmesine karar verildiği ve kararın da kesinleştiği anlaşılmıştır.

Şikayetlinin, şahsi dava ile hükmün kurulmuş olduğu, karar kesinleşmeden şikayetten vazgeçmekle davanın düşürülmesine karar verildiğinden karar sonuçlarının aslı ve tüm fer'ileriyle birlikte ortadan kalktığı ve bu nedenle disiplin cezası verilemeyeceği yolundaki itirazına katılmak mümkün değildir.

Ceza davasının vazgeçme nedeniyle düşürülmesi disiplin kovuşturmasını etkilemez. Avukat hangi koşullarda olursa olsun, taşıdığı unvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır şekilde hareket etmek, meslektaşlarıyla ilişkilerinde zarafet, incelik ve meslektaşlık anlayışına uygun davranış biçimi içinde olmak zorundadır.”

4. Ön ödeme nedeniyle davanın düşürülmüş olması;

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.11.2006 gün ve 2006/341 esas, 2006/415 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, mahkemece verilen karar üzerine yediemin tayin edildiği ve yediemin olarak kendisine teslim edilen bazı malların mahallinden alındığı hususunda ihtilaf mevcut değildir.

Disiplin kovuşturmasına konu olay sebebiyle şikayetlinin sanık olarak “emniyeti suiistimal” suçu nedeniyle yargılandığı ... Asliye Ceza Mahkemesi'nce verilen ve kesinleşen 2000/ 185 esas, 2003/182 karar sayılı ve 08.07.2003 tarihli kararda, emniyeti suiistimal suçunun unsurlarının oluşmadığı, eylemin “sanığın yediemin sıfatıyla kendisine teslim edilen malların muhafazasında ihmali ve tedbirsizliği olduğu”, bu sebeple ön ödemelik suçlardan olması sebebiyle şikayetliye ihtarda bulunulduğu ve şikayetlinin para cezası ve yargılama giderini yatırmış olduğu, bu

¹⁷ Bkz. s. 528'deki 2013/365 E., 2013/471 K. sayılı karar

nedenle TCK'nun 119. maddesine göre kamu davasının ortadan kaldırılmasına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Şikâyetli avukatın eylemi, Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde yazılı "...” düzenlemesine ve TBB Meslek Kuralları'nın 4. maddesinde yazılı "...” hükmüne aykırı olmakla, disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

5. Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olması,

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.02.2015 gün ve 2014/753 esas, 2015/163 karar sayılı kararı;

"...Eylem nedeniyle ... 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2014/91 Esasında görülen "görevi kötüye kullanmak" iddiası ile açılan kamu davasında Mahkeme'nin 06.05.2014 gün ve 2014/124 Karar sayılı kararı ile TCK 257/2, 62 maddeler gereği neticeten 2 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği, kararın 27.05.2014 tarihinde kesinleştiği,

Şikâyetli avukatın şikâyetçi vekili olarak yürüttüğü ... 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin, 22.12.2005 tarih, 2004/394 Esas, 2005/487 Karar sayılı kararını temyiz etmediği ve kararın 24.03.2006 tarihinde kesinleştiği,

Şikâyetli avukat A. K.'ın 30.10.2014 kayıt tarihli dilekçe ile Şikâyetçi tarafından ... 16. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/352 Esasında aleyhine açılan tazminat davasının "şikâyetçinin zararının gerçekleşmediği" gerekçesi ile reddedildiğini, hakkındaki Mahkeme kararının gerekçesi ile sonucunun çelişkili olduğunu, hakkında HAGB Kararı verilmesi nedeniyle suçun maddi unsurunun gerçekleşmediğini bildirecek cezanın kaldırılmasını talep ettiği görülmektedir.

Şikâyetli avukat A. K. HAGB kararı verildiği ve bu nedenle disiplin cezası verilemeyeceğini savunmakta ise de; Ankara 12. İdare Mahkemesi'nin 04.03.2013 tarih ve 2011/2535 Esas, 2013/471 Karar sayılı karar gerekçesinden de görüldüğü üzere "Davacı hakkında, disiplin kovuşturmasına konu eylemi nedeniyle sahtecilik suçundan açılan ceza davası sonunda... 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 17.11.2009 tarih ve Esas:2009/292, Karar:2009/350 sayılı kararı ile 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 342/1 ve 59. maddeleri uyarınca cezalandırılmasına ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231/5. maddesi uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği, karara karşı davacı tarafından yapılan itirazın 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nce reddine karar verilmesi üzerine, 22.12.2009 tarihinde kesinleştiği, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231/5. maddesinde hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının sanık hakkında hukuki sonuç doğurmayacağı hükme bağlanmış ise de, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasının Mahkemece bütün delillerin denetime imkân verecek şekilde toplanması, fiil ve faile bağlı olarak suç vasfının tayini ve bu vasıflandırmaya uygun bir şekilde mahkûmiyet kararı

verilerek yargılamanın bitirilmesi, ancak verilen mahkûmiyet hükmünün açıklanmaması ve sanığın belirli bir denetim süresi içinde denetimli serbestliğe tabi tutulması anlamında bulunduğu, genel veya özel af niteliği taşımadığı, mahkemenin söz konusu karar ile işten elini çektiği, verilen kararın itiraz kanun yolundan geçmek suretiyle kesinleştiği, böylece ortada şekli anlamda bir kesin hükmün bulunduğu, hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına konu sahtecilik suçunun Avukatlık Kanunu'nun 5/1-a maddesine göre avukata engel suçlardan olduğu, anılan Kanunun 136/1. maddesi uyarınca meslekten çıkarma cezasını gerektirdiği görülmektedir.

Bu durumda; sahtecilik eyleminde bulunduğu hususu mahkeme kararı ile sabit olan davacının, eyleminin 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 5/a maddesiyle bağdaşmadığı açık olup, aynı kanunun 135/4. maddesi gereğince takdiren iki yıl süreyle işten yasaklama cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu disiplin cezası işleminde ve bu işlemin onanmasına ilişkin işlemlerde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.” gerekçesi ile onandığı, Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 08.05.2013 gün ve 2012/6690 Esas, 2013/3715 Karar sayılı kararında “Davacı hakkında verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararına konu olan resmi evrakta sahtecilik suçu, 1136 sayılı Avukatlık Kanununda hem avukatlığa engel haller arasında hem de meslekten çıkarmaya neden olan suçlar arasında sayılmıştır.

İdare Mahkemesi kararında, davacının söz konusu eylemden dolayı yargılandığı davada almış olduğu 1 yıl 8 ay hapis cezasının hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına çevrilmesi sebebiyle anılan kararın davacı hakkında herhangi bir hüküm ifade etmeyeceği belirtilmiş ise de; Ceza hukukuyla mesleki disiplini sağlama, hem mesleği icra edenleri hem de hizmetten yararlananları koruma amacı taşıyan disiplin hukuku arasındaki temel farklar göz önüne alındığında; resmi evrakta sahtecilik gibi yüz kızartıcı suçtan yargılanıp eylemin maddi delillerle sabit olması sonucu mahkûm olan davacının disiplin hukuku açısından sorumluluğunun ortadan kalkmayacağı açıktır.

Bu nedenle, suçun karşılığı olan meslekten çıkarma cezasının yerine alt ceza olan 2 yıl süreyle mesleki faaliyetten men cezası verilmesine dair karara yapılan itirazın reddedilmesine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.” gerekçesi ile Ankara 6. İdare Mahkemesi'nin 09.02.2012 gün ve 2010/2288 Esas, 2012/252 Karar sayılı kararının bozulmasına karar verdiği görülmektedir.

O halde gerek İdare Mahkemesi ve Danıştay kararları, gerekse Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu uygulaması göz önünde bulundurularak HAGB kararı verilmesi halinde disiplin yönünden bir yaptırım olmayacağı savunmasının hukuksal dayanağı bulunmadığı açıktır.

Bir haktan vazgeçmeyi gerektiren işlemlerde vekil edenin yazılı muvafakatinin alınması zorunlu olup, avukat kararın temyizinde hukuksal yarar görmediği kanı-

sında ise, görüşünü iş sahibine yazılı olarak bildirmek ve nedenlerini açıklamakla yükümlü olduğundan dosya içerisinde şikâyetli avukatın şikâyetçiye kararın temyizinde hukuki yarar görmediğini bildirdiğine ve şikâyetçinin mahkeme kararının temyiz edilmemesine ilişkin yazılı hiçbir belge bulunmamaktadır.

...Şikâyetli Avukatın yukarıdaki ilkeler dikkate alındığında işine ve müvekkiline karşı gerekli özeni göstermediği anlaşıldığından, eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

C. Mahkumiyet kararlarının disiplin kovuşturmasına etkisi;

Avukatlık Yasasının 140/son maddesi, “**Baro disiplin kurulları hükümlülükle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu teşkil eden eylemlerden dolayı ayrıca disiplin kovuşturması açmak zorundadır.**” hükmünü amirdir.

Avukat hakkında kesinleşmiş mahkeme kararı ile mahkumiyet kararı verilmiş ve Cumhuriyet Başsavcılığı’nca karar nedeniyle disiplin kovuşturması açılması istenmiş işe, disiplin kovuşturmasının açılması ve sonuçlandırılması zorunludur. Disiplin kurulları eylemin nitelemesinde mahkeme kararlarına bağlı kalmak zorundadır.

Şikâyetli avukat hakkında aynı eylemden disiplin kovuşturması açılmış ve sonuçlanmış ise, ne olacaktır. Maddeye göre yeniden disiplin kovuşturması açılması zorunlu görünmektedir. Önceki ceza müstesep hak oluşturur mu, tartışılmalıdır. Kişisel inancımı sorarsanız, oluşturur. Avukatlık Yasası 143. maddede öngörülen “aynı eylemden dolayı yeniden inceleme” koşulları yoksa kesinlikle oluşturur.

Hüküm Avukatlık Yasası 5(a) da öngörülen suçlara ait ise ne olacaktır. Bu durumda disiplin verilmiş ve kesinleşmiş ise disiplin cezası veremezsiniz, ancak, Avukatlık Yasasının 72/a maddesi, “Avukatlığa kabul için bu kanunun aradığı şartların sonradan kaybedilmiş olması” levhadan silinmeyi gerektiren hal olarak bildirilmiş olduğundan, Baro yönetim kurulunca levhadan silme kararı verilmesi gerekir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 24.03.2006 gün ve 2006/35 esas, 2006/113 karar sayılı kararı:

“...Şikâyetli avukat hakkında, eylem sebebiyle görevi kötüye kullanmak suçundan ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nde kamu davası açılmış, Mahkemenin 10.09.2002 gün ve 2001/377 esas, 2002/237 karar sayılı ile; şikâyetli avukatın eylemi TCK’nun 230. maddesi kapsamında değerlendirilerek cezalandırılmasına ve cezanın 647 sayılı kanun uyarınca ertelenmesine karar verilmiş olup, karar Yargıtay ... Ceza Dairesi’nin 07.12.2004 gün ve 13188-11940 sayılı kararı ile onanarak kesinleşmiştir.

Mahkeme kararının gerekçesinde, “...Her ne kadar sanık üzerine atılı suçlamayı kabul etmemekte ise de, müştekinin dava açmak için sanığa vekaletname verdiği

ve hatta 100.000.000 TL para teslim ettiği, müteakiben de yaklaşık iki sene boyunca sanığın müşteki lehine dava açmadığı hiçbir kuşkuyla yer vermeyecek şekilde dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır...” denilmektedir.

Şikayetli avukat hakkında, görevini ihmal ettiği gerekçesiyle ceza aldığına ilişkin kesinleşmiş mahkeme kararı bulunmaktadır. Bu durumda, Avukatlık Yasası M. 140/son gereğince şikayetli avukat hakkında disiplin kovuşturması açılması zorunludur.”

IX. DİSİPLİN KOVUŞTURMASININ AÇILMASI

Avukatlık Yasasının 141. maddesi, “Disiplin kovuşturması yönetim kurulu tarafından verilen kararlarla açılır.

Yönetim kurulu, ivedilikle ve her halde ihbar, şikayet veya istek tarihinden itibaren en çok bir yıl içinde disiplin kovuşturması hakkında karar vermeye mecburdur.

Yönetim kurulu, ilgilinin ihbar veya şikayeti veya Cumhuriyet Savcısının isteği üzerine yahut re’sen, disiplin kovuşturması açılmasına karar vermeye esas olacak soruşturmanın yapılması görevini kendi üyelerinden birine verebilir. Soruşturma ile görevlendirilen üye, delilleri toplar, gerekli gördüğü kimselerin ifadelerini yeminle de alabilir; hakkında soruşturma yapılan avukatı da dinledikten veya dinlemek için verilen süre dolduktan sonra dosyayı bir raporla yönetim kuruluna verir.

(Ek; 1.5.2001, 46/68) Yönetim kurulu, soruşturma maksadıyla her türlü adli ve idari mercilerden bilgi ve belge isteyebilir, ilgili dosyaları veya örneklerini isteyip, inceleyebilir.

Şikayet, ihbar veya istem konusu eylem veya davranış hakkında kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair yönetim kurulu tarafından verilecek kararlara ilgililere ve Cumhuriyet Savcısına tebliğ olunur.” hükmünü amirdir.

A. Disiplin soruşturması açılmasını kimler isteyebilir;

Disiplin soruşturması avukatın disiplin yargılamasına konu olacak yasa ve Meslek Kuralları’na aykırı eylem ve davranışının ilgilisinin şikayet ve ihbarı, Cumhuriyet Savcısı’nın istemi ve Baro yönetim kurulunun lüzum görmesi üzerine başlatılır.

1. İhbar ve şikayet;

İhbar ve şikayet, Avukatlık Yasası Yönetmeliği’nin 65 ve 66. maddelerinde düzenlenmiştir. Şöyle ki;

Madde 65: “İhbar veya şikayet, yazılı veya sözlü yapılır.

a. Sözlü ihbar ve şikayet, herhangi bir kişinin baroya başvurusu ve hakkında ihbarda bulunduğu avukatı belirtip, iddialarını açıklaması ile yapılmış olur.

b. Yazılı ihbar veya şikayet baroya verilecek yazı ile yapılır.

Her iki durumda da başvuran kişinin açık kimliği ve adresi, ihbar veya şikayet olunan avukatın kimliği, ihbar veya şikayetin konusu, maddi olaylar ve ihbar gününün belirtilmesi zorunludur. Sözlü ihbar ve şikayette bu hususlar, baro başkanı veya yönetim kurulu üyelerinden biri ile ihbar veya şikayette bulunan kişi ve katip tarafından imzalanacak tutanakla tespit edilir.

Şikayet edenden, şikayetin mahiyeti ve genişliği göz önünde bulundurularak masraf avansı istenebilir. Talep edilen avans ve tamamlanması istenen miktar ilgilisi tarafından ödenmedikçe, işlem yapılmayabilir.

Madde 66: Yönetim kurulu, acil durumlar dışında, ihbar veya şikayetin yapılmasından sonra yapacağı ilk toplantıda ihbar veya şikayeti inceler.

İhbar veya şikayette bulunanın kimliği, adresi ve imzası bulunmayan istemler işleme konamaz. Ancak yönetim kurulu lüzum gördüğü durumlarda ihbar veya şikayet konusu olay hakkında kendiliğinden soruşturma yapabilir,” hükümlerini amirdir.

Yasa ve yönetmelik şikayet ve ihbarın yetkili kişilerini belirlememiştir. Avukatı ihbar ve şikayet iş sahibi ile birlikte ilgilisi herkese açık bir yoldur.

İhbar veya şikayette ilgilinin hukuken korunur çıkar veya zararı aranmamaktadır. Önemli olan, eylem ve davranışın kolektif itibara verdiği zarardır.

Sözlü ihbar ve şikayette, ilgili hususlar Baro başkanı veya yönetim kurulu üyelerinden biri tarafından alındığında, ihbar günü de belirtilerek katibinde imzaladığı bir tutanakla tespit edilmeli, **TC Kimlik no.su, kimlik bilgileri, iş ve ev adresi, varsa elektronik tebliğ adresi, telefon no.ları mutlak alınmalıdır.**

İhbar veya şikayetin kimlik, adres ve imza içermesine karşın ciddi bulunmaması, isnadın yasa ve Meslek Kuralları'na açıkça aykırılık oluşturmaması halinde; Baro yönetim kurulunun soruşturmanın sonraki evrelerine geçmeksizin disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına karar verip veremeyeceği tartışma konusudur.

Baro yönetim kurulunun böyle bir değerlendirme yapma ve karar verme yetkisi olmalıdır. Aksi, çok gayri ciddi, somut olaylara dayanmayan isnatlarla, ihbar edilen avukatı gereksiz yere zan altında bırakacak bir soruşturma evresi. Nitekim Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Avukatlık Yasasının 58. maddesi uyarınca soruşturma yapılmasına zaman zaman “olur” vermemekte ve soruşturmanın ileri evreleri uygulanmamaktadır.

O halde Avukatlık Yasasında “Şikâyetin haksız, avukatı taciz amacıyla yapıldı-

ğının açıkça anlaşıldığı hallerde baro başkanı savunma istemeden şikâyetin reddine karar verebilir. Cumhuriyet savcının itirazı halinde savunma istenerek soruşturma açılmak zorundadır.” şeklinde ek madde düzenlenmeli, avukat kötü niyetli taciz amaçlı şikâyetlerden haberi dahi olmadan korunmalıdır.

Baro yönetim kurullarının disiplin soruşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin kararlarının itiraz ve yargı denetimine açık ve hak kaybına da meydan vermeyecek olması karşısında, asılsız isnat reddedilmeli, avukat gereksiz soruşturma stresine sokulmamalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.12.1998 gün ve 1998/133 esas, 1998/162 karar sayılı kararı:**

“...İhbar edenin, Avukatlık Yasasının 141. maddesi ve Avukatlık Yasası Yönetmeliğinin 82 ve 83. maddelerinde belirtilen “ilgili” kabul edilebilmesi için mutlaka eylemden doğrudan etkilenen (zarar gören) olması şart değildir. Eylemin, bir kamu hizmeti olan Avukatlık mesleğinin onur, saygı ve güvenirliliğine yönelik olması halinde, kamu vicdanında açtığı tahribattan etkilenen herhangi bir kişi de olabilir. Nitekim, Avukatlık Yasası Yönetmeliğinin 82. maddesinde “ilgilinin ihbar ve şikayeti” ile soruşturmanın başlayacağı belirtildikten sonra, 83. maddesindeki “ihbar ve şikayetin şekli” başlıklı bölümün l. bendinde “sözlü ihbar ve şikayet, herhangi bir kişinin Baroya başvurması ve hakkında ihbar edip bulunduğu avukatı bildirip iddialarını açıklamasıyla yapılmış olur” hükmü de bu hususu teyit etmektedir. Bu nedenle itiraz edenin, eylemden doğrudan zarar gören olmasa da ihbara ve dayısıyla itiraza hakkının bulunduğu kabulü gerekir.

Baro Yönetim Kurulu, ihbarı ciddi görüp disiplin kovuşturması açmakla, ihbarcının yetkisini kabul etmiştir. Kaldı ki, Avukatlık Yasasının 139. maddesi ile Avukatlık Yasası Yönetmeliğinin 82. maddesinin (c) fıkrası gereğince “resen” hareket etme yetkisi de bulunmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 28.07.2006 gün ve 2006/183 Esas, 2006/277 karar sayılı kararı;**

“...Şikayetli avukatlar hakkında kullandıkları antetli kağıtlarda yurt dışında iribat büroları olduğunu bildirerek Avukatlık Yasası’nın 55. ve Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği’nin 10. maddesine aykırı davrandıkları iddiasıyla resen açılan disiplin kovuşturması sonucu, eylem sabit görülerek disiplin cezası tayin edilmiştir. Avukatlık Yasası Yönetmeliği’nin “ihbar ve şikayet”le ilgili 65. maddesi hükmüne aykırı olarak isimsiz ve imzasız ihbar mektubu ile soruşturma başlatıldığı ve bu sebeple soruşturmanın yasaya aykırı olduğu savunulmuş ise de;

Avukatlık Yasası’nın 76. maddesi hükmü uyarınca “Barolar; avukatlık mesleğini geliştirmek, meslek mensuplarının birbirleri ve iş sahipleriyle olan ilişki-

lerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak; meslek düzenini, ahlakını, saygınlığını, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumak, avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tüm çalışmaları yürüten, tüzel kişiliği bulunan, çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren kamu kuruluşu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır”.

Bu sebeple ihbar ve şikâyet yasaya aykırı da olsa, Avukatlık Yasası ve yönetmeliklerine aykırı davranışları re’sen soruşturmak ve sonuçlandırmak Baro Yönetim Kurulların asli görevidir.”¹⁸

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 27.06.2015 gün ve 2015/240 esas, 2015/489 karar sayılı kararı;

“...Baro Disiplin Kurulu’nca “disiplin cezası tayinine yer olmadığına” ilişkin kararının gerekçelerinden biri “şikâyetçi ... Tic. Şti. yetkilisi E. K.’nin taraf ehliyeti bulunmadığı” ise de;

Avukatlık Yasası Yönetmeliği’nin 64. maddesinde avukat hakkındaki disiplin soruşturmalarının ilgilinin ihbar veya şikâyeti, Cumhuriyet Savcısının isteği veya Baro Yönetim Kurulu’nca görülecek lüzum üzerine Baro Yönetim Kurulunca yapılacağı ve aynı Yönetmeliğin 66. maddesinde ise Yönetim Kurulu’nun ihbar veya şikâyetin yapılmasından sonra yapacağı ilk toplantıda ihbar veya şikâyeti inceleyeceğinin hüküm altına alındığı görülmektedir. Baro Yönetim Kurulları ihbar/şikâyet üzerine soruşturma başlatabildiği gibi, avukatlık mevzuatına aykırı bir eylemin tespiti halinde re’sen de soruşturma yapabilmektedir.

Bu usulle başlatılan disiplin soruşturması sonucunda, disiplin kovuşturmasında iddianame niteliğinde bulunan ... Barosu Yönetim Kurulu’nun 08.05.2014 gün ve 2013/Ş.195 Esas, 2014/858 Karar sayılı disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararda “... Tic. Turizm Ltd. Şti.” şikâyetçi konumunda bulunmaktadır.

Avukatlık Yasasının 157/1. maddesi ise, “Disiplin Kurulu kararlarına karşı, Cumhuriyet Savcısı ve ilgililer, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler.” hükmünü haizdir.

Yasa’nın ilgililere tanıdığı şikâyet hakkının şikâyette bulunan şirkete de tanındığı tartışmasıdır. Kaldı ki; Anayasa’nın hak arama hürriyetini düzenleyen 36. maddesinin birinci fıkrasında, “Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.” denilmek suretiyle, yargı mercilerine davacı ve davalı olarak başvurabilme ve bunun doğal sonucu olarak da iddia, savunma ve

¹⁸ Bkz. s. 454’deki 2006/183 E. 2006/277 sayılı karar, Bkz. s. 94’deki 2007/142 E. 2007/202 K. sayılı karar, Bkz s. 53’deki 2013/679 2014/110 Bkz S. 40’daki 2015/89 esas, 2015/288karar sayılı karar.

adil yargılanma hakkı güvence altına alınmıştır. Uğranılan bir haksızlığın ileri sürülmesinin en etkili ve güvenceli yolu yargı mercileri önünde dava/itiraz hakkının kullanılabilmesi olup, bu hakkın tanınması hak arama özgürlüğünün de bir gereği olduğu gibi AİHS 6 ve 13. maddelerinde bir gereği olarak hukuksal dayanağı bulunmadığından itirazın kabulü ile işin esası incelenmiştir.”

2. Cumhuriyet Savcısının istemi;

İlgili tarafından doğrudan Cumhuriyet Savcısı'na suç duyurusunda bulunulması ve Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tarafından soruşturma izni verilmediği hallerde soruşturma açılmasına “olur” verilmemekte, ancak, eylemin disiplin yönünden değerlendirilmesi istenmekte veya inceleme sonunda kovuşturma yapılması gerekli görüldüğü takdirde “olur” barolara gönderilmekte ve disiplin soruşturması açılması istenmektedir.

Yetkili Cumhuriyet Savcısı olarak, sadece disiplin suçu sayılan eylem ve davranışın işlendiği yerdeki Cumhuriyet Savcısı düşünülmemeli, bu tür davranışı öğrenen herhangi bir Cumhuriyet Savcısının istemde bulunma hakkı olduğu kabul edilmelidir.

3. Baro yönetim kurulunca görülecek lüzum;

Avukatlık Yasasının 97/6. maddesi, “**Meslek onuru ve bağımsızlığı ile ilgili işlerde kanunlar ve meslek kurallarının gereğini her türlü organlara karşı savunmak ve bu konuda doğrudan doğruya veya dolayısıyla kendisini göreve zorlayan hususları yapmak.**” hükmü gereği Baro başkanı,

Avukatlık Yasasının 95/1. maddesi, “**Avukatlık onurunun ve meslek düzeninin sağlanmasını, meslekin adalet amaçlarına uygun olarak, bağlılık ve onurla yapılmasını sağlamak.**”la, Baro yönetim kurulu yükümlü kılınmıştır.

Bu nedenle eylem veya davranış, Yasa ve Meslek Kuralları'na aykırı ise, disiplin soruşturmasını açmak Baro başkan ve Baro yönetim kurulunun görevidir.

B. Disiplin kovuşturmasının başlaması;

Yönetim kurulunun ilk yapacağı şey ihbar ve şikayeti bir kararla kabul ve soruşturmaya devam olmalıdır. Yönetim kurullarının da tensip yöntemi ile çalışması en doğru yöntemdir. Baro disiplin kurulları için önerdiğimiz tensip örneği yönetim kurullarınca da kullanılabilir.¹⁹

C. Disiplin kovuşturmasının açılması;

Disiplin kovuşturması Avukatlık Yasasının 141/1. maddesi, “**Disiplin kovuş-**

¹⁹ Bkz. s. 77 'deki Disiplin kurulunca izlenmesi gereken yöntem başlıklı açıklama

turması yönetim kurulu tarafından verilen kararlarla açılır” hükmü gereği Yönetim Kurulu kararı ile açılır.

Karar bir anlamda “iddianame” niteliği taşıdığından çok önemlidir. Çünkü, Baro disiplin kurulu bu karar çerçevesinde kovuşturmayı yürütmek, sonuçlandırmak ve gereken kararı vermekle görevlidir.

O halde, kararların yazımına özen gösterilmeli, raporu atıfla yetinilmemeli, disiplin kuruluna yön verecek ve bir hukuk kurumuna yakışacak gerekçe mutlaka yazılmalıdır.

1- Baro Disiplin Kurullarının gereksiz Baro Yönetim Kurulu kararlarını iade hak ve yetkisi vardır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.02.2014 gün ve 2013/679 esas, 2014/110 karar sayılı kararı;

“...Baro Yönetim Kurulu ihbar mektubunu esas alarak soruşturmayı başlatmış, Yönetim Kurulu üyesi Avukat A. G.’i raportör üye olarak tayin etmiş, raportör üye Şikâyetli avukatın savunmasını aldıktan sonra A. G.’e ait rapordaki “İhbar olunan avukatla ilgili onlarca şikâyet dosyası cezalandırılması talebiyle disiplin kuruluna sevk edilmiş olup re’sen soruşturmaya esas alınan mailde de bu şikâyetçilerin bazılarının isimleri ve görevi kötüye kullandığı iddia olunan dosyaların numaraları yer almaktadır” beyanı esas alarak disiplin kovuşturması açılmasına karar vermiştir.

CMK madde 170/3-i) Yüklenen suçun işlendiği yer, tarih ve zaman dilimi, j) Suçun delilleri, gösterilir. (4) İddianamede, yüklenen suçu oluşturan olaylar, mevcut delillerle ilişkilendirilerek açıklanır. (5) İddianamenin sonuç kısmında, şüphelinin sadece aleyhine olan hususlar değil, lehine olan hususlar da ileri sürülür.

CMK madde 17-(1) Mahkeme tarafından, iddianamenin ve soruşturma evrakının verildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde soruşturma evresine ilişkin bütün belgeler incelendikten sonra, eksik veya hatalı noktalar belirtilmek suretiyle;

a) 170 inci maddeye aykırı olarak düzenlenen, b) Suçun sübutuna etki edeceği mutlak sayılan mevcut bir delil toplanmadan düzenlenen, İddianamenin Cumhuriyet Başsavcılığına iadesine karar verilir.

(4) Cumhuriyet savcısı, iddianamenin iadesi üzerine, kararda gösterilen eksiklikleri tamamladıktan ve hatalı noktaları düzelttikten sonra, kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesini gerektiren bir durumun bulunmaması halinde, yeniden iddianame düzenleyerek dosyayı mahkemeye gönderir.

(5) İade kararına karşı Cumhuriyet savcısı itiraz edebilir.” hükümlerini amirdir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (Bellios/İsviçre 1988) içtihadı uyarınca

“mahkeme” maddi anlamıyla üstlendiği yargı işlevine göre nitelik kazanır. Bir başka deyişle mahkeme, yetkisi dahilindeki konuları hukuk kuralları temelinde, belirlenen usule bağlı olarak görülen davaların neticesinde karara bağlayan bir mercidir. Ayrıca, birçok diğer koşulları da yerine getirmesi gerekir. “bağımsızlık”, özellikle de yürütmeden; tarafsızlık; üyelerinin görev süreleri; usulle ile sağlanan teminatlar ki bunların birçoğu 6. maddenin 1. fıkrasında bulunmaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (Le Compte, Van Leven ve Meyere, Belçika 1981) “yürütme organından ve davanın yanlarından bağımsız olan, üyelerinin atanma biçimi ve süresi, uyguladığı yargılama yöntemleri açısından güvenceleri bulunan organlara ‘yargı yeri’ denilebilir.” kararı ile Tabipler Odası Üst Kurulu’nu “mahkeme” olarak tanımlamış, yargılamanın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6/1 maddesine aykırı olmadığını saptamıştır.

Avukatlık Yasası M. 76 (Değişik; 02.05.2001, 4667/46) “Barolar ve Türkiye Barolar Birliği, avukatlık mesleğini geliştirmek, meslek mensuplarının birbirileri ve iş sahipleriyle olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak; meslek düzenini, ahlakını, saygınlığını, hukukun üstünlüğünü savunmak ve korumak, avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tüm çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren kamu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır.”

Barolar ve Türkiye Barolar Birliği, kuruluş ve kaynağını Anayasa ve yasasından alan, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıdır. Yönetimlerinin seçimle gelmeleri, belli sürelerle görevli olmaları, yürütmeden bağımsızlıkları, kararlarının itiraz ve yargı denetime açık olması karşısında, yaptıkları disiplin yargılama-sının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne uygun ve temel insan haklarının koruyucusu CMK’nu uygulamaları kaçınılmazdır. Bu aynı zamanda savunma hakkının kutsallığının da bir gereğidir.

Bu anlamda Baro Yönetim Kurulu’nun disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararının “iddianame” niteliğinde bulunduğu da tartışmasızdır.

Şikâyetli avukatın savunmasına bildirdiği hususlarda hiçbir araştırma yapılmadan ve AİHS 6. maddede bildirilen adil yargılanma ilkesinin gereği savunma delilleri toplanmadan ve genel nitelikli suçlamalarla yüklenen suç oluşturulan olaylar, mevcut delillerle ilişkilendirilerek somut suçlama yapılmadan disiplin kovuşturması açılmasına karar verilemez.

CMK 160/2. madde Cumhuriyet Savcısını “...Şüphelinin lehine ve aleyhe olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakta ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.” hükmünü amir olup, Baro Yönetim Kuruluda delil toplarken sadece şikâyetçinin lehine olan delilleri değil adil yargılama hakkı gereği şikâyetli avukat lehine olan delilleri de toplamak zorundadır.

Aksi takdirde Avukatlık Yasası 141/3. maddede hem raportör üyeye ve hem de

Baro Yönetim Kurulu'na tanınan hak ve yükümlülükler göz ardı edilmiş olur ki, asla kabul edilemez.

Bu nedenlerle Baro Disiplin Kurulu'nun disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararı hukuken isabetli ve yerinde olmakla, itirazın reddi ile CMK madde 174/4 uyarınca işlem yapılması için iade kararının onanması gerekmiştir."

2- Disiplin Kovuşturması açılmasına dair bir karar olmadan Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan işlemlerin hukuken geçersiz ve "yok hükmünde"dir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.01.2004 gün ve 2003/361 esas, 2004/24 karar sayılı kararı:**

"...Disiplin Kurulu, Yönetim Kurulu'nun "disiplin kovuşturması açılmasına" dair kararı çerçevesinde kovuşturmayı yürütmek, sonuçlandırmak ve gereken kararı vermekle görevlidir.

Şikayete konu eylem nedeniyle disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin karara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın itirazı üzerine, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun itirazın kabulüne ve bu kararın kaldırılmasına dair 13.04.2002 tarihli kararından sonra Avukatlık Yasası'nın 142/2. maddesi açık hükmüne göre Baro Yönetim Kurulunca "disiplin kovuşturmasının açılmasına" karar verilmesi gerektiği halde, bu hususta bir karar verilmeden dosyanın doğrudan Disiplin Kuruluna sevk edildiği anlaşılmıştır.

Disiplin Kovuşturması açılmasına dair bir karar olmadan Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan işlemlerin hukuken geçersiz ve "yok hükmünde" sayılması gerekmektedir.

Bu durumda Baro Disiplin Kurulu dosyayı Yönetim Kuruluna iade ederek şikayete konu eylem nedeniyle "disiplin kovuşturması açılmasına" karar verilmesi gereğini bildirmek zorundadır."

3-Baro Disiplin Kurulları kararda yer almayan iddialarla ilgili karar veremez.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.08.2013 gün ve 2013/105 esas, 2013/597 karar sayılı kararı;

"...Şikâyetçi Baro Disiplin Kurulu'nun disiplin cezası verilmesine yer olmadığına ilişkin karara gerek disiplin kovuşturmasına konu eylemler ve gerekse konu olmayan eylemlerin değerlendirilmeden eksik inceleme ile karar verilmiş olduğunu bildirerek itiraz etmiş ve kararın bozulması gerektiğini bildirmiştir.

Avukatlık Yasası'nın 141. maddesi hükmüne göre, disiplin kovuşturması Yönetim Kurulu tarafından verilen bir kararla açılır.

Aynı yasanın 107. maddesinde de Disiplin Kurulu'nun görevi "Baro Yönetim Kurulu'nun disiplin kovuşturması açılmasına dair kararı üzerine avukatlar hakkında disiplin kovuşturması yaparak disiplinle ilgili kararları ve cezaları vermek ve kanunla verilen diğer yetkileri kullanmak." şeklinde belirlenmiştir.

Yukarıda değinilen yasa hükümlerinden de anlaşılacağı gibi, Disiplin Kurulu, Yönetim Kurulu'nun "disiplin kovuşturması açılmasına" dair kararı çerçevesinde kovuşturmayı yürütmek, sonuçlandırmak ve gereken kararı vermekle görevlidir. Bu bakımdan disiplin kovuşturmasına konu edilmeyen hususlar hakkında hukuksal bir değerlendirme yapılmamış olması yerinde ve bu yöne ilişkin itiraz yasal dayanaktan yoksundur.²⁰

D. Disiplin soruşturmasının bir yıllık sürede bitirilmesi mecburiyeti;

Avukatlık Yasasının 141/2. maddesi, "**Yönetim kurulu, ivedilikle ve her halde ihbar, şikayet veya istek tarihinden itibaren en çok bir yıl içinde disiplin kovuşturması hakkında karar vermeye mecburdur.**", hükmü gereği soruşturmanın bir yıl içinde bitirilmesi mecburiyetinden bahsetmektedir. Uygulamada bu süre zamanaşımı veya hak düşürücü süre olarak algılanmaktadır.

Oysa, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun bir çok kararında belirtildiği üzere; Avukatlık Yasası'nın 141/2. maddesinde yönetim kuruluna ve 144/3. maddesinde de disiplin kuruluna öngördüğü bir yıllık karar verilmesi ile ilgili süreler, hak düşürücü ve/veya zamanaşımı süresi olmayıp, soruşturmanın ivedilikle bitirilmesine yönelik hedef sürelerdir.

Nitekim uygulamada, dosya taraflarına tebligat yapılamaması, istenen bilgi ve belgelerin zamanında gelmemesi, tanıkların dinlenememesi, bilirkişi incelemesi, ceza soruşturma sonucunun beklenmesi vs. gibi nedenlerle soruşturma veya kovuşturmanın zorunlu olarak uzaması, yorumun haklılığı ve yasallığını göstermektedir.

Bu husus 1136 sayılı yasa ile ilgili kabul edilen değişikliğin Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sevk gerekçesinde;

"Madde 141; Tasarının 135 ve 136. maddelerinden bazı değişiklik ve ilaveler yapılmak suretiyle alınmıştır.

1, 2, 3. fıkralar esas itibarıyla 135 ve 136. maddelerindeki hükümleri ihtiva etmektedir. Ancak, fıkranın yeri fikri teselsülü sağlamak amacıyla değiştirilmiş ve yönetim kurulunun şikayet, ihbar veya istek tarihinden itibaren ivedilikle, en kısa zamanda ve herhalde en çok bir yıl içinde karar vermek zorunluluğunda olduğunu

²⁰ Bkz. s. 58'deki 2003/13 E., 2003/118 K. sayılı karar

ifade etmesi için ikinci fıkra yeniden kaleme alınmıştır. Bu suretle yönetim kurulunun **sürtle karar vermesi zorunluluğu** maddede açıkça ifadesini bulmuştur”.

Gerekçesi de, gerçekte de yasa koyucunun amacının, bir yıllık sürenin soruşturma veya kovuşturmanın ivedilikle bitmesine yönelik olup, düşmesine yönelik olmadığını açıkça göstermektedir.

Bu nedenle bir yıllık süre içinde karar verilmezse şikayetli lehine bir durum doğmaz.

Ancak, haklı ve kabul edilebilir bir neden olmaksızın soruşturmanın bir yıl içinde sonuçlandırılmaması halinde, Baro yönetim kurulu görevini yapmamış demektir ki, bu da sorumluluğuna neden olacaktır.

Belirtmekte fayda vardır ki, bu sebeple Baro yönetim kurulu üyesi meslektaşlarımız hakkında görevi ihmal sebebiyle kamu davası açılmaya ne yazık ki başlanmıştır.

• **Danıştay 8. Dairesi'nin 13.02.2007 gün ve 2005/5852 esas, 2007/712 karar sayılı kararı:**

“..Uyuşmazlık, davacıların 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 55. Maddesini ihlal ettiğinden bahisle anılan kanunun 135/3. Maddesi uyarınca “kınama” cezası ile cezalandırılmasına ilişkin ... Barosu Disiplin Kurulu'nun 18.02.2003 günlü ve 2003/23 sayılı kararını onayan Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 10.10.2003 günlü ve 2003/307 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır

Avukatlık Yasası'nın 141. maddesinde; disiplin kovuşturmasının, yönetim kurulu tarafından verilen bir kararla açılacağı; Yönetim Kurulu'nun ivedilikle ve her halde ihbar, şikayet veya istek tarihinden itibaren en çok bir yıl içinde disiplin kovuşturması hakkında bir karar vermeye mecbur olduğu; 159. maddesinde ise; disiplin cezasını gerektirecek eylemlerin işlenmesinden itibaren üç yıl geçmiş ise kovuşturma yapılamayacağı; Yönetim Kurulunca işe el konulmuş ise bu sürenin işlemeyeceği; disiplin cezasını gerektiren eylemlerin işlenmesinden itibaren dört buçuk yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemeyeceği; disiplin cezasını gerektiren eylem aynı zamanda bir suç teşkil ediyor ve bu suç için kanun daha uzun bir zamanaşımı süresi koymuş bulunuyorsa, birinci ve ikinci fıkralardaki süreler yerine bu zamanaşımı süresinin uygulanacağı; hüküm altına alınmıştır.

Kanunun yukarıda aktarılan 141. maddesinde belirtilen 1 yıllık süre idarenin iç işleyişiyle ilgili olup, kanıtların kaybolmasını önlemek, soruşturmanın daha çabuk yapılarak disiplin suçunu işlemiş olan kişi veya kişilere daha etkin ve çabuk ceza verilmesini sağlamak amacıyla konulmuştur.

Bu nedenle, disiplin cezasının verilmesinden önceki evrelerde kanunla getirilen belirli sürelerle uyulmaması, bu kanunda görevli olanların kişisel sorumluluğu ile ilgili olup, disiplin suçu işleyen kişiye ceza verilmemesi sonucunu doğurmaz.

Bu durumda, işin esasına girilerek yapılan incelemenin sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, soruşturmanın Kanunda öngörülen sürelerle uyulmadan yürütüldüğü gerekçesiyle işlemi iptal eden İdare Mahkemesi kararında hukuka uyarlık görülmemiştir.”

Açıklanan nedenlerle; ... 1. İdare Mahkemesi kararının bozulmasına ve yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine 13.02.2007 gününde oybirliği ile karar verildi.”

Karar gerekçesi açıktır. Bu nedenle tartışılması veya itiraz olarak bildirilmesinde, savunma hakkının bizzat kısıtlanmasınana neden olmakta yarar yoktur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.06.1991 gün ve 1991/45 esas, 1991/46 karar sayılı kararı:**

“...Avukatlık Yasasının 144/3. maddesinde öngörülen bir yıllık süre- hak düşürücü bir süre olmayıp, disiplin kovuşturması açılmasına karar verilen hallerde disiplin kurallarının kovuşturmayı ivedilikle sonuçlandırmasını sağlamak amacıyla yönelik bulunduğu ve bu nedenle bir yıllık sürenin bitmesinden sonra verilen kararların geçerli olamayacağı gibi bir düşünce yasa koyucunun amacına ters düşeceğinden, bu sürenin geçmiş bulunduğu gerekçesiyle kovuşturmanın düşürülmesine karar verilmiş olması isabetili görülmemiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.04.2003 gün ve 2003/13 esas, 2003/118 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatlar, Avukatlık Yasası'nın 141/2, 144/3. maddelerinde belirtilen bir yıllık süreler geçmiş bulunduğundan ceza verilemeyeceğini, esasen şikayetçi avukatın şikayetinden vazgeçmiş olması nedeniyle de TCK 489. maddesi gereği ceza verilemeyeceğini bildirmişler ve cezanın kaldırılmasını istemişlerdir.

Avukatlık Yasası'nın 141/2. maddesinde Yönetim Kuruluna, Avukatlık Yasası'nın 144/3. maddesinde de Disiplin Kuruluna öngördüğü bir yıllık karar verilmesi ile ilgili süreler hak düşürücü süre olmayıp, soruşturmanın ivedilikle bitirilmesine yönelik hedef sürelerdir. Nitekim dosyada şikayetlilerden Av. ...'a tebligat yapılamamış, adres araştırması ve Tebligat Yasası'nın 35. maddesine uygun tebligat yapılması zorunluluğu karşısında kovuşturma uzamıştır.”

E. Soruşturma yapılmasında izlenecek yöntem;

Avukatlık Yasasının 141/3. maddesi, “Baro yönetim kurulu, ilgilinin ihbar ve

şikayeti veya Cumhuriyet Savcısının isteği üzerine yahut re'sen, disiplin kovuşturması açılmasına karar vermeye esas olacak soruşturmanın yapılmasını kendi üyelerinden birine verebilir.” hükmünü amirdir.

Baro yönetim kurulu soruşturmayı bizzat yürütebileceği gibi, yönetim kurulu tarafından görevlendirilecek bir üye tarafından yapılmasına da karar verme yetkisini haizdir. Bu nedenle baro tarafından soruşturmacı üye atanmadan soruşturma yapıldığı ve disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararın yasal olmadığı yönündeki itirazların yasal dayanağı yoktur.

Ancak, doğru olan soruşturma yöntemi, hiç kuşku yoktur ki, Baro yönetim kurulu üyelerinden birinin görevlendirilmesidir.

Avukatlık Yasasının 141/3. maddesinde yapılan Ek; 02.05.2001, m. 467/68 ile, **“Yönetim kurulu, soruşturma maksadıyla her türlü adli idari ve kazai mercilerden bilgi ve belge isteyebilir, ilgili dosyaları isteyip, inceleyebilir.”** hükmü eklenmiş, baroların soruşturma ile ilgili sıkıntıları önemli ölçüde aşılmış, engeller kaldırılmıştır. O halde madde etkin biçimde uygulanmalıdır. Madde hükmüne ilgili kamu kurum ve kuruluşların aykırı davranışının hukuki ve cezai sorumluluk gerektirdiği bilinmelidir.

Avukatlık Yasasının. 141/3. maddesi, **“Soruşturma ile görevlendirilen üye, delilleri toplar, gerekli gördüğü kimselerin ifadelerini yeminle de alabilir, hakkında soruşturma yapılan avukatı da dinledikten veya dinlemek için verilen süre dolduktan sonra dosyayı bir raporla yönetim kurula verir.”** hükmü uyarınca, ek madde ile yönetim kurulu verilen yetkiyi de kullanarak, soruşturma ile ilgili her tür bilgi ve belgeye ulaşmalı, taraf delillerini toplamalı, ilgili den açıklayıcı bilgi istemeli, şikayetli avukata mutlak surette savunma hakkını kullandırmalıdır.

Yönetim kurulu soruşturmacı üye tarafından hazırlanan raporu eksik görürse, daha önce görevlendirdiği üyeden eksikliğin tamamlanmasını isteyebileceği gibi, diğer bir üyeyi eksikliğin tamamlanması için görevlendirebilir.

Etkin bir soruşturma yapılıp yapılmadığı, soruşturmacı üyenin görev ve sorumluluk anlayışıyla doğru orantılıdır. Soruşturmacı üyenin hiçbir etki ve baskı altında kalmaksızın, objektif, yansız ve etkin soruşturma yaparak hazırlayacağı rapor, disiplin kovuşturması açılmasına veya disiplin kovuşturmasına yer olmadığına ilişkin karara esas olacağından, meslek onurunun korunmasındaki önemi tartışmasızdır.

Soruşturmacı üye elde ettiği tüm verileri raporunda belirtmeli ve kanısını dile getirmelidir.

Önemli olan bir diğer husus da, raporda eylem veya davranışın hangi Yasa ve Meslek Kuralları'na aykırı olduğunun bildirilmesidir. Bu suretle hem yönetim kurulu kararının gerekçelendirilmesi mümkün olacak ve hem de karar kamu vicdanını tatmin edecek, olası tartışmaya son verecektir.

Avukatlar ve barolar yıllardır bağımsızlık uğraşı vermektedir. Eksik bir inceleme ile verilecek kararın ilgisi veya Cumhuriyet Savcısı'nın itirazı üzerine bozulma olasılığı hiçbir zaman göz ardı edilmemeli, buna fırsat tanınmamalıdır.

Sayısal olarak az olan barolarda raportör üye tayini sakıncalar yaratmakta, raportör üyeyi birebir hasım olarak kabul ve lüzumsuz tartışmalara neden olunmaktadır. Bu hallerde Başkan'ın doğrudan delil toplaması, savunma almasının sakıncası daha azdır.

F. Toplantı ve karar yeter sayısı;

Karar üye tam sayısının salt çoğunluğu ile verilir.

Avukatlık Yasasının. 93. maddesi, **“Yönetim kurulu, salt çoğunlukla toplanır ve üye sayısının salt çoğunluğu ile karar verir. Oylarda eşitlik olması halinde, başkanın bulunduğu taraf üstün tutulur. Baro başkanı veya yönetim kurulu üyeleri, ilgili oldukları işlerin görüşmelerine katılamazlar. Yönetim kurulu kararları hakkında düzenlenen tutanak başkan ve üyeler tarafından imzalanır.”** hükmünü amirdir.

Toplantı salt çoğunluğun katılmasıyla yapılsa bile, kararlar ancak üye tam sayısının salt çoğunluğu ile verilebilir. Karar yeter sayısı oluşmadan verilen karar, yok hükmündedir.

Örneğin bir başkan ve on üyeden oluşan bir yönetim kurulunun karar yeter sayısı altıdır. Altı oyun çıkacak karar doğrultusunda birleşmesi gerekir. Başkanın olduğu taraf da olsa, beş oyla karar verilmesi halinde, karar yok hükmündedir. Bu halde disiplin kovuşturması “yok sayılması gereken bir kararla” başlatıldığı için, “yok hükmünde” olacağından, bu kovuşturma ile yapılan bütün işlemler ve sonuçta verilen karar da geçersiz olacaktır. Üyelerden biri red veya istinkaf nedenleri ile görüşmeye katılamamış ve oylarda eşitlik olmuşsa ne olacaktır. Bu durumda Avukatlık Yasası 139/2. madde uygulanmalı, yedekten üye çağrılmalı ve onun katılımı ile karar verilmelidir. Aynı uygulama disiplin kurulu kararları içinde zorunludur. Toplantı ve karar yeter sayısı birbirine karıştırılmamalıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.09.2001 gün ve 2001/108 esas, 2001/150 karar sayılı kararı:

“...Baro Yönetim Kurulu'nun disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin 18.12.2000 tarihli ve 2000/189 sayılı kararı, Avukatlık Yasası'nın 93. maddesine aykırı olarak üye tam sayısının salt çoğunluğu ile verilmediğinden yok hükmündedir.

Bu durumda, yasaya ve usule uygun olarak verilmiş bir Yönetim Kurulu kararı almadan başlatılan disiplin kovuşturması sırasında Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan işlemler geçersiz olduğundan disiplin dosyasının gereği için Barosuna iadesine, oybirliği ile karar verildi.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.09.2003 gün ve 2003/154 esas, 2003/267 karar sayılı kararı:**

"...Baro Yönetim Kurulu Başkanla birlikte dokuz üyeden oluşmaktadır. Baro Yönetim Kurulu'nun, şikayetli avukat hakkında "disiplin kovuşturması açılmasına" ilişkin 06.05.2002 kararı altında dört üyenin katılmadığı yazılıdır. Toplantıya katılmadığı bildirilen dört üyeden biri olan Av. ...'in ise toplantıya katılmadığı karara yazılmış olmasına rağmen, imzası mevcuttur. Karara katılmadığı yazılmış olduğuna göre, imzanın sehven atılmış olduğunu kabul zorunluluğu vardır. Bu durumda Yönetim Kurulu beş üyenin katılımı ile toplanmıştır. Avukatlık Yasası'nın 93/2 maddesi "Yönetim Kurulu salt çoğunlukla toplanır" şeklinde olduğundan, dokuz üyelik Baro Yönetim Kurulu da salt çoğunluk olan beş üyenin katılımı ile toplanmıştır. Yönetim Kurulu'nun toplanmasında yasanın aradığı nisap mevcuttur.

Ancak toplantıya iştirak eden beş üyeden üçü şikayetli avukat hakkında disiplin kovuşturması açılmasını kabul etmişler, diğer iki üye ise bu karara muhalif kalmışlardır.

Avukatlık Yasası'nın 93/2 maddesi "Yönetim Kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir." hükmünü içerdiğinden, Yönetim Kurulu'nun vereceği disiplin kovuşturmasının açılması veya açılmamasına dair kararın üye tam sayısı olan beş üyenin katılımı ile verilmiş olması gerekmektedir. Baro Yönetim Kurulu ise bu hükme aykırı olarak şikayetli avukat hakkında disiplin kovuşturması açılmasına sadece üç üyenin kabulü ile karar vermiş bulunmaktadır.

Yönetim Kurulu'nun kararı yasaya aykırı verilmiş olmakla, yok hükmünde olup, Yönetim Kurulu kararı da dahil, daha sonra yapılan tüm işlemler geçersizdir."

G. Baro Yönetim Kurulu kararının ilgililerine tebliği;

Avukatlık Yasasının 141/son maddesi, "**Şikayet, ihbar veya istem konusu eylem veya davranış hakkında kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair yönetim kurulu tarafından verilecek kararlar ilgililere ve Cumhuriyet Savcısına tebliğ olunur.**" hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin kararın ilgilileri şikayetçi ve Cumhuriyet Savcısı'na tebliği zorunludur.

Ayrıca, Avukatlık Yasası 183. maddesi, "**Bu kanun gereğince Cumhuriyet Savcılarında yapılacak tebligatta ilgili dosyanın da birlikte gönderilmesi şarttır.**" hükmü gereği Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılan tebligatta dosyanın birlikte gönderilmesi zorunludur.

Tebliğlerin çoğu zaman elden veya taahhütlü mektupla yapıldığı görülmektedir. Oysa, tebliğlerin Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.02.2002 gün

ve 2001/242 E. 2002/57 K sayılı "...3- 7201 sayılı Tebligat Yasası'nın 1. maddesinin açık hükmü uyarınca "Barolar tarafından yapılacak tüm tebliğlerin" sözü edilen yasa hükümlerine göre yapılması zorunludur. Kovuşturma konusu olayda Baro Disiplin Kurulu'nun 22.01.2001 tarihli yazısı 7201 sayılı yasa hükümlerine göre tebliğ edilmeyip iadeli taahhütlü posta ile gönderildiğinden yapılan tebligat hükmümsüzdür. Bu nedenle bozma kararımızda Avukatlık Yasası'nın 144/2. maddesinin uygulanmadığı kabul edilmiştir.; kararında işaret edildiği üzere, tebligat zarfı ile yapılması yasal zorunluluktur.²¹

Avukatlık Yasası 141/son ve 142/1. maddeleri disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararın tebliğ zorunluluğunu getirmemiştir. Ancak, bu konuda uygulamadan gördüğümüz ve tartışılması gereken önemli bir husus baroların isnatların tümü hakkında karar vermemesi, isnat olunun husus dışında bir nedenle disiplin kovuşturması açılmasına karar vermeleri ve bu sebeple asıl isnadın itirazın incelenme olanağının bulunmamasıdır.

Örnelemek gerekirse; şikayetçi nafaka alacağını tahsil edememek ve tahsil çabasından ötürü de hakarete uğramaktan şikayetçi olmuştur. Baro yönetim kurulu soruşturma sonucu hapis hakkının kullanıldığını kabulle nafaka alacağının ödenmemesi sebebiyle disiplin kovuşturmasına yer olmadığına karar vermiş, hakareten kovuşturma açmıştır. Doğaldır ki, Baro disiplin kurulu incelemesini disiplin kovuşturması açılması kararına bağlı olarak sadece hakareten yapacaktır. Bu halde alacakla ilgili iddia kovuşturma dışında kalacak, belki zamanaşımına dahi uğrayacaktır. Bu durumla sıklıkla karşılaşılmaktadır.

Bir hukuk kurumu olan Barolara yakışan, disiplin kovuşturmasına yer olmadığına karar verdikleri iddialar hakkındaki kararlarını ilgililere tebliğ ve yasal yollardan hak aramalarına yardımcı olmaktır. Doğru olan, yönetim kurulunun disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararlarını da ilgililerine tebliğ ve bu tür anlamsız tartışmalara son vermeleridir. Bu suretle Barolar "meslektaşlarını koruyorlar" ithamından da kurtulmuş olurlar.

X. KARAR

Yönetim kurulu, şikayet, ihbar ve istemde bulunulan avukat hakkında yaptığı soruşturma sonucu, eylem veya davranışta disiplin kovuşturması açılmasını gerektirecek bir durumun mevcut olmadığını saptaması halinde "Disiplin kovuşturmasına yer olmadığına", olduğunu saptadığı takdirde, "Disiplin kovuşturması açılmasına" karar verir.

²¹ Bkz s. 109'deki 2001/245 esas, 2002/57 karar sayılı karar.

A. Disiplin kovuşturmasına yer olmadığına ilişkin karar;

Avukatlık Yasasının 142. maddesi, “Baro yönetim kurulu’nun, disiplin kovuşturmasına yer olmadığına dair kararlarına karşı, tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde şikayetçi veya Cumhuriyet Savcısı tarafından Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna itiraz olunabilir.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından dosya üzerinde yapılacak inceleme sonunda şikayet, ihbar ve istem konusu incelemeye değer mahiyette görülürse, evvelki karar kaldırılarak, disiplin kovuşturmasının açılması için dosya evvelki kararı veren baroya gönderilir. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’nun bu kararları kesindir.

Baro yönetim Kurulu’nun disiplin kovuşturmasına yer olmadığına dair kararları süresi içinde itiraz edilmezse kesinleşir.

(Değişik 02.05.2001, 46667/69) Birinci fıkra gereğince yapılacak itiraz üzerine, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu tarafından verilen itirazın reddine dair kararlar Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak, Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararı bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen kararlar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir.

8’inci. maddenin 6’ıncı ve 7’inci fıkraları hükümleri bu halde de kıyasen uygulanır.” hükmünü amirdir.

Baro yönetim kurulu soruşturma sonucu eylem veya davranışı Yasa ve Meslek Kuralları’na aykırı bulmamışsa “disiplin kovuşturmasına yer olmadığına” karar verecektir. Kararın tüm ilgililerine tebliği zorunludur. Bu kararlara ilgililerinin itirazı mümkün olduğu gibi, itiraz üzerine Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’nun kararlarına barolar aynen uymak zorundadır.

1. Barolar, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu kararlarına uymak zorundadır.

Madde uyarınca Baro yönetim kurullarının, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu kararına karşı kararlarında ısrar hakkı yoktur. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu kararındaki gerekçe ile disiplin kovuşturması açılmasına karar vermek zorunludur.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 14.10.2002 gün ve 2002/47 esas, 2002/176 karar sayılı kararı:

“... Barosu Yönetim Kurulu’nca “şikayetli avukat hakkında disiplin kovuştur-

ması açılmasına yer olmadığına” ilişkin olarak verilen 04.10.2000 tarihli karara karşı Cumhuriyet Başsavcılığı’nın Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu nezdinde yaptığı itirazın Avukatlık Yasası’nın 140/son maddesi hükmüne dayanılarak kabulü üzerine açılan disiplin kovuşturması sonunda, ... Barosu Disiplin Kurulu disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin Yönetim Kurulu kararının kesinleşmiş olduğu gerekçesiyle Avukatlık Yasası’nın 142. maddesinin 1 ve 3. fıkraları uyarınca yeni bir karar verilmesinin mümkün olmadığına karar vermiştir.

Baro Yönetim Kurulu’nun disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin kararının ... Barosu Başkanlığı’nın 03.11.2000 tarihli yazısı ile ... Cumhuriyet Başsavcılığı’na bildirilmesi üzerine, bu yazının Cumhuriyet Başsavcısı tarafından “itiraz edilmediği” bildirilerek imzalandığı, daha sonra Cumhuriyet Başsavcılığı’nın 22.02.2002 tarihli yazısı ile “Kararın usulüne uygun olarak tebliğ edilmediği bildirilerek en kısa zamanda 1136 sayılı Avukatlık Yasası’nın 183 ve 7201 sayılı Tebligat Yasası’nın 43. maddelerine uygun şekilde tebliğinin istenildiği, Baro Başkanlığınca yeniden ve dosya da gönderilmek suretiyle yapılan tebligattan sonra bu kez Cumhuriyet Başsavcılığı’nca süresinde Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’na itiraz edildiği, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’nun 22.06.2001 tarihli kararı ile ve Avukatlık Yasası’nın 140/son maddesinin takdire yer bırakmadığı” gerekçesiyle itirazın kabul edildiği, bu karar uyarınca da Baro Yönetim Kurulu’nun 15.08.2001 tarihli kararı ile dosyanın Disiplin Kuruluna sevk edilmesini kararlaştırdığı, dosya içindeki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Cumhuriyet Başsavcılığı’na yapılan ilk tebligatın geçerli olup olmadığı, Cumhuriyet Başsavcılığı’nın “itiraz edilmemiştir” yazısı altındaki imzanın itiraz hakkının kullanılmayacağı yönünden Başsavcılığı bağlayıcı nitelik taşıyıp taşımadığı ve nihayet bu olgulara bağlı olarak Baro Yönetim Kurulu’nun “disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına” ilişkin kararın kesinleşmiş sayılıp sayılmayacağı hususlarının takdiri, itiraz mercii olan Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’na aittir.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu, Cumhuriyet Başsavcılığı’nca yapılan itirazı geçerli ve yerinde bularak kabul ettiğine ve bu karara uymak zorunda olan ... Barosu Yönetim Kurulu da disiplin kovuşturması açılmasına karar verdiğine göre, Baro Disiplin Kurulu’nca yapılacak işlem için esasına girerek gereken inceleme ve araştırmayı yapmak ve oluşacak duruma göre bir karar vermektir

Bu nedenle, Baro Disiplin Kurulu’nca, Yönetim Kurulu’nun 04.10.2000 tarihli kararının kesinleştiğinden söz ederek Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu kararının da tartışılması yönünde yapılan değerlendirmede hukuki isabet görülmüş ve kararın bozulması gerekmiştir.”²²

²² Bkz. s. 55’deki 2003/361 E. 2004/24 K. sayılı karar

Kararda, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun bu konudaki kararlarının yönetim kurulunu olduğu gibi, disiplin kurullarını da bağlayıcı olduğu bildirilmiştir.

2. Disiplin kovuşturmasına yer olmadığına ilişkin karar yargı denetimine tabi midir?

Avukatlık Yasasının 142/son maddesi, “**8’inci maddenin 6’ncı ve 7’inci fıkraları hükümleri bu halde de kıyasen uygulanır.**” hükmü gereği elbette ki mümkündür.

Avukatlık Yasasının 8/6. maddesi, “**Adalet Bakanlığının dördüncü fıkraya uyarınca verdiği ararlara karşı, Türkiye Barolar Birliği, aday, ilgili baro; Adalet Bakanlığının uygun bulmayıp bir daha görüşülmek üzere Türkiye Barolar Birliğince verilen kararlara karşı ise, Adalet Bakanlığı, aday ve ilgili baro idari yargı yoluna başvurulabilir.**” hükmü uyarınca taraflar dava açma hakkını haiz olduklarından ilgililer dava açma hakkını haizdir.

• Danıştay 8. Dairesi'nin 27.04.2004 gün ve 2003/5582 Esas, 2004/1968 Karar sayılı kararında;

“...Baroların Avukatlar hakkında disiplin kovuşturması açılması konusunda takdir hakkının bulunduğu ve bu konuda verilecek bir kararın bir idari karar olduğu açıktır. Ancak, kovuşturma izninin verilmesi ya da verilmemesinin hukuki sonuçları farklıdır. İzin verilmesi durumunda ilgili hakkında kovuşturma yapılabilmekte, disiplin kovuşturması başlamakta ve sonucuna göre disiplin cezası takdir edilebilmekte, bu işleme karşı da yargı yoluna gidilebilmektedir. İzin verilmemesi durumunda ise, ilgili hakkında disiplin kovuşturması yapılmamakta ve disiplin cezasına konu bir eyleme ceza verilmesi yolu tümüyle kapanmaktadır.

Bu nedenle izin verilmemesine ilişkin kararın idari yargı denetimi dışında tutulması düşünülemez. Söz konusu idari kararın, idarinin takdir yetkisi içinde disiplin kovuşturması açılmasını engelleyici niteliği ile hukuksal sonuç doğurduğundan, idari yargı denetimine tabi, kesin ve yürütülmesi zorunlu bir işlem olduğunun kabulü gerekir. Bu durumda, ilgili hakkında disiplin kovuşturması izni verilmemesine ilişkin idari işleme açılan davada, işin esasına girilerek bir karar verilmesi gerekmekte olup, davanın idari dava konusu olacak kesin bir işlem olmadığı gerekçesiyle reddinde hukuka uyarlık görülmemiştir.”

Kararı ile her iki karar arasındaki sonuç farklarını dile getirmiş, yargı denetiminin gerekliliğine işaret etmiştir.

Disiplin kovuşturmasına yer olmadığına ilişkin baro yönetim kurulu kararını itiraz üzerine onaylayan Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu kararının Adalet

Bakanlığı'nca bir daha görüşülmek üzere geri gönderilmesi halinde, kararın en az üçte iki çoğunlukla aynen kabulüne karar verilmiş ise, Adalet Bakanlığı, şikayetçi, idari yargı yoluna gidebilirler.

Avukatlık Yasasının. 142/4. maddesi uyarınca Birlik Yönetim Kurulu kararlarının Adalet Bakanlığı'na gönderilmesi zorunluluğu dava açılmasını temin içindir. O halde, şikayetçiye de bu olanak tanınmalı, karar mutlak tebliğ edilmelidir. AİHS 13. madde gereğidir de.

B. Disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin karar;

Disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin karara itiraz mümkün değildir. Baro yönetim kurullarının kararlarında gerekçeyi tam olarak yazmaları gerekmektedir. Rapora atıfla karar vermek doğru değildir. Hakkındaki isnadı tam olarak bilmek, en temel insan hakkıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.02.2002 gün ve 2002/100 esas, 2002/244 karar sayılı kararı;

“...İtiraza konu olan dosyada, Baro Yönetim Kurulu'nun “Disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararı yoktur; sadece, şikayetlinin Disiplin Kuruluna sevkine” dair bir kararı vardır. Bu kararda da disiplin kovuşturması açılmasının nedenleri gösterilmemiştir.

...Şikayet dilekçesinde, “Şikayetli avukatın istimlak evrakını kasıtlı olarak yedinde tuttuğu ve istimlak davasını kendilerine vermeleri hususunda manevi baskı yaptığı” iddia edilmiştir.

Baro Yönetim Kurulu'nun “disipline sevk” kararında da şikayetin konusu açıkça gösterilmemekle birlikte, kovuşturmanın bu nedenle başlatıldığı anlaşılmaktadır.

Disiplin Kurulu kararında ise, şikayete neden olan eyleme ilişkin kesin bir kanıt elde edilemediği belirtilmiş; ancak “şikayetlinin 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 3 l/d maddesine aykırı biçimde dava harç ve masraflarını kendisi karşılayarak vekalet görevi üstlendiği” gerekçesiyle disiplin cezası tayin edilmiştir.

Şikayet, Disiplin Kurulunca verilen cezaya neden olarak gösterilen eylemi kapsamadığı gibi, –yukarıda değinildiği üzere– Baro Yönetim Kurulu'nun kararında da Kamulaştırma Yasası'nın 31/d maddesine aykırı davranmaktan söz edilmemiştir.

Baro Disiplin Kurulu'nca, şikayet dilekçesinde ve Yönetim Kurulu kararında yer verilmeyen bir eylem için –şikayetliden bu eylemle ilgili– savunma ve delil de istenilmeden karar tesis edilmesi yasaya aykırı bulunmuştur.”

Karar gerekçesinden de görüldüğü üzere; disiplin kovuşturması açılmasına iliş-

kin karar, bir yerde “iddianame” niteliğini taşıdığından, gerekçede disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin nedenler, eylem veya davranışın hangi Yasa ve Meslek Kuralını ihlal ettiği belirtilmeksizin, sadece “dosyanın disiplin kuruluna sevki” ile disiplin kovuşturması açılmasına karar verilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 18.09.1999 gün ve 1999/55 esas, 1999/102 karar sayılı kararı:**

“..Gerekçe, Disiplin Kurulunca saptanan maddi olgular ile karar fıkrası arasında bir köprü görevi görür. Gerekçede, kararın dayandırıldığı hukuki nedenler açıklanır. Disiplin Kurulu, gösterdiği gerekçe sayesinde verdiği kararın doğru olup olmadığını, yani bir anlamda kendini kontrol eder. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu ve İdari Yargı yoluna gidildiği takdirde de İdare Mahkemeleri ve Danıştay, bir kararın hukuka uygun olup olmadığını gerekçe sayesinde anlayabilir. Gereksiz bir karar, haklı dahi olsa, Kovuşturmanın ilgilileri yönünden doyurucu ve inandırıcı olmaz.”

Sözleri ile gerekçenin önemini vurgulamıştır. Yönetim kurulu kararlarında da bu ilke göz ardı edilmemelidir.

Disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararın gerekçesiz olması halinde, disiplin kurulunun ilk oturumda karar vererek dosyayı Baro yönetim kuruluna göndermesinde hiç bir sakınca yoktur. Göndermenin yasal dayanağı CMK 174. maddedir.²³

XI. AYNI EYLEMDEN DOLAYI YENİDEN İNCELEME

Avukatlık Yasasınının 143. maddesi, “**Disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararın konusuna giren eylemlerden dolayı yeniden inceleme yapılabilmesi, yeni delillerin bulunmasına ve bu kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç yıl geçmemiş olmasına bağlıdır.**” hükmünü amirdir.

Kazanılmış hakkı koruyan maddedir. Disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin kararın konusuna giren eylemden ötürü yeni delil bulunmadığı süreç, aynı nedenle yeniden soruşturma açılmayacaktır. Ayrıca, önemli bir diğer husus üç yıllık süredir. Kararın kesinleşmesinden itibaren üç yıllık süre geçmişse, yeniden inceleme başlatılamaz. Bu sürenin hak düşürücü süre olduğu inancındayım.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.03.2008 gün ve 2008/255 esas, 2008/381 Karar sayılı kararı;

“..Baro Disiplin Kurulu, aynı eylemden dolayı daha önce şikâyetli avukat hak-

²³ Baro yönetim Kurulu kararının iadesi ile ilgili açıklama

kındaBarosu Disiplin Kurulu'nun 02.10.2002 gün ve 2002/5 Esas, 2002/16 Karar sayılı kararı ile kınama cezası verildiği ve kararın kesinleştiği, aynı eylemden ötürü iki kez ceza verilemeyeceği gerekçesi ile disiplin cezası tayinine yer olmadığına karar vermiştir.

....Cumhuriyet Başsavcılığı, aynı eylemden dolayı2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kesinleşen 2005/250 Esas, 2005/123 Karar sayılı kararı ile "görevi kötüye kullanma" suçundan TCK 240/1 madde uyarınca neticeten 1.542.137.000 TL ağır para cezası ile 2 ay 15 gün memuriyetten mahrumiyet cezasına mahkûm olduğu ve cezanın ertelenmesine karar verildiğini, bu durumda mahkûmiyet kararı da göz önünde bulundurularak disiplin cezası tayini gerektiğini bildirerek karara itiraz etmiştir.

İncelenen dosya kapsamında aynı eylemden dolayı ve aynı delillerle açılan disiplin kovuşturması sonucu şikâyetli avukat hakkındaBarosu Disiplin Kurulu'nun 02.10.2002 gün ve 2002/5 Esas, 2002/16 Karar sayılı kararı ile kınama cezası verildiği ve kararın 07.06.2007 tarihinde kesinleştiği görülmektedir.

Bu durum karşısında her ne kadar Bakanlık olur'u üzerine disiplin soruşturması açılmış ise de, aynı eylemden dolayı kesinleşmiş Disiplin Kurulu kararı ile disiplin cezası tayin ve uygulanmış bulunduğundan, "Aynı suçtan dolayı iki kez ceza verilemez" ilkesi gereği, yeniden disiplin cezası tayini istemi hukuka uygun bulunmamış ve itirazın reddi gerekmiştir."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.03.2015 gün ve 2015/127 esas, 2015/225 karar sayılı kararı;**

"..Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.07.2014 tarih, 2014/463 Esas ve 2014/431 Karar sayılı ısrar kararının iptali talebiyle İdare Mahkemesi'nin 2014/1479 Esas sayılı dosyası ile açılan iptal davasında verilen 13.01.2015 tarihli kararında;

"Bu durumda; disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararın konusuna giren eylemden dolayı yeniden inceleme yapılabilmesi için Yasada aranan tüm koşulların mevcut olması karşısında, Baro Disiplin Kurulunca, şikâyetli avukat hakkında disiplin kovuşturmasına devam edilerek disiplin cezası tayin edilmesinde mevzuat hükümlerine aykırılık bulunmadığından, avukat tarafından yapılan itiraz üzerine söz konusu Baro Disiplin Kurulu kararının kaldırılmasına ve disiplin cezası verilmesine yer olmadığına dair verilen 02.03.2012 tarih ve E:2011/630, K:2012/108 sayılı Birlik Disiplin Kurulu kararında ısrar edilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır." gerekçesiyle dava konusu kararın iptaline karar verildiği, bu kararın davalı idare tarafından temyizi üzerine dosyanın Danıştay ...Dairesi'nin 2014/5042 esasına kaydedildiği ve halen derdest olduğu, anlaşılmaktadır.

... .. İdare Mahkemesi'nin 26.12.2013 tarih, 2013/598 Esas ve 2013/2022 Karar sayılı kararında; "...Olayda; şikayet edilen avukat hakkında Baro Yönetim Kurulu tarafından verilen disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair 08.10.2008 tarihli kararın 22.01.2009 tarihinde kesinleştiği, bu tarihten itibaren üç yıl geçmeden, ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yapılan yargılaması neticesinde anılan mahkemenin 12.04.2011 tarihli kararı ile hizmet nedeniyle görevi kötüye kullanmak suçu sübut bulunan avukat hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına dair karar verildiği görülmekte olup, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılan değerlendirme neticesinde; her ne kadar Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 231. maddesinin 5. fıkrası hükmü uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı sanık hakkında hukuki sonuç doğurmakta ise de, bu kararın verildiği durumlarda dahi ceza mahkemesince bütün delillerin toplanmasına ve denetimine imkan verecek şekilde bir yargılama yapıldığı, fiil ve faile bağlı olarak suç vasfının tayin edildiği ve bu vasıflandırmaya uygun bir şekilde mahkumiyet kararı verilerek yargılamanın bitirildiği, yalnızca verilen mahkumiyet hükmünün açıklanmayarak sanığın belirli bir süre içinde denetimli serbestliğe tabi tutulduğu göz önünde bulundurulduğunda, ceza mahkemesi tarafından verilen bu kararın, disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararın konusuna giren eylemden dolayı yeniden inceleme yapılabilmesine olanak sağlayacak mahiyette yeni delil niteliği taşıdığı sonucuna varılmıştır.

Bu durumda; disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına dair kararın konusuna giren eylemden dolayı yeniden inceleme yapılabilmesi için Yasada aranan tüm koşulların mevcut olması karşısında, Baro Disiplin Kurulunca, şikayetli avukat hakkında disiplin kovuşturmasına devam edilerek disiplin cezası tayin edilmesinde mevzuat hükümlerine aykırılık bulunmadığından, avukat tarafından yapılan itiraz üzerine söz konusu Baro Disiplin Kurulu kararının kaldırılmasına ve disiplin cezası verilmesine yer olmadığına dair verilen 02.03.2012 tarih ve E:2011/630, K:2012/108 sayılı Birlik Disiplin Kurulu kararında ısrar edilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline,...oybirliğiyle karar verildi." denilmektedir.

Bu nedenle, İdare Mahkemesi'nin 13.01.2015 tarih ve 2014/1479 Esas sayılı kararına uyularak İdare Mahkemesi'nin 26.12.2013 tarih, 2013/598 Esas ve 2013/2022 Karar sayılı iptal kararı doğrultusunda işlem tesisi amacıyla dosya yeniden ele alınmıştır."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu gerekçeleri ile yeniden disiplin kovuşturması açılmasının ceza davası açılmayan hallerde mutlaka yeni delil olması halinde geçerli olduğu, aynı iddianın ceza yargılamasında tartışılması halinde disiplin kovuşturmasının yeni delil olması nedeniyle sonuçlandırılması gerektiği açıktır.

XII. DİSİPLİN KURULUNDA DURUŞMA

Avukatlık Yasasının 144. (Değişik fıkra: 02/05/2001 - 4667/70. md.) maddesi, **“Disiplin kovuşturması açılmasına karar verilen hallerde, yönetim Kurulu’nun iletmesi üzerine, disiplin kurulu, incelemesini evrak üzerinde yapar. Disiplin kuruluna gönderilen dosya içinde avukatın sicili de bulunur. Avukatın isteği veya disiplin kurulunca gerek görülmesi halinde, inceleme duruşmalı olarak yapılır.**

Duruşma gizli olur.

Disiplin kurulu incelemeyi ivedilikle ve her halde kararın kendisine geliş tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde sonuçlandırmak zorundadır. Ceza davasının sonucunun beklenmesini gerektiren haller saklıdır.” hükümlerini amirdir.

Disiplin kovuşturması, Avukatlık Yasasının 107. maddesi, **“Disiplin Kurulu’nun görevi, baro yönetim Kurulu’nun disiplin kovuşturması açılmasına dair kararı üzerine avukatlar hakkında disiplin kovuşturması yaparak disiplinle ilgili kararları ve cezaları vermek ve kanunla verilen diğer yetkileri kullanmaktır.”** hükmü gereği, Baro Disiplin Kurulları’nca yapılır.

A-Baro disiplin kurullarının niteliği;

“...Ankara 12. İdare Mahkemesi’nin 2014/2234 Esas, 2015/1737 Karar sayılı ve 16.10.2015 günlü kararında “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 6. maddesindeki güvenceler öncelikle bir suç isnadının karara bağlanmasında uygulanır. Ceza hukukuna giren “suç” ifadesi Sözleşmede özerk bir anlama sahiptir. Aksi takdirde, bir suçun taraf devletlerin hukuk sistemlerindeki sınıflandırmasının salt belirleyici olduğu kabul edilirse, Devlet sözleşmedeki adil yargılanma yükümlülüğünden kaçınmakta özgür olabilir. “Engel v Hollanda” kararına göre bir isnadın Sözleşmenin 6. maddesine göre bir “suç” isnadı olup olmadığının tespiti için 3 kriter kullanılır, a) suçun taraf devletin iç hukukundaki sınıflandırması b) suçun gerçek niteliği c) öngörülen cezanın niteliği ve ağırlığıdır. Bu kriterler birbirine alternatiftir ve mutlaka bir arada bulunmak zorunda değildir. “Öztürk - Federal Almanya” davasında olduğu gibi somut uyuşmazlıkta tesis edilen ceza, caydırıcı ve cezalandırıcı amaç taşıdığı için tüm Avukatlara uygulanma kabiliyetini haiz olduğundan Sözleşmede belirtilen “ceza” anlamını taşımakla 6. maddenin korumasından yararlanmaktadır.

Yine, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine göre, “yargı yeri” kavramı klasik adli teşkilat içindeki mahkemelerin dışında kalan ama yargılama faaliyetinde bulunan organları da kapsayacak şekilde “tribünal” kelimesini kullanmaktadır. Bir organa kelimenin maddi anlamında “yargı yeri” özelliği kazandıran şey onun yargısal fonksiyonudur. Bir yargı yeri yetki ve görevine giren meseleler hakkında, öngörül-

müş bir usule göre yürüttüğü yargılamadan sonra, hukuk kurallarına dayanarak bağlayıcı karar veren bir mercii olması dolayısıyla Barolar Birliği'nin anılan özelliklere sahip olması dolayısıyla disiplin ceza kovuşturmalarında maddi anlamda yargı yeri olduğunun kabulü gerekmektedir." gerekçesi ile çok açık bir tanımlama yapmış ve "**maddi anlamda yargı yeri**" olarak tanımlamıştır.

O halde Baro Disiplin Kurulları bu nitelikleri gereği CMK hükümlerini tam olarak uygulamalı, AİHS'nin gereğini yerine getirmelidir.

B. Baro disiplin kurullarının kuruluşu;

Baro disiplin kurulu, Baro Genel Kurulları'nca iki yıl süre ile seçilir. Levhaya kayıtlı üye sayısı iki yüz ellie kadar olan barolarda üç, iki yüz elliden fazla olan barolarda beş üyeden oluşur.

Seçilebilmek için levhaya kayıtlı olmak ve en az beş yıl kıdemli olmak şarttır. Ayrıca, haklarında avukatlığa engel bir suçtan dolayı son soruşturma açılmasına karar verilmiş veya geçmiş beş yıl içinde kesinleşmiş bir kararla kınama, para cezası veya işten çıkarma cezasıyla tecziye edilmiş olanlar disiplin kuruluna üye olarak seçilemezler. Görevde olan disiplin kurulu üyesi hakkında seçilmeye engel kamu davası açılması veya hakkındaki disiplin kovuşturması sonuçlanarak kınama, para veya işten çıkarma cezası ile cezalandırılması halinde Avukatlık Yasasının. 90/son maddesi, "**Seçim yeterliliğini kaybeden yönetim kurulu üyelerinin görevi kendiliğinden sona erer.**" M. 105, "**90 ıncı madde hükümleri disiplin kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.**" hükmü uyarınca disiplin kurulu üyeliği kendiliğinden sona erer.

C. Disiplin kovuşturmasının başlaması;

Baro yönetim kurulunun disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararın disiplin kuruluna intikali ve esasa kaydı ile disiplin kovuşturması başlamış olur.

1. Kararın Baro yönetim kuruluna iadesi;

Baro disiplin kurulu ilk toplantısında yönetim kurulu kararını incelemeli ve CMK 170. maddede belirtilen:

Şikayetlinin savunması alınmamış, yüklenen suç ve uygulanması gereken yasa maddesi gösterilmemiş, kovuşturmaya esas önemli deliller toplanmamış, gerekçesiz olması gibi kovuşturmanın sonucunu etkileyecek önemli eksiklikler gördüğünde CMK 174. maddesi uyarınca "iddianamenin iadesi" işlemi yapmalı, dosyayı Baro yönetim kuruluna eksikliğin giderilmesi için geri göndermelidir. İadenin CMK 174. maddede öngörülen 15 günlük süre içinde yapılması daha da doğru olacaktır. Bu işlemin yapılması aynı zamanda AİHS 6. maddesinde bildirilen "Adil

yargılanma” ilkesinin de gereğidir. Kararın kabulü ile disiplin kovuşturması başlamış olur.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 27.06.2015 gün ve 2015/284 Esas, 2015/509 karar sayılı kararı;

“...Kurulumuzun 21.06.2014 gün ve 2014/315 Esas, 2014/397 Karar sayılı kararında “...Baro Yönetim Kurulu’nun disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararının “iddianame” niteliğinde bulunduğu da tartışmasızdır.” gerekçesi ile Baro Disiplin Kurullarının disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararın “iddianame” niteliğinde olduğunu kabul ile red hakkının olduğunu kabul etmiştir. O halde bu hak CMK 175. madde bildirilen 15 günlük süre içinde kullanılmalıdır.

...Baro Disiplin Kurulu’nun 13.05.2013 günlü kararı ile red kararı verilmemiş ve kovuşturmaya başlanmış olması karşısında işin esası hakkında bir karar vermek zorunda olduğu da tartışmasızdır. Bu nedenle kararın bozulmasına karar vermek gerekmiştir.” gerekçesiyle, dosyanın Barosuna iadesine karar verilmiştir.”

2. Baro yönetim kurulu kararı olmaksızın disiplin kovuşturması yapılabilir mi?

Disiplin kovuşturması açılması kararı disiplin kurulunun kovuşturmaya başlama ve devam etme koşulu olduğundan, böyle bir karar olmadan herhangi bir işlem yapılamayacağı gibi, yapılan tüm işlemler yok hükmündedir.

Yönetim kurulu kararı olmadan açılan disiplin kovuşturmasındaki bu eksikliğin sonradan alınacak bir yönetim kurulu kararı ile giderilmesi de mümkün değildir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 30.06.2000 ve 2000/63 esas, 2000/97 karar sayılı kararı:

“...Disiplin kovuşturması, yönetim kurulu tarafından verilen bir kararla açılır. (Avukatlık Yasası M. 141/1) Başka bir ifade ile disiplin kurulunun disiplin kovuşturması için incelemeye başlayabilmesi için Baro Yönetim Kurulunca verilmiş “disiplin kovuşturması açılmasına “ilişkin bir kararın varlığı zorunludur.

Baro yönetim kurulunca “disiplin kovuşturması açılmasına” ilişkin bir karar alınmadan dosyanın disiplin kuruluna intikal ettirildiği ve disiplin kurulu’nca kovuşturmanın esasına girilerek şikayetlilere 23.02.2000 tarihli kararla “uyarma” cezası verildiği, daha sonra eksiklik fark edilerek yeni tarihli (04.04.2000) “disiplin kovuşturması açılmasına” ilişkin kararla eksikliğin ikmal edildiği ve dosyaya konularak Kurulumuza gönderildiği anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası’nın 141. maddesi gereğince “disiplin kovuşturması açılması-

na” ilişkin karar, Disiplin Kurulu’nun kovuşturmaya başlama ve devam etme şartı olduğundan, böyle bir karar olmadan, disiplin kurulunca işlem yapılamayacağı gibi yapılan işlemler de geçersizdir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 02.01.2004 gün ve 2003/361 esas, 2004/24 karar sayılı kararı:**

“...Şikayete konu eylem nedeniyle, disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin karara C. Başsavcılığı’nın itirazı üzerine, TBB Yönetim Kurulu’nun itirazın kabulüne ve bu kararın kaldırılmasına dair 13.04.2002 tarihli kararından sonra Avukatlık Yasası’nın 142/2 maddesi açık hükmüne göre Baro yönetim kurulunca “disiplin kovuşturmasının açılmasına” karar verilmesi gerektiği halde, bu hususta bir karar verilmeden dosyanın doğrudan disiplin kuruluna sevk edildiği anlaşılmıştır.

Disiplin kovuşturması açılmasına dair bir karar olmadan Baro disiplin kurulunca yapılan işlemlerin hukuken geçersiz ve “yok hükmünde” sayılması gerekmektedir.

Bu durumda Baro disiplin kurulu dosyayı yönetim kuruluna iade ederek şikayete konu eylem nedeniyle “Disiplin Kovuşturması Açılmasına” karar verilmesi gereğini bildirmek zorundadır. Bu nedenler karşısında, şimdilik işin esasına girilmeden ...Barosu Disiplin Kurulu kararının bozulması gerekmektedir.”

3. Disiplin kurulu ayrı ayrı açılan disiplin kovuşturma dosyalarını birleştirebilir, ayırabilir mi?

CMK 8-11. maddelerde belirtilen koşullar varsa, bağlantılı dosyaların birleştirilmesine karar verebilir. Verilmesinde de fayda vardır. Ancak, birleştirme yapılmışsa iddiaların tümü hakkında karar verilmeli ve disiplin cezasının tayini yönünden temadi göz önünde bulundurulmalıdır. Baro disiplin kurullarının dosyadaki iddalar ve farklı sonuçları varsa dosyayı ayırma hak ve yetkisi de vardır.

Birleştirme gereği eylemin birden fazla ve temadi etmiş olması karşısında Avukatlık Yasasının 158. maddesinde belirtilen ilkeler göz önünde bulundurularak üst ceza tayinini gerekir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 01.11.2003 gün ve 2003/221 esas, 2003/347 karar sayılı kararı;**

“...Barosu Yönetim Kurulu, TBB Yönetim Kurulu’nun kararına uygun olarak 30.07.2001 gün ve (92) sayılı kararıylahakkında da disiplin kovuşturması açılmasına karar vermiş ve dosyayı Disiplin Kuruluna sevk etmiştir.

Bu durumda Baro Yönetim Kurulu’nca şikayet edilen her iki avukat hakkında

da “disiplin kovuşturması açılmasına” karar verildiği halde, Baro Disiplin Kurulu’nun kovuşturmayı sadece ...yönünden yürüttüğü, onun hakkında karar verdiği, buna karşın, diğer Şikayetli Avukat ...hakkında herhangi bir karar vermediği anlaşılmıştır.

Her iki avukat hakkında yapılan şikayetin konusu aynı olduğundan, avukatların eylemlerinin birlikte değerlendirilmesi ve her biri hakkında ayrı ayrı karar verilmesi gerekir. Kaldı ki, ...hakkında disiplin kovuşturması açılmış olduğu halde bu avukat için herhangi bir karar verilmemiş olmasının nedeni anlaşılamamaktadır.

Bu nedenle disiplin kovuşturmasına neden olan eylemler birlikte değerlendirilerek her iki avukat hakkında da oluşacak duruma göre ayrı ayrı karar verilmek üzere Baro Disiplin Kurulu kararının bozulması gerekmiştir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 16.03.2007 gün ve 2007/23 esas, 2007/83 karar sayılı kararı;

“...Disiplin soruşturmasına konu şikayet dilekçesinden sonra verilen dilekçe üzerine, disiplin cezası verilmesi yasal olarak mümkün değildir.

Baro Disiplin Kurulu, şikayet tarihinden önce meydana gelen olayları (örneğin verilmiş dilekçedeki sözleri) veya kovuşturması sürdürülen bir dosyayla ilgi olarak vereceği birleştirme kararı sonrasında benzer bir durumdaki konuyu inceleyip karar verebilir. Belirtilen durum dışında ve somut olayda görülen hususta, Baro Disiplin Kurulu’nun disiplin cezası tayini doğru bulunmamıştır.”

Ancak, dosyalar birleştirilmişse, disiplin kovuşturmasına konu iddiaların tümü kararda değerlendirilmelidir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 16.03.2007 gün ve 2007/37 esas, 2007/90 karar sayılı kararı:

“...Şikayetli avukat hakkında dört ayrı iddia bulunmaktadır. Baro Yönetim Kurulu, bu iddialar ile ilgili dört şikayet dosyasının, 20.06.2005 tarih 18 no.lu karar ile birleştirilmesine karar vermiş, dört dosya için görevlendirilen muhakkik, tarafların iddia ve savunmalarını dört şikayet için birlikte tespit ettikten sonra, Yönetim Kurulu muhakkik avukatın raporu doğrultusunda dört iddia ile ilgili olarak disiplin kovuşturması açılmasına karar vermiştir.

Baro Disiplin Kuruluda kovuşturmayı aynı biçimde tamamladıktan sonra, şikayetli avukat hakkında tek bir uyarma cezası vermiştir. Oysa birleştirilmiş dahi olsa dört ayrı konuda açılmış dört şikayet bulunmaktadır. Bunlardan hangilerinin disiplin suçu oluşturduğu ve karşılığı cezanın ne olduğu, hangileri hakkında ceza tayinine yer olmadığı gibi ayrı ayrı değerlendirme yapılmamıştır. Verilen cezanın da hangi eyleme karşılık kabul edildiği belirtilmemiştir.

Bu sebeple Baro Disiplin Kurulu'nun dört iddia ve şikayet hakkında ayrı ayrı değerlendirme yaparak, hangilerinin disiplin suçu oluşturduğunu ve karşılığı cezasını, varsa hangilerinin disiplin suçu oluşturmadığı ve ceza tayinine yer olmadığını açıkça belirterek hüküm kurması gerekmesine karşın, tek bir eylem varmış gibi ceza tayin etmesinde hukuksal isabet bulunmamış ve kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.12.2013 gün ve 2013/407 esas, 2013/958 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetçi avukat tarafından ...Barosu Yönetim Kurulu'nun 21.12.2012 gün ve 54 sayılı kararla 2012/76, 77, 78, 79, 80, 81, 82 esas sayılı dosyalarını birleştirmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu bildirilmişse de;

Ceza Muhakemesi Yasası madde 8-(1) Bir kişi, birden fazla suçtan sanık olur veya bir suçta her ne sıfatla olursa olsun birden fazla sanık bulunursa bağlantı var sayılır. Madde 9-(1) Bağlantılı suçlardan her biri değişik mahkemelerin görevine giriyorsa, bunlar hakkında birleştirilmek suretiyle yüksek görevli mahkemede dava açılabilir. Madde 10 - (1) Kovuşturma evresinin her aşamasında, bağlantılı ceza davalarının birleştirilmesine veya ayrılmasına yüksek görevli mahkemece karar verilebilir. Madde 11-(1) Mahkeme, bakmakta olduğu birden çok dava arasında bağlantı görürse, bu bağlantı 8 inci maddede gösterilen türden olmasa bile, birlikte bakmak ve hükme bağlamak üzere bu davaların birleştirilmesine karar verebilir, hükümlerini amirdir.

Baro Yönetim ve Disiplin Kurulları temel insan haklarını koruyucu CMK hükümlerini disiplin soruşturma veya kovuşturmalarında uygulamak zorundadır. Bu nedenle bağlantı varsa birleştirmede hiçbir sakınca yoktur. Disiplin kovuşturmasına konu olayımızda taraflar, konu, ihlal edilen Meslek Kuralı aynı olmakla bağlantı olduğu tartışmasızdır. Bu nedenlerle itirazın hukuksal dayanağı yoktur.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.12.2013 gün ve 2013/957 esas, 2013/997 karar sayılı kararı;

“...Baro Disiplin Kurulu “Şikayet konusu olayın daha önce şikayet konusu edilmiş olduğu ve Kurulumuz 2012/14 Esas No.lu dosyamızda derdest olduğu, 2012/14 disiplin soruşturma sayılı dosyada olaya ilişkin ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2012/243 E. sayılı ceza davasının açılmış olduğu ve dosyanın derdest olduğu anlaşıldığından; dosyanın kurulumuz 2012/14 disiplin no.lu dosya ile birleştirilmesine” denilerek birleştirme kararı verilmiştir.”

Şikayetçi 19.09.2013 kayıt tarihli dilekçesi ve eklerinde Disiplin Kurulunca verilen bu birleştirme kararının kendi şikayet konusunu sürüncemede bırakacağını, dosyalar arasında bağlantı olmadığını belirtip, karara itiraz etmiştir.

Disiplin dosyası ve birleştirme kararı verilen 2012/14 Esas sayılı birleştirme dosyalarının incelenmesinden, kardeş olan şikayetçilerin, şikayetli avukatın vekaletle üstlendiği otoparkın tahsil edilemeyen yediemin ücretlerinin tahsili ve otoparkın bu araçlardan tahliye edilmesi işlemlerini yerine getirmediği, bu işlemler için ödenen masrafı ve evrakları iade etmediği iddiaları ile şikayetlinin disiplin yönünden cezalandırılmasını istedikleri anlaşılmaktadır. Her iki dosyadan Cumhuriyet Başsavcılığına da şikayette bulunulmuş olup, 2012/14 E. sayılı dosyadaki şikayete ilgili, şikayetli avukat hakkında görevi kötüye kullanma suçundan kamu davası açılmış ve bu dava Disiplin Kurulunca bekletici mesele yapılmıştır.

Birleştirme ile ilgili CMK madde 8 - (1) Bir kişi, birden fazla suçtan sanık olur veya bir suçta her ne sıfatla olursa olsun birden fazla sanık bulunursa bağlantı var sayılır.(2) Suçun işlenmesinden sonra suçluyu kayırma, suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirme fiilleri de bağlantılı suç sayılır.” hükmü ile bağlantı kavramının tanımı yapılmış,

Madde 10-(1) Kovuşturma evresinin her aşamasında, bağlantılı ceza davalarının birleştirilmesine veya ayrılmasına yüksek görevli mahkemece karar verilebilir. (2) Birleştirilen davalarda, bu davaları gören mahkemenin tâbi olduğu yargılama usulü uygulanır. (3) İşin esasına girdikten sonra ayrılan davalara aynı mahkemede devam olunur.” hükmü ile de görülmekte olan davaların birleştirilmesi ve ayrılması düzenlenmiştir.

Bu yasal düzenleme karşısında her iki şikayet dosyasında aynı şikayetli avukat hakkında, avukatlık görevini yerine getirmeme iddiası esas olup, Ağır Ceza Mahkemesi’nde de bu eylem nedeniyle yargılama yapıldığı, verilecek hükmün disiplin hukuku açısından da değerlendirilmesi gerekeceği göz önünde bulundurulduğunda, Avukatlık Yasasının 140/2 maddesi gereğince sonucunun beklenmesi gerektir. Bu nedenle iki dosya arasında hukuki bağ bulunduğu, şikayet konusunun aynı olduğu yönündeki ...Barosu Disiplin Kurulu’nun hukuki değerlendirmesi Kurulumuzca da yerinde görülmüştür.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 27.03. 2016 gün ve 2016/205 esas, 2016/270 karar sayılı kararı:**

“...CMK 10/1 maddesi, “Kovuşturma evresinin her aşamasında, bağlantılı ceza davalarının birleştirilmesine veya ayrılmasına yüksek görevli mahkemece karar verilebilir.” hükmünü amir olup, Mahkemece kovuşturmanın her aşamasında birleştirme veya ayırma kararı verilebilir.

... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararı göz önünde bulundurulduğunda gerçekte iki ayrı iddia, diğer bir deyişle iki ayrı ceza davası var ve sonuçta karar verilmiş, iddiaların biri kesinleşmiş, diğeri kesinleşmemiştir.

Bu nedenle ... Barosu Disiplin Kurulu'nun ayırma kararı hukuksal dayanağa sahip olmakla itirazın reddi ile kararın onanması gerekmiştir."

4-Baro disiplin kurulları kararın hüküm fıkrasında yazılı maddi hataları düzeltme yetkisini haizdir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.03. 2016 gün ve 2016/204 esas, 2016/269 karar sayılı kararı:

"...Şikayetli avukat tarafından, kararda maddi hata olduğunu beraatine ilişkin kararın ... 20. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/511 esas 2015/62 karar sayılı dosyası olduğu bu nedenle maddi hatanın düzeltilmesini talep ettiği,

Borusu tarafından kurulun tavzih veya karar düzeltme yolu ile düzeltme yeniden karar verme yetkisi bulunmadığından itirazın kurulumuzca değerlendirilmesi gerektiği gerekçesi ile kurulumuza gönderildiği görülmektedir.

CMK 268/2 madde "Kararına itiraz edilen hakim veya mahkeme, itirazı yerinde görürse kararını düzeltebilir; yerinde görmezse en çok üç gün içinde, itirazı incelemeye yetkili olan mercie gönderir" amirdir.

Görüldüğü üzere karardaki maddi hatanın kurulca düzeltilmesi mümkün olup bu husustaki hukuksal değerlendirmenin yasal dayanağı bulunmadığı açıktır.

CMK 268/3 maddesi gereği talep haklı olmakla kurulumuzca karar verilmesi gerekmiştir."

XIV. DURUŞMA

Avukatlık Yasasınının 144/1-2, "Avukatın isteği veya disiplin kurulunca gerek görülmesi halinde, inceleme duruşmalı olarak yapılır.

Duruşma gizli olur." hükmünü amirdir.

A. Duruşma istemi;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu 2004 yılı öncesinde şikayetli avukata gönderilen savunma istem yazısında duruşma isteyip istemediğinin sorulmamış olmasını "savunma hakkının kısıtlanması" olarak yorumlamış ve kararları bozmuştur. Ancak bir kısım baroların ağır iş yükü ve avukatın meslek yasasını bilmek zorunda bulunduğu gerçeği karşısında, bu uygulamadan vazgeçmiştir.

Ancak, istek halinde duruşma yapılmamasını mutlak bozma sebebi olarak görmüştür. Çünkü, Avukatlık Yasasının 144/1 maddesi, “Avukatın isteği veya Disiplin Kurulu’nun gerekli görmesi halinde, inceleme duruşmalı olarak yapılır.” hükmünü amir olup, kural emredicidir. Soruna savunma hakkının etkin kullanımı ve bir şekilde sınırlanmış olup olmamak açısından bakmakta fayda vardır. Örneğin, mazeret kabul edilmişse, yeni duruşma günü tebliğ edilmelidir. Gerekli gördüğü takdirde Baro disiplin kurulu re’sen de duruşma yapılmasına karar verebilir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 11.07.2003 gün ve 2003/139 esas, 2003/234 karar sayılı kararı:**

“... Barosu Disiplin Kurulu’nun, Av. ... hakkında “disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” ilişkin 9.09.2002 günlü ve 2002/3 karar sayılı Kararı, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.02.2003 günlü ve 2002/306 esas, 2003/44 karar sayılı kararıyla bozulmuş; ancak, sözü edilen kararımız Adalet Bakanlığı’nın 21.04.2003 tarihli ve (9191) sayılı işlemiyle onaylanmayarak bir daha görüşülmek üzere dosyasıyla birlikte geri gönderilmiştir.

Adalet Bakanlığı’nın geri gönderme kararının gerekçesinde, “1136 sayılı Avukatlık Yasası’nın 144. maddesine göre, disiplin kovuşturması açılmasına karar verilen hallerde, temel kuralın incelemenin evrak üzerinde yapılması olduğu, ancak incelemenin duruşmalı olarak yapılmasının şikayet edilen avukatın istemesi veya Disiplin Kurulu’nca gerek görülmesi halinde mümkün olduğu, sözü geçen Avukatın bu yönde bir isteğinin bulunmadığı.” bildirilmiştir.

Bakanlıkça geri gönderilen karar ve dosya, yukarıda belirtilen gerekçe de göz önünde bulundurularak tekrar görüşülmüş ve aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

1) Adalet Bakanlığı’nın geri gönderme kararının gerekçesini oluşturan görüşü, Avukatlık Yasası’nın 144/1 maddesinin lafzına uygundur. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu da, incelemenin evrak üzerinde yapılmasının esas olduğu, şikayetlinin istemi veya Baro Disiplin Kurulu’nun gerek görmesi halinde duruşma yapılabileceği görüşündedir. Ancak, savunma hakkının gereği gibi kullanılabilmesine olanak sağlamak için, Baro Disiplin Kurulu’nun şikayetli avukata “incelemenin duruşmalı olarak yapılmasını istemek hakkının bulunduğunu” hatırlatmasında yasaya aykırı bir yön ve herhangi bir sakınca görülmediğinden uygulama böyle bir yazılı uyarının yapılmasının yararlı olacağı yönünde geliştirilmiş ve Kurulumuzun bu husustaki kararları Adalet Bakanlığı’nın önceki muhtelif işlemlerinde de benimsenmiştir.

Bununla birlikte, her avukatın öncelikle kendi mesleki statüsünü, yani yetki, görev, hak ve sorumluluklarını belirleyen Avukatlık Yasası’nı bilmek ve özümsemekle yükümlü olduğu düşünüldüğünde, bu tür bir hatırlatmanın yapılmasına gerek olmadığı kabul edilebilir. Bu nedenle, Adalet Bakanlığı’nın geri göndermeye

ilişkin kararında Avukatlık Yasası'nın 144/1 maddeleriyle ilgili olarak gösterilen gerekçe Kurulumuzca da yerinde görülmüş ve aynen kabul edilmiştir.”

Kararı ile Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu şikayetlinin duruşma isteminde bulunup bulunmayacağı yöndeki hatırlatmanın bozma nedeni olduğu görüşünden vazgeçmiştir.

Ancak, istek halinde duruşma yapılması zorunludur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.01.1998 gün ve 1997/139 esas, 1998/13 karar sayılı kararı:**

“...Avukatın isteği halinde incelemenin duruşmalı olarak yapılması zorunludur. Aksi halde Anayasal hak olan savunma hakkı kısıtlanmış olur.

Baro Disiplin Kurulu tayin edilen duruşma günü belgesi eklenerek verilmiş yasal ve kabul edilebilir bir nedenle mazeret verilmiş ise, bu mazereti kabul etmek zorundadır. Bu halde yeni duruşma günü tespit ve tebliğ edilmelidir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.07.2007 gün ve 2007/87 esas, 2007/ 139 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinden, Baro Disiplin Kurulu'nun tensip tutanağında, şikayetli avukatın incelemenin duruşmalı yapılmasını istiyorsa bu talebini yazılı olarak bildirmesi belirtilmiş ve bu durum kendisine tebliğ edilmiştir.

Şikayetli avukatın vekili aracılığıyla verdiği 04.07.2006 tarihli savunma dilekçesinin başlık kısmında ve sonuç bölümünde duruşma talep ettiği açıkça belirtilmiştir. Buna karşın şikayetli avukat duruşmaya davet edilmeden karar verilmiştir.

Talep halinde kovuşturmanın duruşmalı yapılması yasal olarak zorunludur. Duruşma talebine karşın, duruşma yapılmamış olması savunma hakkının kısıtlanması sonucunu doğurduğundan, Baro Disiplin Kurulu tarafından bu yasal yükümlülüğe uyulmadığından kararın bu nedenle bozulmasına karar vermek gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.06.2007 gün ve 2007/139 Esas, 2007/199 karar sayılı kararı:**

“...Baro Disiplin Kurulu 12.05.2006 tarih ve 1 no.lu ara kararı ile “mazeretin kabulüne” ve yeniden yazı çıkartılarak, “duruşmaya gelmediği takdirde yokluğunda karar verileceğinin bildirilmesine.” karar vermiş, duruşmayı 21.07.2006 gününe ertelemiştir. Yeni duruşma günü 29.05.2006 tarihli yazı ile usulüne uygun olarak şikayetliye tebliğ edilmiştir. 21.07.2006 günlü duruşmaya şikayetli ... 1. no.lu Merkez Sağlık Ocağının 21.07.2006 tarihli raporu ekte olmak üzere mazeret sunmuş, Disiplin Kurulu Başkanının da mazeretli olması sebebiyle duruşma yapılmamıştır.

Şikayetli avukat mazeret bildirmek ve rapor göndermek suretiyle duruşmada bulunma iradesini belirtmiştir. 21.07.2006 günlü oturuma rahatsızlığı nedeniyle rapor göndermek suretiyle gelemediğine göre, yeni bir gün belirlenip kendisine usulünce tebligat ve duruşma yapılmadan karar verilmesi isabetsizdir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.09.2013 gün ve 2013/425 esas, 2013/744 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından Şikâyetli avukatın 30.12.2012 tarihli dilekçesinde savunmasını duruşmalı olarak yapacağını bildirdiği, 26.04.2013 tarihli duruşmada Şikâyetçi vekili olduğunu ve vekâletname sunacağını bildiren Avukat N. Ç. Y.’ın talebinin “Vekâlet sunma talebi bu aşamada istenen sürenin dosyanın aydınlatılmasına bir yarar sağlamayacağından talebin reddine karar verildi” gerekçesi ile reddedildiği ve işin esası hakkında karar verildiği görülmektedir.

Savunma hakkı AİHS 6. madde ile korunan temel insan haklarından olup, hiçbir surette kısıtlanamaz. Avukatın isteği halinde incelemenin duruşmalı olarak yapılması zorunludur. Aksi halde Anayasal hak da olan savunma hakkı kısıtlanmış olur.

Talep halinde kovuşturmanın duruşmalı yapılması yasal olarak zorunludur. Duruşma talebine karşın, duruşma yapılmamış olması, savunma yapacağını bildiren avukata kısa da olsa bir süre verilmemesi savunma hakkının kısıtlanması sonucunu doğurduğundan, Baro Disiplin Kurulu tarafından bu yasal yükümlülüğe uyulmadığından kararın bu nedenle bozulmasına karar vermek gerekmiştir.”

B. Duruşma gizli olur;

Avukatlık Yasasınının 144/2 maddesi, “**Duruşma gizli olur**” hükmünü amirdir. Bu nednle duruşmanın gizli olarak yapılması zorunludur.

Ancak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Pretto ve Diğerleri- İtalya davası kararında (1983)

“Yargılamanın kamuya açık olması, adaletin kamuoyunun denetimine açık olmadan gizlice uygulanmasına karşı davacıları korur; ayrıca bu şekilde alt ve üst mahkemelere güven duygusu sağlanabilir... **demokratik toplumların temel ilkelerinden birinin teminatı olan adil yargılanmaya katkıda bulunur...**” kararı ile “açık yargılama”nın önemine işaret etmiş,

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Diennet-Fransa davası kararında (16 Eylül 1995):

“AİHM gerçekten de bu ilkeyi mutlak kılmaz., çünkü 6. m.nin 1. fıkrasında (m. 6-1) kullanılan ifade şu şekildedir. (...) genel ahlak (...) davaya taraf olanların özel hayatlarının gizliliği gerektirdiğinde veya davanın açık oturumda görülmesinin

adaletin gereklerine zarar verebileceği bazı özel durumlarda, mahkemenin zorunlu göreceği ölçüde, dava süresince tamamen veya kısmen basına ve dinleyicilere kapalı olarak sürdürülebilir.”

Gerekçesi ile de, Fransız Ulusal Tabip Odası Disiplin Mahkemesi’nde yapılan duruşmanın aleni olmamasını 6. maddenin 1. fıkrasının ihlali olarak görmüştür.

Disiplin kurullarının, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından yargı görevi yapan mahkemeler olarak kabul görmesi gerçeği karşısında, bu husus olası ilk yasa değişiklinde tartışılmalıdır.

Masuniyet karinesi gereği hakkında her disiplin kovuşturması açılan avukat suçlu değildir. Aleniyet disiplin kovuşturması üzerindeki her tür kuşku da yok edecektir. Duruşmaların aleniliğinin staj eğitim çalışmalarındaki yararı da göz ardı edilmemelidir. CMK’nın öngördüğü haller varsa, zaten gizlilik kararı verilebilecektir. Gizli olmanın hiçbir yararı yoktur.

Duruşmanın taraflar yönünden aleni olması gerekir. Bu aleniyet aynı zamanda adil yargılanma hakkının da bir gereğidir. Yasada mutlak düzenleme yapılmalı, aleniyet sağlanmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 03.11.2007 gün ve 2007/289 esas, 2007/351 karar sayılı kararı;**

“...Dosyanın incelenmesinde, şikayetli avukatın Baro Disiplin Kurulu’nun 19.10.2006 tarihli duruşmasına katıldığı ve 02.10.2006 tarihli dilekçesini tekrar ettiği ve özetle;

“Şikayetçi ile adliye koridorunda ve baro odasında karşılaştıkları ve şikayetçiyi gördüğü” iddiası nedeniyle şikayetçi ile duruşmada yüzleştirilmesini,

Göstermiş olduğu tanıklarının Disiplin Kurulunca ifadelerinin alınması sırasında kendisinin de hazır bulunmasını,

Duruşma tutanağından örnek verilmesini istediği, görülmüştür.

Baro Disiplin Kurulu 19.10.2006 tarihli duruşmada, şikayetlinin savunmasını aldıktan sonra huzurdan çıkarmış ve disiplin kurulu duruşmalarının “aleniyet” ilkesine göre yapılmadığı gerekçesiyle şikayetlinin taleplerinden;

“Duruşma tutanağının verilmesi”, “Şikayetçi ile yüzleşme”, “Tanıkların dinlenmesi sırasında hazır bulunma”, istemlerinin reddine karar vermiştir.

Avukatlık Yasası’nın 144. vd. maddelerine göre; Disiplin Kurulu incelemesini evrak üzerinde yapar. Avukatın isteği veya Disiplin Kurulu’nca gerek görülmesi halinde, inceleme duruşmalı olarak yapılır. Duruşma gizli olur. Çağrıya uymayan avukatın giyabında duruşma yapılır.

Disiplin Kurulu, delillerin gösterilme ve inceleme şeklini, istek veya feragatle yahut evvelce verilmiş kararlarla bağlı olmaksızın takdir ve tayin eder.

Tanık ve bilirkişinin duruşmaya çağırılması veya üyelerden biri tarafından dinlenmesi veya yazılı ifadesinin okunmasıyla yetinilmesi, disiplin Kurulu'nun takdiline bağlıdır.

Duruşmaların gizli olması nedeniyle aleniyet ilkesi uygulanmaz.

Ancak, yargılama hukukunun bazı temel ilkeleri vardır. Savunma, taraf aleniyeti ve vicahilik ilkesi bunların en önemlilerinden olup disiplin hukukunda da uygulanması gerekir.

Alenilik, açıklık, açık olma hali anlamına gelmektedir. Birçok anlama gelebilecek olan aleniyet, yargılama hukukunda duruşmaların aleni olması ve "taraf aleniyeti" kavramlarını karşılar. Taraf aleniyeti, davanın taraflarına tanınmış bir hak olup, mahkemenin işlemlerinin onlar tarafından öğrenilmesidir. Bu nedenle taraf aleniyeti, taraflarla ve hukuki dinlenilme hakkıyla ilgilidir. Örneğin mahkeme tutanaklarının görülmesi, bilirkişi inceleme yerinin bildirilmesi gibi. (Pekcanitez, H., Yargı Reformu 2000 Sempozyumu, s. 408.)

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları iç hukukumuz açısından da bağlayıcı ve yol gösterici niteliktedir.

Her hukuk ve ceza davasının, usule ilişkin yönleri de dahil, "vicahi" bir nitelik taşıması ve de taraflar arasında "silahların eşitliğini" garanti altına alması gerekir. Bu, adil yargılanma hakkının temel unsurlarından birini teşkil etmektedir.

"Vicahilik ilkesi" uyarınca yargılanma hakkı, taraflar için, karşı tarafın oluşturduğu görüşlerden veya sunduğu kanıtlardan haberdar olma ve bunlar üzerinde tartışabilme olanağını içermektedir

Bu prensip, tarafların sunduğu görüşler ve belgeler için geçerli olduğu gibi hükümet komiseri gibi bağımsız bir memur (Kress, ve, APBP/Fransa, 38436/97 no'lu, 21 Mart 2002 tarihli karar), bir idare (Krcmar ve diğerleri/Çek Cumhuriyeti, 35376/97 No.lu 03 Mart 2000 tarihli karar) veya söz konusu kararı veren mahkeme tarafından sunulan görüşler ve belgeler için de geçerlidir. (Nideröst-Huber).

AIHS'nin 6§1. maddesinin her şeyden önce tarafların çıkarlarını ve adaletin iyi işleyişinin korunmasını amaçladığının altını çizmek gerekir (Bkz. Mutatis Mutandis, Acquaviva-Fransa, 21 Kasım 1995 tarihli karar),

Diğer yandan, hakimın kendisi de, özellikle bir itirazı reddettiği veya re'sen ele alınan bir gerekçeye dayanarak bir uyuşmazlığı çözdüğü zaman "vicahilik ilkesine" uymak zorundadır (Skondrianos-Yunanistan, 63000/00, 74291/01 ve 74292/01

no'lu, 18 Aralık 2003 tarihli kararlar, ve Clinique des Acacias ve diğerleri-Fransa, 65399/01, 65406/01, 65405/01 ve 65407/01 no'lu, 13 Ekim 2005 tarihli kararlar). (Aksoy, Eroğlu/Türkiye Davası)

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesi adil yargılanma hakkı'nın temel koşullarını belirlemektedir. 6. maddenin kapsadığı konular çok geniştir. Bu nedenle yaygın bir uygulama alanı bulmuştur. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının büyük bir bölümü de 6. maddenin yorumu ve açılımıyla ilgilidir.

Madde 6/1 "Herkes, gerek medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili nizalar, gerek cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve açık olarak görülmesini istemek hakkına sahiptir..."

"Hakkaniyete uygun yargılama", "silahların eşitliği"ni zorunlu kılar. Yargı organını önünde sahip oldukları hak ve yükümlülükler açısından taraflar arasında tam bir eşitliğin kurulması ve bu dengenin bütün yargılama aşamalarında sürdürülmesi gerekir.

Ayrıca 6. maddenin 3. bendinin (a) fıkrasında yer alan "sanığın bilgilendirilme hakkı" ile aynı bendin (d) fıkrasındaki tanık dinletme ve tanıkları sorgulama hakkı "silahların eşitliği ilkesinin uygulanışıyla doğrudan bağlantılıdır.

Kamu güvenliği, kamu yararı ile bireysel hak ve güvenceler arasındaki denge, Mahkeme kararlarında "eşitlik", "karşılık", "orantılık" gibi sözcüklerle anlatılmaktadır.

Mahkemeye göre genel ve geniş kapsamlı bir kavram olan "hakkaniyet" in ilk ve önemli gereği, taraflar arasında "silahların eşitliği", diğer bir deyimle, mahkeme önünde sahip olunan hak ve yükümlülükler bakımından taraflar arasında tam bir eşitliğin sağlanması ve bu dengenin bütün yargılama boyunca korunmasıdır." (MK Del court / Belçika 1970, Monnel ve Morris /İngiltere 1987, Ekbatani /İsveç 1988) (1)

Amaç, sav ve savunma arasında hakkaniyete uygun, adil bir dengenin gerçekleştirilmesi olunca, "silahların eşitliği" kavramı, her somut olayda, uyumsuzluğun niteliğine göre değişimler göstermektedir. Örneğin, yargılama işlemleri arasında yer alan kanıt ve karşı kanıtların sunulup tartışılması, ilgilinin yargıç önüne çıkarılma istemi, dava dosyasının özgürce incelenip gerekli görülecek belgelerden örnekler alabilme olanağı, bilirkişi raporlarının yanlara gönderilmesi ve yargılama sürecindeki bir kamusal organdan da gelse, yargıçların kararını etkilemeyi amaçlayan her türlü görüş ve açıklama konusunda bilgilendirilip bunları yanıtlama olanağının taraflara tanınması "silahların eşitliği" kapsamında değerlendirilen uygulamalardır. (Güney Dinç, "Silahların Eşitliği", adli makale.)

Şikayetli avukatın duruşma tutanağı örneği istemesi, şikayetçi ile yüzleşmek ve tanıklarının dinlenmesi sırasında hazır bulunmak istemesi tamamen hukuki olup, bunların karşılanmaması, savunma hakkının kısıtlanması, “adil yargılanma” hakkının ihlali niteliğindedir.

Yukarıda sunulan nedenlerle, tanıkların yeniden celp edilerek dinlenmesi sırasında tarafların hazır bulunması için davetiye tebliği ve davetiye hazırlanması takdirde yokluklarında tanıkların dinleneceği meşruhatının ilavesi, taraflar talep ettiği takdirde bu duruşma tutanağından da birer suretin taraflara verilmesi gerektiğinden, Baro Disiplin Kurulu’nun para cezası verilmesine ilişkin kararının bozulmasına karar vermek gerekmiştir.”

C. Disiplin kurulu başkan ve üyeleri duruşmada cübbe giymek zorundadır;

Disiplin kurulu başkan ve üyelerinin duruşmada cübbe giymeleri zorunludur. Varsa şikayetçi ve şikayetli avukat vekillerinin de cübbe giymesi gerekir. Nasıl hakim duruşmaya cübbesiz katılamıyorsa, kurul üyeleri de yargılama yaptıklarından duruşmalı işlere cübbesiz çıkamazlar. Bu hem etik olmaz, hem de Meslek Kuralları’na ve yönergeye aykırılık olur.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 31.03.2007 gün ve 2007/38 esas, 2007/99 karar sayılı kararı:

“...Disiplin kovuşturmasına konu sorun, Disiplin Kurulu üyelerinin cübbesiz, ceketsiz, kravatsız duruşma yaptıkları ve bu durumun meslek disiplini ve kurallarına uygun olmadığına ilişkindir.

1136 sayılı Avukatlık Yasası’nın 49. maddesinde, “Avukatlar, mahkemelere, Türkiye Barolar Birliği’nin belirteceği resmi kılıkla çıkmak zorundadırlar.”

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 20. maddesinde “Avukatlar ve avukat stajyerleri, mesleğe yaraşır bir kılık ve kıyafetle, başları açık olarak mahkemelerde görev yaparlar. Duruşmalara Türkiye Barolar Birliği’nce şekli saptanmış cübbe ile ve temiz bir kıyafetle çıkarlar. Erkek avukatlar iklim ve mevsim koşullarının elverdiği ölçüde kravat takarlar..”

Avukatlık Yasası’nın 49. maddesine göre Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’nca kabul edilen Avukatların Resmi Kılıkları Hakkındaki Yönerge’nin, cübbenin giyileceği yerleri belirleyen 5. maddesinin (b) bendinde “Türkiye Barolar Birliği ve Barolar Disiplin Kurulu Başkanı ve üyeleri, duruşma yapılırken resmi kılıklarını giyerler. Disiplin kurullarında taraf vekilleri de resmi kılık giymek zorundadırlar.” düzenlemesi vardır.

Görüldüğü üzere cübbe yalnız mahkemelerde değil, Baroların Disiplin Kurullarında duruşma yapılırken, gerek üyelerin ve gerekse taraf vekillerinin de giymeleri zorunlu bir kıyafettir.”

Disiplin Kurulu üyelerinin duruşma sırasında cübbe giyip giymediklerine ilişkin görgüye dayalı beyanda bulunan iki tanık vardır.... Bu sebeple, şikayetli avukatların, eylemleri “Avukatların Resmi Kılıkları Hakkındaki Yönerge’nin 5. maddesinin b bendine aykırı olduğundan, ... disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” ilişkin kararının kaldırılarak, şikayetli avukatlara ayrı ayrı uyarma cezası verilmesine karar vermek gerekmiştir.”

D. Şikayetçinin de duruşmaya çağırılması gereklidir;

Her ne kadar yasada bildirilmemiş ise de; şikayetçinin de duruşmaya çağırılması gerekmektedir. Baro disiplin kurulunun asli görevinin maddi gerçeğe ulaşmak ve hukuka uygun karar vermek yükümlülüğü olduğu asla unutulmamalıdır. Bu aynı zamanda AİHS’de bildirilen silahların eşitliği ve yargılamaya eylemli olarak etkin katılma ilkesinin de bir gereğidir. TBB Disiplin Kurulu duruşmaya şikayetçiği de çağırmakta, dinlemekte, karar hakkındaki olası kuşkulara son vermektedir.²⁴

E. Kovuşturmanın bir yıllık sürede bitirilmesi ;

Avukatlık Yasasınının 144/3. maddesi, “**Disiplin kurulu incelemeyi ivedilikle ve herhalde kararın kendisine gelişi tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde sonuçlandırmak zorundadır. Ceza davasının sonucunun beklenmesini gerektiren haller saklıdır.**” hükmünü amirdir.

Yönetim kurulunun bir yıllık sürede soruşturma hakkında bir karar vermesi ile ilgili açıklamalar disiplin kurulu kararları hakkında da aynen geçerlidir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu 15.06.1991 gün ve 1991/45 esas, 1991/46 karar sayılı kararı:

“...Avukatlık Yasası’nın 144/3. maddede öngörülen bir yıllık süre hak düşürücü olmayıp, disiplin kovuşturmasının açılmasına karar verilen hallerde Disiplin Kurullarının kovuşturmayı ivedilikle sonuçlandırılmasını sağlamak amacına yönelik bulunduğu ve bu nedenle bir yıllık sürenin bitmesinden sonra verilen kararların geçerli olmayacağı gibi bir düşünce yasa koyucunun amacına ters düşeceğinden, bu sürenin geçmiş bulunduğu gerekçesiyle kovuşturmanın düşürülmesine karar verilmiş olması isabetli bulunmamıştır”

Gerekçesi ile düşme kararını bozduğunu hatırlatmakla yetiniyoruz.²⁵

²⁴ Bkz. s. 112’deki 2003/397 E. 2004/71 K. sayılı karar. Bkz. s. 83’deki 2007/145 E. 2007/171 K. sayılı karar, Bkz. s. 85’deki T.B.B. Disiplin Kurulu’nda duruşmanın icrası ile ilgili açıklama.

²⁵ Sayfa ... ve sonraki açıklamalara bakınız.

XV. GIYAPTA DURUŞMA

Avukatlık Yasasının 145. maddesi, “**Çağrıya uymayan avukatın gıyabında duruşma yapılır. Şu kadar ki, duruşmaya gelmediği takdirde duruşmanın gıyabında yapılacağına davetiyeye yazılması şarttır.**” hükmünü amirdir.

Yasanın emredici hükmü karşısında; Şikayetli avukata bu amaçla gönderilen duruşma gününü bildirir tebligatlarda gelmediği takdirde duruşmanın gıyabında yapılacağı mutlak surette yazılmalıdır.

Tebliğ, mutlaka tebligat zarfı ile yapılmalı ve özellikle işten yasaklamaya ilişkin duruşmalarda Tebligat Yasası 21. maddenin uygulanması gereği PTT idaresine üst yazı ile bildirilmelidir.

Tebliğatin şikayetli avukatın varsa savunma dilekçesinde bildirilen adrese, yoksa Baroya bildirimde bulunduğu “büro adresine” gönderilmesi yeterlidir. Avukat, Avukatlık Yasası 43/son gereği adres değişikliklerini bir hafta içinde Barosuna bildirmek zorundadır. Baroya bildirilen adrese gönderilen tebligat usulüne uygun işlemle iade edilmiş ise, adres araştırmasına gerek yoktur.

XVI. DİSİPLİN KURULUNCA İZLENMESİ GEREKEN YÖNTEM

Baro disiplin kurulunun ilerde sağlıklı bir kovuşturma yapabilmesi için, tensip yapması en doğru yöntemdir.

Tensipte bulunması gereken hususlar kısaca;

1. Dosyanın taraflarına tebligat yapılmalı,
2. Tebligata Baro yönetim kurulunun “Disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararı” eklenmeli,
3. Taraflardan varsa yeni delillerini sunmaları istenmeli,
4. Şikayetli avukatın savunması istenmeli ve varsa duruşma isteği olup olmadığı sorulmalı,
5. Duruşma günü saptanmışsa, duruşma gün, saat ve yeri,
6. Şikayetli avukata gönderilecek tebligatta çağrıya uymadığı takdirde incelemenin gıyabında yapılacağı,
7. Şikayetli avukatın disiplin sicil özeti ve varsa karar örnekleri Baro Başkanlığı’ndan istenmeli.
8. Eylem veya davranış Avukatlık Yasası’nın 6. kısmında yer alıyorsa, şikayetli avukat hakkında ceza soruşturması açılıp açılmadığının Cumhuriyet Başsavcılığı veya Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü’nden sorulması.

Olmalıdır.

Bu suretle, ilerde kararın bozulmasına sebebiyet verecek önemli usul eksikliklerinin de önüne geçilmiş, Barolarımız Adalet Müfettişlerinin eleştirilerinden de kurtulmuş olacaktır.

1. Kovuşturma esnasında şikayetçiye tebligat yapılmalı mıdır?

Avukatlık Yasasının. 141/son maddesi, “Şikayet, ihbar veya istem konusu eylem veya davranış hakkında kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair yönetim kurulu tarafından verilecek kararlar ilgililere ve Cumhuriyet savcısına tebliğ olunur.” hükmü gereği “disiplin kovuşturmasına yer olmadığına” ilişkin kararlar taraflara tebliğ edilmekte, “disiplin kovuşturması açılmasına” ilişkin kararın tebliğ zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu nedenle Baro yönetim kurulları disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararlarını ilgililere tebliğ etmemektedir. Ancak, Disiplin kurulu, yönetim kurulu kararının “iddianame” niteliğinde bulunduğunu göz önünde bulundurarak, iddia ve savunma hakkının kısıtlanmaması yönünden kararı tüm ilgililere tebliğ etmelidir.

Şikayetlinin disiplin kovuşturması açıldığından savunma istenmesi sebebiyle bilgisi olmasına karşın, şikayet edenin çoğu zaman haberi dahi olmamaktadır.

Uygulamada gördüğümüz acı gerçek de odur ki, bu nedenle kamuda Baroların hiçbir işlem yapmadıkları, mensuplarını korudukları yönünde yaygın kanı ve yakınma vardır. Savunma hakkı ne kadar kutsalsa, etkin bir kovuşturmaya katkıda bulunma ve bilgilenme de, şikayetçinin en temel insan hakkıdır. Bu nedenlerledir ki, ilk oturumda şikayetçiye de tebligat çıkartılmalı, iddiasını açıklama ve varsa kanıtlarını sunma fırsatı tanınmalıdır. Bu suretle kamu vicdanında kuşku yaratmayan, gerçek ve adil bir yargılama yapılmış olur. Hukukun üstünlüğünü rehber edinmiş Barolara yakışan da budur.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 12.12.2006 gün ve 2006/370 esas, 2006/467 karar sayılı kararı:

“...Baro Disiplin Kurulu kararına şikayetçi tarafından yapılan itirazda; 30.06.2005 tarihli duruşmaya çağrılmayarak haklarının kısıtlandığını, şikayetli avukatın 05.08.2004 tarihli savunmasının kendisine tebliğ edilmediğini, disiplin yargılamasında kendisinin yok sayılarak yargılama yapıldığını, kendisine mahkeme önünde alenen hakaret edildiğini, bir avukatın müvekkilinin hakaret sözlerini aynen aktarmaması gerektiğini, kendisine söz ve delil bildirme hakkı verilmediğini, bildirmiştir.

Disiplin soruşturma ve kovuşturmasında her iki tarafın (şikayetçi ve şikayetlinin) iddia ve savunmalarının toplanıp tartışıldıktan sonra kararın verilmesi yasa gereğidir.

Dosyanın incelenmesinden, Disiplin Kurulu tarafından verilen kararın eksik inceleme sonucu verildiği anlaşılmaktadır.

Disiplin Kurulu, tensip tutanağında ve sonraki aşamalarda şikayetçiden iddialarını ve kanıtlarını sormadan, iddia, cevap ve kanıtlarını sunması için şikayetçiye imkan tanımadan karar vermiştir. Bu durum, adil bir disiplin yargılaması bakımından eksiklik oluşturmaktadır. Şikayetçi avukatın yapılan duruşmaya çağrılmadığı yönündeki itirazı da yerinde olup, kararın bozulması gerekmektedir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 25.10.2014 gün ve 2014/495 esas, 2014/701 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; ...Disiplin Kurulu 14.11.2013 tarihli yazılı ile şikayetli avukata Avukatlık Kanunu 137. ve 144. maddeleri gereğince tebligat yapmış ancak Cumhuriyet Başsavcılığına şikayette bulunan şikayetçi U. E.’e herhangi bir bildirim ve kovuşturma aşamasında göstereceği başkaca delillerinin bulunup bulunmadığını, duruşma isteyip istemediğini tebligat ile bildirmemiştir.

Dosyada şikayetli avukatın görevi kötüye kullanmak ve hakaret suçlarından yargılandığı .. 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2013/ 362–399 sayılı dosyasına ait nihai kararlarından başka kovuşturmaya konu suçlarla ilgili hiçbir belge ve bilginin olmadığı görülmüştür.

Adil yargılanma ilkesi ve silahların eşitliği prensibi gereği, Disiplin Kurulunca kovuşturmanın açılmasına neden olan şikayetçinin kovuşturmanın başlatıldığından bilgi sahibi olması ve başkaca delilleri ve bildireceği hususların bulunup bulunmadığı konularında tebligat yapılması Ceza Usul Hukuku ve Adil Yargılama Prensipleri açısından gereklidir. Ayrıca Ağır Ceza dosyasının getirtilerek şikayete konu hakaret ve sövme içerdiği iddia edilen belgelerin dosya içine fotokopilerinin alınarak tetkik ve inceleme imkanının sağlanması da gereklidir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 25.04.2015 gün ve 2015/15 esas, 2015/310 karar sayılı kararı;

“...Baro Disiplin Kurulu’nun şikâyetçiler vekili Avukat M. T. K.’ın 22.11.2014 kayıt tarihli dilekçede duruşma talep etmesine karşın duruşma günü tayini ile usulüne uygun tebligat yapılarak duruşmada iddia ve savunmalarının alınması, bu işlemler tamamlandıktan sonra kovuşturmaya devam edilerek sair toplanacak deliller de göz önünde bulundurularak sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken, Baro Disiplin Kurulu tarafından hiçbir işlem tebligat yapılmaksızın kovuşturmanın sonuçlandırılmış olması, Şikâyetçinin AİHS 13. maddesi gereği kovuşturmaya etkin katkı hakkının kısıtlanması sonucu doğurmakta ve AİHS 6. maddesi gereği adil yargılama hakkına aykırılık oluşturmaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesine göre, “Hakkaniyete uygun

yargılama”, “**silahların eşitliği**”ni zorunlu kılar. Yargı organı önünde sahip oldukları hak ve yükümlülükler açısından taraflar arasında tam bir eşitliğin kurulması ve bu dengenin bütün yargılama aşamasında sürdürülmesi gerekir. taraflar arasında “**silahların eşitliği**”, sahip olunan hak ve yükümlülükler bakımından taraflar arasında tam bir eşitliğin sağlanması ve bu dengenin bütün yargılama boyunca korunmasıdır.” (Del Court / Belçika 1970, Monnel ve Morris / İngiltere 1987, Ekbatani / İsveç 1988). Kararı da bunu gerektirir.

Bu nedenlerle, Baro Disiplin Kurulu tarafından yukarıda belirtilen hususlar yerine getirildikten sonra oluşacak duruma göre bir karar vermek üzere, Baro Disiplin Kurulu’nun şikâyetli avukatlar hakkında ayrı ayrı uyarma cezası verilmesine ilişkin kararının bozulması gerekmektedir.”

Karar örneklerini fazlaca sunmamım nedeni Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun uzun yıllardır yol göstermesine karşın, Şikâyetçinin Baro Disiplin Kurulu kararlarında yok sayılmasının sıkça olmasıdır. Bu anlayışla Barolar töhmetten kurtulamaz. Şikâyetçiye de tebligat yapılmalı, aktif olarak kovuşturmaya katkısı sağlanmalı, Avrupa İnsan Haklar Sözleşmesi’nin 6. maddesi kapsamında silahların eşitliği ilkesine aykırı kararlar verilmemelidir. Böylece, Avrupa İnsan Haklar Sözleşmesi’nin 13. maddesinde bildirilen “etkin soruşturma” ilkesi de yaşama geçmiş olacaktır.

2. Şikâyetli avukattan savunma istenmelidir;

AİHM T-İtalya 1992 tarihli kararı; “Kişinin, hakkında yürütülmekte olan bir soruşturma konusunda bilgilendirilmesi, sanık haklarının etkili bir biçimde kullanılmasını sağlayan en önemli adli bir işlemdir. Bu nedenle bilgilendirmenin, yönetsel ve nesnel koşullara uygun olarak yapılması gerekir”

Bu nedenle Şikâyetli avukattan mutlaka savunma istenmeli, savunma istem yazısına Baro yönetim kurulunun disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin karar ve varsa belge örnekleri eklenmelidir.

Hakkındaki isnadı ve içeriğini öğrenmek her insanın olduğu gibi, avukatında temel insan haklarından.

Savunma için Avukatlık Yasasının 137. maddesinde öngörülen en az on günlük süre verilmelidir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararlarında bu husus aşağıdaki karar örneğinden görüldüğü üzere nerede ise formattır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 12.09.2003 gün ve 2003/140 esas, 2003/256 karar sayılı kararı:

“...Baro Yönetim Kurulu’nun disiplin kovuşturması açılmasına karar verip dosyayı Disiplin Kurulu Başkanlığı’na göndermesinden sonra, Disiplin Kurulu’na

şikayetli avukatlara herhangi bir bildirimde bulunmadan ve savunmaları istenilmeden kovuşturmanın sonuçlandırıldığı ve karar verildiği anlaşılmıştır.

Oysa, Avukatlık Yasası'nın 137. maddesi hükmüne göre, avukatlar hakkında yapılacak kovuşturmalarda, isnat olunan hususun avukata açıkça ve yazılı olarak bildirilmesi, yazılı savunmasının istenilmesi ve bu savunma için en az on günlük bir süre tanınması zorunludur.

Baro Disiplin Kurulu'nca yasanın bu emredici hükmü yerine getirilmeden karar verilmiş olması savunma hakkının kısıtlanması sonucunu doğurduğundan, şimdilik işin esasına girilmeden kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.02.2015 gün ve 2015/799 esas, 2015/149 karar sayılı kararı;

"...Şikayetçi avukatın itirazı üzerine, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nca 04.10.2013 gün ve 2013/427 Esas ve 2013/795 Karar sayılı karar ile ...Barosu Disiplin Kurulu kararının kaldırılarak şikayetli avukatın uyarma cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

... .. İdare Mahkemesi'nin 10.12.2014 tarih, 2014/189 Esas ve 2014/2163 Karar sayılı kararında;

"...2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 129. maddesinde; memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları mensuplarına savunma hakkı tanınmadıkça disiplin cezası verilemeyeceği belirtilmiştir.

Anılan Anayasa hükmünün gerekçesinde, "yapılacak disiplin kovuşturmalarda ve disiplin cezası uygulamasında ilgiliye isnad olunan hususun bildirilmesi, dinlenilmesi, savunmasını yapma imkanı tanınması bu madde ile güvence altına alınmaktadır" ifadelerine yer verilerek, disiplin cezaları ile ilgili olarak Anayasal güvenceye bağlanan savunma hakkının içeriği belirtilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin, Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Dair Sözleşme'nin, savunma hakkının önemini ve gereğini vurgulayan 6. maddesini de dikkate alarak savunma hakkının niteliğini vurguladığı, 14.7.1998 günlü, 1997/41, 1998/47 sayılı kararında, herkesin kendisine yönelik isnadın nedeninden ve niteliğinden en kısa zamanda, anladığı bir dille ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek hakkına sahip olduğu; olayı, isnadın nedenini ve hukukî niteliğini bilmeyen kişinin kendisini yeterince savunamayacağının açık olduğu, bu hususun, savunma hakkının temelini oluşturduğu belirtilmiştir.

Anayasa hükmü, gerekçesi ve Anayasa Mahkemesi kararı karşısında, disiplin cezaları ile ilgili olarak savunma hakkı kullandırılmadan disiplin cezası verilmesinin hukuken olanaklı olmadığı; savunma hakkının hukuka uygun şekilde kulla-

nilabilmesi için de, ilgili kamu görevlisinin hakkındaki iddiaları, bu iddiaların dayandığı delilleri, üzerine atılı fillerin hukuki nitelendirmesini ve önerilen disiplin cezasını bilmesi gerektiği sonucuna varılmakta olup, tüm bu hususlar kendisine bildirilmeyen kişinin kendisini yeterince savunamayacağı açıktır.

İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi, Ofner ve Hopfinger/Avusturya davasında, kişinin isnat edilen suçtan ve isnadın nedeninden haberdar edilmesinin zorunlu olduğuna vurgu yapmış olup; Brozicek/İtalya davasında da, iddianın dayandığı maddi olguların hukuki nitelendirmesi konusunda da ilgiliye bildirimde bulunması mükellefiyetinin olduğunu, aksi durumun İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi'nin 6. maddesi koruma altına alınan "adil yargılanma hakkı"nm ihlali anlamına geldiğini hükme bağlamıştır.

Bu durumda; yukarıda yer alan İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi içtihatları, anayasa hükmü ve mevzuat hükümleri uyarınca davacı hakkında Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunca inceleme yapılırken M. G.'ın 26.01.2012 tarihli ...Barosuna verdiği şikayet dilekçesinde belirtmediği ancak 24.06.2013 tarihli Türkiye Barolar Birliğine verdiği itiraz dilekçesinde belirttiği hususlara ilişkin davacının savunması alınmadan karar verildiğinden, hukuken yeterli savunma hakkı tanınmaksızın tesis olunan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır." denilmektedir.

İdare Hukuku İlkelerine göre iptal kararları, iptali istenilen idari tasarruf ve ona bağlı işlemleri tesis edildikleri tarihten itibaren ortadan kaldırarak işlemin tesisinden önceki durumu ortaya koymaktadır.

Bu nedenle, İdare Mahkemesi'nin 10.12.2014 tarih, 2014/189 Esas ve 2014/2163 Karar sayılı kararına uyularak, Kurulumuzun "... Barosu Disiplin Kurulu kararının kaldırılarak şikayetli avukatın uyarma cezası ile cezalandırılmasına" ilişkin 04.10.2013 gün ve 2013/427 Esas ve 2013/795 Karar sayılı kararının tesis edildiği tarihten itibaren kaldırılmasına, ...Barosu Disiplin Kurulu'nun "Disiplin Cezası Verilmesine Yer Olmadığına" ilişkin kararının bozulmasına karar vermek gerekmiştir."

Görüldüğü üzere savunma hakkı AİHS'nce de korunan bir haktır ve tam olarak kullanılmalıdır.

3. Disiplin kurulu incelemesini evrak üzerinde yapar. Ancak hemen karar veremez.;

Avukatlık Yasasının. 144. maddesindeki "**disiplin kurulu, incelemesini evrak üzerinde yapar.**" sözleri zaman zaman yanlış değerlendirilmektedir. Taraflara tebligat ve kanıt toplanmadan karar verilmesi, kararın kesinlikle bozulmasını gerektirmektedir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.05.2007 gün ve 2007/145 esas, 2007/171 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinde, Baro Yönetim Kurulu tarafından 20.09.2006 tarih ve 2006/74 sayılı kararla şikayetli hakkında disiplin kovuşturması açıldığı, 21.09.2006 tarihinde dosyanın Disiplin Kurulu Başkanlığı'na intikal ettirildiği, Disiplin Kurulu'nun ise şikayetçi ve şikayetliye iddia, savunma ve delillerin bildirilmesi için bildirimde bulunmaksızın ve toplantı yapmaksızın karar verdiği anlaşılmıştır.

Bu nedenlerle, Avukatlık Yasası'nın 137. maddesine göre şikayetliye ve ayrıca şikayetçiye iddia ve savunmalarını bildirmeleri için yasal sürenin tanınması, duruşma isteği olup, olmadığının sorularak, duruşma talep edildiği takdirde, incelemenin duruşmalı yapılması ve oluşacak duruma göre bir karar verilmesi için Baro Disiplin Kurulu'nun “kınama cezası verilmesine” ilişkin kararının bozulmasına karar vermek gerekmiştir.”

4. Avukatın sicil özeti dosyada olmalıdır;

Levhada kayıtlı olan her avukata bağlı olduğu baroda, Avukatlık Yasasının 144/1. maddesindeki, “**Disiplin kuruluna gönderilen dosya içinde avukatın sicili de bulunur**” hükmünü amirdir. Avukatlık Yasasının 54. maddesi gereği levhada kayıtlı her avukat hakkında “**sicil cüzdanı**” düzenlenmek zorundadır. Bu cüzdan genelde şahsi bilgileri içerdiğinden gizlidir. Ancak sahibi veya vekalet vereceği başka bir avukat tarafından her zaman görülebilir, gerekli not alınabilir ve örneği alınabilir.

Avukat hakkındaki kesinleşmiş disiplin cezalarının disiplin sicili cüzdanında bulunması ve özeti çıkartılarak disiplin kuruluna gönderilmesi hem zorunlu ve hem de gereklidir. Zorunludur, çünkü yasanın emridir. Gereklidir, çünkü, Avukatlık Yasasının 136/1, 136/2. maddelerindeki tekerrür hükümlerinin uygulanmasında önemlidir. Bu nedenle sicil özeti de yetmez. **Mutlak surette sicildeki cezalara ait karar örnekleri kesinleşme şerhi ile birlikte dosyaya konmalıdır.**

Disiplin sicil özeti, kararlar çoğu zaman dosyaya konmamakta, konya da kararların kesinleşme tarihleri belirtilmemektedir. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu önceleri disiplin sicil özetinin dosyada bulunmamasını bozma sebebi saymakta ise de, son yıllarda aleyhe itiraz varsa kararı bozmamakta, sicil özetini barosundan istemek suretiyle dosyayı tekemmül ettirmektedir.

Doğrusu yasa gereği disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararlar birlikte dosyaya konulması zorunlu olan sicil özetlerinin neden konmadığını ve konmaması sebebiyle bu kadar yazışmaya ve yanlış disiplin cezaları tayinine neden olduğunu anlamak güçtür.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.09.2002 gün ve 2002/114 esas, 2002/253 karar sayılı kararı:**

“...2-(Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu, Avukatlık Yasasının 157.maddesi gereğince yeniden incelemeyi gerektirmeyen hallerde uygun görmediği kararı kaldırarak işin esası hakkında karar vermeye yetkilidir. Baro Disiplin Kurulunun 31.05.2001 tarihli tensip tutanağının 2.maddesinde disiplin sicilinin Baro Başkanlığından sorulmasına karar verildiği halde, dosyada sicile ilişkin bir bilgiye rastlanmamıştır.

Bu durumda “Uyarma” cezasının üzerinde olmak kaydıyla tayin edilecek cezanın kurulumuzca belirlenmesi mümkün olmadığından, şikayetlinin sicil özeti de dosyaya eklenmesi ve sicili ile birlikte Avukatlık Yasasının 136.maddesi hükmü de dikkate alınarak gerekli kararın verilmesi için, Baro Disiplin Kurulu kararının bozulması zorunlu olmuştur.”

Ayrıca sicil özeti kanımca bir zarfa konulmalı, karar tartışıldıktan sonra açılmalı ve tekrür koşulları varsa uygulanmalıdır.

AİHM Telfner-Avusturya 20 Mart 2001 tarihli “Mahkeme, genel kural olarak sunulan ve toplanan delilleri değerlendirmenin ulusal mahkemelerin işi olduğunu, Mahkemenin görevinin ise yargılamanın bir bütün olarak adil olup olmadığını saptamak olduğunu hatırlatır. Bu görev, **ceza davalarında masuniyet karinesine uyulmasını da içerir.** 6. madde 2. fıkra, diğer hususların yanı sıra, **bir mahkeme heyetinin görevini yaparken işe sanığın isnat edilen suçu işlemiş olduğu konusunda önyargıyla başlamamasını gerektirir;** ispat yükü iddia makamındadır; var olan her tür kuşku sanık lehine yorumlanmalıdır. **Yani, ispat yükünün iddia makamından savunmaya aktarıldığı durumda masuniyet karinesi çiğnenmiş demektir.”** kararı gerekçesi de bunu gerektirir. Kovuşturma her tür önyargıdan arınmış olmalıdır.

XVII. DELİLLERİN GÖSTERİLMESİ VE İNCELENMESİ

Avukatlık Yasasının 146. maddesi, “**Disiplin Kurulu, delillerin gösterilme ve inceleme şeklini, istek veya feragatle yahut evvelce verilmiş kararlara bağlı olmaksızın takdir ve tayin eder.**” hükmünü amirdir.

Madde ile disiplin kurulunun gerçeğin ortaya çıkması için, rahat ve özgür bir ortamda çalışmasını sağlamak amacıyla getirilen düzenlemenin, disiplin kovuşturmasının etkin ve kısa sürede bitirilmesi yönündeki faydası tartışılmaz ise de; adil yargılanma ve savunma hakkına zarar vermeyecek şekilde kullanılması göz ardı edilmemelidir.

Hiç karar örneği koymuyor, dip nottaki karar örnekleri ile yetiniyorum. Çünkü, kitapta yer alan birçok kararda maddenin özde tartışıldığını göreceksiniz. Özellikle-

le, önceki verilen ara kararlarının neden yerine getirilmediği gerekçeli olarak açıklanmalı, tanık dinletme istemlerinde dikkatli olunmalıdır.²⁶

XVIII. TANIK VE BİLİRKİŞİ DİNLENMESİ

Avukatlık Yasası 147. maddesi, “**Tanık ve bilirkişinin duruşmaya çağırılması veya üyelerden biri tarafından yahut istinabe yoluyla dinlenmesi veya yazılı ifadesinin okunulmasıyla yetinilmesi disiplin Kurulu’nun takdirine bağlıdır.**

Ancak, bir olayın delili yalnızca bir tanığın şahsi bilgisinden ibaret ise, bu tanık her halde dinlenir.” hükmünü amirdir.

A. Tanık;

Eylem veya davranışın kanıtı yalnızca bir tanığın görgüye dayalı şahsi bilgisinden ibaret ise, o tanık mutlak surette dinlenmelidir. Gerekli gördüğü takdirde Baro Disiplin Kurulu re’sen de tanık dinleyebilir. Ancak, tanık dinlenmesi taraflarca talep edilmemişse, Baro Disiplin Kurulu resen tanık dinlemek zorunda değildir. Eylem başka kanıtlarla da hiçbir kuşkuya yer vermeyecek şekilde kanıtlanıyor ise, gösterilen tanıkların tümünün dinlenmesi zorunluluğu yoktur.

Tanık giderleri dinlenmesini isteyen tarafça karşılanmak zorundadır.²⁷

1. Müvekkilin tanık olarak dinlenme zorunluluğu yoktur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.06.2007 gün ve 2007/142 esas, 2007/202 karar sayılı kararı:**

“...Tahliyeden sonra müvekkili ...’ın şifahi talimatı sebebiyle sonraki duruşmalara katılmadığını, bu husustaki tek tanık olan müvekkili ...’ın Disiplin Kurulunca dinlenmemiş olmasının Avukatlık Yasası’nın 147/2. maddesine aykırı olduğunu,

Her ne kadar Avukatlık Yasası M. 147/ 2, “Ancak, bir olayın delili yalnız bir tanığın şahsi bilgisinden ibaret ise, bu tanık her halde dinlenir.” hükmünü amir ise de;

Şikayetçi avukatın tanık olarak bildirdiği ... müvekkil sanık olup, adresi de bildirilmemiştir. Askeri Mahkeme tarafından dahi tüm araştırmalara rağmen bulunamayan ve hakkındaki karar Resmi Gazete ile ilan edilmek durumunda bulunan bu kişinin tanık olarak dinlenmesinden vazgeçilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön görülmemiştir.

²⁶ Bkz. s. 85’deki sayılı 2003/139 E., 2003/234 K. Sayılı karar, Bkz. s. 112’deki 2003/397 E. 2004/71 K. sayılı karar. Bkz. s. 87’deki 2007/139 E.2007/199 K. sayılı karar..

²⁷ Bkz. s. 169’deki 2004/59 E. 2004/158 K. sayılı karar;

Kaldı ki, bu hususta doğru olan davranış biçimi, Avukatlık Yasası M. 53. “Avukat, iş için yaptığı görüşmelerden gerekli saydıklarını bir tutanakla tespit eder. Tutanağın altı, görüşmede bulunanlar tarafından imzalanır.” hükmü uyarınca, delil olarak görüşme tutanağının sunulmasıdır.”

2. Talep olmaksızın re’sen tanık dinlemek zorunlu değildir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 09.05.2003 gün ve 2003/50 esas, 2003/154 karar sayılı kararı:**

“...Disiplin Kurulu Başkanlığı’nın savunmasını sunması, tanıkları varsa bildirmesi, duruşma isteyip istemediği gibi hususları içerir 08.07.2002 tarihli yazısı 9.07.2002 tarihinde şikayetliye tebliğ edilmiş, 19.07.2002 tarihli dilekçeyle duruşma istenmiş, tanık bildirilmemiştir. 16.12.2002 günlü duruşmada sözlü savunma alınmış, tanık dinlenmesi talep edilmemiştir.

Avukatlık Yasası’nın 146. maddesinde, “Baro Disiplin Kurulu, delillerin gösterilme ve inceleme şeklini, istek veya feragatle yahut evvelce verilmiş kararlarla bağlı olmaksızın takdir ve tayin eder.”

Avukatlık Yasasının 147/2. maddesinde de “Ancak, bir olayın delili yalnız bir tanığın şahsi bilgilerinden ibaret ise, bu tanık herhalde dinlenir.” denilmekte olup, Disiplin Kurullarının talep edilmediği her halde resen tanık dinlenme zorunluluğu yoktur.

Avukatlık Yasası’nın 110/17 maddesi, “Hukukun üstünlüğü ve insan haklarını savunmak ve korumak, bu kavramlara işlerlik kazandırmak “ile, Türkiye Barolar Birliği’ni ve baroları görevlendirmiştir. Büyük bir özveri ile bu görev yerine getirilmektedir. Şikayetlinin salt bu nedenle mesleğin utanılacak hale geldiğini, gitmesi gerekenin de Baro Başkanı ve Staj Eğitim Kurulu üyeleri olduğunu dile getirmesi kabul edilebilecek bir davranış değildir.

Sarfedilen sözlerin eleştiri kapsamında, incelik, zarafet ve nezaket düzeyinde olmadığı tartışmasıdır. Bu nedenle..., kararın onanması gerekmiştir.”

3. Tanık dinlenmesine karar verilmişse dinlemeli, vazgeçilmişse nedeni gerekçeli olarak açıklanmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.06.2007 gün ve 2007/139 esas, 2007/199 karar sayılı kararı:**

“...Barosu Disiplin Kurulu 27.03.2006 tarihli toplantısında tanıklar ... ve ...’in dinlenmesine karar vermiş, ... dinlenmiş, ...’e yapılan tebligat parçası dönmediğinden akıbetinin sorulmasına karar verilmiş, duruşma 21.07.2006 tarihine er-

telenmiş, 21.07.2006 tarihinde kurul başkanı rahatsızlığı sebebiyle duruşmaya katılamayacağını bildirmiş, şikayetli ise 1 günlük rapor göndermiş ve toplantı yapılamamış başka bir gün de belirlenmeden durum bir tutanakla saptanmış, sonra da 09.08.2006 günü öncesinde tanık ...'in dinlenmesine karar verdiği halde, bu tanığı dinlemeden karar vermiştir.

Herhangi bir gerekçe gösterilip bu tanığın dinlenmesine dair verilen karardan dönülmediğine göre, karar gereği yerine getirilmeden hüküm kurulması da doğru değildir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.10.2008 gün ve 2008/274 esas, 2008/391 karar sayılı kararı;**

“...Şikayetli avukat savunmalarında, tutanak imzacılarını ve Baro Yönetim Kurulunu suçlayarak iddiaları reddetmiştir.

Disiplin kovuşturması sırasında, şikayetli avukata 03.03.2008 tarihli yazı yazılarak delillerini ve varsa tanıklarını bildirmesi istenilmiş, şikayetli avukat 12.03.2008 kayıt tarihli dilekçesiyle kanıtlarını ve tanıklarını bildirmiştir.

Baro Disiplin Kurulu, tanıkların dinlenilmesine gerek görülmediğini belirterek bu konudaki talebi ret etmiştir.

Baro Disiplin Kurulu'nun şikayetli avukata tanık gösterebileceğini belirten yazı yazdığı halde gösterilen tanıkları yerinde olmayan gerekçelerle dinlememesi, kanıtlar toplanmadan karar verilmesi savunmanın kısıtlanması anlamında olup, sırf bu durum kararın bozulması için yeterli neden olarak kabul edilmiştir.”

4. Avukatın vekil sıfatıyla cevap ve vekaletname sunması, davayı üstlendiğini gösterir. Aksinin tanıkla kanıtlanması olanaksızdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.07.2007 gün ve 2007/173 esas, 2007/234 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat, çek iptali davası için şikayetçi ile 3.000,00 TL ücretle anlaşmalarını, şikayetçinin tapu iptali davasını da bu ücret içinde görmesini istediğini ve fakat kabul etmediğini, 250,00 TL'ye sadece cevap hazırlamayı kabul ettiğini, ancak, cevapla birlikte vekaletname de sunduğundan kararın kendisine tebliğ edildiğini, şikayetçiyi çağırıp durumu anlattığını, şikayetçinin kararın temyiz edilmesini istediğini, harç ve masraflarını ödemediğini, bu bakımdan sorumlu olmadığını ve olayı tek bilen kişi ...'i tanık olarak dinlenmesini istemiştir.

...Böylece yanlar arasındaki ihtilaf, ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'ndeki 2004/83 esas sayılı davanın takip edilmemesi ve kararının temyiz edilmemesinde toplanmaktadır.

Bu davada şikayetli; Vekil olarak vekaletname ibraz edip, şikayetçi adına dilekçe sunmak ve savunma yapmak suretiyle, şikayetçiyi temsil etmiştir. Doğal olarak mahkeme kararı da, şikayetçinin vekili sıfatıyla şikayetliye tebliğ edilmiş, ancak hüküm temyiz edilmemiştir.

Bir avukatın vekil sıfatıyla davaya cevap verip, dosyaya vekaletname sunması, müvekkili adına davayı üstlendiğini gösterir. Bunun aksinin tanıkla kanıtlanması olanaksızdır. Bu bakımdan olayda Avukatlık Yasası'nın 147/son maddesi hükmünün uygulama yeri bulunmamaktadır.

Şikayetli, temyiz harç ve masraflarını müvekkilinden istediğini, bunların tutarı ve yatırılmamasının sonuçları hakkında müvekkilini bilgilendirdiğini kanıtlamamıştır.”²⁸

5. Yazılı belge ile kanıtlanması zorunluluğu bulunan bir hususta Baro Disiplin Kurulunca tanıkların dinlenmemiş olması, eksik inceleme olarak kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.01.2009 gün ve 2008/421 esas, 2009/19 karar sayılı kararı:**

“..Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 11.04.2007 gün ve 2007/13–198 Esas, 2007/199 Karar sayılı kararında da belirtildiği üzere;

“..Vekâlet sözleşmesi sonucu itibariyle bir itimat ilişkisi olduğundan vekâlet konusunun yerine getirilmesinde vekile düşen başlıca yüküm, onu özen ve sadakatle ifa etmesidir. Kural olarak meslek sahibi olan kimseler ve bu arada avukatlar, genellikle bilinen ve kabul edilen kural ve usulleri bilmedikleri takdirde sorumlu olurlar. Avukatın görevi olayları mantıki şekilde değerlendirerek bütün öngörülmesi gerekli şeyleri dikkate almaktır. Vekil genellikle üzerine aldığı işi doğruluk kurallarına uygun biçimde özenle yapmalıdır. Mesleğin gerektirdiği uzmanlığın bütün gereklerini kullanmalıdır... temyiz süresini geçirdikten sonra temyiz yoluna başvurması veya hiç başvurmamış olması, olayların akışına ve gerçekleşme biçimine göre kusurlu davranıştır... Davalı manevi tazminat istememiştir. Bunu davacı vekil edenin istememesi nedeniyle talep etmediğini savunmuş ise de, bu konuda yazılı bir belge gösterememiş ve savunmasını ispat edememiştir. Böylelikle davalı özensiz bir davranış sergilemiştir.” görüşü ile ispat külfetini avukata yüklemiş ve avukatın yazılı belge ile iddiasını kanıtlaması gereğine açıkça işaret etmiş olması karşısında, tanık dinlemenin faydasız olduğu da tartışmasızdır.

²⁸ Bkz. s. 574'deki 2005/411 E. 2006/ 50 K. sayılı karar, Bkz. s. 662'deki 2005/384 E. 2006/16 K. sayılı karar, Bkz. s. 88'deki 2007/289 E. 2007/351 K. sayılı karar.

Yazılı belge ile kanıtlanması zorunluluğu bulunan bir hususta Baro Disiplin Kurulu'na gösterilen tanıkların dinlenmemiş olması, eksik inceleme olarak kabul edilemez.

Disiplin Kurulları eylem veya davranışın delili yalnızca bir tanığın şahsi bilgisinden ibaret ise, o tanığı herhalde dinlemek zorundadır. Eylem başka delillerle de hiçbir kuşkuya yer vermeyecek şekilde kanıtlanıyor veya yazılı kanıt gerekiyorsa, gösterilen tanıkların dinlenmesi zorunluluğu yoktur.

Kaldı ki, bu hususta doğru olan davranış biçimi, Avukatlık Yasası'nın 53. maddesi, "Avukat, iş için yaptığı görüşmelerden gerekli saydıklarını bir tutanakla tespit eder. Tutanağın altı, görüşmede bulunanlar tarafından imzalanır." hükmü uyarınca, delil olarak görüşme tutanağının sunulmasıdır."

Özellikle "ispat külfeti" ve "özen" yükümlülüğünün kapsamı yönünden Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 11.04.2007 gün ve 2007/13-198 Esas, 2007/199 Karar sayılı karar metninin tümünün bulunarak okunmasını öneririm.

B. Bilirkişi incelemesi;

Kovuşturmanın uzatılması amacı ile olur olmaz hususlarda bilirkişi incelemesi istenmekte ve hatta Kurul'ca değerlendirilmesi mümkün hukuksal konularda uzman olduğu bildirilen hocalardan rapor alınması istenmektedir. Doğru değildir. Avukat, basit bir hesap için kurumuna güvenmelidir.

Bilirkişi incelemesi her ne kadar Baro Disiplin Kurulu'nun takdirine bağlı ise de; Baro Disiplin Kurulu maddi gerçeğin hiçbir kuşkuya yer vermeyecek şekilde saptanması gereken hallerde bilirkişi incelemesi yaptırmak zorundadır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.11.2002 gün ve 2002/174 esas, 2002/314 karar sayılı kararı:

"...Şikayetçi, bu belgelerin ibrazı üzerine ödemenin "550.000.00" TL'si olduğunu kabul etmiş; ancak, 24.12.1999 tarihli belgenin düzmece olduğunu bildirerek bu belge altındaki imzayı inkar etmiştir.

Bu durumda yapılması gereken işlem, şikayetli avukatın da talep ettiği gibi, imzaya ilişkin bilirkişi incelemesi yapılması ve sonucuna göre bir karar verilmesi olduğu halde, bilirkişi incelemesine gerek olmadığına karar verilerek sonuca gidilmesi doğru görülmemiş ve kararın bu nedenle kararın bozulmasına karar vermek gerekmiştir."

Şikayetli avukata para cezası verilmiş olması da göz önünde bulundurulduğunda, gerektiğinde bilirkişi incelemesi yaptıрма zorunluluğu ile ilgili güzel bir örnektir.

C. Tanığın istinabesi;

Avukatlık Yasası M. 147/1 tanık ve bilirkişilerin istinabe yoluyla dinlenebileceğini de öngörmektedir. Avukatlık Yasası M. 149'da öngörülen yöntem uygulanmalıdır.

D. İstinabe Talimatının Yerine Getirilmesi

Avukatlık Yasasınının 149. maddesi, "İstinabe yoluyla verilen talimat, baro merkezinde disiplin kurulu veya bu kurulun bir üyesi, diğer yerlerde o baronun disiplin kurulunca görevlendirilecek bir avukat tarafından yerine getirilir", hükmünü amirdir.

İstinabe, baro merkezinde disiplin kurulu veya kurulun bir üyesi, diğer yerlerde o baronun disiplin kurulunca görevlendirilecek bir avukat tarafından yerine getirilir. Yasa koyucu "görevlendirme" dediğine göre bu hususta disiplin kurulunun karar alması şarttır.

Avukatlık Yasasınının 95/19. maddesi, "**Baro bölgesindeki adliye merkezlerinde temsilcilik kurmak.**" yönetim kurullarının görevleri arasında sayılmıştır. İlçe adliyelerinde görevli ilçe temsilcileri aracılığıyla istinabe yapılması, sıfat ve sorumluluğundan ötürü istinabenin daha kısa zamanda yapılması olanağını yaratacağından, bu hususa özenle dikkat edilmesinde fayda vardır.

XX. TANIK VE BİLİRKİŞİLERİN ÇAĞRILMASI

08.02.2008 gün ve 5728 Sayılı Yasa'nın 335. maddesinde yapılan değişik şekli ile 150. madde ile, "**Tanıklar ve bilirkişiler Tebligat Kanunu hükümlerine göre çağrılır.**"

Usulüne göre çağırılıp da hukuken geçerli bir mazereti olmaksızın gelmeyen veya kanuni bir sebep olmaksızın tanıklık yahut bilirkişilikten veya yemin etmekten çekinen kimseler hakkında Ceza Muhakemesi Kanununun tanıklıkla ilgili hükümleri uygulanır. Bu fıkra hükmüne göre gerekli kararları vermeye Baronun bulunduğu il merkezindeki sulh ceza hakimi yetkilidir. Sulh ceza hakimi bu kararları disiplin Kurulu'nun tutanak örneği üzerinden verir." hükmünü amirdir.

Tanık ve bilirkişininin 7201 sayılı Tebligat Yasası kurallarına göre çağrılması esastır.

Tanık ve bilirkişininin zorla getirilmesine ilişkin talep, Baronun bulunduğu il merkezindeki Sulh Ceza hakimine yapılmalıdır. İlçe Sulh Ceza hakimlerinden bu yönde bir talepte bulunulamaz.

5271 sayılı CMK 60. maddesi, "**Yasal bir sebep olmaksızın tanıklıktan veya**

yeminden çekinen tanık hakkında, bundan doğan giderlere hükmedilmekle beraber, yeminin veya tanıklığın gerçekleştirilmesi için dava hakkında hüküm verilinceye kadar ve her halde üç ayı geçmemek üzere disiplin cezası verilebilir. **Kişi, tanıklığa ilişkin yükümlülüğüne uygun davranırsa, derhal serbest bırakılır.”** hükmü amirdir.

Görüldüğü üzere hafif para cezası kaldırılmıştır. İstemlerin 5271 sayılı CMK 60. maddesi doğrultusunda yapılmasında fayda vardır.

Gerek zorla getirme ve gerekse giderlerin hükmedilmesine ilişkin istemlerde, ilgili Sulh Ceza hakimine Baro disiplin kurulu **“tutanak”** örneği mutlaka gönderilmelidir. Tutanağa ilgisine yapılan tebligat parçası örneğinin eklenmesi de uygun olacaktır.

Tanıkların yemini 5271 sayılı CMK 55. maddede bildirildiği üzere, Tanığa verilecek yemin, tanıklıktan önce **“Bildiğimi dosdoğru söyleyeceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim”** ve CMK 54. maddeye göre tanıklıktan sonra verilmesi halinde, **“Bildiğimi dosdoğru söylediğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim.”** biçiminde olur.

Bilirkişinin yemini 5271 sayılı CMK 64/5. maddenin öngördüğü gibi, **“Görevimi adalete bağlı kalarak, bilim ve fenne uygun olarak, tarafsızlıkla yerine getireceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim.”** biçiminde olur.

Yemin edilirken salonda bulunun herkesin ayağa kalkması zorunludur.

Tanıklar için CMK 43-61., bilirkişiler için 62-73. maddelerde öngörülen prosedür aynen uygulanmalıdır.

XXI. DİSİPLİN KURULU ÜYELERİNİN REDDİ VE İSTİNKAFI

Avukatlık Yasasınının 151. maddesi, **“Disiplin kurulu üyeleri Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda yazılı sebeplerle reddedilebilir ve istinkaf edebilirler.**

Ret istemi, reddi istenen üyeden başkalarının katılımıyla incelenir.

Ret ve istinkaf sebebiyle kurulun toplanamaması halinde 139 uncu maddeye göre işlem yapılır.” hükmünü amirdir.

Avukatlık yasası ret ve istinkaf nedenleri ve prosedürü hakkında doğrudan CMK’ya atıf yapmıştır. Bu nedenle 5271 sayılı CMK 22 ve 23. maddede belirtilen haller varsa, üye kendiliğinden istinkaf etmelidir. Etmediği takdirde ret sebebidir.

A. Ret ve istinkaf nedenleri;

1. Eylem veya davranıştan bireysel zarar görmüşse,

2. Sonradan kalksa bile şikayetli avukat veya şikayetçi ile aralarında evlilik veya vesayet bağı bulunmuşsa,
 3. Şikayetli avukat veya şikayetçi ile evlat edinme bağlantısı varsa,
 4. Şikayetli avukat veya şikayetçi ile üçüncü dereceye kadar kan hısımlığı varsa,
 5. Şikayetli avukat veya şikayetçi ile evlilik sona ermiş bile olsa ikinci dereceye kadar sebepten civar hısımlığı varsa,
 6. Disiplin yargılamasına konu olayda şikayetli avukat veya şikayetçinin avukatlığını yapmışsa,
 7. Disiplin yargılamasına konu olayda tanıklık veya bilirkişilik yapmışsa,
 8. Disiplin yargılamasına konu olayda, yönetim kurulu üyesi sıfatıyla disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararın görüşme ve karar toplantılarına katılmışsa,
- Disiplin kurulu üyesi ret ve istinkaf edilebilir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.04.2005 gün ve 2005/46 esas, 2005/132 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinde, kararda imzası bulunan Baro Disiplin Kurulu Başkanı Av. ...'in soruşturma aşamasında Baro Yönetim Kurulu üyesi olduğu, “muhakkik” sıfatıyla inceleme yapıp 05.11.2003 tarihli raporuyla Yönetim Kuruluna görüş bildirdiği ve disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin Yönetim Kurulu kararına da katılıp bu kararı imzaladığı anlaşılmıştır.

Baro Disiplin Kurulu Başkanı ... soruşturma aşamasında muhakkik üye sıfatıyla rapor düzenlediği gibi, disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin Yönetim Kurulu kararına da Yönetim Kurulu üyesi sıfatıyla katılmış bulunduğundan, kendisinin CMK 22 ve 23. maddelerine göre aynı işte Disiplin Kurulu Başkanı olarak Baro Disiplin Kurulu'nun kararına iştirak etmesi uygun görülmemiştir.

Bu durumda Avukatlık Yasası'nın 139. maddesi hükmüne göre –bu işe mahsus olmak üzere– istinkaf etmesi, yerine yedek üyenin çağırılması ve yedek bulunmadığı takdirde seçilme yeterliği bulunan avukatlar arasından ad çekme yoluyla eksikliğin tamamlanması gerekirken, böyle bir yöntem izlenmeden verilen kararın bozulması zorunlu görülmüştür.”²⁹

B. Ret ve istinkaf isteminin incelenmesi;

Ret istemini kurul inceler. İncelemeye reddi istenen kurul üyesi katılamaz. Genelde beş üyeden oluşan Baro disiplin kurullarının toplantı ve karar yeter sayısı üç olduğundan eksiklik yedek üyelerle tamamlanır. Yedeklerinde herhangi bir nedenle toplantı veya karara katılamama durumları var ve yedek üye yoksa Baro Levha-

²⁹ Bkz. s. 30 'deki 2007/30 E. 2007/86 K. Sayılı karar, bkz. s. 31 'deki 2007/438 E. 2007/362 K. sayılı karar.

s'nda yazılı olup, disiplin kuruluna seçilme yeterliliğine sahip bulunan avukatlar arasından ad çekme yoluyla seçileceklerle eksiklik tamamlanmalıdır.

5 üyeden oluşan ve birinin ret veya istinkaf nedeniyle katılmadığı toplantıda iki üye farklı iki üye farklı yönde oy kullanmış ve görüşünde ısrarlı olmuşsa, başkanın bulunduğu taraf karar yeter sayısına yetmez. Karar yeter sayısı en az üç olduğundan Avukatlık Yasasının 139. maddesindeki prosedür uygulanarak yedekten üye çağrılarak karar verilmelidir.

Disiplin kurulu üyelerinin tamamının reddi halinde, Baro başkanı yukarıda anılan yöntemle kurul oluşturur ve karar verilir.

Ret ve istinkaf halinde usulü hakkında 5271 sayılı CMK hükümleri aynen uygulanır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararı 07.07.2006 tarih ve 2006/193 esas, 2006/264 karar sayılı kararı:**

“...CMK m. 25/2, “Sonradan ortaya çıkan veya öğrenilen sebeplerle duruşma veya inceleme bitinceye kadar da hakimın reddi istenebilir. Ancak bu istemin, ret sebeplerinin öğrenilmesinden itibaren yedi gün içinde yapılması şarttır.”

CMK m. 26/2, “Ret isteminde bulunan, öğrendiği ret sebeplerinin tümünü bir defada açıklamak ve süresi içinde olguları ile birlikte, ortaya koymakla yükümlüdür.”

CMK m. 31, “Mahkeme, kovuşturma evresinde ileri sürülen hakimın reddi istemini aşağıdaki durumlarda geri çevirir.

a- Ret istemi süresinde yapılmamışsa, b- Ret sebebi ve delili gösterilmemişse, c- Ret isteminin duruşmayı uzatmak amacı ile yapıldığı açıkça anlaşılıyorsa.” hükümlerini amirdir.

CMK 25/2 ve 26/2 m.de belirtilen koşullar gerçekleşmemiş ve ret isteminin kovuşturmayı uzatmak amacı ile yapılmış olduğu hallerde, CMK 31. maddesi hükmü uyarınca, kurul tarafından ret isteminin geri çevrilmesine karar verilebileceği öngörülmektedir. Bu halde Avukatlık Yasası'nın 151/1 ve 139. maddeleri uyarınca işlem yapılmasına da, gerek yoktur.

Disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararın Disiplin Kurulu'na iletilmesi üzerine 08.03.2005 günlü karar ile, şikayetliden savunma istenmesine ve 14.06.2005 günü incelemenin yapılmasına karar verilmiştir. Karar şikayetliye 21.03.2005 günü tebliğ edilmiş ve 29.03.2005 günlü dilekçe ile savunma ve delilleri sunmak için süre ve incelemenin duruşmalı olarak yapılması talep edilmiştir. 01.04.2005 günlü ara kararı ile, talep gibi, duruşmanın inceleme günü olan 14.06.2005 gün yapılma-

sına karar verilmiş, 08.04.2005 günü savunma dilekçesi ve eki deliler sunulmuş, 14.06.2005 günü de, duruşma yapılmıştır. Görüldüğü üzere, Disiplin Kurulu'nca olağan dışı prosedür uygulanarak duruşmaya erken gün verildiği iddiası haksız ve yasal dayanaktan yoksundur.

14.06.2005 günlü ara kararı ile, “geçen dönem ... Barosu çalışma raporunun mali bölümü ile ilgili kısım üzerinde inceleme yapmak ve kısa rapor tesis etmek üzere kurul üyelerinden Av. ... görevlendirilmiş”, herhangi bir talep olmaksızın 19.07.2005 günlü ara kararı ile incelemeden vazgeçilmiştir.

19.07.2005 günlü duruşma zabtında şikayetli ve vekilleri tarafından sorulan tüm soruların tanıklara sorulduğu ve cevapların zabta geçirildiği, sadece tanık ...'ya sorulması istenen “Baro'nun yönetiminde şeffaf bir yönetim tarzı bulunup bulunmadığı, Baro gibi bir hukuk kurumunun işleyişinde şeffaflık olup olmadığı, böyle bir raporun şeffaflık içinde kamuya yansımaları doğrudur, burada Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'na aykırılık var mıdır.” ve Av. ...'ya sorulması istenen, “Sayın ...'nın raporu kendilerine gösterip göstermemesi” ile ilgili yakınılan vekili sorularının kurulca tanıklıkla ilgisi olmadığı yönünden reddedildiği görülmektedir.

Bu nedenlerle, Baro Disiplin Kurulu'nca 14.06.2005 günlü duruşma öncesi ve duruşmada yapılan işlemlerde ve 19.07.2005 günlü celsedeki kararlar sebebiyle, maddi olguları ile birlikte ortaya konulmayan, sübjektif ve yasada öngörülen yedi günlük süreden sonra 11.10.2005 tarihinde yapılan ret isteminin, CMK 31. m. uyarınca “ret isteminin geri çevrilmesine” ilişkin işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.02.2007 gün ve 2006/422 esas, 2007/26 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın Baro Disiplin Kurulu Başkanını itiraz dilekçesinde reddettiğini bildirmesi ise haklı ve yasal bir itiraz olarak görülmemiştir. CMK 25. maddesinde ret işleminin ne zaman yapılacağı düzenlenmiş olup, madde hükmüne göre, tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebeplerden dolayı bir hakimin reddi, ilk derece mahkemelerinde sanığın sorgusu başlayınca... kadar istenebilir. Sonradan ortaya çıkan veya öğrenilen sebeplerle duruşma veya inceleme bitinceye kadar da hakimin reddi mümkün olmakla birlikte, bu istemin, ret sebebinin öğrenilmesinden itibaren yedi gün içinde yapılması şarttır.

Dosya kapsamından, şikayetli avukatın beş yıldan beri karşılıklı davaları olduğunu bildiği Disiplin Kurulu Başkanını itiraz aşamasında ret etmesi, Disiplin Kurulu kararının sonucuna göre davranma niteliği taşıdığından etik açıdan da doğru bulunmamıştır.

Ayrıca avukatların, müvekkilleriyle özdeşleşecek veya bu izlenimi verecek şekilde davranmamaları gerekmektedir. Bu nedenle karşı taraf avukatını meslektaş olarak değil, hasım gibi görme meslek etiği açısından kabul edilebilir bir tutum sayılamaz. Karşı taraf vekilini hasım olarak görüp, onu müvekkiliyle özdeşleştirme, avukatın bağımsızlığı düşüncesiyle de bağdaşmamaktadır. Bu açıklamalar ışığında, ret işleminin yöntemine uygun ve süresinde yapılmamış olması ve esasen ret koşullarının olayda bulunmaması nedenleriyle bu konudaki itiraz yerinde görülmemiş ve değerlendirilmemiştir.”

C. Ret ve istinkaf talebinin reddine ilişkin kararlara itiraz edilebilir mi?

Baro disiplin kurullarının itirazı mümkün olan kararları “sonuç doğuran” kararlardır. Henüz sonuçlanmamış bir disiplin kovuşturması sırasında ret veya istinkaf talebinin reddine ilişkin karar ara kararı niteliğinde olduğundan, işin esası incelenmeksizin, itiraz dilekçesinin reddine karar verilmektedir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu 30.03.2007 gün ve 2007/46 Esas 2007/106 karar sayılı kararı:

“...Şikayetli avukat Baro Disiplin Kurulu Başkanlığı’na sunduğu 09.11.2006 tarihli dilekçe ile Disiplin Kurulu Başkanı Av. ...’ü çekinmeye ve çekinme talebi yerinde görülmediği takdirde reddettiğini bildirmiştir.

Baro Disiplin Kurulu Başkanı Av. ... “çekinme talebinde ileri sürülen hususlar gerçekte bağdaşmamakta ise de, daha fazla kaygı ve huzursuzluk yaşanmaması için yasal koşullar yerinde olmamakla beraber Ceza Muhakemeleri Kanunu’nun 24 ve 25. maddeleri gereğince çekinme” talebinde bulunmuştur.

Baro Disiplin Kurulu 27.12.2006 gün 2005/35 esas sayılı kararla;

1- 1136 sayılı Avukatlık Yasası’nın 151. maddesi hükmü uyarınca ret ve istinkaf sebeplerinin CMK hükümlerine göre yapılabileceği belirtilmiş olduğundan ve Avukat ...’ın dilekçesinde belirttiği hususların CMK 24 ve 25. maddelerinde belirtilen nedenlere uyuşmadığı, ayrıca iddiaların soyut beyanlardan ibaret olup, iddiaları ispat edici belge de eklenmediği görüldüğünden Avukat ’ın Av. ...’i ret isteminin reddine,

2- Av. ...’ün CMK’nın 30. maddesinde öngörülen tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebeplerin olmadığı kanaatine varıldığından çekinme isteminin uygun bulunmadığına, karar vermiştir.

Karar şikayetli avukata tebliğ edilmiş ve 29.01.2007 günlü dilekçe ile Kurulu-muza itiraz edilmiştir.

Disiplin Kurulu’nun nihai kararlarına itiraz mümkün olup, ret talebinin reddi-

ne ilişkin karara itiraz ancak nihai karar aşamasında ve esas kararla birlikte incelenebileceğinden ve kovuşturma devam ederken henüz itiraz hakkı doğmadığından itiraz dilekçesinin oy çokluğu ile reddi gerekmiştir.”

Karara yazdığımız karşı oyda,

“Avukatlık Yasası’nın 151. maddesi “Disiplin kurulu üyeleri, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda yazılı sebeplerle reddedilebilir ve istinkâf edebilirler.” hükmünü amir olması ve CMK’da öngörülen prosedürün uygulanması karşısında CMK’nun 28. maddesi göz ardı edilmemelidir.

Çünkü, Barolar ve Türkiye Barolar Birliği temel insan hakları güvencesi olmasından ötürü Avukatlık Yasası’nda bulunmayan hususlarda CMK ve TCK kurallarının tam olarak uygulanmasına önem vermiş ve uygulamıştır.

CMK’nun 28. maddesi “Ret isteminin kabulüne ilişkin kararlar kesindir; kabul edilmemesine ilişkin kararlara karşı itiraz yoluna gidilebilir. İtiraz üzerine verilen ret kararı hükümlerle birlikte incelenir.” hükmünü amirdir.

Avukatlık Yasası’nın 157. maddesi, “Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu, inceleme konusu kararın onanmasına veya kovuşturmanın derinleştirilmesi için kararın bozularak ilgili baroya gönderilmesine karar verebileceği gibi, yeniden inceleme ve araştırmayı gerektirmeyen hallerde uygun bulmadığı kararı kaldırarak işin esası hakkında karar verebilir veya verilmiş olan kararı düzelterek onaylayabilir.” hükmü kapsamında Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun, Baro Disiplin Kurulları’nın nihai kararlarını incelemekle görevli ve yetkili olduğu tartışmasızdır.

CMK’nun 28. maddesi, ret isteminin kabul edilmemesi halinde itiraz yoluna gidilebileceğini belirtmiş, CMK’nun 268. maddesinde de “itiraz usulü ve inceleme mercii.” düzenlenmiştir. CMK 268/3-c maddesi “O yerde ağır ceza Mahkemesi’nin tek dairesi varsa en yakın ağır ceza mahkemesine aittir.” hükmü uyarınca sorun çözümlenmeli, gerçek hiçbir kuşkuya yer vermeyecek şekilde saptanmalıdır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (Chmelir/Çek Cumhuriyeti 2005) “... Sonuç olarak başvuru mahkeme başkanının yansızlığını yitirdiği yolundaki kuşku, hukuksal istemlerine karşı yöntem yasalarının öngördüğü kurallar doğrultusunda hukuksal çözümler üretilmemesi nedeniyle yerinde bulunmuştur.” kararı da, yasalar çerçevesinde soruna çözüm getirilmesi gereğini bildirmektedir.

O halde, CMK’da ki açık hüküm karşısında, Baro Disiplin Kurulu’nun ara kararı niteliğinde olan reddin reddi ve çekinme isteminin yerinde olmadığına ilişkin kararın da itirazın incelenmesi zorunludur.

Savunma hakkının kutsallığı ve adil yargılanma hakkı da çözümü zorlamaktadır.

Bu durumda, itirazın CMK’nun 268/1. maddesinde de öngörülen yedi gün

içinde olup olmadığı belli olmadığından, kararın Şikayetliye tebliğine ilişkin belge de dosyaya konmak suretiyle itirazın incelenmesi için, dosyanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi hükmü uyarınca en yakın Baro Disiplin Kurulu'na gönderilmesi yasa ve hakkaniyet gereğidir.”

Görüşü dile getirilmiştir. İnancımız odur ki, ilk bakışta biraz aykırı gelse de, hukukun üstünlüğü ve adil yargılanma hakkı gereği ret isteminin reddine ilişkin karar en yakın Baro Disiplin Kurulu tarafından incelenmeli, olası kuşku yok edilmeli, bu husustaki Yasal düzenleme en kısa zamanda yapılmalıdır.

XXII. KARAR

Baro disiplin kurulu kararları mutlak surete gerekçeli olmalıdır. Toplantı ve karar yeter sayısına dikkat edilmelidir. Yönetim Kurulu kararında yer almayan isnatlarla karar verilmemelidir. Şikayetten vazgeçme disiplin cezası tayininde etkili ise de, ceza verilmesine yer olmadığına gerekçe olamaz. Disiplin kurulları kesinleşmiş mahkeme kararlarındaki nitelemeye uymak zorundadır. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararlarına karşı Baro disiplin kurulunun kararında ısrar hakkı yoktur. Baro disiplin kurulu disiplin cezası verebilir, ancak, levhadan silme kararı veremez. Maddi gerçeğin hiçbir kuşkuya yer vermeyecek biçimde araştırılması gerekir. Ara karar kısa karar olup, gerekçeli kararın kısa karara uygun olması gerekir.

A. Karar yeter sayısı;

Baro Disiplin Kurullarının toplantı ve karar yeter sayısı salt çoğunluktur. Bu nedenle genelde beş üyeden oluşan Disiplin Kurullarında toplantı ve karar yeter sayısı üçtür. Bu sayının altında verilen kararlar yok hükmünde olduğundan, işin esasını incelenmeksizin karar bozulmaktadır.³⁰

5 üyeden oluşan ve birinin ret veya istinkaf nedeniyle katılmadığı veya çekimser kaldığı toplantıda iki üye disiplin cezası tayinine yer olmadığı, iki üye de disiplin cezası tayini yönünde oy kullanmış ve görüşlerinde ısrarlı olmuşsa, başkalarının bulunduğu taraf karar yeter sayısına yetmez. Karar yeter sayısı en az üç olduğundan Avukatlık Yasasının 139. maddedeki prosedür uygulanarak yedekten üye çağrılarak karar verilmelidir.

B. Karar mutlak surette gerekçeli olmalıdır;

Baro disiplin kurulu kararının hiçbir gerekçe içermemesi halinde işin esasına girmeden kararın bozulmasına karar verilmektedir.

³⁰ Bkz. s. 60'deki vd., açıklamalar.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.08.2001 gün ve 2001/153 esas, 2001/131 karar sayılı kararı:**

“...Baro Disiplin Kurulu kararının şikayetliye tebliğ tarihini gösteren bir belgeye rastlanılmadığı gibi, Baro Yönetim Kurulu'nun 02.05.2001 tarihinde verdiği bildirilen karar da dosyada bulunmamaktadır.

Ayrıca, bu tür işten yasaklama kararlarından önce şikayetlinin çağırılıp dinlenmesi gerektiği halde, bu hususun yerine getirilmediği ve savunma hakkının serbestçe kullanılmasına olanak sağlanmadığı anlaşılmıştır.

Diğer yandan, Disiplin Kurulu kararı, işten yasaklanmasının gerekçelerini içermemektedir. Her türlü kararların gerekçeye dayandırılması yasal bir zorunluluk olduğu halde, kararda Avukatlık Yasası'nın 71. maddesinin son fıkrasında yazılı halin mevcut olup olmadığının tartışılmaması önemli bir noksanlık oluşturmaktadır.

Yukarıda belirtilen noksanlıklar nedeniyle, Baro Disiplin Kurulu kararında hukuki isabetsizlik görülmüştür.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.03.2006 gün ve 2005/423 esas, 2006/63 karar sayılı kararı:**

“...Disiplin Kurulu kararlarının gerekçeli olması, gerekçe bölümünde ise sabit görülen disiplin suçunun yasal unsurları ile birlikte suça dayanak kabul edilen olayların gösterilmesi ve tayin edilen disiplin suçuna temel alınan kanıtlarında kararda bildirilmesi zorunludur.

Bu sebeplerle, Baro Disiplin Kurulu kararının gerekçesindeki sadece “uyarma cezası verilmesi gerektiği” yolundaki kabulü yerinde görülmemiş, kararın bu nedenle bozulmasına karar vermek gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.0.1999 günlü ve 1999/55 esas, 1999/102 karar sayılı kararı:**

“...Gerekçe, Disiplin Kurulu'nca saptanan maddi olgular ile karar arasında köprü işlevi görür. Gerekçede kararın dayandırıldığı hukuki nedenle açıklanır. Disiplin Kurulu, gösterdiği gerekçe sayesinde verdiği kararın doğru olup olmadığını, yani bir anlamda kendini kontrol eder. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu ve İdari Yargı yoluna gidildiği takdirde de İdare Mahkemeleri ve Danıştay bir kararın hukuka uygun olup olmadığını ancak gerekçe sayesinde anlayabilir. Gerekçesiz bir karar haklı dahi olsa, kovuşturmanın ilgilileri yönünden doyurucu ve inandırıcı olmaz.”

XXIII. BARO DİSİPLİN KURULLARININ KARARLARINDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN ÖNEMLİ HUSUSLAR

1. Baro disiplin kurulu, yönetim kurulu kararında değinilmeyen hususlar hakkında karar veremez bu nedenle savunma hakkının kısıtlanmasına da neden olamaz.

Uygulamada sıkça karşılaşılan bir husustur. Savunma hakkını da kısıtladığından Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararın mutlak surette bozulmasına karar vermektedir. Dikkatli olunmasında fayda vardır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 14.07.2001 gün ve 2001/44 esas, 2001/108 karar sayılı kararı:**

“...İtiraz konusu olayda, şikayetli avukatın Baro Yönetim Kurulu kararında gösterilen işlemlerinde yasaya ve Meslek Kuralları'na aykırılık görülmediği belirtilmiş; buna karşın iş sağlamaya yönelik eylemlerinden dolayı disiplin cezası tayin edilmiştir.

Bu durum karşısında, disiplin kovuşturması “iş sağlamaya yönelik eylemler” dolayısıyla açılmadığından ve kovuşturmanın konusunu oluşturan eylemler de Yasaya ve Meslek Kuralları'na aykırı görülmediğinden, Yönetim Kurulu kararında yer verilmeyen bir davranıştan dolayı disiplin cezası tayin edilmesi isabetli bulunmamış ve kararın kaldırılması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.01.2006 gün ve 2005/357 esas, 2006/2 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinde, ... Barosu Disiplin Kurulu'nun, şikayetliye ait, şikayet konusu 07.10.2003 tarihli dilekçedeki sözlerden değil de, şikayetlinin iş bu kovuşturma dosyasına verdiği 05.01.2003 tarihli savunma dilekçesindeki sözlerinden dolayı şikayetli avukata ceza tayin ettiği, Baro Disiplin Kurulu'nun kararının “değerlendirme ve gerekçe” başlıklı bölümden anlaşılmaktadır.

Şikayetliye ait 05.01.2003 tarihli dilekçedeki disiplin kovuşturması açılmamış sözler sebebiyle, disiplin cezası tayini usul ve yasaya aykırı olduğundan, şikayetlinin 07.10.2003 tarihli dilekçesindeki sözlerinin değerlendirilerek bir karar verilmesi için Baro Disiplin Kurulu kararının bozulmasına karar vermek gerekmiştir.”³¹

2. Vazgeçme nedeniyle kovuşturmanın düşürülmesine veya disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar verilemez.

³¹ Bkz. s. 48'deki Av. Yasası m. 141'le ilgili açıklamalar. Bkz. s. 339'deki 2007/191 E. 2007/264 K. sayılı karar, Bkz s. 21'deki 2015/99 E. 2015/149 K. Sayılı karar.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 10.04.2004 gün ve 2004/176 esas, 2004/268 karar sayılı kararı**

“...Kovuşturma konusu olayda İcra Müdürü ve tanıkların huzurunda taraflar tartışmış ve kamunun avukatlık mesleğine olan güvenini sarsmışlardır.

Avukatlar özellikle kamu alanlarında yazarken de, konuşurken de düşüncelerini olgun ve objektif bir biçimde açıklamak, mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan özenle kaçınmak zorundadır.

Şikayetçi Avukat Baro Disiplin Kurulunca yapılan duruşmada şikayetten vazgeçmiş olduğunu bildirmiş ve taraflar barışmış ise de, disiplin kovuşturmasının yürütülmesi ve karara bağlanması ilgilinin şikayetinde ısrar etmesine bağlı olmayıp, şikayetçiyi tatmin amacına da yönelik değildir.

Amaç, Avukatlık Yasasının 158. maddesinde açıklandığı gibi, avukatlık onurunu ve itibarını, meslek düzen ve geleneklerini korumak ve mesleğin adalete uygun olarak yerine getirilmesini sağlamaktır. Bu ilkenin gereği hakkında soruşturma başlatılan ve/veya disiplin kovuşturması açılan avukat hakkındaki soruşturmadan veya disiplin kovuşturmasından sırf şikayetçinin isteği üzerine vazgeçilemez. Soruşturma ve kovuşturma aşamalarında, Baro Yönetim veya Disiplin Kurulları; şikayetçinin isteğinden bağımsız olarak hareket etmek durumundadır. Bu nedenlerle şikayetten vazgeçilmiş olması nedeniyle disiplin cezası tayinine yer olmadığına ilişkin hukuksal değerlendirme isabetli bulunmamış, disiplin cezası tayini gerekmiştir.”³²

3. Baro disiplin kurullarının Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararlarına ısrar hakkı yoktur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.02.2002 gün ve 2001/245 esas, 2002/57 karar sayılı kararı:**

“... Barosu Disiplin Kurulu'nun kınama cezası verilmesine ilişkin 10.04.2001 günlü ve 2001/3 karar sayılı kararı, Kurulumuzun 16.06.2001 günlü ve 2001/65 esas, 2001/94 karar sayılı kararında gösterilen gerekçeler ile bozulmuş ve gereği için disiplin dosyası barosuna iade edilmiştir.

Bu kez, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararının gereği yerine getirilmeden, önceki kararda direnildiği (ısrar edildiği) ve tekrar kınama cezası tayin edildiği anlaşılmıştır.

1) 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nda, Baro Disiplin Kurulları'nın, üst disiplin kurulu olan Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararlarına karşı direnmelerine

³² Bkz s. 658'deki 2003/84 esas, 2003/201 karar sayılı karar.

olanak sağlayan herhangi bir hüküm yoktur. Baro Disiplin Kurulları, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararlarına uymak ve bu kararların gereğini yerine getirmek zorundadırlar. Aksine davranış, Avukatlık Yasası'nın 62. maddesinde belirtilen cezai yaptırımını gerektirir.

2) ... Barosu Disiplin Kurulu, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararına direnmekle yetinmemiş; ayrıca, kararında "bozma gerekçelerinin uygun olmadığı, dosyanın ve kararın gereken hassasiyetle incelenmediği" görüşlerine de yer vermiştir.

Karardaki üslup tarzı, Türkiye Barolar Birliği ile Barolar arasındaki ilişkilerde özen gösterilmesi gereken ve yerleşik "teamüllere" uygun bulunmadığı gibi, ... Barosu Disiplin Kurulu, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun görev hassasiyetini ölçebilecek ve takdir edebilecek konumda da değildir.

3) Israra ilişkin kararda "şikayetli avukata 22.01.2001 tarihinde yeniden yazı çıkarılarak duruşma isteyip istemediği yönünde görüşünün sorulduğu, yazıyı 01.02.2001 tarihinde tebellüğ eden Av. ...'in bu hususta bir beyanda bulunmadığı" ifade edilmektedir.

7201 sayılı Tebligat Yasası'nın 1. maddesinin açık hükmü uyarınca "Barolar tarafından yapılacak tüm tebliğlerin" sözü edilen yasa hükümlerine göre yapılması zorunludur. Kovuşturma konusu olayda Baro Disiplin Kurulu'nun 22.01.2001 tarihli yazısı 7201 sayılı kanun hükümlerine göre tebliğ edilmeyip iadeli taahhütlü posta ile gönderildiğinden yapılan tebligat hükümsüzdür. Bu nedenle bozma kararımızda Avukatlık Yasası'nın 144/2. maddesinin uygulanmadığı kabul edilmiştir.

4) Baro Disiplin Kurulu kararının netice bölümünde "Türkiye Barolar Birliği nezdinde 15 gün içinde itirazı kabil olmak üzere" karar verildiği yazılıdır. Avukatlık Yasası'nın 157/1. maddesi hükmüne göre itiraz süresinin (15) gün değil, (otuz) gün olduğunun belirtilmesinde de yarar görülmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, Baro Disiplin Kurulu'nun yasaya, meslek düzen ve geleneklerine aykırı olan direnme kararının bu husustaki cezai ve hukuki sorumlulukları da hatırlatılarak tekrar bozulması gerekmiştir."

4. Disiplin kurullarının uyarma cezası verme hakkı vardır.

Baro disiplin kurulu kararlarına İl Cumhuriyet Başsavcılıkları ve azda olsa ilgililer Avukatlık Yasası'nın 34. maddesi gereği uyarma cezası verilemeyeceği yönünde sıklıkla itiraz etmekte ve bu husus Baro disiplin kurullarında tereddüt yaratmaktadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.10.2002 gün ve 2002/135 esas, 2002/276 karar sayılı kararı:**

"... Cumhuriyet Başsavcılığı "Avukatlık Yasası'nın 136/1. maddesine göre, ya-

sanın 6. kısmında yazılı esaslara uymayanlara ilk defasında en az kınama cezası verilmesi gerektiği halde uyarma cezası verilmiş olmasının usul ve yasaya aykırı görüldüğünü” bildirerek karara itiraz etmiştir.

Yasanın 136/1 maddesinde “en az kınama cezası” verileceği belirtilmiş ise de, disiplin cezalarını açıklayan 135. maddesinin (1) No.lu bendinde “uyarma” cezasına da disiplin cezalarının en hafifi olarak yer verilmiştir.

İlk bakışta çelişkili gibi görünen bu durum karşısında, yasa koyucunun yaptığı düzenlemede en az kınama cezası verilmesini prensip olarak gösterdiği ancak, cezaya neden olan eylemin olduğu koşullar ve hafifletici nedenler de göz önünde bulundurularak Baro Disiplin Kurullarının ve Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun, Avukatlık Yasası’nda bir disiplin suçu olarak gösterilen “uyarma” cezası da verebileceği ve bu hususun –ilgili Kurulun– takdirine bırakıldığı kabul edilmiştir. Aksi düşünce, yasanın 135/1. maddesini yok hükmünde saymak anlamına gelebilir.

Kaldı ki, Avukatlık Yasası’nın delilerin serbestçe takdirini ve ceza vermenin amacını belirleyen 158. maddesinin içeriği de, disiplin kurullarının takdir hakkının yasal temelini oluşturmakta ve yukarıda belirtilen anlayışı doğrulamaktadır.

Bu durum karşısında, ... Barosu Disiplin Kurulu’nca gerekli inceleme yapılarak şikayetlinin eylemine uygun bir disiplin cezası tayin edilmiş bulunduğundan, takdir hakkı kullanılarak yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

5. Baro disiplin kurulları Avukatlık Yasasının 72. maddesinde belirtilen hallerle ilgili olarak levhadan silme kararı veremez.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.07.2002 gün ve 2002/84 esas, 2002/216 karar sayılı kararı:

“...Şikayetlinin, şikayetçi Avukatın vekili bulunduğu bir firmadan şikayetçinin “güvenilir” olduğuna ilişkin tavsiyesi ile ve taksitle 2.103.000.00. TL değerinde beyaz eşya satın aldığı, bu miktarın 192.000.00 TL’sini peşin ödediği, kalan borç için 01.07.2000 vade tarihli senet verdiği; ancak satın alacağı eşyaları evine götürmeyerek ikinci el eşya satılan pazarda sattığı, borcunu vadesinde ödemediği için hakkında icra takibi yapılmasına ve haciz uygulanmasına neden olduğu, evinde haczi kabil bir mal bulunmadığı, alacağın tahsili mümkün olmadığından İİK 143 ve 251 maddeleri gereğince “borç ödemediği için aciz belgesi” tanzim edildiği, Avukatlık Yasası’nın 137 ve 144. maddelerine uygun şekilde yapılan tebligata rağmen avukatın savunma vermediği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

1) “Hakkında aciz vesikası verilip de bunun kaldırılmaması” Yasası’nın 5. maddesinin (g) bendi hükmüne göre Avukatlığa engel hallerden biridir.

Avukatlık Yasası'nın 72. maddesinin (a) bendinde "Avukatlığa kabul için kanunun aradığı şartların sonradan kaybedilmiş olması" levhadan silinmeyi gerektiren haller arasında gösterilmiştir.

Bu durum karşısında hakkında aciz vesikası verilen şikayetli avukat, mesleğe kabul için aranılan şartlardan birini kaybetmiş bulunduğu ve yasanın 71. maddesine göre levhadan silme kararı vermek görevi de Baro Yönetim Kurulu'na ait olduğundan, bu hususun ... Barosu Yönetimi Kurulu'nun dikkatine sunulması gerekmiştir.

6. Baro Disiplin Kurulları levhadan silme kararı veremez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 04.01.2015 gün ve 2014/893 esas, 2015/40 karar sayılı kararı:**

"...Kararda "Ruhsatnamenin Geri Alınarak İptali ile Adının Baro Levhasından Silinmesi ve Avukatlık Unvanının Kaldırılmasına" da karar verilmiş ise de, Avukatlık Yasası'nın 74. maddesi "Cezai veya disipline ilişkin bir karar sonunda meslekten çıkarılanlarla 5 inci maddenin (a) bendinde yazılı suçlardan kesin olarak hüküm giyenlerin ruhsatnamesi Baro Yönetim Kurulunca geri alınarak iptal ve adları bir daha yazılmamak üzere levhadan silinir. Bu işlerin uygulanması, kararın kesinleşmiş olmasına bağlıdır." hükmü gereği ruhsatnamenin geri alınarak iptali, avukatın baro levhasından silinmesi Baro Yönetim Kurulu'nun yetkisinde ve görevinde olduğundan, bu nedenle Kurulumuzca da Baro Disiplin Kurulu'nca alınan bu kararın kaldırılmasına karar verilemeyeceğinden, bu hususta karar verilmesine yer olmadığına karar vermek ve karar gereği için ... Barosu Yönetim Kurulu'na gönderilmesi gerektiği hususuna değinilmekle yetinilmiştir.

7. Maddi gerçek hiçbir kuşkuyla yer vermeyecek biçimde saptanmamışsa, disiplin cezası verilmemelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.03.2004 gün ve 2003/397 esas, 2004/71 karar sayılı kararı:**

"...Şikayetli Av. ... hakkında iddia edilen eylem, niteliği itibariyle Avukatlık Yasası'nın 5/a maddesinde sayılan suçlardandır.

Adalet Bakanlığının şikayetli hakkında soruşturma izni vermemiş olması, iddianın vuku bulmaması olduğunu kanıtlayan belge sayılmaz.

Avukatlık Yasası 134. ve devamı maddelerine göre avukatların disiplin suçu oluşturan eylemleri hakkında Baro Yönetim Kurullarınca re'sen kovuşturma açılabilir gibi Disiplin Kurulları da tarafların ibraz ve ikame ettikleri delillerin dışında gerekli olanları re'sen araştırma, inceleme, toplama hak ve yetkisine sahiptirler.

Şikayetlinin savunma vermediği, delil de bildirmediği bir durumda, şikayetçinin bildirdiği icra ve dava dosyalarının incelenip tutanakla tespiti, şikayetçinin eşi ... adına ...bank'tan gönderilen havalenin hangi nedenle gönderildiğinin araştırılması, ibraname ve feragatte bir bedel yazılı olmasa bile, bu belgenin diğer dosyalar ve işlemlerle olan illiyetinin saptanabilmesi için Disiplin Kurulu'nun re'sen araştırma ve inceleme yapması zorunludur.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.05.2007 gün ve 2007/105 esas, 2007/160 karar sayılı kararı:**

“...HYU Yasasının 433. maddesi, “Temyiz dilekçesi, kararı veren mahkeme aracılığı ile karşı tarafa yazılı olarak bildirilir. Yazılı bildirim tarihi temyiz dilekçesinin dosyada kalan aslına işaret edilir. Karşı taraf, yazılı bildirim gününden başlayarak on gün içinde cevap dilekçesini, kararı veren mahkemeye veya bu mahkemeye gönderilmek üzere başka bir mahkemeye verebilir. Cevap veren, kararı süresi içinde temyiz etmemiş olsa bile cevap dilekçesinde karara ilişkin itirazlarını bildirerek temyiz isteğinde bulunabilir.” hükmü uyarınca dilekçe ve eklerine ilişkin örneğin mahkemece karşı tarafa gönderilmesi zorunluluğu karşısında, Baro Disiplin Kurulu'nca eylemin Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 30 ve 32. maddelerine aykırılık oluşturduğu yönündeki tespitite hukuksal isabet bulunmamaktadır.

HYU Yasası'nın 435 /1. maddesi, “Temyiz eden ile karşı tarafın davadaki sıfatları adı ve soyadı ve adresleri, bunların yasal temsilcileri ve vekillerinin adı, soyadı ve adresleri” temyiz dilekçesinde bulunmak zorunda ise de; HYU Yasası'nın 435/ son maddesine göre, “Temyiz dilekçesi temyiz edenin kişiliği ve imzasıyla, temyiz olunun kararı yeteri kadar belli edecek kayıtları taşıması durumunda diğer şartlar bulunmasa bile reddolunmayıp temyiz incelemesi yapılır.” hükmü uyarınca, karşı tarafın davadaki sıfatları ve vekillerinin temyiz dilekçesine yazılmaması sonuca müessir bir usuli eksiklik değildir.

O halde, olayda tartışılması gereken husus Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 11. maddesinde bildirilen “mesleki dayanışma ve düzen gereklerine uygun davranmak zorunluluğudur”.

Avukatlık Yasası'nın 9. maddesi, “Hukuka, ahlaka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağıma namusum ve vicdanım üzerine and içerim” yeminini eden avukat, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu'nca kabul edilen uyulması zorunlu meslek kurallarına uygun davranmak zorundadır. Bu da, avukatların birbirleriyle olan ilişkilerinde koşullar ne olursa olsun mesleğin gerektirdiği zarafet ve meslektaşlık ruhuna uygun tutum ve davranış içinde olmaları ile mümkündür.

Ancak, disiplin kovuşturmasının bir amacı da, maddi gerçeğin hiçbir kuşkuyla yer vermeyecek şekilde saptanmasıdır.

Oysa, şikayetli avukatın ısrarla bildirdiği davacı ve vekilinin ismini dilekçeye yazmama, görmezden gelmeye yönelik bir niyetinin olmadığına ilişkin savunmasının aksini kanıtlar, bilgi ve belge dosyada bulunmamaktadır. Kuşku ve/veya varsayımla disiplin cezası verilemez. Bu bakımdan eylemin Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 11. maddesine aykırılık oluşturduğuna ilişkin hukuksal tespit de isabet görülmemiş, uyarma cezasının kaldırılarak, şikayetli hakkında "disiplin cezası verilmesine yer olmadığına" karar vermek gerekmiştir."

8. Asıl karar kısa karar olup, gerekçeli kararın buna uygun olması gerekir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunu 27.10.2001 gün ve 2001/101 esas, 2001/174 karar sayılı kararı:**

"...HUMK ve CMUK gereğince verilen asıl karar kısa karar olup, gerekçeli kararın bu karara uygun olması gerekmektedir. Aksi durum yasaya aykırılık teşkil eder.

26.03.2001 tarihli oturumda verilen kısa kararda, itiraz eden Av. ... hakkında 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 135/1 maddesi uyarma cezası, gerekçeli kararda ise Avukatlık Yasası'nın 135/2 maddesi gereğince kınama cezası tayin edilmesi ve bu halin yasaya aykırı olması karşısında, şimdilik işin esasına girilmeden, gerekçeli kararın kısa karara uygun hale getirilmesi ve çelişkinin giderilmesi için kararın bozulması gerekmiştir."

9. İtiraz halinde disiplin kurulu dosya aslını göndermelidir.

Bir kısım barolar ısrarla dosyaların fotokopisini Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'na göndermektedir. Oysa, fotokopi dosya örneği ile sağlıklı bir inceleme yapmak mümkün değil. Yaşadık. Dosya aslının gönderilmesi gerekir. Şık da değil.

TBB Disiplin Kurulu'nda dosyalar üyeler tarafından raporte edildiğinden son dönemde gelen dosyaların taramasını yapmakta ve korumaktadır. Barolarımızın da tarama yapmasında fayda vardır, bu suretle olası kayıp endişelerinin de önüne geçilmiş olur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.07.2002 gün ve 2002/192 esas, 2002/235 karar sayılı kararı:**

"...İtiraz üzerine disiplin dosyasının fotokopisinin gönderildiği anlaşıldığından ve fotokopi üzerinden işlem yapıp itirazın incelenmesi yasal olarak mümkün bulunmadığından, dosya aslı noksansız olarak Kurulumuza gönderilmek üzere dosya fotokopisinin Barosuna iadesine oybirliği ile karar verildi."

10. Karara itiraz yeri ve süresi yazılmalıdır;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun bu nedenle bozma kararı verdiği bir karar yoktur. Barolarımızın azımsanmayacak bir kısmı uygulamayı başlatmıştı. Çok az sayıdaki baromuz İdari Yargıdaki 60, Baro Yönetim Kurularındaki 15 günlük itiraz süresi de yazmaktadır. Zamanla bu da düzelir ve Yasal zorunluluk tam olarak yerine getirilmiş olur. CMK 34/2. maddesi "Kararlarda, başvurulabilecek kanun yolu, süresi, mercii ve şekilleri belirtilir" hükmünü amirdir. O halde uyulama yapılmak zorundadır.

Kararlarda başvurulacak kanun yolu, süresi, mercii ve şeklinin belirtilmesinin kaynağını hukuk devleti ilkesinde aramak gerekir. Çünkü, kişiye haklarının bildirilmesi halinde yargılamanın dürüst ve hakkaniyete uygun yapıldığından söz edilebilir. Bu aynı zamanda AİHS'nin 6/1 ve 3. fıkranın (b) ve (c) bentlerinin de gereğidir. TBB Disiplin Kurulu 2013 yılından beri "2- Kurulumuz kararının tebliğini izleyen günden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemesi'nde dava yolu açık olmak üzere," hüküm fıkrasına eklemek suretiyle uygulamayı başlatmıştır. Barolarımızın da kararlarına "Kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içinde TBB Disiplin Kurulu'na itiraz yolu açık olmak üzere" eklentisini kararlarında yaparak uygulamayı başlatmaları gerekir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.06.2007 gün ve 2007/142 esas, 2007/202 karar sayılı kararı:

"...Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun 07.01.2006 tarih 2005/637 E. , 917-4 K. sayılı kararında itiraz süre yönünden incelenmiş, itirazın süresinden sonra yapıldığı, ancak, itiraz konusu Baro Yönetim Kurulu kararında itiraz süresi ve yerinin açıkça gösterilmediği, bu nedenle T.C. Anayasasının 40 ve 4709 sayılı yasanın 16/2 md. Karşısında, itirazın süresinde olduğunun kabulüne karar verilmiş olduğu görülmüş, bu gerekçe Kurulumuzca da yasaya uygun bulunmuştur."

11-Baroların tazminat istemleri hakkında karar verme yetkisi yoktur.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.04.2015 gün ve 2015/78 esas, 2015/321 karar sayılı kararı;

"...Şikâyetçi S. Ö.'in 25.11.2014 kayıt tarihli dilekçesi ile özetle; Ücretini peşin olarak almasına karşın savunma yapmayan Şikâyetlinin eylemi nedeniyle ağır surette zarara uğradığını, Şikâyetli avukat hakkında verdiği para dışına 70.000,00 TL maddi, 150.000,00 manevi tazminat talep ettiğini, Şikâyetlinin en ağır surette cezalandırılarak zararının giderilmesi istemi ile karara itiraz ettiği görülmektedir.

Şikâyetli avukatın dosya kapsamına göre bir kısım ücret olarak Şikâyetçinin sa-

vunmasını üstlendiği, ancak bu hususta eylemli bir davranış koymayarak Şikâyetçi-yi savunmasız bıraktığı tartışmalıdır.

Şikâyetçi itirazında ödediği ücret ile birlikte maddi ve manevi zararının giderilmesini talep etmekte ise de;

Baro Disiplin Kurulları eylemin Avukatlık Yasası ve TBB Meslek Kurallarına aykırı olup olmadığını değerlendirmekle görev ve yetkili olup tazminat konusunda karar verme yetkileri bulunmamaktadır. Bu nedenle zarara uğradığını iddia eden hak sahiplerinin genel hükümler uyarınca görevli ve yetkili mahkemelerde dava açarak haklarını aramaları zorunludur.”

12.Yazılı belge ile kanıtlanması gereken hususlarda HMK 199. madde hükmü değerlendirilmelidir

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.10.2015 gün ve 2015/624 esas, 2015/816 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukatın tüm savunmaları ve itirazında kendisine gönderilen SMS sonucu haczi kaldırdığını savunmuş ise de; bu hususta bir belge ve kayıt sunmamıştır. Oysa Kurulumuzca HMK 199. madde gereği işbu elektronik ortamda gönderilen belgeler de delil olarak kabul edilmekte ve mutlak yazılı belge istenmemektedir. Bu bakımdan savunmanın hukuksal dayanağı yoktur.

Avukat bir haktan vazgeçme anlamına gelen işlemlerde müvekkilin yazılı, yazılı olmasa da HMK 199. maddede bildirilen şekilde belge alması zorunludur. Bu avukatın özen ve güven ilkelerinin de bir gereğidir.”

13- Vefat halinde disiplin kovuşturmasının düşürülmesi gerekir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.10.2015 gün ve 2015/624 esas, 2015/816 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetçilerin şikâyeti üzerine başlatılan disiplin kovuşturması sonucunda Muğla Barosu Disiplin Kurulu'nun 30.01.2015 gün ve 2008/48 Esas, 2015/1 Karar sayılı kararı ile 214,00 TL para cezası verilmesine karar verilmiş; karara şikâyetçiler vekili ve şikâyetli avukat tarafından itiraz edilmiştir.

Dosyanın incelenmesinde şikâyetli avukatın 23.09.2015 tarihinde vefat ettiği anlaşılmış; bu nedenle disiplin kovuşturmasının vefat nedeniyle düşmesine karar vermek gerekmiştir.”

14.Şikâyetçinin vefatı halinde disiplin kovuşturması düşürülemez.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.05.2009 gün ve 2009/139 esas, 2009/273 karar sayılı kararı;

“...Ayrıca şikayetçinin vefat etmiş olması, şikayetli avukat hakkındaki disiplin kovuşturmasının sürdürülmesi ve sonuçlandırılmasına etkili olmayıp, Baro Disiplin Kurulu gerekli kovuşturmayı yaparak sonuçlandırmalıdır.”

15.Yargıtayın aleyhe bozma karar gerekçesindeki suç vasfının değişmesine ilişkin kararları bağlayıcıdır. Buna göre disiplin cezası tayini gerekir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.05.2016 gün ve 2016/292 esas, 2016/378 karar sayılı kararı

“..YCGK'nın 30.11.1992 gün ve 3.296/314 Karar sayılı kararına “sanık veya müdafii tarafından temyiz edildiğinde, Yargıtay'ca dosya içeriğine göre fiil irza tassaddi suçunu oluşturduğu halde, sarkıntılık olarak kabulü karşı temyiz olmadığından bozma nedeni yapılmayarak hükmün onanmasına ilişkin verilen kararın (5.CD. 13.05.1992-1246/1548 sayılı kararında olduğu gibi) isabeti tartışılmış ve “suç vasfında kazanılmış hak olmayacağı, hükmün bozulması gerektiği Ceza Genel Kurulunca kabul edilmiştir. Esasen yasa koyucu suçun niteliği yönünden sanık için kazanılmış bir hak tanımamıştır. Tanınan hak sadece ceza yönündendir.

Uygulamada Yargıtay'ın bu görüşü kökleşmiştir. Örneğin YCGK'nın 28.09.1992 gün ve 1992/5-190 Esas, 1992/237 Karar sayılı kararında; “O halde, hüküm sanık tarafından sanığın lehine temyiz edilmişse, suç vasfında hatalı bir uygulama saptandığında bozma kararı mı vermek gerekir. Yoksa bu hususun eleştirisi ile mi yetinilecektir. Yargıtay'ın görevi; Yasaların Türkiye genelinde hukuka uygun olarak uygulanıp, uygulanmadığını denetlemek, içtihatları ile ülke içinde yasaların ve hukuk kurallarının uygulanmasındaki birliği sağlamaktır. Bu itibarla temyiz incelemesi yapılan hükümde, suç vasfında bir isabetsizlik saptadığı takdirde, aleyhe temyiz olmasa bile bu hususu bozma nedeni yapacaktır. Ancak, bu halde cezanın tür ve miktarı yönünden kazanılmış hak ilkesi gündeme gelecektir. Aksine hukuk kurallarının Türkiye genelinde farklı uygulanmasına yol açar ki, bu da Yargıtay'ın kuruluş amacına ve eşitlik ilkesine uygun sayılamaz. Zira, aynı veya benzer eylem nedeniyle değişik mahkemelerde iki sanığın yargılandığını, diğerinde ise hatalı kabul ile TCK'nın 240. maddesi uyarınca görevi kötüye kullanmak suçlarından mahkûmiyet kararları verildiğini ve her iki kararında sanıklar lehine temyiz edildiğini düşünelim. Bu durumda Yargıtay zimmet suçundan kurulan hükmü yasaya uygun bulduğundan onama kararı verecektir. Görevi kötüye kullanma suçunda kurulun hükmün yasaya aykırı olduğunu gören Yargıtay ne yapacaktır. Tabii ki suç vasfı yanlış belirlendiği için fiilin zimmet suçunu oluşturduğunu vurgulayarak ve cezanın tür ve miktarı yönünden kazanılmış hak kuralına uyulması gerektiğini belirterek, hükmün bozulmasına karar verecektir.” denilmek suretiyle aleyhe bozma yasağında kazanılmış hak sayılmayacak durumlar arasında suç vasfının yer aldığı görülmektedir.

...Bu durumda, Mahkeme kararının aleyhe bozulmuş olması sadece ceza miktarı yönünden olup suç vasfının etkilememektedir. Bu nedenlerle de gerek muhalefet gerekçesinin ve gerekse itirazın hukuksal dayanağının bulunmadığı tartışmasızdır.”

16- Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun bozma kararından sonra aleyhe itiraz yoksa daha ağır ceza verilemez.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.05.2016 gün ve 2016/228 Esas, 2016/390 Karar sayılı kararı;

“...Baro Disiplin Kurulu'nun, şikâyetli avukatın eyleminin disiplin suçu olduğuna ve Avukatlık Yasası'nın 34, 134 ve TBB Meslek Kuralları 5. maddelerine aykırı bulunduğuna ilişkin hukuksal değerlendirme yerinde ise de; Dosyanın önceden Kurulumuza intikal ettiği, Kurulumuzun 13.12.2011 gün ve 2011/171 Karar sayılı kararı ile ... Barosu Disiplin Kurulu'nun 21.09.2010 gün ve 2010/D.168 Esas, 2010/417 Karar sayılı kararının bozulmasına karar verildiği, kararda şikâyetli avukatın uyarma cezası ile cezalandırıldığı, aleyhe itiraz olmadığı, bu nedenle CMK 307/4 maddesi gereği önceki ceza müstesna hak oluşturduğundan itirazın kabulü ile kınama cezasının uyarma cezasına çevrilmek suretiyle kararın düzeltilerek onanması gerekmiştir.”

XXIV. KARARLARIN TEBLİĞİ

Avukatlık Yasasınının 152. maddesi, “**Disiplin kurulu kararlarının onanmış bir örneğin ilgililerden başka, baronun bulunduğu il merkezindeki Cumhuriyet Savcısına da tebliğ olunur.**” hükmünü amirdir.

Kararın ilgilileri yukarıda belirtildiği üzere ihbar veya şikayette bulunanlar ve baronun re'sen açtığı soruşturmalarda Baro yönetim kuruludur. Bu nedenle kararın ilgililerin tümüne tebliği zorunludur

Baro yönetim kurulu re'sen disiplin soruşturması açmamışsa karara itiraz hakkı yoktur.

İl Cumhuriyet Başsavcılığı'na yapılacak tebligat ekinde, Avukatlık Yasası'nın 183. maddesi uyarınca dosyanın da gönderilmesi gerekmektedir. Bu aynı zamanda CMY 38. maddesinin de gereğidir.

Uygulamada, barolarımızın önemli bir bölümü tebligatları “tebligat zarfı” ile yapmaktadır. Ancak, iadeli taahhütlü mektupla tebligat yapan Baromuz azımsanmayacak sayıda. İade zarfından, tebliğin Tebligat Yasası'na uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetim olanağı önemli ölçüde yoktur. Denetime ve hak kaybına meydan vermemesi için, tebligatların tebligat zarfı ile yapılmasına dikkat edilmelidir.

Kaldı ki, 7201 sayılı Tebligat Yasası'nın 1. maddesinin açık hükmü uyarınca "Barolar tarafından yapılacak tüm tebliğlerin" sözü edilen yasa hükümlerine göre yapılması zorunluluğu da göz ardı edilmemelidir. Bu nedenle karar bozulmamakta, eksikliğin tamamlanması için dosya barosuna iade edilmektedir.

Özellikle işten çıkarma ve meslekten çıkarma cezalarında yapılacak tebliğlerde tebligatın 7201 sayılı Yasa hükümlerine uygun olarak yapılıp yapılmadığı husunda duyarlı olunmalı, salt bu nedenle kararın bozulmasına neden olunmamalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.06.2003 gün ve 2003/193 esas 2003/180 karar sayılı kararı:**

"...Baro Disiplin Kurulu kararının İl Cumhuriyet Başsavcılığı'na tebliğ edildiği anlaşıldığından, Avukatlık Yasası'nın 152 ve 183. maddeleri ile 7201 sayılı Tebligat Yasası'nın 43. maddesindeki hükümler gözetilerek tebligatın yapılması Cumhuriyet Başsavcısı'nın görüldüsünün alınması ve yasal itiraz süresi geçtikten sonra tekrar Kurulumuza gönderilmesi için disiplin dosyasının Barosuna iadesine, katılanların oybirliği ile karar verildi."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.06.2007 gün ve 2007/159 Esas 2007/211 karar sayılı kararı:**

"...Baro Disiplin Kurulu kararında şikayetli Av. ... 'e uzunca bir müddet tebligat yapılmadığı, bürosunu terk edip yeni adres bildirmemesi karşısında şikayetli avukatlarla birlikte aynı büronun mensubu olması nedeniyle şikayete muttali olduğu kanaati ile savunmasının alınmadığı bildirilmektedir.

Avukatlık Yasası M. 43/son gereği bürosunu veya konutunu değiştiren avukat yenilerinin adreslerini bir hafta içinde bildirmek zorundadır.

Avukatlık Yasası 43/son maddesi hükmü göz önünde bulundurularak şikayetlinin baroya bildirimde bulunduğu adrese Tebligat Yasası'nın 35. maddesi uygulanmak suretiyle tebligat yapılması zorunludur.

Bu bakımdan yasaya uygun şekilde Baro Disiplin Kurulu kararının ilgililerden şikayetli Av. ... 'e usulüne uygun olarak tebligat yapılması ve yasal 30 günlük itiraz süresi beklendikten sonra dosyanın Kurulumuza gönderilmesi için, dosyanın Barosuna iadesine karar vermek gerekmiştir."³³

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.07.2008 gün ve 2008/177 esas, 2008/287 karar sayılı kararı:**

"...Şikayetçi asilin, süresinde karara itiraz ettiği görülmektedir. Ancak, Baro Yö-

³³ Bkz. s. 109'deki 2001/245 E. 2002/57 K. sayılı karar.

netim Kurulu'nca verilen, disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin karara şikayetçi vekili olan Avukat ...'ın itiraz ettiği, vekaletnamesinin dosyada bulunduğu, ancak Baro Disiplin Kurulu kararının şikayetçi vekiline değil, bizzat şikayetçiye tebliğ edildiği görülmektedir.

Tebliğat Kanununun 11. maddesi "Vekil vasıtasıyla takip edilen işlerde tebliğat vekile yapılır." hükmünü amirdir,

Şikayetçi vekilinin de dosyanın Kurulumuza gönderilmesinden sonra 09.05.2008 tarihli dilekçesiyle, kararın asile tebliğ edildiğini tesadüfen öğrendiğini, tebliğatın geçersiz olduğunu ve itiraz hakkının kullandırılması gerektiğini ileri sürdüğü görülmektedir.

Baro Disiplin Kurulu kararının Tebliğat Kanununun 11. maddesi uyarınca şikayetçi vekiline tebliğ edilip 30 günlük itiraz süresi içinde verildiği takdirde itiraz dilekçesi de dosyaya konulduktan sonra Kurulumuza gönderilmesi için dosyanın Barosuna iadesi gerekmiştir."

XXV. AVUKATIN DOSYAYI GÖRME VE ÖRNEK ALMA HAKKI

Uygulamada Avukatlık Yasasınının 144/2. maddesindeki, "Duruşma gizli olur" sözleri zaman zaman yanlış algılanmakta ve dosyanın da gizliliği olarak yorumlanmaktadır. Oysa tarafların tümünün dosyayı görme ve örnek alma hakkıdır. Engellenmemelidir. Adil yargılanma hakkının da bir gereğidir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 01.06.2007 gün ve 2007/136 Esas 2007/193 karar sayılı kararı:

"...Avukatlık sıfatı kullanılmadan 4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu hükümlerine göre örnek talep edildiği ve Avukatlık Yasası ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'na dayalı olarak verilmediği ve bu nedenle de savunma hakkının kısıtlanmış olduğu bildirilmiş ise de;

Avukatlık Yasası'nın 46. maddesi, "Avukat veya stajyer vekaletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebilir. Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur.", 54. maddede, "Levhada yazılı olan her avukatın bağlı olduğu baroda, Türkiye Barolar Birliği'nden gönderilen örneğe göre düzenlenecek bir sicil cüzdanı bulunur. Bu cüzdan gizlidir; ancak sahibi veya vekalet vereceği başka bir avukat tarafından her zaman görülebilir ve gerekli not alınabilir." hükümlerinin lafzı ve ruhu, Avukatlık Yasası'nın 34. maddesi uyarınca Türkiye Barolar Birliği Genel Kurullarınca belirlenen Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 16. maddesi, "Avukat kendisiyle ilgili her türlü belgeleri baroda gör-

mek hakkını haizdir.” amir hükmü karşısında. “evrakı görmek hakkı, suret almayı da kapsadığından”, avukatlık sıfatı kullanılmadan yapılan bilgi talebinin reddi ile savunma hakkının kısıtlandığı yönündeki itirazın usul ve yasaya aykırı olduğu tartışmasızdır.”

Gerekçesi ile yasa ve Meslek Kuralı ile öngörülen “evrakı görme hakkı”, “örnek alma” hakkını da kapsadığından, tarafların dosyayı görme hakkının kısıtlanmaması gerektiği görüşü açıklıkla dile getirilmiştir.³⁴

XXVI. İŞTEN YASAKLAMA

Avukatlık Yasasının 153. maddesi, “**Hakkında meslekten çıkarma cezasını gerektirebilecek mahiyette bir işten dolayı kovuşturma yapılmakta olan avukat disiplin kurulu kararıyla, tedbir mahiyetinde işten yasaklanabilir.**

Kararın verilmesinden önce ilgilinin dinlenmiş veya dinlenmek üzere çağrılmış olup da, belirtilen günde gelmemiş olması şarttır. (Ek; 02. 05. 2001, 4667/71) Ancak, baroya bildirdiği büro adresine tebligat yapılamayan avukatın ayrıca çağrılması ve dinlenmesi zorunlu değildir.

Disiplin kurulu, bu karara esas olacak delillerin hangi sınır dahilinde gösterilip inceleneceğini, istekle bağlı olmaksızın, serbestçe takdir eder.

Karar, hakkında kavuşturma yapılan avukata gerekçesiyle birlikte tebliğ olunur ve bu karar verildiği tarihte yürürlüğe girer. Ancak, karara karşı Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna itiraz olunabilir. İtiraz kararın uygulanmasını durdurmaz. Bu husustaki itirazlar ivedilikle ve en geç bir ay içinde karara bağlanır. İtiraz yerinde görülürse karar kaldırılır. İşten yasaklama kararı yargı organları ile sair mercilere baro başkanlığı tarafından derhal duyurulur.” hükmünü amirdir.

Baro disiplin kurullarının tedbir mahiyetinde işten yasaklamaya karar verme yetkisinin salt disiplin soruşturma veya kovuşturması ile bağlı olduğu düşünülmelidir. Avukatlık Yasasının. 71. maddesinde de bir başka işten yasaklama düzenlenmiştir. Şöyle ki;

Avukatlık Yasasının 71/son maddesi, “**Levhadan ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararı kesinleşinceye kadar ilgili avukatın veya avukatlık ortaklığı avukatlık faaliyetini devam ettirme hakkına sahiptir. Şu kadar ki; levhadan silme ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararı kesinleşinceye kadar avukat veya avukatlık ortaklığının görevini sürdürmesinde sakınca görülmesi halinde**

³⁴ Bkz. s. 598'deki Meslek Kuralları m. 16 ile ilgili açıklamalar.

baro yönetim Kurulu'nun istemi ile baro disiplin kurulu avukatı veya avukatlık ortaklığını geçici olarak işten yasaklayabilir." hükmü uyarınca Baro Yönetim Kurulu, Avukatlık Yasasının 72. maddesinde öngörülen hallerle ilgili levhadan silme kararı vermiş ve istemde bulunmuşsa, Baro disiplin kurulu tedbir mahiyetinde işten yasaklamaya bakmakla yetkili ve görevlidir.

Tedbir mahiyetinde işten yasaklama kararının "**gerekçeli**" olması ve hemen "**ilgilisine tebliği**" yasanın emredici hükmüdür. Karar verildiği tarihte yürürlüğe girer ve uygulaması Baro başkanlığı tarafından yapılır. İtiraz süresi 30 gündür. İtiraz mercii Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'dur. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu dosyasının intikalinden itibaren bir ay içinde karar vermek zorundadır. Kararın kaldırılmasına karar verilmişse, karar tarihinde tedbir kendiliğinden kalkar. Aşağıdaki 03.03.2007 gün ve 2007/65 E. 2007/116 K. sayılı kararda maddenin uygulanması ile ilgili tüm hususlar olduğundan tekrarında fayda yoktur.

Tedbire mahiyetinde işten yasaklama kararı verilmesi için sadece Baro yönetim kurulunun istemi şart değildir. Eylemden zarar gören şikayetçi veya disiplin kovuşturması re'sen açılmışsa Baro Yönetim Kurulu'nda işten yasaklama kararı talep edebilir, Baro disiplin kurulu kovuşturmanın devamı esnasında koşulları varsa re'sen de işten yasaklama kararı verebilir. Ancak bu halde şikayetli avukatın mutlak surette bu amaçla duruşmaya çağırılması ve savunmasının alınması zorunludur.

1. Tedbir mahiyetinde işten yasaklama kararı için gerekli koşullar.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.03.2007 gün ve 2007/65 esas, 2007/116 sayılı kararı;**

"...Şikayetli avukat hakkında Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün B.03.0 CİG.0.00.00.2-110-58-1638-2006 sayı ve 27.09.2006 sayılı;

"...Baro Disiplin Kurulu'nca avukatın tedbir mahiyetinde işten yasaklanmasına karar verilebilmesi için;

1. Avukat hakkında Avukatlık Yasası M. 5/a da bildirilen, "Taksirli suçlar hariç kesinleşmiş bir kararla iki yıldan fazla hapis veya bir yıldan fazla ağır hapis cezasıyla veya basit ve nitelikli zimmet, irtikap rüşvet, hırsızlık, dolancılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanmak ve dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla istimal kaçakçılığı hariç kaçakçılık, ihaleye fesat karıştırmak suçlarından biri ile hüküm giymiş olmak." suçlardan kovuşturma yapılmış olması,

2. CMK m. 170 iddianame düzenlenmiş, CMK m. 174 iddianame iade edilmiş ve CMK m. 175 uyarınca iddianamenin kabul edilmiş olması ile kovuşturmanın başlamış olması,

3. Karar verilmesinden önce ilgilinin dinlenmiş veya dinlenmek üzere çağrılmış olup da belirtilen günde gelmemiş olması,

Koşullarının gerçekleşmiş olması şarttır.

İlgilinin baroya bildirimde bulunduğu adresine tebligat yapılamamış ise, ayrıca çağrılması ve dinlenmesi zorunluluğu yoktur.

İncelenen dosya kapsamından; şikayetli avukat hakkında Adalet Bakanlığı'nın oluru ile kovuşturma izni verilmiş olduğu tartışmasız ise de; CMK m. 170 uyarınca düzenlenen iddianame ve bu iddianamenin CMK m. 175 uyarınca mahkemece kabul edildiğine ve şikayetli avukatın karar verilmeden önce dinlenmiş veya dinlenmek üzere çağrılmış olduğuna ilişkin belge yoktur.

Baro Disiplin Kurulları tedbir mahiyetinde işten yasaklama kararına esas olacak delillerin hangi sınır dahilinde gösterilip inceleneceğini, istekle bağlı olmaksızın, serbestçe takdir yetkisini haiz ise de;

Adil ve telafisi imkansız zararlara yol açabilecek bir karar verilmiş olmaması bakımından 5271 sayılı CMK m. 100'de öngörüldüğü üzere, kovuşturma dosyasından bir örnek getirtilmek ve "kuvvetli şüphe" halinin olup olmadığını incelemek zorunludur. Bu bakımdan, kovuşturma dosyası örneğinin getirtilip incelenmesi de şarttır.

Avukatlık Yasası M. 158, "Bu kurullar disiplin cezalarının verilmesinde; avukatlık onurunu, düzen ve gelenekleri ile meslek kuralarını ve itibarını korumak, mesleğin amaç ve gereklerine ve adalete uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak ilkelerini göz önünde tutarlar" hükmü uyarınca; avukatlık onuru, düzen ve gelenekleri ile mesleğin amaç ve gereklerine uygun davranılıp davranılmadığı, kovuşturmanın kamunun inancı ve mesleğe güvenine zarar verip vermediği de, göz önünde bulundurulmalıdır.

Baro Disiplin Kurulu kararında tedbir mahiyetindeki işten yasaklamanın süresiz olduğu belirtilmiştir. Oysa, Avukatlık Yasası M. 156, "İşten yasaklama kararı, kovuşturmanın durdurulmuş veya avukatlığa engel olmayan bir ceza verilmiş olması halinde kendiliğinden kalkar. İşten yasaklama kararı, bu kararın verilmesine esas olan hal ve şartların bulunmadığı veya sonradan kalktığı sabit olursa, disiplin kurulu tarafından kaldırılır." hükmünü amirdir.

Bu nedenle, tedbir mahiyetindeki işten yasaklama kararlarında herhangi bir süre konulmasında hukuksal yarar bulunmadığı da açıktır.

Eksik inceleme ve araştırma ile karar verilmiş ve şikayetlinin savunma hakkı kısıtlanmış olduğundan kararın bozulması gerekmiştir."

Karar yorumuna fırsat vermeyecek kadar açıktır. Avukatlık Yasasının 5/a maddesinde belirtilen suçlama ile mutlak surette kamu davası açılmış ve iddianamenin kabulüne karar verilmiş olması şarttır. Sadece iddianame ile yetinilmemeli, ceza dosyasından bir örnek getirtilerek incelenmeli, “kuvvetli şüphe” varsa, Avukatlık Yasasının 158. maddedeki ilkeler de göz önünde bulundurularak objektif bir karar verilmelidir.

2. Kovuşturmanın devamı sırasında re’sen tedbir mahiyetinde işten yasaklama kararı verebilir. Kararın kesinleşmiş olması gerekmez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 15.06.2002 gün ve 2002/169 esas, 2002/199 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli Av. ... hakkında “Sahte olarak tanzim edilmiş ilamı kullanmak, görevi ihmal ve suç delillerini yok etmek” suçlarından dolayı açılan kamu davası sonunda “aslı olmayan sahte mahkeme ilamı tanzim ederek kullanılması için diğer sanıklardan ...’na verdiği, daha önce de ...’nın kardeşi ... yönünden yine mahkeme ilamı düzenleyerek nüfusa verilip işlendiği” sabit bulunarak hareketine uyan TCK 342/son, 80 ve 59. maddeleri gereğince neticeten 1 Yıl 11 Ay 10 gün ağır hapis cezası ile cezalandırılmasına hükmedildiği, cezanın ertelenmediği, ... l. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 18.01.2002 tarihli ve 2001/83 esas, 2002/13 karar sayılı kararından anlaşılmıştır.

...Bu kararda “Avukat hakkında ceza mahkemesince verilen karar henüz kesinleşmemişse de; karara konu olayın vehameti, oluş şekli, sanığın birden fazla sahte karar tanzim ettiği mahkemece kabul edilmiş olması, 153. maddeye göre işten yasaklama için kovuşturma aşamasının dahi yeterli görülmesi, kaldı ki ortada hükme bağlanmış bir mahkeme kararının bulunması.” gerekçe gösterilmiştir.

Kamu davası açılmasına ve hükümlülüğe neden olan eylem (suç) Avukatlık Yasası’nın 136/1. maddesi hükmüne göre “meslekten çıkarma” cezasını gerektirebilecek nitelikte bulunduğundan, anılan yasanın 153. maddesinde “Tedbir mahiyetinde işten yasaklama” için öngörülen koşullar mevcuttur.

Şikayetlinin temyiz başvurusunun henüz sonuçlanmamış ve yargı kararının kesinleşmemiş olması, 153. maddenin uygulanmasına engel oluşturamaz. Yasada, meslekten çıkarma cezası gerektirebilecek mahiyette bir işten dolayı kovuşturma yapılması hali dahi tedbir mahiyetinde işten yasaklama kararı verilmesi için yeterli görülmüştür. İtiraz konusu olayda ise, –henüz kesinleşmiş olmasa bile– hükümlülüğe ilişkin bir yargı kararı vardır.

Bu nedenlerle, Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

3. Şikayetlinin bu amaçla duruşmaya çağırılması ve savunmasının alınması zorunludur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.06.2008 gün ve 2008/241 esas, 2008/249 karar sayılı kararı:**

“... 5. Ağır Ceza Mahkemesinde açılan kamu davasında, şikayetli avukata isnat olunan eylem, Avukatlık Yasası'nın 5(a) maddesinde yazılı suçlardan olduğu için, 136/1. madde hükmüne göre “Meslekten Çıkarma” cezasını gerektirebilecek mahiyettedir. Baro Disiplin Kurulu'nun bu yöne ilişkin değerlendirmesinde hukuki isabetsizlik bulunmamaktadır.

Ancak, Avukatlık Yasası'nın 153. maddesinin 2. fıkrasına göre; “Kararın verilmesinden önce ilgilinin dinlenmiş veya dinlenmek üzere çağırılmış olup da belirtilen günde gelmemiş olması şarttır.”

Her ne kadar Baro Disiplin Kurulu, disiplin kovuşturmasının açılmasından sonra şikayetli avukata savunma ve delillerini bildirmesi için usulüne uygun tebligat yapmış ise de, bu tebligat Avukatlık Yasası'nın 153/2. maddesinin aradığı bir çağrı değildir. Şikayetliye Avukatlık Yasası'nın 153. maddesine uygun tebligatın, karar verilmeden önce yapılması yasa koyucunun önkoşuludur.

Şikayetli hakkında Avukatlık Yasası'nın 153. maddesi uyarınca tedbiren işten yasaklama kararı verilmeden önce usulüne uygun tebligat yapılmamış olması sebebiyle, Baro Disiplin Kurulu'nun “tedbiren işten yasaklama” kararında hukuki isabet görülmemiş ve kararın kaldırılması gerekmiştir.”³⁵

4-Şikayetçinin de tedbiren işten yasaklama talep etme hakkı vardır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.10.2014 gün ve 2014/701 Esas, 2014/721 karar sayılı kararı;

“...Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün gün ve 92358809-39941-14596 sayılı yazısı ile Kurulumuzun 03.08.2014 gün ve 2014/526, Esas,20144/513 Karar sayılı kararının “Adı geçen Avukata isnat edilen güveni kötüye kullanmak suçu Avukatlık Kanununun 5/1-a maddesi delaletiyle 136/1. maddesi uyarınca meslekten çıkarma cezasını gerektirmektedir.

Avukatlık Kanununun 153/2. maddesi uyarınca Baro Disiplin Kurulunca karar verilmeden önce adı geçen Avukatın çağırılarak dinlendiği görülmüştür.

Bu durumda Avukatlık Kanununun avukatların tedbiren işten yasaklanmasını düzenleyen 153. maddesinde belirtilen şartlar gerçekleşmiş olduğu nazara alındığında Baro Disiplin Kurulunca adı geçen Avukat hakkındaki Baro Yönetim Kuru-

³⁵ Bkz. s. 31'deki 2007/438 E. 2007/362 K. sayılı karar.

lunun bu yöndeki talebinin kamu yararı ve hizmetin gerekleri ilkesi uyarınca kabulüne karar verilmesi gerektiği gözetilmeden Avukatlık Kanununun sözü edilen maddesinde Baro Disiplin Kuruluna tanınan takdir yetkisinin mutlak ve sınırsız olduğunun kabulü ile onama kararı verilmesi yerinde görülmemiştir.” gerekçesi ile Avukatlık Yasası 157. madde gereği bir daha görüşülmek üzere geri gönderilmiştir.

...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli avukat hakkında ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/87 Esasında şikâyetli avukat hakkında “görevi ve güveni kötüye kullanmak” iddiası ile açılan kamu davasında 13.01.2014 günlü duruşmada dosya kapsamına göre tedbir talebinin reddine karar verildiği,

Mahkeme'nin 12.03.2014 gün ve 2014/71 Karar sayılı kararla görevi kötüye kullanmak suçundan beraatına, güveni kötüye kullanmak suçundan TCK 155/2, 52, 43, 62 maddeler gereği neticeten 1 yıl 15 gün hapis ve 1.275,00 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği ve kararın temyiz edilmekle henüz kesinleşmediği,

Avukatlık Yasası madde 153, “Hakkında meslekten çıkarma cezasını gerektirebilecek mahiyette bir işten dolayı kovuşturma yapılmakta olan avukat disiplin kurulu kararıyla, tedbir mahiyetinde işten yasaklanabilir. Kararın verilmesinden önce ilgilinin dinlenmiş veya dinlenmek üzere çağrılmış olup da, belirtilen günde gelmemiş olması şarttır. (Ek; 02. 05. 2001, 4667/71) Ancak, baroya bildirdiği büro adresine tebligat yapılamayan avukatın ayrıca çağrılması ve dinlenmesi zorunlu değildir.” hükmünü amirdir.

Madde gereği iddianamenin kabulüne karar verilmiş ve iddianame Avukatlık Yasası 5/a da bildirilen suç içerikli, TCK 100. maddede bildirilen kuvvetli şüphe hali var ve Şikâyetli avukatın bu amaçla yapılacak bir çağrı ve savunması alınarak tedbiren işten yasaklama kararı verileceği ve takdirin Baro Disiplin Kurulu'nda olduğu tartışmasızdır.

Bu nedenlerle Adalet Bakanlığı geri gönderme gerekçesi yerinde görülmele her ne kadar Baro Disiplin Kurulu tedbiren işten yasaklama kararı vermemiş ise de Avukatlık Yasası 153. maddede bildirilen prosedürün uygulanmış ve Mahkeme karar gerekçesi de yerinde görülmüş olmakla Baro Disiplin Kurulu kararının kaldırılarak tedbiren işten yasaklama kararı vermek gerekmiştir.”

5-Avukatlık Yasası 71. maddesi gereği de tedbiren işten yasaklama kararı verilebilir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.07.2013 gün ve 2013/336 esas, 2013/526 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli Avukatların ... Barosu Yönetim Kurulunun 10.05.2013 gün ve 2013/89 Karar sayılı kararla Avukatlık Kanunu'nun 5/1a maddesi delaletiyle 71. maddesi uyarınca levhadan silinmelerine ve 71. mad-

de uyarınca kararın kesinleşmiş olması nedeniyle tedbirin işten yasaklanmalarına karar verilmiş olduğu görüldü.

Avukatlık Kanunu 71. madde “Levhadan ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararı kesinleşinceye kadar ilgili avukat veya avukatlık ortaklığı avukatlık faaliyetini devam ettirme hakkına sahiptir. Şu kadar ki; levhadan silme ve avukatlık ortaklığı sicilinden silme kararı kesinleşinceye kadar avukatın veya avukatlık ortaklığının görevini sürdürmesinde sakınca görülmesi halinde baro yönetim kurulunun istemi ile baro disiplin kurulu avukatı veya avukatlık ortaklığını geçici olarak işten yasaklayabilir.” ve Avukatlık Kanunu 153. madde “Hakkında meslekten çıkarma cezasını gerektirebilecek mahiyette bir işten dolayı kovuşturma yapılmakta olan avukat disiplin kurulu kararıyla, tedbir mahiyetinde işten yasaklanabilir. Kararın verilmesinden önce ilgilinin dinlenmiş veya dinlenmek üzere çağrılmış olup da belirtilen günde gelmemiş olması şarttır.” hükümlerini amirdir.

Baro Disiplin Kurulu, bu karara esas olacak delillerin hangi sınır dahilinde gösterilip inceleneceğini, istekle bağlı olmaksızın, serbestçe takdir eder.” hükmü ile düzenlenen prosedür kanuna uygun olarak uygulanmak suretiyle işten yasaklama kararı verilmiş olduğu görülmekle usul ve yasaya uygun kararın onanması gerekmiştir.”

XXVII- İŞTEN YASAKLAMANIN ZORUNLU OLDUĞU HALLER

Avukatlık Yasasının 154. (Değişik; 08.05.2004, 3003) maddesi, “**Haklarında meslekten çıkarma cezası verilen veya 42 nci madde uyarınca geçici olarak görevlendirilmiş olup, yapılan işlerin ücreti iş sahibinden aldığı halde aynı maddenin son fıkrası gereğince kabule değer bir sebep olmaksızın ilgili mercie ödemiş olan avukatların işten yasaklanması zorunludur**

Yukarıdaki fıkrada belirtilen işten yasaklama sebeplerinin meydana gelmesinden itibaren iki ay içinde yasaklama kararı verilmeyen avukatlar (Değişik ; 02.205.2001, 4667/72) Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun doğrudan vereceği kararlarla işten yasaklanırlar.” hükmünü amirdir.

Baro disiplin kurulu “meslekten çıkarma cezası” verdiği takdirde, bu kararlar birlikte karar kesinleşinceye kadar etkili olacak biçimde işten yasaklama kararı vermek zorundadır. Madde takdire yer bırakmayan emredici bir hükmüdür. Bu zorunlulukla kararın etkili bir biçimde uygulanması öngörülmüştür. Bu kararda tedbir niteliğindedir. Çünkü itiraz halinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararı bozmuş ve Avukatlık Yasasının 153. maddesi uyarınca tedbirin devamına karar vermemişse, bozma tarihinde kendiliğinden kalkar. Baro disiplin kurulu bu konuda karar vermemişse Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun doğrudan vereceği kararlarla işten yasaklama kararı verilmek zorundadır.

1. Baro disiplin kurulunca haklarında meslekten çıkarma cezası verilenlerin işten yasaklanmaları zorunludur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.09.2005 gün ve 2005/290 esas, 2005/328 karar sayılı kararı:**

“...Baro Disiplin Kurulu, şikayetli avukat hakkında “meslekten çıkarma” cezası tayin etmiş ve Avukatlık Yasası'nın 4667 sayılı kanun ile değişik 153. maddesi uyarınca Şikayetli avukatın “işten yasaklanmasına” karar vermiştir.

Avukatlık Yasası'nın 4667 sayılı yasa ile değişik 154. maddesi, “Haklarında meslekten çıkarma cezası verilen avukatların işten yasaklanması zorunlu olduğunu” kabul etmiştir. Her ne kadar Baro Disiplin Kurulu Avukatlık Yasası'nın 153. maddesine göre “Tebdir mahiyetinde işten yasaklama” kararı vermiş ise de, olayımızda uygulanması zorunlu olan madde meslekten çıkarma cezası verilme halinde işten yasaklama kararı verilmesinin zorunlu olduğunu kabul eden Avukatlık Yasası'nın 154/1 maddesidir.

Şikayetli avukat, Avukatlık Yasası'nın 153. maddesinin 1. fıkrası hükmüne göre “işten yasaklamanın” Disiplin Kurulu'nun takdirine girdiği, zira yasa maddesinde “yasaklanabilir” sözcüğünün, Disiplin Kuruluna takdir yetkisini tanıdığını savunmuştur.

Disiplin kovuşturmasına konu olayımızda ise, Baro Disiplin Kurulu'nca şikayetli avukatın meslekten çıkarılmasına karar verildiğine göre; Avukatlık Yasası'nın 154. m. uyarınca da işten yasaklanmasına karar vermesi gerekirken, Avukatlık Yasası'nın 153. maddesi uyarınca tebdir mahiyetinde işten yasaklanmasına karar vermiştir. Baro Disiplin Kurulu'nun Avukatlık Yasası'nın 153. maddesi uyarınca verdiği “tebdir mahiyetinde işten yasaklama” kararının Avukatlık Yasası'nın 154. maddesi uyarınca “işten yasaklama” şeklinde düzeltilerek onanması gerekmiştir.”³⁶

2-Avukatlık Yasası 154. maddesi gereği takdir olunan tebdiren işten yasaklama kararı, Baro Disiplin Kurulu kararının kesinleşmesi ile birlikte kendiliğinden kalkar.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.02.2015 gün ve 2015/24 esas, 2015/139 karar sayılı kararı;

“...Kesinleşen Baro ve Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararlarına karşı sadece İdari Yargı yolu açık, dosyanın tekrar ele alınması ve incelenmesi olanaksızdır. Bu nedenle işin esası hakkında bir karar verilmesi olanaksızdır.

Bu nedenlerle Şikâyetli avukat M. E.'in itirazının reddine karar vermek gerekmiştir.

³⁶ Bkz. s. 18'deki 2006/460 E. 2007/24 K.sayıli karar.

Ancak şikâyetli avukat Baro Levhasına kayıt yaptırdığını ve meslekten çıkarma kararının fer'i olarak Avukatlık Yasası 154. madde gereği verilen tedbir kararının mağduriyetine neden olduğunu bildirmekte ise de;

Avukatlık Yasası 154. madde gereği gerek Barosu ve gerekse TBB Disiplin Kurulu tarafından verilen tedbir kararları avukatın karar kesinleşme sürecinde avukata ait hak ve yetkileri kullanamamasına yönelik düzenlemedir.

Doğal olarak da karara müsteniden Baro Yönetim Kurulunun levhadan silme kararının kesinleşmesi ile birlikte kendiliğinden kalkan kararlardandır.

Bu nedenledir ki tedbiren işten yasaklama kararı dosyada mevcut ... Barosu Yönetim Kurulu'nun 30.05.2007 gün ve 2007/3-10 Karar sayılı karar tarihinde Baro Yönetim Kurulu'nun ... 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2005/260 Esasında şikâyetli avukat hakkında "kasten adam öldürme" suçundan açılan kamu davasında Mahkeme'nin 20.09.2005 gün ve 2005/211 Karar sayılı kararlarla şikâyetli avukatın TCK. nın 81, 35/2, 29, 62. maddeleri gereğince 7 sene 6 ay hapis cezası ile mahkûmiyetine ve 5237 Sayılı yasanın 53/1-ab-d ve e bentlerinde bildirilen haklardan yoksun bırakılmasına" ilişkin olarak karar verildiği ve Baro Disiplin Kurulu'nun tedbiren işten yasaklama kararı verdiği 02.05.2008 tarihinde konusunun bulunmadığı açıktır. Bu durumda konusu olmayan itiraz hakkında da karar vermek olanaksız olduğundan Yasal düzenlemeye işaret etmekle yetinilmiştir."

Baro disiplin kurullarının meslekten çıkarmaya ilişkin kararlarının hemen hemen tümü Avukatlık Yasasının 5/(A) maddesi ile ilgilidir. Bu nedenle olsa ki, yasa koyucu meslekten çıkarma cezası verilmesi halinde işten yasaklama kararı verilmesi gerektiğini öngörmüştür. Doğrudur da.

Baro disiplin kurulularının meslekten çıkarma ile ilgili kararlarının esası hakkında bir karar verilmekte ise de, bu güne kadar Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu Avukatlık Yasası'nın 154/2. maddesinde öngörülen doğrudan verdiği bir ara kararı ile işten yasaklama kararı vermemiştir. Meslekten çıkarma ile ilgili dosyaların en geç bir ay içinde karara çıkartılması ve ağır iş yükü nedeniyle. Ancak, yasanın emredici hükmü karşısında meslekten çıkarma ile ilgili dosyalarda işin esasına girmeksizin ara kararı ile uygulamanın başlatılması yerinde olacak ise de, bu uygulama 2013 yılından beri başlatılmış olup, nihai kararlar birlikte tedbiren işten yasaklama kararı da verilmektedir..

Anayasa Mahkemesi'nin 01.03.1985 gün ve 1984/12 esas, 1985/6 karar sayılı karar ile, m. metnindeki "tutuklama müzekkeresi çıkarılan ve" ibaresinin iptaline karar verilmiştir. 02.05.2001 gün ve 4467 sayılı kanunun 72. maddesi ile de metinden çıkartılmıştır. Bu tarihten önce Baro disiplin kurulları nedeni ne olursa olsun, tutuklama kararı verildiğinde avukat hakkında işten yasaklama kararı veriyordu. Haksız uygulama, yasa değişikliği ile kaldırılmış oldu.

3. Avukatlık Yasasının 42. maddesi uyarınca görevlendirilen avukat aldığı ücreti merciiine vermezse işten yasaklanmak zorundadır.

İşten yasaklamanın zorunlu olduğu ikinci durum, Avukatlık Yasasının . 42. maddesi ile ilgili uygulamadır.

Avukatlık Yasasının 42. maddesi “Bir avukatın ölümü veya meslekten yahut işten çıkarılması veya işten yasaklanması yahut geçici olarak iş yapamaz duruma gelmesi hallerinde, baro başkanı, ilgililerin yazılı istemi üzerine veya muvafakatini almak şartıyla, işleri geçici olarak takip etmek ve yürütmek için bir avukatı görevlendirir ve dosyaları kendisine devir ve teslim eder. (Değişik; 02.05.2001- 4667/28 m.) Ayrıca, durumu mahkemelere ve gerekli göreceği yerlere bildirir. Bu hükümler avukatlık ortaklığı hakkında da kıyasen uygulanır.

Yukarıdaki fıkrada yazılı işlere ait kanuni süreler dosyaların devir ve teslimine kadar işlemez. Şu kadar ki, bu süre üç ayı geçemez.

Vekalet görevi, temsil edilen avukatın talimatına bağlı olmaksızın, bu görevi yapan avukatın sorumluluğu altında yapılır. Yapılan işlerin ücretini, kendisine vekalet olunan avukat öder. Anlaşmazlık halinde ücretin miktarı baro yönetim kurulu tarafından belirlenir.” hükmünü amirdir.

Yasada öngörülen hallerden birine dayalı olarak geçici olarak iş göremez hale gelen avukatın, yapılan tüm işlerin ücretini ödemesi esastır. Ancak, geçici olarak görevlendirilmiş avukat, yapılan işlerin ücretini iş sahibinden almış ve kabule değer bir mazeret olmaksızın ilgili merciiine ödemiş ise, işten yasaklanmak zorundadır. Bu konuda örnek bir karar bulamadım.

XXVIII. İŞTEN YASAKLAMANIN HÜKÜMLERİ:

Avukatlık Yasasının 155. maddesi, “İşten yasaklanmış olanlar bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamazlar. Bu hüküm avukatın eşi ile reşit olmayan çocuklarına ait işlerde uygulanmaz.

Birinci fıkrada yazılı yasağa aykırı hareket eden avukat hakkında 135 inci maddenin 4 ve 5 inci bentlerinde yazılı cezalardan biri uygulanır.

Mahkemeler, resmi daireler işten yasaklanan avukatları kabul etmemekle görevlidirler.” hükmünü amirdir.

Madde emredici bir hükümdür. Avukat, işten yasaklı olduğu dönemde, avukatlığa ait hak ve yetkileri hiçbir biçimde kullanamaz. Yasak, işten yasaklama kararının alındığı tarihten başlar. Mahkemeler, icra müdürlükleri, cezaevi yönetimleri resmi kurumlar işten yasaklanan avukatları kabul etmemekle görevlidir.

İşten yasaklı avukat, yasak döneminde avukatlığa ait hak ve yetkileri kullanmış-

sa; Avukatlık Yasası 135. maddenin 4 ve 5. bentlerinde öngörülen en az işten çıkarma, sicilinde tekerrüre esas ceza varsa meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılır.

Maddenin Avukatlık Yasasının 45/2-3 ve 63 maddeleri ile birlikte değerlendirilmesinde fayda var, şöyle ki:

Avukatlık Yasasının 45/2-3. maddesi, “Hakimliğe ve avukatlığa engel suçlardan biri ile hükümlü olanlar veya avukatlıktan yasaklananlarla her ne şekilde olursa olsun işbirliği edilemez veya bu gibiler büroda çalıştırılmaz.

(Değişik 02.05.2001, 4667/31) Yukarıdaki madde hükümlerine aykırı hareket eden avukat, ilk defasında işten, tekrarında meslekten çıkarma; avukatlık ortaklığı ilk defasında işten çıkarma, tekrarında avukatlık ortaklığı sicilinden silinme cezası ile cezalandırılır.”

Avukatlık Yasası 63. maddesi, “Baro levhasına yazılı bulunmayanlar ve işten yasaklanmış olan avukatlar, şahıslarına ait olmayan dava evrakı düzenleyemez, icra işlemleri takip edemez ve avukatlığa ait yetkileri kullanamazlar. Baro levhasında yazılı bulunmayanlar, avukatlık unvanını da taşıyamazlar.

(Değişik; 22.01.1986; 3526/7) Birinci fıkra hükmüne aykırı eylemlerde bulunanlar yüzbin liradan bir milyon liraya kadar ağır para cezasına ve altı aydan bir yıla kadar hapis cezasına mahkum edilir.

(Değişik, 22.01.1986; 3556/7) Avukatlık yetkilerini taşımadıkları halde muvazaalı yoldan alacak devralarak ve kanunların tanıdığı başka hakları kötüye kullanarak avukatlığa ait yetkileri kullananlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşyüz liradan beş milyon liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılır.

Mahkemeler, icra ve iflas daireleri ve barolar, bu maddenin kapsamına giren bir olayı öğrenince Cumhuriyet Savcılığına bildirmek zorundadır. Yapılacak kovuşturma sonucu Cumhuriyet Savcısı tarafından baroya bildirilir.” hükümlerini amirdir.

Görüldüğü üzere yasa koyucu işten yasaklamaya özel bir önem vermektedir. İşten yasaklananlarla her ne şekilde olursa olsun işbirliği yapılamayacağı gibi, büroda da çalıştırılmazlar. Yasa koyucu Mahkemeler, İcra ve İflas dairelerini ve özellikle Baroları ihbarla yükümlü kılmıştır. İhbarda bulunmayanların cezai yaptırımına da karşılaşması kaçınılmazdır.

Maddenin ihlali halinde hapis cezaları öngörülmüştür. Bu da yasa koyucunun konuya gösterdiği öneme işaret etmektedir. Baroların daha duyarlı olması ve her avukatın ferden de kendisini sorumlu kabul ederek, ihbarda bulunması meslek adına önemlidir.

Yasa koyucunun bu net tavrı işten yasaklı avukatın yasak döneminde bürosunda bulunmasını dahi hoş görmemektedir. Gerçekte büronun açık tutulması da yasağın amacına aykırıdır. Ancak böyle bir uygulama geçmedi.

1-Madde emredici hükümdür. En az işten çıkarma cezasını gerektirir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.08.2013 gün ve 2012/935 esas, 2013/589 karar sayılı kararı;

“...Madde emredici bir hükümdür. Avukat, işten yasaklı olduğu dönemde, avukatlığa ait hak ve yetkileri hiçbir biçimde kullanamaz. Yasak, işten yasaklama kararının uygulanmaya başladığı tarihten başlar. Mahkemeler, icra müdürlükleri, cezaevi yönetimleri resmi kurumlar işten yasaklanan avukatları kabul etmemekle görevlidir. İşten yasaklı avukat, yasak döneminde avukatlığa ait hak ve yetkileri kullanmışsa; Avukatlık Yasası 135. maddenin 4 ve 5. bentlerinde öngörülen en az işten çıkarma, sicilinde tekerrüre esas ceza varsa meslekten çıkarma cezası ile cezalandırılır.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 01.03.2015 gün, 2014/892 esas, 2015/179 karar sayılı kararı:

“...Şikâyetli avukat müvekkilinin hak kaybına uğramaması için davayı açtığını, davanın müvekkili asılca takip edildiğini ve bir kamu zararı olmadığını savunmakta ise de;

Avukatlık Yasası madde 155, “İşten yasaklanmış olanlar bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamazlar. Bu hüküm avukatın eşi ile reşit olmayan çocuklarına ait işlerde uygulanmaz.”

Avukatlık Yasası madde 45, “Hakimliğe ve avukatlığa engel suçlardan biri ile hükümlü olanlar veya avukatlıktan yasaklananlarla her ne şekilde olursa olsun işbirliği edilemez veya bu gibiler büroda çalıştırılmaz. (Değişik : 2.5.2001 - 4667/31 md.) Yukarıdaki hükümlere aykırı hareket eden avukat, ilk defasında işten, tekrarda meslekten çıkarma; avukatlık ortaklığı ilk defasında işten çıkarma, tekrarda ise avukatlık ortaklığı sicilinden silinme cezası ile cezalandırılır.”

Avukatlık Yasası madde 63, “Baro levhasında yazılı bulunmayanlar ve işten yasaklanmış olan avukatlar, şahıslarına ait olmayan dava evrakını düzenleyemez, icra işlemlerini takip edemez ve avukatlara ait diğer yetkileri kullanamazlar.” hükümlerini amirdir.

Görüldüğü üzere Yasa koyucu işten yasaklı avukatların eş ve reşit olmayan çocuklarına ait dava ve takip dosyaları dışında avukatlığa ait hak ve yetkilerini gerek şahsen ve gerekse başkaları ile birlikte kullanmasını kesin bir irade ile yasaklamakta, kamu düzenini korumaktadır. O halde kamu zararı oluşmadığı itirazının hukuksal dayanağının bulunmadığı tartışmasızdır.

Bu nedenler ve dosya kapsamına göre Şikâyetli avukatın yasaklı olduğunu bildiği dönemde dava açarak Yasaya aykırı davrandığı tartışmasızdır.”

2- İşten yasaklı avukat, hukuki danışmanlık hizmeti yapamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.11.2004 gün, 2004/242 esas, 2004/347 karar sayılı kararı:**

“ ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 15.10.2002 tarihinde kesinleşen 2001/8 esas, 2004/18 karar sayılı ilamının tetkikinde şikayetli avukatın bir yıl süre ile işten yasaklı olduğu devrede önceki danışmanlık görevini sürdürdüğü, 24.04.1999 tarihinde 80 milyon lira, 31.06.1999 tarihinde 80 milyon lira ücret aldığı anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın yasaklı olduğu dönemde, dosyadaki savunmalardan da anlaşıldığı gibi, her ne kadar adli ve idari mercilerde dava takip etmemiş ise de, hukuki danışmanlık hizmetini sürdürdüğü ve karşılığında ücret aldığı görülmüştür.

Şikayetli avukatın eylemi, avukatlığın amacının tarif edildiği 2. maddedeki koşullara göre disiplin suçu oluşturmaktadır. Zira şikayetli avukat yasaklı olmasına rağmen hukuki bilgi ve deneyimlerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis etmiştir.”

3- Yasaklı dönemde iş aksatılmamalı, müvekkile zarar verilmemelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.06.2007 gün ve 2007/138 esas, 2007/194 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamında; İşten yasaklama kararının 14.03.2005 tarihinde infazının başlatıldığı,

... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 16.06.2005 günlü duruşmasında davanın HUMK m. 409. uyarınca müracaata bırakıldığı ve süresinde yenilenmeyen davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği görülmüştür.

Şikayetli avukat şikayetçiye durumu bildirdiğini, kendisi veya vekil edeceği bir avukat aracılığı ile davayı takip etmesi gerektiğini bildirdiğini savunmuş ise de; Bu hususta yazılı bir kanıt sunmamıştır. Hakkındaki üç ay süre ile işten yasaklama kararının infazı 14.06.2005 günü bitmiş olmasına karşın, 16.06.2005 günlü duruşmaya girmemiş ve süresi içinde yenilememiştir.

Her ne kadar mahkemece şikayetçiye meşruhatlı tebligat çıkartılmış ise de; Avukatlık Yasası'nın 42. maddesi gereği ilgililerden olan şikayetli avukatın Baro Başkanlığı'na müracaatla, yasaklı olduğu dönemde bir avukat görevlendirmesini istemesi “doğruluk” ve “özen” ilkelerinin gereğidir.

Kaldı ki; Avukatlık Yasası M. 171, “Avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder” hükmünü amirdir.

İşten yasaklama kararının infazının 14.06.2005 günü sona ermesi sebebiyle, yasaklama bittikten sonra 16.05.2005 tarihli duruşmaya girilmemiş ve davanın yasal süresi içinde yenilenmeyerek açılmamış sayılmasına sebebiyet verilmiş olması kabul edilemez.”

4-Görevlendirilen avukatın ücretini yasaklı avukat ödemek zorundadır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 31.01.2015 gün ve 2014/886 esas, 2015/106 karar sayılı kararı;

Şikayetli avukat Baroca görevlendirilen Şikayetçinin ücret istediği ve davaların seyrine kendisini karıştırmadığını ve bu nedenle suçsuz olduğunu savunmakta ise de;

Avukatlık Yasası 42/son “Vekâlet görevi, temsil edilen avukatın talimatına bağlı olmaksızın, bu görevi yapan avukatın sorumluluğu altında yürür. Yapılan işlerin ücretini, kendisine vekâlet olunan avukat öder. Anlaşmazlık halinde ücretin miktarı baro yönetim kurulu tarafından belirtilir.” hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere işten yasaklı olunan dönemde Baro tarafından görevlendirilen avukatın ücretini işten yasaklı avukat ödemekle yükümlü olduğu gibi, işin takibinde görevli avukatın talimatla bağımlı olmayarak işi takibi Yasa koyucu tarafından kabul ve öngörülmektedir. O halde şikâyetçi avukatın ücret istediği yönündeki savunma gerçek de olsa yasal ve haklı olmakla hukuksal dayanaktan yoksundur.

Şikâyetli avukatın “müvekkilleri bilgilendirme amacı ile birlikte hareket etmelerinin uygun olacağı” savunması da, İşten Yasaklamanın Hükümleri başlıklı Avukatlık Yasası madde 155’te bildirilen “ İşten yasaklanmış olanlar bu tarihten itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamazlar.” hükmü ile elde edilen amaca aykırı olduğundan ve bu nedenle maddede de bildirildiği üzere “temsil edilen avukatın talimatına bağlı olmaksızın, bu görevi yapan avukatın sorumluluğu altında yürür.” hükmü karşısında yasal dayanaktan yoksun olduğu tartışmasızdır.

Ayrıca Baro’nun 42. madde gereği görevlendirme yapmasından sonra, iş sahipleri görevlendirilen avukatı kabul etmeyerek başka bir avukat tutabilecekleri gibi işlerin geçici olarak yürütüldüğü dönemde; görevlendirilen avukattan alacakları hukuki yardımın kalitesinden memnun olmadıkları takdirde BK ve Avukatlık Yasasından doğan haklarını kullanabilirler.

Geçici dönemde işten yasaklanan avukatın işlerin yürütülmesinden dolayı iş sahiplerine karşı sorumluluğu olmayacaktır. İşlerin geçici olarak yürütüleceği dönemde; işlerin yürütülmesinden doğacak sorumluluk görevlendirilen avukata ait olduğundan, görevlendirilen avukatın hatalarının olup olmadığı değerlendirilmesi

ve var olduğunun düşünülmesi halinde gereğini yapmak hakkı işten yasaklanan avukata değil iş sahiplerine aittir.

Şikâyetli avukatın kullandığı “benim dosyalarımı ben size güvenerek verdim fakat siz beni devre dışı bırakarak benim emeğimi çalılıyorsunuz, siz beni istediğiniz yere şikâyet edin, benim durumumu biliyorsunuz, bir eksik bir fazla fark etmez” sözlerinin Avukatlık Yasası 34, 134 ve TBB Meslek Kuralları 5, 27/1. maddelere aykırı olduğu görülmekle eylemin disiplin suçu olduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu kararında hukuka aykırılık görülmemiş ve Şikâyetli avukat A. K.’in itirazının reddi ile kararın onanması gerekmiştir.

XXIX. İŞTEN YASAKLAMA KARARININ KALDIRILMASI

Avukatlık Yasasının 156 (Değişik 02.05.2001; 4667/73) maddesi, “**İşten yasaklama kararı, kovuşturmanın durdurulmuş veya avukatlığa engel olmayan bir ceza verilmesi hallerinde kendiliğinden kalkar.**

İşten yasaklama kararı, bu kararın verilmesine esas olan hal ve şartların bulunmadığı veya sonradan kalktığı sabit olursa, disiplin kurul tarafından kaldırılır.” hükmünü amirdir.

İşten yasaklama kararının dayanağı mahkemece kovuşturmanın durdurulmasına veya hükmün avukatlığa engel olmayan bir ceza olmasına karar verilmiş olması halinde yasaklama kendiliğinden kalkar. Kovuşturmanın durdurulduğu veya hükmün verildiği tarih, yasaklamanın kalkış tarihi olarak kabul edilmelidir. Kararın kesinleşmesini beklemeye gerek yoktur.

Bu arada, Avukatlık Yasasının 42. maddesi uyarınca, görevlendirilen avukatın işe ait ücreti merciiine ödemesi halinde, ödeme tarihinde yasaklamanın kendiliğinden kalktığı kabulü doğru bir yorum olacaktır.

İkinci hal, disiplin kurullarının takdiridir. Disiplin kurulu kararın verilmesine esas olan hal ve koşulların bulunmadığının anlaşıldığı, yahut sonradan kalktığını saptadığı takdirde işten yasaklama kararını kaldırabilir. Kararın, yasaklı avukatın talebi üzerine alınabileceği gibi, re’sen de alınmasında hiçbir sakınca yoktur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 31.10.2003 gün ve 2003/329 esas, 2003/331 karar sayılı kararı:**

“.. Avukatlık Yasası’nın “işten yasaklama”ya ilişkin 153. maddesinde, tedbir mahiyetinde işten yasaklama kararlarının süreli olarak (başka bir deyişle belirli bir süre ile sınırlı olarak) verilmesine olanak sağlayan bir hüküm bulunmamaktadır. Esasen, işten yasaklama kararlarında belirli bir süre tayin edilmesi, tedbir mahiyetinde verilen bu kararların amacıyla da bağdaştırılmaz.

İşten Yasaklama kararı, kovuşturmanın durdurulmuş veya avukatlığa engel olmayan bir ceza verilmiş olması halinde kendiliğinden kalkacağı gibi, bu kararın verilmesine esas olan hal ve şartların bulunmadığı veya sonradan kalktığı sabit olunca Disiplin Kurulu tarafından da kaldırılabilir. (Avukatlık Yasası M. 156) Yasada belirtilen koşullara bağlı olarak her zaman kaldırılması mümkün olan tedbir mahiyetindeki bu kararın geçerliliği için süre belirlemek bu yönden de hukuksal bir anlam içermemektedir.

Bu durum karşısında işten yasaklama kararının süreli olarak verilmesi yasaya uygun bulunmamış ve şimdilik diğer itirazların incelenmesine girilmeyerek kararın bu nedenle kaldırılması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.04.2009 gün ve 2009/188 esas, 2009/208 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinde, şikâyetli avukat hakkında, disiplin kovuşturmasına konu eylemle ilgili olarak, “Hizmet nedeniyle güveni kötüye kullanmak, görevi kötüye kullanmak” suçlarından dolayı ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2006/43 Esasında açılan kamu davasının, Mahkemece 10.05.2007 günlü ve 2007/107 Karar sayısı ile verilen kararda, Şikâyetlinin “Görevini kötüye kullanmak suçu” sabit görülerek 5237 Sayılı TCK. nun 257/1. maddesi gereğince 1 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırıldığı, “Hizmet nedeni ile güveni kötüye kullanmak” suçu da sabit görülerek 5237 sayılı TCK. nun 155/2. maddesi gereğince 2 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, dosyanın Yargıtay incelemesi için Yargıtay'a gönderilmiş olduğu, henüz dönmediği anlaşılmıştır.

...Şikâyetli avukat hakkında, tedbiren işten yasaklama kararı verilmesine esas olan hal ve şartların mevcut olduğu ve hiçbir değişikliğin olmadığı sabit olmakla, Baro Disiplin Kurulu'nun, şikâyetli avukatın Tedbiren işten yasaklama kararına karşı yaptığı itirazın reddine ilişkin kararında hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”³⁷

XXX. DİSİPLİN KURULU KARARLARINA KARŞI İTİRAZ
(Avukatlık Yasası 157)

Baro disiplin kurulu kararlarının itiraz mercii Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'dur.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ DİSİPLİN KURULU;

Birlik disiplin kurulu, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurul delegeleri arasından

³⁷ Bkz. s. 122'deki 2007/65 E. 2007/116 K. sayılı karar.

gizli oyla seçilen yedi üyeden oluşur. Seçimden sonra Türkiye Barolar Birliği Başkanı tarafından toplantıya çağrılan kurul ilk toplantıda başkan seçer. Birlik disiplin kurulu üyeleri dört yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Hakkında avukatlığa engel bir suçtan dava açılmış veya son beş yıl içinde kınama, para cezası veya işten çıkama cezası ile cezalandırılanlar kurul üyesi olamazlar.

Birlik disiplin kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve en az dört üyenin bir oyda birleşmesi ile karar verilir.

Ankara Barosu onursal başkanlarından Av. Semih Güner “Avukatlık Hukuku” isimli eserinde, “Türkiye Barolar Birliği’nin sorumluluk bilinciyle sürdürdüğü kararlı uygulamaları ve Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun uygulamada birlik yaratan, gerekçeli, ilkeli, mesleğe duyulması gereken güveni ön plana çıkaran, içtihat yaratan kararları savunma hakkının ve bu haktan yararlanan bireylerin yanı sıra avukatların da en büyük güvencesi olmuştur” sözleri kurulun ana ilkelerini dile getirmektedir. Böylesi bir kurulda çalışmanın ve başkaları tarafından takdir edilmenin onurunu yaşıyor, bu güne kadar emeği geçen tüm kurul üyelerini rahmet ve minnetle anıyorum.³⁸

Avukatlık Yasasının 157/1. maddesi, “**Disiplin kurulu kararlarına karşı, Cumhuriyet Savcısı ve ilgililer, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’na itiraz edebilirler.**”, hükmünü amirdir.

İtirazın otuz gün içinde yapılması zorunludur. İtiraz dilekçesinin Baroya posta aracılığı ile gönderilmesi halinde, postaya verilme değil, dilekçenin kayda alındığı tarih önemlidir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi başvurularında dosyanın postaya verildiği tarihi esas almaktadır. Postaya verildiği tarihin kanıtlanması koşulu ile uygulanabilir inancındayım. Avukatın yarasını ve uygulamayı bilmesi görevi ama, vatandaş itiraz süresini bilmiyor ki. Yurt dışından yapılan itirazlarda fazlası ile itiraz süresinin bu nedenle kaçırıldığı da bir gerçek. Bu husustaki en doğru yöntem, karara itiraz süresini ve yerini yazmaktır.³⁹

Meslek hukukumuzun ne kadar hafife alındığını avukat itirazlarından görmek mümkündür. İtirazın süre yönünde reddine ilişkin kararların %99’ u avukatlara aittir ve hemen hemen tümü 31. gündedir. Gün ve ay farkı karıştırılmaktadır. İtiraz ediyorsun, emek verip dilekçe yazıyorsun, son günü beklemeden olmaz mı, anlamak mümkün değil. Bu kararlar içinde süreli işten çıkarma, meslekten çıkarma cezaları dahi var. Acı ama gerçek.

³⁸ Av. Semih Güner, Avukatlık Hukuku, 1 ve 2. baskı 500, 3. baskı 439 sayfa.

³⁹ Bkz. s. 129 daki 9 no.lu açıklamaya bakınız.

1. İtirazın otuz gün içinde yapılmaması ve süreyi uzatan yasal bir neden bulunmaması.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.04.2007 gün ve 2007/93 esas, 2007/141 karar sayılı kararı:

"...Baro Disiplin Kurulu kararının itiraz eden Av. ...'a 29.02.2007 günü bizzat tebliğ edildiği, 01.03.2007 tarihli itiraz dilekçesinin 05.03.2007 tarih ve 24627 kayıt no ile Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu Başkanlığı'na yapıldığı anlaşılmaktadır.

Avukatlık Yasası'nın M. 157/1 "Disiplin Kurulu kararlarına karşı, Cumhuriyet Savcısı ve ilgililer tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'na itiraz edebilirler." hükmünü amirdir.

İtiraz süresi 28.02.2007 Çarşamba günü sona ermiş ve itiraz süresinin uzaması için yasanın öngördüğü herhangi bir neden de bulunmadığından, itirazın süre yönünden reddi gerekmiştir."

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.12.2001 gün ve 2001/302 esas, 2001/248 karar sayılı kararı:

"...Önceki kararımızda da belirtildiği gibi, tebliğ tarihine göre 30 günlük yasal itiraz süresi 26.07.2001 günü çalışma saati bitiminde sona ermiştir.

Şikayetli itiraz dilekçesini, sürenin son günü olan 26.07.2001 tarihinde APS yoluyla ... Barosu Başkanlığı'na gönderdiğini, bu nedenle itirazın süresinde yapıldığını ileri sürmüş ve bu hususta APS evrakının fotokopisini ibraz etmiştir.

İtiraz dilekçelerinin, baro başkanlıklarına, doğrudan Türkiye Barolar Birliği'ne veya Cumhuriyet Savcılıklarına verilmesi ile, itiraz süresi kesilmiş olur. Bu dilekçelerin belirtilen mercilere elden verildiği gün veya posta ile gönderildiği takdirde anılan mercilere ulaştığı gün itiraz yapılmış sayılır.

İtiraz dilekçesinin postaya verilmesi itiraz süresini kesmeyeceğinden ve incelenen olayda dilekçenin sürenin sona ermesinden sonra ... Barosu'na ulaştığı ve kaydedildiği tartışmasız olduğundan, önceki kararımızdan dönülmesini gerektirecek herhangi bir neden bulunmamaktadır.

Bu nedenle ve sonuç olarak, önceki kararımızın kaldırılması istemini içeren 19.11.2001 tarihli itiraz dilekçesinin reddine, oybirliği ile karar verildi."

2-Vekille takip edilen işlerde Baro Disiplin Kurulu kararının vekile tebliği zorunludur.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.05.2015 gün ve 2015/(151 esas, 2015/352 karar sayılı kararı;

"...Vekil ile takip edilen işlerde tebligatın vekile yapılması zorunlu olduğu, ancak şikâyetli avukatın emsal karar olarak sunduğu ilamda, Ceza Hukuku açısından ve

cezaların şahsiliği prensibinin bir gereği olarak ve İcra İflas Kanunu'nun cezaya ilişkin hükümlerinin uygulanabilmesi için, borçlunun kendisine de, alacaklının talebi üzerine icra emri gönderilmesi zorunluluğundan kaynaklandığı görülmektedir.

Gerek yerleşik yargı kararları ve gerekse Tebligat Yasası'nın 11. maddesinin hükmü karşısında Avukatlık Yasasının 41. maddesi gereği vekâletten çekilme olmadığı hallerde tebligatın vekile yapılması zorunludur. Amaç olası hukuksuzlukların ilamda yazılı avukat tarafından giderilmesine olanak vermek ve olası hukuksuzlukların önüne geçilmesini ve özellikle savunma hakkının kısıtlanmamasını sağlamaktır. Avukatların temel görevlerinden birisi de Yasanın 2. maddesi gereği hukuk kuralarının tam olarak uygulanmasını sağlamaktır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.08.2015 gün ve 2015/441 esas, 2015/676 karar sayılı kararı;

“...Tebligat Yasasının 11. maddesi gereğince vekil ile takip edilen işlerde, tebligatın vekile yapılması yasal bir zorunluluktur.

Şikâyetçi vekili Avukat M. G. G.'in 03.10.2011 kayıt tarihli dilekçe ile şikâyetli Avukat C. K. hakkında ...Barosu Başkanlığına şikâyetçi olduğu, sonrasında delillerini dosyaya ayrı bir dilekçe ile sunduğu, Avukat M. G. G.'in vekillikten çekildiğine dair herhangi bir belgenin dosya içerisinde yer almadığı,

06.07.2012 günlü duruşmada şikâyetçi vekili olarak Avukat N. E.'in hazır bulunduğu, ancak dosya içerisinde Avukat N. E. adına düzenlenmiş vekaletname veya yetki belgesinin yer almadığı,

14.09.2012 günlü duruşmada şikâyetçi vekili olarak Avukat A. A.'in hazır bulunduğu ve dosyaya baro pulu ikmal edilmiş ancak harçlandırılmamış vekâletname örneği sunduğu,

Bu nedenle öncelikle şikâyetçi vekili Avukat M. G. G. ve Avukat A. A. tarafından şikâyetçiye ait genel vekâletnamelerinin harçlandırılmış ve baro pulu ikmal edilmiş suretlerinin dosyaya sunulması, varsa Baro Disiplin Kurulu kararının şikâyetçi avukat vekillerine tebliğ edildiğine ilişkin tebliğ evraklarının dosyaya konulması, yoksa usulüne uygun tebligat yapıldıktan ve yasal 30 günlük itiraz süresi beklendikten sonra incelenmek üzere Kurulumuza gönderilmesi için dosyanın Barosuna iadesine karar vermek gerekmiştir.”

3-İtiraz süresi içinde İdari Yargıda dava açılmış ve “idari merci tecavüzü” gerekçesi ile karar verilmiş ise, itiraz süresinde yapılmış sayılmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.01.2003 gün ve 2003/311 esas, 2003/428 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukat, Baro Disiplin Kurulu tarafından verilen disiplin cezasına

karşı Avukatlık Yasası'nın 157. maddesi uyarınca, kararın tebliğ tarihinden itibaren otuz günlük süre içinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'na itiraz etmesi gerekirken, itiraz süresi içinde disiplin cezası ile ilgili işlemin iptali için ... 2. İdare Mahkemesi'nde "iptal" davası açmıştır.

... 2. İdare Mahkemesi 2003/463 esas, 2003/527 karar sayılı ve 28.04.2003 tarihli kararı ile; şikayetlinin, Baro Disiplin Kurulu kararına karşı Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'na itiraz etmeksizin idari dava açtığı, bu durumda idari mercii tecavüzü bulunan dosyanın 2577 sayılı kanununun 15/1-e maddesi uyarınca Türkiye Barolar Birliği'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Bu durumda, şikayetli avukat, Avukatlık Yasası'nın 157. maddesinde belirtilen itiraz süresi içinde idari dava açtığı, açtığı davanın idari mercii tecavüzüne mahkemece karar verildiği ve dosya kurulumuza intikal ettiği anlaşılmakla, itirazın süresi içinde yapıldığı anlaşılmıştır.

4-Şikayetçi veya Cumhuriyet savcısı tarafından karara itiraz edilmişse itiraz şikayetli avukata tebliğ edilmeli, diyeceklerini ve varsa delillerini ibraz için 7 günlük süre verilmelidir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.03.2016 gün ve 2016/165 esas, 2016/226 karar sayılı kararı;

"...Ankara 12. İdare Mahkemesi'nin 2014/2234 Esas, 2015/1737 Karar sayılı ve 16.10.2015 günlü kararında "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 6. maddesindeki güvenceler öncelikle bir suç isnadının karara bağlanmasında uygulanır. Ceza hukukuna giren "suç" ifadesi Sözleşmede özerk bir anlama sahiptir. Aksi takdirde, bir suçun taraf devletlerin hukuk sistemlerindeki sınıflandırmasının salt belirleyici olduğu kabul edilirse, Devlet sözleşmedeki adil yargılanma yükümlülüğünden kaçınmakta özgür olabilir. "Engel v Hollanda" kararına göre bir isnadın Sözleşmenin 6. maddesine göre bir "suç" isnadı olup olmadığının tespiti için 3 kriter kullanılır, a) suçun taraf devletin iç hukukundaki sınıflandırması b) suçun gerçek niteliği c) öngörülen cezanın niteliği ve ağırlığıdır. Bu kriterler birbirine alternatiftir ve mutlaka bir arada bulunmak zorunda değildir. "Öztürk v Federal Almanya" davasında olduğu gibi somut uyuşmadıkta tesis edilen ceza, caydırıcı ve cezalandırıcı amaç taşıdığı için tüm Avukatlara uygulanma kabiliyetini haiz olduğundan Sözleşmede belirtilen "ceza" anlamını taşımakla 6. maddenin korumasından yararlanmaktadır.

...Sözleşme'de yer alan Çelişmeli yargılanma hakkı, kural olarak taraflarca ileri sürülen deliller ve sunulan görüşlerle ilgili bilgiye sahip olunması ve taraflara mahkemenin kararını etkilemek amacıyla bunlarla ilgili görüş bildirebilme fırsatı-

nın sunulmasıdır. Önemli olan disiplin yargılamasının bir bütün olarak adil olup olmadığını değerlendirdikten sonra, davayı 6/1 maddesi çerçevesinde karara bağlamaktır. Gerçek bir zararın oluştuğunu göstermek gerekli değildir. Hakkın özü, tarafların dosya içeriğine yanıt verebilecek durumda olmalarının sağlanmasıyla güvenceye alınmış olacaktır. Çelişmeli yargılanma ilkesinin, Kıta Avrupası adli yargı sistemlerinde hukuk sözcüsü ya da benzer görevlilerin temyiz aşamasında mahkemeye görüş bildirdikleri ve tarafların bu görüşe erişemedikleri veya yanıt veremedikleri durumlarda ihlal kararları verilmiş olmakla somut uyuşmazlık bakımından Türkiye Barolar Birliği'nin disiplin cezalarına karşı bir "itiraz mercii" veya "temyiz mercii" olduğu kabul edilerek Cumhuriyet Savcılığı tarafından yapılan itirazın davacıya bildirilmeden, esas hakkında karar verilmesi çelişmeli muhakeme hakkının ihlali niteliğindedir.

Bu itibarla, dava dosyasındaki bilgi ve belgeler ile yukarıda alıntısına yer verilen Avrupa İnsan Hakları Sözleşme hükümleri ile Mahkeme içtihatlarının birlikte değerlendirilmesinden, maddi(fonksiyonel) anlamda disiplin kovuşturmalarında yargı yeri (tribüna) sayılan Türkiye Barolar Birliği'nce İstanbul Barosu kararına karşı yapılan Başsavcılık itirazının davacıya tebliğ edilip makul bir süre verilmek suretiyle savunma hakkı tanınması gerekirken, itiraz dilekçesi üzerine doğrudan bir ceza verilmesi savunma hakkı, çelişmeli muhakeme hakkı ve adil muhakeme hakkının ihlali niteliğinde olduğundan tesis edilen işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline..., oybirliğiyle karar verildi." denilmektedir.

...Karar AİHM kararları ışığında savunma hakkına getirilen hiçbir kısıtlamayı kabul etmemektedir.

AİHS 6-3-a maddesi "sanığın bilgilendirilme hakkı" ve 6/3-b maddesi sanığın "Savunmasını hazırlamak için gerekli zamana ve kolaylıklara sahip olmak" hakkını düzenlemekte olup bu hak dosyaya erişim hakkını da içermektedir.

Şikâyetli avukatlara TBB Disiplin Kurulu'nca yapılacak itirazlarla ilgili bilgilendirme yazılarının tebliği halinde dosya Barosu'nda olmayacak ve bu nedenle dosya kapsamına göre diyeceklerini bildirme imkânı doğal olarak kısıtlanmış, en azından dosyaya erişim hakkı zorlanmış olacağından, hem savunma hakkına kısıtlama getirmemiş ve hem de yeni bir dava konusuna zemin hazırlanmamış olmak açısından Şikâyetli avukata itiraz dilekçesinin tebliğ ve varsa diyeceklerini bildirmesi için 7 günlük süre verildikten ve bu süreler geçtikten sonra işin esasının incelenmesi için dosyanın Barosuna iadesi gerekmiştir."

5. İtiraz edilmediği bildirilen karara yeniden itiraz edilemez.

İl Cumhuriyet Başsavcılıklarının “itiraz edilmeyeceğini” bildirdiği veya yasal otuz günlük süre içinde “itiraz etmediği” kararlara sonradan yapılan itirazın süre yönünden reddini gerekmektedir.

Uygulamada genellikle Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü tarafında İl Cumhuriyet Başsavcılıklarına verilen talimatla, kararın yeniden tebliği sağlanmakta ve karara itiraz edilmektedir. Bu halde de itiraz süreden reddedilmektedir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 26.12.2003 gün ve 2003/314 esas, 2003/430 karar sayılı kararı:

“... İtiraz bir kanun yoludur. ... Barosu Disiplin Kurulu’nun şikayetli avukat hakkındaki disiplin kovuşturmasının zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırılmasına dair kararı şikayetlinin lehine bir karardır. ... Cumhuriyet Başsavcılığı da 14.08.2003 gün ve B.2003/2627 sayılı kararı ile bu karara itiraz edilmediğini bildirmiştir. Savcılığın bu kararı şikayetli lehine olan bir müracaattır.

CUMK m. 295’e göre Cumhuriyet Savcılığı tarafından sanık lehine olan müracaat onun muvafakati olmaksızın geri alınamaz. (Bu konuda Avukatlık Yasası’nda açık bir hüküm olmadığından CUMK’na atıf yapılmıştır.)

Bu nedenle ... Cumhuriyet Başsavcılığı’nın şikayetli avukat lehine müracaatta bulunduktan (Disiplin Kurulu kararına itiraz edilmediğini bildirdikten) sonra, şikayetlinin muvafakatini almadan onun aleyhine Disiplin Kurulu kararına itiraz edemeyeceği tartışmasızdır.

Sonuç olarak, ... Cumhuriyet Başsavcılığı’nın yasaya uygun görülmeyen itirazının reddine, oybirliği ile karar verildi.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 03.03.2006 gün ve 2005/430 esas, 2006/69 karar sayılı kararı:

“... Cumhuriyet Başsavcılığı’nca disiplin kovuşturması konu eylem sebebiyle son soruşturmasının açılmasına karar verilmesi için iddianame düzenlendiği, Avukatlık Yasası’nın 140/2. maddesi uyarınca kovuşturma sonucunun beklenmesi gerektiği ve ayrıca adı geçen avukat hakkında işten yasaklamaya yer olup olmadığı hususunda bir karar verilmesi gerektiği sebebiyle karara itiraz edilmiştir.

Baro Disiplin Kurulu kararı, ... Baro Başkanlığı’nın 13.06.2005 tarihli ve 2005/5 Dis. E. sayılı yazısı ile 14.06.2005 tarihinde Cumhuriyet Başsavcılığı’na tebliğ edilmiş ... Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından da 14.06.2005 tarihli “Dosya tetkik edilmiş olup, itiraz edilmeksizin ilişikte gönderilmiştir.” şeklindeki yazı ile Baro Başkanlığına iade edilmiştir.

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün, ... Cumhuriyet Başsavcılığı'na hitaben yazdığı 01.11.2005 tarih ve 21593 sayılı yazıda "... Barosu Disiplin Kurulu'nca verilen kararın 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 183 ve Tebligat Yasası'nın 43. maddeleri uyarınca usulüne uygun olarak Başsavcılığınıza tebliğ ettirilmesi sağlanarak 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 157. maddesinde belirtilen yasal süre içerisinde itiraz hakkının kullanılması" bildirilmiştir. Daha sonra ... Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından Baro Disiplin Kurulu kararının ikinci bir kez daha tebliği yaptırılarak, karara itirazda bulunulmuştur.

Baro Disiplin Kurulu kararı 14.06.2005 tarihinde ... Cumhuriyet Başsavcısına tebliğ edilmiştir. ... Cumhuriyet Başsavcılığı 14.06.2005 tarih ve 2005/2768 sayılı yazıları ile "karar ve dosyanın tetkik edildiği, itiraz edilmeksizin ilişkide gönderildiği" bildirilmek suretiyle, Baro Disiplin Kurulu Kararına karşı itirazları olmadığı açık bir şekilde kabul edilmiştir. Böylece Baro Disiplin Kurulu kararı diğer ilgililer tarafından da itiraz edilmediğinden kesinleşmiştir.

Daha sonra, ... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, Baro Disiplin Kurulu kararının yeniden tebliğini istemesi ve kararın tebliğinden sonra yaptığı itiraz, Avukatlık Yasası'nın 157. maddesinde belirtilen süre içinde yapılmış bir itiraz olmadığından, nazara alınması mümkün değildir.

Bu sebeple ... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın kararın kesinleşmesinden sonra yaptığı itirazın süre yönünden reddine karar vermek gerekmektedir."

6-Şikâyetçi kovuşturma aşamasında şikâyetten vazgeçmişse Baro Disiplin Kurulu kararına itiraz edemez;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.09.2013 gün ve 2013/166 esas, 2013/677 karar sayılı kararı;

"...Dosyanın incelenmesinden, şikâyetçinin 06.12.2012 havale tarihli dilekçesi ile şikâyetinden vazgeçtiğini onaylı nüfus cüzdanı ve hüviyet tespiti yapılarak asaleten bildirdiği görülmektedir.

Bu durumda şikâyetçinin dosyada şikâyetçi sıfatı kalmamış olmakla karara itiraz hakkı da bulunmadığı, vekili tarafından yapılan itirazında yasal dayanaktan yoksun olduğu görülmektedir. Bu nedenle itiraz yok hükmünde olduğundan itirazın reddi gerekmektedir."

7- Adli tatile ilişkin hükümler disiplin yargılamasında uygulanmaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.05.2004 gün ve 2002/265 esas, 2003/25 karar sayılı kararı:

"...Baro Disiplin Kurulu kararının Şikâyetçi H. D'ya 27.12.2013 Cuma günü bizzat kendisine tebliğ edildiği tebliğ evrakından anlaşılmıştır."

Yasal 30 günlük itiraz süresi her ne kadar 26.01.2014 Pazar günü dolmuş olsa da hafta sonu tatil olmasından dolayı bu süre 27.01.2014 pazartesi çalışma saati bitiminde sona erdiği kararın tebliğinden sonraya ilişkin rapor örneği sunulmuş ise de TCK ve CMK'da süreyi durduran bir düzenleme olmaması nedeniyle itiraz dilekçesinin yasal sürenin geçmesinden sonra 03.03.2014 günü Barosu 409 evrak numarası ile kayıt yapıldığı görülmektedir.

Bu durumda Şikâyetçi H. D.'un itiraz dilekçesinin süre yönünden reddine karar vermek gerekmiştir.

8. Baro yönetim kurulunun itiraz hakkı.

Baro yönetim kurullarının re'sen açtıkları disiplin kovuşturmalarında disiplin kurulu kararlarının Baro yönetim kuruluna tebliği zorunludur. Aksi halde kararın tebliği zorunluluğu olmadığı gibi, Baro yönetim kurulunun karara itiraz hakkı da yoktur.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.02.2005 gün ve 2004/393 esas, 2005/69 karar sayılı kararı:

"...Av. ... hakkında ...'ın şikayeti üzerine açılan disiplin kovuşturması sonunda Baro Disiplin Kurulu'nca "disiplin cezası verilmesine yer olmadığına" karar verilmiştir.

Karara ... Barosu Başkanlığı'nca itiraz edilmiştir.

Baro Disiplin Kurulu kararlarına karşı itirazın kimler tarafından yapılacağı ve süresi Avukatlık Yasası'nın 157/1. maddesi ile düzenlenmiştir. Yasanın sözü edilen hükmüne göre Disiplin Kurulu kararlarına karşı Cumhuriyet Savcısı ve ilgililer tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'na itiraz edebilirler. "İlgililer", şikâyetçi ve şikâyetlidir.

Disiplin Kovuşturmasının Baro Yönetim Kurulu tarafından re'sen açılması halinde, Baro Başkanlığı da "şikâyetçi" konumunda olduğundan, sadece re'sen kovuşturma açılması hali ile sınırlı olmak üzere, itiraz hakkı vardır."

XXXI. TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ DİSİPLİN KURULU'NDA DURUŞMANIN İCRASI

Avukatlık Yasasının 157/2. maddesi, "**Birlik Disiplin Kurulu disiplin davalarını dosya üzerinden inceler. Ancak, işten veya meslekten çıkarma cezasına yahut işten yasaklanmaya dair kararların incelenmesi sırasında, ilgili avukatın isteği veya kendiliğinden duruşma yapılmasına karar verebilir.**" hükmünü amirdir.

Asıl olan dava dosyası üzerinden inceleme yapmaktır. Uyarma, kınama, para cezalarına ilişkin dosyaların itirazın incelenmesinde duruşma yapılması mümkün değildir.

Birlik disiplin kurulu yasanın da öngördüğü üzere incelemesini dosya üzerinden yapar. Yasada “ilgili avukatın istemi üzerine” ve “duruşma yapılmasına karar verebilir.” denmekte ve duruşma talebinin sadece şikayetli avukat tarafından istenebileceği veya kabulünün takdiri olduğu yönünde izlenim varsa da; ilgililerin tümünün istekleri halinde mutlak duruşma yapılmaktadır.

Avukatlık Yasasınının 157/5. maddesindeki, “bunlardan itirazı yapmış olan taraf önce dinlenir. Son söz, hakkında disiplin kovuşturması yapılanındır.” hükmü de, Birlik Disiplin Kurulu’nun yaptığı uygulamanın yasa koyucunun amacına uygun olduğunu göstermektedir.

Duruşma gün ve saati dosyanın tüm ilgililerine, “gelmedikleri takdirde gıyaplarında duruşma yapılacağı ihtarı”, ile tebliğ edilmektedir.

Belirtilen gün ve saatte duruşma yapılır. Duruşmayı açan başkan, ilk sözü raportör üyeye verir. Raportör üye, duruşmadan önce imzalayıp dosyaya koyduğu raporu okur. 2013 yılından beri yaptığımız yeni bir uygulama ile Raportör üyenin raporunu duruşmadan önce gelen taraflara elden tebliğ ediyor, incelemeleri için zaman veriyoruz. Bu suretle olası savunma hakkı kısıtlanmasının da önüne geçmiş oluyoruz.

Raportör üyenin açıklamasından sonra ilk söz itiraz edene verilir. İtiraz eden varsa dinlenir. Şikayetli avukat daha sonra savunmasını yapar. Üyelerden herhangi biri açıklanmasını istediği bir husus varsa, başkandan aldığı izinle doğrudan sorar. Son söz şikayetli avukatındır.

Kurul, duruşmada cüppelerini giyer, savunma hakkının kutsallığı nedeniyle savunmaya hiçbir sınırlama kesinlikle uygulanmaz.

Taraf avukatlarının da cübbe giymeleri zorunludur.

Duruşmaya son verildikten sonra tutanak kurul üyeleri, yazman ve ilgililer tarafından imzalanır. Tutanağın bir örneği taraflara verilir. Karar duruşmadan sonra verilir. Onun için kararın ilgililere sözlü olarak duyurulması bu nedenle olanaklı olmaz.

(Yasa, her ne kadar sadece duruşmalı işlerde raportör raporunu öngörmekte ise de; uygulamada Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’na gelen tüm dosyalar üyelere verilmekte, rapor hazırlanmakta, hazırlanan rapor ve dosya kurul başkanı tarafından incelenmekte, karar günü rapor okunup, başkanın açıklaması dinlendikten ve kurulda tartışıldıktan sonra karar verildiğini belirtmek vicdan borcumdur.)

Talep olmasına karşın, ilk incelemede kararın mutlak surette bozulması gerekiyorsa, duruşma yapılmasına gerek yoktur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.01.2007 gün ve 2006/45 esas, 2007/21 karar sayılı kararı:**

“...Avukatlık Yasası M. 140/2, “Şu kadar ki, disiplin işlem ve kararına konu teşkil edecek bir eylemde bulunmuş olan avukat hakkında aynı eylemlerden dolayı ceza mahkemesinde dava açılmış ise, avukat hakkındaki disiplin kovuşturması, ceza davası sonuna kadar bekletilir”, amir hükmü uyarınca Birliğimiz Disiplin Kurulu'nun yerleşmiş uygulaması ile ceza kovuşturmasının kesin sonucunun beklenmesi zorunludur.

Her ne kadar duruşma talep edilmiş ise de; Yasal bir nedenle kararın bozulması zorunlu ve duruşmadan herhangi bir yarar elde edilemeyeceği açık olduğundan, duruşma talebinin reddi ile, işin esası hakkında karar vermek gerekmiştir.

Sonuç olarak; şikayetli ... vekili Av. ...'in itirazının kabulüne, disiplin kovuşturmasına konu eylemden dolayı Avukatlık Yasası'nın 140/2. maddesinin emredici hükmüne göre kovuşturmanın kesin sonucunun beklenmesi ve ceza davası sonucunun dosyadaki diğer kanıtlarla birlikte değerlendirilerek bir karar verilmesi için ... Barosu Disiplin Kurulu'nun “meslekten çıkarma cezası verilmesine” ilişkin kararının bozulmasına katılanların oybirliği ile karar verildi.”

XXXII. TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ DİSİPLİN KURULU'NUN YETKİSİ

Avukatlık Yasasınının 157/6. maddesi, “**Birlik disiplin kurulu, inceleme konusu kararın onanmasına veya kovuşturmanın derinleştirilmesi için kararın bozularak dosyanın ilgili baroya gönderilmesine karar verebileceği gibi, yeniden incelemeyi gerektirmeyen hallerde, uygun görmediği kararı kaldırarak işin esası hakkında karar verebilir veya verilmiş olan kararı düzelterek onaylayabilir.**” hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun çok geniş bir takdir ve karar verme yetkisi vardır. Ancak, bilinmelidir ki, Türkiye Barolar Birliği Birlik Disiplin Kurulu baroların takdir ve değerlendirmelerine son derece saygı göstermekte ve yasal zorunluluk olmadıkça takdir edilen cezaları değiştirmemektedir.

Yeniden inceleme ve araştırmayı gerektirir bir husus bulunduğu takdirde karar bozulmakta, usul ve yasaya uygunsuz onanmaktadır. Bazen kararlar düzelterek onanmakta, dosyada tüm deliller toplanmış, savunma alınmış ve hiçbir araştırmaya gerek yoksa işin esası hakkında da karar verilmektedir.

1. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun fer'i işlemlerle ilgili karar verme yetkisi yoktur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.01.2005 gün ve 2004/408 esas, 2005/25 karar sayılı kararı:**

“...Av. ... tarafından 28.10.2004 tarihli dilekçe ile hakkındaki disiplin cezalarının

sicilinden silinmesini talep ettiği, söz konusu kınama cezalarının Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararı ile verildiği ve kesinleştiği, bu sebeple takdirin kuru- la ait olmak üzere dosyanın Kurulumuza gönderilmiş ve işin esası hakkında karar verilmesinin istendiği görülmekle;

Avukatlık Yasası 160. maddesinden öngörüldüğü üzere, disiplin cezalarının si- cilden silinmesi Disiplin Kurullarının görevleri arasındadır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu, Avukatlık Yasası'nın 157/1. maddesi hükmünden görüldüğü üzere, "Disiplin Kurulu kararlarına karşı ilgililer ve Cum- huriyet Savcısı'nın yapacağı itirazları sonuçlandırmakla yetkili ve görevlidir.

Avukatlık Yasası'nın 157/6. maddesi hükmü uyarınca Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun "... yeniden incelemeyi gerektirmeyen hallerde, uygun gör- mediği kararı kaldırarak işin esası hakkında karar verebilir veya verilmiş kararları düzelterek onaylayabilir" yetkisi ile işin esası hakkında karar vermiş olması, karar- la ilgili fer'i işlemler hakkında da görevli ve yetkili olmasını gerektirmez.

Bu sebeplerle işin esası hakkında bir karar verilmek üzere, dosyanın ... Baro- su'na idesine oybirliği ile karar verildi."

2. Avukatlık Yasasının 64. maddesi uyarınca verilen idari para cezasına iliş- kin kararlara itirazın bakma yetkisi yoktur.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.03.2007 gün ve 2007/62 esas, 2007/95 karar sayılı kararı:

"...Avukatlık Yasası M. 86, "Baro levhasında yazılı avukat; gerek olağan, gerekse olağanüstü genel kurul toplantılarına katılmak ve oy kullanmakla yükümlüdür. Bu toplantılara haklı bir neden olmaksızın gelmeyenlere veya oy kullanmayanlara ilçe seçim kurulu başkanı tarafından, o baroya kayıtlı avukatların yıllık keseneğinin üçte biri miktarında para cezası verilir. Bu para cezaları ilgili baro başkanlığınca tahsil edilir ve baro bütçesine gelir kaydedilir." hükmünü amirdir.

Baro genel kurullarına katılmak avukat için hem hak ve hem de yükümlülük- tür. Haktır, çünkü tüzel kişilik oluşumuna katkıda bulunmak bireyin vazgeçilmez, kısıtlanamaz doğal hakkıdır. Yasa koyucunun bunu bir yükümlülük olarak nitelen- dirmesi, kişileri katılımcı olmaya yöneltmektir Baro genel kurulları en yetkili karar organlarıdır. Bu nedenle genel kurulun baroya kayıtlı tüm avukatların görüşünü yansıtmaması istenmektedir. Baro'nun gerek olağan gerek olağanüstü genel kurulları- na katılmak asıl, haklı bir neden istisnadır.

Avukatlık Yasası 64. maddesinin üçüncü fıkrası, ilçe seçim kurul başkanı tara-

findan yıllık kesenek miktarının üçte biri oranında takdir edilecek para cezasına karşı, “karanın tebliğinden itibaren on beş gün içinde, Baro Disiplin Kuruluna itiraz olunabilir. Baro Disiplin Kurulu’nun kararı kesindir.” hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere, Baro Disiplin Kurullarının Avukatlık Yasası M. 64. uyarınca tayin ve takdir olunan para cezalarına itirazla ilgili kararlar kesin olup, itirazın Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nca incelenmesi mümkün bulunmamaktadır.”

3-Şikayetli karara itiraz etmemiş, şikayetçi veya Cumhuriyet Savcısı karara itiraz etmiş ise, karar şikayetli lehine olabilir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 08.07.2005 gün ve 2005/80 esas, 2005/226 karar sayılı kararı:

“...C- 1136 sayılı Avukatlık Yasası’nda açık bir hüküm olmamakla birlikte, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu’nda yer alan “aleyhe bozma yasağı” gerek Türkiye Barolar Birliği ve gerekse Bakanlıkça disiplin hukukunda da uygulanmaktadır. Buna göre müşteki ya da Cumhuriyet Başsavcısı tarafından aleyhe itiraz bulunmadığı sürece avukat aleyhine bozma kararı verilmemektedir. Ters durumda ise, yani olayda olduğu gibi, aleyhine verilen karara avukat tarafından itiraz edilmediği durumlarda dahi, kanuna aykırılık varsa, kararın avukat lehine bozulması gerekmektedir. Zira, ceza usulü yargılamasında temyiz eden tarafın kim olduğuna ve sanık lehine temyiz edilip edilmediğine bakılmaksızın, Cumhuriyet Savcısı müdahil veya şahsi davacı tarafından yapılan temyiz başvurularında da karar sanık lehine bozulabilmektedir. (CMUK 294, yeni yasa 265) Bu itibarla, incelenen olayda şikayet edilen Avukat tarafından itiraz edilmemiş olsa dahi, Baro Disiplin Kurulu’nca fazla ceza tayini şeklindeki hukuka aykırılık, bozma nedeni yapılmalıdır” yönündedir.

Adalet Bakanlığı’nın geri gönderme yazısı ile birlikte disiplin dosyası bir kez daha incelenerek gereği görüşülüp düşünüldü;

Geri gönderme yazısında belirtildiği üzere, her ne kadar 1136 sayılı Avukatlık Yasası’nın disiplinle ilgili Onuncu Kısmın 134 den 162. maddeye kadar olan maddeleri içinde sadece 151. m. de, “Disiplin kurulu üyelerinin reddi ve istinkafı” hususunda Ceza Yargılama Usulü Kanunu’na gönderme yapılmış ise de;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu 1136 sayılı Avukatlık Yasası’nda olmayan hususlarda Ceza Yargılama Usulü Kanunu’nu temel insan haklarına yönelik bir yasa olması sebebiyle uygulamış, bu uygulama Adalet Bakanlığı tarafından da onay görmüştür. Bu sebeplerdir ki, aleyhe bozma yasağı kesinlikle uygulanmaktadır.

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulu’nun 05.03.1941 tarihli 50/7 sayılı kararında “... Suçtan zarar görenlerden kamu davasına katılmış olanlar şahsi davacı gibi

Cumhuriyet Savcısının gidebileceği kanun yollarına başvurabilirler. Cumhuriyet Savcısının kanun yoluna başvurduğu karar usulün 294. maddesine göre lehe de bozulabilir. Bu nedenle davaya katılanın temyizi sadece şahsi hakka ilişkin olmaz ve aleyhe olmak üzere kamu hukuku ile de ilgili bulunursa temyiz edilen hüküm lehe de bozulabilir veya değiştirilebilir..” denilmekte, Cumhuriyet Savcısı tarafından aleyhe kanun yoluna başvurulduğunda, bunu inceleyen yetkili merci, istemle bağlı olmaksızın, kararı şüpheli veya sanığın lehine bozabilmekte ve değiştirebilmektedir. Bu ilkeyi, anılan içtihadı birleştirme kararından da görüldüğü üzere davaya katılanın, disiplin hukukunda ilgili şikayetçinin başvurusunda da geçerli kabul etmek ve gerçekten kanuna aykırılık varsa, şikayetli lehine uygulanmak gerekmektedir.

Yukarıdaki nedenlerle geri gönderme gerekçesi yerinde görülmüş, Avukatlık Yasası'nın 34. Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 4. maddesi uyarınca eylem disiplin suçu oluşturduğu, şikayetli avukatın disiplin sicil özetinde 27.03.2002 tarihi itibarıyla tekerrüre esas disiplin cezası bulunmadığından, ... Barosu Disiplin Kurulu'nun üç ay süre ile işten çıkarma cezası verilmesine ilişkin kararın, yeniden inceleme ve araştırması gerektirir bir husus bulunmadığından Avukatlık Yasası'nın 157/6. maddesi uyarınca kınama cezasına çevrilmek suretiyle düzeltilerek onanması gerekmiştir”.

4. Aleyhe itiraz yoksa, karar onanmak zorundadır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu istikrar kazanan kararlarında aleyhe bozma yasağını uygulamaktadır. İlk itirazda aleyhe itiraz yoksa, bozma üzerine yeniden verilecek kararlarda Baro disiplin kurullarının dikkatli olmaları, tayin edecekleri cezada müktesep hakkı göz ardı etmemelidirler.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.09.2003 gün ve 2003/145 esas, 2003/259 karar sayılı kararı:

“...Aynı işte menfati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş ise avukat işi reddetmek zorundadır. (Avukatlık Yasası 38/b) Bir anlaşmazlıkta taraflardan birine hukuki yardımda bulunan avukat yararı çatışan kimseleri temsil etmemekle yükümlüdür. (Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları M. 36)

Bu nedenle Avukatlık Kanun 38/b maddesi ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 36. maddesine aykırı bulunan eylem “disiplin suçu” oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki aykırılık görülmemiş kararın onanması gerekmiştir.

(Eylem kınama cezasını gerektirmekle birlikte aleyhe itiraz olmadığından uyarma cezasına ilişkin kararın onanması zorunlu olmuştur.)

5. Kurul'un karar düzeltme istemi ile kararını yeniden inceleme ve karar verme yetkisi yoktur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.03.2007 gün ve Esas: 2007/56, Karar: 2007/111 karar sayılı kararı:**

“... Avukatlık Yasası'nın 157. maddesi uyarınca, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu, Baro Disiplin Kurulu kararlarına karşı yapılan itirazları incelemekle yetkilidir.

Ayrıca Avukatlık Yasası ve Avukatlık Yasası Yönetmeliğinde, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'ndaki “karar düzeltme” ve CMK'daki “yargılamanın yenilenmesi”ne benzer bir itiraz yolu bulunmamaktadır.

Bu sebeple, Birlik Disiplin Kurulumuz tarafından verilmiş karara şikayetli tarafından yapılan itirazın yasal dayanağı olmadığından, itiraz dilekçesinin reddine karar vermek gerekmiştir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.09.2014 gün ve 2014/640 esas, 2014/652 karar sayılı kararı;

“...Kesinleşen Baro ve Türkiye Barolar Birliği Disiplin kurulu kararlarına karşı sadece İdari Yargı yolu açık, dosyanın tekrar ele alınması ve incelenmesi olanaksızdır.

Kaldı ki dosya ele alınsa dahi tekerrür hükmü uygulanarak tayin ve takdir olunan bir ceza da olmadığından talebin kabulü esasen mümkün değildir.”⁴⁰

XXXIII. DELİLLERİN SERBESTÇE TAKDİRİ, CEZA VERMENİN AMACI VE CEZADAN MAHSUP

Avukatlık Yasasınının 158. maddesi, “Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu ve barolar disiplin kurulları, gösterilen delilleri, soruşturma ve duruşmadan edinecekleri kaniya göre serbestçe takdir ederler.

(Değişik; 02.05.2001 4667/75) Bu kurullar disiplin cezalarının verilmesinde; avukatlık onurunu, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarını ve itibarını korumak, mesleğin amaç ve gereklerine ve adalete uygun olarak yerine getirmesini sağlamak ilkelerini göz önünde tutarlar.

(Ek; 22.01.1986, 3256/26) İşten yasaklanan avukata süreli olarak işten çıkarma cezası verilmesi halinde, işten yasaklandığı süre cezadan mahsup edilir.” hükmünü amirdir.

⁴⁰ Bkz...deki 2015/662 esas, 2015/748 karaar sayılı kararı.

A. Delillerin serbestçe takdiri;

Avukatlık Yasasının 158/1. maddesi, “Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu ve barolar disiplin kurulları, gösterilen delilleri, soruşturma ve duruşmadan edinecekleri kaniya göre serbestçe takdir ederler.” hükmünü amirdir.

Disiplin kurulu, kovuşturmada nasıl bir yol izleyeceğini, kanıtların ne sürede ve nasıl gösterileceğini, incelemenin nasıl yapılacağını serbestçe tayin ve takdir eder.

Avukatlık Yasası’nın 141. maddesi ile (Ek; 1.5.2001, 46/68), “Yönetim kurulu, soruşturma maksadıyla her türlü adli, idari ve kazai mercilerden bilgi ve belge isteyebilir, ilgili dosyaları veya örnekleri isteyip, inceleyebilir” yetkisi Baro disiplin kurulu için de geçerlidir. Madde kesinlikle keyfilik olarak yorumlanmamalıdır. Amaç, maddi gerçeğin bütünüyle ortaya çıkartılması ve dosya kapsamına göre anlamsız taleplerle kovuşturmayı zamanaşımına götürme gibi kötü niyetli çabaların önlenmesidir.

B. Ceza vermenin amacı;

Avukatlık Yasasının 158/2 (Değişik; 02.05.2001, 466/75) maddesi, “Bu kurullar disiplin cezasının verilmesinde; avukatlık onurunu, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarını ve itibarını korumak, mesleğin amaç ve gereklerine ve adalete uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak ilkelerini göz önünde tutarlar.” hükmünü amirdir.

Amaç mutlak surette kolektif itibara zarar veren davranışların önlenmesi olmalıdır.

Madde disiplin kurullarının dikkat etmeleri gereken ilkeleri izaha gerek bırakmayacak açıklıkta tanımlamıştır. Kurulların amacı hiçbir zaman için şikayetli avukatı bir şekilde cezalandırmak olmaz. Avukatın mesleki çalışma alanı daraltılmamalı, avukat imza atmaya korkar hale de getirilmemelidir.

1. Takdir hakkı kullanılırken, maddi gerçek göz önünde bulundurulmalı, keyfiliğe kaçılmamalıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 03.03.2006 gün ve 2005/416 esas, 2006/57 karar sayılı kararı:

“...Disiplin kovuşturmasına konu sorun, şikayetli avukatın nakil yaptırmadan Avukatlık Yasası’nın 67. maddesine aykırı olarak başka bir yerde büro açıp açmadığına ve bu durumun disiplin suçu oluşturup oluşturmadığına ilişkin olup, Avukatlık Yasası 158. maddesinde düzenlenen takdir hakkının sınırlarının da olayda tartışılması gerekmektedir.

...Şikayetli avukatın savunmasından; ... ilçesine nakil yaptırmak istediği, burada büro açtığı, dava ve icra takipleri alıp yürüttüğü anlaşılmaktadır.

Şikayetlinin eylemi baro levhasından silinmeyi gerektirecek ağırlıkta olup, böyle bir eylemin meslek kurallarına aykırı olmadığı değerlendirilemez. Şikayetli avukatın, disiplin kovuşturmasına konu eylemleri disiplin suçunu oluşturmaktadır.

Baro Disiplin Kurulu'nun, Avukatlık Yasası'nın bir çok maddesine açıkça aykırı davrandığı belli olan şikayetli avukatın eylemini değerlendirme dışında tutarak 158. maddenin tanıdığı takdir hakkına dayanarak ceza vermemesi yasanın çiğnenmesi sonucunu doğurur ki, Disiplin Kurullarının böyle bir yetkisi bulunmadığı açıktır. Disiplin Kurullarına tanınan takdir hakkı, yasanın tanıdığı sınırlar içerisinde kullanılan bir yetki olup somut kanıtların görmezlikten gelinmesi anlamına gelmemektedir.

Şikayetli avukatın eylemi, disiplin suçunu oluşturduğundan Baro Disiplin Kurulu'nun değerlendirmesinde hukuki isabet görülmemiş ve yeniden incelemeyi gerektiren bir husus bulunmadığından, şikayetli avukatın disiplin sicilindeki "kınama" cezası nedeniyle 50,00 TL para cezası ile cezalandırılmasına karar vermek gerekmiştir."

2-Mesleki dayanışma ilkelerine özenle dikkat edilmelidir;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.07.2015 gün ve 2015/493 esas, 2015/573 karar sayılı kararı;

"...Şikâyetçi avukat A. T.'in 02.05.2014 kayıt tarihli itirazında özetle; Disiplin soruşturması sürecinin üç yıldır tamamlanamadığını, bir avukatın başka bir avukata eylemi yüzünden de olsa TCK anlamında cezalandırılmaması gerektiğini düşündüğü için ertelenmiş mahkûmiyet hükmü olan şikâyetli avukat hakkında yaptığı ceza şikâyetini geri aldığını, adalet duygusunun tatmin olmadığını, bu olayı mesleğinin henüz ikinci yılındayken yaşadığını, Disiplin Kurulunun etki altında kaldığını, bir avukatın baro odasının içinde ve başka avukatların yanında genç bir meslektaşına küfür ettiğini, diğer avukatların çoğunun duymadığını beyan ettiğini, disiplin kurulunun da hoşgörüsüyle karşıladığını, verilen cezanın hafif kaldığını bildirdiği, görülmektedir.

25.11.2006 tarihinde kabul edilen Avrupa'da Avukatlık Mesleğine İlişkin Temel İlkeler Tüzüğü'nün "meslektaşlar arası saygı" başlıklı (h) bendinde, "Yargı ve adaletin iyi işlemesi bakımından avukatların karşılıklı olarak birbirlerine saygı göstermesi zorunlu bulunmaktadır. Aynı şekilde, avukatların birbirlerine iyi niyetle yaklaşması ve birbirlerini aldatmamaları kamu düzeni gereğidir. Meslektaşlar arasındaki karşılıklı saygı adaletin düzgün yönetimini sağlar, ihtilafların sulh yoluyla halledilmesine yardım eder ve hepsinden öte müvekkilin menfaati de korunmuş olur." denilmekte ve meslektaşların birbirlerine karşı duyarlı olmalarının ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 5 ve 27/1 maddelerine göre de, avukatlar özellikle kamu alanlarında yazarken de, konuşurken de düşüncelerini olgun ve objektif bir biçimde açıklamak, mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan özenle kaçınmak, meslektaşlarına karşı daha duyarlı, dikkatli, saygılı olmak zorundadır.”

3. Ciddi bir iddia ve sahte mahkeme kararı ortada iken, suç olan eylemin görmezlikten gelinmesi kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 08.12.2006 gün ve 2006/379 esas, 2006/449 karar sayılı kararı:**

“...Avukatlık mesleğinin en önemli özelliklerinden birisi, avukata, müvekkil ve kamunun güven duymasını sağlamak olmalıdır. Avukatların, güven duygusunu sarsacak her türlü davranıştan kaçınmaları mesleki bir zorunluluk olup, ayrıca, her zaman güven sağlayıcı bir tutum içinde olmaları da etik bir sorumluluktur.

...Dosya kapsamından anlaşıldığı kadarıyla, şikayetli avukat hakkında sahtecilik yaptığı şeklinde avukatlık mesleğinden çıkarılmasını gerektirecek bir suçlama bulunmaktadır.

Böylesine ciddi bir iddia ve muhakkik raporunda belirtildiği üzere sahte mahkeme kararı ortada iken, iddianın ispatlanmadığı gibi genel geçer bir kabul ile şikayetlinin suç olan eyleminin görmezlikten gelinmesi kabul edilemez bir davranıştır.

Buna rağmen, Baro Disiplin Kurulu, hiçbir aşamada savunma yapma gereği duymayan şikayetli hakkındaki ciddi suçlamayı adeta görmezlikten gelerek, dosyadaki bilgi ve belgeleri objektif olarak değerlendirmeden karar vermiştir.

Bu nedenle, Baro Disiplin Kurulu’nun “disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” ilişkin kararının kaldırılarak, yeniden incelemeyi gerektiren bir husus bulunmadığından, şikayetli avukatın sicil durumu, eylemin niteliği ve ağırlığı ile Avukatlık Yasası’nın 158. maddesindeki ilkelerde nazara alınmak suretiyle Şikayetli hakkında üç ay süre ile işten çıkarma cezası verilmesine karar vermek gerekmiştir.”

4. Avukatın yasal olanaklardan usulüne uygun olarak yararlanması.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.11.2003 gün ve 2003/241 esas, 2003/368 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli hakkında ... 3. İcra Tetkik Mercii Mahkemesi’nin 1998/424 Esas 1999/587 karar ve 26.07.1999 tarihli kararını 07.07.1999 tarihinde temyiz etmiş olduğu halde, 05.10.1999 tarihinde tebliğ edilen muhtıraya karşın, masrafları öde-

memiş olması ve bu nedenle kararın kesinleşmesine sebebiyet verdiği iddiasıyla açılan disiplin kovuşturması sonucu eylemi sabit görülerek uyarma cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiştir.

Şikayetli usul hükümlerinden yararlanmak suretiyle masraf vermeksizin kararı temyiz ettiğini, masrafların 7 gün içinde ödenmesi, aksi takdirde kararı temyiz etmemiş sayılacağına ilişkin muhtıranın 05.10.1999 tarihinde kendisine tebliğ edildiğini, şikayetçinin 05.10.1999 tarihli belge ile dosyayı kendisinden aldığını ve bizzat takip edeceğini bildirdiğini, bu nedenle kararın temyiz edilmemiş sayılmasına kendisinin sebebiyet vermediğini bildirmiştir.

İncelenen Ağır Ceza Mahkemesi karar gerekçesinde, 05.10.1999 tarihli belge içeriğinin şikayetçi tarafından kabul edildiği, ancak tarihin sonra atılmış olabileceğinin bildirildiği, bu hususu kanıtlar herhangi bir bilgi ve belge de olmadığı görülmektedir. Esasen mahkeme bu iddiaya itibar etmiştir. Belge içeriği nazara alınarak beraat kararı verilmiştir.

Baro Disiplin Kurulu, şikayetlinin kararı temyiz etmiş olmasına karşın, temyiz masraflarını ödemeyerek muhtıraya sebebiyet vermiş olması nedeniyle ceza tayin etmiştir.

Oysa Avukat görevini yerine getirirken usul hükümlerinin olanak tanıdığı tüm yasal haklardan yararlanmalıdır. Kararın temyiz edilmesi ve masrafların bilahare ödenmesi usul hükümlerinin olanak verdiği yasal bir haktır. Şikayetli bu hakkını kullanmış, 05.10.1999 tarihli belge ile de müvekkili bilgilendirmiştir.

Bu durumda Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabet görülmemiş ve kararın kaldırılması gerekmiştir.”

5. Meslek onurunu korumaya yönelik çabalarda toleranslı olunmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 2.01.2006 gün ve 2005/363 esas, 2006/4 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatların, F tipi cezaevi idaresi tarafından, bu ceza evinde tutuklu bulunan müvekkillerine tebliğ edilen bir karar için, 15.01.2004 tarihli yazılarında yer alan “...hukuksuzluğun ve keyfiliğin ulaştığı boyutu gösterici bir kara mizah şaheseri...” şeklindeki ifadeleri, yapılan haksız uygulamalara karşı avukatın bir hakkı savunması niteliğinde değerlendirilebilecek ve eleştiri hudutları içerisinde düşünülmesi gerekecek niteliktedir.

Avukatın, haksız bulunduğu cezaevi idaresinin uygulamalarını eleştirmesi, usulsüzlük ve avukatlık unvanının saygınlığını ihlâl eden bir eylem olarak nitelendirilemez. Bu sebeplerle, şikayetlilerin disiplin kovuşturmasına konu eylemleri disiplin suçunu oluşturmadığından, Baro Disiplin Kurulu'nun şikayetliler hakkında

ayrı ayrı uyarma cezası verilmesine ilişkin kararında hukuki isabet görülmemiş, uyarma cezalarının kaldırılarak, şikayetli avukatlar hakkında ayrı ayrı ‘disiplin cezası verilmesine yer olmadığına’ karar vermek gerekmiştir.”

6. İrade dışı haller lehe değerlendirilmelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 20.09.2002 gün ve 2002/111 esas, 2002/251 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin murafaada hazır bulunmak amacıyla Ankara’ya gittiği; ancak Yargıtay’da bir belgenin fotokopisini çekirmek için Baro odasına gittiği sırada listede belirtilen saatten önce yapılan duruşmaya giremediği, onanan Yerel Mahkeme kararı için karar düzeltilmesi isteminde bulunduğu, aldığı avukatlık ücretinin tamamını da şikayetçiye iade ettiği dosyadaki kanıtlardan anlaşılmıştır.

Görevini yerine getirmek için iyi niyetle hareket eden avukat iradesi dışında gelişen olaylardan sorumlu tutulamayacağından Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

7-Baro Disiplin Kurulları Mahkeme kararında yer almayan TCK 129/1. maddeyi uygulayamaz.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.08.2013 gün ve 2013/220 esas, 2013/640 karar sayılı kararı;

“...Baro Disiplin Kurulu TCK 129/3. madde gereği şikâyetçinin haksız davranışları ile eyleme sebebiyet verdiğini bildirerek disiplin cezası tayinine gerek görmemiş ise de: Baro Disiplin Kurulları Mahkeme kararlarında bildirilmeyen TCK hükümlerini eyleme uygulayamaz. Baro Disiplin Kurullarının eksiksiz uygulaması gereken yasa CMK’ dır. Kaldı ki Mahkeme kararının gerekçesinden de açıkça görüldüğü üzere haksız tahrikin var olup olmadığı kararda tartışılmış ve bu nedenle TCK 1129/3. maddenin uygulanması gereklidir savunmasını da reddine karar verilmiştir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 31.01.2015 gün ve 2014/804 esas, 2015/86 karar sayılı kararı;

“...Avukatlık Yasasının 158. maddesi ile getirilen düzenleme ile disiplin kurulları delilleri soruşturma ve duruşmada edinecekleri kaniya göre serbestçe takdir edebilirler. Ancak, maddi olaylar ve kesin veriler ile de bağlıdırlar.

Ayrıca, disiplin kurulları delilleri takdir ederken yine aynı maddenin 2. bendine göre, avukatlık onurunu, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarını ve itibarını korumak, mesleğin amaç ve gereklerine ve adalete uygun olarak yerine getirilme-

sini sağlamakla da görevlidirler. Disiplin Kurulları bu kuralı göz ardı ederek cezayı hafifletmek, indirmek veya arttırmak yetkisine sahip değildir. Kaldı ki, Avukatlık Yasasında Türk Ceza Yasasında kabul edilen (Eski 765 Sayılı TCK. nun 59. maddesi Yeni 5237 Sayılı TCK. nun 62.maddesi) “taksiri indirim nedenleri” gibi karar veren merciiine takdir hakkı tanıyan bir hüküm olmadığı gibi özellikle TCK 129/3. maddeyi kesinleşmiş Mahkeme kararlarına uygulayarak kararı yok sayma yetkisine sahip değildir.⁴¹

C. Mahsup;

Avukatlık Yasasının 158/son maddesinde işten yasaklanan avukata süreli olarak işten yasaklama kararı verildiğinde, işten yasaklandığı sürenin cezasından mahsup edileceği bildirilmektedir. Cezanın infazı ile Baro yönetim kurulu görevli ve yetkili olduğundan, mahsup yönetim kurulunca yapılmalıdır.

XXXIV. KOVUŞTURMA VE CEZA ZAMANAŞIMI

Avukatlık Yasasının 159. maddesi, “**Disiplin cezasını gerektirecek eylemlerin işlenmesinden itibaren üç yıl geçmiş ise kovuşturma yapılamaz. Yönetim kurulunca işe el konmuş ise bu süre işlemez.**

Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin işlenmesinden itibaren dört buçuk yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.

Disiplin cezasını gerektiren eylem aynı zamanda bir suç teşkil ediyor ve bu suç için kanun daha uzun bir zamanaşımı süresi koymuş bulunuyorsa, birinci ve ikinci fıkralardaki süreler yerine bu zamanaşımı süresi uygulanır.” hükmünü amirdir.

Disiplin cezasını gerektiren eylemin işlenmesinden itibaren üç yıl geçmiş ve herhangi bir nedenle yönetim kurulunca işe el konulmamış ise, yönetim kurulunca disiplin kovuşturmasına yer olmadığına karar verilmelidir. Kovuşturma açılmış ve ceza verilmiş ise, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nca koşulları varsa dosyanın zamanaşımı nedeniyle düşürülmesine karar verilmesi gerekir.

1. Disiplin cezasını gerektirecek eylemlerin işlenmesinden itibaren 3 yıl geçmiş ise kovuşturma yapılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.10. 2005 gün ve 2005/245 esas, 2005/337 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın şikayetçi vekili sıfatıyla ...

⁴¹ Bkz. s. 572’deki 2003/273 E. 2003/390 K. sayılı karar, Bkz. s. 300’deki 2005/25 E. 2005/112 K. sayılı karar, 2006/159 E. 2006/260 K. sayılı karar, Bkz. s. 15’deki 2006/448 esas, 2007/22 K. sayılı karar, Bkz. s. 188’deki 2006/459 E. 2007/57 K. sayılı karar, Bkz. s. 332’deki 2007/215 E. 2007/283 K. sayılı karar, Bkz. s. 370’deki 2008/479 E., 2009/74 K. sayılı karar.

Sulh Hukuk Mahkemesi'nde 02.08.1996 tarihinde açmış olduğu dava 13.07.1999 tarihinde retle sonuçlanmıştır. Şikayetçi, 30.07.2003 tarihinde ki dilekçesi ile ... Baro Başkanlığına şikayette bulunmuştur.

Avukatlık Yasası'nın 159./1 maddesine göre disiplin cezasını gerektirecek eylemlerin işlenmesinden itibaren 3 yıl geçmiş ise kovuşturma yapılamaz. Olayda yasanın kabul ettiği 3 yıllık süre geçmiş olduğundan ... Barosu Disiplin Kurulu'nun disiplin kovuşturmasının zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırılmasına dair kararında hukuki bir isabetsizlik bulunmadığından kararın onanmasına karar vermek gerekmiştir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 31.01.2015 gün ve 2014/820 esas, 2015/93 karar sayılı kararı;

“...Kararın ... 4. İcra Müdürlüğü'nün 2010/12401 Esasında takip konusu edildiği ve ... 8. İcra Müdürlüğü'nün 2010/2548 Tal. Sayılı dosyası ile 16.12.2010 tarihinde işyerinde hacze gelindiği tutanakta “Borçlu M. H. hazır, geliş nedeni anlatıldı, Anladım dedi, Alacaklı söz aldı, herhangi bir işlem yapılmasını dedi” sözlerinin yazılı olduğu,

Avukatlık Yasası 159/1. madde bildirilen 3 yıllık kovuşturma zamanaşımının haciz tarihinin 16.12.2010 olup, Baro Yönetim Kurulu'nun 02.01.2014 tarihli kararlar disiplin kovuşturması açılmasına karar verdiğini, kovuşturma zamanaşımı süresinin dolduğunu bildirmekte ise de;

Baro Yönetim Kurulu'nun 20.09.2012 tarihinde soruşturmaya başladığı, tarih itibarıyla 3 yıllık sürenin dolmadığı, Baro Yönetim Kurulunca yasal tabir ile “Yönetim kurulunca işe el konulmuş ise bu süre işlemez” hükmü karşısında itirazın yasal dayanağı olmadığı, dosyanın genel zamanaşımı hükümlerine göre sonuçlandırılmasının zorunlu olduğu,

Şikâyet süresi zamanaşımı da olduğu bildirilmekte ise de Avukatlık Yasası 159/1. madde gereği 20.09.2012 tarihi itibarıyla üç yıllık süre dolmamış olduğundan bu husustaki itirazın da hukuksal dayanağı bulunmadığı tartışmasızdır.”⁴²

2. Eylem tarihinden itibaren dört buçuk yıl geçmiş ve uzama nedeni yoksa disiplin cezası verilemez.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.07.2007 gün ve 2007/236 esas 2007/290 karar sayılı kararı:

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, İcra takibinin 07.08.2002 tarihinde yapıldığı, şikayetli hakkında disiplin kovuşturmasına konu olayla ilgili bir kamu davasının

⁴² Bkz. s. 635'deki 2006/78 E. 2006/158 K. sayılı karar

açılmamış olduğu, böylece Avukatlık Yasası'nın 159/2 maddesi uyarınca dört yıl altı aylık zamanaşımını süresinin 07.04.2007 tarihinde dolduğu anlaşılmıştır.

Bu nedenle, şikayetli hakkında ki disiplin kovuşturması zamanaşımına uğramış olduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nun "Kınama cezası verilmesine" ilişkin kararının kaldırılarak, şikayetli hakkındaki disiplin kovuşturmasının zamanaşımı nedeniyle düşürülmesine karar vermek gerekmiştir.

3. Adalet Bakanlığınca kovuşturma izni verilmeyen ve bu nedenle ceza davasının konusuna girmeyen eylemler hakkında 159/2. maddesi uygulanmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.09.2002 gün ve 2002/122 esas, 2002/260 karar sayılı kararı:**

"...Şikayetli avukatın ... Baro Başkanlığı'na verdiği 20.02.1995 tarihli şikayet dilekçesinde şikayetçi meslektaşı hakkında kullandığı sözler nedeniyle açılan disiplin kovuşturması sonunda, Baro Disiplin Kurulu'nca disiplin cezası tayin edilmiştir.

Avukatlık Yasası'nın 159/2. maddesi hükmüne göre disiplin cezası gerektiren eylemlerin işlenmesinden itibaren dört buçuk yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.

Adalet Bakanlığınca avukat hakkında soruşturma izni verilmediğinden ve bu nedenle ceza davası açılmadığından yasanın 159/3. Maddesinin uygulanması olanağı da yoktur."

4. Avukatlık Yasası 159/3 maddesi, bizzat avukat hakkında dava açılmışsa uygulanır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.01.2005 gün ve 2004/311 esas, 2005/1 karar sayılı kararı:**

"... 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1999/279 esas sayılı kararından da görüldüğü üzere suç tarihi Ocak, Mart 1999 dur.

Şikayetli avukatlar hakkında kamu davası açıldığına ilişkin dosyada herhangi bir bilgi ve belge bulunmamaktadır.

Disiplin kovuşturmasında zamanaşımının 159/3. m. uyarınca uzaması için, disiplin cezasını gerektiren eylem hakkında bizzat avukat hakkında herhangi bir kamu davası açılması ve eylemin mahkemece suç olarak saptanması zorunludur.

Şikayetliler hakkında kamu davası açılmamış ve eylemleri suç olarak tespit edilmemiş olduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirmede hukuka aykırılık görülmemiş, kararın onanması gerekmiştir."

5. Kamu davası düşürülmüş ise, zamanaşımının hesabında 159/3. maddesi uygulanmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.04.2001 gün ve 2001/146 esas, 2001/200 karar sayılı kararı;**

“... I. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1994/297 esas sayılı kamu davasında şikayetli avukat hakkında verilen mahkumiyet kararı, hüküm verilmesinden sonra, ancak Yargıtay incelemesinden önce şikayetten vazgeçildiği için Yargıtay tarafından CMUK'nun 253/5. maddesi uyarınca “kamu davasının düşürülmesine “karar verilmiştir.

Şikayetli avukat “düşme karar verilmesi halinde kamu davasının ortadan kalktığı, yok hükmünde olduğunu bu nedenle olayda Avukatlık Yasası'nın 159. maddesi TCK'nun 456/4, 251, 482/3, 51. maddeleri delaletiyle 102/4 maddesine göre beş sene olduğunu iddia ile zamanaşımı itirazında bulunmuştur.

CMUK'nun 253/5 maddesi uyarınca, kamu davasının düşürülmesine karar verilmesi halinde dahi verilen kararın bir hüküm olduğu nazara alındığında, kamu davasının ortadan kalktığı, kararın yok hükmünde olduğuna ilişkin savunmaya itibar edilmemiştir.

Avukatlık Yasası'nın 159/3 maddesine göre; “disiplin cezasını gerektiren eylem aynı zamanda bir suç teşkil ediyorsa ve bu süre için kanun daha uzun bir zamanaşımı süresi koymuş bulunuyorsa 1 ve 2. fıkralardaki süreler yerine bu süreler uygulanır.” denilmektedir.

Bu nedenle TCK'nun 102/4 ve 104/2 maddeleri hükmüne göre şikayetli avukatın eylemi için belirlenen zamanaşımı süresi 7,5 yıldır.

Şikayetli avukat hakkındaki ... I. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kararında eylem tarihi 05.01.1994 olarak kabul edilmiştir. Bu durumda eylem tarihinden itibaren 7,5 yıldan fazla bir zaman geçmiş ve disiplin dosyası Birliğimize gelmeden önce, 05.07.2001 tarihinde zamanaşımı gerçekleşmiş olduğundan Avukatlık Yasası 159/3 uyarınca dosyanın zamanaşımı nedeniyle dürülmesine karar vermek gerekmektedir.”

6. Avukatlık Yasası'nda kesinleşen kararlara ilişkin olağanüstü müracaat olmadığından, zamanaşımı konusunda yeni bir inceleme yapılması olanaksızdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve 2003/137 esas, 2003/232 karar sayılı kararı;**

“... Adalet Bakanlığı'nın onaylamamaya ilişkin işleminin nedeni; şikayetli avukat tarafından yapılan itirazın süresinde yapılmamış olmasına karşın, Türkiye Ba-

rolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 159/son ve Türk Ceza Kanunu'nun 102/4 ve 104/2. maddelerinde öngörülen zamanaşımı sürelerini nazara alması gerektiği yönündedir.

1136 sayılı kanunun 157. maddesi uyarınca, Baro Disiplin Kurulu kararlarına karşı Cumhuriyet Savcısı ve ilgililer, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'na itiraz edebilirler. Yasanın tayin etmiş olduğu otuz günlük sürenin bitiminden sonra disiplin kurulu kararı kesinleşir. Süre geçirildikten sonra yapılmış olan itirazları ise Kurulumuz yasaya göre süre yönünden ret etmek zorundadır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu yasal süresi içinde yapılan itirazlarda, disiplin davalarını usul ve esas yönünden inceleme yetkisine sahiptir. Baro Disiplin Kurulu kararları Tebligat Kanunu ve Tüzüğüne uygun olarak tebliğ edilip, kesinleştikten ve yasal süresi geçirildikten sonra Cumhuriyet Savcısı ve ilgililerin yaptığı itirazlarda, Kurulumuz zamanaşımı da dahil olmak üzere işin esasına girmeksizin süre yönünden itiraz dilekçesinin reddine karar vermek zorundadır.

Karar kesinleştikten sonra 1136 sayılı kanunda, Türk Ceza Kanunu'ndaki gibi kesinleşen kararlara ilişkin olağanüstü müracaat yolları da olmadığından, zamanaşımı konusunda bir inceleme yapılması yasal olarak olanaksızdır.

Adalet Bakanlığı'nın görüşü doğrultusundaki bir uygulamanın, itirazın kasıtlı olarak süre geçtikten sonra yapılmasına ve Baro Disiplin Kurulu karar tarihi ile -süresinde olmayan- itiraz tarihi arasında zamanaşımının gerçekleşmesinin sağlanmasına yol açabileceği de göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu durumda, yukarıda gösterilen nedenler ve özellikle Avukatlık Yasası'nın 157. maddesinde belirtilen esaslar karşısında, şikayetli avukatın itirazını yasal süre içinde yapmamasına rağmen, itirazın süresinde kabul edilerek, "Şikayetli avukatın eyleminin Türk Ceza Kanununun 102/4 ve 104/2 maddelerinde öngörülen zamanaşımına girdiğini" kabul eden Bakanlığın geri gönderme gerekçesi yerinde görülmemiş ve geri gönderilen kararımızın aynen kabulü gerekmiştir."

7. Ceza mahkemesi kararında bildirilen suç tarihi zamanaşımının başlangıç tarihidir.

Ceza mahkemesi kararında tespit edilen suç tarihi, zamanaşımı sürelerinin hesaplanmasında esastır. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu işin esasına girmeksizin, yasada öngörülen zamanaşımı süreleri dolmuş ise, "dosyanın zamanaşımı nedeniyle düşürülmesine" karar vermektedir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.04.2007 gün ve 2007/71 esas, 2007/124 karar sayılı kararı:**

“... 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 08.11.2001 tarih ve 2000/281 esas, 2001/349 karar sayılı kararı ile “Şikayetlinin TCK 240/2, 59/2 maddesi uyarınca neticeten beş ay hapis, elli milyon TL Para cezası ile cezalandırılmasına, 647 sayılı kanunun 4/1 maddesi uyarınca üç yüz milyon TL para cezasına çevrilmesine ve 6. m. uyarınca ertelenmesine” karar verildiği, kararın Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 24.09.2004 tarih ve 23459/9544 sayılı ilamı ile onanarak kesinleştiği görülmüştür.

Kararda suç tarihi Haziran 1999 olarak tespit edilmiştir.

Avukatlık Yasası'nın 159. maddesi “Disiplin cezasının gerektiren eylemlerin işlenmesinden itibaren dört buçuk yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.

Disiplin cezasını gerektiren eylem aynı zamanda bir suç teşkil ediyor ve bu suç için kanun daha uzun bir zamanaşımı süresi koymuş bulunuyorsa, birinci ve ikinci fıkralardaki süreler yerine bu zamanaşımı süresi uygulanır.” hükmünü amirdir.

TCK m. 240. öngörülen görevi kötüye kullanma suçunun zamanaşımı TCK 102/4 ve 104/2 maddeler uyarınca yedi yıl altı aydır.

Disiplin kovuşturmasında, Ocak 2006 tarihi itibarıyla zamanaşımı süresi dolmuş bulunduğundan, disiplin cezası tayini yasal olarak olanaksızdır.

Bu nedenle eylemin disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli ise de, disiplin kovuşturmasının zamanaşımı nedeniyle düşürülmesine karar vermek gerekmektedir.”⁴³

8. Dava zamanaşımı süreleri uygulanır. Ceza zamanaşımı süreleri uygulanmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.09.2005 gün ve 2005/197 esas, 2005/288 karar sayılı kararı:**

“...Avukatlarla ilgili disiplin kovuşturmalarında TCK'nun 102. maddesindeki “Dava zamanaşımının, müddetlerin tespiti” ve 104. maddesinde ki “Dava zamanaşımında kesilme sebepleri” başlıklı dava zamanaşımı süreleri ile ilgili maddeler uygulanmaktadır.

Bu sebeple TCK'nun 112. maddesinde ki “Ceza zamanaşımı müddetlerinin tespiti” hükmünün uygulanma olanağı bulunmamaktadır. TCK'nun 112. maddesi kesinleşmiş hükümlerin infazı ile ilgilidir.

Şikayetli avukatın eyleminin sübuta erdiği ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin ka-

⁴³ Bkz. s. 349'deki 2001/269 E. 2002/80 K. sayılı karar Bkz. s. 367'deki 2006/112 E. 2006/ 190 K. sayılı karar.

rarının gerekçesinden belli ise de, TCK'nun 240. maddesindeki görevi kötüye kullanmak suçunun dava zamanaşımı süresi yedi yıl altı aydır. Suç tarihi 16.12.1997 olup, zamanaşımı süresi 16.06.2005 tarihinde dolmuş bulunmaktadır.

Bu nedenlerle Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli bulunmamış, disiplin kovuşturmasının zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırılmasına karar verilmesi gerekmiştir.”

9. Temadinin bittiği tarih zamanaşımının başlangıcına esas alınmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.10.2001 gün ve 2001/259 esas, 2001/184 karar sayılı kararı:**

“...Adalet Bakanlığı, “şikayet edilen avukatın, şikayet konusu eylemi işlediği tarihin ve müşteki tarafından yapılan şikayetin 03.07.1995 tarihi olması karşısında, olayın niteliğine göre de müştekinin şikayeti ile eylem hukuki kesintiye uğradığından temadi eden eylemden söz edilmesinin de mümkün olmadığı ve eylem tarihinden sonra 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 159. maddesinin 1. ve 2. fıkralarında belirtilen üç yıllık ve dört buçuk yıllık zamanaşımı sürelerinin fazlasıyla geçmiş olduğu ve bu nedenle şikayete konu eylemin zamanaşımına uğradığı, yapılan değerlendirme ve verilen kararda hukuki isabet görülmediği” görüşü ile, söz konusu karar bir daha görüşülmek üzere dosyası ile birlikte geri göndermiş bulunmaktadır.

Kurulumuzca tekrar yapılan incelemede, “görevin yerine getirilmemesi nedeniyle müvekkile iade edilmesi gereken ücretin iade edilmemiş olması” karşısında, disiplin suçu oluşturan eylemin halen temadi ettiği, TCK 103. maddesi hükmüne göre zamanaşımının ancak temadinin bittiği günden itibaren başlayabileceği ve yapılan şikayetin temadiyi kesintiye uğratması için yasal bir nedenin de bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu nedenle, şikayetli avukatın görevi ile ilgili olarak ve “vekil” sıfatıyla üstlendiği işten dolayı müşteki tarafından yapılan şikayet eylemin hukuki kesintiye uğramasını gerektirmediğinden ve kovuşturma konusu eylem temadi ettiğinden, Adalet Bakanlığı'nın, Avukatlık Yasası'nın 159. maddesinin 1. ve 2. fıkralarında belirtilen zamanaşımı sürelerinin geçtiğine ilişkin kararına katılmak mümkün görülmemiş ve Birliğimize geri gönderilen kararı Avukatlık Yasası'nın 157/7. maddesi uyarınca aynen kabulüne ve sonucun Adalet Bakanlığı'na bildirilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.04.2005 gün ve 2004/344 esas, 2005/150 karar sayılı kararı:**

“...Adalet Bakanlığı geri gönderme gerekçesinde; “disiplin suçu olarak kabul edilen eylemin icra borcuna kefil olma eylemi olmadığı, dolayısıyla kefil olma tarihi olan 16.06.1999 tarihinin suç tarihi olarak kabul edilemeyeceği, şikayet edilen

avukatın disiplin suçu olarak kabul edilen pasif eyleminin icra kefil olduğu, borcu makul bir süre geçmesine rağmen ödememesi olduğu, bu durumda borcu ödememe iradesini ortaya koyarak icra takibinin zamanaşımına uğradığı iddiasıyla mahkemeden iptalini istediği tarih olan 15.06.2002 tarihinin suç tarihi olarak kabul edilmesi ve işin esasına girilerek bir karar verilmesi gerektiği” bildirilmiş bulunmaktadır.

...Böylece şikayetli avukatın eylem tarihinin icra dosyasına kefil olduğu 16.06.1999 tarihinin olmayıp, icra takibinin zamanaşımı sebebiyle iptalini istediği tarih olan 15.06.2002 olduğu yolundaki geri gönderme gerekçesi kurumumuzca yerinde bulunduğundan, Avukatlık Yasası'nın 157/7 maddesi uyarınca aynen kabulü uygun görülmüştür.

Şikayetlinin 3. şahıs aleyhinde başlatılan icra takibinde, haciz muamelesi sırasında dosya borcuna icra kefil olması ve sonra da borcu ödememesi, şikayetçi meslektaşlarını oyalaması daha sonra da icra takibinin zamanaşımı sebebiyle iptalini talep etmesinden ibaret eylemi disiplin suçunu oluşturduğundan Baro Disiplin Kurulu'nun takdirinde hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmektedir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.09.2013 gün ve 2013/260 esas, 2013/687 karar sayılı kararı;

“...2. İcra Müdürlüğü'nün 2002/ 2271 Esas sayılı takip dosyasının borçlusunun şikâyetçi olduğu, şikâyetçinin iş bu dosya borcuna karşılık şikâyetli avukata haricen 7.700,00 TL taksitler halinde en son 24.10.2003 tarihine kadar ödemeler yaptığı, daha sonra dosyanın takipsiz kaldığı gerekçesiyle şikâyetli avukat tarafından 01.06.2005 tarihinde talep açılarak dosyanın yenilediği ve 2005/ 5135 esasına kaydedildiği, yenileme dilekçesinin tebliği üzerine şikâyetçinin icra dosyasına elindeki ödeme makbuzlarını sunarak dosya hesabı yapılmasını istediği, yenilenen icra dosyasının bu şekilde takipsiz kaldıktan sonra şikâyetli avukat tarafından 16.03.2009 tarihli dilekçe ile tekrar yenileme talebinde bulunulduğu, bu aşamadan sonra İcra Müdürlüğüne yapılan hesaplamada şikayetçi borçlunun 7.170,00 TL daha borcunun olduğu ortaya çıkmıştır.

...Her ne kadar Baro Disiplin Kurulu 01.06.2005 tarihli ilk yenilemeyi esas alıp disiplin kovuşturmasının zamanaşımı nedeniyle düşürülmesine karar vermişse de, aynı dosyanın 16.03.2009 tarihinde yenilenmesi ile eylemin temadi ettiği gerçeği karşısında işin esası hakkında bir karar vermek zorunludur.”

10. İdari para cezasını gerektiren eylemlerde zamanaşımı süresi iki yıldır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.01.2014 gün ve 2013/99 Esas, 2014/34 Karar sayılı kararı;

“...Avukatlık Yasasının 159. maddesi “ Disiplin cezasının gerektiren eylemlerin işlenmesinden itibaren dört buçuk yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.

Disiplin cezasını gerektiren eylem aynı zamanda bir suç teşkil ediyor ve bu suç için kanun daha uzun bir zamanaşımı süresi koymuş bulunuyorsa, birinci ve ikinci fıkralardaki süreler yerine bu zamanaşımı süresi uygulanır.” hükmünü amirdir.

Avukatlık Yasası 63/2. madde (Değişik ikinci fıkra: 23.1.2008-5728/334 md.) Birinci fıkra hükmüne aykırı eylemde bulunanlara Cumhuriyet Savcısı tarafından beşyüz Türk Lirasından ikibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.” hükmünü amir olup 5326 sayılı Kabahatler Yasası madde 20/2-d maddesi ,“Yirmibin Türk Lirasına kadar idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde iki yıl”dır.

Bu durumda disiplin kovuşturmasında en geç 02.07.2012 tarihi itibarıyla zamanaşımı süresi dolmuş bulunduğundan, disiplin cezası tayini yasal olarak olanaksızdır.

Bu nedenle disiplin kovuşturmasının zamanaşımı nedeniyle düşürülmesine karar vermek gerekmiştir.”

11. Disiplin cezası tayinine veya disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin kararlar aleyhine idari yargıda dava açılması halinde, zamanaşımı durur, işlemez.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 11.04.2015 gün ve 2015/52 esas, 2015/282 karar sayılı kararı;

“...TBB Yönetim Kurulu’nun disiplin kovuşturması açılmasına yer olmadığına ilişkin kararın onandığı 10.03.2011 tarihinden yargı sürecinin devam ettiği 08.05.2014 karar tarihleri itibarıyla yaklaşık 3 yıl 2 aylık sürede zamanaşımı kesilmiş ve Avukatlık Yasası 159/2. maddede öngörülen 4,5 yıllık süre dolmamış bulunduğundan kararın bozulmasına karar vermek gerekmiştir.”

12-Zamanaşımını kesen CMK hükümleri kıyas yolu ile genişletilemez.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 06.12.2013 gün ve 2013/511 esas, 2013/964 karar sayılı kararı;

“...TCK 67. maddede bildirilen zamanaşımının durmasını gerektiren haller dikkat edilirse “izin..diğer bir merci tarafından meselenin çözümü... kanun gereğince kaçak” halleri ile sınırlıdır. “Yeni bir suç işlenmesi” TCK’da düzenlenmediği gibi, CMK 231/10. madde de düzenlenmemiştir. Kıyas veya yorumla CMK hükümlerinin geniş yorumlanamayacağı da tartışmasızdır.

Madde yorumla genişletilemeyeceğine göre, sonuç Avukatlık Yasası 159/3. madde hükmünün özel bir yasa hükmü olması nedeniyle eyleminin suç olduğu

mahkeme kararı ile sabit olmakla Mahkeme kararını yok sayarak karar vermenin mümkün olmadığı da açıktır.”

XXXV. DİSİPLİN CEZALARININ UYGULANMASI VE CEZALARIN SİCİLDEN SİLİNMESİ

Avukatlık Yasasınının 160. maddesi, “Disiplin cezalarına ait kararlar kesinleşmedikçe uygulanamaz.

Meslekten çıkarma ve işten çıkarma cezalarından başka bir disiplin cezası verilen avukatlar, uyarma, kınama ve para cezalarının uygulanmasından itibaren beş yıl geçtikten sonra disiplin kuruluna başvurarak bu disiplin cezalarının sicillerinden silinmesini isteyebilirler.

İlgilinin yukarıdaki fıkrada yazılı süre içerisinde disiplin cezası almamış olması halinde, disiplin cezasının silinmesine karar verilir ve sicil dosyasındaki bölümü çikartılarak yenisi düzenlenir.” hükmünü amirdir.

Uyarma, kınama ve para cezaları karara itiraz edilmemesi halinde tebliğden itibaren otuz gün sonra, itiraz üzerine kararın Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu tarafından onama veya doğrudan verilmesi halinde, karar tarihinde kesinleşir.

Avukatlık Yasasınının 157/6. maddesi, “Şu kadar ki; uyarma, kınama ve para cezalarına ilişkin kararlar kesin olup, bakanlığın onayına tabi değildir.” hükmünü amirdir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nca incelenen ve sonuçta uyarma, kınama ve para cezası verilmesine ilişkin kararlar, karar tarihinde kesinleşir. Karar hakkında ilgilinin İdari yargıda dava açmış olması, “yürütmenin durdurulması isteminin kabulü” dışında uygulanmasını gerektirir.

Disiplin cezaları kesinleşmedikleri sürece uygulanmaz hükmünün en etkin sonucu, kesinleşmeyen disiplin cezalarının tekerrüre esas olmamasıdır. Sicilde hiçbir ceza yokmuş gibi disiplin cezası tayin edilecektir.

A. Uyarma, kınama ve para cezalarının sicilden silinmesi;

Uyarma, kınama ve para cezaları, kararın kesinleşme tarihinden itibaren uygulanır. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu karara itiraz edilmediği takdirde Barosundaki kesinleşme tarihini, itiraz edildiği takdirde Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararının tarihini uygulamanın başlangıç tarihi olarak almaktadır. Bu cezalardan özellikli olan para cezasıdır. Para cezası baroya ödenmediği sürece karar uygulanmış olmayacağından 5 yıllık süre başlamaz. Tekerrüre esas olan ve bir sonraki cezası işten çıkarma olan para cezasını öncelikle avukatın kendiliğinden ödemesi yararınadır. Ancak doğrusu Baronun da tahsil çabasına girmesidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.10.2002 gün ve 2002/141 esas, 2002/281 karar sayılı kararı:**

"...İlgilinin istemi, Baro Disiplin Kurulu'nca, "Beş yıl içinde ikinci bir disiplin cezası aldığı ve bu durumda 160. maddenin 3. fıkrasındaki şartın gerçekleşmediği "gerekçesiyle reddedilmiştir.

İlgili Avukat hakkında, ilk cezanın kesinleşmesinden sonra, Kurulumuzun 17.03.1996 tarihli ve 1996/32 esas, 1996/4 karar sayılı kararıyla "kınama" cezası verildiği dosyadaki bilgilerden anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası'nın 160. maddesinin 3. fıkrasında, disiplin cezasının silinmesi beş yıllık süre içinde "disiplin cezası alınmamış olması", koşuluna bağlanmıştır. Yasadaki hüküm yeteri kadar açık olup, eylem tarihi değil, cezanın kesinleşme tarihi esas alınmıştır.

Av. ..., silinmesini istediği cezanın kesinleşmesinden sonra beş yıllık süre içinde başka bir disiplin cezası almış olması nedeniyle, ilk cezanın silinmesinin mümkün olmadığına ilişkin Baro Disiplin Kurulu kararında hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir."⁴⁴

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.09.2003 gün, 2003/153 esas, 2003/266 karar sayılı kararı:**

"...Avukatlık Yasası'nın 157. maddesi hükmüne göre Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun uyarma, kınama ve para cezasına ilişkin kararları kesin olup, bakanlığın onayına tabi değildir. Sözü edilen cezaların "kesin" olduğunun belirlenmesi Adalet Bakanlığı'nın onayına tabi olmadığı anlamındadır. Bu tür cezalara ilişkin kararlar için de idari yargı yolunun açık olduğu tartışmasızdır.

İdare Mahkemesi nezdinde iptal davası açılmış olması, "uyarma" cezasının sicilden silinmesini gerektirmez. Silme işlemi, ancak, idari yargılama sonunda iptal kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde mümkündür ve gereklidir.

Bu nedenle, Baro Disiplin Kurulu'nca, İdari Yargıda dava açılması aşamasında disiplin cezasının sicilden silinmesi yasaya aykırı ve yanlış bir işlemdir.

İtiraz konusu olayda, İdare Mahkemesi sonuçta davayı reddettiğinden, yapılan yanlışlığın düzeltilmesine gerek görüldüğü ve bu kez cezanın uygulanmasına karar verildiği anlaşılmaktadır. Başka bir deyişle, Baro Disiplin Kurulu, önceki aşamada cezayı sicilden silmek suretiyle yapılan yanlış işlemde geri dönmüş ve bu cezanın uygulanmasına karar vermiştir. Bu durum karşısında kesinleşmiş cezanın uygulanması gerektiğinden, karara karşı itiraz yolu da açık değildir."

⁴⁴ Bkz. s. 15'deki 2006/448 esas, 2007/22 karar sayılı karar.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 10.04.2004 gün ve 2004/21 esas, 2004/114 karar sayılı kararı:**

"...İsteklinin disiplin sicilinde bulunan "3.300.00 TL'si para cezasının" Avukatlık Yasası'nın 160. maddesinde belirtilen şartlar oluştuğu gerekçe ile sicilinden silinmesi talebi, Baro Disiplin Kurulu'nca yerinde bulunmayarak, reddine karar verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden isteklinin sicilinden silinmesini talep ettiği 3.300.00 TL para cezasına dair disiplin cezasının ... Barosu Disiplin Kurulu'nca 03.06.1996 gün ve 1995/1 esas, 1996/4 karar sayılı karar ile verildiği, söz konusu bu disiplin cezasının Barolar Birliği Disiplin Kurulunca 14.12.1996 günlü karar ile onararak kesinleştiği görülmüştür.

1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 160. maddesine göre, disiplin cezasının sicilden silinmesi için "uygulanması" şartı getirilmiştir. Para cezalarının uygulanması ise, ancak tahsil edilmesi ile mümkündür. İsteklinin aldığı para cezasının sicil dosyasına işlenmesi, bu cezanın uygulandığı anlamında değildir. Nitekim bu husus Avukatlık Yasası'nın 160/2 maddesi ve 162. maddesi birlikte değerlendirildiğinde açıkça ortaya çıkmaktadır. Disiplin cezalarının sicilden silinmesi için gerekli olan, beş yıllık sürenin cezanın kesinleşmesinden itibaren değil, uygulanmasından itibaren geçmesi yasa gereği zorunludur.

İsteklinin silinmesini istediği para cezası dosyaya ibraz ettiği makbuzdan da anlaşılacağı gibi 09.07.2003 tarihinde Baro hesabına yatırılmıştır. Söz konusu cezanın uygulanma tarihi para cezasının yatırıldığı tarih olan bu tarihtir. İsteklinin sicilinden silinmesini istediği disiplin cezasının uygulanmasından itibaren Avukatlık Yasası'nın 160/2. maddesinde öngörülen beş yıllık yasal süre geçmemiştir. Bu nedenle kararın onanması gerekmiştir."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.01.2014 gün ve 2013/758 esas, 2014/56 karar sayılı kararı;

"...Sicilden silme işleminin ilgili avukatın istemi ile yapılacağı madde metninden belirtilmiş bulunmaktadır. İstek sahibi avukatın, disiplin cezalarının sicilden silinmesi istem tarihi 01.08.2013 tarihidir.

Talep tarihi, talepçi avukatın disiplin sicil özetinin 12.02.2004 de kesinleşin/uygulanan ilk kınama cezası ile 31.07.2008 de tahsil edilmesi ile uygulanan para cezasının uygulanmasından itibaren beş yıl süre geçmiş bulunmakla, bu süre içerisinde, yeni bir disiplin cezası bulunmamaktadır.

Baro Disiplin Kurulunun, para cezasının kesinleşmesinden itibaren yasal süre geçtiği için talebin kabulüne, kınama cezasının kesinleşmesinden itibaren beş yıl

içerisinde yeni bir disiplin cezası almış bulunduğu gerekçesi ile eski kınama cezasının sicilden silinmesi talebinin reddine ilişkin değerlendirmesinde hukuksal isabet bulunmamaktadır.

Çünkü kınama cezasının silinmesi talebinin reddine gerekçe oluşturan para cezası kesinleşmesinden itibaren beş yıl süre içerisinde yeni bir disiplin cezası almadığı için kaldırılmış ve hukuki sonuç doğurması da imkânsız hale gelmiştir. Baro Disiplin Kurulu kararının gerekçesine itibar edilmesi halinde, şikâyetli avukatın disiplin sicilinden kınama cezasının hiçbir zaman silinmesi mümkün olmayacaktır. Avukatlık Yasasının 136. maddesine göre tekerrüre de esas oluşturacak bu cezasının silinememesi, şikâyetli avukatın sürekli sabıkalı olarak kalmasına neden olacağı gibi Avukatlık Yasasının 160. maddesinin konuluş amacı bu sonuç olmadığı da açıktır.⁴⁵

B. İşten çıkarma ve meslekten çıkarma cezası;

Avukatlık Yasasının 157/7 (Değişik 02.05.2001, 4667/74) maddesi, “**Birlik Disiplin Kurulu’nun, itiraz üzerine verdiği kararlar Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya karar onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı kararları bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesi ile birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu kararlar, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığı’na bildirilir.**” hükmünü amirdir.

İşten çıkarma ve meslekten çıkarma cezasına ilişkin kararlar Adalet Bakanlığı’nın onayına tabidir. Adalet Bakanlığı kararı iki aylık süre içinde onamışsa, onama tarihinde karar kesinleşir. Adalet Bakanlığı iki ay içinde karar vermediği takdirde, dosyanın Adalet Bakanlığı’na gönderildiği tarihten itibaren iki aylık süre sonunda karar kesinleşmiş olur. Gerekçesi ile birlikte geri gönderilmişse, Birlik Disiplin Kurulu en az üçte iki çoğunlukla kararında aynen ısrar etmiş ise ısrar tarihinde karar kesinleşmiş olur. Karara karşı ilgililer ve Adalet Bakanlığı dava açma hakkına sahiptir.

Yürütmenin durdurulması dışında, kararın derhal infazı zorunludur.

İşten ve meslekten çıkarma cezaları disiplin sicilinden silinemez.

XXXVI. TANIK VE BİLİRKİŞİ GİDERİ

Avukatlık Yasasının 161. maddesi, “**Disiplin işlemleri dolayısıyla çağrılan her tanık ve bilirkişinin, kaybettiği zaman ve harcadığı mesaiye uygun bir taz-**

⁴⁵ Bkz 146’deki ve 2004/408 esas, 2005/25 karar sayılı karar.

minata hakkı vardır; bunlardan çağrıya uymak için yolculuk etmek zorunda olanlara yolculuk ve ikamet giderleri de verilir. Şikayetçi ve hakkında kovuşturma yapılan avukat, dinlenmesini istedikleri tanık ve bilirkişiye ait giderleri evvelden öderler.

Avukata veya üçüncü bir kişiye yükletilmeyen veya borçludan alınma imkan kalmayan giderler baroya yüklenir.”

Şikayet edenden, şikayetin mahiyeti ve yapılacak disiplin soruşturma ve kovuşturmasının genişliği göz önünde bulundurularak 10 liradan 200 liraya kadar avans alınabilir. Yapılan işlemlere, alınan avansın yetmemesi halinde, tamamlanması her zaman istenebilir. Avans ve tamamlanması istenen miktar ilgilisi tarafından ödenmedikçe işlem yapılmayabilir.” hükmünü amirdir.

Baroların Yasanın 161/son maddesi, **“Avansın tamamlanması istenen miktar ödenmedikçe işlem yapılmayabilir.”** hükmüne dayanarak avans yatırılmadığı hallerde avansın yatırılmaması nedeniyle disiplin soruşturması yapmadıkları ve disiplin soruşturmasına yer olmadığına karar verdikleri görülmektedir.

Maddenin emredici bir hüküm olmadığı, takdiri olduğu tartışmasızdır. Ancak, her şikayetten Baro yönetim kurulunca belirlenen maktu avans istendiği ve verilmemesi takdirde disiplin kovuşturmasına yer olmadığına karar verildiği de bir gerçektir.

Maktu avans istemi yasa koyucunun amacına aykırıdır. İki tebligat masrafından başka gider olmayacak dosyalarda dahi, oldukça yüksek avans istenmektedir. Yasa koyucu **“soruşturma ve kovuşturmanın genişliği”** göz önünde bulundurularak avans istenmesini öngörmektedir.

Avansın yüksek olmasının en önemli sakıncası, daha işin başında Baroya şikayetten masraf nedeniyle kaçınan şikayetçinin soluğu bedava verdiği dilekçe ile Cumhuriyet Başsavcılığı’nda alması gerçeğidir. Avukatlar hakkında son yıllarda oldukça fazla ceza davası açılması ardındaki nedenin bu olduğunu gözlemlerime dayanarak belirtmeyi görev bilirim. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 13. maddesine de aykırı olan bu uygulamaya Baroların maddi yönden güçlenmiş olmaları gerçeği karşısında son verilmelidir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 30.04.2004 gün ve 2004/59 esas, 2004/158 karar sayılı kararı:

“...Avukatlık Yasası’nın 161. maddesi gereği disiplin işlemleri dolayısıyla “çağrılan her tanık ve bilirkişinin kaybettiği zaman ve harcadığı mesaiye uygun bir tazminata (ücrete) hakkı olduğu gibi, bu husustaki giderlerin şikayetçi ve/veya hakkında kovuşturma yapılan avukat tarafından ödenmesi zorunludur. Avans ve tamamlanması istenen gider ilgilisi tarafından ödenmedikçe işlem yapılmayabilir.”

Bu giderlerin Baro Yönetimi tarafından karşılanacağına ilişkin yasal bir zorunluluk Avukatlık Yasası'nın 161. maddesinde yoktur.”

XXXVII. PARA CEZASI VEYA GİDERLERİN TAHSİLİ

Avukatlık Yasasının 162. maddesi, “**Para cezasına veya giderlerin ödenmesine dair olan kararlar İcra İflas Kanununun ilamların yerine getirilmesi hakkındaki hükümlere göre yerine getirilir. Para cezaları baroya gelir yazılır.**

İcra takibi genel hükümlere göre vekalet verilecek avukat eliyle yürütülür.” hükmünü amirdir.

Madde disiplin yargılaması ile ilgili giderlerin tahsiline karar verilebileceği ve kesinleşen kararların “ilam” mahiyetinde olduğunu belirtmektedir.

Ancak, bu güne kadar hiçbir Baro disiplin kurulu kararında giderlerin tahsiline yönelik karar verilmemiştir. Baro yönetim kurullarının disiplin kovuşturmasına yer olmadığına ilişkin kararlarında da maddenin uygulanması mümkündür.

Tahsiline karar verilmesinde hiçbir sakınca olmadığı açık olan kovuşturma giderlerinin tahsili uygulaması, avans istemi ile ilgili sakıncaları ortadan kaldıracığı gibi, haksız şikayetçiden masrafın tahsiline de imkan da verecektir.

İKİNCİ BÖLÜM

AVUKATLIK YASASI'NIN ÖNGÖRDÜĞÜ DİSİPLİN SUÇLARI

Bu bölümde disiplin yargılamasına konu eylem ve davranışın Avukatlık Yasası'na, Avukatlık Yasası Yönetmeliği ve ilgili yönetmeliklere, Yasa maddesi ile bağlantılı Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın ihlaline ilişkin karar örnekleri sunulmaya çalışılmıştır.

I. AVUKATLIĞIN MAHİYETİ

Avukatlık Yasasının 1. maddesi, **“Avukatlık kamu hizmeti ve serbest bir meslektir.**

(Değişik 02.02.2001- 4667/1m), Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder.”

Yasa koyucu 1. maddede avukatlığın dört temel ögesini belirtmiştir.

1. Kamu hizmetidir.
2. Serbest meslektir.
3. Bağımsızdır.
4. Yargının kurucu unsurudur.

1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 1. maddesinde 02.05. 2001 gün ve 4467 sayılı yasa ile yapılan değişiklikle, avukatlığın “yargının kurucu unsuru” olduğu yasada açıkça belirtilmiştir. Ancak yeterli değildir. Yapılacak ilk Anayasa değişikliğinde barolar ve Türkiye Barolar Birliği'nin Anayasa'nın “Yargı” bölümünde yer alması zorunlu ve gereklidir.

Avukatlık mesleği Romalılara dayanan tarihsel bir geçmişe sahiptir. MS 300'lü yıllarda, İlirya Valisi Callicratus'a gönderilen Justin Kanunnamesinde:

“Davaların şüpheli noktalarını halleden, müdafaadaki kuvvetleri sayesinde, gerek ceza ve gerek hukuk davalarında çığnenmiş hakları koruyan, kaybolmaya yüz tutmuş haklara destek olan avukatların gördükleri iş, kavgaya girmek, yaralar almak suretiyle babalarını ve vatanlarını kurtarmak için yapabilecekleri hizmetten daha az faydalı değildir. İmparatorluğumuz için savaş yapanların, yalnız zırh ve gömlek giyen ve kalkan taşıyanlardan ibaret olmadığını takdir ediyoruz. Bu işi avukatlarda yapıyorlar. Zira, ıstırap çekenlerin ümidini, hayatını ve çocuklarını müdafaa eden ve şanslı seslerinin kudretine inanan kürsünün bu üstadları dahi hakikaten aynı şeyi yapıyorlar.”

Sözleri ile avukatlık mesleğinin önemine işaret etmiştir. Ancak ne var ki, insanlık tarihi boyunca iktidar gücünü ellerinde tutanlar “yargı”yı önlerinde bir engel olarak görmüş ve yargının örgütlenme ve işleyişinde “savunmayı dışlama”, önüne bitmez tükenemez engeller koymayı da kendilerine görev saymışlardır. İmparator Napolyon, Fransız Devrimi’nden sonra yeniden örgütlenmek isteyen avukatların istemlerini:

“Onlar ihanetlere ve cinayetlere sebep olan bir takım fesatçılardır. Belimde kılıç taşıdığım sürece hiçbir zaman böyle bir kararnameyi imzalamayacağım. Hükümete dil uzatan bir avukatın dilinin kesilmesi isterim.” sözleri ile reddetmiştir. Ancak, insanlığın olmazsa olmazı savunma hakkı, kendisini mecbur etmiş ve 1810 yılında kararnameyi imzalamak zorunda kalmıştır.

Bu zorunluluk “Baro kendisi için olduğu kadar adalet için de lazımdır. Adaletin verdiği kararları serbestçe tartışmak imtiyazı avukatlara verilmemiş olsaydı, adaletin hataları sonsuza kadar sürecekti.” gerekçesiyle açıklanmıştır

II. Dünya Savaşı’nda sonra Fransa işgalden kurtulmuş, özgürlüğüne kavuşmuştur. Sıra kendisini sorgulamaya gelmiştir. Tarihinin en korkunç ihanetlerini yaşayan Fransa, başta dönemin Başbakanı Laval’ı yargılamaya başlar. Fransız halkının vatan hainlerine, düşmanla işbirliği yapanlara büyük kin ve nefreti vardır. Böylesi bir ortamda yargılanan eski Başbakan Laval’a duruşma sırasında mahkeme başkanını oldukça sert davranır. Başkanın böylesi bir tutumu üzerine Laval’ın avukatları müvekkillerinin ve kendi savunma haklarının kısıtlandığını ileri sürerek sonraki duruşmalara girmeme kararı alırlar.

Olayı öğrenen Devlet Bakanı De Gaulle, Laval’ın avukatlarına Adalet Bakanı aracılığıyla duruşmaya girmelerini ve müvekkillerini savunmalarını rica eder.

Ricası şöyledir; “Eğer, Laval mahkum olursa savunma yapmadan mahkum olacak, böylesi bir lekeyi, Fransa adalet tarihine sürdürmeyin.” der.

Avukatlar da duruşmalara girer. Bu olayı yazmamın nedeni, savunma hakkını bir türlü kabullenemeyen siyasal iktidarlar ve yargıçların kulaklarında çınlaması içindir.

Adliye Bakanı'nın Rusya'da savunma mesleğinin kurulmasına dair hazırladığı yasa teklifine Çar 1. Nikola, "Ben Çar oldukça Rusya'da savunmana ihtiyaç yoktur. Biz onlarsız da pekala yaşıyoruz." demiş ve engellemiştir.

Cumhuriyet, 29 Ekim 1923 de ilan edildi. Cumhuriyet'in 1. yılı dolmadan 20 Nisan 1924'te eski adıyla "Muhamat Kanunu", yeni adıyla "Avukatlık Yasası" kabul edildi.

"Tanzimattan evvel arzuhalci (müzevir), (ayak kavafı) idik. Muhzirlerin, müflislerin, Karamanlı ve İncesulu vekillerin bu kirli adlarını uzun müddet taşıdık. Tanzimat bizi (dava vekili) yaptı. Fakat bizi (muhami) ve (avukat) yapan milli idaredir. Cumhuriyet rejimidir. Dava vekilleri cemiyeti bir ışıktı. Milli idarenin çıkardığı (Muhamat Kanunu) bir Ay'dır. Eğer bu gün Türkiye'de müstakil avukatlık müessesesi varsa, eğer bu gün Türk avukatları iyi, namuslu, söz, vakar ve hatta refah sahibi yurttaşlar arasında bulunuyorsa, bunu bu iradeye borçludurlar. Çünkü Cumhuriyet, avukatların yalnız refahını temin etmemiştir, mesleği kurmuş, Türk avukatının namusunu ve şerefini kurtarmış, onu layık olduğu mevkiye çıkarmıştır. Bunu böylece kabul etmek ve söylemek, meslek, vicdan ve namus borcudur." (Av. Ali Haydar Özkent, 1940 baskı, Avukatın Kitabı)

Tarih 13 Ocak 1937, yer Adalet Bakanlığı Bakanlık Kütüphanesi, konuşan Adalet Bakanı Şükrü Saraçoğlu;

"Bugün avukatlık mesleğini baştan başa yeni esaslara göre tanzim eden kanun layihasını tetkik maksadıyla toplanmış bulunuyoruz.

Eldeki projenin en bariz hususiyeti, avukatlığı amme hizmeti mahiyetinde bir meslek addetmiş ve avukatların hukuki bilgi ve tecrübelerinin adalet hizmetine tahsisini mesleğe gaye olarak göstermiş olmasıdır. Bu hususta avukatlarla aramızda tam bir mutabakat bulunduğuna eminim. Her avukat mesleğini tasavvur ederken bir hakim portresi çizer...

İnkılâp yapmış, yeni bir rejim kurmuş olan her yerde avukatlık mesleğini o inkılâbın esaslarına göre tanzim zarureti belirlemiştir. Nitekim İtalya Avukatlar kanunu süratle faşizmin esaslarına uygun bir hale geldiği gibi, Alman Avukatlar kanunu da nasyonal sosyalizmin damgalarını taşımaktadır. (Her iki yasada da avukatlık mesleği devlet memurluğu haline getirildi. Özgürlük ve bağımsızlık yok edildi.) Biz de layihamızı Cumhuriyetçi, milliyetçi, laik, devletçi, realist rejimimizin bir kelime ile Kemalizm'in derin izleriyle takviyeye çalıştık....Doğruluk ve nezahet, ehliyet ve seciye her meslekte zaruri sayılan vasıflardır. Fakat hiçbirinde bu zaruret kendisinde avukatlıkta olduğu kadar şiddetle göstermez. Bu sebeple avukat "Söz söylemesini bilen namuslu adam" diye tarif edilmiştir... Bundan başka, hiçbir meslek fertlerinin hususi hayatına derece yakından karışmış değildir : Vatandaşın şeref

ve menfaatini müdafaa vazifesini meslek edinmiş olanlardan yüksek bir seciye, doğruluk ve nezahet aramaktan daha tabii bir şey olabilir mi... Bundan dokuz ay önce neşretmiş bulunduğumuz projenin bu hükümlerini dikkatle tetkik etmiş olduğunuzdan eminim. Bu şartlar altında avukatlık sanatı, müntesiplerinin gururla taşıyacakları şerefli bir vasıftır. Kazançlarını adaleti oyalamakta arayan avukatlar artık meslekte barınma imkanı bulmamalıdır..." sözleri ile yasa değişikliği gerekçesini açıklamış,

Toplantıya katılan İstanbul Barosu Temsilcisi Avukat Ali Haydar Özkent,

"Bizden olmadığınız avukatlıktan yetişmediğiniz halde mesleğimizle bu kadar candan ve yakından alakalandığınızdan dolayı sizi tüm ruhumla, meslektaşlarım namına, tebrik ederim. Bütün satırlarından hüsnüniyet fışkıran, ruhunda mesleğin mukaddes ateşi yanan bir meslek adamı gibi meslek aşkile böyle bir layiha yazan mesai arkadaşlarına malik olduğunuzdan dolayı sizi yine tüm kalbimle tebrik ederim..." sözleriyle baro adına kutlamıştır.

İşte diktatörler, işte Ulu Önder ve kadrolarının mesleğimize bakışları... Cumhuriyet ve Atatürk düşmanı avukatların mesleğimizin tarihsel geçmişini bir daha gözden geçirmelerinde fayda vardır. O zaman bu gün taşıdıkları onuru kime borçlu olduklarını umarım görürler.

Avukatın bağımsızlığı ile ilgili en önemli uluslararası düzenleme Avrupa Birliği Meslek Kuralları'nın 2.1.1. ve 2.1.2. maddeleridir.

Madde 2.1.1 "Avukatın yapmak durumunda kalabileceği görevler, şahsi menfaatlerinden ve dış baskılardan kaynaklananlar başta olmak üzere her türlü etkiden arındırılmış mutlak bir bağımsızlığı gerektirir.

Adaletin tecellisine duyulan güven açısından bu bağımsızlık bir yargıcın tarafsızlığı kadar önemlidir."

Madde 2.1.2 "Bu bağımsızlık mahkemede görülen davalarda olduğu kadar hasımsız meselelerde de gereklidir.

Avukatın müvekkiline yaranmak niyetiyle, kendi şahsi çıkarlarını gözetmek maksadıyla veya dış baskılara boyun eğerek müvekkiline verdiği danışmanlık hizmetinin değeri yoktur."

Dolayısıyla, avukat bağımsızlığını zedelemekten kaçınmalı ve müvekkilini, mahkemeyi veya üçüncü şahısları memnun etmek amacıyla mesleki standartlarını ihmal etmemelidir.

Yaptığımız görev kamu hizmetidir. Asla ve asla kamu görevlisi olamayız. Ulu önder Atatürk nasıl "bağımsızlık benim karakterimdir" demişse, avukat da "bağımsızlık mesleğimin karakteridir" demeli ve gereğini yapmalıdır.

1. Avukatlık kamu hizmetidir. Bu nedenle avukat “hukuka uygunluk” ölçüsü ile bağlıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 01.02.1992 gün ve 1991/99 esas, 1992/11 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, “Ana Britannica Ansiklopedisi “satış sözleşmesine dayanarak, şikayetçi hakkında, 900.000 TL’den ibaret asıl alacağı % 20 cezai şartı, % 54 faiz, % 20 mas. vs. ve ilk ay için % 10 bundan sonraki her ay için % 8 “aylık gecikme zammı” ilâve etmek suretiyle (4.203.000.-)TL üzerinden İcra takibinde bulunduğu dosyadaki belgelerden anlaşılmıştır.

Takip talebindeki alacak kalemleri, dosyaya ibraz edilen sözleşme koşullarına aykırı değildir. Ne var ki, taksitlerden herhangi birinin ödenmemesi halinde asıl alacakla birlikte % 20 cezai şart ve “o tarihte geçerli banka ıskonto miktarına göre en yüksek oranda temerrüt faizi”nin alıcıya kabul ettirilmesi ile yetinilmeyip, ayrıca % 20 masraf ve vs.nin ve her ay için çok yüksek oranda “gecikme zammı “adı altında bir yükümlülüğün de sözleşmeye konulmuş olması, satıcının, gecikmeden doğabilecek zararının çok üstünde, fahiş ve haklılığı kuşkulu bir kazancı hedeflediğini göstermektedir.

Avukat, sözleşme hükümlerine ters düşmese bile, toplumun önem verdiği moral değerlere ters bulunan böyle bir amacı gerçekleştirilmesine araç olamaz.

Çünkü avukatlık her şeyden önce bir kamu hizmetidir ve “avukat kamunun avukatlık mesleğine güveni”nin sarsılmamasını sağlayacak biçimde çalışmak zorundadır. (Av. Yasası M. 1 ve Meslek Kuralları M. 3)

Bazı davranışların yasalara uygunluğu yeterli mazeret sayılamaz. Avukat “hukuka uygunluk” ölçüsüne bağlıdır. (Av. Faruk Erem, Meslek Kuralları Şerhi, s. 46).

Avukat mesleğini vicdanlı bir şekilde ifa eder. Bu ilkenin yönlendirmediği davranışlar hoşgörü ile karşılanamaz.”

2. Avukatlık kamu hizmeti olmakla birlikte serbest meslektir.

“...Avukatlık “kamu hizmeti” niteliğinde olmakla birlikte “serbest bir meslek”-tir. (Avukatlık Yasası M. 1) Bu nedenle, “devlet memuru” statüsüyle kamu kurumlarında çalışanlar dahil avukatın Avukatlık Yasası ve Meslek Kuralları yönünden 657 sayılı yasa hükümlerine tabi bulunması düşünülemez.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.09.2001 gün ve 2001/68 esas, 2001/140 karar sayılı kararı:**

“...Hükümlülüğüne neden olan eylemi nedeniyle Şikayetli avukat hakkında açılan disiplin kovuşturması sonunda, Danıştay’ın 15.11.1990 tarih ve 2/2 sayılı İçti-

hadı Birleştirme Kararı'na atıfta bulunarak "tecil edilen cezalardan dolayı disiplin cezası verilemeyeceği" görüşü ile disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

Baro Disiplin Kurulu'nun kararını dayandırdığı Danıştay İçtihadı Birleştirme kararı, "ertelenmiş bulunan bir mahkumiyet hükmü nedeniyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48/A-5 ve 98/b maddeleri uyarınca devlet memurunun görevine son verilemeyeceği" hakkındadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "kapsam"ını gösteren 1. maddesi hükmüne göre, sözü edilen kanun bu maddede sayılan kuruluşlarda çalışan devlet memurları hakkında uygulanır.

Avukatlık ise "kamu hizmeti "niteliğinde olmakla birlikte "serbest bir meslek"-tir. (Avukatlık Yasası M. 1) Bu nedenle, "devlet memuru" statüsüyle kamu kurumlarında çalışanlar hariç olmak üzere avukatın 657 sayılı kanun hükümlerine tabi bulunması düşünülemez. Bu yönden 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın ilgili hükümlerinin uygulanması gerekirken, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'yla ilgili bir İçtihadı Birleştirme Kararına yanlış anlam verilerek kovuşturma konusu olaya uygulanmasında hukuki isabet görülmemiştir."

3. "Avukatların" ve "avukatlık hizmetini görenlerin" 5525 sayılı Disiplin Cezalarının Affı hakkındaki yasa kapsamında olmadıkları açıktır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.02.2007 gün ve 2006/454 esas, 2007/44 karar sayılı kararı:

"...Disiplin kovuşturmasına konu sorun; Şikayetli avukatın üzerine aldığı işi özen ve doğruluk yükümlülüğüne uygun şekilde yerine getirip getirmediğine ilişkin olmakla birlikte öncelikle çözümlenmesi gereken sorun, 04.03.2006 tarih 26218 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 5525 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun hükümlerinden avukatların yararlanıp yararlanamayacağına ilişkindir.

... Barosu Disiplin Kurulu; "5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 6. maddesinin 2. fıkrası, kamu görevlisini tanımlayarak "kamusal faaliyetin yürütülmesine, atama veya seçilme yoluyla, yada herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi" şeklinde belirtmiştir. Aynı maddenin d fıkrası da, yargı görevi yapan kavramında avukatları da saymıştır.

Ceza Yasası'ndaki bu M.nin gerekçesi ile birlikte değerlendirilmesi ve yorumlanması gerekmektedir. Bu maddenin gerekçesine bakıldığında "kişinin kamu görevlisi sayılması için aranacak yegane ölçüt, gördüğü işin bir kamusal faaliyet olmasıdır." denmekte ve "bu bakımdan örneğin mesleklerin icrası bağlamında avukatın kamu görevlisi olduğu hususunda bir tereddüt bulunmamaktadır" şeklinde, avukatlık mesleğini ve avukatı kamu görevlisi olarak açıkça tanımlamıştır.

Bu açıklamalar ışığında avukatlık mesleği ile hizmeti, kamu görevi niteliğinde olan bir meslek olup, avukatlar da kamu görevlisidirler. Buna göre; söz konusu Yasa, kamu görevlileri olan avukatlar hakkında da hüküm getiren bir yasadır.” gerekçesiyle avukatların yasa hükümlerinden yararlanmaları gerektiğine karar vermiştir.

TC Anayasası'nın 128. maddesinde “Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür. Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir” hükmüne yer verilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4. maddesinde ise, Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür, denildikten sonra; “Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır” hükmü yer almış ve “Yukarıda tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır” açıklaması yapılmıştır.

Aynı yasanın kapsam başlıklı 1. maddesinde, “Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır. Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

Anayasa Mahkemesi üye ve yedek üyeleri ile raportörleri; hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcıları, üniversitelerin, iktisadi ve ticari ilimler akademilerinin, devlet mühendislik ve mimarlık akademilerinin, devlet güzel sanatlar akademilerinin, Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nün öğretim üye ve yardımcıları, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehtaran Bölüğü sanatkarları, devlet tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve belediye opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatı'nda çalışan personel; subay, astsubay, uzman çavuş ve uzman jandarmalar ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.” denilmek suretiyle genel yasa veya özel yasalarla memur sayılacaklar belirlenmiştir.

Yukarıya alınan memur ve kamu görevlileriyle ilgili mevzuat hükümlerinin avukatları kapsamadığı açıkça görülmektedir.

Ayrıca, 19.07.2006 tarih ve 26233 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının Disiplin Cezalarının Affı Konulu 2006-1 sayılı Genelgesi’nde avukatlar yasadan yararlananlar arasında sayılmamıştır.

Öte yandan, Avukatlık Yasası’nın 1. maddesinde avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslek olarak tanımlanmıştır. Bu tanıma göre avukatların yaptıkları işlerin kamu hizmeti niteliğinde olduğu belirtilmekle birlikte, avukatlığın serbest meslek olduğu özellikle vurgulanmıştır. Avukatlık Yasası’nın 11. maddesinde ise avukatlıkla birleşmeyen işler sayılırken, aylık, ücret, gündelik veya kesenek gibi ödemeler karşılığında görülen hiçbir hizmet ve görevin avukatlıkla birleşemeyeceği belirtilmiştir.

Avukatlık bağımsızlık gerektiren bir meslektir. Memur ya da, kamu görevlisi olmak belirli bir hiyerarşi içerisinde emir almayı da gerektireceğinden, bu durum avukatın bağımsızlığı ilkesiyle de bağdaşmamaktadır.

Ayrıca belirtmek gerekir ki, kamu görevlilerinin yaptıkları görevleri kamu hizmeti olarak nitelendirmek mümkün ise de, kamu hizmeti gören her kişi veya meslek mensubunun kamu görevlisi olması zorunlu değildir.

5255 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun’un 1. maddesinde, “memurlar ve diğer kamu görevlileri ile bu görevlerde bulunmuş olanlar” hakkında verilmiş disiplin cezalarının bütün sonuçları ile affedildiği hükme bağlanmıştır.

Açıklanan yasal durum karşısında ve belirtilen nitelikleriyle avukatların kamu görevlisi olarak kabulü mümkün değildir. Bu nedenle “avukatların” ve “avukatlık hizmetini görenlerin” 5255 sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun kapsamında olmadıkları duraksamaya yer bırakmayacak biçimde açıktır.”

4. Sebep ve saiki ne olursa olsun avukatların müvekkilleriyle ilgili akçeli işlemlerde taraf olmamasını gerektirir. İşe sadakat, kesinlikle müvekkile sadakat değildir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 11.06.2004 gün ve 2004/136 esas, 2004/221 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli şikayetçinin Kanal ... Radyo Televizyon Yayıncılığı Ticaret AŞ’de olan alacağın tahsili için bir kısım icra takiplerinden vazgeçilmesine ve bu alacağın ileriki tarihli senetler ödeneceğine ilişkin 20.06.2000 tarihli protokolü müvekkili ... adına vekaleten imzalamış, protokolde alacak karşılığı verilecek senetleri ciro etmeyi de taahhüt etmiş, 21.06.2000 tarihinde de senetleri teslim etmiştir.

Protokolde belirtilen senetlerin asıl alacaklı olarak şikayetli adına tanzim ve ciro edilmek suretiyle şikayetçiye verildiği görülmektedir.

Kamunun avukatlık mesleğine olan güveni, saiki ne olursa olsun avukatların müvekkilleriyle ilgili özellikle akçeli işlemlerde bizzat taraf olmamasını, görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirilmesini gerektirir.

Salt protokolün yürürlüğü ve müvekkile olan güven duygusu, avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvenin sarsılmasına yol açmamalı, avukat mesleki çalışmasında bağımsızlığını korumalı, bağımsızlığını zedeleyecek iş kabul ve takibinden özenle kaçınmalıdır.

İşe sadakat, kesinlikle müvekkile sadakat değildir.

Bu nedenlerle eylemin disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli bulunmuş, kararın onanması gerekmiştir.”⁴⁶

II. AVUKATLIĞIN AMACI

Avukatlık Yasasının 2. maddesi, “**Avukatlığın amacı, hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derece yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamaktır.**

Avukat bu amaçla hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmalarına tahsis eder.

(Değişik 02.05.2001- 4667/2 m.) Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır. Derdest davalarda müzekereler duruşma günü beklenmeksizin mahkemeden alınabilir.”

Avukatlığın amacı adalet ve hakkaniyete uygun olarak hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını sağlamaktır. Avukat bu amaçla bilgi ve deneyimlerini “adalet hizmetine” ve “kişilerin yararlanmalarına” tahsis eder.

⁴⁶ Bkz. s. 354'deki 2006/366E. 2006/442 K. sayılı karar, Bkz. s. 583'deki 2006/388 E. 2006/454 K. sayılı karar. Bkz. s. 361'deki 2006/378 E.2007/32 K. sayılı karar. Bkz. s. 226'daki 2008/203 E., 2008/339 K. sayılı karar, Bkz. s. 226'daki Avukata karşı işlenen suçlarla ilgili açıklamalar.

• **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 28.10.2003 tarihli Steur/Hollanda kararında;**

“...Mahkeme, avukatların halk ile mahkemeler arasındaki aracılar olarak sahip oldukları özel statünün, adalet dağıtımında kendilerini merkezi bir konuma yerleştirdiğini hatırlatır. Böyle bir konum, Baro üyelerinin davranışlarına getirilen olağan sınırlamalara anlam vermektedir.

Dahası, hukukun üstünlüğüne dayalı bir devlette temel bir işlev gören ve adaletin garantörü olan mahkemeler, halkın güveninden yararlanmak zorundadırlar.

Avukatların bu alandaki kilit rolleri göz önünde tutulduğunda, adaletin gereği gibi dağıtılmasına katkıda bulunmaları ve böylece halkın güvenini sürdürmeleri beklentisi, haklı bir nedendir.

Mahkeme, avukatlar tarafından yürütülen mesleğin özel niteliğinin dikkate alınması gerektiğini daha önce de belirtmiştir. Avukatlar, mahkeme görevlisi olmaları sıfatıyla, mesleki davranışlarında özenli, dürüst ve güvenilir olmak gibi kısıtlamalara tabidirler; fakat avukatlar aynı zamanda, hukuk sisteminden sistemine değişen, ama genellikle aralarında bir yargılama sırasında kullanılan argümanlar bakımından belirli bir serbestlik bulunan, kendilerine münhasır haklardan ve ayrıcalıklardan yararlanırlar.

Başvurucuya herhangi bir yaptırım uygulanmadığı doğrudur. Fakat böyle olmakla birlikte, müvekkilinin ifadesinin alınma tarzını eleştirmesinin geçmişe yönelik olarak incelenme tehdidini, müvekkilinin çıkarlarını savunan bir avukatın göreviyle bağdaştırmak zor olup, mesleki görevlerini yerine getirirken “soğuk duş” etkisi yapabilir.”

Sözleri ile avukatlığın adalet dağıtımındaki kilit rolü vurgulanmış, özel statüsü açıklanmış, savunma hakkı önüne konulan engellerin yarattığı “soğuk duş” etkisi açıkça belirtilmiştir.

Uygulamada özellikle ceza yargılamasında avukatın sözlerinin sıklıkla kesildiği, zaman zaman konuşma fırsatı dahi verilmediği, silahların eşitliği ilkesinin yaşama geçirilmediği acı ama gerçektir.

Kırk yıla varan deney ve gözlemimle sav, savunma ve karar üçlüsünde savunmaya yapılan her tür kısıtlamanın, olumsuz görüntünün, adalete olan güveni sarsıtığını gördüğümü içtenlikle belirtmek isterim.

“Bir avukatın savunmasını kesmek, özgürlük adına en büyük kusurdur. Avukat genç olabilir, tecrübesiz olabilir, yaşlanmıştır, sözü uzatabilir, bunların hiçbiri savunmayı kesmek kusurunun özü olamaz” (Prof. Dr. Av. Faruk Erem, Meslek Kuralları)

Paris Barosu Başkanı Carpentier, “Sözlü duruşma ve savunmayı kaldırınız, arkasından engizisyon gelir”.

Sözlerini boşuna söylememiş. Hazreti Ömer döşeginde oturup adalet dağıttığını zannedenlerin anlaması, adaletin en yüce değer olduğunu kavramalarını hatırlatmamda fayda var mı? Bilmiyorum. Belki olur.

Unutulmamalıdır ki avukat, yargının duyan kulağı, gören gözü, konuşan ağzıdır. Baro Başkanlarının, Türkiye Barolar Birliği Başkanı'nın yargı yılı açış, güncel konuşmalarına lütfen bir bakın, göreceksiniz. Onun içindirki Türkiye Barolar Birliği bakanın konuşmasını birebir dinlemek zorunda oldukları için Yasa ile konuşmayı engellediler. Siyasetin tüm kurumları avukata muhtaç olduklarını anladıkları, muhtaç oldukları gün bu engel de aşılabacaktır. Yargıçlar, savcılar, adalet görevlileri bilmelidirler ki, sizin söyleyemediklerinizi biz dile getiriyoruz.

Avukat yargının her tür olumsuzluğunu bire bir üstlenen meslek mensubudur. Eğer bu olumsuzlukları avukatlar üstün bir özveri ile üstlenmeseler, inanın ki hakimler, savcılar bir gün dahi o kürsülerinde rahat oturamazlar.

“Adaleti kontrol eden ve hatta bilgisiyle hakkı yaradan avukattır. Erdemli hakimlerin karşılarında daima avukat görmek istemeleri, davasını anlatamayan iş sahiplerine avukat tutmayı teklif zorunda olmaları da bu sebeptedir.” (Av. Ali Haydar Özkent, 1940 Baskı, Avukatın Kitabı)

Tüm bu olumsuzluklara karşın, avukat hukuku tam olarak uygulamalı, adalete olan inancını kaybetmemeli ve hakkaniyet ölçüsünü hiçbir zaman kaçırmamalıdır.

Maddedeki en önemli düzenleme 4667 sayılı yasa ile eklenen ikinci fıkradır. Avukatın yargılamadaki kilit rolü ve adaletin hızlı gerçekleşmesi avukatın çalışma alan ve yetkisinin etkinliğine bağlıdır. 2. fıkra ile hemen hemen tüm kamu kurumları avukata yardımcı olmakla yükümlü hale getirilmişlerse de, uygulamanın pekte oturduğu söylenemez. İliyetin belgelendirilerek yazılı talepte bulunulması ve dilekçede Avukatlık Yasasının 2. maddesi uyarınca bilgi ve belge istediğinin açıkça yazılmasında fayda vardır. Hatta maddenin fotokopisi de eklenmelidir. Siz yazın verin, kayda da geçirtin, gereğini ilgilisi düşünsün. Yasa koyucu ilgisini “yükümlü” kılmıştır. Yükümlülüğe aykırılığın suç olduğu da tartışmasızdır.

Yasada yapılacak değişiklikle “Avukatlar vekaletname ibraz ederek inceledikleri bu belgelerden harç ve vergiye tabi olmaksızın onaylı bir suret alma hakkına sahiptir. Elektronik ortamlarda yürütülen hizmetlerden avukatların da ücret ödemediği faydalanması için gerekli düzenlemeler ilgili kurumlar tarafından yapılır.” hükmü ile maddenin uygulama alanı genişletilmelidir.

Ayrıca “Yargılama işlemleri dışında da, bu Kanunun ikinci maddesinde belirtilen kurum ve kuruluşlar, avukatın vekâleten takip ettiği iş ve işlemlerde, avukata görevini yerine getirmek hususunda yardım etmek ve gerekli bilgileri vekaletname veya suretini ibraz etmeleri halinde onaylı belge örneklerini vermek zorundadırlar.

Bu kanun hükümlerine göre bilgi veya belge vermekle yükümlü olduğu halde,

avukatın talep ettiği bilgiyi veya onaylı belge örneğini vermeyenler hakkında, Türk Ceza Kanunu'nun 257. maddesi hükümleri uygulanır." hükmü eklenmeli maddeyi uygulamamakta direnenlere müeyyidesi açıkça hatırlatılmalıdır.

1. Yasa ile yasaklanmış sözleşme düzenleyerek bu sözleşmenin yerine getirilmesinde ısrarcı olunması kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.10.2002 gün ve 2002/143 esas, 2002/283 karar sayılı kararı:**

"... Şikayetçi ile avukat arasında yapılan 03.04.1999 tarihli ücret sözleşmesi, Baro Disiplin Kurulu kararında da belirtildiği gibi, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 31. maddesine aykırı hükümler içermektedir.

Anılan yasa ile "dava giderlerinin avukat tarafından kabullenilmesi" ve "kamulaştırma bedelinin tamamının veya bir kısmının avukata ait alacağının kararlaştırılması" yasaklanmış olduğu halde, şikayetlinin bu yasaklara uygun olmayan bir sözleşme düzenleyerek müvekkilinden haksız taleplerde bulunması disiplin suçu oluşturmaktadır.

Avukatlık Yasası'nın 2. maddesinde "hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına" tahsis etmesi öngörülen bir avukatın suç oluşturan bir sözleşme yaparak, bu sözleşmenin yerine getirilmesinde ısrarcı olması kabul edilemez."

2. Avukatlar, hiçbir zaman yasaların uygun görmediği bir hususun bertaraf edilmesi ve etkisizleştirilmesinde görev alamaz, rol üstlenemezler.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.12.2002 gün ve 2002/237 esas, 2002/366 karar sayılı kararı;**

"... Şikayetli avukatın, Alman vatandaşları olan müvekkillerinin satın aldığı taşınmazların tapusunu, müvekkillerinin talebi üzerine, kendi adına aldığı sabittir. Şikayetlinin tapuyu alırken, tapuyu veren şikayetçiye, müvekkillerince önceden alınan teminat senedinin iadesi hususunda bir güvence verdiğine dair dosyada yeterli ve inandırıcı kanıt bulunmadığı açık ve tartışmasızdır. Şikayetçinin bu yön-deki şikayeti yerinde değildir.

Ancak yabancı uyrukluların köy hudutları içerisinde mülk edinmeleri yasak olduğu halde, şikayetli avukatın Alman vatandaşı olan müvekkillerinin satın aldıktan taşınmazların tapusunu müvekkillerinin isteği doğrultusunda, sanki kendisinin gibi üzerine alması yerinde olmayıp yabancı uyrukluların köy sınırları içerisinde mülk edinmelerini önleyen yasanın dolanılmasıdır.

Avukatlık bir kamu hizmetidir. Yasalara saygılı olmak ve yasaların amacı doğrultusunda hareket etmek avukatların öncelikli görev ve yükümlülükleri içersindedir.

Avukatlar iyi niyetle olsa bile, hiçbir zaman yasaların uygun görmediği bir hususun bertaraf edilmesinde ve etkisizleştirilmesinde görev alamaz ve rol üstlenemezler.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 03.03.2006 gün ve 2005/417 esas, 2006/58 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukatın İngiliz vatandaşı şahıslar hakkında yeterli bir inceleme ve araştırma yapmaksızın Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu olanaklarından da yararlanmak suretiyle 1/3600 payla (bedelsiz) şirkete ortak ve kuruluş çalışmalarında yer aldığı tartışmasızdır.

Avukatlık bir kamu hizmetidir. Yasalara saygılı olmak ve yasaların amacı doğrultusunda hareket etmek avukatların öncelikli görev ve yükümlülükleri içersindedir. Avukatın yaptığı işlem şekil olarak hukuka uygun olsa bile, amaç olarak hukuka uygun değildir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 4. maddesi gereği, “avukat, mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınmak zorundadır. Avukat özel yaşantısında da buna özen göstermekle yükümlüdür. Meslek itibarı “meslek onuru” anlamındadır. Meslek itibarı “ticari itibar” değildir. Bazı mesleklerin varlığı belli bir “onur”un varlığına bağlıdır. Meslek onuru “ortak manevi değerler” dendir.

Şikayetli avukatın 19.07.2005 günlü duruşmada bildirdiği üzere; “... suç duyurusunda bulunmamın sebebi şahsen adıma da kullanmış olduklarından ve müşterilerinde söylentiye göre antetli kağıdımın bulunmasından kaynaklanmaktadır, şu ana kadar böyle bir antetli kağıdımın kullanıldığı hususunda belge ve bilgi yakalayamadım, sadece söylenti olarak kaldı.” sözleri dahi, meslek itibarının sarsıldığının kanıtı ve ikrarıdır.

Avukat meslek itibarını koruyacak tutum ve davranışta olmalı, ortak manevi değerlere zarar vermemelidir.”

3. Avukatın müvekkilinden edindiği bilgileri hukuk, mantık ve Meslek Kuralları yönünden titiz bir irdelemeye tabi tuttuktan sonra yargıya yansıtması gerekir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 14.07.2001 gün ve 2001/54 esas, 2001/115 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukatın müvekkili adına açtığı boşanma davası dolayısıyla ... 4. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 1998/503 esas sayılı dosyasına verdiği 21.07.1998

tarihli “cevaba cevap” dilekçesinde, “Müvekkilim davalı eşinden ayrılmış, başka birisi ile evlenmiştir. Bu evlilikten, ... ve ... isimli biri erkek diğeri kız iki çocuğu olmuştur. Müvekkilim hem eşinden olan iki çocuğuna da bakmakta, ayrıca davalı eşine de küçük çocuğu ile birlikte nafaka ödemektedir.” sözlerine yer verilmiştir. Nikahlı eşinden ayrılarak “başka biriyle evlendiği”nin ifade edilmesi, “dini nikah” veya “imam nikahı” olarak adlandırılan dinsel olguya ve “ikinci eş” kavramına meşruluk kazandırmaya, bu tür bir dinsel işlemin Türk Medeni Kanunu’nda düzenlenen” evlenme akdi”nden üstün ve öncelikli olduğunu anlatmaya yönelik bir davranış olduğu kuşkusuzdur.

Türk medeni hukukunda çok eşlilik (poligami) yoktur. Evli bir erkeğin eşinden boşanmadan başka bir kadınla yaşamasının dinsel nikaha dayandırılıp meşru bir evlilik gibi açıklanmaya çalışılması, Türk hukuk sistemiyle, çağdaş ve uygar aile düzeniyle ve kadın haklarıyla bağdaştırılamaz ve kabul edilemez.

Görevini yerine getirmede bağımsız olan ve müvekkilinden edindiği bilgileri hukuk, mantık ve Meslek Kuralları yönünden titiz bir irdelemeye tabi tuttuktan sonra yargıya yansıtması gereken avukatın, “bu bilgileri müvekkilinden alıp mahkemeye aktettiği ve suç kastı olmadığı” yolundaki savunması geçerli görülmemiştir.”⁴⁷

4. Bir mahkemenin kararı, alınan bir başka mahkeme kararı ile etkisiz hale getirilemez.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.01.2004 gün ve 2003/325 esas, 2004/5 karar sayılı kararı:

“... Dosya içinde ki belge ve bilgiler ile şikayetli avukatın taleplerine ilişkin olarak verilmiş bulunan mahkeme kararlarının incelenmesinde; şikayetli avukatın “İhalenin durdurulması ve feshi” talepli olarak ... 1 ve 3. İcra Tetkik Merci Hakimliklerinde açtığı davaların ret edildiği, kararda şikayetli avukatın davacı sıfatı ile isminin bulunduğu, daha sonra ... 6. İcra Tetkik Merci Hakimliği’nde aynı şahıslar adına aynı konuda dava açarak, icra dosyasında mahkeme kararları olmadığından mahkemece tensiple satışın durdurulmasına karar verildiği, itiraz üzerine ve mahkeme kararlarının 6. İcra Tetkik Hakimliği’nce öğrenilmesi üzerine mahkemece satışın durdurulması kararının kaldırıldığı anlaşılmaktadır.

⁴⁷ Bkz. s. 565’teki 2002/145 E. 2002/285 K. sayılı karar, Bkz. s. 565’teki 2004/113 E. 2004/206 K. sayılı karar, Bkz. s. 566’daki 2004/184 E. 2004/275 K. sayılı karar, Bkz. 241’deki 2008/431 esas, 2009/27 karar sayılı karar. Bkz. s. 302’deki 2014/248 esas, 2014/443 karar sayılı karar.

Böylece bir mahkemenin kararı, alınan bir başka mahkeme kararı ile etkisiz bırakılmış, kamunun inancı sarsılmış, uyuşmazlığın adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesinde kuşku yaratılmıştır.

Avukatlar, hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkları adalet ve hakkaniyete uygun olarak uygulamasını sağlamak, yükledikleri görevleri özen ve doğruluk içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun bir biçimde davranmakla yükümlüdürler. (Avukatlık Yasası M. 2, 34, 134)

5. Fahiş faiz talebi ile borçluyu takibe itiraz, menfi tespit veya istirdat davaları açarak haksız olarak istenen veya tahsil olunan paranın geri alınmasına zorlanamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 10.10.2003 gün ve 2003/199 esas, 2003/314 karar sayılı kararı:**

"... Hukuk düzeninin sağlanmasında, hukuk kurallarının doğru uygulanması esastır. Bu ilke, avukatların mesleki faaliyetleri arasında gözardı edemeyecekleri en önemli görevlerinden biridir.

Bir avukatın fahiş faiz talebi ile, borçluyu takibe itiraz etmeye, ya da menfi tespit ve istirdat davaları açarak kendisinden haksız olarak istenen veya tahsil olunan paranın geri alınmasına zorlamaya hakkı yoktur.

Şikâyetlinin de kabul ettiği eylem disiplin suçu oluşturmaktadır."

6-Yasal olanaklar ızzar amacıyla kullanılamaz.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.01.2014 gün ve 2013/650 esas, 2014/50 karar sayılı kararı;

"... İcra İflas Yasası 89/1. maddede düzenlenen birinci haciz ihbarnamesi üçüncü şahıslardaki gerçek alacakların tahsili amaçlı düzenlenmiştir. Her ne kadar itiraz mümkün ise de, yukarıda görüldüğü üzere birçok yaşlı insan İcra Müdürlüğü'ne giderek beyanda bulunmak zorunda kalmış, Şikâyetli avukatın da kabulü ile Şikâyetçi yakınlarına gönderilmek suretiyle taciz amaçlı kullanılmıştır. Yasal hakların taciz amaçlı kullanılması asla kabul edilemez."

7. Adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözüm üretmek ve üretilecek çözümlere yardımcı olmak zorunda bulunan avukatın şahsi sicil dosyasından bilgi ve belge vermemesi.

• **Türkiye Barolar Disiplin Kurulu'nun 03.02.2007 gün ve 2006/438 esas, 2007/53 karar sayılı kararı:**

"... Tasfiye halinde ... Bankası vekili Av. ... imzalı 08.04.2004 tarihli yazıda; "İlgi

yazınız ile Avukatlık Yasası'nın 2. maddesine istinaden müvekkiliniz ...'in kullanmış olduğu izinlerle ilgili olarak bankamız nezdindeki sicil f6y6n6n fotokopisini talep etmekteyiz.

Avukatlık Yasası'nın 2. maddesindeki bu yetki, "kanunlarındaki 6zel h6k6mleri saklı kalmak kaydıyla" denilmek suretiyle sınırlandırılmış olup, Bankamız tabi olduğu 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun sır saklamaya ilişkin ilgili h6k6mleri uyarınca talep ettiğiniz belgeler tarafınıza verilememektedir.

Ayrıca, bu konuda vekâletnamenizde 6zel yetki bulunmadığı gibi, Bankanın bizzat taraf olacağı muhtemel bir ihtilafta aleyhte kullanılabilecek belge teminine y6nelik olduğundan dolayı da talebiniz uygun g6r6lmemiştir." denilmektedir.

Baro Disiplin Kurulu istenen belgelerin banka sırrı niteliğinde olduğu gerekçesi ile disiplin cezası tayinine yer olmadığına karar vermiştir.

Avukatlık Yasası M. 2, "Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebb6sleri, 6zel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara g6revlerinin yerine getirmesinde yardımcı olmak zorundadır.

Kanunlarındaki 6zel h6k6mler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla y6k6ml6d6r. Bu belgelerden 6rnek alınması vekaletname ibrazına bağlıdır. Derdest davalarda m6zekkeler duruşma g6n6 beklenmeksizin mahkemededen alınabilir." h6km6n6 amirdir.

Madenin amacı, bilgi ve belgelere erken ulaşmak, gereksiz aılacak davaları engellemek ve yargıyı hızlandırmaktır.

6đretide, "bankanın y6netim ve denetim organlarının 6yeleri, mensupları ve diğer g6revliler tarafından bilinen mali iktisadi, kredi ve nakit durumu ile ilgili bilgilerle, bankanın m6şteri potansiyeli, kredi verme, mevduat toplama, y6netim esasları, diğer bankacılık hizmet ve faaliyetleri, risk pozisyonuna ilişkin her t6rl6 bilgi ve belgeler" banka sırrı olarak tanımlanmaktadır.

Bu tanım karşısında, 6cretli izin ile ilgili bilgi ve belgelerin ilgisinin şahsi sicil dosyasından istenmesi ve verilmemesinin "banka sırrı" kavramı ile savunulması m6mk6n değildir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53. maddesi, "yıllık 6cretli izin hakkından vazgeçilemez" h6km6n6 amirdir. Madde g6stermektedir ki, "yıllık 6cretli izin hakkı" kamusal nitelikli, Anayasal bir insan hakkıdır. Anayasal bir hakta da, sır kavramından bahsedilemez.

Kaldı ki, 4857 sayılı İş Kanunu ve Yargıtay'ın yerleşmiş içtihatları uyarınca 6cret, yıllık izin ve sair alacakların 6dendiğini ispat k6lfeti işveren ait olup, işçinin imzasını taşıyan belgeler asıldır. Tanık ve sair delillerle aksinin ispatı m6mk6n de-

ğildir. Şikayet eden avukat, müvekkilinin yıllık ücretli izinlerini tam kullanmadığını, izin ücreti alacağıının bulunduğunu bildirdiğine göre, işveren banka işçinin yıllık izinlerini tam kullandığını, izin ücret alacağı bulunmadığını belgelere dayalı olarak bildirmek zorundadır. Bu nedenle işçinin imzasını taşıyan yıllık ücretli izin föylerini avukatına göstermek ve vekaletnamesi varsa vermek zorundadır. Aksi takdirde çalıştığı süre boyunca hiç izin kullanmamış kabul edilir ki, bu da bankanın aleyhine bir durum ve gereksiz yargılama yaratır.

“Bankanın bizzat taraf olacağı muhtemel bir ihtilafta aleyhine kullanılacak belge teminine yönelik olduğundan dolayı da talebiniz uygun görülmemiştir.” savunmasının yasal ve inandırıcı bir yönü bulunmamaktadır.

Hukuk devleti biri diğerine tercih edilemeyecek olan üç temel öge üzerine oturur. Bunlar insan haklarının gerçekleştirilmesi, adaletin sağlanması, hukuk güvenliğinin tam olarak temin edilmesidir. İnsan haklarının gerçekten kullanılabilirdiği ülkelerdir ki, hukuk devletinin en baş koşulunu gerçekleştirmiş demektir. Hukuk devleti, insan haklarına sadece mevzuatlarında yer veren değil, bunun yanı sıra uygulamada da gerçekleştiren devletlerdir. Hukuk devletinde “hukukun üstünlüğünü” gerçekleştirmek ve uygulamada yerleşmesini sağlamak avukatın en temel görevlerinden biridir.

Her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkta adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözüm üretmek ve üretilecek çözümlere yardımcı olmak zorunda bulunan şikayetlinin yasanın amacına aykırı olarak şahsi sicil dosyasından bilgi ve belge vermemesi mesleki dayanışma ile de bağdaşmaz. Kaldı ki, zorunlu olarak, sürekli bir çatışmayı temsil eden avukatlıkta “mesleki dayanışma” diğer mesleklerden daha da gerekli ve önemlidir.”

8. Avukat her zaman ve her yerde saygın, güvenilir, objektif ve bağımsız olmalı, kişisellikten kesinlikle uzak durmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 05.12.2003 gün ve 2003/296 esas, 2003/406 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli, aynı mahkemede 15 gün kadar önce doktor olan yaşlı bir yakınının montla duruşmaya gelmesi üzerine aynı hakim tarafından mahkeme adabını bozduğu sebebiyle duruşma salonundan çıkartıldığını, şikayetçinin de kıyafetinin mahkeme adabını bozduğu nedeniyle geçen olayı anımsatarak mahkeme adabının korunmasını hakimden talep ettiğini bildirmiş, suçsuz olduğunu savunmuştur.

HUMK’nun 150. maddesi “Yargılamanın yönetimi ve disiplininin başkana ait olduğunu” bildirmiştir. O halde, duruşma inzibati ve adabını korumak ve kollamakla görevli ve yetkili kişi hakimdir.

Avukat her zaman ve her yerde saygın, güvenilir, objektif ve bağımsız olmalı, kişisellikten kesinlikle uzak durmalıdır. Avukat kendi cinsel anlayış ve psikolojik görüşlerini duruşma salonlarına taşımamalı, avukatlık mesleğini kişisel görüş ve düşünce ve özelemlerine alet etmemelidir.”

9. Olası hak kayıpları karşısında, hukuk davası açılarak hakkın elde edebileceği yönündeki görüş ceza hukuku bakımından geçerli kabul edilse de, avukatlığın amacıyla bağdaştırılabilecek bir görüş olarak ileri sürülemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 02.02.2007 gün ve 2006/449 esas, 2007/39 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli hakkında yapılan ceza soruşturması sırasında, mahkemece görevi kötüye kullanmak suçu nedeniyle son soruşturmanın açılmasına yer olmadığı kararında “vekalet ilişkisinin gereği gibi yürütülmemesi nedeniyle madden zarara uğradığı inancında olan vekil edenin hukuk mahkemelerine müracaat ile vekalet sözleşmesine istinaden tazminat davası açmasına engel bir yasa hükmü bulunmadığı...” gerekçesine dayanılmış, Baro Disiplin Kurulu da aynı gerekçeyi kararında kullanmıştır.

Oysa, Avukatlık Yasası’nın 2. maddesinde avukatlığın amacı; hukuki münasebetlerin düzenlenmesini, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organları, hakemler, resmi ve özel kişi, kurul ve kurumlar nezdinde sağlamak olarak tanımlanmış, ikinci fıkrada ise avukat bu amaçla hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis eder denilmiştir.

Bu nedenle, dava ve haklarının takibi için bir avukatla anlaşılan kişinin hukuki korumadan tam olarak yararlandığını bilmesi ve avukatı tarafından haklarının elde edileceğine inanması ve avukatına güvenmesi gerekmektedir. Bu bakımdan, olası hak kayıpları karşısında, nasıl olsa hukuk davası açılarak hakkın elde edileceği yönündeki görüş ceza hukuku bakımından geçerli kabul edilse de, avukatlığın amacıyla bağdaştırılabilecek bir görüş olarak ileri sürülemez ve bu yaklaşım kamunun mesleğe olan güvenini sarsar.”

10. Avukat, savunduğu tarafın hak ve çıkarlarını gözetmekle birlikte, kararın hakkaniyete uygun şekilde verilmesinde mahkemeye yardımcı olmak, adalet duygusundan uzaklaşmamak ve objektif davranmak zorundadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 02.02.2007 gün ve 2006/459 esas, 2007/57 karar sayılı kararı:**

“... Disiplin kovuşturmasına konu sorun; şikayetli avukatın, şikayetçi avukat hak-

kinda yalan beyanda bulunup, müvekkillerini kışkırttığı iddiasıyla kendisini haksız yere suçladığına ve bu yolla meslek kurallarını çiğneyip çiğnemediğine ilişkindir.

Disiplin kovuşturmasının şikayetçisi ve şikayetlisi olan avukatların, uzun yıllardan beri süren bir sorunda taraf olan kişilerin vekilliklerini yaptıkları dosya kapsamından anlaşılmaktadır.

Avukatlar, savundukları tarafın hak ve çıkarlarını öncelikle gözetmekle birlikte mahkemece verilecek kararın hakkaniyete uygun şekilde verilmesinde mahkemeye yardımcı olmak, adalet duygusundan uzaklaşmamak ve mümkün olduğunca objektif davranmak zorundadırlar.

...Bu yasal çerçeve içerisinde şikayetçi ve şikayetli avukatların, müvekkillerinin katılmış duygularına kendilerini alet ettirmek yerine, onları barıştıran, uzlaştıran ve hukuk içerisinde kalmalarını sağlayan bir yöntem izlemeleri ve dava konusu edilmiş sorunun adil bir şekilde çözümü için mahkemeye ve birbirlerine yardımcı olmaları yasal bir zorunluluk, mesleki bir görev ve etik bir değerdir.

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler bu açıklamalar ışığında değerlendirildiğinde, şikayetli ve şikayetçi avukatın müvekkilleri arasındaki dava uzadıkça, bu çekişmeden yararlandıkları, müvekkilleri arasındaki çekişmeyi kendi aralarında da sürdürdükleri, onlarla özdeşleştikleri yönünde izlenim yarattıkları, birbirlerini karşılıklı olarak şikayet etmiş olmalarından anlaşılmaktadır.

Disiplin yargılamasının amacı; verilecek kararlarla meslektaşlar arası etik değerlerin geliştirilmesine ve yüceltilmesine yardımcı olmak, avukatlık mesleğine kamunun güven ve inancını sarsacak davranışlara karşı mesleği korumaktır. Bu bakımdan Disiplin Kurulları, Avukatlık Yasası'nın 140/3 maddesi çerçevesinde Ceza Mahkemesi'nin kararıyla bağlı değildir.

Disiplin kurulları şikayete konu eylemleri değerlendirirken ceza yargılamasında olduğu gibi olayları dar olarak yorumlamaması, yukarıdaki amaca göre değerlendirme yapması gerekmektedir. Bu nedenle, ... Barosu Disiplin Kurulu'nun Ağır Ceza Mahkemesi kararını kendi kararına aynen gerekçe yapması, Avukatlık Yasası'nın 158/2. maddesinde gösterilen ilkeye aykırı olup yerinde ve doğru bulunmamıştır.

Ancak, dosya kapsamından şikayetçinin kendi eylemi ile şikayet konusu olaya sebebiyet verdiği anlaşılmaktadır. Hiç kimse kendi kusurlu eyleminin sonucunda kendi lehine bir sonuç elde edemez. Bir avukatın, karşı taraf vekili olan meslektaşına karşı, gerekçesi ne olursa olsun, kendi müvekkilleri tarafından fiziki saldırıda bulunulması karşısında tepkisiz kalması asla onaylanamaz. Bir avukatın karşı taraf avukatına saldırı için müvekkilini kışkırtması zaten düşünülemeyecek bir durumdur. Sonuçta şikayetli avukat saldırıya uğramış ve saldırgan mahkeme kararıyla ceza almıştır. Şikayetçi avukat, müvekkillerini denetleyemeyen veya müvekkili

üzerindeki etkisini yitiren bir avukat konumuna düşmüştür. Bu durumda bir avukatın, aynı kişilerin vekilliğini yürütmesine yasal bir engel olmasa da, etik bir olgu olarak vekillikten çekilmeyi de göz ardı etmemesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle, Baro Disiplin Kurulu'nun değerlendirmesinde hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

Karar gerekçesi ile sonuç yanlış anlaşılmalıdır. Dosyanın görüşmesi bugün gibi hafızamda canlı. Dosya öyle kötü idi ki, şikayetlinin cezalandırılması şikayetçinin ödüllendirilmesi olacaktı. O nedenle ceza verilmedi. Yoksa eylemin niteliği, temadisi, en az kınama cezası gerektiriyordu.

11. Mahkeme ara kararı ile bir defaya mahsus olarak tahsiline karar verilen nafakanın alacağıının sürekli olarak talep ve tahsili.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.06.2007 gün ve 2007/151 esas, 2007/205 karar sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından; şikayetli avukatın ... vekili olarak babası şikayetçi aleyhine ... 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2002/753 esas sayılı dosyası ile açtığı yardım nafakası davasının 12.03.2003 günlü oturumunda verilen ara kararla;

Şikayetlinin müvekkili (şikayetçinin kızı) ... lehine “bir defaya mahsus olmak üzere” 125 TL aylık nafakaya karar verildiği ve 23.06.2003 tarihinde davanın ret edildiği;

Mahkemenin ara kararıyla bir defaya mahsus olarak takdir ettiği aylık 125.00 YTL nafakanın alacağıının tahsili şikayetlinin ... 8. İcra Müdürlüğü'nün 2003/2786 esas sayılı dosyasıyla takip açtığı, şikayetçiye (borçluya) ödeme emri tebliğ edildiği, itiraz edilmeyen takibin kesinleşmesinden sonra, şikayetlinin 14.04.2003 günü şikayetçi borçlunun emekli maaşına haciz konulmasını talep ettiği, ilk maaş haczi kesintisinin 08.07.2003 günü dosyaya geldiği, sonraki tarihlerde her ay gelen maaş kesintisinin 10.03.2004 tarihine kadar alacaklı vekili olan şikayetli avukat tarafından icra dosyasından çekildiği;

Daha sonraki 2 maaş kesintisinin ise şikayetçi ...'ın talebi doğrultusunda kendisine verildiği ve şikayetçi tarafından ... 4. İcra Tetkik Hakimliği'nde 2004/186 esas sayılı dosyasıyla açılan davada verilen 2004/190 karar sayılı karar ile anılan icra takibinin iptaline karar verildiği ve kararın 8. İcra Müdürlüğü'ne ibrazı üzerine maaş haczinin fek edildiği ve icra takibinin işleminden kaldırıldığı;

Şikayetli; mahkeme kararı ile belirlenen nafaka miktarının çok çok üstünde fazla tahsilat yapmış ve ayrıca tahsil ettiği paraları yasaya uygun ve haklı hiçbir gerekçe olmaksızın müvekkiline ödemeyerek disiplin suçu işlemiştir.

...Hatalı haciz yazısının ...İcra Müdürlüğü'nün işlemlerinden kaynaklandığı, sorumluluğun icra müdürlüğünde olup, kendisinde olmadığını ve şikayetçinin yasal yollara başvuru ile itiraz hakkı olduğunu savunmuş ise de; Mahkeme ara kararı ile 1 defaya mahsus olarak tahsiline karar verilen nafakanın alacağına sürekli olarak talep ve tahsili hukuk kurallarını adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını her derecede yargı organında sağlamakla yükümlü avukatın sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Avukat, hukuk konusundaki bilgi ve deneyimlerini yasalar ve adalet yararına kullanma ödeviyle bağlı ve yükümlüdür. Avukatlık mesleğinin aynı zamanda bir kamu hizmeti olduğu asla unutulmamalıdır.

Avukat hukuki bilgi ve deneyimlerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına doğru olarak tahsile yükümlüdür.”⁴⁸

III. AVUKATLIK UNVANINI KULLANMA ZAMANI

Avukatlık Yasasının 9. maddesi, “Avukatlığa kabul, ruhsatnamenin verildiği andan itibaren hüküm ifade eder.

Aday böylece avukatlığa kabul edildikten sonra (avukat) unvanını kullanmak hakkını kazanır.

Aday böylece avukatlığa kabul edildikten sonra (Avukat) unvanını kullanmak hakkını kazanır. Durum Türkiye Barolar Birliğine bildirilir.

(Değişik fıkra: 13/01/2004 - 5043/1.md.) Ruhsatnameler ve avukat kimlikleri Türkiye Barolar Birliği tarafından tek tip olarak bastırılır ve düzenlenir. 8 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen şekilde Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca uygun bulma kararı verildiğinde ruhsatnameler Birlik Başkanı ve ilgili Baro Başkanı tarafından imzalanır. Avukat kimlikleri, tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmi kimlik hükmündedir.

Mesleğe kabul edilen avukata ruhsatname verilirken, baro yönetim kurulu önünde aşağıdaki şekilde andiçtirilir:

(Değişik fıkra: 02/05/2001 - 4667/8. md.) “Hukuka, ahlaka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağıma namusum ve vicdanım üzerine andiçerim.”

Avukatın andiçtirildiği, andın metnini de kapsayan bir tutanağa bağlanır ve

⁴⁸ Bkz. s. 255'deki 2002/267 E., 2003/8 K. sayılı karar, Bkz. s. 352'deki 2003/308 E. 2003/425 karar sayılı karar, Bkz. s. 297'deki 2003/322 E. 2004/3 K. sayılı karar; Bkz. s. 252 'deki 2004/150 esas, 2004/243 karar sayılı karar, Bkz. s. 132'deki 2004/242 E. 2004/347 K. sayılı karar; bkz. s. 396 'deki 2005/203 E. 2005/293 K. sayılı karar. bkz. s. 354'deki 2005/401 E. 2006/ 42 K. sayılı karar, Bkz. s. 193 'deki 2007/281 E. 2007/345 karar sayılı karar,

ilgilerin dosyasında saklanır. Tutanak baro yönetim kurulu üyeleri ile birlikte andiçen avukat tarafından imzalanır.” hükmünü amirdir.

Avukatlık unvanını kullanma zamanı Avukatlık Yasası'nın “Ruhsatname ve yemin” başlıklı 9. maddede düzenlenmiştir. Avukatlık stajının bitmiş olması avukatlığa kabul edilmiş ve bu unvanı kullanma hakkını kazanmış olmak anlamına gelmez. Avukatlığa kabul Türkiye Barolar Birliği'nce düzenlenen “ruhsatname”nin verildiği andan itibaren hüküm ifade eder. Stajyer avukat arkadaşlarımızın sabırlı olmalarını, ruhsatname almadan tabela asmamalarını, kartvizit dağıtmamalarını öneririm.

Avukatlık Yasasının 9/6. maddesi, “Hukuka, ahlaka, mesleğin onuruna ve kullarına uygun davranacağıma namusum ve vicdanım üzerine and içerim.” yemini ettikten sonra ruhsatnamenin verileceği ve ancak bundan sonra avukat unvanının kullanılabilceği hükmünü amirdir.

Uygulamada baroların kendi olanakları ile yarattığı düzenlemelerle “ruhsat töreni” yapmaktadır. Gerçekte de yeni bir meslektaşımızın barosu tarafından ailesine, yakınlarına, meslektaşlarına tanıtılması çok doğru bir davranıştır.

Bu vesile ile belirtmek istediğim bir husus var. Genelde bu törenlerde yemin ettirildikten sonra cübbe giydirilmektedir. Kanımca cübbe giydirilerek yemin ettirilmedi ki mesleğe adım atmanın hazzını, cübbenin manevi ağırlığını ve yemine sadık kalmamanın sorumluluğunu, meslek bilincini ömür boyu hissetsin ve yaşasın.

Avukatlık Yasasının 9/4. maddesi, “Avukat kimlikleri, tüm resmi ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmi kimlik hükmündedir.” hükmünü amir olmasına karşın, Avukat kimliğinin resmi belge olması yasa hükmü olmasına karşın engeller aşılammıştır. Ancak, avukatlık mesleğinin tarihsel geçmişi de nazara alındığında bu engeline kalkacağından adım gibi eminim. Her avukat birebir kimliğini kabul ettirmeye çalışmalı, kurumsal savaşıma son verilmemelidir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.12.2001 gün ve 2001/165 esas, 2001/240 karar sayılı kararı:

“... Avukat stajyeri ... hakkında, henüz stajını tamamlayıp ruhsatnamesini almadan ve “avukat unvanını kazanmadan büro açması ve avukat unvanı kullanarak kartvizit bastırıp dağıtması nedenleriyle açılan disiplin kovuşturması sonunda, Baro Disiplin Kurulu'nca, disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

Şikayete konu olan eylemin 13.11.2000 tarihli tutanakla saptandığı, 19.01.2001 tarihinde de şikayetliye yemin ettirilerek ruhsatnamesinin verilmiş olduğu, dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası'nın 9. maddesi hükmüne göre avukatlığa kabul ruhsatname-nin verildiği andan itibaren hüküm ifade eder ve aday avukatlığa kabul edildikten sonra "avukat" unvanını kullanmak hakkını kazanır.

Anılan yasanın 138. maddesinin değişiklikten önceki hükmüne göre de, baro levhasına kabul ve yazılmadan önceki eylem ve davranışlar, meslekten çıkarma cezasını gerektirmiş olmadıkça, disiplin kovuşturmasına konu olamaz.

Söz konusu 138. M. 02.05.2001 tarihli 4667 sayılı kanun ile değiştirilmiş ve "staj dönemi bu hükmün dışındadır" hükmü eklenmiştir. Bu suretle değişiklikten önce staj dönemindeki davranışlardan olayı disiplin kovuşturması yapılmadığı halde, değişiklikten sonra avukat stajyerlerinin staj dönemindeki eylem ve davranışları da disiplin hukuku yönünden denetim altına alınmış bulunmaktadır.

Ancak, Avukatlık Yasası'nın 138. maddesi, kovuşturma konusu eylemin ger-çekleştiği tarihten sonra yürürlüğe girdiğinden ve geçmişe yönelik olarak da uygu-lanamayacağından şikâyetli avukat stajyeri hakkında, staj dönemindeki davranış-larından dolayı disiplin kovuşturması yapılamaz."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.11.2007 gün ve 2007/281 esas, 2007/345 karar sayılı kararı:**

"... Şikâyetli avukat savunmasında, Bankacılık işlemlerinde işlem yapan müş-terilerin "Kimlik Tespiti Usulü" ile ilgili prosedürün uygulandığını, "Kara paranın Aklanmasının Önlenmesine Dair 4208 Sayılı Kanun" ile bu kanunun 15. maddesi uyarınca yayınlanan "4208 Sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik" ve aynı kanuna ilişkin "Mali Suçları Araştırma Kurulu tebliğleri" ile düzenlendiğini, Yönetmelik gereği "Kimlik Tespitine İlişkin Esaslar"ın 4. maddesi uyarınca ban-kacılık işlemlerinde işlem tutarının 2000,00 YTL (01.08.2003 tarihinden itibaren 12.000.00 YTL) veya muadili dövizi aşması durumunda ve bankacılıkla ilgili kasa ve hesap işlemlerinde "Kimlik tespiti usulü" başlığını taşıyan 6. madde uyarınca kimlik tespitinde kullanılacak belgelerin belirlendiğini, buna göre "Nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi ve pasaport" dışında herhangi bir hüviyet belgesi ile işlem yapılamayacağını bildirdiğini, kendisinin de Yasa ve Yönetmelik gereği talimat vermesi nedeniyle disiplin suçunun oluşmadığını bildirmiştir.

Şikâyetlinin savunması, çalıştığı kurumun uygulamasına yöneliktir ve bildirdi-ği yasa ve yönetmeliklere uygundur. Ancak belirtilen Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesine Dair Yönetmelik ve tebliğlerin Avukatlık Yasası'nın 9. maddesine aykırı olduğu da bir gerçektir.

Örneği dosyada mevcut "Şüpheli İşlem Bilgi Formu"nun tetkikinden görül-düğü üzere, şüpheli işlem yapanın kimlik ile ilgili bildirim formunda "Nüfus hüviyet cüzdanı, sürücü belgesi ve pasaport" yanında "diğer" belgeler bölümü de bulunmaktadır.

Bu formda göstermektedir ki, bankacılık işlemlerinde ve özellikle 12.000.00 TL altındaki işlemlerinde diğer hüviyet belgeleri de geçerlidir ve kullanılmaktadır.

Avukatlık Yasası'nın 9. maddesi, 4208 Sayılı Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesi'ne dair yasadaki sonradan çıkarılmış özel hüküm olup, 1136 Sayılı Avukatlık Yasası'nın 13.01.2004 tarih ve 5043 Sayılı Yasa ile yapılan değişiklikle yürürlüğe giren madde uyarınca "Avukatlık kimliği resmi belge hükmünde olduğu" bildirilmiştir.

Evrensel hukuk bilimi, daha sonra çıkan yasa hükmünün yönetmelik ve genelgeler ile etkisiz hale getirilemeyeceğini kabul etmiştir.

Gerek Avukatlık Yasası'ndaki açık hüküm ve gerekse Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesi'ne dair Yasa ve yönetmeliklerdeki istisnalara karşın şikâyetli avukatın bankacılıkla ilgili tüm işlemlerde, "Avukatlık kimliğinin" kabul edilemezliğine ilişkin görüşünün gerek yasa ve gerekse uygulamaya aykırı olduğu tartışmasıdır.

Yasaya rağmen vatandaşa tanınan istisna ve uygulamanın avukattan esirgenmesi kabul edilemez."

IV. AVUKATLIKLA BİRLEŞEMEYEN İŞLER

Avukatlık Yasasının 11. maddesi, "**Aylık ücret, gündelik veya kesenek gibi ödemeler karşılığında görülen hiçbir hizmet ve görev, sigorta produktörlüğü, tacirlik ve esnafılık veya mesleğin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan her türlü iş avukatlıkla birleşemez**"

Madde çok açık olup, avukatlık mesleğinin kutsallığı, onurunun korunması için zorunludur. Avukatlık mesleğinin kolektif itibar mesleği olduğu, yasa koyucunun "mesleğin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan her türlü işi" yasakladığı göz önüne alındığında bire bir meslektaşlarımızın ve Baro Yönetim Kurulları'nın ve daha kapsamlı, duyarlı ve etkin mücadelesinde azımsanmayacak fayda vardır.

1. Ticareti avukata yasak eden yasa koyucunun amacı.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.12.2005 gün ve 2005/286 esas, 2005/383 karar sayılı kararı:**

"... Dosyada ki bilgi ve belgelerden, şikâyetli avukatın ... İh. San. Tic. Ltd. Şti. adına şikâyetçi ... Danışmanlık AŞ ile "tek satıcılık sözleşmesi"ni imzaladığı, 150.000 dolar tutarında iki adet bonoyu teminat olarak verdiği, 150.000 dolar sözleşme beldelini aldığı, şirketin idare ve şirketi temsile mecbur olduğu sonucu çıkartılamaz.

Zira limitet şirket ortaklarının dışarıdan müdür tayin yetkisi yasa koyucu tarafından tanınmıştır. Ayrıca müdürlerin TTK M. 321 de yetkileri, M. 342 de

sorumlulukları belirtilmiş olup, TTK M. 20 uyarınca şirket müdürünün faaliyeti tam anlamı ile ticari faaliyettir.

Ticareti avukata yasak eden kanun koyucunun amacı, hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis etmekle yükümlü avukatı, ticari faaliyetten doğan, ihtiyati haciz, ihtiyati tedbir, iflas, hapis vs. gibi davalara maruz bırakmamak, mesleğe gerek olan zamanı sınırlamamak ve özellikle avukatın bağımsızlığının kaybedilmesi, avukata duyulması zorunlu güven duygusunun sarsılması, endişesidir.

İncelenen dosya içeriğinden, şikayetli avukatın eyleminin Avukatlık Yasası'nın 11, 12, 38/d maddeleri ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 2 ve 4. maddelerine aykırı olduğu anlaşıldığından, Baro Disiplin Kurulu'nun eylemin disiplin suçunu oluşturduğuna ilişkin değerlendirmesinde hukuki isabetsizlik görülmemiştir.”

2. Serbest avukat olarak bürosu olan avukat, işçi statüsünde herhangi bir kuruma bağlı olarak çalışamaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.01.2002 gün ve 2001/190 esas, 2002/18 karar sayılı kararı:

“... Avukatın Belediyede geçici işçi statüsünde ve ücret karşılığında yaptığı iş, 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 11. maddesi hükmüne göre Avukatlıkla birleşemeyen işlerdendir.

Şikayetlinin böyle bir işte çalıştığı, ... Belediyesi Personel ve Eğitim Müdürlüğü'nün 13.09.2000 tarih ve 0.3/4515 sayılı yazısıyla belgelendirilmiştir.”

3. Kat maliki olmayan avukatın yöneticilik görevini üstlenmesi kabul edilemez.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.02.2005 gün ve 2004/359 esas, 2005/35 karar sayılı kararı:

“... Dosyanın incelenmesinde; şikayetlilerin 2. Etap Toplu Konutlar ... Ticaret Merkezi'nin, şikayet tarihinde yöneticileri olduğu, şikayetçiye yazılan mektuplardan anlaşılmıştır.

Ayrıca, şikayetçilerin söz konusu işyerinde mülk sahibi olmadıkları da tartışmasızdır.

Yönetici seçilmek ve seçimle kabul edilen görev ve sorumlulukları üstlendikten sonra, işletme projesinde kabul edilen, yönetici ücretinin ödenmemiş olması yuvarıkta kabul edilen ilkelerin zedelenmediği anlamına da gelmemektedir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.10.2008 gün ve 2008/248 Esas, 2008/376 karar sayılı kararı:**

“... .. İdare Mahkemesi 27.09.2007, 2005/746 Esas, 2007/1227 Karar sayılı kararında; “.....1136 sayılı Avukatlık Yasasının 158. Maddesinde, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kuruluna disiplin cezaları konusunda takdir hakkı tanınsa da, şikayetli avukatlar hakkında, karara dayanak oluşturan işlem dosyası incelendiğinde, Avukat ...'ın 10.06.2002 tarihinde Toplu Yapı Yönetim Planının 16. maddesi gereğince dışarıdan yönetici olarak seçildiği, söz konusu planın 17. maddesinde yöneticilere ücret ödeneceğinin belirtildiği, ancak ücret karşılığı yöneticilik görevinin 1136 sayılı Yasanın 11. maddesi gereğince avukatlıkla bağdaşabilen işler arasında sayılmadığı, aynı Yasanın 12. maddesi uyarınca da avukatlıkla birleşebilen işlerden olmadığı görülmüştür.

Öte yandan, şikayet edilen avukatlardan ...”ında 11.06.2000 ve 06.06.2001 tarihlerinde dışarıdan yönetici olarak seçildiği, müştekinin adı geçen bu avukat ile ilgili olarak yaptığı şikayetin 1136 sayılı Yasanın 11 ve 12. maddeleri uyarınca kabul edildiği ve kınama cezası verildiği, böylece yönetici olarak seçildiği anlaşılan Avukat ...'ın durumunun, Avukat ... ile aynı olduğu ve benzer şekilde değerlendirilmesi gerektiği açıktır.

Bu durumda, şikayet edilen Avukat ... ile ilgili itirazın reddi yolundaki dava konusu Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararları 1136 sayılı Yasa hükümlerine aykırıdır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline...” denilmektedir.”

4. Avukat, taşınmaz kendi mülkiyeti de olsa cafe işletmeciliği, kooperatif ortağı olarak ticaret yapamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.02.2007 gün ve 2006/455 esas, 2007/45 karar sayılı kararı:**

“... Dosya incelendiğinde, ... Vergi Dairesi'nin 8.5.2006 gün ve 5703 sayılı yazısında, ... Lokanta ve Kafeterya İşletmeciliği'ne 9.930.126.593 vergi kimlik numaralı mükellef ...'in 03.08.2005 tarihinden itibaren başladığı ve halen faaliyetinin devam ettiği,

... Vergi Dairesi'nin 08.05.2006 gün ve 5702 sayılı yazısında, şikayetli Av. ...'un serbest avukatlık yaptığı, ticari faaliyetinin bulunmadığı,

SSK Başkanlığı'nın 07.03.2006 gün ve 5535 sayılı yazısında, 20.886.509 sigorta sicil numaralı ...'in 01.05.1998 tarihinden itibaren Av. ... unvanlı işyerinde çalıştığı ve primlerinin yatırılmış olduğu bildirilmiştir.

... Gazetesi'nin 19.12.2005 günlü sayısının birinci sayfasında "... 'e Turizm Belgesi" başlıklı haber de, şikayetli avukatın elinde turizm belgesi ile fotoğrafı bulunmakta ve "...İşletme sahibi Av. ..., kalitedeki farklılığın belgelendiğini, bundan sonra da hep daha iyisini yapma anlayışı ile çalışmaya devam edeceklerini kaydetti." haberi verilmektedir.

... Gazetesi'nin 02.01.2006 tarihli sayısınının 14. sayfasında "... Cafe" deki yılbaşı kutlamaları ile ilgili fotoğraflar ve haberler yer almakta, haberde "... Cafe İşletmecisi Av. ...'un, 2006'yı kendi mekanlarında karşılayan tüm ...'lere teşekkür ederek, yeni yılın tüm vatandaşlara hayırlı, sağlıklı bir yıl olmasını temenni etti." şeklinde fotoğraflı haberi yer almaktadır.

...Şikayetli avukat, şikayete konu cafenin bulunduğu taşınmazın kendi mülkü olduğunu, bunun disiplin suçunu oluşturmayacağını savunmuştur. Bir avukatın taşınmaz sahibi olmasını engelleyen bir kural mevzuatımızda yoktur. Bu nedenle şikayetli avukatın taşınmazın sahibi olmasının yasaya aykırı bir yönü olmadığından bu konuya ilişkin savunması haklıdır.

Şikayetli avukat, ticari işletmenin kendisi ile bir ilgisinin olmadığını savunmuştur. Bir kişinin sadece ticaretle uğraşmasını engelleyen bir kural da yasalarda yoktur. Engelleyici ve düzenleyici kural, disiplin kovuşturmasına konu olayda olduğu gibi tacirlik ve esnaflık gibi ticari faaliyetin, avukatlık mesleği ile birlikte yapılmasıdır.

İşletmeci olarak görünen ...'in, şikayetli avukatın bürosunda çalışan sigortalı işçisi olduğu, aralarında 01.05.1998 yılından beri süren bir hizmet ilişkisinin bulunduğu dosyadaki belge ve bilgilerden anlaşılmaktadır.

Her ne kadar turizm belgesinin ...'in adına ve vergi dairesi kayıtlarına göre de işyerinin işletmecisi olduğu görülmekte ise de, gazetelerde çıkan haberlerden, fotoğraflardan, açıklamalardan ve hizmet ilişkisinden, şikayetli avukatın gerçek işletmeci olduğu da açıkça anlaşılmaktadır.

Bazı kurallara uyulmuş görünerek, gerçek amacın gizlenmesi ve yasanın yasakladığı bir amacın elde edilmesi, hukuken himaye edilemez.."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.05.2015 gün ve 2015/181 esas, 2015/363 karar sayılı kararı;

İncelenen dosya kapsamından, 28.03.2012 günlü şikâyet dilekçesinde Şikâyetli avukatın aynı zamanda ... Sitesinde ticaretle uğraşmakta olduğunu belirtildiği, dilekçe ekinde "... Otomotiv" adı ile T. Ç. – C. Ş.'e ait kartvizitin ve 15.09.2010 ve 15.11.2010 tarihli; satıcısının M. Y., alıcısının C. Ş. olduğu 2 adet oto satış sözleşmesi suretinin yer aldığı,

Şikâyetli avukat C. Ş'e ait "... Otomotiv" başlıklı Şikâyetli avukatın da ismin yer aldığı kartvizit aslının ve 15.09.2010 ve 15.11.2010 tarihli oto satış sözleşmesi suretlerinin olduğu,

Dosya kapsamına göre Şikâyetli avukatın Yasanın 11. maddesinde öngörülen ticaret yasağına karşın oto alım satım işi ile de uğraştığı, satın aldığı 2 adet oto karşılığında verdiği senet bedelini zamanında ödemediği ve bu nedenle taahhüdü ihlal ve yedieminliği suiistimal iddialı ceza davalarına muhatap olduğu dosya kapsamı ile tartışmasıdır."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.06.2013 gün ve 2012/856 esas, 2013/385 karar sayılı kararı;

"... İncelenen dosya kapsamından şikâyetli avukatın ... Esnaf ve Sanatkârların Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifinin 99 sırada kayıtlı üyesi olduğu, kooperatifin imalat ve tamiratla ilgili meslek kollarında faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârla ile sanayicilerin, günün icaplarına uygun modem ve teknik şartları haiz birer işyerine sahip olmalarını sağlamak ve topluluğun genel hizmetlerin karşılayacak tesisleri içine alan bir küçük sanayi sitesi kurmak olduğu, 03.10.2006 tarihli satış sözleşmesi ile kooperatif arsasından 2000 m2 haricen satın aldığı görülmektedir.

Şikâyetli avukatın 27.04.2012 günlü savunma dilekçesinde de bildirdiği üzere "Kooperatifin genel kurullarına katıldım. Çünkü istemeden üye olduğum kooperatifin uhdesinde 2000 m2 arsam vardı ve bölüp bana veremiyorlardı. Bende belirledikleri aidatı ödeyip işyeri sahibi olmak durumda kaldım. Haklarımı savunmak için de genel kurullara katıldım. Belirlenen tüm aidatları ödedim." sözleriyle Avukatlık Yasasının 11, 34 maddelerine aykırı davrandığı tartışmasıdır."

5. Adi ortaklık avukatlıkla birleşmez.

•Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.09.2008 gün ve 2008/240 esas, 2008/362 karar sayılı kararı:

"... Dosyada bulunan 05.07.2007 tarihli "sözleşmedir" başlıklı belgenin incelenmesinde, 06.04.2007 tarihinde yapılacak otopark ihalesinin-..... ortaklığında kalması halinde teminatıntarafından yatırılacağı, ortaklığın bütün sermayesinintarafından konulduğu, olabilecek muhtemel riskler için adreslerini belirttiği iki taşınmazın teminat gösterildiği, hisse oranlarının %80, %20 olarak belirlendiği, ...nın bedenen çalışacağı, tarafların edimlerini yerine getirmemesi halinde ödenecek cezai şartın miktarı, otoparkın nasıl işletileceği ve karın nasıl paylaşılacağı, özellikle 4.8. maddesinde Avukatlık Yasasına göre bir avukatın şirket ortağı olabilese de otopark işletmesini üstlenemeyeceğinden dolayının iş bu sözleşmenin işletmecisi sıfatını üstleneceği kararlaştırılmış ve bu belge şikâyetli avukat tarafından da imzalanmıştır.

.... tarafından yapılan şikâyet sebebiyle alınan beyanlar ve ... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2007/1-167 sayılı takipsizlik kararındaki açıklamalardan ihalenin sözleşmeye uygun olarak adına alınarak otoparkın işletilmeye başlandığı, ancak daha sonra ihtilaf çıktığı anlaşılmaktadır. Şikâyetli avukatın sözleşmenin uygulamaya geçmediği, feshedildiği yönündeki savunması, bu yönde bir fesih belgesi sunulmadığı için, sözleşmenin kendi adına değil babası adına yapıldığı yönündeki savunması da sözleşmedeki açık hükümler karşısında geçerli görülmemiştir.

Kovuşturma konusu sözleşme, şikâyetli avukat ile ortağı arasında akdedilmiş bir adi ortaklık sözleşmesi niteliğindedir. Borçlar Yasası'nın 520. maddesi adi ortaklığı "... onunla iki veya ziyade kimseler, saylerini ve mallarını müşterek bir gayeye erişmek için birleştirmeyi ilzam ederler" şeklinde tarif etmektedir. Hukukumuzda adi ortaklık sermaye ortaklığı olarak değil, şahıs ortaklığı olarak nitelendirilmekte olup, Avukatlık Yasasında avukatların ortaklığına izin verilen şirketler sermaye şirketleri veya onların yönetim sorumluluğu olmayan ortaklarıdır. Zaten şikâyetli avukatın taraf olduğu sözleşmenin 4.8. maddesinde de, şikâyetli avukat tarafından bu ortaklığın Avukatlık Yasası'na uygun bulunmadığı için, işlemlerin diğer ortak tarafından ve onun adına yürütüleceği hükmü dahi, bu yasağın şikâyetli tarafından da bilindiğini göstermektedir.⁴⁹

6. Kamuda görevli Yardımcı Doçent serbest avukatlık yapamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.04.2009 gün ve 2009/90 esas, 2009/226 karar sayılı kararı:**

"... Dosyanın incelenmesinden, şikâyetli avukatın şikâyet tarihinde yardımcı doçent unvanı ile öğretim görevi yaptığı ve aynı zamanda şikâyetçinin açtığı dava da avukat sıfatıyla karşı taraf vekilliğini yürüttüğü anlaşılmaktadır. Taraflar arasında bu konuda bir anlaşmazlık da bulunmamaktadır.

1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın "AVUKATLIKLA BİRLEŞEMEYEN İŞLER" başlıklı 11. maddesine göre "Aylık, ücret, gündelik veya kesenek gibi ödemeler karşılığında görülen hiçbir hizmet ve görev, sigorta produktörlüğü, tacirlik ve esnafılık veya meslekin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan her türlü iş avukatlıkla birleşemez."

Yasanın "AVUKATLIKLA BİRLEŞEBİLEN İŞLER" başlıklı 12. maddesiyle yukarıda anılan genel hükme bazı istisnalar getirilmiştir. Kovuşturma konusu olayla ilgili istisna hükmü 12. maddenin b bendinde yer almakta olup, 4667 sayılı Yasa ile bu bent hükmü; "Hukuk alanında profesör ve doçentlik," şeklinde düzenlenmiştir. Yasanın değişiklikten önceki halinde profesör ve doçentlere tanınan haktan yar-

⁴⁹ Bkz. s. 596'deki 2003/341 E. 2003/9 K. sayılı karar,

dımcı doçentlerin yararlandığı anlaşılmaktadır. Yasa Koyucu, değişiklikle yardımcı doçentleri istisna kapsamından çıkartmıştır.

Her ne kadar avukatlığa kabul ile ilgili olarak Yasanın 4. maddesinde, "... yardımcı doçentlik görevlerinde dört yıl, hizmet etmiş olanlarda 3. maddenin (c) ve (d) bentlerinde yazılı koşullar aranmaz" şeklinde bir ibare bulunmakta ise de, bu olanak sadece staj yükümlülüğünden muafiyet için yardımcı doçentlere getirilmiş bir kolaylık olup, bu hükmü başka şekilde değerlendirmek mümkün değildir.

Bu bakımdan Baro Disiplin Kurulu'nun olayı bağlamı dışında değerlendiren yorumuna katılmak mümkün görülmemiştir. Kaldı ki, Yasanın 5. maddesinin (d) fıkrasında, Avukatlık mesleki ile birleşmeyen bir işle uğraşmak, avukatlığa kabulde engel olarak sayılmıştır.

Bu nedenlerle, şikâyetli avukatın yardımcı doçent unvanı ile öğretim görevliliği yaptığı sırada serbest avukat olarak duruşmalara girerek avukatlık yapması yasal olarak mümkün görülmediğinden şikâyetli avukatın eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır."⁵⁰

7. Staj dönemi de madde kapsamındadır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.06.2014 gün ve 2014/185 esas, 2014/360 karar sayılı kararı;

"... Şikâyetli avukatın Mahkeme stajını 31.08.2009 – 02.03.2010, avukat yanı stajını 03.03.2010 – 06.09.2010 tarihleri arasında yaptığı ve Baro Başkanlığı'nca 02.12.2010 tarihli staj bitim belgesinin verildiği,

Davacı şikâyetli avukat ile davalı ... Eğitim İnsan Kaynakları Ltd. Şti. arasında ... 1. İş Mahkemesi'nin 2011/715 Esas sayılı dosyası ile görülen alacak davasında Mahkeme'ce Baro Başkanlığı'na yazı yazılarak şikâyetli avukatın 01.07.2010 tarihinde avukatlık stajını tamamlayıp tamamlamadığının ve staj dönemi içerisinde bir işte çalışıp çalışmadığının sorulduğu, Baro Başkanlığı'nca verilen 07.02.2012 tarih, 683 sayılı cevapta 31.08.2009 – 06.09.2010 tarihleri arasında Baro Başkanlığı nezdinde tamamladığı ve staj süresi içerisinde ücret karşılığı herhangi bir işte çalışmadığının SGK Başkanlığı sorgusundan anlaşıldığının belirtildiği,

... Eğitim İnsan Kaynakları Ltd. Şti. ile şikâyetli avukat arasında belirli süreli iş sözleşmesi akdedildiği, sözleşmenin başlangıç tarihinin 01.07.2010 bitiş tarihinin ise 30.06.2011 tarihi olarak belirtildiği, 3.000,00 TL aylık net ücretin ve yapılacak işin konusunun öğretmenlik olarak belirlendiği,

Şikâyetli avukatın stajının üç ay süre ile uzatılmasına ilişkin Baro Yönetim Kurulu'nun 03.10.2013 gün ve 58/7 sayılı kararının TBB Yönetim Kurulu'nun

⁵⁰ Bkz. s. 176'deki 2006/454 E. 2007/44 K. sayılı karar.

21.12.2013 gün ve 2013/1119 Esas, 2013/115 Karar sayılı kararla “Avukat F. E.’in avukatlık stajının iptaline ve adının baro levhasından silinmesine, avukatlık ruhsatnamesinin geri alınmasına” karar verildiği, kararın Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü’nün 24.01.2014 gün ve 1795/2072 sayılı “oluru” ile onanarak kesinleştiği,

...Şikâyetli avukatın staj döneminde 01.07.2010 ile 06.09.2010 tarihleri arasında ... Eğitim İnsan Kaynakları Ltd. Şti.’de eğitimci olarak yer aldığı dosya kapsamı ve kabulü ile tartışmasıdır.

Stajyer avukat staj döneminde Avukatlık Yasası ve TBB Meslek Kurallarına uygun davranmak zorundadır. Bu nedenle aylık, gündelik gibi ücret karşılığı herhangi bir işte düzenli olarak çalışmak nasıl avukata yasak ise stajyere de yasaktır.”

V. AVUKATLIKLA BİRLEŞEBİLEN İŞLER

Avukatlık Yasası’nın 12. maddesinde ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Avukatın sermaye şirketlerine katılımı ile sosyal hayatta daha fazla yer alması gerektiği görüşü ile yazıktır ki yasaya tuzak maddeler girmiştir.

Avukatlık mesleğinin kutsallığı ticari hayatın risklerini taşımayacak kadar önemlidir.

Mesleğin yüceliği ve toplumdaki itibarı, sizi pazarlık bilmeyen insan haline getirir. Hiç farkında dahi olmazsınız sürecin. Ben kırk yıla yakın meslek hayatımda avukatlık onuru ile birlikte ticareti başarıyla götüren ve yatırım yapan görmedim. Gördüklerim de hem kişisel servetlerinden hem de mesleklerinden oldular.

Meslek andı için avukatın bence tek sorumluluğu vardır. Ya avukatlığı tercih edecek, ya da tacirliği.

1. Memur statüsünde çalışan avukat serbest iş alamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 18.05.2002 gün ve 2002/13 esas, 2002/148 karar sayılı kararı:**

“... Şikâyetlinin ... AŞ Bölge Müdürlüğü’nde 1993-1998 yılları arasında 399 sayılı kanun hükmünde kararnameye göre Emekli Sandığı’na tabi kadrolu avukat olarak çalıştığı süre içinde, serbest avukat olarak da faaliyet gösterip iş üstlendiği ve takip ettiği dosyadaki bilgi, belge ve şikâyetlinin beyanlarından anlaşılmaktadır.

1136 sayılı Avukatlık Yasası’nın 12. maddesinin son fıkrası hükmüne göre bir kadroya bağlı olarak aylık veya ücreti devlet, il veya belediye bütçelerinden yahut devlet, il veya belediyelerin yönetimi ve denetimi altındaki daire, müessese veya şirketlerden verilen müşavir ve avukatlar, yalnız bu daire, müessese ve şirketle-

re ait işlerde avukatlık yapabilirler. Kovuşturma konusu olayda söz konusu yasa hükmünde tanımlanan statüye sahip şikâyetli avukat, yasaya aykırı olarak serbest avukatlık da yaptığından kusurlu bulunmuştur.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 26.07.2013 gün ve 2012/866 esas, 2013/539 karar sayılı kararı;

“... 1136 sayılı Avukatlık Yasası’nın 12. maddesinin son fıkrası hükmüne “göre bir kadroya bağlı olarak aylık veya ücreti devlet, il veya belediye bütçelerinden yahut devlet, il veya belediyelerin yönetimi ve denetimi altındaki daire, müessese veya şirketlerden verilen müşavir ve avukatlar, yalnız bu daire, müessese ve şirketlere ait işlerde avukatlık yapabilirler.” hükmünü amirdir.

Şikâyetli avukatın kurumu personelinin yargılandığı ceza davasını üstlenmesi veya bir başka kadrolu kurum avukatını savunma yapma hususunda zorlamasına çalıştığı kurum bakımından bir sakınca görülmesi de, kurum dışındaki mesleki faaliyetin sürdürebilmesi için “büro edinme zorunluluğu” bulunmaktadır. (Avukatlık Yasası madde 43/1). Bu nedenle, adı geçen ... Genel Müdürü’nün bu faaliyete izin vermesi, büro edinme zorunluluğunu ortadan kaldıran bir neden oluşturamaz.

Olayın bir diğer vahim boyutu da kovuşturma konusu olayda olduğu gibi “görevi ihmal suçundan” yargılanan kurum personelinin yine kurum personeli tarafından savunularak Avukatlık Yasası 38/a ve 38/b maddelerindeki ilkelerin yok sayılmasıdır. Dün suçladığınız ve hakkında dava açılmasına neden olduğunuz kişiyi bugün savunmak elbette ki erdemdir. Ancak bu yapılırken de yasalara saygılı olmak da ister genel müdür isterse baş hukuk müşaviri olsun herkesin, özellikle avukat unvanını taşıyanların görevidir.

Ancak, kovuşturma konusu olayda önemli olan bir diğer husus da, Avukatlık Yasası 56. madde hükmüne aykırı olarak vekâletname düzenlenmesidir. Özel bir işte gerek kurum ve gerekse kişisel vatandaşlık numarası kullanılarak vekâletname çıkartılmasının Noterliği bilinçli ve kasıtlı bir şekilde yanıltma olduğunu ve bunun Avukatlık Yasası 56. maddeye aykırılık olduğu savun onayını verenler de dahil iyi düşünmeli iç yönetmelikle yasa dolanılmamalıdır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.09.2014 gün ve 2014/332 esas, 2014/579 karar sayılı kararı;

“... Dosyanın incelenmesinde, şikâyetçinin ... Bankası ... İl Müdürlüğü’nden ... İl Müdürlüğü’ne atanması üzerine İdare Mahkemesine açmış olduğu “İptal davası” sonrasında gelişen olaylar nedeniyle ... Bankası Genel Müdürü H. A. ile karşılıklı olarak Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurularında buldukları, H. A. tarafından şikâyetçi aleyhine manevi tazminat davası açıldığı bu dosyalarda Genel Müdür H. A.’un şikâyetli avukatlar tarafından temsil edildiği anlaşılmaktadır.

Dosya kapsamına göre şikâyetli avukatların H. A. tarafından yapılan ve H. A. aleyhine yapılan tüm suç duyurularında ve son olarak H. A. tarafından şikâyetçi aleyhine açılan manevi tazminat davasında vekil sıfatıyla görev yaptıkları sabittir. Bu konu taraflarca da kabul edilmektedir.

Çözümlemesi gereken sorun şikâyetli avukatların savunmalarında belirttikleri görevlendirme ile ilgili kuralın olayda uygulanabilir olup olmadığıdır. Yönetmelikte açıkça “görevleri ile ilgili işlerden dolayı banka elamanları aleyhine üçüncü şahıslar tarafından açılan davalar” ibaresine yer verilmiştir. Bu ifade banka elamanları tarafından üçüncü şahıslar aleyhine açılacak davaları kapsamaktadır. Ayrıca manevi tazminat sıkı sıkıya şahsa bağlı bir hak olup dava dilekçesi içeriği de bunun şahsi bir hak olduğunu doğrulamakta netice bölümünde de “30.000,00 TL manevi tazminatın davalıdan tahsili ile müvekkilimize ödenmesi” ifadesi kullanılarak bu husus doğrulanmaktadır.

Savunmaya konu edilen görevlendirmenin kapsamı ve şikâyete konu davanın sıkı sıkıya şahsa bağlı bir hakka ilişkin olduğu nazara alındığında kamu görevlisi olan ve serbest çalışmayan hatta yasal hakkını kullanarak baroya kayıtlı dahi olmayan şikâyetli avukatların özel vekâletname alarak ... Bankası Genel Müdürü'nün şahsı adına açtığı manevi tazminat davasında vekil olarak görev yapması özen yükümlülüğünün açık bir ihlalidir.”

2. Limited şirket müdürlüğü avukatlıkla bağdaşmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 10.02.2006 gün ve 2005/372 esas, 2006/32 karar sayılı kararı:**

“...s Cafe adlı işyerinin ... Elektronik Gıda Turizm Tekstil Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine ait olduğu, şikayetli avukatında, şikayet tarihinde bu şirketin ortağı ve aynı zamanda müdürü olduğu, şikayetlinin 24.01.2004 tarihli ifadesi ve ibraz ettiği Şirket yönetim kurulu kararından anlaşılmaktadır.

...Limited şirket ortağı ve müdürü olan avukatlar açısından konunun değerlendirilmesi halinde;

Yerleşik Yargıtay kararlarında da belirtildiği gibi, limited şirket, müdürleri aracılığı ile temsil edilirler ve müdürler anonim şirketteki “idare meclisi” niteliğindedir. (Yargıtay TD, 12.03.1971 T.2366/1932). Zaten Türk Ticaret Kanunu'nun 542. maddesi, “Müdürlerin sahip oldukları idare ve temsil yetkisinin şümul ve tahdidi hakkında, anonim şirketin idare meclisine dair olan 321. m. hükmü tatbik olunur.” hükmü ile limited şirket müdürleri ile anonim şirket idare meclisinin hukuki nitelik olarak eşdeğer olduğunu kabul etmektedir.

Kurumsallaşmış, profesyonel yöneticileri tarafından yönetilip, tüm ticari faaliyetleri yönlendirilen, çok ortaklı bir limited şirkette, avukatın anonim şirket yö-

netim kurulu başkanı gibi bir temsil görevi yapması halinde, Avukatlık Yasası'nın 12/f Maddesindeki açıklık karşısında yasak kapsamına girmeyeceğini kabul etmek mümkündür. Ancak, tarihsel gelişimi içerisinde, avukatın bağımsızlığını, saygınlığını korumak amacı ile getirilip çok yerinde bir yasaklama olan ticaret yapma yasağının korunması ilkesi açısından değerlendirme yapılması halinde bu ilkenin korunmasının gerektiği de açıkça bellidir.

Bir avukatın, mesleğini icra ederken kendi adına ve bizzat göstereceği bir faaliyet olarak ticaret yapması mümkün bulunmadığı açık iken, bu yasağı delmek için örneğin eşi, kardeşi veya yakınları ile görünürde bir limited şirket kurup, onun müdürü olarak şirketin bütün ticari işlemlerini yürütür biçimde, ticaretin içinde yer almasına onay vermek, yasanın koyduğu yasağın amacının değerlendirme dışında tutulmasına sebep olacaktır.

Avukatlık Yasası'nda baskın hüküm ticaret yapılmasının mümkün olmadığı, istisna olarak da 12. maddede yazılı hallerde bu kısıtlı yasağın uygulanmamasıdır. Şu halde, istisnaların değerlendirilmesinde asıl amacın ortadan kalkmasına olanak vermemek gerekeceği de muhakkaktır.

Medeni Kanun'un 2. maddesi, "Bir hakkın açıkça kötüye kullanılmasını hukuk düzeni korumaz." hükmünü taşımaktadır. Bir genel hukuk prensibi olan "hakkın suiistimalinin önlenmesi" kuralı karşısında, Avukatlık Yasası'nın 11. maddesindeki ticaret yapma kuralının, "kanuna karşı hile" yoluyla bertaraf edilmesine yol açacak girişimlere sebep olmamak gerekmektedir.

Bu durumda, yukarıda belirtildiği gibi, yasanın istisna hükmünde benzeri diğer şirketlerin nitelikleri de gözetilerek avukatların sembolik ve temsili biçimde limited şirket müdürlüklerini Avukatlık Yasası'nın 12/f maddesi kapsamı içinde saymak, ancak avukatın, yasanın 11. maddesindeki genel ticaret yapma yasağını ortadan kaldırmak amacı ile Medeni Kanun'un 2. maddesine aykırı olarak, hem avukatlık hem ticaret yapabilmeyi sağlamak şeklindeki az sayıda ortak ile kurulmuş ve avukatın müdür sıfatıyla şirketin tüm ticari işlemlerin içinde ve başında yer aldığı durumları 11. M.deki yasak kapsamında kabul etmek gerekmektedir.

Bu sebeple limitet şirket müdürlüğü avukatlıkla birleşemeyen işlerden olduğundan, şikayetten sonra ayrılmış olsa bile şikayetlinin limited şirket müdürü olması sebebiyle eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.11.2008 gün ve 2008/356 esas, 2008/486 karar sayılı kararında yukarıdaki gerekçeye ilaveten;**

"... Bu şirketlerdeki ortaklığın ortak özelliği, "esas sermayesi muayyen, borçlarından dolayı mamelekiyle mesul ve ortakların mesuliyetinin taahhüt etmiş oldukları sermaye ile sınırlı" olmalarıdır (T.T.Y. 269, 503). Komandit şirketlerde

komandite ortağın ve kolektif şirketlerde ortakların mesuliyeti, alacaklılarına karşı tahdit edilmemiş ortaklıklardır. (T.T.Y. 153, 243) Görüldüğü üzere yasa koyucu, ortak yönleri taahhüt edilmiş sermaye ile sınırlı olan sermaye ortaklıklarını avukatlıkla birleşebilen işlerden kabul etmiş, her türlü borçlarından dolayı alacaklılarına karşı sınırsız sorumlu, iflasa tabi olan kolektif ve komandit şirketlerdeki komandite ortaklığı yasaklamıştır.

T.T.Yasası'nın 556. maddesinin yollaması ile T.T.Yasası'nın 309, 336, 341. maddeleri gereği ortaklığı zarara sokan ortak müdürlerinin sorumluluğu payı ile sınırlı olmayıp, bu nedenle oluşan zararlardan şirkete ve şirket alacaklılarına karşı şahsen de sorumludurlar. (Yargıtay, T.D. 19.01.1970 T. E.5348 K. 208, T.D. 16.11.1970 T. E.2235, K.4464, 11. H.D. 25.11.1980 T. E. 4746, K.5479 kararları)

Şirket Müdürünün; 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkındaki Kanunun mükerrer 35. maddesi uyarınca, şirket vergi borçlarından şahsi mal varlıkları ile sorumluluğu, 3167 Sayılı Çekle Ödemenin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkındaki Yasa'nın 16/2. maddesinin, "bu suçun, organ veya temsilcisi tarafından tüzelkişi yararına işlenmesi halinde özel hukuk tüzel kişisi hakkında da birinci fıkra uyarınca para cezasına hükmolunur." hükmü uyarınca da karşılıksız çek keşide eden hesap sahipleri yanında yetkili temsilci sıfatıyla hapis cezası ile cezalandırılması, İcra İflas Yasası 333/a maddesindeki, "...ticaret şirketlerinde hukuken veya fiilen yönetim yetkisine sahip olanlar." tanımından dolayı alacaklıların uğradıkları zarardan her an ceza tehdidi altında bulunduğu kuşku götürmez bir gerçektir."

Gerekçesi ile Limited şirket müdürlüğünün neden avukatlık birleşemeyeceği açıklanmıştır. Gerçekte de ticareti avukata yasak eden kanun koyucunun amacı, hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis etmekle yükümlü avukatı, ticari faaliyetten doğan, ihtiyati haciz, ihtiyati tedbir, iflas, hapis vs. gibi davalara maruz bırakmamak, mesleğe gerek olan zamanı sınırlamamak ve özellikle avukatın bağımsızlığının kaybedilmesi, avukata duyulması zorunlu güven duygusunun sarsılması, endişesidir. Bu nedenledir ki, Avukatlık Yasası'nın 12-f maddesi hükmü gereği avukat limitet şirket ortağı olabilirse de, müdürlük görevini yapamaz.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.03.2014 gün ve 2013/734 esas, 2014/158 karar sayılı kararı;

"... İncelenen dosya kapsamında; Yönetim Kuruluna sunulan raportör raporunda "Av. H. S.'in, gerek ... Ticaret Odasından gelen yazı gerekse savunma dilekçesindeki kendi beyanı ile limitet şirket kurucusu, ortağı ve müdürü olduğu tartışmasızdır.

Tartışmalı olan husus baroya kayıtlı bir avukatın "limited şirkette kurucu üye

ve şirket müdürü” olmasının 1136 sayılı Avukatlık Kanunu ve T.B.B. Meslek Kuralları ile bağdaşıp bağdaşmadığının tespiti.

Avukatlık Kanununun Avukatlıkla Birleşmeyen İşleri düzenleyen 11. maddesi: Aylık, ücret, gündelik veya kesenek gibi ödemeler karşılığında görülen hiçbir hizmet ve görev, sigorta prodüktörlüğü, tacirlik ve esnafılık veya meslekin onuru ile bağdaşması mümkün olmayan her türlü iş avukatlıkla birleşemez” *hükümü ile avukata tacirlik yapmayı yasaklamıştır.*

Kanun koyucunun bundaki amacı hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis etmekle yükümlü avukatı, ticari faaliyetten doğan, ihtiyati haciz, ihtiyati tedbir, iflas, hapis vs gibi davalara maruz bırakmamak, mesleğe gereken zamanı sınırlamamak ve özellikle avukatın bağımsızlığının kaybedilmemesi, avukata duyulması zorunlu güven duygusunun sarsılmaması endişesidir.

Aynı kanunun 12/f maddesinde ise “Anonim, limitet, kooperatif şirketleri ortaklığı, yönetim kurulu başkanlığı, üyeliği ve denetçiliği ve komandit şirketlerde komanditer ortaklığın avukatlıkla bağdaşan işlerden olduğu” belirtilmiştir.

Söz konusu şirketlerdeki ortaklığın ortak özelliğine bakıldığında “esas sermayesi muayyen, borçlarından dolayı mamelekiyle sorumlu ve ortakların mesuliyetinin taahhüt etmiş oldukları sermaye ile sınırlı” oldukları görülecektir. Görüldüğü üzere kanun koyucu ortak yönleri, taahhüt edilmiş sermaye ile sınırlı olan sermaye ortaklıklarını avukatlıkla birleşebilen işlerden kabul etmiş, her türlü borçlarından dolayı alacaklılarına karşı sınırsız sorumlu, iflasa tabi olan kolektif ve komandit şirketlerdeki komandite ortaklığı (Av. K. 11. maddesinin amacına uygun olarak) yasaklamıştır.

TTK 556. (Yeni Ticaret Kanununun 644.) maddesi yollaması ile aynı kanunun 309. (YTK 553.) maddesi gereği ortaklığa zarara sokan ortak müdürlerinin sorumluluğu, payı ile sınırlı olmayıp, bu nedenle oluşan zararlardan şirkete ve şirket alacaklılarına karşı şahsen de sorumludurlar (Yargıtay 11. HD 4746 E. 5479 K. 25.11.1980 T.). Dolayısıyla şirket müdürlüğü yapan avukatın tüm mal varlığıyla sorumlu olması söz konusudur ki Av. K. 11. maddesi ile korunmak istenen menfaate aykırılık teşkil etmektedir.

Tüm bunların yanından Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 03.12.2005 T. 2005/286 E. 2005/383 sayılı kararı ile 10.02.2006 T. 2005/372 E. 2006/32 K. Sayılı kararlarında Avukatın limitet şirket müdürü olmasının -şikayetten sonra müdürlükten ayrılmış olsa bile- mümkün olmadığına karar verilmiştir.

Baro Başkanlığı’nca ... Ticaret Odası’na yazı yazılarak şikâyetli avukatın ... Hediyelik Eşya Ltd. Şti.’nin kuruluş ve tescil tarihinden bu yana şirket müdürü sıfatının olup olmadığının bildirilmesinin talep edildiği,

... Ticaret Odası tarafından bu yazıya cevaben, “H. S.’in Odamız 20310 sicil numarasına 19.01.2011 tarihinde kaydolun malları Tekstil Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi, ... Yapı Endüstri İmalat Taahhüt Gıda Tarım Nakliye Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi’nin kurucu ortağı olduğu ve şirket ana sözleşmesinde şirket süresince münferit atacağı imzasıyla şirket müdürlüğüne seçildiği tespit edilmiştir.” denildiği,

Şikâyetli avukatın fiilen ... ürünleri Dayanıklı Tüketim Malları Tekstil Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.’nin kurucu ortağı ve müdürü olduğu dosya kapsamı ile tartışmasıdır.”

3. Bir avukat yanında sigortalı avukat olarak çalışmak.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 15.05.2009 gün ve 2009/105 esas, 2009/249 karar sayılı kararı:**

“... Disiplin kovuşturmasına konu sorun, şikâyetli avukatın, yanında sigortalı olarak çalışan şikâyetçi avukata avukatlık onuruna uygun şekilde davranıp davranmadığıyla ilgilidir.

...Bilindiği gibi Avukatlık Yasası ve pozitif hukuk mevzuatı bakımından avukatlar arasında unvan ve nitelik farkı bulunmamaktadır. Bir avukatın başka bir avukat yanında sigortalı olarak çalışıyor olması sigortalı olarak çalışan avukatı işçi avukat statüsüne sokmamaktadır. Avukatların birbirleriyle ilişkilerinde karşılıklı saygı içerisinde olmaları, sigortalı olmaları halinde de değişmemektedir. Avukatlar arasında astlık-üstlük ilişkisi olmadığı bilinen bir gerçektir.

Bu nedenle avukatlar, yanında çalıştırdığı avukata da kendisine gösterilmesi gereken saygı kadar özenle davranmak zorundadır. Özenli davranış kapsamına, avukatın onurunu kırarak her konu, bu arada ücret ödenmesi konusunun girdiğini kabul etmek gerekir.

Dosya kapsamından, taraflar arasındaki sorunun kaynağının ücret konusundan kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Avukat, yanında çalıştırdığı avukata avukatlık onuru ile orantılı bir ücret ödemek zorundadır. Avukatlar, yanlarında çalışan avukatın zor ve muhtaç halde olmasından yararlandığı izlenimini verecek şekilde davranamazlar. Şikâyetli avukatın tutum ve davranışının bu ilkeleri ihlal ettiği anlaşıldığından Baro Disiplin Kurulu’nun kararında bir isabetsizlik görülmemiş, kararın onanması gerekmiştir.”⁵¹

⁵¹ Bkz. s. 255’deki 2002/267 E. 2003/8 K.sayılı karar, Bkz. s. 241’deki 2007/263 E. 2007/330 K. sayılı karar, Bkz. s. 437’deki Av. Yas. 38/f ile ilgili açıklamalar.

4. Sigortalı avukat kendi nam ve hesabına dava açamaz;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.06.2014 gün ve 2014/109 esas, 2014/345 karar sayılı kararı;

“... Dosya kapsamına göre, şikâyetli Av. M. Y'nın, Av. B. M.'a vergi mükellefi olmadığı ve bağımsız çalışmadığı (bağımsız büro açmadığı) bir dönemde şahsı adına vekâletname düzenlediği ve dava açtığı tartışmasızdır.

Disiplin kovuşturmasına konu sorun Avukatlık Yasası 12/ c. maddesi gereği bir avukat yanında sigortalı olarak çalışan avukatın kendi nam ve hesabına dava alıp alamayacağıdır.

Av. Yasası 43. maddesi “ Her avukat, levhaya yazıldığı tarihten itibaren 3 ay içinde Baro bölgesinde bir büro kurmak zorundadır... ”

Avukatların hangi kapsamda çalışacakları Avukatlık Yasası 44. maddesinde **düzenlenmiştir.**

Avukatlık Kanunu 44. maddesi “ Avukatlar, mesleki çalışmalarını aynı büroda birlikte veya Avukatlık Ortaklığı şeklinde de yürütebilirler.

A.Aynı Büroda birlikte çalışma;

Birlikte çalışma, aynı büroya kayıtlı birden çok avukatın mesleki çalışmalarını bir büroda yürütmeleridir. Bu birlikteliğin tüzel kişiliği yoktur, yapılan iş ticari sayılmaz. Birlikte çalışan avukatlardan biri yada birkaçının ad ve/ veya soyadının yanında (Avukatlık Bürosu) ibaresinin kullanılması zorunludur. Karşılıklı hak ve yükümlülükler, gelir ve giderin paylaşılması, büro yönetimi, birlikteliğin sona ermesi birlikte çalışanlarca belirlenir ve yazılı olarak kayıtlı oldukları Baroya bildirilir.

Avukatlık Ortaklığı;

Avukatlık Ortaklığı, aynı Baroya kayıtlı birden çok avukatın bu Kanuna göre mesleklerini yürütmek için oluşturdukları tüzel kişiliktir. Avukatlık Ortaklığının çalışması meslek çalışması olup, ticaret sayılmaz ve vergilendirme bakımından şahıs şirketlerine ilişkin hükümler uygulanır. Avukatlık Ortaklığının adı, bir yada birkaç ortağın ad ve /veya soyadlarına (Avukatlık Ortaklığı) ibaresi eklenerek belirlenir...” hükmüne amirdir.

Buna göre avukatlar yalnız bağımsız büro açmadan aynı büroda birlikte çalışmak ve Avukatlık Ortaklıkları şeklinde faaliyet gösterebilirler, Avukatlık Yasası 12/ c. maddesi gereği de, bir avukat, yanında sigortalı olarak çalıştığı avukatın bürosunda, bağımsız büro açmadan çalışabilir.

Görüldüğü üzere her 3 çalışma şeklinde ayrı ayrı koşullar olduğu gibi vergi mükellefiyet sorunu da ayrı ayrı düzenlenmiştir.

Öte yandan 21.05.2007 tarih ve 26528 sayılı resmi gazetede yayımlanan Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî Ve Vekillerin Görevlendirilmeleri ile Yapılacak Ödemelerin Usul Ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin 11/4 maddesinde “Müdafî veya vekil sigortalı olarak çalışmakta ise yanında çalıştığı avukatın, avukatlık bürosu ya da avukatlık ortaklığı şeklinde çalışmakta ise büro veya ortaklığın serbest meslek makbuzunu kullanır” hükmü yer almakta olup, TBB dahi CMK da görev yapan ve bir avukat yanında sigortalı olarak çalışan avukatın yanında çalıştığı avukatın serbest meslek makbuzunu kullanarak CMK kapsamında bağımsız iş alabileceğini istisnai olarak kabul etmektedir.

Ayrıca aynı uygulamanın CMK kapsamındaki uzlaştırmacı görevlendirmelerinde ve Adli Yardım kapsamındaki avukat görevlendirmelerinde de uygulandığı bilinmektedir.

Bu istisnai hükümler CMK ve Adli Yardım Hizmetlerinin aksamadan yürütülmesine ilişkin ve doğrudan sigortalı avukat çalıştıran avukatların düzenleyecekleri Serbest Meslek Makbuzu gereği yapıldığı, bu düzenleme ile kamu yararı ilkesinin gözetildiği tartışmasızdır.

Vergi Mükellefi olmayan ve bağımsız çalışmayan, bağımsız büro açmayan bir avukatın ancak yanında çalıştığı avukat ile birlikte vekâlet alması veya yanında sigortalı çalıştığı avukat tarafından yetkilendirilmesi mümkündür. Oysa şikâyetli Av. M. Y. vekâleti ile diğer şikâyetli Av. B. M. tarafından şikâyetçi aleyhine açılan davada, şikâyetli Av. . M., sigortalı avukat konumunda olup, kendi nam ve hesabına dava alamaz, dava açamaz ve vergi mükellefi olmadığından Serbest Meslek Makbuzu düzenleyemez. Aksini kabul Avukatlık Yasası 12/ c. ve 43., 44. maddeleri uygulanamaz hale getireceği gibi Vergi Usul ve Yasalarına da aykırıdır.”

5. İl Genel Meclisi üyesi İl Özel İdaresi aleyhine dava alamaz.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 02.08.2014 gün ve 2014/281 esas, 2014/480 karar sayılı kararı;

“... 1136 Sayılı avukatlık Yasasının 12. maddesine Değişik 02.05.2001 - 4667/9 sayılı yasa ile eklenen “(e) bendinde gösterilenlerin, Hazinesinin, belediye ve özel idarelerin, il ve belediyelerin yönetimi ve denetimi altında bulunan daire ve kurumların, köy tüzel kişiliklerinin ve kamunun hissedar olduğu şirket ve kuruluşların aleyhinde; il genel meclisi ve belediye meclisi üyelerinin de bağlı oldukları tüzel kişilerin ve yükseköğretimde görevli profesör ve doçentlerin yüksek öğretim kurum ve kuruluşları aleyhindeki dava ve işleri takip etmeleri yasaktır.

Bu yasak, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.” hükmünü amirdir.

Şikâyetli avukatın gerek disiplin kovuşturmasına konu ... Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2007/32 Esas sayılı dosyası ve gerekse diğer dosyalarda ... İl Genel Meclisi üyesi iken İl Özel İdaresi aleyhine dava ve takiplerde bulunduğu dosya kapsamı ile tartışmasıdır.

Bu nedenlerle eylemin Avukatlık Yasası 12/e maddesine aykırı olmakla disiplin suçu olduğundan Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli olmakla Şikâyetli avukat M. A. Ö.'in itirazının reddi ile kararın onanması gerekmektedir.”

VI. AVUKATIN HAKİM VEYA SAVCI İLE HISIMLIK VEYA EVLİLİK MÜNASEBETİ

Avukatlık Yasasının 13. maddesi, **“Bir hakim veya Cumhuriyet Savcısının eşi, sebep veya nesep itibarıyla usul ve furuundan veya ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) hısımlarından olan avukat, o hakim veya Cumhuriyet Savcısının baktığı dava ve işlerde avukatlık edemez.”**

Her ne kadar yasada nişanlılık belirtilmemiş ise de, avukatın kendi takdirini kullanarak bu sebeple işe bakmaması kamu vicdanında daha doğru algılanacak, meslek itibarı korunacaktır. Meslek itibarını korumak bir avukat için paradan önce gelen meslektaşlık ruhunun gerektirdiği ödevdir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.03.2003 gün ve 2002/388 esas, 2003/77 karar sayılı kararı:**

“... Avukatlık Yasası'nın 13. maddesi, “Bir Hakim veya Cumhuriyet Savcısı'nın eşi olan avukatın, o hakim veya Cumhuriyet Savcısı'nın baktığı dava ve işlerde avukatlık edemeyeceğini” düzenlemiştir.

Görev yerinde, birden fazla Cumhuriyet Savcısı'nın bulunması, ya da onun başka yere yetkili gitmesi nedeniyle ilçede tek Cumhuriyet Savcısı'nın kalması halinde zorunlu olarak yasa gereği müdafii ya da vekalet alarak soruşturmaya veya yargılamaya katılma gerekçesi, yasanın düzenlediği emredici kuralın ihlalini haklı kılmaz.”

VII. BAZI GÖREVLERDEN AYRILANLARIN AVUKATLIK EDEME YASAĞI

Avukatlık Yasasının 14. maddesi, **“Emeklilik ve istifa gibi sebeplerle görevlerinden ayrılan adli, idari ve askeri yargı hakim ve savcılarının son beş yıl içinde hizmet gördükleri mahkeme veya dairelerin yargı çevresinde görevden ayrılma tarihinden itibaren iki yıl süre ile avukatlık yapmaları yasaktır. Yüksek yargı**

ve bölge mahkemeleri hâkim ve savcılar ile raportörlerinin son beş yıl içinde münhasıran hizmet gördükleri mahkeme veya dairelerde, buralardan ayrılma tarihinden itibaren iki yıl süre ile avukatlık yapmaları yasaktır.

Devlet, belediye, il özel idare ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren iktisadi Devlet Teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinde çalışanlar, buralardan ayrıldıkları tarihten itibaren iki yıl geçmeden ayrıldıkları idare aleyhine dava alamaz ve takipte bulunamazlar.” hükmünü amirdir.

Avukatlık Yasasının 14. maddesi yukarıdaki değişikli şekli ile, yüksek yargı hakim ve savcılar dışında bölge mahkemesi hakim ve savcılar ile raportörlerin (tetkik hakimi) de kapsamda olduğu bildirilmiştir.

Maddenin amacı, yargı görevinden emeklilik veya istifa gibi nedenlerle görevlerinden ayrılan adli, idari ve askeri yargı hakim ve savcılarının görev yaptıkları yerde avukat olarak çalışmalarının kamu vicdanında yarattığı tahribatın önlenmesidir. 02.05.2001 tarih ve 4667 sayılı yasa ile yapılan değişiklikle “son beş yıl içinde hizmet gördükleri mahkeme veya dairelerin yargı çevresinde, görevden ayrılma tarihinden itibaren iki yıl süre ile avukatlık yapmaları yasaktır.” düzenlemesi ile kapsam amaca uygun olarak daha da genişletildi. Gerçekte doğrusu da o idi. Ancak, Anayasa Mahkemesi 15.10.2002 gün ve 2001/309 esas, 2002/91 karar sayılı kararı ile iptal etti.

Anayasa Mahkemesi’nin 04.02.1962 tarih ve 161/11 sayılı kararında, “... **Daha önce hakim veya savcı olarak görev yaptığı mahkemeye veya o mahkemenin bulunduğu yerdeki diğer mahkemelere çıkan bir avukatın durumunun, adaletin yerine getirilmesinde kuşku yaratacağı, gerek mahkemeye gerekse avukatlık müessesine olan güveni sarsacağı açıktır. Adalet hizmetinin tarafsız yürütülmesi, her türlü kuşku dışında tutulması gereken yücelik taşır. Bu yüceliği korumakta kamu yararı olduğunu uzun uzadıya anlatmaya gerek yoktur.**” gerekçesine ekleyecek hiçbir şey yok. Ancak bu gerekçeyi yazan Anayasa Mahkemesi’nin, kapsamı gereğine uygun olarak genişleten yasayı iptal etmesine de anlam vermek zor.

Hiç kuşkusuz ki, avukatlığın kutsal etik değerleri bunu da aşacaktır. 65 yaşına kadar avukatı adam yerine koymayanların, 65’inden sonra avukat olarak yaşama arzusu, mesleğimizin yüceliğinin kanıtıdır. Başarılı olanını da görmedim.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 26.01.2003 gün ve 2003/311 esas, 2003/428 karar sayılı kararı:**

“... Yasa koyucunun, Avukatlık Yasası’nın 14/1 maddesinin düzenlenmesinde ki amacı, daha önce hakim veya savcı olarak görev yaptığı mahkemede dava takibini

üstlenen bir avukatın durumunun adaletin yerine getirilmesinde kuşkular yaratmasını ve gerek mahkemelere gerek avukatlık mesleğine olan güvenin sarsılmasını önlemektir.

Bu nedenle, söz konusu yasa hükmünün, sadece hakimlik veya savcılık görevinin yapıldığı mahkemeyi değil, aynı yargı çevresinde, aynı düzeyde, aynı sıfat ve görevle kurulmuş bulunan ve “aynı mahkeme” niteliğinde olan diğer mahkemeleri de kapsayacak şekilde yorumlanması, yasa koyucunun amacına uygun bir anlayıştır.

Nitekim Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu’nun 14.02.1992 tarihli ve 1991/3 esas, 1992/2 karar sayılı kararında da “Mahkemelerin kuruluşunu düzenleyen 469 sayılı kanunun gereken yerlerde aynı düzeyde, aynı sıfat ve görevle birden fazla mahkeme kurulabileceğini öngördüğü, yasa ile sağlanan bu olanağın tamamen iş yoğunluğu dikkate alınarak ve işlerin süratle çıkması amacına yönelik olduğu, bu şekilde kurulan (1, 2, 3 ... diye adlandırılan) mahkemelerin tamamen aynı nitelikte mahkemeler olup, hepsinin görevli oldukları, davaların tümüne bakmaya yetkili buldukları ve davaların birleştirilmesi açısından aynı mahkeme sayılacakları” belirtilmiştir.

Davaların birleştirilmesinde karşılaşılan sorunlardan dolayı kabul edilen içtihadın dayandığı hukuksal ve mantıksal gerçekler bakımından Avukatlık Yasası’nın 14/1 maddesinin uygulama alanı yönünden de geçerli olmaması ve somut olayda ki gibi aynı yargı çerçevesinde ki birden fazla Ticaret Mahkemesi’nin “aynı mahkeme” sayılmaması için hiçbir neden yoktur.

Şikayetlinin itirazı bu nedenle yerinde görülmemiş, eylem disiplin suçunu oluşturduğundan ve Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan değerlendirmede herhangi bir isabetsizlik bulunmadığından kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 26.05.2006 gün ve 2006/117 esas, 2006/194 karar sayılı kararı:**

“... Dosyanın incelenmesinde; şikayetli avukatın 10 yıl ... Belediye Başkanlığı yaptığı, ... İcra Müdürlüğü’nün 2004/181 sayılı icra takibindeki ödeme emrinde vekil olarak adının bulunduğu ve takipteki imzanın şikayetliye ait olduğu, takibin Avukatlık Yasası’nın 14/3. maddesinde sınırlanan süre içinde yapılmış olduğu, anlaşılmıştır.

Her ne kadar şikayetli avukat, bürosuna bıraktığı boş takip taleplerinin bürosunda çalışan ... adlı kişi tarafından doldurulmuş olduğunu bu konuda haber ve bilgisinin olmadığını savunmuş ise de;

Şikayetli avukatın, imzalı olup boş olan dilekçe ve icra takiplerini bürosunda kullanılmak üzere bırakmasından, bürosunun işleyişi ile ilgili olarak özenli dav-

ranmadığı, bilerek boş olup sadece imzayı içeren belge ve kağıt bırakmanın kovuşturma konusu olaydaki gibi, olası sonuçlarına katlanmak zorunda kalınacağından savunmasına itibar edilmemiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.12.2008 gün ve 2008/385 esas, 2008/511 karar sayılı kararı:**

“... Disiplin kovuşturması açılmasına konu sorun; Şikayetli avukatların Avukatlık Yasası’nın 14. maddesine aykırı davranıp davranmadıklarına ilişkindir.

Dosyanın incelenmesinden, Şikayetli Avukatlardan ...’in Belediye avukatlığı görevine başladıktan sonra davadaki vekillik görevinden istifa ettiği, daha sonra diğer Şikayetli Av. ...’in dosyaya vekalet sunduğu anlaşılmaktadır.

Belediye Başkanlığından dosyaya gelen yazıdan, Av. ...’in ... Belediyesi’nde sözleşmeli olarak 04.01.2006 tarihinde işe başladığı, Mahkemeden gelen yazıya göre de, 27.02.2006 tarihinde vekillik görevinden istifa ettiği; Av...’in 27.02.2006 tarihli dilekçe ile İdare Mahkemesine başvurarak ... vekili olarak kabulünü, tebligat ve her türlü yazışmaların kendi adresine yapılmasını talep ettiği anlaşılmaktadır. Dosyada bulunan makbuzlardan, yürütmeyi durdurma harcınının 02.08.2005 tarihinde, Şikayetli avukat tarafından yatırıldığı belli olmaktadır.

... Belediye Başkanlığı’nın 07.12.2006 tarihli yazısıyla, şikayetli Av...’in 27.03.2004 tarihinde Belediye Meclisi üyeliği görevinden ayrıldığı dosyaya bildirilmiştir.

Şikayetli avukat...’in, Yasanın bu hükmüne aykırı olarak, iki yıllık süre dolmadan Belediye Meclis üyesi olarak görev yaptığıBelediyesine karşı vekalet üstlenerek dava aldığı dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

...eylemi disiplini suçunu oluşturduğundan, kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 17.05.2013 gün ve 2012/809 esas, 2013/351 karar sayılı kararı:**

“... Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikâyetçinin aleyhinde ... İcra Müdürlüğü’nün 2007/321 Esas sayılı dosyası 06.06.2007 tarihinde şikâyetçi N. Ö. ile oğlu E. Ö. aleyhinde başlatıldığı, o tarihte icra müdürü olan şikâyetli avukatın müdürlük görevi sırasında şikâyetçi borçlunun taşınmazları üzerine haciz uygulanması ile ilgili olarak ... Talimat İcra Müdürlüğüne 10.04.2008 tarihinde yazı yazıldığı, aynı tarihte yine şikâyetli imzası ile şikâyetçiye İİK 102 ve 103. maddelerine göre tebligat çıkarıldığı,

İcra işlemlerinin yukarıda açıklanan ve ihalenin feshine gerekçe gösterilen tebligatlar şikâyetlinin İcra Müdürlüğü görevini yürüttüğü döneme rast gelmektedir

Şikâyetli avukat daha önce icra müdürü olarak işlemler yaptığı dosyadan el çekmiş olmasına karşın daha sonra aynı icra dosyası ile ilgili açılan davalarda taraf vekili olarak görev üstlenmiş, müdürlük görevi sırasında yaptığı tebligatlar sebebiyle ihale feshedilmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.05.2013 gün ve 2013/138 esas, 2013/602 karar sayılı kararı:**

“... İncelenen dosya kapsamından; Kurumdan 25.01.2007 tarihinde emekliye ayrılan Şikâyetlinin 16.05.2008 tarihinde ... 3. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2008/69 Esasında kayıtlı dosyada H. Ö. vekili olarak “idari yaptırım kararına itiraz” davası açtığı, itirazın reddi üzerine ... 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2009/162 D.İş esasında karara itiraz ettiği, ... İdare Mahkemesi'nin 2008/508 Esasında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı aleyhine dava açtığı,

Avukatlık Yasası madde 14/2 , “Devlet, belediye, il özel idare ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kapsamına giren iktisadi Devlet Teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşları ve bunların müessesese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinde çalışanlar, buralardan ayrıldıkları tarihten itibaren iki yıl geçmeden ayrıldıkları idare aleyhine dava alamaz ve takipte bulunamazlar.” hükmünü amirdir.

Bu yasal düzenleme karşısında “zarar oluşmadığı” veya “suç kastı bulunmadığı” gerekçesi ile disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar verilemez.”

VIII- STAJIN YAPILMASI VE STAJİYERİN ÖDEVLERİ

Avukatlık Yasasınının 23. maddesi, “Staj kesintisiz olarak yapılır. Stajyerin haklı nedenlere dayanarak devam etmediği günler, engelin kalkmasından sonraki bir ay içinde başvurduğu takdirde, mahkeme stajı sırasında Adalet Komisyonu, avukat yanındaki staj sırasında ise baro yönetim kurulu kararı ile tamamlattırılır. Stajın yapıldığı yere göre adalet komisyonu başkanı ve baro başkanı, haklı bir engelin bulunması halinde yanında staj yaptığı avukatın da görüşünü alarak stajyere otuz günü aşmamak üzere izin verebilir.

Stajyer, avukatla birlikte duruşmalara girmek, avukatın mahkemeler ve idari makamlardaki işlerini yapmak, dava dosyaları ve yazışmaları düzenlemek, baroca düzenlenen eğitim çalışmalarına katılmak, baro yönetim kurulunca verilen ve yönetmelikte gösterilecek diğer ödevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Stajyerler, meslek kurallarına ve yönetmeliklerde belirlenen esaslara uymak zorundadırlar.” hükmünü amirdir.

Staj, Avukatlık Yasası'nın "Dördüncü Kısım" 15 ve 27'nci maddeler arasında düzenlenmiştir. Ayrıca 19.12.2001 gün ve 2461 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Avukatlık Staj Yönetmeliği"nde de ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Kitabımın ilk baskısında bu konuya yer vermemiş olmama gerçekten üzülüm. Üstelik Gaziantep Barosu'nda olanaksızlıklar içinde 1993'de staj eğitim çalışmalarını ilk kez başlatmış başkan olarak. Emeği geçen tüm meslektaşlarıma minnet borçluyum. Öğrenci heyecanı ile çalışıp, öğretmen olgunluğu ile aktardılar. Staj eğitimi gerçekten önemlidir. Çünkü, mesleğine ilk adımı atan stajyer avukat bilinçli olmak zorundadır. Özellikle "Stajyerler, meslek kurallarına ve yönetmeliklerde belirlenen esaslara uymak zorundadırlar." hükmü, stajın başlama ve bitime kadar stajyer avukatı yükümlülükler altına almıştır. Kanımca stajyer avukatın ilk yapması gereken mutlak surette "Avukatlık Staj Yönetmeliği"ni temin ve öğrenmek olmalıdır. Bu suretle yapılacak hatalar da aza indirgenmiş olur.

Barolarımıza ve özellikle Türkiye Barolar Birliği Yönetimine büyük görev düşmektedir. Mesleğin yeniden yapılandırılmasına staj eğitiminden başlanmalı, sanal eğitim bırakılmalı, eğitimin temeli Avukatlık Hukuku yanında, Ceza, Hukuk ve İdari Usul yasaları olmalıdır.

Hukukun bilim, avukatlığın bir meslek ve sanat olduğu gerçeği karşısında staj eğitiminin önemi yadsınamaz. Türkiye Barolar Birliği Yönetimi 2007-2008 yıllarında uyguladığı 10.500 avukata AİHS eğitiminde olduğu gibi yerel baroların katkısı ile uzman yetiştirebilir ve bu uzmanlar yerel barolarda mobil eğitim çalışmalarını yönlendirebilir. İstenirse olur.

Aşağıdaki kararı bilerek koydum. Stajyere bakış açımızı ve yarının avukatını nasıl kötü yönlendirdiğimizi somut olarak görmemiz için.

Kitabın yapısının bozulmaması amacıyla hemen tüm önemli konularda stajyer avukatları ilgilendirir karar örneklerini dip not da bulacaksınız. O kararlara bakmanız yeterlidir kanısındayım.

Baroların inanılmaz çaba ve masrafla hazırladıkları staj eğitim çalışmalarına stajyer avukatların katılmadıkları emek ve mastafın boşa gittiği, baro yöneticilerinin stres yaşadığı acı bir gerçektir. Oysa Yasasının 23. maddesi gereği katılmamak disiplin suçudur ve en az kınama cezasını gerektirir. Bir baromuz bu nedenle soruşturma açsa, örnek bir karar çıksa çok yararlı olacağı inancındayım.⁵²

⁵² Bkz s. 589'deki Av. Yasası m. 9'la ilgili açıklama, Bkz. s. 465'deki Av. Yasası M. 46 ile ilgili açıklama, Bkz. s.deki Meslek Kuralları M... İlgili açıklama., Bkz. . 192'deki 2001/165 E. 2001/240 K.sayıli karar, Bkz s. 572'deki 2003/273 E. 2003/390 K. sayılı karar, Bkz. s. 406'deki 2004/135 E. 2004/220 K. sayılı karar, Bkz. s. 3'deki 2006/113 E. 2006/191 K. sayılı karar, Bkz. s. 331'deki 2007/141 E. 2007/201 K. sayılı karar, Bkz. s. 464'deki 2008/332 E., 2008/469 K. sayılı karar, Bkz s. 213'deki'2012/809 esas, 2013/351 karar sayılı karar. Bkz deki 2014/185 esas, 2014/360 karar sayılı karar.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.04.2009 gün ve 2009/7 esas, 2009/171 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın bir bütün olarak incelenmesinden; Şikâyetli avukatın, yanında stajını yaptığı avukatın bir tahliye sırasında karşı tarafça silahla yaralanması sonucunu doğuran olayla ilgili olarak poliste ve daha sonra mahkemede birbirine koşut ifadeler verdikten sonra, kendiliğinden harekete geçerek, eski ifadelerinin anlamını değiştiren şekilde yazılı bir ifade verdiği anlaşılmaktadır.

Şikâyetli avukat savunmasında verdiği yazılı dilekçe ile ilk ifadeleri arasında çelişki bulunmadığı görüşüne dayanmaktadır. Oysa asıl üzerinde durulması gereken konu, şikâyetli avukatın yaşanan olaylar karşısındaki davranış bütünlüğünün ve davranışının bıraktığı izlenimin, meslek değerleriyle bağdaşıp bağdaşmadığının ortaya çıkartılmasıdır.

...Açıklanan yasal çerçeve karşısında, avukatların dürüstlük kuralına ve güven ilkesine uymaları, her koşulda hukuktan ve gerçeklerden ayrılmamaları ve mesleğin saygınlığını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınmaları mesleğin toplumsal önemi bakımından en önemli ilkeler olarak öne çıkmaktadır. Bu nedendir ki, avukatlardan özel yaşantılarında dahi bu ilkelere uygun davranması beklenmektedir.

Oysa eylemi sırasında stajyer olduğu anlaşılan şikâyetli avukatın, yanında stajını yaptığı avukatın baskısı altında ifade verdiğini ileri sürmesi dosya kapsamı ile bağdaşmamakta, “bir avukat olarak vicdani bağımsızlığımın sesini dinleyerek” yazdığını belirttiği ifadesi, sergilediği tutumuyla çelişmektedir.

Avukat, hayatın olağan akışı dışına çıkan bir durum gelişmedikçe tutum ve davranışlarında yanlış anlaşılmalara yer vermez. Vermemelidir.

Şikâyetli avukatın tanıdığı olduğu olay, bir avukata karşı işlenmiş bir suçtur. Bu çerçevede mesleki dayanışma içerisinde olmak avukatlar arasında elbette doğal bir anlayış olmalıdır. Kuşkusuz, mesleki dayanışma gerçekleri tersyüz etmek, değiştirmek, saptırmak anlamına gelmemektedir. Eğer şikâyetli avukatın sonradan verdiği ifadesi doğru ise, bu kez önceki ifadeleriyle olayı saptırmış olmaktadır. Yani her iki halde de şikâyetli avukatın davranışı kabul edilemez niteliktedir.”

IX. AVUKATIN HAK VE ÖDEVLERİ

Avukatlık Yasasının 34. maddesi, “Avukatlar yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliği'nce kabul edilen Meslek Kuralları'na uymakla yükümlüdürler.”, hükmünü amirdir.

Öncelikle bilinmelidir ki, avukatın yaptığı görev “kutsal”dır. Yasa koyucu da görevimizin kutsallığını kabul ve madde metnine almak zorunda kalmıştır. O halde, görevin icrasında amacın gereği olan “özen”, “doğruluk”, “onur”, “unvanının gerektirdiği saygı”, “güven” ilkelerine uymak, meslek andımızın gereğidir.

Üstad Av. Ali Haydar Özkent’in 1940 baskılı Avukatın Kitabı eserinin “Centilmenlik, doğruluk ve namuskarlık, meslek tatbikatında görünüş”le ilgili sözleri, kuralın ne kadar önemli olduğunu gösterdiği ve inanılmaz anlatımla izah ettiği için aynen alıyor, öncelikle tüm avukatların, sonrasında Yönetim ve Disiplin Kurullarının rehber olarak kullanmasını diliyorum.

• Centilmenlik

Centilmenlik; avukatın vatan ve millet borcundan sonra en birinci meslek borcu centilmenliktir. Bu, öyle bir tabir ki, vicdan, ahlak ve meslek borçlarını hep birden hülasa eder ve onun içindir ki, duymak ve anlamak lazım gelir.

İyi bir müdafî olmak için iyi insan olması lazım gelen avukat, her şeyden önce, karakter sahibi olacaktır. Hiçbir kuvvetten çekinmeyen, hiçbir zorluk önünde bükülmeyen, hiçbir menfaat uğrunda eğilmeyen karakter. Fakat bu sağlamlık ve istiklal kendisinden yardım isteyen fert ve cemiyete kibir ve azametle yukardan bakmak, herkesi kırmak ve kendisinden soğutmak manasında değildir. Sağlamlık altında yumuşaklık, istiklal ve birlikte iyilikseverlik, gururun yanı başında nezaket ve incelik iş sahipleriyle konuşurken arada daima mesafe bırakan, onlara kendisinin çok namuslu ve bilgili ve itimada layık olduğunu anlatan ve fakat aynı zamanda bir hastabakıcı kadın gibi şefkat ve sevgi dolu bir kalp taşıyan, arkadaşlarıyla ilişkilerinde ciddi olduğu kadar nezih, sabırlı ve güler yüzlü olan meslek adamı.

İyi bir insan, ilişkilerinde kendi vicdanını hâkim kılan bir adamdır ki, ancak böylesi iyi bir avukat olabilir. Kendisine yapıldığı zaman hoş görmediği bir işi, başkasına yapmayan, hatta icabında kendi menfaatini ayakaltına alan, hasis işlere tenezzül etmeyen, nefesine hâkim, gururuna sahip, âlicenap, şerefini müdrük bir efendi, bir centilmen.

Bir centilmen, bir çelebi ki, doğru olduğuna inanmadığı hiçbir yardımda bulunmak, kötü niyetle işleri uzatmak, iş peşinde koşmak, reklâm ve şarlatanlık yapmak küçüklüğünde bulunmaz. Haksızlık böğrüne bıçak gibi batır, parayı hukuk yardımının mukabili olarak alır, para onun nazarında, ihtiyacını temin eden bir uşaktır. Uşağın uşağı olmak alçaklığını kabul edemez, her şeyden evvel nefesine olan itimat ve sevgisi buna manidir.

Vapurlarda, trenlerde, tramvaylarda birinci mevkie biner, elbisesi ütülü, yüzü tıraşlıdır. İyi yerlerde yemek yiyen, kalbi açık bir centilmen ki, sözlerinde ve hareketlerinde itidal ve vakardan ayrılmaz. O kadar iyi ve tatlı söyler, öyle güzel nük-

teler sarfeder ki, cemiyette daima aranır, girdiği her yerde sevilir ve başa geçirilir. Kanunlara, müesseselere ve meslektaşlık icaplarına o kadar bağlıdır ki, hâkimler bile gördükleri zaman tatlı bir aşinalıkla tebessüm eder ve kendisini seve seve dinlerler. Çünkü iyi ahlakı, vakarı, itidali, sevimliliği yanında, geniş bilgisi de vardır ve bu bilgiler, yalnız hukuk bilgileri değil, belki fert ve cemiyeti ilgilendiren, kafayı kandıracağı kadar kalbi de kendisine çeken, yerinde güldüren, yerinde fiskeleyen bütün bilgilerdir.

Biz belki de bu satırlarla ideal insan tipi yaratıyoruz. İdealist avukat, ideal insandan başka bir şey midir? Onun içindir ki centilmen avukat, biraz anasının karnından centilmen olarak doğar, bu asil ruhu ona birazda kendi ırkının asaleti, kahramanlığı verir. Türk kanının asaletini ise, ispata hacet yoktur.

Centilmenlik kolay kazanılır bir şey olmamakla beraber, mesleğe yeni girenler, ışık ve aydınlanmaya müsait iseler, okuyacakları meslek kitapları, dinleyecekleri meslek konferansları, büyük üstadların misalleri sayesinde centilmenliğe yaklaşırlar. Bir avukat yaratılıştan centilmen değilse veyahut centilmenliğe yaklaşmazsa, onu ceza kanununun Maddeleri, disiplin meclisinin kararları... Hayır, hiçbir şey korkutamaz. Mürekkebin girmedığı yere, avukatın kendi centilmen ruhu, şerefi girmelidir. Bir kere böyle olduktan sonra artık hiçbir müeyyideye lüzum kalmaz.

• Doğruluk ve Namuskârlık

Doğruluk ve namuskârlık; Cresson'un dediği gibi, bu kelimelere her şey dâhildir ve yalnız para işlerinde, menfaat işlerinde doğruluğu değil, şahsan gönül temizliği, sadakati ve iyi niyeti dahi anlatır. Vazifesi hakkın ve adaletin dileklerini yerine getirmek olan avukat, doğru, namuslu, vicdanlı, kanunlara sadık, iyi niyetli, içi dışı temiz bir adam olmazsa, bu vazifesini mümkün değil, adaletin istediği gibi yapamaz. Vazifesi adalete yardım olan avukat, eğrilikle ona hıyanet edemez. Bu meslek, kaide gibi halden anlamaz ve kanun gibi çöp atlamaz bir meslektir.

Avukat, doğru ve namuslu olmalı derken, herkes gibi doğru ve namuslu olsun demekle iktifa etmiyoruz. Diyebiliriz ki, avukat içinde bulunduğu cemiyetin en namuslu ve fedakâr adamıdır. Diğer birçok meşguliyetler, san'atler için kâfi görülen müted doğruluk ve namuskârlık, avukat için yetişmez. Mesela bazı hususlarda avukatlığa benzeyen hekimliği ele alalım. Herkes bir hekimden daha ziyade bilgi bekler, iyi teşhis, tesirli ilaç yahut çabuk ve ustaca bir ameliyat gibi. Bunun yanında ciddiyet, alelade bir namus ve doğruluk yetişir. Yani hastayı istismar etmesin; bu kâfidir. Fakat avukatın doğruluğu ve namuskârlığı daha fazla olacaktır. Esnaflıkta, tüccarlıkta, mühendislikte, hatta hekimlikte bazı sözler ve hareketler hoş görülebilir. Fakat avukat bunlardan da tamamen arınmış olmalıdır.

Doğruluk, avukatın vicdan kaidelerini hülasa eden bir tabirdir. Hak ve hakikati sevmeyen, adalete hizmet vazifesini adaleti yanıltmakta kullanan bir adam, avukat değildir. İstanbul Barosu dahili nizamnamesinin 8. maddesi, avukata verilen yemine şu fıkrayı ilave eder (namusum ve vicdanıma ve mesleğin şerefine aykırı hareket ve beyanda bulunmayacağıma yemin ederim.)

Demek ki, doğruluktan ayrılan avukat, namussuz, vicdansız, şerefsiz bir adamdır.

• Meslek tatbikatında görünüşü

Meslek tatbikatında görünüşü; meslek tatbikatında avukatın doğruluğu ve namuskârlığı başlıca ve bilhassa şu cihetlerde kendini gösterir.

Avukat, eğri ve sahte bir iş hakkında hiçbir yardımda bulunmaz. Böyle bir işi ne müdafaa eder, ne fikir ve nasihat verir. Yalan yanlış ihtilafları ve davaları onaylayıp, kışkırtmaz. Bazı müvekkillerinin bilerek veya bilmeyerek, yakmak istedikleri araboşuculuk ateşini körüklemeyi, belki söndürmeye çalışır. Aldığı bir işin tetkikatı eğriliğini, sahteliğini göstermişse derhal dosyayı bırakır. (Avukatlık Yasası m. 26)

Avukatlığın gayesi, avukatların hukuki bilgi ve tecrübelerini adaletin hizmetine tahsis, tarafların hukuki münasebetlerinden veya karşılıklı menfaatlerinden doğan ihtilafların hakka uygun olarak haline tavassut ve umumiyetle mahkemelerle diğer resmi mercilere kanununun tam olarak tatbiki hususunda yardım etmektir. Avukat, vazife ve salahiyetini adaletin icaplarına uygun olarak ifa ve yerinde kullanmak mecburiyetindedir. (Avukatlık Yasası m. 22, 24)

Avukat, dosyasında olmayan bir şeyi müdafaa etmez ve onun içindir ki dosyasını inceden inceye tetkik eder. Doğruluğuna vicdan ile kanmadığı, söyleyip ispat edemeyeceği vakıayı, bir tezi ileri sürmez. Vakit kazanmak için akla gelen ve gelmeyen müdafaaları yapmak, avukatlık şerefiyle uzlaşan hallerden değildir. Böylesi disiplin cezasına çarptırılabilen gibi, hâkimler ve meslektaşları arasında hiç de iyi görülmezler.

Müdafaasını haklı göstermek için avukatın müracaat ettiği eserler ve mahkeme içtihatları ne diyorlarsa onları aynen zikreder, yanlış ve eksik alıntılarla zihinleri bulandırmaz.

Avukat, müdafaasını kabul ettiği işi hâkime olduğu gibi anlatır. Vakıalarda, delillerde, iktibaslarda yalan yanlış, fazla eksik değildir. Ne ise odur. Zaten başka türlü hareket kendisine fayda vermez. Çünkü olaylar, kanıtlar, alıntılar tahrif edilemez. Karşı tarafın avukatı ve nihayet hâkim vardır. Onlar bunu meydana çıkarırlar. Onun içindir ki, neticesi itibarile hüsrandan, muvakkat bir zafer hissinden başka şey temin etmeyen yanlış yolda yürünmemelidir.

Takip ve müdafaa etmekte olduğu, bir davanın aleyhinde cereyan aldığını gören avukatın, hükmü geciktirmek için işi uzatması, uydurma müdafaalara kalkışması, doğrulukla ve meslek namuskârlığıyla uzlaşmayan hallerdendir.

Bir avukatın bu gün mahkemede müdafaa ettiği tezin aksini ertesi gün aynı veya başka bir mahkemede müdafaa etmesi dahi doğrulukla uzlaşamaz. Hâkim ve hasım bihakkın sorar. Bunun hangisi doğru? Ne utanacak hal!.. Böyle bir hareket, avukatların, her ne pahasına olursa olsun, aldıkları işi kazanmak isteyen ve birisinin ak dediğine ötekisi kara diyen ve ücret mukabilinde hukuki kanatlarını değiştiren yahut hiçbir hukuki kanaat taşımayan insanlar oldukları hakkında söylenen sözlere hak verdimiş olur. Böyle bir avukat, hizmetini adalet gayesine tahsis etmiyor, demektir. Aradan uzun zaman geçmiş ve mahkemeler içtihadını değiştirmiş ve tarafla evvelce o işleri görüşmemiş olmak gibi haller tabii ki bittabi müstesnadır.

Avukat, hakikati zafere ulaştırmak gayesiyle kendine verilen hürriyeti, doğruluk nam ve hesabına kullanacak ve noktasına doğru olmayan hiçbir şeyi ileri sürmeyecektir. Vazifesi ona bunu emreder. Şöhreti ise, onu bu suretle harekete davet eder.

Bir suçlunun mektuplarını ailesine veya suç ortaklarına taşımak ve talimatlarını ulaştırmak, bir avukat için, doğruluğa uymayan çok ağır bir meslek suçudur.

Üstad nur içinde yatsın. Eseri büyük bir özveri ile Türk avukatlarına kazandıran İstanbul Barosu'nu içtenlikle kutluyor, eserin tamamının okunmasını diliyorum.

Bu husustaki en önemli uluslararası düzenleme Avrupa Birliği Meslek Kuralları'nın 2.2. maddesidir.

“Güven ilişkisinin var olabilmesi için avukatın onurundan, açık sözlülüğünden ve dürüstlüğünden kuşku duyulmaması şarttır. Avukatlar için bu geleneksel değerler birer yükümlülüktür.”

Karar metinleri okunduğunda görülecektir ki, bu bölümdeki kararların kolay ulaşılabilmesi açısından fazla sınıflandırılması olanağı yok. Olaylar bazen aynı gibi görülebilir. Ancak bilinmelidir ki, her birinde dosya kapsamına göre ayrı yaklaşım ve yorum vardır. Bu nedenle sonuçta benzer olaylara ilişkin karar örneklerini vermekten özenle kaçındığımı belirtmek isterim.⁵³

1. Bilgi verme “aydınlatma” yükümlülüğü.

Bu yükümlülük bir anlamda Borçlar Yasasının 390 ve 392. maddede öngörülen “iyi bir surette ifa” ve “işin hesabını vermek”, yeni Türk Borçlar Yasasının 505 (Ta-

⁵³ Bkz Sayfa 179 ve 191 arasındaki Avukatlık Yasası m.2. ile ilgili karar örneklerine bakmakta fayda vardır.

limata uygun ifa) 506 (Şahsen ifa, sadakat ve özen gösterme ve 508 (Hesap verme) kavramlarının, Avukatlık Yasası 34. maddede öngörülen “Özen, güven” ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları 3. maddede, “İşi sadakatle takip” yükümlülüğünün bir diğer boyutudur.

Gerçekte de müvekkilin davasının açılıp açılmadığı, bulunduğu safha, mahkeme ara kararlarının yerine getirilip getirilmemesinin sonuçları hakkında bilgilendirmesi ve uyarılması gerekir. Bu müvekkil için bir hak, avukat için yükümlülük olduğu kadar faydalıdır da. Çünkü vekil, müvekkil ilişkisi her şeyden önce güvene dayanır. Siz iş hakkında günü gününe müvekkilinizi bilgilendiriyor ve uyarıyorsanız, O’nda ciddi, takip fikrine sahip, aldığı işi soran olmasa da saatinde gören, güvenilir insan olduğunuz hissini istemerseniz de verirsiniz. Bir başka faydası da azil, işi red, bırakma, aleyhinize açılacak ceza ve tazminat davalarında yazılı belgeniz olur. Müvekkille özdeşlemeden karşılıklı saygı esasına uygun olarak kurulan seviyeli ilişki avukatı yersiz şikayetlerden de korur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.01.2004 gün ve 2003/319 esas, 2004/2 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetlinin de kabul ettiği üzere, ...’de ikamet eden şikayetçi, alacağını tahsil etmek, edemeyince de evraklarını almak amacıyla sekiz gün ...’da kalmak zorunda kalmıştır.

... 1. İcra Müdürlüğü’nün 2001/5412 esas sayılı dosyasında asıl alacaklı kendisi olduğu halde ibraname eşinden istenmiş, ücreti vekalet ve masraf alacağı açık ve net bir biçimde bildirmeksizin takip hakkında yeterli bilgi verilmemiş, şikayetli ikameti dışında bir yerde sekiz gün gibi uzun bir süre kalmak zorunda bırakılmıştır.

Özel defterdeki yanılığdan dolayı, takip alacaklısı şikayetli eşi ...’den ibraname istenmesi, takiple ilgili giderler için müvekkilin mahkeme ve icra dairelerinde bizzat araştırma yapmaya zorlanması, şikayetçinin ikameti dışında bir yerde sekiz gün gibi uzun bir süre oyalanması doğru bulunmamıştır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 14.01.2005 gün ve 2004/351 esas, 2005/17 karar sayılı kararı:**

“... İncelenen dosya kapsamında 02.02.2000 tarihinde vekaletname, 29.02.2000 tarihinde makbuz karşılığı 200.000.000. TL avans alındığı, ... 2. İş Mahkemesi’nin 2000/324 esas sayılı dosyası ile ... Genel Müdürlüğü aleyhine alacak davası açıldığı, Mahkemenin 22.10.2001 tarih ve 2001/1098 sayılı kararı ile “HUMK’nın 409. maddesi uyarınca davanın açılmamış sayılmasına “karar verildiği ve kararın kesinleşmiş bulunduğu anlaşılmıştır.

Avukatlık “doğruluk karinesi”nden yararlanan mesleklerdendir. Avukatların, kolektif inanca ters düşecek, bu inancı sarsacak davranışlardan dikkat ve özenle kaçınmaları gerekmektedir.

Avukatlık dürüstlük mesleğidir. Güvenli, açık ve temiz ilişki içinde bulunmayı gerektirir. Müvekkilin davanın gidişatı hakkındaki başlıca olay ve önlemlerden haberdar olması en doğal hakkıdır. Müvekkil davası ile ilgili bilgi almak için avukat peşinde koşmamalı, salt bu nedenle kamunun avukatlık mesleğine olan inancı ve güveni sarsılmamalıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.04.2005 gün ve 2005/47 esas, 2005/133 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetlinin tahsil edilmek üzere kendisine verilen senetle ilgili olarak yaptığı işlemler hakkında şikayetçiyi bilgilendirmediği, borçlu ve alacaklı arasında senetten doğan anlaşmazlıkların odağı haline geldiği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Avukat üstlendiği görevi özenle yerine getirmeli ve müvekkili yaptığı işlemlerle ilgili olarak bilgilendirmelidir. Şikayetlinin şikayet konusu olaydaki tutumu belirsizlik ve güvensizlik yaratmış; mesleğin itibarının zedelenmesine yol açmıştır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 10.02.2006 gün ve 2005/369 esas, 2006/31 karar sayılı kararı:**

“... İncelenen dosya kapsamından; 13.01.2003 günlü dilekçe ile disiplin soruşturmasının başlatıldığı, ... 3. Asliye Ticaret Mahkemesi’nin 2002/2001 D. İş sayılı dosyasından 18.11.2001 tarihinde ihtiyati haciz talep edilmiş ve 19.11.2001 tarihinde karar verilmiş olduğu, ancak teminat ödenmediğinden kararın infaz edilmediği, 1.430.000.00 TL ihtiyati haciz teminatı ve masraf verildiği iddia edilmiş ise de, şikayetçinin soyut iddiası dışında delil sunulmadığı, 16.01.2003 tarihli tutanakla çek ve senet asıllarının Av. ...’a teslim edildiği, 28.03.2003 tarihli ... 13. Noterliği’nin 06019 sayılı ihtarnamesi ile belge ve dosyaların iadesinin istendiği,

Takipler hakkında bilgi ve hesap verildiğine ilişkin belge olmadığı görülmüştür.

Şikayetçi borcun yenilendiği konusunda bilgilendirilmeli, ihtiyati haciz teminatı yatırılmaması nedeniyle karar infaz edilememiş ise, olası sonuçlar hakkında müvekkil yazılı olarak uyarılmalıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 17.11.2006 gün ve 2006/312 esas, 2006/406 karar sayılı kararı:**

“... Dosyanın incelenmesinde, şikayetli avukatın ... Odası’ndan 24.09.2002 tarihinde vekaletname aldığı, kendisine verilen bu vekaletname gereğince masraf

avansı olarak 07.04.2004 tarihinde 150 YTL ödenmiş olduğu halde, 07.10.2004 tarihinde ... 2. İcra Müdürlüğü'nün 2004/1582 sayılı dosyası ile icra takibi başlattığı, böylece görevini ifa ederken gerekli ilgi ve özeni göstermediği anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın vekaletname ve masraf avansı almasına karşın yaklaşık altı ay sonra icra takibinde bulunması, iddia edildiği gibi borçlunun adresinin tespitinde zorluklar olduğu takdirde bu durumdan vekil edenini bilgilendirmesi gerekirken, yapmaması, yüklendiği işe gerekli dikkat ve özeni göstermediğini kanıtlamaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.07.2007 gün ve 2007/42 esas, 2007/102 karar sayılı kararı:**

“... Disiplin kavuşturmasına konu sorun, tapu kayıtlarının araştırıldığı hususunda zamanında bilgi verilip verilmediği ve avansla ilgili hesap verilip verilmediğidir.

Şikayetçinin yeterli bilgi alamaması üzerine Av. ...'yu vekil ettiği, araştırma sonucu tapu kaydı olmaması sebebiyle tapu tescil davası açıldığı ve yargılama devam ederken tarafların anlaşması üzerine davaların müracaata bırakıldığı tanık Av. ...'nun beyanı ve şikayetçi iddiası ve şikayetlinin kabulü ile de tartışmasıdır.

Avukatlık dürüstlük mesleğidir. Güvenli, açık ve temiz ilişki içinde bulunmayı gerektirir. Müvekkilin davanın gidişatı hakkındaki başlıca olay ve önlemlerden haberdar edilmesi en doğal hakkıdır.

Avukat, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 42. maddesi, “Avukat işle ilgili giderleri karşılamak üzere avans isteyebilir. Avansın işin gereğini çok aşmamasına, avanstaki yapılan harcamaların müvekkile bildirilmesine ve işin sonunda avanstaki kalan paranın müvekkile geri vermesine dikkat edilir.” hükmü gereği, aldığı avanstaki yapılan harcamalar hususunda yazılı bilgi ve hesap vermek zorundadır.

Şikayetliler avanstaki yapılan harcamalar hususunda hesap verildiğine ilişkin bilgi ve belge sunmadıkları gibi, gerekli aydınlatmayı da yapmayarak, başka bir avukat görevlendirilmesine sebebiyet vermişlerdir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.04.2007 gün ve 2007/66 esas, 2007/119 karar sayılı kararı:**

“... Dosyanın incelenmesinden; Şikayetli avukat tarafından 18.06.2004 tarihinde tazminat davası açıldığı, davanın 02.09.2004 tarihinde yetkisizlik kararı ile sonuçlandığı, dosyanın yetkili ... İş Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verildiği, şikayetli avukatın yetkisizlik kararıyla ilgili herhangi bir işlem yapmadığı, şikayetçinin ... 1. Noterliği'nin 12.05.2006 tarih ve 14752 yevmiye numaralı ihtarnamesi

ile şikayetliden dava dosyasının akıbetine ilişkin bilgi talep ettiği ve yine ... 3. No-terliği'nin 5572 yevmiye numaralı 16.05.2006 tarihli azilnamesi ile şikayetliyi azlettigi, şikayetli avukatın dosyadan çekildiğine dair bir beyanının olmadığı, masraf talebine ilişkin bir talebinin bulunmadığı, yetkisizlik kararından sonraki 20 aylık sürede herhangi bir işlem yapmadığı, bu konuda avukatı haklı gösterecek bir belgenin de dosyaya sunulmadığı anlaşılmaktadır.

Şikayetli avukat her ne kadar ücret ve masraf almadığını iddia etmiş ise de, avukatın masraf almadan bir işi üstlenmesi hem meslek kurallarına hem hayatın olağan akışına aykırı olduğundan haklı ve yerinde görülmemiştir. Kaldı ki, böyle olsa bile avukat üzerine aldığı işi sonuna kadar takip etmek zorundadır. Bu bakımdan, şikayetli avukat tarafından savunma olarak ileri sürülen hususların hukuksal bir dayanağı bulunmamaktadır.

Bu tespitler ışığında şikayetli avukatın müvekkiline karşı görevini yapmadığı, görevini savsadiğı, onu zarara uğrattığının kabulü gerekmektedir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.05.2007 gün ve 2007/94 esas, 2007/150 karar sayılı kararı:**

“... Disiplin kovuşturmasına konu sorun; şikayetli avukatın müvekkiline bilgi verme yükümlülüğünü yerine getirip getirmediğine ilişkindir.

Bilgi edinme hakkı, temel insan hakları arasındadır.

Vekil müvekkil ilişkisinde vekilin müvekkilini bilgilendirmesi bu ilişkinin özünden kaynaklanan bir borç yükümlülüğüdür. Vekil, müvekkilini bilgilendirdiğini ispat etmek zorundadır. Ayrıca, talep halinde vekilin müvekkilini yazılı olarak bilgilendirmesi de avukatlığın gerekleri arasındadır.

Şikayetli avukat, kendisinden noter kanalıyla bilgi istenilmesine karşın yürüttüğü davalar ile ilgili olarak müvekkiline bilgi vermemiş, aralarındaki arkadaşlığa ve eski dönemde kazandığı davalara atıfta bulunmuştur. Bu savunmanın şikayet konusu ile ilgisi bulunmamaktadır. Baro Disiplin Kurulu şikayetli avukata dava ile ilgili belgeleri sunması için süre verdiği halde bu talep de yerine getirilmemiştir.

Şikayetli vekilinin tanıkların dinlenmediği yönündeki itirazı, hem yazılı bilgi istenilmesi, hem şikayetçi tarafından sunulan belgeler ve AİHM tarafından şikayetli avukata 23.03.2003 tarihinde ve 2006 yılında yazılan yazılar karşısında bir eksiklik olarak değerlendirilmemiştir.”⁵⁴

⁵⁴ Bkz. s. 279'deki ve 2004/1 E. 2004/90 K. sayılı kararı, B kz. s. 339'deki 2007/20 E. 2007/146 K. sayılı karar:

2-Müvekil tarafından verilen deliller dosyasına ibraz edilmeli hak kaybına neden olunmamalıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve 2003/94 esas, 2003/207 karar sayılı kararı:

“... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1998/59 E. sayılı dosyasına şikayetli tarafından verilen delil listesinin son bendinde, davaya konu trafik kazası ile ilgili fotoğraflar, delil olarak gösterildiği halde, davaya bakan mahkemenin birkaç kere mehil vermesine rağmen, dosyaya ibraz edilmediği görülmüştür.

Her ne kadar şikayetçinin trafik kazasında %100 oranında kusurlu olduğu Adalet Bakanlığı Adli Tıp Kurumu'ndan alınan raporla tespit edilmiş ise de, şikayetli avukatın delil listesinde gösterdiği ve kendisinde olduğunu bildirdiği delil niteliğindeki fotoğrafları verilen mehillere rağmen dosyasına ibraz etmediği anlaşılmaktadır.

Fotoğrafların müvekkil tarafından avukata verilmediği varsayılsa bile, avukatın yazı ile vekil edenini uyarması, fotoğrafların teslimini istemesi ve ibraz etmemenin sonuçlarını bildirmesi zorunludur.

Şikayetli avukat tarafından şikayetçiden alınan ibraname avukatın bu konudaki sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Şikayetli avukatın bu eylemi şikayetçinin zarar etmesine, mağdur olmasına sebebiyet verebilecek bir eylem niteliğindedir.”

3. İhale gün ve yerinin müvekkile bildirilmesi özen yükümlülüğünün gereğidir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.04.2003 gün ve 2003/21 esas, 2003/125 karar sayılı kararı:

“... Dosyada ki bilgi ve belgelerden ve özellikle tanık anlatımlarından, şikayetlinin taşınmazın birinci satış gününü her nasılsa geçirmiş olduğu, ikinci satış gününü ise birinci satış günü zannederek, müvekkili şikayetçi ile satış memurluğuna gittikleri, satış memurluğunca taşınmazın birinci satış günü satılmış olduğunun bildirilmesi üzerine şikayetli avukatın “birinci gün satış olacağını tahmin etmedim o yüzden de gelmedim” dediği ve bu konuda şikayetçi müvekkili ile de münakaşa ettikleri anlaşılmaktadır.

...Şikayetli avukat, taşınmazın satış günlerini müvekkiline bildirmekle yükümlüdür. Satış günlerinin şikayetçiye bildirildiğine dair dosyada yazılı bir delile rastlanılmamıştır, şikayetli avukatın bu eylemi nedeni ile şikayetçi satışa girme ve bedel arttırma hakkından yoksun kalmıştır. Şikayetli avukatın eylemi disiplin su-cunu oluşturmaktadır.”

4-Avukat Mahkeme ara kararlarının yerine getirilmesinde daha duyarlı olmak, müvekkili bilgilendirmek zorundadır;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.03.2015 gün ve 2015/82 esas, 2015/255 karar sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli avukatın şikâyetçiler tarafından 07.06.2010 tarihinde vekil tayin edildiği, 28.10.2011 tarihinde azledildiği,

Şikâyetli avukatın ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2010/215 Esas sayılı dosyasında sanık şikâyetçiler vekilliğini üstlenmiş olduğu, Mahkeme tarafından 14.07.2010 tarihinde “suçta kullanıldığı iddiası ile el konulan yabancı plakalı tır ve dorselerin sahipleri tarafından, bilerek suçta kullanılmak üzere verildiğine dair kanıt olmadığından zorallımlarına yer olmadığına, ancak bu tır ve dorselerin yabancı plaka olması nedeniyle 5607 sayılı Yasa'nın 10/2-3 maddeleri göz önüne alınarak kasko değerleri Gümrük İdaresi'ne yatırıldığına ruhsat sahiplerine iadesine, katılan vekilinin teminatsız iade talebinin reddine” karar verildiği,

Kararın 27.07.2010 tarihinde Şikâyetli avukata tebliğ edildiği,

Şikâyetli avukat tarafından Mahkeme karar gereğini yerine getirmeleri için Şikâyetçilere bilgi verildiğine ilişkin bilgi ve belge olmadığı,

Şikâyetçiler vekili tarafından sunulan delillere göre, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın ... Tasfiye İşletme Şube Müdürlüğü'nce araçlardan birinin 14.09.2011 tarihinde ihale yoluyla satıldığı görülmektedir.

Şikâyetli avukatın ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2010/215 Esas sayılı dosyasında 14.07.2010 tarihinde “suçta kullanıldığı iddiası ile el konulan yabancı plakalı tır ve dorselerin sahipleri tarafından, bilerek suçta kullanılmak üzere verildiğine dair kanıt olmadığından zorallımlarına yer olmadığına, ancak bu tır ve dorselerin yabancı plaka olması nedeniyle 5607 sayılı Yasa'nın 10/2-3 maddeleri göz önüne alınarak kasko değerleri Gümrük İdaresi'ne yatırıldığına ruhsat sahiplerine iadesine, katılan vekilinin teminatsız iade talebinin reddine” karar verildiği ve karar gereğinin yerine getirilmesi için Şikâyetçilere bildirildiğine ilişkin bilgi ve belge olmadığı, oysa bu bilgilendirmemenin bir hak kaybına yol açacağı tartışmasızdır. Bu nedenledir ki araçlardan biri de satılmıştır.”

5- Avukatın itiraz dilekçesinde gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu iddiası ile cezai yaptırım tehdidi ile baş başa bırakılması kabul edilemez.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.09.2008 gün ve 2008/203 esas, 2008/339 karar sayılı kararı:

“... İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli avukatın7. İcra Müdürlüğü'nün 2004/8725 Esas sayılı dosyasından gönderilen (89/1) 1. haciz ihbarnamesine “...

Ltd. Şti. arasında cari hesap mutabakatı sağlanamamış olup, taraflar arasında hukuki ihtilaf bulunmaktadır. Bu sebeple taraflar arasında yasal işlemler devam etmektedir. Yapılan incelemede takip borçlusu müvekkil şirkete de borçlu gözükmektedir.” gerekçesi ile vekâleten itiraz ettiği, şikâyetli avukat hakkında 4. İcra Ceza Mahkemesi'nin 2005/662 Esas sayılı dosyasında şirket yetkilisi ... ile birlikte “gerçeğe aykırı beyanda bulunmak” iddiasıyla dava açıldığı ve3. İcra Ceza Mahkemesi aracılığı ile savunma alındıktan sonra takipsizlik nedeniyle 07.02.2006 tarihinde davanın düşmesine karar verildiği, Yargıtay ... Hukuk Dairesi'nin 13.07.2007 gün ve 2007/2836 Esas, 2007/2859 Karar sayılı kararı ile şikâyetçi yönünden “durma kararı” verilmiş olması nedeniyle dosyanın iadesine karar verildiği, 4. İcra Ceza Mahkemesi'nin 2007/1847 Esasına kaydedilen davada durma kararına itirazın3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 27.08.2007 gün ve 2007/836 Değişik İş no.lu kararı ile reddine karar verildiği, şikâyetçi avukat hakkında Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 28.05.2007 gün ve 2007/27602 sayılı işlemi ile “soruşturma izni verilmesine gerek görülmediği” yönünde “olur” verildiği ve olurun iptali zımında şikâyetliler tarafından6. İdare Mahkemesi'nin 2007/647 Esas sayılı dosyasında dava açılmış olduğu görülmektedir.

Avukatlığın mahiyeti, Avukatlık Yasası'nın 1. maddesine göre, “Avukat, yargının kurucu unsurlarından bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder.”

Avrupa Birliği Meslek Kurallarının 2.1.1 maddesinde de öngörüldüğü üzere; “Avukatın yapmak durumunda kalabileceği görevler, kendi şahsı menfaatlerinden ve dış baskılardan kaynaklananlar başta olmak üzere her türlü etkiden arınmış mutlak bir bağımsızlık gerektirir. Adaletin tecellisine duyulan güven açısından bu bağımsızlık bir yargıcın tarafsızlığı kadar önemlidir.” sözleri bağımsızlık kavramı açısından önemlidir. Süreğen ceza tehdidi altında, dış baskı ile avukatın görevini tam olarak yapamayacağı da açıktır.

Avukatın itiraz dilekçesi ile gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu iddiası ile cezai yaptırım tehdidi ile baş başa bırakılması kabul edilemez. Bu iddia mesleki dayanışma ile de bağdaşmadığı gibi, avukatı cezai yaptırım tehdidi ile baş başa bırakmak, kötü niyetli borçludan alacağın tahsiline de imkân vermez.”

6-İslahla ilgili işlem varsa yapılmalı, hak kaybına neden olunmamalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.07.2015 gün ve 2015/362 esas, 2015/585 karar sayılı kararı;

“...Mahkeme tarafından 15.04.2009 gün ve 2009/201 Karar sayılı ilamı ile “... davanın kısmen kabulüne, taleple bağlı kalınarak 50,00 TL 40-45 saat arası çalışma ücretinin dava tarihi 20.01.2006 gününden itibaren bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine, sair tüm alacak kalemleri açısından davanın reddine” karar verildiği,

Kararın dosya kapsamına göre davalı vekilince temyizi üzerine Yargıtay 9. Hukuk 2009/23973 Esas, 2009/18183 Karar sayılı ilamı ile mezkûr Mahkeme kararının bozulduğu, bozma sonrası Mahkeme tarafından 27.12.2010 gün ve 2010/981 Karar sayılı karar ile “Taleple bağlı kalınarak 100,00 TL fazla çalışma ücretinin dava tarihi olan 20.01.2006 gününden itibaren bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine, fazlaya ilişkin hakların saklı tutulmasına, diğer tüm talepler yönünden davanın reddine” karar verildiği, anılan kararın Yargıtay ... Hukuk Dairesi'nin 2011/12299 Esas, 2011/8840 Karar sayılı ilamı ile 28.03.2011 günü onanarak kesinleştiği,

Şikâyetli Avukatın davacı şikâyetçi vekili sıfatıyla ...4. İş Mahkemesi'nin 2011/535 Esasına kayden davalı Türk Telekomünikasyon A.Ş. aleyhine 3.170,82 TL fazla mesai ücreti alacağına tahsili için dava açtığı, Mahkeme tarafından 17.11.2011 günlü ilk celsede davanın zamanaşımını sebebiyle reddine karar verildiği,

Şikâyetli Avukat tarafından dosyaya sunulan 07.08.2012 kayıt tarihli savunma dilekçesi ekindeki şikâyetçi imzalı belgelerde “...4. İş Mahkemesi 2011/535 Es. sayılı dosyasının temyiz edilmesinden feragat etmekteyim.” sözlerinin yazılı olduğu,

Şikâyetli avukatın 3. İş Mahkemesi'nin 2006/58 Esasına kayden davalı Türk Telekom A.Ş. ... Bölge Müdürlüğü aleyhine açılan davada bilirkişi raporuna göre davayı ıslah etmediği, Mahkeme tarafından 15.04.2009 gün ve 2009/201 Karar sayılı ilamı ile “...davanın kısmen kabulüne, taleple bağlı kalınarak” karar verildiği, kararın Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin ilamı ile mezkûr Mahkeme kararının bozulmasına karşın yine ıslah işlemlerinin yapılmadığı ve “Taleple bağlı kalınarak” karar verildiği, kararın onandığı ve bu durum karşısında hak kaybına neden olduğu, davanın özensiz yürütüldüğü ve sonuçta Şikâyetli avukatın da ücreti vekâletinden olmak suretiyle emek ve zamanının boşa harcandığı tartışmasızdır.”

7. Bir haktan vazgeçme sonucunu doğuracak tüm işlemlerde vekil edenin yazılı muvafakatinin alınması zorunludur.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.03.2002 gün ve 2001/265 esas, 2002/78 karar sayılı kararı:

“... Şikâyetlinin davacı vekili sıfatıyla üstlendiği ve takip etmekte olduğu bir davayı müvekkilinin yazılı muvafakatini almadan müracaata bıraktığı ve üç ay içinde yenilenmeyen davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği dosyadaki bilgi ve belgelerle sabit bulunmaktadır.

Bir haktan vazgeçme anlamındaki işlemlerden dolayı müvekkilin yazılı muvafakatinin alınması zorunludur. Herhangi bir vazgeçme eyleminde müvekkilin

zararı olamayacağı düşünülse dahi, bu hususun vekil edene bildirilmesi ve yazılı olurunun sağlanması, avukatlık mesleğinin ciddiyeti ve görevin özenle yerine getirilmesi ilkesinin gereğidir. Kaldı ki, kovuşturma konusu olayda manevi tazminat istemi de bulunduğundan, şikayetlinin ileri sürdüğü nedenlerin haklı kabul edilmesi olanaksızdır.

Dosya içindeki ibranamenin de şikayetçi tarafından düzenlenmediği Adli Tıp Kurumu'nun raporu ile belirlenmiştir.

Bu durum karşısında Avukatlık Yasası'nın 34. maddesi hükmüne aykırı olan eylem disiplin suçu oluşturduğundan,.....kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.10.2002 gün ve 2002/149 esas, 2002/288 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukatın ... 7. İcra Müdürlüğü'nün 1999/976 sayılı dosyası ile yaptığı icra takibi sırasında borçluya ait menkul malları haczettirdiği, hacizli malların yediemin sıfatıyla borçluya teslimine muvafakat ettiği, borçlunun haciz işleminden sonra adresini terk ettiği anlaşılmıştır.

Alacaklının yazılı muvafakati alınmadan veya geçerli bir teminat sağlanmadan hacizli malların borçluya teslim edilmesi ve bunun sonucunda alacağın tahsilinin olanaksız hale gelmesi, avukatın “özen” borcuna uygun olmayan bir davranış oluşturduğundan şikayetli kusurlu bulunmuştur.

Bu nedenle, ...isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.04.2003 gün ve 2003/25 esas, 2003/127 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli müvekkillerinin sözlü beyanı ile ...'nun talimatları ile işlemler yaptığını, bundan müvekkillerinin herhangi bir zararının olmadığını, hakkındaki şikayetin aile içi menfaat uyuşmazlığından kaynaklandığını bildirmiş ise de;

Müvekkillerinden aldığı yazılı herhangi bir talimat ibraz etmemiştir. Şikayetli Avukatlık Yasası'nın 34, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 3, 4 ve 43. maddeleri uyarınca, vekil olarak yaptığı işler hakkında işin her aşamasında müvekkillerine bilgi ve hesap vermediği gibi, vekil edenin iradesi dışında bir başkasından alındığı iddia edilen talimatla da iş yapamaz. Mutlak suretle müvekkilin yazılı beyanının alınması şarttır.

Bu bakımdan Baro Disiplin Kurulu'nun yaptığı hukuksal değerlendirme isabetli bulunmuş, kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve 2003/105 esas, 2003/218 karar sayılı kararı.**

“... Dosya içerisinde bulunan bilgi ve belgelerden şikayetli avukatın şikayetçinin alacaklı olduğu icra takibinde alacağın tahsili için borçlunun mallarını haczettirip muhafaza altına aldırıldığı, daha sonra satışa çıkardığı, alıcı çıkmadığından satışın düştüğü şikayetlinin icra dosyasındaki alacağın önemli bir kısmını tahsil ettiği, borçluyu taahhüdü ihlal suçundan mahkum ettirdiği icra dosyasında malların borçluya teslimini talep ettiği halde borçlunun mallarını yedieminden geri almadığı, halen malların yedieminde olduğu şikayetçinin iddia ettiği gibi malların kaçırılmadığı ve şikayetli avukatın şikayete konu eylem sebebi ile şikayetçinin bir zararı oluşmadığı anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın şikayetçinin oluru almadan mahcuz malların satışını durdurması ve mahcuzların borçluya yediemin olarak teslimini istemesi henüz müvekkili aleyhine bir sonuç doğurmasa dahi, görevin yürütülmesinde uyulması gereken “özen” borcuna aykırı davranış disiplin suçu oluşturmaktadır. (Avukatlık Yasası M. 34 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları M. 3)”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.04.2005 gün ve 2005/86 esas, 2005/173 karar sayılı kararı:**

“... İncelenen dosya kapsamından, icra takip formlarına takip başlamadan önce açığa imza atılmak suretiyle ibraname alındığı, yazılı muvafakat olmaksızın temlik işlemleri yapıldığı saptanmış olduğundan, eylemin disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli bulunmuş ve sicilde mevcut tekerrüre esas kesinleşmiş kınama cezasının da bulunması nedeniyle kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.05.2002 gün ve 2002/10 esas, 2002/145 karar sayılı kararı:**

“... Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın icra dosyasındaki alacağa mahsuben elden 25.03.1997 tarihinde 200.000.000 TL'si, 25.04.1997 tarihinde de 200.000.000 TL'si tahsil ettiği, bu paraları 06.05.1997 tarihinde azledilmesinden sonra 14.05.1997 tarihinde icra dosyasına yatırdığı anlaşılmaktadır. Meslek Kuralları'nın 43. maddesi uyarınca “müvekkil adına alınan paralar geciktirilmeksizin müvekkile verilir.” Şikayetli ise tahsil ettiği parayı azledildikten sonra ve gecikerek ödemiştir.

Ayrıca şikayetçilerin alacağı icra dairesince taksite bağlanmış ve borç tamamen tahsil edilmemiş olmasına karşın, şikayetçilerin bilgisi ve rızası olmaksızın şikayetli avukat teminat olarak taşınmaz kaydına konulan haczi kaldırarak Avukatlık Yasası'nın 34. maddesindeki “özen” yükümlülüğüne de aykırı davranmıştır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.09.2005 gün ve 2005//202 esas, 2005/292 karar sayılı kararı:**

“... Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın, kendisi tarafından düzenlenmiş olan 28.07.2003 tarihli tutanakta belirlenen işlerden tahliye davası ile ilgili olarak ihtarname çekmekten başka hukuki bir girişimde bulunmadığı, aynı tutanakta şikayetçinin alacak miktarı belirlenmiş olmasına rağmen, bu miktarın çok üzerinde olan teminat senedindeki miktarın tamamı üzerinden ve geçmiş günlere ait faiz hesabı ile birlikte icra takibi yaptığı, vekil edeni olan şikayetçinin talimatı olmaksızın icra takibinden feragat edip, takibe konu senedi geri aldığı, vekalet ücreti alacağı sebebiyle orantısız olarak hapis hakkını kullandığı anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın, vekil edeninin talimatına aykırı olarak, alacak miktarı çok daha az olmasına rağmen, teminat senedi miktarı üzerinden geçmiş günler faizini de eklemek suretiyle şikayetçi adına icra takibi yapması, bu nedenle şikayetli aleyhinde “bedelsiz senedi icraya vermek” suçundan dolayı kamu davasının açılmasına sebebiyet vermesi,

Vekalet görevinden ayrıldığını bildirdiği tarihte, şikayetçinin yazılı talimatını almadan icra dosyasına ait takipten feragat etmesi ve senedi icra dosyasından alarak, vekalet ücrete alacağına karşılık orantısız bir şekilde hapis hakkını kullanmak istemesinden ibaret eylemleri disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.03.2006 gün ve 2006/32 esas, 2006/110 karar sayılı kararı:**

“... Dosya içindeki davaların fotokopi evraklarından, şikayetlinin22. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açtığı davada, 18.06.2003 tarihli oturuma, mazeret bildirmeksizin katılmayarak, davanın işlemden kaldırılmasına sebebiyet verdiği görülmektedir. Şikayetli avukat ise, davayı takipte yarar görmediğini, bu sebeple davayı takip etmediğini savunmasında bildirmiştir.

Oysa bir haktan vazgeçmeyi sebep olacak durumlarda, iş sahibinin yazılı olurunun alınması zorunludur. Şikayetli avukatın ise davayı takip etmeme yolunda müvekkilinden aldığı yazılı bir olur yoktur.

Ayrıca sonradan açılan2. Asliye Ticaret Mahkemesi'ndeki 2004/403 sayılı dosyanın 02.12.2004 tarihli oturumunda, tarafların hazır bulunmaması sebebiyle dava işleminden kaldırılmıştır. Bunun için de şikayetlinin duruşmaya katılmayacağına ilişkin bir özrü bulunmadığı gibi, vekil edeninin davanın takip edilmemesine dair yazılı bir talimatı da dosyaya sunulmamıştır. Şikayetlinin bu eylemleri disiplin suçunu oluşturmaktadır

... 22. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin gönderme kararı 14.10.2003 tarihli olup karar, yasa yolu açık olarak verilmiş ve kararın üzerinde de, hâkim imzasıyla

16.03.2004 tarihinde kesinleştiği meşruhatı vardır. Yargıtay'ın 11.10.1976 tarih 5/5 sayılı içtihadı birleştirme kararına göre dosyanın görevli mahkemeye gönderilmesi için belirlenen 10 günlük başvuru süresinin, gönderme kararı yüze karşı verilmişse kararın tefhimi tarihinden, gıyapta verilmiş ise tebliği tarihinden itibaren işleyeceği belirlendiğinden, bu süre içinde şikayetli Avukat tarafından başvuruda bulunulmamış olmasından ibaret eylemde disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.10.2007 gün ve 2007/233 esas, 2007/301 karar sayılı kararı:**

“... Dosyanın incelenmesinden, şikâyetli avukatın, şikâyetçi vekili olarak Aile Mahkemesi'nde 2004/498 esasına kayıtlı olarak müvekkilinin velayeti altında bulunan müşterek çocukları'ye verilmekte olan aylık 10.00.TL iştirak nafakasının 200.00.TL'ye çıkarılması için dava açtığı, 03.06.2004 tarihli celse'de 100.00.TL aylık nafakanın ödenmesi yönünde beyanda bulunduğu ve bu beyanı üzerine aylık nafakanın 100.00 YTL olarak belirlendiği, kısmi feragat talebinin şikayetçi olan müvekkilinin talimatıyla yapıldığına ilişkin olarak dosyada yazılı kanıt bulunmadığı, ayrıca Aile Mahkemesi'nde şikayetçi vekili olarak 2005/69 Esas sayılı açtığı “şahsi münasebet tesisi” davasında verilen kararı, şikayetçi müvekkilinden talimat almadan temyiz etmediği anlaşılmıştır.

Şikâyetli avukat eylemleriyle, “Hak kaybına” sebebiyet vererek Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde yazılı: “ Avukatlar, yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler.” ve TBB. Meslek Kuralları 3. maddesinde yazılı, “Avukat, mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde ve işine tam bir sadakatle yürütür.” düzenlemesine aykırı davranmakla, eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.06.2008 gün ve 2008/111 esas, 2008/238 karar sayılı kararı:**

“... İncelenen dosya kapsamından, şikâyetlinin şikâyetçi vekili olarak açtığı1. İş Mahkemesi'nin 2004/109 Esas sayılı “tedavi giderinin tahsili” davasını üç kez takip etmeyerek müracaata bıraktığı ve 13.07.2007 gün ve 2007/481 Karar sayılı kararlar davanın açılmamış sayılmasına karar verilmiş olduğu, şikâyetlinin bu hususta müvekkili olan şikâyetçiye yazılı bilgi vermediği görülmüştür.

Davanın müracaata bırakılarak, açılmamış sayılmasına karar verilmesi bir haktan vazgeçmedir. Bir haktan vazgeçme anlamındaki işlemlerden dolayı müvekkilin yazılı muvafakatinin alınması zorunludur. Herhangi bir vazgeçme eyleminde

müvekkilin zararı olamayacağı düşünülse dahi, bu hususun vekil edene bildirilmesi ve yazılı olurunun sağlanması, avukatlık mesleğinin ciddiyeti ve görevin özenle yerine getirilmesi ilkesinin gereğidir. Kovuşturma konusu olayda ise dava şikâyetli tarafından üç kez müracaata bırakılmış, ancak şikâyetçinin yazılı oluru alınmamıştır.

Bu nedenle, Baro Disiplin Kurulu'nun eylemin disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin hukuksal değerlendirmesinde ve tayin olunan disiplin cezasında hukuka aykırılık görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.11.2013 gün ve 2013/561 esas, 2013/952 karar sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından ... Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 22.11.2011 gün ve 2011/42 Esas, 2011/231 Karar sayılı kararının 09.12.2011 tarihinde tebellüğ etmesine karşın temyiz edilmeyerek 20.12.1011 tarihinde kesinleştiği, Şikâyetçinin temyiz etmeme yönünde yazılı talimatı olmadığı gibi temyiz giderlerinin istendiğine ilişkin bilgi ve belge olmadığı, görülmektedir.

Şikâyetli dava takipçisinin bir haktan (temyizden) vazgeçildiğine ilişkin olarak Şikâyetçinin yazılı muvafakatini almaması ve avans talep ettiğine ilişkin belge ibraz etmediğinden, masraf verilmemesi sebebiyle davanın temyiz edilmediğine ilişkin savunmaya itibar olanağı yoktur.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.12.2013 gün ve 2013/615 esas, 2013/1002 karar sayılı kararı;

“... Şikâyetli avukat tarafından da kabul edildiği üzere varsayılan güven ilişkisine dayalı olarak yazılı muvafakat alınmadan protokol düzenlendiği, düzenleme şeklinde özel vekâletname alınmış ise de bu vekâletnamede satışa yetki varsa da borçlanmaya ait yetki olmadığı, tartışmasızdır.

Avukatlık her şeyden önce bir kamu hizmetidir ve “avukat, kamunun avukatlık mesleğine güveni”nin sarsılmamasını sağlayacak biçimde çalışmak zorundadır.Yapılan işlemlerden şikâyetçilerin hukuki yararı bulunduğu düşünülse dahi, vekâletnamede olmayan yetkilerin kullanılarak protokol düzenlenmesi kamunun avukatlık mesleğine olan inancı ile bağdaşmaz. Avukat kişisel çıkarları olmasa da “hukuka uygunluk” ölçüsüne bağlı kalmak ve müvekkilin istemleri doğrultusunda işlem yapmak zorundadır.

Avukatlar mesleki faaliyetlerini yürütürken, kamunun mesleğe olan güvenini sarsan eylem ve işlemlerden kaçınmak zorundadır. Bu çerçevede avukatlar müvekkillerinin davada sulh olmak veya davayı müracaata bırakmak gibi hususları yerine getirirken yazılı talimat almalıdırlar.

Kaldı ki, vekâletnamede yetki de olsa, bu yetki, yetkinin kullanımı esnasında ilgili kamu kurumu ve kuruluşunu işlem hususunda bağlayıcı bir husustur.

Bir haktan vazgeçme sonucunu doğuran işlemlerde, iş sahibinin yazılı muvafakatinin alınması zorunludur.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.11.2014 gün ve 2014/655 esas, 2014/784 karar sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından; ...10. İcra Müdürlüğü’nün 2009/10860 Esasında borçlu hakkında 45.128.27 TL’lik takip açıldığı, takip dayanağı 4 adet bonoda alacaklının Şikâyetçiolduğu,

26.11.2011 kayıt tarihli dilekçe ile borçluya ait ... ili ilçesiMahallesi 8567 Ada, 13 parsel cilt no 26 sayfa 2486 ve ait ... iliilçesi mahallesi 23 Ada, 88 parsel cilt no 2 sayfa 137’ de kayıtlı taşınmazlardaki hacizlerin kaldırılmasının talep edildiği,

...Şikâyetli avukatın 01.09.2014 kayıt tarihli itirazında özetle savunanın aslına yönelik itirazlarını tekrarla Baro disiplin Kurullarının şikâyetçinin her dediğini doğru kabul etmeleri halinde zaten zor yapılan mesleğin yapılamayacağı gerçeğini görmeleri gerektiğini bildirerek cezanın kaldırılmasını talep ettiği görülmektedir.

Şikâyetli avukatın tüm savunmaları ve itirazında kendisine gönderilen SMS sonucu haczi kaldırdığını savunmuş ise de; bu hususta bir belge ve kayıt sunmamıştır. Oysa Kurulumuzca HMK 199. madde gereği işbu elektronik ortamda gönderilen belgeler de delil olarak kabul edilmekte ve mutlak yazılı belge istenmemektedir. Bu bakımdan savunmanın hukuksal dayanağı yoktur.”

Avukat bir haktan vazgeçme anlamına gelen işlemlerde müvekkilin yazılı, yazılı olmasa da HMK 199. maddede bildirilen şekilde belge alması zorunudur. Bu avukatın özen ve güven ilkelerinin de bir gereğidir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 01.07.1972 tarih ve 253, 693 sayılı kararı, “Vekaletnamede yetkisi bulunsa dahi, müvekkilinden açıkça talimat almadan, davada talep edilen kalemlerden herhangi birisinden vekilin vazgeçme yetkisi yoktur. Aksi halde müvekkilin vekili azletmeğe hakkı vardır” içtihadı Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun uygulamalarının yerinde olduğunun kanıtıdır. Bu nedenle sözlü talimatla yetinilmemeli, mutlaka yazılı talimat alınmalıdır.⁵⁵

⁵⁵ Bkz. s. 353’deki 2005/185 E. 2005/280 K. sayılı karar, Bkz s. 261’deki 2006/205 E. 2006/281 K. sayılı karar , Bkz. s. 263’deki 2006/347 E. 2006/462 K. sayılı karar, Bkz. s. 526’deki 2008/821 E. 2009/19 K. sayılı karar. Bkz s. 45’deki 2014/753 esas, 2015/163 karar sayılı karar, Bkz s. 116’deki 2015/624 esas, 2015/816 karar sayılı karar.

8. Aynı konuda geçerli ilam varken, yeni dava açacağını bildirerek ücret istemek “doğruluk” ilkesiyle bağdaşmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 09.01.2009 gün ve 2006/49 esas, 2006/127 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukat ile şikayetçinin “çocukla şahsi münasebet tesisi” için dava açmak ve önceki tarihlerde alınmış olan ilamın icraya verilmesi konusunda anlaş-tıkları, vekaletname, vekil ücreti ve dava masrafının alındığı, ilamın icraya verildiği ancak daha önceki ilamda çocuk ile şahsi münasebet tesisi için hüküm verilmiş olmasına karşın, şikayetli avukatın, ilamda tarafların ayrı şehirlerde yaşaması halinde yeni ve bu konuyu düzenleyen ayrı bir davanın açılması gerektiği yolunda, şikayetçiyi yanlış yönlendirdiği ve açılacak yeni dava için ücret talep etmesinin Avukatlık Yasası’nın 34 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 3. Maddesine aykırı olduğu iddiası ile başlatılan disiplin kovuşturması sonucunda, Baro Disiplin Kurulu’nca eylem sabit görülerek, disiplin cezası tayin edilmiştir.

Şikayetçinin daha önce çocuğu ile şahsi münasebetin tesisine dair elinde mah-keme ilamı olmasına karşın, şikayetli avukatın tarafların ayrı şehirlerde oturma-larını gerekçe göstererek, ayrı bir davanın açılmasının bildirmesi ve açılacak yeni dava için ücret talep etmesinden ibaret eylemi, Avukatlık Yasası’nın 34. maddesi ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 3. maddelerine aykırı olup, disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

9. Avukat ceza kovuşturmalarında gerçek ne ise onu söylemeli, iddiasının arkasında durmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.09.2008 gün ve 2008/226 esas, 2008/354 karar sayılı kararı:**

“... Şikâyetli avukat iddia edildiği gibi komisyon karşılığı iş almadığını, büroda meydana gelen darp olayından dolayı olayın sıcaklığı ile gasp edildiği yönünde ba-yanda bulunmasının abartılı olduğu, gerçekte Şikâyetçi ...’in kendisinden çocuğu-nun tedavisi için 100,00 TL para istediğini ve bu nedenle olayın meydana geldiğini, hiçbir baskı altında kalmaksızın şahsi şikâyetinden vazgeçtiğini bildirmiş, suçsuz olduğunu savunmuştur.

“İncelenen dosya kapsamından; Şikayetlinin ...6. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2004/430 Esas sayılı dosyasında mevcut 28.09.2004 tarihli ifade zabtında ve Cum-huriyet Başsavcılığı’na verilen 29.09.2004 tarihli dilekçede iki buçuk milyar isten-mek suretiyle gasp edilmek istendiğini ve vermeyince bıçaklı saldırıya uğrayarak yaralandığını, olay ve iddia nedeniyle sanıklar ..., ...’nin tutuklandıkları, şikâyetli avukatın 08. 11. 2004 tarihli dilekçe ile şikâyetten vazgeçtiği, 09.11.2005 tarihli du-ruşmada sanıkların tahliye edildikleri, şikâyetlinin 03.02.2005 tarihli duruşmada

önceki beyanlarını redle olayın 100.00 YTL çocuk tedavi parası istemesi nedeniyle çıktığını ve önceki beyanlarının abartılı olduğunu bildirdiği, ...'ın 6. Ağır Ceza Mahkemesi ve Baro Disiplin Kuruluna verdiği beyanlarda, olayın6. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2004/283 Esas sayılı dosyasında yargılanan ve şikâyetli avukatın savunmasından çekildiği sanıkiçin ödenen 2.500.00 YTL ücret nedeniyle çıktığını ısrarla bildirdiği, görülmektedir.

Tüm dosya kapsamı karşısında, şikâyetli avukatın savunmasına itibar olanağı yoktur. Nitekim ...6. Ağır Ceza Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı 09.11.2004 tarihli duruşmada vazgeçme nedeniyle suçun vasıf mahiyetinde değişiklik olacağı varsayımı ile tahliye isteminde bulunmuş ve sanıklar vetahliye edilmiştir.

Koşullar ne olursa olsun, avukat doğru ve gerçekçi beyanda bulunmalı ve beyanın da arkasında durmalıdır. Avukat, bürosunda yaralananın veya tartaklananın kişisel olarak salt kendisi değil, mensubu olduğu meslek olduğunu ve bu nedenle meslek itibarına zarar verdiğini asla unutmamalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.10.2013 gün ve 2013/411 esas, 2013/788 karar sayılı kararı:**

Dosya kapsamı ve şikâyetli avukatın savunmalarından Adalet Müfettişlerine verdiği ifade ile "Belgedir" başlıklı belgede yer alan ifadenin çelişkili olduğu, Şikâyetli avukat "belgedir" başlıklı dilekçede ".ancak işlerim yoğun olduğu için ifademi okumadan imzaladım, müfettişlerin beyanlarımı aynı şekilde yazdıklarını sanmıştım. Ayrıca bana merak etme imzaladığım bu beyanlar gizli kalacak, kimsenin haberi olmayacak dediler, ben de okumadan imzaladım." sözlerinin yer aldığı görülmektedir.

Avukat özellikle kişilerin özel yaşamı ile ilgili hususlarda koşullar ne olursa olsun doğru beyanda bulunmak, gerçeklerden ayrılmamak ve attığı imzanın arkasında durmak zorundadır. Bir avukatın "ifadeyi okumadan imzaladım" beyanı asla kabul edilemez."⁵⁶

10. Yasa gereği ibrazı zorunlu belgeler verilmeli, karşı yanın savunma hakkı kısıtlanmamalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.01.2009 gün ve 2008/438 esas, 2009/34 karar sayılı kararı:**

"... Dosyadaki bilgi ve belgelere göre, şikâyetli avukatın ... 2. İcra Müdürlüğü'nün 2007/3285 sayılı icra takibini 10.07.2007 tarihli 7 örnek ödeme emri ile başlattığı, ödeme emrinde takip dayanağı olarak kredi kartı üyelik sözleşmesi, ih-

⁵⁶ Bkz. s. 216'deki 2009/7 E. 2009/171 K. sayılı karar

tarname ve hesap özeti gösterdiği, bu belgelerin takip tarihinde icra dosyasına ibraz edilmediği, takipten sonra 24.07.2007 tarihli olarak havale edildiği, İcra Mahkemesi'nin 2007/484 esas, 2007/437 karar sayılı kararı ile ve takip sırasında takip dayanağı belgelerin dosyaya sunulmadığı ve tebligat zarfındaki ibareye karşın tebliğ edilen belgeler arasında yer almadığı gerekçesi ile ödeme emrinin iptal edildiği görülmektedir.

Şikâyetli avukat icra takibi başlatırken, ödeme emrinde de bildirdiği belgeleri dosyaya ibraz etmek ve bunun karşı tarafa tebliğini de sağlamak zorundadır. Bu husus İİK hükmü bulunduğu gibi, borçluya yasal haklarını kullanabilme imkânının verilmesi, gereksiz itiraz ve bununla ilgili giderlere zorlanmaması ve avukatlık mesleğini icrasında kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlamak açısından da gereklidir.

Şikâyetli avukat icra takibi başlatırken yasaya göre sunması gereken belgeleri sunmamasına karşın, şikâyetçi avukatın icra mahkemesine bu konuda şikâyet yoluna gitmesinden sonra görevli icra memuruna bu belgeleri havale ettirmeden koyduğu, icra müdürünün fark etmesi üzerine o günün tarihini atmak suretiyle belgelerin dosyaya girdiğini tespit ettiği, böylece şikâyetli avukatın başlangıçta dosyaya yasal olarak ibraz etmesi gereken belgeleri icra müdürünün havalesine gerek görmeden dosyaya ibraz etmesi, böylece yasaya aykırı eylemini, hukuka aykırı bir şekilde gidermeye çalışması, disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

11. Mahkemelerin hüküm açıklamalarında avukat ayağa kalkmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.11.2001 gün ve 2015/459 esas, 2015/655 karar sayılı kararı:**

“... Bilindiği üzere, CMK'nın 231/4 maddesi uyarınca hüküm fıkrasının herkes tarafından ayakta dinlenmesi zorunludur. Bu zorunluluğa duruşmada bulunan Av. ...'nın da uyması gerekmektedir.

Oysaki dosyada yer olan 21. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2010/248 esas dosyasına ait hükmün tefhim edildiği 16.04.2013 tarihli duruşma tutanağından da anlaşıldığı üzere, adı geçenin hüküm fıkrası okunurken ayağa kalkmadığı sabittir.”

12. Haricen yapılan tahsilatı zamanında dosyasına bildirmeyerek icra işlemlerine devam etmek.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.11.2001 gün ve 2001/141 esas, 2001/196 karar sayılı kararı:**

“... Şikâyetlinin, müvekkili adına avukat sıfatı ile başlattığı icra takibinde haricen yaptığı tahsilatı icra dosyasına yansıtması, bu amaçla almasına rağmen

aldığı kısmı mahsup etmeksizin icra dosyasındaki tüm alacak üzerinden icra tabibine devam edilmesine sebebiyet vermesi ve şikayetçinin ödediği kısmın icra dosyasından mahsup edilmesi için dava açmak zorunda bırakılması disiplin suçu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.12.2001 gün ve 2001/171 esas, 2001/242 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukatın üstlendiği bir icra işi dolayısıyla şikayetçi borçlu aleyhine ... 1. İcra Müdürlüğü'nün 1999/2712 ve 5. İcra Müdürlüğü'nün 1999/2952 sayılı dosyaları ile şikayetçi (borçlu) aleyhine takipler yaptığı, bu dosyalardan 1999/2712 sayılı olanı için haricen 170.000.000 TL tahsil ederek karşılığında dosya numarasını içeren makbuz verdiği;

Ancak, tahsil tarihinden itibaren makul olmayan uzun bir süre geçtikten sonra tahsilatı tahsil kabiliyeti daha az olan diğer dosyaya beyan ettiği ve geç bildirimden dolayı da borçlunun daha fazla faiz ödemesine neden olduğu, dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası'nın 34. ve Meslek Kuralları'nın 3. maddesinde öngörülen ilkelere aykırı olan eylem “disiplin suçu” oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.04.2003 gün ve 2002/362 esas, 2003/105 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukatın ... 2. İcra Müdürlüğü'nün 1999/2617 sayılı dosyasındaki alacak için haricen toplam olarak 146.000.000 TL'yi tahsil ettiği, borçluya teslim ettiği yazılı belge ile sabit olduğu gibi, keşide olunan ihtarnameye rağmen haricen tahsil olunan paranın icra dosyasına bildirilmediği ve borçluya da iade edilmediği anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın haricen tahsil ettiği parayı icra dosyasına bildirmesi ve dosya alacağından fazla para tahsil etmemesi gerekirdi.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve 2003/93 esas, 2003/206 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukatın ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 1999/2784 E, sayılı dosyası ile şikayetçi aleyhine icra takibi yaptığı, şikayetliye ... Bankası vasıtasıyla 27.07.1999 tarihinde 100.000.000 TL'nin ödendiği , şikayetlinin ise tahsil ettiği bu parayı, şikayet tarihi olan 20.01.2000 günü dosyaya bildirdiği ve icra dosyasındaki bakiye alacağından feragat ettiği,

Yine ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 1999/4274 E sayılı icra takip dosyası ile şikayetçi aleyhine takip yapıldığı, şikayetlinin 14.01.2000 tarihinde tahsil ettiği 28.000.000

TL'yi 20.01.2000 tarihinde dosyaya bildirdiği ve dosya alacağından tamamen feragat ettiği, bu dosya itibariyle şikayetlinin İcra Ceza Hakimliğine şikayette bulunduğu ... İcra Ceza Hakimliği'nin 1999/6622 E, sayılı kararı ile şikayetçinin 27.12.1999 tarihinde mahkum olduğu anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın haricen tahsil ettiği paraları icra dosyasına normal sürede bildirmemesi, ödenmiş ve kapatılması gereken dosya için İcra Ceza Mahkemesine başvurması ve şikayetçinin mağduriyetine sebep olacak davranışlar içine girmesi, “özen” ve “doğruluk” ilkelerine uygun bulunmadığından, Avukatlık Yasası'nın 34. ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 3. maddelerine aykırıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.01.2005 gün ve 2004/356 esas, 2005/22 karar sayılı kararı:**

“... Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetçi aleyhinde 06.01.2003 tarihinde toplam 819.471.379.-TL tutarında icra takibi başlatıldığı, alacağa mahsuben 17.01.2003 tarihinde 550.000.000 TL, 19.03.2003 tarihinde ve 16.09.2003 tarihinde hiç tahsilat yapılmamış gibi 1.467.000.000 TL üzerinden şikayetçinin çalıştığı kuruma icra dosyasından maaş haczi yazısı gönderildiği, ancak 07.10.2003 tarihinde icra dosyasına yaptığı tahsilatları bildirmek suretiyle bakiye alacak üzerinden yeniden maaş haczi talep ettiği anlaşılmıştır.

İcra dosyasına yapılan tahsilatın şikayetçi borçlu veya dava dosyasındaki diğer borçlu tarafından yapılmış olmasının bir önemi yoktur. Kim tarafından yapılırsa yapılsın haricen yapılan tahsilat icra dosyasına gecikmeksizin beyan edilmeli ve bakiye borç kalmış ise o miktarı üzerinden hacze devam edilmelidir. Bu husus Avukatlık Yasası'nın 34. maddesindeki avukatın özen yükümlülüğü gereğidir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.02.2005 gün ve 2004/401 esas, 2005/76 karar sayılı kararı:**

“... İncelenen dosyada 06.08.2002 tarihinde 75.000.000.00 TL'nin makbuz karşılığı tahsil edildiği tahsil tarihi bildirilmeksizin 10.03.2003 tarihinde ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2002/10963 esas sayılı dosyasına beyan edildiği,

İcra Müdürlüğü'nün borç hesabında tahsil edilen alacağın 10.03.2003 tarihi itibarıyla mahsup edildiği görülmektedir. Tahsil edilen alacağın, tahsil edildiği tarih itibarıyla beyan edildiğinde bakiye alacağın çok daha az olacağı tartışmasızdır.

Her ne kadar ... icra takip programına uygun olarak mahsubun yapıldığı ve bu sebeple borçlunun herhangi bir zararının olmadığı belirtilmiş ise de;

Takip borçlusunun asıl muhatabı İcra Müdürlüğü dosyasıdır. İcra takip dosyasına kısmi de olsa tahsil tarihinin doğru olarak bildirilmemesi sonucu fazla hesaplama da sebebiyet verilmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.04.2005 gün ve 2005/36 esas, 2005/122 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukat savunmasında çok sayıda dosya ile çalıştıklarını, şikayetçi tarafından banka hesabına gönderilen paranın kime ait olduğunun tam olarak tespit edilemediğini, bu nedenle icra dosyasına yansıtılmalarının mümkün olmadığını ve suç işleme kastının bulunmadığını belirtmiştir

Şikayetli avukatın, banka hesabına gönderilen paranın kime ait olduğu ve hangi icra dosyasına karşılık gönderildiğinin tam olarak belirlenememesi durumunda yapacağı en doğru işlem, parayı çekmek yerine, geldiği yere iade ederek parayı gönderen şahsın yaptığı bir hata var ise, bundan haberdar edilmesiyle ona düzeltme imkanı vermektir. Şikayetli avukatın bunun aksine olan davranışı kusurlu görülmüştür.

Bu nedenle Baro Disiplin Kurulu tarafından yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.03.2006 gün ve 2006/30 esas, 2006/108 karar sayılı kararı:**

“... İncelenen dosya kapsamından; şikayetli avukatın ... İcra Müdürlüğü'nün 2002/791 esas sayılı dosyası ile müdahalenin önlenmesi ve kal ile, mahkeme kararındaki alacak kalemlerine ilişkin 469.552.041 TL'lik icra takibini 20.04.2004 tarihinde açtığı, icra emrinin tebliği üzerine şikayetçiden 24.05.2004 tarihinde 495.000.000 TL haricen tahsil ettiği ve belge verdiği, bu tahsilat miktarını icra dosyasına bildirmeksizin, ödemedi 7 gün sonra 03.05.2004 de ilamın yerine getirilmesi ve alacağın tahsili için menkul haczi talebinde bulunduğu, talep üzerine şikayetçinin 750.000.000 TL tutarında menkullerinin haczedildiği ve muhafaza altına alındığı, şikayetçinin iddiasına göre 325.000.000 TL daha ödenerek şikayetli avukatın savunmasına göre başkaca tahsilat yapılamaksızın, 04.05.2004 de şikayetli avukatın daha önce tahsil ettiği 495.000.000 TL'yi haricen aldığını ve bakiye alacaktan feragat ettiğini bildirerek mahcuz menkullerin borçluya iadesini sağladığı görülmektedir.

Şikayetli avukat, haricen tahsil ettiği miktarı dosyaya bildirmemiş, savunmasına göre tahsilat yapılmaksızın feragat ettiği bakiye alacak için ise haricen tahsilattan 7 gün sonra menkul haczi talep ederek borçlunun kalan alacağı ile orantısız biçimde 750.000.000 TL'lik menkullerinin haczine ve muhafaza altına alınmasına sebebiyet vermiştir.

Bu sebeple haricen yapılan tahsilatı icra dosyasına bildirmeyerek, kalan alacakla orantısız haciz ve muhafaza işlemi ile borçluyu yasal yükümlülükleri dışında ödeme yapmaya mecbur bırakan eylem disiplin suçu oluşturduğundan, ... Barosu

Disiplin Kurulu'nun hukuksal değerlendirme ve cezanın tayininde Avukatlık Yasası'nın 136/2 maddesinin uygulanmasında isabetsizlik bulunmamaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.11.2007 gün ve 2007/263 esas, 2007/330 karar sayılı kararı;**

“... Şikayetli Avukatlar 17.10.2002 tarihindeBank aracılığı ile bürolarına havale edilen 2.100.00.TL'nin 1.640.00.TL sini takip konusu olmayan 4 adet ödeme için mahsup ettiklerini, bakiyesini takip dosyasına yansıttıklarını bildirmekte iseler de, bu hususta savunmalarını doğrular hiçbir kanıt sunamamışlardır. Makbuz tam aksini göstermekte, gönderilen paranın takip dosyası olan 4. İcra Müdürlüğü'nün 2001/10166 Esas sayılı dosyasına karşılık gönderildiği görülmektedir.

Bu nedenle 2.100.00.TL'nin telefon görüşmesi sonucu dosyanın infazına yönelik olarak gönderildiği tartışmasızdır.

Dosya alacağına karşılık gönderilen paranın takip konusu olmayan alacağa mahsup ile takibe kalan miktar üzerinden devam edilmesi ve bu nedenle yargılamalara ve fazla faiz tahsiline sebebiyet verilmesi kabul edilemez. Dosya infaz edilmeli ve varsa başka alacak, ayrı takip konusu edilmelidir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.01.2008 gün ve 2007/415 esas, 2008/1 karar sayılı kararı:**

“... Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetlilerin haciz sırasında haricen 4.000,00 YTL tahsil ettikleri ve bu tahsilatı icra ve ceza dosyalarına bildirmedikleri icra dosyasına konu olacak konusu olan çekle ilgili olarak şikayetçi aleyhinde 10. Asliye Ceza Mahkemesi'nde açılan kamu davasında şikayetliler tarafından haricen tahsil edilen bedel bilinmediğinden Mahkemece 2004/1842 sayılı karar ile şikayetçinin çek bedeli olan 4.000,00 TL para cezası ile cezalandırılmasına karar verilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatların icra dosyasına mahsuben yaptıkları tahsilatları icra dosyasına ve icra takibine dayanak olan çek'le ilgili olarak açılmış olan kamu davasına bildirmemiş olmaları avukatlık görevinin özen, doğruluk ve onur içinde yapılması gerektiğini düzenleyen Avukatlık Yasası'nın 34 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 3 ve 4. maddesine aykırı olmakla disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.01.2009 gün ve 2008/431 esas, 2009/27 karar sayılı kararı:**

“... İncelenen dosya kapsamında, 12.05.2005 tarihli ve kâtipimzalı makbuzla avukat'e ödenmek üzere 800,00 Euro ve 620,00.-TL para tahsil edildiği, 2.000,00 TL'nin Avukat ...'in banka hesabına gönderildiği, 1.000,00 TL' lik vadeli

bononun alacağı mahsuben alındığı, haricen yapılan tahsilâtların takip dosyasına bildirilmeyerek ana alacak üzerinden takip işlemlerine devam edildiği ve şikâyetçinin şikâyetinden vazgeçtiği görülmektedir.

Disiplin Kovuşturmasına konu sorun; Şikâyetli avukatın haricen tahsil ettiği parayı icra dosyasına bildirmeyerek şikâyetçiyi zarara uğrattığı ve bu yolla avukatlık onur ve geleneklerine aykırı davranıp davranmadığına ilişkindir.

Avukatın haricen tahsil ettiği parayı icra dosyasına gecikmeden bildirmesi esas olmakla birlikte, disiplin kovuşturması bakımından asıl sorun, tahsil edilen para dosyaya bildirilmediği için alacağın tahsil edilen kısmını da içerecek şekilde borçlu hakkında haciz işlemi yapılarak borçluya zarar verilmiş olmasıdır. Bu davranış aynı zamanda görevi kötüye kullanma anlamında suçtur. Bu bakımdan cezalandırılan eylem, geç bildirme değil, bildirmeme sonucu borçlu hakkında yapılan haksız haciz vb. işlemlerdir.

Şikâyetlinin, alacağın bir kısmını haricen tahsil etmesi ve makbuz vermesine karşılık, tahsil edilen alacağı tahsil gününü de bildirmeksizin alacağın tamamı üzerinden takibe devam etmesi, Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde öngörülen "Özen" ve "Doğruluk" ilkelerine ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 3. maddesine açıkça aykırı bulunduğundan eylem "disiplin suçu"nu oluşturmaktadır.

Mutlak surette herhangi bir zarar meydana gelmiş olması koşul olmayıp, zarar olsun olmasın, avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve güvenini sağlayacak biçimde yapmakla yükümlüdür."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.09.2013 gün ve 2013/260 esas, 2013/687 karar sayılı kararı;

"...Şikâyetlinin alacağın tamamına yakını tahsil etmesine ve makbuz vermesine karşın, alacağın tamamı üzerinden takibi yenilemesi ve Şikâyetçiyi ... 2. İcra Mahkemesi'nin 2009/464 Esas sayılı dosyası ile dava açmak zorunda bırakması Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde öngörülen "özen" ve "doğruluk" ilkelerine ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 3. maddesine açıkça aykırı bulunduğundan "disiplin suçu" oluşturmaktadır.

Bu disiplin suçunun oluşması için mutlak surette herhangi bir zarar meydana gelmiş olması koşul olmayıp, zarar olsun olmasın, avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve güvenini sağlayacak biçimde yapmakla yükümlüdür."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.05.2014 gün ve 2014/39 esas, 2014/287 karar sayılı kararı;

"...Şikâyetli avukat A. S. D.'in haricen 7.000.00 TL tahsil ettiği, dosyadan çekilme dilekçesi vermesine karşın yapılan haricen tahsilâtları dosyasına beyan etmediği, dosya kapsamına göre tartışmasıdır.

Avukat haricen tahsil ettiği alacağı dosyasına beyan etmelidir. Hele hele dosya-
dan çekilmiş ise bu bir meslek görevidir de, çünkü dosyayı takip edecek sonraki
vekillerin bu tahsilatı bilmemeleri ve ana borç üzerinden takip işlemlerine devam
etmesi büyük olasılıktır ki dosya özeline göre de gerçekleşmiştir”.

**Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.08.2014 gün ve 2014/320
esas, 2014/533 karar sayılı kararı;**

“...İncelenen dosya kapsamından ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2010/12865 Esas
sayılı icra takibinin şikâyetli avukatlar tarafından imzalanan 04.11.2010 günlü ta-
kip talebi ile açıldığı,

21.01.2011 günlü yazı ile ... DB 6369 plaka sayılı araç kaydına haciz konulduğu
ve aracın yakalanmasının istendiği,

Şikâyetli avukatlardan İ. P. imzalı 25.04.2011 tarihli makbuzla 795,00 TL tahsil
edildiği ve borun tamamının alındığına ilişkin belge düzenlendiği,

Mahcuz ... DB 6369 plaka sayılı aracın 21.12.2011 tarihinde yakalanarak mu-
hafaza altına alındığı,

12.12.2011 tarihli taleple borcun haricen tahsil edildiği bildirilerek tahsil harcı
yatırıldığı ve aracın Şikâyetçiye teslim edildiği,

Şikâyetçi tarafından ... 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 29012/143 Esasında
açılan 1.000,00 maddi, 10.000,00 TL manevi tazminat istemli Şikâyetli avukatlar
aleyhine açılan davada Mahkeme'nin 26.06.2012 gün ve 2012/261 Karar sayılı ka-
rarla manevi tazminat isteminin reddine, maddi tazminatın da 140,00 TL olarak
kabulü ile fazlaya ilişkin istemin reddine karar verildiği ve kararın Yargıtay ... Hu-
kuk Dairesi'nin 23.09.2013 gün ve 2012/15852 Esas, 2013/1470 Karar sayılı kararı
ile onanarak kesinleştiği,

Şikâyetli avukatların ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2010/12865 Esas sayılı icra ta-
kip alacağını tahsil etmelerine karşın süresinde tahsilatı dosyasına bildirmedikleri
kendi kabulleri ile de tartışmasızdır. Bu ihmalin katip tarafından yapıldığı ve za-
man zaman UYAP sisteminden de bu tür aksaklıkların olduğu savunmasına itibar
olanağı yoktur.”

**Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.01.2015 gün ve 2014/703
esas, 2015/7 Kararar sayılı kararı;**

“...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli avukat tarafından 02.10.2006 tari-
hinde alacaklı H. S. vekili sıfatıyla borçlu C. A. ve S. C. aleyhine toplam 29.100,00

TL'nin tahsili amacıyla ... İcra Müdürlüğü'nün 2006/1302 Esas sayılı dosyası ile icra takibi başlatılmış ve 10.11.2006 tarihli ödeme emri ile borcun borçlu S.C. mirasçılarına yöneltilmiş olduğu,

Şikâyetli avukat tarafından şikâyetçiye verilen 31.03.2010 tarihli belgede "S. K.'tan 2006/1302 sayılı dosya borcuna mahsuben 15.000 TL alındı. Bakiye alacak devam etmektedir." yazdığı,

Mirasçılara intikal eden taşınmazın kıymet takdirinin yapıldığı, taşınmazın 01.03.2013 (birinci satış günü) ve 11.03.2013 (ikinci satış günü) satışa çıkarıldığı,

Alacaklı H. S. tarafından 14.02.2013 tarihli dilekçe ile taşınmazın satışı talebinden vazgeçtiğini belirttiği ve satış işlemlerinin düşürülmesini, dosyanın haricen tahsil nedeniyle işleminden kaldırılmasını ve senedin borçlulara iadesini talep ettiği,

Şikâyetli avukat tarafından 31.03.2010 tarihli belge ile haricen tahsilâtın söz konusu icra dosyasına girdiğine dair herhangi bir belgenin bulunmadığı,

...Şikâyetli avukatın ... İcra Müdürlüğü'nün 2006/1302 Esas sayılı dosyasında ana alacak 29.100,00 TL olmasına karşın, 31.03.2010 tarihinde haricen 15.000,00 TL tahsil ettiğini bildirmeyerek 2013 yılı Mart ayında dosyada tahsilât yokmuş gibi satış işlemleri yaptırması ve taşınmaz satışı istemesinin ihaleye girecek üçüncü şahıs ve borçlu aleyhine sonuç doğurması kaçınılmazdır."

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.08.005 gün ve 2005/146 esas, 2005/48 karar sayılı kararı:

"...Şikâyetli hakkında olay nedeniyle ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2001/231 esasında görevi kötüye kullanmak iddiasıyla açılan kamu davası, Mahkemenin 29.11.2001 tarih ve 2001/236 karar sayılı kararı ile mahkumiyetle sonuçlanmış ve karar Yargıtay CD'nin 17.06.2003 gün ve 2002/23299 esas, 2003/6148 karar sayılı kararı ile onanarak kesinleşmiştir. Şikâyetlinin TCK 240/1, 59 maddeleri uyarınca 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, cezanın 647 sayılı kanunun 4/6 maddeleri uyarınca paraya çevrilmesine ve ertelenmesine karar verilmiştir.

Şikâyetlinin alacağın bir kısmını haricen tahsil etmesi ve makbuz vermesine karşılık, tahsil edilen alacağı tahsil gününü de bildirmeksizin alacağın tamamı üzerinden takibe devam etmesi, Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde öngörülen "özen" ve "doğruluk" ilkelerine ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 3. maddesine açıkça aykırı bulunduğundan "disiplin suçu" oluşturmaktadır.

Mutlak surette herhangi bir zarar meydana gelmiş olması koşul olmayıp, zarar olsun olmasın, avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve güvenini sağlayacak biçimde yapmakla yükümlüdür."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.01, 2015 gün ve 2014/698 esas, 2015/58 Karar sayılı kararı;

"...22.02.2011 tarihinde düzenleme altına alınan kefaletnameye göre, A. E.'in dosya borcuna kefil olduğu ve 22.02.2011 tarihinde 8.0000,00 TL, 30.09.2011 tarihinde 12.985,00 TL, 30.12.2011 tarihinde bakiye kalan 12.985,00 TL'yi ödemeyi kabul ve taahhüt ettiği,

22.02.2011 tarihinde şikâyetli avukat tarafından icra dosyasına talep açılarak borçlu kısmı ödeme yaptığından bankalardaki hesapları üzerine konan hacizlerin kaldırılmasının talep edildiği,

Şikâyetli avukat tarafından 22.02.2011 tarihli "... 1. İcra Müdürlüğü'nün 2011/179 Sayılı dosyasına (alacaklısı V. U.) mahsuben, borçlu M. Ö. (TC Kimlik No)'den yalnız 8.000,00 TL (sekiz bin TL) tahsil edilmiştir" içerikli tahsilât makbuzu düzenlenmiş olduğu,

08.03.2011 tarihli talebinde ise borçlu şikâyetçinin .../.... Karayolları ... Bölge Müdürlüğü adresine yazı yazılarak maaş, ikramiye ve her türlü alacağının ¼'üne haciz konmasını talep ettiği,

...Şikâyetli avukatın icra kefaletnamesinde 22.02.2011 tarihinde ödenmesi taahhüt edilen 8.000,00 TL'yi aynı gün haricen tahsil etmesine karşın dosyasına beyan etmediği, ikinci taahhüt günü olan 30.09.2011 tarihini beklemeksizin 22.03.2011 günlü taleple borçlu M. E.'in maaşına haciz yazdırdığı dosya kapsamı ile tartışmasızdır. Avukat kişisel ve mesleki taahhütlerine uygun davranmalı, haklı bir neden yoksa taahhüdünü bizzat kendisi ihlal etmemelidir."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.01.2015 gün ve 2014/773 Esas, 2015/60 karar sayılı kararı;

"... 2. İcra Müdürlüğü'nün 2012/2594 Esas sayılı dosyası ile borçlu şikâyetçi S. A. aleyhine toplam 2.042,41 TL tutarında ilamsız icra takibi başlatılmış olduğu,

Dosya içerisinde bulunan makbuzdur başlıklı ve şikâyetli avukat imzalı 16.01.2012 tarihli belgede "... 17. İcra Müdürlüğü'nün 2011/15687 Esas sayılı dosya borcuna mahsuben #ikibin# (yalnız ikibin) TL tahsil edilmiştir. İşbu makbuz geçici olarak borçluya verilmiştir." ifadelerinin yazılı olduğu,

23.07.2012 günlü taleple Şikâyetçi S. A.'ın ... DL 0802 plaka sayılı otomobilinin trafik kaydına İcra Müdürlüğü'nün müzekkeresi ile haciz konulduğu,

Şikâyetli avukatın 16.01.2012 günlü makbuzla ... 17. İcra Müdürlüğü'nün 2011/15687 Esas sayılı takip borcunu tahsil etmesine karşın dosyasına beyan etmediği, tahsilâtla ilgili olarak müvekkili şikâyetçiyi bilgilendirmediği ve Şikâyetçi aleyhine bu makbuza dayalı olarak icra takibi açılmasına ve aracına haciz konulmasına sebebiyet verdiği dosya kapsamı ile tartışmasızdır."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 14.02.2015 gün ve 2014/857 esas, 2015/127 karar sayılı kararı;

“... Şikayetçiler ve borçlu A.Ş. ile şikayetli vekil arasında 30.05.2011 tarihinde “ Taraflar Arasında Muacceliyet Sözleşmesi” başlıklı bir protokol imzalandığı, bakiye borcun 10.10.2011 tarihli 50.000,00 TL ve 28.10.2011 tarihli 43.000.-TL'lik vadeli bonolara bağlandığı, bonoların vadelerinde ödenmemesi halinde bu bonolarında icra takibine konu edileceğinin yazılı olduğu, keza 06.12.2011 tarihli bir protokolün de yapıldığı bu protokole göre 06.12.2011 tarihinde 40.000,00 TL, 09.12.2011 tarihinde 90.000,00 TL ödenmesi halinde ... 25. İcra Müdürlüğü'nün 2010/15458, ... İcra Müdürlüğü'nün 2011/170 Tal. nolu dosya alacağından feragat edilip, dosya alacağının S. E. lehine temlik edileceğini, ... 25. İcra Müdürlüğü nezdinde ve 5. İcra Müdürlüğü nezdinde bulunan dosyalarda SGK tarafından yapılacak ödemelerden yapılan tahsilatların mahsup edileceğinin bildirildiği görülmüştür.

Şikayetçiler 05.10.2012 havale tarihli dilekçeleri ile Baro Başkanlığına şikayette buldukları, borca mahsuben haricen yapılan 40.000,00 TL ödemenin 19.11.2012 tarihinde şikayetli avukat tarafından harcının yatırılarak, icra dosyasına beyan edildiği anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın şikayetçiler ve yetkilisi buldukları şirket aleyhine başlattığı icra takiplerinde, haricen yaptığı kısmi tahsilatı süresinde icra dosyasına beyan etmediği, şikayetçilerin şikayeti üzerine icra dosyasına beyanda bulunduğu halde 06.11.2012 tarihinde ... 5. İcra Müdürlüğü'nün 2011/10444 sayılı dosyasından harici tahsilat düşülmediğinden dosya alacağından fazla miktar üzerinden haciz taleplerinde bulunduğu, dosya kapsamından ve şikayetçi beyan ve belgeleri ile sabit olmuştur.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.10.2015 gün ve 2015/654 esas, 2015/866 karar sayılı kararı;

“... Şikâyetli avukatın disiplin kovuşturmasına konu eylemi nedeniyle ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2011/19 Esas sayılı dosyası ile “Görevi Kötüye Kullanmak” suçundan yapılan yargılama sonucunda Mahkeme'nin 2011/43 Karar sayılı ve 24.03.2011 tarihli kararlar şikâyetli avukatın TCK'nın 257/1, 62/1, 50/1-a, 52/2. maddeleri uyarınca 3.000,00 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, kararın Yargıtay ... Ceza Dairesi'nin 2014/28330 Esas, 2014/28043 Karar sayılı ve 01.10.2014 tarihli kararıyla onanarak kesinleştiği,

Mahkeme'nin “Dosyada mevcut ödeme makbuzlarına göre 04.07.2005 tarihinde 2000 Amerikan Doları,11.07.2005 tarihinde 30000 Amerikan Dolarının ...1.İcra Müdürlüğü'nün 2005/3706 esas sayılı dosyasında katılanın yetkili müdürü olan E. A. tarafından K. S'ya ve 04.10.2005 tarihinde de bizzat sanık avukata 5000

TL olmak üzere ödenmesine rağmen, alacaklı vekili Avukat N. Y. S. tarafından söz konusu ödemelerin icra takip dosyasında gösterilmediği, yine aynı takip dosyasına ilişkin olarak ...bank kanalı ile 28.05.2005 tarihinde 2000 TL, 15.07.2005 tarihinde 5000 Amerikan Dolarının E. A. tarafından müşterinin nam ve hesabına K. S.'ya ödendiği, oto haczine karşılık yapılan bu ödemelerin dosyasına işlenmeyerek Av N. Y. S. tarafından takip talebini tüm alacak üzerinden yürütüldüğü, sanığın alacaklı olan eşi K. S.'ya yapılan ödemeleri bilmemesinin hayatın olağan akışına uygun düşmediği, dolayısıyla ödemelerin Avukat N. Y. S. tarafından bilindiğinin kabulünde zorunluluk olduğu, sanık Avukatın icra takip dosyasında alacağın kısmen de olsa ödenmesine rağmen borcun tamamı üzerinden icra kovuşturmasını sürdürüp araç üzerinde birden fazla fiili haciz tatbik edip katılanın menfi tespit davası açmasına sebebiyet vermek suretiyle mağduriyetine neden olduğu” gerekçesiyle hüküm kurduğu,

Avukatın haricen tahsil ettiği parayı icra dosyasına gecikmeden bildirmesi esas olmakla birlikte, disiplin kovuşturması bakımından asıl sorun, tahsil edilen para dosyaya bildirilmediği için alacağın tahsil edilen kısmını da içerecek şekilde borçlu hakkında haciz işlemi yapılarak borçluya zarar verilmiş olmasıdır. Bu davranış aynı zamanda görevi kötüye kullanma anlamında suçtur. Bu bakımdan cezalandırılan eylem, bildirmeme veya geç bildirme değil, bildirmeme sonucu borçlu hakkında yapılan haksız haciz vb. işlemlerdir.”

Bu eylem maalesef çok yaygın olduğu için karar örnekleri fazlaca konulmuştur. Aynı zamanda karar örneklerinden de görüldüğü üzere TCK 257/2. maddesi gereği görevi kötüye kullanmak suçudur. Mahkumiyet kararları da çıkmaktadır. Avukat takibe devam zorunda ise haricen yaptığı tahsilatı tahsil gününü bildirmek koşulu ile takibe devam etmeli, olası ceza ve disiplin kovuşturmalarından kurtulmalıdır.⁵⁷

13. Alacağın tahsil edilmesine karşın, icra işlemlerine devam etmek “doğruluk” ilkesiyle bağdaşmaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve 2003/109 esas, 2003/222 karar sayılı kararı:

“...Şikayetli avukat tüm savunmalarında olayın bir yanlışlıktan kaynaklandığını bildirmiş ise de;

Şikayetli avukatın ilk haciz tarihi olan 01.02.2001 tarihinden itibaren iki ay bekleddikten sonra 02.04.2001 tarihinde borçlu şirketin gayrimenkulünün haczi için talep açması ve hemen arkasından bir gün sonra talepten vazgeçmesi,.

⁵⁷ Bkz. s. 413'deki 2005/222 E. 2005/310 K.sayıli karar

20.02.2001 tarihinde tahsil ettiği anlaşılan parayı, müvekkili şirketin yetkilisine teslim edip ibraname aldığı halde, 20.04.2001 tarihinde borçlunun gayrimenkulünün haczi için dosyaya talep açması, savunmanın doğru ve samimi olmadığını göstermektedir.”

14. Avukat üzerine aldığı işi özenle takip etmeli, müvekkilin güven ilkesine zarar vermemelidir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.02.2014 gün ve 2013/728 esas, 2014/127 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukatın, şikâyetçiden 27.07.2010 tarihinde vekâlet aldığı ve dava açmak için aynı tarihli makbuz karşılığında masraf avansı aldığı dosya kapsamından açıkça anlaşılmakta olup, şikâyetli avukat, hakkındaki iddiaların tümünü soyut olarak inkâr ederek kendisini savunmuş ise de dosyaya ibraz edilen makbuzun ve imzanın kendisine ait olmadığını açıkça belirtip savunmada bulunmamıştır. Şikâyetçi tanığı M. F’in samimi beyanlarından ve şikâyetçinin babasına ait beyanlardan, şikâyetçi ile şikâyetli arasında bir davanın açılması için vekâlet verilip, masraf alındığı ancak böyle bir davanın raportör tespiti ile de anlaşıldığı üzere açılmadığı sabittir.

Yargıtay Hukuk Dairesi’nin 12.03.2013 gün ve 2012/23911 Esas, 2013/6083 Karar sayılı kararında “12.03.2013 davalı tarafından 17.10.2008 tarihinde davacıya vekâletname verildiği, davacı avukatın, 22.10.2008 tarihli cevap dilekçesini dosyaya sunduğu, ne var ki 23.10.2008 tarihli ve bunu takip eden 20.11.2008 tarihli duruşmalara katılmadığı, bunun üzerine de 01.12.2012 tarihinde davalı tarafından azledildiği, davalının 23.12.2008 tarihinde başka bir avukata vekâlet vermek suretiyle kendisini temsil ettirdiği anlaşılmaktadır. Görüldüğü üzere söz konusu dosyaya sadece cevap dilekçesi sunan, birbirini takip eden iki duruşmaya katılmayan davacı avukatın, “özen borcu” konusundaki yükümlülüğünü yerine getirdiğinden söz edilemeyeceğinden, taraflar arasındaki vekâlet akdinin en önemli unsurlarından olan “güven ilişkisi”nin zedelendiğinin, dolayısıyla da azlin haklı olduğunun kabulü gerekir.” gerekçesi de avukatın mesleki çalışmasında “özen borcuna”, “güven” ilkesine uygun davranmak zorunda olduğunu göstermektedir.

Avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güveni sarsmayacak şekilde sadakatle, özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek zorundadır. Şikâyetli avukat üstlendiği görevini yapmayarak ve görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayarak, müvekkilinden gerçekleri saklayarak disiplin suçu işlediği kanaatine varılarak cezalandırılması gerekmektedir.”

15. HMK 193. maddesi gereği gönderme işlemi süresinde yapılmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.10.2015 gün ve 2015/633 esas, 2015/824 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukatın disiplin kovuşturmasına konu eylemi nedeniyle 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2014/107 Esas sayılı dosyası ile “Görevi Kötüye Kullanmak” suçundan yapılan yargılama sonucunda Mahkeme'nin 04.11.2014 gün ve 2014/197 Karar sayılı kararı ile şikâyetli avukatın TCK'nın 257/2 ve 62/1 maddeleri gereğince neticeten 2 Ay 15 Gün Hapis Para Cezası ile Cezalandırılmasına, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği; kararın itiraz reddi üzerine 23.01.2015 tarihinde kesinleştiği,

Mahkeme kararında “Toplanan delillerin birlikte değerlendirilmesi sonucunda, ... Barosuna kayıtlı avukat olarak görev yapmakta olan sanık ile müşteki arasında 1. Noterliği tarafından düzenlenen 08.06.2010 tarihli, 008327 sayılı vekâletname ile vekâlet ilişkisi kurulduğu, sanığın bu ilişki çerçevesinde müştekinin alacaklı olduğu icra takibini sürdürmeye başladığı ancak borçlu tarafından ileri sürülen yetki itirazının kabulüne rağmen takip tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan HUMK'un 193. maddesinde öngörülen 10 günlük yasal süre içerisinde yetkili icra dairesine başvurmadığı, bunun sonucunda icra takibinin sonuçsuz kaldığı, bu durumun sanığın ihmalden kaynaklandığı sabit kabul edilmiştir.” gerekçesiyle hüküm kurulduğu,

Gerek Şikâyetli avukatın tevilli kabulü, gerekse Ağır Ceza Mahkemesi ve kesinleşen Hukuk Mahkemeleri kararları ile HUMK'un 193. maddesinde öngörülen 10 günlük yasal süre içerisinde yetkili icra dairesine başvurmadığı gerekçesi ile takibin iptal edildiği dosya kapsamı ile tartışmasızdır.”⁵⁸

16. Avukat dava açmadan önce gerekli inceleme ve araştırmayı yapmalı, konusu bulunmayan davayı açmamalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.02.2015 gün ve 2014/866 esas, 2015/172 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından Şikâyetli avukat tarafından ... 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nde 2011/1811 Esasında 21.11.2011 tarihinde açılan ve 1/2 hissesinin Şikâyetçi Y. A. olduğu bildirilen davanın Mahkeme'nin 06.03.2012 günlü kararlarla redle sonuçlandığı, kararda (Taşınmazda davacı hissesi bulunmadığı ayrıca tapu kaydında aile konutu şerhi bulunduğu) sözlerinin yazılı olduğu,

⁵⁸ Bkz s. 231'deki' 2006/32 esas,110 karar sayılı karar.

Katkı payı davası açıldığına veya bu hususta dava açılacağına ilişkin bilgi ve belge olmadığı,

Şikâyetli avukatın ... 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nde müvekkili Şikâyetçi lehine ortaklığının giderilmesi için açtığı davada Şikâyetçinin paydaş ve bu nedenle sıfatı bulunmadığı halde eksik soruşturma ve değerlendirme ile dava açtığı, gereksiz yargı gideri harcanmasına ve karşı yan ücreti vekâleti ödenmesine neden olduğu dosya kapsamı ile tartışmasıdır.”

17. Başlıklı dilekçelerinin bir başkası tarafından kullanılmasına asla göz yummamalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 31.01.2015 gün ve 2014/772 Esas, 2015/79 karar sayılı kararı;

“...Dosya kapsamı ve kabule göre Şikâyetli avukatların Dayanışma Derneği aracılığı ile dava aldıkları, başlığı kabul içeriği inkâr edilmeyen ancak imzası inkâr edilen ihtarnamede de dahi istenen 18.750,00 Euro ücretin dernek hesabına yatırılmasının istenmiş olduğu dosya kapsamı ile tartışmasıdır.

Avukat davanın süreçlerinde davanın inisiyatifi kendi elinde olmalı, bağımsızlığını korumalı, ola ki başlıklı dilekçelerinin bir başkası tarafından kullanılmasına asla göz yummamalıdır.”

18. Avukat maliki olmadığı bir taşınmazı kendisininmiş gibi kanı uyandırarak satamaz.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.09.2014 gün ve 2014/321 esas, 2014/572 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetçinin 03.05.2012 havale tarihli dilekçesine ekli, 08.05.2007 tarihli Arsa Alım Satım Sözleşmesi başlıklı belgede “satıcı olarak şikâyetli avukatın, alıcı taraf olarak Ü. O'nun yer aldığı, ... Mahallesi 36743 ada, 9 parsel 82 m²lik taşınmazın satış konusunu oluşturduğu bu taşınmazın 13.000,00 TL'ye satıldığı, bu paranın 10.000,00 TL'sinin peşin 3.000,00 TL'sinin vadeli ödeneceğinin belirtildiği, tapunun M. S. adına çıkarılacağı, masraflarının satıcıya ait olacağı, ödemeler bittikten sonra tapu verileceğinin yazılı olduğu, Avukat H. N. ve Ü. O'nun imzalarını taşıdığı, altında 2.000,00 TL'nin elden 14.11.2007 tarihinde Av. H. N. tarafından alındığına dair imza bulunduğu”

...Şikâyetli avukatın, sözleşmeye konu olan gayrimenkulün mülkiyetinin kendisinde olduğu veya satış yetkisinin bulunduğu yönünde izlenim uyandırarak, satış bedelini tahsil ettiği, ancak gayrimenkul mülkiyetini devretmediği, daha sonra kendisine ödenen satış bedelini farkı ile iade etmeyi taahhüt ettiği halde bunun

için bono tanzim edip vermesine rağmen 20.000.00 TL'lik ödeme yaptığı, bakiye 20.000.00 TL'yi ödemediği, senedinin protesto olduğu ve bu sürecin uzun yıllara sari olduğu, şikâyetçinin mağdur edildiği, tüm bu nedenler ile şikâyetli avukatın özen ve doğruluk ilkelerine aykırı davranarak mesleğe saygı ve güveni sarsıcı eylemlerde bulunduğu, avukatlık mesleğinin gerektirdiği dürüstlük kurallarına uymadığı, kamunun inancını sarstığı ve meslek itibarını zedelediği anlaşıldığından, eylemlerinin disiplin suçu oluşturduğu kanaatine varılmıştır.

19. Avukat salt alacağın tahsili amaçlı olmalı, tahsilatı zorlamamalı, borçluya zarar vermemelidir;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.04.2015 gün ve 2015/86 esas, 2015/287 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukat 21.04.2011 kayıt tarihli savunmasında özetle; 15.10.2010 günlü haciz tutanağından da görüldüğü üzere ışıklı tabelaların 1.000,00 TL kıymet konularak haciz edildiğini, bu nedenle söktürüldüğünü ve muhafaza altına alındığını, bu nedenle şikâyetçi tarafından tehdit edildiğini ve hakkına ... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 201/1623 B.M. Esasında soruşturma açıldığını, yasa dışı bir eylemi olmadığını, suçsuz olduğunu savunduğu görülmektedir.

Eylem nedeniyle ... 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2012/243 Esasında “mala zarar verme” iddiası ile açılan kamu davasında Mahkeme'nin 25.12.2013 gün ve 2013/538 Karar sayılı kararı ile TCK 151/1, 62, 52/2 maddeler gereği neticeten 2.000,00 TL Adli Para Cezası ile cezalandırılmasına ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği, kararın 22.05.2014 tarihinde itirazın reddi ile kesinleştiği,

Mahkeme karar gerekçesinde “... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2009/15937 sayılı dosyası üzerinde yürüttüğü takip nedeniyle 15.10.2010 tarihinde borçlu şirket adresinde yapılan haciz işlemi sırasında görevli icra memurunun bilgisi ve onayı olmaksızın dışarıdan getirttiği bazı kişilere binanın dış cephesinde bulunup duvara monte edilmiş, haciz tutanağında haczedildiği belirtilen ışıklı tabela dışında, haciz değeri bulunmayan borçlu şirket isminin harflerinden oluşan tabelasını söktürerek bu harfleri dağınık bir şekilde yola bıraktığı, bu harflerden bazılarının kırıldığı, böylece sanığın mala zarar verme kastıyla hareket ederek üzerine atılı mala zarar verme suçunu işlediği anlaşılmakla” sözlerinin yazılı olduğu,

...Dosya kapsamında göre borca yeter miktarda menkul haczi yapılmış olmasına ve her ne kadar haciz zabtında 1.000,00 TL kıymet takdir edilmişse de; Savunmadan da görüldüğü üzere sökme esnasında birçok harfin kırılmış olduğu, sökümden sonra harflerin ekonomik kıymetinin sadece hurda değeri olacağı gerçeği karşısında haciz ve muhafaza işlemlerinin salt taciz amacına yönelik olarak kullanılması yasa ve hakkaniyetle bağdaşmaz.”

20. Avukat muvazaalı işlemler içinde olamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.07.2004 gün ve 2004/150 esas, 2004/243 karar sayılı kararı:**

“...Ancak, İcra Tetkik Mercii Hakimliğinin 06.06.2001 günlü duruşma zabtında yer alan, “... müşterilerimden gelen senetleri tahsile koyacağım sırada davalıya senedi ciro ettiriyordum. Davalı da alacaklı olarak bu senetle icraya koyuyordu, parayı icradan tahsil edince müşterilere veriyordum, takibi davalı yapıyordu davalı alacaklı oluyordu ben de takibi yapıyordum “ve “takiplerde davalı bir zarara uğrarsa şöyle ki icra inkar tazminatı gibi karşı taraf bir meblağ ödemek zorunda kalırsa bunu karşılamak yani tarafımdan garanti edilmek için bu bonoyu vadesiz olarak verdim” sözlerinden eylemini ikrar ve kabul ettiği tartışmasızdır.

Şikayetli muvazaalı yoldan senetleri yanında çalıştırdığı kişiye ciro ettirmekle üçüncü şahısların aralarındaki hukuksal ilişkiden doğan itiraz ve def’ilerden kurtulmak ve garanti senedi dahi vermek suretiyle icra inkar tazminatını engellemek istediği gibi, kendine iş ve haksız çıkar sağlama niteliğindeki bir davranıştan da kaçınma gereksinimi duymamıştır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.03.2008 gün ve 2007/515 esas, 2008/98 karar sayılı kararı:**

“... Dosyadaki bilgi ve belgelerden, ...adlı şahıs tarafından ... 2. İcra Müdürlüğü'nün 2005/9387 sayılı esas sayılı dosyası ile şirket ortaklarıve ...haklarında icra takibi yapıldığı, yine ...tarafından, davalıları, şikayetli avukat ... ve ... aleyhine3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 2005/703 esas sayılı tasarrufun iptali davası açılmış olup, davanın konusununtarafından, şikayetli avukat 'a, daha sonra onun tarafından da ...'a satılan üç adet daire satışının muvazaalı olarak devri ve bu nedenle tasarrufun iptali davası olduğu anlaşılmıştır.

...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetçi'ın, ...adlı şahıs ile birlikteSan.Tic.Ltd.Şti.nin ortakları olduğu,

...Satışı yapılan bu taşınmazlar hakkındatarafından, şikayetli avukat ile birlikte satışı yapan ...ve taşınmazların son maliki ...aleyhinde3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2005/703 Esasında kayıtlı tasarrufun iptali davası açıldığı, böylece şikayetlinin vekili olduğu şirketin ortakları arasında ki husumete ortak olduğu anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın, vekili olduğu şirket ortakları arasındaki davaya eylemleri nedeni ile taraf olduğu, şirket ortakları arasındaki, şirket malvarlığının ortaklardan biri adına yasaya aykırı işlemlerle geçirilerek, şirketin içinin boşaltıldığı iddialarına karşılık, şirket ortaklarından ...'dan üç adet taşınmaz satın alarak, daha sonra bu taşınmazları ...'a verdiği vekaletname ileadlı şahısa sattığı, bu işlemler ne-

deniyle şikâyetli avukat ve diğer alım satım işlerine karışan diğer şahıslar hakkında “tasarrufun iptali” davasının açılmasına sebebiyet verildiği, şikâyetli avukatın, vekil olmasına karşın taraflar arasındaki ihtilaflara karıştığı, bu sebeplerle Avukatlık Yasası’nın 34. maddesindeki “Özen”, “Doğruluk” ve “Mesleğin kutsallığına yakışır” şekilde görevin yerine getirilmesi ilkelerine aykırı davrandığı anlaşılmakla, Baro Disiplin Kurulu’nun eylemin disiplin suçunu oluşturduğuna ilişkin değerlendirmesinde hukuki isabetsizlik görülmediğinden kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.12.2008 gün ve 2008/391 esas, 2008/517 karar sayılı kararı:**

“... Şikâyetli avukatın, taraflar arasındaki muvazaalı düzenlemeyi bilerek icra takibini yürüttüğü, asıl alacaklı olduğunu bildiği kişinin görüşmesi sonucu varılan mutabakata göre tahsilatı yaptığı konusunda uyumsuzluk bulunmamaktadır. Şikâyetli avukatın muvazaalı işlere alet ve aracı olması, avukatlık mesleğine kamunun inanması ve güvenmesi ilkesini ortadan kaldırdığından eylem Avukatlık Yasası’nın 34 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 3 ve 4. maddesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Şikâyetlinin görünürdeki müvekkilinden belge almış bulunması, öncesindeki eyleminin yukarıda belirtilen hükümlere aykırılığını ortadan kaldırmamaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.08.2013 gün ve 2013/188 esas, 2013/624 karar sayılı kararı:**

“... Gerek şikâyetli avukatın savunmaları ve gerekse dosyadaki diğer bilgi ve belgelerden Şikâyetli avukatın asıl alacaklı adına icra takibi yapması gerekirken, muvazaalı olarak gerçekte alacaklı olmayan C. G. adlı kişi adına tahsil edilecek meblağı gerçek alacaklıya ödenmek üzere icra takibi yaptığı, takip alacaklısının da sekreteri olduğu tartışmasızdır.

Şikâyetli avukatın, muvazaalı ciro yaptırarak ve yargı giderlerini üstlenerek icra takibini yürüttüğü, asıl alacaklı olduğunu bildiği kişi ile görüşmesi sonucu varılan mutabakata göre tahsilâtın ona ödeneceği konusunda uyumsuzluk bulunmamaktadır. Şikâyetli avukatın muvazaalı işlere alet ve aracı olması, avukatlık mesleğine kamunun inanması ve güvenmesi ilkesini ortadan kaldırdığından eylem Avukatlık Yasası’nın 34 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 3 ve 4. maddesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 29.08.2014 gün ve 2014/386 esas, 2014/546 karar sayılı kararı;**

“... İncelenen dosya kapsamından ... 1. İcra Müdürlüğü’nün 2009/3154,

2009/4076, 2009/936 Esasında Şikayetçilere şahsen ve site yönetimi aleyhine takip açıldığı, takip konusu senetlerin ... İnş. Ltd. Şti tarafından A. B. Ltd.'ye cirolanan senet oldukları,

... İcra Hukuk Mahkemesi'nin 11.05.2010 gün ve 2009/222 Esas, 2010/119 Karar sayılı, 11.05.2010 gün ve 2009/219 Esas, 2010/118 Karar sayılı kararları ile "Takip alacaklısı hamil şirket takibe konu senedin bedelsiz kaldığını bilebilecek durumdadır...Mahkememizce kötü niyetli kabul edilmiştir" gerekçesi ile bir kısım takipleri iptal ettiği, kararların kesinleşme şerhinin olmadığı,

... 7. Noterliği'nin 13.10.2008 gün ve 33698 Yevmiye No.lu ihtarnamesi ile ... Sitesi Yöneticiliği vekili Avukat Ö. A. tarafından ... İnşaat Yapı Malzemeleri Ltd.'ye çekilen ihtarname ile 10.06.2008 tarihli mantolama işine ait sözleşmenin feshedildiğinin bildirildiği,

... Sitesi sakinlerinden Şikayetli avukatların çalışanı R. A., Avukat S. A. Ç. ve M. T. tarafından haricen ... 1. İcra Müdürlüğü'nün 2009/3154 Esas sayılı dosyasına mahsuben haricen tahsil edilen para-ların takip dosyasına beyan edilmediği,

Şikayetli avukatların Şikayetçiler tarafından mantolama karşılığı Şikayetçiler tarafından vekili oldukları ... İnş. Ltd. Şti. verilen bonoları yine vekili oldukları A. B. Ltd. Şti'ne ciro ettirmek suretiyle takibe koydukları, Mahkemece bu cironun kötüniyetle yapıldığının kabulü ile takiplerin iptal edildiği bu suretle muvazaa-lı işlemle müvekkillerine yarar sağlamaya çalıştıkları, ... 1. İcra Müdürlüğü'nün 2009/3154 Esas sayılı dosyasında bizzat ve çalışanları aracılığı ile tahsil ettikleri alacakları dosyasına beyan etmedikleri saptanmakla eylemin disiplin suçu olduğu tartışmasızdır."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.12.2014 gün ve 2014/670 esas, 2014/810 karar sayılı kararı;

"... İncelenen dosya kapsamından Şikâyetli Avukat hakkında ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/245Esasında "görevi kötüye kullanmak" iddiasıyla kamu davası açıldığı, Mahkeme'nin 06.02.2014gün ve 2014/51 Karar sayılı kararla TCK 257/1 43/1, 62, 53/1-a,b,d,e, 231 maddeleri gereğince neticeten 7 ay 15 gün hapis cezası ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasınakarar verildiği, bu kararın itiraz edilmeksizin 14.03.2014 tarihinde kesinleştiği,

Mahkemenin karar gerekçesinde, "Sanık olayı bu şekilde ikrar etmekte ancak müştekinin aleyhine herhangi bir işlem yapılmadığı ve zarar unsurunun da gerçekleşmediğinden unsurları itibariyle oluşmayan müstet suçtan beraatına karar verilmesini talep etmektedir.Ancak bir kamu görevi icra eden sanığın avukatlık mesleğine duyulan güveni sarsacak biçimde başka bir olay nedeniyle kendisine müştekice verilen vekâletnameyi tanıkların üçüncü şahıslardan olan alacakları-

nı tahsil amacıyla kullandığının sabit olması karşısında meydana gelen zararın maddi zararın ötesinde telafisi kabil olmayan bahsedilen mesleğe güvenin kaybını netice verdiğiine sübut bulan müsnet suçtan cezalandırılması cihetine gidilmiştir. Sanığın aynı suç işleme kararının icrası cümlesinden olarak kısa zaman aralıklarla birçok icra takip ve dava dosyasında yetkisini kötüye kullanmak suretiyle eylemini teselsül ettirdiği anlaşıldığından verilen cezanın TCK'nın 43/1 maddesi gereğince artırılması gerekmiş mahkememizin vicdani kanaati de bu yönde oluşarak aşağıdaki hüküm tesis olunmuştur.” sözlerinin yazılı olduğu,

Şikâyetli avukatın gerçek alacaklı olmayan kişilere ait senetleri bir başka müvekkili adına takibe koyduğu kendi kabulü ve dosya kapsamı ile tartışmasıdır. Eylem bu şekli ile T.T. Yasası gereği borçluların sahip olduğu bir kısım itirazlarını da engeller olması nedeniyle kamusal nitelik taşıdığı gibi, gerçek alacaklılarının da devre dışı kalmalarına neden olup, sonuçta bir muvazaadır. Avukat muvazaalı işlemler içinde olmamalı, hukukun gereği ne ise onu yapmalıdır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.12.2014 gün ve 2014/760 esas, 2014/870 karar sayılı kararı;

“...Dosya kapsamı ve Şikâyetli avukatın kabulü ile bir başka müvekkilinin alacaklarının tahsili amacıyla borçlu Şikâyetçinin vekilliğinin üstlenerek icra işlemleri ve onun adına yargı giderleri harcanarak dava açıldığı, özellikle ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2009/2020 Esasında A. Ç. vekâleten İ. Ç. tarafından verilmiş bir vekâlet yok iken dosyaya vekâlet ibraz edildiği ve icra işlemleri yapıldığı tartışmasıdır.

Avukat bir başka müvekkiline yardımcı olmak amacıyla her davranışı olağan kabul etmemeli, alacağın temliki ve hukuk yolları varken muvazaalı işlemler içinde olmamalıdır.”⁵⁹

21. Mahkumiyetle sonuçlanan yanlışlığın giderilmesi karşı taraftan beklenmemeli, avukat kendisi yapmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.03.2003 gün ve 2002/267 esas, 2003/8 karar sayılı kararı:**

“... İncelenen dosya kapsamından aynı çekten dolayı, 08.09.1998 ve 15.09.1998 tarihlerinde iki ayrı 3167 sayılı kanuna muhalefet iddiası ile suç duyurusunda bulunulduğu, bu nedenle ayrı davalar açıldığı anlaşılmaktadır.

...Oysa şikâyetliler olayın meydana çıkması karşısında bu yanlışlığın gideril-

⁵⁹ Bkz s. 42'deki 2001/75 E. 2001/145 K. sayılı karar, Bkz. s. 354'deki 2005/401 Esas 2006/42 karar sayılı karar, Bkz. s. 183'deki 2005/417 E. 2006/58 K. sayılı karar, Bkz s. 367'deki 2006/112 E. 2006/190 K. sayılı karar.

mesi, en azından dosyaların birleştirilmesi yönünde hiçbir çaba göstermemiş, avukatlık unvanının gerektirdiği özen, hukuksal anlaşmazlıkların çözümlenmesinde yargı organlarına yardım görevini tam olarak yerine getirmemişlerdir.

Av. ...'nın sigortalı Avukat olarak çalıştığı ve bu nedenle sorumlu bulunmadığı savunmasına da itibar edilmemiştir.

Çünkü sigortalı avukat, takip ettiği işlerde Avukatlık Yasası'nın ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın öngördüğü etik ilkelere uymak zorunda olduğu gibi, sigortalı avukat çalıştıran avukat da, sigortalı avukatın eylemlerinden müste- reken ve müteselsilen sorumludur.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.08.2005 gün ve 2005/148 esas, 2005/250 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli hakkında disiplin kovuşturmasına konu olay nedeniyle ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2000/175 esas numarasında “avukatlık görevini kötüye kullanmak” iddiası ile açılan kamu davası, mahkemenin 10.07.2001 tarih, 2000/142 karar sayılı kararı ile TCK'nun 240/2, 59. Maddeleri uyarınca 5 ay hapis ve 1.266.666 TL'si ağır para cezası ile mahkumiyetine, cezanın 647 sayılı kanununun 4 ve 5. maddeleri uyarınca paraya çevrilerek ertelenmesine karar verilmiş olup, karar Yargıtay ... Ceza Dairesi'nin 27.11.2002 gün ve 2002/4862-17814 sayılı ilamı ile onanarak kesinleşmiştir.

... Ağır Ceza Mahkemesi, şikayetçinin iki tanık ile şikayetli yanına gittiği, mü- kerrer cezanın kaldırılmasını istediği, şikayetlinin borcun ödenmesi halinde kal- dıracağını bildirmiş olduğu, şikayetçinin de her iki cezayı yatacağını ve bunun hesabını şikayetliden soracağını söylediğinin sübuta erdiği ve bu sebeple yasal yol- lara müracaat etmeyerek cezanın infazına sebebiyet veren şikayetçinin iyi niyetli olmaması sebebiyle bu davranışın şikayetli lehine hafifletici neden olarak kabul edildiği, ancak her ne olursa olsun avukatın ikinci cezayı öğrendiği halde davayı düşürmemek suretiyle mükerrer cezanın infazına sebebiyet vermesini, suçun sü- butuna yeterli bulmuş ve mahkumiyet kararı vermiştir.

Şikayetçi hakkında ikinci ceza davası sehven açılmış ve karar alınmış olsa da, bunun farkına varılır varılmaz, yanlışlığın tüm sonuçları ile giderilmesi “özen” ve “doğruluk” ilkelerinin gereğidir.

Yanlışlığın giderilmesi hasım taraftan beklenmemeli, onun kişisel özellikleri sebebiyle kamunun inancı ve mesleğe güven sarsılmamalıdır. Avukat mesleğin iti- barını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan özenle kaçınmalıdır.”

22. Yapılacak işin garantisini olarak teminat senedi vermek,

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.03.2002 gün ve 2001/272 esas, 2002/82 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetçinin, oğlunun ölümü nedeniyle tazminat davası açması için şikayetli avukata vekalet ile birlikte 500.000.000 TL'lik senet verdiği, uzun bir süre geçmesine rağmen davayı açmayan avukatı baroya şikayet ettiği, bunun üzerine Avukatın davayı açacağına bildirerek müvekkiline 1.000.000.000 TL'lik teminat senedi verdiği, davanın yine açılmaması ve bilgi de verilmemesi karşısında tekrar şikayette bulunulduğu dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Üstlenilen işin yerine getirilmemesi Avukatlık Yasası'na ve Meslek Kuralları'na göre başlı başına disiplin suçu oluşturduğu gibi,

Müvekkile açılacak davanın garantisini olarak teminat senedi verilmesi avukatlık mesleği yönünden onur kırıcı bir davranıştır. Avukat vekalet görevini üstlendiği andan itibaren ortaya koyduğu kabul edilemez nitelikte ve ciddiyetten uzak davranışları nedeniyle kusurlu bulunmuştur.”

23. Alacağın tahsil edilememesi ihtimali ile kendisinin ödeyeceğini taahhüt etmek.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.03.2003 gün ve 2002/348 esas, 2003/87 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, şikayetçinin davasını takip edip neticelendirmediği, ilamın icraya verilip, tahsil edilmesine kadar olası tüm masraflar karşılığı 1.260 Hollanda Florinini şikayetçiden almasına rağmen icra takibi yapmadığı,

Aradan altı seneye yakın bir zaman geçtikten sonra şikayetçi ile yaptığı avukatlık mevzuatına aykırı protokolde; mahkeme ilamında ki alacak ve ferilerini 15.01.2000 tarihine kadar tahsil edememesi halinde kendisinin ödeyeceğini ve tüm masrafları kendisine ait olmak üzere ek dava açacağına taahhüt etmesine rağmen protokol kurallarını yerine getirmediği dosya içindeki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Her ne kadar şikayetli avukat mahkeme ilamında ki davalı-borçlunun adresini bilmediğinden icra takibi yapamadığını savunmuş ise de, alacağın ilama dayalı olması ve davalı-borçlunun vekiline icra emrinin tebliğinin yasal olarak zorunluluğu karşısında, savunma inandırıcı bulunmamıştır.

Şikayetli avukat icra masraflarını fazlası ile almış olmasına rağmen, icra takibi yapmayarak, müvekkilinin mağduriyetine sebep olduğu gibi,

Avukatlık Yasası ve Meslek Kuralları'na aykırı olarak yaptığı protokolde, bor-

cun tahsil edilememesi halinde kendisi tarafından ödeneceği ve masrafları kendisine ait olmak üzere ek dava açacağı taahhüdünde bulunduğundan, eylem disiplin suçu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 16.07.2004 gün ve 2004/150 esas, 2004/243 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat savunma sunmamıştır. Ancak, İcra Tetkik Mercii Hakimliğinin 06.06.2001 günlü duruşma zabtında yer alan, “... müşteriilerimden gelen senetleri tahsile koyacağım sırada davalıya senedi ciro ettiriyordum. Davalı da alacaklı olarak bu senetle icraya koyuyordu, parayı icradan tahsil edince müşteriilere veriyordum, takibi davalı yapıyordu davalı alacaklı oluyordu ben de takibi yapıyordum “ve “takiplerde davalı bir zarara uğrarsa şöyle ki icra inkar tazminatı gibi karşı taraf bir meblağ ödemek zorunda kalırsa bunu karşılamak yani tarafımdan garanti edilmek için bu bonoyu vadesiz olarak verdim” sözlerinden eylemini ikrar ve kabul ettiği tartışmasızdır.

Şikayetli muvazaalı yoldan senetleri yanında çalıştırdığı kişiye ciro ettirmekle üçüncü şahısların aralarındaki hukuksal ilişkiden doğan itiraz ve def’ilerden kurtulmak ve garanti senedi dahi vermek suretiyle icra inkar tazminatını engellemek istediği gibi, kendine iş ve haksız çıkar sağlama niteliğindeki bir davranıştan da kaçınma gereksinimi duymamıştır.”

24. Vekaletname ile ilgili karar örnekleri.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 27.10.2001 gün ve 2001/99 esas, 2001/173 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın vekaletnamesi olmadığı halde takip talebini imzalayarak icra takibi başlattığı; takip talebine başka bir avukatın vekaletnamesini eklediği ve yine vekil sıfatını taşımadığı halde emniyet araştırması için talep açtığı, dosyadaki bilgi, belge ve şikayetlinin beyanları ile sabit bulunmaktadır.

Kovuşturma konusu eylem, Avukatlık Yasası’nın 34. maddesinde öngörülen “özen ve doğruluk” yükümlülüklerine ters düştüğü gibi, kamunun inancını, mesleğe güvenini ve avukatlık mesleğinin itibarını sarsacak nitelik taşıdığından Meslek Kuralları’nın 3. ve 4. maddelerine de aykırı bulunmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 15.06.2002 gün ve 2002/45 esas, 2002/174 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın takip ettiği bir tespit davasında, davacılar vekili sıfatıyla vekil edeni tarafından verilmiş vekaletnamenin “ahzu kabz” yetkisi yönünden aslına uygun olmayan örneğini aslına uygundur diye tasdik edip mahkemeye ibraz et-

tiği, yine bu vekaletnameye istinaden yetkisi olmadığı halde, elden ve banka yoluyla tahsil ettiği paraları müvekkillerine ödemeyip uhdesinde tuttuğu, ödemelerin geçersiz sayılması sebebiyle borçlusu aleyhinde kira alacağının tahsili ve tahliye davası açılmasına neden olduğu iddiası ile açılan disiplin kovuşturması sonucunda, şikayetli avukat hakkında “üç ay süre ile işten çıkarma cezası” verilmiştir.

Dosya içindeki belge ve bilgilerden; şikayetlinin, aslına aykırı vekaletnameyi tasdik edip, mahkemede kullandığı ve bu vekaletname ile tahsil etmiş olduğu paraları müvekkiline ödemeyip, uhdesinde tuttuğu anlaşılmıştır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 14.06.2002 gün ve 2002/59 esas, 2002/187 karar sayılı kararı:**

“...Disiplin Kovuşturmasına konu oluşturan eylemler nedeniyle, görevi kötüye kullanma ve tebligat yasasına muhalefet suçlarından dolayı açılan kamu davasının beraatle sonuçlandığı; ancak bu karar Yargıtay ... Ceza Dairesince “sanığın babası olan müvekkilinin öldüğünü ve vekalet ilişkisi bittiğini bildiği halde duruşmalara katılıp hukuksal işlemler yaptığı ve bu nedenle TCK m. 240’a göre hüküm konulması gerektiği” belirtilerek bozulduğu anlaşılmıştır. Bozma kararından sonra yargılama sırasında 4616 sayılı kanun kapsamında görülen kamu davasının kesin hükme bağlanması ertelenmiştir . (... 4. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 20.11.2001 gün ve 2001/186 esas, 2001/18 karar sayılı kararı)

Şikayetli avukatın ... 2. Sulh Hukuk Mahkemesi’nin 1996/ 492 esas sayılı dosyasında davalı vekili sıfatıyla temsil ettiği, babasının ölmesine ve vekalet ilişkisi de ölüm nedeniyle sona ermiş olmasına rağmen bu hususu mahkemeye bildirmeyerek duruşmalara katıldığı, hukuksal işlemler yaptığı dosyadaki bilgi, belge ve savunmalardaki ifadelerden anlaşılmıştır.

Böyle bir durumu derhal mahkemeye bildirmesi, mirasçılık belgesi sağlayıp ibraz etmesi ve mirasçılardan vekalet alması gereken avukat bu hususları yerine getirmeden dava takibine devam ettiği için kusurlu bulunmuştur.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 12.07.2002 gün ve 2002/70 esas, 2002/204 karar sayılı kararı:**

“...Disiplin dosyasında mevcut ... 2. İcra Müdürlüğü’nün 1998/2705 esas sayılı dosyasının tetkikinde; ...’in vekili Av. ...’nun borçlu ...’un aleyhine 9500 DM tutarında icra takibinde bulunduğu, takibin kesinleşmesi üzerine borçlu ...’un 7624 plaka sayılı vasitasının kaydına haciz konulduğu, 18.11.1998 tarihinde diğer menkullerle birlikte otonun da muhafaza altına alındığı, ancak borçluya yediemin olarak teslim edildiği, 31.12.1998 tarihinde 7624 plaka sayılı vasitadaki haczin kaldırılmasının talep edildiği, 01.09.1999 tarihinde, mahcuz telefonların konuşmaya açtırıldığı görülmüştür.

Bu durumda, asıl borçlu ... hakkındaki takip dosyasının semeresiz kaldığı ve alacağın hala tahsil edilemediği savunmasına itibar olanağı yoktur. Çünkü mahcuz mallardaki hacizler bizzat şikayetliler tarafından kaldırılmıştır. Kaldı ki şikayetçi tarafından bu borcun ödendiğine ilişkin senet aslının tahsil emarelerini taşıyan bono örneği de dosyada mevcuttur. Keza asıl alacaklı ...'in ...'ta bulunması ve gelececeğini bildirmesi üzerine acilen işlem yapılması zarureti de inandırıcı bulunmamıştır. Takibin kesinleşmesi dahi beklenmiş ve normal yoldan takip devam etmiştir. Kaldı ki asıl senet borçlusu ... hakkındaki ödeme emri de salt senet aslının icraya ibraz edilmemesi nedeniyle iptal edilmiş, bu yolda bir girişimde de bulunulmamıştır.

...Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.07.1994 tarihli kararında da görüldüğü üzere; tahsil veya teminat için verilen senetleri avukatın kendi adlarına takipleri meslek kurallarına açık aykırılık oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.02.2003 gün ve 2002/305 esas, 2003/43 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin, kendisine tevdi edilen ve alacaklısı yazılı bulunmayan senede asıl alacaklı şahıs yerine kendisinde vekaleti bulunan bir kişinin ismini yazarak icra takibi yaptığı dosyadaki bilgi ve belgelerden ve şikayetlinin beyanlarından anlaşılmıştır.

Eylem, Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde öngörülen “görevin özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirilmesi” ilkesine açıkça aykırı bulunduğundan disiplin suçu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.04.2006 gün ve 2006/39 Esas 2006/119 karar sayılı kararı:**

“...Disiplin kovuşturmasına konu sorun, şikayetli avukatın ölü kişinin vekaletini kullanarak icra takibiyle ilgili işlemlerini sürdürüp, sürdürmediğine ilişkindir.

Borçlar Kanunu gereğince vekalet ilişkisi ölümle son bulmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, şikayetli avukatın, müvekkili ...'tan 07.09.1999 tarihli vekaletname aldığı ve bu kişi adına icra takibi başlattığı, ancak, adı geçen kişinin 27.12.2001 tarihinde öldüğü anlaşılmaktadır.

Dosyadaki bilgi ve belgelere göre icra takibi, 08.03. 2000 tarihinde, ... 2. İcra Müdürlüğü'nün 2000/3936 esas sayılı dosyası ile yapılmış, haciz işlemi ...'ın ölümünden üç ay kadar sonra 25.03.2002 tarihinde gerçekleşmiştir,

Şikayetli avukat savunmalarında, çekler üzerinde adı yazılı olan ve alacaklı görünen ...'ın müvekkili ...'ın işyerinde tahsilat işlerini yapan kişi olduğunu, çekleri

bankalardan kendi imzası ile tahsil ettiğini, karşılıksız çıkanların da arkasını yazdırdığını, bu sebeple de vekaletname verdiğini, gerçekte çeklerin asıl alacaklısının ... olduğunu belirtmiştir.

Şikayetli avukatın savunmasından, hukuk dışı işlemlere bilerek aracılık ettiği sonucu çıkmaktadır. Bu durum karşısında ve olayın oluş şekli de dikkate alındığında, ...'ın öldüğünü kendisinin veya asıl alacaklı olduğunu belirttiği ...'ın bilmesi hayatın doğal akışına aykırı bir durumdur.

Bir avukatın ölü kişi adına işlem yapılmayacağını bilmesi gerekmektedir. ... Barosu Disiplin Kurulu'nun taktir ve değerlendirmesi olayın oluş şekline uygun düşmemektedir. Şikayetli avukatın eylemi Yasa ve Meslek Kuralları'na aykırılık oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.07.2006 gün ve 2006/177 esas, 2006/256 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden; ödeme emrinin, takip borçlusu şirkete 17.10.2003 tarihinde tebliğ edildiği, şikayetli tarafından yapılan itiraza, borçlular ile ilgisi olmayan vekaletnamenin eklenmiş olduğu, daha sonra şikayetlinin icra dosyasına ibraz ettiği borçlu şirkete ait vekaletnamenin düzenlenme tarihinin ise 06.11.2003 olduğu, böylece itiraz edildiğinde, şikayetli avukat adına tanzim edilmiş geçerli bir vekaletnamenin bulunmadığı anlaşılmıştır.

Şikayetli avukat vekaletnamenin olmadığını bilmesine karşın, itiraz dilekçesine borçlularla hiçbir ilgisi olmayan bir vekaletnameyi ekleyerek ve borçlular adına düzenlenmiş bir vekaletname olmadığını gizlemek suretiyle verdiği dilekçe ile borca itiraz etmiş, şikayetçinin fark etmesi ve mahkemeye itirazda bulunması üzerine takibin devamına karar verildiği anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın, vekaletnamesinin olmadığını bilmesine karşın, icra dairesine müvekkili ile ilgisi olmayan bir vekaletnameyi itiraz dilekçesine ekleyerek, icra takiben itiraz etmesi ve takibi durdurması, avukatın sahip olması gereken “özen” ve “doğruluk” ilkelerine aykırı olmakla, eylem disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.07.2006 gün ve 2006/205 esas, 2006/281 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından; ... Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2003/163 esas sayılı dava dosyasının 27.12.2004 tarihli duruşma tutanağında, “Davacı vekili ile davalı birlikte söz alarak, aramızda sulh anlaşması yaptık. Birlikte raporlarında davalının şu an kendi taşınmazı içerisinde kalıp, evin kuzeyinde son olarak Kadastro Bilirkişi ...'ün 13.02.2004 tarihli krokili raporunda (A) olarak gösterilen yolun ... ve diğer davacılarca yol olarak kullanılmasına, dava öncesinde parsel yol

olarak bırakılan ve krokide (C) olarak geçen yolun davalı tarafından kullanılmasına, ücreti vekalet ve yargılama giderlerinin davalıdan istenmediği konusundaki sulhumuzun ve bu konudaki anlaşmamızın zapta geçirilmesine ve aramızda sulh yapılmakla karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesini istiyoruz.” dedikleri ve zaptın taraflarca imzalanarak davanın müracaata bırakıldığı ve mahkemenin 2003/163 esas, 2006/79 Karar ve 11.04.2005 tarihli kararı ile davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

Avukatlar mesleki faaliyetlerini yürütürken, kamunun mesleğe olan güvenini sarsan eylem ve işlemlerden kaçınmak zorundadır. Bu çerçevede avukatlar müvekkillerinin davada sulh olmak veya davayı müracaata bırakmak gibi hususları yerine getirirken yazılı talimat almalıdırlar.

Bir avukatın vekaletnamesinde sulh yetkisi olmadığı halde, karşı tarafla sulh anlaşması yapması veya bu sonucu doğuracak şekilde davranması meslek kurallarının ihlali anlamındadır.

Kaldı ki, vekaletnamede yetki de olsa, bu yetki, yetkinin kullanımı esnasında ilgili kamu kurumu ve kuruluşunu işlem hususunda bağlayıcı bir husustur.

Bir haktan vazgeçme sonucunu doğuran işlemlerde, iş sahibinin yazılı muvafakatının alınması zorunludur.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.09.2006 gün ve 2006/252 esas, 2006/324 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat işi üstlenmediğini, bu hususta bir anlaşma yapılmadığını savunmuştur.

Şikayetçi ise iddiasının tek kanıtı olarak şikayetli adına düzenlediği vekaletnameye dayanmaktadır.

Vekaletname vermek tek yanlı bir olaydır. Vekalet akdi ise tarafların karşılıklı icap ve kabullerinin birleşmesiyle oluşur. Dolayısıyla sırf vekaletname düzenlenmiş olması bir işin vekil tarafından üstlenildiğinin ve vekalet akdinin kanıtı olamaz.

Avukatlık Yasası'nın 163. maddesi, yazılı olmayan avukatlık sözleşmelerinin genel hükümlere göre kanıtlanacağını düzenlemiştir. Ne var ki taraflar arasında sözlü bir anlaşmanın oluştuğuna dair de dosyada soyut iddianın dışında kanıt bulunmamaktadır. Dinlenen tanık dahi, tarafların davanın takibi konusunda anlaşma yaptıklarını bildirmemiştir.

Bu bakımdan şikayetçinin iddiası somut ve inandırıcı delillerle kanıtlanmış olmadığından ... Barosu Disiplin Kurulu'nun şikayetli hakkında “disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” ilişkin kararında hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.12.2006 gün ve 2006/347 esas, 2006/462 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından; şikayetli avukat tarafından ... 9. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2003/200 esas sayılı dosyasına davayı kabul yönünde dilekçe verildiği ve vekâletname de “davayı kabul” yetkisinin olmadığı görülmektedir.

Her ne kadar davayı kabul sebebinin daha önceki savunmalar doğrultusunda yapıldığı savunulmakta ise de; Bir haktan vazgeçme anlamındaki işlemlerden dolayı müvekkilin yazılı muvafakatinin alınması zorunludur. Herhangi bir vazgeçme ve/veya kabul eyleminde müvekkilin zararı olmayacağı, hatta yararına olacağı düşünülse dahi, bu hususun vekil edene bildirilmesi, yazılı olurun sağlanması, avukatlık mesleğinin ciddiyeti ve görevin özenle yerine getirilmesi ilkesinin gereğidir.

Müvekkilin yazılı muvafakati ve vekaletnamede kabul yetkisi olmamasına karşın davanın kabulü, Avukatlık Yasası 34, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 3 ve 4. maddelerine aykırılıktır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.11.2008 gün ve 2008/353 esas, 2008/484 karar sayılı kararı;**

“...Şikayetli avukatın ...Noterliği'nin 08.Haziran 2001 yevmiye no.lu vekâletnamesi ile Şikâyetçilerden’ın şahsını temsilen vekil edildiği, 2. Noterliği'nin 05.09.1994 tarih ve 25376 Yevmiye No.lu vekâletnamesi ile de Kolektif Şirketi unvanlı şirketi temsilentarafından vekil edildiği

...1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2006/105 D. İş dosyası davacılarınınPetrol şirketi ortakları olduğunun bildirilmesine karşın 'ın şahsi, 'ün “... Kolektif Şirketini” temsilen verdikleri vekâletnamelerin eklendiği ve keza diğer dava dosyaları ve ihtarnamelerde de aynı hususun varit olduğu,

...4. Noterliği'nin 22.01.2004 tarih ve 22758 Yevmiye No.lu vekâletnamesi ileKolektif Şirketini temsilenvetarafındanBarosuna kayıtlı Avukat ...’ın ve Avukat’ın vekil tayin edildikleri görülmektedir.

Şikâyetli avukatın dosyada mevcut vekâletnameler karşısında usulüne uygun olarak tanzim edilmişKol. Şirketini temsilen tanzim edilmiş vekâletname olmadığı halde, bir başka vesile ile almış olduğu vekâletnameleri kullanarak davalar açtığı, ihtar keşide ettiği tartışmasızdır.

Avukatlık her şeyden önce bir kamu hizmetidir ve “avukat, kamunun avukatlık mesleğine güveni”nin sarsılmamasını sağlayacak biçimde çalışmak zorundadır. İlgisiz vekâletnamelerin kullanılarak tespit ve dava açılmasının avukatlık mesleğine olan güveni sarsacağı da açıktır.

Yapılan bu işlemlerden şikâyetçilerin hukuki yararı bulunduğu düşünülse dahi, ilgisiz vekâletnamelerin kullanılarak dava açılması kamunun avukatlık mesleğine olan inancı ile bağdaşmaz. Davalılardan birinin şikâyetlinin oğlu olması da bu eyleme meşruiyet kazandırmaz. Avukat kişisel çıkarları da olsa “hukuka uygunluk” ölçüsüne bağlı kalmak zorundadır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 30.05.2015 gün ve 2015/74 esas, 2015/384 karar sayılı kararı;

İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli avukatın alacaklı ... A.Ş. vekili sıfatıyla toplam 109.813,89 USD alacağın tahsili amacıyla borçlular A. S. ve ... Holding Inc. aleyhine 19.01.2011 tarihinde ... 2. İcra Müdürlüğü’nün 2011/2115 Esas sayılı dosyası ile icra takibi başlattığı,

İcra takibinde ...1. Noterliği’nin 01.07.2010 tarih, 10645 yevmiye numaralı vekâletnamesinin kullanıldığı, ... A.Ş.Yönetim Kurulu Başkanı H. Ç. G. ve Cari İşlemler Müdürü H. S. Ö. tarafından verilen bu vekâletnameye göre şikâyetli avukatın “... İcra Müdürlüğü’nün 2009/3801 dosya numaralı, ... 1. İcra Müdürlüğü’nün 2008/7716 dosya numaralı, ... 1. İcra Müdürlüğü’nün 2008/7717 dosya numaralı, ... 6. İcra Müdürlüğü’nün 2009/23907 dosya numaralı, ... İcra Müdürlüğü’nün 2009/5388 dosya numaralı davaları ile ilgili olmak üzere” yetkili kılındığı,

Dosya kapsamına göre Şikâyetli avukatın mahdut yetkili vekil edildiğini bildiği ve kabul ettiği vekâletnameye dayanarak takip açtığı, Şikâyet üzerine takip konusu dahil genel vekâletname düzenlettirdiği, özensiz davrandığı kendi kabulü ile tartışmasızdır.

Her ne kadar sonradan alınan vekâletnamede özel olarak ... 2. İcra Müdürlüğü’nün 2011/2115 Esas sayılı dosyası bildirilerek öncesinde yapılan işlemlere zımnı muvafakat verildiği kabul edilebilir ise de; bu avukatın özensiz olarak iş ve işlem yaptığı gerçeğini ortadan kaldırmaz.⁶⁰

25. Azledilen avukatın vekalet görevi sona erer, azle rağmen işlem yapılması.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 24.12.2004 gün ve 2004/306 esas, 2004/395 karar sayılı kararı:

“... Şikâyetlinin disiplin kovuşturmasına konu oluşturan eylemi nedeniyle ve görevi ihmal suçundan dolayı açılan kamu davasının TCK M. 230 uyarınca hükümlülükle sonuçlandığı, hapis cezasının para cezasına çevrildiği ve ertelendiği

⁶⁰ Bkz s. 364’deki 2000/37 E., 2001/103 K. sayılı karar, Bkz. s. 592’deki 2005/370 E. 2006/6 K. sayılı karar, Bkz. s. 278’deki 21. Ücret ve vekâletname alınmasına karşın dava açılmaması ile ilgili kararlar.

... Ağır Ceza Mahkemesi'nin 11.05.2001 gün ve 2001/160-143 sayılı, kesinleşme şerhini içeren kararından anlaşılmıştır.

Avukat vekaleten yüklendiği görevini ifa ederken, avukatlık mesleğinin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmekle, mesleğe duyulan saygı ve güveni zedelememekle yükümlüdür.

Şikayetlinin her aşamada bu yükümlülüğü yerine getirmekte ihmali olduğu açıktır.

Yargılamada hakkında uygulanan takdiri tahfif sebebi müvekkilinin azilden sonra tekrar kendisiyle yeniden vekalet ilişkisi kurması yolundaki işlemler, yeneden güven kazanma olarak değerlendirilse bile, eylemi tamamen ortadan kaldıracak nitelikte kabul edilemez.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.02.2005 gün ve 2004/362 esas, 2005/38 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukatın üstlendiği tapu iptal ve tescil davasını, vekalet ücretini de aldığı halde müvekkillerini oyalayarak geç açtığı ve bu nedenle vekaletten azledildiği gerekçesi ile açılan disiplin kovuşturması sonunda, eylemi sabit görülerek disiplin cezası tayin edilmiştir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden şikayetlinin makul bir süre içinde davayı açmadığı gibi, iş sahiplerine bilgi de vermediği anlaşılmıştır. Azilden sonra peşin alının paranın iadesi, Avukatın kusurlu davranışını ortadan kaldıran bir sebep olarak kabul edilemez.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.09.2005 gün ve 2005/181 esas, 2005/277 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden şikayetli avukatın, şikayetçi tarafından 22.10.2002 tarihinde azledildiği, bir gün sonra azilnameyi tebellüğ ettiği, 20.01.2003 tarihinde, Yargıtay bozma kararının sekreteri ...'ye, 28.02.2003 tarihinde duruşma davetiyesinin sekreteri ...'ye, 02.05.2003 tarihinde de mahkeme kararının yine sekreteri ...'ye tebliğ edilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın, azil edilmesine karşın, mahkemece çıkarılan üç adet tebligatı aldığı, bu tebligatları usulsüz olması sebebiyle merciine iade etmediği gibi, şikayetçiye de ulaştırmamış olduğu sabittir.

Bu sebeplerle, şikayetli avukatın, azil edilmesine rağmen, mahkemece çıkarılan ayrı ayrı zamanlardaki üç adet tebligatı alması ve yasaya göre usulsüz olan bu tebligatları çıkararak merciye iade etmemesinden ibaret eylemi disiplin suçunu oluşturduğundan,kararın kaldırılarak,cezalandırılmasına karar vermek gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.05.2006 gün ve 2006/188 esas, 2006/204 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki belgelere göre, şikayetli avukatın, şikayetçi Derneğin vekilliğinden ... 1. Noterliği'nin 20.08.2002 tarih 7456 yevmiye No. lu azilnamesi ile azledildiği, azilnamenin şikayetlinin sekreterine 21.08.2002 tarihinde tebliğ edildiği, buna rağmen şikayetli avukatın ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2001/237 ve 2001/238 sayılı dosyalarının 17.09.2002 tarihli duruşmalarına katıldığı anlaşılmaktadır.

Vekaletten azil, muhatabına ulaşmakla sonuç doğuran ve vekilin vekaletten doğan yetkilerini ortadan kaldıran bir işlemdir. Azilnamenin tebliğinden sonra müvekkilin yararına olduğu düşüncesi ile olsa dahi, vekalet yetkilerinin kullanılması mümkün değildir. Davanın düşmesi müvekkilin amaçladığı bir hukuki sonuç olabilir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.09.2003 gün ve 2003/157 esas, 2003/270 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat 02.01.2001 tarihli azilname ile azledilmiş; 04.01.2001 tarihinde harçlandırdığı vekaletname ile –azilnamenin 05.01.2001 tarihinde tebliğ edilmesine karşın– 10.01.2001 tarihinde kendi el yazısı ile sadece satış talebinde bulunmuş, satış talebi ile ilgili olarak herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Şikayetliye vekaletname 19.12.2000 tarihinde verilmiş olup, talep bizzat şikayetli tarafından yazılmıştır. Bu durumda yıl sonu devri dolayısıyla dosyanın sadece bir imza için bekletildiği ve sonraki bir tarihte İcra Müdürü tarafından imzalandığı savunmasına itibar edilmemiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.10.2013 gün ve 2013/280 esas, 2013/811 karar sayılı kararı;**

“...Şirnak Noterliği'nin 18.06.2008 tarihli 5567 sayılı azilnamesinin usulüne uygun olarak 09.07.2008 tarihinde Şikâyetli avukata tebliğ edildiği,

... İcra Müdürlüğü'nün 2006/289 sayılı dosyasından 08.09.2008 tarihli, 1470 sayılı reddiyat makbuzu ile de 10.539.89 TL çekildiği görülmektedir.

Şikâyetli avukatın azilden sonra icra veznesinden para çektiği ve bu parayı hapis hakkını gerekçe göstererek uhdesinde tuttuğu tartışmasızdır.

Vekâletten azil, muhatabına ulaşmakla sonuç doğuran ve vekilin vekâletten doğan yetkilerini ortadan kaldıran bir işlemdir. Avukatın azledilmesi halinde, azledilmenin kendisine tebliğ edildiği veya mahkeme dosyasına konulduğu tarihten itibaren ilgili dosyada hiçbir işlem yapmaması gerekmektedir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.02.2015 gün ve 2014/877 esas, 2015/175 karar sayılı kararı;

“...Şikâyet dilekçesine ekli ... 3. Noterliği'nin 10.05.2010 tarihli 7084 Y.nolu azilnamesi ile şikâyetçilerin şikâyetli avukatı azlettikleri, bu azilnamenin şikâyetli avukata 20.05.2010 tarihinde tebliğ edildiği,

Şikâyetli avukatın ... Asliye Hukuk Mahkemesi'nde şikâyetçi H. B. ve O. G.'e vekâleten 5'er bin TL tutarında manevi tazminat davası açtığı, bu davanın ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2010/181 Esasına kaydedildiği,

... 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2010/217 E. sayılı dosyasında 1 nolu celsede 10.05.2010 tarihinde yapılan duruşma tutanağında, duruşmada şikâyetli avukat ve şikâyetçiler O. G. ve H. B.'un hazır bulunduğu ve şikâyetçilerin vekillerini azil ettiklerini beyan edip, azilname suretini sundukları,

...Avukatlar gerek Avukatlık Yasası (35/1. maddesi) gerekse diğer kanunlarla verilen müvekkili adına iş ve işlemler yapabilme hakkını kullanırken, müvekkilinden aldığı vekâletname ve vekâlet akdi hükümlerine göre mesleklerini ifa ederler. Başka bir anlatımla, Avukat müvekkilinden aldığı vekâlet ve yetkiye (talimata) istinaden avukatlık görevini yapması gerekir.

Dosyada toplanan delillere göre, şikâyetli avukatın, şikâyetçi müvekkilleri tarafından vekâletnameden azil edildiği, ... 1. Sulh Ceza Mahkemesi duruşmasında ve noter tebliği ile öğrenmesine rağmen, eski müvekkillerinin talimatı ve bilgisi olmadan onların lehine de olsa dava açması eylemi, mesleğe güveni ve mesleğin itibarını sarsacak davranışlar olduğu tartışmasızdır.”⁶¹

26. Karşı yan adresinin yanlış bildirilerek işlem yapılması.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.01.2003 gün ve 2002/262 esas, 2003/5 karar sayılı kararı:

“...Şikâyetlinin, şikâyetçi kooperatif merkezinin ve tescilli ikametgahının “... Cad. No:7/2, .../...” olduğunu bildiği ve takipten önce açtığı bir davada da davalı sıfatıyla bu adrese tebligat yaptırdığı, icra takibi aşamasında ise bildiği gerçek adres yerine, kapalı olduğu tebligat tutanağında da belirtilen adreslere tebligat çıkartarak ödeme emri ve üçüncü şahıslara ait haciz ihbarnamesi gönderdiği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde öngörülen “Doğruluk” ilkesiyle bağdaşmayan eylem disiplin suçu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

⁶¹ Bkz. s. 413'deki 2002/8 esas, 2002/143 K. Sayılı karar

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.03.2003 gün ve 2002/350 esas, 2003/89 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, müvekkili şirket aleyhinde yapılan icra takibinde mal beyanında bulunduğu 19.01.2001 tarihli dilekçe de müvekkilinin adresinin “... Cad. 646/3 ...” olduğu ve bu adreste ki borçlu şirkete ait taşınır mallar bulunduğu ve bu malları mal beyanı olarak bildirdiği, şikayetçi avukatın, şikayetli avukat tarafından bildirilen adrese haciz için gidildiğinde adresin boş olduğu ve borçlu şirketin iki sene önce taşınmış olduğu icra memurunca tespit edilmiştir.

Şikayetliye verilen 02.05.2000 tarihli vekaletnamedeki borçlu şirketin adresi ise “... Sanayi Sitesi 4. Cad. No:66 ...” olmasına karşın, vekaletname dayanağı olan borçlu şirkete ait 27.02.1997 tarihli imza sirkülerinde ise borçlu şirketin adresi “... Cad. 646/3...” olduğu dosya içinde ki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

Şikayetlinin İcra Müdürlüğü'ne verdiği mal beyanı dilekçesindeki adresin borçlu şirketin adresi olduğunun ve bu adreste borçlu şirkete ait taşınır malların bulunduğu bildirilmesi karşısında, adresin doğru olması ve içinde de borçlu şirkete ait taşınır malların olması gerekir. Bu avukatın özen ve doğruluk ilkesine bağlılığının bir gereğidir.

Bu nedenle şikayetli avukatın icra dosyasına, müvekkiline ait gerçeğe uygun olmayan adres ve bu adreste müvekkili şirkete ait taşınır malların bulunduğunu bildirmesi suretiyle oluşan eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.04.2003 gün ve 2003/1 esas, 2003/109 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli 23.05.2001 tarihinde gerçek borçlunun tespiti için ... 7. İcra Tetkik Mercii Hakimliği'ne başvurmuş, 25.05.2001 tarihinde talep reddedilmiştir. 24.05.2001 tarihinde gerçek borçlu İcra Müdürlüğü'ne beyanda bulunmuş, yanlışlığın giderilmesini bildirmiştir.

Şikayetçiye ait mahcuz menkuller ... 11. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 25.05.2001 tarih ve 2001/148-90 sayılı ihtiyati tedbir kararıyla borçlu görüne teslim edilmiştir. Şikayetli gerek şikayetçiye ve gerekse şikayetçi Av. ...'ya alacaklı ..'nın adresini ve telefonunu vermemiş, olası bir yüzleşme ile sorunun çözümüne yardımcı olmamıştır. Nitekim 11. Asliye Hukuk Mahkemesi'ndeki duruşmada yüzleşme gerçekleşmiş ve sorun çözülmüştür.

Şikayetli tarafından tespit edilen adres kamu kurum ve kuruluşları aracılığıyla tespit edilen bir adres olmayıp, şahsi çabayla üçüncü şahıslardan temin edilen adrestir. Nitekim şikayetli de adresin sıhhati hakkında tereddüdünü mahkeme kararı ile gidermeye çalışmıştır.

Gerçek borçlunun kimliği hususunda tereddüt içinde olduğu mahkeme kararı ile sabit bulunan şikayetlinin, daha titiz davranması meslektaşının beyanını ciddiye alması, müvekkili ile hemen temasa geçerek gerçeğin meydana çıkartılması hususunda çaba göstermesi gerekirken, aslında kendisinin çözmek zorunluluğunda olduğu sorunu yargı kararına bırakmış olması Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın "kamu inancına ve mesleğe güvenine" ilişkin 3. maddesi ile meslektaşlararası dayanışma ilkesine aykırıdır."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve 2003/106 esas, 2003/219 karar sayılı kararı:**

"...Dosya içerisinde bulunan bilgi ve belgelerden şikayetli avukatın keşide ettiği çeki ödemediği ve aleyhine icra takibi yapılmasına neden olduğu, bu icra takibinde kendine ait adres ve mal varlığı mevcut iken mülkiyeti şikayetçinin yakınlarına ait yeri adres göstererek bu adreste bulunan ve taraflar arasında çekişmeli olan eşyaların haczini sağladığı anlaşılmıştır.

Şikayetçi ile şikayetli 1993 yılında boşandıkları halde şikayetli avukatın aradan yedi yıl geçtikten sonra böyle bir işleme neden olması ve kendine ait mal varlığı varken aleyhine yapılan icra takibinde şikayetçi eşi ile aralarında çekişmeli olan eşyaların haczini sağlaması iyi niyetli bir girişim olarak kabul edilemez. Kaldı ki bir avukatın ödemelerini iyi planlamayarak aleyhine icra takibine sebep olması men-subu bulunduğu mesleğin itibarını sarsan nitelikte bir davranıştır. Avukat mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınmak zorundadır. Avukat özel yaşantısında da buna özen göstermekle yükümlüdür. (Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları M. 4)"

27. Avukat tarafından tanzim edilen makbuz kuşku ve araştırmaya neden olmayacak şekilde açık ve tartışmasız olmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.01.2002 gün ve 2001/173 Esas 2002/6 karar sayılı kararı:**

"...Şikayetlinin 750.000.00 TL'lik bir alacağın tahsili işini üstlendiği, borçludan haricen 250.000.00 TL tahsil ettiği, bu meblağın 200.000.00 TL sini alıkoyarak 50.000.00 TL'lik kısmını şikayetçiye verdiği dosyadaki bilgi ve kanıtlardan anlaşılmıştır.

Şikayetli her ne kadar 200.000.00 TL'lik bir serbest meslek makbuzu ibraz ederek bu parayı yaptığı hukuki yardıma karşılık aldığını savunmuş ise de;

Makbuz içeriğinden bu belgenin şikayet konusu işle ilgisi saptanamamıştır. Ayrıca makbuzun bu işle ilgisi olduğu varsayılsa bile, üstlenilen işin parasal değeri

ile orantılı olmayan düzeyde bir ücretin alınmış olması ve ücret sözleşmesinin de bulunmaması karşısında, eylemin yasaya ve Meslek Kuralları'na aykırı olduğunun kabulü gerekmektedir.

Bu nedenlerle üstlendiği işi ciddi ve düzenli bir şekilde yürütmeyen, tahsil ettiği parayı müvekkiline vermeyen ve –savunması doğru kabul edildiği takdirde– müvekkiline olan borcunu ücret sözleşmesi olmadığı halde takibi üstlenilen işle orantılı olmayacak kadar yüksek bir ücretle mahsup eden avukat kusurlu bulunmuştur.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.01.2004 gün ve 2003/364 esas, 2004/25 karar sayılı kararı:**

“...27.07.1999 tarihli 60.000.00 TL'lik şikayetçi imzasını da taşıyan makbuzun danışma ücreti karşılığı olduğu savunma tanıkları tarafından da bildirilmiş ise de;

15.05.1999 tarih ve 23696 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nde 1999 yılı danışma ücretinin 12.000,00 TL olduğu halde, danışma ücreti olarak alındığı bildirilen paranın beş katına yakın olması, şikayetçi tarafından 01.07.1999 tarihinde açılan takipte 27.07.1999 tarihinde asıl alacak olan 60.000,00 TL ve takipte bildirilen 28.684.932 TL faizin 07.12.1999 tarihli posta havalesi ile icra dosyasına gönderilmiş olması karşısında, savunma yeterli ve inandırıcı bulunmamıştır.

Kaldı ki avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde yapmakla yükümlüdür. Bu nedenle taraf imzasını taşısa da, avukat tarafından düzenlenen makbuzun ne için alındığı, aidiyeti ve miktarı, hiçbir kuşku ve tartışma sebebiyet vermeyecek surette açık ve net olmalı, tartışma yaratmamalıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.12.2006 gün ve 2006/400 esas, 2006/478 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından; ... 17. Noterliği'nin 04471 sayılı ihtarname ile şikayetli avukattan dosya hakkında hesap istendiği ve ihtarnamede 4.000.000.00 TL ödemenin kabul edildiği,

26.04.2004 günlü makbuzla 500.000.00 TL ödendiği ve makbuzda “ilgili icra dosya alacağı alacaklıya tamamen ödenmiş olup, dosya alacağı kalmamıştır.” sözlerinin yazılı olduğu,

Yazılı ücret sözleşmesi olmadığı ve yapılan tahsilatlarla ilgili yazılı bildirimde bulunulmadığı görülmüştür.

...26.04.2004 günlü makbuzla alacağın tamamının ödendiği savunulmuş ise

de; 500.000,00 TL ödendiği açık olan makbuzda, miktar bildirilmeksizin “dosya alacağıнын tamamının alındığı” yolundaki beyan, mesleki çalışmasında kamunun inancını ve güvenini sağlamakla yükümlü avukatın “özen” ve “doğruluk” yükümlüğü ile bağdaşmaz.

Taraf imzasını taşısa da, avukat tarafından düzenlenen makbuzun ne için alındığı, aidiyeti ve miktarı hiçbir kuşku ve tartışmaya sebebiyet vermeyecek surette açık ve net olmalı, tartışma yaratmamalıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 30.03.2007 gün ve 2007/43 esas, 2007/103 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukat tarafından ... 4. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2002/781 esas, 2005/473 karar sayılı kararı gereğince, ... 2. İcra Müdürlüğü’nün 2006/1801 esas sayılı dosyası ile 17.02.2006 tarihinde icra takibi başlatıldığı, 17.01.2006 tarihinde haricen ödenen 2.000,00 YTL’nin dosya alacağından 20.02.2006 tarihli şikayetlinin talebi ile mahsup edildiği,

17.01.2006 tarihli 2.000,00 YTL ve 20.02.2006 tarihli 2.000,00 YTL tutarında sadece mahkeme karar numarasının yazılı olduğu, şikayetli avukat tarafından verilmiş iki belge bulunduğu anlaşılmıştır.

İcra takibi 17.02.2006 tarihinde başlatılmasına karşın, şikayetli avukat 17.02.2006 tarihinde, şikayetçi borçludan haricen tahsil ettiği 2.000,00 YTL miktarlı belgeyi tahsil tarihinden üç gün sonraki 20.02.2006 tarihini attığı, şikayetli tarafından da kabul edilmiştir.

Şikayet edilen avukatın, haricen tahsil ettiği bedel karşılığında, icra vekalet ücreti alabilmek için şikayetçiye üç gün sonrasının tarihini taşıyan ileri tarihli ödeme makbuzu vermesi, dosyadaki bilgi ve belgelerle anlaşılmış olmakla eylem Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 3 ve 4. maddesine aykırı olup, eylem disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

28. Avukat kişisel ve mesleki taahhütlerine uygun davranmakla yükümlüdür.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 14.07.2001 gün ve 2001/36 esas, 2001/102 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, bir icra dosyasında alacaklı vekili olarak şikayetçi borçlu ile taksitlendirme “protokolü ve sözleşmesi” yapmasına rağmen, protokole uymayarak şikayetçinin mallarını haczettirdiği ve muhafaza altına aldırıldığı nedeni ile açılan disiplin kovuşturması sonunda, eylemin Avukatlık Yasası’na ve Meslek Kuralları’na aykırı bulunduğu gerekçesi ile disiplin cezası tayin edilmiştir.

Sözü edilen protokolün incelenmesinde; şikayetli avukatın, şikayetçi kooperatifle icra dosyasına konu borcun ödenmesi konusunda anlaşma yaptıkları, borcu taksitlendirdikleri, protokole göre ilk taksiti tahsil ettiği, ancak, sonraki taksit gününü beklemeksizin yaptığı anlaşmaya uymayarak, borçlu şikayetçinin mallarını haczettirdiği anlaşılmıştır. Her ne kadar şikayetli avukat, borçlunun mallarını kaçırıp, gizlemekte olduğunu bu nedenle haciz ve muhafaza yapmak zorunda kaldığını bildirmiş ise de, bu savunmasını doğrulayan inandırıcı delil ibraz edememiştir.

Bu nedenle şikayetli avukatın eylemi Avukatlık Yasası'nın 34. maddesi ile Meslek Kuralları'nın 3 ve 4. maddelerine aykırıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.01.2001 gün ve 2001/117 esas, 2001/230 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın kiraladığı büro için şikayetçi kiralayana kendi el yazısı ile düzenlediği bir “tahliye taahhütname” verdiği, taahhüt ettiği tarihte mecuru tahliye etmediği gibi, kira paralarını da ödemediğinden hakkında icra takipleri yapılmasına neden olduğu, takiplere itiraz ettiği, itiraz üzerine İcra Tetkik Mercii Hakimliği'nce tahliyesine karar verildiği ve ancak bu karardan ve İcra Müdürlüğü'nce yapılan bildirimden sonra büroyu tahliye etmek zorunda kaldığı, dosyadaki bilgi belgelerle sabit bulunmaktadır.

Ekonomik koşulların zorladığı durumlarda icra takibine maruz kalmanın “onur” kavramı ile ilgisi olmadığı tartışmasızdır. Baro Disiplin Kurulu kararında da şikayetlinin onursuzca davrandığına ilişkin bir gerekçe bulunmamaktadır.

Ancak, Avukat gerek mesleki faaliyeti sırasında gerekse bu faaliyet alanı dışındaki özel yaşantısında verdiği sözlere ve imzaladığı belgelere sadık kalmak ve mesleğin itibarını zedeleyecek davranışlardan kaçınmak yükümlülüğü altındadır.

Kovuşturma konusu olayda, şikayetli –ekonomik kriz nedeniyle de olsa– kendi düzenlediği tahliye taahhüdünü yerine getirmemiş, yapılan takibe itiraz etmiş ve borçları nedeniyle de haciz işlemine muhatap olmuştur.

Yazılı taahhüdünü yerine getirmeyen avukat, özellikle bu yönden kusurlu bulunduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede herhangi bir isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.02.2002 gün ve 2001/225 esas, 2002/53 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin takip konusu alacağı tahsil ettiği, buna karşılık 20.04.1995 tarihli bir makbuz verdiği, imzasını taşıyan bu makbuzda şikayetle ilgili ... 11. Asliye

Ceza Mahkemesi'ndeki ceza davasından vazgeçeceğini beyan ettiği anlaşılmıştır. Avukat, 14.07.1998 tarihli yazılı savunmasında da makbuzun kendisi tarafından verildiğini ve beyanın kendisine ait olduğunu kabul etmiştir.

Sonradan verilen ikinci bir dilekçe ile imzasını inkar etmesi, bu konuda araştırma talebinde bulunması ve tanık dinletmek istemesi samimi bulunmamıştır.

Şikayetli avukat, takip konusu alacağı tahsil etmesine ve ceza davasından feragat edeceğini yazılı olarak beyan etmesine rağmen, bu konudaki taahhüdünü yerine getirmediği ve şikayetçinin zarara uğramasına neden olduğu için kusurlu görülmüştür.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.12.2004 gün ve 2004/329 esas, 2004/410 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli peşin aldığı ücreti hukuki yardımdan vazgeçilmesi sebebiyle geri vermeyi taahhüt etmiş ise, bu taahhüdünü zamanında yerine getirmek zorundadır. Avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güveni sağlayacak biçimde yapmak ve mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan özenle kaçınmakla yükümlüdür.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.07.2006 gün ve 2006/135 esas, 2006/239 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukatın, şikayetçi ile yaptığı ve örneği dosyada bulunan ücret sözleşmesinde, duruşmalı olarak dahi temyiz edilmemiş olan mahkumiyet kararının Yargıtay'da takibi için 5.000.USD ücret karşılığı anlaştığı, bunun 2.000.USD'nin peşin ödendiği, sözleşmede kararın onanması halinde peşin alınan paranın iade edileceği hükmünün bulunduğu görülmüştür.

Peşin alınan ücretin istenen sonucun elde edilememesi halinde iadesine ilişkin düzenleme, ücretsiz dava takibi sonucunu doğurmakta olup, şikayetli avukatın bu tür bir sözleşme düzenlemesinin, hukuki yardımın sonucunu garanti etmek ve iş sahibinin bu şart ile işin verilmesine ikna edilmiş olacağı, bunun ise Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 8. maddesine açıkça aykırılık oluşturduğu, kendisi tarafından düzenlenen bir sözleşmenin geçersizliğini ileri sürerek, iade etmemekte direnmesinin de, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 3 ve 4. maddesinde kabul edilen, kamunun inancını ve mesleğe güvenini, mesleğin itibarını zedeleyecek davranış olarak kabul eden Baro Disiplin Kurulu'nun, eylemin disiplin suçunu oluşturduğu biçimindeki kabulünde hukuksal isabetsizlik bulunmamıştır.”⁶²

⁶² Bkz. s. 379'deki 2001/64 E. 2001/137 K. sayılı karar. Bkz. s. 245'deki' 2014/698 esas, 2015/58 karar sayılı karar.

29. Avukat kişisel teminat mektubu veremez, mektup getirilerinden yararlanamaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.09.2002 gün ve 2002/114 esas, 2002/253 karar sayılı kararı:

“...Şikayetli avukatın üstlendiği işle ilgili olarak mahkemeden ihtiyati haciz kararı aldığı, borçlunun taşınmaz malına haciz uygulattığı ve alacağın tahsilini büyük ölçüde güvence altına aldığı; ancak avukatlık ücreti konusunda çıkan anlaşmazlık nedeniyle müvekkili tarafından azledildiği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşmıştır.

Bu durum karşısında, avukatlık ücretini talep etmesi doğal olmakla birlikte; şikayetçi ile müvekkili arasındaki muvazaalı işlere karışması, müvekkilinden aldığı nakit teminat yerine mahkemeye şahsen teminat mektubu vermesi ve nakit teminatı ileride doğacak vekalet ücretini garanti altına almak için üzerinde tutması, kamunun avukatlık mesleğine olan inancını ve güvenini sarsacak nitelikte bulunduğundan disiplin suçu oluşturmaktadır. (Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları M. 3)”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.03.2003 gün ve 2002/328 esas, 2003/68 karar sayılı kararı:

“...Şikayetli hakkında disiplin kovuşturmasına konu oluşturan eylemi nedeniyle ve “emniyeti suiistimal “suçundan dolayı açılan kamu davası sonunda suçu sabit görülerek TCK 510, 522, 59 maddeleri gereği “On ay 25 gün “hapis cezası verilmiş, cezanın 650.000.000,00 TL Para Cezasına çevrilmesine ve teciline karar verilmiştir. Karar Yargıtay ... CD'nin 11.03.2002 tarih ve 2002/1239-1857 esas ve karar sayılı kararıyla onanmıştır.

Şikayetli, teminat mektubu almak üzere müvekkili adına bankada hesap açtırmak ve sonucunda teminat olarak yatırılan paranın faizinden müvekkilinin yararlanmasını sağlamak durumunda iken, kendi adına hesap açtırarak teminat mektubu almış, tahakkuk eden 1.645.717,00 TL faizi de müvekkiline ödememiştir. Şikayetli her ne kadar paranın 800.000,00 TL'sini ödediğini, geri kalan kısmın da ücreti vekaleti olduğunu bildirmişse de, bu hususta yasal bir belge ve ücreti vekalet sözleşmesi sunmamıştır

Şikayetli dava nedeniyle müvekkili adına bankada hesap açtırmak, teminat mektubu almak ve bu paranın varsa nemalarından da müvekkili yararlandırmak zorundadır. Bir yönü ile müvekkil yasal olanaklardan yararlandırılmaya çalışılırsa, bu yarardan haksız kazanç elde edilmemelidir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.12.2006 gün ve 2006/369 esas, 2006/444 karar sayılı kararı:**

"...İncelenen dosya kapsamından; Şikayetli avukata ... tarafından ... 3. Noterliği'nin 02.02.2005 gün ve 02594 yevmiye no.lu vekaletname düzenlendiği, 01.03.2005 vade tarihli 50.000.00 YTL alacak için ... 3. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2005/16 esas sayılı ihtiyati haciz kararının %15 teminat karşılığı 07.02.2005 tarihinde verildiği, 10.02.2005 gün ve 262525 sayılı Türkiye ... Bankasına ait teminat mektubunun dosyaya konularak takiple ilgili işlemlere devam edildiği, ... 4. İcra Müdürlüğü'nün 2005/553 Esasında kayıtlı takipte 263.34 YTL harç alındığı, 02.02.2005 gün ve 002467 No.lu makbuzla 700.00 YTL, 08.03.2005 gün ve 00636 no.lu makbuzla 600.00 YTL masraf ve 10.02.2005 gün ve 002197 no.lu makbuzla 7.500.00 YTL teminat alındığının bildirildiği,

Dosyada mevcut 18 adet teminat mektubundan 4 adedinin ... Bank, 2 adedin ... Bank, 12 adedinin ... Bankası tarafından tanzim edildiği, ... Bankası teminatlarının doğrudan şikayetli, diğerlerinin müvekkil adına vekaleten düzenlendiği,

... Bankası'nın 27.03.2006 günlü cevabi yazısında 25. Ocak 2005 tarih ve 2625189.38 sayı ve 68357 seri No.lu teminat mektubu ile 11.03.2005 tarih ve 262.5259.38 sayı ve 68427 seri No.lu teminat mektubunun şikayetli hesabında bulunan nakit esas alınarak düzenlendiği, alacaklılar ... ve ...e ait hesap olmadığını, bildirildiği görülmektedir.

Şikayetli avukat tarafından masraf avansı ve teminatın nakit olarak alındığı ve karşılığında makbuz düzenlendiği savunulmuş ise de; gerek teminat mektubu içerikleri ve gerekse banka cevabi yazısı ile şahsi hesaptan verildiği bildirildiğinden, samimi ve inandırıcı bulunmamıştır.

Teminat, niteliği gereği ihtiyati haciz kararı isteyen tarafın haksız çıkma olasılığına karşı muhtemel zararların belirli limitler dahilinde garanti edilmesidir. Bu garantiyi vermesi gereken de takip alacaklısıdır.

Avukatın teminat mektubunu şahsi hesabından alması, alacaklı adına muhtemel riskleri üstlenmesi, avukatlık mesleğinin bağımsızlığı ile bağdaşmadığı gibi, avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güveni de zedeleyecek davranışlardır."

30. Özel bir faiz sözleşmesi yoksa, yasada öngörülen %5'den fazla çek tazminatı, yürürlükteki faiz oranından fazla faiz isteyemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.09.2001 gün ve 2001/67 esas, 2001/139 karar sayılı kararı:**

"...Şikayetli avukatlar, çeke dayanarak yaptıkları icra takibinde, yıllık %120 oranında faiz ve %10 oranında çek tazminatı talep etmişlerdir.

Alacaklı ile borçlu arasında faiz oranını belirleyen bir anlaşma bulunmamaktadır. Bu durumda sözleşme olmadan talep edilen faizin yasa ile belirtilen faiz oranlarının çok üstünde olduğu görülmektedir.

Borçlunun muhtemel bilgisizliğinden yararlanılarak icra takiplerinde yasal sınırlar üzerinde faiz isteminde bulunmak ve itiraz edilmediği veya itiraz süresi kaçırıldığı taktirde haksız kazanç sağlamak düşüncesi avukatlık mesleğinin saygınlığı ve onuru ile bağdaşmayan bir davranıştır. Avukat, kamunun avukatlık mesleğine olan güveninin sarsılmamasını sağlayacak bir biçimde çalışmak zorundadır.

Yasal oranın üzerinde çek tazminatı ve faiz talep etmek de aynı nedenlerden dolayı yasaya ve meslek kurallarına aykırıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.01.2007 gün ve 2006/435 esas, 2007/20 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetin konusu, şikayetlinin ... Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2002/31 esas, 2003/16 karar sayılı ilamını ... İcra Dairesi'nin 2003/51 esas sayılı takip dosyası ile şikayetçi şirket aleyhinde icraya koyduğu, takibin dayanağı ilamda “...alacağa 22.04.1999 ödeme tarihinden itibaren tahsil olunacak tarihe kadar yıllık değişen oranlarda reeskont faizi uygulanmasına...” denildiği halde, takipte bileşik faiz uygulanmak suretiyle alacağın şişirildiği iddiasıdır.

...Şikayetli, takip talebinde istenen alacağın bileşik faiz değil, munzam zarar olduğunu, bu bakımdan dosyadaki munzam zarar hesaplama yöntemine göre alacağın takip tarihinde ulaştığı miktarın (yıllara göre) hesaplandığını savunmuştur. Bu savunmaya itibar edilemez.

Zira icra takibi ilama dayalı bir alacağa ilişkindir. Dolayısıyla bu yolla yapılan takipte, ilamda yazılı hakların dışına çıkılamaz. Aksi takdirde yerine getirilmesi istenen ilam konusu olmaz, müstakil bir alacak olur ki bu da icra emri ile istenemez.

Şikayet konusu olayda, icraya konan ilamda yazılı alacak ve yine ilamda yazılı olduğu şekilde buna her yıl değişken oranlarda işletilmesi gereken faizin istenmesi gerekirken, karara (takibe konu ilama) konu olmamış süreye ilişkin alacak (munzam zarar) isteminde bulunulmasının, faiz hesaplamasında maddi yanılğı olarak kabulü mümkün değildir. Aynı şekilde avukatlık ücretine KDV ilavesine ilişkin Asgari Ücret Tarifesi'nin 21. maddesinin de iptal edildiğini avukatın bilmemiş olmasının kabulü de mümkün değildir.

Ayrıca, takip talebini İcra Müdürünün kabul etmesi ve icra emrinin İcra Müdürü tarafından gönderilmesi, takip talebini düzenleyen ve yasaların koruyucusu durumunda bulunan avukatın sorumluluğunu hukuken olduğu kadar, özellikle disiplin yönünden de hiçbir şekilde ortadan kaldırmaz.”

31. İcra esas defterinde tahrifat yaparak davanın süresinde açılmış olmasını temin, “doğruluk” ilkesiyle bağdaşmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.07.2006 gün ve 2006/167 esas, 2006/246 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, ... 3. İcra Müdürlüğü’nün 2000/2457 esas sayılı icra takip dosyasında, 30.09.2000, 29.09.2001 ve 28.09.2002 tarihlerinde, şikayetli avukat tarafından açılmış olan taleplerin altında yazılı bulunan tarihlerle, İcra Müdürlüğü’nce alınan kararların tarihlerinin de tahrif edilmiş olduğu,

...Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü’nün 31/5/ 2004 tarih ve 5-57-4-2004 sayılı kararı ile şikayetli avukat hakkında “Adı geçen avukatın tahrifat yaptığı iddia edilen belgeler üzerinde yaptırılan bilirkişi incelemesinde, tahrifatın tarihler üzerinde tükenmez kalemle yapılıp, ilk bakışta düzeltilmiş olduğunun anlaşılabilirdiği, tahrifatın umumi veya hususi bir zarar da doğurmadığı, bu haliyle işgal kabiliyetinin bulunmadığı ve kim tarafından yapıldığının tespit edilemeyeceğinin belirtildiği, bu nedenle kovuşturma yapılmasının gerekli olmadığına” karar verilmiştir.

Şikayetli avukat, tarihleri tahrif edilmiş ve böylece derdest olduğu görünümü yaratılmış ve işlem den kaldırılması bu şekilde engellenmiş olan icra dosyasını dayanak alarak, dava açması, icra dosyasındaki tahrifatlar nedeni ile, tahrifatların kendisi tarafından yapıldığı yolunda kuşku duyulmasına sebebiyet vermesi, mesleğini, kamunun inancına ve güvenine uygun olmayan bir şekilde yürütmesinden ibaret eylemi disiplin suçunu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu’nun takdirinde hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

32. Tebligatlar mutlak PTT aracılığı ile yapılmalı, tebliğ evrakı merciince gönderilmelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 25.10.2013 gün ve 2013/240 esas, 2013/805 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinden, ... Avukatlık Bürosu kaşeli büronun adresinin telefonun yazılı olduğu ve zarfın üzerinde “icra” ibarelerinin bulunduğu tebligat zarflarının “TB” barkot numaralarıyla gönderildiği,

Zarfların üzerinde “bu zarfta ödeme ihtar mektubu vardır” şeklinde yazının bulunduğu, tebligat zarfının Tebligat Tüz. m. 33 ve 75’te bildirilen içeriğe uygun olarak örnek 3, 7’ de yapılan şeklin aynısı olduğu,

...7201 sayılı Tebligat Kanunu’nun “tebligatın yapılması” başlıklı 1.maddesi uyarınca “Kazai merciler, 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi

ve Kontrol Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, (IV) sayılı cetvelde yer alan sosyal güvenlik kurumları ile il özel idareleri, belediyeler, köy hükmi şahsiyetleri, barolar ve noterler tarafından yapılacak elektronik ortam da dâhil tüm tebligat, bu Kanun hükümlerine göre Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü veya memur vasıtasıyla yapılır." hükmünü amirdir.

O halde bu tür ödeme emirlerinin mutlak surette ilgili İcra Memurluğu'na düzenlenmesi ve PTT aracılığı ile borçluya gönderilmesi kamu güvenliği açısından da zorunluluktur.

33. Ücret ve vekaletname alınmasına karşın dava açılmaması.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.01.2002 gün ve 2001/167 esas, 2002/1 karar sayılı kararı:**

"...İş sahibinin davası vekalet ve bir miktar para alınmak suretiyle Avukat tarafından kabul edilmiştir. Avukat, bir miktar para aldığını ikrar etmekte, ancak alınan paranın dava açmaya yetecek düzeyde olmadığını savunmaktadır. Böyle bir durumda, noksan verilen dava giderlerinin iş sahibinden talep edildiği halde alınmadığını kanıtlama yükü avukata aittir. Avukat, dosyaya bu hususta kanıt sunmamıştır.

Şikayetliye vekaletname ve ilgili belgeler ile birlikte harç gideri de verildiği sabit bulunduğundan, davanın süresinde açılmaması Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde belirtilen ilkelere aykırıdır."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.03.2002 gün ve 2001/268 esas, 2002/79 karar sayılı kararı:**

"...Şikayetçinin, şikayetli avukata vekalet verdiği, tenkis nedeni ile tapu iptali ve tescil davası açılması için anlaşma yapıldığı, ödenecek ücretin belirlendiği, ücrete mahsuben 130.000.000 TL verildiği, avukatın işi üstlenmesinden sonra uzun bir süre geçmesine rağmen davayı açmadığı, şikayetçinin durumu öğrenmesi üzerine de aldığı parayı iade ettiği, dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Şikayetlinin davanın açılması için gerekli bilgilerin kendisine verilmediği, müvekkiline ulaşacak bir adresi de tespit edemediği yolundaki savunması kabul edilemez.

Avukat, işi üstlendiği sırada bu bilgileri sağlamak zorundadır. Şikayetli başlattığı vekil-müvekkil ilişkisinde gerekli özen ve dikkati göstermediği ve işi sürünce-medede bıraktığı için kusurludur."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.12.2002 gün ve 2002/217 esas, 2002/352 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat hakkında, disiplin kovuşturmasına konu olan eylemi nedeniyle ve “görevi ihmal” suçundan dolayı açılan kamu davası sonunda eylemi sabit görülerek TCK 230/1 maddesi gereğince hükümlülüğüne karar verildiği ve cezasının 647 sayılı kanun uyarınca ertelendiği ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin 25.12.2001 tarihli ve 2001/118-315 sayılı kararından anlaşılmıştır.

Şikayetlinin vekalet alarak sorumluluğunu üstlendiği hukuki yardım işini süresinde yerine getirmediği, vakit geçirmeksizin açması gereken davayı on sekiz ay gibi çok uzun bir süre beklettikten sonra 13.04.2000 tarihinde açtığı, Ceza Mahkemesi kararı ile sabit bulunmaktadır.

Şikayetli, karşılaştırılan avukatlık ücretinin ödenmemesi nedeniyle dava açmayı geciktirdiğini savunmakta ise de;

Böyle bir durumda müvekkilin yazılı olarak uyarılması veya ücret alacağı için hukuki yolları kullanması gerekirdi. Vekalet alınarak dava kabul edildiğinden, ücretin ödenmemiş olması, avukatın üstlendiği işten doğan sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.03.2004 gün ve 2004/1 esas, 2004/90 karar sayılı kararı:**

“...Dosya içerisinde bulunan bilgi ve belgelerden şikayetli avukatın, ... 6. Noterliği'nde tanzim edilen 14.09.2001 gün ve 22165 yevmiye no.lu vekaletname ile şikayetçinin vekaletini üstlendiği, 14.09.2001 tarihli makbuz ile de manevi tazminat davası açmak için şikayetçiden 100.000.000 TL masraf aldığı, aradan uzun bir süre geçmesine rağmen ilgili davayı açmadığı anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın, şikayetçinin dava açmak, için gerekli olan isim ve adresleri getirmediği, davayı bu nedenle açmadığına dair savunması yeterli değildir. Zira Şikayetli avukatın şikayetçiden dava açmak için gerekli olan isim ve adresleri bir yazı ile istemesi, bu “bilgilerin getirilmemesinin doğuracağı sonuçları” müvekkiline açıkça bildirmesi gerekir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.11.2007 gün ve 2007/283 esas, 2007/347 karar sayılı kararı;**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetçinin yerel idareden kiraladığı turistik yeri işlettiği ve idare ile aralarında kira alacağından kaynaklanan ihtilaf olduğu ve bunun giderilmesi amacıyla açılacak dava konusunda şikayetli avukatla anlaş-tıkları ve bu amaçla şikayetliye avans olarak 500,00 YTL verildiği, ancak davanın açılmamış olduğu dosya kapsamından anlaşılmıştır.

Şikayetlinin avans almasına rağmen dava açmamakla, özen ve doğruluk kurallarına aykırı davrandığı anlaşılmıştır. Şikayetlinin eylemi Avukatlık Yasası'nın 34 ve TBB. Meslek Kurallarınının 4. maddesine aykırı olmakla disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.09.2008 gün ve 2008/197 esas, 2008/326 karar sayılı kararı;**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, mahkemelere yazılan yazılara verilen cevaplarda Kadastro, Asliye Hukuk ve Sulh Hukuk Mahkemelerinde şikayetçi adına açılmış davaya rastlanmadığının bildirildiği, taraflar arasında açılacak dava ile ilgili yapılmış yazılı bir sözleşmenin olmadığı, ancak açılacak dava ile ilgili şikâyetlinin görevlendirildiği, ücret ve masrafa karşılık bir miktar ödeme yapıldığı, 9-10 ay gibi bir zamanın geçmesine karşılık davanın açılmadığı anlaşılmıştır.

Şikâyetli tanık bildirilmediği ve ücretinin tamamının ödenmemesi sebebiyle davanın açılmadığını savunmuştur.

Avukatın işi üstlenirken gerekli tüm bilgileri toplamış olması gerekir. Aksi takdirde yerine getirilmesi olanaksız bir işi üstlenmesi ve bunun için ücret tahsil etmesi 1136 sayılı Yasanın 34. maddesinde avukatların nasıl davranmaları gerektiğini belirleyen özen ve doğruluk kurallarına aykırı düşer.

Ayrıca şikâyetlinin, mahkemenin tanık dinleyeceği ve tanık isimlerinin bildirilmesi gerektiği yolunda şikâyetçiye yapmış olduğu bir bildirimde dosyada rastlanılmamıştır.

Şikâyetlinin yüklendiği ve bir miktar ücret de tahsil ettiği iş hakkında gerekli özeni göstermemiş olması, işi üstlenirken dava açmaya yeterli bilgi ve belgeleri toplamaması ve bunların toplanması için sonradan da çaba göstermemesi, şikâyetçi müvekkiline bu hususta yazılı bilgi vermeden davanın açılmış olması karşısında şikâyetlinin savunmasına itibar edilebilmesi olanaksızdır.”

34. Delillerin toplanmış ve yapacak bir şey olmadığı inancı, davanın müteakip duruşmalarına girmeme hakkı vermez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.05.2006 gün ve 2006/74 esas, 2006/154 karar sayılı kararı:**

“...Avukat, yüklendiği davayı, sonuna kadar özenle takip etmekle yükümlüdür.

Delillerin toplanmış olması veya herhangi bir işlem yapılmayacak dahi olsa avukat davanın her celsesine katılarak, davayı takip etmek zorundadır. Ayrıca davanın bir celsesine girilmesi hususunda şikâyetçi ile anlaşma yapıldığı hususu da, şikâyetli tarafından kanıtlanamamıştır.

Şikâyetli avukatın, vekil olarak takip ettiği davanın duruşmalarına mazeretsiz olarak katılmamasından ibaret eylemi Avukatlık Yasası'nın 34. maddesine aykırı olmakla disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

35. Mazeret dilekçesi gerçeğe uygun olması “doğruluk”, yeni duruşma gününün takibi “özen” yükümlülüğüdür.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.03.2003 gün ve 2002/321 esas, 2003/62 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukat hakkında disiplin kovuşturmasına konu oluşturan eylemi nedeniyle ve “Görevi kötüye kullanmak” suçundan dolayı açılan kamu davası sonunda beraatine karar verilmiş, karar kesinleşmiştir.

Şikâyetli ... 4. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 1997/608 esas sayılı dosyası ile görülen davada mazeretsiz olarak 06.07.1998 ve 10.03.1999 günlü duruşmalara katılmamış, 20.10.1999 günlü duruşmaya mazeret dilekçesi ve ekinde posta pulu sunmuştur. 15.12.1999 günlü duruşmada yeni duruşma gün ve saatinin bildirilmediği duruşma zabtına geçirildikten sonra, yeniden duruşma gün ve saatinin bildirilmesine karar verilmiş, ancak bu davetiye de usulüne uygun olarak tebliğ edilmediği halde, 16.02.2000 günlü duruşmada davanın açılmamış sayılmasına karar verilmiştir.

Şikâyetli davanın 06.07.1998 ve 10.03.1999 günlü duruşmalarına mazeretsiz olarak katılmamış, müracaat bırakılan davayı yenilemiştir. 20.10.1999 günü duruşmada da mazeret vermiş, pul eklemiş, kendisine usulüne uygun olarak tebligat yapılmamış, 16.02.2000 günlü duruşmada haksız olarak HMUK 409/2. maddesi gereğince davanın açılmamış sayılmasına karar verilmiş ise de;

Davanın önce geçirdiği safahat karşısında, davanın açılmamış sayılması gibi bir olumsuzluk göz önünde bulundurulmalı, mazeretle karar günü arasında 4 ay gibi olağan dışı bir zaman geçtiğinden, davanın akıbeti olumsuz sonuçlar doğmadan araştırılmalı, gerekli özen gösterilmeli, HUMK'nın verdiği yasal imkanlardan istifade ile olumsuzlukları gidermek için çaba gösterilmelidir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.11.2014 gün ve 2014/547 esas, 2014/733 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinde; şikâyetli avukat hakkında ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2012/138 E. 2013/118 K. sayılı dosyasında görevi kötüye kullanmak suçu nedeniyle açılan kamu davasında yapılan yargılama sonucunda, ... İcra Hukuk Mahkemesi'nin 2007/141 E. sayılı menfi tespit dava dosyasında, şikâyetli avukatın daha önce 18.09.2007 ve 04.03.2008 tarihlerinde işleminden kaldırılarak

yenilendiği sabit olan dosyada 02.12.2009 tarihli duruşmaya gerekçesiz ve pulsuz mazeret dilekçesi verilmek sureti ile duruşmaya girilmeyerek ve mazeretin reddine karar verilerek davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği, iş bu kararın Yargıtay'ca onanarak 13.07.2010 tarihinde kesinleştiği hususu tespit edilerek, T. Ü. isimli savunma tanığı dinlenilmiş ve suç sabit görülerek şikâyetlinin neticeten 2 Ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilip, iş bu karar itirazın reddi sureti ile 25.06.2013 tarihinde kesinleştiği görülmüştür.

Şikâyetli avukatın ... İcra Hukuk Mahkemesi'nin 2007/141 E. sayılı dosyasında 02.12.2009 tarihli duruşmaya girmedeği, Mahkemeye verdiği mazeret dilekçesinin gerekçesiz ve posta pulsuz olması nedeniyle, mazeretin kabul edilmeyerek şikâyetçinin menfi tespit davasının açılmamış sayılmasına karar verildiği ve bu kararın kesinleştiği dosya kapsamı ile tartışmasıdır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.12.2006 gün ve 2006/359 esas, 2006/465 karar sayılı kararı:

“...Şikâyetli avukatlar savunmalarında, davayı takip ettiklerini, kendilerinin izni olmadan şikâyetçinin başka avukata vekâletname verdiğini, duruşmaya gidip-dönüş masraflarını vermediğini ve uğraşmalarına rağmen şikâyetçi ile irtibat kuramadıklarını bildirmişlerdir.

Dosyanın incelenmesinde, şikâyetlilerin 20.12.2002 tarihine kadar duruşmaları takip ettikleri, şikâyetçinin, şikâyetlilerin muvafakatini almadan başka avukat tuttuğu ve bu avukatların 11.11.2002 tarihli dilekçe ile dosyaya vekâletname ibraz ettikleri, şikâyetlilerin vekâletten çekildiklerine ilişkin dosyaya bildirimde bulunmadıkları, aksine mazeret dilekçesi göndererek 28.3.2003-17.6.2003 ve 10.10.2003 tarihli celselere katılmayarak davayı gerektiği şekilde takip etmedikleri anlaşılmıştır.

Şikâyetli avukatların takip ettikleri davanın duruşmalarına mazeret vererek katılmamaları, davanın uzamasına neden olduklarına ilişkin eylemleri disiplin suçunu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nun eylemin disiplin suçunu oluşturduğuna ilişkin değerlendirmesinde hukuki isabetsizlik görülmemiştir.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.03.2007 gün ve 2007/21 esas, 2007/81 karar sayılı kararı:

“...Disiplin kovuşturmasına konu sorun; şikâyetli avukatın özen ve doğruluk yükümlülüğüne uygun davranıp davranmadığına ilişkindir.

Şikâyetli avukat mazeret dilekçesi ile birlikte pul da verilmesi gerektiğini bildirdiğini savunmuşsa da; İcra İflas Kanunu'nun onaltıncı babında borçluları hapsen tazyik amacıyla konulmuş bulunan mal beyanı, taahhüdü ihlal, çocuk teslimi

gibi eylemlerden dolayı İcra Tetkik Mercii (Mahkemesi) nde ikame edilen davalar, İİK'nun 349. maddesi gereği takip edilmemekle düşen ve bu sebeple hak ve zaman kaybına yol açan davalardır.

Avukatın duruşmaya katılmama ihtimali karşısında davanın düşürüleceği gerçeği karşısında, yeni duruşma gününü mazeret ortadan kalkınca araştırması, işine sadakat ve özen yükümlülüğünün gereğidir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.10.2007 gün ve 2007/227 esas, 2007/297 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, Şikâyetlinin ... 1. Ağır ceza Mahkemesi'nde 24.06.2005 günü duruşması olmadığı halde, ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne verdiği mazeret dilekçesinde “aynı tarihte ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde duruşmasının olduğunu bildirerek, mahkemeden erteleme talebinde bulunduğu, mazeretin gerçek olduğu kabul edilerek duruşmanın mahkemece ertelendiği tartışmasıdır.

Şikâyetli Avukatın, 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde herhangi bir duruşması olmamasına karşın, 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görülmekte olan davaya sunduğu 23.06.2005 tarihli mazeret istemini de içeren dilekçesinde, “..... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde aynı gün duruşmasının olması nedeni ile katılmayacağından mazeretinin kabulünü” şeklindeki başvurusu gerçeğe aykırı bir beyan olup, mahkemeyi yanıltmaya, duruşmanın ertelenmesine neden olmuştur. Şikâyetli avukatın eylemi, Yasa ve TBB. Meslek Kuralları'nın hükme bağladığı “Özen”, “Doğruluk” “Mesleğe güven sağlamak” gibi ilkelere aykırı olmakla disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.08.2013 gün ve 2013/223 esas, 2013/643 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından Şikâyetli avukata 06.05.2011 tarihli yazı ile ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2007/84 Esas sayılı dosyasında Mahkeme'nin duruşmalara katılmasını, aksi takdirde yeni bir müdafî atanması hususunda talepte bulunduğu gerekçesi ile yazı yazdığını bu nedenle gerekli özen gösterilmesinin gerekmekte olduğu bu nedenle 10 gün içinde bilgi ve belge verilmesi hususunda yazı gönderildiği, ancak cevap verilmediği, 06.05.2011 tarihli yazı ile Avukat Ş. Ş. I.'ın müdafî olarak atandığı, 10.02.2011 tarihli duruşma tebligatının ... mahalle muhtarlığına 24.03.2011 tarihli duruşmanın muhatabın işçisi S. K.è, 17.02.2011, 16.06.2011 günlü duruşma tebligatının 01.04.2001 tarihinde H. K.è tebliğ edildiği görülmektedir.

Her ne kadar tebligatların usulsüz olarak yapıldığı ve bu nedenle duruşmalara katılmadığını savunmuşsa da Şikâyetli avukatın katıldığı 15.04.2010 tarihli du-

ruşmadan başka hiçbir duruşmaya katılmadığı dosya kapsamına göre tartışmasızdır. Şikâyetli avukat Mahkeme tarafından üç kez duruşmalara katılması hususunda uyarılmış ve Baro tarafından 06.05.2001 tarihli yazı ile de uyarılmışsa da 16.06.2011 tarihli duruşmaya da katılmamıştır. 15.04.2010 tarihinden sonra 14 ay geçmesine karşın duruşma gününün ne olduğunun araştırılmaması, görev gereklerinin yerine getirilmemesi kabul edilemez bir ihmaldir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 04.01..2015 gün ve 2014/813 esas, 2015/29 karar sayılı kararı;

“...Mahkeme karar gerekçesinde “vekil sıfatıyla 5. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2005/352 sırasında kayıtlı tazminat davasını takip ettiği ve davanın takipizlik nedeniyle iki kez HMUK 409. maddesi gereğince işlemde kaldırıldığını bildiği halde 26.11.2009 tarihli duruşmaya usulüne uygun olmayan mazeret dilekçesi göndermek sureti ile davanın HMUK 409/5 maddesi gereğince açılmamış sayılmasına karar verilmesine sebebiyet verdiği iddiasıyla kamu davası açılmıştır.

Sanığın açılan tazminat dosyasının iki kez işlemde kaldırıldığını bildiği halde üçüncü kez takip edilmemesi halinde davanın açılmamış sayılmasına karar verileceğini bildiği ve avukat olması nedeniyle bildirilen mazeretin belgelendirilmemesi nedeniyle kabul edilmeyeceğini bilmesi gerektiği halde gerekçesiz ve belgelendirilmeksizin mazeret dilekçesi vererek dosyanın açılmamış sayılmasına karar verilmesine sebebiyet vermesi” sözlerinin yazılı olduğu,

Şikâyetli avukatın mazeretini belgelendirilmeksizin PTT aracılığı ile tel gönderdiği, tevsik edilmediği ve cevap gideri de ödenmediği nedeniyle kabul edilmediği ve bu nedenle dosyanın 3. kez işlemde kaldırılması nedeniyle açılmamış sayılmasına karar verildiği dosya kapsamı ile tartışmasızdır.

Genel uygulamada Mahkemeler tarafından belgelendirilmeyen mazeret dilekçelerinin kabul edilmediği gerçeği karşısında şikâyetli avukatın gerekli özeni göstermediği ve davanın açılmamış olmasına sebebiyet verdiği görülmektedir.”⁶³

36. Protokol düzenlenirken müvekkil de haberdar edilmelidir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.12.2014 gün ve 2014/763 esas, 2014/873 karar sayılı kararı;

“... 5. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2010/612 esasında açılan itirazın iptali davasının Mahkeme’nin 27.12.2012 gün ve 2012/645 Karar sayılı kararla Şikâyetli avukat lehine sonuçlandığı, davada vekilinin Avukat E. K. olduğu ve 2.230.00 TL avukatlık ücretine karar verildiği,

⁶³ Bkz. s. 42’deki 2001/238 esas, 2002/72 karar sayılı karar. Bkz. s. 627’deki 2007/460 E. 2008/41 K. sayılı karar.

01.03.2013 günlü “Protokol” başlıklı belgede “1-... 2 İcra Müdürlüğü’nün 2010/17179 E. Sayılı dosyası ile ... 5. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2010/612 E. ve 2012/645 K.. Sayılı dosyasından dosyası 15.000,00 TL borçlu A. Y. tarafından alacaklı Y. Ç.’ye ödenmiştir.

2-Bu tutar karşılığı olarak taraflar tüm hak ve alacaklarını (vekâlet ücreti ve yargılama giderleri dahil olmak üzere) aldıklarını, başkaca hiçbir hak ve alacakları olmadıklarını ve karşılıklı olarak birbirlerini ibra ettiklerini kabul ve beyan ederler.

3- Taraflar bu protokol gereğince ... 4. Ağır Caza Mahkemesi’nin 2012/42 E. ve 2012/109 K. Sayılı kararının temyiz incelemesinden vazgeçmişlerdir. 01.02.2013

İşbu protokol birlikte imza edilmiş olup, taraflarca gayri kabili rücu olmak üzere kabul edilmiştir. 01.02.2013 İmza Avukat Y. Ç., A. Y., Ö. K., sözlerinin yazılı olduğu,

Aynı gün Şikâyetli avukata protokol tanzimi ile birlikte 15.000,00 TL ödendiği,

Şikâyetli vekili Avukat E. K. tarafından ... 27. İcra Müdürlüğünün 2013/2371 Esas sayılı dosyasında avukatlık ücret, için Şikâyetçi aleyhine takip açıldığı,

Şikâyetçi tarafından ... 4. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2013/150 Esasında A. Y. Ç. vekili Avukat E. K. tarafından açılan takibin iptali için dava açıldığı Mahkeme’nin 17.03.2014 gün ve 2014/122 Karar sayılı kararı ile takip edilmediği için işlem den kaldırılmasına karar verildiği,

Şikâyetli avukatın düzenlediği protokol içeriğine göre takibin kendinden habersiz olarak yapıldığı savunması inandırıcı değildir. Kaldı ki, Şikâyetçi aleyhine takipte kendisine vekâleten yapılmıştır. Kamunun avukatlık mesleğine olan güveni Şikâyetli avukatın protokol koşullarını vekiline bildirmesini ve ona göre işlem yapılmasını sağlamasını gerektirir. Hatta bu protokol hazırlanırken Şikâyetli avukatın vekilinin de bulunması mesleki dayanışma ve meslektaşına saygı gereğidir.”

37. Avukat ücret alacağını yasal yollarla aramalı, alacağın teminatı olarak hasmın kişisel eşyalarına el koymamalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.01.2002 gün ve 2001/188 esas, 2002/16 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukatın üstlendiği bir icra takibi nedeniyle mal beyanında bulunmayan borçlu (şikâyetçi) hakkında İcra Ceza Mahkemesi nezdinde şikâyetle bulunduğu, ... İcra Ceza Mahkemesi’nin 1999/533 esasına kaydedilen davanın vazgeçmeden dolayı düşürülmesine karar verildiği, şikâyetlinin alacaklı vekili olarak takip ettiği bu dava için istediği masrafları vermeyen borçludan kimliğini alıp vermediği, kimliği soruşturmaya geçilmesi üzerine iade ettiği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Masraf ve vekalet ücretinden doğan bir alacak var ise, bu alacağın yasal yollarla talep ve takibi gerekir. Avukatın, borcun teminatı olarak hasım tarafın kimliğine el koyması kabul edilemez bir davranıştır.”

38. Vekalet ilişkisinden doğan hak ve alacakların üçüncü şahıslara karşı ileri sürülmesi kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.11.2002 gün ve 2002/205 esas, 2002/339 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin 08.06.2000 tarihli ...bank tüketici kredi sözleşmesi ile şikayetçi-yi kefil ettiği, borcun ödenmemesi nedeniyle 14.12.2000 tarihli hesap katıyla kefilleri ile birlikte ihtar edildiği tartışmasızdır. Şikayetli ... 6. İcra Müdürlüğü'nün 2000/3853 E. sayılı dosyasındaki ücret alacağına mahsuben bu borcun şikayetli tarafından üstlenildiğini savunmakta ise de; bu hususta yazılı bir belge ibraz edilmediği gibi, yazılı ücret sözleşmesi de ibraz etmemiştir. Şikayetli bankanın hakkın-da yaptığı icra takibinde de bu hususu ileri sürmüş, borçlu olmadığını bildirmiştir.

Kefalet ilişkisinin vekalet ilişkisinden önce olduğu bildirilmekte ve bu husus doğru olmakla birlikte, şikayetin özel yaşamla ilgili olduğu ve bu nedenle disiplin suçu oluşturmadığı savunulmakta ise de;

Şikayetli, hakkında yapılan icra takibinde dahi iddia ettiği ücret alacağını ileri sürmüş, borçlu olmadığını bildirmiş, tahsil edemediğine inandığı ücreti vekalet alacağını bu yolla tahsile çalışmıştır.

Vekalet ilişkisinden doğan hak ve alacakların olayla ilgisi bulunmayan üçüncü şahıslara karşı dermeyan edilmesinin doğru olmadığı açıktır. Borç da ödenmemiştir.”

39. Vekil edeninden ücret alacağını alamayan avukatın hakkını yasal yollar-dan elde etmeye çalışması gerekir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve 2003/99 esas, 2003/212 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin, alacaklı olduğunu iddia ettiği vekalet ücretinin kendisine ödet-tirilmesini sağlamak amacıyla, müvekkilini 25.09.2000 tarihli dilekçe ile ... Teftiş Kurulu Başkanlığı'na ve 16.10.2000 tarihli başka bir dilekçe ile de ... Valiliği'ne şikayet ettiği ve bu dilekçelerde müvekkilini “hileli yollara sapmakla” suçladığı anlaşılmıştır.

Vekil edeninden ücret alacağını alamayan bir avukatın yasal yollara başvurması ve hakkını bu yoldan elde etmeye çalışması gerekir. ... Bakanlığı ve valilik ücret

alacağıının tahsilini sağlamakla görevli merciler değildir. Nitekim başvurularına karşı kendisine verilen yanıtta da bu husus belirtilmiş ve özel borç ilişkilerinden doğan uyuşmazlık için nasıl hareket etmesi gerektiği açıklanmıştır.

Şikayetlinin hukukçu ve “avukat” kimliğiyle bağdaşmayan bu başvuruları uygun bulunmadığı gibi, dilekçelerinde kullandığı üslup ve yer verdiği sözler de kabul edilebilir nitelikte görülmemiştir.”

40. Borçluya uyarı mektubu yazılması doğaldır. Ancak asla tehdit içerikli olmamalı, takipten sonraki yazışmalar icra aracılığı ile yapılmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 15.06.2002 gün ve 2002/54 esas, 2002/182 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, bir müvekkiline ait 12.000.000 TL’lik senedin tahsili için, henüz icraya başvurmadığı halde, şikayetçiyi (borçlu) telefonla arayarak borcunun faiziyle birlikte 80.000.000 TL olduğunu, ödemediği takdirde 250.000.000 TL’ye kadar çıkabileceğini, aleyhine icra takibi yaptıklarını, mal beyanında bulunmadığı için cezalandırılmasına karar aldıklarını söylediği dosyadaki bilgi, belge tanık ifadesi ve taraf beyanlarından anlaşılmıştır.

Avukatın, takibe geçmeden önce borçluya uyarı mektubu yazmasında Meslek Kuralları açısından sakınca bulunmamaktadır.

Ancak, telefonla manevi baskı uygulanması, gerçeğe aykırı bilgiler aktarılması, icra takibi yapılmadığı halde yapılmış gibi gösterilmesi, yasal olarak talep edilmesi mümkün faiz oranının çok üstünde fahiş faiz talebinde bulunulması, Avukatlık Yasası’nın 34. maddesinde öngörülen ilkelere aykırı olduğu gibi, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 3 ve 4. maddelerine de ters düşmektedir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 27.04.2007 gün ve 2007/63 esas, 2007/117 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetlinin, şikayetçiye icra borcunun ödenmesi amacıyla uyarı yazısı göndermiş olduğu tartışmasızdır.

Şikayetlinin, şikayetçiye gönderdiği uyarı yazısı, dosya içinde bulunan şikayetçiye ait 30.03.2004 tarihli “icra dairesinin yetkisine ve borçlu olmadığına ilişkin itiraz dilekçesi” nazara alındığında İcra takibi kesinleşmemiştir. Bu husus 21.09.2004 tarihli muhakkik üyenin raporu ile de doğrulanmaktadır. Şikayetli ise henüz icra takibi kesinleşmemesine karşın şikayetçiye gönderdiği uyarı yazısında; “...menkul ve gayrimenkul malların haciz edilip, muhafaza altına alınacağını ve yediemine teslim edileceğini, ... ücretli çalışılıyorsa ücretin haciz edileceğini, ...haciz için gelindiğinde ev yada işyeri kapalı olması halinde kapının çilingir marifeti ile açılarak

haciz ve muhafaza işlemi yapılacağını, ...mal beyanında bulunmamaktan dolayı hapis cezası ile cezalandırılacağını...” bildirmiştir.

İcra takibinin kesinleşmediği bir aşamada bu gibi baskı içeren bir uyarı yazısının gönderilmiş olması, icra işlemlerinden anlamayan sade vatandaş için yanlış anlaşılmalara yol açabilecek ve korku yaratabilecek niteliktedir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 05.10.2007 gün ve 2007/241 esas, 2007/305 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin şikayetçiye gönderdiği ihtarda, henüz icra takibine intikal etmemiş bir alacak için alacak aslı ile birlikte gecikme faizi ve avukatlık ücreti istediği, borcun 3 gün içinde ödenmemesi halinde fiilî haciz uygulanacağı, mallarının cebri icra yoluyla elinden alınacağı, yediemine teslim ve satışı yoluna gidileceği, işlem sırasında adreste bulunulmaması halinde polis ve çilingirle kapının açtırılacağı ve yokluğunda haciz ve muhafaza işleminin yapılacağı tehdidinin yer aldığı görülmektedir.

Şikayetlinin gönderdiği İhtarda icra takibine intikal etmemiş bir alacak için hakkı olmadığı halde avukatlık ücreti istenmesi ve borcun 3 gün içinde ödenmemesi halinde karşılaşabileceği en kötü durumların bildirilerek korku ve manevi baskı yaratılması, sulha davet veya uzlaşmaya çağrısı niteliğinde olmayıp, sade vatandaşın bu içerikten korkarak her olasılığa karşın borçlu olmadığı bir parayı dahi ödemeyi göze almayı sağlamaya yönelik olduğunu kabul etmek gerekir. İhtar, içeriği itibarıyla korkutucu niteliktedir. Ayrıca henüz icra takibine intikal etmemiş bir alacak sebebiyle avukatlık ücreti istenmesinin de haklı görülebilecek bir yanı yoktur.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 03.05.2014 gün ve 2014/124 esas, 2014/304 karar sayılı kararı;

“...Gönderilen yazıda hacze “polisle birlikte gelineceğinin” ve “çilingir marifetiyle kapının açılacağı” bildirilmesi, muhatabı korkutmaya ve baskı altına almaya yönelik bir davranıştır. Bu tür eylemlerin toplumda mesleğe olan güveni sarsacağı ve avukatların itibarını önemli ölçüde zedeleyeceği açıktır.

Avukat mesleki faaliyetlerini yürütürken sadece istediği sonucu elde etmeyi düşünmemeli, tüm davranışlarında saygın bir mesleğin mensubu olduğunu unutmamalıdır.

Mesleki yetkilerin sınırlarını zorlamak, hukuk dışı yollara sapma eğilimi göstermek avukatlara yakışan davranışlar değildir.

Kaldı ki, icra takibinden sonraki işle ilgili yazışmaların icra dosyası kanalıyla yapılması asıldır.” gerekçesinde de bildirildiği üzere takip açıldıktan sonra yapılacak bütün yazışmaların icra aracılığı ile yapılması asıldır.

Dosya kapsamına göre alacak miktarının düşük olduğu gerekçesi ile takibin kesinleşip kesinleşmediği dahi araştırılmaksızın alacağın tahsiline çalışıldığı, bir başka anlatımla Şikâyetçinin müteaddit kez taciz edildiği tartışmasızdır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 14.09.2014 gün ve 2014/424 esas, 2014/599 karar sayılı kararı;

...Şikâyetçi hakkında herhangi bir takip olmadığı gibi borcun da bulunmadığı,

... 1. İdare Mahkemesi'nin 02.07.2014 gün ve 2013/1444 Esas, 2014-1192 Karar No.lu kararında aynı nitelikte olduğu karar gerekçesinden görülen kararda da “şikâyet edilen Avukat R. A.'ün ...A.Ş. vekili olarak şikâyetçi aleyhinde ... 6.İcra Müdürlüğü'nün 2009/26838 Esas sayılı dosyası ile 07.12.2009 tarihinde takip başlattığı, şikâyetçi başka bir avukatın itirazı üzerine 04.01.2010 tarihinde icra takibinin durdurduğu, takibin devamının sağlanmasına yönelik olarak açılmış olan bir itirazın iptaline ilişkin bir davanın bulunmadığı, şikâyetli Avukat R. A. tarafından imzalı “... Hukuk Ofisi” başlıklı A4 ebadın bir kâğıtla, icra dosya numarası belirterek, icra takibinde yer alan borcun ödenmediğini, 7 gün içinde ödenmesini, aksi halde icra memuru ile birlikte çilingir marifeti ile evin kapısının açılabilceği, haciz uygulamasına gidilebileceği, maaş haczi yapılabileceği, malların yediemin deposuna kaldırılacağı, masrafların borca ekleneceği ayrıca hapsen tazyik davası açılacağını içeren bir yazının şikâyetçi avukatın ev adresine gönderildiği, yine 30.03.2010 tarihinde son ödeme tarihi 15.04.2010 olarak aynı şekilde yazılı olan bir yazının ... Hukuk Bürosu ...A.Ş.'nin diğer bir vekili olan Avukat G. G. tarafından gönderildiği, bunun üzerine davacı hakkında yapılan soruşturma neticesinde; davacı tarafından siyah, mavi ve kırmızı yazılarla düzenlenmiş “Haciz işlemleri öncesi bilgilendirme, ihbar ve ihtaradır” başlıklı yazının ve içeriğinin bilgilendirme mektubundan çok uzak, korku ve endişe yaratacak vasıfta olduğu, bu nedenle de şikâyet edilen avukatların eylem ve işlemlerinin TBB Meslek Kuralları'nın 3. ve 4. maddesine aykırılığı sabit görülmekle aynı Yasanın 135/2. maddesi gereğince davacının kınama cezası ile cezalandırıldığı, bu cezaya yapılan itiraz sonucunda Türkiye Barolar Birliği tarafından cezanın onanması üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Avukatlık Yasasının 34. maddesi ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 3 ve 4. maddelerine göre mesleki çalışmanın kamunun mesleğe güvenini sağlayacak biçimde yapılması ve meslek itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınılmasının zorunlu olduğu, soruşturma konusu olayda davacı tarafından gereken özenin gösterilmediği ve itirazla durdurulan bir takip hakkında daha da ileri gidilerek “mallarının hacizi ile yediemin deposuna kaldırılacağı, kapının kapalı olması halinde polis ve çilingir yoluyla kapının açılacağı, mal beyanında bulununcaya kadar hapsen tazyik davası açılacağı” sözleriyle şikâ-

yetçiye haksız bir şekilde baskı uygulandığı anlaşıldığından davacı hakkında tesis olunan dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.” gerekçesi ile eylemin disiplin suçu olduğu kabul edilmiştir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 11.04.2015 gün ve 2015/161 esas, 2015/293 karar sayılı kararı;

“İncelenen dosya kapsamında; Şikâyetçinin 05..... numaralı cep telefonuna “... Hukuk” tarafından 14.06.2012 tarihinde saat 13.54’te, 06.06.2012 tarihinde saat 11:16’da, 23.05.2012 tarihinde saat 14.24’te, 10.04.2012 tarihinde saat 09:26’da, 24.03.2012 tarihinde saat 09:32’de, 13.03.2012 tarihinde saat 10:07’de, 21.02.2012 tarihinde saat 09:40’ta, 25.11.2011 tarihinde saat 14:32’de, 10.11.2011 tarihinde saat 11:31’de, 19.10.2011 tarihinde saat 15:01’de ve 23.08.2011 tarihinde saat 14.00’da gönderilen mesajların içeriğinde “Sayın M. S. E., 42784 No.lu D... aboneliğinizi faturalarını tarafınıza verilen süre içinde ödemediğiniz için yasal işlemlerimize başlanmıştır. İcra takip masrafları ve avukatlık ücreti ödememek için borcunuzu... tarihine kadar kapatmanız gerekmektedir. Sulh teklifimizi değerlendirerek borcunuzdan hemen kurtulmak için arayınız. Av. C. Ç. 0850.....” içerikli mesaj gönderilmiş olduğu, mesajların hepsi birbirinin aynı olmamasına karşın benzer olduğu, 03.04.2012 havale tarihiyle şikâyetten sonra da bu şekilde 4 adet mesajın daha şikâyetçiye gönderilmiş olduğu bu suretle 11 adet mesaj gönderildiği,

Şikâyetli avukatın Şikâyetçi beyanına göre zamanaşımına uğradığı ve bu nedenle takip konusu etmediği alacağı SMS göndermek suretiyle tahsile çalıştığı, şikâyetten sonra da SMS gönderdiği dosya kapsamı ile tartışmasıdır.

Avukatlık Yasası 35/a maddesi gereği borçluya uzlaşma önerisi gönderilmesi yasal bir hak ise de; Avukatlık mesleğinin onuru da gözetilerek bu teklif bir kez yapılmalı, karşılık görmüyorsa istem taciz boyutuna ulaştırılmamalıdır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 25.04.2015 gün ve 2015/133 esas, 2015/332 karar sayılı kararı;

“İncelenen dosya kapsamında; ... 2. İcra Hukuk Mahkemesi’nin 2008/965 Esas sayılı dosya örneği ve 10.11.2009 gün ve 2009/1080 Karar sayılı gerekçeli karar örneğinin bulunduğu,

Şikâyetli avukatın ve büroda çalışan Avukat N. T. A., Avukat K. Ç. ve Avukat M.ve T. başlıklı “Hacizden önce son uyarı yazısı” başlıklı Şikâyetçiye borcunu ödemesi için 26.07.2011, 01.08.2011, 29.08.2011, 31.10.2011 (PTT damga tarihli) ve bila tarihli 5 ayrı uyarı yazısı aslının yer aldığı,

...Şikâyetli avukat ... 2. İcra Hukuk Mahkemesi’nin 2008/965 Esas sayılı dosyasından çekildiği, kararın kendisine tebliğ edilmediği ve bürosunda çalışan avukat

kâtipleri ve stajyerler tarafından uzlaşma mektubunun iradesi dışında gönderildiğini suçsuz olduğunu savunmakta ise de; Avukatın bürosunda çalışan avukat, sekreter ve stajyerlerin davranışlarından da sorumlu olacağı Avukatlık Yasası 46/1. maddesi gereği tartışmasıdır.

İptaline karar verilmiş bir takip sonrası muhtelif tarihlerde baskı içerikli 5 mektup gönderilmesi “sehven” gerekçesi ile savunulamaz. Avukat Yasasının 35/A maddesinde bildirilen uzlaşma davet hakkını taciz amaçlı kullanmamalıdır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 30.05.2015 gün ve 2015/204 esas, 2015/410 karar sayılı kararı;

“... Dosya kapsamı ve kabulle icra takibi açılmış olmasına karşın müteaddit “haciz öncesi son uyarı mektubu” başlığı altında uzlaşma amaçlı olduğu bildirilen yazılar gönderildiği, takibe itiraz edilmesine ve takibin kesinleşmemesine karşın icra memuru alınarak haciz ve muhafaza işlemi yapılacağına bildirildiği dosya kapsamına göre tartışmasıdır.

Avukatlık Yasası 35/a maddesi gereği borçluya tehdit içerikli olmayan icra işlemleri öncesi uzlaşma yazılması bir hak ve olması gereken davranıştır ve maddenin ruhuna da uygundur. Ancak gerek takip öncesinde ve gerekse takip sonrasında birden fazla uyarı mektupları gönderilmesi kabul edilemez ve mektup içerikleri gereği taciz amaçlı olduğunun kabulü gerekir. Özellikle kesinleşmeyen bir takipte hacze gelineceğinin ihtarı ise asla kabul edilemez.”

Karar örneklerinin fazlalığı uyarı mektuplarının artık taciz boyutuna varması ve meslek itibarını doğrudan sarsması nedeniyledir. Avukat alacağı yasal yollardan tahsil etmeli, başarı endeksli eleman çalıştırmaktan vazgeçmeli, para uğruna meslek itibarıyla sorumsuzca oynamamalıdır.”

41. Meslek etiğine aykırı vaat ve uygunsuz görüntülerle dava almak “doğruluk” yükümlülüğü ile bağdaşmaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.01.2004 gün ve 2003/368 esas, 2004/26 karar sayılı kararı:

“... Avukatın iş sahibi ile ilişkilerini, Avukatlık Yasası ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’na uygun biçimde ve mesleğine zarar vermeyecek biçimde düzenlemesi zorunludur.

Kovuşturma konusu olayda, şikayetlinin dosyayı inceledikten sonra meslek etiğine aykırı vaatlerde bulunduğu, bu vaatlerin gerçekleşmemesi üzerine aldığı paranın bir kısmını iade etmek zorunda kaldığı anlaşılmıştır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.07.2005 gün ve 2005/78 esas, 2005/224 karar sayılı kararı:**

“...Mahkemesi'nin adı geçen kararı incelendiğinde, şikayetli Av. ...'e sık sık atıfta bulunulmakta ve ... Mahkemesi'nde görülen davada, şikayetlinin müvekkilini yargılayan hakim ile şikayetli avukat arasında ki samimiyet açıklanmakta, hakimin zaman zaman şikayetli avukatın bürosuna gittiği, sanık ile görüşmüş olduğu kabul edilmektedir.

...Mahkemesi'nin kararının 31. sayfasında ki mahkemenin değerlendirmesinde ise;

“Tanıkların ifadelerinde, gerek kendi ifadeleri arasında gerekse biri birilerinin ifadelerine karşı teferruata ilişkin kısmi çelişkiler bulunmakta ise de, ifadeler birlikte değerlendirildiğinde, soruşturmanın seyri ve olayın mahiyeti, sanık ve tanıklar arasındaki bazı özel ilişkiler nedeni ile kısmi ve teferruata ilişkin çelişkilerin esası etkilemediği ve sanığın yargılamakta olduğu Dr. ...'in avukatı bulunan Av. ... ile zaman zaman avukatın bürosunda görüştükleri” kabul edilmiş ve mahkemenin bu kararı, ... Yargıtay tarafından da onanarak kesinleşmiştir.

Avukatın hangi koşul ve düşünce içinde olursa olsun, yargılanan müvekkili ile yargılayan hakimi bürosunda bir araya getirmesi, görüşmelerini sağlaması ve bu duruma engel olmaması disiplini suçudur.

Böylece şikayetli avukatın görülen davada sanık sıfatında olan müvekkili ile davayı gören yargııcı bürosunda bir araya getirdiği kanıtlanmıştır.

Şikayetli avukatın, hangi koşul ve düşünce içinde olursa olsun, yargılanan müvekkili olan sanığı, bürosunda, davayı gören hakim ile bir araya getirmesi ve bu duruma engel olmamasından ibaret eylemi disiplin suçunu oluşturduğundan Baro Disiplin Kurulu'nun hukuki değerlendirmesi isabetli bulunmuş ve kararın onanması gerekmektedir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.03.2009 gün ve 2008/526 esas, 2009/132 karar sayılı kararı:**

“... Disiplin kovuşturmasına konu eylem sebebiyle TCK.nun 216. maddesi delaletiyle 213/1, 214, 219/son, 33. maddeleri uyarınca yargılanması istemi ile Yargıtay...Ceza Dairesi'nin 2005/1 MD. Esasında açılan davada Mahkeme'nin 17.02.2006 günlü kararı ile eylem sabit görülerek 765 sayılı Yasanın 2/2 ve 5237 sayılı Yasanın 7/2 maddeleri de gözetilerek eyleme uyan 765 sayılı TCK 232. maddesinin 1. fıkrası uyarınca mahkûmiyetine 6 ay hapsine, 59/2 madde uyarınca indirim yapılarak beş ay on gün hapsine ve hürriyeti bağlayıcı cezanın binüçyüzelli lira para cezasına çevrilmek suretiyle ertelenmesine karar verilmiştir.

Karar Yargıtay ...Ceza Dairesi'nin 2006/3 MD. 2007/1 Karar ve 02.02.2007

tarihli kararı ile bozulmuş ve sanık Avukat ...'nın unsurları oluşmayan suçtan dolayı beraatine karar verilmiş ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının itirazı üzerine Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 27.11.2007 gün ve 2007/7MD-70 Esas, 2007/254 Karar sayılı kararı ile itirazın reddi ile daire kararının onanmasına karar verilmiştir.

Karar gerekçesinde “Ceza davasında bir sanığın müdafiliğini üstlenen Avukat ...'nın aynı davada üye hâkim olarak görevli ...'le arasında astlık üstlük ilişkisinin bulunmaması nedeniyle emir vermesi mümkün olmadığı gibi, baskı veya nüfuz icrası sayılabilecek bir davranışı da mevcut değildir. Ayrıca, görülmekte olan davanın sanığıhakkında yazılı ve görsel basında çıkan haberlerin kamuoyunda yarattığı olumsuz havanın yargıyı da etkileyeceği kaygısını mahkemenin bir üyesine iletmekten ibaret eylemin hukuka aykırı olduğundan ve “yarar saikiyle” davanın lehine karar verilmesini sağlamaya yönelik “iltimas” niteliğinde sayılacağından da söz edilemez. Bu itibarla, somut olayda yargı görevi yapanı etkilemeye teşebbüs suçunun da oluşmadığı anlaşıldığından Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının temyiz itirazlarının reddiyle hükmün onanmasına.” oyçokluğu ile karar verilmiştir.

...Şikâyetli avukatın kamu davasından beraat etmiş olması eylemin disiplin suçu oluşturmayacağı anlamına gelmez.

Avukatlık Yasasının 140/3. maddesine göre; “Eylemin işlenmemiş olması veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle beraat hali müstesna, beraatla sonuçlanmış bir ceza davasının konusuna giren eylemlerden dolayı disiplin kovuşturması, o eylemin ceza kanunları hükümlerinden ayrı olarak: başlı başına disiplin kovuşturmasını gerektirir mahiyette olmasına bağlıdır.”

Bu maddeye göre, kararının Disiplin Kurulunu bağlayıcı olabilmesi için, “eylemin işlenmemiş” veya “sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle” beraat hali olması gerekir. Oysa, gerek ...Ceza Dairesi ve gerekse Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararı incelendiğinde beraat kararının suçun unsurlarının oluşmaması nedeniyle verildiği açıktır.

Nitekim, Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararına katılmayan bir kısım üyenin “Görüşme yeri ve nedeni, görüşülen konu, sanık'nın kişisel konumu ile görüştüğü yargıcın tayininde yardımcı olabileceğini söylemesi de dikkate alındığında, sanık'nın müdafiliğini üstlendiği gıyabi tutuklu sanığın ... Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmekte olan davasının duruşmasından önce, bu mahkeme üyesi ...'in'da kaldığı otele giderek dava ile ilgili görüşmesi eyleminin, yargı görevini yapanı etkilemeye kalkışma suçunu oluşturduğu” yönündeki görüşleri de bunun en açık kanıtıdır.

Kaldı ki, şikâyetli avukatın disiplin kovuşturmasına konu eylemi nedeniyle dosyada mevcut,,, gibi ulusal gazetelerde yer alan, “Hâkimin karşı-

sına oğlu sanık geldi”, “Yargıtay üyesinin oğlu rüşvet aracısı çıktı.”, “Eski hâkim ve avukat rüşvetten yargılanacak”, “Görülmemiş dosya oğlu sanık çıktı hâkim çekildi” gibi haberlerin yer almasına şikâyetlinin olumsuz davranışları ile sebebiyet verdiği, avukatlık mesleğinin gelenek ve göreneklerine aykırı davrandığı açıktır.

Kamunun avukatlık mesleğine duyduğu güven, açıklık doğruluk ve içtenlik gerektirir. Avukatların dava ile ilgili görüş ve düşüncelerini yargı görevini yapanlara duyurması gereken yer, yıldızlı otel lobileri değil, Adliye binalarıdır. Hâkim, Savcı, İcra Müdürü vs. odaları ve özellikle duruşma salonlarıdır. Yargıtay Ceza Dairesi Başkanlığı makamına onur ve çabası ile gelen bir yargıcın oğlu olma gibi özel bir sıfat taşıyan şikâyetli avukatın buna herkesten önce önem ve değer vermesi gerektiği tartışmasızdır.”

42. Avukat yanlışlıkla yapılan tebligatı merciine iade etmeli, ilgisini bilgilendirmelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.04.2005 gün ve 2005/54 esas, 2005/140 karar sayılı kararı:**

“...Duruşma gününü içeren tebligatın şikâyetli avukata 04.04.2003 tarihinde yapıldığı, duruşma gününün 16.04.2003 olduğu, şikâyetlinin duruşma günü geçtikten sonra 21.04.2003 günü bir dilekçe ile tebliğ evrakını mahkemesine iade ettiği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Şikâyetli avukatın, tebligatın muhatabı olan meslektaşını derhal bilgilendirmesi ve duruşma gününden önce de tebliğ evrakını mahkemeye iade etmesi gerekirken, bu hususların yerine getirilmemiş olması Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın meslektaşlar arası ilişkileri ve dayanışmayı düzenleyen hükümlerine aykırı olduğundan disiplin suçu oluşturmaktadır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.11.2013 gün ve 2013/517 esas, 2013/933 karar sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu eylem nedeniyle ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2012/224 Esasında “görevi kötüye kullanmak” iddiası ile açılan kamu davasında Mahkeme’nin 25.12.2012 gün ve 2012/473 Karar sayılı kararı ile TCK 257/62/1 maddelere gereği neticeten 5 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hükmün açıklanmasının ertelenmesine karar verildiği, kararın 28.02.2013 tarihinde itirazın reddi ile kesinleştiği görülmektedir.

Şikâyetli avukatın eyleminin sabit olduğu hem kabulü ve hem Mahkeme kararı ve hem de dosyada mevcut takip dosyası örnekleri ile tartışmasızdır.

Baro Disiplin Kurulu “Müşteki satış gününden haberi olmayışı nedeniyle za-

rara uğradığını ileri sürmüştür. Bu olayda bir zarar söz konusu ise azil iradesini, azilnameyi ilgili mercilere bildirmeyen müştekinin zararın meydana gelmesinde ağır kusuru olduğu” gerekçesi ile disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar vermiş ise de bu gerekçeye katılmak mümkün değildir. Şöyle ki,

Vekâletten azil, muhatabına ulaşmakla sonuç doğuran ve vekilin vekâletten doğan yetkilerini ortadan kaldıran bir işlemdir. Avukatın azledilmesi halinde, azledilmenin kendisine tebliğ edildiği veya mahkeme dosyasına konulduğu tarihten itibaren davayı takip etmemesi, hiçbir işlemde taraf olmaması gerekmektedir.

Şikâyetli avukatın, azil edilmesine karşın, İcra Müdürlüğü’nce adına çıkartılan iki adet tebligatı aldığı, bu tebligatları usulsüz olması sebebiyle merciine iade etmediği gibi, şikâyetçiye de ulaştırmamış olduğu sabittir. Sehven alındığı bildirilen tebligatların merciine iadesi konusunda çaba göstermesi avukatın özen ve doğruluk ilkesine bağlılığının bir gereğidir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 25.07.2015 gün ve 2015/403 esas, 2015/603 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli avukat ile Şikâyetçi ... S. arasında imzalanan 1.12.2011 tarihli anlaşma ile vekâlet ilişkisinin sonlandırıldığı, ... Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2010/178, 2011/316 ve ... 7. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2010/306 Esas sayılı dosyalarının Şikâyetçiye teslim edildiği ve takibini Şikâyetçinin üstlendiği, tarafların karşılıklı olarak birbirlerini ibra ettikleri,

...Baro Disiplin Kurulu’nun “Vekillik görevi sona ermiş olsa dahi ister mahkeme kalemince yapılan hata sebebiyle, ister vekillik görevinin sona erdiği hususunun taraflarca dosyaya bildirilmemesi sebebiyle olsun, yakınılan avukat kendisine tebliğ edilen tebliğnameyi, hak kaybına uğramayacak süre içinde doğru muhataba tebliğ edilmesi için mahkemesine göndermesi veya ilgili kişi olan yakınana teslim etmesi gerekir. Aksi durum hak kaybına yol açsın açmasın avukatın görevini yaparken özen ve doğruluk ilkesine aykırı davranış olarak kabul edilmelidir.” gerekçesi ile eylemin disiplin suçu oluşturduğuna karar verdiği,

...Vekâlet ilişkisi sona erdirildiği tarihten sonra Mahkemelerce gönderilen tebligatlar alınmamalı, alınmışsa merciine iade edilmeli, en azından müvekkil bilgilendirilmeli, olası hak kayıplarına neden olunmamalı, mesleğe olan güven sarsılmamalıdır.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 12.03.2016 gün ve 2016/34 esas, 2016/207 karar sayılı kararı:

“...Şikâyetli avukatın İdare Mahkemesi’nin 05.11.2014 tarihli ve 2014/118 Esas, 2014/1845 Karar sayılı karar ile “...Kaldı ki iş akdi ile birlikte vekâlet ilişkisi-

nin de sona erdiğinin kabul edilmesi halinde dahi şikâyet edilen avukatın bu hususu belirterek tebligatın iadesini ya da mahkemeye yazılı olarak durumu bildirerek doğru adrese tebligatın yapılmasını sağlaması gerekirken söz konusu mahkeme kararını davacı avukata faksla göndermesinin kendisini sorumluluktan kurtarmayacağı” gerekçesi karısında kesinleşen yargı kararı ile eylemde kusurlu olduğunun saptandığı görülmektedir.

Esasen doğru olanda olayımızda olduğu gibi olası tartışmalara neden olamamak için “özen” yükümlülüğünün de bir gereği olarak usulsüz tebligatı mercine iade etmesidir.”

43. Yabancı uyruklu şahsı, teminat yatırma külfetinden kurtarmak için takip konusu alacağı temlik alıp, üçüncü bir şahsa temlik etmesi.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.09.2001 gün ve 2001/76 esas, 2001/146 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin temlik alması nedeniyle icra dosyasındaki yabancı uyruklu şahıs teminat yatırma külfetinden kurtulmuştur. Ayrıca şikayetli, temliknameyi ibraz ettiği icra dosyasındaki yürüttüğü gibi daha sonra da karşılıksız olduğunu kabul ettiği ve temlik aldığı üçüncü bir şahsa temlik etmiştir.

Avukat, unvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde hareket etmeli, hukuki güvenliği zedeleyici işlemler yapmaktan sakınmalı, temiz ve açık hukuki ilişkiler kurmalıdır. Mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınma yükümlülüğü, mesleki faaliyet alanı dışındaki özel ilişkiler için de geçerlidir.

Dosya içindeki belge ve bilgilerden; şikayetlinin, alacağı olmadığı halde, yabancı uyruklu bir şahsı, icra takibinde teminat yatırma külfetinden kurtarmak için takibe konu alacağı temlik alması, icra takibine devam etmesi ve daha sonra da bu alacağı üçüncü bir şahsa temlik etmesi Avukatlık Yasası ve Meslek Kuralları’na açıkça aykırılık teşkil ettiğinden Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan değerlendirme isabetli bulunmuş ve kararın onanması gerekmiştir.”

44. Yetkisiz mahkemede dava açmak, ihtiyati haciz ve tedbir talebi reddedilmesine karşın başka mahkemeden karar almak, mahkeme kararını amacı dışında kullanmak.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.01.2002 gün ve 2001/172 esas, 2002/5 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat, itirazın iptali yoluna gitmeyip icra takibinden bağımsız olarak alacak davası açtığından, dava sonunda verilen kararı karşı tarafa tebliğ et-

tirmek, ayrı bir ilamlı takipte bulunmak ve davalı şikayetçinin temyiz yoluna başvurarak gerektiğinde teminat karşılığı yürütmenin durdurulması kararı almasına olanak sağlamak zorunda olduğu ve icranın durdurulmasına karşın, doğrudan ve usulsüz olarak ilamı icra dosyasına ibraz etmek suretiyle Avukatlık Yasası'nın 34. Maddesinde öngörülen ilkelere aykırı davranmıştır

Bu nedenle, eylem disiplin suçu oluşturduğundan Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede herhangi bir isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.03.2002 gün ve 2001/270 esas, 2002/81 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın ... 8. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2000/439 esas sayılı dosyası ile ihtiyati tedbir istemli olarak tapu iptali ve tescil davası açtığı, mahkemenin tedbir istemini “yargılamayı gerektirdiği” gerekçesiyle başvuru günü reddettiği, bunun üzerine bir gün sonra esas hakkında dava açmamış ve ilk defa müraعات ediyormuş gibi ... Nöbetçi Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde tekrar tedbir talebinde bulunduğ ve nöbetçi mahkeme olan ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin istem doğrultusunda ihtiyati tedbir kararı verdiği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

HUMK M. 104 hükmüne göre dava ikamesinden sonra bilumum ihtiyati tedbirlere tahkikata memur hakim tarafından karar verilir. Şikayetli avukatın daha önce açtığı, dava 8. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görülmekte olduğundan, başka bir mahkemenin ihtiyati tedbir karar vermesi HUMK'nun anılan hükmüne göre mümkün değildir. Bu açık hükme rağmen, şikayetli avukat önceden dava açtığından ve tedbir talebinin reddedildiğinden söz etmeyerek başka bir mahkemeye başvurmuş ve istemi doğrultusunda karar verilmesini sağlamıştır.

Avukat, esas hakkında açtığı bir davanın görülmekte olduğunu ve tedbir isteminin de reddedildiğini yeni başvurusunda saklamamış ve belirtmiş olsa idi, bu başvurunun olumlu sonuçlanması mümkün olmayacaktı. Şikayetlinin, usul hukukunun açık hükmüne aykırı bir taleple yasaya uygun olmayan bir sonucu –mahkemeye de noksan bilgi vererek– elde etmesi Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde yer alan doğruluk ve özen ilkelerine aykırı bulunduğundan, disiplin suçu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.01.2004 gün ve 2003/322 esas, 2004/3 karar sayılı kararı:**

“...Dosya içindeki belge ve bilgiler ile çeşitli mahkemelerden verilmiş ihtiyati tedbir ararları ile bu kararların kaldırılmasına ve davaların görev yönünden reddine ilişkin kararların incelenmesinde, LPG gaz istasyonlarının mevzuata aykırı

olarak kurulması ve işletilmesinin önlenmesine dair belediye kararlarının iptali istemiyle işletmeciler adına şikayetli avukatın adli mahkemelerde önce ihtiyati tedbir talebinde bulunduğu,

İhtiyati tedbirin bazı mahkemeler tarafından itiraz üzerine kaldırıldığı, bazı mahkemeler tarafından da açılan davaların idari yargının görevli olması sebebiyle görev yönünden ret edildiği, şikayetli avukatın bu kez başka adli mahkemelere müracaatla, aynı davacı adına ve aynı konularda ihtiyati tedbir başvurularında bulunduğu ve kararlar aldığı anlaşılmıştır.

Böylece bir mahkemenin kararı, alınan bir başka karar ile etkisiz bırakılmıştır. Ayrıca idari yargının görevli olduğunu dair yargı kararı olmasına rağmen, şikayetli avukat tarafından ısrarla başka bir adli mahkemeye müracaatla ihtiyati tedbir talebinde bulunmak suretiyle, kamunun inancı sarsılmış, uyuşmazlığın adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesinde kuşku yaratılmıştır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.04.2005 gün ve 2005/88 esas, 2005/175 karar sayılı kararı:**

“...Dosyada bulunan bilgi ve belgelerden şikayetçinin eski kocasından olan nafaka alacağını tahsil etmek amacıyla ... 14. İcra Müdürlüğü'nün 2002/6488 sayılı dosyası ile ilamlı icra takibi başlattığı, borçlunun ...da bulunan taşımazına haciz koydurarak kıymet takdiri yaptırdığı, kıymet takdiri raporunu 24.12.2002 tarihinde şikayetli avukata değil doğrudan borçluya tebliğ ettirdiği, şikayetli avukatın tarafların ...de oturmalarına, haciz edilen taşınmazın ... merkezde bulunmasına ve icra takibinin ... İcra Dairesi'nde yapılmasına rağmen, kıymet takdirine itiraz davasını hiç alakası olmadığı halde ... İcra Tetkik Mercii'nde açtığı, şikayetçinin davadan haberdar olmasına karşın satış işlemlerini bilerek yürüttüğü, daha sonra şikayetlinin dosyaya bu konuda belge ibraz ederek satışı durdurduğu anlaşılmıştır.

...Şikayetli avukatın kıymet takdirine itiraz davasını bilerek ilgisiz ve yetkisiz bir mahkemede açıp zaman kazanmaya yönelik davranışı “disiplin suçu” olduğundan Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş kararın onanması gerekmektedir.”⁶⁴

45. İhtiyati haczin reddine ilişkin kararı dosyaya ibraz ve ihtiyati haciz kararı verilmiş gibi işlem yapmak “doğruluk” ilkesiyle bağdaşmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.10.2001 gün ve 2001/90 esas, 2001/167 karar sayılı kararı:**

“...Dosya içindeki belge ve bilgilerden, şikayetçi hakkındaki ihtiyati haciz tale-

⁶⁴ Bkz. s. 184'deki 2003/325 esas, 2004/5 karar sayılı karar.

bi Mahkemece ret edilmiş olmasına rağmen, şikayetlinin aynı kararı icraya ibraz ederek, şikayetçinin telefonları ile banka mevduatlarını haciz ettirdiği, bu işlem karşısında, şikayetçi şirketin ihtiyati tedbir talepli çek iptali davası açmak zorunda kaldığı anlaşılmaktadır.

Şikayetli avukatın, hakkında ihtiyati haciz talebi ret edilmiş olan şikayetçi aleyhinde icra işlemi yapması, Avukatlık Yasası 34 ve Meslek Kuralları'nın 3. maddesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.”

46- Vekil-müvekkil ilişkisi karşılıklı olarak anlaşma ile sonuçlandırılmışsa sonradan herhangi bir işlem yapılmaz.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.09.2015 gün ve 2015/548 esas, 2015/773 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukatın 16.03.2011 tarihli “Vekillikten Çekilme Beyanı” ile Şikâyetçinin ve kendisinin gördüğü lüzum üzerine vekil-müvekkil ilişkisini sonlandırmalarına karşın ... 1. İcra Müdürlüğü'nün 2009/2466 Esas sayılı dosyasından 22.04.2011, 18.07.2011 tarihli reddiyat makbuzları karşılığında 1.589,44 Türk Lirası tahsil ettiği, bu dosyadan çekilen toplam 5.268,49 TL'nin 31.05.2012 tarihinde dosyaya iade edildiği tartışmasızdır.

Vekil-müvekkil ilişkisi tarafların karşılıklı iradeleri ile sonlandırıldıktan sonra icra dosyasından para çekilmesi kamunun avukatlık mesleğine olan güven duygusu ile bağdaşmaz.”

47. Açılacak bir dava olmadığını bilerek ilerde kamulaştırma yapıldığı takdirde dava açmak üzere dava kabulü “doğruluk” ilkesi ile bağdaşmaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 10.02.2006 gün ve 2005/408 Esas, 2006/48 karar sayılı kararı;

“...Hukuk bilgisi olmayan ve uygulamaları bilmeyen şikayetçinin imar planı değişikliği isteminin reddi ve ödenek temin edildiğinde kamulaştırma yapılacağına dair yazılar karşısında, taşınmazının elden çıkacağı telaşına kapılması olağandır.

Ancak, şikayetli avukatın, ödenek temin edildiğinde kamulaştırma yapılacağı biçimindeki yazıların, uygulamada uzun yıllar kamulaştırma yapılmadan kalabileceğini, o tarihte tebliğ edilmiş bir kamulaştırma işlemi olmadığına göre açılacak bir dava da olmadığını iş sahibine bildirmesi avukatın doğruluk kuralının gereğidir.

Açılacak bir dava olmadığını bilerek, ilerde kamulaştırma yapıldığı takdirde dava açılmak üzere zamanı ve süresi belli olmayan bir vadeye bağlı olarak görev kabulü ve bununla ilgili ücretin alınması doğruluk kuralı ile bağdaşmamaktadır.”⁶⁵

⁶⁵ Bkz. s. 324'deki 2003/3 E. 2003/111 K. sayılı karar

48. Avukat tefeci olduğunu bildiği kişinin yargı giderlerini üstlendiği gerekçesi ile takip yapamaz muvazaalı işlem içinde olamaz.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.06.2015 gün ve 2015/228 esas, 2015/462 Karar sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukatın savunması ve dosya kapsamına göre; ... ilçesinde otomobil sektöründe tanınmış bir işadınının 110 adet aracına kiralama gerekçesi ile el konulduğu için dava açmak üzere anlaştıkları, yargı giderlerini karşılamak amacıyla tefeci olduğunu bildirdiği Şikâyetçi C. Y'a bu işadınının çekini bizzat kırdırdığı, çekin vadesinde ödenmemesi nedeniyle arkasının yazdırıldığı, bunun üzerine işin kendisinden alındığı ve ödenmeyen çek bedeli için tanzim edildiği anlaşılan kendi imzasını havi 31.05.2005 vadeli bono düzenlendiği, ... 11. İcra Müdürlüğü'nün 2008/862 Esasında takip yapıldığı, Şikâyetli avukatın 20.02.2008 tarihli mal beyanında bildirdiği muris e ait taşımazların UYAP sorgulamasında bulunmadığına ilişkin belge çıktısı verildiği, ... 11 İcra Müdürlüğü'nün 2012/69 Esasına yenilenmekle kaydedilen dosyanın halen derdest olduğu, 11.12.2012 günlü İcra Müdür Yardımcısı yazısında herne kadar aciz vesikası verilmesi talep edilmiş ise de aciz vesikasının verilmesine yer olmadığına karar verildiği, takibin halen derdest olduğu görülmektedir.

Avukat bir başka işin yargılama gideri temin amaçlı olan işte yargılama giderini temin amaçlı da olsa tefeci olduğunu bildiği, bildirdiği kişilerle temaslarında dikkatli olmalı, bu tür ilişkilere girmemeli, giriyorsa da gereğini yaparak borçlarını ödemeli kamuda avukatlık mesleğinin itibarı ile oynanmamalıdır.

49. Avukatın yargı giderini üstlenerek iş ve vekalet kabul etmesi, vekalet ücretine karşılık senet alması, senedin tahsili için tartışmaya girmesi.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.04.2005 gün ve 2005/25 esas, 2005/112 karar sayılı kararı:

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetlinin masrafları bizzat kendisinin karşılaması koşulu ile iş ve vekalet kabul etmesi, vekalet ücretinde mutabakat sağlandıktan sonra bunun ticari senetlere bağlanması, bu konuya ilişkin olarak çıkan tartışmalarda mesleğin onurunu zedeleyen tutum ve davranışlardan kaçınmak yerine, bürosunda karşılıklı hakaretler, tehditlere varan eylemleri tahrik nedeni ile bile olsa ifa etmesi, Avukatlık Yasası'nın 34. maddesi ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 4. maddesine açık şekilde aykırılık teşkil eder niteliktedir.”

50. Müvekkille ilgili gözlemlerin bir başka davada aleyhine kullanılması “doğruluk” ilkesi ile bağdaşmaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 09.04.2005 gün ve 2005/52 esas, 2005/138 karar sayılı kararı:

“...Dosyadaki tüm belge ve bilgilerin incelenmesinde; şikayetli avukatın, şikayetçi ve yakınları adına kamulaştırma bedelinin arttırılması davası açtığı, bu dava devam ederken, bu kez şikayetçinin hacir altına alınarak vasi tayin edilmesine ilişkin davada şikayetçinin, annesi ve çocuklarının vekaletini şikayetçi aleyhine aldığı, şikayetçinin vekaletini üstlendiği kamulaştırma bedelinin arttırılması davasının yargılaması sırasındaki şikayetçi hakkında edindiği izlenimlerini davaya ilişkin verdiği dilekçelerde;

“...adı geçen şahsa (şikayetçi müvekkili) vekalet ettiğim sürece edindiğim kanı ve müşahedem şahsın bir an önce vesayet altına alınmasıdır...” , “...mahcur adayının akli ve ruhi rahatsızlığı son zamanlarda iyice ilerlemiştir”, “Mahcur adayı yaşlı ve bekar bir bayandır, ruhen olduğu gibi bedenende hasta bir insandır”, “...onun ruh ve sinir hastası olması...” ifadelerini kullandığı görülmektedir.

Şikayetli avukatın, şikayetçi müvekkili adına takip ettiği dava sırasında, şikayetçi adına edindiği ve yukarıda bildirilen kişisel izlenim ve görüşlerini, şikayetçi aleyhine açılan “vasi tayini” davasında, bu kez şikayetçi aleyhinde bildirmesi, Avukatlık Yasası’nın 34. maddesinde hüküm altına alınmış olan “özen” ve “güven”, “doğruluk” ilkelerine açıkça aykırı olup, mesleğin etik değerlerine de zarar verici niteliktedir.”

51. Kamu düzenine ilişkin genel ve kesin yetki kuralına aykırı eylem.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 12.07.2002 gün ve 2002/78 esas, 2002/211 karar sayılı kararı:

“... Şikayetlinin disiplin kovuşturmasına konu oluşturan eylemi nedeniyle ve “avukatlık görevini kötüye kullanmak “suçundan dolayı açılan kamu davası sonunda, sabit görülen eylemine uyan TCK 240/2 ve 59. maddeleri gereğince beş ay yirmi beş gün hapis cezası ile cezalandırılmasına hükmedildiği, hapis cezasının para cezasına çevrilerek ertelendiği ve hükmün Yargıtay ... Ceza Dairesi’nce onanarak kesinleştiği, ... Ağır Ceza Mahkemesi’nin kesinleşme şerhini içeren 23.12.1998 tarihli ve 1998/136-207 sayılı kararından anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın kaçak yapılaşmayı, çarpık kentleşmeyi, SİT alanlarının yok olmasını önlemeyi ve böylece çarpık yapılaşmanın yarattığı sosyal, ekonomik ve adli sorunları ortadan kaldırmayı amaçlayan 3194 sayılı İmar Kanunu’nun 18. ve 42. maddeleri ile, kamu düzenine ilişkin genel ve kesin yetki kuralına ilişkin

HUMK 13. maddesine aykırı bir şekilde, ...nın birçok yerlerinde imar planı olmayan ve kentin doğal yapısını tamamlayan arsa ve parselleri imara açmak için, danişıklı olarak, harç ve vergi kaybına da neden olacak düşük ve sembolik bedellerle önceden düzenlenen satış vaadi sözleşmelerine dayanarak özel parselasyon amaçlı hisse satışlarını sağladığı, dosyadaki belgeler ve Ceza Mahkemesi'nin kesinleşen kararıyla sabit olmuştur.”

52. Mahkeme kararı olmadan varmış gibi işlem yapılamaz;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.09.2013 gün ve 2013/16 esas, 2013/666 karar sayılı kararı;

“...Şikayetli avukatın müvekkiline ait hissedar olduğu taşınmaza aralarında vaki uyuşmazlığa ve hangi dairenin boş olduğunun somut olarak belirtilmediği daireye herhangi bir mahkeme kararı bulunmaksızın girmeye çalışması, en azından müvekkili tarafından yapılan bu işleme nezaret etmesi Avukatların görevlerini yarken hukuk kuralları içinde özen ve doğruluk kurallarına göre hareket etmek, kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde sadakatle davranmak ve mesleğin itibarını sarsacak her türlü davranıştan kaçınmak zorunda oldukları ilkelere aykırıdır.”

53. Kamu düzenine ilişkin düzenlemeler müvekkil çıkarı var diye yok sayılamaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.07.2014 gün ve 2014/248 esas, 2014/443 karar sayılı kararı:

“...HUMK madde 443/4, “Gayrimenkule ve buna müteallik aynı haklara ve aile ve şahsın hukukuna mütedair hükümler katiyet kesbetmedikçe icra olunamaz” hükmünü amirdir. Görüldüğü üzere yasa koyucu “icra olunamaz” sözleri ile bu ilamların kesinleşmedikçe icra konusu edilemeyeceğini emretmektedir. Bu nedendir ki İcra Hukuk Mahkemesi “şikâyet yolu ile” takibin iptaline karar vermiştir.

Avukatlık Yasasının “Avukatlığın amacı” başlıklı 2. maddesi “Avukatlığın amacı, hukuki münasebetlerin düzenlenmesine, her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesine ve genellikle hukuk kurallarının tam olarak uygulanması hususunda yargı organları ve hakemlerle resmi ve özel kurul ve kurumlara yardım etmektir.

Avukat bu amaçla hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine ve kişilerin yararlanmasına tahsis eder.” hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere avukat “hukuk kurallarının tam olarak uygulanması” ile görevli olup, yasanın öngörmediği bir hakkı, yasaya rağmen kullanamaz.”

54. Yasal dava süresi geçip geçmediği araştırılmalı, geçmiş ise ücret ve vekalet alınmamalıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.09.2013 gün ve 2013/124 esas, 2013/673 karar sayılı kararı:

“...Şikâyetlinin yüklendiği ve bir miktar ücret de tahsil ettiği iş hakkında gerekli özeni göstermemiş olması, işi üstlenirken dava açmaya yeterli bilgi ve belgeleri toplamaması ve bunların toplanması için sonradan da çaba göstermemesi, şikâyetçi müvekkiline bu hususta yazılı bilgi ve uyarı yapmadan davanın açılmamış olması karşısında şikâyetlinin savunmasına itibar edilebilmesi olanaksızdır.

Disiplin kovuşturmasına konu eylemin bir diğer boyutu da İYUK'nun 12. maddesinde bildirilen 60 günlük dava süresin şikâyetli avukat tarafından hiç değerlendirilmeksizin vekâlet ve ücret tahsilidir. Avukatın daha ilk görüşmede 2001 yılında vaki bir idari işlemin iptali için gerekli araştırma, inceleme yapmadan ve işin takibinde hukuki yarar bulunup bulunmadığını tartışmaksızın işi kabul ve iş sahibini uyarmaması, asla kabul edilemez. Avukat mesleki çalışmasını kamunun inancı ve mesleğe güveni sağlayacak biçimde, mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü davranıştan özenle kaçınarak yapmak zorundadır.

55. Avukat, sekreteri veya yakın akrabalarına satış yapmaktan çekinmelidir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.09.2003 gün ve 2003/151 esas, 2003/264 karar sayılı kararı:

“...TCK 294. maddesi uyarınca ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2000/170 esas sayılı dosyasında açılan kamu davası, mahkemenin 2000/233 sayılı ve 16.11.2000 tarihli kararı ile mahkumiyetle sonuçlanmış, karar Yargıtay ... Ceza Dairesinin 2002/6090 esas, 2002/9611 karar ve 27.05.2002 tarihli kararı ile 4616 sayılı kanun uyarınca bozulmuş, mahkemenin 2002/245 esas 2002/230 karar ve 8.10.2002 tarihli kararı ile kesin hükme bağlanmasının ertelenmesine karar verilmiş ve bu karar kesinleşmiş bulunmaktadır.

...Şikâyetçi de beyanında haciz ile ilgili masrafın bir kısmının ... tarafından ödendiğini bildirmiş olmasına karşın, şikâyetlinin bu ilişki dışında kalması, masrafı iade etmemesi veya en azından müvekkiline bu hususta yazılı bilgi vermesi zorunludur. Kaldı ki vekaletname 17.11.1998 tarihinde alınmış, iade 21.11.1998 tarihinde gerçekleşmiştir. Satışın 11.12.1998 tarihinde gerçekleşmiş olduğu nazara alındığında, işlem için yeterli zaman da vardır. Şikâyetli haczi istenen taşınmazın haczi kabil başka taşınmazlar da bulunması nedeniyle, önceye dayalı ve gerçek bir satış olduğundan, eşi Av. ... aracılığı ile ...'ye devrinde sakınca görmediğini beyan etmekte ise de;

Satış yapılan kişinin hem sekreteri ve hem de yeğeni olması karşısında, kamunun avukatlık mesleğine olan güveninin ağır surette sarsıldığı tartışmasızdır.”

56. Avukat, ilgili olduğu dosyada kendi adına ihaleye giremez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 17.10.2008 gün ve 2008/256 esas, 2008/382 karar ayılı kararı:**

“...Dosyadaki delil ve belgelerden, şikayetli avukatın, söz konusu taşınmazı haricen satın aldığı, tapuda devir işleminin yapılamadığı, şikayetlinin eşi ve oğlu adına vekaletname alındığı, ...’ın hissesinin 15 m2 olduğu, şikayetli avukatın vekil sıfatı ile takip ettiği ortaklığın giderilmesi davasında, ihaleye girdiği, ihale konusu taşınmazı kendi adına satın aldığı ve ölü olan müvekkili ...adına yatan parayı da almış olduğu anlaşılmaktadır.

Bir avukatın, takip ettiği bir davanın ihalesine katılıp, şahsı adına taşınmazı alması “çekişmeli hakları edinmeme” kuralına açıkça aykırıdır.

Müvekkilinin ölümünü baştan bilmediği varsayılsa bile, onun hissesini alıp, mirasçılara ulaşmaması, şikayetlinin kovuşturma konusu olayda özensiz davranışını da göstermektedir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 03.04.2009 gün ve 2009/56 esas, 2009/199 karar ayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, 2. İcra Müdürlüğü’nün 2004/843 sayılı dosyasında şikâyetlinin alacaklı ...vekili olduğu, borçlu ’e ait taşınmazın bu dosyadan haczi ve ihaleye çıkarılması sebebiyle şikâyetli avukatın ihaleye şahsı adına girerek 49.500.00-YTL ye aldığı, 10.04.2006 tarihli ihale tutanağından ve 27.06.2006 tarihli tapuya yazılan tescil yazısından anlaşılmıştır.

Avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli hakları edinmekten veya bunların edinilmesine aracılıktan yasaklıdır. Bu yasak işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürer (Avukatlık Yasası Mad.47)

Şikâyetli avukatın, müvekkilinin alacağı sebebiyle haciz ettiği taşınmazın satışını talep ederek, müvekkili adına ihaleye girerek alması gerekirken, kendi adına alması avukatlık mesleğinin itibarını zedeleyecek, kamunun mesleğe olan güven ve inancını sarsacak bir davranıştır.”

57. İhaleye fesat karıştırmak avukatlık görevi ile bağdaşmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.09.2001 gün ve 2001/61 esas, 2001/135 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat hakkında disiplin kovuşturmasına konu olan eylemleri ne-

deniyle ve “avukatlık görevini kötüye kullanmak, ihaleye fesat karıştırmak” suçlarından dolayı açılan kamu davası sonucunda hükümlülüğüne karar verildiği ve cezasının ertelendiği, ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 05.10.1998 günlü ve 1996/171 esas, 1998/139 karar sayılı kararından anlaşılmıştır.

Yargıtay ... Ceza Dairesi'nin 1999/7938-10575 sayılı ve 17.12.1999 tarihli kararıyla hüküm onanmıştır.

Kesinleşen mahkeme kararında saptandığı gibi, “hacizli aracın ihalesine katılan şahıs ile protokol yaparak gerçek bedelin çok altında satılmasını sağlamak” şeklinde gerçekleşen eylem Türk Ceza Kanunu m. 240/1 gereğince görevi kötüye kullanmak suçunu oluşturduğundan, aynı zamanda Avukatlık Yasası M. 34, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları M. 3 ve 4. maddeleri gereğince “disiplin suçu” niteliğindedir.”

58. Avukat karşı yan ilişkileri içine girmemeye özen göstermelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve 2003/112 esas, 2003/225 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin, borcun tamamını borçlulardan birinden tahsil etmiş olmasına ve bu borçluyu ibra etmiş bulunmasına karşın, diğer borçlu hakkında takip yapması olağan olmadığı gibi, avukat karşı yan iç ilişkilerine de girmemeye özen göstermeli, taraflardan biri lehine diğeri aleyhine işlemlerde taraf olmamalı, objektifliğini korumalı, sadece müvekkilinin hak ve menfaatlerini düşünmelidir. Bu nedenle Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli bulunmuş, kararın onanması gerekmiştir.”

59. Avukat tutuklu müvekkil eşine saygılı olmalı, cinsel tacizde bulunmamalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.6.2013 gün ve 2013/49 esas, 2013/427 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamında Şikâyetli avukat hakkında ...5. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2910/965 Esasında cinsel taciz iddiasıyla açılan kamu davasında Mahkemenin 25.10.2011 gün ve 2011/743 karar sayılı kararıyla TCK105/1, 62 maddeler uyarınca neticeten 3 ay 3 gün hapis cezası verildiği, hükmün açıklanmasının ertelenmesine karar verildiği ve kararın 26.12.2011 tarihinde kesinleştiği görülmektedir.

Savunmasını yaptığı bir müvekkilinin eşine uzun sürecek tutukluluk nedeniyle cinsel ilişki teklifinde bulunmak ve ısrarcı olmak hiçbir şekilde kabul edilmez.”

60. Hakkındaki şikayetten vazgeçmeyi kabul ile vekalet ücretinden vazgeçmek görevin kutsallığı ile bağdaşmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.02.2005 gün ve 2004/383 esas, 2005/59 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin disiplin kovuşturmasına konu olan eylemi işlediği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Bir avukatın, mesleki görevini ifa ederken kendisi hakkında mensubu olduğu baroya yapılan şikayetten feragat etmek kaydıyla, şikayetçisindeki vekalet ücreti alacağından feragat edip borçlusunu ibra etmesi eylemi ve bu eylemin vukuuna neden olan düşünce, avukatlık mesleğinin itibarını, görevin kutsallığını zedeleyen nitelikte eylemlerdendir.

Mesleğe olan güveni ve saygıyı ihlal eden bu tür tutum ve davranışları, şikayetlinin savunması ve gösterdiği delilleri haklı kılması mümkün değildir.”

61. Senette ismi ve imzası bulunmayan kişi hakkında takip yapılması ve müvekkilin her dediğini kabul.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.12.2003 gün ve 2003/281 esas, 2003/396 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli, ...'ın adı bir borç senedi olan taksitle satış sözleşmesinde imza ve ismi bulunmamasına karşın, müvekkilinden aldığı bilgi nedeniyle takip yapmakta yasal yönden sakınca görmediğini, ilamsız takip olması ve kesinleşmesi nedeniyle muhafaza işlemlerinin yapıldığını, bu nedenle suçsuz olduğunu savunmuştur.

Adi senet olan taksitle satış sözleşmesinde ismi ve imzası bulunmadığı halde salt müvekkilin verdiği bilgilere dayalı olarak takip yapmak ve müvekkilin her dediğini doğru kabul etmek, bir kamu hizmeti olan avukatlık mesleğinin özen, doğruluk ve tarafsızlık içinde yapılmasına engeldir.”

62. Mahkemece verilen kesin mehille ilgili işlemlerin yapılmaması “özen” ilkesiyle bağdaşmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.02.2005 gün ve 2004/386 esas, 2005/62 karar sayılı kararı:**

“... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2001/89 esas sayılı dosyası ile görülen tarrufun iptali davasında davacı vekili olarak görev yapan şikayetli avukata dava şartlarından olan aciz vesikasının getirilmesi için süre verildiği; ancak şikayetli tarafından kesin mehilin gereği yapılmadığından davanın reddine karar verildiği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Bu durumda “özen” borcunu yerine getirmeyen şikayetlinin eylemi Avukatlık Yasası’nın 34. maddesi ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 3. maddesine aykırı bulunduğundan Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan değerlendirmede hukuksal isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

63. Bilirkişi raporunu yeterince incelememek “özen” ilkesiyle bağdaşmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 09.01.2009 gün ve 2008/410 esas, 2009/9 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinden; Şikayetli avukatın davalılara ait arsaya kamulaştırmasız el atılmasına ilişkin ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi’nde görülen 2003/762 Esas No.lu davada vekilleri olduğu, davada verilen bilirkişi raporunu yeterince incelemeyen davayı ıslah ederek dava değerini artırdığı, daha sonra bilirkişi raporundaki maddi hatanın anlaşılması üzerine dava değerinin değişmesi nedeniyle karşı taraf vekiline 6.610.-YTL fazla vekalet ücreti ödedikleri anlaşılmaktadır.

Daha sonra şikayetli avukat tarafından haksız azil nedeniyle açılan vekalet ücreti alacağına ilişkin dava sonucunda verilen karar, Yargıtay ... Hukuk Dairesi tarafından “davacının davalıların bu miktar zarara uğramasına neden olması, almış olduğu işte B.K. nun 390. maddesi gereği gerekli özeni göstermediği ve kusurlu olduğunu göstermektedir. Bu durumda davalılar davacı avukatı haklı olarak azletmişlerdir. Haklı azil nedeniyle davacı avukat Avukatlık Yasası’nın 174/2. maddesi gereği vekalet ücreti isteyemez” gerekçesiyle bozmuştur.

Gerçekten de, şikayetli avukat, mahkemeden süre almasına karşın bilirkişi raporunu yeterince incelememiş ve dava değerini 80.000.-YTL yakın miktar fazladan artırmıştır. Bunun sonucu olarak dava sonuçlandığında karşı taraf lehine vekalet ücretine karar verilmiştir. Baro Disiplin Kurulu’nun bu zararın mahsup yoluyla giderildiğine ilişkin gerekçesi Yargıtay bozma kararından sonra geçersiz hale geldiği gibi, bir avukatın müvekkillerini fazladan masraf ve zahmete sokacak sonuçları olan iş ve işlemler yapması da görevini özenle yapmadığının göstergesidir.

Bütün bu olgular karşısında, şikayetli avukatın bilirkişi raporunu yeterince incelemeyen, eyleminin en azından özen yükümlülüğüne aykırı olduğu sabit olduğu halde, Baro Disiplin Kurulu’nun hatalı bir değerlendirmeyle kusurun bilirkişilerce gerçekleştirildiği gerekçesine dayanması yerinde görülmemiş, “Disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” ilişkin kararın kaldırılarak, şikayetlinin kınama cezası ile cezalandırılmasına karar vermek gerekmiştir.”

64-Avukat bilirkişi oluşumuna katılmadığı bilirkişi raporunu imzalamamalı, hak kaybına neden olmamalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.08.2014 gün ve 2014/303 esas, 2014/530 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; Mimar bilirkişiler Ö. L. K. ve M. S. G. tarafından hazırlanan 10.03.206 tarihli bilirkişi raporunun Şikâyetli avukat tarafından da imzalandığı,

Şikâyetli avukatın ... 20. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2005/536 Esas 15.03.2006 tarihli duruşmasında “hukukçu-avukat” sıfatı ile bilirkişi olarak atandığı, diğer bilirkişilerle birlikte rapor ibrazı için 15 gün süre verildiği,

... 20. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 13.04.206 gün ve 2005/536 Esas, 2006/314 Karar sayılı kararının Yargıtay ... Ceza Dairesi'nin 19.09.207 gün ve 2007/7892 Esas, 2007/6617 karar sayılı kararı ile “hükme dayanak bilirkişi raporunun 10.03.2006 tarihli olarak düzenlendiği, yeminin ise 15.03.2006 tarihinde yaptırıldığı anlaşılmalı bilirkişilere yemin verdirilmeden düzenlenen rapora itibar edilerek hüküm tesisinin yasaya aykırı olduğu” gerekçesi ile bozulduğu,

Diğer bilirkişiler S. G. ve Ö. L. K. hakkında T... Onur Kurulu'nca eylem nedeniyle 584,82 TL para cezası verildiği,

...Şikâyetli avukatın içeriğine katılsa dahi bilirkişi yemini yaptığı 03.2006 tarihinden önce diğer iki bilirkişice hazırlanan raporu imzaladığı, bu nedenle ... 20. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 13.04.2006 gün ve 2005/536 Esas sayılı kararının Yargıtay ... Ceza Dairesi'nin 19.09.2007 günlü kararı ile “hükme dayanak bilirkişi raporunun 10.03.2006 tarihli olarak düzenlendiği, yeminin ise 15.03.2006 tarihinde yaptırıldığı anlaşılmalı bilirkişilere yemin verdirilmeden düzenlenen rapora itibar edilerek hüküm tesisinin yasaya aykırı olduğu” gerekçesi ile bozulduğu, dava dosyasının zamanaşımı nedeniyle düşürülmesinde de bu kaybedilen zamanın etken olduğu, Mahkeme yemin zabtından “hukukçu-Avukat” sıfatı ile bilirkişi tayin edildiği tartışmasızdır.

Avukatlar hangi sıfatla olursa olsun özen ve doğruluk kurallarına göre hareket etmek, kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde sadakatle davranmak mesleğin itibarını sarsacak her türlü davranıştan kaçınmak zorundadır.”

65. İsim benzerliğinden başka kişi hakkında dava açılmış ve bu hususta uyarılmışsa gerçek araştırılmalı, ısrarlı olunmamalıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.04.2005 gün ve 2005/77 esas, 2005/167 karar sayılı kararı:

“... Disiplin kovuşturmasına konu oluşturan eylemi nedeniyle ve “avukatlık gö-

revini kötüye kullanmak” suçundan dolayı şikayetli hakkında açılan kamu davasının TCK 240 maddesine göre hükümlülükle sonuçlandırıldığı ve cezasının ertelendiği, ... Ağır Ceza Mahkemesi’nin 14.03.2002 tarihli ve 2001/260 esas, 2002/48 karar sayılı kararından anlaşılmıştır. Karar, Yargıtay’ca onanarak kesinleşmiştir.

Türk Ceza Yasası yönünden “suç” olan eylem, Avukatlık Yasası’nın 34. maddesinde belirtilen “doğruluk” ve “özen” yükümlülüğünün açık bir şekilde ihlal edilmesi nedeniyle aynı zamanda “disiplin suçu” oluşturmaktadır.”

66. Takibin durdurulmasına karşın icra işlemlerine devam etmek “doğruluk” ve “özen” yükümlülüğü ile bağdaşmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.07.2006 gün ve 2006/160 esas, 2006/242 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinde; ... 2. İcra Müdürlüğü’nün 2002/7048 esas sayılı icra dosyası ile şikayetçi ... hakkında da icra takibi yapıldığı, şikayetçinin imzaya itiraz ettiği, açılan dava sonunda imzanın borçlu-şikayetçiye ait olmadığı anlaşıldığı, şikayetliler tarafından 06.08. 2003 tarihinde satış talep edildiği, mahkemece satışın durdurulduğu, davanın kabulle sonuçlanmasına rağmen icra takibinin devam ettirilerek tekrar satış talebinde bulunulduğu anlaşılmıştır.

İİK’nun 170/1 maddesine göre, şikayetçinin imzasını inkar etmesi nedeniyle, dava sonuçlanıncaya kadar hacizli mallarının satışının mümkün olmamasına rağmen satışa yönelik işlemlere devam edilmesi, yasaya aykırı olmasının yanında avukatlığın “özen” ve “doğruluk” ilkeleriyle de bağdaşmadığından eylem disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

67. Haciz mahalline eski sabıkalıları götürerek maddi ve manevi baskı uygulanması, avukatlığın kutsallığı ile bağdaşmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.12.2001 gün ve 2001/163 esas, 2001/239 karar sayılı kararı:**

“...Avukatın kamu davasına konu olay sebebiyle, icra kanalı ile teslim alacağı fabrikayı teslim almak için ...’ya gelirken beraberinde, kendilerine fabrikada bekçilik, koruma ve meydancı gibi görev verileceği vaat edilen eski sabıkalıları da getirdiği, burada meydana gelen ve şikayetçi ...’ın yaralanmasına neden olan olayda, şikayetçinin darp ve tabanca ile her iki bacağından yaralanması suçuna azmettirdiği dosya içindeki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

Şikayetli avukatın eylemi Avukatlık Yasası’na ve Meslek Kuralları’na açıkça aykırılık teşkil ettiğinden Baro Disiplin Kurulu’nun, olayın mahiyeti, toplumda ya-

rattığı olumsuzluk, şikayetlinin önceki eylemini de nazara almak suretiyle yaptığı değerlendirme isabetli bulunmuş ve kararın onanması gerekmiştir.”

68. Müvekkilini cezadan kurtarmak amacıyla, bir başka sanığa nasıl savunma yapması gerektiği bildirilemez, suçu üstlenmesi istenemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 16.02.2002 gün ve 2001/237 esas, 2002/38 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukatın, “Tutuklu bulunan kendi müvekkillerini kurtarmak amacı ile vekili olmadığı diğer bir sanığın tutuklu bulunduğu cezaevine giderek, duruşma sırasında ne şekilde savunma yapacağına dair not yazarak vermesi” nedeni ile açılan disiplin kovuşturması sonunda, eylemin Avukatlık Yasası’na ve Meslek Kuralları’na aykırı bulunduğu gerekçesi ile disiplin cezası tayin edilmiştir.

Dosya içinde bulunan ve şikayetli avukat aleyhinde ... 7. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 1997/47 esas, 1998/295 karar sayılı olup, “görevi kötüye kullanmak” suçundan dolayı açılan kamu davası sonucunda, şikayetli avukatın TCK’nun 240 ve 59. maddeleri uyarınca neticeten 5 ay hapis, 250.000 TL.sı ağır para cezası ile cezalandırılmasına, iki ay onbeş gün süreli olarak memuriyetten yoksun kılınmasına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Bu nedenle, Ceza Mahkemesince “suç” olduğu kabul edilen eylem disiplin hukuku yönünden de “disiplin suçu” oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulunca yapılan değerlendirme isabetli bulunmuş ve kararın onanması gerekmiştir.”

69. CMK görevlisi avukat, sanıktan ayrıca ücret alamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.07.2002 gün ve 2002/92 esas, 2002/224 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, aynı kişi için hem CMUK görevlendirmesi sebebiyle barodan ücret aldığı, hem de senede bağladığı vekalet ücretini tahsil için icra takibi yaptığı iddiası ile açılan disiplin kovuşturması sonunda, Baro Disiplin Kurulu’nca şikayetlinin eylemi Avukatlık Yasası ve Meslek Kuralları’na aykırı bulunarak “altı ay süre ile işten çıkarma cezası ile cezalandırılmasına” karar verilmiştir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın, baronun CMUK görevlendirmesi sebebiyle davanın duruşmalarına katıldığı, barodan müdafilik ücretini aldığı halde, aynı kişi olan sanığın babası şikayetçiden de vekalet ücreti karşılığı olarak bono aldığı, şikayetçinin bono bedelini ödemek istememesi sebebiyle şikayetçi hakkında icra takibi yapıldığı anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın bu eylemleri Avukatlık Yasası 34 ve Meslek Kuralları’nın 3 ve 4. maddelerine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.”

70. Dava süresinde açılmalı hak kaybına neden olunmamalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.12.2015 gün ve 2015/771 esas, 2015/962 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukatın anılan karar aleyhine yasal başvurusu süresi olan 6 aylık süre geçirilmek suretiyle 09.12.2013 tarihinde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuruda bulunduğu,

Disiplin dosyasında mevcut Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin ve 3777/14 başvuru no.lu dosyasından gelen 27.04.2015 tarihli cevabı yazıda söz konusu başvurunun sözleşmenin 34 ve 35. maddelerinde öngörülen kabul edilebilirlik koşullarını taşımadığı ve verilen bu kararın kesin olduğunun belirtildiği,

Kamu gücü tarafından Anayasada belirtilen temel hak ve özgürlükleri ihlâl edilen bireylerin gidebilecekleri ikincil derecede bir yargı yolunu ifade eden bireysel başvuru 07.05.2010 gün ve 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile hayata geçmiştir.

Bu kapsamda 30.03.2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun kabul edilmiştir.

Mezkûr Kanunun “Yürürlük” başlıklı 76. maddesinde bu Kanunun bireysel başvuruyu düzenleyen maddelerinin (45 ila 51. maddeler) “23.09.2012 tarihinde” yürürlüğe gireceği ifade edilmektedir. Ayrıca Kanunun geçici 1. maddesinin 8. fıkrası ile de “Mahkeme, 23.09.2012 tarihinden sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılacak bireysel başvuruları inceler” hükmü getirilmiştir.

Yukarda anılan mevzuat gereği Şikâyetli avukatın Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru yapmadığına ilişkin savunması doğrudur.

Ancak AİHS'nin “Kabul edilebilirlik koşulları” başlıklı 35/1. maddesi “Uluslararası hukukun genel olarak kabul edilen prensiplerine göre, ancak iç hukuk yollarının tüketilmesinden sonra ve kesin karardan itibaren altı aylık süre içinde Mahkeme'ye başvurulabilir.” hükmü gereği başvurunun iç hukuk yollarının tüketildiği tarihten itibaren altı aylık sürede yapılması zorunluluktur.

Nitekim AİHM 3777/14 başvuru no.lu dosyada salt bu nedenle kabul edilebilirlik koşulları gerçekleşmediğinden talebin reddine karar vermiştir.

Her ne kadar AİHM başvuruları Şikâyetçiye maddi bir külfet yüklememekle birlikte Avukat yasaların öngördüğü kesin sürelerle ilişkin iş ve işlemlerde duyarlı olmalı salt bu nedenle davanın reddine, olası hak kaybına karar verilmesinde neden olmamalıdır.”

71. Adli Yardım koşulları olmadığını gören avukat durumu Baroya bildirmek zorundadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.11.2007 gün ve 2007/339 esas, 2007/397 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki belgelere göre, şikâyetli avukatın adli yardımdan yararlanan kişi ile savunmasına göre de bu kişinin durumunun düzelmesinden sonra, adli yardım konusu dışındaki işleri için 08.06.2003 tarihinde ücret sözleşmesi yaptığı ve ücretini aldığı anlaşılmaktadır.

...Barosu Adli Yardım Yönetmeliğinin 19/f maddesi; Adli yardım isteminin haksız olduğunun sonradan ortaya çıkması halinde, durumun adli yardım bürosuna bildirilmemesini, ilgili avukatın adli yardım listesinden çıkarma sebebi saymakta, fiilin disiplin hukuku yönünden değerlendirilmesi Yönetim Kurulu'na bırakılmaktadır.

Adli yardımdan yararlanan bir kişinin, yardımdan yararlanmaya devam ederken durumunun düzelmesi ve avukatlık ücreti ödeyebilecek duruma gelmesine rağmen, bu imkândan yararlanmanın sürdürülmesi, adli yardım kavramı ile bağdaşacak bir husus değildir. Görevli avukatın da bu hususun ortaya çıkması halinde, yetkilileri uyarması beklenilecek bir davranıştır. Şikâyetli avukat, adli yardım listesinde yer almak ve yapılan görevlendirmeyi kabul etmek suretiyle, yönetmelikte belirtilen talimatlara da uymayı kabul etmiş demektir.

Şikâyetli avukatın, adli yardımdan yararlanan kişinin durumunun düzelmesinden sonra yapıldığını bildirdiği ücret sözleşmesinin tarihi 08.06.2003 olmasına karşın, faksla durumu bildirdiğini ileri sürdüğü tarih 26.06.2004 ve yazı ile bildirdiği tarih ise 24.12.2004 dür. Şikâyetlinin faksla yaptığı ileri sürdüğü bildirim ...Barosuna ulaştığına dair bir kayıt bulunmamakta, savunma delili olarak sunulan faks erişim listesinden ise, gönderinin içeriği tespit edilememektedir. Zaten bu süreler arasında, şikâyetli avukatın adli yardım ücretlerindeki değişikliklere ilişkin ödemeleri talep ve tahsil etmesi de, amacı avukatlık ücreti ödeyebilecek bir kişinin adli yardımdan yararlandırılmaması ve kamunun zarar görmesinin önlenmesi olan bu bildirim zamanında yerine getirilmediğini göstermektedir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.04.2015 gün ve 2015/73 esas, 2015/320 karar sayılı kararı;

İncelenen dosya kapsamından; ... Barosu Adli Yardım Çalışma Yönergesi'nin 25.7. maddesi “Görevleri haricinde, bağlantı bulunsa bile Büro'dan ek görev almadan başka iş veya işlem yapamazlar.”

Yine, Yönerge'nin 25.14. maddesi “avukat, adli yardım ihtiyacıyla ilgili ücret sözleşmesi yapamaz, yargılama gideri dışında masraf talep edemez.”

37.1. maddesi “almış olduğu görevi, Kanun, Yönetmelik ve Meslek Kurallarına uygun olmaksızın yapan, istem sahibi ve meslektaşları ile ilişkilerinde avukatlık Kanunu ve Meslek Kurallarına aykırı davranan, İstem Sahibi ile Avukatlık sözleşmesi yapan veya Avukatlık ücreti talep ettiği saptanan veya herhangi bir ad altında haksız menfaat temin ettiği tespit edilen avukat... sistemden kesin olarak çıkartılır, gerektiği hallerde Avukat hakkında disiplin işlemleri yönünden değerlendirilmek üzere dosya Baro Yönetim Kuruluna sevk edilir.” hükümlerini amirdir.

Adli yardımın temel amaçlarından birisi yardıma muhtaç kişileri korumak, onları karşılayamayacaklar yargı gideri ve avukatlık ücretine muhatap etmemektir. Bu hususta yapılan bütün düzenlemeler de kamu düzenine yöneliktir.

Şikâyetli avukatın Adli Yardım yönergesi ve yasa kurallarına aykırı olarak ve hiçte gereği olmadığı halde karşı boşanma davasını Baro’ya gerekliliği hakkında bilgi vermeden ve görevlendirilmeye ilişkin ek karar almadan yargı gideri de ödetirerek açtığı dosya kapsamına göre tartışmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 09.05.2015 gün ve 2015/139 esas, 2015/349 karar sayılı kararı;

“...Baro Disiplin Kurulunca “Şikâyetli Avukata gönderilen 22.02.2013 tarih,2013/49 sayılı Adli Yardım yazısında ‘Adli yardım isteminde bulunan ile ayrı bir Avukatlık ücret sözleşmesi yapılamayacağı, hangi isim altında olursa olsun zorunlu yargılama ve takip giderleri dışında başka bir bedel alınamayacağı, zorunlu giderler için alınacak bedel ile ilgili olarak belge düzenlenip, bir örneğinin ilgilisine imza ile teslim edilmesi’gerektiği açıklanmaktadır.

... Barosu Adli Yardım Yönergesinin 8/i maddesinde; Adli Yardım görevlisinin verilen görevle bağlantılı olsa dahi Yönetim Kurulundan ek karar almadan görevi dışında başka bir iş veya işlem yapamayacağı, ek işlem yapılmasının gerektiği hallerde talepçinin yazılı talimatının alınarak Baroya iletileceği işin mahiyetine göre Yönetim Kurulundan ek karar alınması veya ivedi durumlarda Baro Başkanı ya da Başkan Yardımcısının imzası ile görevin başlayacağı belirtilmekte ki,Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulunun 26.05.2006 gün ve 2006/10 Esas,2006/182 Karar sayılı kararında Adli Yardım Yönetmeliğinin 6. maddesinde ibrazı zorunlu olan görüşme tutanağının düzenlenmemiş olmasını, alınan masrafların hangi masraflar için harcandığının belli olmamasını disiplin suçu olarak kabul etmiştir.” gerekçesi ile disiplin cezası tayin edilmiştir.

Baro Disiplin Kurulu’nca eylemin anılan gerekçe ile Avukatlık Yasası 34, 134 ve TBB Meslek Kuralları 3,4 ve Adli Yardım Yönetmeliğine aykırı bulunduğuna ilişkin hukuksal değerlendirme isabetli olmakla itirazın reddi ile kararın onanması gerekmektedir.”

72. CMK tarafından görevlendirilen avukat görevin gereklerini tam olarak yapmalı, sanığı savunmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.07.2015 gün ve 2015/336 esas, 2015/578 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetçi A. K. 24.04.2015 kayıt tarihli itiraz dilekçesinde özetle;“Takdir mahkemenindir” şeklinde bir savunma yapan müdafinin bağımsız olmasından söz edilemeyeceğini, bağımsız olmaktan söz edebilmek için, ilk başta şikâyetli avukatın kendisi ilgili olan bilgilere sahip olması ve sanık dosyasını incelemesi gerektiğini, fakat avukatın dosyadan bihaber duruşmaya katıldığını, bu karar neticesinde kendisinin gereksiz yere 5 gün GATA Psikiyatri Polikliniğinde yatmak zorunda kaldığını, bu süre içerisinde ailesinden ayrı kaldığını ve özgürlüğünden mahrum bırakıldığını, dosyayı makul süre makul ölçüde inceleyen şikâyetli avukatın iletişim bilgilerinden kendisi ile rahatlıkla irtibat kurabileceğini, “Takdir mahkemenindir” şeklinde bir savunma tarzının bir avukattan beklenemeyeceğini, tüm bu bilgiler ışığı altında itirazının kabulü ile Avukat G. Ş. hakkında Avukatlık Yasası ve TBB Meslek Kurallarına hilaf fiil ve eylemlerinden ötürü yasal işlem yapılmasını talep ettiği görülmektedir.

...Şikâyetçinin astsubay olduğu, askerliğe elverişsizdir raporu alınması halinde mesleğinden de olacağı gerçeği karşısında yapılması gereken mutlak sanıkla görüşme olanağı yaratılarak (Talep halinde Mahkemece bu olanağın tanınması Yasa gereğidir) tabip tarafından düzenlenen rapor hakkında gerekirse uzman tabipten görüş alınarak beyanda bulunmak olup, “takdir mahkemenin” şeklinde beyanda bulunmak olmamalıdır.

Zorunlu müdafilikte, makul ölçüde inceleme ve savunma yapmak gibi bir ölçü asla kabul edilemez.

Avukatlık görev ve sorumluluğunu “savunma avukatlığı” (vekâletli avukatlık), “CMK avukatlığı”, (zorunlu avukatlık) olarak ikiye ayırıp, “avukat her iki halde farklı görev ve sorumluluk yönelik” demek Avukatlık Yasası ve TBB Meslek İlkelerini bir kenara itip, alınan ücrete göre savunma yapılabilir anlayışını doğurur. Böyle bir anlayış ne avukatlığın kutsallığı, ne de bağımsızlığı ilkeleri ile bağdaşır, sonuç olarak da “savunma hakkının kısıtlanması”na, “adil yargılanma hakkı” ilkelerinin ihlalline neden olur.

AİHM'nin Artico/İtalya davası ve birçok kararda bildirdiği üzere “...Sözleşme hakları, teorik veya sanal olarak değil, ancak pratik ve etkili bir biçimde güvence altına almayı amaçlamıştır. Bu durum, demokratik bir toplumda öncelikli olarak yer verilen adil yargılanma hakkının kapsamındaki savunma hakları bakımından özellikle geçerlidir. Sözleşmenin 6. maddesinin 3/c bendi “atama”dan değil, “yar-

dım”dan söz etmektedir. Yalnızca avukat atanması yardımı etkili kılmaya yeterli değildir” gerekçesi ile atanan müdafinin görevini eksiksiz yerine getirerek savunma hakkının kısıtlanmasına neden olunmaması için görevin etkinlikle yerine getirilmesi gerektiğini özellikle vurgulamaktadır. Avukat “takdir mahkemenin” diyor, görev gereklerini yerine getirmiyorsa sadece atanmış, asılolan yardım görevi yapılmamış olur.

Avukatın öncelikli görevi Mahkemelerin işini “takdir mahkemenin” diyerek kolaylaştırmak değil, adil yargılanma hakkının tüm kurum ve kuralarla işlerlik kazanmasını sağlamak, yaşama geçirmek olmalıdır.”

73. CMK veya adli yardım görevlisi avukat işi özenle takip etmelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 06.06.2003 gün ve 2003/131 esas, 2003/188 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetlilerin ... Barosu CMUK uygulama servisi tarafından 01.05.2000 tarihinde ... 2. Asliye Ceza Mahkemesi’nin 2000/352 esas sayılı dosyası ile yargılanan sanıklara müdafî olarak atandıkları, ancak 01.11.2000 ve 22.01.2001 tarihli duruşmalara mazeret sunmaksızın katılmadıkları, dosyadaki bilgi ve belgelerden ve şikâyetli avukatların beyanlarından anlaşılmıştır.

Avukatların bu davranışları müdafî olarak görevlendirildikleri bir kısım sanıkların müdafisiz olarak sorgulamalarının yapılmasına neden olmuştur.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.09.2013 gün ve 2013/289 esas, 2013/702 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından 16.10.2009 gün ve 2005/3065 sayılı yazı ile Şikâyetli avukattan Adli Yardım Yönetmeliği’nin 6/f maddesi gereği rapor istendiği, yazının usulüne uygun olarak tebliğ edilmesine karşın bilgi ve belge verilmediği, bu nedenle Avukat Y.A.K.’nin görevlendirildiği, 02.10.2009 tarihli tutanakla 190,00 TL keşif avsının Şikâyetçiye iade edildiği, 06.11.2007, 08.03.2007, 11.11.2008 tarihli duruşmalara şikâyetlinin vekil olarak katıldığı görülmektedir.

Adli Yardım Yönetmeliği’nin 6/f maddesi “Adli Yardım Bürosu tarafından görevlendirilen avukatın hizmeti yerine getirmesi ile ilgili aşamaları izler. Avukat, işin hangi aşamasında olursa olsun, kendisinden istenen bilgi ve belgeleri vermek zorundadır. Hizmetin sonunda da bu konudaki raporunu ve hizmetsin sona erdiğini gösterir belgeleri Adli Yardım Bürosuna ya da temsilciliğine iletir.”

TBB Meslek Kuralları 46 “ Adli Müzaheretle görülen işler, başkaca işlere gösterilen özenle yürütülür.”

Şikâyetli avukata usulüne uygun tebligat yapılmasına ve Adli Yardım Büro-su'nun tüm çabalarına karşın ulaşamadığı ve bu nedenle bir başka avukat görevlendirilmek zorunda kalındığı, dava duruşmalarına mazeret bildirilmeksizin katılmadığı, aldığı keşif avansını süresinde yatırmayarak görevini “özen” yükümlülüğüne uygun olarak terine getirmediği sabit olmakla eylem Avukatlık Yasasının 34 ve 134. maddeleri ile Adli Yardım Yönetmeliği 6/f ve TBB Meslek Kurallarının 3, 4, 46 maddelerine aykırı olduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulunca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli olmakla, itirazın reddi ile kararın onanması gerekmiştir.”

74. Baroca görevlendirilmeyen avukatın kendiliğinden müdafilik görevini üstlenmesi mesleki düzen ve dayanışmaya aykırıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.02.2005 gün ve 2004/385 esas, 2005/61 karar sayılı kararı:**

“...Disiplin dosyasındaki bilgi ve belgelere göre şikâyetli Avukatın 05.05.2003 tarihinde, Baro Yönetim Kurulu'nca görevlendirilmediği halde CMUK görevini ifa ettiği ve bir takım sanıkların müdafiliğini üstlendiği, bu nedenle de Baro CMUK yetkilisi tarafından görevlendirilen, asıl CMUK görevlisi avukatın görevini yerine getiremediği görülmüştür.

Müdafii soruşturmanın ve yargılamanın yapıldığı yer Barosunca tayin edilir. Baro yasal yetkisini kullanarak bir avukatı müdafilik ile görevlendirdiğinde, bu görevin mazeretsiz yerine getirilmemesi veya görevlendirilmeyen bir avukatın kendiliğinden müdafilik görevini üstlenmesi disiplin kurallarına aykırıdır.

Avukat Türkiye Barolar Birliği'nce kabul olunan mesleki dayanışma ve düzen gereklerine de uygun davranmak zorundadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.10.2008 gün ve 2008/276 esas, 2008/393 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukat, CMK ödemelerinin yapılmaması nedeniyle Baro'nun CMK görevlendirmesini durdurma yönündeki 12.03.2007 tarihli kararının yasaya aykırı olması nedeniyle kabul edilemez olduğunu, 13.03.2007 ve 14.03.2007 tarihli savunmaları CMK Nöbet çizelgesinde adının bulunması nedeniyle girmekte sakınca görmediğini bildirmiş, suçsuz olduğunu savunmuştur.

Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince, “Müdafi ve vekillerinin görevlendirilmeleri ile yapılacak ödemelerin usul ve esaslarına ilişkin Yönetmelik” in 6. maddesi “Müdafi veya vekil görevlendirilmesi, soruşturma evresinde ifadeyi alan merci veya sorgu yapan hakim, kovuşturma evresinde ise mahkeme tarafından

barodan talep edilir.” hükmü gereğince görevlendirmenin baro tarafından yapılması zorunludur.

Barolar tarafından nöbet çizelgesi düzenlemesi görevin düzenli ve ilgilileri hakkında karmaşa yaratmayı önlemeye yöneliktir. Bu nedenle, nöbet çizelgesi aynı zamanda görevlendirme anlamına gelmez. Bu eksikliğin giderilmesi ve görevlendirmenin tamamlanması gerekir.

Bu nedenle, 13.03.2007, 14.03.2007 günleri nöbet ve görev çizelgesinde şikayetli avukatın adının bulunup bulunmadığı, nöbet çizelgesinde adı varsa görevlendirme yapıp, yapılmadığı hususu araştırılmadan karar verilmesi eksik inceleme olarak değerlendirilmiş, kararın bu nedenle bozulmasına karar vermek gerekmiştir.”

75. Avukat duruşmaya ve keşif mahalline alkollü olarak katılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 12.09.2003 gün ve 2003/134 esas, 2003/253 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinde şikayetli avukatın ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’nce yapılan keşfe aşırı derecede alkollü olarak katıldığı, durumun keşif heyeti ve çevrede bulunan vatandaşlarca fark edildiği, alkolün etkisi altında yaptığı tutum ve davranışlar ile mesleği küçük düşürdüğü ve itibarını zedelediği anlaşılmıştır.

Kovuşturma konusu olayda şikayetlinin Avukatlık Yasası M. 34, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları M. 3, 4’e aykırı davrandığı açıktır.”

76. Avukat kararın temyizinde yarar görmese de, müvekkilini bilgilendirip yazılı muvafakat almadıkça kararı temyiz etmek zorundadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 11.02.2005 gün ve 2004/368 esas, 2005/44 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelere göre şikayetli avukatın ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 1998/774 esas no ile, şikayetlinin vekili sıfatıyla boşanma davası açtığı, yapılan yargılama sonunda davanın reddine karar verildiği, verilen ret kararının taraflara tebliğ edildiği, yasal süresinde temyiz edilmediğinden kararın 05.04.2001 tarihinde kesinleştiği anlaşılmıştır.

Avukat üstlendiği bir dava sonunda tesis edilen kararın temyizinde yarar olmadığı düşüncesinde ise, bu yoldaki kanaatini temyiz süresi geçmeden ve yazılı olarak müvekkiline bildirmek zorundadır.

Şikayetli avukatın, redle sonuçlanan davada, kararın temyiz edilip edilmeyeceği konusunda şikayetçinin yazılı beyanını almadığı anlaşılmıştır. Avukat, “Avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmakla” yükümlüdür.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 10.02.2006 gün ve 2005/352 esas, 2006/28 karar sayılı kararı:**

"...Dosyadaki bilgi ve belgelerden şikayetçi aleyhine açılmış olan ... 5. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2002/1079 esas sayılı davasında, şikayetli savunma dilekçeleri vermiş ve davaya karşı gerekli hukuki beyanlarda bulunmuştur. 12.11.2002 tarihli kararın verildiği duruşmaya, şikayetlinin tanzim ettiği yetki belgesi ile şikayetlinin stajyeri ... girmiş ve 2002/Ocak ayı TEFE % 66.8 oranına itiraz etmemiş ve mahkeme kira başlangıcının 2000 yılı olması ve henüz üç yıl geçmemiş olması nedeniyle bilirkişi incelemesi yapılmaksızın kira parasını % 65 oranında arttırmıştır.

Şikayetli avukat mahkemenin bu kararını temyiz etmemiş ve karar kesinleşmiştir.

Şikayetli avukat, mahkeme kararının temyizinde hukuki yarar bulunmadığını mahkemenin Yargıtay'ın görüşü doğrultusunda karar vermiş olduğunu, bu durumu müvekkiline anlattığını ve o sırada büroda üç avukat arkadaşının da bulunduğunu ve onların aynı görüşü paylaştıklarını, şikayetçinin temyizle ilgili masraf da vermediğini belirtmiş ve tanık olarak savunmasında bildirdiği üç avukat Baro Disiplin Kurulu'nca dinlenmiştir.

Anılan kira tespit davasında değişik itirazlar ileri sürmesine rağmen, şikayetlinin stajyerinin katıldığı duruşmada % 65 oranının kabul edilmesi ile davaya karşı verilen cevap dilekçesindeki savunmalara ters düşülmüştür. Bu sebeple mahkeme kararının temyiz edilmesinde müvekkili olan şikayetçinin hukuki yararı bulunmaktadır. Kaldı ki avukat, aleyhte verilen kararı temyiz etmeme görüşünde ise müvekkiline bir yazı ile temyiz edilmeme gerekçelerini açıklamalı ve yazılı onayını almalıdır."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.03.2007 gün ve 2007/41 esas, 2007/101 karar sayılı kararı:**

"...Disiplin kovuşturmasına konu sorun, şikayetli avukatın kararı temyiz etmeyerek avukatlık görevini ihmal edip etmediği ve müvekkilini zarara uğratıp uğratmadığına ilişkindir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın, şikayetçi adına açılan ... 5. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2002/186 esas sayılı davasında, şikayetçi aleyhine verilen kararın temyiz edilmediği tartışmazdır.

Bir haktan vazgeçmeyi gerektiren işlemlerde vekil edenin yazılı muvafakatinin alınması zorunlu olup, avukat kararın temyizinde hukuksal yarar görmediği kanısında ise, görüşünü iş sahibine yazılı olarak bildirmek ve nedenlerini açıklamakla yükümlü olduğundan dosya içerisinde şikayetli avukatın şikayetçiye kararın temyizinde hukuki yarar görmediğini bildirdiğine ve şikayetçinin mahkeme kararının temyiz edilmemesine ilişkin yazılı hiçbir belge bulunmamaktadır.

Avukatın bağımsızlığı, hiçbir etki ve baskı altında kalmadan hukuka uygun bir şekilde müvekkilinin haklarını savunmayı ve üzerine aldığı işi Avukatlık Yasası'nın 171. maddesine göre sonuna kadar takip etmeyi gerektirmektedir. Temyiz aşaması da “davanın sonuna kadar takibini” içermektedir.

Şikayetli avukatın yukarıdaki ilkeler dikkate alındığında işine ve müvekkiline karşı gerekli özeni göstermediği anlaşıldığından, eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır.”⁶⁶

77. Çıplak gözle senette tahrifat olduğunu gören avukatın takip yapması “doğruluk” ilkesiyle bağdaşmaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.06.2007 gün ve 2007/155 esas, 2007/207 karar sayılı kararı:

“...Senedin esas alacaklısının şikayetlinin kâtibi ... olmadığı, ... ve ...ın dosya içerisindeki ... Cumhuriyet Başsavcılığı'na verdikleri ifade örneklerinden anlaşıl-maktadır. Takibin ... İcra Müdürlüğü'nün 2004/1345 esasında 23.11.2004 tarihinde şikayetli avukat tarafından açıldığı, takibe konu senet üzerindeki 15.11.2001 olan vade tarihinin 25.11.2001 olarak değiştirilmiş olduğu, 04.05.2005 tarihli Adli Tıp Raporu ile de bellidir.

Esasen şikayetli de ... İcra Müdürlüğü'nün 2004/1304 esasında yapılan takipte 11.03.2005 tarihli talebiyle;

“İcra takibine konu senedi incelemem neticesi, senette çıplak gözle dahi 15.11.2001 olan vade tarihinin 25.01.2001 olarak değiştirildiğini tespit ettim. Senedin vade tarihi değiştirilmeden önceki 15.11.2001 tarihi ile icra takip tarihi 23.11.2004 tarihi arasındaki süre itibarıyla Türk Ticaret Kanun'daki 3 yıllık zama-naşımı süresi dolmuştur. Bu nedenle zamanaşımı süresi dolduğundan, bu senede dayalı olarak kambiyo takibi yapılamaz. Bu hususlar nazara alınarak icra takibin-den ilamsız takip yapmak veya alacak davası açmak üzere feragat ediyorum.” söz-leri ile takipten feragat etmiş ve bu sebeple icra dosyası işlemde kaldırılmıştır.

Bu durumda şikayetli, tahrif edilmiş, tahrifat sebebiyle zamanaşımından kur-tulan şaibeli bir senedi kâtibine ciro ettirmek suretiyle icra takibine koymuş ve bu nedenle de soruşturmalara maruz kalmış bulunmaktadır. Bunun makûl ve makbûl bir açıklamasını da yapamamaktadır.

Tahsil için kendisine getirilen senet üzerinde zamanaşımını kesecek nitelikte bir tahrifat olduğunu gören ve bunun çıplak gözle anlaşıldığını belirten şikayetli-nin senedi kâtibine ciro ettirerek takibe koyması doğruluk kuralları ile bağdaşan

⁶⁶ Bkz s. 9'deki Avukatlık Yasası 171 ile ilgili açıklamalar.Bkz. s. 97'deki 2008/421 E. 2009/19 K. sayılı karar

bir hareket olmadığı gibi, mesleğe olan güveni sarsıcı ve mesleğin itibarını zedeleyici nitelikte olduğunu da kabul etmek gerekir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 30.05.2015 gün ve 2015/140 esas, 2015/387 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetçinin alacaklısı olduğu ... 14. İcra Müdürlüğü’nün 2009/6652 Esas sayılı dosyası ve davalısı olduğu ... 3. İcra Hukuk Mahkemesi’nin 2010/156 E. sayılı dosyasında istihkak iddia eden ... Ltd. Şti. vekili olan şikâyetli avukat tarafından dosyalara sunulmuş olan, ... 11. Noterliği tarafından düzenlendiği iddia edilen 27.12.2010 günlü ve 4233 yevmiye numaralı ibra belgesinin, belirgin bir şekilde sahte olarak düzenlendiği anlaşıldığı,

... Cumhuriyet Başsavcılığı’nca 2011/1267 Hazırlık sayılı dosyada, ... 11. Noterliği’nin 03.06.3011 günlü cevabi yazısında, 27.12.2010 günlü ve 4233 yevmiye numaralı evrakın noterlikçe düzenlenmediği ve tasdik edilmediği, kayıtlarında mevcut olmadığı, imza ve mührün noterliğe ait olmadığı bildirildiği,

Sahte olduğu iddia edilen ... 11. Noterliği’nin 27.12.2010 günlü ve 4233 yevmiye numaralı belgede; “... 14. İcra Müdürlüğü 2009/6652 sayılı icra dosyaya konu bulunan alacağım ile ilgili olarak tüm alacaklarımı haricen tahsil ettim. Hiçbir alacağım kalmadı, A. Ş. Boya Ltd. Şti’ni bu alacağım ve işbu ibra belgesi tarihine kadar ki tüm hukuki hak, alacak, sorumluluk vs. konulara ilişkin olarak, hukuki, cezai, maddi, manevi olarak gayrikabili rücu olmak üzere ibra ederim. İşbu ibra belgesini şahitler huzurunda kendi iradem ve beyanım olarak imza altına aldım. 05.03.1956 ... doğumlu A.’ten olma A.’dan doğma A. Ö. T.C.....” yazılı olduğu, şahit olarak S. Ş. ve A. T. isimlerinin yazıldığı ancak mühür üzerindeki imza dışında anılan belgede başkaca bir imzanın yer almadığı, belgeye ekli nüfus kayıt örneğinin T.C. Kimlik Numaralı 05.03.1956 ... doğumlu A. Ö.’e ait olduğu,

...Dosya kapsamına göre ... 14. İcra Müdürlüğü’nün 2009/6652 Esas sayılı dosyası ve davalısı olduğu ... 3. İcra Hukuk Mahkemesi’nin 2010/156 E. sayılı dosyasında istihkak iddia eden A. Ş. Ltd. Şti. vekili olan şikâyetli avukat tarafından dosyalara sunulmuş olan, ...11. Noterliği tarafından düzenlendiği iddia edilen 27.12.2010 günlü ve 4233 yevmiye numaralı ibra belgesinin, belirgin bir şekilde sahte olarak düzenlendiği anlaşıldığı ve bu nedenle davanın reddine karar verilmiş olduğu, ilk bakışta sahteliği anlaşılan bu belgenin Şikâyetli avukat tarafından yeterrince araştırma ve değerlendirme yapılmadan dosyaya sunulduğu açıktır.”

78. İlamda yazılı olmayan alacak icra takibine konu edilmemelidir;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 30.05.2015 gün ve 2015/163 esas, 2015/394 karar sayılı kararı;

... 3. Aile Mahkemesi’nin 2012/181 Esas sayılı dosyası ile görülen boşanma

davasında davacının O. E., şikâyetli avukatın ise davalı S. E. vekili bulunduğu, dava sonucunda Mahkeme tarafından 17.04.2012 tarih, 2012/326 Karar sayılı kararlar tarafların boşanmalarına karar verildiği, Şikâyetli avukatın başkaca bir taleplerinin karşılıklı olarak bulunmadığı beyanı nedeniyle vekâlet ücretine hükmedilmediği, kararın 24.04.2012 tarihinde kesinleştiği,

Şikâyetli avukat tarafından alacaklı S. E. vekili sıfatıyla borçlu O. E. aleyhine toplam 760,36 TL'nin tahsili amacıyla 25.07.2012 tarihinde ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2012/10722 Esas sayılı dosyası ile ve 30.05.2012 ... 3. Aile Mahkemesi'nin 2012/181 Esas, 2012/326 Karar sayılı ilamında davalı yararına olan vekâlet ücret bedeline istinaden icra takibi başlattığı,

Şikâyetli avukatın 12.11.2013 tarihli dilekçe ile borçluya aynı alacak için dava açacağı gerekçesiyle takipten vazgeçtiği,

Şikâyetli avukatın ... 3. Aile Mahkemesi'nin 2012/181 Esas sayılı dosyasında ücreti vekâlet talep etmemesine ve bu nedenle kararda ücreti vekâlet takdir edilmemesine karşın Şikâyetçiden ücret talep ettiği, aldığı belgede gözle görünür şekilde düzeltme yapılarak gereksiz tartışmalara neden olduğu, özellikle ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2012/10722 Esas sayılı dosyası ile yapılan takip dayanağında "tahsili istenen alacağın ... 3. Aile Mahkemesi'nin 2012/181 E. 2012/326 K. Sayılı ilamında davalı yararına olan vekâlet ücreti bedeli" yazılarak kararda olmayan vekâlet ücretinin tahsili istendiği tartışmasızdır."

79. Avukatın yanında çalıştığı hukuk fakültesi öğrencisi adına senet düzenleyerek takip yapması kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.03.2002 gün ve 2001/278 esas, 2002/88 karar sayılı kararı:**

"... Şikayetlinin vade tarihi 01.05.1997 olan 83.650.00 TL alacağa karşılık faiz ve masraflarla birlikte toplam 198.425.00 TL tahsil ettiği halde, şikayetçiden 110.000.00 TL'lik bir senet daha aldığı, bu senedin büro işlerine yardımcı olan ...Hukuk Fakültesi öğrencisi ... lehine düzenlendiği, ...'in bu senede karşılık yaptığı 130.000.00 TL tutarındaki tahsilatın, şikayetçinin icra dosyası borcuna mahsuben alındığı, ...'in ticaret yapan bir müvekkili olduğuna ilişkin şikayetli iddiasının gerçeği yansıtmadığı dosyada bulunan bilgi, belge ve tanık beyanı ile sabit olmuştur."

80. Hukuk kötüye kullanılarak karşı yan taciz edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.12.2006 gün ve 2006/343 esas, 2006/432 karar sayılı kararı:**

"...Şikayetli avukat yalan tanıklık iddiasıyla şikayetçiler hakkında şikayette (ih-

barda) bulunmuştur. İkinci kez aynı konuda yeni bilgi ve belgeler sunulmadan şikayette bulunması, avukatın güvenilirliği ile bağdaştırılabilir bir yönü bulunmadığı gibi, bu tür davranış dürüstlük kuralına da aykırıdır.

Şikayetlinin 09.09.2003 tarihli savunma dilekçesinde “Anılan ihbar dilekçesinde, ... Cumhuriyet Başsavcılığı’nın 2002/14326 esas sayılı dosyasından zuhulen bahsedilmemiştir.” şeklindeki açıklaması ise inandırıcı değildir.

Kaldı ki, ... Cumhuriyet Başsavcılığı, şikayetlinin müvekkili hakkında “resmi mercileri fuzuli işgal” suçundan 17.10.2002 tarihinde dava açmıştır.

Bu nedenlerle, şikayetlinin eylemi disiplin suçunu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu’nun değerlendirmesinde hukuki isabet görülmemiş ve “disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” ilişkin kararın kaldırılarak, yeniden incelemeyi gerektiren bir durum olmadığından şikayetlinin kınama cezası ile cezalandırılmasına karar vermek gerekmiştir.”⁶⁷

81. Yargıtay içtihadı birleştirme kararı uyarınca yasal süreyi göz önünde tutarak dilekçesini işleme koyması gerekirken, görevini yerine getirmede “özensiz” davranma kabul edilemez.

• **Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 08.09.2007 gün ve 2007/202 esas, 2007/273 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetlinin üstlendiği görev gereği tespiti yaptırdığı ve davayı açtığı, Asliye Hukuk Mahkemesi’nin görevli mahkemenin Asliye Ticaret Mahkemesi olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı verdiği, şikayetli tarafından gönderme (yenileme) dilekçesinin 17.04.2005 tarihine kadar verilmesi gerekirken bu tarihten 8 gün sonra 25.11.2005 tarihinde verildiği, bu sebeple görevli mahkemece davanın HUMK’nın 409. maddesi uyarınca işlem den kaldırılmasına karar verildiği, kararda şikayetçi aleyhine vekil ücretine hükmedildiği, kararın vekalet ücreti yönünden icraya verilmesi üzerine şikayetçinin bu parayı ödemediği anlaşılmıştır.

Şikayete konu olaydaki işbölümü nedeniyle verilen gönderme kararında HUMK’nın 193. Maddesindeki sürenin ne zaman başlayacağı hususunda Yargıtay’ın çeşitli hukuk dairelerinin ve bir kısım daire kararları ile Hukuk Genel Kurulu’nun kararlarının birbirine uygunluk göstermemesi üzerine Yargıtay 11.10.1976 tarihli ve 1976/5-5 sayılı İçtihatları Birleştirme kararı ile TTK’nun 5. maddesine göre ileri sürülen “iş sahası ilk itirazının kabulü ile gönderme kararı verilmesi üzerine, işe görevli mahkemede bakılabilmesi için yapılacak usulü işlemleri süre bakımından sınırlamış olan HUMK’nun 193. maddesinin 3. fıkrasında yazılı on

⁶⁷ Bkz. s. 352’deki 2003/308 E. 2003/425 K. sayılı karar.

günlük sürenin yüze karşı verilen ve usulünce tefhim olunan kararlarda, kararın verildiği, gıyapta verilen kararlarda ise kararın ilgiliye tebliği tarihinden itibaren başlayacağına” hükmedilmiştir.

Şikayetli savunmasında her ne kadar süresinde dilekçeyi verdiğini, ancak kalemde karar yazılmadığı için, karar yazıldığında üzerine tarih atılarak dilekçenin işleme konulacağına söylenmesi üzerine dilekçeyi kalemde bıraktığını bildirmiş ise de, sonraki günlerde kararın yazılıp, yazılmadığını, dilekçesi ile işlem yapıp, yapılmadığını araştırmamış, esasen Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı uyarınca yasal süreyi göz önünde tutarak dilekçesini işleme koyması gerekirken, bu görevini yerine getirmede özensiz davrandığından savunmasına itibar etmek mümkün olmamıştır. Zaten şikayetli de savunmasında hatalı davrandığını kabul etmektedir.”

82. Vasi veya yediemin olarak atanan avukat, görevini özenle yapmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 10.10.2003 gün ve 2003/175 Esas, 2003/306 karar sayılı kararı;**

“...Dosyada ki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın, şikayetçilerin kardeşine vasi tayin edildiği, şikayetçiler tarafından, mahcurun masraflarının karşılanması için gönderilen paraları aldığı, ancak mahcurun hastaneden ikinci kaçışından sonra bulunması için gerekli araştırma ve müracaatlarda bulunmadığı gibi vasilik görevinden de çok sonra istifa ettiği anlaşılmıştır.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 4. maddesine göre “Avukat, mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranışlardan kaçınmak zorundadır. Avukat özel yaşantısında da buna özen göstermekle yükümlüdür.

Sonuç olarak, itirazın reddiyle, ... Barosu Disiplin Kurulu’nun “uyarma” cezası verilmesine ilişkin kararının onanmasına, oybirliği ile karar verildi.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 08.11.2013 gün ve 2013/309 esas, 2013/858 karar sayılı kararı;

“...Adli Tıp Kurumu Başkanlığı’nın 11.07.2011 tarih ve 2011/M3 15-2322 sayılı sağlık kurulu raporunda; İ. A’nun yapılan muayenesinde, fiili ehliyetini müessir ve kişide irade, şuur ve hareket serbestisi ile olayları kavrayıp onlardan sağlıklı sonuçlara varabilme yeteneğini ortadan kaldıracak mahiyet ve derecede olan “demans” denilen akli arıza tespit edildiği, kişinin bu akli maluliyet nedeniyle menfaatlerini müdrük olup onları koruyamayacağı, telkinlere mukavemet edip, kendi hür iradesi istikametinde serbest olarak bizzat ve tek başına eylem ve işlemlere girişmeyeceği tıbbi kanaatine varıldığının bildirildiği gerekçesi ile ... 3. Sulh Hukuk Mahkemesi’nin 04.10.2011 gün ve 2006/348 Esas, 2008/896 sayılı ek karar ile İ. A’nun vesayet altına alındığı ve Şikayeti avukat S. G’nun yasal danışmanlık görevine son verildiği,

Disiplin kovuşturmasına konu “Yasal Danışmanlık” ile ilgili yasal düzenleme Türk Medeni Yasası madde 429’da “Kısıtlanması için yeterli sebep bulunmama ile beraber korunması bakımından fiil ehliyetinin sınırlanması gerekli görülen er- gin bir kişiye aşağıdaki işlerde görüşü alınmak üzere bir yasal danışman atanır: 1. Dava açma ve sulh olma, 2. Taşınmazların alımı, satımı, rehnedilmesi ve bunlar üzerinde başka bir aynî hak kurulması, 3. kıymetli evrakın alımı, satımı ve reh- nedilmesi, 4. Olağan yönetim sınırları dışında kalan yapı işleri, 5. ödünç verme ve alma, 6. Ana parayı alma, 7. Bağışlama, 8. Kambiyo taahhüdü altına girme, 9. kefil olma. Aynı koşullar altında bir kimsenin malvarlığını yönetme yetkisi, gelirlerinde dilediği gibi tasarruf hakkı saklı kalmak üzere kaldırılabilir.”

Özen yükümü başlıklı madde 466, “Vesayet organları ve vesayet işleriyle görev- lendirilmiş olan diğer kişiler, bu görevlerini yerine getirirken iyi bir yönetimin gerektirdiği özeni göstermekle yükümlüdürler.” hükümleridir.

Görüldüğü üzere yasal danışman hemen hemen mal varlığı ile ilgili tüm iş- lemlerde atandığı ilgiliye görüş bildirmek ve gerek o kişinin ve gerekse yapılacak işlemlerden zarar görmesi muhakkak olan üçüncü kişilerin hak ve menfaatleri- ni korumak zorundadır. Yasal Danışmanlığın düzenlendiği 429’uncu maddenin vesayet kurumunun düzenlendiği Türk Medeni Yasasının “Üçüncü kısım Birinci Bölüm Beşinci ayırımında düzenlenmesi” karşısında yasal danışmanın salt ilgilinin korunması amaçlı olup, “görüşünün alınması dışında hiçbir şey yapamayacağı” yorumuna katılmak mümkün değildir. Yasa koyucunun amacı bu olsa böyle bir düzenlemeye ve de görevin özenle yapılmasına ilişkin yükümlülük de olmazdı.”

83. Avukat muhatabına gönderdiği yazı veya ihtarname içeriğinden sorum- ludur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.12.2006 gün ve 2006/399 Esas, 2006/477 karar sayılı kararı;**

“... Bir avukatın muhatabına yazı veya ihtarname göndermesinde hiçbir yasal engel bulunmama ile birlikte, ihtarname içeriğinden sorumlu olacağı açıktır. Şika- yetli avukatın; “sehven avukatlık ücreti istendiğini, bu durumdan borçlu kendisini arayınca haberdar olduğu” şeklindeki savunması, özen yükümlüğüne aykırı dav- randığının açık kanıtını oluşturmaktadır.”

84. Dava açma süresinin bitmiş olduğunun bilinmesine karşın, ücret ve masraf gönderildiğinde dava açılabileceğinin bildirilmesi.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.04.2003 gün ve 2003/3 esas, 2003/111 karar sayılı kararı:**

“...Bandrol ücretinin ödenmesine ilişkin 04.02.1998 tarihli yazıya 16.02.1998

tarihinde itiraz edilmiş, itiraz 26.02.1998 tarihinde reddedilmiştir. Bu durumda idari yargıda dava açma süresi 23.04.1998 tarihinde sona ermektedir.

Şikayetli hakkında ... 6. Ağır Ceza Mahkemesi'nde TCK m. 230'dan açılan kamu davası, mahkemenin 2001/27 esas, 2001/1005 K. ve 21.01.2001 tarihli kararıyla 4616 sayılı kanunun 4/1 maddesi uyarınca kesin hükme bağlanmasının ertelenmesine karar verilmiş ve karar 21.02.2001 tarihinde kesinleşmiştir. Bu durumda ceza yargılamasından bağımsız olarak, fakat ceza mahkemesi dosyasındaki kanıtlardan da yararlanmak suretiyle disiplin kovuşturmasını sonuçlandırmak ve gereken kararı vermek Baro Disiplin Kurulu'nun görevidir.

Bandrol ücretinin ödenmesine ilişkin 4.02.1998 tarihli yazıya 16.02.1998 tarihinde itiraz edilmiş, itiraz 26.02.1998 tarihinde reddedilmiştir .Bu durumda idari yargıda dava açma süresi 23.04.1998 tarihinde sona ermektedir.

Şikayetli itirazın reddine ilişkin belgeyi hemen faksладыğını, bu aşamada dava açma olanağı bulunmadığını, birlikte çalıştığı Avukat E. İ. 11.06.1999 tarihinde yetkililerle görüşmesi için Ankara'ya gönderdiğini, aynı konuda kendisi tarafından açılan5. İdare Mahkemesi'nin 1995/2004 E. 1996/1348 K. sayılı 15.11.1996 tarihli kararı ve Danıştay İdari Davalar Genel Kurulu'nun 1998/218 E. 1999/335 K. ve 8.03.1999 tarihli kararını gönderdiğini, ancak ücreti vekalet ve masraf verilmesi halinde dava açabileceğini on ay sonra 21.06.1999 tarihinde bildirmiştir.

Şikayetli tarafından yasal sürede davanın neden açılmadığına ilişkin kanıt sunulmadığı gibi, aynı konuda bizzat kendisi tarafından 1995 yılında açılan ve 16.11.1996 tarihinde reddedilen dava, ayrıca Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulu'nun 08.03.1999 tarihli emsal içtihadının temin edilmiş olmasına ve dava açma süresinin 23.04.1998 tarihinde bitmiş olduğunun bilinmesine karşın, ücret ve masraf gönderildiğinde dava açılabilceğinin bildirilmesi, kamunun Avukatlık mesleğine olan inancını ve güvenini sarsan bir davranıştır.”

85. Tahsil edilen alacak mutlak ilgisine ödenmelidir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.02.2015 gün ve 2014/171 esas, 2015/171 karara sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukat Şikâyetçi huzurunda parayı A. G' e ödediğini bildirmekte ve bu kişi gerek yazılı ve gerek sözlü beyanında aldığı kabul etmekte ise de müvekkilinin yazılı talimatı olmaksızın tahsil ettiği parayı üçüncü kişiye teslim ettiği bir gerçektir.

Ankara Bölge İdare Mahkemesi 1. Kurul'un 26.09.2013 gün ve 2013/9817 Esas, 2013/16252 Karar sayılı kararı ile onanan Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin

07.11.2012 tarih, 2012/757 Esas ve 2012/1534 Karar sayılı kararında belirtildiği üzere "...davacının kendi beyanı ile de sabit olduğu üzere tahsil ettiği parayı müvekkiline bildirmediği ve sonrasında da kayın biraderine verdiği, her ne kadar davacının müvekkiline ulaşmadığı iddiası olsa da Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarına göre bu durumda tahsil ettiği parayı müvekkili adına açacağı bir banka hesabına yatırması gerekirken davacının bu yükümlülüğü de yerine getirmediği, ayrıca müvekkilinin yazılı talimatı olmaksızın tahsil ettiği parayı üçüncü kişiye teslim ettiği bu durumun avukatlık mesleğinin gerektirdiği güven ve saygınlıkla bağdaşmadığı ve davacı açısından kusur oluşturduğu açık olup davacının eylemine uyan kınama cezası ile cezalandırılması yolundaki dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir." gerekçesi de göz önünde bulundurulduğunda eylemin disiplin suçu olduğu tartışmasızdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.08.2015 gün ve 2015/473 esas, 2015/683 karar sayılı kararı;

...Disiplin kovuşturmasına konu sorun yazılı bir belge veya vekâletname olmaksızın üçüncü bir kişiye avukat tarafından ödeme yapılıp yapılmayacağına ve bunun tanıkla ispat edilip edilmeyeceğine ilişkindir.

HMK'nın "Senetle ispat zorunluluğu" başlıklı 200/1 maddesinde yer alan "Bir hakkın doğumu, düşürülmesi, devri, değiştirilmesi, yenilenmesi, ertelenmesi, ikrarı ve itfası amacıyla yapılan hukuki işlemlerin, yapıldıkları zamanki miktar veya değerleri ikibinbeşyüz Türk Lirasını geçtiği takdirde senetle ispat olunması gerekir. Bu hukuki işlemlerin miktar veya değeri ödeme veya borçtan kurtarma gibi bir nedenle ikibinbeşyüz Türk Lirasından aşağı düşse bile senetsiz ispat olunamaz." ve "Senede karşı tanıkla ispat yasağı" başlıklı madde 201/1 "Senede bağlı her çeşit iddiaya karşı ileri sürülen ve senedin hüküm ve kuvvetini ortadan kaldıracak veya azaltacak nitelikte bulunan hukuki işlemler ikibinbeşyüz Türk Lirasından az bir miktara ait olsa bile tanıkla ispat olunamaz" hükümleri gereği miktar 2.500,00 TL'nin üstünde olduğu takdirde yasak gereği karşı tarafın muvafakati olmadığı müddetçe tanık dinlenemez.

O halde Yasa ve özen ilkesi gereği, avukat tarafından yapılması gereken mutlak yazılı belge istemek ve hatta ahzu kabz yetkili vekâletnameye dayalı olarak ödeme yapmaktır.

Dosya kapsamına göre de bu tür bir belge olmadığından üçüncü şahıs A. K. yeğen de olsa yapılan ödemenin Şikâyetçi açısından kabul edilmediği takdirde, bir önemi yoktur."

86. Alacak teminat mektubu ile teminat altına alınmışsa, salt müştereken borçlu oldukları iddiası ile fazla haciz yapılamaz.

TBB Disiplin Kurulu'nun 05.09.2015 gün ve 2015/669 esas, 2015/749 karar sayılı kararı;

“... Şikâyetli avukatlardan O. T. alacağı her iki borçlu tarafından teminat altına alınmasına, alacağın tahsil imkânı temin edilmiş olmasına karşın borçlulardan Şikâyetçi ... Yapı aleyhine yeniden haciz ve icra işlemleri talebinde bulunduğu dosya kapsamı ile tartışmasızdır ve Şikâyetli avukatın da kabulüdür.

Takiple elde edilmek istenen amaç gerçekleşmiş ve yasal bir düzenleme olan tehiri icra işlemleri gerçekleştirilmiş olmasına karşın Takiple elde edilmek istenen amaç gerçekleşmiş ve yasal bir düzenleme olan tehiri icra işlemleri gerçekleştirilmiş olmasına karşın salt müteselsil borçlu oldukları gerekçesi ile Şikâyetçi şirket hakkında ek haciz işlemleri yapılması iyi niyet kuralları ile bağdaşmaz. Avukat yasal olanakları taciz amacı ile kullanmamalı, mesleğe olan güveni sarsmamalıdır.”

87. Avukat dikkatli ve özenli olmalı kişi özgürlüğünü kısıtlayacak ihmali davranışlardan özenle kaçınmalıdır.

TBB Disiplin Kurulu'nun 12.07.2013 gün ve 2013/824esas, 2013/473 karar sayılı kararı;

“...Avukat zamanının ve yeteneklerinin erişemediği bir işi kabul etmez. Avukat davayı almaktan ve kovuşturmadan çekinme hakkını müvekkiline zarar vermeyecek biçimde kullanmağa dikkat edecektir.” hükümlerini amirdir.

Yukarıdaki hukuksal düzenleme karşısında iş yoğunluğu ve unutkanlık sonucu vazgeçme dilekçesi verilmediği yönündeki savunma kabul edilemez. Özellikle kişinin özgürlüğünün kısıtlanmasına neden olacak eylem AİHS 5. maddede güvence altına alınan “özgürlük” hakkı ile de bağdaşmaz. Avukat dikkatli ve özenli olmalı kişi özgürlüğünü kısıtlayacak ihmali davranışlardan özenle kaçınmalıdır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.09.2015 gün ve 2015/52 esas, 2015/759 karar sayılı kararı;

“...Özellikle kişi özgürlüğünü ilgilendiren ceza davalarında avukatlar daha duyarlı, dikkatli olmalıdır. Süresinde temyiz hakkını kullanarak kararın kesinleşmesine neden olmamaları görevin özenle yapılması ilkesinin gereğidir.”

88. Özel yaşamla ilgili karar örnekleri.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.01.2002 gün ve 2001/170 esas, 2002/4 karar sayılı kararı:

“... Şikayetlinin, “avukat “sıfatını da kullanıp bir site yönetimini hedef alarak yazdığı yazıda “Tez yıkın o kapıyı, gelmeyeyim oraya, Ahmet Vardar gibi kulak kopartmakla kalmam, kopardığım kulakları da boğazına çivilerim ki gelen geçen ibreti alem için görür”, “saat sekizden sonra gelenden para alınmayacağını pek anlayamadım ama herhalde namahrem görünmesin diye değil, milletin malı plajlarda, milletin gece yüzecek hali yok ya”, “Eğer ben oraya geldiğimde bariyeri kapalı görürsem, yıkar geçerim. Bariyeri yıkar kulaklarına da motorun arkasına bağlar, konserve tenekesi gibi ...’un ortasında dolaştırırım.” sözlerine yer verdiği anlaşılmalıdır.

Avukatın mesleği dışında herhangi bir gazetede yazı yazması en doğal hakkıdır. Basın özgürlüğü içinde, kamuoyuna yol gösterici ve eleştiri içeren yazılar elbette yazılabilir. Ancak şikayetlinin kovuşturma konusu yazıdaki üslup düzeyi ve ifade tarzı gereken incelik ve zerafetten yoksundur. Tehdit eden, meydan okuyan bir üslubu ve tavrı içeren bu yazılar mesleğin itibarı ve saygınlığı ile bağdaşmayacağından, kabul edilemez nitelik taşımaktadır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.11.2002 gün ve 2002/170 esas, 2002/310 karar sayılı kararı:

“... Şikayetli avukat hakkında “basit etkili eylem ve saldırgan sarhoşluk “suçlarından dolayı kamu davası açıldığının saptanması üzerine açılan disiplin kovuşturması sonunda Baro Disiplin Kurulu'na eylemi sabit görülerek disiplin cezası tayin edilmiştir.

Şikayetlinin, bürosunun bulunduğu iş hanında çaycılık yapan bir kişiyi, sekreterinin çantasından para çaldığı iddiasıyla dövmesi nedeniyle ... 2. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2001/809 esas sayılı dosyasıyla açılan kamu davası sonunda eylemi sabit görülerek hükümlülüğüne karar verildiği, daha sonra yapılan itiraz üzerine ... Asliye Ceza Mahkemesi'nce karardaki “saldırgan sarhoşluk” suçu ile kısmen ortadan kaldırılmasına karar verildiği anlaşılmıştır.

Eylem, Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde öngörülen “saygı ve güvene yakışır biçimde davranmak “ilkesine uygun nitelikte olmadığı görülmüştür. Polisi ilgilen-diren bir olay karşısında avukatın kullanmaya yönelmesi gereken hukuk yolları yerine, şiddeti tercih etmesi kabul edilemez.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.04.2003 gün ve 2002/363 esas, 2003/106 karar sayılı kararı:**

“... Dosyada ki bilgi ve belgelerden şikayetli avukat aleyhinde ... Belediye Başkanlığı tarafından Sular İdaresine olan borcu nedeniyle icra takibi yapıldığı, icra dosyasına şikayetli avukat tarafından taşınır ve taşınmaz malının olmadığına dair mal beyanında bulunulduğu, alacaklı Kurumca haciz işlemi uygulandığı, disiplin kovuşturması süresince borcun ödenmediği anlaşılmıştır.

Hukukun hizmetinde olan avukat, tüm özel yaşamında da özenli hareket etmek, mesleğin güvenilirliğini şüpheli kılan, saygınlığını zedeleyen davranışlardan kaçınmak yükümlülüğü altında olduğundan, borçlanması ve borcunu ödememesi nedeniyle icra takiplerine ve haciz işlemlerine maruz kalması disiplin hukuku yönünden disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.09.2005 gün ve 2005/211 esas, 2005/300 karar sayılı kararı:**

“..Şikayetli 08.10.1998 tarihli belgede alacaklının ... olduğunu bildirmiş ise de, belge ibraz etmemiştir. 26.11.2001 tarihli belgede alacaklı ... görünmektedir. Şikayetçi tarafından ... 10. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan alacak davasında 26.11.2001 tarihli belge hususunda iki kez isticvap edilmesine karşın şikayetli duruşmaya katılmamış, yokluğunda 6 Cumhuriyet altını karşılığı 690.000.00 TL'nin yasal faizi ile birlikte tahsiline ilişkin olarak 08.05.2003 tarih ve 2003/366 sayılı kararlar sonuçlanmıştır. Bu durum karşısında savunmaya itibar olanağı yoktur. Ayrıca şikayetli ... 7. İcra Tetkik Mercii Mahkemesi'nce İİK'nın 337. maddesi uyarınca mal beyanında bulunmamak suçundan 10 gün hafif hapis cezası ile cezalandırılmış olup, karar örnekleri dosyadadır.

...Meslek itibarı “meslek vakarı” anlamındadır. Meslek itibarı “ticari itibar” değildir. Bazı mesleklerin varlığı belli bir “vakar”ın varlığına bağlıdır. Meslek vakarı “ortak manevi mamelek”tir.

Bu nedenle özel yaşantısında dahi olsa avukatın taahhütlerine uymaması, mal beyanında bulunmamak suretiyle hapis cezası ile cezalandırılması, borç ödememekte direnmesi, mesleğin itibarını sarsan davranışlardır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.01.2006 gün ve 2005/358 esas, 2006/3 karar sayılı kararı:**

“... Disiplin kovuşturmasına konu olay incelendiğinde; şikayetli avukatın şikayetçiye, kardeşleriyle birlikte sahibi oldukları bir taşınmazı sözlü akit ile kiraladığı, iddia edilen kira bedellerini aldığı, buna rağmen kiralananın anahtarını teslim etmediği, daha sonra kiracının sözleşmeden cayarak parasını istediği, ancak paranın iade edilmediği anlaşılmaktadır.

Şikayetlinin bir avukat olarak kira sözleşmesini tartışmaya yer bırakmayacak şekilde yapma olanağı varken bunu yapmayarak ve kiralananın anahtarını şikayetçiye vermeyerek, daha sonra da peşin aldığı kira bedellerini şikayetçiye iade etmeyerek mesleğin itibarını sarsacak bir tutum içine girdiği anlaşılmaktadır.

...şikayetlinin eylemi Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 4. maddesi-ne aykırı olup,.....isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.01.2006 gün ve 2005/383 esas, 2006/15 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukat hakkında, “ruhsatsız silah bulundurmak” suçundan dolayı ...'ı Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2000/163 esasında kayıtlı olarak açılan kamu davasında, mahkemece 2001/335 karar sayılı ve 14.09.2001 tarihli kararı ile Şikayetli avukatın 6136 sayılı kanununun 13/3, TCK'nun 59. maddeleri uyarınca cezalandırılmasına, 647 sayılı kanununun 4 ve 6. maddeleri uyarınca hapis cezasının paraya çevrilerek ertelenmesine karar verilmiş, karar Yargıtay incelemesinden geçerek 17.12.2003 tarihinde kesinleşmiştir.

Şikayetli avukatın 1999 yılında hibe suretiyle edindiği silahı için çok uzun bir süre ruhsat başvurusunda bulunmaması, uzun süre evinde alıkoyması, bu eylemi sebebiyle 6136 sayılı kanunla muhalefet suçundan dolayı hakkında açılan kamu davasında mahkum olması, ayrıca gerekli özeni göstermediği için silahın suçta kullanılmasına neden olmasından ibaret eylemi aynı zamanda disiplin suçunu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.07.2006 gün ve 2006/182 esas, 2006/276 karar sayılı kararı:**

“... İncelenen dosya kapsamında; şikayetli avukat hakkında ... 7. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2002/605 Esasında açılan kamu davası, Mahkemenin 03.05.2005 tarih ve 2005/51 karar sayılı kararı ile, “şikayetli hakkında; itidal ve muvazene dışı harekette bulunma sebebiyle açılan davanın zamanaşımı nedeniyle ortadan kaldırılmasına, hakaret ve adiyen tehdit suçundan açılan davanın vazgeçme nedeniyle düşürülmesine, müessir fiile teşebbüs suçu sübuta ermediğinden beraatine” karar verildiği ve kararın taraflarca temyiz edilmeksizin 15.06.2005 tarihinde kesinleştiği görülmüştür.

Şikayet konusu olayda eylem sübut bulmuş ve fakat zamanaşımı ve vazgeçme nedeniyle sanık ceza görmemiştir. Bu bakımdan karara karşı itirazı yerinde değildir.

Şikayetlinin topluma açık bir yerde, başkalarına yüksek sesle hakarete bulunması, sinkaflı sözler söylemesi, üzerlerine yürümesi, el işaretleri yapması, bir

avukattan beklenemeyecek ağır davranış kusuru oluşturur. Dolayısıyla eylem sebebiyle şikayetliye verilmesi gereken en az cezanın kınama olması gerekirdi. Ancak aleyhe itiraz olmadığından ... Barosu Disiplin Kurulu'nun şikayetliye verdiği uyarma cezasının onanması gerekmektedir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.01.2007 gün ve 2006/419 esas, 2007/11 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetlinin, 22.10.2004 günü şikayetlinin çalıştığı işyerine giderek eşiyile kavgaya tutuştuğu ve bu kavga sonucunda şikayetçinin on gün iş ve gücünden kalacak şekilde yaralandığı, yardıma gelenlerin bu duruma şahit oldukları, tarafların beyanları, tanık ifadeleri ve raporlar ile sabittir.

Şikayetlinin, şikayetçi ile aralarında ki ihtilafı hukuk kurallarına uygun ve avukatlık onuruna yakışır şekilde çözümlenmesi gerekirken, her ne sebeple olursa olsun, şikayetçiyi 10 gün rapor alacak şekilde yaralamak suretiyle kaba kuvvetle çözüme yoluna gitmesinden ibaret eylemi, Avukatlık Yasası'nın 34 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 4. maddesine açıkça aykırı olduğundan, eylem disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.04.2007 gün ve 2007/74 esas, 2007/126 karar sayılı kararı:**

“... Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetlinin aracını yolu kapatır şekilde park etmesi sebebiyle şikayetçilerin korna ve sözle uyarılarına karşılık şikayetlinin “... Patladınız mı...” dediği, ayrıca mahkemede şikayetçi avukata “...Defol git...” diye söz sarf ettiği, şikayetlinin kabulü ve tanık beyanları ile sabit olduğu, tanık Av. ...'ın ifadesinde de şikayetli avukatın şikayetçilere “s...tir git.” dediği anlaşılmıştır.

Nedeni ne olursa olsun, bir avukatın meslektaşına ya da herhangi bir vatandaşa bu tarz aşağılayıcı, azarlayıcı ve küçük düşürücü sözler sarf etmesi Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 4. maddesine aykırı olup, gerek Avukatlık Yasası, gerek Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları hükümleri ile oluşturulmak istenen avukat imajına uygun düşmemektedir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.06.2007 gün ve 2007/141 esas, 2007/201 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli, bir tanıdığının ticari faaliyetine yardımcı olmak amacıyla şikayetçinin bilgisi ve rızası dahilinde kredi kartlarını kullandığını, borcun bir kısmını kart hesabına ve bir kısmını elden vermek suretiyle ödediğini, geç ödemenin arkadaşından kaynaklandığını, hakkındaki şikayetten vazgeçilmiş olduğu gibi, kamu davasının düşürülmüş olduğunu, suçsuz olduğunu savunmuştur.

Şikayetli avukat hakkında ... 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2003/1477 esasında emniyeti suiistimal iddiasıyla açılan kamu davası, şikayetçinin vazgeçmesi sebebiyle mahkemenin 15.02.2005 tarih ve 2005/149 karar sayılı kararı ile "kamu davasının düşmesine" karar verilmiştir.

Avukatlık Yasası 23/son, "Stajyerler, meslek kurallarına ve yönetmeliklerde belirlenen esaslara uymak zorundadır."

Avukatlık Yasası 138/1, "Baro levhasına yazılmadan önceki eylem ve davranışlar, meslekten çıkarma cezasını gerektirmedikçe disiplin kovuşturmasına konu olamaz. Staj dönemi bu hükmün dışındadır.", hükümlerini amirdir. Bu nedenle staj dönemindeki eylemlerin de disiplin kovuşturması konusu olması kaçınılmazdır.

...Şikayetlinin, kendisi gibi stajyer avukat olan meslektaşının başlangıçta rızası ile olsa dahi, mesleki dayanışma ve güven adına verdiği kredi kartını onun bildirdiği limit dışında kullanması, iade etmemesi, borcu zamanında ödememesi ve bu sebeple yargılanması kabul edilemez."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.09.2007 gün ve 2007/215 esas, 2007/283 karar sayılı kararı:**

"... Dosyanın incelenmesinden, şikayetli hakkında, 16 yaşından küçük ... adlı kişinin ırzına tecavüz ettiği iddiasıyla "çocuğun cinsel istismarı" suçundan dolayı kamu davası açıldığı, yapılan yargılama sonucu kesinleşen ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 30.11.2006 tarih ve 2006/228 esas, 2006/427 Karar sayılı kararıyla ve şikayetten vazgeçme sebebiyle kamu davasının düşürülmesine karar verildiği,

Kararın hüküm fıkrasında, "...nın üzerine atılı bulunan "çocuğun nitelikli cinsel istismarı" yönünden eyleminin bu hali ile TCK'nun 104/1 m.ye mümas şekilde cebir, tehdit ve hile olmaksızın 15 yaşını bitirmiş çocuk ile cinsel ilişki oluşturduğunun" belirlenmiş olduğu kabul edilmiştir. Zaten şikayetli avukatta Cumhuriyet Savcısı ve mahkemede verdiği ifadesinde, bürosunda 16 yaşındaki mağdure ile cinsel ilişkiye girdiğini kabul etmektedir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden, iddianın şikayetlinin kabulü dahilinde olduğu, 16 yaş içinde bulunan mağdure ...'ın rızası ile ırzına geçildiği, mağdurenin hamile kaldığı, izne çıkacak sekreterinin yerine geçici olarak bakacak olan mağdurenin avukatlık bürosunda ırzına geçildiği, ilişki sonrası küçük kızın hamile kaldığı ve psikolojik tedavi gördüğü, mağdurenin 1989 doğumlu, şikayetlinin 1964 doğumlu evli ve bir çocuk babası olduğu anlaşılmıştır.

Şikayetlinin, rıza dahilinde de olsa küçük bir kızla mesleki çalışma ortamı olan avukatlık bürosunda cinsel ilişkiye girmesi disiplin suçunu oluşturmaktadır"

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.11.2013 gün ve 2013/530 esas, 2013/938 karar sayılı kararı;

İncelenen dosya kapsamı ve şikâyetli avukatın kabulünden ... Adliyesinde zabıt kâtibi olan Şikâyetçiden 15.11.2011 tarihinde ödenmek üzere 24.10.2011 tarihinde 15.000.00 TL borç para alındığı, bu paranın Şikâyetçi tarafından yardım amaçlı olarak banka kredisi ile temin edildiği, vadesinde ödenmeyen borcun ... 14. İcra Müdürlüğü'nün 2012/4113 Esas sayılı dosyası ile takibe konulduğu ve her ne kadar 21.06.2013 tarihli şikâyetten vazgeçme dilekçesi münderecatına göre halen ödenmediği ve ödeme taahhüdü ile şikâyetten vazgeçildiği görülmektedir.

Her ne kadar borç özel bir ilişkiye dayanmakta ise de; Şikâyetli avukatın öncelikle avukat olması nedeniyle bu borcu aldığı, vadesinde ödemeyerek icraya verilmesine neden olduğu ve haleden ödenmediği dosya kapsamı ile tartışmasıdır. Özel yaşamlarında da olsa avukatlar özen ve doğruluk kurallarına göre hareket etmek, kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde sadakatle davranmak, mesleğin itibarını sarsacak her türlü davranıştan kaçınmak zorundadır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.10.2014 gün ve 2014/513 esas, 2014/709 karar sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından; Dosya içerisindeki Facebook sosyal paylaşım sitesi sayfa örneklerinden şikâyetli avukat adına kayıtlı Facebook hesabından “Bu arada bana giren S...ten Sanane... (... denen adama)... o S.. lafını ben hem yazacak hem de telaffuz edecek kadarım...”, “Bu arada senin derdin, bana giren S..'in seninki olmamasıysa esas sorun...Zaten seninki bana Küçük gelir...”, “Şimdi bu sen anlamasın şeytan cin muhabbeti de yapar mı yapar...Ama ben ... çarpacağı...in de gireceğini bilirim...Benim din bilgim sonradan dindardalaşanlara”, “Cinin çarpacağını s..in gireceğini bilecek kadarım” şeklinde ifadelerde bulunduğu,

M.E. isimli bir şahsın yorumların altına “... hanım avukatım diyorsun ama bu laflar bir avukata yakışmıyor ayıp ayıp..” şeklinde yorumda bulunduğu,

Yine başka bir video hakkında yapılan yorumlara “Namus bekçilerine gitsin o aşağıdaki videom..hem de girsin.. Kendileri Allahımmmm “O..lar” onlar allahım ne “pe.....ler” Allah Muhafaza” şeklinde yorum yazdığı,

Facebook sayfasında paylaştığı fotoğrafının altına yorum yapan M. S.ê hitaben “O.... Çocuğu, g.... hadsiz.” şeklinde ifadelerde bulunduğu, M. S. adlı kişinin “terbiyesiz kadın avukatsın ama boş, ben sana çirkinsin demedim ki bu halin daha güzel dedim özün gibi ol dedim” cevabına karşı da “Allahın yaratıp yaratmadığı top. Hala ne işin var benle ib... g...” şeklinde cevap verdiği,

Hukukun hizmetinde olan avukat, tüm özel yaşamında da özenli hareket etmek, mesleğin güvenilirliğini şüpheli kılan, saygınlığını zedeleyen davranışlardan

kaçınmak yükümlülüğü altında olduğundan, Şikayetlinin topluma açık Facebook sayfasında nedeni ne olursa olsun sinkaflı sözler söylemesi bir avukattan beklene-meyecek ağır davranış kusuru oluşturur.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 08.11.2014 gün ve 2014/551 esas, 2014/736 karar sayılı kararı;

“... Bir avukat aleyhinde mesleğinin gereklerini yerine getirirken veya özel yaşamından dolayı ceza davası açılması bazı durumlarda olağan karşılanabilir, hatta açılan bu davalarda mahkûmiyet kararı verilebileceği gibi, dosyamız örneğinde görüldüğü üzere beraat kararları da verilebilir. Bu tür işlem ve eylemler tek başına disiplin cezasını gerektirmeyebilir. Ancak, kovuşturma konusu olayda olduğu gibi, fuhuş yoluyla geçimini sağlayan bir kadınla evli olup, birçok suçtan hükümlü bulunan ve cezası infaz edilmekte iken, yanlarında getirdikleri evden kaçtığını ve ailesi tarafından dilekçe verilerek arandığını öğrendiği müştekiyi, (gece yarısı bürosunun bulunduğu katın hemen karşısındaki bekâr evinde kalması için) kendisinden yardım isteyen diğer şüphelilere ve mağdureye yardımcı olmak amacı ve insani duygularla 4 gün 4 gece (sekreterinin de haberi olacak şekilde) evinde barındırması, bu nedenlerle Asliye Ceza Mahkemesi’nde açılan davada bir avukat olarak yargılanıp kamunun bu olaydan haberdar olmasına neden olması, olağan ve insani bir davranış olarak kabul etmek mümkün değildir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 14.11.2015 gün ve 2015/724 esas, 2015/900 karar sayılı kararı;

“... Şikâyetli avukatın ihtiyacı için yanında sigortalı olarak çalıştırdığı Şikâyetçinin güveninden yararlanarak bankadan kredi aldırıldığı, borca karşılık düzenlediği bonoyu ödemediği, önce imza inkârında bulunmuşsa da sonradan vazgeçtiği, ödeme taahhüdünde bulunduğu taahhüdüne riayet etmemesi nedeniyle icra ceza tehdidine maruz kaldığı, karar duruşmasından iki gün önce ödemekle ceza almadığı, 6 aylık ücret ödememesi nedeniyle İş Mahkemesi’nce aleyhine karar verildiği dosya kapsamı ile tartışmasızdır.

Avukatın bir hukuk adamı olarak yanında çalıştırdığı yardımcısı avukata karşı ücret ve eklentileri ile sigorta primlerinden ötürü sorun yaratmaması, O’nun güvenini kullanarak borçlandırmış ise bu borcu yargılamaya meydan vermeksizin koşular ne olursa olsun ödemesi öncelikle çalıştırdığı kişilere ve sonrası kamuda örnek ve önder olması, kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde ettiği yemine sadık kalarak mesleğin itibarını sarsacak her türlü davranıştan kaçınması gerekmektedir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.12.2015 gün ve 2015/705 esas, 2015/952 karar sayılı kararı;

“... Avukatların özel yaşamlarında da mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü ilişki ve tutumdan kaçınmak durumunda olduğu, taahhütlerini yerine getirmek zorunda olduğu, kurdukları ilişkilerden verdikleri sözleri yerine getirmekteki hassasiyetlerine kadar hemen her adımda buna dikkat ve özen yükümlülüğü olduğu tartışmasızdır. Somut olayda şikâyetli avukatın mesleki titrini kullanarak güven uyandırdığı ve şikâyetçiden borç para aldığı ve ancak bu paraları geri ödemediği ve mesleğin vakarına uygun davranmadığı anlaşılmaktadır.”⁶⁸

X. YALNIZ AVUKATLARIN YAPABİLECEĞİ İŞLER

Avukatlık Yasasının 35 (Değişik; 26.02.1970-1281/1 m.) maddesi, “**Kanun işleri ve hukuki meselelerde mütalaa vermek, mahkeme, hakem veya yargı yetkisini haiz bulunan diğer organlar huzurunda gerçek ve tüzel kişilere ait hakları dava etmek ve savunmak, adli işlemleri takip etmek, bu işlere ait bütün evrakı düzenlemek, yalnız baroda yazılı avukatlara aittir.**

Baroda yazılı avukatlar birinci fıkradakiler dışında kalan resmi dairelerdeki bütün işleri takip edebilirler.” hükmünü amirdir.

Avukatlık Yasasının 35. maddesi, “tekel hakkı” olarak da tanımlanan ve avukatlar tarafından iş sahiplerine sunulan hizmetlerin neler olduğu bildirilmekte ve bu hizmetleri ancak baro levhasına kayıtlı ve işten yasaklanmamış avukatların verebileceği belirtilmektedir. 02.05.2001 gün ve 4667 sayılı yasayla getirilen en önemli değişiklik bir kısım anonim şirketler ve kooperatiflerde zorunlu avukatlıktır.

Baroların tüm uğraşlarına karşın, anonim şirketler ve kooperatifler de zorunlu avukat uygulamasında başarıya ulaşamamıştır. Ticaret ve Sanayi Odaları direnmekte, baro yönetimleri de valiliklerin kayıtsızlığı sonucu zor durumda kalmaktadır. Kanımca kaldırılmasında fayda vardır. Eğer iş adamı önleyici tedavi gibi, önleyici hukukun gereğine inanmıyorsa, bırakın faturasına da katlansın.

Ancak, meslektaşlarımızın önemli bir bölümünün maddenin amacını kavramadıkları, olaya şekli baktıkları, kapı kapı dolaşarak tarifenin altında sözleşme yaptıkları, hiçbir hukuki yardımda bulunmadan makbuz gönderdikleri gerçeği de göz ardı edilmemelidir. Benim gözlemim meslek itibarı ve saygınlığı diye bir şey bırakmadık. Acı ama gerçek.

08.02.2008 tarih ve 5728 sayılı yasayla yapılan değişiklikle, madde 329, “1136 sayılı Kanununun 35 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

⁶⁸ Bkz. s. 557'deki 2001/113 E. 2001/226 K. sayılı karar, Bkz. s. 615'deki 2004/64 E. 2004/162 K. sayılı karar, Bkz. s. 574'deki 2005/411 E. 2006/50 K. sayılı karar,

“Dava açmaya yeteneği olan herkes kendi davasına ait evrakı düzenleyebilir, davasını bizzat açabilir ve işini takip edebilir. Ancak, Türk Ticaret Kanunu’nun 272’nci maddesinde ön görülen esas sermaye miktarının beş katı veya daha fazla esas sermayesi bulunan anonim şirketler ile üye sayısı yüz veya daha fazla olan yapı kooperatifleri sözleşmeli bir avukat bulundurmamak zorundadır. Bu fıkra hükmüne aykırı davranan kuruluşlara Cumhuriyet Savcısı tarafından sözleşmeli avukat tayin etmedikleri her ay için, sanayi sektöründe çalışan onaltı yaşından büyük işçiler için suç tarihinde yürürlükte bulunan, asgarî ücretin iki aylık brüt tutarı kadar idarî para cezası verilir.”

Mülki idare devreden çıkartılmış, idari para cezası artırılmıştır. Böylece madde uygulamasının önündeki engel sözde kırılmıştır. Uygulamayı göreceğiz. Ama benim kaldırılması yönündeki inancım bu gün dedeğişmedi. Umarım yanılırim.

XI. UZLAŞMA SAĞLAMA

Avukatlık Yasasının 35/A (Değişik; 02.05.2001-4667/23 m.) maddesi, “Avukatlar dava açılmadan veya dava açılmış olup da henüz duruşma başlamadan önce kendilerine intikal eden iş ve davalarda, tarafların kendi iradeleriyle istem sonucu elde edebilecekleri konulara inhisar etmek kaydıyla, müvekkilleriyle birlikte karşı tarafı uzlaşmaya davet edebilirler. Karşı taraf bu davete icabet eder ve uzlaşma sağlanırsa, uzlaşma konusunu, yerini, tarihini, karşılıklı yerine getirmeleri gereken hususlar içeren tutanak, avukatlar ile müvekkilleri tarafından birlikte imza altına alınır. Bu tutanaklar 9.6.1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 38. maddesi anlamında ilam niteliğindedir.” hükmünü amirdir.

2001 yılında düzenlenen diğer çok önemli değişiklik 35/A’daki uzlaşma sağlamadır. Henüz dava açılmamış yahut açılmakla beraber ilk duruşması yapılmamış iş ve davalarda “tarafların kendi iradeleriyle istem sonucunu elde edebilecekleri konulara inhisar etmesi koşuluyla” uyuşmazlığın uzlaşma yoluyla sonuçlandırılması olanağı getirilmiş ve sonuçta tutulan uzlaşma tutanağının ilam mahiyetinde olduğu kabul edilmiştir.

Avukatlık Yasası Yönetmeliği’nin 17. maddesi gereği bu tutanağın en az iki nüsha düzenlenmesi ve şu hususları içermesi gerekir;

- a) Müzakerelere katılan avukatların adı, soyadı, adres ve bağlı oldukları Baro sicil numaraları,
- b) Tutanağın düzenlendiği yer ve tarih,
- c) Tarafların ve varsa kanuni temsilcilerin, tercüman, tanık ve bilirkişilerin kimlik ve ikametgahı,

d) Taraflar arasındaki uyuşmazlığın kısa ö ve özlü bir şekilde anlatılması ve uzlaşmanın konusu,

e) Uzlaşma sonunda varılan anlaşma,

f) Uzlaşma müzakerelerine katılan tarafların ve avukatların imzaları,

olmalıdır. Uzlaşma sonucu kısmında, uyuşmazlığın ne şekilde çözüldüğünün, uzlaşma giderlerinin, uzlaşma dava açıldıktan sonra yapılmışsa yargılama harç ve giderlerinin paylaşırma şeklinin, tarafların talep sonuçlarından her biri hakkında verilen karar ve taraflara yüklenen borçların ve tanınan hakların, mümkünse sıra numarası altında birer birer, açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gerekir.

Yasanın öngördüğü şekli kurallara mutlak dikkat edilmelidir.

Bu arada diğer bir önemli bir husus da düzenlenecek tutanak içeriğinin kamu düzeni ile ilgili olmaması gereğidir. Kamu düzenine aykırı uzlaşma sözleşmesi yasadaki şekli unsurları taşısa da geçersizdir.

Uzlaşma görüşmeleri kayda alınamaz, alınsa da lehe delil olarak kullanılamaz.

Madde yok denecek kadar az uygulanmaktadır. Uygulanması hem yargıyı yükten kurtaracak ve hem de işin kısa sürede bitmesine neden olacaktır.

Adalet Bakanlığı tarafından 2004 yılında başlatılan “Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Tasarısı”, 2008 yılında sonuçlanmış olup, tasarı yasalaşmış, belgeler verilmeye başlamıştır.

Yasa “tekel hakkımıza” açık bir saldırıdır. Hele zorunlu arabuluculuğun kabulü ile ilgili olası düzenleme asla kabul edilemez. Sonuç CMK, Adli yardım ücretleri ile yaşanan sıkıntılar yaratır. İş kaybına yol açar.

Zorunlu arabuluculuk hukukun temel ve evrensel ilkelerine olduğu kadar ulusal hukuk mevzuatımıza da uygun düşmemekte ve bir takım sakıncalar arz etmektedir. Şöyle ki;

Arabulucuya başvuru zorunluluğu; özünde gönüllülüğe ve iradiliğe dayalı sulh olgusunu barındıran arabuluculuk kurumunun doğasına aykırıdır.

Zorunluluk unsuru, arabuluculuğu hukuk uyuşmazlıklarında alternatif bir yol olmaktan çıkarmakta, belli davalar için öncelikle ve ille de başvurulması gereken tek yol olarak öngörmektedir. Bu şekildeki bir dayatma da arabuluculuk kurumunun doğasına aykırı olduktan başka, onu alternatif yöntem olmaktan çıkarıp dava şartına dönüştürmektedir.

Pek çok ülke anayasası ve bizim Anayasamızda –bir takım uygulama sorunlarına karşın- bağımsızlık ve tarafsızlık anlamında bir takım hak ve yetkilerle donanımlı kılınan ve bu çerçevede yasama, yürütme ve toplumsal güç odaklarının

etkileyciliğinden masun hale getirilen bağımsız mahkemelere doğrudan başvurabilme hakkı, “temel insan hakkı ve hürriyeti” kapsamında değerlendirilmiş ve korumaya altına alınmıştır.

Zorunluluk; Nitekim T.C. Anayasası'nın 6., 9., ve 11. maddeleri hükümlerinin de destekleyiciliğini haiz 36. ve 37. maddeleri ile İnsan Hakları Evrensel Beyanname sinin 8. ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddeleri hükümlerine de açıkça aykırıdır.

Yargı erkinin egemenlik alanının daraltılması ve yurttaşların bu alandaki temel hak ve hürriyetinin sınırlandırılması ile sonuçlanacak bir uygulamayı temsil eden zorunlu arabuluculuk, kuvvetler ayrılığı prensibi ve çağdaş demokrasi anlayışı ile bağdaştırılabilir de değildir.

Kurumun, yargı erkinin egemenlik alanı içinde düzenlenmesi gereği, demokrasinin ve çağdaş hukuk sistematığının açık bir gerekliliğidir. Bugünkü arabuluculuk mevzuatımız uyarınca ise kurumun düzenleyicisi, temsilcisi, denetleyicisi ve kısaca sahibi yürütme erkinin bir organı olan Adalet Bakanlığıdır. Bu durum da kuvvetler ayrılığı prensibine aykırıdır.

Zorunlu arabuluculuğun zorlanarak hayata geçirilmesi gayretlerinin temel gerekçesi olarak, yargı yükünün hafifletilmesi ihtiyacının varlığı gösterilmektedir. Ne var ki zorunlu arabuluculukta bu beklentinin karşılık bulma şansı da çok zor görünmektedir. Husumet içindeki iki kişinin; arabuluculuk yöntemini benimsemiş, bir arabulucu üzerinde uzlaşma ve süreç sonucunda anlaşmaya varma gibi boyutların tümü üzerinde irade uyuşmasına gidebileceklerini kabul etmek, gerçeklikten kopuk bir iyimserlik olacaktır. Genellikle davayı uzatma eğiliminde olacak davalılar, arabulucuya zorunlu başvuru sürecini davanın geç açılması yolunda bir oyalama mekanizması gibi kullanabilirler.

Türk İş Hukukuna; kamu düzeni ilkesinin, emredicilik özelliğinin ve işçinin korunması anlayışının ilkel düzeyde egemen olduğunu net bir şekilde tespit etmekteyiz.

6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu ise “Amaç ve kapsam” başlıklı 1. maddesinde “Bu Kanun, yabancılik unsuru taşıyanlar da dâhil olmak üzere, ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş veya işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıklarının çözümlenmesinde uygulanır.” demektedir. Bu nedenle işçi işveren uyuşmazlıklarında zorunlu arabuluculuğun uygulanması, iş hukukunun temel ilkelerine olduğu kadar Anayasa'nın “sosyal devlet” anlayışına da aykırı olacaktır.

Zorunlu arabuluculuk uygulaması; Yurttaşlar adına bağımsız savunmayı temsil eden avukatların hak ve hukuklarını gözetmeden, onların iş alanlarını bir hayli daraltacak şekilde tasarlanmaktadır. Unutulmamalı ki savunma örgütünü çöker-

tecek/zayıflatılacak girişimler, hukukun üstünlüğünü ve vatandaşları savunmasız bırakmak anlamına gelir. Bu olgusal tespit ile hukuksal uyumsuzluk içindeki yurttaşların büyük ölçüde avukatların yönlendirmesiyle hareket edecekleri gerçeği birlikte değerlendirildiğinde, öngörülen haliyle sistemin sağlıklı işletilemeyeceğini tahmin edebilmek zor olmayacaktır.

Avukatlık Yasası'nın 35/A maddesi var ve bu maddeye işlerlik kazandırılması gerekirken, bunun yapılmayıp yeni bir "arabuluculuk mesleği" yaratılması kabul edilemez. Ayrıca, arabuluculuğun doğrudan Adalet Bakanlığı'na bağlı bir kurum olarak düzenlemesi de son derece sakıncalıdır. Örgütlenmenin ve ücret tarifesi düzenlemesinin Türkiye Barolar Birliği ve barolar bünyesinde yapılması gerekir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.05.2007 gün ve 2007/20 esas, 2007/146 karar sayılı kararı:**

"...Şikayet konusu olayda şikayetli avukatın, dava konusu alacaklara ilişkin olarak davalı tarafla uzlaşmaya varırken müvekkillerine bilgi verdiği ve ondan sonra davadan feragat ettiğini gösterir bir belge sunulmamıştır. Anlaşmanın, davacıların yararına olması avukatın bu yükümlülüğünü ortadan kaldırması da düşünülemez.

Şikayetçiler adına açılan sendikal tazminata ilişkin davaların, ilk davaların açıldığı sırada davacı işçilerin hizmet akitleri devam etmekte olması, daha sonra 01.12.2003 de işçilerin topluca işten çıkarılmaları üzerine 03.03.2004 tarihinde açılmış bulunması ve birleştirme kararı verilmesi ile 2004/144 esas no ile görülen bu davanın ret sebebinin de ilk davalardan feragat edilmesi ile ilgisinin bulunmaması karşısında, bu yöne ilişkin şikayetin dosya içeriğine uygun düşmediği görülmüştür."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.09.2007 gün ve 2007/191 esas, 2007/264 karar sayılı kararı:**

"...Ancak, şikayetli avukatın, asıl borç miktarı 19.500 YTL olan bir icra takibinde müvekkilinin yazılı talimatını almaksızın 15.000 YTL sulh olmuş ve bu yönde borçlu ile bir sulh anlaşması imzalamıştır.

Avukatlık Yasası'nın 35/A maddesine göre, avukatların dava öncesinde veya dava sırasında uzlaşma sağlamaları mümkün bulunmakta ve hatta düzenlenecek uzlaşma tutanağı ilam hükmünde kabul edilmek suretiyle ihtilafların avukatlar arasında çözümlenmesi teşvik edilmekle birlikte, bu m.deki usulde, düzenlenecek uzlaşma tutanağının avukatlar ve müvekkilleri ile birlikte imza altına alınacağı düzenlenmektedir.

Şikayetli avukatın, komşusu olduğu için teminatı dahi kendisinin yatırdığını beyan ettiği şikayetçiyi, sulh belgesinin düzenlenmesi sırasında, borçlu asil ve

borçlu vekilinin de imzasını taşımasına karşın haberdar etmediği, öncesinde muvafakatini almadığı, sonrasında da bilgilendirmediği görülmektedir. Bir haktan vazgeçmeyi gerektiren işlemlerde yazılı izin alınması zorunludur. İcra masraf ve faizi ile birlikte 19.500 YTL çok aşmış olan alacağa karşılık borçlu ile 15.000 YTL sulh olunması, bu konuda yazılı izin alınmaması disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 10.01.2014 gün ve 2013/587 esas, 2014/7 karar sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından Bilirkişi S. K.'un ... 6. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2009/1041 Esas sayılı dosyasına sunulan 24.03.2011 günlü bilirkişi raporu ve ekinde sunduğu 8 adet fotoğrafta “bu işyeri kamera sistemi ile korunmaktadır” tabelası asılı olduğunun görülmediği,

...Şikâyetli avukat tarafından savunma delil olarak dosyaya sunulan 2 adet resimde büyük puntolarla kapı girişi ve odasına “bu işyeri kamera sistemi ile korunmaktadır” tabelası asılı olduğu, görülmektedir.

...Avukatlık Yasası Yönetmeliği'nin 16. maddesinde “Uzlaşma Müzakereleri” nasıl yapılacağı düzenlenmiş olup “Avukatlık Kanununun 35/A maddesine göre avukatlar, dava açılmadan veya dava açılmış olupta henüz duruşma başlamadan önce kendilerine intikal eden iş ve davalarda, tarafların kendi iradeleriyle istem sonucu elde edebilecekleri konulara inhisar etmek kaydıyla müvekkilleriyle karşı tarafa ve karşı taraf vekiline yönelttikleri uzlaşma teklifinin kabulü halinde uzlaşma müzakerelerini yönetirler.

Uzlaşma müzakereleri sırasında avukatlar, taraflara hukuki durumları hakkında bilgi verir, çözüm önerilerinde bulunur ve uzlaşmaları konusunda tarafları teşvik ederler.

Avukatlar, uzlaşma müzakereleri sırasında, uyuşmazlığın tarafları arasında yansız bir şekilde hareket etmeye ve taraflardan hiçbirinin etkisi altında kalmaksızın tarafları uzlaştırmaya özen gösterirler.

Uzlaşma önerisinde bulunan avukat, önerinin kabulü halinde, uzlaşma müzakerelerinin yapılacağı yeri ve zamanı karşı tarafa bildirir.

Uzlaşturma müzakereleri, aksi kararlaştırılmadıkça yalnızca uzlaşmazlığın taraflarının ve avukatlarının katılımıyla gerçekleştirilir.

Uzlaşma müzakereleri sırasında taraflarca veya avukatlarınca yapılan beyan ve ikrarlar, uzlaşmanın sağlanamaması halinde geçerli olmayıp, uzlaşma konusuyla ilgili olarak açılmış ve daha sonra açılacak davalarda taraflar aleyhine delil olarak kullanılamaz. Uzlaşma müzakereleri esnasında anlaşmazlık konusunda beyan edilen hususlar taraflarca ve avukatlarınca hiçbir şekilde açıklanamaz.” hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere uzlaşma amaçlı yapılacak görüşmeler de bildirilen hususlar müvekkil yararına da olsa hiçbir şekilde açıklanamaz, kayda alınamaz ve aleyhe kullanılamaz.

Bu görüşmelerin kamunun avukata duyduğu güven çerçevesinde yapıldığı asla unutulmamalıdır.”

XII. SIR SAKLAMA

Avukatlık Yasasının 36. maddesi, “Avukatların, kendilerine tevdi edilen veya gerek avukatlık görevi, gerekse, Türkiye Barolar Birliği ve barolar organlarındaki görevleri dolayısıyla öğrendikleri hususları açığa vurmaları yasaktır.

Avukatların birinci fıkrada yazılı hususlar hakkında tanıklık edebilmele-ri, iş sahibinin muvafakatini almış olmalarına bağlıdır. Ancak, bu halde dahi avukat tanıklıktan çekinebilir. (Değişik 02.05.2001, 46/24) Çekinme hakkının kullanılması hukuki ve cezai sorumluluk doğurmaz..

Yukarıdaki hükümler, Türkiye Barolar Birliği ve baroların memurları hakkında da uygulanır.”

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 37. maddesi, “Avukat meslek sırrı ile bağlıdır.

a- Tanıklıktan çekinmede bu ölçüyü esas tutar.

Avukat davasını almadığı kimselerin başvurması nedeniyle öğrendiği bilgileri de sır sayar.

Avukatlık sırrının tutulması süresizdir, meslekten ayrılmak bu yükümlülüğü kaldırmaz.

b- Avukat, yardımcılarının, stajyerlerinin ve çalıştırdığı kimselerin meslek sırrına aykırı davranışlarını engelleyecek tedbirleri alır.” hükümlerini amirdir.

Hemen hemen bütün ulusların barolarında yasa ve Meslek Kuralları’nda bulunan meslek sırrı, avukatlık mesleğinin olmazsa olmazıdır.

Bunlardan en derli toplusu, Avrupa Birliği Meslek Kuralları’nın 2.3.1 maddesidir.

“Avukatın görevi icabı, müvekkili tarafından başkasına anlatılmayacak şeyler avukata anlatılabilir veya mahremiyet taşıyan başka bilgiler avukatın eline ulaşabilir. Müvekkil sırlarının saklanacağından emin olamıyorsa, avukatına güven duymaz. Dolayısıyla, gizliliği gözetmek avukatın birincil temel hakkı ve görevidir.

Avukatların sır saklama yükümlülüğü müvekkilin olduğu kadar adaletin tecel- lisine de hizmet eder. Bu nedenle Devlet tarafından özellikle gözetilir.”

Sır saklama avukat için görev, devlet için ödev olarak tanımlanmıştır.

“Avukat, doğruluğuna, namuskarlığına, meslek vicdanına itimad edilerek kendisine tevdi olunan sırları saklamağa, meslek, ahlak ve kanun bakımından mecburdur. Sır kutsaldır. Hiçbir bahane ile, hiçbir zaman, hiçbir şekilde ihanet edilemez.” (Cresson)

“Müşteri, avukatına, hudutsuz ve sonsuz itimad beslemelidir, öyle ki, dertlerini söyler, uğradı haksızlıkları anlatır ve onan yardım beklerken, başka işlerde ve başkalarıyla konuştuğu zaman almayı düşündüğü ihtiyad tedbirlerini zihninden geçirmemelidir. Müşteri, hiç korkmadan, söylediklerinin başka kulaklara gideceğini düşünmeden kalbini avukatına açabilmeli, kendisini onun ilmine, vicdanına, melsek namusuna ve sadakatine kapıp koyvermelidir.” (F. Payen et Duweau)

“İş sahibi, meslek ahlakının böyle olduğuna, sırrının saklandığına ve hilafına hareket edenlerin cezaya çarptırıldığına emin olursa, adalet yardımcılarını ruhunu bütün çıplaklığı ile açar, işini anlatır ve suçlu velev ki uzun zaman sonraki için bile olsa, avukatın, ancak böylelikle müşterisinden olduğu gibi görünmesini, işini olduğu gibi anlatmasını isteyebilir.

Sır mesleğin sırrıdır. Mesleğin ruhudur. Avukat, bu sıfatla öğrendiği sırrı saklamağa mecburdur. Bu, amme intizamının yüklediği ve meslek vicdanının mühürlediği bir fermanıdır ki, hiç kimse bozamaz. Sır saklamak mesleğin din kitabında yazılmıştır, ezelden ebede kadar devam eder. Ne hoca, ne papaz, ne mahkeme, ondan bunu kimse alamaz.” (Av. Ali Haydar Özkent)

“Avukatın sır saklama yükümlülüğünün ihlali, mensubu bulunduğu meslek grubuna olan güvenin sarsılmasına sebep olur. Meslek mensupları için sır saklamak, yalnız ahlaki bir görev değil, aynı zamanda yasal bir zorunluluktur. Ve kesindir.” (Prof . Av. Faruk Erem)

“Bir avukat, yazıhanesinde, gizlice birisini öldürmeye niyet ettiğini müşterisinin öğrense bile bunu dile getirmeğe hakkı yoktur. Yalnız meslek ketumluğunu bozmağa kadar varmaksızın müşteriyi kandırabilir, teskin edebilir ve bir felaketin önüne geçmek için namuslu bir insanın yapabileceği her şeyi yapabilir ve yapmalıdır Eğer mutlak sırla bağlı olmasa idi, avukat itirafta bulunmazdı.” (Consultez Henri-Robert)

“Zaman zaman meslek sırrını avukattan esirgemek çabalarına rastlanmış, fakat başarısızdır. Eğer meslek sırrı kaldırılrsa, belki birkaç suçun faili öğrenilebilir, fakat binlerce suçun önlenmesine sebebiyet verilmiş olacaktır.” (Molierac)

Bu açıklamalar da göstermektedir ki, sırrın açıklanacağından korkmadan hastanın hekime, müvekkilin avukata başvurmasında kamunun yararı vardır. Meslek sırrının avukatın “doğruyu öğrenmek hakkı”nı kolaylaştırmak gibi bir mesnedi de

vardır. Adaletin üç ayağından biri ve kamu hizmeti olan avukatlık mesleği “meslek sırrı”na bağlılık kabul edilmezse, avukat kendisinden bekleneni de başaramaz.

Meslek sırrını açıklamamak Avukatlık Yasası ve Meslek Kuralları ile teminat altına alındığı gibi, CMK 46/1 maddesi, “Avukatlar veya stajyerleri veya yardımcıların, bu görevleri dolayısıyla veya yüklendiği yargı görevi sebebiyle öğrendikleri bilgiler” hakkında tanıklıktan çekinme hakları olduğunu bildirmekte, avukatın tanıklığa zorlanamayacağını emredici hüküm olarak bildirmektedir.

Kaldı ki; avukat müvekkilinin veya ilgisinin muvafakati olmaksızın meslek sırrını açıklayamaz. Açıklarsa TCK 258/1 maddesi uyarınca mahkumiyetini gerektirir.

Avukatlık Yasası 58/1. maddesi, “Avukat yazıhaneleri ve konutları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet Savcısı denetiminde ve Baro Temsilcisinin katılımı ile aranabilir. Ağır ceza gerektiren suç üstü halleri dışında avukatın üzeri aranamaz”, hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere avukat yazıhane ve konutları ancak mahkeme kararı ile aranacaktır. Karar da aramanın konusu hiçbir kuşkuya yer vermeyecek surette açık ve anlaşılabilir olmalıdır. Cumhuriyet Savcısı mutlak olacak ve arama onun denetiminde yapılacaktır. Baro temsilcisinin de bulunması zorunludur.

Maddenin amacı avukatın sır saklama yükümlülüğü ile yakından ilgilidir. Madde sır saklama yükümlülüğünün bir teminatıdır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Niemetz ve Elçi kararlarında güvenlik güçlerinin neyi bulmak istediğini bildirmeksizin, olası kanıtları ele geçirmek amacıyla rastgele yaptıkları aramayı sözleşmenin 8. maddesine aykırı bulmuş, aramanın ancak belli konularda, yargı denetiminde ve baro temsilcisinin katılımı ile yapılması gerektiğini açıkça bildirmiştir. Bu nedenle meslektaşlarımızın olası aramalarda duyarlı ve dikkatli olmalarında kendi çıkarları yanında, kamu yararının olduğu da unutulmamalıdır.

Niemetz/Almanya 1992 kararında, “...Resmi makamların müdahalesi demokratik toplum kurallarına aykırı olamaz. Bu bağlamda meslek sırrına saldırı ölçüsüne varan avukat bürosu aranması savunma görevinin yerine getirilmesi ve 6. maddede öngörülen haklara etki edebilir. Bu tür müdahale avukatların meslek onurunu, müvekkilleri ve kamuoyu önündeki durumunu olumsuz etkiler...” sözleri ile aramanın belli koşullarla yapılmamasının AİHS 6. maddede öngörülen “Adil Yargılanma hakkı”nı etkileyebileceğini açıkça dile getirmiştir.

AİHS 6. madde yurttaşlar için bir hak, tam olarak uygulanmasını temin Yargıçlar için de yükümlülüktür. Onun için Yargıçlarımız arama kararlarında ciddi ve sorumlu davranmalı, “makul şüphe” varsa arama kararı vermeli ve mutlak surette arama konusunu somutlaştırmalıdır.

Öğretide ücret davası açacak avukatın zorunluluk halinde zorunluluk ile oranlı olarak sırrını açıklayabileceği yönünde görüşler var ise de;

Bizim de inancımız üstad Prof. Av. Faruk Erem gibi, avukat parayı meslek onuruna tercih etmemelidir. Sırlarını açıklamamalıdır. Yasak kesindir. Avukat, meslek etik değerlerine uymaya ettiği yemini unutmamalı, paraya esir olmamalıdır. Para el kiridir sonunda gider, ama giden meslek onuru bir daha gelmez.

Tek istisna, avukatın bizzat kendisinin ciddi ceza veya disiplin kovuşturması tehdidi ile karşı karşıya olmasıdır.

Meslektaşlarımızın en çok sorduğu sorulardan biri, bürolarında karşı yanla davanın esası ile ilgili yaptığı görüşmeler hakkında aynı dosyada görüşme hakkında tanıklık yapıp yapamayacaklarıdır.

“Tanıklıktan çekinmek hakkının nedenleri arasında “Meslek vakarı”nı korumak isteği de yer alır. Eğer avukat müvekkili lehine tanıklık ederse belki şüphe ile karşılanabilir. Aleyhine tanıklık ederse bu herhalde dürüst bir davranış değildir. Tanıklıktan çekinme hakkının kullanıp kullanmamak kararı verilirken meslek vakarı başta tutulmalıdır.” (Payen Duveau)

Üstad ne kadar haklı.⁶⁹

1- Avukatların kendilerine tevdi edilen avukatlık görevi dolayısıyla öğrendikleri hususları açığa vurmaları yasak, tanıklık edebilmeleri iş sahibinin muvafakatine bağlıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.04.2002 gün 2001/ 305 esas, 2002/116 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetçilerin vekilleri olan şikayetli avukata bir taşınmazın satışı için yetki verdikleri, satıştan sonra çıkan uyuşmazlık nedeniyle satın alan kişi aleyhine ... Asliye Hukuk Mahkemesi’nde dava açtıkları, bu davada şikayetlinin müvekkillerinden izin almadan davalı taraf için tanıklık yaptığı dosyadaki bilgi, belge ve taraf beyanlarından anlaşılmıştır.

Şikayetli avukat, kimsenin lehine veya aleyhine tanıklık yapmadığını, düzenlediği protokolün sıhhati konusunda bilgi verdiğini, davranışının Avukatlık Yasası ile ilgisinin bulunmadığını savunmuş ise de, ifadesinin tetkikinde protokol altındaki imza dışında davanın ayrıntıları ile ilgili geniş açıklamalarda bulunduğu görülmüştür..

Avukatlık Yasası’nın 36. maddesi gereğince, avukatların kendilerine tevdi edi-

⁶⁹ Bkz. s. 470’deki Av. Yasası m.58 ile ilgili açıklamalar.

len avukatlık görevi dolayısıyla öğrendikleri hususları açığa vurmaları yasak olup, bu hususlarda tanıklık edebilmeleri de iş sahibinin muvafakatine bağlıdır. Ancak, avukat bu halde dahi tanıklık etmekten çekinebilir. Ayrıca, Meslek Kuralları'nın 37. maddesine göre de avukat meslek sırrı ile bağlıdır.

..., Yasanın ve Meslek Kuralları'nın yasakladığı eylem “disiplin suçu” oluşturduğundan,isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

2. Sır saklama yükümlülüğü meslek mensupları için yalnız ahlaki bir görev değil, yasal bir zorunluluktur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.05.2002 gün ve 2002/66 esas, 2002/159 karar sayılı kararı:**

“... 7. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1997/256 esas, sayılı dosyasıyla görülen ön alım davasında, tanık sıfatıyla dinlenen şikayetlinin müvekkili ...'ün zarar görmemesi ve şikayetçinin haksız kazanç sağlamasının önlenmesi amacıyla, mesleğinden dolayı öğrendiği bilgileri açıkladığı anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası'nın 36. maddesi gereğince açıklanması yasak olan sırrın “açıklaması toplum için müvekkilin kişisel veya maddi menfaatlerini zarara uğratabilecek olan veya uğratmayacak olsa bile özenle üçüncü şahıslardan gizlemeye çalışılan konular” olarak tanımlanması gerekmektedir. Avukatlık meslek sırrı, avukatın mesleğini icra ederken edindiği herkesçe bilinmeyen yaşam alanları ile ilgili bilgileri de içerir.

Sır saklama yükümlülüğü, müvekkilin avukata güven duymasını, bu suretle davası veya yaşam alanı ile ilgili bilgileri avukata çekinmeksizin anlatmasını mümkün kılar. Avukatlık meslek sırrı, sır sahibini korumanın ötesinde, hukuk sisteminin vazgeçilmez unsuru olan serbest avukatlık kurumunu ve dolayısıyla hukuk devletine özgü hukuk sistemini de korumaktadır.

Avukatın sır saklama yükümlülüğünün ihlali, mensubu bulunduğu meslek grubuna olan güvenin sarsılmasına sebep olur. Meslek mensupları için sır saklamak, yalnız ahlaki bir görev değil, aynı zamanda yasal bir zorunluluktur. Bu nedenle Avukatlık Yasası'nın 36. maddesinde “Avukatların, kendilerine tevdi edilen veya avukatlık görevi dolayısıyla öğrendikleri hususu açığa vurmaları” yasaklanmıştır.

Şikayetli “söz konusu beyanlarını ceza hukukuna dayanan yaptırım ve meslek hukukuna özgü disiplin cezası tehdidi altında vermiş olması nedeniyle meslek sırrı ile bağlılıktan kurtulmuş olduğunu savunmaktadır. Oysa CMUK'nın 48. maddesinde salt bu nedenle, Avukata “tanıklıktan çekinme hakkı” tanınmış, TCK'nun 198. maddesinde de sırrın “... meşru sebebe müstenit olmaksızın ifşası” suç sayılmıştır. Burada meşru sebep deyimi “haklı sebep” anlamındadır. Her sebebi hak-

lı bulmak, avukatlık sırrını ortadan kaldırmak olur. Bunun içindir ki TCK'nun 49/3. maddesinde “zaruret haline girebilecek konularda” sebep meşru olarak kabul edilmiştir. Bu da avukatın bizzat kendisinin ceza veya disiplin tahkikatına maruz kalması halleridir.

Meşru sebep terimi ile kanun koyucunun maksadı, hiç şüphesiz sır sahibinin menfaatine üstün olan, ona tercihi icap eden ve kanunen himaye edilmiş bulunan menfaatlerdir.

Oysa olayda şikayetli herhangi bir ceza veya disiplin tehdidi altında olmaksızın tanıklıktan çekinme hakkı olduğu halde, müvekkillerinden biri yararına meslek sırrını açıklamak suretiyle diğer müvekkili zararına beyanda bulunduğundan, bu yoldaki savunması kabul edilemez.”

3. Vekaletten çekilme nedenleri, dava sırasında edinilen bilgiler haricinde mahkemeye bildirmelidir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.10.2005 gün ve 2005/253 esas, 2005/344 karar sayılı kararı:

“... Şikayetli avukatın ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2003/593 esas sayılı kamu davasına verdiği 08.12.2003 tarihli dilekçesinde “Vekili olduğunu şikayetçinin ülkesine döndükten sonra davasından daha fazla maddi kazanç elde etmek amacı ile Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine propaganda çalışmalarına devam ettiği, bu durumun rahatsızlık yarattığı, şikayetçinin geçtiğimiz yıllarda da Türkiye'den 1f götürdüğü ve sabika kaydının bulunduğunu öğrendiğini ve bu nedenlerle sanığın savunmasından çekildiğini” gibi ifadelerle yer verilmiş ve bu dilekçe yargılaması süren davada, mahkemeye sunulmuştur.

Şikayetli avukatın yargılaması süren davada, vekilliğini yaptığı şahıs aleyhinde “daha önce Türkiye'den tarihi eser götürdüğü ve bu sebeple sabikasının olduğu” şeklindeki müvekkilinden edindiği bilgileri mahkemeye bildirmesi, mahkemenin şikayetçinin aleyhine ceza tayinine etkili olabilecek ve avukata duyulan güveni sarsacak nitelikte bir açıklamadır.

Şikayetlinin vekaletten çekilme nedenlerini, dava sırasında edindiği bilgiler haricinde, avukatlık mesleğine duyulan güvenin sarsılmayacağı şekilde mahkemeye bildirmesi gerekirdi.

Şikayetli avukatın şikayetçinin tahliyesinden sonra şikayetçiden yazılı olarak ücret talebinde bulunduğu dosya içeriğinden anlaşılmış olduğundan şikayetçinin Türkiye Cumhuriyeti aleyhine propaganda yaptığı için vekaletinden çekildiğine ilişkin şikayetli avukatın savunmasına bu nedenle de itibar edilmemiştir.”

4. Meslek sırrı avukatlık mesleğinin olmazsa olmazdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 04.04.2014 gün ve 2014/11 esas, 2014/223 karar sayılı kararı;

"... Hemen hemen bütün ulusların barolarında yasa ve Meslek Kuralları'nda bulunan meslek sırrı, avukatlık mesleğinin olmazsa olmazdır.

Bunlardan en derli toplusu, Avrupa Birliği Meslek Kuralları'nın 2.3.1 maddesidir.

"Avukatın görevi icabı, müvekkili tarafından başkasına anlatılamayacak şeyler avukata anlatılabilir veya mahremiyet taşıyan başka bilgiler avukatın eline ulaşabilir. Müvekkil sırlarının saklanacağından emin olamıyorsa, avukatına güven duymaz. Dolayısıyla, gizliliği gözetmek avukatın birincil temel hakkı ve görevidir.

Avukatların sır saklama yükümlülüğü müvekkilin olduğu kadar adaletin tecel-lisine de hizmet eder. Bu nedenle Devlet tarafından özellikle gözetilir."

Sır saklama avukat için görev, devlet için ödev olarak tanımlanmıştır.

Sır saklama yükümlülüğü, müvekkilin avukata güven duymasını, bu suretle davası veya yaşam alanı ile ilgili bilgileri avukata çekinmeksizin anlatmasını mümkün kılar. Avukatlık meslek sırrı, sır sahibini korumanın ötesinde, hukuk sisteminin vazgeçilmez unsuru olan serbest avukatlık kurumunu ve dolayısıyla hukuk devletine özgü hukuk sistemini de korumaktadır.

Avukatın sır saklama yükümlülüğünün ihlali, mensubu bulunduğu meslek grubuna olan güvenin sarsılmasına sebep olur. Meslek mensupları için sır saklamak, yalnız ahlaki bir görev değil, aynı zamanda yasal bir zorunluluktur. Bu nedenle Avukatlık Yasası'nın 36. maddesinde "Avukatların, kendilerine tevdi edilen veya avukatlık görevi dolayısıyla öğrendikleri hususu açığa vurmaları" yasaklanmıştır.

Şikâyetlinin Avukat A. B.'ün Şikâyetçinin yeni vekili olarak atanması nedeniyle on yıl birlikte çalıştıkları Şikâyetçiye ait sır olarak nitelenebilecek hususları ana işletme olan ... Genel Müdürlüğü'ne yazdığı mektupla açıkladığı ve bu açıklamanın kendisi tarafından dahi üçüncü şahıslar tarafından öğrenilmesi halinde sıkıntı yaratacağının bildirilmiş olması karşısında meslek sırrına sahip çıkmadığı, güven ilkesine aykırı davrandığı açıktır."

5. Bir başka kişinin suçu üstlendiği bilindiği halde sır nedeniyle açıklanmadığı savunması kabul edilemez.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.09.2015 gün ve 2015/514 esas, 2015/760 karar sayılı kararı;

"... İncelenen dosya kapsamından; ... 12. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 16.12.2014

gün ve 2013/332 Esas, 2014/362 Karar sayılı kararı ile şikâyetli avukatın TCK'nın 257/1, 62 maddeleri kapsamında neticeten 5 Ay Hapis Cezası ile cezalandırılmasına, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği, kararın itirazın reddi üzerine 03.02.2015 tarihinde kesinleştiği,

Mahkeme kararında “Sanık avukatın müvekkili olan kişinin gerçek kimliğini bildiği halde görevlilere bildirmedeği, sanık avukatın eyleminin Avukatlık Kanunu'nun 36. maddesindeki sır saklama mükellefiyeti kapsamında değerlendirilemeyeceği” gerekçesine dayanıldığı,

...Şikâyetli avukatında kabulü ile sanığın gerçek sanık olmadığını bile bile ifade tutanaklarını imzaladığı, dosya kapsamı ile tartışmasıdır. Bu hususa göz yumması meslek sırrı kavramı ile savunulamaz.”

XIII. İŞİN REDDEDİLDİĞİNİN BİLDİRİLMESİ

Avukatlık Yasasının 37. maddesi, “**Avukat kendisine teklif edilen işi sebep göstermeden reddedebilir. Reddin, iş sahibine gecikmeden bildirilmesi zorunludur.**

İşi iki avukat tarafından reddolunan kimse, kendisine avukat tayinini baro başkanından isteyebilir.

Tayin olunan avukat, baro başkanı tarafından belirtilen ücret karşılığında işi takip etmek zorundadır.” hükmünü amirdir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 38. maddesi, “**Avukat kendine teklif edilen işi gerekçe göstermeksizin ret edebilir. Takdirine esas olan nedenleri açıklamak zorunda değildir.**

Avukat zamanın ve yeteneklerinin erişemediği bir işi kabul etmez.

Avukat davayı almaktan veya kovuşturmadan çekinme hakkını müvekkiline zarar vermeyecek biçimde kullanmağa mecburdur.” hükümlerini amirdir.

Anayasa Mahkemesi 07.03.1962 gün ve 286/53 sayılı kararında, “Adalet gereklerine uymak zorunda olan ve kendisine teklif edilen işi hiçbir sebep göstermeksizin reddetmek, aldığı işi ise, haksızlığını anlayınca bırakmak yetkisine sahip bulunan avukatın davanın takibinde objektif bir görüşle hakkın yerine getirilmesine yardımcı olmasında kamu yararı vardır.” görüşü ile, avukatın teklif edilen işi reddetme hakkının anayasal bir hak olduğunu bildirmiştir. Kamu yararı yanında, avukatlık meslek onuruna olan katkısı da asla unutulmamalıdır.

Ancak, vekaletnameyi kabul eden avukat, hangi nedenle olursa olsun işi yapmayacaksa, reddettiğini gecikmeden iş sahibine bildirmek zorundadır.

Savunma hakkının anayasal boyutu, vazgeçilmez ve devredilmez bir hak oluşu,

yasa koyucu tarafından göz ardı edilmemiş 2 ve 3. fıkralar zorunlu olarak konulmuştur. Bu hallerde ücretin avukatlık asgari ücret tarifesinden az olmaması gerekir. Bazı olaylar yargıdan önce toplum vicdanında yargılanmakta ve fail ile birlikte savunman da kınanmaktadır. Bu durum yörede avukatlık yapanları işi almaktan çekinmeye zorlamaktadır. Bu bir gerçektir. Bu denli sıkıntılı bir işle görevlendirilen ve yasal zorunluluk nedeniyle davaya girmek durumunda bulunan avukatın ücreti, işin güçlüğü ve yıpratıcılığı göz önünde bulundurularak belirlenmelidir. Kişi, Baro başkanının takdir edeceği ücreti ödemek zorundadır. Maddenin uygulanması da hemen hemen yok gibidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.03.2002 gün ve 2001/269 esas, 2002/80 karar sayılı kararı:**

“... Ceza Mahkemesi kararında şikayetli avukata vekalet verildiği, ancak bunun dışında dava masrafları ile ücreti vekalet ve diğer evrakın getirildiğine ilişkin bilgiye ulaşamadığı belirtilmiştir.

Bu durumda, şikayetliye vekaletname verildiği, gerek şikayetlinin beyanı, gerekse ceza mahkemesi kararının içeriği ile sabit bulunmaktadır.

Vekaletnameyi alan avukat, hangi nedenle olursa olsun işi reddettiğini gecikmeden iş sahibine bildirmek zorunda olduğu halde, bu konudaki yükümlülüğünü yerine getirmediği için, Avukatlık Yasası'nın 37/1 maddesine göre kusurlu görülmüştür.”⁷⁰

XIV. İŞİN REDDİ ZORUNLULUĞU

Avukatlık Yasasının 38. maddesinde düzenlenmiştir. “Avukatın bağımsızlığı” kuralı gereği sebep göstermeksizin işi ret hakkını verdiği gibi, yasanın öngördüğü hallerde işin reddi zorunluluğu da, kamunun avukatlık mesleğine olan güvenini sağlamaya, mesleğin itibarını sarsmamaya, bağımsızlığını korumaya yönelik yükümlülüklerdir.

Yasa ve Meslek Kuralları avukatın kendisine yapılan iş teklifini reddetmesini, avukatlık ilişkisinin doğmamasını öngörmekte, aksine davranışı hem disiplin ve hem de Avukatlık Yasası'nın 62. maddesi göndermesi ile 5237 sayılı TCY'nın 257. madde kapsamında suç saymakta, mahkumiyet kararları da verilmektedir.

Bu yükümlülüklerin ortak paydası, avukata duyulması gereken toplumsal güveninin sarsılmaması ve toplumdaki adalet duygusunun zedelenmemesidir. Aynı zamanda bu yükümlülükler kamu düzeni ile doğrudan ilgili olduğundan Mahkemece re'sen gözünde bulundurulmalıdır.

⁷⁰ Bkz. s. 638'deki 2009/84 E. 2009/206 K. sayılı karar

Yasanın 38. maddesinde avukatın işi retle zorunlu olduğu haller 5 fıkrada fazla yoruma yermeyecek surette belirlenmiştir. Bu nedenle madde fıkraları ile ilgili karar örnekleri ayrı ayrı sunulacaktır.

A. Avukatlık Yasasının 38/a maddesi, “Kendisine yapılan teklifi yolsuz veya haksız görür yahut sonradan yolsuz ve haksız olduğu kanısına varırsa” teklifi reddetmek zorundadır.

Vekalet teklifine konu teşkil eden hususun elde edilmesine ilişkin dava açmanın sonuç vermeyeceğinin belli olmasına karşın dava açmak madde kapsamında olduğu gibi, iş sahibinin özde haklı olmadığı, istemin haksız, danışıklı olduğunun öğrenilmesi halinde avukat işi retle yükümlüdür.

Avukat, meslek adamı olarak müvekkilinin her istediğini dava etmek suretiyle yerine getiren ve onun doyumsuz çıkar ve isteklerine alet olan hukuk adamı olamaz. Hukuken korunmaya değer olmaksızın dava açılmaz. Dava yoluyla hasım taciz edilemez.

Avukat, talebin hukuka aykırılığına müvekkilinin dikkatini çekmelidir; ama uyarısına rağmen müvekkil dava açmakta diretiyorsa iş teklifini reddetmelidir. Avukat, daha baştan olmayacak işlere olur dememelidir. Avukatlık Yasası'nın 1, 2, 34, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 2, 3 ve 4. maddeleri de bunu gerektirir.

Avukat bir hukuk adamıdır, ayrıca yargı erkinin kurucu ögesidir. Yaptığı hizmet kamu hizmetidir. Meslek adamı olarak avukat hukukun üstünlüğüne içtenlikle inanmalı, tetikçi olmamalıdır. Yasaya aykırı davranışının ilerde kendisine ve büyük ölçüde mesleğin itibarına zarar vereceğini asla unutmamalıdır.

Avukat yürürlükteki kurallara ve uygulamaya yön veren yargı kararlarına ve bilimsel uygulamalara açıkça aykırı olan işi üstlenmemeli, iş sahibini uyarmalı, uyarısı sonuç vermiyorsa reddetmelidir.

Teklifin sonradan yolsuz veya haksız olduğunun anlaşılması halinde avukat işi reddetmiş ise aldığı ücreti iade zorunda değildir ve hatta bakiye ücrete de hak kazanır.

İşte burada görüşme tutatanağın önemi meydana çıkacaktır. Bir görüşme tutanağı yok ise teklifin haksızlığı nasıl savunulacaktır. Avukat görüşme tutanağını alışkanlık haline getirirse olası olumsuzlukları da önüne geçmiş, haklı iken haksız duruma düşmemiş olur.

1. Haciz ihbarnamesi taciz amacıyla gönderilmemelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.0.1.2001 gün ve 2000/180 esas, 2001/9 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetçi avukatın ... Pazarlama AŞ adına yaptığı icra takibi sonunda ... Bank

... Şubesi'ne üçüncü şahıs haciz ihbarnameleri gönderdiği, süresinde itiraz edilmediği ve dava da açılmadığı için Bankadan haciz konusu meblağı tahsil ettiği, bunun üzerine bir tepki olarak ... Bank'ın çeşitli şubelerinden yapılan icra takiplerinde şikayetçi avukata ve ... Pazarlama AŞ'ye İcra İflas Kanunu'nun 89/1 maddesine göre çok sayıda haciz ihbarnamelerinin tebliğ ettirilerek tacizde bulunulduğu, bunların tümüne sürelerinde itiraz edilmesi zorunluluğunun yaratıldığı, haciz ihbarnamelerinden on adedinin şikayetli avukatın adı geçen bankanın vekili sıfatıyla ... İcra dairelerinde yapılan takipler dolayısıyla ve onun talebiyle gönderildiği; dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Şikayetçi avukatın ... Pazarlama AŞ ile birlikte konu ile ilgili olarak ... Bank AŞ aleyhine ... 9. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1999/482 esas sayılı dosyası ile açtığı manevi tazminat davasında, davalı Banka tarafından yurt çapında çeşitli borçluları aleyhine yapılan takiplerde avukata ve müvekkili şirkete 154 adet haciz ihbarnamesi gönderildiği saptanmış ve davalının "iyi niyet kuralları dışına çıkarak, yasal olarak kullanmakla yükümlü olduğu hakkını kötüye kullandığı; davacıları ızzar kastı ile yaptığı bu eylemin haksız fiil olduğu" gerekçesi ile manevi tazminata hükmedilmiştir.

Şikayetli avukat savunmasında ve itiraz dilekçesinde müvekkili Banka'dan aldığı talimat uyarınca yaptığı işlemlerin yasal olduğunu ileri sürmekte ise de, sözü edilen mahkeme kararında "iyi niyet kuralları dışına çıkarak ızzar kastı ile hareket ettiği" kabul edilen Bankanın bu yoldaki talimatına uygun davrandığı için kusurlu görülmüştür.

Şikayetçi avukata ve müvekkiline haciz ihbarnamelerinin maksatlı olarak ve taciz amacıyla gönderildiği açıktır. Avukatın, talimat olsa bile, müvekkilinin böyle bir amaca yönelik isteğinin gerçekleşmesine aracı ve yardımcı olmaması gerekir."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.04.2003 gün ve 2002/354 esas, 2003/98 karar sayılı kararı:**

"... Şikayetli avukat, takip ettiği icra dosyalarındaki borçluların, meslektaşları olan şikayetçi avukatta bir alacakları bulunmadığını bilmesine rağmen, şikayetçinin şahsına birçok haciz ihbarnamesi göndererek onu tedirgin etmiş, risk altına sokmuş ve masraf yapmaya zorlamıştır.

Şikayetli avukat, vekil edeni bankadan yazılı talimat aldığını ve talimat gereğini yerine getirdiğini iddia etmiş, Baro Disiplin Kurulu bu savunmayı kabul ederek şikayetli hakkında disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar vermiş ise de;

Aynı konu hakkında şikayetçi tarafından açılan tazminat davasında Mahkeme "haciz ihbarnamelerinin tebliği yasaca tanınan hakkın kötüye kullanılması" olduğundan davanın kabulüne karar vermiş ve Yargıtay ... Hukuk Dairesi 2001/295 esas, 2001/477 karar sayılı ilamı ile yerel mahkeme hükmünü onamıştır.

Şikayetli avukatın, yasaca tanınan hakkı kötüye kullanarak, şikayetçi ve müvekkili şirkete, alacak olmadığını bilmesine rağmen, icra dosyalarından haciz ihbarnameleri tebliğ ettirmesinden ibaret eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

2. Avukat işin haksız ve yolsuz olduğu biliyor veya bilmesi gerekiyorsa, işi retle yükümlüdür.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 26.11.2003 gün ve 2003/308 esas, 2003/425 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli, müvekkil tarafından talep ve masrafları ödendiği takdirde mesleki olarak herhangi bir takip yoluna başvurulmasının engellenemeyeceğini, kaldı ki takiplerde itiraz yollarının belirtildiğini, varsa bir zarar müvekkil aleyhine tazminat davası açılabilceğini savunmuştur.

...O halde, ... 3. İcra Müdürlüğü’nün 2000/1888 esasında kayıtlı ilamsız icra takibinin ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 12.12.2001 tarih ve 2000/1739 esas 2001/1824 karar sayılı kararı ile iptal edilmesine ve kararın 16.04.2002 tarihinde kesinleştiğinin bilinmesine karşın, müvekkil tarafından yeniden yapılan iş teklifinin haksız olduğunun açık olmasına ve bu nedenle işi ret zorunluluğuna rağmen yeniden takip yapılması, avukatlık mesleğinin kamusal yönü ile bağdaşmadığı gibi, mesleğe olan güveni de sarsar. Kaldı ki şikayetli, şikayetçilerin ikametgahlarının ...’da olduğu ve ilk takip ... 3. İcra Müdürlüğü’nde açıldığı halde, sonraki takipleri ... 1. İcra Müdürlüğü’nün 2002/777 ve 1211 esas sayılı dosyalarında açmış, bu suretle de şikayetçileri bir başka yargı çevresinde yasal yoldan taciz iradesini açıkça belli etmiştir.

Avukat müvekkilden talep gelse ve masraflar karşılanırsa dahi, eğer işin haksız ve yolsuz olduğunu biliyor veya bilmesi gerekiyorsa işi ret zorunluluğunda olduğu gibi, anlaşmazlıkların çözümlenmesini ve hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını adalet ve hakkaniyete uygun olarak gerçekleştirmekle de yükümlüdür.

Avukat para karşılığı müvekkilin her isteğini sınırsız biçimde yerine getirmekle yükümlü olmayıp, hukuk konusundaki bilgi ve deneyimini yasalar ve adalet yararına kullanma ödeviyle bağlı bulunmaktadır. Yasal olanaklar hiçbir biçimde başkalarını ızzar amacıyla kullanılmamalıdır.”

3. Kamusal nitelikli davalar doğru mahkeme ve doğru zamanda davayı açmayı ve takibini gerektirdiği gibi, görmesi istenen iş yasa ve yerleşik Yargıtay içtihatlarına göre redde mahkum ise avukat işi ret zorundadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 14.04.2004 gün ve 2004/98 esas, 2004/191 karar sayılı kararı:**

“...İcra İflas Yasası’nın 134/2. maddesi uyarınca ihalenin feshi davası ihale ta-

rihinden itibaren yedi gün içinde İcra Tetkik Merciiine ilgilileri tarafından dava edilmek zorunda olup, 134/5 maddedeki koşulların gerçekleşmesi halinde de ıttıla tarihinden itibaren yedi gün ve her halde ilanenin yapıldığı tarihten itibaren bir sene içinde dava açılması gereklidir. Bu süreler kamu düzenine yönelik hak düşürücü sürelerdir.

Bu durumda avukat, ihale dosyası ve getirilen delillerin tetkikinde İY M. 134/5'teki koşulların bulunmaması halinde işi ret zorunda olduğu gibi (Avukatlık Yasası M. 38/a), dava koşulları bulunması halinde de ıttıladan itibaren yedi gün ve her halde bir senelik hak düşürücü süre içinde yetkili İcra Tetkik Mercii Mahkemesinde dava etmek yükümlülüğü altındadır. (Avukatlık Yasası M. 34)

İhalenin 26.08.1999 tarihinde yapılmış olması sebebiyle vekaletnamenin tanzım tarihi olan 23.06.2000 tarihinde bir senelik hak düşürücü süre dolmadığı gibi, masrafın Eylül 2000 de verildiği savunmasına 02.08.2000 tarih ve katip ... imzalı makbuz karşısında itibar olanağı yoktur.

Kamunun avukatlık mesleğine duyduğu güven, özellikle kamusal nitelikli davalarda doğru mahkeme ve doğru zamanda davayı açmayı ve takibini gerektirdiği gibi, görmesi istenen iş yasa ve yerleşik Yargıtay içtihatlarına göre redde mahkum ise avukat işi ret zorundadır.”

4. Avukat, takibinde hukuki yarar görmediği iş teklifi konusunda iş sahibini uyarmak, ısrarlı ise ret zorundadır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.09.2005 gün ve 2005/185 esas, 2005/280 karar sayılı kararı:

“.. İncelenen dosya içeriğinden, ... Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2000/195 esasında kayıtlı “menfi tespit davası”nın taraflarca takip edilmediği için işlem den kaldırıldığı , davanın üç ay içinde yenilenmemesi sebebiyle açılmamış sayılmasına mahkemenin 06.09.2002 tarih ve 2002/675 karar sayısı ile karar verildiği anlaşılmıştır.

Avukat, takibinde hukuki yarar görmediği iş veya iş teklifi konusunda, iş sahibini uyarmak ve hatta teklifi ret etmek zorunda olduğu gibi, bir haktan vazgeçme anlamında ki eylem ve işlemlerinde mutlak surette, vekil edeninden yazılı belge almak zorundadır.

...Avukat takip ettiği davada, görevini savsaklayarak, ya da görevini kötüye kullanarak, vekil edeninin zararına sebebiyet veremez.”

5. Öncesinde bilmese dahi görmekte olduğu iş yolsuz veya haksız, mesleki dayanışma ve düzen gereklerine aykırı ise, işi reddetmek zorundadır. Avukatlar muvazaalı işlere alet ve aracı olamazlar.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 10.02.2005 gün ve 2005/401 Esas 2006/42 karar sayılı kararı:**

“... 5. İcra Mahkemesi'nin 2004/260 esas sayılı dosyası ile takibe itiraz ettiği, mahkemenin 2004/212 sayılı kararı ile, “...İlamlı takiplerde icra emrinin ilamda yazılı vekile tebliğ edilmesi gerektiği, ilamda yazılı vekile tebligat yapılamadığından, davadan fotokopi almanın tebliğ yerine geçmeyeceğinden bahisle icra emrinin asile tebliğ tarihi olan 22.01.2003 olduğuna...” karar verildiği ve kararın Yargıtay'ca onandığı göz önünde bulundurulduğunda, tazminat alacağına tahsilini geciktirmek, 1. sıraya geçmek suretiyle tahsilatı imkansız kılmak çabası içinde bulunduğu tartışmasıdır.

Şikayetliler tarafından da kabul edildiği üzere, küçük bir yerleşim yeri olan ...'nda uzun müddet devam eden vekil müvekkil ilişkisi nedeniyle, kazada kolunu kaybeden, mağduru da bir avukat olan şikayetçinin ...'da 1995 den beri devam eden hukuk ve yaşam mücadelesini bilmemeleri olanaksızdır.

Avukat, öncesinde bilmese dahi görmekte olduğu iş, yolsuz veya haksız, mesleki dayanışma ve düzen gereklerine aykırı ise, işi reddetmek zorundadır. Avukatlar muvazaalı işlere alet ve aracı olamazlar. Avukat, görevinin kutsallığına yakışır bir şekilde doğru ve özenli çalışmak, kamunun inancını ve güvenini sarsmamak zorundadır.”

6. Müvekkilin talimatı olsa da, avukatın haksız teklifi ret ve ikinci icra takibini açmaması gerekir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.12.2006 gün ve 2006/366 esas, 2006/442 karar sayılı kararı:**

“... Dosya kapsamından, ... 2. İcra Müdürlüğü'nün 2004/ 950 esastaki takibin kesinleşmemesi sebebiyle ayrı belgelerle de olsa bir başka adrese tebligat çıkartıldığı ve usulü işlemlerin gıyapta tamamlanması suretiyle haciz yapıldığı tartışmasıdır.

Müvekkilin talimatı olsa dahi, avukatın haksız teklifi ret ve ikinci icra takibini açmaması kamunun avukatlık mesleğine olan güveni ve doğruluk ilkesinin gereğidir.

Kaldı ki, avukatın bağımsızlığı ilkesi gereği, avukat müvekkilinin her dediğini yapmak zorunda da değildir.”

7. Tutuklu müvekkilin, çıkar sağlamaya yönelik tehdit mektubunu ceza ve tutukevi denetiminden geçirilmeden ilgililerine ulaştırması teklifi.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.02.2007 gün ve 2006/442 esas, 2007/54 karar sayılı kararı:**

“... Komutanlığı Askeri Savcılığı; ... Baro Başkanlığına gönderdiği 25.11.2004 tarihli yazı ile Kd. Alb. ..., Kd. Bş. Çvş. ... ve sivil işçi ... haklarında ihtilâsen zimmet suçundan yürütülen hazırlık soruşturmasında ...'nın tutuklandığını, Av. ...'u vekil tayin ettiğini, sanıklardan ...'ın 28.09.2004 tarihinde ... tarafından yazılmış bir mektup sunduğunu, mektup hakkında ifadesine başvuru ...'nın ise, bu mektubu avukatının istemi üzerine yazdığını bildirdiğini, avukatın daha sonra vekillik görevinden istifa ettiğini bildirerek, Avukatlık Yasası'nın 134. maddesine göre gereğinin takdirini istemiştir.

Yazı ekinde, ... ve ... isimli kişilere el yazısı ile yazılmış, ... imzalı iki adet mektupta, atılı suçun birlikte işlendiği ima edilerek 10.000 Dolar istendiği ve muhatabı ...'de olan mektupta, bu meblâğın 6.000 Dolarının 29 Eylülde yanına gelecek (şikayetli) avukata verilmesini, bakiyesinin de 5 Ekimde gönderilmesinin aksi halde haklarında da ihbarda bulunacağını bildirildiği, muhatabı ... da olan diğer mektubun da tahliye olan ... isimli arkadaşı aracılığıyla gönderildiğinin yazılı olduğu görülmektedir.

Baro Disiplin Kurulu'nun da kabul ettiği gibi, şikayetli avukatın cezaevinde bulunan müvekkili olan ...'nın, ... ve ... isimli şahıslara yazdığı çıkar sağlamaya yönelik mektupları ceza ve tutukevi denetiminden geçirilmeden bürosu çalışanları tarafından muhataplarına ulaşmasını sağladığı dosyadaki bilgi, belge ve tanık anlatımlarından anlaşılmıştır.

“...şikayetlinin eyleminin disiplin suçunu oluşturduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu kararında hukuki isabetsizlik görülmemiş kararın onanması gerekmektedir.”

8-Avukat hukuka aykırı delilleri, sözleri müzekkil talimatı olsa dahi kullanmaz.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.11.2013 gün ve 2013/372 esas, 2013/862 karar sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından, 28.10. 2009 havale tarihli dilekçede yer alan “davanın hakimi değil de davanın karşı tarafı gibi davrandığınızı” şeklindeki beyanlar ile 24. 07.2009 tarihli cevap dilekçesinde “kurban olurum ben o Yarbay'a, adam olsaydın da sen beni s...” sözlerinin cinsel ilişki fiilini sansürlemeden yazıldığı tartışmasızdır.

Şikâyetli avukat savunmalarında ve itirazında bu sözlerin ve dosyaya ibraz edilen CD ile Gazete kupürlerinin konusu zina olan davayı kanıtlama zımında müvekkili S. Ö.'in ısrarlı talepleri sonucu verdiği savunmakta ise de; Önceki HMUK 78. madde “Hakim mahkeme adabını haricine çıkan tarafı meneder. Okunamayan veya münasebetsiz olan evrak iade edilir. Ve yeniden tanzimi için münasip bir mühlet verilir” ve 6100 sayılı HMK Yargılamanın sevk ve idaresi başlıklı madde 32 “(1) Yargılamayı, hâkim sevk ve idare eder; yargılama düzeninin bozulmaması için gerekli her türlü tedbiri alır.(2) Okunamayan veya uygunsuz yahut ilgisiz olan dilekçenin yeniden düzenlenmesi için uygun bir süre verilir ve bu dilekçe dosyada kalır. Verilen süre içinde yeni bir dilekçe düzenlenmezse, tekrar süre verilemez.” hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere madde gereği Mahkeme hakimi uygunsuz söz ve bir kısım belgelerin iadesine karar vermek yetkisini haizdir. Avukatın görevi hukuk kurallarını uygulamak ve Mahkemeye yardımcı olmaktır.

Avukat, meslek adamı olarak müvekkilinin her istediğini dava etmek, yazmak suretiyle yerine getiren ve onun doyumsuz çıkar ve isteklerine alet olan hukuk adamı olamaz. Hukuken korunmaya değer olmaksızın dava açılmayacağı gibi özellikle çocukların gelecekte doğrudan etkilenecekleri hususlarda daha dikkatli ve salt müvekkillerini değil onları korumaya yönelik önlemler alınmasına katkıda bulunulmaları da asli görevleridir. Avukatın vekil edeni tarafından kendisine iletilen ve hakaret unsuru taşıyan bir suçlamayı, aynen dava dilekçesine aktarması, Avukatlık mesleğinin bağımsızlığı ilkesine aykırılık oluşturmaktadır.

Avukatlar herhangi bir başvuruda veya verdikleri dilekçelerde, karşı taraf için objektifliği ihlal eden, mesleğin gerektirdiği saygı ve güvene yakışır tarzı aşan ifadeler kullanmamalı ve müvekkilinin kişisel düşmanlıklarına alet olmamalıdır.⁷¹

B. Avukatlık Yasasının 38/b maddesi, “Aynı işten menfaati zıt tarafla avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş olursa” teklifi reddetmek zorundadır.

Avukatlık Yasasının 38/b maddesinde olduğu gibi, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 36 maddesi de, “**Bir anlaşmazlıkta taraflardan birine hukuki yardımda bulunan avukat yararı çatışan öbür tarafın vekaletini alamaz, hiçbir hukuki yardımda bulunamaz.**

Ortak büroda çalışan avukatlar da, yararları çatışan kimseleri temsil etmek kuralı ile bağlıdır.” hükmünü amirdir.

Avukatlık ilişkisinin temelinde güven duygusu vardır. Avukata güvenerek davasını veren veya danışmada bulunan kimse, bir şekilde onu karşısında veya hasmının vekili olarak görmemelidir.

⁷¹ Bkz s.306'deki 2003/28 E. 2003/396 K. Sayılı karar. Bkz. s.660'deki 2007/544 E. 2008/126 K. sayılı karar, Bkz s.347'deki' 2015/514 esas, 2015/760 karar sayılı karar.

Öğreti ve yargı kararlarında bu yükümlülüğün hem “sadakat” ve hem de “sır saklama” yükümlülüğüne aykırı olduğu bildirilmekte ise de; sadakat yükümlülüğü ifadesine katılmadığımı içtenlikle belirtmek isterim.

Avukatın müvekkile sadakati gibi bir kavram ve yükümlülük olamaz. Avukatın müvekkile sadakatle yükümlü olduğu düşünülürse, ne bağımsızlık kalır, ne güven, ne de onur.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 3. maddesinin de açıklıkla bildirildiği gibi, “Avukat, mesleki çalışmasını kamunun güvenini ve mesleğe güveni sağlayacak biçimde ve işine tam bir sadakatle yürütür.” ilkesi gereği, yükümlülük “işe sadakat”tir. Avukat işine sadık ve düzenli olacak, araştırarak, iş uzadı diye bırakmayacak, müvekkilini yıldırılmayacaktır.

Müvekkile sadakat, onunla özdeşleşmeyi de beraberinde getirir. Özdeşleşmenin avukatın bir numaralı düşmanı olduğu asla unutulmamadır.

Bern Kuralları (M. 15), “Avukatlar menfaatleri zıt tarafa yardımda bulunamaz.”

Alman CMUK (M. 46), “Savunma icaplarına aykırı olmamak şartıyla birden ziyade sanın müdafiliği kabul edebilir.”

İtalyan CMUK (M.133), “Eğer savunma bağdaşmazlığı yoksa birden ziyade sanığın savunması bir müdafiyeye tevdi edilebilir.”

Alman Avukatlık Yasası (M. 45), “Avukatın -...hukuki meselede- karşı taraf ile istişare etmiş ise...diğer tarafın vekaletini alması yasaktır.”

Vod Kantonu Meslek Kuralları (M. 24) “Aynı avukatlık bürosu menfaatleri zıt veya ilerde çatışabilecek tarafların davasını alamaz.”

Avrupa Birliği Meslek Kuralları (M. 3.2.3) “Bir avukat yeni müvekkilin vekaletini üstlendiğinde eski müvekkilinin güvenini kaybetme ihtimali doğacaksa veya avukatın, eski müvekkillerinin işleri hakkında sahip olduğu bilgiler yeni müvekkile haksız bir avantaj sağlayacaksa, avukat yeni müvekkilin vekaletini üstlenmekten kaçınmalıdır.” denmektedir.

Uluslararası uygulama da, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun “aynı iş” kavramını geniş olarak yorumlamak ve uygulamadaki kararlılığındaki haklılığın kanıtıdır. Gerçekten de, avukatlık öncelikle güven mesleğidir. Eş zamanlı olarak hasım tarafın vekaletinin üstlenilmesi, bu vekalet kime karşı kullanırsa kullanılsın güvene zarar verir. Önceki müvekkilin işine zarar verir. Karar örnekleri de görün haklılığını göstermektedir.

Aynı büroyu gider ortaklığı şeklinde paylaşan avukatların da yasak kapsamında olduğu bilinmelidir.

Aynı zamanda 5231 sayılı TCK 257/. maddesi gereği suçtur.

1-Eylem aynı zamanda TCK 257. maddesi gereği suçtur.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.10.2013 gün ve 2013/478 esas, 2013/845 karar sayılı kararı;

“... Dosyanın incelenmesinde; Şikâyetçinin aynı konuda Cumhuriyet Başsavcılığına da 19.03.2012 tarihinde dilekçe vererek, şikâyetli avukat hakkında vekillik görevini gereğince yerine getirmediği, Av. K.'nın 38/ b. maddesine aykırı davrandığı nedenleriyle şikâyetçi olmuş, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü 04.07.2012 tarihli “olur”u ile şikâyetli avukat hakkında soruşturma izni vermesi üzerine ...2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/ 38 E. 2013/ 147 K. sayılı dosyasında “görevi kötüye kullanma” suçundan kamu davası açılmış, yapılan yargılama sonucunda şikâyetli avukatın T.C.K. 257/1. maddesi gereğince neticeten 5 Ay Hapis Cezası ile Cezalandırılmasına, C.M.K. 231/5. maddesi gereğince hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar vermiş ve kararın 26.04.2013 tarihinde kesinleştiği,

...Avukatlık “doğruluk karinesi”nden yararlanan mesleklerdendir, kişilerin bu mesleğin mensuplarına inançları asırdır. Bu nedenle avukatların, kolektif inanca ters düşecek ve bu inancı sarsacak davranışlardan özenle kaçınmaları gerekir.

Avukatlık mesleğinin ruhu ve etik değerleri ve geleneği nazara alındığında maddelerin geniş olarak yorumlanması zorunluluğu vardır. Bu nedenle eş zamanlı olarak hasım tarafın vekâletnamesinin üstlenilmesinde, bu vekâletname kime karşı ve ne sebeple kullanılırsa kullanılsın, Yasaya ve Meslek Kurallarına aykırılık kabul edilmelidir. Salt “aynı iş” kavramı ile dar yorumlama avukatlık mesleğine olan güveni sarsacak, kamuoyunda itibarını azaltacaktır.

Dosyada şikâyetli avukat, karı- koca olan taraflardan, önce kocanın boşanma davasını açıp, daha bu dava kesinleşmeden bu kez karının vekâletini alarak kocası aleyhine yeni bir boşanma davası açması, edindiği sırları kullanması, menfaat çatışmasının tipik örneğini teşkil ettiği gibi, işi ret zorunluluğu ilkesini de ihlal etmiştir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.11.2014 gün ve 2014/552 esas, 2014/762 karar sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından Şikâyetli Avukat hakkında; ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2014/6 Esasında “görevi kötüye kullanmak” iddiasıyla kamu davası açıldığı, Mahkeme'nin 27.05.2014 gün ve 2014/126 Karar sayılı kararla TCK 257/1, 62/231, 231/7,231/8, 231/10, 231/11, maddeler gereği 5 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği, kararın temyiz edilmeden 04.06.2014 tarihinde kesinleştiği,

Mahkeme karar gerekçesinde “Sanık avukat iflasına karar verilen söz konusu A.Ş.’invekilliğiniüstlenmemiş ise de aynı şirketin tasfiyesinde oluşturulan iflas

masasında görev almıştır. Bu şirketten alacağı olduğunu ileri süren ve belgelediği alacağını alacaklar listesine yazdırarak sıra cetveline dahil olan A. B., İ. B. ve G. B.'ı bu aşamada vekil sıfatıyla temsil etmiş ve alacağının tahsilini gerçekleştirmek için takipler vs. işlemler yapmıştır. Ayrıca sanık avukat temsil ettiği alacaklıların alacağına ilişkin olarak yapılan sıra cetveline itiraz davasında da doğal ve yasal olarak kendisini davalı vekili olarak haklarını savunmuş, yargılamada temsil etmiştir. Katılanlar H. I. ve A. I.'ında Müflis ... Süt Gıda ve Yem San. Tic. A. Şirketi'nin yetkilisi oldukları ve bukişilerinde aynı iflas masasında sıra cetvelinde yer aldığı ve taraflar arasında çekişmelerin mevcut olması karşısında sanığın söz konusu A. Şirketinin tasfiyesinde oluşturulan iflas masasındaki görevinden ayrılmaması, ya da alacaklılar vekilliğinden çekilmemesi ve bu haliyle de sanığın bu şekilde hem anılan A. Şirketinin iflas masasının memurluğunu yapması, hem de alacaklıları temsili 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 38/b, maddesi gereğince görevini reddetmeyerek devam ettiği ve bu haliyle de anılan Kanun maddesini ihlal etmiş olmakla, sanık avukatın üzerine atılı TCK'nın 257/1. maddesinde belirtilen "Görevi. Kötüye Kullanma" suçunu işlediği sözlerinin yazılı olduğu görülmektedir.

...1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin "sıra cetveline itiraz" davasında Mahkemenin 27.09.2012 gün, 2006/100 Esas ve 2012/376 Karar sayılı kararının temyiz edildiği, Yargıtay ... Hukuk Dairesi'nin temyiz talebinin reddine karar verdiği ve kararın 05.02.2014 tarihinde kesinleştiği,

... İcra Hukuk Mahkemesi'nin 14.02.2007 gün, 2006/201 Esas ve 2007/73 Karar sayılı kesinleşmiş ilamında Şikâyetçi tarafından merciine İİK m.227 uyarınca iflas idaresinin görevden alınmasına ilişkin şikâyet davasının reddedildiği,

Yargıtay 2. Hukuk Dairesi'nin 03.07.1995 tarih ve 8691-7761 sayılı kararında, "Avukatlık Yasası'nın 38/b maddesinde, avukata aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş olursa, işi ret etmesi gerektiği kuralı yer almaktadır. Yasa ile izlenen amaç, avukatın aldığı vekâlet sonucu vakıf olduğu sırları önceki müvekkilinin aleyhine kullanmayı önlemektir. Yasa maddesi ile öngörülen husus kamu düzeni ile ilgili olup mahkemece resen gözetilir. Somut olayda davacı vekili, taraflar arasında boşanma ve yoksulluk nafakasına karar verilen ilk davada kocanın vekili olmuştur. Nafakanın takdirine esas olan mali konuda kocanın (bu davadaki davalının) sırlarını ve gücünü öğrenmiştir. Bu durumda Av. ...'nun huzuru ile davaya bakılması usul ve yasa aykırıdır." gerekçesi ile maddenin bir amacı belirtildiği gibi,

Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 03.10.2000 tarih ve 2000/6961-7836 sayılı kararında da, "Avukatlık, karşılıklı güven ve sadakat isteyen bir meslek olup, vekâlet de bu inanç doğrultusunda verilir. Davalı avukat, davacının bu inancını kötüye kullanarak hasım tarafın kendisini vekil tayin etmesine karşı koymamış, onun vekilliğini üstlenmiştir. Bu durum müvekkil davacının davalı avukatına karşı besle-

diği güvenin sarsılmasına neden olduğunun kabulünde duraksamaya yer yoktur. O nedenle davacı müvekkil salt bu nedeni ileri sürmek suretiyle dahi azilde haklıdır.” denilmek suretiyle Avukatlık Yasası M. 38/b ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları madde 36, salt öğrenilen sınırların önceki müvekkile karşı kullanılmasını önlemek amacıyla değil, karşılıklı güven ve sadakat nedeniyle de konulmuş bulunduğu açıkça belirtmektedir.

...Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 2. maddesi, “Mesleki çalışmasında avukat bağımsızlığını korur; bu bağımsızlığı zedeleyecek iş kabulünden kaçınır.” gerçektende bu sebeptir ki, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 36. maddesi “Bir anlaşmazlıkta taraflardan birine hukuki yardımda bulunan avukat yararı çatışan öbür tarafın vekâletini alamaz, hiçbir hukuki yardımda bulunamaz.” hükmü ile avukat, işi retle yükümlendirilmiştir.

Avukat kendi kendine karşı da bağımsızlığını korumak zorundadır.

Avukatlık, “doğruluk karinesi”nden yararlanan mesleklerdendir. Kişilerin bu mesleğin mensuplarına inançları asıldır. Bu nedenle avukatların, kolektif inanca ters düşecek ve bu inancı sarsacak davranışlardan dikkatle kaçınmaları gerekir.”

2. Müvekkille “eş zamanlı” olarak hasım tarafın vekaletnamesinin üstlenilmesi, bu vekaletname kime karşı kullanılırsa kullanılsın Yasa ve Meslek Kuralları'na aykırılıktır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.11.2002 gün ve 2002/201 esas, 2002/335 karar sayılı kararı:

“... Şikayetçi, şikayetli avukata 16.02.1998 tarihinde vekaletname vermiş, paydaşlığın giderilmesi davası açılmış, dava sonuçlanmış, 13.08.1998 tarihinde anlaşma yapılmış, taşınmaz bedeli olarak 26.10.1998 tarihli iki adet çek alınmıştır. Çek bedelleri zamanında ödenmemiş, ... İcra Müdürlüğü'nün 1998/971 No.lu takip dosyası açılmıştır.

Şikayetli bu işlemler devam etmekte iken 21.09.1998 tarihinde hasım taraf ...'ten de vekaletname alarak, üçüncü bir şahsa karşı ... İcra Müdürlüğü'nün 1999/292 esasta kayıtlı takip dosyasını açmıştır. Şikayetçi, şikayetliyi 21.07.1999 tarihinde vekaletten bu nedenle azletmiştir.

Disiplin Kurulu şikayetçinin şikayetliye zarar verici bir eyleminin bulunmadığı gerekçesiyle ceza tayinine yer olmadığına karar vermiştir.

Oysa, taraflarca açılan tazminat davasında, Yargıtay 13. Hukuk Dairesi, 2000/6961-7836 sayılı 3.10.2000 tarihli kararında “Avukatlık, karşılıklı güven ve sadakat isteyen bir meslek olup, vekalet de bu inanç doğrultusunda verilir. Davalı avukat, davacının bu inancını kötüye kullanarak hasım tarafın kendisini vekil

tayin etmesine karşı koymamış, onun da vekilliğini üstlenmiştir. Bu durum müvekkil davacının davalı avukatına karşı beslediği güvenin sarsılmasına neden olduğunun kabulünde duraksamaya yer yoktur. O nedenle davacı müvekkil salt bu nedeni ileri sürmek suretiyle dahi azilde haklıdır” denilmek suretiyle, tazminat isteminin reddine karar verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Kovuşturma konusu olayda da henüz müvekkilin işi bitmemişken, hasım tarafından vekaletname alınmış ve bu güven sarsılmıştır.

Ayrıca olayda tartışılması gereken bir diğer husus da Avukatlık Yasası'nın 38/b ve Meslek Kuralları'nın 2-36. maddeleridir. Avukatlık Yasası'nın 38/b maddesinde; “Avukatın, aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş olursa” işi ret zorunluluğu hükme bağlanmıştır. Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 36. maddesi de; “Bir anlaşmazlıkta, taraflardan birine hukuki yardımda bulunan avukat, yararı çatışan öbür tarafın vekaletini alamaz, hiçbir hukuki yardımda bulunamaz “denilmektedir. Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 2. maddesinde de “Mesleki çalışmasında avukat bağımsızlığını korur; bu bağımsızlığı zedeleyecek iş kabulünden kaçınır “denilmekte, her ne sebeple olursa olsun, avukatın kendine karşı da bağımsızlığını korumak durumunda olduğu bildirilmektedir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 2001/191 E. 2002/104 K. ve 13.04.2002 tarihli kararında da belirtildiği üzere “Avukatlık mesleğinin ruhu ve etik değerleri ve geleceği nazara alındığında, Maddelerin geniş olarak yorumlanması zorunluluğu hasıl olmaktadır.”

Bu nedenlerle, müvekkille eş zamanlı olarak hasım tarafın vekaletnamesinin üstlenilmesinde, bu vekaletname kime karşı kullanılırsa kullanılsın, meslek kurallarına aykırılık kabul edilmelidir. Salt “aynı iş” kavramıyla dar yorumlama, avukatlık mesleğine olan güveni sarsacak, kamuoyunda itibarını azaltacaktır

Şikayetli avukatın , müvekkili ile olan vekalet ilişkisinin devamı esnasında, eş zamanlı olarak hasım tarafın da vekaletnamesini üstlenmesi, Avukatlık Yasası'nın 38/b ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 2-36. maddesine aykırı bulunduğundan “disiplin suçu” oluşmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.02.2007 gün ve 2006/437 esas, 2007/32 karar sayılı kararı:**

“... İncelen dosya kapsamı ve şikayetli avukatın savunmasından ... İcra Müdürlüğü'nün 2003/636 esasında kayıtlı dosyada şikayetçi vekili iken, ... İcra Müdürlüğü'nün 2004/5533 esas sayılı dosyasında şikayetçi aleyhine takip yaptığı tartışmasızdır.

...Şikayetli avukatın, müvekkili ile olan vekalet ilişkisinin devamı esnasında eş

zamanlı olarak hasım tarafın da vekaletini üstlenmesi, Avukatlık Yasası 34, 38/b, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 2, 3, 4, 36. maddelerine aykırı olmakla disiplin suçu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuki değerlendirilmede isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 31.05.2015 gün ve 2015/355 esas, 2015/424 karar sayılı kararı;

“... Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun söz konusu kararının iptali iste miyle şikayetli Avukat Ü. Ç. tarafından Ankara İdare Mahkemesi'nin 2012/991 Esas sayılı dosyası ile açılan davada, 25.02.2015 tarih ve 2015/804 Karar sayılı kararla dava konusu kararın iptaline karar verilmiştir.

Ankara ... İdare Mahkemesi'nin 25.02.2015 tarih ve 2012/991 Esas, 2015/804 Karar sayılı kararına itirazımız üzerine Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. Kurul'un 25.02.2015 gün ve 2015/348 Esas, 2015/804 Karar sayılı kararı ile Ankara 13. İdare Mahkemesi kararının bozulmasına karar verilmiştir.

Ankara Bölge İdare Mahkemesi Kurul'un 25.02.2015 gün ve 2015/348 Esas, 2015/804 Karar sayılı kararında;

“...Olayda; davacının, 5. Noterliği'nin 12.12.2008 tarih ve 30894 sayılı vekaletnamesi ile şikayetçi şirket vekili olarak vekil tayin edildiği, şirketin taraf olduğu ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2009/19 sayılı “itirazın iptali” davası ve bunun dayanağı icra takibinde görev aldığı halde, A. E. vekili olarak ... 4. İş Mahkemesi'nin 2008/943 sayılı dosyasında şikayetçi şirket aleyhine açılan davada, davacı vekili olarak görev yaptığı ve dolayısıyla davacının eş zamanlı olarak hasım tarafın vekaletini üstlendiği görülmektedir.

Bu nedenle, ayrı ayrı davalarda olsa dahi, aynı zaman dilimi içerisinde hem şirket vekili hem de şirket aleyhine vekillik yapılabilmesinin anılan Kanun maddesinin amacına ters düşeceği, davacının eyleminin 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 38. maddesinin (b) bendinde belirtilen fiil kapsamında değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşıldığından, davacının kınama cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davalı idarenin itirazının kabulüne, Ankara 13. İdare Mahkemesi'nce verilen 22.02.2013 gün ve E:2012/991, K:2013/254 sayılı kararın bozulmasına, davanın reddine,...oybirliğiyle karar verildi.” denilmektedir.

Bu nedenle...şikayetli Avukat Ü. Ç. hakkında “disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” ilişkin 18.05.2013 gün ve 2013/295 Esas, 2013/370 Karar sayılı kararının kaldırılmasına, ...Barosu Disiplin Kurulu'nun “kınama cezası verilmesine” ilişkin 27.06.2011 gün ve 2011/D.87 Esas, 2011/285 Karar sayılı kararı ile Kurulumuzun Baro Disiplin Kurulu kararının onanmasına ilişkin 20.01.2012 günlü ve 2011/547 Esas, 2012/20 Karar sayılı kararının infazına karar vermek gerekmiştir.”

TBB Disiplin Kurulu'nun 14.11.2015 gün ve 2015/727 esas, 2015/903 karar sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamında; Şikâyetli avukatın şikâyetçi kooperatifi temsilen H. G. tarafından ... 2. Noterliği'nin 21.05.2013 tarihli ve 08831 yevmiye numaralı vekâletnamesi ile vekil tayin edildiği,

Davacı H. A. A. vekili sıfatıyla davalı şikâyetçi Kooperatif aleyhine Kooperatif genel kurul kararlarının iptali amacıyla ... 3. Asliye Hukuk (Ticaret Mahkemesi sıfatıyla) Mahkemesi'nin 2013/293 Esas sayılı dosyası ile 29.07.2013 tarihinde dava açtığı,

...Ankara İdare Mahkemesi'nin 2012/508-16312 Esas-Karar sayılı kararında “Bu durumda, uyuşmazlığın yukarı da belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca davacılar daha önce vekili oldukları ve hukuki açıdan menfaati çekişen şirkete karşı açılan davadan kaynaklandığı görülmekle birlikte, davacı tarafından her ne kadar, sözleşmenin feshinden sonra şirket aleyhine dava açıldığı ileri sürülmekte ise de, açılan davaların nitelik ve anılan mevzuat hükümlerinde öngörülen ilkeler gereği belirtilen davaların davacının azledilmiş olmasından önce ve daha sonra açılmasının da durumu değiştirmeyeceği, netice itibariyle davacının söz konusu eyleminin yukarıda metnine yer verilen kanun ve meslek ilkelerine aykırı olduğu kanaatine ulaşıldığından, bu husus gözetilmek suretiyle tesis olunan işlemde hukuk aykırılık bulunmamaktadır.” denilmektedir.

...Dosya kapsamına göre Şikâyetli avukatın vekili bulunduğu kooperatife aleyhine dava açarak davaya katıldığı tartışmasızdır. Avukatlık güven mesleğidir ve müvekkil sebebi ne olursa olsun bir başka davada avukatını hasım tarafın vekili olarak görmemelidir.”

3. Vekaletnamenin avukata bilgisi dahilinde tevdi ile vekalet ilişkisi kurulmuş olur, vekaletten usulüne uygun çekinilmemişse, sorumluluğunun bulunmadığına dair savunma kabul edilemez.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.06.2001 gün ve 2001/55 esas, 2001/91 karar sayılı kararı:

“... Kurulumuzca yapılan incelemede, dosyaya ibraz edilen “Düzenleme şeklinde, özel vekaletname“nin ada ve parsel numaraları belirtilen taşınmazdaki ipotekin kaldırılması için gerekli yetkilerden başka “leh ve aleyhine açılacak bilumum dava ve takipleri”ni de kapsadığı anlaşılmıştır. Bu nedenle vekaletin sadece “ipotek fekki” işlemi için verildiğine ilişkin savunma gerçek durumunu yansıtmamaktadır.

Ayrıca, vekaletnamenin tanzimi ve avukata bilgisi dahilinde tevdi ile vekalet ilişkisi kurulmuş olup, masraf ve ücret verilmediği takdirde avukatın müvekkilini yazılı olarak uyarması, uygun bir süre tanınması ve bu süre içinde giderlerin ödenmemesi halinde vekaletten istifa edeceğini bildirmesi gerekirdi. Bu işlemler yapılmadığından, avukatın, vekalet ilişkisinin kurulmadığına ve vekil olarak sorumluluğunun bulunmadığına dair savunması ve itirazları kabul edilemez.

Avukat, aynı işte menfaatleri çatışan tarafların vekaletlerini üstlendiğinden, Avukatlık Yasası'nın 38 (b) ve Meslek Kuralları'nın 36. maddelerine aykırı olan eylem "disiplin suçu" oluşturmaktadır."

4. Vekaletname daha sonra kullanılsa da, ihtiyati haciz devam ve borçlu ihtiyati haciz baskısı altında iken, borçlunun vekaleti alınmaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 14.07.2001 gün ve 2000/37 esas, 2001/103 karar sayılı kararı:

"... Yakınılan avukat, ... 1. İcra Dairesi'nin 1999/668 sayılı ihtiyati haciz dosyasında ...'in vekili iken, ihtiyati haciz devam ettiği bir safhada (25.02.1999 tarihine kadar devam etmektedir.) iken, ihtiyati hacizi uyguladığı tarihin ertesi gününde borçlu ...'ın vekaletini alarak Avukatlık Yasası'nın 38/b maddesine aykırı davranıp "Aynı işte menfaati zıt taraflara avukatlık eden "durumuna düşmüştür.

Yakınılan avukatın, borcun haricen kapatıldığı savunmasının gereği olan dosyaya beyanda bulunup haczin kaldırılması isteminde bulunmadığı için bu iddiasını samimi kabul etmek mümkün değildir. Bu nedenle anılan dosyada, ihtiyati haciz devam ederken, başka bir ifade ile borçlu halen ihtiyati haciz baskısı altında iken, onun vekaletinin alınması Avukatlık Yasası'nın 38/b'ye aykırı davranışı meydana getirir. Vekaletin daha sonra kullanılması durumu değiştirmez.

Ayrıca, yakınılan avukatın, hapis hakkının uygulanmasının hemen ardından bu kez menfaati zıt'ın vekaletini almasının onu şaibe altında bırakacağını ve mesleğinin güvenilirliğini zedeleyeceğini düşünmesi ve bu hususta özenli davranmaması Avukatlık Yasası'nın 34. maddesine de aykırıdır."

5. Şirket hukuk müşavirliği görevini yürüten avukatın, müvekkili şirkete karşı açılan davalarda görev üstlenmesi kabul edilemez.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.03.2002 gün ve 2001/283 esas, 2002/92 karar sayılı kararı:

"... Şikayetçi şirketin vekili olan şikayetli avukatın, müvekkili Şirkete karşı açılan "yönetim kurulu üyeliğinin tespiti "ve "şirket genel kurulunun iptali "davalarında davacıların vekili olarak görev üstlendiği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

Avukat, kendisine yapılan teklifi “aynı işte menfaati zıt olan tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş olursa” reddetmek zorundadır.

Şikayetlinin, şikayete konu olan davaları üstlenmeden önce şirketin hukuk müşavirliği görevini yürüttüğü, davacı vekili sıfatıyla iptalini talep ettiği genel kurulun hazırlık aşamasında ve genel kurulun yapıldığı sırada da bu görevde bulunduğu tartışmasızdır.

Bu durumda Avukatlık Yasası'nın 38/b maddesi hükmüne aykırı davranan avukatın eylemi “disiplin suçu” oluşturduğundan,... kararın onanması gerekmiştir.”

6. Alacaklı olan müvekkiline ait icra takipleri devam etmekte iken, bu müvekkili aleyhinde icra takibi yapılamaz .

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 01.04.2002 gün ve 2001/291 esas, 2002/104 karar sayılı kararı:**

“... Dosya içindeki bilgi ve belgelere göre şikayetli avukatın şikayetçinin vekili olduğu ve şikayetçi adına icra takipleri başlattığı, takiplerin derdest olduğu bir sırada, üçüncü bir şahsın vekaletini alarak, halen vekilliği devam etmekte olan ilk vekil edeni aleyhinde icra takibi başlattığı sabittir. Esasen bu husus şikayetli taraftan da kabul edilmekte olup, dosyalar derdest olduğu bir sırada, şikayetli avukatın bu kez üçüncü bir şahsın vekaletini üstlendiği tartışmasızdır.

Avukatlık Mesleğinin ruhu ve etik değerleri ve geleceği nazara alındığında, Maddelerin geniş olarak yorumlanması zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Olayımızda, şikayetli, hem alacaklı olan şikayetçi müvekkiline ait icra takiplerini yürüten hem de vekalet ve iş ilişkisi devam etmekte iken bu müvekkili aleyhinde icra takibini yapan avukat konumunda olup, yukarıda açıklanan yasa maddelerine göre yasaklama kapsamında olduğunu kabul zorunluluğu vardır.”

7. Şikayetçinin, yapılan işlemlerde yarar veya zararının olmaması, disiplin suçunun oluşmasını etkilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu 21.06.2003 gün ve 2003/73 esas, 2003/196 karar sayılı kararı:**

“... Dosyada ki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 03.04.2000 tarihinde, davacılar ... ve ... vekili olarak davalılar ... ve bir kısım davalılar aleyhinde ..., 269 pafta, 1913 ada ve 24 parsel sayılı taşınmaz için tapu iptali ve tescil davası açtığı, davanın yargılaması devam ederken bu kez tapu iptali ve tescil davasında davalı görülen ... ve ...'den vekaletname alarak ... lehine, aynı taşınmaz hakkında 06.10.2002 tarihinde ... 15. Noterliği'nin 18754 yevmiye

no.lu “düzenleme şeklinde taşınmaz mal satış vaadi sözleşmesi”ni vekaleten tanzim ettirdiği anlaşılmaktadır.

Böylece şikayetli avukatın menfaati zıt taraflara avukatlık yaptığı anlaşılmıştır. Avukatlık Yasası'nın 38/b maddesi uyarınca, “Aynı işte menfaati zıt taraflara avukatlık yapılması yasaklanmış ve işin reddi zorunluluğu hüküm altına alınmıştır.

Şikayetçinin, yapılan işlemlerde yararının olmaması, disiplin suçunun oluşmasını etkilemez.

Şikayetli avukatın aynı işte menfaati zıt taraflara avukatlık yapmış olması, işi ret etmemiş bulunması sebebiyle, Baro Disiplin Kurulu'nun yaptığı değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiştir.”

8. Avukat bilmeden menfaati zıt taraflara avukat olduğunu öğrendiğinde, makul bir süre içinde derhal iki vekillikten birine usulüne uygun olarak son vermelidir. Doğru olan davranış vekaletten çekilme de değil, tamamen işin reddidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.06.2003 gün ve 2003/87 esas, 2003/202 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli ... Sulh Ceza Mahkemesi'nin 1997/88 esas sayılı dosyasının 19.09.1997 tarihli duruşmasında her iki dosyadaki ...'nin aynı şahıs olduğunu öğrenmesine karşın, aradan uzun bir müddet geçtikten sonra 07.04.1999 tarihli duruşmada ... Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1997/437 sayılı dosyasında vekillikten çekildiğini bildirmiştir.

Bu durumda şikayetli avukat, makul bir süre içinde derhal iki vekillikten birine usulüne uygun olarak son vermeli, kamunun avukatlık mesleğine olan güven ve itibarını sarsmamalıdır.

Bu nedenle Disiplin Kurulu'nun yaptığı hukuksal değerlendirme isabetli bulunmamış, ...disiplin cezası tayini gerekmiştir.”

9. Avukat, menfaat çatışması olan işte, her iki tarafın da haberdar olması, hatta rıza gösterilmesi halinde bile menfaati zıt olan tarafın vekaletini alamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.01.2006 gün ve 2005/378 esas, 2006/11 karar sayılı kararı:**

“... Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın, ... İcra Müdürlüğü'nün 20023/712 esas sayılı icra dosyasında 12.06.2003 tarihli vekaletname ile ...'un vekilliğini üstlendiği, ... İcra Müdürlüğü'nün 2003/3561 esas sayılı icra dosyasında ise 19.06.2003 tarihi itibarıyla ... vekilliğini üstlenmiş olduğu, ... Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2003/228 esas sayılı dosyasın da davalı ... vekili olarak 07.10.2004 tarihine

kadar vekillik görevini yaptığı, ... Aile Mahkemesi'nin 2003/165 esas sayılı dosyasında da 26.05.2003 tarihi itibarıyla ...'ın vekili olduğu, ...'ın yazılı belge ile şikayetli avukatın ... vekili olmasına muvafakatinin bulunduğu, böylece şikayetli avukatın, birbirinin devamı niteliğinde olmakla aynı iş niteliğinde olan ve aynı zaman dilimi içindeki başlatılan icra takipleri ve muvazaa nedeniyle açılmış tapu iptali davalarında, menfaati zıt taraflara avukatlık yaptığı anlaşılmıştır.

Menfaati zıt olan diğer tarafın vekaletinin alınması, avukatlık mesleğine duyulan güveni ihlal ettiğinden yasa koyucu böyle bir düzenlemeye gitmek ihtiyacını duymuştur.

Avukat, menfaat çatışması olan işte, her iki tarafın da haberdar olması, hatta olayımızdaki gibi rıza gösterilmesi halinde bile menfaati zıt olan tarafın vekaletini alamaz. Aksi takdirde, taraflardan her biri yeterli savunulmadığı duygusuna kapılır ki, bu da avukata duyulması gereken güveni kökten sarsar.”

10. Tarafların aynı işte ortak çıkarları da olsa, bu ilişkinin bir diğer alacaklının satış istemini engellemek için amaç dışı kullanılması kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.06.2006 gün ve 2006/112 esas, 2006/190 karar sayılı kararı:**

“...Öte yandan, olay tarihinin belirlenmesi de önem taşımaktadır. Yüksek Yargıtay'ın kararlarında da belirtildiği gibi bir kimseye genel vekaletname verilmesi, her işte onun görevlendirildiği anlamına gelmeyip, sadece görevlendirilecek her iş için ayrı vekaletname düzenleme zorunluluğunu ortadan kaldırmaktadır. Dolayısıyla bir avukatta, çıkarları zıt yanların vekaletnamesi bulunabilir. Önemli olan husus, bu yetkinin kural dışı kullanılmasıdır.

Kovuşturma konusu olayda, şikayetli, müvekkileri hakiki şahıslar hakkında yürütmekte olduğu icra takiplerinde haczettirdiği taşınmazların bir başka alacaklı tarafından yapılan icra takibinde satış işlemlerine başlanması üzerine, bu kez borçlu vekili olarak mükellefiyet listesine itiraz etmiş ve ... 3. İcra Tetkik Merciiine verdiği 19.07.2000 tarihli dilekçesi ile 2000/1014 sayılı davayı açmıştır. Böylece aynı işte çıkarı zıt yanların işlerinin görülmesi durumu ortaya çıkmıştır. Nitekim Ceza Mahkemesi kararında da suç tarihi 19.07.2000 olarak kabul edilmiştir.

...Şikayetli avukat savunmalarında, bir yandan da borçlu vekili olarak yaptığı girişimlerin tarafların zararına değil, yararına olduğunu, böylece taşınmazların satışını durdurmayı ve yıllardır haklarına kavuşamamış olan müvekkillerinin haklarının sağlanmasını ve borçlu şirketin de ortaklarına karşı yerine getiremediği edimini yerine getirebilmesini amaçladığını, bildirmiştir. Oysa borçlu ve alacaklı arasında çıkar çatışması bulunduğu, tartışılmaz bir gerçektir. Nitekim olayda şirket yararına, gerçek kişi müvekkileri zararına satış istenmediği görülmektedir.

Öte yandan hukuk kurallarının bir diğer alacaklının satış istemini engellemek için amaç dışı kullanılması da, yasa ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'na uygun bir davranış olarak kabul edilemez. Bu bakımdan böyle bir savunma, kural-lara aykırı eyleme de haklılık sağlamaz.”

11. Müvekkil şirkete el konulması ve azil, ona karşı dava alma hakkını vermez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.05.2006 gün ve 2006/81 esas, 2006/161 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetlinin, şikayetçi fon avukatı olarak görevinin devam etmekte olduğu 02.03.2004 tarihinde, ... 7. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2004/115 esas sayılı olup, davacı ... vekili olarak, aralarında şikayetçi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu da olmak üzere 5 şahıs/kurum aleyhine dava açtığı,

Şikayetli avukatın ... 11. İdare Mahkemesi'nde davacı ... vekili olarak 2003/1563 sayısında kayıtlı olarak açtığı 20.11.2003 tarihli davanın dilekçesinde, şikayetçi kurum (TMSF'yi) davalı olarak gösterdiği,

Ayrıca ... 3. İdare Mahkemesi'nin 2004/1042 esas sayısında davacı ... vekili olarak şikayetçi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu aleyhine dava açtığı, dava tarihinin, dava dilekçesi üzerinde 11.05.2004 günü olarak yazılı olduğu, böylece şikayetlinin iş bu davayı da şikayetçi TMSF'nin Avukatı olarak görevi devam ederken, şikayetçi TMSF aleyhine davayı açmış olduğu,

Ayrıca TMSF'nin alacaklı olarak aleyhlerine icra takibi yaptığı bazı kişilerin de ceza davalarını takip ettiği, anlaşılmıştır.

Şikayetçi kurum ile şikayetli arasında tanzim edilmiş 3 adet vekalet sözleşmesinin 3.a maddesinde, “...vekil Fon aleyhine dava ve takip kabul edemez, bu konularda karşı tarafa hukuki yardımda bulunamaz.” hükmünün de bulunduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda açıklandığı gibi, şikayetli avukat, vekili olduğu TMSF aleyhine davalar açıp, takip ederek ve şikayetçi kuruma karşı bazı şahısların vekaletini kabul ederek, Avukatlık Yasası'nın 34. maddesindeki, “Avukatlar, yükledikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak (la) ...yükümlüdürler” hükmü ile,

Aynı yasanın 38/b maddesindeki, “Aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya mütalaa vermiş olursa” hükmüne aykırı davranmıştır.”

12. Boşanma davasında vekaletini üstelenerek düzenlediği protokole göre şikayetçiye ait taşınmazın 1/4 hissesini eşine vermeyi kabul ve taahhüt etmek suretiyle boşanmayı sağladıktan sonra, davalı eşin vekaletini üstlenip, hazırladığı protokole dayanarak şikayetçi aleyhine nafaka ve tazminat davası açması kabul edilemez.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.09.2003 gün ve 2003/145 esas, 2003/259 karar sayılı kararı:

“...Şikayetlinin, şikayetçi adına ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'ndeki 1998/66-340 sayılı boşanma davasına girdiği ve düzenlenen protokol ile bu davanın sonuçlandırıldığı, daha sonra şikayetçinin eşi ...'un vekaletini üstlenip boşanma davasında düzenlenen protokol hükümlerine dayanarak şikayetçi aleyhine ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne 2000/223 esas sayılı nafaka davasını ve ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne 2000/173 esas sayılı tapu iptal ve tazminat davasını açtığı, yine şikayetli avukatın şikayete konu eylemden dolayı görevi kötüye kullanmak suçundan ... 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nde yargılandığı ve mahkemenin 24.11.2000 gün ve 2000/96-25 karar sayılı ilamı ile beraat ettiği anlaşılmıştır.

Ceza davası beraatla sonuçlanmış ise de, eylem ceza kanunları hükümlerinden ayrı olarak başlı başına disiplin kovuşturmasını gerektirir mahiyette olduğundan, Avukatlık Yasası'nın 140/3. maddesi hükmüne göre “beraat” kararı disiplin kovuşturmasını etkilemez.

Avukatlık Yasası'nın 38/b maddesi ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 36 maddesine aykırı bulunan eylem “disiplin suçu” oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki aykırılık görülmemiş kararın onanması gerekmiştir.”

13. Ayrılık kararı talebi ve nafaka ile boşanma davalarında karı-kocanın yararları çatıştığından, ayrılık ve nafaka davasında şikayetçiyi temsil eden avukatın, boşanma davasında şikayetçinin eşini (kocayı) temsil etmesi .

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.03.2006 gün ve 2005/436 esas, 2006/74 karar sayılı kararı:

“...Tüm dosya içeriğinden, şikayetli avukatın, şikayetçinin vekili olarak .. aleyhine ... 17. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2002/1042 esas sayılı “ayrı yaşama kararı verilmesi ve nafaka istemli” davayı açtığı, şikayetçinin yazılı talimatı üzerine davayı müracaata bıraktığı, mahkemece 07.10.2003 tarihinde de “Davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği”, şikayetlinin 17.11.2003 tarihinde tanzim olunan vekaletname ile bu kez ...'in vekilliğini üstlendiği, ... 8. Aile Mahkemesi'nde, “17. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açtığı (ilk) davanın davacısı ve müvekkili olan şikayetçi ... aleyhine boşanma davası açıp takip ettiği görülmüştür.

Kovuşturma konusu olayda, aile bireyleri olan karı-koca arasında, ayrılık, nafaka istemi ile başlayıp boşanma davası ile devam eden bir uyuşmazlığın olduğu açıktır.

Şikayetli avukat, şikayetçinin vekaletini üstlenerek açtığı ilk davada, ayrı yaşama kararı verilmesi ve nafaka talep ederek şikayetçinin haklarını savunduğu halde, daha sonra da karşı tarafın vekaletini alarak, şikayetçi aleyhine boşanma davası açmış ve boşanmayı sağlamayı üstlenmiştir.

Ayrılık kararı talebi ve nafaka ile boşanma davalarında karı-kocanın yararları çatıştığından, ayrılık ve nafaka davasında şikayetçiyi temsil eden avukatın, boşanma davasında şikayetçinin eşini (kocayı) temsil etmesi Avukatlık Yasası ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın söz konusu hükümlerine aykırıdır.”

14- Yetki belgesi ile işin bir başka avukata takip ettirilmesi Yasasının 38/b maddesine aykırılığı gidermez.

•Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 31.01.2009 gün ve 2008/479 esas, 2009/74 karar sayılı kararı:

“...Dosyadaki bilgi ve belgelere göre, ...İcra Müdürlüğü'nün 2006/1702 Esas sayılı takibinin alacaklıtarafından, Avukat.....'ndan temlik alınan ihtarname konusu alacak sebebiyle başlatıldığı, daha sonra Avukat ...tarafından, alacaklı vekilinin kendisindeki vekaletnamesine dayanılarak Avukattarafından verilen yetki belgesi ile takip edildiği görülmüştür.

....3. İcra Müdürlüğü'ndeki iki takip, kooperatif çalışanlarının kooperatiften alacaklı oldukları iddiası ile yapılan takiplerdir. Miktarları ve nitelikleri itibariyle gerçek alacak olup olmadıkları yargılama sonucunda ortaya çıkacak bir durumdur. Takiplerin itirazsız kesinleştiği anlaşılmaktadır.

Hukukumuzda alacağın temlik, temlik edenin haklarının devri, karşı tarafın da temlik edene karşı ileri sürebileceği bütün itiraz ve def'ilerini temlik alana karşı ileri sürebileceği bir sistemdir. Yani temlik edilen alacakta asıl alacaklı yine temlik eden olmakta ve onun şahsından doğan bütün hukuki sonuçlar temlik alanı da bağlamaktadır. Şikayetli avukat müvekkilindeki, hatta genel kurulda kabul görmemiş olan alacağı ile ilgili olarak yargı kararı almak yerine, iddia ettiği alacağını eniştesine temlik etmek suretiyle, vekillğini sürdürdüğü kooperatife karşı takip yaptırmıştır. Bu takip, şikayetli avukat ile birlikte hareket eden ve diğer davalarda da müvekkili olan kooperatif yöneticileri tarafından itiraz edilmeyerek kesinleştirilmiştir.

Avukatlık Yasası'nın 56. maddesine göre, avukatların vekil olarak takip ettikleri işlerde tevkil yetkisine sahip olmaları şartı ile başka bir avukata yetki belgesi vermeleri mümkündür. Bu yetki belgesi, asıl vekâletnamedeki avukatın sorumluluğunu ve hukuki durumunu ortadan kaldırmamaktadır. Bu durumda, Avukat ...hem

asıl alacaklı, hem temlik alanın vekili hem de bu dosyada kullanılmamış olsa bile süren diğer tüm hukuki işlemlerde borçlu kooperatifin de vekili konumundadır. Şikayetli Avukat ...ise hem elindeki belgelerle ve hem de savunmasındaki açıklamalara göre bu durumu bilerek görevi kabul etmiştir.

Bu nedenlerle, şikayetlilerin eyleminin disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu'nun kabulünde isabetsizlik bulunmamakla birlikte, şikayetli avukatların eylemlerinin niteliği ve ağırlığı birden fazla yasa maddesinin ihlali ve Avukatlık Yasası'nın 158. maddesindeki ilkelerde nazara alınmak sureti ile, Baro Disiplin Kurulu'nun kınama cezası verilmesine ilişkin kararınının 250 TL para cezasına çevrilmesi suretiyle düzletilerek onanmasına karar vermek gerekmiştir."

15. Ortaklığın giderilmesi davası sonuçlanıp hissedarlar paralarını tam olarak almadan, vekili olduğu hissedar aleyhine yapılan ödemelerin tahsili için dava açmak.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.05.2006 gün ve 2006/89 esas, 2006/166 karar sayılı kararı:**

"...Şikayetli avukat, takip ettiği ortaklığın giderilmesi davasında üç hissedarın vekilidir. Ortaklığın giderilmesi davasını takip etmesi ve bunun sonucunda tahsil edilen paraları, hisseleri oranında vekili olduğu şahıslara ödemesi gerekmektedir.

Müşterek murisin borçlarının ödenmesi konusunda, müvekkilleri tarafından şikayetiye verilmiş bir yazılı talimat ve kabul bulunmamaktadır.

Davanın tarafı ve şikayetlinin müvekkili olan hissedar ... murisin borçlarını ödemiş, dolayısıyla diğer hissedarlardan alacaklı olabilir. Şikayetlinin müvekkili olan ... dışında yine şikayetlinin vekili olduğu diğer hissedarların murisin borçlarının ödenmesi konusunda yazılı kabul ve onayının olması zorunludur.

Şikayetli avukatın, ortaklığın giderilmesi davası sonuçlanıp, hissedarlar paralarını tam olarak almadan, müvekkili olan ..'dan, vekili olduğu iki hissedar aleyhine, yapılan ödemelerin tahsili için dava açmak için vekaletname alması, "Aynı işte menfaati zıt taraflara avukatlık yapmış" olarak kabul edileceğinden, eylem Avukatlık Yasası'nın 38/b maddesine aykırılık oluşturacaktır."

16. Aynı zaman dilimi içerisinde müvekkillerine karşı icra yoluyla işlemler yapmak, danışıklı işlemlere alet olmak.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.03.2007 gün ve 2007/27 esas, 2007/85 karar sayılı kararı:**

"...Dosyanın incelenmesinden, özel yaşantısında da mesleğin itibarını zede-

yecek her türlü davranıştan çekinmek zorunda olan şikayetli avukatın, avukatlığın en önemli özelliklerinden olan güvenilir olma, hukuka uygun davranma ilkelerini ihlal ederek danışıklı işlemler yaptığı, avukatlığı, kişisel çıkarları için kullanmaktan çekinmediği anlaşılmaktadır. Her ne kadar Adalet Bakanlığı yapılan şikayet üzerine ceza soruşturması açılmasına izin vermemiş ise de, yukarıya alınan yasa hükümleri ve yasa gereğince uyulması zorunlu olan Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları gereğince şikayetli avukatın birçok meslek kuralını çiğneyerek avukatlık mesleğine olan güveni sarsacak bir tutum sergilediği,

Aynı zaman dilimi içerisinde haklarını savunduğu müvekkillerine karşı icra yoluyla işlemler yaptığı, yaptığı işlemlerin danışıklı işlemler olduğunun anlaşıldığı, şikayetli avukatın böylece kamunun mesleğe olan güvenini sarstığının, mesleğin itibarını zedelediğinin kabulü gerekmiştir.”

17. Aynı büroyu paylaşan avukatlar, menfaati zıt taraflara vekil olmazlar.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 10.04.2004 gün ve 2004/23 esas, 2004/115 karar sayılı kararı:**

“...Disiplin Kurulu Kararına itiraz eden avukat, diğer şikayetli avukatın bürosunda sigortalı olarak çalışmaktadır. ... Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2001/53 esas, 2001/393 karar sayılı dosyasında şikayetli avukatların iki tarafında vekaletlerini üstlendikleri, duruşmaya girdikleri ve sonuçta verilen bozma kararının kesinleştiği, bu davadaki vekaletnamelerde davalı vekili ile davacı vekilinin aynı adreste buldukları anlaşılmıştır.

Avukatların aynı işte menfaati zıt olan taraflara vekillik yapmaları yasaya aykırıdır. Avukatlık Yasası'nın 38. maddesinin son fıkrası hükmüne göre bu zorunluluk avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.

Disiplin Kurulu kararına itiraz eden şikayetli Av. ... bu nedenle kendisine yapılan iş teklifini reddetmesi gerekirken, davayı kabul etmiş ve duruşmalara girmiştir.

Bu durum karşısında eylem Avukatlık Yasası'nın 38/b maddesine aykırı olduğundan Baro Disiplin Kurulu'nca yalpan hukuksal değerlendirme isabetli bulunmuş ve kararın onanması gerekmiştir.”

C. Avukatlık Yasasının 38/c maddesi, “Evvelce hakim, hakem, Cumhuriyet Savcısı, bilirkişi veya memur olarak o işte görev yapmış olursa” teklifi reddetmek zorundadır.

Yasanın 38/c maddesindeki yasak, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları 18. maddede “Avukat daha önce hakim, savcı, hakem ya da başkaca resmi sıfatla incelediği işte görev yapamaz” hükmü ile birlikte yorumlanmalıdır. Kuralın kökeni “Avukatın bağımsızlığı”, “Adaletle güven”dir.

Kural ile getirilen yükümlülük işle sınırlıdır. Yasa koyucunun amacı adalet duygusuna olan güveninin sarsılmamasıdır. Avukat, işin dayanağı işte görev almış ise, sonraki işi reddetmelidir. Aynı kişinin iki farklı sıfatla aynı işte görev almasının adaletin yerine getirilmesinde kuşku yaratacağı, gerek mahkemeye ve gerekse avukatlık kurumuna olan güveni sarsacağı açıktır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 14.12.1991 gün ve 1991/81 esas, 1991/89 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, hâkimlik yaptığı sırada tescil kararı verdiği bir taşınmazla ilgili olarak açılan kadastro tespitine itiraz davasında bu kez taraf vekili sıfatıyla görev üstlendiği dosyadaki kanıtlar ve şikayetlinin beyanı ile sabit bulunmaktadır.

Şikayetli, itiraz dilekçesinde hâkim sıfatıyla karar verdiği dava ile avukat sıfatıyla takip ettiği davanın “aynı dava” olmadığını, taraflarının değişik olduğunu, yasanın 38/c maddesinin “evvelce el konan bir davanın devam etmesi halinde vekâlet kabul edip avukat olarak işe girmeyi önlemek için düzenlendiğini” savunmuş ise de;

Anılan maddede “dava”dan değil, “iş” den söz edilmiş bulunması ve hâkimin el konulan davada verilen kararın, avukat olarak görev üstlenilen davaya dayanak oluşturması karşısında itiraz yerinde görülmemiştir.

Şikayetçilere Baro Disiplin Kurulu kararının ayrı ayrı ve 04.10.1991 günü tebliğ edildiği dosyada bulunan posta tebliğ mazbatasından anlaşılmıştır. 30 günlük yasal itiraz süresi 03 Kasım 1991 günü sona ermiş bulunduğu halde, itiraz 08 Kasım 1991 günü yapıldığından, şikayetçilerin itiraz dilekçesinin süre yönünden reddi gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.02.2005 gün ve 2004/398 Esas 2005/73 karar sayılı kararı:**

“...Bakanlığın gönderdiği yazılar incelendiğinde, bazı yazıların ... ile ilgili davanın, Hollanda, Almanya ve İspanya makamlarına yazılan talimatlar olduğu, bazı yazıların ise ... DGM ve Cumhuriyet Başsavcılığı'na hitaben yazıldığı tespit edilmiştir.

Bu yazılarda “...dosyası ile yapılan işlemin safha ve sonucundan bilgi verilmesi”, “Yabancı ülkelerden temini gereken soruşturma evrakı, bilirkişi raporu, kesinleşmiş mahkeme kararı v.s. belgelerin talimat ile istenilmesi”, “uyuşturucunun Türkiye'den ihraç edilip, edilmediğinin sorulması” D. Başsavcılığı'ndan istenilmiştir.

Bütün bu yazıların altı şikayetli avukat tarafından o dönemdeki “Bakan adına Hakim. Genel Müdür/Genel Müdür Yardımcısı” unvanı ile imzalanmıştır.

...Her iki hüküm de, avukatın önceden yargıç, savcı, hakem veya memur olarak işe el koymuş veya incelemiş olduğu, oluşumuna katılıp, katkıda bulunduğu bir işin sonraki aşamalarında avukat olarak görev alamayacağını, işi reddetmekle yükümlü olduğunu kabul etmektedir. Avukatın bu yükümlülüğü her iki maddede de iş ile sınırlanmaktadır.

Sözü edilen düzenlemelerin temel amacı, adaletin yerine getirilmesinde kuşku yaratılmaması ve avukatlık mesleğine olan güvenin sarsılmaması, avukatın bağımsızlığının korunmasıdır.

Şikayete konu olayda, şikayetli avukatın ... Bakanlığı uluslararası hukuk ve dış ilişkiler genel müdür yardımcısı ve genel müdür olduğu dönemlerde, uluslararası uyuşturucu kaçakçılığı sanığı ... ile ilgili işte görev yaptığı ve davanın esası ile ilgili yazışmalarda bulunduğu, bu yazıları “Bakan adına Hakim. Genel Müdür “sıfatı ile imzaladığı dosya içindeki bilgi ve belgelerden açıkça anlaşılmaktadır. Şikayetli avukat, bakanlıktaki görevi sırasında, ... hakkındaki davanın oluşumuna katılmış ve çeşitli yazışmalarla da davaya katkıda bulunmuştur.

Bu sebeple önceden el koyduğu ve incelediği işi reddetmekle yükümlü olduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nun kovuşturma konusu eylemin disiplin suçunu oluşturduğuna ilişkin değerlendirmesi isabetli bulunmuş ve aleyhe itiraz olmadığı da gözetilerek kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.04.2005 gün ve 2005/31 esas, 2005/117 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat hakkında “... Cumhuriyet Savcısı olarak görev yaptığı dönemde bizzat hazırlık soruşturmasına katıldığı ve ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılan kamu davasında, sanık vekili olarak vekalet alıp, duruşmalara girdiği, ayrıca Sulh Hukuk Mahkemesindeki tazminat davasında aynı şahsın vekili sıfatıyla kendisini temsil ettirdiği nedeniyle” başlatılan disiplin kovuşturması sonucunda, Baro Disiplin Kurulu'nca eylem sabit görülerek disiplin cezası tayin edilmiştir.

Avukatlık Yasası'nın 38/c maddesine göre, “Evvelce hakim, hakem, Cumhuriyet Savcısı ... olarak görev yapmış” olanların kendilerine gelen iş teklifini reddetme zorunluluğu bulunmaktadır.

Şikayetlinin bu yasal düzenleme ve zorunluluğa riayet etmediği, ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2001/126 esas, 2002/156 karar sayılı kararı ile sabit olmuştur.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.06.2006 gün ve 2006/102 esas, 2006/181 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın, yetkilendirme yoluyla da olsa vekillliğini üstlendiği müteahhit ...' in, dava konusunu oluşturan idari işlemler-

deki işlem akışı içinde koordine parafı biçiminde bile olsa yer aldığı ve imzasının bulunduğu tartışmasızdır. İmza veya paraflarının sayısının azlığı çokluğu, ya da savunulduğu gibi, işlem basamaklarında yer alan diğer memurların da davada sanık olup olmamaları, ya da o belgelerin hukuki açıdan suç teşkil edip etmemeleri, disiplin kovuşturması yönünden önem taşımamaktadır.

Avukatlık Yasası'nın 38/c ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 18. maddelerinde düzenlenen husus, avukatın daha önce her ne sıfatla olursa olsun, içinde yer aldığı, incelediği işte avukatlık yapmasının mümkün olmadığıdır. Haber üzerine şikâyetli avukatın hemen vekillikten çekilmiş olması da sonuca etkili olmadığı gibi, Baro Disiplin Kurulu'nun şikâyetlinin tanık dinletme talebinin reddine karar vermesinde, olayın niteliği ve yazılı belgeler karşısında eksik inceleme olarak görülmemiştir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.11.2014 gün ve 2014/679 esas, 2014/789 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli avukatın Tüketici Hakem Heyeti'nin 25.06.2012 gün ve 2012/229 Karar sayılı tüketici N. C. hakkında verilen kararda imzasının olduğu, kararı ... İcra Müdürlüğü'nün 2013/2659 Esas sayılı dosyası ile takibe koyduğu,

... Tüketici Hakem Heyeti'nin 24.08.2012 gün ve 2012/281 Karar sayılı tüketici N. B. hakkında verilen kararda imzasının olduğu, kararı ... İcra Müdürlüğü'nün 2013/2661 Esas sayılı dosya ile takibe koyduğu,

... Tüketici Hakem Heyeti'nin 26.09.2012 gün ve 2012/341 Karar sayılı tüketici G. K. hakkında verilen kararda imzasının olduğu, kararı ... İcra Müdürlüğü'nün 2013/3021 Esas sayılı dosya ile takibe koyduğu,

...Şikâyetli avukatın savunmasında bildirdiği HMK 407 ve devamı maddelerde görev alanı tespit edilen ve Avukatlık Yasası 12/d maddesinde bildirilen avukatlıkla birleşen hakemlik tamamen özel hukuk alanı ile ilgili bir düzenleme olup, Avukatlık Yasası 38/c maddesinde düzenlenen hakemlik tamamen kamusal niteliklidir ve bu nedenle işi red kapsamındadır. Tüketici Hakem Heyetlerinin de yargısal görev yapmakta oldukları gerçeği de bu kurullarda görev alanlarında işi redle yükümlü olduklarını kabulü zorunlu kılmaktadır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.08.2015 gün ve 2015/407 esas, 2015/637 karar sayılı kararı;

“...Somut olayda irdelenmesi gereken şikâyetli Avukatın daha önce bilirkişi olarak görev yapmış olduğu dosya ile bağlantılı olan bir başka dava dosyasının vekilliğini Avukatlık Kanunu'nun 38/c maddesi gereğince üstlenip üstlenmeyeceği hususudur.

Yasa avukatlara mesleğin vakar ve haysiyeti ile bağdaşamayan her türlü davranışlardan sakınmak, görev ve yetkilerini adalet icaplarına uygun olarak yapmak ve kullanmak, yolsuz ve haksız gördükleri teklifleri red etmek, aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya oy vermiş yahut daha önce aynı işe hâkim, hakem, savcı veya memur sıfatı ile bakmış ise davayı kabul etmemek gibi birçok zorunluluklar yüklenmiş ve görevin gereği olan birtakım ayrıcalıklar sağlamış ve onları geçici olan işten çıkarmaya veya temelli olan meslekten çıkarmaya kadar varan çeşitli disiplin cezaları koymuştur. (Anayasa Mahkemesi 4.2.1964, 161/11)

...Her iki hüküm de, avukatın önceden yargıç, savcı, hakem veya memur olarak işe el koymuş veya incelemiş olduğu, oluşumuna katılıp, katkıda bulunduğu bir işin sonraki aşamalarında avukat olarak görev alamayacağını, işi reddetmekle yükümlü olduğunu kabul etmektedir. Avukatın bu yükümlülüğü her iki maddede de önceki iş ile sınırlanmaktadır.”

D. Avukatlık Yasası M. 38/d, “Avukat, kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri sürmek durumu ortaya çıkmışsa”, tekli reddetmek zorundadır.

Maddenin amacı, çıkarına göre görüş değiştiren avukatın toplumsal ve bireysel anlamda son derece sorumsuz, güvenilmez bir kişi olarak mesleğe zarar vermesini önlemektir.

1. Avukat, düzenlediği protokolün hükümsüzlüğü iddiası ile ilgili yasal işlemler içinde yer alamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.04.2002 gün ve 2001/269 esas, 2002/109 karar sayılı kararı:**

“... Avukatın, şikayetçi ile müvekkili adına protokol yaparak bir kooperatifteki üyeliğinin devrine karşılık onu borçlarından dolayı ibra ettiği daha sonra şikayetçinin yükümlülüklerini yerine getirmesine rağmen gönderdiği ihbarname ile kendilerini hataya düşürdüğünden bahisle protokolün geçersiz olduğunu bildirdiği ve icra işlemlerine devam ettiği dosyadaki bilgi, belge ve taraf beyanlarından anlaşılmıştır.

Avukat, kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri süremez. (Avukatlık Yasası M. 38/d)

Protokolün hükümsüzlüğünü gerektirebilecek nedenler mevcut olsa dahi, bu protokolü düzenleyen avukatın hükümsüzlük iddiası ile ilgili olarak girilecek yasal işlemler içinde yer alması yasanın anılan hükmüne aykırı olduğu gibi, mesleğin saygınlığını zedeleyecek bir davranış oluşturduğundan Meslek Kuralları’nın 3 ve 4. maddelerine de ters düşmektedir.

Protokolün geçerli olup olmadığının tartışılacağı merci Baro Disiplin Kurulu olmayıp, görevli ve yetkili mahkeme olduğundan, bu hususun irdelenmesine gerek görülmemiş olması doğrudur.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.09.2015 gün ve 2015/557 esas, 2015/777 karar sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu olayda Şikâyetli avukat 28.10.2010 tarihli protokolde tamamını aldığını bildirdiği kıdem tazminatından fazlaya ilişkin hak saklı kalmak kaydı ile 1.500,00 TL kıdem tazminatı ve genel anlamda ibra ettiğini bildirdiği 4 yıllık ikramiye ve prim alacağını da tahsili talepli davayı açmakta mahzur görmemiş ve Yasanın açık emredici hükmüne aykırı davranmıştır.

Protokolün hükümsüzlüğünü gerektirebilecek nedenler mevcut olsa dahi, bu protokolü düzenleyen avukatın hükümsüzlük iddiası ile ilgili olarak girişilecek yasal işlemler içinde yer alması Yasanın anılan hükmüne aykırı olduğu gibi, mesleğin saygınlığını zedeleyecek bir davranış oluşturduğundan TBB Meslek Kuralları’nın 3 ve 4. maddelerine de ters düşmektedir.

Avukatın çıkarlarına göre görüş değiştirmesinin toplumda mesleğe olan güveni sarsacağı düşüncesi ile getirilen Avukatlık Yasası 38/d hükmüne aykırı davranış disiplin suçu oluşturmaktadır.”

2. Hükme aykırı davranış, aynı zamanda Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 4. maddesine de aykırılıktır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 12.01.2003 gün ve 2002/283 esas, 2003/20 karar sayılı kararı:

“...Dosyada bulunan ve şikâyetli davacı vekili ile şikâyetçi davalı vekilinin imzalarını taşıyan “protokol”de, “... 2. İş Mahkemesi’nin 2000/609 esas sayılı dosyası ile devam eden sigortalılığın tespiti davasında davalı tarafla kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, ücret, fazla mesai ücreti, yıllık izin, dini ve milli bayram tatil ücreti konusunda toplam üç milyar TL tutarında dört adet çek karşılığında ve bu çeklerin tahsil edilmesi koşuluyla davadan vazgeçileceği veya müracaata bırakılacağı”nın kararlaştırıldığı, çek bedellerinin tamamen ödendiği, buna rağmen şikâyetli avukatın davalı şirket aleyhine “sigortalılığın tespiti “konusunda yeniden dava açtığı ve bu davanın ... 3. İş Mahkemesi’nin 2001/1087 Esasına kayıtlı olduğu anlaşılmıştır.

Şikâyetli avukat 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu’nun 6. maddesi hükmüne göre, “sigortalı olmak hak ve yükümünden kaçınılamayacağını ve vazgeçilemeyeceğini”, bu emredici hükmün sözleşmeyle değiştirilmesinin mümkün olmadığını, müvekkilin hak ve yararlarının yasal sınırlar içinde korumakla görevli olduğunu savunmaktadır.

Avukatlık Yasası'nın 38. maddesinin (d) bendi, "Kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri sürmek durumu ortaya çıkmışsa" avukatın işi reddetme zorunda olduğu hükmünü içermektedir.

Kovuşturma konusu olayda –her ne sebeple olursa olsun– şikayetli avukat kendi düzenlediği bir protokolün hükümsüzlüğünü iddia ederek dava açmıştır. Avukatın çıkarlarına göre görüş değiştirmesinin toplumda mesleğe olan güveni sarsacağı düşüncesi ile getirilen bu hükme aykırı davranış disiplin suçu oluşturmaktadır. Eylem meslek itibarını zedeleyecek nitelikte bulunduğundan, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 4. maddesinde yazılı ilkeye de ters düşmektedir."

3. Avukatın sözleşmede vekil sıfatı ile taraf olması şart olmayıp, sözleşmenin kendisi tarafından düzenlenmiş olması yeterlidir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.05. 2005 gün ve 2005/107 esas, 2005/193 karar sayılı kararı:

"...İncelenen dosya kapsamında 28.01.2002 tarihli devir ve temlik sözleşmesinin şikayetli tarafından hazurun sıfatı ile imzalandığı, sözleşmeden kaynaklanan ihtilaflar nedeniyle ... 2. İcra Müdürlüğü'nün 2003/878 esas sayılı dosyasında borca itiraz edildiği ve ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2003/185 esasında kayıtlı itirazın iptali davasının derdest, icra takibi ve davada şikayetlinin sözleşme taraflarından ...'un vekili olduğu, ... Barosu Disiplin Kurulu'nun 22.07.2002 tarih ve 2002/3 Esas 2002/6 karar sayılı kınama cezası verilmesine ilişkin kararının kesinleşmediği anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası'nın 38/d maddesi uyarınca, avukat, "kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri sürmek durumu ortaya çıkmışsa" işi reddetmek zorunluluğundadır.

Bu sebeple, avukatın sözleşmede vekil sıfatı ile taraf olması şart olmayıp, sözleşmenin kendisi tarafından düzenlenmiş olması yeterlidir."

4. Avukat tarafından düzenlenen protokol yasanın emredici hükümlerine aykırı da olsa, bu aykırılık aynı avukat tarafından ileri sürülemez.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.05.2006 gün ve 2006/100 esas, 2006/179 karar sayılı kararı:

"... Şikayetli avukatın, ... 6. İcra Müdürlüğü'nün 2003/3068 esas sayılı dosyasına borçluya ait 10 parça taşınmaza kayden haciz konulduğunun bildirilmesine ve ... plaka sayılı araca da kayden haciz konulmasına ve muhafazasının istenmesine karşın, borçlu yakınlarının talebi ve alacağı tahsil edememe endişesi ile 12.06.2003 günlü protokolü tanzim ve alacağı tahsil etme çabası içinde olduğu ve bilahare

kandırılmış olması sebebiyle takip ve dava açığına dair savunması inandırıcı görülmemiştir.

Her ne kadar Karayolları Trafik Yasası'nın 111. maddesi, "Bu kanunla öngörülen hukuki sorumlulukları daraltan ya da kaldırılan anlaşmalar geçersizdir" hükmü uyarınca dava ve takiplere devam edildiği, bu sebeple müvekkilin hukuksal çıkarlarının zedelenmediği savunulmuş ise de;

Avukatlık Yasası'nın 38/d maddesi, "Kendisinin düzenlediği bir senet veya sözleşmenin hükümsüzlüğünü ileri sürmek durumu ortaya çıkmışsa" hükmü uyarınca, işi ret zorunluluğunda olduğunu bilmesi gereken Avukatın, protokol tanziminde daha dikkatli, özenli ve duyarlı olması kaçınılmazdır.

Şikayetli avukat, müvekkillerinin gerçek alacaklarının 300.000.000.00 TL civarında olduğunu bilirkişi raporuna göre bilmesine, takip dosyasındaki menkul ve gayrimenkul hacizlerine rağmen, borçlu yakınlarının beyanı ile 8.000.000.00 TL alarak takipten vazgeçmekte bir mahsur görmemiş, protokolde ilerde açacağı davalardan dahi feragat etmiştir."

5. Protokolde şarta bağlı ve şartta belirtildiği ödemelerin yapıldığı sırada dava ve icra takiplerinin açılmış bulunması, protokole aykırılıktır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.05.2001 gün ve 2001/64 esas, 2001/137 karar sayılı kararı:**

"... Şikayetli avukatın, şikayetçinin neden olduğu trafik kazası ile ilgili olarak, zarar gören müvekkili adına şikayetçi ile anlaştığı ve zarara karşılık 2940 DM'lik senet aldığı, ayrıca "sigorta şirketinden 100.000.00 TL alınacağını, dava açılmayacağını, senetdeki miktarın maaşından mahsup suretiyle ödeneceğini, -senedi ödemek- şartıyla kendisini ibra ettiğini" bildiren bir belge verdiği; ancak, şikayetçinin aylık ödemesini yapmakta devam etmesine rağmen taahhüdüne uygun davranmayarak şikayetçi ve eşi hakkında icra takibi yaptığı ve dava açtığı anlaşılmıştır.

Şikayetli avukat itiraz dilekçesinde özetle, verdiği belgenin ibraname niteliğinde olmadığını, ibraname olarak kabul edilse bile senedin (ödenmesi) şartını içerdiğini, bu nedenle disiplin kurulu kararının hukuka aykırı olduğunu savunmakta ise de:

Belgede şarta bağlı olmakla birlikte "ibra ederim" sözünün bizzat şikayetli tarafından yazılmış olması ve şartta belirtildiği gibi senetdeki borç miktarına mahsuben ödemelerin yapıldığı sırada dava ve icra takiplerinin açılmış bulunması karşısında itiraz samimi ve geçerli görülmemiştir. Avukatın yaptığı anlaşmaya ve verdiği belgedeki taahhütlerine sadık kalmayarak işlemlere girişmesi mesleğin itibarını zedeleyecek nitelikte davranışlardır.

Bu nedenle ... Barosu Disiplin Kurulu'nun yaptığı değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

6. Avukat protoklo düzenlenirken müvekkil iradesine uygun beyanda bulunmalı, düzenledikten sonra kendisi tarafından düzenlenen protokol gereğini yapmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.04.2015 gün ve 2015/112 esas, 2015/330 karar sayılı kararı;

“...Dosya kapsamına göre her ne kadar 16.07.2010 tarihli protokolün kimler tarafından imzalandığı somut olarak görülmemekte ise de; ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi kararının ikinci sayfasını 2. Paragrafında “Söz konusu protokol ... Ltd. Şti vekili Avukat F. Ö. tarafından imzalanmış olmasına rağmen” sözleri ile protokolün Şikâyetli avukat tarafından imzalandığı,

Protokolün A maddesine bildirilen 9 adet çek için “Bu çeklerden ilk dört adet çekle ilgili olarak alacaklı şirket açmış olduğu icra takip dosyalarından harçları ödeyip feragat ederek icra dosyalarında bulunan tasdikli çek suretlerini iade edecek, açmış olduğu çek şikâyetlerinden vazgeçecektir” sözlerinin yer aldığı görülmektedir.

16.07.2010 tarihli protokol gereği icra takibi ve ... 4. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 2010/78 Esasında kayıtlı şikâyetten vazgeçme işlemi süresinde yapılmayarak Şikâyetçi hakkında haksız olarak yakalama emri çıkarılmasına ve mağdur olunmasına neden olduğu tartışmasızdır.

Avukat protokol düzenlenirken müvekkil iradesine uygun beyanda bulunmalı, düzenledikten sonra kendisi tarafından düzenlenen protokol gereğini yapmalıdır. Bu Avukatlık Yasasının “işin reddi zorunluluğu” başlıklı 38/d maddesinde bildirilen emredici hükmün gereğidir. Düzenlenen protokol hükümlerinin müvekkilinin yeni iradesi olduğu bildirilen 16.07.2010 tarihli “talimattır” başlıklı belge içeriğine açıkça aykırıdır. Bu talimat gereği yerine getirilerek protokol hükümleri yok sayılmıştır. Talimattır başlıklı belgenin uygulanması Yasasının 39/d maddesine aykırı ve bu kamu düzenini ilgilendiren Yasaya aykırılık hali olduğu bu halde avukat işi red zorunluluğunda da bulunduğundan savunmaya itibar olanağı yoktur.”

E. Avukatlık Yasası M. 38/f, “Görmesi istenen iş, Türkiye Barolar Birliği tarafından tespit edilen mesleki dayanışma ve düzen gereklerine uygun değilse”, teklifi reddetmek zorundadır.

Yasa koyucu önceki fıkralarda tanımlanmayan, ancak yasa ve Meslek Kuralları'na aykırı olduğu açıkça belli olan işi de ret kapsamında görmüştür. 4667 sayılı yasa ile 2001 de 34. maddede yapılan değişiklikle Meslek Kuralları yasa kapsamına

alındı. Değişiklikten önce Meslek Kuralları yasada açıkça gösterilmemişti. Bir anlamda Meslek Kuralları'na yasal dayanak olması istenmiştir.

Mesleki dayanışma ve düzen gereği avukat her zaman ve yer yerde dürüst ve güvenilir olmalıdır. Olmayacak iş yapılmamalı, müvekkil uyarılmalı, meslek itibarına zarar verilmemelidir.⁷²

F. Avukatlık Yasasının 38/son maddesi, “Bu zorunluluk, avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar”

Yukarda belirlenen tüm yükümlülükler Avukatlık Yasası 38/son fıkra uyarınca avukatların ortaklarını ve yanlarında çalıştırdıkları avukatları da kapsar.

Son zamanlarda baro disiplin kurullarının sigortalı avukatlar hakkında sigortalı olarak çalıştırıldıkları, asli sorumluluğun çalıştıran avukat olduğu gerekçesi ile disiplin cezası verilmedikleri sıklıkla görülmektedir. Oysa yasa çok açıktır. Sigortalı avukat da Yasa ve Meslek Kuralları'na aykırı eylem ve davranışlardan sorumludur. O da yasaya aykırılık varsa yapılacak işi ret zorundadır. Eyleme katılmışsa, disiplin cezası tayin edilmelidir. Ola ki, taktiren daha düşük bir ceza verilmesi düşünülebilir.⁷³

XV-AVUKATIN DOSYA SAKLAMASI VE HAPİS HAKKI

Avukatlık Yasasının 39. maddesi, “Avukat, kendisine tevdi olun evrakı, vekaletin sona ermesinden itibaren üç yıl saklamakla yükümlüdür. Şu kadar ki evrakın geri alınması müvekkile yazı ile bildirilmiş olduğu hallerde saklama yükümlülüğü, bildirme tarihinden itibaren üç ayın sonunda sona erer.

Avukat ücreti ve yapmış olduğu giderleri kendisine ödenmedikçe, elinde bulunan evrakı geri vermekle yükümlü değildir.” hükmünü amirdir.

Madde evrak üzerindeki hapis hakkı ile ilgilidir. Avukatlık Yasası M. 166'daki para ve sair değerlerle ilgili hapis hakkı ile karıştırılmamalıdır. Yasa vekaletin sona ermesinden itibaren demektedir. O halde, bu hakkın kullanımı vekil/müvekkil ilişkisinin çekilme, azil vs. gibi nedenlerle bitmesinden itibaren başlar. Bildirimin Avukatlık Yasasının 175. maddesi uyarınca vekalette yazılı adrese yapılması yeterlidir. Hapis hakkı olduğundan 166. maddede yazılı orantılılık ilkesi burada da geçerlidir. “Yapmış olduğu gider” sözlerini “yapmış olduğu zorunlu giderler” olarak kabul gerekir. Eğer avukat tüm giderleri üstlenmişse bunun ayrıca disiplin suçu olacağı da göz ardı edilmemelidir.

⁷² Bkz s.255'deki 2002/267 E. 2003/8 K. Sayılı karar. Bkz s.354'deki2005/401 Esas 2006/42 karar sayılı kararı,

⁷³ Bkz. s. 208'deki Av. Yasası m.12 ile ilgili açıklamalar.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.03.2002 gün ve 2001/275 esas, 2002/85 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetçi ile şikayetli avukat arasında yazılı ücret sözleşmesi yapılmadığı tartışmasızdır. Şikayetçi, yapılan işler için asgari ücret teklif etmiş, ancak şikayetli avukat asgari ücretin çok üzerinde, 2.000 Dolar talep etmiştir.

Yazılı sözleşmenin bulunmaması halinde şikayetli avukat ancak asgari ücret tarifesindeki ücreti isteyebilir. Asgari ücretin üstünde 2.000 Dolar verilmediği gerekçesi ile şikayetçiye ait belgeleri vermekten kaçınamaz. Dosyadaki bilgi ve belgelerden şikayetçinin asgari ücretten ödeme yapmak istediği, ancak şikayetli avukatın bu ödemeği kabul etmediği anlaşılmaktadır.

Baro Disiplin Kurulu'nun kararının gerekçesindeki, şikayetçinin mahkemeye müracaatla tevdi mahalli tayinini isteme ve daha sonra mahkemece tayin edilecek yere asgari ücreti yatırmakla yükümlülüğü olayımızda kabul edilemez.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.04.2002 gün ve 2001/295 esas, 2002/108 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat hakkında, disiplin kovuşturmasına konu olan eylemi nedeniyle açılan kamu davası sonunda, TCK 240/1. maddesi gereğince hükümlülüğüne karar verildiği, cezasının ertelendiği ve kararın Yargıtay'ca onanarak kesinleştiği, ... 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 16.10.1997 gün ve 1997/100-197 sayılı kararından ve kesinleşme şerhinden anlaşılmıştır.

Ceza Mahkemesi kararının gerekçesinde de açıklandığı gibi, şikayetli avukat, şikayetçiyle ilgili olarak iki ayrı işi üstlenmiştir. Birinci iş daha önce kendisine teslim edilen bonoların tahsil işlemi olup, iddia edilen ücret alacağı bu işle ilgilidir. Bu işe ilişkin olarak, kendisine verilen kıymetler üzerinde ücret alacağına karşılık avukatın hapis hakkı mevcuttur. (Avukatlık Yasası M. 39)

Ancak, kovuşturmaya neden olan ve hapis hakkı ileri sürülerek şikayetli tarafından iade edilmeyen iki adet bono ve bir adet çek, birinci işle ilgili olmayıp, avukata daha sonra tahsil için teslim edilen senetlerdir. Bu durumda, avukatın, ücret alacağı ile ilgili olmayan bir işten dolayı kendisine teslim edilen diğer değerler üzerinde hapis hakkı bulunduğu düşünülmemeyeceğinden, eylemin Avukatlık Yasası'nın 166. maddesine uygun olmadığı açıktır.

Bu durum karşısında, kesinleşmiş mahkeme kararıyla saptanan maddi olguların tartışılmayacağı da gözetilerek, avukat disiplin hukuku yönünden kusurlu bulunmuştur.⁷⁴

⁷⁴ Bkz. s. 511 ve devamında Avukatlık Yasası m. 166. ve sayfa 913 ve devamında TBB Meslek Kuralları m. 45 ile ilgili açıklama ve karar örnekler.

XVI. AVUKATIN VEKALETTEN ÇEKİLMESİ

Avukatlık Yasasının 41. maddesi, “**Belli bir işi takipten veya savunmadan isteği ile çekilen avukatın o işe ait vekalet görevi, durumu müvekkiline tebliğinden itibaren on beş gün süre ile devam eder.**

Şu kadar ki, adli müzaharet bürosu yahut baro başkanı tarafından tayin edilen avukat, kaçınılmaz bir sebep veya haklı bir özürü olmadıkça, görevi yerine getirmekten çekinemez. Kaçınılmaz sebebin veya haklı özürün takdiri avukatı tayin eden makama aittir.”

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 38/2. maddesi, “**Avukat dava almaktan ve kovuşturılmaktan çekinme hakkını müvekkile zarar vermeyecek biçimde kullanmağa dikkat edecektir**” hükümlerini amirdir.

HYUY 68. maddesi, “**Asil adına işlem yapmış olan vekil kendisinin görevden ayrıldığını veya asili tarafından görevden alındığını dava tutanağına kayıt ve yazılı biçimde diğer tarafa bildirmedikçe, görevden ayrılma ve görevden alınma o taraf hakkında sonuç doğurmaz.**”

İş veya savunmadan çekinme avukat için haktır. Hiçbir şekilde sınırlandırılmaz. Bir tek yasal istisnası vardır. Adli yardım bürosu yahut baro başkanı tarafından görevlendirilen avukat kaçınılmaz bir sebep veya haklı bir neden halinde görevi yerine getirmekten çekinebilir. Aksi takdirde kabule zorunludur. Ancak çekinme hakkı keyfi bir hak da değildir. Çekinmeden dolayı müvekkile asla zarar verilmeyecek, gerekli önlemler alınacaktır.

İş bırakma beyanı iş sahibine ulaşmakla sonuçlarını hemen doğuran, bozucu nitelikte yenilik doğuran bir hak ise de; Yasa koyucu tebliğden itibaren 15 gün süre ile tüm yasal yükümlülüklerin devam ettiğini bildirmektedir. Uygulamada sıkça, avukat ben çekildim, çekilme iradem sözlü olarak müvekkile de ulaştı, görevim bitti bilinçsizliği ile yasal yükümlülüklerini yerine getirmemekte ve bu da sorumluluğuna neden olmaktadır.

Avukatlık Yasası 172. maddesi uyarınca iş sahibinin işi bir başka avukata vermesi halinde de avukatın çekinme hakkı vardır. 174. maddesi uyarınca da haklı bir sebep olmaksızın işi takipten vazgeçen avukat hiçbir ücret istemeyeceği gibi, aldığı peşin ücreti de iade zorundadır.

• Yargıtay 20. HD'nin 20.11.1994 gün ve 3269/4437 sayılı kararı;

“... Avukatlık Yasası'nın 41. maddesi hükmünce; vekilin, vekaletten çekilmesi ni bildirmesi halinde vekil edene, çekilmenin açık bir biçimde masrafı vekile ait olmak üzere mahkemece tebliği gerekir. Vekil edene, vekilinin çekildiğine dair dilekçesi tebliğ edilmedikçe de vekalet devam eder ve bu durumda, tüm tebliğlerin vekile yapılması zorunludur. (7201 S. S. M. 11)

Mahkemece, zabita marifetiyle duruşma günü ve keşif giderleri ile ilgili tebliğ yapılmış ise de, vekilin çekildiğine dair dilekçe tebliğ edilmemiştir. Bu durumda yapılan tebliğlerin geçerli olduğunu kabul etmek, 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 41. ve 7201 sayılı Kanununun 11. maddesine aykırıdır.”

HYUY, avukata yükümlülük vermektedir. Uygulamada avukatın başını en fazla ağırtan maddelerden biri. “Durumu müvekkile tebliğ den itibaren onbeş gün süre ile devam eder” hükmündeki tebliğ başlı başına bir sorundur. İşten çekilme dilekçesi ister mahkemeden gönderilsin, isterse avukat kendisi göndersin, avukat tebliğ yapıp yapılmadığını takip ve mutlak usulüne uygun tebliğ yaptırmak zorunda. Tebliğ yapılmadığı sürece davada vekâlet devam ediyor ve avukat öncelikle müvekkile sonra kendisine zarar vermemek zorunda olduğundan takiple yükümlü.

Maddeye fıkra eklenerek “Bu tebliğler vekâletname varsa vekâletteki ad- rese, yoksa Mernis adresine gönderilir. Tebliğ yapılmamasından müvekkil sorumludur.” şeklinde ek yapılmalı, yıllar süren tebliğ ıstırabından avukat kurtarılmalıdır. Yasasının 175. maddesinde tebliğ gönderilmesi yeterli, tebliğ yapıp yapılmamasından müvekkil sorumlu. Bu suretle 175. madde ile de uyum sağlanmış olur. Metin kısaltılabilir. Ama mutlak bir çözüm getirilmeli avukat aylarca huzursuz yaşamaktan kurtarılmalıdır.

Bilindiği üzere cezaevi vekaletnamalarına genellikle “cezaevinde tutuk” yazılmaktadır. Cezaevi ikamet adresi olamaz. Bu nedenle cezaevinden vekalet çıkartılırken noterden ikamet adresini ayrıntılı olarak yazmasını istemek gerekmektedir.

Özellikle azil halinde olası tartışmaların önüne geçmek için, azilnameyi dosyaya ibrazda fayda vardır.⁷⁵

1. Vekaletten azledilmediği saptanan avukatın çekilmiş olsa da 15 gün süre ile vekalet görevi devam edecektir. Müvekkille tartışma göreve engel olmamalı ve bundan müvekkil zarar görmemelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.10.2001 gün ve 2001/87 esas, 2001/164 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukat hakkında disiplin kovuşturmasına konu oluşturan eylemi nedeniyle ve “görevi ihmal “suçundan dolayı açılan kamu davası sonunda suçlu sabit görülerek TCK M. 230 uyarınca hükümlülüğüne karar verildiği ve cezanın tecil edilmediği ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 04.06.1998 tarihli ve 1997/250 esas, 1998/97 karar sayılı kesinleşme şerhini içeren kararından anlaşılmıştır.

⁷⁵ Bkz. s. 384'deki İş sahibinin adresi ile ilgili açıklamalar; bkz. s. 637'deki Meslek Kuralları m.38 ile ilgili açıklamalar.

Şikayetli avukat Ceza Mahkemesi kararında da belirtildiği gibi, sanık vekili sıfatıyla takip ettiği bir ceza davasında yüzüne karşı tefhim edilen mahkumiyet kararını temyiz etmeyerek kesinleşmesine neden olmuştur.

Şikayetli, duruşmadan sonra müvekkilinin sözlü olarak davadan çekilmesini istemesi üzerine temyiz yoluna gitmediğini savunmakta ise de;

Vekaletten azledilmediği saptandığından ve davadan çekilmiş olsa dahi Avukatlık Yasası'nın 41. maddesi hükmüne göre 15 gün süre ile devam edecek olan vekalet görevi dolayısıyla çekilme hali bu yükümlülüğü ortadan kaldırmayacağından, savunması haklı bulunmamıştır. Kaldı ki, (müvekkil ile tartışma) yasal görevin yerine getirilmesine engel olmamalı ve bundan dolayı müvekkil zarar görmemelidir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.02.2008 gün ve 2007/462 esas, 2008/43 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, mahkeme ilamının şikayetli avukata 26.09.2005 tarihinde tebliğ edildiği, şikayetli avukatın 28.09.2005 havale tarihli dilekçesi ile vekillik görevinden istifa ettiği, ancak tebligatı iade etmediği gibi, 15 günlük temyiz süresi içerisinde kararı temyiz etmeyerek kesinleşmesine neden olduğu anlaşılmaktadır.

Şikayetli avukat savunmalarında, kararı temyiz etmenin ayrı ücrete tabi olduğunu, kendisine dava ücretinin eksik ödendiğini ileri sürmüş ve ücret ödenmediği için kararı temyiz etmediğini ileri sürmüştür.

...Şikayetli avukat, mahkemenin kararını vermesiyle üstlenilen işin sonuçlandığı, ücret ve giderlerin ödenmediği ve kararı temyiz etmekte şikayetçinin bir yararı bulunmadığı savunmasında bulunmuştur. Kararı temyiz etmemek bir haktan vazgeçme sonucunu doğurduğu, bir haktan vazgeçme anlamına gelen işlemlerde avukatın, müvekkilinden mutlaka yazılı muvafakat almak zorunda olması nedeniyle şikayetli avukatın savunmasına itibar edilmemiştir.”

2. Geçersiz sözleşme koşullarını gerekçe gösterip mahkumiyet kararını temyiz etmeme, mağduriyete sebep olacak bir davranıştır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve 2003/120 Esas 2003/230 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukatlar ... 3. Asliye Ceza Mahkemesi'nde şikayetçinin vekili sıfatıyla davayı takip etmeyi üstlenmişlerdir.

Şikayetli avukatlardan Av. ... şikayetçi ... adına ... adında bir kişi ile ücret sözleşmesi yapmıştır.

Şikayetli avukatlar bu sözleşme koşullarını ileri sürmek suretiyle ... Asliye Ceza Mahkemesi tarafından verilen mahkumiyet kararlarını temyiz etmediklerini, kesinleşmeye neden olmadıklarını savunmuşlardır.

Şikayetli Av. ... ile ... arasında yapılan ücret sözleşmesinde şikayetçi taraf olmadığından, sözleşmedeki koşullar şikayetçiyi bağlayıcı değildir.

İşi üstlenen ve sorumlu olan Av. ... olmakla birlikte Av. ...'ın da son duruşmaya girdiği ve kararın kendisine teahhüt edildiği anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatların geçersiz sözleşme koşullarını gerekçe gösterip şikayetçi hakkındaki mahkumiyet kararını temyiz etmemeleri, şikayetçinin mağduriyetine sebep olacak nitelikte bir davranıştır.

Avukat davayı almaktan ve soruşturmaktan çekinme hakkını müvekkillerine zarar vermeyecek biçimde kullanmalıdır, müvekkilinin durumu ve kişiliği ne olursa olsun avukat müvekkilinin hak kaybına neden olmamalı, süreli işlerde görevini yerine getirmelidir.”

3. Vekillikten çekilen avukatın bu hususu müvekkiline usulüne uygun bir şekilde tebliğ ettirmesi gerekir. Vekalet görevi tebliğden itibaren 15 gün devam eder.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.01.2004 gün ve 2003/354 esas, 2004/17 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli kendisine herhangi bir ücret ödemediğini savunmuş ise de, Avukatlık Yasasının 41.maddesine göre şikayetçiye bu konuda bir tebligat yollanmadığı görülmüştür. Belli bir işi takipten veya savunmadan isteği ile çekilen avukatın o işe ait vekalet görevi, durumu müvekkiline tebliğden itibaren onbeş gün süre ile devam eder.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.12.2002 gün ve 2002/256 esas, 2002/382 karar sayılı kararı:**

“... Şikayetli avukatın şikayetçinin Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki bir kısım davalarında vekilliğini üstlendiği ve daha sonraki duruşmalara mazeret beyan etmeden katılmadığı ve bu davalardan usulüne uygun bir şekilde çekilmediği tartışmasızdır.

...Şikayetli avukat davadan çekilmede haklı nedenler bile olsa, müvekkiline zarar vermeyecek biçimde yasaların belirlediği şekilde davranmakla yükümlüdür.

Avukatlık Yasası'nın 34, 41 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 38/3 maddelerine aykırı bulunan eylem disiplin suçu oluşturduğundan, ...yapılan değerlendirilmede hukuki isabetsizlik görülmemiş, kararın onanması gerekmektedir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.09.2014 gün ve 2014/324 esas, 2014/575 karar sayılı kararı;

“... Dosyanın incelenmesinde; Şikâyetlinin, disiplin kovuşturmasına konu eylemden dolayı ... 11. Ağır Ceza Mahkemesinde yargılandığı ve Mahkemenin 26.12.2012 tarih ve 2012/245 Esas 2012/480 Karar sayılı kararı ile sabit görülen görevi ihmal suçundan TCK'nın 257/2. maddesi gereğince cezalandırılmasına karar verildiği, CMK'nın 231/5. maddesi gereğince hükmün açıklanmasının geri bırakıldığı, kararın itirazın reddi ile 11.02.2013 tarihinde kesinleştiği anlaşılmıştır.

Şikâyetli avukatın, müvekkili F. Ö'nün yargılandığı ... 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2008/153 Esas sayılı dosyasına vekâletname koyduğu, Mahkemenin 25.11.2009 tarihli celsesinde duruşmanın 13.30'a ertelenmesi konusunda dilekçe verdiği, mahkeme zaptına göre saatin 17.00 olmasına rağmen duruşmaya girmediği ve müvekkilinin hapisle tecziyesine karar verildiği,

Mahkemenin gerekçeli kararı kendisine 30.01.2010 tarihinde tebliğ edilmiş olmasına rağmen, vekâletten çekildiğini veya istifa ettiğini, mahkemesine bildirmediği gibi keyfiyeti müvekkiline de yazılı olarak bildirmediği, kararın temyiz edilmediğinden kesinleşerek müvekkili şikâyetçi cezaevine girdiği,

Mahkeme karar gerekçesinde “Sanık Avukat, duruşma gününden önce vekâlet ücretinin getirilmesini istediğini, duruşma gününde vekâlet ücretinin getirilmesi için süre kazanmak amacıyla mazeret dilekçesi verdiğini, ücreti ödenmeyince karşılıklı olarak vekâlet ilişkisine son verdiklerini, kararın kendisine tebliği üzerine, durumu müvekkili olan şikâyetçiye bildirdiğini ve müsnet suçu işlemediğini savunmuş ise de; Sanığın vekâlet ücretini alamadığı için duruşmaya katılmadığı ikrarı, vekillikten ayrılmanın usulen mahkemeye bildirilmemesi, mahkeme kararının vekile tebliğ edildiği halde, kararı mahkemeye iade etmediği gibi temyiz yoluna da başvurmayarak kararın kesinleşmesine sebebiyet vererek, müvekkili olan dosyamız şikâyetçisinin mağduriyetine sebebiyet verdiği” sözlerinin yazılı olduğu,

Şikâyetli avukat 25.11.2009 tarihinde müvekkili ile yaptığı tutanakla vekâlet görevini sonlandırmış olmasına rağmen aynı gün şikâyetçiye ait Ağır Ceza Mahkemesindeki duruşmaya girmemesi, 25.11.2009 tarihli belgeyi mahkemeye sunmaması gerekçeli kararın kendisine tebliğinden sonra dosyadan el çektiğini mahkemesine bildirip, kararın eski müvekkiline tebliğ edilmesini sağlamaması, Avukatlık Yasasınının 41. maddesindeki 15 günlük süreye riayet etmemesi ve avukatın özen, doğruluk ilkeleri ile kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde ve işini tam bir sadakat ile yürütme ilkelerine aykırılık teşkil ettiği açıktır.”

4. Bu hakkın müvekkile zarar vermeyecek yöntemle yapılması da yasal bir zorunluluktur.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.11.2013 gün ve 2013/555 esas, 2013/902 karar sayılı kararı;

Şikâyetli avukatın kabulü ve dosya kapsamında 20.11.2001 tarihli duruşmada davadan çekildiği, masraf vermemesi nedeniyle 08.12.2011 tarihli duruşma gününün Şikâyetçiye tebliğ edilmemesi nedeniyle davanın müracaata bırakıldığı ve 14.03.2012 tarihinde davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği görülmektedir.

...Eski HYUY madde 68, "Asil adına işlem yapmış olan vekil kendisinin görevden ayrıldığını veya asili tarafından görevden alındığını dava tutanağına kayıt ve yazılı biçimde diğer tarafa bildirmedikçe, görevden ayrılma ve görevden alınma o taraf hakkında sonuç doğurmaz." 6100 sayılı yeni HMK madde 81-(1)" Vekilin azmi veya istifasının, mahkeme ve karşı taraf bakımından hüküm ifade edebilmesi için, bu konudaki beyanın dilekçeyle bildirilmesi veya tutanağa geçirilmesi ve gerektiğinde ilgisine yapılacak tebligat giderinin de peşin olarak ödenmesi zorunludur." hükümlerini amirdir.

Yargıtay 20. HD'nin 20.11.1994 gün ve 3269/4437 sayılı kararı; "Avukatlık Yasası'nın 41. maddesi hükmünce; vekilin, vekâletten çekilmesini bildirmesi halinde vekil edene, çekilmenin açık bir biçimde masrafı vekile ait olmak üzere mahkemece tebliği gerekir. Vekil edene, vekilinin çekildiğine dair dilekçesi tebliğ edilmedikçe de vekâlet devam eder ve bu durumda, tüm tebliğlerin vekile yapılması zorunludur. (7201 S. S. M. 11). Mahkemece, zabıta marifetiyle duruşma günü ve keşif giderleri ile ilgili tebliğ yapılmış ise de, vekilin çekildiğine dair dilekçe tebliğ edilmemiştir. Bu durumda yapılan tebliğlerin geçerli olduğunu kabul etmek, 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 41. ve 7201 sayılı kanunun 11. maddesine aykırıdır." içtihadı ile de avukat tebliği ilgili işlemlerden 1. derece de sorumlu kabul edilmekte, tebligat yapılmadıkça vekillik görevinin devam ettiği bildirilmektedir.

O halde iş veya savunmadan çekinme avukat için hak ve hiçbir şekilde sınırlandırılmaz ise de bu hakkın müvekkile zarar vermeyecek yöntemle yapılması da yasal bir zorunluluktur."

5. İstifa iradesi yetmez. Mutlaka muhataba tebliği gerekir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.12.2003 gün ve 2003/300 esas, 2003/418 karar sayılı kararı:

"... Avukatların vekalet görevinden çekilmeleri ve buna ilişkin usul işlemleri HUMK 68. maddesi ile Avukatlık Yasası'nın 41. maddesinde ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Kovuşturma konusu olayda istifa iradesinin Mahkeme tutanaklarına geçirilmesi ve durumun muhataba tebliğ işlemi yapılmamış; istifaya rağmen müvekkilin yeni bir vekil ile anlaşma olanağını sağlayacağı süre içinde yargılama işlemlerinin zarar görmeden sürdürülmesi hususundaki görev ve sorumluluğun gereği şikâyetli tarafından yerine getirilmemiştir.

Bu durumda eylem disiplin suçu oluşturduğundan yapılan değerlendirmede hukuksal isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.11.2008 gün ve 2008/272 esas, 2008/421 karar sayılı kararı:**

“... Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikâyetli avukatın, bir suç isnadı nedeniyle tutuklanan şikâyetçinin vekilliğini üstlendiği, taraflar arasında vekâlet sözleşmesi düzenlendiği ve şikâyetçi tarafından şikâyetliye vekâletname ile 1.000.00 YTL vekâlet ücreti ödenmiş olduğu, şikâyetlinin ilk soruşturma aşamasında vekâletnamesini ibraz ederek tahliye talebinde bulunduğu, müvekkili/ tutuklu sanık (Şikâyetçi) hakkında 3. Ağır Ceza Mahkemesi’nde 2006/25 Esasına kayıtlı davanın açıldığı, ilk duruşma tarihinin 21.02.2006 olarak belirlendiği, şikâyetlinin duruşma tarihinden bir gün öncesi olan 20.02.2006 tarihinde telgrafla şikâyetçinin vekilliğinden istifa ettiği ve duruşmaya girmediği anlaşılmıştır.

Şikâyetli her ne kadar savunmasında, sanığın talebi doğrultusunda vekillikten istifa ettiğini bildirmiş ise de, bu hususu kanıtlayan bir belge dosya içinde bulunmamaktadır.

...Şikâyetli ise şikâyetçi hakkındaki kamu davasının duruşma günü olan 21.02.2006 gününden bir gün önce vekâletten istifa etmiş, ancak Avukatlık Yasası’nın 41/1. maddesi gereğini yerine getirmeksizin duruşmaya katılmamıştır.”

6. Vekillikten çekildikten sonra yasal on beş günlük süreyi beklemeden şikâyetçi aleyhinde dava açma.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 08.07.2005 gün ve 2005/113 esas, 2005/229 karar sayılı kararı:**

“... Şikâyetli avukatın şikâyetçinin vekili olarak takip etmekte olduğu ... 1. Sulh Hukuk Mahkemesi’ndeki davanın duruşmasından bir gün önce, 04.06.2003 de vekâletten çekildiği, vekaletten çekildiğinin müvekkili şikâyetçiye tebliğinden itibaren onbeş günlük yasal süre geçmeden 09.06.2003 tarihinde, şikâyetçi kooperatifin bir kısım üyelerinin vekaletini alarak, şikâyetçi kooperatif aleyhinde dava açtığı dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

Şikayetli avukat, şikayetçi kooperatifin vekaletinden çekildikten sonra yasal on beş günlük süreyi beklemeden, şikayetçi aleyhinde dava açması Avukatlık Yasa-sı'nın 41. maddesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Şikayetli avukatın, şikayetçi kooperatifin bazı üyeleri adına dava açabilmek için şikayetçi kooperatifin vekilliğinden istifa ettiği de anlaşılmaktadır. Açılan davanın hukuki niteliği, davacıların zaten kooperatif ortağı olmaları eylemin disiplin suçunu oluşturmasına engel değildir.”

7. CMK uyarınca atanan müdafinin çekilme hakkı olduğu tartışılmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.09.2008 gün ve 2008/213 esas, 2008/344 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamı ve rapordan; Şikayetli avukatın ... 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2006/453 Esas sayılı dosyasına CMK uyarınca müdafii tayin edildiği, 12.12.2006 tarihli ilk duruşmaya katıldığı, 23.01.2007 ve 08.02.2007 tarihli keşfe mazeret bildirmeksizin katılmadığı, 27.02.2007 tarihli duruşmada keşif hakkında beyanda bulunmak için süre istediği, ancak beyanda bulunmadığı, rapor hakkındaki itirazın sanık asıl tarafından yapıldığı, 01.05.2007 tarihli duruşmaya katılmadığı, 26.06.2007 tarihli karar duruşmasında sanık'ın “ben avukatın beklenmesine gerek olmadığını tekrarlıyorum ben avukatı kendim tutmadım, baro görevlendirmiş o nedenle karar verilmesini istiyorum, suçsuzum.” beyanında bulunduğu ve davanın şikayetlinin yokluğunda sonuçlandırdığı, kararın temyizine ilişkin 20.06.2007 tarihli dilekçenin şikayetli, gerekçeli temyiz dilekçesinin şikayetçi tarafından verildiği görülmektedir.

Dosya kapsamına göre re'sen müdafii tayin edilen şikayetlinin görevini özenle takip etmediği tartışmasızdır.

Ancak tartışılması gereken bir başka husus re'sen tayin edilen avukatın davadan çekinme hakkını kullanıp kullanmayacağıdır.

Şikayetli avukat, davanın başından beri şikayetçinin öğretmen olması ve müdahilin de şikayetinden vazgeçmesi nedeniyle kendisine karşı kaba ve olumsuz bir tutum izlediğini, güvensizlik beyan ettiğini, kendisini arzuhalci yerine koyup paramla her işi yaptırırım tavrı sergilediğini ve bu nedenle aralarındaki tartışmanın meslek onurunu korumaya yönelik olduğunu ve bu nedenle şikayetin haksız olduğunu savunmuştur.

...O halde, kaçınılmaz bir sebep veya haklı özrün olması durumunda, avukat öncelikle çekinme hakkını müvekkiline zarar vermeyecek şekil ve surette kullanmak zorundadır. Mesleğin kutsallığı icrasının da özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirilmesi gerektirir.

Avukatlık karşılıklı güvene dayalı bir meslektir. Avukat bu güveninin sarsıldığını görüyor ve gözlemliyorsa ilk yapacağı şey usulüne uygun olarak vekil müvekkil ilişkisini bitirmektir. Bu hüküm sözleşmeye dayalı avukatlık ilişkisinde geçerli olduğu gibi, re'sen tayin edilen durumlarda da geçerlidir. Madde, avukatın kimlik ve kişiliğinin olur olmaz saldırılarla yıpratılmaması, “bağımsızlığının korunması” amacına yönelik olup, tek dikkat edilecek husus çekinme hakkının müvekkile zarar vermeyecek şekilde kullanılmasıdır.”

8-Çekilme iradesi şikâyetçi bilgisi içinde ve bir zarar doğmamışsa disiplin cezası verilemez.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.06.2013 gün ve 2012/828 ess, 2013/378 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından: Şikâyetlilerin ... 2. Noterliği’nin 28.04.2011 gün ve 4063 yevmiye no.lu vekâletnamesi ile vekil edildikleri, ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2008/533 Esas sayılı dosyasına vekâlet ibrazla “N. Ç. vekili olarak dava ve duruşmalara katılacağımızdan onanmış ve harçlandırılmış vekâletname örneğini sunduğumuzu bildirir, dosyanın fotokopisin verilmesi hususunda gereğinin dileriz” dilekçesi verdikleri, 11.05 2011 günlü dilekçe ile ”davacı N. T. vekili olmak vekâletname ibraz etmişsek de gördüğümüz lüzum üzerine vekillikten çekiliyoruz 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 175. maddesine uyarınca, müvekkilin vekâletnamesinde bildirdiği adrese avukat tarafından yapılacak her tebligat kendisine yapılmış sayılacağından müvekkilin vekâletnamesinde bildirdiği, “... Mah. ... Caddesi 82A/A .../...” adresine istifa dilekçesinin tebliğ edilmesini dileriz.” içerikli dilekçe verdikleri, 12.05.2011 günlü duruşmada 1 No.lu ara kararı ile “... .. ile R. Y.a vekillikten çekilme dilekçelerinin ekteki masraf ile N. T.’ e tebliğine” karar verilerek duruşmanın 13.10.2011 gününe talik edildiği, 13.10.2011 günlü duruşmaya bizzat Şikâyetçi N. Ç.’in katıldığı duruşmanın 08.02.2012 gününe talik edildiği görülmüştür.

Vekâletten çekilme işlemi sonrasında herhangi bir usulü işlem nedeniyle zarar doğmamış ve 12.05.2011 günlü duruşmanın talik edildiği 13.10.2011 günlü duruşmaya bizzat şikâyetçinin katılmış olmasıyla bir şekilde duruşma gününden haberdar olduğu, dosyanın işlemde kaldırılarak açılmamış sayılmasının karar verilmediği anlaşıldığından Baro Disiplin Kurulunca eylemin disiplin suçu oluşturmadığına ilişkin hukuksal değerlendirme isabetli bulunmuş ve itirazın reddi ile kararın onanması gerekmektedir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 04.10.2013 gün ve 2013/236 esas, 2013/749 karar sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına ilişkin sorun Avukatlık Yasası 41. maddenin uygulanması ile ilgilidir.

Avukatlık Yasası madde 41, “Belli bir işi takipten veya savunmadan isteği ile çekilen avukatın o işe ait vekâlet görevi, durumu müvekkiline tebliğinden itibaren on beş gün süre ile devam eder. Şu kadar ki, adli müzaheret bürosu yahut baro başkanı tarafından tayin edilen avukat, kaçınılmaz bir sebep veya haklı bir özürü olmadıkça, görevi yerine getirmekten çekinemez. Kaçınılmaz sebebin veya haklı özürün takdiri avukatı tayin eden makama aittir.”

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları madde 38/2, “Avukat dava almaktan ve kovuşturmadan çekinme hakkını müvekkile zarar vermeyecek biçimde kullanmağa dikkat edecektir”

HMK madde 81, “Vekilin azli veya istifasının, mahkeme ve karşı taraf bakımından hüküm ifade edebilmesi için, bu konudaki beyanın dilekçeyle bildirilmesi veya tutanağa geçirilmesi ve gerektiğinde ilgisine yapılacak tebligat giderinin de peşin olarak ödenmesi zorunludur” hükümlerini amirdir.

İş veya savunmadan çekinme avukat için haktır. Hiçbir şekilde sınırlandırılmaz. Bir tek yasal istisnası vardır. Adli yardım bürosu yahut baro başkanı tarafından görevlendirilen avukat kaçınılmaz bir sebep veya haklı bir neden halinde görevi yerine getirmekten çekinebilir. Aksi takdirde kabule zorunludur. Ancak çekinme hakkı keyfi bir hak da değildir. Çekinmeden dolayı müvekkile asla zarar verilmeyecek, gerekli önlemler alınacaktır.

İş bırakma beyanı iş sahibine ulaşmakla sonuçlarını hemen doğuran, bozucu nitelikte yenilik doğuran bir hak ise de; Yasa koyucu tebliğden itibaren 15 gün süre ile tüm yasal yükümlülüklerin devam ettiğini bildirmektedir. Bununla amaçlanan avukatın davadan çekilmesi nedeniyle (Kesin süre verilmiş olması, temyiz süresinin durmaması) gibi usuli işlemlerde vekâlet görevi devam edecek, müvekkil çekilme nedeniyle zor durumda bırakılmayacak ve hak kaybına neden olunmayacak anlayışıdır.

Disiplin kovuşturmasına konu olayda çekilme iradesinin bildirildiği 03.09.2010 günlü dilekçe dosyasına havale ve Şikâyetçi asilinde katıldığı 16.09.2010 günlü duruşmada şikâyetçiye tebliğ edilmiş, Mahkemece esas hakkındaki iddianın bildirilmesi için süre verilmiştir. Görüldüğü üzere hiçbir hak kaybı olmamıştır. Maddeyi amacına uygun olarak yorumlamak hukukun üstünlüğü ilkesinin de gereğidir.

Bu nedenlerle eylemin disiplin suçu olmadığına ilişkin hukuksal değerlendirme isabetli olmakla itirazın reddi ile kararın onanması gerekmiştir.

XVII- BİR AVUKATIN GEÇİCİ OLARAK GÖREVLENDİRİLMESİ

Avukatlık Yasasınının 42. maddesi, “Bir avukatın ölümü veya meslekten yahut işten çıkarılması veya işten yasaklanması yahut geçici olarak iş yapamaz duruma

gelmesi hallerinde, baro başkanı, ilgililerin yazılı istemi üzerine veya iş sahiplerinin yazılı muvafakatini almak şartıyla, işleri geçici olarak takip etmek ve yürütmek için bir avukatı görevlendirir ve dosyaları kendisine devir ve teslim eder. (Ek cümle : 2/5/2001 - 4667/28 md.) Ayrıca durumu mahkemelere ve gerekli göreceği yerlere bildirir. Bu hükümler avukatlık ortaklığı hakkında da kıyasen uygulanır.

Yukarıki fıkrada yazılı işlere ait kanuni süreler, dosyaların devir ve teslimine kadar işlemez. Şu kadar ki, bu süre üç ayı geçemez. (Mülga : 2/5/2001 - 4667/28 md.)

Kendisine görev verilen avukat haklı sebepler göstererek bunu reddedebilir. Ret sebeplerinin yerinde olup olmadığına baro yönetim kurulu karar verir.

Vekalet görevi, temsil edilen avukatın talimatına bağlı olmaksızın, bu görevi yapan avukatın sorumluluğu altında yürür. Yapılan işlerin ücretini, kendisine vekalet olunan avukat öder. Anlaşmazlık halinde ücretin miktarı baro yönetim kurulu tarafından belirtilir.

Madde salt kamusal niteliklidir. Herhangi bir nedenle vefat, işten yasaklama, meslekten çıkarma gibi hallerde iş sahibinin bu nedenle zarar görmemesini temin amaçlıdır. Avukat zorunlu nedenler olmadıkça işi reddetmemeli, meslek itibarını kamuda tartışılmasına neden olmamalıdır. Görevlendirilen avukatın avukattan ücret isteme hakkı olduğu gibi, iş tamamen görevlendirilen avukatın inisiyatifinde yapılmı, her hangi bir müdahale olmamalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 31.01.2015 gün ve 2014/886 esas, 2015/106 karar sayılı kararı;

“..Şikayetli avukat Baroca görevlendirilen Şikayetçinin ücret istediği ve davaların seyrine kendisini karıştırmadığını ve bu nedenle suçsuz olduğunu savunmakta ise de;

Avukatlık Yasası 42/son “Vekâlet görevi, temsil edilen avukatın talimatına bağlı olmaksızın, bu görevi yapan avukatın sorumluluğu altında yürür. Yapılan işlerin ücretini, kendisine vekâlet olunan avukat öder. Anlaşmazlık halinde ücretin miktarı baro yönetim kurulu tarafından belirtilir.” hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere işten yasaklı olunan dönemde Baro tarafından görevlendirilen avukatın ücretini işten yasaklı avukat ödemekle yükümlü olduğu gibi, işin takibinde görevli avukatın talimatla bağımlı olmayarak işi takibi Yasa koyucu tarafından kabul ve öngörülmektedir. O halde şikâyetçi avukatın ücret istediği yönündeki savunma gerçek de olsa yasal ve haklı olmakla hukuksal dayanaktan yoksundur.

Şikâyetli avukatın “müvekkilleri bilgilendirme amacı ile birlikte hareket etmelerinin uygun olacağı” savunması da, İşten Yasaklamanın Hükümleri başlıklı Avukatlık Yasası madde 155'te bildirilen “ İşten yasaklanmış olanlar bu tarihten

itibaren avukatlığa ait yetkileri hiçbir şekilde kullanamazlar.” hükmü ile elde edilmek istenen amaca aykırı olduğundan ve bu nedenle maddede de bildirildiği üzere “temsil edilen avukatın talimatına bağlı olmaksızın, bu görevi yapan avukatın sorumluluğu altında yürür.” hükmü karşısında yasal dayanaktan yoksun olduğu tartışmasızdır.

Ayrıca Baro'nun 42. madde gereği görevlendirme yapmasından sonra, iş sahipleri görevlendirilen avukatı kabul etmeyerek başka bir avukat tutabilecekleri gibi işlerin geçici olarak yürütüldüğü dönemde; görevlendirilen avukattan alacakları hukuki yardımın kalitesinden memnun olmadıkları takdirde BK ve Avukatlık Yasasından doğan haklarını kullanabilirler.

Geçici dönemde işten yasaklanan avukatın işlerin yürütülmesinden dolayı iş sahiplerine karşı sorumluluğu olmayacaktır. İşlerin geçici olarak yürütüleceği dönemde; işlerin yürütülmesinden doğacak sorumluluk görevlendirilen avukata ait olduğundan, görevlendirilen avukatın hatalarının olup olmadığı değerlendirilmesi ve var olduğunun düşünülmesi halinde gereğini yapmak hakkı işten yasaklanan avukata değil iş sahiplerine aittir.

“Şikâyetli avukatın kullandığı “benim dosyalarımı ben size güvenerek verdim fakat siz beni devre dışı bırakarak benim emeğimi çalışıyorsunuz, siz beni istediğiniz yere şikâyet edin, benim durumumu biliyorsunuz, bir eksik bir fazla fark etmez” sözlerinin Avukatlık Yasası 34, 134 ve TBB Meslek Kuralları 5, 27/1. maddelere aykırı olduğu görülmekle eylemin disiplin suçu olduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu kararında hukuka aykırılık görülmemiş ve Şikâyetli avukat Ali Karaçelik'in itirazının reddi ile kararın onanması gerekmiştir.”

XVIII-BÜRO EDİNME ZORUNLULUĞU

Avukatlık Yasasının 43. maddesi, “**Her avukat, levhaya yazıldığı tarihten itibaren üç ay içinde baro bölgesinde büro kurmak zorundadır. Büronun niteliklerini barolar belirler.**

Bir avukatın birden fazla bürosu olamaz. Birlikte çalışan avukatlar ayrı büro edinemezler. Avukatlık ortaklığı yurt içinde şube açamaz. Milletvekilleri, milletvekilliği süresince avukatlık yapamazlar.

Bürosunu veya konutunu değiştiren avukat yenilerinin adreslerini bir hafta içinde baroya bildirmek zorundadır.”

Büro edinme yükümlülüğü ile ilgili yasal düzenlemelerden önce büronun avukat için önemini belirtmek gerekir.

“Avukatın çalıştığı, araştırma ve inceleme yaptığı, dosyasını ve savunma notlarını hazırladığı, bilimsel yapıtları ve mahkeme içtihatlarını aradığı, iş sahibini dinlediği, görüş ve öğüt verdiği, hakemlik yaptığı, kavgalarını uzlaştırdığı yer bü-

rosudur. Aile sırlarını, değerli belge ve bilgileri burada saklar. Birey ve toplum sevincini burada görür, haksızlığa uğrayanların feryat ve ıstırabını burada dinler ve duyar. Bu nedenle büro, bir sığınak ve bir mabeddir.” (Av. Ali Haydar Özkent, 1940 Baskı, Avukatın Kitabı)

Bunun içindir ki avukatın birden fazla bürosu olamaz. Çünkü avukat aynı zamanda yardımcı da çalıştırmak zorunda olan bir meslektir. Birden fazla büronuz olursa, müvekkiliniz sizi aradığı zaman bulamadığı gibi, denetimde yapamaz, ipin ucunu kaçırsınız.

7201 sayılı Tebligat Yasasının 11. maddesi, **“Vekil vasıtasıyla takip edilen işlerde tebligat vekile yapılır. Vekil birden çok ise bunlardan birine tebligat yapılması yeterlidir.”** hükmü uyarınca vekille takip edilen işlerde tebligatların avukata yapılması zorunludur.

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulu’nun 10.07.1940 gün ve 7/75 sayılı kararı gereği “davayı her derecede yürütmeğe yetkili vekile ilam tebliğ edilebildiği sürece vekil edene tebliğ yapılmaması” yasaya aykırıdır.

Görüldüğü üzere mecburiyet, avukatın belli bir yere sahip olması tebligat zorunluluğundan da kaynaklanmaktadır. Bu nedenle adresi birden fazla ve meçhul avukat düşünülemez.

Avukatlık Yasasının 72/c maddesi hükmü uyarınca, **“Üç ay içinde baro bölgesinde bir büro açılmamış olması veya büronun kapatılmış yahut baro bölgesi dışına nakledilmiş bulunması, uyarıya rağmen kayıtlı olduğu baro dışında sürekli olarak avukatlık yapan avukatın çalışmasını sürdürdüğü baroya kaydını yaptırmaması”** levhadan silinmeyi gerektiren hal olarak bildirilmiştir.

Maddeye aykırı davranış baro levhasından silinmeyi ve dolayısıyla avukatlık unvanını kullanmamayı gerektirir. Tek istisna Avukatlık Yasası 63/1 maddesi, **“Şu kadarki; Baro levhasındaki kaydı yirmi yılı dolduranlardan, bürosunu kapatarak vergi kaydını sildiren avukatlar durumları hakkında bilgi vermek ve baroya karşı görev ve yükümlülüklerini yerine getirmek koşuluyla sadece avukat unvanını kullanabilirler.”** hükmü gereği bürosunu kapatması nedeniyle levhadan silinen 20 yılı aşkın avukatlık mesleğine hizmet vermiş meslektaşların sadece “Avukat unvanını kullanabilme” hakkına haiz olmalarıdır.

1. Kurum dışındaki mesleki faaliyetlerin yürütülebilmesi için “büro edinme zorunluluğu” bulunmaktadır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 12.07.2002 gün ve 2002/95 esas, 2002/227 karar sayılı kararı:

“...Şikayetlinin ... Bank’ın maaşlı ve kadrolu avukatı olarak görevli bulunduğu

sırada babasına ait çok sayıda dava ve icra takibini üstlendiği, bürosu olmadığı, vekaletname tanzimi için noterliğe kendi vergi sicil numarası gibi göstererek çalıştığı ... Bank'ın vergi numarasını verdiği dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

... Bank Genel Müdürlüğü'nün 17.04.2001 tarihli yazısında "sermayelerinin tamamının özel şahıslara ait olduğu, istihdam ettikleri avukatı istedikleri gibi yönlendirme haklarının bulunduğu, şikayetlinin kadrolu personel olmasının babasının davasına katılmasına engel olmadığı, durumun bilgileri dahilinde olduğu" bildirilmiştir.

Şikayetli avukatın babasına ait davayı takip etmesinde çalıştığı kurum bakımından bir sakınca görülmesi de, kurum dışındaki mesleki faaliyetin sürdürülebilmesi için "büro edinme zorunluluğu" bulunmaktadır. (Avukatlık Yasası M. 43/1). Bu nedenle, adı geçen bankanın bu faaliyete izin vermesi, büro edinme zorunluluğunu ortadan kaldıran bir neden oluşturamaz.

Ancak, kovuşturma konusu olayda önemli olan husus, şikayetli avukatın Noterliğe kendi vergi sicil numarası gibi göstererek ... Bank'ın vergi numarasını bildirmesi ve Noterliği bilinçli ve kasıtlı bir şekilde yanıltmış da olmasıdır."

2. Akademik unvan bulunması sebebiyle, büro edinme yükümlüğünden muaf tutan bir yasal düzenleme yoktur.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.09.2005 gün ve 2005/203 esas, 2005/293 karar sayılı kararı:

"...Dosya içindeki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın 1991 yılından itibaren ... Barosu'na kayıtlı avukat olup, aynı zamanda ... Üniversitesi'nde doçent olduğu, şikayetçinin yetkilisi olduğu firmadan, şikayetli hesabına paralar aktarılmış bulunduğu, 21.02.2000 tarihli tutanakla, şikayetçi tarafından tahsil için teslim edilen bono ve buna ilişkin harç ve pul paralarının şikayetli tarafından teslim alındığı, 02.08.1999 tarihli olup şikayetli avukatın ismini taşıyan antetli yazı ile şikayetçiye hitaben takip edilen işlerle ilgili alınmış avanslar, ücretler ve bakiyelerinin belirlenmiş olduğu,

07.02.2000 tarihli olup, şikayetlinin adını taşıyan başlıklı iki adet yazıyla, hisse senetleri ile ilgili işlemler ve ceza mahkemesindeki dosyanın yürütülmesi, idari yargıdaki davalar için ücret talebinde bulunulduğu, şikayetlinin ... Barosu Başkanlığı'na verdiği 28.03.2003 tarihli dilekçesinde ise "... şahsım itibarıyla avukatlık hizmeti vermedim. Soyadımın büro antedinde kullanılmasına muvafakat ettim ... Şikayetçiye ait şirketlerin, kanuna uygun hale getirilmesi için danışmanlık faaliyetlerinde bulundum. Ana sözleşmeler hazırladım. Talepleri halinde bilgi verdim ve bir çok ihtilaflarını çözmeleri hususunda aracılık ettim... Davalar hususunda hu-

kuki bilgi yardımında bulundum. Bu arada yabancı ülke makamlarının şirket yetkililerine sordukları TTK, ve SPK hükümlerini açıkladım.” şeklinde özetlenecek beyanları ve tüm dosya içeriğinden, şikayetlinin sadece avukatların yapabileceği işleri avukat olarak yaptığı, anlaşılmıştır.

...Avukatlık Yasası'nın 43/1. maddesi gereğince şikayetli avukatın büro edinme zorunluluğu vardır. Avukatın akademik unvanının bulunması sebebiyle, büro edinme yükümlüğünden muaf tutan bir düzenlemede yasada mevcut değildir.”

3. Amaç, büroda oluşacak olası olumsuzlukları avukatın denetim ve gözetiminde önlemek, avukatlık mesleğinin vakarına uygun olarak yapılmasını sağlamak, mesleki ve etik değerleri etkinlikle korumaktır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.04.2004 gün ve 2004/54 esas, 2004/154 karar sayılı kararı:**

“...Dosyada mevcut 05.07.2002 tarihli S... Yürütme Kurulu üyelerince tutulan tutanak, ... Kurumu ile şikayetli arasında “Avukatlık Bürosu” kullanımını amacıyla tanzim edilen 01.12.2001 tarihli kira sözleşmeleri, işyeri çalışanları ... ve ...nin yeminli anlatımları ve şikayetlinin kabul içerikli savunmasından, ... İş Hanı A Blok No. 101 ve 103 de bulunan büroların şikayetliye ait “vergi levhası” da asılmak suretiyle kullanıldığı tartışmasızdır.

Avukatlık Yasası'nın 43/2. maddesinde bir avukatın, birlikte çalışan avukatların ve avukatlık ortaklıklarının birden fazla bürosu ve şubesinin olamayacağı öngörülmüş, 43/son maddesinde de avukatın büro adresini bir hafta içinde baroya bildirmek zorunda olduğu kabul edilmiştir. Şikayetlinin ... Barosu Başkanlığı'na bildirdiği büro adresi “.....” olup, kovuşturma konusu adres ise bildirilmemiştir.

Av. Ali Haydar Özkent 1940 basımlı Avukatın Kitabı adlı eserinin s. 419, 603 no.lu paragrafında avukatlık bürosunu; “Avukatın çalıştığı, tetebbu ettiği, dosyasını ve müdafaa notlarını hazırladığı, müelliflerin reylerini ve mahkemelerin içtihatlarını aradığı, müşterisini dinlediği, fikir ve nasihat verdiği, hakemlik yaptığı kavgalıları uzlaştırdığı yer, yazıhanesidir. Aile sırlarını, servet vesikalarını burada saklar, fert ve cemiyetin sürürünü burada görür, haksızlığa uğrayanların feryat ve ıstırabını burada dinler ve duyar. Burada yorulur, heyecanlanır ve burada dinlenir, bu itibarla büro, bir sığınak ve bir mabeddir “olarak tanımlamıştır.

Kamunun avukatlık mesleğine olan güveninin her hangi bir surette zedelenmemesi için; büroların Avukatlık Meslek Kuralları'nın 12. maddesinde belirtildiği şekilde görevin vakarına uygun biçimde tanzim ve tutulması, büroda Avukatlık Yasası'nın 45/1. maddesi uyarınca yalnız avukatlık mesleğinin icrası için gerekli olan yardımcı elemanların bulundurulması gerektiği belirtilmiş, hepsinden de

önemli olarak bürodaki her şeyin doğrudan Avukatın “denetim ve gözetimi altında” olmasının sağlanması amacıyla;

Gerek avukat ve gerekse avukat ortaklıklarına her ne amaçla olursa olsun ayrı büro edinmeme ve şube açma yasağı getirilmiştir. Amaç büroda oluşacak olası olumsuzlukların avukatın denetim ve gözetiminde önüne geçmek, avukatlık mesleğinin vakarına uygun olarak yapılmasını sağlamak, mesleki ve etik değerleri etkinlikle korumaktır.

Bu düşünce ile Avukatlık Yasası'nın 58/1. maddesinde “avukat yazıhaneleri ve konutları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet Savcısı denetiminde ve baro temsilcisinin katılımı ile aranabilir” hükmü olarak getirilmiştir.

Doğaldır ki, maddenin öngördüğü koruma Avukatlık Yasası'nın 43/son maddesi uyarınca baroya bildirimde bulunulan büro ve konutlara aittir. Şikayetli savunmasına göre baroya bildirilmeyen bir yerin Avukatlık Yasası'nın 58/1. maddesi kapsamında olduğunu kabul etmek, hem yasa koyucunun amacına ve hem de mesleğin etik değerlerine aykırıdır.

Bu nedenle Avukatlık Yasası'na açıkça aykırılık teşkil eden ve bildirimde bulunulan büronun dışındaki herhangi bir yerde yapılan tespitin yasaya aykırı olduğu öne sürülemez. Avukatlık Yasası'nın 43/son maddesi uyarınca Baroya bildirilmeyen, ancak fiilen büro olarak kullanılan herhangi bir yerde Baro yetkililerince yapılan tespitin hukuka aykırı delil olduğu, eylemin sübutunda değerlendirilmemesi gerektiği savunmasına itibar olanağı yoktur.

Ayrıca kovuşturma konusu bürolar ... İcra dairelerinin de bulunduğu iş hanında olup burada iş kabul edilmediği savunulsa dahi, icra müdürlüklerinin yanında büro edinmek haksız rekabete yol açacağı gibi, iş edinmede de kolaylık sağlayacağı, bu büronun avukat tarafından denetim ve gözetim altında tutulamayacağı açıktır.”

4. Avukatın birden fazla bürosu olamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.02.2002 gün ve 2001/200 esas, 2002/34 karar sayılı kararı:**

“... Barosu Başkan Yardımcısı ve Genel Sekreteri tarafından düzenlenip imzalanılan 01.11.2000 tarihli tutanakta şikayetli avukatın “...” adresindeki 206 no.lu büronun kapısında şikayetli avukatın 25x50 boyutlarındaki tabelasının bulunduğu saptanmıştır. Dosyaya ibraz edilen iki adet vekaletnamede de, şikayetlinin ...'deki aynı adresi gösterilmiştir.

Avukatlık Yasası'nın 43/2 maddesi hükmüne göre avukatın birden fazla bürosu olamaz. Aynı yasanın 67. maddesi de avukatın levhaya yazıldığı yer dışında avukatlık yapmasına olanak sağlamamaktadır.

Şikayetli avukatın yasanın anılan hükümlerine aykırı davrandığı ve itirazının samimi olmadığı anlaşıldığından, disiplin suçu oluşturan eylemi nedeniyle Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.01.2008 gün ve 2007/447 esas, 2008/24 karar sayılı kararı:**

“.. İncelenen dosya kapsamında, şikayetlininBarosuna kayıtlı ikenBarosuna naklini yaptırmadan orada da faaliyette bulunduğu tartışmasızdır. Şikayetli, bunun milletvekili olan ...'nun işlerinin tasfiyesi süresiyle sınırlı olduğunu, esasen 14.12.2006 tarihli dilekçe ile deBarosuna kayıt talebinde bulunduğunu savunmuştur. Ancak, Avukat'nun 40 adet müvekkili adına şikayetli Avukata 1. Noterliği'nden verdiği 1243 yevmiye no.lu vekaletname 16 Ocak 1996 tarihlidir. Dolayısıyla o tarihlerde ...'ta faaliyete başladığı anlaşılmaktadır. isimli kişinin şikayetliye1. Noterliği'nden verdiği 6955 yevmiye no.lu vekaletname 20.05.2003 tarihlidir.Barosuna kayıt başvurusunun da 14.12.2006 tarihli olduğunu bildirmektedir. Böylece şikayetlinin yaklaşık 11 yıla yakın bir süre Barosuna kayıtlı olmadığı ...'ta iş faaliyetini sürdürdüğü anlaşılmaktadır. Bu uzun süreyi, milletvekili seçilen meslektaşının işlerinin tasfiyesi ile sınırlı faaliyet süresi saymak olanaksızdır.

Avukatlık Yasası'nın 66. maddesi, “Her avukat, bölgesi içinde sürekli avukatlık edeceği yerin Baro Levhasına yazılmakla yükümlüdür. Bir Baro Levhasına yazılmı olan avukat, sürekli olmamak şartıyla memleketin her yerinde avukatlık yapmaya yetkilidir.” hükmünü içermektedir. Yine Avukatlık Yasası'nın 43. maddesi bir avukatın birden fazla bürosu olamayacağını hüküm altına almıştır.

Şikayetli avukatın, ... Barosuna kayıtlı olmasına karşın,'ta sürekli avukatlık faaliyetin devam ettiği anlaşılmakla, eylemi Avukatlık Yasası'nın 43. ve 66. maddesine aykırılık teşkil ettiğinden, eylem disiplin suçunu oluşturduğundan, kabulünde hukuki isabetsizlik görülmemiştir.”⁷⁶

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.10.2008 gün ve 2008/262 esas, 2008/387 karar sayılı kararı:**

“..Dosyanın incelenmesinden, ŞikayetlininBarosunda kayıtlı olmasına rağmen, nakil yaptırmadanİlinde avukatlık bürosu açtığından bahisleBarosunun 23.05.2006 tarihli başvurusu üzerine, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü'nün 03.11.2006 tarihli yazısı uyarıncaBarosu tarafından şikayetli avukat hakkında re'sen disiplin soruşturması açıldığı, daha sonra disiplin kovuş-

⁷⁶ Bkz s.596'deki 2015/346 esas, 2015/563 karar sayılı karar.

turması açılmasına karar verildiği, toplanan deliller ve özellikleBarosu Başkanlığı'nın 05.02.2008 tarihli yazısı ekinde bulunan üç adet fotoğraf fotokopisinin tetkikinde; "...HUKUK BÜROSU AV. .../....AV... TEL:" yazılı tabelanın görüntülediği ve şikayetlinin Barosunda 14619 sicil sayısı ile kaydı bulunmasına rağmen ...'de de avukatlık bürosu açtığı hususunda şüpheden uzak ve kesin deliller bulunduğu anlaşılmıştır.

...Baro Disiplin Kurulu'nun eylemin disiplin suçunu oluşturduğuna ilişkin değerlendirmesinde ...kararın onanmasına karar vermek gerekmiştir."

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.07.2013 gün ve 2013/13 esas, 2013/492 karar sayılı kararı:

"...2007 yılından beri baroya bildirdiği "B. O. M. Z. Apt. 93/7 ..." adresinde avukatlık yaptığını, dergideki yayının A.. C. firmasına ait olup bu şirketin kendisinin de ortağı olduğu eşi tarafından yönetilen ve sadece trafik tapu gibi konularda danışmanlık hizmeti veren bir kurum olduğunu, ilanda bildirilen ... adresinin bu şirketin irtibat bürosu olduğunu, Antalya'daki ofisi eşiyile birlikte kullandığını, telefonunun yönlendirme sistemli çalıştığını, söz konusu reklamın şirkete ait ve kendisinin şirket işleriyle aynı büroyu paylaşmalarına karşın ilgilenmediğini, suçsuz olduğunu, tek ortak noktanın reklam veren şirketle aynı büroyu paylaşmak olduğunu savunmuştur.

İncelenen dosya kapsamı ve Şikâyetli avukatın özetlenen savunmasından ortağı olduğu şirkete ait ve . ofisini birlikte kullandıkları, "T. Hukuki Danışmanlık" veya kendi ifadesi ile "... firmasının" yabancılarla ilgili olsa da hukuki danışmanlık hizmeti verdiği saptanmıştır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.02.2015 gün ve 2014/785 Esas, 2015/164 karar sayılı kararı;

"...Şikâyetli avukatların levha adreslerinin "... ... Mah. ... Cad. Dr. S. Z. Sok. Apt. D:4 İstanbul" olarak yer aldığı,

Baro Disiplin Kurulu karar gerekçesinde "B... Barosu'na kayıtlı Avukat. E. D'ê ait hukuk bürosu aracılığı ile iş takip ettikleri, daha önce yapılan şikâyetlerin varlığının ve kararların dosyasında görüldüğü, ancak bu durumdan karine yaratılarak yararlanılmasının mümkün olamayacağı gibi, icra takibi ağırlıklı çalıştığı anlaşılan ofislerin birlikte iş yürüttükleri tespit olduğundan, dosya içerisinde muhtelif icra takip ve vekâletname örneklerinde avukatların birlikte isimlerinin olduğu" sözlerinin yazılı olduğu,

Şikâyetli avukat H. D'ün ... barosuna kayıtlı olarak avukatlık yapan eşi H. D'ün bürosunu aktif olarak kullandığı ve bunu "eşlerin de müstakil büro kurabilecekleri

gibi bu durumda avukatlar arasında işbirliği yapılmasına engel bir durum olmadığı ve dolayısıyla farklı bürolara sahip eşler arasında işbirliği olabileceğinin, bunun suç teşkil etmeyeceğinin” kabulü ile tevilli olarak kabul edildiği, dosya kapsamı ve savunma ile tartışmasıdır.

Şikâyetli avukatların eylemlerinin somut olarak gerçekleşmesine karşın salt “eş oldukları” gerekçesi ile eylemin disiplin suçu olmadığına kabulü Avukatlık Yasası 43. maddeninde yok sayılması anlamına gelecektir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 05.12.2015 gün ve 2015/759 esas, 2015/957 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; İhbar eden avukatlar tarafından dilekçe ekinde sunulan belgelere ve ayrıca incelemenin yapıldığı tarih itibarıyla (14.10.2015) [www. http://.....com](http://.....com) adresinde yapılan araştırma sonucu ulaşılan bilgilere göre, “İletişim Bilgileri” kısmında ayrıca “... Ofis” bölümünün olduğu ve “... Mah. ... Cad. Engin Sok. No:13 1/B .../..” adresinin yer aldığı, “Kadromuz” bölümünde ise “... Büro” başlığı altında Av. E. V., Av. C. Y. S. ve E. K. (Yönetici Asistanı) isimlerinin yer aldığı, “Vekalet Bilgileri” kısmında ise ... Barosuna kayıtlı avukatların isim, sicil no, TC Kimlik no ve adres bilgilerinin yer aldığı,

...Avukatlık Yasası’nın 43/2. maddesine göre, “Bir avukatın birden fazla bürosu olamaz”. Şikâyetlinin web sayfasında, kayıtlı olduğu büro adresi dışında olan İstanbul adresindeki avukatlarla birlikte şube açtığı, Baro’nun soruşturmasına karşın salt kaldıramıyorum savunması ile eylemsiz kalarak sitenin kaldırılması yönünde hiçbir çabada bulunmadığı, pasif eylemli olarak iddiaları kabul ettiği dosya kapsamından görülmektedir.

Bu durum karşısında, şikâyetli avukatın internette açtığı web sayfasında iki büro adresi bildirmiş olması disiplin suçu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

5. Birlikte çalışan avukatlar ayrı büro edinemezler.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.01.2006 gün ve 2005/373 esas, 2006/8 karar sayılı kararı:

“...Şikayete konu basılı kağıdın üst orta kısmında büyük harflerle “... hukuk bürosu”, üst sol tarafta “Av. ..., Av. ..., Av. ..., Av. ...”, üst sağ tarafta “Av. ..., Av. ..., Av.,” alt kısımda “İstanbul Ofisi: ... Cd. ... Şişli /İst. Tel: ... Faks: ...”, “Ankara Ofisi: ... Cad. Ulus/Ank. Tel: ... Telefax: ...”, “İzmir Ofisi: ... Bulvarı, Alsancak/İzmir Tel:...” yazıları bulunmaktadır.

Disiplin kovuşturmasına konu basılı evrak incelendiğinde; birden fazla avukatın “... Hukuk Bürosu” adı altında faaliyette bulunduğu ve bu avukatlık bürosunun İstanbul, Ankara ve İzmir de bürolarının olduğu görülmektedir.

Şikayetli avukatın eylemi Avukatlık Yasası'nın 43, 44, 55 ve Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 6. maddesine aykırı olmakla disiplin suçunu oluşturduğundan, ... isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

6. Avukat büro veya konut adres değişikliklerini bir hafta içinde baroya bildirmek zorundadır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.09.2004 gün ve 2004/202 esas, 2004/295 karar sayılı kararı:

“...Dosyada bulunan bilgi ve belgelerden şikayetlinin 2002 yılı içerisinde muhtelif tarihlerde ... Nöbetçi Sulh Hukuk Mahkemesi'ne, ... 7. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2002/205 D. İş sayılı dosyasına, ... 11. İcra Müdürlüğü'nün 2002/12823 ve 2002/12824 sayılı dosyalarına verdiği dilekçelerde, büro adresi olarak ... adresini gösterdiği, mahkeme ve icra müdürlüklerince bu adrese gönderilen tebligatların ilgilinin adresten gittiği gerekçesiyle iade edildiği, şikayetlinin şikayetçiye ... Noterliği'nden 02.01.2003 gün ve 0005 yevmiye No. ile gönderdiği ihtarnamede de büro adresini ... olarak gösterdiği, yine şikayetlinin ... Barosu'na kayıtlı adresinin de ... olduğu görülmüştür.

01.08.1999 tarihinde bürosunu değiştiren ve bunu barosuna bildirmeyen şikayetlinin eylemi Avukatlık Yasası M. 43/3'e aykırı olup halen temadi ettiğinden Baro Disiplin Kurulu'nca eylem ile yakınma arasında üç yıldan fazla süre geçtiği gerekçesi ile Avukatlık Yasası M. 159/1 gereğince disiplin kovuşturmasının ortadan kaldırılmasına karar verilmesi hukuken isabetli değildir.

Yine, şikayetli takip ettiği dava ve icra takiplerindeki yazışmalarda büro adresini tam ve doğru bildirmeyerek resmi kurumlarca bu adrese yapılan tebligatların iadesine sebebiyet vermiş, dava ve icra takiplerinin sürüncemede kalmasına neden olmuştur.

Şikayetlinin eylemi Avukatlık Yasası M. 43/1'e aykırı olduğu gibi, yine aynı yasanın 34. maddesinde öngörülen “doğruluk” ilkesine ve meslek etiğine aykırı olup disiplin suçu oluşturmaktadır.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.11.2006 gün ve 2006/402 esas, 2006/427 karar sayılı kararı:

“...Baro Disiplin Kurulu kararının itiraz eden Av. ...'na Tebligat Yasası'nın 35. maddesi uyarınca usulüne uygun olarak 28.03.2006 tarihinde tebliğ edilmiş olduğu, itiraz dilekçesinin 05.09.2006 havale tarihi ile yapıldığı anlaşılmaktadır.

Şikayetli avukat baroya adres olarak bildirdiği, “Adliye Arkası ... İş Merkezi Kat 3 No .../... “adresinden ayrıldığı ve bu sebeple tebligatın usulsüz olduğunu savunmuş ise de;

Avukatlık Yasası M. 43/3, “Bürosunu veya konutunu değiştiren avukat yenilerinin adreslerini bir hafta içinde baroya bildirmek zorundadır.” hükmünü amirdir. Görüldüğü üzere yeni adres bildirimini avukat için yükümlülüktür. Baroya yeni adres bildiriminde bulunulmadığından, daha önce tebligat yapılmış bulunan adrese Tebligat Yasası’nın 35. maddesi uyarınca tebliğ yapılmasında yasaya aykırı bir yön bulunmadığından, bu yöndeki itiraz yersizdir.”

7. İkinci büro açmak nedeniyle disiplin cezası alınmış olması, eylemin temadisine hak verdirmez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 05.12.2003 gün ve 2003/284 esas, 2003/399 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgilerden şikayetli avukatın Baro’ya bildirdiği ... ilçesi ..daki bürosunun dışında ...de ikinci büro edinmekten dolayı daha önce kınama cezası aldığı ve cezanın kesinleştiği anlaşılmıştır.

Şikayetli hakkındaki iddia daha önce disiplin cezası almasına neden olan bu ikinci bürosunu kapatmadığı, ısrar ile kullanmaya devam ettiği ve bu neden ile ikinci kez disiplin suçu işlediği yönündedir.

Baro Disiplin Kurulu kararındaki “şikayetlinin şikayete konu eylem sebebiyle daha önce ceza aldığı ve bu neden ile aynı fiilden dolayı mükerrer ceza verilemeyeceği” yönündeki gerekçesi yerinde değildir.

Zira şikayetlinin daha önce aynı yer ile ilgili olarak Avukatlık Yasası’nın 43/2 maddesine muhalefet etmekten dolayı almış bulunduğu disiplin cezası kesinleşmiştir. Söz konusu bu cezanın kesinleşmesinden sonra şikayetlinin aynı büroyu kullanmaya devam etmesi yeni bir disiplin suçu oluşturur. Kaldı ki, şikayetlinin Avukatlık Yasası M. 43/2’ye aykırı olarak edindiği bu ikinci büro nedeniyle daha önce disiplin cezası alması, kendisine aynı büroyu kapatmayıp kullanma hakkı vermez.”

8-Ücret karşılığı sigortalı avukat olarak çalışmak da, çalışma süreklilik unsuru taşıdığından, sigortalı avukatın o yer barosuna kaydı zorunludur.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 20.09.2013 gün ve 2013/337 esas, 2013/720 karar sayılı kararı;

“...İncelenen doya kapsamında 02.02.2012 günü saat 14.00’te ... Barosu Yönetim Kurulu üyeleri Avukat R. U., A. G., S. M. T. ve Baro personeli Ö. Y. tarafından

tutulan tutanakla ... Mahallesi ... Cad. No 1 D 1 adresinde yapılan tespit ve çekilen fotoğraflarla büro kapısında, penceresinde ve işhanı girişinde Avukat A. K. T. levhasının olduğunun tespit edildiği bildirilmektedir.

...Şikâyetli avukatın yasanın anılan hükümlerine aykırı davrandığı ve itirazının samimi olduğu kabul edilse dahi eylemin kamusal yönü olması nedeniyle savunmaya itibar edilemez.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.07.2013 gün ve 2013/76 esas, 2013/502 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından 19.10.2011 günlü tutanakla şikâyetli avukatın bürosunda yapılan tespitte “Avukat İ. Ş.’ın büroda olduğu, naklini ... Barosuna alacağını beyan ettiği ve büro girişinde Avukat İ. Ş.’a ait tabela asılı olduğu Avukat H. F. A..., Avukat G. K. ve Avukat İ. Ş. imzalı tutanakla tespit edilmiş olduğu görülmektedir.

...Şikâyetli avukatın savunması büro girişine tabela asmış olması nedeniyle kabul edilemez.

...Görüldüğü üzere, bir avukat yanında ücret karşılığı sigortalı avukat olarak çalışmak yasaldır. Ücret karşılığı sigortalı avukat olarak çalışmak da, çalışma süreklilik unsuru taşıdığından, sigortalı avukatın o yer barosuna kaydı zorunludur. Aksini düşünmek Avukatlık Yasası’nın 43. maddesini fiilen ortadan kaldırır ve Avukatlık Yasası’nın 67. maddesindeki yasağı uygulanmaz hale getirir. O halde sigortalı avukat çalıştıran avukatta çalıştırdığı sigortalı avukatın yasal koşulları taşıyıp taşımadığını araştırmak yasaya uymak zorundadır.”⁷⁷

XVIII. AVUKATLARIN BİRLİKTE VEYA AVUKATLIK ORTAKLIĞI ŞEKLİNDE ÇALIŞMALARI

Avukatlık Yasasının 44. maddesi, “Avukatlar, mesleki çalışmalarını aynı büroda birlikte veya avukatlık ortaklığı şeklinde de yürütebilirler.

A. Aynı büroda birlikte çalışma

Birlikte çalışma, aynı baroya kayıtlı birden çok avukatın mesleki çalışmalarını bir büroda yürütmeleridir. Bu birlikteliğin tüzel kişiliği yoktur, yapılan iş ticari sayılmaz.

⁷⁷ Bkz. s. 453’deki 2003/208 E. 2003/301 K. sayılı karar., Bkz. s. 478’deki 2005/256 esas, 2005/346 karar sayılı karar, Bkz. s. 50’deki 2006/183 E. 2006/277 K. sayılı karar , Bkz. s. 479’deki 2006/214 E. 2006/290 K.sayılı karar, Bkz. s. 119’deki 2007/159 E. 2007/211 K. sayılı karar.

Birlikte çalışan avukatlardan biri ya da birkaçının ad ve/veya soyadının yanında (Avukatlık Bürosu) ibaresinin kullanılması zorunludur. Karşılıklı hak ve yükümlülükler, gelir ve giderlerin paylaşılması, büro yönetimi, birlikteliğin sona ermesi birlikte çalışanlarca belirlenir ve yazılı olarak kayıtlı oldukları baroya bildirilir.

B. Avukatlık ortaklığı

Avukatlık ortaklığı, aynı baroya kayıtlı birden çok avukatın bu Kanuna göre mesleklerini yürütmek için oluşturdukları tüzel kişiliktir. Avukatlık ortaklığının çalışması meslek çalışması olup, ticari sayılmaz ve vergilendirme bakımından şahıs şirketlerine ilişkin hükümler uygulanır. Avukatlık ortaklığının adı, bir ya da birkaç ortağın ad ve/veya soyadlarına (Avukatlık Ortaklığı) ibaresi eklenerek belirlenir. Yabancı sermayeyi teşvik mevzuatı çerçevesinde Türkiye’de faaliyet göstermek isteyen yabancı avukatlık ortaklıkları, bu Kanuna ve avukatlık ortaklığı düzenlemesine uygun olarak kurulmak koşuluyla, yalnızca yabancı hukuklar ve milletlerarası hukuk konularında danışmanlık hizmeti verebilirler. Bu sınırlama yabancı avukatlık ortaklığında çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ya da yabancı avukatları da kapsar. Bu nevi avukatlık ortaklıkları için ortakların baroya kayıtlı olması şartı aranmaz. Bu kuralın uygulanması mütekabiliyet esasına bağlıdır.” hükmünü amirdir.

Aynı büroda birlikte çalışma, “Avukatlık Bürosu” ve “avukatlık ortaklığı” şeklinde olur. Tüzel kişiliğe sahip avukatlık ortaklığı, 25 Kasım 2001 tarih ve 24594 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren, “Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Ortaklığı Yönetmeliği”nde ayrıntıları ile düzenlenmiştir.

Avukatlık bürosu veya avukatlık ortaklığı birlikten kuvvet doğar atasözünün mesleğimize uyarlanmasıdır. Günümüz koşullarında tek çalışan avukatın karşılaştığı güçlükleri hep yaşadığımız için anlatmama gerek yok.

Ancak, birlikte çalışmanın da bir müddet sonra patron işçi ilişkisine dönüştüğü veya arkadaşlığın sona ererek ortaklığın dağılması ile sonuçlandığı da acı bir gerçek.

Kanımcı bunun temelinde “ortak çalışma ruhu”nun olmaması yatar. Eğer ortaklar bürodaki dosyalar hakkında düzenli olarak toplantı yapar, görüş alışverişinde bulunur, strateji saptar, ortak üretim yaparlarsa, göreceklendir ki, bir müddet sonra sen ben kavgası bitmiş, akla gelmeyen çözümler bulunmuş, görülmeyen görülmüş ve görev daha layıkıyla yapılmıştır. Bu da ortaklığı yaşatır. Batıda örneklerini görüyoruz.

Özellikle staja yeni bitiren meslektaşlarımın denemesinde fayda var. Ancak birlikte çalışan avukatlar Hukuk, Ceza, Aile gibi ayrı dallarda birliktelik kurmamalı, aynı konuda birlikte çalışmak kaydıyla birlikteliğin daha uzun ve kalıcı olduğu gerçeğini bilmelidirler.

1. Tek başına çalışan avukat, usulüne uygun olarak prosedürü tamamlamadan “Avukatlık Bürosu” veya “Hukuk Bürosu” ibaresini kullanamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.12.2004 gün ve 2004/175 esas, 2004/321 karar sayılı kararı:**

“...Kovuşturmaya konu tabela ve kartvizitte “... Hukuk Bürosu” ibaresi yer almakta, alt kısmında ise Av. ... ismi bulunmaktadır.

Kullanıldığı sabit olan tabela ve dosyada örneği bulunan kartvizit, Avukatlık Yasası’nın 55. maddesinde düzenlenen reklam yasağına aykırı bulunduğu gibi, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği’nin 5 ve 6. maddelerine de açıkça aykırıdır.

Ayrıca, Avukatlık Yasası’nın 44/A maddesinde ancak birlikte çalışan avukatların biri ya da birkaçının ad ve/ veya soyadının yanında “avukatlık bürosu” ibaresinin kullanılmasının zorunlu olduğu bildirilmiş olup, bu halde karşılıklı hak ve yükümlülükler, gelir ve giderlerin paylaşılması, büro yönetimi, birlikteliğin sona ermesinin birlikte çalışanlarca belirleneceği ve durumun baroya bildirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

O halde, tek başına çalışan Avukatın usulüne uygun olarak prosedürü tamamlamadan “avukatlık bürosu” ibaresini kullanmasının, kendisine haksız iş temin etmeye, meslektaşları arasında haksız rekabete yol açmaya yönelik ve aynı zamanda kamuyu yanıltıcı bir davranış olduğu tartışmasızdır.”

2. Yabancı avukatlık ortaklıkları yalnızca danışmalık hizmeti vermek amacıyla kurulabilirler. Bu ortaklıkların da, baronun denetim ve gözetimi altında olduğu kuşkusuzdur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 11.06.2004 gün ve 2004/135 esas, 2004/220 karar sayılı karar;**

“...Avukatlık Yasası’nın 35. maddesi hükmü yalnız avukatların yapabileceği işler kısmını düzenlemekte ve hukuki meselelerde mütalaa vermeyi yalnız Baroda yazılı avukatlara ait olduğunu kabul etmektedir. 44/B maddesi avukatlık ortaklığını düzenlemekte ve “Yabancı sermayeyi teşvik mevzuatı çerçevesinde, Türkiye’de faaliyet göstermek isteyen yabancı avukatlık ortaklıkları, bu kanuna ve avukatlık ortaklığı düzenlemesine uygun olarak kurulmak koşuluyla, yalnızca yabancı hukuklar ve milletlerarası hukuk konularında danışmanlık hizmeti verebileceği, bu sınırlamanın avukatlık ortaklığında çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ya da yabancı avukatları da kapsadığı” hükmünü içermektedir.

Madde metninden anlaşılacağı gibi, yabancı hukuk büroları, sınırlı konularda avukatlık hizmeti verebilmektedir. Yabancı hukuk büroları veya avukatlık ortaklıkları, Türkiye de sadece yabancı hukuklar ve milletlerarası hukuk konularında

danışmanlık hizmeti verebilme hakkına sahiptir. Bu sınırlama yabancı avukatlık ortaklığında çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile yabancı avukatları da kapsamaktadır.

Avukatlık Yasası'nın yukarıda belirtilen hükümlerine göre; şikayetli Av. ...'in staj bitim belgesini alıp, Baroya kaydını yaptırmadan, staj yaptığı dönemde ... Ticaret Derneği'nin çıkardığı bültenlerde "... adlı yabancı bir şirketin telefonlarını, E-mail adresinde de aynı yabancı şirketin ismini kullanıp vermek suretiyle hukuki mütalaalar yayınlamasından ibaret eylemi, Avukatlık Yasası'nın 35. ve 44. maddelerine aykırı olmakla disiplin suçunu oluşturmaktadır.

Şikayetli Av. ...'i, ... ortak avukat bürosunun kurucusu ve sahibi olarak, ... Ltd. Şti ile işbirliği içinde olduğu, dosya içinde bulunan ve yukarıda bahsi geçen Av. ...'in mektubu ve faks mesajı ve yanında ikinci dönem stajını yapan stajyerinin aylık çıkan dergiye verdiği hukuki mütalaalar ve bu mütalaalarda "... adlı şirketin ..." ismini E-mail adresi olarak ve yabancı şirketin telefon numaralarını da bildirmiş olmasından anlaşılmıştır."

Şikayetli avukatın eylemi de Avukatlık Yasası'nın 44/B maddesine aykırılık teşkil ettiğinden disiplin suçunu oluşturmaktadır."

3. Avukatlık ortaklığı iç ilişkileri üçüncü şahıslara zarar vermemelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.06.2005 gün ve 2005/141 esas, 2005/217 karar sayılı kararı:**

"... 2. İcra Müdürlüğü'nün 2001/3258 esas sayılı takip dosyasının tetkikinde, takip talebi, ödeme emri ve haciz tutanaklarında Av. ...'nın da imzasının bulunduğu ve bir kısım ödemenin dosya numarası da belirtilmek suretiyle gönderilen havalelerle Av. ...'ya yapıldığı anlaşılmaktadır. Borcun bir kısmının Av. ... ve şikayetli avukata posta havalesiyle gönderildiği, bir kısmının da haciz yolu ile tahsil edildiği, tüm bu ödemeler nazara alındığında 496.692.110 TL fazla tahsil edildiği anlaşılmaktadır.

...Bu yükümlülük Avukatlık Yasası'nın 44. maddesi uyarınca avukatların birlikte veya avukatlık ortaklığı şeklinde çalışmalarını halinde de geçerli olup, ortaklık sona ermiş dahi olsa, ortaklık iç ilişkisinin üçüncü şahıslara zarar vermemesine "özen" gösterilmesi gerekmektedir. Bu aynı zamanda "doğruluk" ilkesinin de bir gereğidir.

Avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak ve mesleğin itibarını sarsacak her türlü tutum ve davranıştan özenle kaçınmak zorundadır."⁷⁸

⁷⁸ Bkz. s. 401'deki 2005/373 E, 2006/8 K sayılı karar, Bkz s.208'deki 2014/109 esas, 2014/345 karar sayılı karar.

XIX- AVUKAT BÜROSUNDA ÇALIŞABİLECEK KİŞİLER

Avukatlık Yasasının. 45. maddesi, “Avukatlar ve avukatlık ortaklıkları, bürolarında yalnız avukatlık mesleği için gerekli olan yardımcı elemanları çalıştırabilirler.

Hakimliğe ve avukatlığa engel suçlardan biri ile hükümlü olanlar veya avukatlıktan yasaklananlarla her ne şekilde olursa olsun işbirliği edilemez veya bu gibiler büroda çalıştırılmaz.

Yukarıdaki hükümlere aykırı hareket eden avukat, ilk defasında işten, tekrarında meslekten çıkarma; avukatlık ortaklığı ilk defasında işten çıkarma, tekrarında ise avukatlık ortaklığı sicilinden silinme cezası ile cezalandırılır.”

Yasa koyucu avukatların bürolarında “yalnız avukatlık mesleği için gerekli olan” yardımcı eleman çalıştırılabileceğini öngördüğü gibi, meslek örfü de bunu gerektirir.

Avukat Ali Haydar Özkent (Avukatın Kitabı 1939) ne diyor. “Avukatlar, büro işlerinde katip ve daktilodan başka ancak stajyer ve avukat istihdam edebilirler. Başka adam bulunduramazlar. Bu başka adamlar kimlerdir?

Bu başka adamlar, muameleci, takipçi, komisyoncu, işadamı gibi (günümüzde çete) türlü ad taşıyan ve şeref, haysiyet gibi ahlak prensiplerinden ve bilgiden mahrum olan tufeylilerdir ki, el koydukları her işte fazileti istismar ederler. Bir avukatın, böyle adamları yazıhanesinde kullanması, avukatlık şerefiyle uymadığı gibi, mesleğin tüccarlıkla ve her şeyden önce para kazanmakla karıştırılabilmesine yol açabilir. Çalışmanın gayesi, hukuki bilgi ve tecrübesini adalet hizmetine tahsis edebilmiş olan avukat, dairelerde işleri nasıl takip ettiklerini ve ne iftiralar yaptıklarını bilmediği böyle bulaşık ve cahil ayak takımlarını faaliyetlerinin hariminde bulunduramaz” sözleri ile yasağın nedenini tüm boyutları ile dile getirmiştir.

Adliyeden, emniyetten, jandarmadan, tapudan, nüfustan vs. atılmış veya emekli insanlarla birlikte çalışan avukatların bir müddet sonra onların yardımcısı olduklarını, onların eylemlerinin hesabını verdiklerini, hayatlarını kararttıklarını ne yazık ki gördük. Onun içindir ki meslek örfü yasak koymuştur. Son derece dikkatli olunmalı, bu gün yarına tercih edilmemelidir.

Bir hususu daha açıklamak gerektiğine kendimi zorunlu hissediyorum. O da avukatların ehliyetsiz, vasıfsız, daha doğrusu temizlikten başka bir işe yaramaz sigortasız ucuz eleman çalıştırmaları ve ondan her şeyi beklemeleridir. Yeterli ve yetenekli bir yardımcı eleman sizi vezir eder, müşterinizi kaçırmaz. Karnı doyduğu için kendini işine verir, sizin haysiyetinizin kendisinin de ekmek kapısı olduğunu bilir. Ücretini de kendisi kurtarır.

Artık kurumlaşma zamanı gelmiştir. Türkiye Barolar Birliği Yönetimi, Avukatlık Yasası Yönetmeliği'nde değişiklik yapmalı, “**Avukatlar ve avukatlık ortaklık-**

ları bürolarında çalıştırılabilecek yardımcı eleman yönetmeliği” hazırlayarak yasal bir zemine oturtmalı, Adliyelerdeki Avukatlık Yasasının 46. maddesinin uygulanması nedeniyle olan olumsuzluklara son vermelidir. Bir tek örnek karar dahi olmaması konuya ne kadar kayıtsız kaldığımızın göstergesidir. Acı ama gerçek.

Yasa koyucunun konuya verdiği önem ikinci ve üçüncü fıkralarda açıkça ortaya çıkmaktadır. Memurluk, hakimlik, savcılık ve avukatlıktan yasaklananlarla büro dışında dahi işbirliği, tespiti halinde ilk defasında işten, tekrarında meslekten çikartılmayı gerektirir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.07.2014 gün ve 2014/19 esas, 2014/437 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamında; ...İ. T. tarafından B. Y. adına 02.04.2007 tarihli temliknamenin düzenlendiği,

... İcra Hukuk Mahkemesi’nin 2007/11 Esas, 2007/40 Karar dayılı ve 05.04.2007 tarihli kararlar davacı şikâyetçinin davalı İ. T. aleyhine takibin iptaline ilişkin olarak açtığı davanın reddine karar verildiği, şikâyetli avukatın davalı vekili olduğu,

...İcra Hukuk Mahkemesi’nin 2007/30 Esas, 2007/46 Karar sayılı ve 18.04.2007 tarihli kararıyla davacı İ. T. vekili şikâyetli avukatın kıymet takdirine itirazına ilişkin davanın kabulüne karar verildiği, davacı vekilinin şikâyetli avukat olduğu, karar duruşmasına katıldığı,

Şikâyetli avukat hakkında 24.02.2009 tarihli olurla soruşturma, 29.04.2009 tarihli olurla kovuşturma izni verilmiş olduğu, disiplin kovuşturmasına konu eylemi nedeniyle ... Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2009/224 Esas sayılı dosyası ile hakkında dava açıldığı, Mahkeme’ce 03.12.2009 tarihli ve 2009/243 Karar sayılı kararlar şikâyetli avukatın TCK.nen 257/1, 62/1. maddeleri uyarınca 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, CMK.nın 231. maddesi uyarınca hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği, kararın ... Ağır Ceza Mahkemesi’nce itirazın reddine karar verilmekle kesinleştiği,

... Asliye Ceza Mahkemesi’nin 2007/320 Esas sayılı dosyası ile yapılan yargılama sonucunda 09.02.2010 tarih, 2010/62 Karar sayılı kararlar B. Y.’nin “Avukatlık unvanını ve yetkilerini kullanmak” suçundan TCK.nın 63/3, 43/1, 62/1, 52/2. maddeleri uyarınca 15 gün hapis ve 100,00 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği, kararın 30.05.2013 tarihinde kesinleştiği,

... Asliye Ceza Mahkemesi’nin 2008/474 Esasında Şikâyetçi A. A. aleyhine ... Baro Başkanlığı’nın şikâyeti üzerine 1136 sayılı Avukatlık Yasasına aykırılık iddiası ile kamu davası açıldığı, Mahkeme’nin 08.06.2010 gün ve 2010/543 Karar sayılı kararı ile 1136 Sayılı Avukatlık Yasası’nın 63/3. TCK 43/1, 62/1 52/2 maddeler gereği 1 yıl onbeş gün hapis cezası, anlaşılmaktadır.

...Borçlar Yasasına göre reşit her şahsın alacak temlik hakkında sahip olduğunu, temlik alanın yanında çalışan eşi olmasının durumu değiştirmeyeceğini, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.11.2011 gün ve 2010/560 Esas, 2011/60 Karar sayılı kararının emsal olduğunu, ceza tayininin yasaya aykırı olduğunu savunmuş, itirazın kaldırılması talebinde bulunduğu, görülmektedir.

Şikâyetli avukat eşinin yanında sekreter olarak çalıştığını ve reşit kişi olarak alacak temlik almasında yasal bir sakınca olmadığını bildirmekte ise de; Avukatlık Yasası 45. madde gereği yanında çalıştırdığı kişilerin eylem ve işlemlerinden sorumlu olduğu, eşi B. Y.'nin muvazaalı olarak alacak temlik olarak Avukatlık Yasası 63/3. maddeye aykırı davrandığı, Şikâyetli avukatın da bu temliklerde vekillik yaptığı dosya kapsamı ile tartışmasıdır.”⁷⁹

XX- İŞLERİN STAJYER VEYA SEKRETERLERLE TAKİBİ, DAVA DOSYALARININ İNCELENMESİ VE DOSYADAN ÖRNEK ALMA

Avukatlık Yasasının 46. maddesi, “Avukat, işlerini kendi sorumluluğu atındaki stajyeri veya sekreteri eliyle takip ettirebilir. Fotokopi veya benzeri yollarla örnek alabilir. Avukatın onanmasını istemediği örnekler harca tabi değildir.

Avukat veya stajyer vekaletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebilir. Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur. Vekaletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kağıt veya belgelerin örneği veya fotokopisi verilmez.” hükmünü amirdir.

Avukatın dosya inceleme hakkı bir bakıma Anayasa'nın 36. maddesinde yer alan “Hak arama hürriyetinin” bir sonucudur. Savunmayı temel insan haklarından biri olarak gören yasa koyucu, savunmanın tam olarak gerçekleşebilmesi için 2001 yılında yapılan değişiklikle avukatın dosya incelemesinin sınırlarını genişletmiş ve Avukatlık Yasasının 2. maddesinde “**Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur.**” hükmü ile çok net bir tavır koymuştur. O halde, direnmenin görevi kötüye kullanma suçu olduğu bilinmelidir.

Avukat stajyerleri de bu bağlamda dosya inceleme hakkına sahiptir. Yasanın açık hükmüne karşın uygulamada başta İdari Yargı olmak üzere direnen kuruluşlar azımsamayacak kadar çoktur. Hele vekaletname olmaması halinde tartışma daha da büyümektedir. Tavsiyemiz o dur ki, her avukat yanında küçük bir Avukatlık Yasası eksik etmemeli, yeri geldiğinde kullanılmalıdır.

Madde “avukatın bağımsızlığı”nın da bir teminatıdır. Avukat istediği işi alıp, istemediği işi gerekçe göstermeden ret hakkına sahiptir. Avukatın görev üstlenmediği, hatta işi alıp almayacağı dahi henüz belli olmayan bir aşamada, kendisinden

⁷⁹ Bkz s. 17'deki 2014/892 esas, 2015/179 karar sayılı karar.

vekaletname istenmesi fiilen bu hakkı ortadan kaldıracaktır. Maddeye yasal zeminde işlerlik kazandırılması birazda bizim görev anlayışımız ve alışkanlıklarımıza bağlıdır. İliyetin belirtilerek mutlaka dilekçe ile kullanılmasında yarar olduğu inancındayım. Belgeli çalışmanın, şikâyet hakkının kullanımındaki önemi göz ardı edilmemelidir.

Örnek alma mutlaka vekaletname ibrazı ile olur. Avukat stajyeri ve sekreterinin eylem ve davranışlarından birinci derecede sorumludur.

1-Avukat sekreterinin yaptığı eylemlerden sorumludur.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 31.01.2015 gün ve 2014/765 esas, 2015/78 karar sayılı kararı;

“...Dosya kapsamına göre disiplin kovuşturmasına konu ... 3. İcra Ceza Mahkemesi'nin 2012/73 Esas sayılı dosyası ile görülen davada suçun “alacaklıyı zarara uğratmak için mevcudu eksiltmek” olarak belirtildiği, 15.05.2012 tarihinde görülen davanın Şikâyetli avukat M. M. tarafından açıldığı, 1. celseye Avukat S. A.'ın, 17.07.2012 tarihli 2. celseye Stajyer Avukat E. B.'in katıldığı, 06.11.2012 tarihli 3. celseye İİK 349/6. maddesi gereğince şikâyet hakkının düşürülmesine, 220 TL vekâlet ücretinin müştekidenden alınıp sanığa verilmesine karar verilmiş olduğu dosya kapsamı ile tartışmasızdır.

İcra İflas Yasası'nın 349/6. maddesi bu tür davalarda “Şikâyetçi muayyen zamanda gelmez ve vekil de göndermezse şikâyet hakkı düşer.” hükmünü amir olup, duruşmaya katılmadığı takdirde davanın düşeceği gerçeği göz ardı edilmemelidir. Şikâyetli avukatlarda duruşmaya girmediklerini kabul etmekte, ancak bu yanlışlığın Sekreter G. C.'un hatasından kaynaklandığını savunmaktadırlar.

Oysa Avukatlık Yasası 46. madde gereği “Avukat, işlerini kendi sorumluluğu altındaki stajyeri veya yanında çalışan sekreteri eliyle de takip ettirebilir, fotokopi veya benzeri yollarla örnek aldırabilir.” hükmü gereği sekreterin ihmali davranışlarından da sorumlu olduğu tartışmasızdır.

Özellikle bu tür şikâyet hakkı belirli sürelerle bağlı, yaptırımını ağır davalarda avukat daha da dikkatli ve özenli olmalıdır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.09.2015 gün ve 2015/571 esas, 2015/788 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetçinin cep telefonuna 23.07.2010 tarihinde gönderilen mesajda “Bugün ödeme yapılmadığı takdirde hakkında yakalama emri yazılacaktır, ayrıca evinde de haciz işlemi gerçekleştirilecektir, evde bulunmaması halinde kapı çilingirle açılıp polis eşliğinde eşyaları alınacaktır.” sözlerinin yazılı olduğu,

Şikâyetçinin oğlu gerçek borçlu O. K.'a gönderilen bizzat Şikâyetli avukat tarafından imzalı 06.07.2010 günlü yazıda "icra takibinin başlatıldığı" ve mesajda yazılı sözlerin aynının yazılı olduğu ve borç miktarının aslı alacak 1.615,00 TL, işlemiş faiz 3.065,00 TL olmak üzere cem'an 4.970,00 TL olarak bildirildiği,

...Şikâyetli avukat SMS'in takip elemanlarından birisi tarafından SMS gönderildiğini kabul, ancak cezaların şahsiliği ilkesi gereği disiplin cezası takdirinin yasaya aykırı olduğunu savunmakta ise de; Avukatlık Yasası'nın 46. maddesi avukatın büro elemanı çalıştırabileceğini düzenlemiş olup, doğaldır ki bu elemanların eylem ve tasarruflarından da sorumlu olacağı kuşkusuzdur. Bu nedenle itirazın yasal dayanağı yoktur.

Gerek uyarı mektubunun gönderildiği 06.07.2010 ve gerekse SMS'in gönderildiği 23.07.2010 tarihinde mevcut bir takip olmamasına karşın takip yapıldığının bildirilmiş olması, gerçek borçlu ile muhatap olunmayarak babası Şikâyetçinin ödemeye zorlanması (Ki borç Şikâyetçi tarafından ödenmiştir) genel hukuk ilkele-ri ile bağdaşmaz, nasıl ki cezaların şahsiliği ilkesi varsa borçların da şahsiliği ilkesi vardır ve gerçek borçlu ile muhatap olunmalıdır."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.04.2016 gün ve 2016/243 Esas, 2016/337 Karar sayılı kararı;

"...Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. Kurul'un 2015/6999 Esas, 2016/372 Karar sayılı ve 28.01.2016 günlü kararında "Bu durumda, şikâyetçinin eşi hakkında başlatılan icra takibinde, dosya borcu ödenmiş olduğu halde, yapılan bildirim içeriğinin o anki fiili durumla bağdaşmadığı, yanılmaya, baskı kurmaya yönelik nitelik taşıdığı anlaşıldığından, anılan fiil nedeniyle yukarıda bahsedilen Avukatlık Meslek Kuralları ve Avukatlık Kanunu'nu ihlal eden davacı hakkında tesis edilen dava konusu işlemlerde hukuka aykırılık görülmemiştir.

Öte yandan, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 141. maddesinin ikinci fıkrasında, "Yönetim kurulu, ivedilikle ve her halde ihbar, şikâyet veya istek tarihinden itibaren en çok bir yıl içinde disiplin kovuşturması hakkında bir karar vermeye mecburdur." hükmüne yer verildiği; şikâyetin 09.05.2011 tarihinde, Disiplin kovuşturmasının ise 10.05.2012 tarihinde başlatılarak bir yıllık sürenin aşıldığı görülmekle birlikte, verilen süre içinde disiplin kovuşturmasına başlanmamasının herhangi bir sonuca bağlanmadığı göz önüne alındığında, belirlenen bu bir yıllık sürenin idarenin iç işleyişine ilişkin olduğu, davacının disiplin soruşturmasının usule aykırı olarak başlatıldığı ve bu nedenle dava konusu işlemin iptali gerektiği yönündeki iddiası yerinde görülmemiştir.

Ayrıca; her ne kadar davacı tarafından, dava konusu mektubun kendi bilgisi ve onayı dışında bürosunda çalıştırdığı elemanlarınca sehven gönderildiği ileri sürül-

müşşe de, Avukatlık Kanununun 46. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, avukatlar işlerinde çalıştırdıkları kişilerin fiillerinden sorumlu olduğundan bu iddiaya da itibar edilmemiştir.”⁸⁰

2. Avukatın sekreterine yapılan tebliğ kendisine yapılmış sayılır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 18.05.2002 gün ve 2002/8 esas, 2002/143 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat müvekkili tarafından 12.02.1996 tarihinde azledilmiş ve azilname yanında çalışan katibine 05.03.1996 tarihinde tebliğ edilmiştir. Şikayetlinin ise şikayetçi adına Ağustos 1998 yılında icra dosyasından para çektiği anlaşılmıştır. Çekilen paralar ile ödenen paralar arasında 435.816.244 TL fark bulunmaktadır. Şikayetçi ile şikayetli avukat arasında yazılı bir sözleşme de bulunmamaktadır.

Şikayetlinin azilnamenin yanında çalışan kişiye tebliğ edildiği ve kendisinin haberi olmadığı yolundaki savunması kabul edilemez. Avukatlık Yasası gereğince avukatlar yanında çalıştırdıkları kişilerin eylem ve işlemlerinden sorumludurlar. Bunlara yapılan tebligat, 7201 sayılı Tebligat Yasası gereğince geçerlidir.

Şikayetli avukatın azilnameyi aldıktan sonra işlem yapmaması gerekirken aradan iki yıl geçtikten sonra icradan şikayetçi adına para tahsil etmesi yasaya aykırıdır.”

3. Avukatın bilgisi içinde sekreter tarafından yapılan tahsilat avukata yapılmış sayılır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.03.2004 gün ve 2003/393 esas, 2004/68 karar sayılı kararı:**

“... Genel Müdürlüğü ile yapılan sözleşme ve vekillerinin toplantılarında alınan uygulama prensip kararlarında, prim borçlusu sigortalılardan icra takibi sırasında haricen para tahsil edilmeyeceği kararlaştırıldığı halde, şikayetlinin sözleşmeyi ve prensip kararlarını ihlal ederek bizzat ya da büro elemanı aracılığı ile haricen para tahsil ettiği, savunmalarından ve dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Bir avukatın bürosunda çalışan elemanın kusurlu davranışlarından da sorumlu olacağı tartışmasızdır. (Avukatlık Yasası M. 46/1)”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 30.09.2005 ün ve 2005/222 esas, 2005/310 karar sayılı kararı:**

“...Dosya içindeki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın, şikayetçinin yetkili olduğu şirket aleyhinde ... 4. İcra Müdürlüğü’nün 2001/13549 esasında kayıtlı

⁸⁰ Bkz s.290’deki 2015-133 esas, 2015/332 karar sayılı karar.

olarak icra takibi başlattığı, takibin devamı sırasında, çeşitli tarihlerde şikayetçi-den haricen para tahsil ettiği ve bu tahsilatları icra dosyasına bildirmedeği, icra dosyasına mahsuben ve haricen yapılan tahsilatlar için şikayetli avukatın sekreteri tarafından makbuz tanzim edilip, borçluya verildiği anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın, icra dosyasına mahsuben ve haricen yaptığı tahsilatları icra dosyasına bildirmemesi sebebiyle ihtilafın doğmasına sebebiyet vermesi, Avukatlık Yasası'nın 46. maddesi uyarınca eylemlerinden sorumlu olduğu sekreterinin borca mahsuben yapılan tahsilatlar ile ilgili makbuz vermesini bilgisi dışında verildiğine dair itirazda bulunması, icra dosyasının borçlusu olan şikayetçi ile olan ilişkisinin avukatlık mesleğinin gerektirdiği özen, saygı ve güvene uygun olmaması sebebiyle, şikayetlinin eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

4. Avukat sigortalı avukatın da eylem ve davranışlarından müştereken ve müteselsillen sorumludur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.09.2014 2014/360 esas, 2014/622 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın yanında çalıştırdığı sigortalı avukatın da eylem ve davranışlarından müştereken ve müteselsillen sorumlu olduğu tartışmasızdır. Henüz bir haciz ve satış işlemi olmayan ve yukarıda Avukat A.Y'nın yaptığı işlemler tek tek yazılmış işlemler karşısında 3 müzekkere giderinden başka gider olmayan bir dönemde “satış ve diğer gider” olarak 3, 200,00 TL tahsil edilmiş olması TBB Meslek Kurallarında 42. maddede bildirilen “avansın işin gereğini çok aşmaması” ilkesine aykırı olduğu gibi, alınan avanstaki hesap verilmemesi “avanstaki yapılan harcamaların müvekkile zaman zaman bildirilmesi” ilkesine de aykırılıktır.”⁸¹

XXI- ÇEKİŞMELİ HAKLARI EDİNME YASAĞI

Avukatlık Yasasının 47. maddesi, “**Avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli haklar edinmekten veya bunların edinilmesine aracılıktan yasaktır. Bu yasak, işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürer.**

Birinci fıkra hükmü, avukatın ortaklarını ve yanında çalıştırdığı avukatları da kapsar.

(Ek, 0201.2001, 4467/33) Ancak, 164. M. hükmü saklıdır.” hükmünü amirdir.

“Hasılı davaya iştirak” veya “dava sonucuna katılma” yasağı olarak da tanımlanan yasak, Romalılardan bu yana uygulanmaktadır. Madde kamu hizmeti gören

⁸¹ Bkz s.255'deki 2002/267 E. 2003/8 Kç sayılı karar.

avukatın takip etmekte olduğu işten kişisel çıkar sağlamasını ve davayla özdeşleşmesini önleme, bağımsızlığını koruma amaçlıdır.

Madde ile ilgili en önemli uluslararası düzenleme Avrupa Birliği Meslek Kuralları'nın 3.3. maddesidir.

Madde 3.3.1, “Avukatlar *pactum de quata litis* (Hasılı Davaya İştirak Sözleşmesi) yapamaz”.

Madde 3.3.1., “*Pactum de quata litis* terimi ile kastedilen, avukat ile müvekkili arasında, müvekkilin taraf olduğu bir davanın sonucunun kesinleşmesinden önce yapılan ve müvekkilin dava sonunda elde edeceği parasal veya başka nitelikli kazancın bir bölümünü avukata ödemeyi taahhüt etmesidir.”

1-Eylem aynı zamanda TCK 257/1. maddesi gereği suçtur.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.08.2015 gün ve 2015/413 esas, 2015/671 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; Davacılar vekili olan şikâyetli Avukat F. Ö.'ün ortaklığın giderilmesi davasını açtıktan sonra dava konusu taşınmazda davacı M. K. ile davalılardan A. Ö., K. A., M. A. ve Ş. A.'a ait olan toplam 307 m²'lik hissenin adı geçenlerce eşi R.'ye satılmasına aracılık ettiği,

Şikâyetli Avukat Y.'in de vekili olduğu davacı M. K.'in dava konusu taşınmazdaki hissesinin satışı hususunda dava tarihinden sonra ... 2. Noterliği'nin 17.10.2005 gün ve 11923 yevmiye numaralı vekaletnamesi ile adı geçenden vekaletname aldığı, bu suretle şikâyetli avukatın söz konusu taşınmazdaki hissenin diğer şikâyetli Avukat F. Ö.'ün eşi, kendisinin de kardeşi olan R. Ö.'e satılmasına aracılık ettiği,

Şikâyetli avukatların disiplin kovuşturmasına konu eylemi nedeniyle ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2010/325 Esas sayılı dosyası ile “Görevi Kötüye Kullanma” suçundan yapılan yargılama sonucunda Mahkeme'nin 09.03.2012 günlü ve 2012/107 Karar sayılı kararıyla şikâyetli avukatların beraatine karar verildiği;

Kararın Cumhuriyet Başsavcılığınca temyiz edilmesi üzerine Yargıtay ... Ceza Dairesi'nin 05.03.2014 günlü ve 2012/15426 Esas, 2014/2355 Karar sayılı ilamı ile mezkûr kararın CMUK'un 321. maddesi uyarınca bozulmasına karar verildiği,

Bozma gerekçesinde “Davacılar vekili olan sanık avukat F.'in, ortaklığın giderilmesi davasını açtıktan sonra dava konusu taşınmazda davacı M. K. ile davalılardan A. Ö., K. A.R, M. A. ve Ş. A.R'a ait olan toplam 307 m²'lik hissenin adı geçenlerce eşi R.'ye satılmasına aracılık ettiği, sanık Y.'in de vekili olduğu davacı M. K.'in dava konusu taşınmazdaki hissesinin satışı hususunda dava tarihinden sonra ... 2. Noterliği'nin 17.10.2005 tarihli ve 11923 yevmiye no.lu düzenleme şeklindeki veka-

letnamesi ile adı geçenden vekaletname aldığı, bu suretle sanık avukat Y.'in de söz konusu taşınmazdaki hissenin diğer sanığın eşi, kendisinin de kardeşi olan R. Ö'ne satılmasına aracılık ettiği, 15.12.2005 tarihinde taşınmazdaki 823 hissenin 307'sine malik olan R.'nin diğer maliklerin kendisine karşı açacağı şufa davasından kurtulmak için sanıkların da yönlendirmesiyle bu taşınmazdaki hissesini 20.01.2006 tarihinde sanık Y.'in eşi M.'in başka bir taşınmazı ile trampa ettiği,

... 1. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2005/158 Esas sayılı dava dosyasında yapılan yargılama neticesinde dava konusu taşınmazdaki ortaklığın umuma açık satış suretiyle giderilmesine karar verildiği, bu kararın kesinleşmesi üzerine dosyanın satış memurluğuna tevdi edildiği, 2437 ada 6 parsel sayılı taşınmazın satış memurluğu tarafından 30.06.2009 tarihinde satışa çıkartıldığı ve yapılan ihale sonucu da S. O.'a 200.000 TL bedelle ihale edildiği, ancak sanık Y.'in eşi M. tarafından taşınmazın diğer hissedarları olan S. O. ve ... Belediyesi aleyhine ihalenin feshi davası açıldığı, her iki sanığın da bu dosyada davacı vekili sıfatıyla yer aldıkları, ... 2. Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından 2009/670 Esas sayılı dava dosyası üzerinden yürütülen yargılama neticesinde ihalenin feshi davasının kabulüne karar verildiği, bu kararın da Yargıtay ... Hukuk Dairesinin 30.09.2010 tarihli, 2010/8949-21775 Esas ve Karar sayılı ilamı ile onanarak kesinleştiği tüm dosya kapsamında anlaşıldığından, Avukatlık Kanununun 47. maddesinde öngörülen ve mutlak nitelikteki çekişmeli hakkı edinme yasağının açıkça ihlal ederek görevlerinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle şikayetçi S. O.'un mağduriyetine neden olmaları karşısında, eylemlerinin TCK'nın 257/1. maddesine uyan görevi kötüye kullanma suçunu oluşturduğu gözetilmeden, yerinde olmayan gerekçe ile sanıklar haklarında beraat kararları verilmesi,

Kanuna aykırı ve Cumhuriyet Savcısının temyiz itirazları bu itibarla yerinde görülüş olduğundan, hükümlerin 5320 sayılı Kanunun 8/1. maddesi de gözetilerek CMUK'un 321. maddesi uyarınca bozulmasına" sözlerinin yazılı olduğu,

Bozma sonrası ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin 10.12.2014 günlü ve 2014/179-327, Esas-Karar sayılı kararı ile; sanık şikayetli avukatlar F. Ö.'ün ve Y. Ö.'in mağdur S. O.'a karşı görevi kötüye kullanma suçu sabit olduğundan eylemlerine uyan TCK'nın 257/1, 62/1 maddesi gereğince ayrı ayrı 5 Ay Hapis Cezası ile cezalandırılmalarına, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği, kararın itirazın reddi üzerine 16.03.2015 günü kesinleştiği,

Dosya kapsamı kesinleşen Mahkeme kararı ve özellikle Yargıtay Ceza Dairesi'nin 05.03.2014 tarihli bozma kararında bildirilen gerekçe karşısında eylemin sabit olduğu, Şikâyetli avukatların çekişme konusu taşınmazın Avukatlık Yasası 47. maddesine aykırı olarak edinilmesine aracılık ettikleri tartışmasızdır."

2. Vekalet almak yerine tevdi edilen senetleri kendisine, sekreterine veya bir yakınına temlik ettirmek.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.12.2002 gün ve 2002/236 esas, 2002/365 karar sayılı kararı:**

“...Beş adet senedin senet alacaklısı tarafından ve tahsili için gerekli işlemler yapılmak üzere şikayetli avukata verildiği, şikayetlinin vekaletname alması ve senet alacaklısının vekili sıfatıyla icra takibini yürütmesi gerekirken bu senetleri yanında çalışan sekreterine ciro ettirdiği ve sekreterinden aldığı vekaletname ile, onun vekili sıfatıyla icra takibine giriştiği dosyadaki kanıtlar ve şikayetlinin savunma ve itiraz dilekçelerindeki beyanlarından anlaşılmıştır.

Üstlenilen görevin iş sahibi-avukat (vekil-müvekkil) ilişkisi içinde ve mesleğin gerektirdiği sorumluluklar gözetilerek yerine getirilmesi ve iş sahibinin yargı mercileri nezdinde temsil edilebilmesi için vekaletname alınması zorunludur.

Vekalet almak yerine kendisine tevdi edilen senetleri yanında çalıştırdığı sekreterine ciro ettirmek veya alacağı kendisine veya bir yakınına temlik ettirmek kamu hizmeti olan avukatlık mesleği ile bağdaşmayan ve avukatı taraflardan biri ile özdeşleştiren yanlış bir davranıştır.”

3. Avukat çekişmeli hakları bizzat veya aracılık ederek edinmekten özenle kaçınmalı, bağımsızlık ve tarafsızlık ilkelerine zarar vermemelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.11.2003 gün ve 2003/248 esas, 2003//373 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinde şikayetlinin, alacaklı ...'in vekili olarak şikayetçi aleyhine ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2000/1022 sayılı dosyası ile takip yaptığı, takibin kesinleşmesi üzerine ... İcra Müdürlüğü'nün 2000/283 talimat sayılı dosyası ile şikayetçinin ... İlçesi ... Mahallesi 12 parsel sayılı taşınmazdaki hissesini haczettirdiği ve satışa çıkardığı, yapılan ihaleye kendi adına katılarak taşınmazı 700.000.000 TL'ye satın aldığı görülmüştür.

Şikayetli avukatın müvekkiline ait alacağı temellük etmesi avukatlık mesleğinin itibarını zedeleyecek, kamunun mesleğe olan güven ve inancının sarsacak bir davranış olup, alacağın temlik suretiyle ihaleye kendi adına girmesi de Avukatlık Yasası'nın 47. maddesindeki yasağın dolanılmasıdır. Ayrıca bu madde ile getirilen yasak işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürmektedir.

Şikayetli avukatın temlik işleminden sonra müvekkili ile olan iş ilişkisinin sona erdiği düşünülse bile, söz konusu yasağın bu tarihten itibaren bir yıl süreceği muhakkak olup şikayetlinin eylemi bu sürede vuku bulmuştur.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.07.2013 gün ve 2013/110 esas, 2013/517 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamında ... İcra Müdürlüğü'nün 2008/58 Tal. sayılı dosyasında 19.01.2010 tarihinde satış işlemlerine başlandığı, Şikâyetli avukatın 25.02.2010 tarihinde yapılan ihaleye bizzat katılarak 120.000.00 TL' ye kadar pey sürdüğü, Şikâyetli avukatın 09.04.2012 günlü dilekçesinde, ... 4. İcra Müdürlüğü'nün 2010/1858 Esas sayılı dosyası ile yaptığı takibin Şikâyetçinin de “eğer babadan kalma yerlerim satılacaksa bir kısmı da A. ağaya gitsin, ona borcum var, böylece ödemiş olurum» sözleriyle muvafakati üzerine yapıldığını bildirdiği, ... İcra Tetkik Mercii Hakimliğine Şikâyetçi tarafından verilen 22.01.2010 tarihli dilekçe ile Şikâyetlinin istifası nedeniyle duruşmaya katılmayacağı ve tebligatların Şikâyetçiye yapılmasının istendiği görülmektedir.

Şikâyetli avukatın, müvekkilinin borcu sebebiyle haczedilen taşınmazın satışına bizzat kendi adına ihaleye girmesi, sebebi ne olursa olsun muvazaalı işlemlere aracılık etmesi avukatlık mesleğinin itibarını zedeleyecek, kamunun mesleğe olan güven ve inancını sarsacak bir davranıştır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.11.2013 gün ve 2013/519 esas, 2013/934 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetçi M. D'ya ait ... mah. 1062 Ada 5 parsel 30 No.lu bağımsız bölümün 05.11.2010 tarihinde Şikâyetli avukat tarafından satın alındığı ve 11.07.2011 tarih N. B.i'ye satıldığı,

...Bankası ipoteğinin 21.12.2010 tarihinde fekkedildiği, görülmektedir.

Şikâyetli avukatın dosya kapsamına göre müvekkili H. B. E. adına yaptığı takip derdest iken mahcuz taşınmazı satın aldığı tartışmasızdır.

“Hasılı davaya iştirak” veya “dava sonucuna katılma” yasağı olarak da tanımlanan yasak, Romalılardan bu yana uygulanmaktadır. Madde kamu hizmeti gören avukatın takip etmekte olduğu işten kişisel çıkar sağlamasını ve davayla özdeşleşmesini önleme, bağımsızlığını koruma amaçlıdır. Bu nedenlerdir ki sebebi ne olursa olsun avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli hakları edinmekten mutlak olarak yasaklıdır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.02.2014 gün ve 2013/725 esas, 2014/126 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetçinin ...'nda taşınmaz satın almak üzere müteahhit ile anlaştığı ve tapu devri ve diğer işlemlerin takibi için şikâyetli avukatı vekil tayin ederek bu işin bedeli olan 500,00 Euro ödediği, bu şekilde aynı inşaattan taşınmaz satın almak isteyen kişilerin de satış ve diğer işlemlerin takibi için vekâletname şikâyetli avukatı vekil olarak atadığı, yabancı olan alıcılar adına tapuların alınmasında sorun çıkması nedeniyle arsa/ arsaların şikâyetli avukat üzerine tescil edildiği,

Müteahhidin anlaşmaya uygun davranmaması nedeniyle şikâyetçi ile şikâyetli avukat arasında, 12.06.2006 tarihinde vekâlet sözleşmesi yapılarak, şikâyetçinin sözleşmeden doğan haklarının tespiti ve yapılacak yasal işlemleri tespit ettikleri ve şikâyetçinin şikâyetli avukata işin masrafları karşılığında ödeme yaptığı,

Şikâyetçi dilekçesiyle ileri sürüldüğü ve şikâyetli avukatın kabul ettiği üzere şikâyetçinin satın aldığı taşınmazın şikâyetli avukat adına tescil edildiği, şikâyet tarihi itibarıyla de halen şikâyetli avukat adına kayıtlı olduğu, aradan geçen sürede gelişen olaylar nedeniyle de tapuları devretmesinin mümkün olmadığını beyan ettiği,

Şikâyetçiye ait taşınmazın, şikâyetli avukat adına tescil edilmesi nedeniyle taşınmaza ilişkin imar cezası, proje bedeli vs. ihtilaflarda asil sıfatıyla taraf olduğu açıktır.

Avukatlık Kanun ve Meslek Kurallarıyla açıklanıp benimsenen etik kurallar uyarınca; Avukatlar iyi niyetle olsa bile, hiçbir zaman yasaların uygun görmediği bir hususun bertaraf edilmesinde ve etkisizleştirilmesinde görev alamaz, rol üstlemezler. Şikâyetli avukatın yabancı alıcıların satın aldığı taşınmazların kendi adına tescilini sağlamak suretiyle, yabancıların ülkemizde mülk edinmelerini düzenleyen yasayı dolanmak şeklindeki eylemi amaç olarak hukuka uygun değildir. Bu eylem Avukatlık Kanunu 2. maddesinde düzenlenen avukatlığın amacına aykırılık yanında Av. Kanununun 47. md. düzenlenen mesleki yasağa da aykırılık nedeniyle de disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.10.2013 gün ve 2013/340 esas, 2013/824 karar sayılı kararı;

“... İcra Müdürlüğü'nün 2008/9081 Esas sayılı dosyasında 20.10.2010 günü yapılan satışa ağabeyi M. E.'un herhangi bir vatandaş gibi katılarak İcra Memurunun gözetiminde menkul malları satın aldığını bu işlemin yasaya uygun olduğunu savunmuş ise de; Satış yapılan kişinin ağabeyi olması karşısında doğal olarak Avukatın kendisi veya yakınlarına yarar sağlayarak müvekkilini zarara uğrattığı gibi bir algılamının doğması ve bu nedenle kamunun avukatlık mesleğine olan güveninin ağır surette sarsıldığı tartışmasızdır.”

4. Alacağı temlik suretiyle ihaleye kendi adına girmesi yasağın dolanılmasıdır. Yasak işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürer.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 14.11.2015 gün ve 2015/725 esas, 2015/901 karar sayılı kararı;

“...Dosyada örneği bulunan tahsilât makbuzlarına göre, A. K. tarafından 21.06.2012 tarihinde 5.550,00 TL'nin, A. K. tarafından 20.06.2012 tarihinde

11.450,00 TL'nin, ... A.Ş. tarafından 21.06.2012 tarihinde 850,00 TL'nin, icra dosyası temlik bedeli olarak şikâyetli Avukat C.O. Y'den alındığı,

Şikâyetli avukatların aynı büro adresinde ayrı vergi kayıtları ile çalıştıkları,

Avukatlık Yasası'nın 47. maddesine göre "Avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli hakları edinmekten veya bunların edinilmesine aracılıktan yasaklıdır. Bu yasak işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürer (Avukatlık Yasası m. 47). Ayrıca Avukatlık Yasası'nın 164/3. maddesinde, "dava konusu mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyan" sözleşmelerin geçersiz olduğu belirtilmiş, bu hükümle de avukatın, davayı kendi işi haline getirmemesi, böylelikle iş sahibine karşı tam bir bağımsızlık ve tarafsızlık içinde görev yapması amaçlanmıştır.

Şikâyetli avukatların müvekkiline ait alacağı temellük etmesi avukatlık mesleğinin itibarını zedeleyecek, kamunun mesleğe olan güven ve inancının sarsacak bir davranış olup, alacağın temlik suretiyle çekişmeli hakkı edinmesi Avukatlık Yasası'nın 47. maddesindeki mutlak yasağın dolanılmasıdır. Ayrıca bu madde ile getirilen yasak işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürmektedir.

Baro Disiplin Kurulu'nca sadece alacağı icrada temellük eden Avukat C. O. Y. hakkında disiplin cezası tayin edilmiş ise de Şikâyetli avukat M. Y.'in de alacaklılardan birlikte vekâletname aldığı, aynı büroyu paylaştıkları, vergi kayıtlarının ayrı olmasının vergi yasasından kaynaklandığı gerçeği karşısında Şikâyetçi itirazın kabulü ile onun hakkında da disiplin cezası tayini gerekmektedir."

5. Muvafakat da olsa avukat çekişmeli hakları edinmekten kaçınmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.02.2003 gün ve 2002/300 Esas 2003/40 karar sayılı kararı:**

"...Şikâyetli sözlü muvafakat olduğunu bildirmekte ise de; Bir hakkın devri veya vazgeçme anlamındaki işlemlerden dolayı müvekkilin yazılı talimatının alınması zorunludur. Herhangi bir vazgeçme ve anlaşma eyleminde müvekkilin zararı olmadığı düşünülse dahi, bu hususun vekil edene bildirilmesi ve yazılı olurunun sağlanması avukatlık mesleğinin ciddiyeti ve görevin özenle yerine getirilmesi ilkesinin gereğidir.

Kaldı ki Avukatlık Yasası'nın 47. maddesine göre, Avukat çekişmeli hakları edinmekten de özenle kaçınmalıdır. Ayrıca Avukatlık Yasası'nın 164/3. maddesinde, "dava konusu mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyan" sözleşmelerin geçersiz olduğu belirtilmiş, bu hükümle de avukatın, davayı kendi işi haline getirmemesi, böylelikle iş sahibine karşı tam bir bağımsızlık ve tarafsızlık içinde görev yapması amaçlanmıştır."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.02.2014 gün ve 2013/701 esas, 2014/117 karar sayılı kararı;

"...İncelenen dosya kapsamından; 29.03.2010 gün ve H. P. ve N. A. imzalı belgede "... Satış Memurluğu'nun 2009/12-13-115 sayılı dosyalarından hisselerimize düşen paralarımızı ve yargılama giderini vekilimiz Av. E. Y'den eksiksiz olarak teslim aldık. İhaleden alınış olduğumuz taşınmazların tapularını da teslim aldık. Kendisini işbu satış dosyaları nedeniyle ibra ediyoruz. Herhangi bir hak ve alacağımız kalmamıştır. Yine satışa konu ... 1722 ve 1887 parsel ihalelerine vekilimizin kendi adına katılmasına ve ihaleyi almasına muvafakatimiz vardır. Rızamızla gerçekleşen bu işlemlerden dolayı da kendisini ibra ediyoruz. Herhangi bir zararımız yoktur" sözlerinin yazılı olduğu,

Şikâyetli avukatın Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan 26.07.2013 tarihli duruşmada "...2 adet taşınması, müvekkilimin rızası ve talimatları doğrultusunda kendim satın aldım." şeklinde beyanda bulunduğu, bu hususu savunmalarında da yinelediği anlaşılmıştır.

"Hasılı davaya iştirak" veya "dava sonucuna katılma" yasağı olarak da tanımlanan yasak, Romalılardan bu yana uygulanmaktadır. Madde kamu hizmeti gören avukatın takip etmekte olduğu işten kişisel çıkar sağlamasını ve davayla özdeşleşmesini önleme, bağımsızlığını ve kamudaki itibarını koruma amaçlıdır.

Madde ile ilgili en önemli uluslararası düzenleme Avrupa Birliği Meslek Kuralları'nın 3.3. maddesidir.

Madde 3.3.1, "Avukatlar pactum de quata litis (Hasılı Davaya İştirak Sözleşmesi) yapamaz".

Madde 3.3.1., "Pactum de quata litis terimi ile kastedilen, avukat ile müvekkili arasında, müvekkilin taraf olduğu bir davanın sonucunun kesinleşmesinden önce yapılan ve müvekkilin dava sonunda elde edeceği parasal veya başka nitelikli kazancın bir bölümünü avukata ödemeyi taahhüt etmesidir." hükmüdür.

Görüldüğü üzere uluslar arası uygulama da sebebi ne olursa olsun hasılı davaya iştirak yasaklanmıştır.

Bu nedenlerle disiplin kovuşturmasına konu olayda olduğu gibi ihale sonrasında muvafakat verilse de bu muvafakat eylemin disiplin suçu olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Çünkü madde her ne olursa olsun avukata el koyduğu çekişmeli haktan yararlanmayı yasaklamıştır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.03.2015 gün ve 2014/643 esas, 2015/194 karar sayılı kararı;

"...Dosyanın incelenmesinde;...Şikâyetli avukat tarafından 20.04.2011 tarihli dilekçe ekindeki protokol ile Mahkemeye başvurularak dava konusu taşınmazlar-

dan ... İlçesi ... Mahallesi 36286 Ada, 6 Parsel, 15 No.lu bağımsız bölüme ilişkin taleplerinden feragat ettiklerini bildirdikleri, ekli protokolde davanın tüm taraflarının imzası ile dava konusu taşınmazlardan ... İlçesi ... Mahallesi 36286 Ada, 6 Parsel, 15 No.lu bağımsız bölümün şikâyetli avukata satılacağı, bu taşınmaza ilişkin taleplerden feragat edileceğinin belirtildiği,

Bu nedenlerle disiplin kovuşturmasına konu olayda olduğu gibi işlem tarafların muvafakati doğrultusunda yapılırsa da bu muvafakat eylemin disiplin suçu olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Çünkü madde her ne olursa olsun avukata el koyduğu çekişmeli haktan yararlanmayı yasaklamıştır.

Dosya içerisine alınan tüm bilgi ve belgelerin incelenmesinden; şikâyetli avukatın ... 22. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/84 Esas sayılı dava konusu olan ... ili ... ilçesi ... Mahallesi 36826 Ada 6 parsel 15 No.lu bağımsız bölüm olarak kayıtlı taşınmazı dosyaya sunduğu protokol ile mal edindiği bu şekilde müddeabihe katıldığı anlaşılmıştır."

6. Avukat, maddi menfaatini davanın neticesine bağlayamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.06.2004 gün ve 2004/62 esas, 2004/201 karar sayılı kararı:**

"...Şikâyetli avukatın vekili olduğu şirket adına takip ettiği davada, şirketin iflasına karar verilmeden bir gün önce davaya konu olan ve davalı şirketten dava yoluyla talep edilen miktarı temlik ettiği, daha sonra davacı sıfatı ile davaya devam ettiği dosya içindeki belge ve bilgilerden anlaşılmıştır.

...Olay tarihindeki 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 164. maddesinin 3. bendine göre, "...yapılacak anlaşmalar, dava konusu olan mal, alacak veya hak gibi kıymetlerden bir kısmının aynen avukata ait olacağını ve böylece avukatın taraflardan biriymiş gibi dava konusuna doğrudan doğruya ortaklığı kapsayamaz." hükmünü amirdir.

Avukat, maddi menfaatini davanın neticesine bağladığı takdirde, her türlü bağımsızlığını kaybedecek ve kendi menfaatinin vekili konumunda olacaktır. Avukatın görevi ise vekil edenin hukukunu hak ve adalet kuralları içinde savunmak olduğuna göre, dava sonucunun olumlu ve olumsuz olmasının, kendi emek ve meşaisinin karşılığı olan ücrete tesir etmemesi gerekir. Böyle bir durumun önlenmesi içinde yasa koyucu tarafından yukarıdaki iki madde kabul edilmiştir.

Disiplin kovuşturmasına konu olayda ise açıkça görülmektedir ki; şikâyetli avukat, vekil sıfatı ile takip ettiği dava konusu alacağı, hem de vekili olduğu şirketin mahkemece iflasına karar verilmeden bir gün önce temellük etmiş ve kendisini davacı konumuna getirmiştir.

Ayrıca, şikayetli avukat Baro Disiplin Kurulu tarafından da kabul edildiği gibi, bu eylemi ile iflas etmek üzere olan vekil edeni şirketin sürdüremeyeceği bir davayı sürdürebilmek ve alacağı iflas eden şirket adına takip edebilmek için, kendine temlik alarak davada taraf olmakla yasaya ve meslek kurallarına da aykırı davranmıştır.”⁸²

XXII- AVUKATA ÇIKAR KARŞILIĞINDA İŞ GETİRME

Avukatlık Yasasınının 48. maddesi, “**Avukat veya iş sahibi tarafından vadolu- nan veya verilen bir ücret yahut da herhangi bir çıkar karşılığında avukata iş getirmeye aracılık edenler ve aracı kullanan avukatlar altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.**

Bu eylemi yapanlar memur iseler, verilecek hapis cezası bir yıldan aşağı ola- maz.” hükmünü amirdir.

Yasa koyucu konunun önemine binaen hem avukatı ve hem de herhangi bir surette çıkar karşılığı iş getirenleri cezai sorumluluk altına almıştır. Gerçekte de bir avukatın kimlik ve kişiliğinin en büyük düşmanı çıkar karşılığı iş alma ve aldığı kişinin doğrusu kölesi olmasıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.12.2006 gün ve 2006/309 esas, 2006/461 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli hakkındaki ikinci iddia ... isimli kişi ile olan iş ilişkisi ile ilgilidir.

Şikayetli avukat,... adlı şahsın, kendisine piyasadan dava ve senet getirerek iş sağladığı, adına ciro ettirdiği senetleri şikayetli aracılığıyla icra takibine koydurdu- ğu, ortak çalıştıkları iddialarını reddetmektedir.

Ancak dosyamızdaki Av. ...’nun ve ...’nın çok açık ifadeleri, şikayetlinin tevilli beyanları, müşterek otomobil almaları, ...’nın ciro lu senetlerini takip etmesi gibi olaylar, şikayetlinin ... ile iş ilişkilerinin, avukat katip ilişkisinin ötesinde, ortak ça- lışma biçiminde olduğunu göstermektedir. Çevrede de bu yolda bir kanaat uyan- mıştır.

Şikayetli, 04.07.2006 tarihli savunmasında, Av. ...’nun bir çok avukatın ... ile ça- lışmayı bıraktığını, onun icraya girmesinin de yasaklandığını, ayrıca yanında ... diye birisini getirmekte olduğunu ki bu kişinin kadın pazarladığını söyleyip “sen hala ... ile çalışıyorsun” dediğini, ...’nın da etrafta yanlış bir takım laflar konuştu- ğunu duyduğunu, ...’ya, kendisi ile ilgili aşk masallarını avukatların da duyduğunu ifade etmiştir.

⁸² Bkz. s. 252 ‘deki 2007/515 E. 2008/98 K.sayılı karar, Bkz. s. 304’deki 2008/256 E. 2008/382 K.sayılı karar Bkz. s. 304’deki 2009/56 E. 2009/199 K.sayılı karar.

Diğer tanıkların bu yoldaki ifadeleri de birlikte değerlendirildiğinde, şikayetlinin ilişkilerinde avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun davranmadığı, çevrede bu yolda izlenimler yarattığı, iş temini hususunda ... ile birlikte hareket ettiği anlaşılınca, şikayetlinin eylemi Avukatlık Yasası'nın 34, 38/a ve 48. maddesi ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 4. ve 8. maddelerine aykırı olup, disiplin suçunu oluşturmaktadır.”⁸³

XXIII- AVUKATLARIN RESMİ KILIĞI

Avukatlık Yasasının 49. maddesi, **“Avukatlar mahkemelere, Türkiye Barolar Birliği'nin belirteceği resmi kılıkla çıkmak zorundadır.”** hükmünü amirdir.

Avukatlık Yasası Yönetmeliği'nin 20 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 20. maddelerinde de düzenlenmiştir. 01.01.1975 tarihinde yürürlüğe giren yönergede ayrıntıları vardır.

Yasa ve yönetmelik gereği “ant içme törenlerinde” Baro başkanı ve yönetim kurulu üyelerinin cübbe giymeleri zorunludur. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu ve Baro disiplin kurulu başkan ve üyeleri, varsa taraf vekilleri duruşmalı işlerde cübbe giymek zorundadır.

Avukatlar mahkemelerde münhasıran vekalet görevini ifa ettikleri davalar dışında, bilirkişilik, tanıklık, şahsi davacı veya sanık oldukları ceza davalarında cübbe giyemezler. Yırtık, yamalı ve uygun olmayan cübbe giyilemez.

Danıştay 8. Dairesi'nin 05.11.2012 gün ve 2012/5257 Esas sayılı kararı ile maddenin yürütmesi durdurulmuş olup bu nedenle yeni dosya gelmediği gibi yeni verilen bir karar da yoktur.⁸⁴

XXIV- DANIŞMA YAPILMASI UYGUN OLMAYAN YERLER

Avukatlık Yasasının 51. maddesi, **“Avukatlar, baroda yazılı olan bürolarından başka yerlerde, mahkeme salonunda veya adalet binasının başka bir yerinde iş sahipleri ile hukuki danışmada bulunmaktan ve iş kabul etmekten yasaklıdır.**

Yukarıdaki fıkra hükmü, avukatın özel olarak çağrıldığı hallerde uygulanmaz.”

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 8. maddesi, **“Avukat, kendine iş sağlama niteliğindeki her danıştan çekinir.”** hükümlerini amirdir.

Kamu hizmeti gören ve meslek vakarına uygun davranan bir avukat için Maddelerin anlamı yok gibi gelebilir. Ama, maddenin amacı mesleğin onur ve yüceli-

⁸³ Bkz. s. 583'deki 2006/388 E. 2006/454 K.sayılı karar

⁸⁴ Bkz. s. 603'deki TBB Meslek Kuralları m. 20 ile ilgili açıklama.

ğini korumaktır. Avukat her yerde ve her koşulda ayaküstü satış yapan işportacı değildir. Mahkeme koridorlarında iş peşinde koşan avukatların Yargı personeli tarafından ne gözle görüldüğünü, meslektaşları arasında itibarının olmadığını söylememe gerek var mı!

Dava ile ilgili hukuksal sorunların da ayaküstü tartışılması doğru değildir. Yer-in kulağı vardır atasözü unutulmamalıdır. Hem sır saklamakla yükümlü olacaksınız, hem de ulu orta konuşacaksınız, olmaz. Müvekkilin gergin, işine gelmeyen konularda sizinle tartışmaya hazır olduğunu, adliye koridorlarında tartışmanın hem kendinize ve hem de mesleğin itibar ve vakarına zarar verdiğini asla unutmamalısınız.

“Kapı kapı, yazıhane yazıhane müvekkil arkasında koşmak, mesleği ayak kavafılığı (Cumhuriyet’ten önceki halk nazarında avukat unvanıdır), ticaret adamlığı, dava avcılığı haline getirmek, avukatlıkla uzlaşmayan ve onun için kaçınılması borç olan çirkin bir haldir. –Avukat iş arkasından koşmaz, iş avukatın arkasından koşar– düsturumuz olmalıdır. Avukat; kendisini çalışmasıyla, ilmiyle, işlerine gösterdiği dikkat ve ihtimam ve hulüs ile gösterir ve tanıtır. İstiklaline ve şerefine olan hürmeti kendisini müşteri aramaktan meneder.” (Av. Ali Haydar Özkent, 1940 Baskı, Avukatın Kitabı)

Kamulaştırma davaları dışında örneğin olmaması düşündürücüdür. Bu da barolarımızın ve meslektaşlarımızın konuya son derece duyarsızlığından kaynaklanmaktadır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.06.2013 gün ve 2012/926 esas, 2013/409 karar sayılı kararı;

“... Şikâyetli Avukat dava öncesinde kendileriyle anlaşılan müvekkillerden hasat mevsimi ve bir hasın olması nedeniyle noter baş kâtibesinin ... köyüne götürdüğünü burada bir kasıt olmadığını yardımcı olmak için bulunduğunu tutanak tutulması esnasında kendisine karşı saygısızca ve tehditkâr hareketler edildiğini bildirdiği suçsuz olduğunu savarmıştır.

İncelen dosya kapsamından; 03.11.2010 tarihli tutanakla durumun tespit edildiği vekâletnamelerin köyde alındığını saptandığı görülmektedir. Şikâyetli avukatın kamulaştırma davaları almak amacı ile köylere gittiği, arazileri kamulaştırılan köylülerle görüşmeler yaptığı dosyada bulunan tutanaklar, tanık ifadeleri ve diğer bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır. Köye gittiğini inkâr etmeyen avukat, davet üzerine ve ücret karşılığında, Avukatlık Yasası’nın 51/2. maddesi anlamında çağrıya uyduğunu savunmuş ise de, bu savunmanın samimi olmadığı ve dava toplamak için köye geziler yaptığı açıktır. Kaldı ki, yasanın 51/2. maddesi sadece “danışma” ile ilgili olup, kamulaştırma davaları almak için köylere gitme eylemini kapsamaz.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.07.2015 gün ve 2015/404 esas, 2015/604 karar sayılı kararı;

“... Avukatlık Yasası'nın 55. maddesi “reklam yasağı”na ilişkin hükmü içermekte, Meslek Kuralları'nın 8. maddesinde de “avukatın kendisine iş sağlama niteliğindeki her türlü davranıştan çekinmesi öngörülmektedir.

Şikâyetli avukatın kamulaştırma davaları almak amacı ile köylere gittiği, arazileri kamulaştırılan köylülerle görüşmeler yaptığı dosyada bulunan şikâyet dilekçeleri ve köye gittiğini inkâr etmeyen avukat tarafından kabul ile tartışmasıdır. Davet üzerine Avukatlık Yasası'nın 51/2. maddesi anlamında çağrıya uyduğunu savunmuş ise de bu savunmanın samimi olmadığı, aksini kanıtlar bilgi ve belge sunmadığı, dava toplamak için köye geziler yaptığı ve 250 dosya aldığı açıktır. Kaldı ki, yasanın 51/2. maddesi sadece “danışma” ile ilgili olup, kamulaştırma davaları almak için köylere gitme eylemini kapsamaz.

Bu nedenlerle, eylem disiplin suçu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirme isabetli bulunmuş ve kararın aleyhe itiraz olmadığından onanması gerekmiştir.”

XXV- DOSYA TUTMAK

Avukatlık Yasasının 52. maddesi, “**Avukat, üzerine aldığı her iş yahut yazılı mütalaasına başvuru her husus hakkında düzenli dosya tutmak zorundadır.**

Avukat, kendisi tarafından yazılan veya taslağı yapılan her belgeyi imzalamakla yükümlüdür.” hükmünü amirdir.

Avukat üzerine aldığı iş veya yazılı görüşüne başvuru bir konu hakkında düzenli dosya tutmakla yükümlüdür. Yükümlülük aynı zamanda avukatın kendi kişiliğine karşı da olması gereken saygısının gereğidir.

Avukatın dosyayı istediği gibi düzenleme ve istediği belgeleri dosyasına koyma hakkı kısıtlanamaz.

Dosya tutmanın önemi müvekkille bire bir görüşmelerde daha iyi anlaşılır. Düzenli bir dosya müvekkilin avukata olan güvenini artırır. Davadan çekilme ve dosyanın iadesi hallerinde yazılı tanığı olur. Başarının ancak ve ancak düzenli disiplinli bir çalışmanın ürünü olacağı asla unutulmamalıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.02.2002 gün ve 2001/208 esas, 2002/39 karar sayılı kararı:

“... Dosyaya sunulan gazete kupürünün fotokopisinde dört sütun üzerine büyük puntolarla “Cinayet Emrini ... Verdi” yazısının bulunduğu, ... 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'ndeki bir duruşma sırasında da şikâyetçinin bu hususu hakime bildi-rip tutanağa geçirttiği anlaşılmıştır.

Şikâyetçi bu davranışın kendisini tahrik etmek, aşağılamak ve dikkatini dağıtmak amacıyla yapıldığını iddia etmiş; Şikâyetli avukat ise şikâyetçi ile karşılıklı davalarının bulunduğunu, tarafların ve şikâyetçinin” medyatik “ölmaları sebebiyle takip ettikleri davalar ve taraflar hakkında basında çıkan haberleri toplayıp arşivlemelerinin doğal olduğunu, söz konusu haberin dosyanın iç kapağına takmakta hiçbir art niyeti bulunmadığını savunmuştur.

Avukatın kendisine ait dosyaları dilediği gibi düzenleme ve istediği belgeleri toplayıp dosyasına koyma hakkına sahip olduğu, söz konusu gazete kupürünün de dosyadan çıkartılıp başkalarına gösterilmediği tartışmasızdır.

Herhangi bir belge avukatın dosyası içinde kaldığı ve başkalarının bilgisine sunulmadığı sürece, tartışma konusu yapılamaz ve avukata bu hususta müdahale edilemez.”

XXVI- GÖRÜŞMELERE AİT TUTANAK

Avukatlık Yasasınının 53. maddesi, “**Avukat, iş için yaptığı görüşmelerden gerekli saydıklarını bir tutanakla tespit eder. Tutanağın altı, görüşmede bulunanlar tarafından imzalanır.**” hükmünü amirdir.

“Hafızayı beşer nisyan ile maluldür” atasözü tam mesleğimiz için söylenmiştir. Bana kalırsa bu madde, Avukatlık Yasası’nın belki de en önemli maddesidir. Çok avukat tarafından mesleki bir yükümlülük olduğu bilinmediği gibi, uygulanmaz da.

İş kötüye gittiği zaman konuşulanlar unutulur. Avukat savcılıklarda, mahkemelerde, disiplin kurullarında hesap verir.

“Bir haktan vazgeçme anlamına gelen tüm işlerde avukatın yazılı muvafakat alma zorunluluğu” karşısında, maddenin önemi bir kat daha artmaktadır. 34. M. ile ilgili karar örneklerinin hemen tümüne bakınız. Bir görüşme tutanağı olsa, ceza ve disiplin kovuşturması da olmayacak, siz de, mesleğiniz de zan altında kalmayacak.

Acırsan acınacak hale, imza attırmaya utanırsan da, utanılacak hale gelersin. Görüşme tutanağı avukatın kara gün dostudur.

Görüşme tutanağının önemi haksız azil, görevi ihmal, hapis hakkın kullanımı ile ilgili ceza ve hukuk davalarında daha da önem kazanmakta, yazılı tanığı olmaktadır. Alishanlık haline getirilmeli mutlak yapılmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.06.2013 gün ve 2013/19 esas, 2013/418 karar sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamında Şikâyetçi R. Ü.’in ... 25. Noterliği’nin 26.10.2009 tarih ve 28811 yevmiye numaralı vekâletnamesi ve Şikâyetçi İ. Ü.’in ... 3. Noterliği’nin 26.10.2009 tarih 06237 yevmiye numaralı vekâletnamesi ile şikâyetli avukatı vekil tayin ettikleri, 30.10.2009 tarihinde avukatlık ücreti açıklama-

sı ile 1250 TL havale edildiği, ancak herhangi bir dava açılmadığı, bilgi ve belge ulaştırılmadığı savunulmuşsa da bu konuda belgeleri isteyen yazılı bir belgenin dosyaya sunulmadığı görülmektedir.

Avukatın işi üstlenirken gerekli tüm bilgi ve belgeleri toplamış olması gerekir. Aksi takdirde yerine getirilmesi olanaksız bir işi üstlenmesi ve bunun için ücret tahsil etmesi 1136 sayılı yasanın 34. maddesinde avukatların nasıl davranmaları gerektiğini belirleyen özen ve doğruluk kurallarına aykırı düşer.

Şikâyetlinin yüklendiği ve bir miktar ücret de tahsil ettiği iş hakkında gerekli özeni göstermemiş olması, işi üstlenirken dava açmaya yeterli bilgi ve belgeleri toplamaması ve bunların toplanması için sonradan da çaba göstermemesi, şikâyetçi müvekkiline bu hususta yazılı bilgi vermeden davanın açılmamış olması karşısında şikâyetlinin savunmasına itibar edilebilmesi olanaksızdır. Kaldı ki Avukatlık Kanunu 53. madde uyarınca düzenlenmesi zorunlu “görüşme tutanağı” da ibraz edilmemiş, savunma yasal delille kanıtlanmamıştır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 04.10.2013 gün ve 2013/406 esas, 2013/784 karar sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamında 22.09.2008 tarihli dilekçe ile ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2008/275 Esasında “02.04.2004 günlü haricen yapılan tapu satış sözleşmesi ile ... ili ... Mahallesinde bulunan evin 4. katının satışının vaat edildiği, devrin yapılmadığı, taşınmazın hükmen tesciline karar verilmesi” talebiyle dava açıldığı, Mahkeme’nin 05.02.2009 gün ve 2009/8 Karar sayılı kararı ile “Davacı davalının kardeşi olsa dahi geçersiz sözleşme ile taşınmazın mülkiyetini kazanamayacağını, 1/3 payının adına tescilini talep edemez. Hukuki durum bu kadar açıkken mahallinde keşif yapılması ve tanık dinlenmesi usul ekonomisi bakımından gereksizdir” gerekçesi ile davanın reddine karar verildiği görülmektedir.

Şikâyetli avukatın TBB Yönetim Kurulu’nun Şikâyetçi iddiaları dışına çıkarak “dava açılmadan önce yazılı belge almadığından bahisle” disiplin kovuşturması açılmasına karar verdiği ve bu durumun yasaya aykırı olduğu yönündeki itirazın yasal dayanağı yoktur. Şöyle ki;

Disiplin kovuşturmasına konu olayda “adi satış sözleşmesine” dayalı olarak dava açılmış ve Mahkeme karar gerekçesinden de görüldüğü üzere “davanın kamusal yönü de gözetilerek” işin esasına dahi girilmeden davanın reddine karar verilmiştir. Avukat özellikle kamusal nitelikli davalarda dava sonucunun olumsuzluğuna ilişkin müvekkilini uyarmak, Avukatlık Yasası 53. maddede öngörülen görüşme tutanağını düzenlemek zorundadır. Bu tür davalarda doğru olan işi reddetmek kamuda avukatların reddedileceğini bildiği davayı salt para için açıyor imajı yaratmamak olmalıdır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.03.2015 gün ve 2014/671 esas, 2015/197 karar sayılı kararı;

Avukatlık Yasasının 53. maddesine göre “Avukat, iş için yaptığı görüşmelerden gerekli saydıklarını bir tutanakla tespit eder. Tutanağın altı, görüşmede hazır bulunanlar tarafından imzalanır.” Şikâyetli avukat, tazminat davası açılması ile ilgili görüşmelerini ve bilgi belge talepleri, davanın kapsamı ve değeri ile ilgili olarak müvekkilinden yazılı bir talimat almamış, varlığını iddia ettiği görüşme ve sonuçları ile ilgili Avukatlık Yasasının 53. maddesine göre bir görüşme tutanağı düzenleme özenini de göstermemiştir. Şikâyetçinin varsa hakkına ulaşmasında önemli bir süre gecikmeye neden olan eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır.

Şikâyetli avukatın masraf avansı almasına rağmen açılması gereken davaları açmaması ve hak düşürücü sürenin geçmesine neden olması özen yükümlülüğünün yerine getirilmediğini göstermektedir.”⁸⁵

XXVII- REKLAM YASAĞI

Avukatlık Yasasının 55. maddesi, “Avukatların iş elde etmek için, reklam sayılabilecek her türlü teşebbüs ve harekette bulunmaları ve özellikle tabelalarında ve basılı kağıtlarında avukat unvanı ile akademik unvanlardan başka sıfat kullanmaları yasaktır.

(02.05.2001, 4667/35) Bu yasak, ortak avukat bürosu ve avukatlık ortaklığı hakkında da uygulanır.

Yukarıdaki yasaklara ilişkin esaslar Türkiye Barolar Birliği'nce düzenlenecek yönetmelikte belirlenir.”

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 7. maddesi, “Avukat salt ün kazandırmaya yönelik her türlü gereksiz davranıştan titizlikle kaçınmalıdır.

a) Avukat, yalnız adres değişikliğini reklam niteliği taşımayacak biçimde ilan yoluyla duyurabilir.

b) Avukatın kağıtları, kartvizitleri, büro levhaları reklam niteliğini taşıyabilecek aşırılıkta olamaz.

c) Avukat telefon rehberinde meslekler kısmında adres yazdırabilir. Bunun dışında farklı büyüklükteki harflere, ya da ilan niteliğinde yazılara yer veremez.

d) Ortak büro kuran avukatlar büronun reklam aracı olmamasına, hukuk bürosu olma niteliğini yitirmemesine dikkat ederler.”

⁸⁵ Bkz. s. 134 ve devamındaki Avukatlık Yasası m. 34'le ilgili açıklama ve karar örnekleri; bkz. s. 94'deki 2007/142 E. 2007/202 K. sayılı karar.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 8. maddesi, “**Avukat kendisine iş sağlama niteliğindeki her davranıştan çekinir.**” hükümlerini amirdir.

Türkiye Barolar Birliği’nce düzenlenen ve 14.11.2001 gün ve 24583 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren “Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği” ile en ince ayrıntısına kadar reklam yasağı düzenlenmiştir. Yönetmelikte 21.11.2003 gün ve 25296 sayılı Resmi Gazete’de değişiklik yapılmış haliyle uygulanmaktadır.

11 Ağustos 1341 (1925) tarihli İstanbul Barosu Dahili Nizamnamesi m. 35, “Bir şahsın veya bir şirket veya dairei resmiyenin vekaletini kendisine tevdi ettirmek için avukatların mümafi haysiyet teşebbüsât ve münasebatta ve müvekkil celbi zımnında cerait ve vesaiti saire ile ilanatta bulunmaları ve küşât ettikleri yazıhanelerine kendi isim ve unvanlarından başka evsaf izafe eylemeleri memnudur.”

Amerikan Avukatları Ahlak Yasasının 27. maddesi, “Avukatın sirküler veya diğer vasıtalı veya vasıtasız yollarla reklam yapması yasaktır”,

Uluslararası Barolar Birliği’nin 1956 Oslo Toplantısı’nın 8. No.lu kararı, “Reklama başvurmak, avukatlık vakar ve şerefi ile bağdaşmaz”

Vod Kantonu Meslek Kurallarının 4. maddesi, “Avukat, reklam sayılabilecek her şeyden kaçınmağa mecburdur. Mesleki faaliyetinin üstüne kamunun dikkatini çekmek için davaları hakkında yayında bulunamaz”,

Paris Barosu İç Yönetmeliği M. 37, “Reklam niteliğindeki her davranış yasaktır”,

Romanya Avukatlık Yasasının 88. maddesi, “Avukatın gerek sözle ve gerek mektuplarla, sirkülerle ve sair ilan vasıtaları ile hizmet arz etmesi yasaktır”.

Görüldüğü üzere ulusal ve uluslararası uygulama da, avukatın kendine iş sağlama niteliğindeki her davranışı engellenmekte, reklamı hoş görülmemektedir.

Avukatların yapabileceği işler kanuni bir tekel olan Avukatlık mesleğine aittir. (Avukatlık Yasası M. 35). Her ne kadar Avukatlık hizmeti serbest bir meslek olarak tanımlanmış ise de (Avukatlık Yasası M. 1/1);

Genel olarak reklam, kamunun tümünün veya bir kesiminin ilgisini çekerek yarar sağlamak amacıyla herhangi bir yoldan yapılacak tanıtma faaliyeti olarak ifade edilebilir. Bu sebeple reklam “serbest rekabet” kavram ve kuralları içinde yer alır. Oysa avukatlar rakip değil, adaletin gerçekleşmesinde sav, savunma ve karar üçlüsünde yargının kurucu unsuru olarak görev alan, adaletin yardımcısıdır. Nasıl ki hakim ve savcının reklama ihtiyacı yoksa, avukatın da yoktur.

Amaç; Bir kamu hizmeti olan avukatlık mesleğini iş temini konusunda meslektaşlar arasında haksız rekabetin yaratılması, mesleğin ticarileşmesi ve avukatın iş sahipleri karşısında bağımsızlığını kaybetme tehlikesine karşı korumaktır.

Avukat kendisini çalışmasıyla, bilgisiyle, işlerine gösterdiği dikkat ve özenle tanıtır. Bağımsızlığı, kendine ve mesleğine olan saygısı, kendisini müşteri aramaktan men eder.

“Avukat iş arkasından koşmaz, iş avukatın arkasından koşar” temel ilkimiz olmalıdır.

Günün teknolojisi, Amerikan uygulaması ve birçok uydurma gerekçe ile yasak delinmeye çalışılmaktadır. Unutulmamalıdır ki;

“Avukatlık, ticaret işi değildir. Avukatın reklamını yavaş yavaş kendi fazilet ve bilgisi, kıymetli müdafaaları yapar. Adliye sarayı, liyakat kazandığı şöhreti kendisine temin eder.” Avukat Ali Haydar Özkent’in sözleri, 1940 da olduğu kadar, bu günde aynen geçerlidir.

Yasa, Meslek Kuralları “Her türlü teşebbüs ve harekette bulunmayı” yasaklamıştır. Avukatlık Reklam Yasağı Yönetmeliği avukatın reklam sayılabilecek eylemlerini ayrıntıları ile düzenlemiştir. Bu nedenle Yönetmelikteki madde sıralaması açıklamalara temel olmuştur.

A. Tabela;

Avukatlık Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 5. maddesi, **“Bu Yönetmelik kapsamında olanlar kullanacakları tabelada; avukatlık unvanı ile ad ve soyadı, varsa akademik unvanı, büronun bulunduğu kat ve büro/daire numarası telefon numarası, internet adresi ile e-posta adresi yer alabilir.**

Tabelada bu Yönetmelikte belirlenenlerin dışında unvan, deyim, şekil, amblem ile Türkçe dışında yabancı dillerde ifade ve sair şekiller, işaret, resim, fotoğraf ve benzerlerine yer verilemez.

Aynı büroda birlikte çalışma halinde, avukatlardan birinin veya bir kaçının adı ve soyadı veya sadece soyadı yanında “avukatlık bürosu” ibaresinin ve avukatlık ortaklığı halinde de; ortaklık sözleşmesinde belirtilen ortaklığın adı ve unvanı yanında “avukatlık ortaklığı” ibaresinin de yer alması zorunludur. (Değişik üçüncü fıkra:RG-7/9/2010-27695)

Tabela, fiziki imkansızlık hallerinde bina cephelerine, büro balkonu ve pencerelerine asılabilir. Fiziki imkansızlık halleri dışında, büronun bulunduğu binanın giriş kapısının yanına, giriş holü veya koridoruna, büro giriş kapılarının yanına asılabilir. Bina cephelerine, büro balkonu ve pencerelerine birden fazla tabela asılamaz, benzeri yazılar yazılamaz.

Tabela yerine ışıklı pano kullanılamaz, tabela ışık verici donanımla süslenebilir. Tabelada en çok iki renk kullanılabilir. Tabela (70 cm x 100 cm) boyutunu geçemez. Ancak birden fazla avukata ya da avukatlık ortaklığına ait tabelalar

ile yüksek katlarda kullanılacak tabelalarda bu boyut (100 cm X 150 cm) ye kadar arttırılabilir.” hükmünü amirdir.

Tabela, ülkemizde ciddi boyutlarda çevre kirliliği haline gelmiştir. Aynı binanın dış cephesinin her yönüne asılan tabeladan tutun, aynı büronun her penceresinde tabelalar olduğunu göreceksiniz. Tabela çoğaldıkça veya büyüdükçe avukata iş gelmez. İş, tabelanın boyutu ne olursa olsun, avukatın bilgi ve becerisine, kişiliğine gelir. O kişilik evinde de olsa müvekkil tarafından bulunur. Bir de kabul edemediğim tabelada avukatın isminin üste yazılmasıdır. Bu arkadaşlarımız unutmamalıdır ki, mesleğin yüceliği her zaman isimlerinden daha öndedir.

Barolarımızın bu konuda hiçbir çaba göstermedikleri de, maalesef acı bir gerçektir.

1. Tabela yönetmelikte belirlenen ölçülere uyun olmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.10.2007 gün ve 2007/248 esas, 2007/310 karar sayılı kararı:**

“... Dosyada bulunan fotoğrafta şikayetli avukatın tabelasının, yasa ve yönetmelikte yazılı boyutların üzerinde olduğu, şikayetli avukatın adı ve soyadı ile ilgisi bulunmayacak biçimde “... Hukuk Bürosu” ibaresinin ve Türkiye Barolar Birliği ambleminin yer aldığı görülmektedir.

Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 5. maddesine göre “Tabelada bu yönetmelikte belirlenenlerin dışında unvan, deyim, şekil ve amblem ... bulunamaz...Tabela 70X100 cm boyutunu geçemez...” hükmü ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 7/b maddesine göre, “Avukatların başlıklı kağıtları, kartvizitleri, büro levhaları reklam niteliğine taşıyabilecek aşırılıkta olamaz.” hükümlerine aykırı olup, disiplin suçunu oluşturmaktadır.”⁸⁶

B. Basılı evrak;

Avukatlık Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 6. maddesi, “**Başlıklı kağıtlar, kartvizitler ve diğer basılı evrak, reklam niteliği taşıyacak aşırılıkta olamaz.**

Başlıklı kağıtlarda, kartvizitlerde ve diğer basılı evrakta; sadece avukatlık unvanı, varsa akademik unvan, adı ve soyadı, adres, telefon-faks numaraları, internet ve e-posta adresleri ile bağlı bulunulan; Baro ve Türkiye Barolar Birliği sicil numaraları, vergi dairesi ile vergi sicil numarası (Ek ibare:RG-7/9/201027695) ve Türkiye Barolar Birliği ve/veya kayıtlı bulunduğu baronun amblemi yer alabilir.

⁸⁶ Bkz. s. 406'deki 2004/175 E. 2004/321 K. sayılı karar.

Birlikte çalışma halinde; “avukatlık bürosu” ibaresi, avukatlık ortaklığı halinde “avukatlık ortaklığı” ibaresi ve ortaklıkta yer alan avukatların ad ve soyadlarının yer alması da zorunludur. Ortaklığa mensup avukatların, başlıklı kağıtlarında, kartvizitlerinde ve diğer basılı kağıtlarında; büro ya da ortaklığın adı yanında, kendi ad ve soyadlarını da kullanmaları zorunludur.

Başlıklı kağıtlarda, kartvizitlerde ve diğer basılı kağıtta avukat unvanı ve akademik unvan dışında; emekli yargıç, emekli savcı, emekli noter, hukuk uzmanı, marka- patent vekili, sigorta uzmanı, bilirkişi, Bakan, Milletvekili ve benzeri sıfatlar kullanılmayacağı gibi kamu kurum ve kuruluşu ile özel kurum ve kuruluşlardaki, siyasi partilerdeki geçmiş ve mevcut görevler belirtilemez.

Barolar ve Türkiye Barolar Birliği organlarında geçmişte görev alan avukatlar bu unvanlarını kullanamazlar. Halen görevli olanlar bu unvanlarını; ancak bu görevin ifasında ve bu görevleri ile sınırlı olmak kaydıyla kullanabilirler.

Başlıklı kağıtlarda, kartvizitlerde ve diğer basılı evrakta; avukatın veya avukatlık ortaklığının ad ve unvanını belirtme amacını aşan her türlü yazı, deyim, resim, kayıtlı bulunduğu baro veya Türkiye Barolar Birliği amblemi dışında amblem ve şekiller yer alamaz. Avukatlık hizmeti, hiçbir unvan altında marka tesciline konu olamaz; bu yolda başvuruda bulunulamaz.

1. Amaç, avukatlık hizmetini ticari bir meta haline dönüştürmemek, adaletin yerine getirilmesinde eşitliğin bozularak olası olumsuz sonuçları önlemek, meslektaşlar arasında haksız rekabete yol açacak farklılıkların ortaya çıkmasına engel olmaktır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.11.2008 gün ve 2008/264 esas, 2008/417 karar sayılı kararı:

“...Görüldüğü gibi gerek yasa, yönetmelik ve gerekse Meslek Kuralları ile başlıklı kâğıtlarda kullanılması gereken hususlar tartışmaya yer vermeyecek surette açık olarak bildirilmiştir. Bu nedenle eylemin disiplin suçu oluşturduğu tartışmasızdır.

Olayda tartışılması gereken bir diğer hususta reklâm kavramıdır.

11 Ağustos 1341 (1925) tarihli İstanbul Barosu Dahili Nizamnamesi M.35, “Bir şahsın veya bir şirket veya dairei resmiyenin vekâletini kendisine tevdi ettirmek için avukatların mümafii haysiyet teşebbüsât ve münasebatta ve müvekkil celbi zımında cerait ve vesaiti saire ile ilanatta bulunmaları ve küşât ettikleri yazıhanelerine kendi isim ve unvanlarından başka evsaf izafe eylemeleri memnudur. “

Amerikan Avukatları Ahlak Yasası’nın 27. maddesine göre, “Avukatın sirküler veya diğer vasıtalı veya vasıtasız yollarla reklâm yapması yasaktır.”

Uluslararası Barolar Birliğinin 1956 Oslo toplantısının 8. no.lu kararı, “Reklâma başvurmak, avukatlık vakar ve şerefi ile bağdaşmaz.”

Vod Kantonu Meslek Kurallarının 4. maddesi, “Avukat, reklâm sayılabilecek her şeyden kaçınmağa mecburdur. Mesleki faaliyetinin üstüne kamunun dikkatini çekmek için davaları hakkında yayında bulunamaz.” ,

Paris Barosu İç Yönetmeliğinin 37. maddesi, “Reklâm niteliğindeki her davranış yasaktır.”

Romanya Avukatlık Yasası'nın 88. maddesi, “Avukatın gerek sözle ve gerek mektuplarla, sirkülerle ve sair ilan vasıtaları ile hizmet arz etmesi yasaktır.”

Görüldüğü üzere ulusal ve Amerika dahil uluslararası uygulamada, avukatın kendine iş sağlama niteliğindeki her tür davranışı engellenmekte, reklâmı hoş görülmemektedir.

Avukatların yapabileceği işler kanuni bir tekel olan Avukatlık mesleğine aittir. (Av. Yas.35). Her ne kadar Avukatlık hizmeti serbest bir meslek olarak tanımlanmış ise de (Av. Yas. 1/1);

Genel olarak reklâm, kamunun tümünün veya bir kesiminin ilgisini çekerek yarar sağlamak amacıyla herhangi bir yoldan yapılacak tanıtma faaliyeti olarak ifade edilebilir. Bu sebeple reklâm “serbest rekabet” kavram ve kuralları içinde yer alır. Oysa Avukatlar rakip değil, Adaletin gerçekleşmesinde Sav, Savunma ve Karar üçlüsünde yargının kurucu unsuru olarak görev alan, adaletin yardımcısıdırlar. Nasıl ki hâkim ve savcının reklâma ihtiyacı yoksa avukatında yoktur.

Amaç; Bir kamu hizmeti olan avukatlık mesleğini iş temini konusunda meslektaşlar arasında haksız rekabetin yaratılması, mesleğin ticarileşmesi ve avukatın iş sahipleri karşısında bağımsızlığını kaybetme tehlikesine karşı korumaktır. Bu nedenle Avukatlık Yasası'nın 55 ve ilgili düzenlemelerin Anayasaya aykırılık oluşturduğu yönündeki savunmaya itibar olanağı yoktur.”⁸⁷

2. Basılı evrakta da isim ve soyadından başka isim veya unvan kullanılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.12.2002 gün ve 2002/224 esas, 2002/356 karar sayılı kararı:**

“... Hukuk Bürosu” başlıklı tanıtma broşüründe büronun çalışma alanlarının belirtildiği, referans olarak çeşitli şirketlerin gösterildiği ve stajyer avukatların isimlerine bölüm sorumluları olarak yer verildiği anlaşılmıştır.

Şikayetli kitapçığın sadece bilgi verme amaçlı olup reklam niteliği taşımadığını savunmakta ise de, bir avukatın “kamuya bilgi verme hakkını” kullandığının kabul

⁸⁷ Bkz. s. 451'de 2007/1 E., 2007/61 K. sayılı karar.

edilebilmesi için, doğru ve gerçek bilgi sunulması, bu bilginin verilmesinde gerekli olanlarla sınırlı olması (ölçülülük), objektif sınırlar içinde verilmesi ve diğer meslek ilkelerine aykırı olmaması gereklidir.

Kovuşturma konusu kitapçıkta “uzmanlık” iddiasında bulunulmuş, gerekli olmayan ifadelere yer verilmiş, objektiflik ve ölçülülük ilkelerine uyulmamış, müvekkil isimlerinin bildirilmesi suretiyle de “bilgi verme hakkı”nın sınırları aşılmıştır.

Ayrıca, şikayetlinin sahibi olduğu hukuk bürosuna isim ve soyadı dışında bir isim koyması da Avukatlık Yasası’nın 44. maddesi hükmüne aykırı görülmüştür.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.11.2008 gün ve 2008/309 esas, 2008/443 karar sayılı kararı;**

“...Disiplin kovuşturmasına konu açılış davetiyesi ve ilişigindeki kartvizit, vaktiyle kurumda birlikte çalıştığı kimselere yazılmış kişiye özel bir mektup olmayıp genel bir davetiye ve tanıtım kartıdır. Bu özelliğinden dolayı aleniyet kazanmamış, belli kişileri onurlandırmak için gönderilmiş yazı niteliğinde kabul edilemez.

Ayrıca aynı davetiyede çiçek gönderecek olanların ... Dayanışma Derneğine bağışta bulunmasının istenmesi, adresin “Tapu Kadastro birimleri yanı” diye tanımlanması, davetiyenin başında firmanın ismi olarak ...Gayrimenkul Hukuk Danışmanlığı ibaresinin yer alması, belli konuda uzmanlık gösterimi olarak değerlendirilebilecek niteliktedir.

Bu şekliyle davetiye ve eki kartvizit, basılı kâğıtlarda avukatlık unvanı ve akademik unvan dışında, emekli yargıç, emekli savcı, emekli noter, hukuk uzmanı, marka patent vekili, sigorta uzmanı, bilirkişi, bakan, milletvekili ve benzeri sıfatların kullanılmasını yasaklayan ve kamu kurum ve kuruluşu ile özel kurum ve kuruluşlardaki, siyasî partilerdeki geçmiş ve mevcut görevlerin belirtilmesini yasaklayan, Reklam Yönetmeliğinin 6. maddesine açıkça aykırılık oluşturduğunda duraksama yoktur.”

3. Başlıklı kâğıtlarda, kartvizitlerde akademik unvan dışında emekli yargıç, emekli savcı, emekli noter, marka patent vekili vs. sıfatlar kullanılamaz.

a. “Uzman avukat” unvanı kullanılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 11.02.2005 gün ve 2004/379 esas, 2005/54 karar sayılı kararı:**

“... 2547 sayılı Yüksek Öğrenim Kanunu’nun 2880 sayılı kanun ile değişik 3/1-m maddesinin “öğretim elemanları” başlığı altında, sadece Profesör, Doçent ve Yardımcı Doçentlerin akademik unvana sahip oldukları bildirilmiştir.

Yasanın 3/T-1 maddesinde “yüksek lisans” (bilim uzmanlığı, yüksek mühendislik, yüksek mimarlık, master): Bir lisans öğretimine dayalı, eğitim-öğretim ve araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yüksek öğretimdir” olarak tanımlanmıştır. Görüldüğü üzere Kanunu’nun 3/T-1 maddesi uyarınca, yüksek lisans eğitimi sonucu elde edilen “bilim uzmanlığı, yüksek mühendislik, master” gibi sıfatlar, yapılan eğitimi belgeleyen sıfatlar olup, akademik unvanlar değildir.

Avukatlık Yasası’nın ek m. 1. (Ek; 05.08.1984, 3003/8) uyarınca, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli veya sürekli avukatlık görevlerinde çalışanların baro levhasına yazılmaları isteklerine bağlı ise de; görevlerinin gereği olan işleri yaparken baro levhasına kayıtlı avukatların yetkileriyle haklarına sahip ve onların ödevleriyle yükümlü oldukları gibi, Avukatlık Yasası ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’na aykırılık teşkil eden eylemler için öngörülen disiplin işlem ve cezalarının sözü edilen avukatlar hakkında da barosunca uygulanacağı tartışmasızdır. Kaldı ki kamu avukatlığı, serbest avukatlık gibi bir ayırım, avukatlık etik kuralları ile de bağdaşmaz.”

b. “Dr.” akademik unvan değildir. Kullanılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 11.06.2004 gün ve 2004/114 esas, 2004/207 karar sayılı kararı:**

“... Dosya içinde bulunan avukatlık sözleşmesi, zarf, basılı kağıt ve yazılı belgeler, “...” ibarelerinin Avukatlık Yasası’nın 55. maddesi ile Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği’nin 6. maddesini ihlal eder niteliktedir.

Bu belgelerde “Dr.” unvanı da kullanıldığından ve savunmalarda buna dair bir açıklama getirilmediğinden şikayetli avukatın eyleminin haksız rekabet yaratacak nitelikte olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle savunmaya itibar edilmemiştir.

Bu durum karşısında eylemin disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin....değerlendirmede isabetsizlik görülmemiş, kararı onanması gerekmiştir.”

c. “Emekli yüksek hakim” sıfatı kullanılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 06.06.2003 gün ve 2003/59 esas, 2003/164 karar sayılı kararı:**

“...Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği’nin 6. maddesine göre de: “Avukatların kartvizitlerinde emekli yargıç ve benzeri sıfatları kullanamayacağı” hüküm altına alınmıştır.

Keza Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 7/b maddesine göre de; “Avukatın kartviziti reklam niteliğini taşıyabilecek aşırılıkta olamaz.”

Şikayetli avukat kartvizitinde “Emekli Yüksek Hakim” sıfatını kullanması, yukarıda bildirildiği gibi Avukatlık Yasası’nın 55, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yönetmeliği’nin 6. ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 7/b maddelerine açıkça aykırılık teşkil etmekte olduğundan, eylem disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

d. “Emekli Adalet Müfettişi” sıfatı kullanılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 12.07.2002 gün ve 2002/97 esas, 2002/229 karar sayılı kararı:**

“...Müellifi olduğu “...” kitabının kapağında ismiyle birlikte “Emekli Adalet Başmüfettişi, Avukat” unvanlarını kullanan şikayetli, savunmasında, “kitabı yazmaya başladığında adalet baş müfettişi olarak görev yaptığını, matbaaya verdiği anda emekliye ayrılarak avukatlığa başladığını, başmüfettişlik yaptığı sırada emek sarfederek yazdığı kitapta bu unvanı kullanmasının 24 yıl görev yaptığı bu mesleği hiçe saymak anlamına geleceğini, bu nedenle hem baş müfettiş hem de avukat unvanını kullanarak kitabı basıma verdiğini” bildirmiştir.

Doğal olan durum, yazarın yayınlanan kitabın piyasaya çıktığı tarihteki sıfatının –veya unvanının– yazılmasıdır. Yazarın –akademik unvanla ilgisi olmayan– geçmişteki görevine ilişkin resmi sıfatını avukatlığa başladıktan sonra da kullanmaya devam etmesi, üstelik bununla da yetinmeyerek kitabının satışını arttırmak amacıyla adalet kurumlarının aracılığını kullanmaya yönelmesi, savunmalarında samimiyet ifade eden beyanları ile çelişmektedir.

“Emekli Adalet Baş Müfettişi” sıfatının kullanılmasındaki amaç, kitabı görenlerde deneyim ve bilginlik izlenimi uyandırmak ve diğer meslektaşlarına göre ayrıcalıklı bir statüye sahip olduğunu belirtmektir.

Ayrıca, şikayetli “Emekli Adalet Baş Müfettişi” sıfatından sonra ve parantez içinde “Avukat” unvanını kullanmakla, eski resmi görevini ön plana çıkarmış ve yeni mesleğine gereken saygıyı göstermemiştir..

“Serbest meslek” olmakla birlikte öncelikli niteliği “kamu hizmeti” olarak belirginleşen avukatlık mesleğinde reklama ve ayrıcalık ifadelerine yer yoktur.”

e. “Emekli Cumhuriyet Savcısı” sıfatı kullanılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.12.2002 gün ve 2002/228 esas, 2002/358 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin dosyada mevcut ve bürosunda saptanan 400 adet kartvizitten Avukat unvanı yanında, “Emekli Cumhuriyet Savcısı” sıfatını da kullandığı tartışmasızdır.

Avukatlık Yasası'nın 55. maddesinde "Avukatların iş elde etmek için, reklam sayılabilecek her türlü teşebbüs ve harekette bulunmaları ve özellikle tabelalarında ve basılı kağıtlarında avukat unvanı ile akademik unvanlardan başka sıfat kullanmaları yasaktır." denildiği gibi, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 6/5. maddesinde de "Başlıklı kağıtlarda, kartvizitlerde ve diğer basılı evrakta, sadece avukatlık unvanı, varsa akademik unvanın, adı soyadı, adres telefon, faks numaraları, İnternet ve e-posta adresleri ile bağlı bulunulan: Baro ve Türkiye Barolar Birliği sicil numaraları ve vergi dairesi ile vergi sicil numarası yer alabilir" denilmekte aksi davranışlar disiplin suçu oluşturmaktadır."

4. Marka Patent vekili sıfatı kullanılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.03.2006 gün ve 2006/36 esas, 2006/114 karar sayılı kararı:**

"...İncelenen dosya kapsamından; Kartvizitte, "... Hukuk Bürosu Avukatlık Danışmanlık Marka Vekili" başlığı altında, şikayetli her iki avukatın, isim ve telefon numaraları bulunmaktadır.

Her ne kadar itiraz eden Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'na gönderilmek üzere verdiği 27.01.2006 tarihli dilekçesinde; bahse konu kartviziti kendisinin bastırmadığını ve kullanmadığını, diğer şikayetli avukatın kartviziti büro açılışı için mahdud sayıda bastırıldığını savunmakta ise de; Şikayetlinin ... Barosu Başkanlığına verdiği 28.04.2005 tarihli dilekçesinde böyle bir savunmanın yapılmadığı, "adımın da geçtiği kartvizit reklam niteliği taşıyabilecek aşırılıkta değildir" demek suretiyle, kartvizitin kendisine ait olduğunu kabullendiği de açıkça görülmektedir.

.... Baro Disiplin Kurulu'nca eylemin Avukatlık Yasası 55, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları 7/b, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 5 ve 6. maddelerini açıkça aykırı olduğu yönündeki hukuksal değerlendirme isabetli bulunmuş, kararın onanması gerekmiştir."

5. Bilirkişi raporunda avukat antetli başlıklı kağıt kullanamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 14.06.2002 gün ve 2002/60 esas, 2002/188 karar sayılı kararı:**

"...Bilirkişilik yapan bir avukatın, raporunu "avukat "sıfatını da kullanarak imzalamasında herhangi bir sakınca bulunmamakta ise de, antetli kağıdın kullanılması mutad olmadığı gibi, gerekli de değildir. Bilirkişi raporunda büro adresinin, büro ve cep telefonlarının yer verildiği antetli kağıtların kullanılması, ün kazanmaya", "iş elde etmeye yönelik" reklam amaçlı bir davranış niteliğinde olduğundan Avukatlık Yasası'nın 55. maddesi ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 7 ve 8. maddelerine aykırı görülmüştür."

6. Avukat unvanı dışında yabancı “Large, Reehsanwalt, Anwalt, Lawyer” vs. sıfatlar kullanılmaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 06.06.2003 gün ve 2003/62 esas, 2003/167 karar sayılı kararı:

“...Bankaları tüm ülkelerde temsil eden hukuk firmalarının yer aldığı bir kitapçı olan “... Bank ...”in Temmuz 1999 sayısında “... ve ... Hukuk Bürosunun Türkiye’nin en büyük hukuk bürolarından biri olduğu, menkul kıymetler ve finans alanında lider olduğu, en çok bankalar ve bankacılık alanındaki faaliyetleriyle tanındığı” ifadelerine yer verildiği anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın bilgisi ve isteği dışında böyle bir yayının yapıldığı yolundaki savunmasını doğrulayacak herhangi bir kanıt gösterilmediğinden, bu savunmaya itibar edilmemiştir. Şikayetli büro isminin bu yayından çıkartılması için girişimde bulunduğu yolunda bir savunma yapmamış ve delil de sunmamış olduğundan, savunma inandırıcı bulunmamıştır.

Avukatların kamuya sunduğu bilgilerde “bilgi verme hakkı”nı kullandığının kabul edilebilmesi için sunulan bilginin “doğru ve gerçek bilgi” olması, “verilmesinde gereklilik olanlarla sınırlı olması”, “objektif sınırlar içinde verilmesi” ve “meslek ilkelerini ihlal etmemesi” zorunludur.

Şikayetlinin, kitapta büro için kullanılan İngilizce “Large” sözcüğünün nitelik değil nicelik ifade ettiği, “nesnel” için kullanıldığı, büronun mekanı (m²) ve çalışanların adedi gibi nesnel büyüklüğünü ifade ettiğine ilişkin açıklaması doğru olmakla birlikte, bir avukatlık bürosunun nesnel büyüklüğünü ifade eden bilgilerin yayınlanması da “reklam yasağı” kapsamına girdiğinden, bu husustaki itiraz kabul edilmemiştir.”

7. Basılı evrakta logo olmaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.11.2008 gün ve 2008/264 esas, 2008/417 karar sayılı kararı:

“...İncelenen dosya kapsamından, 29. İcra Müdürlüğü’nün 2006/14607 Esas sayılı dosyasına sunulan itiraz dilekçesine ait basılı kâğıtta kırmızı renkli ay ve “..... 1968” logosu ve terazi çizimi altında “.....Hukuk Bürosu” yazısından oluşan başlıklı basılı kâğıt kullanıldığı tartışmasızdır.

Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliğinin 6/1. maddesi, “Başlıklı kâğıtlar, kartvizitler ve diğer basılı evrak, reklam niteliği taşıyacak aşırılıkta olmaz.”

Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliğinin 6/5. maddesi, “kartvizitlerde ve diğer basılı evrakta, sadece avukatlık unvanı, varsa akademik unvanı,

adı soyadı, adres telefon, faks numaraları, İnternet ve e-posta adresleri ile bağlı bulunulan Baro ve Türkiye Barolar Birliği sicil numaralan ve vergi dairesi ile vergi sicil numarası yer alabilir.”

8. Kartvizitte avukatın kendisinden başka eşi vs. ile ilgili bilgi olamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.04.005 gün ve 2005/26 esas, 2005/113 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın kartvizitinde meslek ve sıfatı, çalışma yeri, telefonları, vergi numarası yanı sıra renkli fotoğrafının da bulunduğu, kartın arka yüzünde de doktor olan eşi ...'in eski sağlık il müdürü sıfatı ile birlikte iş, hastane adres ve telefonlarının mevcut olduğu görülmüştür.

Şikayetlinin savunmaları, dinlettiği tanıkların anlatımları, basılıp dağıtıldığı anlaşılan kartvizitle doğrulanmamıştır.

Şikayetli avukatın eylemi disiplin suçunu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabet görülmemiş ve “disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” ilişkin kararın kaldırılarak, şikayetlinin kınama cezası ile cezalandırılması gerekmiştir.”

9. Avukatlar, Barodaki görevleri ile ilgili unvanlarını sadece bu görevin ifası sırasında ve görevin ifası ile sınırlı olmak kaydı ile kullanabilirler.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.09.2005 gün ve 2005/205 esas, 2005/296 karar sayılı kararı:**

“...Görüldüğü gibi avukatlar, Barodaki görevleri ile ilgili unvanlarını ancak ve sadece bu görevin ifası sırasında ve görevin ifası ile sınırlı olmak kaydı ile kullanabilirler.

Reklam yasağına aykırılık, genellikle biçimsel olarak işlenen bir disiplin suçu olup, kast unsuru bu suçun oluşumunda dikkate alınmaz. Yasayı bilmemenin tüm yurttaşlar için bir mazeret olarak kabulünün mümkün görülmediği hukuk düzenimizde, şikayetli avukatın “isteyerek, bilerek ve kasıtlı yapmadım” şeklindeki savunması, ne denli iyiniyetli olarak yapılırsa yapılsın, kabul edilemez.”

10. Baro veya Türkiye Barolar Birliği amblemi dışında amblem ve şekiller yer alamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.06.2005 gün ve 2005/136 esas, 2005/213 karar sayılı kararı:**

“...Söz konusu kitapçığın ön kapağındaki, “Av. ...” yazısı 32 punto ve koyu siyah

olup, ... Barosu amblemi de kapağın 1/4'ünü kaplamaktadır. Kapağın ortasında 8 punto ile ilk satırı küçük harf ve ikinci satırı büyük harf olarak kitabın adının yazıldığı, üçüncü satırında ise konu ile ilgili yasa adı ve maddelerinin belirtildiği görülmektedir.

Kitap kapak düzeninin, “reklam niteliğini taşıyacak aşırılıkta” olduğu tartışmasızdır. Bu durum şikayetlinin, kapağın “...amatör bir matbaacının ... ivedi olarak ... basımı yaptıktan sonra gördüm...” savunması ile de zimnen kabul edilmiştir.

Yönetmeliğin 6/6. maddesi kayıtlı olunan Baronun ve Türkiye Barolar Birliği ambleminin kullanılmasına izin vermektedir. Elbette ki mensuplarının kitap yazması, bilimsel incelemelerde bulunması, Barolar ve Türkiye Barolar Birliği için övünç kaynağıdır. Ancak, bu hakkın kullanılmasında aşırılığa kaçılmaması da, yazarının “özen” borcudur.”

11. Avukatlık hizmeti, hiçbir unvan altında marka tesciline konu olamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.02.2005 gün ve 2004/370 esas, 2005/46 karar sayılı kararı:**

“...Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 6 maddesinin 6-7 bendine göre..... Avukatlık hizmeti, hiçbir unvan altında marka tesciline konu olamaz, bu yolda başvuruda bulunulamaz.

Yine Avukatlık Yasası'nın açık ve emredici hükümleri gereği avukatların mesleklerini, özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirdiklerini denetleyecek tek merci barolar olduğu gibi avukatların verdikleri hizmetlerden mağdur olan kişilerin müracaat edeceği kuruluş da barolardır.

Şikayetli avukatlar İSO 9001 kalite belgesi alarak bürolarını TSE Başkanlığı'nın denetimine açmış ve antetli kağıtlarında TSE Kalite Belgesi logosu kullanmak sureti ile de hizmetlerinden memnun olmayan müvekkillerine başvuracakları adresin TSE Başkanlığı olduğu izlenimini vermişlerdir

Bu nedenlerle Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuksal isabetsizlik görülmemiş ve (eylem kınama cezasını gerektirmesine rağmen aleyhte itiraz olmadığından) kararın onanması gerekmiştir.”

12. Avukat, reklam amaçlı takvim vs. yaptırıamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.02.2002 gün ve 2001/210 esas, 2002/40 karar sayılı karar:**

“...Şikayetli avukatların 1998 yılı için isim ve soyadları ile büro adreslerini içeren masa takvimi bastırıp dağıttıkları dosyadaki kanıtlardan anlaşılmıştır.

Reklam niteliği taşıyan eylem, Avukatlık Yasası'nın "Reklam Yasağı" nı düzenleyen 55. maddesi ile Meslek Kuralları'nın aynı anlamdaki 7 ve 8. maddelerine açıkça aykırı bulunduğundan disiplin suçu oluşturmaktadır.

Bu nedenle, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetlilik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir."

C. Telefon rehberi;

Avukatlık Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 7. maddesi, "**Bu Yönetmelik kapsamında olanlar, telefon rehberinin "meslekler" kısmına alfabetik sırada dizilmiş olmak ve diğer avukatlardan, avukat bürolarından ve avukatlık ortaklıklarından ayırt edici her hangi bir ifade, sembol, işaret ve saire kullanmamak koşulu ile; adı, soyadı, büro adresi, telefon ve faks numaraları, internet adresi ve e-posta adresini yayınlatabilirler."**

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.01.2004 gün ve 2003/357 esas, 2004/20 karar sayılı kararı:**

"...Dosya içindeki iş rehberinin 44. sahifesinde aynen "Türk Hukuku Avukatı ..., Türk Hukuku ve Türkiye ile ilgili sorunlar için boşanma, evlenme, tanıma ve tenfiz, miras, alacak, tazminat, icra takibi, gayrimenkul işlemleri" ibaresine yer verilmiş, bu ilanın alt kısmında ise adres, telefon ve fax numaraları bildirilmiştir. Bu iş rehberinin Berlin şehrinde yayımlandığı ve dağıtıldığı anlaşılmaktadır.

Avukatların iş elde etmek için reklam sayılabilecek her türlü teşebbüs ve harekette bulunmalar yasaktır.

Avukatlar adres değişikliğinde, büro açılışında veya telefon rehberinde ayırt edici herhangi bir ifade, sembol, işaret kullanmadan yalnız adı, soyadı, büro adresi, telefon ve fax numaralarını yayınlatabilirler.

Avukat salt ün kazandırmaya yönelik her türlü gereksiz davranıştan titizlikle kaçınmalıdır."

D. Medya ilişkileri;

Avukatlık Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 8. maddesi, "**Bu Yönetmelik kapsamında olanlar; a) Adres değişikliğini, büro açılışını ve altı ayı aşan ara vermeden sonra yeniden mesleğe dönüşünü; avukatlık ortaklığına girişini ve çıkışını, reklam niteliğini taşımayacak şekilde, gazete ve sair yazılı basın yolu ile bir kez duyurabilirler. Avukatlık ortaklığının tescil ya da sona ermesi ya da ortaklardan birinin ayrılması ilan yolu ile duyurulabilir,**

b) Yaşamları, kazançları, mesleki faaliyeti hakkında "reklam niteliğinde" yayınlarda bulunamaz, halen ya da eskiden takip ettiği, devam eden veya so-

nuçlanmış bir dava hakkında; dava ile özdeşleşip tarafların sözcüsü gibi hareket edemez, davanın hukuki boyutları içinde kalmak kaydıyla ve zorunlu haller dışında yazılı, işitsel ve görsel iletişim araçlarına ve internet'e görüntü, bilgi, demeç veremez, açıklama yapamazlar,

c) Yazılı, işitsel ve görsel iletişim araçlarında ve internet'te röportaj, sohbet, konuşma, tartışma ve benzeri programlara katıldıklarında; reklam sayılabilecek her türlü davranıştan, avukatlık mesleğini zedeleyici her türlü açıklamadan kaçınmak zorundadırlar,

d) Avukat unvanı kullanarak yazılı, işitsel, görsel iletişim araçlarında ve internet'te yönetmen, düzenleyici, danışman ve sair sıfatlar ile dizi, sürekli yayın, süreli ya da süresiz programlar hazırlayamaz, sunamaz, yönetemez, hazırlanmasına, sunulmasına ve yönetilmesine katılamazlar,

e) Gerek mahkemede temsil görevini yerine getirirken, gerek yazılı, işitsel ve görsel iletişim araçları ve internet ile ilişkisinde kendisini veya üzerinde çalışmakta olduğu hukuki işi reklam olabilecek nitelikte ön plana çıkaramazlar.

f) (Ek:RG-7/9/2010-27695) Bu Yönetmelik kapsamında olanlar iş sağlama amacına yönelik olmamak ve meslektaşlarıyla haksız rekabete yol açmamak kaydıyla, baro veya Türkiye Barolar Birliği organ ve başkanlık seçimleri ile genel veya yerel seçimlerdeki adaylıklarına ilişkin bilgileri seçim tarihinden azami 2 ay önce başlayıp seçimi izleyen 10 gün içinde sona erdirmek kaydı ile yazılı, işitsel ve görsel iletişim araçları veya internet yoluyla duyurabilirler. Bu duyurular amaca elverişli ve mesleğin saygınlığına yaraşır nitelikte olur.

1. Büro açılışının basında abartılı şekilde verilmesine sebebiyet vermek.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.11.2006 gün ve 2006/354 esas, 2006/421 karar sayılı kararı:

"... Gazetesinin ... isimli ... tarihli nüshasında, "Genç Av. ... ve ... Parti ... milletvekili ... ve Yargıtay üyesi ... 'ın oğlu ..., ortak olarak bir hukuk bürosu kurdu. ... ve ...'ın ortak kurdukları hukuk bürosunun açılışı nedeniyle, geçtiğimiz günlerde bir davet verildi. Davet öğle saatlerinde başladı. Konuklar arasında, Başsavcı Vekili ... ve Savcı ..., Doç. Dr. ..., ... Gazetesini Baş Hukuk Müşaviri ... Gazetesini Genel Yayın Müdürü, ... TV Genel Müdürü ... ve ...'da vardı." yazısı ile birlikte üst ve yan tarafında konuklarını ve ortak büro açan şikayetli ve ortağı avukatın fotoğraflarının yer aldığı görülmüştür.

Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 8/a maddesinde; "(Avukatların) büro açılışını reklâm niteliğini taşıyamayacak şekilde, gazete ve sair yazılı basın yolu ile bir kez duyurabilirler..." Aynı maddenin b no.lu bendinde: "(Avukatlar) yaşamları, kazançları, mesleki faaliyeti hakkında reklâm niteliğinde

yayında bulunamaz.” düzenlemeleri mevcuttur. Şikayetli avukat, bürosunun açılışı nedeniyle düzenlediği “daveti” gerek katılanların mevki ve sıfatlarını belirtilerek ve gerek fotoğraflarını kullanılarak “reklâm” sayılacak bir tarzda yapmış bulunmaktadır.

Şikayetli avukat, yukarıda açıklanan yasa ve yönetmelik hükümlerine aykırı davranmış olmakla eylem disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

2. Adres değişikliği reklam niteliğini taşımayacak biçimde ilan yoluyla duyurulabilir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 10.10.2003 gün ve 2003/205 esas, 2003/319 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli Av. ... soruşturma konusu belgelerin bizzat kendisi tarafından hazırlanmış olduğunu ve diğer şikayetli Av. ...’in herhangi bir ilgisi olmadığını, yazı içeriğinin kişiye özel olup reklam niteliği taşımadığını, büro nakli ile ilgili gazete ilanının yasal hakkı bulunduğunu, bu nedenle suçsuz olduğunu savunmuştur.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 7/a maddesinde, “Avukat, yalnız adres değişikliğini reklam niteliği taşımayacak biçimde ilan yolu ile duyurabilir” denilmektedir. Bu bir yasal haktır. Ancak bu hakkın kullanımı, sadece adres değişikliğini bildirmeye yönelik ve abartısız olmalıdır. ... Hukuk Bürosu, Av. ... ve Av. ...’e ait olup, kovuşturma konusu belgede bu içeriklidir. Bu bakımdan Av. ...’in sorumsuzluğuna ilişkin savunmaya itibar olanağı yoktur.”

3. İş elde etme amaçlı haber ve röportaj reklam yasağına aykırılıktır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 26.12.2003 gün ve 2003/317 esas, 2003/432 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, ... ilinde neşredilen ... Postası isimli gazetesinin 09.03.2002 tarihli nüshasının ilk sahifesinde “... Postası’ndan yeni bir hizmet daha” başlığı altında bir haber geçildiği, bu haberde şikayetli avukatın resmine yer verildiği, ayrıca “Ailenizin ve işyerinizin hukuk danışmanı Av. ... bundan böyle kira, boşanma, icra, gayrimenkul ve idare ile ilgili hukuksal uyuşmazlıklarda sorunlarınıza çözüm yolları gösterecek” şeklinde ibareler kullanıldığı anlaşılmıştır.

Avukatların iş elde etmek için reklam sayılabilecek her türlü teşebbüs ve harekette bulunmaları yasaktır.

Avukat salt ün kazanmaya yönelen her türlü gereksiz davranıştan titizlikle kaçınmalıdır. Avukatın vasıtalı veya vasıtasız yollarla reklam yapması yasak olduğu gibi, genel olarak da mesleğin reklama ihtiyacı yoktur.

Hiçbir avukat, mesleki faaliyeti hakkında reklam mahiyetinde yayınlarda bulunamaz, gazetelerde, dergilerde avukat olarak resminin çıkması için teşebbüslerde bulunamaz. Bu şekilde yayın yapılması halinde, yazıdan sonradan haberdar olduğunu savunan şikayetlinin, aynı gazetede tekzip göndermediği ve gazetede haberde yer alan resmin de ancak şikayetliden temin edilebileceği görülmüştür.”

Eylem disiplin suçu olduğundan disiplin cezası tayini gerekmiştir”.

4. Kazanılmış veya açılacak bir dava nedeniyle olayın hukuki boyutları da aşılarak haber ve röportaj yapılamaz, dava konusu ve tarafları iş elde etmek için kullanılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 14.06.2002 gün ve 2002/50 esas, 2002/178 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin Başbakan ve yardımcısı aleyhlerine açacağı bir dava dolayısıyla ... Gazetesi muhabirini telefonla adliyeye davet ettiği, ..., ..., ..., gazetelerinde müvekkili ile birlikte cüppeli fotoğraflarının yayınlanmasını sağladığı, müvekkili adına basına ve televizyona açtığı davayla ilgili açıklamalar yaptığı, dosyadaki bilgi, belge, gazeteler ve soruşturma raporu içeriğinden anlaşılmıştır.

Eylemin, Avukatlık Yasası’nın reklam yasağını düzenleyen 55. maddesi ile Meslek Kuralları’nın aynı doğrultudaki 7 ve 8. maddelerine aykırı olduğu tartışmasızdır.

Avukatın, herhangi bir zorunluluk olmadığı halde müvekkili adına basına açıklama yapmış olması da Meslek Kuralları’nın 40. maddesine ters düşmektedir.

Açtığı davayı reklam aracı olarak kullanan ve böylece iş sağlamayı amaçlayan Avukatın eylemleri “disiplin suçu” oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan değerlendirme isabetli bulunmuş ve kararın onanması gerekmiştir”.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 02.12.2005 gün ve 2005/320 esas, 2005/401 karar sayılı kararı:**

“...Şikayete konu gazete yazısı incelendiğinde, şikayetli avukatın ... Belediye tarafından nemaların ödenmemesi üzerine Belediye işçilerinin vekili olarak ... İdare Mahkemesinde davalar açtığı, davaların sonucunda 150 işçinin nemalarının ödendiğinin bildirildiği, şikayetli avukatın 180 kişilik yeni bir davayı da ... İdare Mahkemesi’nde açmış olduğu, ... İdare Mahkemesi’nde 2003 yılı Ağustos ayı içinde açtığı davaları süratle bitirerek, para ödemelerini başlattığı, şikayetli avukatın ...da buna benzer sorunların yaşanıp, yaşanmadığını araştırmakta olduğunu ve bu şekilde mağdur olanların kendisine ulaşabilmesi için ...da bir adres ve telefon numarası bildirildiği görülmüştür.

İnceleme konusu olayda, şikayetli avukat hakkında gazetede çıkan haberin iş temin etmeye yönelik reklam mahiyetinde olduğu, şikayetli avukatın gazete yazısına karşı ilgisinin olmadığına ilişkin bir açıklamada bulunmadığı anlaşılmış olmakla, şikayetli avukatın eylemi Avukatlık Yasası'nın 55, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yönetmeliği'nin 8/b , Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 7 ve 8. maddelerine aykırılık teşkil etmekte olup, disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.07.2006 gün ve 2006/210 esas, 2006/286 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, kendi bilgi ve izni olmaksızın haberin hazırlandığına delil olarak dosyaya sunduğu belgelerin incelenmesinde; şikayetli avukatın kendisine, “jest yapılması”na sebep olduğunu bildirdiği ve uzun zamandır sürüncemede kaldığını ileri sürdüğü icra takibinin ... 11. İcra Müdürlüğü'nün 2004/4284 sayılı takip dosyası olduğu, bu dosyada 02.07.2004 tarihinde bazı taşınırın haczedildiği, borçlunun üçüncü şahsın malı olduğunu bildirmesi üzerine, şikayetli avukat tarafından ... 11. İcra Mahkemesi'nde istihkak davası açıldığı, davanın 14.12.2004 de davacı lehine karara bağlandığı, 21.04.2005 de taşınırın muhafaza altına alınması için tekrar mahalline gidildiği görülmektedir.

Gazete haberinin yayınlandığı 03.11.2004 tarihine söz konusu icra dosyasında haciz yapılmış, istihkak davası açılmış dava devam etmektedir. 21.04.2005 tarihinde muhafaza için tekrar gidildiğine göre, o tarihe kadar da alacak tahsil edilmiş değildir.

Bu durumda, şikayetli avukatın uzun zamandır tahsil edilemeyen bir alacağı tahsil ettiği için müvekkilinin sürpriz olarak böyle bir haber yayınlattığı biçimindeki savunmasının, bu savunma için sunulan belgelere uygun düşmediği görülmektedir.

...Gazete haberinin içeriği ile, haberde kullanılan şikayetli avukatın çok sayıda hukuk kitaplarını kucaklar biçimde çektiği fotoğraf, şikayetli avukatın bilgisi dışında hazırlanmasının mümkün olamayacağını göstermektedir. Şikayetli avukatın ... üyesi olduğu ve bu fotoğrafın da o sebeple çekildiği röportajdaki bilgilerin de bu yönde toplanan bilgilerden yararlanılarak hazırlandığı şeklindeki savunmasına da, fotoğrafın hukuk kitapları ile birlikte düzenlenmiş olması karşısında itibar edilmemiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.11.2006 gün ve 2006/326 esas, 2006/407 karar sayılı kararı:**

“... Gazetesi'nin 26.05.2005 tarihli nüshasında: “... Barosu avukatlarından ... günde 4 paket içtiği ... (marka sigara üreticisi) ... AŞ hakkında ... Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulundu...” denilerek, şikayetli avukatın dilekçesinden alıntılar yapıldığı, aynı tarihli ... Gazetesi'nde haberin fotoğraflı olarak kullanılmış

olduğu, 25.05.2005 tarihli ...nde ise, şikayetli avukatın Cumhuriyet Başsavcılığı'na yaptığı suç duyurusuna yer verildiği ve ayrıca Şikayetlinin, üretici firma aleyhine 67.5 trilyon liralık manevi tazminat davası açtığı için şikayetlinin fotoğrafına da yer verilerek yayınlanmış olduğu, gazete haberlerinde şikayetlinin “avukat” unvanının sürekli olarak yazıldığı görülmüştür.

Şikayetli avukatın, yukarıda yazılı yasa ve yönetmelik hükümlerine aykırı davranarak; sigara üreticisi şirket aleyhine yaptığı suç duyurusu ve açtığı dava hakkında “3 ayrı gazeteye” beyanat vermektan ibaret eylemi disiplin suçunu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nun değerlendirmesinde hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”⁸⁸

E. İnternet;

Avukatlık Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 9. maddesi, “**Bu Yönetmelik kapsamında olanlar, internet dahil, teknolojinin ve bilimin olanak tanıdığı her tür ortamda avukatlık mesleğinin onur ve kurallarına, avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene, Türkiye Barolar Birliği tarafından belirlenen “Avukatlık Meslek Kuralları”na aykırı olmayacak şekilde kendisini ifade etme hakkına sahiptir. (Değişik ikinci fıkra:RG-7/9/2010-27695)**

Bu Yönetmelik kapsamında olanlar, mesleki faaliyetlerini internet üzerinden sürdürmek, müvekkillerini bilgilendirmek, mesleki makalelerini ve bilimsel çalışmalarını yayımlamak amacıyla internet sitesi açabilir.

Tabelada, basılı evraklarında ve internet sitesinde tercih ettiği e-posta adreslerini kullanabilir. İnternet sitesi üzerinden mesleki faaliyetini yürütürken avukatlık mesleğinin onur ve kurallarına, avukat unvanının gerektirdiği saygı ve güvene aykırı olmamak şartı ve gerekli güvenlik tedbirlerini alarak, sır saklama yükümlülüğüne uygun davranmak kaydı ile internetin kendine özgü araçlarını ve sadece ilgili kişinin ulaşabileceği, şifre-algoritma ile korunan internet sitesinin geri planında kişiselleştirilmiş “sanal ofis” benzeri uygulamaları kullanabilir.

Bu uygulamalar ilgisinin dışındakilerin kullanımına açılmaz. Bu Yönetmelik kapsamında olanlar açacakları internet sitelerinde;

a) Site sahibi ya da sahiplerinin adı soyadı varsa akademik unvanı, avukatlık ortaklığı ise tescil unvanı, avukatlık bürosu ise büro unvanı, fotoğrafı, Türkiye Barolar Birliği ve baro sicil numaraları, mesleğe başlama tarihi, mezun oldukları üniversite, bildikleri yabancı dil, mesleki faaliyetin yürütüldüğü büro adresi, telefon ve faks numaraları, e-posta adresi, (Ek ibare:RG-7/9/2010-27695)

⁸⁸ Bkz. s. 648'deki Meslek Kuralları m.40 ile ilgili açıklamalar.

baro ve Türkiye Barolar Birliği seçimlerine yönelik oy verecek üye ve delegeleri kendileri ve diğer adaylar hakkında bilgilendirme gibi bilgilerin bulunmasını sağlar,

b) İş sağlama amacına yönelik olmamak ve meslektaşlarıyla haksız rekabete yol açmamak kaydıyla internet sitelerini arama motorlarına kayıt ederken anahtar kelime (keyword) olarak; “adı ve soyadı”, “avukatlık ortaklığı unvanı”, “avukatlık bürosu unvanı”, “bulunduğu şehir ve kayıtlı oldukları baro” “avukat, hukuk, hukukçu, adalet, savunma, iddia, eşitlik, hak” dışında bir sözcük ya da tanıtım tümcesi kullanamaz,

c) İş sağlama amacına yönelik ve meslektaşlarıyla haksız rekabete yol açacak şekilde, internet kullanıcılarını kendi sitesine veya kendi sitesinden bir başka siteye yönlendirecek internet kısa yolları kullanamaz, kullanılmasına izin veremez ve reklam veremez ve alamaz, kullanılmasına izin veremez ve reklam veremez.”, hükmünü amirdir.

Barolarımızın ve özellikle meslektaşlarımızın daha duyarlı olmaları, Yasa, Yönetmelik ve Meslek Kuralları’na aykırı siteleri ihbar etmeleri gerekmektedir. Site içerikleri bazen o kadar kötü ki inanamazsınız. Etkin bir denetim kaçınılmaz.

1. Web sitesinde, vekili buldukları şirket, holding ve grupların isimlerini bilgilendirme açısından zorunluluk olmamasına rağmen tek tek açıklamaları ve bu şirketlere danışmanlık ve avukatlık hizmeti verdiklerini bildirmeleri.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.03.2003 gün ve 2002/349 esas, 2003/88 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatların İnternette açtıkları web sayfasının “Hakkımızda” başlıklı kısmında, danışmanlık ve avukatlık hizmeti verdikleri şirket ve holdingler ile bunların bağlı buldukları grupların isimlerini tek tek açıkladıkları dosya içindeki internette alınan kopyalardan anlaşılmaktadır.

Avukatlık Yasası uyarınca avukat, hukukun hizmetinde olup kamu hizmeti görmektedir. Bu niteliği nazara alınarak tesis edilen reklam yasağı, mesleğin ticarileşmesini engellediği kadar, avukatın bağımsızlığını da korumayı, meslek anlayışının zarara uğratılmasını önlemeyi, amaçlamaktadır.

Şikayetli avukatların internette açtıkları web sitesinde, vekili buldukları şirket, holding ve grupların isimlerini, bilgilendirme açısından zorunluluk olmamasına rağmen tek tek açıklamaları ve bu şirketlere danışmanlık ve avukatlık hizmeti verdiklerini bildirmelerinde tanıtım boyutu aşılmış, iş sağlama amacına yönelik, meslektaşları ile haksız rekabete yol açacak bir boyuta ulaşılmıştır. Bu da Avukatlık Yasası’nın 55. addesi, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 7. maddesinde kabul edilen kriterlere aykırılık teşkil etmektedir.”

2. Avukat, teknoloji ve bilimin olanak tanıdığı her tür ortamda avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene, Meslek Kuralları'na aykırı olmayacak şekilde kendisini ifade etme ve bilgi edinme hakkına sahiptir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.04.2003 gün ve 2003/14 esas, 2003/119 karar sayılı kararı:**

"...Web sayfaları günümüzde şirketlerin, tüzel kişiliklerin veya kişilerin kendilerini tanıttıkları, ürünlerini pazarladıkları sanal bir ticaret kurumu haline gelmiştir. Web sayfalarının yanında "mail grupları" oluşturarak insanların birbirlerine çeşitli konularda yardımcı oldukları bir mail ağı oluşturdukları da vakıadır. Bu e-mail ağları kişilere veya kurumlara özel şifre gerektirenler olabildiği gibi, katılmak isteyen herkese açık da olabilir.

Bahsi geçen mail grup dünyada bir çok mail organizasyonunun mevcut olduğu ve bütün internet kullanıcılarına açık olan "www.yahooogroups.com" web sayfası üzerine kurulmuştur, "www.yahooogroups.com" sayfasına girildiği takdirde bir e-mail adresine sahip olan bütün üye internet kullanıcıları bu sayfa üzerinde kurulmuş olan mail gruplarına dahil olabilmekte, İnternet üzerinde gezinen bir internet kullanıcısı, herhangi bir şifre gerektirmeksizin bu mail gruplarına dahil olabilmektedir. Bu mail gruplarındaki üyeler, gruba e-mail attıkları takdirde, gruba dahil olan bütün kullanıcılara e-mail otomatik olarak dağıtılmakta, dolayısıyla bu özelliği ile dünyaya açık olan bir web sitesinden farkı kalmamaktadır.

Şikayetlinin ...hukuk@yahooogrup.com e-mail ağına, moderatör ... muhataplı olarak kişiye özel e-mail gönderdiği, aleniyet unsuru olmadığı savunmasına bu nedenle itibar olanağı yoktur.

Kaldı ki her avukat, internet dahil, teknolojinin ve bilimin olanak tanıdığı her tür ortamda avukatlık mesleğinin onur ve kurallarına, avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene, Türkiye Barolar Birliği tarafından belirlenen Avukatlık Meslek Kuralları'na aykırı olmayacak şekilde kendisini ifade etme ve bilgi edinme hakkına sahiptir.

Şikayetli gönderdiği e-mailde yer alan, "katıldığım profesyonel yönetici ve yönetim eğitimleri", "İş kariyeri", "faaliyet gösterdiğim hukuk alanları", "hobilerim ve üye olduğum kulüpler", "...hukuk bürosu organizasyon ağı", "üniversite öğretim üyeleri akademisyenler ve uzman mali müşavirlerle dayanışma içerisindeyiz", "Hukuk krizi yaşanmadan önce de müvekkillerimizin yanındayız, müvekkillerimizin yönetici ve çalışanlarına hukuk eğitim programları sunmaktayız", "Bir kanun çıkmış bilginiz var mı? sorusunu artık bizim müvekkillerimiz kendilerine sormayacak" başlıkları altındaki bilgilerin Avukatlık Yasası 55. ve Avukatlık Meslek Kuralları'nın 7-8. maddelerine açıkça aykırı olduğu tartışmasızdır."

3. İnternette site açmanın koşulları ve site içeriği nasıl olmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.06.2006 gün ve 2006/128 esas, 2006/208 karar sayılı kararı:**

“... Barosu Yönetim Kurulu tarafından, ... Barosu Yönetim Kurulu'na www...-lawoffice.com adlı internet sitesi ile ilgili olarak, şikayetli avukatlar hakkında ihbarda bulunulmuş, site ziyaretçilerine verilmesi gerekenden fazla bilgi sunulduğu, hem biçim, hem de içerik açısından objektif hareket edilmediği, diğer meslektaşlara karşı haksız rekabet ortamının yaratıldığına tespit edildiği bildirilmiştir.

Mesleki faaliyetlerini internet üzerinden sürdürmek, müvekkillerini bilgilendirmek, mesleki makalelerini ve bilimsel çalışmalarını yayınlamak amacıyla yalnızca [av.tr] uzantılı internet sitesi açabilir. Tabelada, basılı evraklarında ve internet sitesinde sadece av.tr uzantılı veya Türkiye Barolar Birliği'nin yada bağlı bulunduğu barosunun verdiği e-posta adreslerini kullanabilir. İnternet sitesi üzerinden mesleki faaliyetini yürütürken avukatlık mesleğinin onur ve kurallarına, avukat unvanının gerektirdiği saygı ve güvene aykırı olmamak şartı ve gerekli güvenlik tedbirlerini alarak sır saklama yükümlülüğüne uygun davranmak kaydı ile internetin kendine özgü araçlarını ve sadece ilgili kişinin ulaşabileceği, şifre-algoritma ile korunan internet sitesinin geri planında kişiselleştirilmiş “sanal ofis” benzeri uygulamaları kullanabilir. Bu uygulamalar ilgisinin dışındakilerin kullanımına açılmaz.

Bu Yönetmelik kapsamında olanlar açacakları internet sitelerinde;

a) Site sahibi ya da sahiplerinin adı soyadı varsa akademik unvanı, avukatlık ortaklığı ise tescil unvanı, avukatlık bürosu ise büro unvanı, fotoğrafı, Türkiye Barolar Birliği ve baro sicil numaraları, mesleğe başlama tarihi, mezun oldukları üniversite, bildikleri yabancı dil, mesleki faaliyetin yürütüldüğü büro adresi, telefon ve faks numaraları, e-posta adresi gibi bilgilerin bulunmasını sağlar,

b) İş sağlama amacına yönelik olmamak ve meslektaşlarıyla haksız rekabete yol açmamak kaydıyla internet sitelerini arama motorlarına kayıt ederken anahtar kelime (keyword) olarak; “adı ve soyadı”, “avukatlık ortaklığı unvanı”, “avukatlık bürosu unvanı”, “bulduğu şehir ve kayıtlı oldukları baro”, “avukat, hukuk, hukukçu, adalet, savunma, iddia, eşitlik, hak” dışında bir sözcük yada tanıtım tumesci kullanamaz,

c) İş sağlama amacına yönelik ve meslektaşlarıyla haksız rekabete yol açacak şekilde, internet kullanıcılarını kendi sitesine veya kendi sitesinden bir başka siteye yönlendirecek internet kısa yolları kullanamaz, kullanılmasına izin veremez ve reklam veremez ve alamaz.

Bu düzenlemeler ışığında avukatın, ortak avukatlık bürosunun, avukatlık ortaklığının;

- İş elde etmeye yönelik reklam sayılabilecek veya salt ün kazanmaya yönelik davranışta bulunmaması gerektiği,

- Kendini ifade etme hakkına sahip olduğu,

- Sadece (av.tr) uzantılı internet sitesi açabileceği,(Yönetmelik değişikliği ile kaldırılmıştır)

-internet sitesinde; site sahibi yada sahiplerinin adı, soyadı varsa akademik unvanı, avukatlık ortaklığı ise tescil unvanı, avukatlık bürosu ise büro unvanı, fotoğrafı, Türkiye Barolar Birliği ve baro sicil numaraları, mesleğe başlama tarihi, mezun oldukları üniversite, bildikleri yabancı dil, mesleki faaliyetin yürütüldüğü büro adresi, telefon ve faks numaraları, e-posta adresi gibi bilgileri yayımlayabileceği, anlaşılmaktadır.

Kovuşurma konusu www.office.com adlı internet sitesi incelendiğinde;

- (Av.tr)uzantılı olmadığı, açabileceği,(Yönetmelik değişikliği ile kaldırılmıştır)

- Uzmanlık alanlarının belirtildiği,

- Şimdiye kadar yürütmüş oldukları işlerin ve halen yapılmakta olan işlerin ayrıntılı olarak ifade edildiği, büro çalışanlarının hangi alanlarda çalıştıklarının belirtildiği,

- Danışman adı altında ...'ın adı verilerek Hukuk Fakültesi Dekanı olduğunun belirtildiği,

- ...Barosuna bağlı Av. ...'ın adının geçtiği, görülmektedir.

Avukatların uzmanlık alanlarının belirtilmesi, yaptıkları ve halen yapılan işlerle ilgili açıklamaları, danışman ile ilgili açıklama getirmeleri, ... Barosu'na kayıtlı Av. ...'ın adını belirtmeleri,iş temin etmeye yönelik, reklam sayılabilecek davranışlar olup, disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

4. Sitenin bir başkası tarafından açıldığı ve bu nedenle kendisinin bilmediği gibi kullanmadığı savunması kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.02.2007 gün ve 2007/1 esas, 2007/61 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından yaldızlı kartvizitin ön yüzünde elinde terazi tutan bir kadın figürü ve “Gecikmiş adalet Adalet değildir.” arka yüzünde “Kimseye, ne müvekkile ne hâkime, ne de iktidara tabiyiz. Bizim aşagımızdaki kişilerin varlığı iddiasında değiliz. Fakat hiçbir hiyerarşi üst de tanımıyoruz. En kıdemsizin, en kıdemlisinden veya isim yapmış olandan farkı yoktur, Avukatlar esir kullan-

madılar. Fakat efendileri de olmadı (Molierac) sözlerinin yazılı olduğu, internet sitesini içeriğinin de kendini ifade etme sınırları dışında olduğu görülmüştür.

Yasanın, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın ve Reklam Yasağı Yönetmeliği hükümlerinin bir kamu hizmeti olan avukatlık mesleğini, iş temini konusunda meslektaşlar arasında haksız rekabetin yaratılması, mesleğin ticarileştirilmesi ve avukatın iş sahipleri karşısında bağımsızlığını kaybetme tehlikelerine karşı korumak için getirilen kurallar olduğu tartışmasıdır.

Bu nedenlerle, Baro Disiplin Kurulu'nun eylemin özel bir kastla işlenmemesi sebebiyle disiplin suçu oluşturmadığı şeklindeki değerlendirmesinde hukuksal isabet bulunmamaktadır. ”

5. Web sayfasında bilgi vermede ölçülülük ve objektiflik sınırları aşılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.01.2007 gün ve 2006/420 esas, 2007/12 karar sayılı kararı:**

“...Dosya içeriğinden, “... & ... Hukuk Danışmanlık” başlıklı sitede; “... & ... Danışmanlık Hukuk Danışmanlık Firmamız 1978 yılında ...da Av. ... tarafından kurulmuştur. Av. ...'ın 2000 yılında vefatından sonra firma oğulları avukat..... ve Av. ... tarafından yönetilmektedir. Firma, “Uluslararası Hukuk, Türk Ticaret Hukuku, Sözleşmeler Hukuku, Sermaye Piyasası Hukuku, Borçlar Hukuku” alanlarında faaliyetine devam etmektedir. Firma bünyesinde, alanlarında profesyonel altı avukat ve iki detektif çalışmaktadır. Firma, ulusal ve uluslararası şirketlere profesyonel danışmanlık hizmeti vermektedir” denildiği,

Diğer sayfalarda, amaç, çalışmanın kapsamı, mevcut durumun değerlendirilmesi, yol haritasının hazırlanması ve uzun vadeli çalışmak ve çalışma ekibi başlıklı kısımlarda özetle; “Şirketin konsiye satış, bayilik, franchising, distribütörlük, exclusive distribütörlük, corner satıcılık, ürün ve mal alımları, hizmet alımları vb. şeklinde üçüncü tüzel veya gerçek kişilerle yapmış olduğu tüm anlaşmaların incelenmesi ve risk analizlerinin ortaya çıkarılması, şirketin vergi uygulamalarının gözden geçirilmesi, Markanın 556 sayılı kanun hükmünde kararname gereğince korunmasına yönelik fikri ve sınai haklar mahkemesinde dava açmak, savcılık kanalıyla kaçak ve taklit malların toplatılması, şirket merkezinde ve gerekse tüm şube ve ofislerinde günlük operasyon el işlemler sırasında çıkan problemlere yönelik çözümler üretilmesi, bu çerçevede, danışmanlık hizmetini layıkıyla verebilecek nitelikte tecrübeli 7 avukat, 2 asistan ve 2 dedektif bulunduğu” bildirilmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliğinin 9. maddesinde, bu yönetmelik kapsamında olanların bağlı bulunduğu Baroya önceden bildirmek kaydıyla sadece aşağıdaki hususları içerecek şekilde bir internet sayfası açabileceği, bu sayfada mesleki makalesini ve bilimsel çalışmalarını yayınlayabileceği, Barolar ve

Türkiye Barolar Birliği'nin, avukatın internet sayfasında;

- a- Bu yönetmelik kapsamında olanların adı, soyadı ve unvanı,
- b- Baro sicil numaraları
- c- Türkiye Barolar Birliği sicil numaraları,
- d- Mesleğe başlama tarihi,
- e- Büro adresi
- f- Telefon ve faks numaraları
- g- Mezun olduğu üniversite,
- h- Fotoğrafı.
- I- e-posta adresi,
- j- Varsa akademik unvanı,
- k- Varsa bildiği yabancı dil,

Hususlarının yer almasını sağlayacağı, hükmü yer almaktadır.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden, davacıya ait internetteki web sayfasında, 1978 yılından bu yana faaliyette bulunan avukatlık bürosu olduğu, uluslararası hukuk, Türk ticaret hukuku, dış ticaret hukuku, sözleşmeler hukuku, sermaye piyasası hukuku, borçlar hukuku alanlarında faaliyette bulunduğu önemli başarılar sağlandığı, firma bünyesinde alanlarında profesyonel altı avukat ve iki dedektif çalıştığının belirtildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, web sayfasında bilgi vermede ölçülülük ve objektiflik sınırlarının aşıldığı, reklam ve iş edinme amacı güdüldüğü anlaşıldığından, şikayetlinin eylemi Avukatlık Yasası'nın 55, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliğinin 9. Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 7 ve 8. maddelerine aykırı olmakla disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.09.2003 gün ve 2003/208 esas, 2003/301 karar sayılı kararı:**

“... Barosu Başkanlığı'nın, dosya içindeki 22.07.2000 tarihli şikayet dilekçesine ekli olan ve şikayetli avukata ait web sayfası fotokopisinde, şikayetli avukatın hem ... ofis adresi ve telefonları, hem de ... ofis adresi ve telefonlarını bildirdiği görülmektedir.

Avukatlık Yasası'nın 43/2. maddesine göre, “Bir avukatın birden fazla bürosu olamaz”. Şikayetlinin web sayfasında, kayıtlı olduğu büro adresi dışında olan ...deki ofisinin adresi ve telefonları bildirilmiş olup, ...de bürosu olmadığını savunan şikayetli web sayfasında “... office” başlığı altında gösterdiği adres, telefon ve faks numaralarının niçin yer aldığını açıklayamamıştır.

Şikayetli avukatın İnternetteki web sitesinde, kayıtlı olduğu büro adresi dışında ..de de büro adresi bildirmesinde, büronun tanıtım boyu aşılmış, reklam niteliğini taşıyan bir aşırılık gösterilmek suretiyle Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 7. maddesinde kabul edilen kriterlere de aykırılık teşkil eden eylemde bulunmuştur.

Bu durum karşısında, şikayetli avukatın internette açtığı web sayfasında iki büro adresi bildirmiş olması disiplin suçu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

F. İşbirliği;

Avukatlık Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 10. maddesi, **“Bu Yönetmelik kapsamında olanlar, ülke içinde ve dışında işbirliği yaptıkları ve başka kentlerdeki avukatları, ortak avukat bürolarını ve avukatlık ortaklıklarını; “İrtibat Bürosu» ve benzeri tanımlarla, işbirliğini genelleştirecek ve süreklilik kazandıracak biçimde açıklayamazlar, duyuramazlar.”** hükmünü amirdir

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.07.2006 gün ve 2006/183 esas, 2006/277 karar sayılı kararı:**

“İncelenen dosya kapsamında; ... & ... Bürosu antetli kağıtlarda, “...& ... & ... , ... & ve ... & ..., ” bürolarının, “İrtibat Büroları” başlığı altında yazılı olduğu görülmektedir.

Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin “Amaç” başlıklı 1. maddesinde, “Bu yönetmeliğin amacı; bu Yönetmelik kapsamında olanların iş elde etmek için reklam sayılabilecek her türlü girişim ve eylemde bulunmalarının önlenmesidir. Avukatların mesleklerini özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmelerini, avukatlık sıfatının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde hareket etmelerini, yargılama faaliyetindeki yerlerini ve işlevlerini olumsuzlaştıracak ve yargının görünümü bozacak davranışlardan kaçınılmasını sağlamaktır.” olarak belirtilmiştir.

Bu amaç doğrultusunda Yönetmeliğin 10. maddesinde, “İşbirliği” başlığı altında, “Bu Yönetmelik kapsamında olanlar, ülke içinde ve dışında işbirliği yaptıkları ve başka kentlerdeki avukatları, ortak avukat bürolarını ve avukatlık ortaklıklarını; “İrtibat Bürosu” ve benzeri tanımlarla, işbirliğini genelleştirecek ve süreklilik kazandıracak biçimde açıklayamazlar, duyuramazlar.” hükmü getirilmiştir.

Amaç işbirliğini yasaklamak olmayıp, iş sağlama amacına yönelik ve meslektaşlar arasında haksız rekabete yol açacak şekilde davranışlara yol açmamaktır.

Kaldı ki, Avukatlık Yasası'nın 43/2. maddesi, "Bir avukatın birden fazla bürosu olamaz. Birlikte çalışan avukatlar ayrı büro edinemezler. Avukat ortaklığı yurt içinde şube açamaz." hükmünü amirdir. Maddenin dar yorumu ile, yurt dışındaki irtibat bürolarını yasak kapsamında görmemek, yasa koyucunun da amacına ters düşer.

Avukatlık Yasası'nın 44/B maddesi avukatlık ortaklığını düzenlemekte ve "Yabancı sermayeyi teşvik mevzuatı çerçevesinde Türkiye'de faaliyet göstermek isteyen yabancı avukatlık ortaklıkları, bu kanuna ve avukatlık ortaklığı düzenlemesine uygun olarak kurulmak koşuluyla, yalnızca yabancı hukuklar ve milletlerarası hukuk konularında danışmanlık hizmeti verebilirler. Bu sınırlama yabancı avukatlık ortaklığında çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ya da yabancı avukatları da kapsar. Bu nevi avukatlık ortaklıkları için ortakların baroya kayıtlı olma şartı aranmaz. Bu kuralın uygulanması mütekabiliyet esasında bağlıdır." hükmünü içermektedir.

Madde metninden de anlaşılacağı gibi, yabancı avukatlık ortaklıkları, sınırlı konularda avukatlık hizmeti verebilmektedir. Yabancı avukatlık ortaklıkları Türkiye'de sadece yabancı hukuklar ve milletlerarası konularda danışmanlık hizmeti verebilme hakkına sahiptir. Kuralın uygulanması için mütekabiliyet esası da şarttır.

Kurucuların kayıtlı bulunduğu Baro Yönetim Kurulu tarafından Baro avukatlık siciline yazılması ile tüzel kişilik kazanan bu tür yabancı avukatlık ortaklıklarının da Avukatlık Yasası 44/B-4. maddesi, "Ortakların ve ortaklıkta çalışan avukatların mesleki görevlerinden dolayı, Avukatlık Yasası ve meslek kurallarına göre sorumlulukları saklıdır. Avukatlık ortaklıkları hakkında da bu kanundaki disiplin işlem ve cezaları uygulanır." hükmü uyarınca, Baronun gözetim ve denetimi altında buldukları açık olduğundan, yabancı avukatlık ortaklıkları lehine kapitülasyon yaratıldığı ve haksız rekabeti teşvik iddiası yasal dayanaktan yoksun bulunmaktadır."

G. Yükümlülükler;

Avukatlık Reklam Yasağı Yönetmeliğinin 11. maddesi, "**Bu Yönetmelik kapsamında olanlar; salt ün kazanmaya yönelik her tür girişim ve eylemlerden kaçınmak, iş elde etmek için reklam sayılabilecek her hangi bir girişim ve eylemde bulunmamak, üçüncü kişilerin kendileri için reklam sayılabilecek bu tür eylem ve davranışlarına izin vermemek, engel olmak için gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler.**"

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.01.2009 gün ve 2008/481 esas, 2009/76 karar sayılı kararı:**

"...Şikâyetli avukatın sitede "sadece ismi ve adresinin" bulunduğu, soruşturma üzerine de derhal sildirilmiş olduğu görülmektedir. Aynı konumdaki diğer avukat-

lar hakkında açılan soruşturmalarda da 02.04.2007 tarihi itibarıyla sitede yapılan tespitte şikâyetli ile birlikte diğer avukatların da isminin çıkartılmış olduğunun tespit edildiği bildirilmektedir.

Türkiye Barolar Birliği Reklâm Yasağı Yönetmeliği'nin 11. maddesi "Bu yönetmelik kapsamında olanlar; salt ün kazanmaya yönelik her tür girişim ve eylemlerden kaçınmak, iş elde etmek için reklâm sayılabilecek her tür girişim ve eylemde bulunmamak, üçüncü kişilerin kendileri için reklâm sayılabilecek bu tür eylem ve davranışlarına izin vermemek, engel olmak için gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler." hükmünü amirdir.

Şikâyetli avukatın, üçüncü kişi ... tarafından açılan sitede isminin yazılı olduğunu Baro Başkanlığı'nın savunma istem yazısını öğrenmesi üzerine hemen sildirmesi ve şahsına ait özel yaşam bilgilerinin de olmaması karşısında yönetmeliğin kendisine yüklediği yükümlülüğü yerine getirmiş olduğu tartışmasızdır.

Şikâyetli avukatın isminin sitede kendi iradesi dışında yayınlandığı ve yayının engellendiği görülmüş ve hiçbir kuşkuya yer vermeyecek surette eylemli olarak sitede yer aldığı tespit edilmemiş olduğu saptanmış gerekmiştir" olmakla, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli bulunmuş ve itirazın reddi ile kararın onanması gerekmiştir."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.09.2014 gün ve 2014/392 esas, 2014/625 karar sayılı kararı;

"...Şikâyetli avukatın 01.11.2013 kayıt tarihli itirazında özetle; Önceki savunmalarını tekrarlar hakkında verilen uyarı cezasının hukuki dayanaktan yoksun ve mesnetsiz olup tarafınca kabul edilmesi mümkün olmadığını, zira büronun tanıtılması amacıyla hazırlanmış olan CV ve tanıtım CD' si olduğunu CD içeriğinde TBB Reklam Yasağı Yönetmeliğine aykırılık teşkil eden bir yan bulunmadığını, amacın kurumsal örgütlenme çerçevesinde faaliyette bulunmam sebebiyle müvekkillerinin büro hakkında gerekli bilgiye sahip olmaları olduğunu, bürosuyla çalışan müvekkillerine büronun reklamını yapmak gibi bir gayesi olamayacağını, somut hiçbir delil bulunmadan karar verildiğini bildirerek kararın bozulmasını talep etmiştir.

...Baro Yönetim Kurulu kararının tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde aykırılığın giderildiği somut ve inandırıcı belgelerle bildirilmeli, en azından gerçekte böyle bir düzeltme varsa yeni CD sunulmalı ve aykırılığın giderildiği kanıtlanmalıdır.

Şikâyetli avukat 22.02.2012 günlü dilekçesi ile aykırılığın giderildiğini bildirmiş ide de somut bilgi ve belge sunmamış özellikle CD'nin toplatıldığına ilişkin hiçbir delil sunmamıştır. Bu nedenle aykırılığın giderildiğine ilişkin savunma samimi ve inandırıcı bulunmamıştır."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.09.2015 gün ve 2015/542 esas,, 2015/741 karar sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu olan 2 fotoğraf incelendiğinde; ilkinde bir otobüsün arka tarafında, fotoğrafın yanında, büyük puntolarla “Avukat M. B.” yazdığı, diğerindeyse bir billboardda fotoğrafın yanında ve üstte, büyük puntolarla “AVUKAT M. B.”, altta da “.... Ltd. Şti. ... Mah. ... Sitesi A Blok Kat:1 No:24....” yazdığı,

İlk fotoğrafta alttaki kısmın sökülüp çıkarıldığıının belli olduğu, ancak billboarddaki ikinci fotoğrafta sökülme, yırtılma vs. olmadığı gibi, görüldüğü şekliyle bastırıldığı,

“M. Mah. ... Sitesi A Blok Kat:1 No:24 ...” adresinin şikâyetli avukatın A... Barosu'na bildirmiş olduğu büro adresinin olduğu,

...Dosya kapsamına göre şikâyetli avukatın secim sürecinde bir siyasi partiden belediye başkanı adayı olduğu, bu süreçte tanıtım için avukatlık unvanını kullandığı tartışmasızdır Disiplin kovuşturmasına konu sorun, avukatın seçim sürecinde avukatlık unvanını kullanıp kullanamayacağına ilişkindir.

Avukat toplum mühendisi olup siyasal görevlerde yer almaya aday olması hem mesleki onurun yücelmesi ve hem de siyasete etkin katkıda bulunması yönünde sosyal bir görev olduğu açıktır. Bu nedenle unvanın kullanılması kötüye kullanılmadığı sürece her hangi bir sakınca doğurmamaktadır.Sonuçta kazanacak olan avukatlık mesleğidir. Nitekim Yüksek Seçim Kurulu kararından da görüldüğü üzere “Aday adaylarının meslek ve sanat hayatlarının derece başarı ve memlekete yaptığı hizmeti gösterir matbuatları bastırıp dağıtabilecekleri belirlenmiştir”. Burada muhatap kitle,aday olunan görevin seçmenleri olup, seçmenden destek istenmekte, her hangi bir iş teminine yönelik talep bulunmamaktadır.

Bu nedenlerle Baro Disiplin Kurulunca yapılan hukuksal değerlendirme yerinde görülmeyle ... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın itirazının kabulü ile eylem disiplin suçu oluşturmadığından cezanın kaldırılmasına karar vermek gerekmiştir”

Yönetmelik Hükümlerine Aykırılık

MADDE 12 – (Değişik:RG-7/9/2010-27695) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık tespiti halinde barolar tarafından ilgiliye bir uyarı yazısı gönderilir ve söz konusu aykırılığın 15 gün içerisinde giderilmesi gerektiği aksi takdirde baro tarafından resen soruşturma açılacağı bildirilir. Uyarı yazısının ilgisine tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde aykırılığın giderilmediği tespit edilirse, baro tarafından resen soruşturma başlatılır. Bu Yönetmeliğe aykırı fiil veya fiilleri birden fazla işleyenler hakkında uyarı yazısı gönderilmez, derhal ve resen disiplin soruşturması açılır.

Türkiye Barolar Birliğine yapılan şikayet başvuruları içerik incelemesine tabi tutulmaksızın avukatın kayıtlı olduğu baroya gönderilir.

Madde reklam yasağının belini kırmıştır. Mutlak değiştirilmelidir. Aykırılığın giderilmesi için önerilen 15 günlük süre yerinde olmamıştır. Özellikle medya, site aracılığı ile reklama tevessül eden avukatı ödüllendirir niteliktedir. Kaldı ki bu tip reklamlarda eylem ile amaç haslı olmakta, ikazın da bir faydası bulunmamaktadır. Baroların Yönetmelik kısılcasına girmemeleri için bu tip eylemlerde doğrudan TBB Meslek Kuralları 7, 8. maddeler gereği disiplin kovuşturması açmaları daha doğrudur.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.09.2014 gün ve 2014/361 esas, 2014/586 karar sayılı kararı;

“... Şikâyetli avukatın disiplin sicil özetinde yer alan ... Barosu Disiplin Kurulu'nun 17.07.2009 tarih ve 2009/6 Esas, 2009/12 Karar sayılı kararı da reklam yasağına aykırılık ile ilgili olup Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.01.2010 tarih ve 2009/510 Esas, 2010/5 karar sayılı kararı ile düzeltilerek onanmasına karar verilmiş olan 214,00 TL para cezasıdır. Yönetmeliğin 12. maddesi uyarınca daha önce aldığı tekerrüre esas cezası da reklam yasağı ile ilgili olan şikâyetli avukata uyarı yazısı gönderilmeksizin doğrudan kovuşturma başlatılması mevzuata uygundur.”

XXVIII- ÖRNEK ÇIKARABİLME VE TEBLİGAT YAPABİLME HAKKI

Avukatlık Yasasının 56. maddesi, “Usulüne uygun olarak düzenlenen ve avukata verilmiş olan vekaletname 52 nci maddede yazılı dosyada saklanır. Avukat, bu vekaletnamenin örneğini çıkarıp aslına uygunluğunu imzası ile onaylayarak kullanabilir. Avukatın çıkardığı vekaletname örnekleri bütün yargı mercileri, resmi daire ve kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler

Asıllarının verilmesi kanunda açıkça gösterilmeyen hallerde avukatlar, takip ettikleri işlerde, aslı kendilerinde bulunan her türlü kağıt ve belgelerin örneklerini kendileri onaylayarak yargı mercileri ile diğer adalet dairelerine verebilirler.

Aslı olmayan vekaletname veya diğer kağıt ve belgelerin örneğini onaylayan yahut aslına aykırı örnek veren avukat üç yıldan altı yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Avukatlar, vekalet aldıkları işlerde, ilgili yargı mercii aracılığı ile ve bu yargı mercii'nin tebligat konusunda bir kararı olmaksızın, diğer tarafa adli kağıt ve belge tebliğ edebilirler. Tebliğ edilen kağıt ve belgelerin birer nüshası, gerekli harç, vergi ve resim ödenmek şartıyla, ilgili yargı mercii'nin dosyasına konur.

(Ek fıkra: 02/05/2001 - 4667/36. md.) Avukatlar veya avukatlık ortaklığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekaletnamelerini kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına vekaletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekaletname hükmündedir.

(Ek fıkra: 02/05/2001 - 4667/36. md.) Vekaletnameler Türkiye için tek tip olup, vekaletnamenin biçim ve içeriği Türkiye Barolar Birliği ile Türkiye Noterler Birliği tarafından hazırlanır.” hükmünü amirdir.

Madde avukata vekaletname aslına uygunluğunu onaylayarak ilgili kuruma verme yetkisini vermektedir. Ayrıca vekaletname örneğinin dava dosyasında saklanması gereği de bir yükümlülük olarak belirtilmektedir.

En önemli husus yetki belgesidir. Yetki belgesi, “**bu yetki belgesi vekaletname hükmündedir**” hükmü gereği vekaletname olduğundan, vekaletname aslının bir örneği eklenerek onanmalı, baro pulu yapıştırılmalıdır.

Yetki belgesi alan avukat, yetki veren avukata olduğu kadar, müvekkil asile de doğrudan sorumludur. Yetki belgesi ile takip ettirilen işlerde yetki belgesi veren avukatın iş sahibine karşı sorumlu olduğu asla unutulmamalıdır. Vekaletnamede tevkil yetkisi yok ise, yetki belgesi düzenlenemez.

Yasanın 3. fıkrası, “**Aslı olmayan vekaletname ve diğer kağıt ve belgelerin örneğini onaylayan yahut aslına aykırı örnekler veren avukat üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.**” hükmünü amirdir. Görüldüğü üzere meslekten edecek çok ağır bir ceza öngörülmektedir. Avukat, dikkatli olmalı, aslı olmayan belgeye itibar etmemeli ve belge aslını özenle saklamalıdır. Vekaletnamede tevkil yetkisi yok ise “yetki belgesi” kesinlikle düzenlenmemelidir.

Adli Yardım ve CMK gereği müdafî tarafından Baroca görevlendiren avukat yetki belgesi düzenleyemez.

1-Eylem Avukatlık Yasası 56. maddesi gereği suçtur.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.03.2014 gün ve 2013/707 esas, 2014/183 karar sayılı kararı;

“... İncelenen dosya kapsamından; Şikayetli Avukat hakkında “görevi kötüye kullanmak” iddiası 3. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 2012/244 Esasında açılan kamu davasında Mahkeme’nin 21.03.2013 gün ve 2012/81 Karar sayılı kararı ile TCK 257/1 62 maddeler gereğince neticeten 5 ay hapis cezası ile cezalandırılması na ve HAGB’na karar verildiği, kararın 18.04.2013 günü kesinleştiği,

Mahkeme karar gerekçesinde “Avukatlık Kanununun 56/2. fıkrasında avukatların takip ettikleri işlerde, aslı kendilerinde bulunan her türlü kağıt ve belgelerin örneklerini kendileri onaylayarak yargı mercileri ile diğer adalet dairelerine verebi-

leceği hükmü getirilmiştir. Sanığın bu hükme aykırı olacak şekilde şikayetçi vekili sıfatı ile kendisinde aslı bulunmayan ve aslını görmediği çekin fotokopisini aslı gibidir onayı vererek katılan M. Ö. hakkında karşılıksız çek keşide etmek suçundan 15.06.2009 tarihinde ... C.Başsavcılığına şikayetçi olduğu ve sanığın ... 8. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2009/798 esas sayılı dosyasında haksız olarak yargılanmasına sebebiyet verdiği bu şekilde üzerine atılı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği" sözlerinin yazılı olduğu,

Şikayetçinin aslı kendisinde olmayan sahte çek düzenleyerek mükerrer takiplere itiraz yapmak zorunda kaldığını, uzun süren bir yargılama sonucu hakkındaki ceza davasının düşmesine karar verildiğini, eylemle ceza arasında adaletli bir denge sağlanmadığını bildirerek karara itiraz ettiği, görülmektedir.

Bu nedenlerle eylemin disiplin suçu olduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli olmakla Şikayetli Avukat T.Ç.'ın itirazının reddi ile kararın onanması gerekmiştir."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.10.2014 gün ve 2014/544 esas, 2014/720 karar sayılı kararı;

"... İncelenen dosya kapsamından eylem nedeniyle ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/2 Esasında "suç delillerini yok etme, gizleme, değiştirme" iddiası ile açılan kamu davasında Mahkeme'nin 27.09.2013 gün ve 2013/177 Karar sayılı kararı ile TCK 281/1, 43, 62/1 maddeler gereği neticeten 10 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına ve hükmün açıklanmasının ertelenmesine karar verildiği, kararın 07.10.2013 tarihinde kesinleştiği,

Mahkeme karar gerekçesinde "Sanık savunmasında, isnat edilen eylemlerinde milletvekilliği aday adaylığı nedeniyle büroya sürekli ve düzenli uğraymadığını, kalabalık bir avukat grubunun olduğu bir büroda faaliyet göstermekte olduğunu, işleri takip edilen davalarla ilgili müvekkilden gelen belge akışının yoğun olduğunu, tüm bu sebeplerle "Aslı Gibidir" yaptığı belgelerin asıllarını İcra Dairesinde suretleri yerine müştekilere asıllarını tebliğ edilmiş olabileceğini yahut bilgisi dışında başka türlü ulaşma imkânı bulamayacağı şekilde elden çıkmış olabileceğini, suç kastı ile yaptığı bir davranışı olmadığını, soruşturma konusu olan ve itiraza uğrayan 8-9 adet belgeden diğerlerini bulup Savcılığa ibraz ettiğini, davaya konu olanları bulamadığını, kastı olmadan kaybettiğini beyan etmiş olsa da para tahsil makbuzu başlıklı adi yazılı belgelerin asıllarına uygunluğunu onaylayarak icra dairesine sunduğu ve icra takibini başlattığı, dolayısıyla bu durumun söz konusu belgelerin asıllarının elinde olduğunu gösterdiği, bilirkişi incelemesi yaptırılması için ... Cumhuriyet Başsavcılığına ilgili dosyalara teslim etmesi istenilmesine rağmen belgeleri ibraz edeceğini belirtip belgeleri ibraz etmediği, bu durumun müvekkilini korumaya yönelik olduğu, genel olarak savunmalarının hayatın ola-

ğan akışına uygun olmayıp suçtan kurtulmaya yönelik olduğu, dolayısıyla üzerine atılı suç delillerini gizleme suçunu işlediği sabit kabul edilmiştir.” sözlerinin yazılı olduğu,

Avukatlık Yasası M. 56/3 “Asıllarının verilmesi kanunda açıkça gösterilmeyen hallerde avukatlar, takip ettikleri işlerde, aslı kendilerinde bulunan her türlü kâğıt ve belgelerin örneklerini kendileri onaylayarak yargı mercileri ile diğer adalet dairelerine verebilirler.”

Görüldüğü üzere avukata duyulan güven aslı kendisinde olmak koşulu ile her tür belgeyi aslına uygundur şerhi vererek ilgili kurumlara sunma hakkı tanınmıştır. O halde avukat kamunun kendisine duyduğu bu güvene asla aykırı davranmamalı, belge aslı kendisinde olmadığı sürece onay işlemi yapmamalıdır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.11.2014 gün ve 2014/600 esas, 2014/779 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından Şikâyetli Avukat hakkında “görevi kötüye kullanmak” iddiası ile ... 14. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2012/18772 Esas sayılı dosyası ile kamu davası açıldığı, Mahkemenin 06.03.2013 tarih, 2013/102 Karar sayılı kararı ile “...Sanık B. A. Ş.'in üzerine atılı görevi kötüye kullanmak suçunu işlemiş olduğu anlaşıldığından, eylemine uyan TCK.nun 257/1 madde uyarınca suçun işleniş biçimi, suçun işlenmesinde kullanılan araçlar, suç konusunun önem ve değeri, meydana gelen zarar ve tehlikenin ağırlığı, failin güttüğü amaç ve saik göz önünde bulundurularak takdiren 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, TCK'nın 62/1. maddesi uyarınca takdiren 1/6 oranında indirim yapılarak sanığın 5 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına, 5 yıl süre ile denetime tabi tutulmasına” karar verildiği, karara yapılan itirazın reddi ile 26.06.2013 tarihinde kesinleştiği görülmüştür.

Mahkeme karar gerekçesinde “Sanık 25.11.2010 tarihli yetki belgesini kendisinin düzenleyip imzaladığını, soruşturma evresindeki beyanında kabul etmiş olup ancak içeriğine yanlışlıkla stajyer avukat yazıldığını ve sehven imzaladığını belirtmiş olup söz konusu yetki belgesindeki imzanın sanığa ait olup olmadığı konusunda bir araştırma yapılmasına gerek görülmemiştir.

Sanığın savunması, dinlenen tanık beyanları, incelenen tutanak ve karar örneği içeriği ve dosya kapsamındaki deliller birlikte değerlendirildiğinde; 25.11.2010 tarihli yetki belgesini sanığın düzenlediği stajyer avukat olmadığı halde M. K.'nu bu belgede yetkili stajyer avukat olarak gösterdiği ve ... 7. İdare Mahkemesinin 2010/2137 sayılı dosyasına M. K.'nun bu belgeyi sunarak işlem yaptığı, sanığın ... Barosuna kayıtlı avukat olduğu, yanında çalışan ve avukat veya diğer kişilerin işlemleriyle ilgili olarak gözetim ve denetim yükümlülüğünün bulunduğu, TCK'nın 257/1 maddesinde belirtildiği şekilde görevlerinin gereklerini bu nedenle yerine

getirmediği, eyleminin bu nedenle sabit olduğu, stajyer avukatlık yetkisi olmayan kişinin işlem yapması nedeniyle kamu güvenini sarsıldığı ve kamu zararının doğduğu,” sözlerinin yazılı olduğu,

Her ne kadar Şikâyetli avukat yeniden imza incelemesi yapılması gerektiğini bildirmekte ise de; Baro Başkanlığına sunduğu ve içeriğini bu vesile ile de kabul edildiği 14.11.2011 kayıt tarihli dilekçede açıkça “yetki belgesinin kendisi tarafından düzenlendiğini kabul ve Avukatlık Yasası 46. madde gereği hakkı olduğunu” bildirmiş olması karşısında eksik inceleme itirazının yasal dayanağı ve sonuca etkisi yoktur.

Dosya kapsamına göre stajyer avukat olmadığını bildiği personeline stajyer avukat olduğunu bildirerek yetki belgesi tanzim etmek mesleğin “güven” ilkesi ile asla bağdaşmaz ve kamudaki itibarını da sarsar.”

2. Bir başkasının vekaletname örneği onanarak işlem yapılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.02.2004 gün ve 2003/398 esas, 2004/57 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin vekaletname almadığı halde vekaleti varmış gibi göstererek ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi’nden ihtiyati haciz kararı aldığı anlaşılmıştır.

...31.03.2003 tarihinde ihtiyati haciz kararı alınmış, infaz edilmiş ve gerçek vekaletname daha sonra ibraz edilmiştir. Bu nedenle sekreter tarafından yanlışlıkla ihtiyati haciz istemi ile ilgili yargısal işlemlerin yapıldığı savunması inandırıcı bulunmamıştır. Avukatlar yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak, mahkemeleri bu güveni sarsacak şekilde yanıltmamak zorundadırlar.

Bu nedenle şikayetlinin Avukatlık Yasası’nın 56/3 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 3 ve 4. maddesine aykırı eylemi “disiplin suçu” oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemekle birlikte....para cezasınınmaaş katsayısı esas alınarak hesaplanan para cezası fazla bulunmuş; kararın bu yönden düzeltilerek onanması gerekmiştir.”

3. Açılmış davada bir meslektaşına yetki belgesi vererek duruşmayı takip ettirmiş olması, O’nu davanın sorumluluğu ve “özen” yükümlülüğünden kurtarmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 29.05.2005 gün ve 2005/67 esas, 2005/157 karar sayılı kararı:**

“...Avukatlık Yasası’nın 56. maddesine göre, Avukatlar, usulüne uygun olarak düzenlenen ve avukata verilmiş olan vekaletnameleri dosyasında saklar. Avukat bu

vekaletnamenin örneğini çıkarıp aslına uygunluğunun imzası ile onayarak gerekli olan yerlerde kullanır. Bu örnekler tüm yargı mercilerinde ve resmi dairelerde resmi örnek hükmündedir.

Olayda şikayetli bu özeni göstermemiş, henüz vekili olmadığı bir şahsın icra takibine itiraz hak ve süresi geçmesini diye bir başka şahsın vekaletname düzenlemesine sebebiyet vermiş, resmi örnek çıkarma görevinin sahte olarak düzenlemesine katılmıştır. Bu nedenle şikayetlinin savunmalarına ve onu doğrulayan tanık ifadelerine itibar etmek mümkün değildir.

Ceza Mahkemesi'nin beraat kararının gerekçesine göre de bu kararın disiplin kovuşturmasını etkileyecek nitelikte bulunmadığı anlaşılmıştır.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.06.2005 gün ve 2005/128 esas, 2005/205 karar sayılı kararı:

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden şikayetli avukatın, şikayetçi şirket aleyhinde 05.09.2001 tarihinde icra takibi başlattığı, 21.12.2001 tarihinde şikayetçi şirketin aracının haczini talep ettiği, şikayetçi şirketin takibin zamanaşımına uğradığı iddiası ile icra hakimliğinde takibin iptali için dava açtığı ve şikayetli avukatın bu davaya 07.02.2003 tarihinde cevap verdiği, 02.04.2003 tarihli duruşmaya yetki belgesi vererek bir meslektaşının duruşmaya katılmasını sağladığı, aynı tarihte mahkemece takibin iptaline karar verilmiş olduğu, şikayetli avukatın mahkemece takibin iptaline ilişkin kararından sonra 02.07.2003 tarihinde aracın muhafaza altına alınması ve 17.11.2003 tarihinde de aracın trafik kaydındaki ilişkilerin sorulması için icra dosyasında talep açarak işlemler yaptığı anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatın, açılmış olan davada bir meslektaşına yetki belgesi vererek, duruşmayı takip ettirmiş olması onu davanın sorumluluğundan ve özen yükümlülüğünden kurtarmaz. Bu sebeple, şikayetli avukatın, bir meslektaşına yetki belgesi vermesi sebebiyle takibin iptaline dair mahkeme kararına muttali olmadığı yolundaki savunması yerinde görülmemiştir.

Şikayetli avukatın, takibin iptaline dair açılan davanın varlığından haberdar olmasına, mahkemenin takibin iptaline dair karar vermesine rağmen, şikayetçi şirket aleyhinde sonuç doğuracak işlemlere icra dosyası üzerinden devam etmesi, görevin özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirilmesi ilkesini kabul eden Avukatlık Yasası'nın 34 ve 134. maddesine açıkça aykırılıktır.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.12.2008 gün ve 2008/366 esas, 2008/498 karar sayılı kararı:

“...Disiplin kovuşturmasına konu sorun, Şikâyetli tarafından İdare Mahkemesi'nde açılan ve10. İdare Mahkemesi'nde sonuçlanan davanın yetkili kılınan Avukat tarafından temyiz edilmeyerek kesinleşmesine sebebiyet verilmesi ve bu halde yetki veren avukatın sorumluluğunun tespiti.

Yetki belgesi, Avukatlık Yasası'nın 56/5. maddesinde, "Avukatlar veya avukatlık ortaklığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekâletnameleri kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına vekâletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekâletname hükmündedir." hükmü ile düzenlenmiştir.

Avukatın vekâletnamesinde başkalarını tevkil yetkisi var ise, yetki belgesi düzenlenmesinin hiçbir sakıncası yoktur. Avukatlık Yasası'nın 56/3. maddesi, "Aslı olmayan vekâletname ve diğer kâğıt ve belgelerin örneğini onaylayan yahut aslına aykırı örnekler veren avukat üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." hükmü uyarınca vekaletnamede başkalarını tevkil yetkisi yok ise, düzenlenen yetki belgesinin suç olacağı da açıktır.

Avukatlık Yasası'nın 171/2. maddesi, "Avukata verilen vekâletnamede başkasını tevkile yetki tanınmış ise, yazılı sözleşmede aksine açık bir kümüm olmadıkça, işi başka bir avukatla birlikte veya başka bir avukata vererek takip ettirebilir. Vekâletnamede, bunun düzenlendiği tarihten sonra açılacak veya takip edilecek bütün dava ve işlerde vekâlete ve başkasını tevkile genel şekilde yetki verilmişse, avukat, bu tarihten sonraki dava ve işlerde müvekkilinden ayrıca vekâlet almaya lüzum olmaksızın işi bir başka avukatla birlikte veya başka bir avukata takip ettirebilir" hükmünü amirdir.

O halde, vekâletnamede yetki var ve aksi yazılı olarak kararlaştırılmamışsa, avukat işi kendisi veya yetkili kıldığı bir başka avukatla birlikte takip edebilir.

Ancak, bu halde yetki veren avukatın sorumluluğu da Avukatlık Yasası'nın 171/3. addesi "İkinci fıkradaki hallerde, avukatın müvekkile karşı sorumluluğu devam eder. Birlikte takip ettiği veya işi tamamen devrettiği avukatların kusurlarından ve meydana getirdikleri zarardan dolayı müvekkile karşı hem şahsen ve hem de diğer avukatla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur." amir hükmü ile düzenlenmiş olup yetki belgesi ile işi bir başkasına takip ettiren avukatın müvekkiline karşı esas sorumlu ve takip eden avukatın verdiği zararlardan şahsen ve müştereken ve müteselsilen sorumlu bulunduğu tartışmasızdır.

Bu nedenle, eylem Avukatlık Yasası 34, 134, 171 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 3 ve 4. maddelere aykırı olduğundan,....araştırmayı gerektirir bir husus bulunmadığından disiplin cezası tayini gerekmiştir".

4. Stajyer avukata muvafakatname başlığı ile yetki belgesi düzenlenemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.11.2008 gün ve 2008/332 esas, 2008/469 karar sayılı kararı:**

"...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikâyetli avukatlardan ...'nın, 26.05.2006 tarih ve 07462 sayılı vekâletname ile kendisine verilmiş yetkileri ...Asliye Hukuk

Mahkemesi'nin 2006/151 Esas sayılı dosya da kullanılmak üzere o sırada stajyeri olan diğer Şikâyetli'e "Yetki belgesi" gibi düzenlenmiş muvafakatname adı altında bir belge düzenleyerek verdiği,tarafından ...Cumhuriyet Savcılığına verilen 05.12.2006 kayıt tarihli dilekçenin "İzahı" başlıklı bölümünün ilk paragrafında: "Şikâyetçinin bahis ettiği derdest 2006/151 Esas sayılı dosyasını, yanında stajımı tamamladığım Avukat ...'nın yetki belgesi ve muvafakatnamesi ile takip etmekteyim." ifadesinin yer almış olduğu anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası'nın 26. maddesine göre, "Stajyerler, avukat yanında staja başladıktan sonra, avukatın yazılı muvafakati ile ve onun gözetimi ve sorumluluğu altında, sulh hukuk mahkemeleri, sulh ceza mahkemeleri ile icra tetkik mercilerinde avukatın takip ettiği dava ve işlerle ilgili duruşmalara girebilir ve icra müdürlüklerindeki işleri yürütebilirler." ve aynı Yasanın 56/5. maddesine göre de, "Avukatlar veya avukatlık ortaklığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekâletnamelerini kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına vekaletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekâletname hükümündedir."

Şikâyetli Avukat ...'nın Yasaya aykırı olarak "muvafakatname" adı altında bir belgeyi düzenleyerek imzalamak suretiyle o tarihte yanında stajyer avukat olarak stajını yapmakta olan diğer şikâyetli Avukat ...'e ...Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2006/151 Esas sayılı davasına sunmak ve takip edilmesi amacı ile verdiği, diğer şikâyetli Avukattarafından bu belgenin Adli Mercilerde kullanıldığı anlaşılmaktadır. Zaten bu husus her iki şikâyetli avukat tarafından da dosya içindeki dilekçelerinde kabul edilmektedir.

Şikâyetli avukatlar, Avukatlık Yasası'nın 34, 26 ve 56/5. maddelerine aykırı davranmakla eylemleri disiplin suçunu oluşturmaktadır."⁸⁹

5. Aslı avukatta olmayan belge aslı gibidir onanarak kullanılmaz.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.05.2015 gün ve 2015/172 esas, 2015/357 karar sayılı kararı;

"...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli avukatın müvekkili B. S. tarafından A... Noterliği'nce adına çıkartılan vekâletname fotokopisinin ... 5. Noterliği'nce yeminli tercümana tercüme ettirildiği ve 26.04.2006 günlü ve 06226 yevmiye numarası ile tasdik edildiği, tasdik edilen bu belgenin şikâyetli tarafından "aslı gibidir" şerhiyle tasdik edilerek Şikâyetli tarafından ... 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2007/548 Esas sayılı dosyasıyla dava açıldığı, dava dilekçesi örneğinin bulunduğu,

⁸⁹ Bkz. s. 370'deki 2008/479 E. 2009/74 K. sayılı karar, Bkz s.202'deki 2012/866 esas, 2013/539 karar sayılı karar.

... 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2007/548 Esas sayılı dosyasında Mahkeme'ce 07.04.2010 günlü celsede 2 No.lu karar ile imza incelemesi yapılmak üzere vekâletname aslının ... 5. Noterliğinden istenmesine karar verildiği,

Mahkeme'nin 02.06.2010 günlü celsesinde Mahkemece ... 5. Noterliği'nce vekâletname aslının bulunmadığının bildirildiği ve Şikâyetli avukat tarafından "Müvekkilim A...'dadır. Aldığım bilgiye göre yurt dışına çıkış yasağı vardır. Mutlaka imza örneğine ihtiyaç var ise A...'ya talimat yazılmasını talep ederiz" beyanında bulunduğu,

Şikâyetli avukatın 30.12.2014 kayıt tarihli itiraz dilekçesinde "A...'dan orijinalini gönderdi, gönderilen vekâletnamedeki imzası da fotokopi olduğu için Mahkemece davamız müracaata bırakıldı, kanuni süre içinde yenileme dilekçesi verdim, Mahkemece kabul edilmedi, davanın açılmamış sayılmasına karar verildi" sözlerinin yazılı olduğu,

...Dosya kapsamına göre Şikâyetli avukatın aslı kendisinde olmayan vekâletname örneğinin fotokopisini notere tercüme ettirerek aslı gibidir şerhi ile kullandığı, Mahkemece aslı istendiğinde sunamadığı ve aslın noterde de olmadığı, dosya kapsamı ile tartışmasıdır. Yasa koyucu avukata güven ilkesi gereği belgelerin aslına uygunluğu şerhi verilebilmesini kabul, ancak istendiğinde aslını ibraz yükümlülüğünü de yüklemiştir. Burada sorun aslın sahte olup olmadığı değil, istendiğinde ibraz zorunluluğudur. Vekâletname aslı sahte olmasa da Mahkeme'ye ibraz edilmiş ve bu nedenle de davanın açılmamış sayılmasına karar verilmiştir."

6-Adli Yardım tarafından görevlendirilen avukat yetki belgesi düzenleyemez.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.10.2014 gün 2014/466 esas, 2014/682 karar sayılı kararı;

"...İncelenen dosya kapsamından; ... 3. Aile Mahkemesi'nin 2009/933 Esas sayılı dosyası ile görülen boşanma davasının davacı Ö. G. vekili Av. Ç. T. tarafından 27.07.2009 tarihinde açıldığı,

Şikâyetli avukata ... Barosu Adli Yardım Bürosu tarafından 15.10.2009 tarih, 2009/1229 sayılı yazıyla D. G.'e ... 3. Aile Mahkemesi'nin 2009/933 Esas sayılı devam eden boşanma davası için görevlendirildiğinin bildirildiği,

Şikâyetli avukatın ve şikâyetli avukat yanında çalışan Av. N. T. A., Av. E. A., Av. O. Ş.'in davalı D. G. tarafından ... 10. Noterliği'nin 16.10.2009 tarih, 038403 yevmiye numaralı vekâletnamesi ile vekil tayin edildiği, şikâyetli avukat tarafından anılan vekâletnameye dayanılarak yetki belgesi düzenlemek suretiyle Av. F. M., Av. N. T., Av. O. Ş., Av. E. A., Av. K. Ç.'i yetkili kıldığı,

Yine başka bir yetki belgesi ile şikâyetli avukat, Av. N. T. A. ve Av. E. A. tarafından Av. O. Ş.'in anılan vekâletnameye dayanılarak yetkili kılındığı,

İlk celsenin 28.07.2009 tarihinde yapıldığı, 20.10.2009 tarihli ikinci celse, 21.01.2010 tarihli üçüncü celseye davalı vekili olarak Av. F. M.'nun katıldığı, 30.03.2010 tarihli 4. celseye Av. O. Ş.'in katıldığı, 17.06.2010 tarihli karar celsesine Av. F. M.'nun katıldığı, Mahkeme'ce 17.06.2010 tarih, 2009/933 Esas ve 2010/879 Karar sayılı kararlar davanın kabulüne karar verildiği, kararın davacı vekilleri ile davalı vekili şikâyetli avukat tarafından temyiz edildiği, temyiz sonucunda Yargıtay ... Hukuk Dairesi'nin 31.10.2011 tarih, 2010/16813 Esas ve 2011/17761 Karar sayılı kararı ile kararın onanmasına karar verildiği, davalı vekili Av. F. M. tarafından tashihi karar talebinde bulunulduğu, Yargıtay ... Hukuk Dairesi'nin 08.03.2012 tarih, 2012/3254 Esas ve 2012/5886 Karar sayılı kararıyla karar düzeltme talebinin reddine karar verildiği,

Avukatlık Yasası Yönetmeliği'nin 18/son fıkrası "Baro tarafından 01.04.1992 tarihli ve 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ve adli yardımdan görevlendirilen avukat, görevlendirildiği işle ilgili olarak başka bir avukata yetki veremez, bu konuda yetki ilgili baroya aittir." hükmünü amirdir.

Madde gereği yetkilendirmenin yasal dayanağı yoktur.

Avukat öncelikle kendi yarasını ve ilgili yönetmelikleri bilmeli, Yasası etkisiz hale getirecek tutum ve davranışlardan özenle kaçınmalıdır.⁹⁰

XXIX- AVUKATA KARŞI İŞLENEN SUÇLAR

Avukatlık Yasasının 57. maddesi, "Görev sırasında veya yaptığı görevden dolayı avukata karşı işlenen suçlar hakkında bu suçların hâkimlere karşı işlenmesine ilişkin hükümler uygulanır." hükmünü amirdir.

Görev sırasında veya yaptığı görevden dolayı avukata karşı işlenen suçlar hakkında bu suçlara uygulanacak cezaların hakimlere karşı işlenmiş olduğu varsayılarak, özel artırım maddeleri varsa uygulanmakta idi. Örneğin 765 sayılı TCY'nın 266 ve 267. maddelerinde düzenlenen nitelikli hakaret gibi. maddenin uygulanması oldukça dar yorumlanmış ve avukata karşı işlenen suçlarda hiçbir etkinlik sağlamamıştır.

Bu nedenledir ki, 5237 Sayılı TCY'nın 6. c ve 6/d maddeleri önemlidir. Md. 6-c, "Kamu görevlisi deyiminden; kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişi", Md. 6/d, "Yargı görevi yapan deyiminden; Yüksek mahkemeler ve adli, idari ve askeri mahkemeler üye ve hâkimleri ile, Cumhuriyet savcısı ve avukatlar," ta-

⁹⁰ Bkz s.202'deki 2012/866 E. 2013/539 K. Sayılı karar.

nımlamaları yapılmıştır. Her iki tanımda avukatlık mesleğinin Avukatlık Yasası 1. maddede öngörülen “kamu hizmeti” kavram ve kapsamından ötürü kamu görevlisi oldukları ve yargı görevi yaptıkları açıkça tanımlanmış, kamu ve yargı görevi yapanlara karşı işlenen ve yasada öngörülen nitelikli hallerin avukata karşı işlenen suçlarda da uygulanacağı hiçbir tereddüde yer vermeyecek tarzda vurgulanmıştır.

Ancak bu düzenlemenin doğaldır ki bir takım yansımaları da kaçınılmaz olmuştur. Şöyle ki;

765 Sayılı TCY sisteminde avukatlar “memur” olmadıkları halde, 1136 Sayılı Yasa’nın 62. maddesi göndermesi ile “memur gibi” kabul edilerek, “avukat sıfatıyla” müvekkilleri aleyhine işledikleri kimi suçlardan dolayı TCY 230, 240, 294 ve 295. maddelerle cezalandırılmaları gerektiği düzenlenmişti. Oysa 5237 sayılı TCY sisteminde avukatlar, görevleri dolayısıyla hem “yargı görevi yapan” ve hem de “kamu görevlisi” sayılmış olduklarından ötürü, yargı görevi yapanların veya kamu görevlilerinin fail olarak öngörüldüğü suç tiplerinin avukatlar hakkında da geçerli olduğu, dolayısıyla avukatların yalnızca görevi ihmal veya kötüye kullanma suçlarından değil, zimmet, rüşvet vb. gibi diğer memura mahsus bildiğimiz suçlardan da artık yargılanacakları tartışmasızdır.

Gerek Avukatlık Yasası’nın 5/a maddesi kapsamı ve gerekse 5237 sayılı TCY 6.c-d maddelerinin tanımlamaları karşısında avukatların faili olabilecekleri suç türlerinin oldukça artırılmış olduğu, yeni sistemde nimet/külfet dengesinin avukat aleyhine geliştiği düşünülebilirse de, avukatlık mesleğinin “kutsallığı”nın bunu zorunlu kıldığı unutulmamalıdır.

Salt bu nedenle ki Yargıtay 5. Ceza Dairesi kararlarında hizmet nedeniyle görevi kötüye kullanmak suçunu zimmet, muvazzalı icra takibi yapmayı resmi evrakta sahtecilik olarak yorumlamıştır.

Bu nedenle özellikle akçeli işlemlerde avukat son derece dikkatli ve duyarlı olmalı, zimmet, irtikâp, rüşvet ve sair suçlamalara maruz kalacak davranışlardan özenle kaçınmalıdır.⁹¹

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.08.2015 gün ve 2015/480 esas, 2015/685 karar sayılı kararı:**

“...Mahkeme kararında “5237 sayılı TCK’nın 6. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde; kamusal faaliyetin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici gerekçesinde de ‘...kişinin kamu görevlisi sayılması için aranacak yegâne ölçüt, gördüğü işin bir kamusal faaliyet olma-

⁹¹ Bkz. Hasan Tahsin Gökçen’in “Açıklamalı Avukatlık Yasası, Avukatların Görev Suçları, Özel Soruşturma Usulü, Hukuki Sorumluluk” isimli eserine bakınız.

sıdır.' dendiikten sonra kamusal faaliyetin de; 'Anayasa ve kanunlarda belirlenmiş olan usullere göre verilmiş olan bir siyasal kararla, bir hizmetin kamu adına yürütülmesidir' şeklinde tanımlandığı, Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 12.04.2011 günlü 2010/9-258 Esas, 2011/46 sayılı Kararına göre de, '5237 sayılı Türk Ceza Yasasının 6. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendindeki 'kamu görevlisi' tanımında yer alan 'katılan kişi' ibaresi ile madde gerekçesinde yer alan 'kamusal faaliyet' açılımından hareketle, bir kimsenin Ceza Yasası uygulamasında 'kamu görevlisi', yapılan faaliyetin de 'kamusal faaliyet' sayılabilmesi için, kamu adına yürütülen bir hizmetin bulunması, bunun da Anayasa ve yasalarda belirlenmiş usullere göre verilmiş bir siyasal karara dayalı olması ve ayrıca faaliyetin kamuya ait güç ve yetkilerin kullanılması suretiyle gerçekleştirilmesi gerekmektedir.' denildiği, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 1. maddesindeki avukatlığın kamu hizmeti ve yargının kurucu unsurlarından olduğuna ilişkin belirleme, 2. maddesinde yazılı amacı, 76/1 ve 109/1-2. maddelerindeki baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları olduğuna ilişkin hükümler ile 5237 sayılı TCK'nın 6/1-c maddesindeki tanım ve gerekçe birlikte değerlendirildiğinde; avukatların 1136 sayılı Kanunun 35/1 ve 35/A maddelerinde yazılı ve münhasıran avukatlar tarafından yapılabilecek iş ve işlemler ile uzlaştırma işlemi ve barolar ile Türkiye Barolar Birliğinin organlarında ifa ettikleri görevleri yönünden kamu görevlisi olduklarında kuşku bulunmadığı, 5237 sayılı TCK'nın 'Özel kanunlarla ilişki' başlıklı 5. maddesinde; 'Bu Kanunun genel hükümleri, özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanır' hükmünün yer aldığı, maddenin gerekçesinde; 'Özel ceza kanunlarında ve ceza içeren kanunlarda suç tanımlarına yer verilmesinin yanı sıra, çoğu zaman örneğin teşebbüs, iştirak ve içtima gibi konularda da bu Kanunda benimsenen ilkelerle çelişen hükümlere yer verilmektedir. Böylece, ceza kanununda benimsenen genel kurallara aykırı uygulamaların yolu açılmakta ve temel ilkeler dolanılmaktadır. Tüm bu sakıncaların önüne geçebilmek bakımından, ayrıca hukuk uygulamasında birliği sağlamak ve hukuk güvenliğini sağlamak için; diğer kanunlarda sadece özel suç tanımlarına yer verilmesi ve bu suçlarla ilgili yaptırımların belirlenmesi ile yetinilmelidir. Buna karşılık, suç ve yaptırımlarla ilgili olarak bu kanunda belirlenen genel ilkelerin, özel kanunlarda tanımlanan suçlar açısından da uygulanmasının temin edilmesi gerekmektedir' denilmek suretiyle yasa koyucunun amacının ortaya konulduğu, bu maddenin 01.01.2009 tarihinde yürürlüğe girmiş olması nedeniyle anılan Kanunun genel hükümlerine aykırı olan sınırlayıcı nitelikteki Avukatlık Yasasının 62. maddesinin de özel nitelikteki görevi kötüye kullanma suçları açısından zımnen ilga edilmiş sayılmasının gerektiği ve avukat olan sanığın görevi nedeniyle kendisine duyulan güveni kötüye kullanarak müvekkili olan katılıandan tedbir kararı için gerektiğinden bahisle para alması eyleminin ikna suretiyle irtikâp suçunu oluşturduğu kanaatine varılmıştır.' gerekçesine dayanıldığı, görülmektedir.

Karar gerekçesi dikkatlice incelendiğinde artık avukatların memura mahsaus suçlar kapsamında yargılamalarının yapılacağı çok açıktır. Dikkatli olunmalı, meslekten çıkarma gibi çok ağır bir yaptırımla karşı karşıya olduğumuz gerçeği göz ardı edilmemelidir.”

XXX. SORUŞTURMAYA YETKİLİ CUMHURİYET SAVCISI

Avukatlık Yasasının 58. maddesi, “Avukatların avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlardan dolayı haklarında soruşturma, Adalet Bakanlığının vereceği izin üzerine, suçun işlendiği yer Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır. Avukat yazıhaneleri ve konutları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet savcısı denetiminde ve baro temsilcisinin katılımı ile aranabilir. Ağır ceza Mahkemesi’nin görev alanına giren bir suçtan dolayı suçüstü hali dışında avukatın üzeri aranamaz.

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Ceza Muhakemesi Kanununun duruşmanın inzibatına ilişkin hükümleri saklıdır. Şu kadar ki, bu hükümlere göre avukatlar tutuklanamayacağı gibi, haklarında disiplin hapsi veya para cezası da verilemez.” hükmünü amirdir.

Madde emredicidir. Avukatın görevinden doğan bir suç isnatı varsa Cumhuriyet Savcısı hemen soruşturmaya başlamayacak Adalet Bakanlığı’ndan “soruşturma izni” isteyecektir.

Adalet Bakanlığının soruşturma izni, “Olur” vermesine ilişkin işlemi hakkında dava açmanın bir faydası yoktur. Çünkü, Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulu’nun 27.10.1995 gün ve 1994/926 Esas, 1995/739 Karar sayılı kararında bildirildiği üzere “ceza yargılamasına yönelik ve idari faaliyet dışında adli prosedüre geçilmesini sağlayan bir işlem olup, idari davaya konu olabilecek bir işlem olmadığı” gerekçesiyle işin esasına girmeksizin İdare Mahkemeleri reddetmektedir.

13-16 Ocak 2016 tarihlerinde Ankara Barosu’nun düzenlediği “Uluslar arası Hukuk Kurultayı”nda Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürünün yaptığı açıklamaya göre 2014 yılında yapılan işlem sayısı 10987, soruşturma izni verilmeyen dosya sayısı 6539’dır. Bakanlığın yaptığı uygulama ile şikayetli avukatların sanık sıfatı ile beyanına başvurulmamakta ise de “beyan” adı altında bir yerde savunmaları alınmakta, delilleri kabul edilmekte ve bu nedenledir ki şikayetlerin nerede ise yarısına yakın bir kısmına soruşturma izni verilmediği bildirilmektedir. Sayın Genel Müdür yazık ki “avukatların soruşturmaya olumlu katkı vermemelerinden” yakınmıştır. Bu lehe uygulama mutlak değerlendirilmeli, avukat beyan vermeli varsa deliklerini sunmalıdır. Rakamlar Adalet Bakanlığının her şikayette soruşturma izni vermediğini göstermektedir. Nasıl olsa soruşturma izni verilir saplantısından bir an evvel kurtulmalı, meslek onuru ile mahkemelerde oynanmamalıdır.

Maddede 02.05.2001 tarih ve 4667 sayılı kanun ile yapılan en önemli değişiklik, avukat büro ev ve üstlerinin aranma usulüdür. Ağır cezayı gerektiren haller dışında avukat bürosu, evi, otomobili ve üstü Cumhuriyet Savcısı ve baro temsilcisi olmadan aranamaz.

• **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi “Elçi ve diğerleri/Türkiye 2003“ kararında:**

“... Mahkeme adaletin idaresi ve hukuk kurallarının öneminin hukuk üzerindeki merkezi rolüne vurgu yapmıştır. Avukatların mesleklerini icra ederken baskı altına alınmadan özgür bir şekilde hareket edebilmeleri demokratik toplum için önemlidir ve sözleşmenin hükümlerinin etkili olabilmesi için gerekli ön koşuldur. Avukatlara yönelik baskı ve zulüm bu nedenle sözleşme sistemi için önemlidir.

Mahkeme ..., .., ... ve ...’nın evlerinde ve bürolarında gerçekleştirilen aramaların evlerine ve hayatlarına saygı duyulması haklarına yönelik bir ihlal olduğuna karar vermiştir. Bir hakim ya da savcı tarafından arama emri verilmiştir, ayrıca adli otorite tarafından aramadan önce ya da sonra bir arama kararı alındığına dair delil bulunmamaktadır.

Arama ve el koyma oldukça kapsamlıdır ve özel bir yetki olmaksızın başvuruların profesyonel çalışmalarına ilişkin belgelerine el konulmuştur. Mahkeme bir kez daha yetkililerin konuya dahil olmadığını saptamış ve hiç bir yetki, koruma olmadan yapılan arama ve el koyma önlemlerinin 8. maddeyi ihlal oluşturduğuna” karar vermiştir.

Gerekçesi ile, belirli bir konuda ve yetkili hakim veya savcı tarafından usulüne uygun olarak alınmış bir karar ve baro temsilcisi gibi korumaya yönelik tedbir olmadan, avukatların ev ve bürolarında yapılacak aramanın sözleşme hükümlerine aykırılık olduğunu açıkça bildirmiştir.

Avukat olası aramada arama kararının konusuna mutlaka bakmalı, kararla sınırlı aramaya izin vermelidir. Kamuda, aramanın tarz ve yöntemi sanki bir ayrıcalıklı gibi yorumlanmakta ise de; meslek sırrının kamusal yönü bunu gerektirmektedir.

İşte tam burada Avukatlık Yasası’nın 43/son maddesi önem kazanmaktadır. Maddeye göre, “Bürosunu veya konutunu değiştiren avukat yenilerinin adreslerini bir hafta içinde baroya bildirmek zorundadır.” Baro temsilcisi neye göre gidecek. Baroya bildirilen adrese göre. Cumhuriyet Savcısı’nın baroya bildirilen adresi istediği hallerde yaşanacak sıkıntıyı takdir edersiniz. Bir de Cumhuriyet Savcısı’nın olumsuz tutum takınması halindeki sıkıntılar da caba.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 05.12.2003 gün ve 2003/278 esas, 2003/394 karar sayılı kararı:**

“...Dosya içindeki bilgi ve belgelerden, “Şikayetçi avukatın hukuki bir işin taki-

bi için şikayetli avukatın personel müdürlüğünü yaptığı şirkete gittiği, elektronik kapıdan sorunsuz geçtiği ancak şirket güvenlik görevlisinin şikayetçi avukatın üzerine ve çantasını aramak istediği, şikayetçi avukatın avukatlık kimliğini gösterdiği buna rağmen içeri alınmadığı, olayın şirket personel müdürü olan şikayetli avukata intikal ettirilmesi üzerine, şikayetli avukatın, şikayetçinin avukat olduğunu bilmesine rağmen üzeri aranmadığı takdirde içeri alınmayacağını şikayetçiye ve güvenlik görevlisine bildirdiği” anlaşılmaktadır.

Avukatın bağımsızlığının sağlanmasına önemli katkı yapan Avukatlık Yasası’nın 58. maddesinin son cümlesi “Ağır cezayı gerektiren suçüstü halleri dışında avukatın üzeri aranmaz.” şeklindedir. Gerek kamu gerek özel hukuka tabi kurum ve kuruluşlarda Avukatlık Yasası’nın 58. maddesinin uygulanmasında çeşitli sorunlar çıkmakta, Avukat kimliği gösterilmesine rağmen, Avukatlık Yasası’nın 58. maddesinin son cümlesi göz ardı edilerek, avukatın üzeri ve çantası aranmaktadır. Bu dosyaya konu olan olaya benzer durumlarda, içeri girişlerde avukatın ayrıca üzerinin ve çantasının aranmayacağı kararını verecek konumda olan kişilerin avukat olmaları halinde, yasanın 58. maddesinin uygulanmasına daha özen gösterilmesi gereklidir. Oysa şirketin personel müdürü ve avukat olan şikayetli, meslektaşı şikayetçinin üzerinin aranmadığı takdirde şirket binasına alınmayacağını bildirmiş ve güvenlik görevlisine de aynı şekilde talimat vermiştir.

Şikayetli avukatın bu eylemi Avukatlık Yasası’nın 58 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 4 ve 27. maddelerine açıkça aykırılık teşkil ettiğinden, disiplin suçunu oluşturmaktadır.

Bu nedenle Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve aleyhe itiraz olmadığından kararın onanması gerekmektedir.”

XXXI- KOVUŞTURMA İZİNİ, SON SORUŞTURMANIN AÇILMASI KARARI VE DURUŞMANIN YAPILACAĞI MAHKEME

Avukatlık Yasasının 59. maddesi, “58 inci maddeye göre yapılan soruşturmaya ait dosya Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne tevdi olunur. İnceleme sonunda kovuşturma yapılması gerekli görüldüğü takdirde dosya, suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesine en yakın bulunan ağır ceza mahkemesi Cumhuriyet Savcılığına gönderilir.

Cumhuriyet Savcısı beş gün içinde, iddianamesini düzenleyerek dosyayı son soruşturmanın açılmasına veya açılmasına yer olmadığına karar verilmeğe üzere ağır ceza mahkemesine verir.

İddianamenin bir örneği, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun hükümleri uyarınca, hakkında kovuşturma yapılan avukata tebliğ olunur. Bu tebliğ üzerine avu-

kat, kanunda yazılı süre içinde bazı delillerin toplanmasını ister veya kabule değer bir istemde bulunursa nazara alınır, gerekirse soruşturma başkan tarafından derinleştirilir.

Haklarında son soruşturmanın açılmasına karar verilen avukatların duruşmaları, suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesinde yapılır. (Ek cümle: 02/05/2001 - 4667/38. md.) Durum avukatın kayıtlı olduğu baroya bildirilir.” hükmünü amirdir.

Avukatlar hakkında görevden doğan suçlar nedeniyle yapılan kovuşturmalara bakınca, “Nacarin kapısı sırımla sarılı olur”, atasözünün ne kadar gerçek olduğunu görürsünüz. Avukat başkasını savunur ama kendisini savunamaz. Neden, yasasını bilmez de ondan. Bakanlığın soruşturmaya “olur” vermesi üzerine sanık avukatlar sadece lütfederlerse savunma vermekte, başkaca hiçbir işlem yapmamakta, 59. maddedeki prosedürü seyretmektedir. Acı ama gerçek budur.

Soruşturma izni üzerine suç yeri Cumhuriyet Savcısı bakanlık “olur”unu şüpheli avukata tebliğ ve savunmasını “ifade alma tutanağı” ile alacak, tanık dinleyebilecek, her türlü delil toplayabilecek ve Adalet Bakanlığı’na dosyayı gönderecektir. Soruşturma esnasında “olur” kapsamı dışında bir başka suç emaresine rastlamışsa o hususta yeniden soruşturma izni istenmesi zorunludur.

Soruşturmasını tamamlayan suç yeri Cumhuriyet Savcısı dosyayı Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü’ne gönderir. Bakanlık dosya üzerinden yapacağı incelemede toplanan kanıtları kovuşturma açmaya yeter görürse, “kovuşturma izni” oluru vererek suçun işlendiği yer Ağır Caza Mahkemesi’ne en yakın Ağır Ceza Mahkemesi Başsavcılığı’na gönderir. Bu da göstermektedir ki, kovuşturma aşamasına geçiş iradesi suç yeri Cumhuriyet Savcısı’nın değil, Bakanlıktır. O halde, soruşturmayı yapan Cumhuriyet Savcısı’nın şüpheli avukatı “sanık” statüsüne koyacak işlemler yapma, örneğin Sulh Ceza Mahkemesi hakiminden sorgulanma ve tutuklanması istemeye yönelik işlemler yapma yetkisi bulunmadığı tartışmasızdır.

Bakanlıkça dosya kendisine gönderilen Cumhuriyet Savcısı “beş gün” içinde mevcut verilere dayalı bir iddianame ile son soruşturmanın açılmasına veya açılmasına yer olmadığına karar verilmek üzere Ağır Ceza Mahkemesi’ne verir. Bu iddianame gerçek anlamda bir iddianame değildir. Bu iddianamenin anlamı, Bakanlığın kamu davası açılmasına ilişkin takdirine yansıtan ve o iradeyi temsil eden bir işlem olarak kabul edilmelidir. Zaten bu aşamada Başsavcılığın delil toplama, sorgu ve sair yetkileri de yoktur. Dolayısıyla bu iddianamenin CMY 174. madde de bildirilen “iddianamenin iadesi” kapsamında olmadığı da açıktır.

Ağır Ceza Mahkemesi şüpheli avukata iddianameyi tebliğ varsa delillerini ve savunmasını sunmak üzere makul bir süre vermek zorundadır. Şüpheli avukatın sunduğu savunma ve delillere göre ya da re’sen gerek görülmesi halinde Mahkeme

heyet olarak soruşturmanın derinleştirilmesine karar verebilir. Karar verilmişse gereği Başkan tarafından yerine getirilir.

Soruşturmanın derinleştirilmesine karar verilmiş ve karar gereği Başkan tarafından yerine getirildikten sonra Ağır Ceza Mahkemesi heyet olarak dosyada mevcut delil durumuna göre “Son soruşturmanın açılmasına” veya “ Son soruşturmanın açılmasına yer olmadığına” karar verir. Son soruşturmanın açılmasının Mahkeme kararına tabi tutulmasının anlamı, haksız yargılamaya neden olmamak düşüncesidir. Avukat için bir teminattır.

Ancak uygulamada Mahkemelerin madde uygulanmasında son derece katı ve delil toplamadığı görülmektedir. Mahkemeler zorlanmalı, ezberleri bozulmalı maddeye işlerlik kazandırılmalı, savunma hakkının önündeki engel kırılmalıdır.

Son soruşturmanın açılması kararı, “kamu davasını açan iddianame” niteliğindedir. Ve bu karar suç yeri Ağır Ceza Mahkemesi’ne gönderilir. Bu nedenle CMY 170. maddede belirtilen hususları içirmek zorundadır. Dolayısıyla CMY 170’de öngörülen içerik taşımayan “son soruşturmanın açılmasına” ilişkin kararın CMY 174. madde uyarınca “iadesi” mümkündür. Yargılama kararın kabulü ile başlamış olur. Bu da Avukatlık Yasasının 153 maddede öngörülen “tedbir mahiyetinde işten yasaklama” kararı yönünden önemlidir.⁹²

Yargılama görevi suç yeri Ağır Ceza Mahkemesi’dir. Yasa koyucu suç ayırımına gitmemiş, nitelene yapmamış, avukatların görev nedeniyle işledikleri tüm suçlardan dolayı Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılanmaları bir teminat olarak görmüştür. Doğrudur da.

3. fıkrada yazılı “kanunda yazılı süre”, CMY 268/1. maddede öngörülen 7 gündür.

4. fıkra ile eklenen “Durum avukatın kayıtlı olduğu baroya bildirilir.” hükmü ile Baroların disiplin yönünden de kovuşturması açmalarını temin ve Avukatlık Yasası 140/2. maddeye işlerlik kazandırmak düşüncesidir.

Görüldüğü üzere görevden dolayı avukat hakkında dava açılabilmesi ile ilgili süreç oldukça uzun ve engellidir. Siz bu engelin birincisine takılı kalırsanız, yargılanmanız da kaçınılmaz olur.

XXXII. AVUKATLIK YETKİLERİNİN BAŞKALARI TARAFINDAN KULLANILMASI

Avukatlık Yasasının 63. maddesi, “**Baro levhasında yazılı bulunmayanlar ve işten yasaklanmış avukatlar, şahıslarına ait olmayan dava evrakı düzenleyemez, icra işlemlerini takip edemez ve avukatlara ait diğer yetkileri kullanamazlar.**

⁹² Bkz 126 vd. Avukatlık Yasası 153 ile ilgili açıklamalar.

Baro levhasında yazılı bulunmayanlar avukatlık unvanını da taşıyamazlar. (Ek;02.05.2001/40) Şu kadar ki, baro levhasındaki kaydı yirmi yılı dolduranlardan, bürosunu kapatarak vergi kaydını sildiren avukatlar durumları hakkında bilgi vermek ve boraya karşı yükümlülüklerini yerine getirmek koşuluyla, sadece avukat unvanını kullanabilirler.”

Birinci fıkra hükmüne aykırı eylemde bulunanlara Cumhuriyet savcısı tarafından beşyüz Türk Lirasından ikibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Avukatlık yapmak yetkisini taşımadıkları halde muvazaalı yoldan alacak devralarak ve kanunların tanıdığı başka hakları kötüye kullanarak avukatlara ait yetkileri kullananlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.” aykırılığın müeyyidesi belirtilmiştir.

Mahkemeler, icra ve iflas daireleri, barolar, bu madde kapsamına giren olayı öğrenince Cumhuriyet Savcılığına bildirmek zorundadırlar. Yapılacak kovuşturma sonucu Cumhuriyet Savcısı tarafından baroya bildirilir.” Hükmünü amirdir.

Görüldüğü üzere, yasa koyucu tekel hakkına sahip avukatlık yetkilerinin başkaları tarafından kullanılmasına hiç hoş bakmamaktadır. Ki doğrusu da budur. Aykırılık var ve biliniyorsa ihbar yükümlülüğü vardır. Ne yazık ki, tüm zorlamalara karşın uygulanmamaktadır da. Adliye duvarlarına bitişik arzuhalci bürolarının dilekçe yazdıkları gibi, takip de ettikleri bilinen bir gerçektir. Öncelikle yargıç, savcı ve icra müdürlerinin duyarlı olmaları zorunludur. Bir kısım Barolarımızda etkin mücadele vermektedir. Ancak yeterli değildir. Bire bir avukatların duyarlı olmaları ve tespitinde derhal orada bulunanlarca tutanak tutmalı ve Baro yetkililerini bilgilendirmeleri daha da önemlidir.

Uygulamada sık sorulan yirmi yılı doldurmuş ve iş terki vermiş avukatların seçimlere katılmaları, Baro organlarında görev almaları mümkün mü sorusuna yanıtım, olmaz. Yasa çok açık, sadece unvan kullanır diyor.

Ayrıca, bürosunu kapatarak vergi dairesine de terk veren avukatların önceki davalarına ücret makbuzu da kesmiş olsalar giremeyeceğini hatırlatmakta fayda görürüm. Bürosunu kapatan avukat, avukatlıkla ilgili hak ve yetkileri unvan dışında kullanamayacağından, davalarını da takip edemez. Avukatlık Yasası'nın 63. maddesinin doğal sonucudur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.02.2003 gün ve 2002/225 esas, 2003/22 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli, Baro Yönetim Kurulu'nun naklin yapılmasına ilişkin kararından önce, 19.10.2001 tarihli dilekçe ile bir şahsın vekili sıfatıyla ve “avukat” unvanını kullanarak dava açmıştır.

Davanın açıldığı tarihte adı geçen baro levhasına kayıtlı olmadığı ve “avukat” unvanını kullanma hakkında da sahip bulunmadığı tartışmasızdır.

Avukatlık Yasası'nın 63. maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre baro levhasında yazılı bulunmayanlar avukatlara ait yetkileri kullanamazlar ve avukatlık unvanını taşıyamazlar. Bu hükme aykırı eylemde bulunanlar hakkında uygulanacak cezalar maddenin ikinci fıkrasında gösterilmiştir. Bu durumda, kovuşturma sonucu eylemin yasanın 63 . addesine aykırı olduğu açıktır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.08.2013 gün ve 2013/176 esas, 2013/615 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından ... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 24.01.2011 tarih ve 2010/73 Soruşturma 2011/8 İddianame no.lu iddianame ile ... Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2011/22 Esasında 1136 Sayılı Avukatlık Yasasının 63. maddesine aykırılık iddiası ile açılan kamu davasında;

Mahkeme'nin 27.04.2012 gün ve 2012/114 Karar sayılı kararı ile “Sanık hakkında her ne kadar 1136 Sayılı Avukatlık Yasasının 63/3 maddesine muhalefet suçundan kamu davası açılmış ise de sanığın eyleminin anılan aynı kanunun 63/1 maddesinin atfı nedeniyle 63/2 maddesindeki suçu oluşturduğu anlaşıldığından sanığın sübut bulan eylem nedeniyle 1136 Sayılı Avukatlık Kanununun 63/1 maddesi delaletiyle 63/22 maddesi uyarınca taktiren 1.500.00 TL İdari para cezası ile cezalandırılmasına karar verildiği ve kararın ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 27.09.2012 tarih ve 2012/539 D.İş sayılı kararı ile reddedilerek 27.09.2012 tarihinde kesinleştiği,

... İdare Mahkemesi'nin Baro'nun bu işlemine 16.02.2011 gün ve 2010/1124 Karar sayılı kararında eylem tarihinde Şikâyetlinin ... Barosu levhasına kayıtlı olmadığına kaydın 05.11.2010 tarihi itibarıyla silindiğinin ve yeniden kabul talebinin reddedildiğinin bildirildiği görülmektedir.

Şikâyetlinin 15.11.2010 tarihi itibarıyla ... Barosu levhasına kayıtlı olmadığına kayden sabit olması ve kesinleşen ... Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2011/22 Esas sayılı kararı da göz önünde bulundurulduğunda Baro Disiplin Kurulunca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli olmakla itirazın reddi ile kararın onanması gerekmiştir.”⁹³

XXXIII- BARO YÖNETİM KURULUNA KARŞI ÖZEL GÖREVLER

Avukatlık Yasasının 64. maddesi, “Denetleme ve şikâyetle ilgili meselelerde avukat, bu kanunda gösterilen meslek sırrını saklama yükümlülüğüne aykırı düşmedikçe, baro başkanına veya yönetim kuruluna yahut bunlar tarafından

⁹³ Bkz. s. 478 'deki 2005/256 E. 2005/346 K. sayılı karar

görevlendirilen üyelerden birine bilgi vermek ve istek üzerine dosyaları göndermek, dinlenmek üzere çağırıldığı hallerde baro başkanı, yönetim kurulu veya bu kurul üyelerinden birinin davetine uymak zorundadır.

Birinci fıkrada yazılı zorunluğa uymayan avukat hakkında, baro yönetim kurulu, onbin liradan yüzbin liraya kadar para cezası verebilir. Bu ceza her davet ve isteğe uymama halinde yeniden verilebilir. Ancak, gönderilen yazıda, davet ve isteğe uymama halinde para cezası verileceğinin belirtilmiş olması şarttır.

Bu para cezasına karşı, tebliğinden itibaren onbeş gün içinde, baro disiplin kuruluna itiraz olunabilir. Baro disiplin Kurulu'nun kararı kesindir.

Yukarıki fıkralar gereğince hükmedilen para cezaları, bu kanunun disiplin cezalarına ilişkin hükümlerine göre tahsil edilir ve baroya irat yazılır”, hükmü amirdir.

Madde metninden görüldüğü üzere “denetleme ve şikayet”le ilgili dar kapsamlı “meslek sırrını saklama yükümlülüğüne aykırı düşmemek” koşulu ile avukat, Baro başkan veya Baro yönetim kuruluna veya görevlendirilen üyeye istediği belge ve bilgileri vermekle yükümlüdür. Baro yönetimlerinin yaptıkları soruşturmanın etkin, maddi gerçeğe uygun, kamuda tartışma yaratmayan tarz ve yöntemle ve bir hukuk kurumuna yakışır şekilde yapılması zarureti karşısında maddenin önemli olduğu açıktır.

Bu nedenledir ki gönderilen yazıda davet isteğe uymama halinde para cezası verileceğinin belirtilmiş olması şarttır. Bu uyarı yoksa para cezası verilemez. Bu ceza “idari para cezası” niteliğinde olduğundan disiplin cezası olarak kabul ve tekerrire esas olmaz

İdari para cezasının AİHS'nin 6/2. maddesine, yani masuniyet karinesi gereği “Susma Hakkı”na aykırı olduğu tartışılmakta ise de;

AİHM'nin 08.10.2003 tarihli *Steur/Hollanda* kararındaki “...Mahkeme, avukatların halk ile mahkemeler arasındaki aracılar olarak sahip oldukları özel statünün, adalet dağıtımında kendilerini merkezi bir konuma yerleştirdiğini hatırlatır. Böyle bir konum, Baro üyelerinin davranışlarına getirilen olağan sınırlamalara anlam vermektedir...”, gerekçe ve maddenin yukarıda bildirilen amacı birlikte yorumlandığında AİHS'ne aykırı olmadığı tartışmasızdır.

Kaldı ki, “Susma Hakkı” da her hak da olduğu gibi kullanılmalıdır. Suskun ve kayıtsız kalma susma hakkı olarak yorumlanamaz. Avukat susma hakkını kullanıyorsa kurumuna bildirmelidir.⁹⁴

⁹⁴ Bkz. s. 477'deki acıkama ve kararlara bakınız. Bkz. s. 147'deki 2007/62 E., 2007/95 K. sayılı karar

Avukatlığın sonuçta profesyonel bir meslek olduğu, avukatın gerçekten “sasma hakkını” kullanıyorsa kendi kişiliği ve eylemine saygısı gereği onurunu borçlu olduğu Barosu’na yazılı olarak bildirmek zorunda olduğu gerçeği asla unutulmalıdır.

XXXIV- LEVHAYA YAZILMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Avukatlık Yasasının 66. maddesi, “**Her avukat, bölgesi içinde sürekli olarak avukatlık edeceği yerin baro levhasına yazılmakla, yükümlüdür.**

Bir baro levhasına yazılmış olan avukat, sürekli olmamak şartıyla, memleketin her yerinde avukatlık yapmaya yetkilidir.” hükmünü amirdir.

Maddede avukatın sürekli avukatlık ettiği yer barosuna yazılı olmasını yükümlülük olarak belirtilmiştir. Avukatlık Yasası’nın 67. maddesi ve 72/c. maddesinde de aykırılığın müeyyidesi bildirilmiştir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.10.2005 gün ve 2005/256 esas, 2005/346 karar sayılı kararı:**

“..Avukatlık Yasası’nın 43/1. maddesi, “Her avukat, levhaya yazıldığı tarihten itibaren üç ay içinde baro bölgesinde bir büro kurmak zorundadır”. 43/son fıkrasında da, “Bürosunu veya konutunu değiştiren avukat yenilerini bir hafta içinde baroya bildirmek zorundadır” amir hükümleri yer almaktadır.

Tebliğat Yasası’nın 11. maddesi uyarınca, adli tebligatın vekil sıfatı ile avukata bürosunda yapılması zorunlu olduğu gibi, Avukatlık Yasası’nın 58. maddesinde, “avukat yazıhaneleri ve konutları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet Savcısı denetiminde ve baro temsilcisinin katılımı ile aranabilir” hükümleri yer almaktadır. Görüldüğü üzere avukatın büro adresi doğrudan kamu düzeni ile ilgilidir.

Avukatlığın bir kamu hizmeti olduğu, avukatın mesleki çalışmasında kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde yürütmek zorunda olması karşısında, baroya bildirimde bulunduğu büro ve konut adreslerinde bulunması, varsa değişikliği bildirmesi, mesleğin itibarı ile de doğrudan ilintilidir.

Bu mecburiyet, her şeyden önce avukatın sabit bir büroya sahip olması lüzumundan ileri gelmektedir. Adresi meçhul avukat düşünülemez

Bu sebeplerle Baroyu yanıltma ve kovuşturmayı uzatma kastı olmasa dahi;

Avukatın büro ve konut adreslerindeki değişikliği bildirmemesi, Avukatlık Yasası 1, 34, 43, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 3 ve 4. maddelerine aykırı olmakla başlı başına disiplin suçu olup, Baro Disiplin Kurulu’nca eylemin disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin değerlendirme yerinde ise de;

Şikayetli avukat tarafından Ekim 1997 tarihi itibarıyla 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 4667 sayılı kanun ile değişiklikten önceki 72/d maddesi uyarınca (Baro yıllık keseneğini, tebligata rağmen ödememe) levhadan kaydının silindiği ve 73. maddedeki prosedür ile yenilenmediği savunulduğundan,

Avukatlık Yasası'nın 63. maddesinde, "Baro levhasına yazılı bulunmayanlar ve işten yasaklanmış olan avukatlar, şahıslarına ait olmayan dava evrakı düzenleyemez, icra işlemlerini takip edemez ve avukatlara ait diğer yetkileri kullanamazlar. Baro levhasında yazılı bulunmayanlar avukatlık unvanını da taşıyamazlar. ... Birinci fıkraya hükmüne aykırı eylemde bulunanlar yüzbin liradan bir milyon liraya kadar ağır para cezasına ve altı aydan bir yıla kadar hapis cezasına mahkum edilir "denilmekte olup, levhaya kayıtlı olmayanların avukatlık yapamayacakları öngörülmüş, aksi halde cezai müeyyidesi de belirtilmiştir.

O halde baro levhasına yazılı bulunmayan şikayetlinin büro ve konut adresi bildirme yükümlülüğü vardır denilemez."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.07.2006 gün ve 2006/214 Esas, 2006/290 karar sayılı kararı:**

"... İncelenen dosya kapsamında; şikayetçi Av. ... tarafından eşi ... aleyhine açılmış bulunan ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2005/134 sayılı davasına şikayetli avukatın davalı vekili olarak katıldığı ve durumu barosuna bildirmediği, ... Barosu'nda kayıtlı Av. ... yanında sigortalı avukat olarak çalışmasına rağmen kayıtlı bulunduğu baro bölgesinde bürosunun bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Avukatlık Yasası'nın 43. maddesi, "Her avukat levhaya yazıldığı tarihten itibaren üç ay içinde baro bölgesinde bir büro kurmak zorundadır."

Avukatlık Yasası'nın 67. maddesi, "Bir avukat, levhasında yazılı bulunduğu baro bölgesi dışında sürekli olarak avukatlık eder veya disiplin cezasını gerektiren bir eylemde bulunursa, o yer barosu yönetim kurulu tarafından bu konuda düzenlenecek tutanak, gereken işlem yapılmak üzere, avukatın levhasında yazılı olduğu baroya bildirilir."

Avukatlık Yasası 12/c "bir avukat yazıhanesinde ücret karşılığında avukatlık yapmak" hükümlerini amirdir.

Görüldüğü üzere, bir avukat yanında ücret karşılığı sigortalı avukat olarak çalışmak yasaldır. Bu konumdaki avukatların en az ücretleri de, Avukatlık Asgari Ücret tarifesinde düzenlenmiştir.

Ücret karşılığı sigortalı avukat olarak çalışmak da, çalışma süreklilik unsuru taşıdığından, sigortalı avukatın o yer barosuna kaydı zorunludur. Aksini düşünmek Avukatlık Yasası'nın 43. maddesini fiilen ortadan kaldırır ve Avukatlık Yasası'nın 67. maddesindeki yasağı uygulanmaz hale getirir."⁹⁵

⁹⁵ Bkz. s. 399'deki 2007/447 E. 2008/24 K. sayılı karar

XXXV. AVUKATLIĞIN SÜREKLİ OLARAK BAŞKA BÖLGEDE YAPILMASI

Avukatlık Yasasının 67. maddesi, “Bir avukat, levhasında yazılı bulunduğu baro bölgesi dışında sürekli avukatlık eder veya disiplin cezasını gerektiren bir eylemde bulunursa, o yer barosu yönetim kurulu tarafından bu konuda düzenlenecek tutanak, gereken işlemin yapılmak üzere, avukatın levhasında yazılı olduğu baroya gönderilir.” hükmünü amirdir.

Baro yönetimlerini en fazla uğraştıran konuların başında gelir. Özellikle nakil engeli olan avukatların bu yöntemi seçtikleri görülmektedir. Barolar disiplin hükümlerine göre soruşturma açmakta ise de; Avukatlık Yasası 72/c Maddesi, “Uyarıya rağmen kayıtlı olduğu baro dışında sürekli olarak avukatlık yapan avukatın çalışmasını sürdürdüğü baroya kayıt yaptırmaması” hükmü gereği, levhadan silme yöntemini uygulamadıklarından, yasak sıklıkla delinmektedir. Oysa yapılacak işlem çok basittir. Yerel Baro, Barosuna tutanakla durumu bildirecek. Barosu usulüne uygun olarak uyarıda bulunacak. Uyarı yazısını tutanağı tutan Baroya gönderecek, yerel Baro yeniden tutanak gönderecek ve levhadan silecektir. Biraz uzun vadeli ama hiç olmazsa sonuç alınır. Sorunu yönetim olarak ciddiye alır, Barolar olarak dayanışma içinde olur, savsamazsanız en fazla altı ay içinde sonuç alırsınız.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 30.09.2005 gün ve 2005/226 esas, 2005/312 karar sayılı kararı:

“... Dosyada bulunan 05.04.2000 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde yayınlanan ana sözleşmede, şikayetli avukatın “... Ortak danışmanlık Ticaret Ltd. Şti.’nin ortağı olduğu şirketin merkezinin ... ” olduğu, 15.11.2000 tarihli ortaklar kurulu kararında şikayetli avukatın hukuk müşaviri olarak görevlendirildiği, dosya içinde bulunan 12.07.2001 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nin 5337 sayılı nüshasında da, şikayetli avukatın “... Danışmanlık Limited Şirketi’nin ortağı olduğu, çeşitli avukatlarla hizmet sözleşmesi yapılarak, avukatlık hizmeti verildiği, SSK Sigorta İşleri Genel Müdürlüğü tarafından tanzim edilmiş tahakkuk fişleri ve tahsilat makbuzlarının şikayetli avukat adına tanzim edilmiş olduğu tespit edilmiştir.

Av. ... tarafından ... Barosu Başkanlığı’na verilmiş 10.04.2003 tarihli dilekçede, “... Hukuk bürosunun sahibinin şikayetli Av. ... olduğu, bir buçuk yıl önce ortak avukat aradığına dair gazeteye ilan vermesi üzerine, şikayetli avukat ile tanıştığını, yazıhanesinin ... Adliyesi’nin tam karşısında iyi tefriş edilmiş olduğunu, yedi sekiz adet davayı üstlendiğini, bir kısım davaların neticelenmiş olup, bir kısmının da halen devam ettiğini” bildirmiştir.

Av. ... tarafından, şikâyetlinin yetkili kılındığına dair yetki belgesinde yazılı adresin şikâyetli avukatın ortağı bulunduğu şirketin adresi olduğu anlaşılmıştır.

Dosya içinde bulunan tüm bilgi ve belgelerden, şikâyetli avukatın 2000 yılından itibaren kurduğu şirketler aracılığı ile ...'da avukatlık mesleğini yürüttüğü anlaşılmaktadır.

Bu durumda şikâyetli avukatın Avukatlık Yasası'nın 66 ve 67. Maddelerine aykırı olarak levhasında kayıtlı bulunduğu Baro bölgesinde faaliyetinin olmadığı, ortağı olduğu şirketi aracı kılarak ...'da avukatlık hizmetini dolaylı biçimde ve sürekli olarak yürüttüğünden ibaret eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.10.2013 gün ve 2013/436 esas, 2013/834 karar sayılı kararı;

"... İncelenen dosya kapsamında Şikâyetli avukatın ... Adliyesi karşısında bulunan iki katlı evin giriş katında bakım ve onarım yaptırarak büro açtığı, cama tabela taktığı ve bir kısım müvekkillerini bu adreste kabul ettiği, tutanak ve tanık beyanlarından anlaşılmaktadır.

Avukatlık Yasası'nın 43/2 maddesi "avukatın birden fazla bürosu olamaz."

Avukatlık Yasası'nın 66. maddesi, "Her avukat, bölgesi içinde sürekli avukatlık edeceği yerin Baro Levhasına yazılmakla yükümlüdür. Bir Baro Levhasına yazılmış olan avukat, sürekli olmamak şartıyla memleketin her yerinde avukatlık yapmaya yetkilidir."

Avukatlık Yasası M. 67, "Bir avukat, levhasında yazılı bulunduğu baro bölgesi dışında sürekli avukatlık eder veya disiplin cezasını gerektiren bir eylemde bulunursa, o yer barosu yönetim kurulu tarafından bu konuda düzenlenecek tutanak, gereken işlemin yapılmak üzere, avukatın levhasında yazılı olduğu baroya gönderilir." hükümlerini amirdir.

Şikâyetli avukatın tutulan tutanağın yasaya aykırı olduğuna ilişkin itirazının yasal dayanağı yoktur. Avukatlık Yasası Yönetmeliği 47/3 "Temsilci Avukatlık Kanunu ve baro yönetim kurulunun kararları doğrultusunda ve onların gözetiminde görev yapar" hükmünü amirdir. Görüldüğü üzere Baro temsilcisi öncelikle Avukatlık Yasasının verdiği görevleri yapmak zorundadır. Bir avukatın birden fazla bürosunun olamayacağı Avukatlık Yasası 43/2. maddenin amir hükmü olup, Avukatlık Yasası 67. madde de Baroları bu hususta görevlendirmiş bulunmaktadır.

Şikâyetli avukatın yasanın anılan hükümlerine aykırı davrandığı ve itirazının samimi olmadığı anlaşıldığından, disiplin suçu oluşturan eylemi nedeniyle Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ise

de eylemin Avukatlık Yasası 6. Kısımındaki 34, 43/2, 66, 667. maddelere aykırı olmakla ... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın itirazının kabulü ile kınama cezasına çevrilmek suretiyle kararın düzeltilerek onanması gerekmiştir.⁹⁶

XXXVI- AVUKATLIK SÖZLEŞMESİNİN KAPSAMI, AVUKATLIK ÜCRETİ VE HAPİS HAKKININ KULLANANIMI İLE İLGİLİ KARAR ÖRNEKLERİ

Avukatlık Yasası'nın Onbirinci Kısım 163, 164, 165, 166. maddelerinde düzenlenmiştir. Karar örneklerinden de görüleceği üzere maddelerin uygulanması iç içedir. Bu nedenle tek başlık altında incelenmesine fayda vardır.

A. Ücret sözleşmesi ile ilgili örnek kararlar;

1. Vekalet sözleşmesinin geçerliliği hiçbir şekilde bağlı değilse de, ispatı HMUK'nın 288 vd. maddeleri hükümlerine ve yasadaki ispata ilişkin kurallara tabidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.06.2004 gün ve 2004/137 esas, 2004/222 karar sayılı kararı:**

“... Taraflar arasında vekalet ücretine ilişkin yapılmış yazılı bir sözleşme yoktur.

Şikayetçiler ve bir kısım kooperatif üyeleri tarafından, şikayetli avukata 2.000.000,00 TL ödeneceği, bu bedele mahsuben 900.000,00 TL ödenmiş olduğu taraflar arasında tartışmasızdır.

Şikayetli avukatın, şikayetçiler ve bir kısım kooperatif üyeleri adına dava açmak ve davayı her aşamasında vekaleten takip görevini üstlendiği, kendisine verilen vekaletnameyi kabul etmesi ile sabit bulunmaktadır.

Tarafların beyanları ve dosya içindeki belge ve bilgiler de vekalet ilişkisinin kurulduğunu ve şikayetli avukatın kararlaştırılan vekalet ücretine mahsuben 900.000,00 TL almak suretiyle davanın takibini üstlendiğini açıkça göstermektedir. Vekaleti kabul ederek görev üstlenen şikayetli avukat, davayı açarak, yasal prosedürü içinde yürütmekle yükümlüdür.

Vekalet sözleşmesinin geçerliliği hiçbir şekilde bağlı değilse de ispatı HUMK'nın 288 ve devamı maddeleri hükümlerine ve yasada ki ispata ilişkin kurallara bağlıdır. Şikayetli avukat ise vekalet ücretinin peşin ödeneceği konusunda yazılı bir ücret sözleşmesi ibraz edememiştir. Avukatlık Yasası'nda, vekalet ücretinin ödeme zamanı konusunda ayrı bir hüküm konulmuş olmadığından ve ücretin peşin ödeneceğine ilişkin bir teamül de mevcut bulunmadığından, dava açmak için bakiye vekalet ücretinin ödenmesini şart koşması, disiplin suçu oluşturmaktadır.”

⁹⁶ Bkz. s. 398'deki 2001/200 E., 2002/34 K. sayılı karar, Bkz s.151'deki 2005/416E.2006/57 K. sayılı karar

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 04.10.2013 gün ve 2013/403 esas, 2013/781 karar sayılı kararı;

"... İncelenen dosya kapsamından; ... Anonim Sigorta şirketinden 13491614 no.lu "Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk" poliçe teminat 200.000.00 TL'nin 22.08.2011 tarihinde tahsil edildiği,

Tarihsiz metninde "06.07.2011 tarihinde saat 23.30 sıralarında ... : karayolunda ... plakalı oto ile meydana gelen trafik tek taraflı ölümlü ve yaralamalı trafik kazasının da otomobilde yolcu olarak bulunan müvekkillerin murisi H. G.'in ölümü sebebi ile sigorta şirketinden sigorta limiti dahilinde alınan paradan avukat beyle anlaşmalarımız doğrultusunda 130.000.00 TL (yüzotuzbinlira) teslim aldım. Başka hak ve alacağım kalmamıştır. İbra ederim. İmza G. G." yazılı belge ile ibraname alındığı,

...Şikâyetli avukat tarafından dosyaya sunulan tarihsiz ibraname belgesinin hukuken muteber olmadığı "sigorta şirketinden sigorta limiti dahilinde alınan paradan avukat beyle anlaşmalarımız doğrultusunda" sözleri ile tartışmasıdır. Ne alındığı bildirilmeyen bir ibranameye itibar edilemez.

Şikâyetli avukattan ... 3 Noterliği'nin 19 12. 2011 gün ve 89939 yevmiye No. lu ihtarnamesi ile Anonim Sigorta şirketinden tahsil edilen para ile ilgili olarak Şikâyetli avukattan yasaya aykırı olarak verilen paranın iadesinin istendiği, ... 3. Noterliği'nin 06.01.2012 gün ve 00267 Yevmiye No.lu azilnamesi ile azledildiği gerçeği karşısında 17.01.2012 tarihli makbuzlara ve bu makbuzların Şikâyetçi tarafından kabul edildiğine ilişkin savunmaya da itibar edilemez.

Tararlar arasında yazılı bir ücret sözleşmesi düzenlenmemiştir.

Avukatlık Yasası madde 163 "Avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenir. Avukatlık sözleşmesinin belli bir hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsamı gerekir. Yazılı olmayan anlaşmalar, genel hükümlere göre ispatlanır. Yasa'ya aykırı olmayan şarta bağlı sözleşmeler geçerlidir."

Avukatlık Yasası madde 164/4 "Avukatlık ücretinin kararlaştırılmamış olduğu veya taraflar arasında yazılı ücret sözleşmesinin bulunmadığı yahut ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı veya tartışmalı olduğu veya ücret sözleşmesinin ücrete ilişkin hükmünün geçersiz sayıldığı hallerde; değeri para ile ölçülebilen dava ve işlerde asgari ücret tarifelerinin altında olmamak koşuluyla ücret itirazlarını incelemeye yetkili merci tarafından davanın kazanılan bölümü için avukatın emeğine göre ilâmın kesinleştiği tarihteki müddeabihin değerinin yüzde onu ile yüzde yirmisi arasındaki bir miktar avukatlık ücreti olarak belirlenir. Değeri para ile ölçülemeyen dava ve işlerde ise avukatlık asgari ücret tarifesi uygulanır." hükümlerini amirdir.

Görüldüğü üzere avukatlık ücret sözleşmesi serbest olarak düzenlenebilir olmasına karşın, yazılı ücret sözleşmesinin olmadığı hallerde avukatlık asgari ücret

tarifesi üstündeki ücret sözleşmesinin kanıtlanması HMK'daki genel hükümlere göre mümkün olacaktır.

Dosya kapsamı ve kabule göre yazılı ücret sözleşmesi sunulmadığı, akside kanıtlanmadığından Avukatlık asgari ücret tarifesinde belirlenen miktarlardan çok çok fazla ücret alıkonulması disiplin suçudur.⁹⁷

2. Avukatlık ücret sözleşmesi serbestçe düzenlenir. Yasanın öngördüğü % 25 tavanının aşılması gerekir. İfa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.03.2006 gün ve 2006/9 esas, 2006/80 karar sayılı kararı:**

“...Olayımızın özü, yapılan avukatlık ücret sözleşmesinin ve şikayetçilere ödenen paranın, Avukatlık Yasası'nın m. 163 ve devamı maddelerine uygun olup olmadığıdır.

1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 163. maddesine göre; Avukatlık Sözleşmesi'nin belli bir hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsamaması gerekir. Avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, bu kanunda belirtilen tavan miktarında geçerlidir. İfa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez. Yokluk halleri hariç, avukatlık sözleşmesinin bir hükmünün geçersizliği, bu sözleşmenin tümünü geçersiz kılmaz.

Aynı yasanın 164. maddesine göre; avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan bir meblağı veya değeri ifade eder.

% 25'i aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.

İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz.

Avukatlık Yasası'na göre, avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenebilir. Avukatlık ücreti avukatın hukuki yardımının karşılığıdır. Konusu para olmayan işlerde; dava konusunun değeri veya hükmolunacak şeyin değerinin belli bir yüzdesi konusu para olan işlerde, paranın belli bir yüzdesi, avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir. Bu konuda bir engel yoktur. Sadece kararlaştırılacak vekalet ücretinin üst sınır tespit edilmiştir. Bu sınır da % 25 dir. Bunun üzerinde yapılan avukatlık sözleşmeleri geçersiz olmayıp, avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, tavan miktarında, yani % 25 oranında geçerli olur. Eğer ifa söz konusu ise, sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez.

⁹⁷ Bkz. S. 262'deki 2006/252 E. 2006/324 K. Sayılı karar.

Sözleşmeler, konusu para olmayan işlerde, dava konusu mal ve haklardan bir kısmının avukata ait olacağına ilişkin (Hasılı davaya iştirak) hüküm taşıyamaz. Bu konuda kanun, yasaklayıcı hüküm getirmiş bulunmaktadır.

Olayımızda, söz konusu sözleşmenin ücrete ilişkin hükümlerinin, bu açıklamalar ışığında değerlendirilmesi gerekir.

Hesaplaşma konusunda şikayetçi ve şikayetli arasında ibra yoktur. Aksine şikayetçi paranın eksik ödendiğini ileri sürmektedir. Bu nedenle yasanın 163. maddesindeki, “ifa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez”, hükmünün uygulama yeri yoktur.

Kararlaştırılan avukatlık ücreti, belli bir meblağı, 24.000.000. 000 TL'sini içermektedir. Bu meblağın, kanunun tavan olarak kabul ettiği % 25 oranını geçmemesi gerekir. Şikayetli avukat, hukuk davası ile ilgili olarak, şikayetçi adına tahsil ettiği miktardan 24.000.000.000 TL vekalet ücreti olarak almıştır. Bu miktarın, tahsil edilen tüm paranın dahi % 25'inin üzerinde olduğu açıkça bellidir.

Yapılan sözleşmenin, vekalet ücretine ilişkin kısmı ile bu miktarın şikayetli tarafından alınmasına ilişkin eylem, Avukatlık Yasası'nın 163 ve 164. maddelerine uygun bulunmamaktadır.

Bir avukatın kanunu, bilhassa mesleğin yürütülmesine ilişkin kuralları bilmesi ve göz ardı etmesi düşünülemez ve mazur da görülemez.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.03.2015 gün ve 2014/832 esas, 2015/202 karar sayılı kararı;

İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli avukatla Şikâyetçi arasında 30.03.2010 günlü sözleşme ile 10.000,00 Euro alacağın tahsili için anlaşma yapıldığı, alacağın %15'inin ücret olarak ödeneceği, yargı giderlerini şikâyetçinin karşılayacağını kararlaştırıldığı,

... İcra Müdürlüğü'nün 2010/4777 Esasında 10.000,00 Euro asıl alacak, 4.111,37 Euro faiz olmak üzere cem'an 14.111,37 Euro'luk takip açıldığı, yetki itirazı üzerine dosyanın ... İcra Müdürlüğü'nün 2010/1163 Esasına kaydedildiği ve bu dosyadan Müdürlüğün 20.05.2010 günlü makbuzla 30.412,60 TL tahsil edildiği,

01.06.2010 tarihli ibraname içeriğinden de görüldüğü üzere sözleşme ile kararlaştırılan 10.000,00 Euro'nun tahsil edildiği bildirilerek ibra alındığını, sözleşmede de 10.000,00 Euro dendiği ve avukata güvendiği için imzaladığını, oysa takibin gerçekte 14.111,36 Euro olduğunu sonradan öğrendiğini, takip dosyasına ilişkin gerçek hesap verirse bu yanılığın olmayacağını, tahsil edilen 30.412.60 TL'den eline geçen paranın 16.063,00 TL olduğunu, kesintinin sözleşme hükümlerine uygun ve %15 ücret kesintisi halinde dahi 6.362,00 TL ücret hakkı olmasına karşın 15.000,00 TL'ye yakın bir paranın uhdesinde kaldığını, bunun da hak ve nefasete aykırı olduğunu, kararın kaldırılarak disiplin cezası tayinine karar verilmesini talep ettiği görülmektedir.

...Şikâyetli avukatın ... Asliye 1. Hukuk Mahkemesi'nin 2011/188 ve ... Asliye 1. Hukuk Mahkemesi'nin 746 Esas sayılı dosyalarını elektronik ortamda gönderdiği maillerle istediği ve bu nedenle HMK 199'uncu madde gereği delil olarak kabulü zorunlu olduğundan disiplin cezası tayinine yer olmadığı yönündeki hukuksal değerlendirmenin isabetli olduğu, ancak ... İcra Müdürlüğü'nün 2010/1163 Esas sayılı dosyasından çekilen 30.412,00 TL hususunda ayrıntılı hesap verilmediği, ibraname ve sözleşme kapsamlarının aynı, takibin 14.111.00 Euro olması nedeniyle içeriklerin farklı olduğu ve bu nedenle ifa edilmiş bir sözleşmeden bahsedilemeyeceği açıktır."

3. Avukatlık ücreti dava değerinin % 25'inden fazla olamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 15.11.2002 gün ve 2002/173 esas, 2002/313 karar sayılı kararı:**

"...Dosyaya ibraz edilen 08.12.1998 tarihli Avukatlık Ücret Sözleşmesi'nin 2. maddesinde, "Avukatın sonuçlandıracağı her bir dava için hak edilecek paranın %45 miktarı en son uygulanan yasal faiziyle birlikte ve öncelikle avukata ödenecektir." hükmü yer almaktadır.

Söz konusu sözleşme hükmüne göre kararlaştırılan avukatlık ücreti mahsup edildikten sonra avukatın müvekkillerine ödeme yaptığı; ancak ücret sözleşmesinin Avukatlık Yasası'nın 164/2 maddesine aykırı olarak düzenlendiği saptanmıştır

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.08.2013 gün ve 2013/234 esas, 2013/652 karar sayılı kararı;

"...Şikâyetli avukatın 10.02.2011 ve 10.03.2011 tarihlerinde 14. İcra veznesinden çektiği para 6.582.804 5.623.25=12.205.00 TL olup, şikâyetçiye ödediği 4.000.00 TL'dir. Avukatlık ücreti olarak alıkonulan para 8.205.00 TL'dir.

Disiplin kovuşturmasına konu sorun maktu ücrete dayalı olmayan ve nispi ücret alınması gereken hallerde avukatın maktu ücret sözleşmesi düzenleyip düzenleyemeyeceği ve bunun hak ve nesafet kurallarına uygun olup olmayacağıdır.

1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 163. maddesine göre; Avukatlık Sözleşmesi'nin belli bir hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsamaması gerekir. Avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, bu kanunda belirtilen tavan miktarında geçerlidir. İfa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez. Yokluk halleri hariç, avukatlık sözleşmesinin bir hükmünün geçersizliği, bu sözleşmenin tümünü geçersiz kılmaz.

Aynı Yasanın 164. maddesine göre; avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan bir meblağı veya değeri ifade eder. % 25'i aşmamak üzere, dava

veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.

O halde, Avukatlık Yasası'na göre, avukatlık sözleşmesi serbestçe düzenlenebilir. Avukatlık ücreti avukatın hukuki yardımının karşılığıdır. Konusu para olmayan işlerde; dava konusunun değeri veya hükmolunacak şeyin değerinin belli bir yüzdesi konusu para olan işlerde, paranın belli bir yüzdesi, avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir. Bu konuda bir engel yoktur. Sadece kararlaştırılacak vekâlet ücretinin üst sınır tespit edilmiştir. Bu sınır da % 25'dir. Bunun üzerinde yapılan avukatlık sözleşmeleri geçersiz olmayıp, avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, tavan miktarında, yani % 25 oranında geçerli olur. Eğer ifa söz konusu ise, sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez.

Hukuki yardımın karşılığı nispi vekâlet ücreti esprisinin özünde iş sahibinin aldığı hukuki yardımla elde edilen değer orantılı olarak belirlenen makul bir kısmını avukatın emeği karşılığı ona verilmesidir. Nispi ücretteki iki taraf için de güzel olan durum ödenecek ücretin, elde edilecek değerle orantılı olmasıdır. İş sahibi asla ve asla elde edeceği değer büyük bir kısmını avukata ödemeyi ve böylesi bir sözleşmeyi serbest iradesi ile kabul etmeyi, açacağı davada kazanacağı değer olmayızda olduğu gibi %75'ine yakın bir kısmı avukata vereceğini kabul, avukatlık mesleğinin kamusal yönünü tamamen unutmak olur. Onun içindir ki yasa koyucu nispi ücreti vekâlete tabi davalarda %25 tavan öngörmüş, aksine yapılan sözleşmeleri %25 oranında geçerli olarak kabul etmiştir.”

4. Yazılı ücret sözleşmesi yoksa, avukatlık asgari ücret tarifesi esastır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.10.2001 gün ve 2001/97 esas, 2001/171 karar sayılı kararı:**

“..Şikayetli avukat %10 oranında ücret ödeneceğine ilişkin yazılı sözleşme sunmamış, dosya içindeki ifadelerinde de yazılı sözleşme yapılmadığını kabul etmiştir. Bu durumda Avukatlık Yasası'nın 163/son maddesi hükmüne göre asgari ücret tarifesinin uygulanması esastır.

Şikayetli avukatın tahsil edip şikayetçi müvekkiline ödemediği para, asgari ücret tarifesi nazara alınarak hesaplanacak olan vekil ücretinin çok üstünde bir miktara tekabül etmekte ve şikayet edilenin, hak ettiği ücretin üstünde bir miktarı yedinde tuttuğu anlaşılmaktadır.

Meslek Kuralları'nın 43. maddesine göre müvekkil adına alınan paraların geciktirilmeksizin müvekkile duyurulması ve verilmesi gerektiği halde şikayetlinin tahsil ettiği bir kısım miktarın müvekkiline ödemediği anlaşılmıştır.”

5. Avukatlık asgari ücret tarifesinin altında vekalet ücreti kararlaştırılmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.01.2006 gün ve 2005/379 esas, 2006/12 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat şikayetçinin tazminat, boşanma ve nafaka gibi 13 davasını ücret almaksızın 1992 yılından beri takip ettiğini, dava ve icra giderlerini kendisinin karşıladığını, ... 1. İcra Müdürlüğü'nün 1999/2611 ve 1999/2612 esas sayılı dosyalarından tahsil ettiği nafaka alacaklarından bir kısmını ücreti vekalet alacağına mahsuben kesmek zorunda kaldığını, hapis hakkını kullandığından herhangi bir kusuru bulunmadığını savunmuştur.

...Avukatlık Yasası M. 164/4, “... Avukatlık asgari ücret tarifesi altında vekalet ücreti kararlaştırılmaz. Ücretsiz dava alınması halinde durum bora yönetim kuruluna bildirilir...” hükmünü amirdir.

Ücretsiz dava alınması ve yargı giderlerinin üstlenilmesi meslektaşlar arasında rekabete yol açabilecek nitelikte ve meslek etiğine uygun düşmeyen bir davranıştır.

Bu nedenlerle eylem Avukatlık Yasası'nın 34, 164/4, 166/1, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 43. maddesine aykırı olmakla disiplin suçu oluşturduğuna ilişkinkararın onanması gerekmiştir.”

6. Avukatlık asgari ücret tarifesi altında kalan ücret karşılığında iş kabulü, danışma hizmeti de olsa yasaya aykırılıktır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve 2003/110 esas, 2003/22 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin eylem tarihinde yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi altında sözlü danışma ücreti aldığı, dosyadaki bilgi ve bulgulardan, özellikle 17.06.1999 ve 413 No.lu Serbest Meslek Makbuzu içeriğinden anlaşılmıştır.

Avukatlık Yasası'nın eylem tarihinde geçerli olan 163. maddesinin 3. fıkrası hükmüne göre tarifedeki asgari miktar altında kalan avukatlık ücreti karşılığında iş kabulü yasak olup aksine hareket disiplin cezasını gerektirir (Bu yasak, 4667 sayılı kanun yürürlüğe girdikten sonra, Avukatlık Yasası'nın değişik 164. maddesinin 4. fıkrası hükmü ile yinelenmiştir).”

7. Mercince belirlenmeyen avukatlık ücreti, tayin edilmiş gibi istenemez;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.07.2013 gün ve 2012/936 esas, 2013/547 karar sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu sorun avukatın dava veya takip yapmadan karşı taraftan avukatlık ücreti alıp alamayacağına ilişkindir.

1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinin 1. fıkrasında "Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder." hükmünü amirdir.

Yasadaki tanım sadece iş sahibinden alınacak ücretin neyin karşılığı olduğuna işaret etmektedir. Oysa hukuki yardım yapan avukatın alması gereken ücret sadece hukuki yardım yapılan kişiden alınan ücretle sınırlı değildir Avukat vasıtasıyla takip edilen dava veya icra takiplerinde; iş sahibi lehine karşı yandan alınmak üzere, takdir edilen yargılama giderleri arasında, avukatlık ücreti de (iş sahibini hukuki işlem yapmağa mecbur bırakan karşı yanın ödeyeceği ücret) vardır. Bu ücreti talep etme hakkı kural olarak iş sahibine ait olmasına rağmen, iş sahibi ile avukatı arasındaki iç ilişkide bu ücret (Avukatlık Yasası 164/5) avukata aittir. Bu nedenle avukatlık ücretini; Hukuki yardım karşılığı iş sahibinden alınan ücret ile karşı yandan alınan vekâlet ücretinin toplamıdır şeklinde tanımlamak gerekir.

Avukatlık ücretinin doğumu tek bir hukuki yardımın iki ayrı ücreti olduğu üstte açıklandı. Bu nedenle her iki ücretin doğumunu ayrı-ayrı ele almak gerekir.

A) İş sahibinden alınan vekâlet ücreti; Yapılan hukuki yardımın karşılığı olan bu ücret kural olarak iş sahibi ile vekili olan avukatın müşterek iradeleri ile belirlenmesi neticesi doğar. Ücretin borçlusu hukuki yardım alan iş sahibi (vekil eden) dir. Taraflar (iş sahibi ve avukat) bu ücreti belirlememiş ise "ücretsiz hukuki yardım yapma yasağı" kuralı talep halinde gereği resen belirlenir.

B) Karşı yandan alınan vekâlet ücreti; Uygulamada "yasal vekâlet ücreti" olarak da tanımlanan bu ücretin borçlusu uyuşmazlığın karşı yanıdır. Yani vekil edenin niza içinde olduğu taraf. Bu ücrete yasal vekâlet ücreti denilme nedeni bir mercii tarafından hüküm altına alınıyor olmasındandır. Yani bu ücretin mesnedi bir mercii kararıdır. Vekil ile temsil edilen uyuşmazlıklarda yargılama giderleri kapsamında birde, uyuşmazlığın sonunda haksız çıkan taraf (haksız çıktığı oranda) karşı tarafa vekâlet ücreti ödemeye re'sen mahkûm edilir. Vekâlet ücretine mercii (mahkeme veya icra daireleri) hükmeder. Genel kural olarak yargılama giderleri kapsamında belirlenen ücret olduğundan bu vekâlet ücreti avukat olan vekilin değil, asilin alacağıdır. Vekil-müvekkil (iş sahibi-avukat) ilişkisinde ise Avukatlık Kanunu 164/son hükmüne göre taraflarca aksi kararlaştırılmamış ise bu ücret avukata aittir. Karşı yan (yasal vekâlet) vekâlet ücretinin mesnedi mercii kararı olduğundan sehven takdir edilmemesi halinde hak edilse bile istenemez. Ceza yargılamasında en çok görülen örneği beraat halinde, vekille temsil edilen sanık lehine ve kamu aleyhine ücret takdiri gerektiği halde, buna dair hüküm kurulmamış ve süresinde karar temyiz edilmemiş ise bu ücret alınmamaktadır.

Yani ücret mercii tarafından tayin edilmemiş ise temyiz, itiraz, şikâyet (İcra Müd. işlemi ise) ya da başka şekilde hukuki bir yol takip edilerek elde edilebilir. Sonuç olarak belirtilmesi gereken bir mercii tarafından tahakkuk ettirilmeyen

(hukuka aykırı olarak bile olsa) hallerde istenemeyen bu ücret hukuki yardımın haricen ifası vs. gibi hallerde asla istenemez.

Bu nedenlerle eylem disiplin suçu olduğundan Baro Disiplin Kurulunca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli olmakla kararın onanması gerekmiştir.”

8. Avukatlık ücreti karşılığı bono alınamaz, alınan bono ciro edilerek kullanılamaz;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 28.06.2013 gün ve 2012/830 esas, 2013/445 karar sayılı kararı;

“... Barosu Disiplin Kurulu “Şikâyetli avukatın, müvekkilinden vekâlet ücretine karşılık senet alması eylemi, mesleğin iş sahibine karşı da bağımsız yürütülmesi gerektiğini ilişkin bağımsızlık kuralını ihlal ettiği gibi, avukatı iş sahibi ile hasım durumuna düşürmüş ve mesleğin ticari bir meta olan senet alınarak kamu hizmeti niteliğini zedelemiştir. Avukatlığın amacının hukuki münasebetlerin düzenlenmesini ve her türlü hukuki mesele ve anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesidir. Eylem bu haliyle mesleğe olan güven ve itibarın da zedelenmesine yol açmıştır. Bu nedenle avukatın yargılandığı resmi belgede sahtecilik suçunu işlemediği kesinleşmiş mahkeme kararı ile sabit olmasına rağmen, ticari hayatın bir aracı olan kambiyo senedi olan bonoyu almak eyleminin değerlendirilmesi gerekli olmuş ve eylemin mesleğin itibarına zarar verdiği sonuç ve kanaatine varılmakla şikâyetli avukat hakkında ceza tayini yoluna gidilmesi gerekmiştir.” denilerek disiplin cezası tayin edilmiş, Şikâyetli ücret sözleşmesi yerine geçmek üzere bono almanın disiplin suçu olmayacağını savunmuştur.

Disiplin kovuşturmasına konu sorun avukatın ücreti vekâlet karşılığı bono alıp alamayacağı sorunudur.

Ücret sözleşmesinin nasıl düzenleneceği 1136 sayılı Avukatlık Kanunu 163. maddede düzenlenmiştir. Buna göre “Avukatlık Sözleşmesi’nin belli bir hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsamı gerekir. Avukatlık ücret tavanını aşan sözleşmeler, bu kanunda belirtilen tavan miktarında geçerlidir. İfa edilmiş sözleşmenin geçersizliği ileri sürülemez. Yokluk halleri hariç, avukatlık sözleşmesinin bir hükmünün geçersizliği, bu sözleşmenin tümünü geçersiz kılmaz.” Hükmüne uygun olarak sözleşme düzenlenmelidir.

Uyuşmazlık konusu olayda peşin ödeme aracı olan çek de söz konusu olmayıp, vadeli olarak da düzenlenmesi mümkün olan bono ticari bir ödeme şekli olup, peşin ödeme değildir.

Bu niteliği ile somut olayımızda da görüldüğü üzere tanzim ve ciro nedeniyle üçüncü kişilerde doğrudan etkilenmiş ve haklarında ceza davaları açılmıştır.

Bu nedenlerle avukatın sözleşme yerine kaim olmak üzere bono alması ve ücret alacağını bu yolla tahsile çalışması kabul edilemez.”

9. Hukuki yardım yerine getirilmemişse ücret istenemez;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.08.2014 gün ve 2014/284 esas, 2014/526 karar sayılı kararı;

“...Taraflar arasında yazılı herhangi bir sözleşme bulunmadığı,

Şikâyetli avukat tarafından açılacak davada alacağı hukuki yardım dışında, ayrıca danışmanlık hukuki yardımı alacağı ve bunun ücretinin 20.000,00 TL. olduğu ve 10.000,00 TL'nin bu hizmet karşılığı alındığı savunulmakta ise de; Danışmanlık hukuki yardımına ilişkin iddia sahibi şikâyetli avukat olup, şikâyetçi kabul etmemektedir.

Danışmanlık hukuki yardımına ilişkin anlaşma olduğunu iddia eden Şikâyetlinin 6100 Sayılı HMK 190/1 maddesinin “İspat yükü, kanunda özel bir düzenleme bulunmadıkça, iddia edilen vakıya bağlanan hukuki sonuçtan kendi lehine hak çıkaran tarafa aittir.” hükmü gereği bu iddiasını ispat etmesi gerekir.

Şikâyetli bu konuda delil sunmamış dinlenen tanığı da bu konuda herhangi bir beyanda bulunmamıştır. Danışmanlık hizmeti kapsamında İstanbul'a bir veya birden çok kez gidildiğini iddia etmesine rağmen belge sunmamıştır. Şikâyetli, şikâyetçiye başka konularda danışmanlık yaptığını iddia etmediğine göre; eğer yapıldı ise dahi arsa değeri vs. araştırma, ihtilafsız olan açılacak dava için ön araştırma olup, dava hazırlığı kapsamında kalan bu tür hizmet için danışmanlık hizmeti iddiası da dikkat çekicidir. Tüm bunlar karşısında Şikâyetli avukatın savunmasına itibar olanağı yoktur.

Üstlenilen hukuki yardım (arsa bedelinin fazlasını tahsil etme) ifa edilmediği halde ibra ile belgeler iade edilerek, edilmeyeceği de kabul edildiği halde ifa edilmeyen hukuki yardım için peşin alınan ücreti iade etmemektir. 15.08.2011 vekâletname tarihi (Şikâyetli vekâletin kendisine 10-15 gün sonra verildiğini söylemektedir) bu halde 2011 Eylül ayı başlarında dava açabilecek iken, şikâyetçi ikinci ödemeyi de 20.09.2011 tarihinde yaptığı halde 02.11.2011 tarihine kadar dava açılmamıştır. Bu durumda alınan paranın derhal iadesi gerekir.”

10. Avukatlık ücret sözleşmesinde cezai şart olamaz;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.05.2014 gün ve 2014/165 esas, 2014/332 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukat sözleşmenin ücretle ilgili 2. maddede yaptıkları anlaşmanın cezai şart olduğunu ve bunun Avukatlık Yasasına aykırı olmadığını savunmakta ise de; Davacı yan, her ne sebeple olursa olsun davadan vazgeçerse, davalı yanla

anlaşırsa ya da avukatı azlederse, yine vekillikten haklı nedenle çekilinecek olursa her bir dava ve icra için ayrı ayrı işçilik alacağı vekâlet ücretini hiçbir ihtar ve ihbara gerek kalmaksızın ödeyecektir. Belirli sürelerde yapılması gereken ödemelerden, herhangi birisi yapılmadığı takdirde ücretin tamamı muaccel olacaktır. Gecikmiş ödemeler avans faizi yürütülerek ödenecektir.

Sözleşmedeki düzenleme Şikâyetçinin davadan vazgeçmesi, davacının hasım tarafla anlaşması, davacının avukatı azletmesi, avukatın haklı nedenle çekilmesi halleridir. Bu hallerin gerçekleşmesi halinde avukatın vekâlet ücreti Avukatlık Yasası ile (Madde 164 sözleşme olmayan hallerde ücreti, madde 165, iş sahibinin hasımı ile anlaşması halinde avukatın alacağı ücreti, madde 174, avukatın haksız azli halinde alacağı ücreti düzenleyerek) koruma altına alınmıştır. Ayrıca “vazgeçme, anlaşma, azletme” iş sahibinin, “istifa” ise avukatın en doğal hakkıdır. Bu eylemde bulunan yasada öngörülen sonuca da katlanacaktır. Bu nedenle cezai şart olduğu iddia edilen düzenlemenin avukatlık yasasına aykırı olduğu tartışmasızdır.”

11. Salt başarıya dayalı ücret sözleşmesi düzenlenemez;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.11.2013 gün ve 2013/440 esas, 2013/870 karar sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu olayda Şikâyetli avukat “Başarıya endeksli ücret sözleşmesi düzenlemiş ve bunun yasaya aykırı olmadığını savunmuştur.

Avukatlık Yasasının 4667 sayılı yasa ile değişiklik yapılmadan önceki yürürlükte olan 5043 Sayılı 163. madde “Şu kadar ki, tarifedeki asgari miktar altında kalan avukatlık ücreti karşılığında iş ve dava kabulü yasak olup, aksine hareket disiplin cezasını gerektirir.” ve Yasanın 164. maddesi “Ücret sözleşmesinin kural olarak belli bir miktarı kapsamaması gereklidir. Şu kadar ki, üçüncü fıkra hükmü saklı kalmak üzere, davada gösterilen başarıya göre değişmek ve yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava olunan veya hükmolunacak şeyin değerinin belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.” şeklinde idi.

Oysa 02.05.2001 tarihinde yürürlüğe giren 4667 sayılı yasanın 164. maddesi “Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder. Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunan şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir. İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ver haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz. Avukatlık Asgari ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılmaz” hükmü ile başarıya göre ücret alınabileceğine ilişkin düzenlemeyi tamamen kaldırmıştır.

Davanın başarı ile sonuçlanmasında maddi menfaati bulunan avukatın adil bir karara varılması sürecine ortak olmak sıfatıyla uymak zorunda olduğu yükümlü-

lükleri ihlal edebileceğini, bağımsızlığını kaybedeceği, meslek ahlakına aykırı davranabileceği de asla göz ardı edilmemelidir.

O halde, yürürlükte olan 4667 Sayılı Avukatlık Yasasına göre başarıya endeksli ücret sözleşmesi düzenlenemez.

Kaldı ki düzenlenen sözleşmenin bir diğer hukuksal boyutu başarısızlık halinde ücretin derhal geri ödeneceği yönündeki şarttır.

Ücretsiz dava alma yasağı 5043 sayılı yasada (163. madde) ve 4667 sayılı yasada (164/3) var olduğundan başarı halinde ücret alınacağı başarısızlık halinde ücret alınmayacağı şeklindeki sözleşme hükmü (haksız rekabete yol açacağı ve yasağa aykırı olduğu için) Avukatlık yasasının her döneminde sözleşmeyi geçersiz kılar.

...Şikâyetli avukat düzenlediği bono ile ödemeyi vaat ettiği 47.500.00 TL'yi de vadesinde ödememiş, aleyhine icra takipleri açılmasına sebebiyet vermiştir. Avukat koşullar ne olursa olsun verdiği söze sadık kalmalı, meslek yeminini unutmamalı, sonuçta zarar görenin kendisi ile birlikte tüm meslektaşları olduğunu unutmamalıdır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.01.2014 gün ve 2013/639 esas, 2014/45 karar sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasının konusu sözleşme koşullarının gerçekleşmemesi halinde alınan ücretin geri ödeneceğine ilişkin sözleşme yapılmasının mümkün olup olmadığıdır.

Avukatlık Sözleşmesi taraflarca serbestçe düzenlenir. En önemli yönü tarafların (iş sahibi ile avukatın) iradesine uygun olmasıdır. Avukatlık sözleşmesinin en genel bu özelliği taraflara mutlak ve sınırsız bir serbesti getirmemektedir.

Uyuşmazlık konusu olan husus Avukatlık Sözleşmesinin ücret ile ilgili hükmüdür.

Sözleşmenin ücret hükmü; avukatın yapacağı hukuki yardım sonucu iş sahibinin beklediği netice hasil olmaz ise avukatlık ücreti ödenmeyeceği anlamını taşımaktadır.

Bu anlam “Avukatlık Yasası 164/1 de “Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder.” hükmüne aykırıdır. Çünkü netice elde edilememesi halinde ücret alınmayacağı (veya alınan ücretin iade edileceğinin) Avukatlık Kanununun düzenlemesine ve amacına uygun olduğunu kabul etmek; avukatlık ücretinin “avukatın iş sahibine yapacağı hukuki yardım karşılığı” hak edileceğinin değil, ancak “neticenin elde edilmesi halinde” hak edileceğinin kabulüdür.

Ücret alınmayacağı (veya alınan ücretin iade edileceği) şeklindeki sözleşmeler “başarıya göre ücret belirlemede değildir. Çünkü Başarıya göre ücret belirleyen

sözleşmelerde, başarısızlık halinde de ücret öngörülür. Dolayısıyla da (hiç başarı gösterilmemesi halinde de ücret olacağından) yasanın ücretin hukuki yardım karşılığı olduğuna dair düzenlemesine halel getirmez.

Hukukumuzda tartışmasız olan husus hukuki yardımın kural olarak ücret karşılığı yapılabileceğidir.

Avukatlık Yasası 163/1 cümle 2 de “Avukatlık sözleşmesinin belli bir hukuki yardımı ve meblağı yahut değeri kapsaması gerekir.”

Avukatlık Yasası 164/1 de “Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder.”

Avukatlık Yasası 164/4 de “Avukatlık asgari ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılmaz. Ücretsiz dava alınması halinde, durum baro yönetim kuruluna bildirilir.” hükümlerini amirdir.

Gerek öğreti ve gerekse uygulamada Yasa koyucunun “avukatlar arasındaki haksız rekabet ortamının oluşturulmaması, avukatların ücretsiz dava olarak reklam yapmalarının önlenmesi” gibi nedenlerle avukatların hukuki yardımlarını ücret karşılığı yapabileceklerine hükmettiği kabul edilmektedir.

Yasa koyucu istisnai olarak ücretsiz hukuki yardım yapılmasına fırsat vermiş olup bu kural değil istisnadır. Öğretide de hakim görüş bu istisnanın gereklilik olduğudur. Çünkü avukatın aile yakınları vs. gibi ücret alamayacağı iş sahipleri de vardır. Ancak bu durumlarda önceden Baro’ya yazılı bildirimde bulunulması yasa gereğidir.

İstisna olan ücretsiz iş alma avukatın keyfi olarak uygulayabileceği bir husus değildir. Bu halde dahi vergi hukuku açısından meslektaşlarımızın sorun yaşamaması için asgari ücretten makbuz kesmelerini (KDV vs. cebinden ödeyerek) öneren görüşlerde vardır.

Sadece karşı yan ücretinin alınması da ücretsiz dava almaktır. Çünkü Avukatlık Yasasınının 164. maddesinin son fıkrasında “dava sonunda, kararla tarifeyle dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir” denilmiştir. Bu hüküm gereği kural olarak karşı yan ücreti (yasal ücret) zaten avukata ait olduğundan, sadece karşı yandan alınacak ücretle dava takip edilmesi halinde avukat, iş sahibinden ücret almamış duruma düşmektedir. Bu nedenle sadece karşı yan ücreti karşılığı da iş alınamaz.

Ayrıca, başarısızlık halinde (dava kaybedildiğinde) ücret alınmayacağına dair sözleşme iş sahibinde, avukatın “sonucu garanti ettiği” algısını uyandırabilir. Avukat işin sonucuna ilişkin garanti veremeyeceği ancak kanaatini söyleyebileceğinden, iş sahibinin olası yanlış algısı nedeniyle; sözleşme tarafların gerçek iradesini yansıtmayacaktır.

Ücret “hukuki yardımın” karşılığıdır. Yapılacak hukuki yardım ile iş sahibinin elde edeceği yararın karşılığı değildir. Sadece kazanılan bölüme göre nisbi ücret belirleyen sözleşmelerde dahi tamamen kaybetme halinde avukat Yasasın madde 164/4 gereği, AAÜT 2. Kısım 2. Bölümüne göre maktu ücret isteme hakkı vardır.

İcra takiplerinde alacağın tahsil edilmemesi halinde dahi, hukuki yardım sonuçlanmış ise (örn: aciz belgesi alınması) hukuki yardımı yapan avukat ücrete hak kazanır. Ancak bu durumda hak edilen ücret; takip miktarı üzerinden nisbi ücret değil, AAÜT 2. Kısım 2. Bölüm de icra dairelerinde hukuki yardım karşılığı belirlenmiş olan maktu ücrettir.

Görüldüğü üzere kural olarak Yasa koyucu hukuki yardımın mutlak ücret karşılığı olacağını düzenlediğinden ve istisna olarak ücretsiz hukuki yardıma izin verdiğinden ücretsiz dava alma yasağı vardır ve aksi davranış, yasal düzenlemeler yanında haksız rekabet ve reklam yasağı kurallarının da ihlalidir.”

12. Gayrimenkul aynına ilişkin avukatlık ücret sözleşmesi düzenlenemez;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 04.09.2015 gün ve 2015/454 esas, 2015/715 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; 15.04.2013 tarihli “İbraname ve Feragatname” başlıklı ve şikâyetçi ile H. Y. ve M. Y. imzalı belgeye göre, şikâyetçinin babasından kalan miras payını abisi M. Ç.’tan 4690, 4299, 4692 no.lu parselleri alarak hakkının tamamını aldığı, .. 4. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2013/161 Esas sayılı dosyası ile açılan tapu iptal ve tescil davası kapsamında şikâyetli avukatı hisselerin tamamının alınmış olması nedeniyle gayri kabili rücu olarak ibra ettiği,

... ili ... ilçesine bağlı 4236 parsel numaralı ve 3.100 m2 yüzölçümlü dava konusu taşınmazın 12.04.2013 tarihinde şikâyetli avukat adına tescil edildiği,

...Yargıtay. 13. HD. 25.06.2009 gün ve 2009/3440 Esas, 2009/8818 Karar sayılı kararında bildirilen “Avukatlık ücreti avukatın vekâlet hizmetine karşılık olarak avukatla iş sahibi arasında serbestçe kararlaştırılabilir. Öte yandan avukatlık ücreti belli bir miktarı da kapsmalıdır. Şu kadar ki hasılı davaya iştirak olmamak, davada gösterilen başarıya göre değişmek ve yüzde yirmibeşi aşmamak kaydıyla dava olunan veya hükmolunan şeyin belli bir yüzdesinin de avukatlık ücreti olarak kararlaştırılması mümkündür. (Av. Kanunu md. 164/1, 2, 3) Bu koşullar altında avukatlık ücreti belli bir miktarı kapsamak üzere serbestçe kararlaştırılabilir. Ancak taşınmazın %10 unun tapusunun yada rayiç değerinin ödenmesine ilişkin kararlaştırma hasılı davaya iştirak niteliğinde olup sözleşme ücrete ilişkin kararlaştırma şekli itibarıyla geçersizdir. Taraflar arasında hukuki yardımın başladığı tarih olan 13.4.2004 tarihi itibarıyla yürürlükte olan 1136 sayılı Avukatlık Kanu-

nunun 5043 sayılı yasa ile değişik 164/4 maddesi hükmü uyarınca müddeabihin %10 nu ile %20 si arasında avukatın emek ve mesaisine göre takdir edilecek bir oran üzerinden davanın kabulüne karar vermek gerekirken, geçersiz sözleşmeye değer verilerek hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirir.” gerekçesinden de görüldüğü üzere hasılı davaya iştirak niteliğindeki avukatlık sözleşmeleri geçersizdir.

Avukatlık Yasası'nın 47. maddesi “Avukat el koyduğu işlere ait çekişmeli hakları edinmekten veya bunların edinilmesine aracılıktan yasaklıdır. Bu yasak, işin sona ermesinden itibaren bir yıl sürer.”

Avukatlık Yasası'nın 164/2-3. maddesi “Yüzde yirmibeşi aşmamak üzere, dava veya hükmolunacak şeyin değeri yahut paranın belli bir yüzdesi avukatlık ücreti olarak kararlaştırılabilir.

İkinci fıkraya göre yapılacak sözleşmeler, dava konusu para dışındaki mal ve haklardan bir kısmının aynen avukata ait olacağı hükmünü taşıyamaz.”

Şikâyetli avukatın ücreti vekâletini tahsil amacıyla Avukatlık Yasası 34, 47, 164/3. maddelere aykırı olarak taşınmaz devraldığı dosya kapsamı ile tartışmasızdır.”

13. Mahkeme kararında yazılı olmayan hususlarda icra emrinde talepte bulunulamaz.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.05.2015 gün ve 2015/163 esas, 2015/394 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; ... 3. Aile Mahkemesi'nin 2012/181 Esas sayılı dosyası ile görülen boşanma davasında davacının O. E., şikâyetli avukatın ise davalı S. E. vekili bulunduğu, dava sonucunda Mahkeme tarafından 17.04.2012 tarih, 2012/326 Karar sayılı kararla tarafların boşanmalarına karar verildiği, Şikâyetli avukatın başkaca bir taleplerinin karşılıklı olarak bulunmadığı beyanı nedeniyle vekâlet ücretine hükmedilmediği, kararın 24.04.2012 tarihinde kesinleştiği,

...Şikâyetli avukatın ... 3. Aile Mahkemesi'nin 2012/181 Esas sayılı dosyasında ücreti vekâlet talep etmemesine ve bu nedenle kararda ücreti vekâlet takdir edilmemesine karşın Şikâyetçiden ücret talep ettiği, aldığı belgede gözle görünür şekilde düzeltme yapılarak gereksiz tartışmalara neden olduğu, özellikle ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2012/10722 Esas sayılı dosyası ile yapılan takip dayanağında “tahsili istenen alacağın ... 3. Aile Mahkemesi'nin 2012/181 E. 2012/326 K. Sayılı ilamında davalı yararına olan vekâlet ücreti bedeli” yazılarak kararda olmayan vekâlet ücretinin tahsili istendiği tartışmasızdır.”

14. Avuktluk ücret yapılan hukuki yardımın karşılığıdır. Sözleşme var diye yapılmayan hukuki işlemlerin ücreti talep edilemez;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.05.2015 gün ve 2015/384 esas, 2015/594 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetçi ile şikâyetli avukat arasında 09.10.2006 tarihinde ... 1. Tüketici Mahkemesi'nin 2006/345 Esasına kayden açılan tazminat davası ile ilgili olarak avukatlık ücret sözleşmesi imzaladıkları, sözleşmeye göre kararlaştırılan avukatlık ücretinin 150.000,00 TL olduğu,

Mezkûrvekâlet ücreti alacağı için şikâyetli avukatın ... 12. İcra Müdürlüğü'nün 2010/10796 sayılı dosyası üzerinden12.08.2010 tarihinde icra takibi başlattığı,

Şikâyetçinin13.08.2010 tarihinde ödeme emrine itiraz ettiği, şikâyetli avukatın 18.08.2010 günü .. 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2010/405 Esasına kayden itirazın iptali davası açtığı,

... 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2010/405 Esas, 2013/509 Karar sayılı ve 26.09.2013 günlü kararı ile “...dava değeri itibariyle 150.000,00TL vekâlet ücretinin geçerli olması da mantıki değildir avukat yüklediğivekâlet görevini doğruluk ve özenle yapmak zorundadır. Dava değerinin değişmesi halinde vekâlet ücreti yönünden ortaya çıkan durumu öncelikle görüp bu konuda müvekkilini uyarmalı ve ortaya çıkan yeni durum itibariyle bilgilendirmelidir. Davacının böyle bir bilgilendirme yapmadan lehine olduğunu düşündüğü önceki ücret sözleşmesinin yeni dava için de geçerli olacağı öngörüsüyle sessiz kalması ve dava sonucunda dava değeri ile orantısız biçimdeki ücreti talep etmesi doğruluk ve özen yükümlülüğüne uygun değildir. Kaldı ki az önce açıklandığı üzere tamamen yeni dava olan davadaki değer (7.000,00.-TL.) itibariyle 150.00,00TL gibi bir vekâlet ücretinin geçerli sayılması yine Avukatlık Kanunu 164. maddesi karşısında geçersiz kalacaktır.” gerekçesiyle davanın reddine karar verdiği,

Avukatlık ücreti Yasanın 164/1. maddesi gereği avukatın hukuki yardımın karşılığıdır. ... 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2010/405 Esasındaki hukuki yardım 7.000,00 TL. bedelli davadır. Davanın kısmı açılmış olması sonucu değiştirmez. Çünkü asıl dava miktarı belli değildir ve 7.000,00 TL'den fazla alacak çıkacağının garantisi kısmı dava aşamasında yoktur. Kaldı ki davalı kısmi dava aşamasında belli olacak alacağın tamamını ödeyerek ek dava açılmasına fırsat vermeyebilir de. Taraflar arasındaki sözleşmeye göre davanın görevsizlik nedeniyle reddi ve görevli Mahkemeye gönderilmesi halinde de takibi öngörülmekte ise de; şikâyetlinin yaptığı hukuki yardım bu aşamada 7.000,00 TL'lik dava olup, bu miktarlık dava için aslı alacak miktarından fazla 150.000,00 TL'lik sözleşme Yasaya ve hakkaniyete aykırı olacağından yok hükmünde olup, bu sözleşmeye dayalı ücret istenemez.

Avukat, sözleşme hükümlerine ters düşmese bile, toplumun önem verdiği moral değerlere ters bulunan böyle bir amacı gerçekleştirmesine araç olamaz, Yasayı araç olarak kullanamaz.

Çünkü avukatlık her şeyden önce bir kamu hizmetidir ve “avukat kamunun avukatlık mesleğine güveni”nin sarsılmamasını sağlayacak biçimde çalışmak zorundadır. (Avukatlık Yasası M. 1 ve Meslek Kuralları M. 3)

Bazı davranışların yasalara uygunluğu yeterli mazeret sayılamaz. Avukat “hukuka uygunluk” ölçüsüne bağlıdır. (Av. Faruk Erem, Meslek Kuralları Şerhi, s. 46).

Avukat mesleğini vicdanlı bir şekilde ifa eder. Bu ilkenin yönlendirmediği davranışlar asla hoşgörü ile karşılanamaz.”

15. Avukat tavsiye ücreti namı altında ücret alamaz;

TBB Disiplin Kurulu'nun 08.11.2013 gün ve 2013/385 esas, 2013/864 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukatın ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi kararından da görüldüğü üzere Mahkemeye teminat olarak yatıracağını beyan ederek aldığı parayı uhdesinde tuttuğu, tanınması nedeniyle kendisinin alamayacağı davayı Avukat M. T.'ye vekâletname alarak açtırdığı, ancak herhangi bir ücret ödemediği dosya kapsamı ile anlaşılmaktadır.

Bir avukatın davayı herhangi bir nedenle kendisi alamıyorsa bir başka avukatı tavsiye etmesi kadar doğal ve mesleki dayanışmaya uygun bir tavır olamaz. Ancak, bu halde avukat dava sorumluluğunu davayı tavsiye ettiği avukata bırakmalı ve onun ücretinin tahsiline de bihakkın yardımcı olmalı, onun emek ve mesaisinden çıkar sağlamamalıdır.”

16. Yargı giderlerinin üstlenilmesi meslektaşlar arasında haksız rekabete yol açacak meslek etiğine aykırı davranıştır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.01.2002 gün ve 2001/197 esas, 2002/24 karar sayılı kararı:

“...Şikâyetli avukat, yazılı ücret sözleşmesi yapmadığını, tahsil edilecek paranın %10 unun vekalet ücreti olarak verilmesi hususunda şikâyetçi ile sözlü anlaşma yaptıklarını, masrafların da kendisi tarafından üstlenildiğini bildirmiş ve uyumsuzluğun hukuki nitelikte olduğunu, Meslek Kuralları'na aykırı bir eyleminin söz konusu olamayacağını savunmuştur.

Avukatlık Yasası'nın 163. maddesinin son fıkrası hükmüne göre yazılı ücret sözleşmesi yapılmamış olan hallerde asgari ücret tarifesi uygulanır. Takip konusu meblağ için talep edilebilecek asgari ücret, muhakkik avukatın 04.12.2000 tarihli raporunda hesaplandığı gibi 58.531.000 TL'dir.

Avukatın bu miktardan fazla bir parayı ücret olarak alıkoyması yasaya aykırı

olduğu gibi, masrafları üstlenmesi de meslektaşlar arasında rekabete yol açabilecek nitelikte ve meslek etiğine uygun düşmeyen bir davranıştır.”⁹⁸

17. Ücret paylaşımı nasıl olmalı;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 06.09.2013 gün ve 2013/29 esas, 2013/667 karar sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu asıl sorun Mahkeme kararında taraflar arasında nasıl paylaşılacağı yapılabileceğinin bildirilmediği karşı tarafa yüklenecek avukatlık ücretinin nasıl paylaşılacağına ilişkindir.

Gerek 2. Asliye Ticaret Mahkemesi’nin 2006/269 Esas sayılı kararında ve gerekse ... Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi’nin 2010/70 Esas sayılı kararında Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’nin 3/2 maddesi gereği tek vekâlet ücretine hükmedilmiştir.

“Avukatlık Asgari Ücret Taifesi’nin “Avukatlık ücretinin aidiyeti, sınırlan ve ortak veya değişik sebeple davanın reddinde davalıların avukatlık ücreti” başlıklı madde 3/2 “Müteselsil sorumluluk da dahil olmak üzere, birden fazla davalı aleyhine açılan davanın reddinde, ret sebebi ortak olan davalılar vekili lehine tek, ret sebebi ayrı olan davalılar vekili lehine ise her ret sebebi için ayrı ayrı avukatlık ücretine hükümlenir,” hükmünü içermektedir.

Yargıtay 12. Hukuk Dairesi’nin 2010/8650 Esas 2010/18012 Karar sayılı kararında.”Mahkeme kararında görüldüğü gibi teselsül ilişkisi kurulmadığından hükmedilen vekâlet ücreti alacağının bu kişilerden eşit oranda alınması gerekir.”

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 23.03.1974 gün ve 1974/8/246-263 sayılı kararında da bildirildiği üzere “Bir davada davalılar müteaddit, savunma sebeplerinin değişik olması halinde davanın reddi dolayısıyla vekille temsil olunan her davalı için ayrı vekâlet ücreti takdir edilmesi, müteaddit davalıların savunmalarının birleşmesi halinde ise tek vekâlet ücreti takdir edilerek aralarında paylaşılması gerekir.”

Gerekçeleri açık olup gerek vekâlet ücretinin ödenmesinde ve gerekse birden çok davalı lehine vekâlet ücretinin tek olarak takdirinde paylaşım zorunludur.

Şikâyetli avukatın itirazında bildirdiği... Barosu Yönetim Kurulu’nun gerekçesine de bu nedenle katılmak mümkün olmadığı gibi bu gerekçe Avukatlık Yasası 164/son fıkrada “Dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir” düzenlemesine de aykırı bir yorumdur.

Şikâyetli avukatın ilk yaptığı takipte ½ oranında paylaşım gereklidir kararına karşın kararın kesinleşmediğinden bahisle ikinci takipte de ısrarcı olması, bu hususta araştırma ve inceleme yapmadan ve meslektaşının da emeğini gözetmeden

⁹⁸ Bkz s.498’deki 2001/197 E. 2002/24 K. Sayılı karar, Bkz s.488’deki 2003/110 E. 2003/222 K. Sayılı karar, Bkz...deki 2006/369 E. 2006/444 K. Sayılı karar.

alacağı tahsile çalışması mesleki dayanışma ile bağdaşmadığı gibi, avukatların özen ve doğruluk kurallarına göre hareket etmek, kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde sadakatle davranmak, mesleğin itibarını sarsacak her türlü davranıştan kaçınmak zorunda olduğu ilkelere de aykırıdır.”

18. Avukat meslektaşının emeğine saygılı olmalı, O'na vaat ettiği ücreti ödemelidir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.11.2013 gün ve 2013/442 esas, 2013/872 karar sayılı kararı;

“...Dosya kapsamına göre şikâyetli avukatın ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 2007/212 E. Sayılı dosyasına karardan önce 5.000.00 TL ücret ödeyeceğini vaat ederek Şikâyetçi avukatı vekil ettiği, karardan sonra 18.12.2008 tarihli taahhüdünü unutarak ödeme yapmadığı, ödeme istemlerine direnerek sorunun yargı kararları ile çözümünü beklediği tartışmasızdır.

...Oysa avukatın özellikle emeğinden yararlandığı meslektaşının hakkını vermesi, onun emeğini küçümsememesi, yargı mercileri huzurunda gereksiz tartışmalara girmemesi, söz ve taahhütlerine uygun davranması asıl olan davranış biçimidir.

Şikâyetli avukatın da savunmasında bildirdiği üzere (ahlaki borç vasfındaki) ilişkilerde avukat daha da dikkatli olmalı, ben sözümü ne inkâr ne de öderim dememelidir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.09.2014 gün ve 2014/410 esas, 2014/629 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/183 Esas, 2012/103 Karar sayılı ilamını ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2012/2744 Esas dosyasında Şikâyetçi avukat Y. ve Z. E. aleyhine 16.03.2012 tarihinde 12.934,76 TL asıl alacak üzerinden takip açıldığı,

“... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 23.02.2012 gün ve 2011/183 Esas, 2012/103 Karar sayılı kararında davalılar vekili Şikâyetçi lehine 1, 200,00 TL ücreti vekâletin davacıdan alınarak davalılara verilmesine karar verildiği,

Şikâyetli avukat ve borçlulardan Y. E. imzaladığı “İbraname ve ödeme belgesi” yazılı belgede “Alacaklı K. Ö.'ün Davalı borçlular Z. E. ve Y. E. 'dan mevcut ... 3. icra Müdürlüğü 2012-2744 Esas sayılı dosyasındaki ilamlı icra takibi dosyası olan ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011-183 E. 2012-103 Karar sayılı dosyasındaki alacağı ile ilgili olarak borçlu Y. E. ile anlaşmaya varılmıştır. Borç miktarında 11.750 TL. (Onbirbinyediyüzellilira) olarak anlaşma sağlanmıştır. Bu bedel nakten ödenmiştir. Bu ödeme ile birlikte borçluların ilam ve icra takibine yönelik

hiçbir borcu kalmamıştır. Ayrıca mahkeme ilamında belirtilen (davalı vekili Av. A. H. lehine hükmedilen 1.200 TL. Vekalet ücreti de toplam icra borcundan mahsup edilerek 11.750 TL c.e uzlaşmış olduğundan davalı vekili lehine hükmedilen vekalet ücreti talebinde de bulunulmayacaktır. Alacaklı taraf kendi alacağı yönünden borçlu taraf da vekâlet ücreti yönünden birbirini ibra etmiştir. Bu anlaşma üzerine Taraflar karşılıklı birbirini ibra etmiştir. Herhangi bir hak ve alacakları kalmamıştır.” sözlerinin yazılı olduğu,

Avukatlık Yasası 164/5 “Dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenerek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle tasarruf ve mahsup edilemez, haczedilemez.”

Şikâyetli avukatın Avukatlık Yasası 164/5 maddesinin emredici hükmüne karşın Şikâyetçi avukat lehine hükmedilen vekâlet ücretini de ibraname kapsamına alarak mahsuplaştığı dosya kapsamı ile tartışmasıdır. Avukat bu tür işlemleri yaparken mutlak meslektaş ile görüşmeli, yazılı muvafakatini almalı ve meslektaşlık ruhunun gereği onun ekmeği ile oynamamalıdır.”

19. Bakiye ücretin ödenmediği gerekçesi ile dava takip takipsiz bırakılamaz;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.11.2013 gün ve 2013/529 esas, 2013/937 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; ... 9. İş Mahkemesi’nin 2011/42 Esasında fazla mesai ücretinin tahsili talepli işten alacak davası açıldığı,

Belgeli de olsa 05.05.2011, 23.06.2011, 15.09.2011 tarihli duruşmalara mazeret gönderilerek dava katılmadığı,

29.11.2011 tarihli duruşmaya mazeret teli gönderildiği ve bu mazeretin davalı vekili Avukat A. K. tarafından kabul edilmemesi üzerine Mahkemece 19.11.2011 günlü kararlar davanın HMUK 150. madde gereği müracaata bırakıldığı,

Davanın süresinde yenilenmemekle 06.03.2012 gün ve 2012/115 Karar sayılı kararlar davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği görülmektedir.

Bakiye ücretin ödenmemesi nedeniyle kabul edilen ve açılan davanın takip edilmemesi kabul edilemez. Avukatlar özen ve doğruluk kurallarına göre hareket etmek, kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde sadakatle davranmak mesleğin itibarını sarsacak her türlü davranıştan kaçınmak zorundadır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.02.2014 gün ve 2013/728 esas, 2014/127 karar sayılı kararı;

“...Dosyanın incelenmesinde; Şikâyetli avukatın isim ve soyadının yazılı olduğu ve altında imza bulunan ve şikâyetli avukatın kaşesini taşıyan 27.07.2010 tarihli (makbuz) başlıklı belgede, “Sulh Hukuk Mahkemesinde açılacak davası için mü-

vekkilim İ. Y'ndan 300,00 TL masraf parası aldım.” ibarelerini taşıyan yazılı bir belgenin bulunduğu,

...Şikâyetli avukatın, şikâyetçiden 27.07.2010 tarihinde vekâlet aldığı ve dava açmak için aynı tarihli makbuz karşılığında masraf avansı aldığı dosya kapsamından açıkça anlaşılmakta olup, şikâyetli avukat, hakkındaki iddiaların tümünü soyut olarak inkâr ederek kendisini savunmuş ise de dosyaya ibraz edilen makbuzun ve imzanın kendisine ait olmadığını açıkça belirtip savunmada bulunmamıştır. Şikâyetçi tanığı M.F.'in samimi beyanlarından ve şikâyetçinin babasına ait beyanlardan, şikâyetçi ile şikâyetli arasında bir davanın açılması için vekâlet verilip, masraf alındığı ancak böyle bir davanın raportör tespiti ile de anlaşıldığı üzere açılmadığı sabittir.

Yargıtay ... Hukuk Dairesi'nin 12.03.2013 gün ve 2012/23911 Esas, 2013/6083 Karar sayılı kararında “12.03.2013 davalı tarafından 17.10.2008 tarihinde davacıya vekâletname verildiği, davacı avukatın, 22.10.2008 tarihli cevap dilekçesini dosyaya sunduğu, ne var ki 23.10.2008 tarihli ve bunu takip eden 20.11.2008 tarihli duruşmalara katılmadığı, bunun üzerine de 01.12.2012 tarihinde davalı tarafından azledildiği, davalının 23.12.2008 tarihinde başka bir avukata vekâlet vermek suretiyle kendisini temsil ettirdiği anlaşılmaktadır. Görüldüğü üzere söz konusu dosyaya sadece cevap dilekçesi sunan, birbirini takip eden iki duruşmaya katılmayan davacı avukatın, “özen borcu” konusundaki yükümlülüğünü yerine getirdiğinden söz edilemeyeceğinden, taraflar arasındaki vekâlet akdinin en önemli unsurlarından olan “güven ilişkisi”nin zedelendiğinin, dolayısıyla da azlin haklı olduğunun kabulü gerekir.” gerekçesi de avukatın mesleki çalışmasında “özen borcuna”, “güven” ilkesine uygun davranmak zorunda olduğunu göstermektedir.

Avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güveni sarsmayacak şekilde sadakatle, özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek zorundadır. Şikâyetli avukat üstlendiği görevini yapmayarak ve görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayarak, müvekkilinden gerçekleri saklayarak disiplin suçu işlediği kanaatine varılarak cezalandırılması gerekmiştir.”

20. Ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı hallerde dava değerinin %10 ila 20'si arasında ücret yetkili merci tarafından takdir olunacaktır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.07.2006 gün ve 2006/200 esas, 2006/278 karar sayılı kararı:

“...Şikâyetçiler tarafından imzalı ve örneği şikâyetli tarafından sunulan “görüşme zaptıdır (olaya ve ücrete dair)” başlıklı yazıda ücret konusunda; “Bu davalar için avukatlık asgari ücret tarifesine göre serbest olarak istenilecek olan avukatlık ücreti ödenecektir. Mahkemece tayin edilecek olan miktarlar esas alınarak ücret

ödenektir, ancak beş milyar avukatlık ücreti ve dört milyar avans ödemeyi kabul ediyorum. Bunun dışındaki hususlar ileride konuşulacaktır.” hükmü vardır.

Her ne kadar bu sözleşmede şikayetlinin imzası yok ise de, taraflar arasında uygulandığına ve sözleşmenin imzası olmayan şikayetli tarafından sunulmuş olmasına göre, icap ve kabulün birleşmesiyle oluşmuş bir akdin belgesi olduğunda kuşku yoktur.

Ne var ki bu sözleşmede avukatlık ücreti belirgin değildir. Bir yandan asgari ücret tarifesine göre ücret ödeneceği, bir yandan serbest olarak ücret isteneceği, diğer yandan da 5 milyar ücret ödeneceği gibi çelişkiler taşımaktadır.

Avukatlık Yasası'nın 164. maddesinde, ücret sözleşmesinin belirgin olmadığı, veya tartışmalı olduğu hallerde yetkili merci tarafından, davanın kazanılan bölümüne ve avukatın emeğine göre müddeabihin %10'u ile %20'si arasında ücret belirleneceği hükmü vardır. Bu hükümler muvacehesinde şikayetlinin sonuçlandırıldığı dava sebebiyle bir hakkı var ise de, süre yönünden reddedilen ve dava değeri 7.000.00 TL olan bir dava sebebiyle, miktarı ne olursa olsun iadesi gereken önemli bir kısmın yedinde olduğunda da duraksama yoktur.

Bu nedenlerle şikayetlinin dava değerinin üzerinde teminat adı altında aldığı bir paranın hesabını müvekkiline vermemesi, iadesi gereken kısmı iade etmemesi, yargılamaya sebebiyet vermesi, güven sarsıcı ve kamunun mesleğe olan inancını zedeleyecek bir davranıştır.”

21. Av. Yasası M. 164/son hükmü, kişisel hak niteliğindedir.

Avukatlık Yasası M.164/son, “Dava sonda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haczedilemez” hükmünü amir ve açık olmasına karşın, Yargıtay Hukuk ve Ceza Genel Kurulları 4667 sayılı yasa ile 164. maddede yapılan değişiklik ile “aksine yazılı sözleşme bulunmaması” koşulu kaldırılmış ve 163. m. ile sözleşme özgürlüğü prensibi kabul edilmiş olduğundan, karşı tarafa yüklenen ücretin müvekkile aidiyeti yönünde sözleşme yapılabileceğinin kabul edilmiş olduğu gerekçesi ile maddeyi müvekkile karşı ileri sürülebilecek kişisel hak niteliğinde görmektedir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.06.2006 gün ve 2006/149 esas, 2006/222 karar sayılı kararı:**

“...Avukatlık ücreti, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade eder.

Avukatlık ücreti, avukatlık sözleşmesinden kaynaklanan avukatlık ücreti ve “Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi”ne göre karşı tarafa yüklenen avukatlık ücreti ola-

rak ikiye ayrılır. Bunlardan ilki yargılama giderlerine dahil olmadığı halde, bir çok yargısal kararda vurgulandığı üzere dava sonunda haksız çıkan tarafa yüklenen ikinci tür avukatlık ücreti yargılama giderlerindedir.

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'ne göre karşı tarafa yüklenen avukatlık ücreti kişisel hak niteliğindedir.

Avukatlık ücretinin vekil olan avukat lehine değil, asil adına hükmedilmesi gerektiği Yargıtay Hukuk ve Ceza Dairelerinin kararlarında belirtilmektedir.

Avukatlık Yasası'nın 164/son maddesine göre, "Dava sonunda kararla tarifeyle dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle, takas ve mahsup edilemez, haczedilemez."

Avukatlık Yasası'nın 165. maddesine göre, "İş sahibinin birden çok olması halinde bunlardan her biri, sulh veya her ne suretle olursa taraflar arasında anlaşmayla sonuçlanan ve takipsiz bırakılan işlerde her iki tarafa avukat ücretinin ödemesi hususunda müteselsil borçlu sayılırlar."

Avukatlık Yasası'nın 164/son fıkrası 4667 sayılı kanun ile değiştirilmeden önce, "Avukat ile iş sahibi arasında aksine yazılı sözleşme bulunmadıkça, tarifeyle dayanılarak karşı tarafa yüklenecek avukatlık ücreti, avukata aittir." hükmünü taşımakta iken, bu hüküm 4667 sayılı kanun ile, "Dava sonunda kararla tarifeyle dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle, takas ve mahsup edilemez, haczedilemez." şeklinde değiştirilmiştir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 15.10.2005 gün, E:2004/1-122, K:2004/143 sayılı kararında; "Her iki düzenleme vekil ile müvekkil arasında çıkacak uyuşmazlıkların çözülmesine ilişkin bulunmaktadır. 4667 sayılı kanun ile Avukatlık Yasası'nın 163. Maddesi değiştirilerek avukat ile iş sahibi arasındaki avukatlık sözleşmesinin yazılı olması şartı kaldırıldığından, buna paralel olarak 164. m. de değişiklik yapılarak "aksine yazılı sözleşme bulunmaması" koşulu m. metninden çıkarılmıştır. Esasen sözleşme özgürlüğü prensibi gereğince, iş sahibi ile avukat isterlerse karşı tarafa yüklenen vekalet ücretinin iş sahibine ait olacağına ilişkin sözleşme de yapabilirler. Böyle bir sözleşmeyi yasaklayan herhangi bir yasal düzenleme de mevcut değildir." denilmektedir.

Olayımızda; şikayetli avukatın, müvekkili adına bizzat kendisinin düzenlediği 04.08.2003 tarihli "ibraname ve feragatname" başlıklı belge;

"... 1. İcra Müdürlüğü'nün 200175266 esas sayılı dosyası ve bu dosyaya yapılan itiraz neticesi tarafımızca açılan ... 1. Asliye Hukuk Mahkemesi Yargıçlığı'nın 2001/876 esas, 2003/88 karar sayılı dosyasına ilişkin olarak, borçlu ... Tur. Ltd. Şti'den tüm alacaklarımız ve fer'ilerine karşılık 14.000.000.00 TL aldık. Her iki dosya için bahsi geçen bedelin üstünde kalan miktarlardan feragat ediyoruz. Her

iki dosya nedeni ile borçlu ... Ltd.Şti.'ni en geniş biçimde ve gayri kabili rücu olacak şekilde ibra ediyoruz. Her iki dosyadan dolayı borçlu şirketten hiçbir hak ve alacağımız yoktur. İbra ve feragat, tahsil eden alacaklı ..., ... Turizm İşl. Ltd. Şti. vekili Av. ... (Kaşe ve imza)” şeklinde düzenlenmiştir.

Eğer bu anlaşma şikayetli avukatın dışında her iki tarafça düzenlenmiş olsa idi Avukatlık Yasası'nın 165. maddesi uyarınca her iki tarafta müteselsilen avukatlık ücretinden dolayı sorumlu olacaktı. Ancak söz konusu belge, bizzat şikayetli avukatın kendisi tarafından hazırlanmış ve imzalanmıştır. Kapsamlı bir şekilde düzenlenmiş, hiç bir hak ve alacağın kalmadığı açık bir şekilde belirlenmiştir. Bu düzenleme avukatlık ücretini de kapsamaktadır.

Ayrıca karşı taraf avukatının vekalet ücreti ile ilgili haksız takip yapması şikayetli avukata da takip yapma hakkı vermez. Yasaya aykırı eylem ve işlemler emsal olamaz.”

22. Avukatlık Yasasının 164/son maddesi emredici hükmüne karşın, avukatın aksine sözleşme yapmaya zorlanması kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.04 2005 gün v 2005/72 esas, 2005/162 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatlardan ..., olay tarihinde ... Bankası Genel Müdürlüğünün hukuk müşaviri, diğer şikayetli Av. ... Ç. ise aynı bankanın avukatıdır.

Şikayetli avukatların birlikte imzalayıp, banka şubelerine gönderdikleri 21.03.2002 tarihli yazıda; “... şubenizin ve bağlı şubelerinizin yeni avukatlık sözleşmelerinin imzalanarak yürürlüğe girdiği tarihlerden sonra tahsil edilen icra ve dava dosyalarında karşı taraf aleyhine hükmolunan icra ve dava vekalet ücretlerinin yarısının avukatın muvafakatı alınmak suretiyle şimdilik ve makul bir süre geçici hesaplarda tutulması mümkün görülmektedir” şeklindeki yazılarının 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 4667 sayılı kanun ile değişik 164/son Maddesine aykırı olduğu iddiası ile başlatılan disiplin kovuşturması sonucunda Baro Disiplin Kurulu'nca şikayetli avukatlar hakkında disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” karar verilmiştir.

Şikayetli avukatlar savunmalarında “Avukatlık Sözleşmesi koşullarının bankanın yönetim kurulunca belirlendiğini, avukatların kendi rızası ile sözleşmeleri imzaladığını, banka yönetim Kurulu'nun sözleşmede değişiklik yaparak, karşı taraftan tahsil edilen ve yasaca avukata ödenmesi gereken ücretin % 75'inin avukata, kalan % 25'inin de diğer kadrolu avukatlara ödenmek üzere belirlendiğini, konunun idarenin tüzel kişiliğini ilgilendirdiği ve kendileri karar organı olmadıklarından dolayı disiplin suçu işlemediklerini savunmuşlardır.

1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 4667 sayılı kanun ile değiştirilen 164/son mad-

desi; “Dava sonunda, kararlar tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekalet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilemez, haciz edilemez” şeklindedir.

Değişiklikten önceki 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 164/son maddesi ise; “... avukatla iş sahibi arasında aksine sözleşme bulunmadıkça tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek avukatlık ücreti avukata aittir” şeklindeydi. Yani Avukat ve iş sahibi, karşı taraf aleyhine hükmolunacak vekalet ücretinin kime ait olacağını, kendi iradeleri ile tanzim ettikleri sözleşmede kararlaştırabiliyorlardı. Yeni düzenleme ile avukat ve iş sahibinin bu konuda sözleşme yapma yetkisi kaldırılmış ve karşı tarafa yüklenecek avukatlık ücretinin avukata ait olacağı kuralı getirilmiştir.

Ayrıca 4667 sayılı Yasa ile değiştirilen 164/Son maddesine, avukat adına hükmolunan ücretin doğrudan avukata ödenmesini teminat altına almak için, bu ücretin iş sahibinin borcu nedeniyle takas ve mahsup edilmesini ortadan kaldıracak ve üçüncü kişilerin bu ücrete el atmasını önlemek içinde ücretin haciz edilemeyeceğine dair yeni bir düzenleme getirilmiştir. Böylece 4667 sayılı Yasa ile getirilen düzeleme emredici nitelikte olup, karşı tarafa yüklenecek ücretin tamamı veya bir bölümünün iş sahibine bırakılmasına dair yapılacak sözleşmeler yasaya aykırı olmakla geçersiz olacaktır.

Şikayetli avukatların, yazılarındaki “karşı tarafa yüklenecek ücretin yarısının makul bir süre geçici bir hesapta tutulması”na ilişkin görüş ve kabulleri Avukatlık Yasası'nın 164/Son maddesine aykırıdır.

Şikayetli avukatlar, yazının Banka Yönetim Kurulu'nun kararı doğrultusunda yazıldığını ve şikayet konusu olayın banka tüzel kişiliği ile ilgili olduğunu savunmuşlar ve bu savunma Baro Disiplin Kurulu'nca da kabul edilmiş ise de, yazı incelendiğinde “...vekalet ücretlerinin yarısının avukatın muvafakati alınmak suretiyle şimdilik ve makul süre geçici hesaplarda tutulması mümkün görüldüğü...” denilmek suretiyle şikayetli avukatların kendi kişisel görüş ve kanaatlerini bildirmiş oldukları anlaşılmaktadır.

Yazıda, karşı tarafa yüklenen vekalet ücretinin yarısının avukatın muvafakati alınmak suretiyle kesilmesi bildirilmiştir. Ancak, yazı içeriğini kabul etmeyen avukatla sözleşmenin yenilenmeyeceği, ilişkinin kesileceği de açıktır. Dosya içindeki Av. ... 13.02.2004 tarihli dilekçesinde, şikayetli avukatların “avukatın muvafakati alınmak suretiyle vekalet ücretinin yarısının kesilmesini mümkün gören” yazılarına göre sözleşme yapmadığı için, sözleşmesinin yenilenmediği ve 11 yıllık hizmetine son verildiğini bildirmiştir. Böylece, şikayete konu yazıda ki “...avukatın muvafakatının alınması” kaydının sözde kaldığı ve kalacağı anlaşılmaktadır.

Şikayetli avukatların, Avukatlık Yasası'nın 164/Son maddesinin emredici hük-

müne rağmen, şikayete konu yazı ile yasaya aykırı sözleşme yapılmasını mümkün görerek, bu konuda şubelere talimat vermelerinden ibaret eylemleri Avukatlık Yasası ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'na açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

23. Avukat meslektaşının hak ettiği ücretin rüçhanlı alacak olduğunu bile- rek tahsiline yardımcı olması gerekir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.12.2014 gün ve 2014/650 esas, 2014/805 karar sayılı kararı;

"...Dosyanın incelenmesinden; ... 8. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2007/ 204 E. 2010/ 12 K. sayılı dosyasına ait Mahkeme ilamında sanıklardan Y. G. vekili olarak Avukat H. T.'ün savunma yaptığı, Y. G. hakkında ceza verilmesine yer olmadığına hükmedildiği ve beraat eden sanıklar hakkında 2.000,00'er TL vekâlet ücretine takdir edildiği,

Şikâyetli avukatın dosyaya sunduğu ve F. G. tarafından imzalanan ibraname- de ... 7. İcra Müdürlüğü'nün 2010/ 11381 sayılı dosyasından çekilen 1.925,74 TL parayı şikâyetli avukattan kayıtsız şartsız aldığından kendisini ibra ettiğinin bildirildiği,

Avukatlık Yasasının 164. son maddesi "... dava sonunda kararlar tarifeye dayanılarak karışı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir.."

Avukatlık Yasasının 166/2. maddesinde de avukatlık ücretinin rüçhanlı olduğuna dair hükümler yer almaktadır.

Şikâyetli avukatın, şikâyetçinin Avukatlık Yasasının 164 /son maddesinde belirtildiği üzere hak kazandığı ve avukata ait olduğu tartışmasız ücreti vekâleti, kendisine bilgi vermeden icraya koyduğu ve bu ücreti tahsil edip müvekkiline ödediği dosya kapsamıyla açıktır. İş bu eylemin Avukatlık Yasasına aykırı eylem olduğu tartışmasızdır. Avukatlar mesleki dayanışma içinde gerek kendilerine ait gerekse karşı taraf veya birlikte hareket ettiği avukat meslektaşının hak ettiği ücreti rüçhanlı alacak olduğunu bilerek tahsilinde yardımcı olmaları gerekir."

24. Ücret ve vekalet alınmış ve uyuşmazlık konusunda işlem yapılmamışsa, makul ücret kesilmeli, bakiye iade edilmelidir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.12.2014 gün ve 2014/762 esas, 2014/872 karar sayılı kararı;

"...İncelenen dosya kapsamından; Tarihsiz ücret sözleşmesi yapıldığı, boşanma davası açılacağına kararlaştırıldığı ve sözleşmenin 3. maddesine davadan vazgeçilmesi ve sair hallerde ücretin geri ödenmeyeceğinin kararlaştırıldığı,

Tarihsiz makbuz ile 2.000,00 TL ücret alındığının beyan edildiği,

Disiplin kovuşturmasına konu sorun ücret ve vekâletname alındığı hallerde dava açılmadan vazgeçilmesi halinde alınan ücretin geri ödenmesi gerekip gerekmediğidir.

Herhangi bir dava açılmadığı Şikâyetli avukatın da kabulüdür. Görüşme bazında kalsa da emek ve zaman harcadığı da bir gerçektir. Avukatın yükledikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek zorunda buldukları da Yasanın avukata yüklediği açıktır.

Vekâletname alındıktan sonra zaman geçmeden davadan vazgeçilmesi özellikle boşanma davalarında sıkça karşılaşılan bir durumdur ve bu nedenle de boşanma davaları kamu düzenine ilişkin yasal korumalardan yararlanmaktadır. Sözleşmede “sair nedenlerden dolayı ücret geri istenmeyecektir” şekli ile bir düzenleme var ise de bu geçerli kabul edilemez.

Bu hallerde avukata düşen yükümlülük meslekte her şeyin para olmadığı, meslek itibarının da korunması olduğu bilinci ile alınan paradan harcadığı emek ve zamana göre makul bir ücreti yedinde tutmak ve kalanı iade etmektir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 18.09.2015 gün ve 2014/748 esas, 2015/14 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetçinin 05.04.2013 tarihli ... Noterliği’nin makbuzundan şikâyetli avukata vekâletname düzenlendiği,

08.04.2013 tarihli PTT ödeme belgesi ile şikâyetli avukat adına 3.000,00 TL havale yapıldığı,

...Şikâyetli avukatın 01.07.2013 gün ve 00607 sayılı serbest meslek makbuzu düzenlediği, 3.000,00 TL’nin danışmanlık ücreti olarak alındığının bildirildiği,

...Dosyaya taraflar arasında yapılmış yazılı bir ücret sözleşmesi ibraz edilmediği gibi, şikâyetlinin savunmalarında belirttiği “ceza davası açılması durumunda 2.000.00TL daha ücret ödeneceğine” ve alınan 3.000.00 TL’nin ceza davası açılması halinde “danışma ücreti ile sınırlı kalacağına” dair bir sözleşme de ibraz edilmemiştir. Her ne kadar serbest meslek makbuzunda paranın “danışmanlık hizmeti” olarak alındığı bildirilmekte ise de makbuz Şikâyetçiye verilmediği gibi karşılıklı ihtarlaşıldıktan sonra düzenlendiği için içeriğine itibar olanağı da yoktur.

Tarafların iddia ve savunmalarına göre, şikâyetli avukata açılma ihtimali olan ceza davasının sonuna kadar şikâyetçiyi savunmak üzere para verilip şifahi anlaşma yapıldığında bir ihtilaf yoktur. Ancak ceza davası açılmamıştır. Bu durumda dürüstlük kuralları gereğince, avukatın harcadığı emek, zaman ve danışma ücretlerini makul bir ölçüde hesaplayarak bunu müvekkiline yazılı olarak bildirmek, dava açılmadığından davayı sonuna kadar takip edeceği iş için aldığı artan parayı da müvekkiline iade etmesi gerekirdi.”

25. Aynı ilamda yazılı alacak, ayrı icra takibine konu olabilir;

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.01.2015 gün ve 2014/766 esas, 2015/16 karar sayılı kararı;

“... Disiplin kovuşturmasına konu sorunlardan birisi bir ilamda yazılı alacağın birden fazla takip konusu yapıp yapılamayacağına ilişkindir.

Bir ilamda yazılı alacağın ayrı ayrı takibe konulup konulamayacağı hususunda Yargıtay 8. Hukuk Dairesi ile 12. Hukuk Dairesi içtihadı farklı olup, 8. Hukuk Dairesi kararlarına ayrı takip göre yapılamaz, 12. Hukuk Dairesi kararlarına göre de ayrı takip yapılabilir denmekte,

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 24.03.2010 gün ve 2010/12-138 Esas, 2010/169 Karar sayılı kararında da “Dairemizin müstekar içtihatları gereği ilamda yazılı olan asıl alacak ve yargılama giderleri ile vekâlet ücreti yönünden tek bir takip yapılabileceği gibi ayrı ayrı takip yapılması da mümkündür. İlamda hükmedilen asıl alacak ve buna bağlı fer'i alacaklar yönünden ayrı ayrı takip yapılmasını engelleyen yasa hükmü bulunmadığından, mahkemece şikâyetin reddine karar verilmesi gerekirken kabulüne karar verilmesi isabetsiz olduğu” gerekçesi ile karar verildiği görülmektedir.

O halde takiple amaçlanan sonuca ve bu hakkın kötüye kullanılıp kullanılmadığına da bakmak gerekir. Takip miktarları itibarıyla Şikâyetli avukatın haksız kazanç amacıyla takip yapmadığı görülmektedir. Baro Disiplin Kurulu'nun bu yönlerdeki hukuksal değerlendirmesi isabetlidir.

Ancak Şikâyetçi avukatın vekil olduğu halde her iki takipte de borçlu olarak gösterildiği, maddi hata olduğu savunulan bu hususun ancak yargı kararları ile çözümlendiği ve maddi hartada ısrarcı bulunduğu da dosya kapsamı ile tartışmasızdır.

Avukat kendi maddi hatası olduğunu bildirdiği bir hususun düzeltilmesinde kendisi de sorumluluk hissetmeli, hataya son vermeli, hatanın Yargıtay kararı ile giderilmesini beklememelidir.”

26. Yetki belgesi ile takip edilen işlerde ücret nasıl paylaşılmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.12.2014 gün ve 2013/534 esas, 2014/75 karar sayılı kararı;

“...Disiplin kovuşturmasına konu sorun yetki belgesi ile takip edilen işlerde ücretin nasıl paylaşılacağıdır.

Yetki belgesi ile iş takibinin yasal dayanağı Avukatlık Yasası madde 56/5 “Avukatlar veya avukatlık ortaklığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekâletnamelerini kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına

vekâletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekâletname hükmündedir.” hükmüdür.

Bir başka avukatın yetkilendirmesi ile işi takip edilmesi neticesinde avukatlık ücreti ile ilgili çıkan ihtilafın çözümü Avukatlık Yasası madde 171/4 hükmüne göre olmalıdır.

Fıkıradaki “Avukat tarafından işe başka avukatlar teşrik edilmiş ise, avukat bundan dolayı ayrı bir ücret isteyemeyeceği gibi, işi birlikte takip eden avukat da müvekkilden herhangi bir ücret isteyemez. İş tamamen başka bir avukata bırakılmış ise, tevkil eden ve tevkil olunan avukatlar ücret sözleşmesindeki miktarı aşmamak şartıyla, harcadıkları mesaiye karşılık olan ücreti müvekkilden isteyebilirler. Ancak, tevkil eden avukat müvekkilden peşin ücret almışsa, harcadığı mesaiye karşılık olan miktarın fazlasını tevkil ettiği avukata ödemekle yükümlüdür.

İşin iki veya daha çok avukatın birlikte takip etmesi, halinde çıkacak ücret ihtilafının çözümü için öncelikle avukatların vekillik sıfatlarını nasıl kazandıkları ve avukatlar arasındaki ilişkinin belirlenmesi gerekir.

1- İş sahibinin birden çok avukata ayrı-ayrı vekâlet vermesi halinde ücret:

a-) Serbest çalışan birden çok avukata iş sahibi (aynı iş için olsa bile) her birinden ayrı hukuki yardım almak amacıyla ayrı vekâletname vermiş ise iş sahibi her bir avukata, aralarındaki sözleşme, sözleşme yok ise genel kurallara göre ücret ödemekle yükümlüdür.

Bu durumda, iş sahibinin her avukata ayrı ücret borcu doğar ve bir avukatın aldığı ücret, kendi hukuki yardımının karşılığı olup, diğer avukatları ilgilendirmez. Çünkü avukat sayısı kadar ayrı hukuki yardım vardır.

b-) Birden çok avukat tek bir hukuki yardımı ifa için birlikte vekâletname almış iseler:

- Avukatlık Ortaklıklarının avukatlarına çıkarılan vekâletname

- Avukatın isteği ile (uygulamada en çok görülen örneği işi alan avukatın mesleğinin ifası sırasında yardımlaştığı aynı büroda ayrı vergi mükellefi olan avukatlara da kendisi ile birlikte) birden çok avukata müşterek vekâlet çıkarılması halinde iş sahibinin ücret borcu tektir. Avukatlar kendi anlaşmalarına göre tek ücreti paylaşacaklardır. İhtilaf halinde iş sahibinin ödemesi gereken tek ücret “o iş için harcadıkları mesai” dikkate alınarak ihtilafa çözecek mercii tarafından tek ücret avukatlar arasında paylaşılacaktır.

c-) İş alan avukat ile birlikte, yanında sigortalı çalışan avukatlara vekâlet verilmesi halinde: Sigortalı avukatın ancak işvereni konumundaki işi alan avukattan aralarındaki iç ilişkiye göre ücret isteme hakkı vardır.

2- İş alan avukatın ikinci avukat görevlendirmesi ücret:

Bu yetki belgesi yâda tevkile dayalı vekâletname çıkarmak şeklinde gerçekleşir. İş sahibinin ödeyeceği ücret tektir. Avukatların emeklerine göre ücrete hak kazanırlar. Bu durumda iş birlikte götürülmüş ise yetki verilen avukat iş sahibinden ücret isteyemez. Ancak yetkilendirenden ister. İş sahibinden ücret isteme hakkı iş alan avukatındır. İş tamamen yetkilendirilen avukata terk edilmiş ise, yetkilendirilen avukat iş sahibinden ücret isteyebilir. İş sahibinden istenebilecek ücret gene tektir. Ancak avukatlar emeklerine göre paylaşacaklardır.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 20.12.1978 gün ve 3672 Esas, 14532 Karar sayılı kararında da görüldüğü üzere "Ancak davacı avukatların 1136 sayılı Kanununun 165. maddesi gereğince müvekkilinden ve onun hasmından müştereken ve müteselsilen sorumlu oldukları ücretini istemesi mümkündür. Öte yandan 165. madde de avukat ücretlerinin ödenmesinden söz edilmiştir. Bu nedenle avukat bu dava yüzünden elde edilmesi imkânı olan bütün ücretleri isteyebilir. Bu ücretler avukatların müvekkilleri .. İle aralarında yapılmış olan sözleşmeye göre belirlenecektir...ile vekilleri arasındaki 10.3.1972 günlü sözleşmenin 5. maddesi gereğince mahkeme ve icra dairelerince hükmedilecek ücretin de avukata ait olacağı anlaşılmaktadır. O halde davacı avukatlar bu esasa göre şayet mahkeme hükmetmiş olsa idi mahkemenin hükmedeceği tazminatın ücretini de isteyebileceklerdir. Gerek 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 164. maddesinin son fıkrası ve gerekse ... ile avukatları arasında yapılmış olan sözleşmenin 5. maddesi de bu görüş istikametindedir... ile hasmı arasında yapılan 2.6.1975 günlü sulhname ise davacı avukatların sözleşme ile elde ettikleri hakları halele uğratmıştır. Bu nedenlerle sulh sonunda vekile ödenmesi gerekli iken ödenmeyen ücretten hem müvekkil ve hem de hasmı sorumlu olacağından ...'nin avukatları ile yapmış olduğu sözleşme gereğince ödenmesi gereken ücret ile taraflar arasında sulh olması ve mahkeme sulh tutarında bir meblağa hükmetse idi ... Yararına ne miktarda avukatlık parasına hükmedecek idi ise bunların tutarından ...'nin ve hasmının sorumlu tutulmamış olması ve sözleşme gereğince ödenmesi kararlaştırılan ücreti vekâletten yalnız ...'nin sorumlu tutulması bozmayı gerektirir." Karar gerekçesi de sulh halinde her iki tarafından avukatlık ücretinde sorumlu olduğunu bildirmektedir.

Dosya kapsamına göre Şikâyetlinin davalara Şikâyetçi tarafından düzenlenen yetki belgesi ile katıldığı, tahsil ettiği vekâlet ücreti hususunda Şikâyetçiye bilgi vermediği, Şikâyetçinin vekâlet ücretini tahsil için icra takibi yapmak, itirazın iptali davasını açmak zorunda kaldığı tartışmasızdır.

Avukat mesleğinin vekâlet ücreti ile ilgili konularda duyarlı olmalı, paylaşmayı bilmeli, mesleğinin ücret almasını bertaraf edici önlemler almaktan özenle kaçınmalıdır."

27. İlamda ismi yazılı avukata mutlak tebligat gönderilmeli, hak kaybına neden olunmamalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.07.2013 gün ve 2013/32 esas, 2013/556 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından ... 5. İş Mahkemesi'nin 2008/228 Esas, 2009/489 Karar sayılı ilamında M.D. vekili olarak Avukat M.Y.'un yazılı olduğu ve bu ilamın ... 9. İcra Müdürlüğü'nün 2009/13157 Esas sayılı dosyasında takibe konulduğu görülmektedir.

Avukatlık Yasası 166/3. madde hükmünün emredici olduğu avukat tarafından da değerlendirilmeli, alacak temlik edilmiş olsa da avukatın hak kaybına neden olunmamalıdır.

Bu nedenle eylemin disiplin suçu olduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu kararında hukuka aykırılık görülmemiş ve aleyhe itiraz olmadığından kararın onanması gerekmiştir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.12.2014 gün ve 2014/684 esas, 2014/852 karar sayılı kararı;

“...Avukatlık Yasası'nın 164/son maddesine göre, “Dava sonunda kararlar tari-feye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir. Bu ücret, iş sahibinin borcu nedeniyle, takas ve mahsup edilemez, hacz edilemez.”

Avukatlık Yasası'nın 166/3. maddesi “Bir ilamın cebri icra yoluyla infazına girişildiğinde, icra dairesi, takip talebinde bulunan tarafın ilamda adı yazılı olan avukatına, icra emri ile aynı zamanda düzenleyeceği bir bildiriye, gideri takip talebinde bulunandan alınmak suretiyle, derhal tebliğ eder. Bu bildiri tebliğ edildikçe icranın sonraki safhalarına geçilemez. Avukata yapılacak tebliğin giderleri hakkında 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 59. maddesi hükmü uygulanır.”

Avukatlık Yasasının 164/son maddesinde dava ile hükmolunan ücretin avukata ait olduğu hiçbir tartışma konusu olamayacak ve öncelikle avukatlar tarafından yaşama geçirilecek bir düzenlemedir. Bunun içindir ki kesinleşen Mahkeme ilamlarında ilamda adı yazılı avukata takip dosyasından bilgi verilmesi zorunlu kılınmış, avukat azledilse dahi hakları yasal güvenceye alınmıştır. Bu halde azledilen avukat yasal hakkını arayabilecek ve gerekirse dosyaya tedbir koydurarak alacağı-nın açıkta kalmasını önleyebilecektir.

Avukatlık Yasası 166/5. maddenin ana fikri de budur. Bu kuralları bilmek ve yaşama geçirmek de avukatların birincil görevidir. Şikâyetçinin azil tarihi ile Şikâyetli avukatın aldığı talimat başlıklı yazının Şikâyetçinin hak ettiği ücretini almasını önlemeye matuf olduğu, dosya kapsamına göre tartışmasıdır.”

XXXVII ÜCRET DOLAYISIYLA MÜTESELSİL SORUMLULUK (Madde 165)

Avukatlık Yasasının 165. maddesi, “İş sahibinin birden çok olması halinde bunlardan her biri, sulh ile sonuçlanan işlerde ise her iki taraf, avukat ücretlerinin ödenmesi hususunda müteselsil borçlu sayılırlar.”

Avukatın sulh, sulh sonucu düzenlenen azilname vsç. Hallerde emeğini koyan ve her iki tarafıda sorulu tutan bir düzenleme olup ne yazık ki avukatlar tarafından bilinmemekte ve hak kaybı önlenmemektedir. İş mahkemesinde duruşmaya giriyorsunuz, bir bakıyorsunuz ki ya azil var yada feragat. İşçiden nesini alacamım yokki deyip üzülüyorsunuz. Oysa madde çok açık. Her iki arafda ücretinizden müştereken ve müteselsilen borçlu. Bu davalarda önemli olan avukatlık ücret sözleşmesi yok ise Avukatlık Asgari Ücret tarifesini esas alarak dava açmaktır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 08.02.2014 gün ve 2013/666 esas, 2014/80 karar sayılı kararı;

“...Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2011/309 Esasında Şikâyetçi S. C. vekili olarak boşanma davası açıldığı,

Şikâyetli avukatın ... Noterliği’nin 05.08.2011 gün ve 13934 sasil azilnamesi ile azledildiği,

Mahkeme’nin 30.09.2011 tarihli duruşmasında davacı S. C. ve davalı eşi A. C.’in katıldıkları Şikâyetçinin “celse arasında davalı eşim ile barıştık, davadan feragat ediyorum, beyanında bulunduğu cevaben davalı A. C.’in “eşimin beyanına bir diyeğim yoktur.” beyanında bulunduğu ve davanın feragat nedeni ile reddine karar verildiği,

...Disiplin kovuşturmasına konu sorun avukatın sulh ve azil halinde ücreti vekâletini kimlerden ve nasıl talep edeceği hususudur.

Olayla ilgili yasal düzenleme Avukatlık Yasası madde 164/4 “Avukatla iş sahibi arasında aksine yazılı sözleşme bulunmadıkça tarife dayanarak karşı tarafa yüklenecek avukatlık ücreti avukata aittir.”

Avukatlık Yasası madde 165, “İş sahibinin birden çok olması halinde bunlardan her biri, sulh ile sonuçlanan işlerde ise her iki taraf, avukat ücretlerinin ödenmesi hususunda müteselsil borçlu sayılırlar.”

Avukatlık Yasası madde 174 “Üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın ta-kipten vazgeçen avukat hiçbir ücret isteyemez ve peşin aldığı ücreti geri vermek zorundadır.

Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez.” hükümleridir.

Görüldüğü üzere Avukat dava açması halinde hem müvekkili ve hem de aksine sözleşme yoksa karşı tarafın ödemekle yükümlü olduğu ücrete hak kazanacaktır.

Bu ücret sözleşme var ise sözleşme hükümlerine yok ise Avukatlık Asgari Ücret tarifesinde belirlenen ücrettir.

Şikâyetli avukatın ... Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/309 esasında 29.06.2011 tarihinde açtığı davadan, Şikâyetçinin Şikâyetli avukatı ... Noterliği'nin 05.08.2011 gün ve 13934 sayılı azilnamesi ile azlederek, 30.09.2011 tarihinde barıştıkları gerekçesi ile sulh olarak vazgeçmiş olmaları karşısında azlin haksız ve tarafların sulh olmaları nedeniyle avukatlık asgari ücret tarifesinde bildirilen ücreti her iki taraftan da talep ve tahsile haklı olduğu tartışmasızdır."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 8.09.2015 gün ve 2015/561 esas, 2015/779 karar sayılı kararı;

"...Avukatlık Yasasının 165. maddesine göre "Sulh veya her ne suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşmayla sonuçlanan ve takipsiz bırakılan işlerde her iki taraf avukatlık ücretinin ödenmesi hususunda müteselsil borçlu sayılırlar." Bu hüküm tarafların anlaşmaları suretiyle ihtilafın ortadan kaldırılması halinde avukatlık ücretinin güvencesini oluşturan bir düzenlemedir.

Bu hüküm karşısında, avukatlık ücretinden Yasa gereği müştereken ve müteselsilen zaten borçlu olan Şikâyetçi şirket aleyhine takip açılması olağan ve yasal bir hakkın kullanımudur.

Nitekim Yargıtay Hukuk Dairesi'nin 25.11.2010 gün ve 2013/18035 Esas, 2013/29174 Karar sayılı kararında da "Avukatlık Kanununun 165. maddesine göre, sulh veya her ne suretle olursa olsun taraflar arasında anlaşma ile sonuçlanan ve takipsiz bırakılan işlerde her iki taraf, avukatlık ücretinin ödenmesi hususunda avukata karşı müteselsilen sorumlu olup, burada kanundan doğan teselsül hallerinden biri söz konusudur.

Müvekkil ve müvekkille sulh anlaşması yapan hasmın müteselsilen sorumlu olacakları vekâlet ücretinin, avukatla müvekkil arasında yazılı bir ücret sözleşmesinin bulunması ve sözleşmede sulh halinde ödenecek olan ücretin ayrıca kararlaştırılmış olması halinde, kararlaştırılan bu miktar üzerinden, avukatla müvekkil arasında yazılı bir ücret sözleşmesi bulunmakla birlikte sulh halinde ödenecek olan ücretin' ayrıca kararlaştırılmamış olduğu, ya da yazılı bir ücret sözleşmesinin bulunmadığı veya yazılı sözleşme mevcut olmakla birlikte geçersiz olduğu 2013/18035-29174 hallerde ise, sulh olunan miktara göre belirlenmesi gerektiği kabul edilmelidir." sözleri ile her iki tarafında ücretten sorumlu olduğu açıkça bildirilmekte "davaların müddeabihleri üzerinden her iki tür vekâlet ücretine de hükmedilmesi gerektiği" bildirilmektedir.

Bu nedenlerle eylemin disiplin suçu oluşturmadığına ilişkin Baro Disiplin Kurulu kararında hukuka aykırılık görülmemiş ve itirazın reddi ile kararın onanması gerekmektedir.

XXXVIII AVUKATIN HAPİS HAKKI VE AVUKATLIK ÜCRETİNİN RÜÇHANLI BULUNMASI (Madde 166)

Avukatlık Yasasının 166. maddesi, “Avukat, müvekkili tarafından verilen veya onun namına aldığı malları, parayı ve diğer her türlü kıymetleri, avukatlık ücreti ve giderin ödenmesine kadar, kendi alacağı nispetinde elinde tutabilir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 43. maddesi,

Müvekkil adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin müvekkile duyurulur ve verilir.

Müvekkili ile ilgili bir hesap varsa, uygun sürelerle durum yazıyla bildirilir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 45. maddesi,

Avukat “hapis hakkı”nı alacağı ile orantılı olarak kullanabilir. Hükümlerini amirdir.

Avukatlık Yasası 166/1. madde ile avukatın hapis hakkı düzenlenmiştir. Madde mutlak TBB Meslek Kuralları 43 ve 45. maddeleri ışığında yorumlanmak ve uygulanmak zorundadır. Uygulamadan da görülmektedir ki avukat hapis hakkını usulüne uygun olarak kullanmamakta ve bu nedenle “emniyeti suiistimal” veya “zimmet” suçlarının süjesi olmakta, kamunun avukata olan güven duygusunu da yok etmektedir. Basit bir tahsilat bildirimini yapmamanın, gerçeğe uygun hesap vermemenin meslek yaşamına ara verme veya son verme olduğu bilinmelidir. Sonuç müeyyide çok ağırdır ve bu hak yasanın öngördüğü kurallar içinde kullanılmalıdır. Benim ücret hakkım var saplantısı aşılmalı hem avukat hem meslek yıpranmamalıdır.

1-Tahsilatın “benim ücretimdir” inancıyla alıkonulması doğru bilinen yanlış.

TBB Disiplin Kurulu’nun 24.05.2014 gün ve 2014/131 esas, 2014/322 karar sayı kararı;

“...Şikâyetli avukatın aynı konuda birçok bağlantılı davayı takip ettiği dosya kapsamına göre tartışmasız olmakla birlikte azledildiği 14.06.2010 tarihine kadar peyder pey tahsil ettiği 4.282,00 TL hakkında da müvekkilini bilgilendirmediği, hesap vermediği de ayrı bir gerçektir.

Avukatların toplumdaki itibarlarının özellikle parasal konulara dayandığı, yasal bir hak olan hapis hakkının yasada öngörülmesine karşın yazılı olarak kullanılmadığı, bu benim ücretimdir inancıyla alıkonulduğu da bir başka gerçektir. Oysa avukat özenli olmalı, hakkını hukuka uygun olarak kullanmalı ve salt bu nedenle güvenilirliğini tartışma konusu ettirmemeli, kolektif itibara zarar vermemelidir.”

2. Hapis hakkının kullanıldığının iş sahibine yazılı ve tahsil edilen para ile hangi işlerden ötürü ne miktarda olduğunun tartışmaya olanak vermeyecek şekilde bildirilmesi zorunludur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.05.2003 gün ve 2003/46 esas, 2003/150 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat, dava ve icra masraflarını kendisinin yaptığını, vekalet ücretini peşin almadığından, icradan çekmiş olduğu parayı yaptığı masraf ve vekil ücretine karşılık hapis hakkını kullanarak, şikayetçiye ödemediğini iddia etmiştir.

...Bu maddeye göre avukat sadece vekil ücretini değil, kendisi tarafından yapılan zorunlu giderler içinde hapis hakkını kullanabilir.

Ancak, Avukatın alacağından dolayı hapis hakkını kullanabilmesi için hapis hakkının kullanıldığı hususunun iş sahibine yazılı olarak bildirilmesi, ayrıca iş sahibi adına tahsil ettiği para ile hangi işlerden ötürü, ne miktar da alacağı olduğunu gecikmeksizin müvekkiline duyurması gerekmektedir.

Şikayetli avukat icra dosyasından 02.10.2000 tarihinde 579.200.000 TL'sini tahsil etmiştir. Şikayetçi ise 07.11.2001 tarihinde şikayette bulunmuştur. Dosya içinde şikayetli avukatın şikayetçiye hangi işlerden ötürü ve ne miktar alacağı olduğuna ve alacakları için hapis hakkını kullandığına dair şikayetçiye yazılı bir bildirimde bulunduğunu gösteren belgeye rastlanmadığı gibi şikayetli avukat savunmasında da hapis hakkını ve mahiyetini şikayetçi müvekkiline bildirdiğini savunmamıştır.”

T.B.B. Disiplin Kurulu'nun 21.01.2006 gün ve 2005/384 Esas, 2006/16 Karar sayılı kararı;

“...Şikayetli Avukatın, alacaklı olduğunu iddia ettiği yargılama ve icra masrafları ile tahakkuk etmiş vekalet ücretlerine karşılık olarak, icradan tahsil ettiği para üzerinde hapis hakkını kullandığına ve Şikayetçinin bilgilendirildiğine dair dosyamız içinde yazılı bir belgeye rastlanmamıştır.

Avukat hapis hakkını kullanmadan önce, hangi alacağına karşılık, hangi paradan ne miktar hapis hakkını kullanacağını yazılı olarak müvekkiline bildirmek zorundadır.

Şikayetli avukatın bu zorunluluğu yerine getirmeden, hapis hakkını kullandığına ilişkin savunmasına bu sebeplerle itibar edilmemiştir.

Şikayetli Avukatın, alacaklı olduğunu iddia ettiği yargılama ve icra masrafları ile tahakkuk etmiş vekalet ücretlerine karşılık olarak, icradan tahsil ettiği para üzerinde hapis hakkını kullandığına ve Şikayetçinin bilgilendirildiğine dair dosyamız içinde yazılı bir belgeye rastlanmamıştır.”⁹⁹

⁹⁹ Bkz. s. 270'deki 2006/400 E. 2006/478 K. sayılı karar

3-Muacceliyet konusunda mutlak aksine sözleşme yapılmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.08.2014 gün ve 2014/227 esas, 2014/521 karar sayılı kararı;

"...Dosya kapsamına göre 22.02.2011 tarihinde 5.821,10 TL'nin Avukat F. D. tarafından, 22.03.2011 tarihinde 5.821,10 TL'nin Avukat F. D. tarafından, 29.04.2011 tarihinde 5.821,10 TL'nin Avukat İ. P. tarafından, 13.06.2011 tarihinde 4.898,10 TL TL'nin Avukat İ. P. tarafından icra dosyasından çekilmiş olduğu, 30.04.2011 tarihinde 3.000,00 TL, 22.03.2011 tarihinde 5.000,00 TL'nin şikâyetçi tarafından alındığının para makbuzlarıyla ve kabulü ile sabit olduğu, tevdi mahalli ... Vakıflar Bankası şubesine 25.07.2011 tarihinde yatırıldığı görülmektedir.

Yargıtay 13. HD. 25.6.2013 gün ve 2012/26965 Esas, 2013/17391 Karar sayılı kararında da bildirildiği üzere "...hapis hakkı, sadece vekâlet ücreti alacakları ve yapılan giderler oranında kullanılabilir. Avukatın, müvekkili nam ve hesabına tahsil etmiş olduğu alacak ve değerlerden, ücret ve masraf alacağından fazla bir miktarını "hapis hakkı" adı altında elinde tutması, bu hakkın yasaya konuluş amacına aykırı olduğu gibi, avukatlık meslek kurallarına da aykırıdır. Aynı şekilde hapis hakkını kullanan avukatın, müvekkilin nam ve hesabına tahsil ettiği alacakları geciktirmeksizin iş sahibine bildirmesi, hangi işten dolayı ve ne miktarda ücret ve masraf alacağı olduğunu açıklaması ve konuyla ilgili karşı tarafı bilgilendirdikten sonra, alacağı oranında hapis hakkını kullanması gereklidir.

Esasen bu durum, avukatın müvekkiline hesap verme yükümlülüğünün de tabii bir sonucudur. Nitekim Avukatlık Kanununun 34. maddesinde, "Avukatlar, yüklenikleri görevleri, bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık ünvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliğince belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler." hükmü, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 43. maddesinde de, "Müvekkil adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin müvekkile duyurulur ve verilir." hükmü bulunmaktadır.

Öte yandan avukat, ancak muaccel olan vekâlet ücreti alacakları yönünden hapis hakkını kullanabilir. Yasada avukatlık ücretinin ne zaman muaccel olacağı konusunda açık bir hüküm bulunmamakla beraber, Avukatlık Kanununun 171/1 maddesinde düzenlenen "Avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder." ve "Avukatlık Asgari Ücret Tarifinin 2. maddesinde düzenlenen "... Avukatlık ücreti, kesin hüküm elde edilinceye kadar olan dava, iş ve işlemler ücreti karşılığıdır." Hükümleri gereğince vekâlet ücreti alacağının, üstlenilen işin bitmesiyle muaccel hale geldiğinin kabulü gerekir.

Bu kabule göre avukat, aksine sözleşme yoksa işi sonuna kadar takip edip sonuçlandırmadan ücretini isteyemeyeceği gibi bu noktada hapis hakkını da kullanamaz."

Gereğesinden de görüldüğü üzere hapis hakkının yasaya uygun kullanıldığı için kabulü için aksine sözleşme yoksa alacağın tahsil edilmesi, hesap ve bilgi verilmesi, hapis hakkının hangi alacaktan dolayı ve ne miktarda kullanıldığına bildirilmesi zorunludur.

Bu yazılı bildirim asıl amaçlarından biri ayrıntılı bilgi verilerek muhatabın bilgilendirilmesi, olası tartışmaların önüne geçilmesi ve akçalı işlemlerde kamu vicdanının tatmini, meslek onurunun korunmasıdır.

Şikâyetli avukatların ... 2. İcra Müdürlüğü dosyasından çektikleri paralardan en son 22.03.2011 tarihli tahsilat hakkında bilgi verdikleri, sair tahsilatları bildirmedikleri, Baroya şikâyetten sonra gene hesap vermeksizin 4.500,00 TL'yi posta havalesi ve sonra tevdi mahalli tayin ettirerek ödedikleri açıktır. Alacak hem geç ödenmiş, hem takip dosyası infaz edilmeden ve gerekli bildirim yapılmadan hapis hakkı inancı ile uhdelerinde tutmuşlardır.”

4. Hapis hakkı alacakla orantılı olarak kullanılmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 06.06.2014 gün ve 2024/162 esas, 2014/352 karar sayılı kararı;

“...Avukatlık Yasası 166 ve TBB Meslek Kuralları 45. madde gereği hapis hakkının kullanımı için hangi alacaktan ötürü ne kadar alacak için müvekkile yazılı ihtar gönderilmeli ve alacakla orantılı olarak hapis hakkı kullanılmalıdır.

Yargıtay 13. HD. 04.05.2009 gün ve (13260/5950) sayılı karar gerekçesi de “Aynı şekilde hapis hakkını kullanan avukatın, müvekkilin nam ve hesabına tahsil ettiği alacakları geciktirmeksizin iş sahibine bildirmesi, hangi işten dolayı ve ne miktarda ücret ve masraf alacağı olduğunu açıklaması ve konu ile ilgili karşı tarafı bilgilendirdikten ve gerektiği durumlarda yapılacak hesaplaşmadan sonra, alacağı oranında hapis hakkını kullanması gereklidir. Esasen bu durum, avukatın müvekkiline hesap verme yükümlülüğünün de tabii bir sonucudur.” bunu gerektirmektedir.”

T.B.B. Disiplin Kurulu'nun 21.05.2010 gün ve 2010/5 esas, 2010/233 karar sayılı kararı;

“...Avukatlık Yasasının 166. ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 45. maddeleri avukatın hapis hakkını düzenlemektedir.

Bu düzenlemelerde yer alan “ nispet ve oran” ifadeleri, avukatın müvekkili adına tahsil ettiği para ve sair değerlerde kendi alacağı için orantılı bir şekilde hapis hakkını kullanmasının da gerekli olduğunu açık şekilde belirlemiştir.

Tahsil edilen miktar ile avukatın alacağı arasında uygun bir dengenin muhakak bulunması, tahsil edilenin tamamının veya tamamına yakınının avukatın alacağı olarak değerlendirilmemesi için doğası sonucudur.

Ayrıca tahsil edilen miktardan hangi iş ve ne kadarının avukatlık ücreti olarak alındığının avukat tarafından müvekkiline en kısa süre içinde yazılı olarak bildirilmesi gerekmektedir.”

5. Tahsil edilen para hemen ödenmeli, uzun müddet uhdede kalmamalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 10.01.2013 gün ve 2013/498 esas, 2014/2 karar sayılı kararı;

“...Şikâyetli avukatın icra veznesinden para çekmesine karşın makul bir sürede yazılı bildirimde bulunmaksızın hesap vermediği gibi ödeme de yapmadığı, 19 ay sonra bildirdiği hesapta da icra veznesinden çektiği parayı gizlediği, vekâletnamesinde ahzu kabz yetkisi olmamasına karşın parayı çektiği, iadesi istendiği halde etmediği dosya kapsamı ile tartışmasıdır.

Bu nedenlerle eylemin avukatlık yasası 34, 134 ve TBB Meslek Kuralları 3, 4, 43. maddelere aykırı olduğu yönündeki hukuksal değerlendirme yerine ise de disiplin sicil özetine tekröre esas sadece 30.04.2010 tarihinde kesinleşmiş kınama cezası olmakla itirazın kabullü ile 3 ay işten çıkarma cezasının 214.00 TL para cezasına çevrilmek suretiyle onanmasına karar vermek gerekmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.05.2014 gün ve 2014/164 Esas, 2014/309 Karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından eylem nedeniyle ... 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/5 esasında “hizmet nedeniyle güveni kötüye kullanmak” iddiası ile açılan kamu davasında Mahkeme'nin 17.07.2013 gün ve 013/95 Karar sayılı kararı ile TCK 155/2, 62/1 maddeler gereği neticeten 5 ay hapis ve 20,00 TL para cezası ile cezalandırılmasına ve hükmün açıklanmasının ertelenmesine karar verildiği, kararın ... 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/587 D.İş sayılı kararı ile itirazın reddedilerek 26.07.2013 tarihinde kesinleştiği,

Mahkeme karar gerekçesinde “Sanık aşamalı savunmalarında müvekkili olan İ. G.ê vermesi gerekli para konusunda uyuşamadıkları için parayı veremediğini suç kastının olmadığını ileri sürmüştür. Ancak sanık avukat icra dairesinden 14.863,50 TL'yi aldıktan sonra en azından kendinin ya da karşı tarafın kabul ettiği bir miktar parayı tevdi mahalli tayin ederek veya konutta ödemeli olarak göndermek suretiyle müvekkiline ödeme girişiminde bulunmamıştır. Sanık avukatın parayı tahsil ettikten sonra kendi ücretini ayırıp kalan parayı yukarıda belirtilen şekilde müvekkiline göndermesi gerekir.

Dosya içerisindeki sanıkla müşteki arasındaki mesaj tespit tutanaklarından da müştekinin sanık avukatı ısrarla aradığı, ancak sanığın müştekiyi oyaladığı anlaşılmaktadır.” sözlerinin yazılı olduğu,

Mahkeme kararı ve Şikâyetli avukatın kabulü ile 04.05.2012 tarihinde çekilen paranın yargılamadan sonra 11.07.2013 tarihinde ödendiği tartışmasızdır.

Mahkeme karar gerekçesinden de görüldüğü üzere avukatın bu kadar uzun bir müddet parayı uhdesinde tutma hakkı yoktur. Şikâyetçi almıyorsa hakkı olan ücretleri kestikten sonra tevdi mahalli tayin ettirmeli, uhdesinde tuttuğu para için de hapis hakkını kullandığına ilişkin bildirimde bulunması meslek görevidir.”

6. Özellikle nafaka alacağı tahsilinde daha duyarlı olunmalı, orantılı tahsilat yapılmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.06.2013 gün ve 2012/891 Esas, 2013/541 Karar sayılı kararı;

“...Özellikle nafaka alacağına ilişkin olarak görev üstlenilen hallerde avukat hapis hakkını alacağı vekâlet ücreti ile orantılı kullanılmalı, müvekkilinin de nafaka gelirin muhtaç olduğunu asla göz ardı etmemelidir.

Şikâyetli avukat avukatlık asgari ücret tarifesine göre hesaplansa dahi (Kararda 500.00 TL’dir) alacağının çok üstünde bir parayı zimmetinde tutmuş ve hiç ödeme yapmamış, hesap vermemiş, bildirimde bulunmamıştır.

Avukat hapis hakkını kullanmadan önce, hangi alacağına karşılık, hangi paradan ne miktar hapis hakkını kullanacağını yazılı olarak müvekkiline bildirmek zorundadır.

Şikâyetli avukatın bu zorunluluğu yerine getirilmeden, hapis hakkını kullandığına ilişkin savunmasına bu sebeplerle itibar edilmemiştir.”

7. Avukatlık sözleşmesi yoksa, asgari ücret tarifesi üstünde paranın alıkonulması, meslek hukuk ve etiği ile bağdaşmaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 1.05.2004 gün ve 2004/75 esas, 2004/176 karar sayılı karar:

“...Kovuşturma konusu olayda yazılı ücret sözleşmesi yapılmadığı ve şikâyetli avukatın tahsil ettiği paradan –ücret sözleşmesi bulunmamasına rağmen– Avukatlık Asgari Ücret Sözleşmesi üzerinde bir miktarı alıkoyduğu tartışmasızdır.

Avukatlık sözleşmesinin tanımından da anlaşıldığı üzere, Avukat ile iş sahibinin arasındaki ilişkilerde, bir meslek mensubu olan avukat hukuki ilişkilerin düzenlenmesi, her türlü hukuki uyuşmazlıkların çözümü konularında, kendilerine başvuranlara kamusal nitelikli hizmet sunar; karşılığında da sözleşme gereğince ücret alır. Avukat bu görevini yerine getirirken Avukatlık Yasası, Meslek Kuralları ve meslek örgütü kararlarına uymak zorundadır.”

Şikayetli avukat, müvekkili ile yazılı avukatlık sözleşmesi yapmamış ise talep edebileceği ücret, ücret tarifesinde belirtilen asgari ücrettir.

Kararlaştırılan ve ihtilaflı olan vekalet ücretinden şikayetlinin sözde anlaşmış olduğunu iddia ettiği oranda ücreti kesip hapis hakkını kullanarak kalanını ödemesi yasal değildir. Disiplin kurulu, şikayetli avukatın hak etmediği ücreti alıkoymasına eylemini, taraflar arasında ücret anlaşmazlığı olarak değerlendirmiş ve disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar vermiştir.

Burada eylem ve ihtilaf ücret anlaşmazlığı değil, şikayetli avukatın haksız olarak yedinde alıkoymuş olduğu fazla parayı hak etmediğine dair meslek hukukunun ihlal edilmiş olmasıdır.

8. Genel geçer ibraname geçersizdir. İbra belgesi hesaplaştığını göstermelidir.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.05.2015 gün ve 2014/747 Esas, 2015/13 Karar sayılı kararı;

“...Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.11.2008 gün ve 2008/4706 Esas, 2008/13838 Karar sayılı kararında da bildirildiği üzere; Davalı vekilin dayandığı ibraname bu açıklamalar doğrultusunda incelendiğinde, güven verici gerekli açıklıkta, anlaşılabilir değildir. Bir defa vekilin ne miktar para tahsil ettiği, ne kadar masraf, vekâlet ücreti kesip davacıya ne miktar ödediği belli olmadığı gibi, davacının bunları bildiği hususu da kanıtlanmamıştır. Öyle olunca böyle bir ibranameye itibar edilemez. Davalı avukat tahsil ettiği paranın ne kadar olduğunu, bu paradan ne şekilde ve miktarda davacıya ödediğini ispat etmek zorundadır.”

9. Zorunlu giderlerin ödenmesi hususunda avukata hapis hakkı tanınmış ise de, tüm giderlerin avukat tarafından üstlenilmesi kabul edilemez.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.12.2006 gün ve 2006/369 esas, 2006/444 karar sayılı kararı:

“...Şikayetli avukat tarafından masraf avansı ve teminatın nakit olarak alındığı ve karşılığında makbuz düzenlendiği savunulmuş ise de; gerek teminat mektubu içerikleri ve gerekse banka cevabi yazısı ile şahsi hesaptan verildiği bildirildiğinden, samimi ve inandırıcı bulunmamıştır.

Teminat, niteliği gereği ihtiyati haciz kararı isteyen tarafın haksız çıkma olasılığına karşı muhtemel zararların belirli limitler dahilinde garanti edilmesidir. Bu garantiyi vermesi gereken de takip alacaklısıdır.

Avukatın teminat mektubunu şahsi hesabından alması, alacaklı adına muhtemel riskleri üstlenmesi, avukatlık mesleğinin bağımsızlığı ile bağdaşmadığı gibi,

avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güveni de zedeleyecek davranışlardır.

Avukatlık Yasası 39/2 ve 166/1. maddelerinde, giderlerin ödenmesi hususunda avukata hapis hakkı tanınmış ise de, tüm giderlerin avukat tarafından üstlenilmesi kabul edilemez.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 42. maddesi, "Avukat işle ilgili giderleri karşılamak üzere avans isteyebilir. Avansın işin gereğini çok aşmamasına, avanstan yapılan harcamaların müvekkile bildirilmesine ve işin sonunda avanstan kalan paranın müvekkile geri vermesine dikkat edilir." hükmü gereği;

Avukat masrafları avans olarak almalı, zorunlu olmadıkça şahsi harcamadan kaçınmalıdır.

Avukat kendine iş sağlama ve meslektaşlar arasında haksız rekabet yaratacak her türlü davranıştan özenle kaçınmalıdır."

10. Hapis hakkı dosya alacaklısından başka bir kişi veya kurum aleyhine kullanılamaz.

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.08.2014 gün ve 2014/257 esas, 2014/478 karar sayılı kararı;

"...Disiplin kovuşturmasına konu sorun farklı kişi veya tüzel kişilikler adına yapılan tahsilatlarda hapis hakkının kime karşı kullanılması gerektiğidir.

Yargıtay ... Hukuk Dairesi'nin 11.11.2010 gün ve 2010/2909 Esas, 2010/14953 Karar sayılı karar gerekçesinde "hapis hakkı kullanımı için alacak ile eşya arasında bağlantı (irtibat) bulunmalıdır. Bağlantı doğal veya hukuki olabilir. Örneğin, farklı tüzel kişiliklere sahip şirketlerden biri adına yapılan icra takibinden dolayı icra vizesinden çekilen para üzerinde yöneticileri aynı olsa bile diğer şirketlerin avukata olan borçları nedeniyle hapis hakkı kullanması mümkün değildir." gerekçesi, hapis hakkının sadece müvekkile karşı kullanılabileceğini, farklı kişi veya tüzel kişilere karşı kullanılamayacağını dile getirmektedir.

O halde,şikayetli avukatın E. Ltd.Şti vekili olması karşısında hapis hakkını M. A. ve A. A.'dan olan diğer avukatlık ücretleri için kullanmasının hukuksal dayanağı olmadığı açıktır.

Ayrıca avukatın alacağından dolayı hapis hakkını kullanabilmesi için hapis hakkının kullanıldığı hususunun tahsilattan hemen sonra iş sahibine yazılı olarak bildirilmesi, tahsil ettiği para ile hangi işlerden ötürü ne miktar da alacağı olduğunu müvekkiline duyurması gerekmektedir.

Şikayetli avukatın 20.05.2010 tarihinde, 20. İcra Müdürlüğü'nün 2008/3537 Esas sayılı dosyasından 22.595.65 TL tahsil etmiş olmasına karşın TBB Meslek Ku-

ralları 43. madde gereği bilgi ve hesap vermediği, 08.09.2011 günlü ihtarname ile de hapis hakkını usulsüz olarak kullandığı dosya kapsamı ile tartışmasıdır.”¹⁰⁰

XXXVII- ÜCRET TARİFESİ (Madde 168)

Avukatlık asgari ücret tarifesi Avukatlık Yasası M. 168. hükmüne göre, her yıl eylül ayı içerisinde baroların yargı yerlerindeki işlemler ve diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretlerinin gösterir bir tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’na göndermesi ve bu teklifler göz önünde bulundurularak Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’nca Ekim ayında sonuçlandırılarak Adalet Bakanlığı’na gönderdiği tarifenin onaylandığı tarihte Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girer. 4667 sayılı kanun ile getirilen en önemli yenilik, karar tarihindeki avukatlık asgari ücret tarifesine hükmedilmesi gerektiğidir.

Uygulamada bu tarifenin dışında barolar tarafından yöresel koşullar da göz önünde bulundurularak ücret tarifeleri yayınlanmaktadır. Doğrudur da. Ancak bu tarifeler tavsiye niteliğinde olup, meslektaşlar arasına dayanışmayı temin amaçlıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 10.09.2004 gün ve 2004/179 esas, 2004/271 karar sayılı kararı:**“

“...Baro Yönetim Kurullarının hazırlamış olup, üyelerine duyurdukları ve kendi bölgelerinde alınması gereken en düşük ücretin gösterildiği tarifeler, resmi niteliği olmayan, vekil-müvekkil ilişkisinde uygulanması öngörülen ve avukatlar arasında serbest rekabeti de önlemeyi amaç edinilerek hazırlanmış tavsiye niteliğindeki tarifelerdir.

Uygulanması zorunlu ve resmi nitelikteki avukatlık asgari ücret tarifeleri Avukatlık Yasası’nın 168. maddesinin öngördüğü koşullarda Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanıp, Adalet Bakanlığı’nca onaylanarak, Resmi Gazete’de yayınlanan tarifelerdir.

Somut olayımızda, şikayetli avukatın, Baro Yönetim Kurulu’nun vekil-müvekkil arasındaki ücretler hakkında tavsiye niteliğinde olmak üzere yayınlamış olduğu tarifeyi, şikayetçi-borçlu hakkında başlattığı icra takiplerinde de uygulayarak, şikayetçi borçludan fazla para tahsil etmekten ibaret eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır. Bu nedenle Baro Disiplin Kurulu’nun, kovuşturma konusu eylemin disiplin suçunu oluşturduğuna ilişkin değerlendirmesi doğru bulunmuştur.”

¹⁰⁰ Bkz. s. 518’deki Meslek Kuralları m 45 ile ilgili kararlar.

XXVIII- İŞİ SONUNA KADAR TAKİP ETME ZORUNLULUĞU VE BAŞKASINI TEVKİL (Madde 171)

Avukatlık Yasasının 171. (Değişik 02.05.2001., 4667/83) maddesi, “Avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder.

Avukata verilen vekaletnamede başkasını tevkile yetki tanınmış ise, yazılı sözleşmede aksine açık bir hüküm olmadıkça, işi başka bir avukatla birlikte veya başka bir avukata vererek takip ettirebilir. Vekaletnamede, bunun düzenlendiği tarihten sonra açılacak veya takip edilecek bütün dava ve işlerde vekalet ve başkasını tevkile genel şekilde yetki verilmişse, avukat, bu tarihten sonraki dava ve işlerde müvekkilinden ayrıca vekalet almaya lüzum kalmaksızın işi başka bir avukatla birlikte veya başka bir avukata vererek takip ettirebilir.

İkinci fıkradaki hallerde, avukatın müvekkile karşı sorumluluğu devam eder. Birlikte takibettiği veya işi tamamen devrettiği avukatların kusurlarından ve meydana getirdikleri zarardan dolayı müvekkile karşı hem şahsen hem de diğer avukatla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.” hükmünü amirdir.

Maddenin uygulamada en sık ihlal edilen hükmü 1. fıkradır.

İşi sonuna kadar takip yükümlülüğü aynı zamanda Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 3. maddesinde öngörülen, “Avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde ve işine tam bir sadakatle yürütür.” ilkesinin de gereğidir. Gerçekte de avukat çekilmeyi gerektirir nedenler hariç, hangi gerekçe ile olursa olsun işi sonuna kadar sadakatle takiple zorunludur. Sadakat yükümlülüğü de budur.

Avukatın aldığı vekaletnamede tevkil yetkisi var ve yazılı sözleşmede aksi kararlaştırılmamışsa, işi başka bir avukatla birlikte veya tamamen başka bir avukata vererek takip ettirebilir. O halde vekaletnamede tevkil yetkisi yoksa kesinlikle yeki belgesi düzenlenmemelidir.

Bu halde avukat takip ettiği veya işi tamamen devrettiği avukatların kusurlarından ve meydana getirdikleri zararlardan dolayı müvekkile hem şahsen ve hem de diğer avukatla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olur. Avukat tarafından işe başka avukatlar teşrik edilmiş ise, avukat bundan dolayı ayrı ücret isteyemeyeceği gibi, işi birlikte takip ettiği avukat da müvekkil asilden herhangi bir ücret isteyemez. Adli yardımdan görevlendirilen avukat yetki belgesi düzenleyemez, CMK gırelisi avukat “zorunlu hal” dışında yetki belgesi düzenleyemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.04.2002 gün ve 2001/299 esas, 2002/111 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetliler kendilerine verilen 2.000 markın danışma ücreti olduğunu, davanın takibini üstlenmediklerini savunmuşlar ise de, paranın gönderilmesinden

önce vekaletname almış olmaları ve havale belgesinde de paranın “palmiye davası” için gönderildiğinin belirtilmiş bulunması karşısında, vekalet ve ücret almak suretiyle bir davanın takibini üstlendikleri anlaşılmaktadır.

Vekalet ve ücret aldıkları halde, davayı takip etmeyen şikayetlilerin Avukatlık Yasası'nın 34 ve 171. maddelerine aykırı olduğundan disiplin suçu oluşturur.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.07.2002 gün ve 2002/94 esas, 2002/226 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatların üstlendikleri icra işi ile ilgili bulunan ... 10. İcra Müdürlüğü'nün 1998/1877 sayılı dosyasında takibin kesinleşmesine ve borçlu taraftan mal beyanında bulunularak, taşınmaz mal bildirilmiş olmasına rağmen hiçbir işlem yapmadıkları, dosyayı uzun süre takipsiz bıraktıkları ve görevlerini yerine getirmedikleri, dosyada bulunan bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

Eylem Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde öngörülen ilkelere aykırı olduğu gibi, anılan yasanın 171. maddesinde belirtilen “iş sonuna kadar takip etme zorunluluğu”na da uymamaktadır.

Şikayetliler gerekli masrafın verilmemesi nedeniyle işlem yapamadıklarını savunmuşlar ise de, böyle bir durumda masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında iş sahibinin yazılı olarak uyarılması gerektiğinden ve bu anlamda bir uyarının yapıldığına ilişkin herhangi bir kanıt da gösterilmediğinden, masrafın verilmemiş olması Avukatları sorumluluktan kurtaramaz.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.07.2007 gün ve 2007/177 esas, 2007/237 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamında ... 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2001/1999 Esasında karşılıksız çek tanzimi iddiasıyla sanık ... hakkında açılan davanın şikayetli tarafından takip ve sonuçlandırılmadığı tartışmasızdır.

...Şikayetli karşılıksız çek suçundan suç duyurusunda bulunmuş, bir duruşmaya da katılmıştır.

Bu durumda, şikayetli meslek kurallarına uygun olarak avans talep ettiğine ilişkin belge ibraz etmediğinden, ücret ve masraf verilmemesi sebebiyle davanın sonuna kadar takip edilmediği ve sadece suç duyurusunda bulunulması hususunda anlaşma yaptıklarına ilişkin savunmaya itibar olanağı yoktur.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.01.2009 gün ve 2008/421 esas, 2009/19 karar sayılı kararı;**

“...Bir haktan vazgeçmeyi gerektiren işlemlerde vekil edenin yazılı muvafakatinin alınması zorunlu olup, avukat kararın temyizinde hukuksal yarar görmediği kanısında ise, görüşünü iş sahibine yazılı olarak bildirmek ve nedenlerini açıkla-

makla yükümlü olduğundan dosya içerisinde şikâyetli avukatın şikâyetçiye kararın temyizinde hukuki yarar görmediğini bildirdiğine ve şikâyetçinin mahkeme kararının temyiz edilmemesine ilişkin yazılı hiçbir belge bulunmamaktadır.

Avukatın bağımsızlığı, hiçbir etki ve baskı altında kalmadan hukuka uygun bir şekilde müvekkilinin haklarını savunmayı ve üzerine aldığı işi Avukatlık Yasasının 171. maddesine göre sonuna kadar takip etmeyi gerektirmektedir. Temyiz aşaması da “Davanın sonuna kadar takibini” içermektedir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 11.04.2007 gün ve 2007/13-198 Esas, 2007/199 Karar sayılı kararında da belirtildiği üzere;

“..Vekâlet sözleşmesi sonucu itibariyle bir itimat ilişkisi olduğundan vekâlet konusunun yerine getirilmesinde vekile düşen başlıca yüküm, onu özen ve sadakatle ifa etmesidir. Kural olarak meslek sahibi olan kimseler ve bu arada avukatlar, genellikle bilinen ve kabul edilen kural ve usulleri bilmedikleri takdirde sorumlu olurlar. Avukatın görevi olayları mantıki şekilde değerlendirerek bütün öngörülmesi gerekli şeyleri dikkate almaktır. Vekil genellikle üzerine aldığı işi doğruluk kurallarına uygun biçimde özenle yapmalıdır. Mesleğin gerektirdiği uzmanlığın bütün gereklerini kullanmalıdır... temyiz süresini geçirdikten sonra temyiz yoluna başvurması veya hiç başvurmamış olması, olayların akışına ve gerçekleşme biçimine göre kusurlu davranıştır... Davalı manevi tazminat istememiştir. Bunu davacı vekil edenin istememesi nedeniyle talep etmediğini savunmuş ise de, bu konuda yazılı bir belge gösterememiş ve savunmasını ispat edememiştir. Böylelikle davalı özensiz bir davranış sergilemiştir.” görüşü ile ispat külfetini avukata yüklemiş ve avukatın yazılı belge ile iddiasını kanıtlaması gereğine açıkça işaret etmiş olması karşısında, tanık dinlemenin faydasız olduğu da tartışmasızdır.

Yazılı belge ile kanıtlanması zorunluluğu bulunan bir hususta Baro Disiplin Kurulu’nca gösterilen tanıkların dinlenmemiş olması, eksik inceleme olarak kabul edilemez.

Şikâyetli Avukatın yukarıdaki ilkeler dikkate alındığında işine ve müvekkiline karşı gerekli özeni göstermediği anlaşıldığından, eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 18.05.2013 gün ve 2012/813 esas, 2013/354 karar sayılı kararı:

“...Şikâyetli avukatın, ödendiğini kabul ettiği paranın bir kısmının kendisinde kalmasını talep etmesi üzerine azledildiğini savunması karşısında, tahsilâtın en geç azil tarihi öncesinde olduğunun kabul edilmesi halinde dahi eylem tarihinden itibaren dört buçuk yıldan fazla süre geçmiş bulunmakla, azil tarihinden öncesine rastlayan şikâyet ve kovuşturma konularında ceza tayin edilmesi mümkün bulunmamaktadır

Ancak, şikâyetli avukatın, yeni vekâletnameyi almadığını savunmasına karşın, yetki verdiği avukatın karar tarihine kadar davayı takip etmesi, şikâyetli avukatın yetki belgesinin dayanağı olan tevkil yetkisi taşıyan vekâletnamenin geçerliğine bağlı olduğu düşünüldüğünde, yetki verdiği avukat veya avukatlara durumu bildirerek azil nedeni ile vekilliklerinin sona erdiğini mahkemeye bildirmeleri ve davacı asile mahkemece tebligat yapılarak gereğinin yerine getirilmesini sağlamları gerekir iken, yetkisiz olarak davaya devam edilmesi ve verilen kararın temyiz edilmemesi asıl yetkili vekil olan şikâyetli avukat açısından disiplin suçunu oluşturmaktadır. Şikâyetli avukatın hem azledildiğini, yeni vekâletnameyi almadığını savunması hem de, müvekkilinin adres değiştirdiğini, bunu kendisine bildirdiğini, bu sebeple zaten şikâyetçiye ulaşmayacağını bildiği için temyiz edilip edilmemesi yönünde şikâyetçiye tebligat göndermediğini savunması, çelişkilidir.

Avukatlık Yasasının 171. maddesine göre “Avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı bir sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip eder.” Kurulumuzun benzer kararlarında da vurgulandığı üzere bu, kararın temyiz edilmesini de kapsar. Avukat müvekkilinin yazılı bir talimatı olmadıkça, temyiz başvurusunun yapmak zorundadır. Müvekkile ulaşılmadığı savunması, ancak kararın içeriğinin ve temyiz süresi ile giderlerinin ödenmesi gerektiği sürenin de belirtilmesi suretiyle yapılacak yazılı tebligatın müvekkilin vekâletnamesindeki adresinden iade edilmesi ile ispatlanabilecek bir husustur.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 29.06.2013 gün ve 2012/871 esas, 2013/446 Karar sayılı kararı;

“..Şikâyetçinin Şikâyetli avukat N. Ç. S. tarafından icra takip dosyasına ve devamı işlemlere rızası hilafında katıldığına ilişkin itirazı yersizdir.

Çünkü Yetki belgesi, Avukatlık Kanunu’nun 56/5. maddesinde, “Avukatlar veya avukatlık ortaklığı başkasını tevkil etme yetkisini haiz oldukları bütün vekâletnameleri kapsayacak şekilde bir başka avukata veya avukatlık ortaklığına vekâletname yerine geçen yetki belgesi verebilir. Bu yetki belgesi vekâletname hükmündedir.” hükmü ile düzenlenmiştir.

Avukatlık Kanunu’nun 171/2. maddesi, “Avukata verilen vekâletnamede başkasını tevkile yetki tanınmış ise, yazılı sözleşmede aksine açık bir kümüm olmadıkça, işi başka bir avukatla birlikte veya başka bir avukata vererek takip ettirebilir. Vekâletnamede, bunun düzenlendiği tarihten sonra açılacak veya takip edilecek bütün dava ve işlerde vekâlete ve başkasını tevkile genel şekilde yetki verilmişse, avukat, bu tarihten sonraki dava ve işlerde müvekkilinden ayrıca vekâlet almaya lüzum olmaksızın işi bir başka avukatla birlikte veya başka bir avukata takip ettirebilir” hükmünü amirdir. O halde, vekâletnamede yetki var ve aksi yazılı olarak kararlaştırılmamışsa, avukat işi kendisi veya yetkili kıldığı bir başka avukatla birlikte takip edebilir.

Ancak, bu halde yetki veren avukatın sorumluluğu da Avukatlık Kanunu'nun 171/3. maddesi "İkinci fıkradaki hallerde, avukatın müvekkile karşı sorumluluğu devam eder. Birlikte takip ettiği veya işi tamamen devrettiği avukatların kusurlarından ve meydana getirdikleri zarardan dolayı müvekkile karşı hem şahsen ve hem de diğer avukatla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur." amir hükmü ile düzenlenmiş olup yetki belgesi ile işi bir başkasına takip ettiren avukatın müvekkiline karşı esas sorumlu ve takip eden avukatın verdiği zararlardan şahsen ve müştereken ve müteselsilen sorumlu bulunduğu tartışmasızdır.

Görüldüğü üzere vekâletnamede tevkil yetkisi de verilmiş olduğundan bu husustaki itirazın yasal dayanağı yoktur."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.06.2013 gün ve 2013/365 esas, 2013/471 karar sayılı kararı;

"...Danıştay 8. Dairesi'nin 28.02.2013 günlü ve 2010/9979 Esas, 2013/1605 Karar sayılı kararında "...Olayda, görevi ihmalden dolayı yargılandığı davada yüklenen suçu işlediğine ilişkin beraat kararı verilen davacı hakkında, 1136 sayılı Kanunun 140. maddesinin amir hükmü uyarınca ceza davasına konu olan eylemi nedeniyle ayrıca disiplin soruşturması açılabileceği şüpheden uzaktır.

Başka bir avukata işi tevkil etme yetkisi bulunan avukatın sorumluluğuna gelince; mezkur kanununun 171. maddesi gereği müvekkil adına aldığı işi bir başka avukata yetki belgesi ile tevkil eden avukatın, müvekkiline karşı asıl vekil olarak sorumluluğunun devam edeceği, vekaletnamesinde başka bir avukata tevkil yetkisi bulunmasının, tevkilden sonra vekil edilen avukatın kusurlarında ve meydana getirdiği zarardan mesuliyetini ortadan kaldırmayacağı, bilakis müvekkile karşı hem şahsen hem de diğer avukatla birlikte müştereken ve müteselsilen sorumluluğunun devam edeceği açıktır.

Şu halde, davacı tarafından açılan işbu davada, yapılan tüm tebligatların yetki belgesi ile yetkilendirilen avukatlara yapılmış olması sebebiyle davacının mesleki davranışlarında hatalı veya kusurlu davrandığının kabulünün mümkün olmadığı gerekçesiyle davacının kınama cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemin iptaline karar veren İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 16. İdare Mahkemesi kararının bozulmasına, yeniden karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine, oybirliğiyle karar verildi" denilmektedir."

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.11.2014 gün ve 2014/635 esas, 2014/783 karar sayılı kararı;

"...Disiplin kovuşturması açılmasına ilişkin kararın gerekçesinde sadece karar düzeltme yapılmadığı belirtilmiş olup Şikâyetli avukat M. A. bu iddia nedeniyle beraat etmiş ve karar Yargıtay ... Ceza Dairesi'nce de onanmıştır.

Esasen TBB Disiplin Kurulunun “Karar düzeltme olağan kanun yollarından değildir. 1086 sayılı HUMK’ a 5236 Sayılı Yasa ile eklenen geçici 3. md.e göre eylem tarihinde yürürlükte olan HUMK 440. maddesi ile, Yargıtay kararlarına karşı karar düzeltme isteminin şartları belirtilmiştir. HUMK 427 md.nin henüz yürürlüğe girmeyen değişikliğinden önceki halinde, miktar ve nitelik olarak temyizi mümkün olan kararlar için başkaca şart aranmaksızın temyiz hakkı ve Avukatlık Yasasının 171.md.e göre de ilgili avukat tarafından zorunluluğu bulunmakta ise de, karar düzeltme istemi 440.md.deki şartlar oluşmadıkça reddedilen ve bu sebeple ayrıca para cezası da takdir edilen bir hukuki işlem niteliğindedir. Bu sebeple, karar düzeltme şartlarının oluşup oluşmadığı, müvekkilinin gereksiz para cezasına muhatap olmaması açısından ilgili avukatın takdirine bağlı ve zorunlu olmayan bir kanun yoludur. Nitekim, yine düzenlemeler ile usul hukukumuzda karar düzeltme sistemi tamamen kaldırılmış, bölge adliye mahkemelerinin faaliyete başlamasına kadar, geçici madde yoluyla eski hükümler yürürlükte tutulmuştur. Avukatın müvekkilinin açık bir talimatı olmadıkça, karar düzeltme isteminde bulunma zorunluluğundan söz edilemeyeceğine” ilişkin 27.05.2011 gün 2011/24 esas ve 2014/309 karar sayılı kararından beri etkili bir hukuk yolu olmaması nedeniyle karar düzeltme isteminde bulunmamayı disiplin suçu olarak da kabul etmemektedir.

Bu nedenlerle Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan hukuksal değerlendirme isabetli olmakla Şikâyetçiler S. A. ve Y. A.’in itirazlarının reddi ile kararın onanması gerekmiştir.”¹⁰¹

XXXVIX- İŞ SAHİBİNİN İŞİ BAŞKA BİR AVUKATA VERMESİ (Madde 172)

Avukatlık Yasasının 172. maddesi, “İş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatının yazılı muvafakati ile başka avukatları da işin kovuşturma ve savunmasına katabilir.

İş sahibi, ilk avukatın muvafakatini kendisine tevdi veya tebliğ edilecek bir yazı ile en az bir haftalık süre vererek talep eder. Avukat bu süre içinde cevap vermemişse muvafakat etmiş sayılır.

İlk avukatın muvafakat etmemesi halinde, vekalet akdi kendiliğinden sona erer. İş sahibi, muvafakat etmeyen avukata ücretin tamamını ödemekle yükümlüdür.

İlk avukatın muvafakati ile işin başka avukatlar tarafından da takibi halinde iş sahibi, ilk avukatın ücretinden kısıntı yapamaz. Bu halde avukatların müvekkile karşı sorumluluğu konusunda 171 inci maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır.”, hükmünü amirdir.

¹⁰¹ Bkz. s. 537’deki 2004/149 E. 2004/242 K. sayılı karar, Bkz. s318’deki 2007/41 E. 2007/101 K. sayılı karar, Bkz. s. 223’deki 2007/66 E. 2007/119 K. sayılı karar, Bkz. s. 133’deki 2007/138 E. 2007/194 K. sayılı karar, Bkz. s. 463’deki 2008/366 E. 2008/498 K. sayılı karar, Bkz. s. 525’deki 2008/421 E. 2009/19 K. sayılı karar.

İş sahibinin değişik nedenlerle ilk sözleşme yaptığı avukatın yanında bir başka avukat veya avukatlar görmek istemesi onun en doğal hakkıdır. Bu onun kısıtlanamayacak bir “savunma hakkı” olduğu gibi, avukat “seçme ve görevlendirme özgürlüğü”nün de vazgeçilmez uzantısıdır.

Ancak, avukatlık mesleği bağımsızlık gerektiren bir meslek olduğu için, avukat bağımsızlığını bir başkası ile paylaşmak istemeyebilir. Bu da avukatın en doğal hakkıdır. Yasa koyucu iş sahibinin tanınan bu hakkın kullanımını, ilk avukatın “yazılı olur” vermesi koşuluna bağlamıştır. Bu nedenle yasa, ilk iş sahibinin ilk avukata olurlarını almak üzere bir haftalık süre vererek yazılı bildirimde bulunmasını istemekte ve avukatın bu süre içinde olur vermemesi durumunda “olur vermiş sayılmasını” öngörmektedir.

Dikkat edilmesi gereken husus, her ne kadar Yargıtay 13. Hukuk Dairesi’nin 21.10.1981 gün ve 1981/4763 E.19981/6621 K. sayılı kararında, “...onayın bulunduğunu vekil edenin kanıtlaması gerekir.” sözleri ile ispat külfeti vekil edene yükletilmekte ise de; avukatın bir haftalık süre içerisinde olur verilmediğini yazılı olarak bildirmesi daha doğrudur.

Olur verilmesi halinde ilk avukat sözleşme ile öngörülen ücrete, sözleşme yoksa asgari ücret tarifesi üzerinden ödenecek ücretin tamamına hak kazanır. Ancak karşı yana yükletilecek ücretin yarısını talep edebilecektir.

İlk avukatın olur vermemesi durumunda iş sahibi ile avukat arasındaki karşılıklı güven duygusu doğal olarak sarsılacağından, avukatın işi sürdürmesini beklemek ve istemek haksızlık olacaktır. Bu nedenle yasa bu durumda “vekalet akdinin kendiliğinden sona ereceğini” bildirmiş ve iş sahibini “muvafakat etmeyen avukata ücretin tamamını ödemekle yükümlü” kılmıştır. Sonuç bir bakıma haklı neden olmaksızın azil niteliğini taşıyan duruma da benzemektedir.

Madde, iş sahibi ile avukat arasındaki hak ve yükümlülükleri düzenlemektedir. Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın M. 39 ile karıştırılmamalıdır. Madde 39, “meslek düzen ve geleneklerine uymama” ile ilgilidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 18.05.2002 gün ve 2002/26 esas, 2002/157 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli, Avukatlık Yasası’nın 172. maddesine göre “izin alma yükümlülüğünün iş sahibine ait olduğunu” ileri sürmüştü; kendisinin bu eyleminden dolayı cezalandırılmasını gerektiren bir hükmün mevcut olmadığını savunmuş, “kanunsuz suç olmayacağından” hakkında ceza verilemeyeceğini bildirmiştir.

Avukatlık Yasası’nın 172. maddesinde işin başka avukata verilmesi halinde “iş sahibi ile avukat arasındaki hukuksal ilişki” düzenlenmiş olup, bu m. hükmünün kovuşturma konusu olayla ilgisi bulunmamaktadır. İşin başka avukata

verilmesi halinde “avukatlar arasındaki hukuki ilişki” Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 39. maddesinde düzenlenmiş ve vekalet verilmek istenilen ikinci avukatın işi kabul etmeden önce ilk vekalet verilen avukata yazı ile bilgi vermesi öngörülmüştür. Hiçbir bildirimde bulunmayan şikayetlinin davranışı, Meslek Kuralları’nın 39. maddesine aykırı olduğundan “disiplin suçu“ oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.11.2003 gün ve 2003/250 esas, 2003/375 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetçi avukatın takip ettiği dava ile ilgili olarak iş sahibinin ikinci bir avukatı görevlendirmek için şikayetçi ile görüştüğü, şikayetli avukatın da bu hususta şikayetçiden izin istediği, şikayetçi avukatın istenen izni vermediği, daha sonra iş sahibinin şikayetçi avukat ile görüşerek bu konuda muvafakat talep ettiği, bu isteğin şikayetçi avukat tarafından reddedildiği, şikayetçi avukattan izin alabilmek için bir süre beklendiği, izin verilmemesi üzerine şikayetli avukatın iş sahibinden davaya girmek üzere vekalet aldığı, dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

İş sahibi, ilk anlaşmayı yaptığı avukatın yazılı muvafakati ile başka avukatları da işin kovuşturma ve savunmasına katabilir. (Avukatlık Yasası M. 172/1) İlk avukatın muvafakat etmemesi halinde, vekalet akdi kendiliğinden sona erer. (Avukatlık Yasası M. 172/3) kaldı ki, iş sahibi şikayetçiyi vekaletten azlettikten sonra Şikayetliye vekalet vermiştir.

Kovuşturma konusu olayda, şikayetçi avukat, iş sahibinin başka bir avukatı da görevlendirmesine muvafakat etmemiş bulunduğu ve bu nedenle iş sahibi ile şikayetçi avukat arasındaki vekalet ilişkisi kendiliğinden sona erdiğinden, iş sahibinin işi başka bir avukata vermesinde ve şikayetli avukatın da bu işi kabul etmesinde yasaya ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’na aykırılık bulunmamaktadır. Bu nedenle Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.07.2012 gün ve 2012/932 esas, 2013/490 karar sayılı kararı;**

“...Şikâyetlinin davaları süresinde açtığı, Şikâyetçilerin de bir başka avukatla davalarını takip arzusu ve çabası içinde oldukları dosya da bulunan iddia ve delillerle tartışmasıdır. İkinci bir avukatla davayı takip etmek Şikâyetçilerin en doğal hakkı olduğu gibi, emek ve çabası karşılığında ücretini kurtaracak yasal yollardan hakkını araması da avukatın en doğal hakkıdır. İkinci bir avukata vekâletname verilmesi ne kadar doğalsa zımnî muvafakat verse de avukatlık ücretini istemek de avukatın en yasal hakkıdır.”

XXXX- AVUKATLIK ÜCRETİNİN BELLİ BİR İŞE HASREDİLMESİ (Madde 173)

Avukatlık Yasasının 173. maddesi, “Sözleşmede aksine bir hüküm yoksa, kararlaştırılan avukatlık ücreti yalnızca avukatın üzerine almış olduğu işin karşılığı olup, mukabil dava, bağlantı ve ilişki bulunsa bile başka dava ve icra kovuşturmaları veya her türlü hukuki yardımlar ayrı ücrete tabidir.

Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınması için gerekli bütün vergi, resim, harc ve giderler iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekte avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların avukat tarafından yapılabilmesi için, yeteri kadar avansın iş sahibi tarafından verilmiş olması gerektir. Avukatın iş için yapacağı yolculuk masrafları ve bulunduğu yerden ayrılma tazminatı, anlaşma gereğince iş sahibi tarafından ayrıca ödenir. Bu giderler peşin olarak ödenmedikçe avukat yolculuğa zorlanamaz. Bu hükmün aksine sözleşme yapılabilir.”

1. fıkra sözleşmede aksine hüküm yoksa mükabil veya bağlantılı dava ve takiplerin ayrı ücrete tabi olduğunu vurgulamaktadır. Avukat davayı açarken olasılıkları göz ardı etmemeli ve ona göre ücret sözleşmesi yapmalıdır.

2. fıkra avukatın teminatıdır. Ancak Meslek Kuralları 42. madde ile birlikte yorumlanmalı, müvekkil mutlaka yazılı olarak uyarılmalıdır.¹⁰²

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 03.04.2009 gün ve 2009/53 esas, 2009/196 karar sayılı kararı:

“... Dosyanın incelenmesinde, şikâyetçinin, davalı olduğu ... Aile Mahkemesi’nin 2006/18 Esasına kayıtlı davasında kendisini temsil için şikâyetli avukata vekâletname verdiği, şikâyetlinin ... Mahkemeleri aracılığı ile davaya karşı cevap dilekçesi verdiği ve fakat duruşmalara katılmadığı, Mahkeme kararında şikâyetlinin vekil olarak gösterilmediği, kararın gerekçe bölümünde ise, “Davalı cevap dilekçesinde ileri sürmüş olduğu hususlarda Mahkememize delil sunmadığı gibi, tanık ta dinletmemiş iddialarını ispat edememiştir” şeklinde kabulün bulunduğu görülmüştür.

Avukatlık Yasası’nın 171. maddesine göre, avukat üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip etmekle yükümlüdür. Şikâyetli avukat şikâyetçiden vekaletname almış, davaya cevap vererek aynı zamanda karşı dava açmıştır. Şikâyetli avukat iş için yapacağı yolculuk masraflarının ödenmemesi sebebiyle duruşmaya gidemediğini savunmuştur. Taraflar aralarında sözleşme yapıldığına ilişkin dosya içinde bilgi ve belge bulunmamaktadır.

Avukatlık Yasası’nın 173/2. maddesine göre, iş için yapacağı yolculuk masrafları ve bulunduğu yerden ayrılma tazminatı talebinde bulunacak olan avukat tale-

¹⁰² Bkz. s. 655’deki Meslek Kuralları 42 ile ilgili açıklamalar.

binin içeriğini ve miktarını müvekkiline yazılı olarak bildirdikten sonra müvekkili tarafından talep yerine getirilmediği takdirde Yasanın verdiği “duruşmaya girmeme” hakkını ancak kullanabilir.

Şikayetli avukatın, yolculuk masrafları için müvekkilini bilgilendirdiği, talep ettiği yol masrafını şikayetçiden talep ettiğine dair dosya içinde belge bulunmadığından, savunmasına itibar etmek mümkün olamamıştır.

Bu nedenlerle, şikayetçiden vekaletname alan, şikayetçi aleyhine açılan davaya cevap veren ve karşı dava açan şikayetlinin duruşmalara katılmamasından ibaret eylemi disiplin suçu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nun değerlendirmesinde hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.11.2008 gün ve 2008/321 esas, 2008/459 Karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetçi tarafından şikayetliye 25.03.2003 tarihli vekaletname ve 120,00 YTL para gönderildiği, şikayetli avukat tarafından 3. İcra Müdürlüğü'nün 2006/6751 Esas sayılı dosyası ile borçlu ... aleyhine 2.300,00 YTL aidat alacağı nedeniyle icra takibi başlatıldığı anlaşılmaktadır.

Şikayetli her ne kadar 25.03.2003 tarihinde şikayetçiden vekaletname ve 120,00 YTL para almış ve 07.04.2006 tarihinde icra takibi yapmış ise de başlatılan icra takibinin sonucu belli değildir. Şikayetlinin icra takibini başlatmadaki ihmali şikayet tarihi olan 27.04.2006 tarihine kadar temadi etmiştir. Bu nedenle zamanaşımı süresinin şikayet tarihinden itibaren başlaması gerektiğinden, zamanaşımı süresi dolmamıştır.

Şikayetli 25.03.2003 tarihinde şikayetçiden vekaletname ve 120,00 YTL almasına karşın icra takibini üç seneden fazla bir süre geçtikten sonra 07.04.2006 tarihinde başlatmış ve bu süre zarfında şikayetçiden Avukatlık Yasası'nın 173/2. maddesi uyarınca bir talepte de bulunmamıştır.

Bu nedenle şikayetlinin ...disiplin suçunu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nun “Disiplin kovuşturmasının zamanaşımı nedeniyle düşmesine” ilişkin kararının kaldırılarak,cezalandırılmasına karar vermek gerekmiştir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.06.2013 gün ve 2012/816 Esas, 2013/373 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamından ... 2. İdare Mahkemesinin 2009/151 Esas 2010/323 Karar sayılı ve 10.02.2010 tarihli davanın reddine ilişkin kararın temyiz edilmeyerek 01.04.2010 tarihinde kesinleştiği görülmektedir.

TBB Meslek Kurallarınının 42. maddesi, “ Avukat işle ilgili giderleri karşılamak üzere avans isteyebilir. Avansın işin gereğini çok aşmamasına ve avanstan yapılan

harcamaların müvekkile zaman zaman bildirilmesine ve işin sonunda avanstan kalan paranın müvekkile geri vermesine dikkat edilir.” hükmünü taşımaktadır. Şikâyetli gerekli masrafın verilmemesi nedeniyle işlem yapamadığını savunmuş ise de, böyle bir durumda masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında Meslek Kuralları’nın 42. maddesi uyarınca iş sahibinin yazılı olarak uyarılması gerektiğinden ve bu anlamda bir uyarı yapıldığına ilişkin herhangi bir kanıt da gösterilmediğinden, masrafın verilmemiş olması avukat sorumluluktan kurtaramaz.

Yargıtay 13. HD. 04.05.2009 gün ve (13260/5950) sayılı kararı; Avukatlık Kanunu’nun 173/2. maddesinde, “Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınması için gerekli bütün vergi, resim, harç ve giderler, iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekle avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların avukat tarafından yapılabilmesi için yeteri kadar avansın iş sahibi tarafından verilmiş olması gerekir.” hükmü mevcut olup, bu hüküm gereğince, işin görülmesi için gerekli olan tüm masrafların iş sahibi tarafından işin başında avukata ödenmiş olduğu karine olarak kabul edilmeli, bunun aksini ileri süren, başka bir ifade ile müvekkilinden masraflar için avans almadığını iddia eden avukatın da, bu iddiasını ispat etmekle yükümlü olduğu kabul edilmelidir.” görüşü dile getirmiş ve kuralı detaylandırmış masraf almadığını ispat yükümlülüğünün avukata ait olduğunu bildirmiştir.”

XXXXI. AVUKATIN İŞİ TAKİPTEN VEZGEÇMESİ, AZLİ VE ÜCRETİN GÜNÜNDE ÖDENMEMESİ (Madde 174)

Avukatlık Yasasınının 174. maddesi, “Üzerine aldığı işi haklı bir neden olmaksızın vazgeçen avukat hiçbir ücret isteyemez ve peşin aldığı ücreti geri vermek zorundadır.

Avukatın azli halinde ücretin tamamı verilir. Şu kadar ki, avukat kusur veya ihmalinden dolayı azledilmiş ise ücretin ödenmesi gerekmez.

Anlaşmaya göre avukata peşin verilmesi gereken ücret ödenmezse, avukat işe başlamak zorunda değildir. Bu sebeple doğacak her türlü sorumluluk iş sahibinindir.

Yazılı sözleşmedeki diğer ödeme şartlarının yerine getirilmemesinden dolayı avukat işi takip etmek ve sonucunu elde etmekten mahrum kalırsa sorumluluk bakımından aynı hüküm uygulanır.” hükmünü amirdir

Madde hem avukata ve hem de iş sahibine sorumluluk yüklemektedir. Özellikle avukat yönünden önemlidir. Evet, işe başlamak için ücretin ödenmesi gerek ama, bu nedenle iş bırakılıyorsa, iş sahibine zaman geçmeksizin Avukatlık Yasası’nın 175. maddesi uyarınca tebliğ gönderilmesinde azımsanamayacak fayda vardır. Aksi takdirde Avukatlık Yasası’nın 37. maddesi gündeme gelir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.02.2003 gün ve 2002/295 esas, 2003/35 karar sayılı kararı:**

"... 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 31.05.2001 tarih 2000/248 esas, 2001/171 karar sayılı 03.07.2001 tarihinde kesinleşen kararının gerekçesinden, "Sanık ...'lı ... Cezaevinde tutuklu iken, ...'te ikamet eden ağabeyi ... tarafından şikayetlinin avukat olarak tevkil edildiği, ancak peşin olarak ödenmesi gereken ücretin ödenmemesi nedeniyle duruşmalara katılmadığı, bilahare ücretin ödenmesi üzerine şikayetlinin ortağı ...'ın duruşmalara katıldığı" anlaşılmaktadır.

Mahkeme kararının gerekçesinden ve ...'nin 29.05.2000 tarihli dilekçesinden, duruşmaya katılmama nedeninin, kararlaştırılan ücretin ödenmemesi olduğu tartışmasızdır.

Bu durumda, Avukatlık Yasası'nın 174/son fıkrasında belirtilen "Anlaşmaya göre avukata peşin verilmesi gereken ücret ödenmezse, avukat işe başlamakla zorunlu değildir. Bu sebeple doğabilecek her türlü sorumluluk iş sahibinindir" hükmü karşısında, esasen avukatın hukuki ve mesleki sorumluluğu başlamadığı gibi,

Kararın hüküm fıkrasında "Sanığın müsnet suçu işlediğine dair mahkumiyetine yeter derecede, kesin, inandırıcı ve her türlü şüpheden uzak delil elde edilemediğinden, sanık Avukat 'in müsnet suçtan beraatine" karar verilmiş olduğu görülmektedir.

Avukatlık Yasası'nın 140/2 fıkrasında belirtilen "Eylemin işlenmemiş veya sanığı tarafından yapılmamış olması sebebiyle beraat hali" gerçekleşmiş olduğundan ve disiplin kovuşturmasına konu eylem Avukatlık Yasası'nın 140/son fıkrası uyarınca "ceza kanunları hükümlerinden ayrı olarak başlı başına disiplin kovuşturmasını gerektirir mahiyette" de olmadığından,.... yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.11.2005 gün ve 2005/278 esas, 2005/369 karar sayılı kararı:**

"...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın ücret sözleşmesinin yapıldığı tarihte, davanın görülmekte olduğu ... ilçesinde çalışmakta olduğu, ücret sözleşmesinde ayrıca yol giderlerinin şikayetçi tarafından ödeneceğine dair bir açıklamanın bulunmadığı, şikayetçi tarafından sözleşmede kararlaştırılan vekil ücretinin şikayetli avukata ödenmiş olduğu, şikayetli tarafından yapıldığı iddia olunan masrafların şikayetçiden istenildiğine dair yazılı bir belgenin dosya içinde olmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca şikayetçinin, mahkeme kaleminde şikayetliye hakaret ettiği yolundaki savunması da dosya içeriğine göre kanıtlanamamıştır,

Avukatlık Yasası'nın 174. maddesi "Üzerine aldığı işi haklı bir sebep olmaksızın takipten vaz geçen avukat hiçbir ücret isteyemez ve peşin aldığı ücreti geri vermek zorundadır." hükmünü içermektedir.

Uzun süren yargılamalar sırasında avukat aldığı ücret yetersiz kalsa bile yük- lendiği işi sonuna kadar takip etmek zorunda olup, işi takipten vazgeçmesi halinde ise peşin aldığı ücreti geri vermesi, ücret almamış ise hiçbir ücret talep edememesi yasa gereğidir.

Disiplin kovuşturmasına konu olayda, şikayetli avukatın, haklı bir neden ol- maksızın şikayetçinin vekaletinden istifa etmesi halinde peşin aldığı ücreti iade etmesi gerekmesine rağmen aksine davranışı disiplin suçunu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülme- miş ve kararın onanması gerekmektedir.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.06.2013 gün ve 2013/118 esas, 2013/435 karar sayılı kararı;

“...Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 03.10.2007 tarih, 2007/13-642 Esas ve 2007/704 Karar sayılı kararında “Vekalet sözleşmesi, sonucu itibariyle bir güven ilişkisi olduğundan vekalet konusunun yerine getirilmesinden vekile düşen başlı- ca yüküm onu özen ve sadakatle ifa etmesidir. B.K.nunun 390/1 maddesi özenle ifa borcunun sınır ve kapsamını çizmiştir. Anılan madde hükmüne göre vekilin sorumluluğu genel olarak hizmet sözleşmesinde işçinin sorumlu olduğu hüküm- lere tabidir. Vekilin özenle ifası, hizmet sözleşmesinde olduğu gibi, sözleşmenin hükümlerine BK.nunun 321. maddesinde açıklanan işçinin özen ve sadakat bor- cuna ilişkin unsurlara göre belirlenecektir. BK.nunun 390/2 maddesine göre ve- kil, müvekkile karşı vekaleti iyi bir surette ifa ile mükelleftir. Vekilin özenle ifada bulunduğu kabulü için tedbirli ve basiretli şekilde hareket etmesi gereklidir. BK.nunun 32 ve 98. madde hükümleri her türlü kusuru kapsar. O nedenle vekilin kusuru pek hafif olsa dahi sorumluluktan kurtulamayacaktır. Yine sadakatle ifa müvekkilin yararına ve onun arzularına uygun olarak hareket etme borcunu kap- sar. Sadakatle ifa genel bir anlatımla objektif iyi niyet kurallarına uygun olarak ifa şeklinde tanımlanmaktadır.

Bu genel açıklamalardan sonra somut olaya dönüldüğünde davacının alacak- lısı olduğu çekin tahsili için davacı tarafından davalı avukata genel vekaletname verilmiş, davalı tarafından da çekin tahsili için icra takibine girilmiş ancak 3167 sayılı çekle ödemelerin düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanununa göre Cumhuriyet Başsavcılığına şikayette bulunulmadığı, dosya içeriği bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

Durum böyle olunca davalının vekalet görevini özen ve sadakatle yerine getir- diğinden söz edilmez” denilmektedir.

Şikayetli avukatın ... 8. İcra Müdürlüğü'nün 2010/6411 Esas sayılı dosyası ile yaptığı ilamsız icra takibinde 6 aylık sürenin geçirilerek çek vasfının kaybına sebep olması, bu suretle kambiyo senetlerine özgü takip yerine ilamsız takip ya-

pılmasının çekin tahsilini zorlaştırmış olması ile çek karşılıksız olduğu halde suç duyurusunda da bulunmamış olması şikayetli avukatın özen yükümlülüğüne aykırı davrandığının göstergesi olup, şikayetli avukatın eylemi Avukatlık Yasası'nın 34.maddesi ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 3 ve 4. maddelerine aykırı bulunmakla disiplin cezasını gerektirir mahiyettedir.”

XXXXII- İŞ SAHİBİNİN ADRESİ (Madde 175)

Avukatlık Yasasınının 175. maddesi, “İş sahibinin verdiği vekaletnamede yazılı adrese avukat tarafından yapılacak her tebliğ, kendisine yapılmış sayılır. Adres değişiklikleri en geç üç gün içinde iş sahibi tarafından taahhütlü mektupla avukata bildirilir.

İş sahibinin adresine gönderilecek yazıların tebliğ edilememesinden doğan sorumluluk iş sahibine aittir.”

Madde avukatların büyük çoğunluğunca bilinmeyen ve uygulanmayan bir hükmüdür.

Avukat müvekkili ile ilişki kuramaz, günlerce onun huzursuzluğunu yaşar. Uykuları kaçır. Bunu yaşamayan avukat yoktur. Yeri geldiğinde sırf sorumluluktan kurtulmak için cebinden masraf yapmak zorunda kalır.

Oysa M. çok açıktır. Vekaletnamede iş sahibi tarafından bildirilen adrese gönderilecek her tebliğ, müvekkilin kendisine yapılmış sayılacaktır. Adres değişikliğini üç gün içinde bildirmeyen iş sahibi, sonuçlarına da katlanmak zorundadır.

Burada önemli olan gönderilecek tebliğin ispata muhtaç olmayacak şekilde gönderilmesidir. Çok önemli ise, noter aracılığı ile veya en azından iadeli taahhütlü mektupla gönderilmelidir. Tutuklu müvekkillerle ilgili vekaletnamelerde genelde “cezaevinde tutuk” demek suretiyle adres bildirilmektedir. Noter gönderilirken uyarıda bulunulmalı, mutlak surette ikamet adresi yazdırılmalıdır.

Tebliğde Avukatlık Yasası'nın 175. maddesine göre m. metnini yazdırmak suretiyle meşruhatlı tebligat çıkartılarak muhatabın adreste bulunmadığı hallerde Tebligat Kanunu 21. maddesinin uygulanmasını istemekte de fayda vardır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.07.2004 gün ve 2004/149 esas, 2004/242 karar sayılı kararı:**

“...Avukat, Avukatlık Meslek Kuralları'nın m. 42 uyarınca, “işle ilgili giderleri karşılamak üzere avans isteyebileceği gibi, avansı işin gereğini çok aşmamasına ve avanstan yapılan harcamaları müvekkile zaman zamanı bildirmek ve işin sonunda avanstan kalan parayı müvekkile geri verilmesine dikkat etmek” zorundadır.

Bu nedenle işle ilgili herhangi bir gider gerektiğinde verilen avans yetmiyor ise,

Avukatlık Yasası'nın 175. maddesi uyarınca "iş sahibinin verdiği vekaletnamede yazılı adrese avukat tarafından yapılacak her tebliğ kendisine yapılmış sayıldığından "bu adrese yapılacak bildirimle avans istenmelidir. "

Adres değişikliklerinin "en geç üç gün içinde iş sahibi tarafından avukata taahhütlü mektupla bildirilmemesi"nin sonuçlarına da, doğaldır ki müvekkilin katlanması gerekir.

Bu tür bir bildirim olduğuna ilişkin belge ibraz edilmediğinden temyiz harç ve masraflarının müvekkilden usulüne uygun olarak istendiği ve verilmediği savunmasına itibar olanağı yoktur.

Avukat, Avukatlık Yasası'nın 171. addesi uyarınca "üzerine aldığı işi kanun hükümlerine göre ve yazılı sözleşme olmasa bile sonuna kadar takip zorunda" olduğu gibi, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 3. maddesi gereği, kamunun inancını ve mesleğe olan güveni sağlayacak biçimde ve işini tam bir sadakatle yürütmek zorundadır.

Bu nedenle mahkeme kararı ile işin bittiği, ücret ve gider ödenmediğinden ve talep de olmadığından kararı temyiz zorunluluğunun bulunmadığı savunmasına, kararı temyiz etmemek bir haktan vazgeçme sonucunu doğurduğu ve avukat bir haktan vazgeçme anlamına gelen işlemlerde müvekkilden mutlaka yazılı muvafakat almak zorunda olduğu için itibar edilmemiştir."

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ MESLEK KURALLARI

MESLEK KURALLARINA GİRİŞ

“Meslek Ahlak Kuralları” veya günümüzde “Meslek Etiği” olarak tanımlanan kurallar, mesleğin uygulanışına, yapılışına yön veren temel değerlerdir. Meslek etiği avukatlık mesleğinin evrensel ortak değerleridir. “Uluslararası Meslek Ahlak Kuralları”, “Avukatların Rolüne Dair Temel Prensipler (Havana Kuralları)”, “Avrupa Birliği Avukatlık Mesleğinin İcrasındaki Özgürlükler Hakkına 9 Numaralı Tavsiye Kararları”, “Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığı Temel Prensipleri”, “Uluslararası Avukatlar Birliği Moleia Şartı”, “21. Yüzyılda Avukatlık Meslek Kurallarına Dair Tü-rin İlkeleri” bu konudaki en temel örneklerdir. Bu karar ve kurallardaki en önemli unsur, avukatın özellikle devlete karşı bağımsızlığını korumak ve geliştirmektir.

Avrupa Birliği Meslek Kuralları'nın 1.1. maddesi:

“Avukatın toplumdaki işlevi”

“Yasanın üstünlüğüne saygı esasına dayalı bir toplumda avukat özel bir role sahiptir. Avukatın görevleri yasanın emrettiklerini harfiyen yetirmekten ibaret değildir. Avukat, hak ve özgürlüklerini, savunması için kendisine teslim eden kişilerin çıkarları kadar adaletin tecellisine de hizmet etmek zorunda olup, müvekkilinin sadece davasını takip etmekle değil, ayı zamanda müvekkiline danışmalık yapmakla da görevlidir.

Dolayısıyla avukatın rolü kendisine aşağıdakilere karşı çeşitli hukuki ve ahlaki yükümlülükler getirir. (Bu yükümlülükler bazen birbiriyle çelişkili görünebilir)

- Müvekkil;
- Avukatın, nezdinde müvekkilinin davasını savunduğu veya müvekkil namına hareket ettiği mahkemeler ve diğer yetkili makamlar.
- Genel olarak, hukuk mesleği camiası ve özel olarak bu camianın her bir men-subu;
- Kendi belirlediği kurallara gösterdiği saygı temelinde bütünleşen özgür ve bağımsız bir hukuk camiasının varlığında, devletin ve toplumdaki diğer çıkar odaklarının gücüne karşı insan haklarının savunulmasının esaslı bir güvencesine sahip olan toplum.”

1.2. madde de “Meslek Kurallarının Tanımı”

1.1.1 Meslek kuralları, bu kurallara tabi olanların kendi rızalarıyla gösterecekleri uyum sayesinde bütün uygar toplumlarda esas kabul edilen bir işlevin avukat tarafından yerine getirilmesini sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. Avukatın bu kurallara uymaması son çare olarak disiplin cezasıyla cezalandırılır.

1.1.2 Her Baronun veya hukukçular örgütünün kuralları kendi geleneklerine göre oluşturulur. Bu kurallar her üye devletin kendi hukuk mesleği camiasının örgütlenme şekline ve faaliyet alanlarına, hukuki ve idari usullerine ve yasalarına göre vücut bulur. Bu kuralların ait oldukları bağlam dışına taşınmaları veya nitelik itibariyle genele uygulanamayacak olan kuralların genele uygulanmasına çalışılması mümkün olmadığı gibi arzu da edilmez.

Ancak, her baronun veya hukukçular örgütünün kendi kuralları aynı değerler üzerinde inşa edilmiş olup, çoğu kez ortak temellere sahiptir.”

1.3. madde de “Meslek Kuralları'nın Amacı”

1.3.1. Avrupa Birliği ve Ekonomik Bölgesi'nin süregelen entegrasyonu ve Avrupa Ekonomik Bölgesi'ndeki avukatların sınır ötesi faaliyetlerinin giderek sıklaşması sonunda, bu sınır ötesi faaliyetler hangi baroya veya hukukçular örgütüne bağlı olurlarsa olsunlar, Avrupa Ekonomik Bölgesi'ne ait bütün avukatlar için geçerli olacak, ortak kuralların belirlenmesi, kamu menfaatinin gerektirdiği bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır.” denilmektedir.

İnsan haklarının geliştirilmesi, korunması bakımından tüm insanlık ailesine hizmet veren avukatlık mesleğinin ortak değerlere sahip olmasının, aynı zamanda kamu yararının gereği olduğu hususundaki tespit önemlidir.

Av. Ali Haydar Özkent, 1940 baskı, Avukatın Kitabı adlı eserinde;

“Baro'nun kanunu, nizamı, talimatnamesi vardır. Fakat her şeyden evvel adet

ve ananesi vardır. Meslek iadeleri dediğimiz doğruluk, nezaket, menfaati istihkar nezahet, vatan ve meslek aşkı, eskiye saygı, yeniye sevgi, meslektaşlık, meslek te-sanüdü... vs. gibi ruh ve seciye asaletini ifade eden faziletler, henüz kanunlara gir-mededen önce avukatlıkta mevcuttu ve hiçbir kanun ve nizamname girmese asırlar sonra yine mevcut olacaktır.

Baroda teamülün hususi bir ehemmiyeti vardır. Bunların taalluk ettiği işlerde kanun ve nizamname vazetmek bazen pek zor olur. Çünkü müdafaa mesleğinin esası şeref ve haysiyete dayanır. Şeref ve haysiyetin nereden başlayıp, nerede bittiğini saymak mümkün olmaz. Şu halde Baro'nun adet ve ananeleri bir başka ifade ile, Baro'nun vicdanı, meslek kanunlarının tatbikinde, tefsirinde, icabına göre tevsiinde, hususiyle meslektaşların birbirlerine, müvekkillerine, hasımlarına, mahkemelere ve müesseselere karşı olan meslek bağlarının ifadesinde en büyük amildir.

Bir avukat için kötü şöhret nedir? Bir avukat hususi hayatında ne gibi şeylerden sakınmalıdır? Meslek adabı, meslektaşlık, meslek nezaket ve nezaheti denilen şeyler nelerdir? Baro başkanına karşı sonsuz bir saygı göstermek neden ileri geliyor? Avukatın meslek haysiyeti yanında bulunması istenilen şahsi haysiyeti nelerdir? Yazıhanenin adabı ve dilekleri var mıdır? Avukat yazıhanesinde ve yazıhanesi dışında nasıl hareket ederse mesleki ve şahsi şerefini muhafaza ve Baro'nun vicdanında müsterih etmiş olur? İşte birçok suallar ki cevaplandırmaları kanunlarda, nizamnamelelerde, talimatnamelerde bulamayacağız. Bunları mesleğin adet ve gelenekleri temin edecektir. O adetler ve teamüller ki, mesleğin ve meslekdaşlığın bağrında yavaş yavaş doğmuş, büyümüş ve avukatların gönüllerinde dal budak salmıştır." sözleri ile;

Etik değerlerin korunmasının ne kadar önemli olduğunu vurgulamış, aynı zamanda avukatlara ve barolara da hedef koymuştur. Etik değerlere sahip çıkılmazsa kamu vicdanında itibarımız kalmaz, gün gelir cüppeli arzuhalci oluruz.

Görüldüğü üzere kavramsal olarak mesleki etik, dar kalıplara sığmayacak kadar zengin değerler bütünüdür ifade etmektedir. Ancak, bir kısım kuralların yasa-laştırılmasında da azımsanmayacak fayda vardır. (Meslek Kuralları M. 23, 33, 39, 40 gibi)

Ülkemizde avukatlık mesleğinin gelişimi ve barolarımızın kurulma ve faali-yetleri sürecinde oluşmaya başlayan Meslek Kuralları'nın geliştirilip sistematik bir bütün haline getirilmesi, 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 19 Mart 1969 tarihinde yürürlüğe girmesi ve Yasa'nın 117/7. maddesi sayesinde mümkün olmuştur. Yasa-nın öngördüğü üzere 08-09 Ocak 1971 tarihli Türkiye Barolar Birliği Genel Kuru-lu'nda kabul edilen "Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları" 26.01.1971 tarihli Türkiye Barolar Birliği Bülteni'nde yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 34. maddesi, 02.05.2001 gün ve 4667 sayılı yasa

ile, “Avukatlar, yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliği’nce belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlüdürler” değişikliği ile Meslek Kuralları M. kapsamına alınmış, “kanunsuz suç ve ceza olmaz” tartışmalarına son verilmiştir.

Türkiye Barolar Birliği’nce belirlenen Meslek Kuralları 50 maddedir. 1’den 17’ye kadar “Genel Kurallar”, 17’den 26’ya kadar, “Yargı Organlarıyla ve Adli Mercilerle İlişkiler”, 26’dan 34’e kadar, “Meslektaşlar Arası Dayanışma ve İlişkiler”, 34’ten 48’e kadar “İş Sahipleriyle İlişkiler”, 48 “Avukatların Barolarla ve Türkiye Barolar Birliği ile İlişkiler”, 49 ve 50 “Yürürlük ve uygulama alanı” olarak düzenlenmiştir.

MESLEK KURALLARI

I- GENEL KURALLAR

1- Türk avukatları baroların ve Türkiye Barolar Birliği’nin bağımsızlığı gereğine inanmışlar ve bu konuda kendilerine gerek kişi, gerek kuruluş olarak düşen görevleri başarma kararına varmışlardır.

2- Mesleki çalışmasında avukat bağımsızlığını korur; bu bağımsızlığı zedeleyecek iş kabulünden kaçınır.

3- Avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde ve işini tam bir sadakatle yürütür.

4- Avukat, mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınmak zorundadır. Avukat özel yaşantısında da buna özenmekle yükümlüdür.

5- Avukat yazarken de, konuşurken de düşüncelerini olgun ve objektif bir biçimde açıklamalıdır. Mesleki çalışmasında avukat hukukla ve yasalarla ilgisiz açıklamalardan kaçınmalıdır.

6- Avukat iddia ve savunmanın hukuki yönü ile ilgilidir. Taraflar arasında anlaşmazlığın doğurduğu düşmanlıkların dışında kalmalıdır.

7- Avukat salt ün kazandırmaya yönelik her türlü gereksiz davranıştan titizlikle kaçınmalıdır.

a- Avukat, yalnız adres değişikliğini reklam niteliğini taşımayacak biçimde ilan yolu ile duyurabilir.

b- Avukatın başlıklı kağıtları, kartvizitleri büro levhaları reklam niteliği taşıyabilecek aşırılıkta olamaz.

c- Avukat telefon rehberinde meslekler kısmında adres yazdırabilir. Bunun dışında faklı büyüklükte harflere, ya da ilan niteliğinde yazılara yer veremez.

ç- Ortak büro kuran avukatlar büronun reklam aracı olmamasına, hukuk bürosu olma niteliğini yitirmemesine dikkat ederler.

8- Avukat kendine iş sağlama niteliğindeki her davranıştan çekinir.

9- Avukat, kanunen bulunduğu başkaca mevki ve olanaklarının mesleki çalışmalarına etkili olmamasına dikkat eder.

Avukat mesleki çalışma dışında kişisel anlaşmazlıklarda avukatlık sıfatının özelliklerinden yararlanamaz.

10- Avukat, aynı dava için birbirine karşıt isteklerde bulunamaz.

11- Avukat, Türkiye Barolar Birliğince kabul olunan meslek dayanışma ve düzen gereklerine uygun davranmak zorundadır.

12- Avukat, barosunun görevin vakarına uygun biçimde tutulmasına çaba gösterir.

13- Uzunca bir süre bürosundan uzak kalmak zorunda bulunan avukat, işlerine bakacak, müvekkillerini kabul edecek meslektaşının adını barosuna bildirir.

14- Avukat meslek kuruluşlarınca verilen görevleri haklı sebepler dışında, kabul etmek zorundadır.

15- Mesleki çalışmasından ötürü aleyhine açılan dava layihasının bir örneğini avukat barosuna verir. Barosunun hukuki anlaşmazlıklardaki arabuluculuk teklifini kabul etmek zorundadır.

16- Avukat kendisiyle ilgili her türlü belgeleri baroda görmek hakkını haizdir.

II- YARGI ORGANLARIYLA VE ADLİ MERCİİLERLE İLİŞKİLER

17- Hakim ve savcılarla ilişkilerinde avukat hizmetin özelliklerinden gelen ölçülere uygun davranmak zorundadır. Bu ilişkilerde karşılıklı saygı esastır.

18- Avukat daha önce hakim, savcı, hakem ya da başka resmi bir sıfatla incelediği işte görev alamaz.

19- Hakim ve savcı ile hısımlık ya da evlilikten gelen engelleri gösteren kanun hükmünde yazılı derece dışında kalan hısımlıklar ve başkaca yakınlıklarda avukat meslek onuruna en uygun biçimde takdirini kullanır.

20- Avukatlar ve Avukat Stajyerleri mesleğe yaraşır bir kılık ve kıyafetle başları açık olarak mahkemelerde görev yaparlar. Duruşmalara Türkiye Barolar Birliğince şekli saptanmış cübbe ile ve temiz bir kıyafetle çıkarlar. Erkek avukatlar iklim ve mevsim koşullarının elverdiği ölçüde kravat takarlar.

21- Avukat duruşmayı terk edemez. Ancak kişisel veya meslek onurunun zoruyla kıldığı hallerde duruşmalardan ayrılabilir. Bu durumda avukat derhal baroya bilgi verir.

22- Avukat savunma için zorunlu olmadıkça davanın uzaması sonucuna varacak isteklerden kaçınır.

23- Hakimin reddi, savcılarının ve başkaca adalet görevlilerinin reddi veya şikayet edilmesi konusunda ve genellikle konuşmalarında ve yazılarında avukat, kanunun gerektirdiği gerekçeleri amacı aşmayacak biçimde açıklar.

Red veya şikayet dileklerinin bir örneği de baroya verilir. (Yargı kararı ile yürürlükten kalkmıştır)

24- Avukat ilerde tanık olarak dinlenecek kimselerden istisnai olarak bazı hususları öğrenmek mecburiyetinde kalmış olursa onları etkilemiş olma şüphesi altına düşmekten kaçınmalıdır. Avukat tanıklara tavsiyelerde bulunamaz, ne şekilde tanıklık edecekleri veya hakim önünde nasıl hareket edecekleri hakkında talimat veremez.

25- Avukat, mahkeme kalemlerinde, icra dairelerinde ve her türlü mercilerde çalışan görevlilerle olan ilişkilerinde de meslek onuruna ve ağırbaşlılığına uygun tutum ve davranışlarını korur.

III- MESLEKTAŞLAR ARASI DAYANIŞMA VE İLİŞKİLER

26- Hiçbir avukat, bir meslektaşının mesleki tutum ve davranışları hakkındaki düşüncelerini kamuoyuna açıklayamaz. Bu yoldaki şikayetlerin merci'i yalnız barolardır.

27- Hiçbir avukat, herhangi bir meslektaşı özellikle hasım vekili meslektaşı hakkında küçük düşürücü nitelikteki kişisel görüşlerini ve düşüncelerini açıkça belirtmez.

Bir avukat başka bir avukata karşı asil ya da vekil sıfatıyla takip edeceği davayı kendi barosuna bir yazı ile bildirir.

Bu kural, bilgi verme yükümlülüğü ile bağlı olarak baroların ve Türkiye Barolar Birliğinin üçüncü şahısları aleyhine veya üçüncü şahısları Barolar ve TBB aleyhine açacağı davalar içinde geçerlidir.

Resmi ya da özel kuruluşlarda bağımlı olarak birlikte çalışan avukatlar, kadro görevleri ne olursa olsun, adalet ve eşitlik ilkelerinden ayrılmamağa ve iş dağıtımını, denetimi ve her türlü iş ilişkilerinde meslek dayanışmasına ve onuruna uymayan davranışlardan kaçınmaya özen göstermekle yükümlüdürler.

28- Bir başka baro bölgesinde ilk kez bir davaya giden avukat o yer baro başkanına nezaket ziyaretinde bulunmaya gayret eder.

29- Bir meslektaşının ölümü veya başkaca nedenlerle baro başkanınca görevlendirilen avukat kabul edilebilir bir neden göstermeksizin bu görevi reddedemez.

30- Mesleki çalışmada avukatlar arasında usule ilişkin işlemlerde ve dosya incelemelerinde dayanışma gereği sayılabilecek yardımlar ve kolaylıkları esirgemezler.

Duruşmaya geç kaldığı için hakkında gıyap kararı alınan avukat hemen gelmişse, diğer taraf vekili olan avukat gıyap kararının kaldırılmasını veya düzeltilmesini istemek zorundadır.

Bir başka yerdeki duruşmasına mazereti nedeniyle gidemeyen avukat, karşı taraf avukatı bir başka yerden geliyorsa mazeretini önceden meslektaşına bildirmelidir.

Avukatlar arasında “özeldir” kaydı taşıyan yazışmalar yazanın rızası alınmadan açıklanamaz.

31- Avukat hasım tarafından ancak avukatı ile görüşebilir.

(Hasımın avukatı yok ise) avukatın hasımla teması zorunlu sınırlar içinde kalır. Hasım tarafla her temasından sonra avukat müvekkiline bilgi verir.

32- Avukat, dava türü ve usulü ne olursa olsun mahkemeye verdiği layiha ve önemli belgelerin birer örneğini (istenirse de) karşı taraf vekili meslektaşına verir.

33- Yanına stajyer almayı kabul eden avukat, stajyerlerin iyi yetişmesi için gerekli dikkati ve ilgiliyi gösterir ve olanaklarını hazırlar.

IV- İŞ SAHİPLERİYLE İLİŞKİLER

34- Avukat müvekkiline davanın sonucu ile ilgili hukuki görüşünü açıklayabilir. Fakat bunun bir teminat olmadığını özellikle belirtir.

35- Avukat aynı davada birinin savunması öbürünün savunmasına zarar verebilecek durumda olan iki kişinin birden vekaletini kabul etmez.

36- Bir anlaşmazlıkta taraflardan birine hukuki yardımda bulunan avukat yararı çatışan öbür tarafın vekaletini alamaz, hiçbir hukuki yardımda bulunamaz.

Ortak büroda çalışan avukatlar da, yararları çatışan kimseleri temsil etmemek kuralı ile bağlıdır.

37- Avukat meslek sırrı ile bağlıdır.

a- Tanıklıktan çekinmede de bu ölçüyü esas tutar. Avukat davasını almadığı kimselerin başvurması nedeniyle öğrendiği bilgileri de sır sayar. Avukatlık sırrının tutulması süresizdir, meslekten ayrılmak bu yükümü kaldırmaz.

b- Avukat, yardımcılarının, stajyerlerinin ve çalıştırdığı kimselerin de meslek sırrına aykırı davranışlarını engelleyecek tedbirler alır.

38- Avukat kendisine teklif edilen işi gerekçe göstermeden de reddedebilir. Takdirine esas olan nedenleri açıklamak zorunda bırakılamaz.

Avukat zamanının ve yeteneklerinin erişemediği bir işi kabul etmez.

Avukat davayı almaktan ve kovuşturılmaktan çekinme hakkını müvekkiline zarar vermeyecek biçimde kullanmağa dikkat edecektir.

39- İş sahibi anlaşmayı yaptığı avukattan sonra ikinci bir avukata da vekalet vermek isterse ikinci avukat işi kabul etmeden önce ilk vekalet verilen avukata yazıyla bilgi vermelidir.

40- Avukat kesin olarak zorunlu bulunmadıkça müvekkili adına açıklamada bulunamaz. Açıklamalarda adalete etkili olmak amacı güdülemez.

41- Avukat baktığı davada görevini savsarak, ya da kötüye kullanarak, müvekkili zararına kendisine bir yarar sağlayamaz.

42- Avukat işle ilgili giderleri karşılamak üzere avans isteyebilir. Avansın işin gereğini çok aşmamasına, avanstaki yapılan harcamaların müvekkile zaman zaman bildirilmesine ve işin sonunda avanstaki kalan paranın müvekkile geri verilmesine dikkat edilir.

43- Müvekkil adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin müvekkile duyurulur ve verilir.

Müvekkille ilgili bir hesap varsa uygun sürelerde durum yazıyla bildirilir.

44- Avukat müvekkilinden meslektaşlarına yönelecek sataşmaları önlemeye çalışır; gerekirse vekillikten çekilebilir.

45- Avukat "hapis hakkı" nı alacağı ile oranlı olarak kullanabilir.

46- Adli Müzaheretle görülen işler, başkaca işlere gösterilen özenle yürütülür.

47- Ücret davası açacak avukat önce baro yönetim kuruluna bilgi verir. Bu konuda baro yönetim Kurulu'nun görüşünü bildirme yetkisi vardır.

V- AVUKATLARIN BAROLARLA VE TBB İLE İLİŞKİLERİ

48- Baro Başkanlığı, Baro Yönetim ve Disiplin Kurulu üyelikleri ile Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı, Yönetim Kurulu üyeliği, Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu Başkanlığı ve üyeliği görevleri bir kişide birleşemez.

VI- YÜRÜRLÜK, UYGULAMA ALANI

49- Yukarıdaki meslek kurallarının sürekli gelişimini sağlamak üzere Barolar, Türkiye Barolar Birliği Genel Kuruluna, gündeme ilişkin hükümlere uyma şartı ile yeni teklifler getirebilir.

50- Yukarıda yazılı meslek kuralları Türkiye Barolar Birliğinin 8-9 Ocak 1971 tarihli IV. Genel Kurul Bülteninde yayımı tarihinde yürürlüğe girmesine karar verilmiştir.

I. GENEL KURALLAR

Madde 1, “Türk avukatları baroların ve Türkiye Barolar Birliği’nin bağımsızlığı gereğine inanmışlar ve bu konuda kendilerine gerek kişi ve gerekse kuruluş olarak düşen görevleri başarma kararına varmışlardır.”

Madde, avukatlığın olmazsa olmazı “bağımsızlık” ilkesinin yaşama geçirilmesi yönündeki kararlılığın ifadesidir.

Bu kararlılıktır ki, 02.05.2001 tarih ve 4667 sayılı yasada yapılan önemli değişikliklerle, barolar ve Türkiye Barolar Birliği üzerindeki vesayetin önemli ölçüde kaldırılmasına ve son sözün Türkiye Barolar Birliği’nde olmasına neden olmuştur.

Eğer bu gün, Türkiye Barolar Birliği Yönetim ve Disiplin Kurulu kararları %99 oranda Adalet Bakanlığı’na onanıyorsa, bunun temelinde bağımsızlığı koruma arzu ve iç güdüsü olduğunu içtenlikle belirtmek isterim.

Madde 2, “Mesleki çalışmasında avukat bağımsızlığını korur, bu bağımsızlığı zedeleyecek iş kabulünden kaçınır.”

Bugün hemen hemen her baro ajandasında, avukat bürolarının duvarlarında asılı olan Molierac’ın, “Görevimizi yaparken kimseye, ne müvekkile, ne hakime ne de iktidara tabiyiz. Bizim aşağımızdaki kişilerin varlığı iddiasında değiliz. Fakat hiçbir hiyerarşik üst de tanımıyoruz. En kıdemsizin en kıdemliden veya isim yapmış olandan farkı yoktur. Avukatlar esir kullanılmıylar, fakat efendileri de olmadı.” sözlerini hayata geçirmek istiyorsak, bağımsızlığımızı zedeleyecek ve bizi paranın, müvekkilin, örgütün, partinin kölesi haline getirecek işlerden mutlak surette kaçınmak zorundayız.

Zamanının ünlü avukatı Berryer, fakirlik içinde ölmek üzere iken genç meslektaşları “Üstad, sizin için ayaklarınızın altına altın torbalar koymuşlardı, neden almadınız” demişler. Cevap, “almak için eğilmek lazımdı” olmuş. Yanlış anlaşılmasın. Her bilgili ve dürüst avukat fakir olmaz.

Unutulmamalıdır ki, “Avukatlık yeminle başlayan ve teneşirde biten bir meslektir.” Belki bir dönem vurur kaçarsınız. Ama bir dönem gelir ki, bırakın mahkemeleri, cadde ve sokaklarda da dolaşamazsınız. Bunun da tek yolu, nefsinize dahi bağımsız olmak, kamuda itibarınızı sarsacak eylem ve davranışlardan özenle kaçınmaktır.

Avukatlık Yasası’nın M. 1, 2, 11, 12, 13, 14, 34, 36 , 37, 38, 47, 55, 63 Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları M. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 26, 27, 38, 40, 43, 45 ve daha bir çok madde avukatın bağımsızlığını temel alan maddelerdir.

Sunduğumuz birçok karar örneğinde, bağımsızlığın ne denli önemli olduğu vurgulandığından, tekrarında fayda yoktur.¹⁰³

¹⁰³ Bkz. s. 237 ve 252’deki Avukatlık Yasası 1, 2, 34. maddelerle ilgili açıklamalar. Bkz. s. 361’deki 2006/437 esas, 2007/32 sayılı karar.

Madde 3, “Avukat mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güveni sağlayacak biçimde ve işine tam bir sadakatle yürütür.”

Madde 4, “Avukat mesleğin itibarını zedeleyecek, her türlü tutum ve davranıştan kaçınmak zorundadır. Avukat özel yaşantısında da buna özen göstermekle yükümlüdür”.

İki madde birbirini tamamlayan ve Avukatlık Yasası M. 34’te belirtilen “özen”, “doğruluk”, “onur” ve “güven” ilkelerinin açılımıdır.

34. madde ile ilgili gerekçe burada da aynen geçerlidir. 3 ve 4. maddelere aykırı eylem ve davranışlar Avukatlık Yasasının 135/2. maddesi gereği en az kınama cezası ile cezalandırılmalıdır.

34. madde ile ilgili karar örnekleri içeriklerinden de görüldüğü üzere, maddeler birlikte uygulanmaktadır. Karar örnekleri için 34. madde ile ilgili örneklerle bakınız.¹⁰⁴

Madde 5, “Avukat, yazarken de, konuşurken de düşüncelerini olgun ve objektif bir biçimde açıklamalıdır. Mesleki çalışmasında avukat hukukla ve yasalara ilgisiz açıklamalardan kaçınmalıdır.”

Madde 27/1, “Hiç bir avukat, herhangi bir meslektaşı, özellikle hasım vekili meslektaşı hakkında küçük düşürücü nitelikteki kişisel görüşlerini ve düşüncelerini açıkça belirtmez.” hükümlerini amirdir.

Her iki madde de birbiriyle bağlantılı olup, eylemin disiplin suçu oluşturup oluşturmadığı hakkındaki tespit, savunma hakkının sınırı önemli bir ölçektir.

Şikâyetli avukatın dilekçesinde veya duruşmada kullandığı sözlerin, yargımanın hukuksal yönü ile ilgili olarak; “hakkın ortaya çıkarılmasına yararlı, etkili ve hatta zaruri açıklama”, “objektiflik, gerçek ve somut vakıalara dayanma”, “uyuşmazlıkla bağlantılılık” ve “hukuki açıklama” esaslarına uygun olup olmadığı değerlendirilmelidir.

Maddelerle ilgili örneklerden de görüleceği üzere, sıklıkla birlikte uygulandıklarından, tek başlık altında karar örneklerini vermekte fayda vardır.

1. Savunma hakkı sınırlarının unsurları, temel ölçütler.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.04.2005 gün ve 2005/55 esas, 2005/141 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli Hukuk Yargılama Usulü Yasası’nda, “kesin delil” olarak yer alan yemin delilinin, öğretide de sıkça vurgulandığı üzere “zayıf niteliğini” vurgula-

¹⁰⁴ Bkz. s. 237 ile 252 arası 1. madde, 252 ile 285 arası 2. madde, 307 ile 481 arası 34. madde ile ilgili karar örnekleri.

mak istediğini, bilindiği üzere insanlar, kişiler ya da hukuksal ifade ile sürelerin; etten kemikten oluşan, sosyal, kültürel, dini ve psikolojik faktörlere bağlı olarak yaşamlarını sürdüren varlıklar olduğunu, Osmanlı İmparatorluğu döneminden, yani geçmişten gelen dinsel eğilimler nedeniyle usul yasamızda kesin delil olarak yer alan yemin delilinin günümüz toplumlarının geldiği aşama ve süjelerin yukarıda belirtilen ve kişiden kişiye değişen özellikleri sebebi ile hala kesin delil olarak yer almasının çağın gerçekleri ile bağdaşmadığını,

Ceza yargılamasında yemin delilinin “namus ve vicdan” üzerine kurulu ve laik iken, hukuk usulü yargılamasında “Allah ve namus” üzerine kurulu ve laik olmadığını, bilindiği üzere semavi dinlerde Allah inancının farklı olduğunu, dilekçedeki sözleri yazması için müvekkillerinden talimat aldığını, bu sebeple yemin teklif etme halinde tarafların kendi çıkarları için bazı değerleri geri plana atabildiklerini vurgulamak, gerçeklere aykırı yemin edebilecekleri hususunu belirtmek amacıyla yazdığını, sözlerinin dilekçenin tümü nazara alındığında savunma sınırları kapsamında olduğunu savunmuştur.

Anayasa'nın 36. maddesine göre, “herkes meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir”, Eski TCK'nun 486., yeni TCK'nun 128. maddesi de, “Yargı mercileri veya idari makamlar nezdinde yapılan yazılı veya sözlü başvuru, iddia ve savunmalar kapsamında, kişilerle ilgili olarak somut isnadlarda ya da olumsuz değerlendirmelerde bulunulması halinde ceza verilemez” hükmünü içermektedir. Bu evrensel kuralların kabulü ile iddia ve savunma dokunulmazlığı anayasal ve yasal teminat altına alınmıştır. Her hakta olduğu gibi iddia ve savunma dokunulmazlığı da sınırsız olmayıp, m. devamında, “Ancak, bunun için, isnat ve değerlendirmelerin, gerçek ve somut vakıalara dayanması ve uyumsuzlukla bağlantılı olması gerektiği” bildirilmiştir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 20.10.1998 tarih, E. 1998/225, K. 1998/316 sayılı kararında, “... Görülüyor ki, Anayasa'nın kabul ettiği esasa göre, iddia ve savunma hakkının kullanılması ancak meşru vasıta ve yollardan yararlanmak suretiyle olmalıdır. İddia ve savunma hakkının her türlü etkiden uzak olarak kullanılması esastır. Bir davada tarafların yargı mercileri önünde iddia ve savunmalarını hiçbir endişeye kapılmadan serbestçe yapmaları gerekir. Ancak bu serbesti, dava konusu olayın aydınlığa kavuşması, bir başka anlatımla hakkın meydana çıkarılmasına vesile olması amacına hizmet etmelidir. Böyle olduğu takdirde Anayasa'nın öngördüğü meşru vasıta ve yollara başvurulmuş olur. Ancak o dava sebebiyle söylenmesinde ve yazılmasında yarar bulunmayan, diğer bir deyişle davanın aydınlığa kavuşmasında ve hakkın meydana çıkarılmasında hiçbir olumlu etkisi olmayan, hakareti oluşturan yazı ve sözlerin kullanılmasında meşruiyet vardır denilemez. Bu gibi durumlarda iddia ve savunma sınırı aşılmış ve dolayısıyla haysiyetler korunmamış olur...”

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin 02.05.1975 tarih, E.1974/1160, K. 1975/5782 sayılı kararında da, "Avukat, müvekkillerinin çıkarlarını hasmının zararlarını gözetmeden, sert bir biçimde savunmak zorundadır. Çünkü meslek ödevi bunu gerektirir. Ancak avukatın, temsil ettiği tarafın çıkarlarını korumasının gerektirdiği ölçüyü ve objektif tartışma sınırını aşan, yersiz ve icapsız olarak karşı tarafın kişiliğini hedef tutan, O'nu küçük düşürmeye ve dürüst olmayan bir kişi olarak göstermeye yönelik saldırılar hukuka aykırıdır ve avukatın sorumluluğunu gerektirir. Başka bir deyişle karşı tarafın kişisel ilişkilerini rencide edebilecek savunmasını, davanın amacı haklı gösterdiği, savunma gerçekten esasa yararlı ve etkili olduğu, hatta zaruri bulunduğu takdirde hukuka aykırılıktan söz edilmesi olanaksızdır..." denilmektedir.

Hukuk Yargılama Usulü Yasası'nın 337 ila 362 maddeleri arasında yemin delili düzenlenmiş, 339. maddede "Size sorulan sorular hakkında gerçeğe uygun yanıt vereceğinize ve hiçbir şey saklamayacağınıza Allahınız ve namusunuz üzerine and içer misiniz" ve o kimse de "Allahım ve namusum üzerine and içerim" der. "sözleri ile düzenlenmiş olup, metinden de açıkça görüldüğü üzere, hiçbir semavi dine atıf yapılmamış, din ve inanç farkı gözetilmemiştir.

Dilekçede kullanılan özellikle, "...davalı şirket yetkililerinin başka bir dine mensup olmaları..." sözlerinin, Hukuk Yargılama Usulü Yasası'nda yer alan yemin delilinin zayıf niteliğini açıklar sosyolojik ve hukuksal gerekçe olmadığı, savunmaya gerçekten yararlı, etkili ve hatta zaruri olmadığı gibi, hakkın meydana çıkarılmasında hiçbir olumlu etkisinin bulunmadığı, salt farklı dinlerinden ötürü ve subjektif inançla karşı tarafın kişiliğini hedef alan, bu sebeple O'nu küçük düşürmeye, dürüst olmayan bir kişi olarak göstermeye yönelik saldırı olduğu tartışmasızdır.

Anayasa'nın 10. maddesine göre, "herkes, dil, din, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir". Davalı şirket yetkililerinin "başka bir dine mensup olmaları nedeniyle gerçeklere aykırı bir şekilde yemin edebilecekleri" inancıyla yemin teklif edilmemiş olduğunun bildirilmesi, objektif tartışma sınırları içinde olmayan, iddia ve savunmanın hukuki yönü ile ilgisiz, esasa yararlı, etkili ve hatta zaruri olmayan, somut vakıalara dayanmayan açıklamadır.

Muhatabın ırkı, dini, dili, rengi ne olursa olsun eleştiri veya iddia, başkalarını bu özelliklerinden dolayı rencide edecek, küçük düşürecek nitelik taşımamalıdır. İddia ve eleştiriler daima uygar, bilimsel ölçüler içinde kalmak, örnek teşkil edecek incelik ve zarafet düzeyinde olmak zorundadır.

Şikayetli avukatın dilekçesinde kullandığı sözler, yargılamanın hukuksal yönü ile ilgili; "hakkın ortaya çıkarılmasına yararlı, etkili ve hatta zaruri açıklama", "objektiflik, gerçek ve somut vakıalara dayanma", "uyuşmazlıkla bağlantılılık" ve "hukuki açıklama" esaslarına uygun açıklama olarak kabul edilemeyeceğinden ve

savunma sınırları içinde olduğu düşünölemeyeceğinden, eylem disiplin suçu oluşturmaktadır.

Müvekkilin talimatı olsa dahi, avukat, “Avukatın bağımsızlığı” ilkesi gereği hukukla ilgisiz açıklamalardan özenle kaçınmak zorundadır.”

• **Türkiye Barolar Birliğı Disiplin Kurulu’nun 13.07.2013 gün ve 2013/141 esas, 2013/522 karar sayılı kararı;**

“...Dosyanın incelenmesinden, şikayetli avukatın davacı Ş. Ö. vekili sıfatıyla .. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2010/238 Esasına kayden açtığı boşanma davasında mahkemeye sunduğı 27.07.2010 tarihli dava dilekçesinde müştekiyi kastederek “Davalının ailesi ise müteahhitlik yapmaktadır. İnşaat sektörü (turizm ve tekstille birlikte) bilindiğı üzere mafyöz, asalak ve kanun tanımaz bir sektördür. Kısaca ... diye ifade ettiğimiz üç sektörde sigorta yoktur, insanlar köle ücretleri ile çalışır, sendika imkânsızdır, mafya, uyuşturucu ve kadın ticareti ile birlikte yürür. Doğal olarak kazançları ve aynı oranda ahlaksızlık ile görgüsüzlükleri astronomiktir. Türkiye ekonomisi, ne yazık ki bu üç sektör üzerine kuruludur. Türk halkının İslamcılarlaşırken (?), aynı oranda ahlaksızlaşmasının ve beyinsizleşmesinin altında yatan sebep budur.” şeklindeki ifadeleri nedeniyle şikâyette bulunmuştur.

Şikayet edilen avukatın yasal bağlamda geçimsizlik nedenine dayandırılarak açtığı boşanma davasında “Tarafların aile kökenleri ve iştigal ettikleri mesleki faaliyetlerini küçümseyen ve aşağılayan bir üslupla anlatılmasının” davanın konusu ile hiçbir ilgisi yoktur.”

• **Türkiye Barolar Birliğı Disiplin Kurulu’nun 25.10.2013 gün ve 2013/423 esas, 2013/793 karar sayılı kararı;**

“...Dilekçede kullanılan, “haksız kazanç peşindeki davalı ve vekilinin yalan beyan ve iddialarıdır”, “davalı vekili cevap verme hezeyanı içinde yalan yanlış beyanla bulunarak yargılamayı olumsuz etkileme düşüncesindedir, “ sözleri savunmaya gerçekten yararlı, etkili ve hatta zaruri olmadığı gibi, hakkın meydana çıkarılmasında hiçbir olumlu etkisinin bulunmadığı, sübjektif inançla karşı tarafın kişiliğini hedef alan, bu sebeple O’nu küçük düşürmeye, dürüst olmayan bir kişi olarak göstermeye yönelik saldırı olduğu tartışmasıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliğı Disiplin Kurulu’nun 25.10.2013 gün ve 2013/435 esas, 2013/833 karar sayılı kararı;**

“...Şikâyet dilekçesine dilekçesinde “Müşteki müvekkilin imzasını taşımakta olan iki adet boş senet daha bulunmaktadır. Şüphelinin avukatı tarafından ele geçirildiğine inandığımız senet ile hem şüpheli hem de şüphelinin Avukat R. Ç.’in

şüpheliyi kullanarak müştekiden haksız kazanç elde etmeye çalışmaktadır.” ve “şüpheli ve Avukat bedelsiz senedi kullanmak amacıyla müştekiden haksız olarak kazanç sağlamak ve dolandırmak istemektedirler.” sözlerinin yazılı olduğu görülmektedir.

Dilekçede kullanılan özellikle, “hem şüpheli hem de şüphelinin Avukat R. Ç.’in şüpheliyi kullanarak” ve “şüpheli ve Avukat bedelsiz senedi kullanmak amacıyla müştekiden haksız olarak kazanç sağlamak ve dolandırmak istemektedirler.” sözlerinin müvekkil tarafından söylenme ve yazılmasının istenmesi üzerine yazılan sözler olsa da; hukuksal gerekçe olmadığı, savunmaya gerçekten yararlı etkili ve hatta zaruri olmadığı gibi, hakkın meydana çıkarılmasında hiçbir olumlu etkisinin bulunmadığı, kesinleşmiş bir yargı kararı ile “dolandırıcılığı saptanmayan” şikâyetçinin kişiliğini hedef alan, bu sebeple O’nu küçük düşürmeye, dürüst olmayan bir kişi olarak göstermeye yönelik saldırı olduğu tartışmasızdır.

Müvekkilin talimatı olsa dahi, avukat, “Avukatın bağımsızlığı” ilkesi gereği hukukla ilgisiz açıklamalardan ve özellikle meslektaşlarını elle tutulur bilgi ve belge olmadan suçlamaktan özenle kaçınmak zorundadırlar.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 28.03.2015 gün ve 2015/47 esas, 2015/252 karar sayılı kararı;**

“...Mahkeme karar gerekçesinde “Vasinin, 08.07.2009 düzenleme tarihli cevaba cevap beyanları HUMK 78. maddesine göre münasebetsiz evrak niteliğindedir... Öncelikle medeni ve onurlu bir insan olduğu iddiasında bulunan ve fakat gerçekte terbiye yoksunu N. T. isimli şahıs bu davada konumunu ve sıfatını bilmeli, ondan sonra replik layihası yazmaya çalışmalı. Kendisi bu davada vekil değildir, dolayısıyla sıfatı avukat değildir. Kendisinin şahsımı meslektaş olarak kabul etmesini istemem. Böyle bir dilekçe yazan kişi ile aynı meslekten olma konusunda ise ancak hicap duyarım... Herkesi kendisi ve kendi ailesi gibi görme lüksünü kendinde nasıl bulmaktadır anlayabilmiş değilim. Avukatlık mesleği ile ilgili şahsıma akıl vermeye kalkışan N. T. önce bakacaksın ben kimim diye? Aklının ve meslek ahlakının kendine fazla geldiğine kanaat getireceksin, ondan sonra başkasına akıl ve ahlak dersi vermeye çalışacaksın... Başka kişilerden terbiye, saygı beklemem ve fakat seviyeyi çukura çekmelerine de müsaade etmem... Vasi de usule adaba uygun yeni bir beyanda bulunmalıdır.” Şeklinde beyanda bulunduğu, sanığın bu beyanlarının kül halinde değerlendirildiğinde savunma sınırları ötesine geçip katılan N. T.’ye yönelik hakaret suçunu içerdiği, sanığın böylece atılı suçu işlediği... suçun işleniş biçimi yer ve zaman dikkate alınarak... teşdiden cezalandırılmasına” sözlerinin yazılı olduğu,

Şikayetli Avukatın dilekçesinde kullandığı yukarıda yazılı sözler yargılamanın

hukuksal yönü ile ilgili olarak, “hakkın ortaya çıkarılmasına yararlı, etkili ve hatta zaruri açıklama”, “objektiflik, gerçek ve somut vakıalara dayanma”, “uyuşmazlıkla bağlantılılık” ve “hukuki açıklama” esaslarına uygun açıklama olarak kabul edilemeyeceği ve savunma sınırları içinde olduğu düşünölemeyeceğinden, eylem disiplin suçu oluşturmaktadır.

Objektiflik, yargının temelinde yatan bir olgudur. Avukat da yargının bir ögesi olduğuna göre objektif olmak zorundadır. Dava konusu ile sınırlı, inceleme ürünü olan söz ve yazılarla objektiflik ilkesi korunmuş olur. Bu nedenle avukatın, karşı taraf için objektifliği ihlal eden ve mesleğın gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir tarzı aşan ibareler kullanmaması ve böylece müvekkilin şahsi kin ve garezine alet olmaması asıldır.

Müvekkilin istemi, yazılı talimat ve onayı olsa dahi Avukat, “Avukatın bağımsızlığı” ilkesi gereği hukukla ilgisiz açıklamalardan özenle kaçınmak zorundadır.”

• **Türkiye Barolar Birliğı Disiplin Kurulu’nun 19.04.2014 gün ve 2014/40 esas, 2014/257 karar sayılı kararı:**

“...31.05.2010 tarihli dilekçede 07.03.2007 tarihli cevap dilekçesinde davacı müştekiyi kastederek “...Davacı bu yol içinde kalan 180 m2 lik bahçe ile ilgili olarak Belediyemize karşı tamamen kötü niyetli, açgözlü ve hilebaz davranışlarda bulunarak Belediyemizi faka bastırıp hakkı olmadığı hâlde, Belediyeden yüklü para koparmak gayretindedir” sözlerinin kullandığı görölmüştür.

Bu sözlerin kamulaştırma davasında kullanıldığı, davanın hukuksal yönü ile ilgili “hakkın ortaya çıkarılmasına yararlı, etkili ve hatta zaruri açıklama” , “objektiflik, gerçek ve somut vakıalara dayanma”, “uyuşmazlıkla bağlantılılık” ve “hukuki açıklama” esaslarına uygun açıklama olarak kabul edilemeyeceği, salt hasım tarafın kişiliğini hedef alan O’nu küçük düşürmeye yönelik sözler olduğu ve bu nedenle savunma hakkı sınırları içinde olduğunun kabulü mümkün değildir.”

• **Türkiye Barolar Birliğı Disiplin Kurulu’nun 30.05.2015 gün ve 2015/162 esas, 2015/393 karar sayılı kararı:**

“...Dosya kapsamı ve Şikâyetli avukatın kabulü ile ... 12. Asliye Ceza Mahkemesi’nin 2011/589 Esas sayılı dosyasında Nöbetçi ... Ağır Ceza Mahkemesi’ne yazılan, 06.11.2012 günlü itiraz dilekçesinde disiplin kovuşturmasına yazılı sözlerin kullanıldığı tartışmasızdır.

Avukatın temel görevlerinden birisi de Yasanın 2. maddesi gereği hukuk kurallarının tam olarak uygulanmasını sağlamak ve Uluslararası sözleşmelerle teminat altına alınan hususlarda insan haklarına saygılı olarak uygulamaya yardımcı olmak, olmasını sağlamaya çalışanlara da saygı duymaktır.

Her şeyi geçelim, bu insan 100 Dolar vererek Nataşa da mı kiralayamaz da taciz mi yapar?’ cümlesi savunma sınırlarını aşan, Uluslararası düzenlemelerle mücadele edilen seks işçilerini metalaştıran, yaşamlarını doğallaştıran sözlerdir ve TBB Meslek Kurallarının 5. maddesinde bildirilen hukuk ve yasalarla ilgisiz açıklamalar olduğu tartışmasıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 09.10.2015 gün ve 2015/717 , 2015/839 karar sayılı kararı:**

“...31.07.2013 tarihli cevap dilekçesinde kullanılan “davalı vekilinin iddialarının hayal ürünü, yalan ve dolan olduğu anlaşılmaktadır” , “Her türlü mantık dışı ve gerçeğe aykırı isnatlara başvurarak kendisi ve ortağı diğer avukatla husumetli olduğum için bana zarar vermektir.” , “bu davadaki asılsız iddiaları” , “dava dilekçesindeki iddialar hayal ürünüdür davacı vekilinin müvekkiline danışmadan kendi kendine ürettiği gerçek dışı iddialardır” sözlerinin kişisel de olsa Anayasal savunma hakkı kapsamında yargılamanın hukuksal yönü ile ilgili (Hakaret iddiası) “hakkın ortaya çıkarılmasına yararlı, etkili ve hatta zaruri açıklama” , “objektiflik, gerçek ve somut vakialara dayanma”, “uyuşmazlıkla bağlantılılık” ve “hukuki açıklama” esaslarına uygun açıklama olarak kabul edilemeyeceği ve savunma sınırları içinde olmadığından eylemin disiplin suçu olduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulunca yapılan hukuksal değerlendirme isabetlidir.

25.12.2006 tarihinde CCBE tarafından kabul edilen “Avrupa’da Avukatlık Mesleğine İlişkin Temel İlkeler Tüzüğü” nün H bendinde “Yargı ve adaletin iyi işlemesi bakımından avukatların karşılıklı olarak birbirlerine saygı göstermesi zorunlu bulunmaktadır. Aynı şekilde, avukatların birbirlerine iyi niyetle yaklaşması ve birbirlerini aldatmamaları kamu düzeni gereğidir. Meslektaşlar arasındaki karşılıklı saygı adaletin düzgün yönetimini sağlar, ihtilafların sulh yoluyla halledilmesine yardım eder ve hepsinden öte müvekkilin menfaati de korunmuş olur.” ilkesi ile avukatların karşılıklı olarak birbirlerine saygılı söz ve söylemlerde bulunmalarının kamu düzenine yönelik olduğu vurgulanmıştır. Bu nedenle TBB Meslek Kuralları 5 ve özellikle 27/1 maddenin ne kadar gerekli ve uyulması zorunlu ilkeler olduğu da tartışmasıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.09.2015 gün ve 2015/567 esas, 2015/784 karar sayılı kararı;**

“... Asliye Ticaret Mahkemesi’nin 2011/339 Esas sayılı dosyasına sunulan 28.02.2013 tarihli dilekçenin bir bütün olarak incelenmesinden, dilekçede yer alan; “...tanıkların büyük kısmını dinletemeyen Av. M. M. Ö., yönetici şoförlüğü yapan, yanında her türlü konuşma yapılan C. B.’in sözleşme olup olmadığına haberdar olamayacağını iddia etmektedir. Bu akıl almaz bir kötü niyet ve çelişkidir.’ ‘...Dava-

cı vekili M. Ö.'un A. maden sahasında cevher olduğunu ispat edecek belgeleri sunmaya davet ediyoruz...' '...Davacı ve vekilinin iddiaları gerçek dışı, dayanaksız ve ölçüsüzdür.' '...Davacı vekili M. Ö., kendi iddialarını sabit gerçekler olarak kendine kabul ettikten sonra bu iddialarını yine kendi iddiaları ile ispat ettiğini zannetmektedir. Bu tavrının en açık şekli yukarıdaki sorulardır. Av. M. M. Ö., dosyaya tek bir tane dahi olsa asıl evrak sunmamıştır." şeklinde ifadelere yer verdiği,

4 sayfadan ibaret soru cevap şeklinde yazılan dilekçenin tümü incelendiğinde doğrudan Şikâyetçi avukatın dava ile ilgili söylem ve eylemlerinin eleştirildiği, yersiz ve icapsız sözler kullanıldığı açıktır.

Avukat elbette ki savunma hakkı kapsamında müvekkilinin yararlarını savunacaktır. Ancak bu yapılırken karşı yan meslektaşına da saygılı olmalı, davayı kişiselleştirdiği izlenimini yaratmaktan kaçınmalı, hakkın meydana çıkarılmasında hiçbir olumlu etkisinin bulunmayan, karşı tarafın kişiliğini hedef alan, bu sebeple O'nu küçük düşürmeye, dürüst olmayan bir kişi olarak göstermeye yönelik sözler kullanmaktan özenle kaçınmalıdır."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.10.2015 gün ve 2015/718 , 2015/840 karar sayılı kararı:**

"...Gerek şikâyetli avukatın savunmasında ve gerekse karara muhalif kalan üyelerin gerekçelerinde "... isimli Facebook sitesinin kapalı gurup olması nedeniyle kamuya açık olmadığı, TBB Meslek Kuralları 26. maddede bildirilen "kamuo-yuna açıklayamaz" hükmünün olayda uygulanamayacağını, yazılanların sadece gurup üyelerinin bilgisine sunulduğu, bu nedenle disiplin suçu oluşturmayacağını savunmakta iseler de; bu görüşün haklı ve meslek adına kabul edilebilir yanı yoktur. Site grup üyelerinin dışında kimse tarafından görülmediği doğru da olsa, bu paylaşımların da kendi içeriğinde bir kamuoyu olduğu tartışmasızdır. 393 üyeli sitenin kapalı gurup olması üyelerinin birbirlerine sövme hakkı vermez. Avukat her koşulda ve yerde söz ve söylemlerine dikkat etmeli, mesleki dayanışmaya zarar vermemelidir.

25.11.2006 tarihinde kabul edilen Avrupa'da Avukatlık Mesleğine İlişkin Temel İlkeler Tüzüğü'nün "meslektaşlar arası saygı" başlıklı (h) bendinde, "Yargı ve adaletin iyi işlemesi bakımından avukatların karşılıklı olarak birbirlerine saygı göstermesi zorunlu bulunmaktadır. Aynı şekilde, avukatların birbirlerine iyi niyetle yaklaşması ve birbirlerini aldatmamaları kamu düzeni gereğidir. Meslektaşlar arasındaki karşılıklı saygı adaletin düzgün yönetimini sağlar, ihtilafların sulh yoluyla halledilmesine yardım eder ve hepsinden öte müvekkilin menfaati de korunmuş olur." denilmekte ve meslektaşların birbirlerine karşı duyarlı olmalarının ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır."

2.Avukatın meslektaşına yönelttiği iddialar hakaret içermese de, küçük düşürücü ve rencide edici olmamalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.10.2001 gün ve 2001/80 esas, 2001/157 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetçi avukatın bir taşınmazın teslimi ve kira alacağıнын tahsili için yaptığı ilamlı takip sırasında takip konusu taşınmazın zorla boşaltılmasını sağlaması üzerine, şikayetli avukatın şikayetçi ve müvekkili aleyhine delil tespiti yaptırarak evden bazı eşya ve paraların çalındığını iddia ettiği ve açtığı davada hasım vekilini suçlayan iddia ve ithamlarda bulunduğu, ayrıca bu davalar için Barosuna bilgi vermediği dosyadaki belgelerden anlaşılmıştır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.04.2015 gün ve 2015/134 esas, 2015/333 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukatın Şikâyetli avukat tarafından gönderilen ve sadece iş akdinin feshedildiği bildirilen ihtarnamelere cevap olarak ... ve ... noterliklerinden gönderdiği ihtarnameler de hükmî şahsiyetine cevaptan ziyade Şikâyetli avukatın konumu ve kişiliğini hedef alan,“ihtarnamenin bir avukat tarafından kaleme alındığına inanmanın güç olduğu”, “Oysa ki hukuki dayanaktan yoksun bu ihtarı kaleme alan avukatın şirketinizde kurduğu yakın (!) ilişkiler”, “mesaisinin tamamını şirkete hasreden bir personel olması sebebiyle, yasaların tanımladığı anlamda işçi olduğu”, “Nakden iade edildiği (?) anlaşılmıştır” vs. gibi sözlerle Şikâyetçi avukatı savunma hakkını aşarak aşağılamaya çalıştığı dosya kapsamı ile tartışmasızdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.06.2015 gün ve 2015/247 esas, 2015/474 karar sayılı kararı:**

“...11.01.2013 havale tarihli dilekçede kullanılan “... davalı–karşı davacının alakasız özetlerle beyan ettiği... Sayın vekilin, davalı kocanın kişilik yapısına itimat ederek onu adına kendi şahsi fikir ve kanaatlerini de katmak suretiyle, ifade etmeye çalıştığı olaylar, maddi gerçeklerle uyuşmadığı gibi kullandığı üslup da şaşırtıcı olmuştur... öncelikle kendisine; iddia ve savunma sınırlarını aşan şahsi kanaatlerinin hiçbir aşamada nazara alınması olanağı olmadığını hatırlatır... Davanın esası hakkında sayın vekilin... Vahim açıklamalara devamla... Kaldı ki sayın vekil... Sanıyoruz algılamamış durumda olduğundan... sayın vekilin bu ‘mahkeme kararlarını’ asla ve kat’a delil olarak kabul etmeyeceği şeklinde beyanı, son derece garip nitelendirilebilecek bir durumdur... Hakikaten tuhaf anlaşılmaz ve şaşırtıcı beyanlar olup, hangi saik ile sayın vekilin bu detayları dile getirebildiği anlaşılamamaktadır.”

Sayın Vekil'in... hakikaten içler acısı seviyesinde bir tablonun ortaya çıkmasına sebep olmuştur.” sözlerin Anayasal savunma hakkı kapsamında yargılamanın hukuksal yönü ile ilgili “hakkın ortaya çıkarılmasına yararlı, etkili ve hatta zaruri açıklama”, “objektiflik, gerçek ve somut vakıalara dayanma”, “uyuşmazlıkla bağlantılılık” ve “hukuki açıklama” esaslarına uygun açıklama olarak kabul edilemeyeceği ve savunma sınırları içinde olduğu kabul edilemeyeceği gibi doğrudan karşı taraf vekili meslektaşına söylenebilecek incelik ve zarafette olmadığı tartışmasızdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2015 gün ve 2015/326 esas, 2015/552 karar sayılı kararı:**

“...Dilekçede “Yasal dayanaktan yoksun, ağırlıklı polemik içeren davalı cevaplarına karşı cevaplarımız özetle şöyledir...” , “...Yasa dava hakkının kullanılmasını bağımsız bölümde tam maliklikten kaynaklı veya bağımsız bölüm bazında tam yetkiye bağlanmıştır. Hukuk formasyonu almamış olanlar dahi ilgili maddeleri okusalar ne denildiğini kolayca anlar ve değerlendirebilirler. Yasanın uyuşmazlıkla ilgili hükümleri yorum gerektirmeyecek denli açık, net ve tartışmasızdır.” , “... Yavuz hırsız ev sahibini bastırılmış tavrından vazgeçelim desem memurum olan yönetici muhababın değil demesem kurmalı oyuncak modundan kurtulamıyor diyeceğim ama buna da terbiyem ve kültürüm elvermiyor.” , “... ‘birçok beyanı çizmeden çıkan’, ‘haddini aşan’, ‘savunma sınırları kapsamında değerlendirilemeyecek olan davalı cevaplarını kabul etmiyor...’ sözleri savunmaya gerçekten yararlı, etkili ve hatta zaruri olmadığı gibi, hakkın meydana çıkarılmasında hiçbir olumlu etkisinin bulunmadığı, sübjektif inançla karşı tarafın kişiliğini hedef alan, bu sebeple O’nu küçük düşürmeye, dürüst olmayan bir kişi olarak göstermeye yönelik sözler olduğu tartışmasızdır.”¹⁰⁵

3. Avukatlar, toplumu ilgilendiren olaylarda tepkilerini dile getirip tavır koyma hakkına sahiptir. Ancak, söz ve yazılarda üslup düzeyine özen göstermek, kurumuna da saygı zorundadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.12.2001 gün ve 2001/113 esas, 2001/226 karar sayılı kararı:**

“...Aralarında şikayetli avukatın da bulunduğu “... Hissedarları Komitesi“ men-supları tarafından imzalanıp yayınlanan ve “... Tekstil Sanayi ve Ticaret AŞ hissedarlarına Duyuru” başlığını taşıyan broşürde şikayetçi hakkında “... Türkiye'nin görüp tanıdığı en büyük hırsız ve dolandırıcıdır“ sözlerine yer verdiği anlaşılmaktadır.

¹⁰⁵ Bkz. s. 328'deki 2001/170 E. 2002/4 K. sayılı karar

Dosyadaki bilgi ve belgeler ...de faaliyette bulunan “...Tekstil Sanayi ve Ticaret AŞ” yönetiminde sorunlar olduğu, kusurlu olduğu iddia edilen kişiler hakkında davalar açıldığı ve çok sayıda kişinin olaylardan olumsuz etkilendiğini göstermektedir.

Avukatlar da, her birey gibi toplumu ilgilendiren olaylarda tepkilerini dile getirmek için tavrı koyma hakkına sahiptirler. Fakat bu tepkinin yansıtılmasında yasalara ve Meslek Kuralları’na uygun davranmak, kullanılan söz ve yazılardaki üslup düzeyine özen göstermek zorunluluğu vardır. Bu ilke mesleki faaliyet alanı dışındaki özel yaşantı için de geçerlidir.

Kovuşturma konusu olayda şikâyetli avukatın imzalayıp yayınlanmasını sağladığı bildiri de kullanılan sözlerin Meslek Kurallarında yer alan ilkelere ters düştüğü açıktır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.08.2015 gün ve 2015/494 esas, 2015/692 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamında; Şikâyetli avukata ait Facebook sitesinden alınma yazıda “bizim iskele baronun hala ne bir tepkisi nede açıklaması var....her zamanki gibi” sözlerinin yazılı olduğu, 1 saat önce paylaşıldığı ve 3 beğeni aldığı yazılı olduğu,

Şikâyetli avukatın da kabul ettiği üzere paylaştığı sözlerin yanlış olduğunu gö-rerek 5 dakika sonra paylaşımı kaldırdığı gerçeği karşısında kullandığı sözlerin yanlış anlamlara ve Baronun yıpranmasına neden olacağı kuşkusuzdur. Baro yönetimleri elbette ki eleştirilmelidir. Eleştiriler de yön verici, yüreklendirici olmalı kamudaki güvenilirliği sarsıcı olmamalıdır. Ancak, avukat asıl eleştirinin genel kurul zemininde olduğu gerçeğini asla unutmamalı, Baroyu STK kurumu olarak görmemeli, onun yargının üç ayağından biri olan kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütü olduğu gerçeğini kabullenmelidir.”

4. Karşı yan avukatı doğrudan hedef alınarak uygunsuz sözler söylenemez,

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.12.2001 gün ve 2001/115 esas, 2001/228 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukatın ... İcra Tetkik Mercii Hakimliği’nin 2000/75 sayılı dosyasına verdiği 10.07.2000 tarihli dilekçenin “Karşı yan avukatlarının yanlışları” başlıklı bölümünde “... danışıklı işlemle yangından mal kaçırırçasına, yasa ve hukuk dışı işlemle sonuç almak istenmesi tam bir kötü niyettir. Bu gerçeği bilen vekiller, danışıklı işlemi senaryo etmişler ve uygulamaya koymuşlardır.” sözlerine yer verdiği anlaşılmalıdır.

Dilekçede kullanılan söz ve deyimlerin, avukatın rahatlıkla kullanabileceği incelik ve nezaket düzeyinde olmadığı tartışmasızdır. Şikâyetlinin meslektaşlarına yönelttiği iddialar hakaret içermese de küçük düşürücü ve rencide edici nitelikte bulunduğundan, Meslek Kuralları'nın 5, 6 ve 27/1. maddelerine aykırı görülmüştür.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.03.2009 gün ve 2008/534 esas, 2009/138 karar sayılı kararı:**

“...Disiplin kovuşturmasına konu sorun; Şikâyetli avukatın dava dilekçesinde, davalı için kullandığı “davalının haksız ve ahlaksız tutumu nedeniyle” şeklindeki sözlerinin disiplin suçu oluşturup oluşturmayacağına ilişkindir.

Avukatlar ayrıca, dilekçelerinde kullandıkları ifadeleri titizlikle seçme becerisini göstermelidirler. Avukatlık Türkçe'nin kullanılması bakımından sanatçı duyarlılığı gerektirir. Bir avukatın kullandığı dilin zenginliğinin farkında olması, ifade gücüne hakim olması, gramer ve inceliklerini bilmesi, kendisini bu alanda yetiştirmesi gerekir. Avukattan, tartışmaya yol açmayacak ifadeler kullanmasını beklemek düzeyli ve olgun bir kişiliğin doğal sonucudur.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.01.2015 gün ve 2014/666 esas, 2015/56 karar sayılı kararı:**

“...Kovuşturmaya konu 29.03.2013 tarihli dilekçenin incelenmesinde; “Mahkeme dosyasına azilnameyi ya da istifa dilekçesini sunmayan Av. S. K., bu nedenle kendisine dosyada alınan bilirkişi raporunun bir örneğinin mahkeme kalemince tebliğ edilmesi üzerine, kararla birlikte lehine vekalet ücreti çıkacağını görünce usul ve yasaya aykırı olarak davacı müvekkilimden haksız menfaat temin etme kastıyla 27.03.2013 tarihli duruşmaya iştirak ederek S... Mahkemeyi yanıltma yoluna gitmiştir...Ekte sunulan azilname uyarınca Av. S. K.'ın davalı M. İ. vekili olarak gerekçeli kararda zikredilmemesine (yer almamasına) karar verilmesini saygıyla arz ve talep ederim.” şeklinde ki kovuşturmaya konu ifadelere yer verdiği anlaşılmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında, şikâyetli avukatın beyan dilekçesinde şikâyetçi avukata yönelik olarak kullandığı ifadelerin karşı taraf olan şikâyetçi avukatın kişiliği ile ilgili küçük düşürücü ifadeler olduğu, Mahkemeyi aldatmaya yönelik hareketlerde bulunduğu isnadıyla şikâyetçi avukatın kişiliği hakkında olumsuz kanaat edinilmesine yol açtığı, bu nedenlerle savunma sınırını aşar ve şikâyetçi meslektaşını rencide edici nitelikte olması sebebiyle şikâyetli avukatın dilekçesinin tanziminde özensiz davrandığının kabulü gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 14.02.2015 gün ve 2014/830 esas, 2015/122 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından; ... 2. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2011/1322 Esas sayılı dosyası ile görülen davada davacı O. A. vekilliği grevini yürüten şikâyetli avukatın 15.10.2012 tarihli ve kendisi tarafından imzalı dilekçesinde “...Davalı taraf bu sahtecilik nedeniyle ... 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2007/533 E ve 2010/463 K sayılı kararı ile mahkûm olmuştur. Bu mahkûmiyet kararı ile davalı tarafın haksız ve hukuka aykırı olarak müvekkilime ait 262 plakalı araca el koyduğu ve hali hazırda aracın haksız yere davalıda bulunduğu sabittir. Buna rağmen davalı taraf cevap dilekçesinde utanmadan ... 262 plakalı aracın müvekkilimin adına olduğunu, dolayısı ile aracın bandrol ücretinden müvekkilimin sorumlu olduğunu iddia etmektedir...” ifadelerinin yazılı olduğu,

Davanın 21.02.2013 tarihli duruşmasında “karşı taraf doğru söylemiyor. Yedie-min ismini belirtsin. Kimmiş bu yediemin. O zaman söylesin. Keşifte ben bizzat bulundum. Davalı K. Y. aracı bizzat kendi getirmiştir. Kayıtlarda da vardır.” dediği,

Dilekçede özellikle “..buna rağmen davalı taraf cevap dilekçesinde utanmadan ... 262 plaka sayılı aracın müvekkilim adına olduğu.” ve 21.02.2013 tarihli duruşmada “...karşı taraf doğru söylemiyor...” sözlerinin yargılamanın hukuksal yönü ile ilgili; “hakkın ortaya çıkarılmasına yararlı, etkili ve hatta zaruri açıklama”, “objektiflik, gerçek ve somut vakıalara dayanma”, “uyuşmazlıkla bağlantılılık” ve “hukuki açıklama” esaslarına uygun açıklama olarak kabul edilemeyeceği ve karşı tarafın kişiliğini hedef alarak söylenmiş bulunduğu açık olduğundan savunma sınırları içinde olduğunu kabul maddi vakıaya daya uygun düşmemektedir.”¹⁰⁶

5. Meslektaşlar arası ilişkileri düzenleyen hükümlerle bağdaşmayan bir eleştiri kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.12.2001 gün ve 2001/120 esas, 2001/231 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukatın borçlu vekili olarak üstlendiği bir işten dolayı ... İcra Tetkik Mercî Hakimliğine verdiği 04.10.2000 tarihli dilekçede, şikâyetçi meslektaşını kastederek “... biz bu davranışta kötü niyet olduğu görüşünderiz” ve “... İcra Memuru, alacaklı vekili tarafından yönlendirilmiş “sözlerini kullandığı ve Baro Başkanlığına verdiği 21.11.2000 tarihli savunma dilekçesinde de şikâyetçiden “... adlı Avukat” şeklinde bahsettiği anlaşılmıştır.

Kovuşturma konusu olaya, şikâyetçi avukatın usule uygun olmayan bir şekilde (ve birinci tebligatın akıbeti resmen öğrenilmeden) ikinci kez tebligat çıkarma-

¹⁰⁶ Bkz. s. 13'deki 2006/346 E. 2006/418 K. sayılı karar

sı neden olmuş ise de; bu işleme karşı başvurulacak yasal yollarla yetinmeyen ve meslektaşını Meslek Kuralları'nın meslektaşlar arası ilişkileri düzenleyen hükümleriyle bağdaşmayan bir şekilde eleştirmesi kabul edilemez. Savunma dilekçesindeki ifade de, saygıdan ve beklenen üslup düzeyinden yoksundur.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.05.2015 gün ve 2015/194 esas, 2015/402 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli Avukat her ne kadar dilekçede kullandığı ifadelerinin savunma sınırları içerisinde kaldığını ileri sürmekte ise de, dilekçesinde Şikâyetçi Avukat hakkında kullanılan aksi iddia edilmeyen ve müvekkilin istem ile yazıldığı bildirilen “Sayın avukat her nedense ısrarla müvekkil şahsın ruh halinin tespiti açısından tıbbi inceleme yapılmasını talep etmektedir. Acaba sayın avukatın elinde, müvekkil şahsın akıl sağlığı ile ilgili, bizim bilmediğimiz bir delil mi vardır? Yoksa sayın avukat sırf müvekkiline yaranmak, bir şeyler yapıyor gözükmek için mi bu şekilde beyanlarda bulunabiliyor, ya da avukat olmak kişiye, karşı taraf hakkında her türde davranışta bulunabilme serbestisi mi veriyor?” sözleri TBB Meslek kuralları ve dayanışma, meslektaşına saygı ilkelerine aykırıdır.

TBB Meslek Kuralları, Avukatlık Yasasında yasal dayanağı bulunan ve avukatların ortak iradesiyle kabul edilmiş uyulması zorunlu kurallardır. Bu kuralların konulmasının amacı, meslektaşlar arasında saygı, sevgi ve dayanışmanın korunup geliştirilmesi olduğu kadar, aynı zamanda, hak aramanın kolaylaştırılması içindir. TBB Meslek Kurallarının bir başka amacı ise, taraf avukatlarını sorumlu davranışlara yönlendirerek adaletin gerçekleştirilmesini sağlamaktır. Bu bakımdan, yukarıya alıntılanan meslek kurallarında savunma hakkını sınırlayıcı hiçbir yön bulunmamaktadır. Kaldı ki, hukuk kurallarının çelişmezliği ilkesi gereğince, meslek kurallarının üst hukuk normu olan Anayasa kuralı ile çelişecek şekilde yorumlanması da mümkün olmadığı gibi, TBB Meslek kuralları savunma hakkını kısıtlayıcı şekilde de uygulanamaz. Şikâyetli Avukatın itiraz dilekçesinde dile getirdiği, meslek kurallarına üstünlük tanınmanın hukukun üstünlüğü ile çeliştiği iddiası, açıklanan nedenlerle haklı ve yerinde değildir.

TBB Meslek Kurallarına uyulmasının yaptırıma bağlanmış olmasının amacı, meslektaşlar arasındaki ilişkilerin belli bir olgunlukla yürütülmesinde caydırıcı bir işlev görmek ve avukatlar arasında ortaya çıkabilecek gereksiz çekişmeler nedeniyle avukatlık mesleğine olan saygı ve güvenin sarsılmamasını sağlamaktır. Bu amaçla disiplin ihlallerinde uygulanan yaptırımlar, sonucu itibarıyla, daha hafif ve idari nitelikli yaptırımlar olduklarından, hukuk ve ceza mahkemelerinde hak ihlallerine karşı uygulanan ölçütlerin disiplin hukuku alanında da aynen uygulanması beklenmemelidir. Aksi halde, avukatların birbirlerini gereksiz şekilde yıpratmaları mümkün olabilecek, yersiz çekişmeler ortaya çıkabilecek, böyle bir durumda da, avukatlık mesleğine karşı kamusal güvenin sarsılması kaçınılmaz olacaktır.”

6. Avukatlar duruşmalarda, kalemlerde birbirlerine saygılı olmalı, gereksiz tartışma yapmamalıdır;

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.07.2013 gün ve 2013/3 esas, 2013/552 karar sayılı kararı:

“...İncelenen dosya kapsamından şikâyetli avukatın Avukat C. A. G'ê “Bu dâirde B... vari işler oluyormuş, menfaat karşılığı iş yapıyormuş” şeklinde sözler söylediği, olayın duyulması üzerine tüm kurum avukatlarının somut bir kişinin suçlanmaması nedeniyle zan altında kalmaları, işyerinde huzursuz kırgın olmaları nedeniyle şikâyetçi oldukları görülmektedir.

Avukatlar yazarken de konuşurken de somut vakıalara dayanan söylemlerde bulunmalı genel ve özellikle meslektaşlarını zan altında bırakacak konuşmaları üçüncü şahıslar huzurunda yapmamak zorundadır.”¹⁰⁷

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.09.2013 gün ve 2013/344 esas, 2013/724 karar sayılı kararı:

“...İncelenen dosya kapsamından ... 2. İş Mahkemesi'nin 2009/255 Esas sayılı dava dosyasının 04.03.2010 tarihli duruşma zabtında “Vekil olarak duruşmalara katılma görevimiz değil, duruşma dışı işlerimizde vardır sendika üyelerinin istediği sendikaya dayalı işleri de takip ettik. Bu arada TİS sözleşmelerine gidiyorduk, Ankarâdaki beyler gibi yatmıyorduk” deyince davalı vekili araya girerek “bırakın bunları” diye karşı tarafın sözünü kesti, karşı tarafa hakim müdahalesine kalmazdan otur yerine tokatı çakarım sözlerini söyledi” sözlerinin yazılı olduğu, ... 3. İş Mahkemesi'nin 2009/76 esas sayılı dosyanın 09.06.2009 tarihli duruşmasında da “Taraf vekillerine duruşma adabı dışında karşılıklı olarak tartışmaya başladıkları görülmekle kendileri ikaz edildi” beyanının zaptla geçirildiği,

Avukatlar özellikle duruşmalarda birbirlerine karşı son derecede saygılı olmalı, gereksiz tartışmalardan sebebi ne olursa olsun kaçınmalı, kamunun avukatlık mesleğine olan güvenine asla zarar vermemelidir.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 28.03.2015 gün ve 2015/20 esas, 2015/241 karar sayılı kararı:

“...Avukatlar kamusal alanlarda özellikle her gün bir araya gelmek zorunda oldukları Mahkeme duruşma salonları, kalemleri, Baro odalarında birbirlerine karşı daha duyarlı, saygılı olmak ve mesleğin kolektif itibarını korumak kollamak bilincinde olmalıdırlar. Tartışmaya karşı yanın sebebiyet vermesi halinde dahi meslekte

¹⁰⁷ Bkz s.152'deki 2015/493 E. 2015/573 K. sayılı karar.

kıdemli olmak, emekli Cumhuriyet Savcısı veya Yargıç olmak bir başka meslektaşına aşığılama hakkı vermez.”

7. Avukat meslektaşına içinde bulunduğu olumsuz koşullar nedeniyle aşığılayıcı sözler yazamaz.

• **Türkiye Barolar Birliğı Disiplin Kurulu’nun 08.08.2015 gün ve 2015/436 esas, 2015/648 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyet dilekçesinin 4. sayfasında “Tüm dosyalara sulh protokolü koymuşsun! para tahsil de ettin. Hangi yetkiye istinaden? Ahzu Kabz Yetkin mi var? Yuh sana! Derhal ara ve paranın tamamını iade et” , ana şikâyet dilekçesine ek dilekçenin 2. sayfasında “Baro ve savcıyı arayarak ivedi olarak işlemleri başlattım. Tutuklanma durumun var. Aldıklarımı iade et derhal. Bakanlıktan izin alındı.” ifadelerinin yer aldığı,

Şikâyetli avukat gönderdiği maillerin bir bütün olarak değerlendirilmesi halinde müvekkili P. A. R. D. S.’un alacağını tahsil için ikaz mahiyetinde olmayıp tehdit amaçlı kullanıldığı, sağlık vesair mazeretlerin dahi objektif bir saptama olmaksızın kabul görmediğı, salt müvekkil menfaati korunacak diye maksadı aşır sözlerle mesleki dayanışmaya aykırı davranıldığı, maillerin Baroya şikâyet dilekçesi ve eklerinde bildirilmesi ile aleniyet kazandığı dosya kapsamı ile tartışmasıdır.

Baro Disiplin Kurulu kararı Şikâyetli avukat hakkında açılan görevi ihmal davasında verilen mahkûmiyet kararına dayalı ise de; Bu mahkûmiyet kararının Şikâyetli avukatın kullandığı sözleri meşrulaştırmayacağı, koşullar ne olursa olsun Avukatın, karşı tarafı küçük düşürecek, ezecek, onursuzlaştıracak ve içinde bulunduğu olumsuz koşullar nedeniyle her sözü söyleyebileceğı inancında olmaması gerektiğı gerçeğı de göz ardı edilemez.”

8. “İpe sapa gelmez iddialar” gibi söz ve deyimlerin, avukatın rahatlıkla kullanabileceğı incelik ve nezaket düzeyinde olmadığı tartışmasıdır.

• **Türkiye Barolar Birliğı Disiplin Kurulu’nun 27.10.2001 gün ve 2001/98 esas, 2001/172 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli Avukatın, karşı taraf vekili sıfatıyla şikâyetçi meslektaşına ...Noterliğı vasıtası ile gönderdiği 13.10.1999 tarihli ve “uyarıya yanıt” başlıklı ihtarnamede;

“Bu iddiaların muhatap tarafından ileri sürülmesi bir nebze anlayışla karşılanabilir olmasına karşın, hukuk öğrenimi yapmış, avukatlık mesleğini seçmiş bir meslektaşın böyle ipe sapa gelmez iddialarla uyarı düzenleyip alacak talebinde bulunmasını yadırgadığımlı belirtmek zorundayım.” sözlerine yer verdiği anlaşılmıştır.

Şikayetlinin beyanında –Baro Disiplin Kurulu kararında ifade edildiği gibi– “hakaret kastı” olmasa bile, sarfedilen sözlerin ihtarnamede savunulan hususların hukuksal gerekçeleri olarak kabul edilemeyeceği açıktır. Esasen Meslek Kuralları’nın ilgili 5, 6 ve 27. maddesi hükümlerinin de, “hakaret kastı ve eylemi ile doğrudan ilgisi” bulunmamaktadır.

Meslek Kurallarında yer alan ilkeler karşısında, “İpe sapa gelmez iddialar” gibi söz ve deyimlerin, Avukatın rahatlıkla kullanabileceği incelik ve nezaket düzeyinde olmadığı tartışmasızdır.”

9. Takipsizlik kararına itiraz dilekçesinde Cumhuriyet Savcısı ile ilgili olarak “...acemice verilmiş bir karardır”, “... Savcı bilirkişiyi merhamet duyguları ile affetmiştir.” ... ”... Savcı İ.” sözleri yargılamanın hukuksal yönü ile ilgisizdir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.01.2001 gün ve 2001/121 esas, 2001/232 karar sayılı kararı:**

“...Sözü edilen dilekçenin incelenmesinde, şikayetli avukatın, takipsiz kararı veren Cumhuriyet Savcısı ile ilgili olarak “... Delillerin takdiri mahkemeye ait olması gerekirken, savcının verdiği takipsizlik kararı tamamıyla acemice verilmiş bir karardır”, “... Savcı bilirkişiyi merhamet duyguları ile affetmiştir.” sözleri sarf ettiği anlaşılmıştır. Şikayetli, Baro Başkanlığına verdiği dilekçesinde de” “.. Savcı İsmail...” demek suretiyle aynı üslubunu devam ettirmiştir.

Disiplin kovuşturmasına konu oluşturan bu sözler, savunmanın hukuki yönüyle ilgili olmadığı gibi muhatabını küçük düşürücü ve rencide edici niteliktedir. Şikayetli, taşıdığı unvanın gerektirdiği üslup düzeyini ve inceliğini koruyamamış ve bir avukata yakışır şekilde davranmamıştır.”

10. Müvekkil tarafından yazılan ve suç sayılan sözlerin avukat tarafından aynen dilekçesine alınması veya duruşmada tekrarlanması mesleğin bağımsızlığı ilkesiyle bağdaşmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 01.06.2004 gün ve 2004/113 esas, 2004/206 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinde, şikayetli avukatın ... Turizm Tic. Ltd. Şti. vekili olarak ... 27. Asliye Hukuk Mahkemesi’ne 2001/732 esas sayılı dosya ile 30.000 dolarlık alacak davası açtığı, dava dilekçesinde şikayetçi hakkında “gerek sözleşme ve taahhütnameye aykırı hareket etmeleri ve gerekse resmi kurumlara sahte adres vermeleri ve işlemler yapmaları iyi niyete aykırılık, diplomatik sahtekarlık ve suçtur” şeklinde ifadelere yer verdiği görülmüştür.

Avukatın vekil edeni tarafından kendisine iletilen ve hakaret unsuru taşıyan bir suçlamayı, aynen dava dilekçesine aktarması, Avukatlık mesleğinin bağımsızlığı ilkesine aykırılık oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 18.10.2002 gün ve 2002/145 esas, 2002/285 karar sayılı kararı;**

“... Şikayetlinin disiplin kovuşturmasına konu olan eylemi nedeniyle ve “görevi kötüye kullanmak” suçundan dolayı açılan kamu davasında suçu sabit görülerek TCK m. 240/1’e göre cezalandırıldığı ve cezasının ertelendiği ... 7. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 29.12.1999 tarihli ve 1999/187 E. , 1999/264 K. sayılı kararından anlaşılmıştır. Karar, Yargıtay ... Ceza Dairesince onanarak kesinleşmiştir.

Şikayetlinin müvekkili ...nın her zaman ve zeminde Laik, Demokratik Türkiye Cumhuriyeti’ni ve kurucusu Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk ve onun devrimlerini hedef aldığı, saldırdığı, hakaretler yağdırdığı, bu sebeple milletvekilliğinin düşürüldüğü, tutuklamadan kurtulmak için yurt dışına kaçtığı bilinmektedir. Aynı kişi şikayetli avukat vasıtasıyla ... 8. Asliye Ceza Mahkemesi’ne gönderdiği ve şikayetli tarafından aynen okunan dilekçesinde Atatürk ve dava arkadaşlarına, Silahlı Kuvvetlere, Türk yargı mensuplarına ve Atatürk Devrimleri’ne hakaretlerde bulunmuştur.

Şikayetli avukat da bu dilekçeyi aynen mahkemede okumuş, suç teşkil eden savunmayı okurken, bu savunmaya katılmadığını dahi ifade etmemiştir. Mesleğini Türkiye Cumhuriyeti sayesinde yürüten şikayetlinin devletin güvenlik güçlerine acımasızca saldırılar ve hakaretler içeren bu dilekçeyi mahkeme huzurunda aynen okuması disiplin suçunu oluşturan ağır bir eylemdir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 10.0.2004 gün ve 2004/184 esas, 2004/275 karar sayılı kararı:**

“...Dosyada bulunan ve şikayetli avukatın müvekkili ...tarafından ... 2. Ağır Ceza Mahkemesine hitaben yazılan yedi sahifeden ibaret dilekçede, sanık avukatı olan şikayetçi hakkında “bu ifadelerim sanık ve sanık avukatlarının söylediği yalanlardan değildir. Sanık avukatlarının hangi zihniyetle yalan ve iftiralarla dolu yaptıkları savunmalarına anlam verememekteyim, Sanık avukatı ya dosyayı adam gibi incelememiş veya kendi ürettiği yalan ve hayal dünyasında kaybolup gitmiş” şeklinde ifadelere yer verdiği, şikayetli avukatın da bu dilekçeyi mahkemeye sunarken dilekçe altına “müvekkilinin izahat ve taleplerini ve dosya münderecatını aynen tekrar ve kabul ederim” şeklinde şerh düşerek imzaladığı görülmüştür.

Şikayetli avukat savunmasında, kendisinin sadece müvekkilince kaleme alınan dilekçeyi mahkemeye sunduğunu, şikayetçiye hakaret kastının bulunmadığını, eyleminin savunma sınırları içerisinde kaldığını belirtmiştir.

Şikayetli avukatın müvekkilince kaleme alınan, 17.02.2003 havale tarihli dilekçede kullanılan ifadeler, savunmanın hukuki yönü ile ilgili olmadığı gibi, şikayetçiye küçük düşürücü ve rencide edici niteliktedir.

Avukatın vekil edeni tarafından kendisine iletilen ve hakaret unsuru taşıyan dilekçeyi, içeriğine aynen katılmak ve tekrar etmek suretiyle mahkemeye iletmesi, avukatlık mesleğinin bağımsızlığı ilkesine uygun düşmemektedir.

Avukatlar müvekkillerince hazırlanan dilekçelerdeki, karşı taraf için objektifliği ihlal eden, savunmanın hukuki yönüyle ilgisi olmayan, hakaret unsuru taşıyan ifadelere katılmamalı ve müvekkilinin kişisel düşmanlıklarına alet olmamalıdır.”¹⁰⁸

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.08.2013 gün ve 2013/219 esas, 2013/639 karar sayılı kararı;**

“...Avukat her zaman ve her yerde saygın, güvenilir, objektif ve bağımsız olmalı, kişisellikten kesinlikle uzak durmalıdır. Görevini yerine getirmede bağımsız olan ve müvekkilinden edindiği bilgileri hukuk, mantık ve Meslek Kuralları yönünden titiz bir irdelemeye tabi tuttuktan sonra yargıya yansıtması gereken avukatın, “bu bilgileri müvekkilinden alıp mahkemeye aksettirdiği ve suç kastı olmadığı” yolundaki savunması geçerli görülmemiştir.

Avukatın vekil edeni tarafından kendisine iletilen ve hakaret unsuru taşıyan özel yaşama ilişkin iddiaları, içeriğine aynen katılmak ve tekrar etmek suretiyle mahkemeye iletmesi, avukatlık mesleğinin bağımsızlığı ilkesine uygun düşmemektedir.

Avukatlar müvekkillerince hazırlanan dilekçelerdeki, karşı taraf için objektifliği ihlal eden, savunmanın hukuki yönüyle ilgisi olmayan, hakaret unsuru taşıyan ifadelere katılmamalı ve müvekkilinin kişisel düşmanlıklarına alet olmamalıdır.”

11. Dilekçede bir avukatın adresinin meçhul olduğu bildirilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 16.02.2002 gün ve 2001/219 esas, 2002/48 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın davacılar vekili sıfatıyla takip ettiği bir dava dolayısıyla

¹⁰⁸ Bkz. s. 183’deki 2001/54 E. 2001/115 K. sayılı karar

mahkemeye verdiği dilekçede, karşı taraf vekili olan şikayetçi avukatın ismi altına “adresi meçhul” yazması nedeniyle açılan disiplin kovuşturması sonunda Baro Disiplin Kurulu’nca disiplin cezası tayin edilmiştir.

Bir avukatın adresinin meçhul olması düşünülemez.

Şikayetli avukat hasım vekili meslektaşının adresini kolayca öğrenmek olanağına sahiptir. Bu nedenle, eylemin şikayetçiyi küçük düşürücü nitelik taşıdığı, en azından meslektaşlar arası ilişkilerin gerektirdiği saygı yükümlülüğüne ters düştüğü açıktır.”

12. Avukat tahriklere kapılmamak, soğukkanlılığını korumak, sözlerine özen göstermek ve hakkını yasal yollarla aramak zorundadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 24.03.2006 gün ve 2006/24 esas, 2006/104 karar sayılı kararı:**

“...Tüm dosya içeriğinden, tarafları şikayetli Av. ...’ın şikayetçi, Av. ...’ın da şikayetlisi olduğu ... Barosu Disiplin Kurulu’nun 2003/ 132 esas sayılı soruşturma dosyasının 22.04.2004 günü yapılan duruşması sırasında; şikayetli avukatın, Av. ...’a hitaben, “... şikayetlinin beyanları zerre kadar haklı olmayan, soysuz, mesleki ahlakı olmayan, kişiliksiz bir kimsenin beyanlarıdır. Beni tahrik etmektedir, bugüne kadar 3 yıldır beni tahrik etmesine rağmen olgun davranmaya çalıştım, artık kendimi tutamıyorum, şu andaki davranışından dolayı da Kurulunuzdan özür diliyorum.” şeklinde sözler kullandığı görülmektedir.

Olayın gelişmesine göre şikayetlinin ağır hakarete maruz kaldığı kuşkusuzdur. Ancak, hangi olumsuz koşullar altında olursa olsun, avukatın hakarete hakaretle karşılık vermesi mesleğin itibarını sarsacak şekilde davranan avukatın kusurunu ortadan kaldırmaz.

Tahrikin varlığı ve derecesi ne olursa olsun, avukatın yasal yol ve yöntemler içinde kalarak uğradığı haksızlığı gidermeye çalışması, “özünde hukukçu kimliği taşıyan” bir meslek mensubu olan avukatların görevidir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 03.04.2011 gün ve 2010/656 esas, 2011/192 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinde, şikâyetçi avukatın davacı vekili olarak görev yaptığı davanın duruşmasında davalı tanığı olarak dinlenen şikâyetli avukatın beyanının alınmasından sonra beyana karşı “eğer davacı gelip bu tanığın kendisine vekâletname vermek istemiş veya davacı başkasına bu konuda vekâlet vermek istediğini söylüyor ise bu tanık yalan söylüyordur. Ayrıca beyanda bulunacağım ve

Savcılığa suç duyurusunda bulunacağım” şeklinde zapta geçen ifadeler kullandığı, dinlenen tanık beyanlarına göre duruşma çıkışında şikâyetli avukatın şikâyetçinin yanına giderek “bana nasıl yalancı dersin bunun hesabını soracağım” dediği de sabittir. Taraf tanıklarının tek ayrıldığı nokta şikâyetçinin tanıklarının bu sözlerin tehditkâr bir ifade ile söylendiği, şikâyetlinin tanıklarının ise normal bir ses tonu ile tartışma yaşanmaksızın söylendiği yönündeki beyanlarıdır.

Şikâyetli avukatın tahrik edildiği ve onur kırıcı bir muameleye tabi tutulduğu dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır. Ancak, avukat yapılan işlem ne olursa olsun, tahriklere kapılmamak, soğukkanlılığını korumak, sözlerine özen göstermek ve bir hukuk adamı olarak hakkını yasal yolları kullanmak suretiyle sağlamak zorundadır”.

13. Kesinleşmiş bir yargı kararı yoksa “dolandırıcıdır” sözü kullanılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 18.05.2002 gün ve 2002/11 ve 2002/146 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukatın bir davada, mahkemeye sunduğu dilekçede, davalı sıfatında bulunan şikâyetçiye “...belki de davalılar cahil olan müvekkilimden para alıp, müteahhit arsa sahibi görüntüsü vererek birlikte dolandırıcılık yapmaktadır” demek suretiyle hakarete bulunduğu iddiası ile açılan disiplin kovuşturması sonunda şikâyetli avukatın dilekçesinde kullandığı kelimelerin, bir niteleme olduğu, hakaret kastının bulunmadığı, savunma sınırlarının aşılmadığı gerekçesi ile Baro Disiplin Kurulu tarafından “disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” karar verilmiştir.

TCK’nun 486/1 maddesinde yasa koyucu savunmanın dokunulmazlığı ilkesini düzenlemiş; 2. fıkrada da savunma hududunun aşılması halinde bu dokunulmazlığın ihlal edilmiş olacağını kabul etmiştir. Dava ile ilgisi olmayan, olduğu iddia edilse bile savunma sınırını aşan yazı ve sözler hakkında TCK’nun 486/1 maddesinin uygulanması mümkün değildir.

Ayrıca Yargıtay 4. Ceza Dairesi 05.07.1994 tarih ve 3448/ 6111 sayılı kararında sanık avukatın dilekçesinde karşı taraf için kullanılmış olan “dolandırıcılık” nitelemesini de küçük düşürme ve iddia ve savunma hududunun aşılması olarak kabul etmiştir.

Şikâyetli avukatın dilekçesinde kullandığı sözler “hukuki açıklama” olarak kabul edilemeyeceğinden ve savunma sınırları içinde düşünülmemeyeceğinden eylem disiplin suçu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 09.05.2003 gün ve 2003/24 esas, 2003/132 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin ... Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2001/309 esas sayılı dosyasına verdiği 18.10.2001 ve 19.10.2001 tarihli cevap dilekçesinde şikayetçiyi “dolandırıcılık” ve “çetecilik” ile itham ettiği anlaşılmıştır.

Hakkında dolandırıcılıktan mahkumiyet kararı bulunmayan bir kimse hakkında, Ticaret Mahkemesi'nde yapılan savunma sırasında bu sözlerin kullanılması kişilik haklarına saldırı niteliğinde olup doğru ve haklı kabul edilemez.

Bu nedenle savunma ile ilgili bulunmayan ve “objektiflik” ilkesine aykırı olan davranış disiplin suçu oluşturduğundan, ... yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.10.2013 gün ve 2013/302 esas, 2013/818 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukatın henüz kesinleşmemiş bir dava nedeniyle “masuniyet karnesi gereği” suçsuzluğu açık olan şikâyetçi eşinin yargılandığı davayı, şirket ortağı olduğunu bildirdiği Ö. G.'in hiçbir belge sunulmaksızın 24 yaşındaki bir genci öldürttüğü ve bu kişinin kamuoyunca maruf D. K.'in damadı olduğu iddialarının yargılamanın hukuksal yönü ile ilgili olmadığı, eşinin ve ortaklarının kişisel sorumluluklarını gerektirir olaylarla tanık olarak dinlenmeden yalan beyanda bulunacağına ima edilerek suçlanmasının savunma hakkı kapsamında olduğu kabul edilemez.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.10.2013 gün ve 2013/355 esas, 2013/825 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetçi Av. E. E.'ün “tefecilik” dava dosyasında sanık H. M.'nin avukatlığını yapmış olduğunu dolayısıyla iddianameden haberdar olduğunu, eğer bir avukat, açıkça suç işlendiğini bile bile, devam eden herhangi bir suçla ilgili olarak, ne sıfatla olursa herhangi bir işlemde bulunursa, yapılan iş “avukatlık” olarak değerlendirilemeyeceğini, avukatlık görevi yaptığı için değil çete ile işbirliği yaptığı için şikâyet ettiğini, şikâyet dilekçesinde de zorunlu olarak Şikâyetçinin eylemlerini açıkladığını, bunun asla disiplin suçu olarak kabul edilmemesi gerektiğini savunmuş kararı bozulmasını talep etmiştir.

21. Yüzyılda Avukatlık Meslek Kurallarına dair Turin İlkeleri'nin “müvekkil seçme özgürlüğü” başlıklı maddesinde “Avukatlar herhangi bir müvekkilin vekâletini üstlenip üstlenmemeye kendi vicdanlarına göre serbestçe karar verme hakkına

sahip olup, bir avukatın bir müvekkilin vekâletini üstlenmesi o avukatın fikren ve vicdanen o müvekkilin tarafını tuttuğu şeklinde yorumlanamaz”

AİHS madde 6/2 “Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu sabit oluncaya kadar suçsuz sayılır” düzenlemelerini içermektedir.

Görüldüğü Mahkeme kararı ile hüküm altına alınmamış olan herhalde bir kişi peşin olarak suçlu olarak kabul ve itham edilemez vede avukatında müvekkili ile özdeşleştirilip suçlanması kabul edilemez.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 11.04.2015 gün ve 2015/75 esas, 2015/284 karar sayılı kararı:**

“...Gerek mahkeme kararı ve gerekse dilekçe kapsamından şikâyet dilekçesinde “dolandırıcı” nitelemesinin yapıldığı tartışmasızdır. Hakkında kesinleşmiş Mahkeme kararı ile dolandırıcılık veya sahte evrak tanzimi suçundan karar bulunmayanlar hakkında bu nitelemenin yapılması AİHS’nin 6/2. maddesine bildirilen “masuniyet karinesi”nin de ihlali sonucunu doğurur. Yerleşik yargı kararları da bu yöndedir. Örneğin Yargıtay 4. Ceza Dairesi 05.07.1994 tarih ve 3448/ 6111 sayılı kararında sanık avukatın dilekçesinde karşı taraf için kullanılmış olan “dolandırıcılık” nitelemesini de küçük düşürme ve iddia ve savunma hududunun aşılması olarak kabul etmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 08.10.2015 gün ve 2015/643 esas, 2015/831 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukatın davalı vekili sıfatıyla Mahkemeye sunduğu 02.10.2013 tarihli cevap dilekçesinde; “Daha önce ... 1. Aile Mahkemesi’nin 2010/9 Esas, 2010/172 Karar sayılı dosyasında 23.03.2010 tarihinde çocuklar ile müvekkilem arasında şahsi münasebet tesisi ile ilgili verilen karara dayanarak, icraî işlem yapmadan, çocukları ile görüşmeye gittiğinde davacı hadise çıkarmış, müvekkileme ağır hakaretler etmiş ve ... 3. Sulh Ceza Mahkemesi’nin 2010/3766 Esas sayılı dosyasında mahkûm olmuştur.” ifadesini kullandığı,

Şikâyetli avukatın Baro Disiplin Kurulu karar gerekçesinde de belirtildiği üzere “mahkûmiyet kararı verildiği bilgisi karşısında basit bir araştırma ile doğruluğunu veya yanlışlığını teyit imkânı varken yapmamış olması” olması, Mahkemece beraat kararı verildiği halde masuniyet karinesine aykırı olarak mahkûmmuş gibi göstermesi yerleşik Yargı ve TBB Disiplin Kurulu kararlarına aykırıdır. Avukat müvekkilin her sözüne inanmamalı, özellikle belge no.sunu dahi verdiği kararların gerçeğe uygun olup olmadığını araştırmalıdır.”

14. Avukatın savunma sınırlarını aşmamaya özen gösterme yükümlülüğü, doğrudan kendisini ilgilendiren savunmalar için de geçerlidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 14.06.2002 gün ve 2002/37 esas, 2002/168 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin kovuşturma konusu yapılan 14.09.2000 tarihli itiraz dilekçesinde Baro Başkanı ve Yönetim Kurulu üyelerini kastederek “bir aferin için bin dam eşeği öpebilirler” sözlerini kullandığı tartışmasızdır.

Avukatın savunma sınırlarını aşmamaya özen gösterme yükümlülüğü, üstlendiği işler dışında doğrudan kendisini ilgilendiren savunmalar için de geçerlidir. Kovuşturma konusu yapılan küçük düşürücü sözler mesleğin gerektirdiği üslup düzeyine nezaket kurallarına uygun bulunmadığı gibi hakaret de içermektedir.

Avukatlar, üstlendikleri hukuki işlerde olduğu gibi, kendileriyle ilgili kişisel işlerde de haklarını yasal yolları kullanarak aramak zorundadırlar. Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu kararlarına karşı da idari yargı yolu açıktır. Bu hak kullanılmadığı halde, daha önce verilen ve kesinleşen bir karar hakkında, başka bir karardan dolayı sunulan itiraz dilekçesini kullanarak eleştiriler ileri sürülmesi kabul edilemez nitelikte görülmüştür.”

15. Tanık avukata duruşmada “olayı görmemiştir ... beyanını kabul etmiyorum” denemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.10.2002 gün ve 2002/163 esas, 2002/301 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, soruşturmanın başından beri şikayetlinin avukat olduğunu bilen şikayetçinin şikayetli ile diyalog kurmadığı, tanıklıktan çekinme hakkı olan şikayetliden muvafakat almadığı, duruşmayı kendi mesleki faaliyetleri dolayısıyla erteletme çabasına girdiği, “olayı görmemiştir ... beyanını kabul etmiyorum” sözleriyle duruşmada hakim huzurunda şikayetliyi rencide ettiği, şikayetli avukatın da duruşmadan çıkarken şikayetçi meslektaşına hitaben “sen ne biçim avukatsın... git be git işine” sözlerini sarf ettiği anlaşılmıştır.

Meslek etiğine ve dayanışma kurallarına uymak ve karşı tarafa gerekli saygıyı göstermek her avukatın uymak zorunda olduğu kurallardır. Bunun sadece karşı taraftan beklenmesi haksızlık olacak, birlikte dayanışmayı sarsacaktır.

Kovuşturma konusu olaya şikayetçinin tahrik edici davranışlarının yol açtığı tartışmasızdır. Ancak avukat tahrik edilse bile kendine hakim olmak, ağır başlılığını korumak ve mesleğin itibarını üçüncü şahıslar yanında zedeleyecek her tür tutum ve davranıştan kaçınmak zorundadır. Bu yükümlülük mesleki faaliyet alanı dışındaki özel yaşam için de geçerlidir.”

16. Şikâyet hakkı meslektaşın onur ve kişiliğine saldırı aracı olarak kullanılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2003 gün ve 2003/100 esas, 2003/213 karar sayılı kararı:**

“...Baroya yapılan şikâyet, disiplin soruşturmasının başlatılabilmesi için Avukatlık Yasası'nın sağladığı hukuksal bir yoldur. Bu nedenle, şikâyet edenin şikâyete neden olan eylemlerin özünden ayrılmaması, olayın hukuksal yönüne ağırlık vermesi ve şikâyet hakkını şikâyet ettiği meslektaşının onuruna ve kişiliğine bir saldırı aracı olarak kullanmaması gerekir. Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın meslektaşlar arası dayanışma ve ilişkileri düzenleyen ilkeleri, özellikle 27/1 maddesi hükmü de bu amaca aykırı davranışları önlemeye yöneliktir.

Şikayet konu olan sözler disiplin suçu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuksal isabetsizlik görülmemiş ve aleyhe itiraz da olmadığından kararın onanması gerekmiştir.”

17. Meslek Kuralları'nın 5, 6, 26 ve 27/1. maddesi hükümlerinin uygulanmasında “hakaret kastı”, “zararın doğmamış olması” unsurları aranmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.12.2003 gün ve 2003/273 esas, 2003/390 karar sayılı kararı:**

“...Dosya içinde bulunan ve şikayetli stajyer avukatın, şikayetçi avukatın çalıştığı bankanın sitesine internetten gönderdiği e-mail de; şikayetçi avukat hakkında “hukukçu olmasına rağmen hukukla en ufak bir alakası olmadığı”, “hukuk nosyonu olmayan bu avukatın en ufak bir meseleyi tahlil edecek kapasitede olmadığı”, “ne acıdır ki, bankanın en ufak bir meseleyi dahi tahlil edemeyecek durumda olan ve konuşma üslubunu bilmeyen böyle bir avukatla çalıştığı” gibi hakaret içeren ve şikayetçiyi çalıştığı bankaya karşı küçük düşüren sözlere yer verdiği ve şikayetçi avukat hakkındaki bu düşüncelerini baro dışında bir bankaya yaptığı anlaşılmalıdır.

Baro Disiplin Kurulu kararında ifade edildiği gibi “olayın çıkar sağlama ve zarar verme amacı ile yapılmadığı, hakaret amacı olmadığı, zararın da doğmamış bulunduğu” gibi hususların hukuksal gerekçeler olarak kabul edilemeyeceği açıktır.

Esasen Meslek Kuralları'nın 4, 5 ve 26. maddesi hükümlerinin de “hakaret kastı”, “zararın doğmamış olması” ile doğrudan ilgisi bulunmamakta, “avukatın mesleğin itibarını zedeleyecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınmak zorunda

olduğu” (Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları M. 4), “Avukatın düşüncelerini olgun ve objektif biçimde açıklaması gerektiği” (Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları M. 5), “Hiçbir avukatın, bir meslektaşının mesleki tutum ve davranışları hakkında düşüncelerini kamuoyuna açıklayamayacağı ve bu yoldaki şikayetlerin merciinin yalnız barolar olduğu” (Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları M. 26) öngörülmektedir.

Avukatlık Yasası’nın “ceza vermenin amacı”nı belirleyen 158. maddesinde, Baro Disiplin Kurullarının, disiplin cezalarının verilmesinde “avukatlık onurunu, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarını ve itibarını korumak” ilkelerinin göz önünde tutulması öngörüldüğü halde, bu hükmün de dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır.”

18. Tek ortaklığın giderilmesi davası ile sorunun çözümü mümkünken, birden fazla dava açmanın Yasaya aykırılığının bildirilmesi, karşı tarafı küçük düşürme olarak kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.05.2005 gün ve 2005/106 esas, 2005/192 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli davacının tek bir izaleyi şüyu davası ile hukuki sonuç elde edeceği davayı altı ayrı dava ile elde etmeyi amaçlamasının yargılamada tasarruf ilkesine aykırı olduğunu, aynı dilekçede bu sebeple birleştirmeyi talep etmesinin de müvekkilinin hak ve çıkarlarını savunmak olduğunu, kesinlikle meslektaşını hedef almadığını, dilekçenin tümü nazara alındığında sözlerinin savunma sınırları kapsamında olduğunu savunmuştur.

Şikayetli avukatın dilekçesinde kullandığı sözler ve davaların birleştirmesi talebi de göz önünde bulundurulduğunda;

Yargılamanın hukuksal yönü ile ilgili olarak, “hakkın ortaya çıkarılmasına yararlı, etkili ve hatta zaruri açıklama”, “objektiflik, gerçek ve somut vakıalara dayanma”, “uyuşmazlıkla bağlantılılık” ve “hukuki açıklama” ilkelerine uygun bulunduğu ve doğrudan hasım meslektaşı hedef alan ve O’nu küçük düşürmeye, dürüst olmayan bir kişi olarak göstermeye matuf rencide edici sözler olmayıp savunma sınırları içinde kaldığından, Baro Disiplin Kurulu’nca eylemin Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 5. Maddesine aykırı olduğu sebebiyle disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin hukuksal değerlendirme isabetli bulunmamış, cezanın kaldırılması gerekmiştir.”

19. Avukatın, farklı düşünce ve inançlarını, meslek ilkeleri ve üstün hukuk normlarını çiğneyerek kamuoyuna duyurması, ya da avukatlığı böyle bir duyurunun aracı olarak kullanması kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.07.2005 gün ve 2005/120 esas, 2005/235 karar sayılı kararı:**

“...Avukatların bir takım siyasi düşünceler, sosyal ve kültürel anlayışlar yada dinsel inançlara sahip olmaları doğaldır. Ancak avukatların, farklı düşünce ve inançlarını meslek ilkelerini ve üstün hukuk normlarını çiğneyerek kamuoyuna duyurmaları, yada avukatlığı böyle bir duyurunun aracı olarak kullanılması, bu arada birey ve tüzelkişiliklerin kişilik ve onurlarını ihlal edecek davranışlar sergilemeleri kabul edilemez bir durumdur.

Şikayetli avukatın benzer davranışları her zaman tekrarlayacağı, belgeleri yırtacağı şeklindeki açıklaması ise, şikayetlinin bir düşünce açıklaması içerisinde olmadığını, kendi inanışlarının propagandasına dönük tutum sergilediği, açıklamalarının düşünce özgürlüğü çerçevesinde değerlendirilemeyeceğini ortaya koymaktadır.”

20. Açıklamanın aleniyet unsuru taşımaması halinde de, düşünce olgun ve objektif biçimde açıklanmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 10.02.2006 gün ve 2005/411 esas, 2006/50 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat hakkında ... muhabirlerinden ...e gönderdiği e-mail mesajlarında vekilliğini üstlendiklerinden dolayı ... Gazetesi avukatları için, “... öyle kızgıyım ki, hem sana hem kahrolası ... avukatlarına, bütün paçozlara, pisliklere, şimdi gerçekten dövmek istiyorum onları, it herifler, orospu çocukları, seni nasıl korkuturlar böyle ... şunu bil, sana olan aşkımin önünü küfürle, hakaretle, beş para etmez avukatlarının, ... paçozların adice, sapıkça eğlenceleriyle alamazsın ... vs.” sözlerinden dolayı açılan disiplin kovuşturması sonucu eylem sabit görülerek disiplin cezası tayin edilmiştir.

Mesajların doğrudan şikayetçilere gönderilmediği savunulmuş ve bu sebeple ihtilat unsuru olmadığı savunulmuş ise de; mesajların ... elektronik posta adresine gönderilmiş olduğu, bu hususun 01.03.2005 tarihli savunma dilekçesindeki “...Hanım'ın avukatlarla beraber çalıştığı işyerindeki elektronik posta adresine değil de, özel adresine göndermeye özellikle gayret ettim...” savunması ile aleniyet unsuru taşıdığı açıktır.

Avukat özel yaşantısında da olsa, düşüncelerini olgun ve objektif bir biçimde açıklamalıdır. Aleniyet unsuru taşımaması ve huzurda veya kendisine hitaben yazılan mektupla açıklanması, bu zorunluluğu ortadan kaldırmaz.”

21. Amaç, meslektaşlar arasındaki ilişkilerin belli bir olgunlukla yürütülmesinde caydırıcı bir işlev görmek ve avukatlar arasında ortaya çıkabilecek gereksiz çekişmeler nedeniyle avukatlık mesleğine olan saygı ve güvenin sarılmamasını sağlamaktır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 05.05.2006 gün ve 2006/70 esas, 2006/150 karar sayılı kararı:**

"...Disiplin kovuşturmasına konu sorun, şikayetli avukatın yazdığı dilekçede kullandığı, "davalı vekili yargı kararı ile haksız çıkarlar sağlayabilmek için, davalı müvekkilini kusursuz, yoksul, çaresiz, davacı müvekkilimi ise çok zengin, varlıklı ve zalim bir insan olarak göstermeye çalışmaktadır. Bunu sağlayabilmek için de kasten yalan yanlış beyanlarda bulunmaktadır" ifadesinin disiplin suçu oluşturup oluşturmadığına ilişkindir.

Şikayetli avukat her ne kadar dilekçede kullandığı ifadelerinin savunma sınırları içerisinde kaldığını ileri sürmekte ise de, dilekçesinde şikayetçi avukat hakkında kullanılan aksi iddia edilmeyen "kastem yalan yanlış beyanlarda bulunmaktadır" ifadesi yukarıya alınan Türkiye Barolar Birliği Meslek kurallarıyla çelişmektedir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları, Avukatlık Yasası'nda yasal dayanağı bulunan ve avukatların ortak iradesiyle kabul edilmiş uyulması zorunlu kurallardır. Bu kuralların konulmasının amacı, meslektaşlar arasında saygı, sevgi ve dayanışmanın korunup geliştirilmesi olduğu kadar, aynı zamanda, hak aramanın kolaylaştırılması içindir. Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın bir başka amacı ise, taraf avukatlarını sorumlu davranışlara yönlendirerek adaletin gerçekleştirilmesini sağlamaktır. Bu bakımdan, yukarıya alıntılanan meslek kurallarında savunma hakkını sınırlayıcı hiçbir yön bulunmamaktadır. Kaldı ki, hukuk kurallarının çelişmezliği ilkesi gereğince, meslek kurallarının üst hukuk normu olan Anayasa kuralı ile çelişecek şekilde yorumlanması da mümkün olmadığı gibi, Türkiye Barolar Birliği Meslek kuralları savunma hakkını kısıtlayıcı şekilde de uygulanamaz. Şikâyetli avukatın itiraz dilekçesinde dile getirdiği, meslek kurallarına üstünlük tanınmanın hukukun üstünlüğü ile çeliştiği iddiası, açıklanan nedenlerle haklı ve yerinde değildir.

Şikâyetli avukatın itirazları bakımından tartışılması gereken bir başka yön ise, Ceza Hukuku veya Borçlar Kanunu bakımından haksız eylem kabul edilemeyecek bir davranışın, disiplin hukuku bakımından yaptırım konusu yapıp yapılamayacağı sorunudur. Yargıtay'ın kararlılıkla yürüttüğü içtihatlarına göre; bir davanın görülmesi sırasında, taraflar veya vekillerince mahkemeye verilen dilekçelerde kullanılan sözler, kişisel hakları zedeleyici nitelikte bulursa dahi iddia ve savunma sınırları aşılmış olmadıkça haksız eylem olarak kabul edilemez. Savunma konusu dışında kalan ve savunma hakkı ile ilgisi olmayan hakareti kapsayan sözler bu kuralın dışında kalmaktadır.

Türkiye Barolar Birliği Meslek kurallarına uyulmasının yaptırıma bağlanmış olmasının amacı, meslektaşlar arasındaki ilişkilerin belli bir olgunlukla yürütülmesinde caydırıcı bir işlev görmek ve avukatlar arasında ortaya çıkabilecek gereksiz çekişmeler nedeniyle avukatlık mesleğine olan saygı ve güvenin sarsılmamasını sağlamaktır. Bu amaçla disiplin ihlallerinde uygulanan yaptırımlar, sonucu itibariyle, daha hafif ve idari nitelikli yaptırımlar olduklarından, hukuk ve ceza mahkemelerinde hak ihlallerine karşı uygulanan ölçütlerin disiplin hukuku alanında da aynen uygulanması beklenmemelidir. Aksi halde, avukatların birbirlerini gereksiz şekilde yıpratmaları mümkün olabilecek, yersiz çekişmeler ortaya çıkabilecek, böyle bir durumda da, avukatlık mesleğine karşı kamusal güvenin sarsılması kaçınılmaz olacaktır.

Bu nedenle, iki avukatın kişisel haklarını zedeleyecek şekilde birbirlerine karşı tutum takınmaları halinde, genel mahkemeler bakımından olay, savunma hakkı kapsamında değerlendirilse bile, bu durumun, avukatlık mesleğine zarar verecek şekilde kullanılması halinde ise disiplin hukuku yönünden yaptırım uygulanması mümkün olabilecektir.

Açıklanan nedenlerle, şikayetli avukatın, “kasten yalan beyanda bulunmak” şeklindeki ithamı, bir avukat için en önemli özellik olan güvenilir olma niteliğiyle bağdaşmayacağından, kabul edilemez olup, kullanılan ifadeler savunma sınırını aşar niteliktedir.”

22. Reddi hakim dilekçesinde kullanılan ve taşkın yakınma niteliğindeki sözler nedeniyle disiplin cezası tayininde daha dikkatli olunmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.01. 2007 gün ve 2006/423 esas, 2007/14 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından; şikayetli avukat hakkında ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2001/12 Esasında hakime hakaret iddiasıyla açılan kamu davasında mahkemenin 16.10.2001 tarih ve 2001/146 karar sayılı kararı ile TCK m. 263 yollaması ile 266/1, 59 maddeler uyarınca mahkumiyet kararı verildiği, kararın Yargıtay ... Ceza Dairesi'nin 07.05.2003 tarih ve 2002/21623 esas, 2003/3641 karar sayılı kararıyla bozulduğu ve yeniden yapılan yargılama sonucu, ...Ağır Ceza Mahkemesi'nin 18.12.2003 tarih ve 2003/179 esas, 2003/298 karar sayılı kararı ile beraat kararı verildiği ve kararın 12.01.2004 tarihinde temyiz edilmeksizin kesinleşmiş olduğu görülmüştür.

Yargıtay 4. Ceza Dairesi'nin 07.05.2003 tarih ve 20012/21623 esas sayılı bozma kararında, “CMK'nın 23. maddesi uyarınca yargıcın reddi; görev yapmasının yasak olduğu haller ile tarafsızlığını şüpheye düşürecek nedenlerin varlığı koşuluyla olanaklıdır. Yukarda yer alan suçla ilgili ifadeler ile sanık avukat tarafından

katılan yargıcın hukuk kurallarını bilerek yanlış yorumlayıp uyguladığı ve böylece tarafsızlığını yitirdiği kanıtlanmak istenmiş olup, iddia bakımından gereklilik ve zorunluluk ölçülerini aşmadığı, gözetilmeden beraat hükmü yerine hükümlülüğüne karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir”, gerekçesi ile mahkumiyet kararının bozulmasına karar verilmiştir.

Dilekçede kullanılan, “Davanın ...de kalması için kılıfına uydurulmuştur, bu gerekçenin hiçbir hukuki dayanağı yoktur. Sayın hakimin yetki kurallarına ilişkin temel prensipleri öğrenmemiş olması uzak ihtimal olduğundan müvekkilime karşı kötü niyetli hareket ettiği apaçık ortadadır. Yetki itirazının reddi için temel hukuk prensipleri ayaklar altına alınmıştır. İkametgahları ... olan şahıslar her halde son altı ay ...da oturmuşlardır. Uydurma bir gerekçe ile davanın ...de kalması sağlanmıştır. Hakimin ret gerekçesi hukuki dayanaktan yoksundur. Mantığa aykırıdır. Sayın hakimin kanun Maddelerini, Yargıtay içtihatlarını, dosyaya sunulan belgeleri yok sayması hukuka aykırı karar vermesi bu davayı tarafsız sonuçlandıramayacağı şüphesi tarafımızda uyanmıştır. Davanın ...de kalması için hukuk bu kadar ayaklar altına alınmışken, davanın hakkaniyete uygun sonuçlanacağına inanmamız tarafımızdan beklenemez.” sözlerinden bir kısmının taşkın yakınma niteliğinde olduğu tartışılabilirse de, hakimin reddi dilekçesinde kullanılması gerekli ve hatta zorunlu sözler olduğu da tartışmasızdır.

Şikayetli avukatın dilekçesinde kullandığı sözler, yargılamanın hukuksal yönü ile ilgili olarak, “hakkın ortaya çıkarılmasına yararlı, etkili ve hatta zaruri açıklama”, “objektiflik, gerçek ve somut vakialara dayanma”, “uyuşmazlıkla bağlantılılık” ve “hukuki açıklama” esaslarına uygun açıklama olarak kabul edileceği ve savunma sınırları içinde olduğundan, eylem disiplin suçu oluşturmamaktadır.”

23. Davanın hukuksal yönünü kanıtları ile birlikte yapan zorunlu açıklamalar nedeniyle disiplin cezası verilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 01.06.2007 gün ve 2007/122 esas, 2007/183 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetçinin ... Cumhuriyet Başsavcılığı’na, şikayetli avukat hakkında yapmış bulunduğu şikayet sonucunda, ceza kovuşturması açılmasına yer olmadığına karar verilmiş, ayrıca şikayetçi tarafından şikayetli avukat aleyhinde ... 10. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2004/116 esasında kayıtlı olarak açılan manevi tazminat davası Mahkemenin 2005/385 karar sayılı kararı ile şikayetlinin şikayetçiye 3000 YTL manevi tazminat ödenmesine karar verilmiş, ancak mahkeme kararı Yargıtay ... Hukuk Dairesi’nin 2006/1131 esas 2007/2532 karar sayılı 02.03.2007 tarihli kararı ile, “Davanın reddine karar verilmesi gerekirken aksi gerekçe ile kabul kararı verilmesinin doğru bulunmadığı.” gerekçesi ile bozulmuştur.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi bozma kararının gerekçesinde, "... Davacı, karşı boşanma davasında zina nedenine dayanmış ve dava dışı eşi hakkında ağır isnatlarda bulunmuştur. Bu aşamadan sonra dosyaya sunulan dava konusu dilekçelerde ise, velayetin anneye verilmesine karar verilmesini temin amacıyla davacı hakkında açıklamalar yapılmıştır. Söz konusu dilekçelerde asıl amaç müşterek çocuğun velayetinin anneye verilmesi olup buna neden olarak da davacının bazı olumsuz davranışları gösterilmiştir.

Bu açıklama ve gelişmeler göz önüne alındığında, davalının vekil olarak dosyaya sunduğu davaya konu edilen dilekçelerdeki sözlerin, davacının kişisel haklarını zedeleyici nitelikte olmadığı kabulü gerekir. Bu sözlerin tamamen savunma amacıyla söylendiği ve bu sınırlar içinde kaldığı olayların akışı ile de sabittir ... temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenle bozulmasına..."

Şikayetçi davasında eşinin sadakatsizliğini, başkası ile ilişkisini ve bir çok nedenleri sürmüştür, ayrıca taraflar boşanma talepleri ve müşterek çocuğun velayetinin kendilerine tevdi açısından, birbirleri hakkında ağır ve ciddi itham ve isnatlarda bulunmuşlardır. Özellikle boşanma dava dosyasına inceleme raporu sunmuş bulunan psikolog ...'ın raporu tarafların durumunu, ilişkilerini, çocukla ilişkilerini ve evliliğin durumunu açıkça gözler önüne sermektedir.

Bütün bu açıklamaların ışığında, davanın mahiyeti ve niteliği, tarafların birbirlerine karşı duydukları derin husumet ile karşılıklı isnatları karşısında, Yargıtay ... Hukuk Dairesi'nin 2006/1131 esas, 2007/2531 karar sayılı 02.03.2007 tarihli bozma kararı gerekçesi de nazara alındığında, şikayetlinin kovuşturmaya konu sözlerini dava konusu iddiaların açıklanması ve aydınlatılmasına yönelik olarak kullanmış olduğunun kabulünü gerektirmektedir."¹⁰⁹

Madde 6, "Avukat, iddia ve savunmanın hukuki yönü ile ilgilidir. Taraflar arasında anlaşmazlıkların doğurduğu düşmanlıkların dışında kalmalıdır."

"Davayı benimsemek" ile "çekişmenin içine girmek" aynı şey değildir. Olayın ancak hukuki yönü avukatı ilgilendirir. "partili avukat", "örgüt avukatlığı", "çete avukatlığı" gibi uygulamalarda görünen o dur ki, anlaşmazlığın doğurduğu düşmanlıkların dışında kalmak ve objektif düşünmek mümkün olmamaktadır. Avukat için en büyük tehlike müvekkille özdeşleşmektir. Müvekkille özdeşleşen avukat hakkı olan ücretini düzgün alamadığı gibi, sağlığını da kaybeder. Dahası olayı tek yanlı görür, diyalektik düşünme yeteneği gider. Farkında olmadan her ne olursa olsun sonuç almaya çalışır ki, sonuçta müvekkiline sağlayacağı yarardan çok, kendisi madden ve manen zarar görür. Meslektaşını kırar. Yukarıdaki M. 5 ve 27/1 ile ilgili kararların hemen tümüne bakın. Müvekkille özdeşleşmenin sonucu olduğunu rahatlıkla göreceksiniz."

¹⁰⁹ Bkz. s. 23'deki 2002/86 E. 2002/218 K. sayılı karar, Bkz. s. 286'deki 2003/99 E. 2003/212 K. sayılı karar; Bkz. s. 187'deki 2003/296 E. 2003/406 K sayılı karar, Bkz. s. 605'deki 2006/358 E. 2006/423 K. sayılı karar, Bkz. s. 331'deki 2007/74 E. 2007/126 K. sayılı karar,

1. Avukat yazarken de, konuşurken de düşüncelerini olgun, objektif bir biçimde açıklamalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 26.12.2003 gün ve 2003/310 esas, 2003/427 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın ... 10. Asliye Ceza Mahkemesi'ne verdiği 03.07.2002 tarihli dilekçede “Bunun adı hak arama değil terbiyesizliktir”, “sanık bahsedilen sefil amacı gerçekleştirmek için” gibi deyimler kullandığı anlaşılmıştır.

Avukatlar herhangi bir başvuruda veya verdikleri dilekçelerde, karşı taraf için objektifliği ihlal eden, mesleğin gerektirdiği saygı ve güvene yakışır tarzı aşan ifadeler kullanmamalı ve müvekkilinin kişisel düşmanlıklarına alet olmamalıdır.”

2. Avukatın müvekkilinin verdiği kanıtlarla dava açması, yasal görevidir. Önemli olan karşı taraf için objektifliği ihlal eden ibareler kullanmaması, müvekkilinin şahsi kin ve garezine alet olmamasıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.02.2005 gün ve 2004/366 esas, 2005/42 karar sayılı kararı:**

“...Disiplin kovuşturmasına konu olan olayda, şikayetli avukatın ... Barosu personelinin birinin işten çıkarılması ile ilgili olarak “İş Mahkemesinden karar alacağım ve Baro Yönetimine kağıt helva diye yedireceğim” şeklinde sözler sarf ettiği dosyadaki tanık beyanları ve diğer bilgilerle anlaşılmıştır.

Avukat objektif olmalıdır. Avukatın müvekkilinin verdiği kanıtlarla dava açması, yasadan doğan görevidir. Önemli olan böyle bir başvurmayı yaparken veya davayı açarken avukatın karşı taraf için objektifliği ihlal eden mesleğin gerektirdiği saygı ve güvene yakışır tarzı aşan ibareler kullanmaması ve müvekkilinin şahsi kin ve garezine alet olmamasıdır.

Davayı benimsemek ile çekişmenin içine girmek aynı şey değildir. Avukat olayın hukuki yönü ile ilgilenmelidir. Avukatın çekişmeli hakkı vekil sıfatıyla ve olağan yöntemlerle savunma ve takip yolunu bir tarafa bırakıp, bu hakkın kendisine veya bir yakınına temlik suretiyle, sonuç almaya yönelmesi, mesleğin amacına, düzenine ve geleneklerine aykırıdır.”

3. Açıklama taraflar arasında anlaşmazlığın dışında kalmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.01.2002 gün ve 2001/180 esas, 2002/11 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, müdahil olduğu bir kamu davasının yargılanmasında, mahkeme heyetinin duruşma salonuna girmesinden önce, sanık vekillerine hita-

ben; “Şerefsizler sizi öldürürüm, kafanızı koparırım”, “Şehit aileleri sizi duruşmadan sonra çay içmeye bekliyorlar” dediği aynı davanın başka oturumunda ise yine sanık vekillerini “Vatan hainliği” ile suçladığı iddiası ile açılan disiplin kovuşturması sonunda eylemin Meslek Kuralları ve Avukatlık Yasası’na aykırı bulunduğu gerekçesi ile disiplin cezası tayin edilmiştir.

Şikayetli avukatın müdahil olarak katılmış olduğu kamu davasında iddia olunan sözleri sarf etmiş olduğu, dinlenen tanıkların anlatımları ve ... 2 No.lu Devlet Güvenlik Mahkemesi’nin 1999/21 esas sayılı davasının 24.06.1999 tarihli oturumunda ki mahkeme tutanakları ile anlaşılmaktadır.

Avukat konuşurken düşüncelerini olgun ve objektif açıklamak zorunda olduğu gibi, (Meslek Kuralları Madde 5), iddialarının hukuki yönü ile ilgilenmeli, taraflar arasında anlaşmazlığın dışında kalmalıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 14.02.2015 gün ve 2014/896 esas, 2015/132 karar sayılı kararı:**

“...10.05.2013 tarihli dilekçesine karşı sunulan ... tarihli dilekçede “...Davalı tarafın hoş olmayan bir çocukluk geçirdiği, aslında hiçbir çocuğun yaşamaması gereken birçok olaya şahit olduğu doğrudur. Davalının bugünkü ruh halini ve çocukluk hayallerini irdelerken öncelikle kendi anne ve babasının davranışlarına bakmak gerekecektir. Davalı taraf daha anne ve babası boşanmadan annesinin evlilik dışı ilişkisine bizzat şahit olmuş ve bunun travmasını yaşamış biridir. Annesi ile biyolojik babası (?) evli iken, birçok kez (boşandıktan sonra evlendiği ikinci eşi olan N. K. Ş.) ile aldattığını ve bu duruma bizzat şahit olduğunu defalarca müvekkile anlatmıştır. Didim’e denize girmeye gidiliyor diye evden çıkılarak Didim’deki arkadaşlarının evinde, davalı G. yan odada iken, tarafların gayri meşru fiziksel ilişki yaşadığı ve davalı taraf bunu annesine sorduğunda “büyüyünce anlarsın” diye cevap verdiğini defalarca müvekkile anlatmıştır. Tüm bu hususların davalı taraf açısından ne tür bir ahlaki yapı geliştireceği tartışmalıdır...”, “...davalı tarafın müvekkile anlatımlarına göre, biyolojik babasının annesine gayri ahlaki tekliflerde bulunduğunu (grup halinde) dahi anlatmıştır...”, “...Ancak, davalı taraf G.’in müvekkile farklı tavırla müvekkile farklı tavırlarla yaklaşması ve çocuk yaşta ailesinden kaynaklanan kişisel ve cinsel gelişim bozukluğu nedeniyle olsa gerek, adeta kadın gibi davranması ve devamlı surette müvekkili rahatsız etmeye ve tahrik etmeye çalışması nedeni ile gelinen nokta müvekkilin hiç tasvip etmediği ve fakat bir şekilde başına gelmiş ve hiç kimse için sonuçları hoş olmayan bir noktadır...”, “...Ama bu husus, hele ki annesi ve babası arasında yaşanan etik olmayan olayları bu denli rahat anlatan birinin kendini daha olgun ve adeta bir kadın gibi gösterebileceği, en azından öyle davranarak karşı tarafın yanlış kararlar almasına

yol açabileceği hususu tartışmasıdır. Ortada savunmasız bir çocuktan bahsetmek yerine, anne ve babasının yanlış davranışları sonucu yanlış eğilimler gösteren, kişiliği yeterli gelişmemiş genç bir kadından bahsetmek daha doğru olacaktır... davalı tarafın psikolojisi bozulmuş ise de bunun nedeninin müvekkilim olmadığı, davalı tarafın ailesinin yaşam ve ahlak tarzı ve gerek resmi raporlar ve gerekse tanıklarla sabittir...” ifadelerinin yer aldığı,

Avukatın vekil edeni tarafından kendisine iletilen ve hakaret unsuru taşıyan bir suçlamayı, aynen dava dilekçesine aktarması, Avukatlık mesleğinin bağımsızlığı ilkesine aykırılık oluşturmaktadır.

Avukatlar herhangi bir başvuruda veya verdikleri dilekçelerde, karşı taraf için objektifliği ihlal eden, mesleğin gerektirdiği saygı ve güvene yakışır tarzı aşan ifadeler kullanmamalı ve müvekkilinin kişisel düşmanlıklarına alet olmamalıdır.”¹¹⁰

4. Avukat, mesleğin kutsallığına ve adaleti tesis etme, üstün hukuk normlarına saygılı olma yükümlülüğüne gölge düşürecek sav ve savunmalardan uzak durmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 14.5.2004 gün ve 2004/85 esas, 2004/182 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın ...Asliye Ticaret Mahkemesi’ne verdiği 30.09.2002 tarihli cevap dilekçesinin 7. bendinde “Davalının kalp ameliyatı geçirdiği bir gerçektir. Ancak kendisinin ameliyatta iken ölmemesi de aile için büyük bir kayıptır” aynı dilekçede “Türk Medeni Kanunu’ndaki 19. maddenin çok komik bir madde olduğu” gibi beyanlara yer verdiği anlaşılmıştır.

Avukat yazarken de konuşurken de düşüncelerini olgun ve objektif bir biçimde açıklamalı, olayın hukuksal yönü ile bağlı kalmalı, taraflar arasındaki anlaşmazlık ve düşmanlığın dışında olmalıdır.”¹¹¹

Madde 7, “Avukat salt ün kazandırmaya yönelik her türlü gereksiz davranıştan titizlikle kaçınmalıdır.

A) Avukat, yalnız adres değişikliklerini reklam niteliği taşımayacak biçimde ilan yoluyla duyurabilir.

B) Avukatın başlıklı kağıtları, kartvizitleri, büro levhaları reklam niteliğini taşıyabilecek aşırılıkta olamaz.

¹¹⁰ Bkz. s. 188’deki 2006/459 E. 2007/57 K. sayılı karar

¹¹¹ Bkz. s. 566’deki 2004/184 E. 2004/275 K. sayılı karar, Bkz. s. 321’deki 2006/343 E. 2006/432 K. sayılı karar,

C) Avukat telefon rehberinde meslekler kısmına adres yazdırabilir. Bunun dışında farklı büyüklükteki harflerle, ya da ilan niteliğindeki yazılara yer veremez.

D) Ortak büro kuranlar büronun reklam aracı olmamasına, hukuk bürosu olma niteliğini yitirmemesine dikkat ederler.

Hüküm 1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın 55. maddesinde 02.05.2001 gün ve 4667 sayılı kanun ile yapılan değişiklik ve verilen yetki gereği "Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği"nde ayrıntıları ile düzenlenmiş olduğundan, Avukatlık Yasasının 55. maddesi ile ilgili açıklamalara bakınız.¹¹²

Madde 8, "Avukat kendine iş sağlama niteliğindeki her davranıştan çekinir."

Avukatlık Yasasının 55. maddesi, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 1., Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 8. maddesi uyarınca, "Avukatlar iş elde etmek için, reklam sayılabilecek her türlü teşebbüs ve harekette bulunmaktan çekinmek zorundadır. "

11 Ağustos 1341 (1925) tarihli İstanbul Barosu Dahili Nizamnamesi m. 35, "Bir şahsın veya bir şirket veya dairesi resmîyenin vekaletini kendisine tevdi ettirmek için avukatların mümafii haysiyet teşebbüsât ve münasebatta ve müvekkil celbi zımınında cerait ve vesaiti saire ile ilanatta bulunmaları ve küşat ettikleri yazıhanelerine kendi isim ve unvanlarından başka evsaf izafe eylemeleri memnudur."

Amerikan Avukatları Ahlak Yasasının 27. maddesi, "Avukatın sirküler veya diğer vasıtalı veya vasıtasız yollarla reklam yapması yasaktır",

Uluslararası Barolar Birliği'nin 1956 Oslo toplantısının 8. No.lu kararı, "Reklama başvurmak, avukatlık vakar ve şerefi ile bağdaşmaz",

Vod Kantonu Meslek Kurallarının 4. maddesi, "Avukat, reklam sayılabilecek her şeyden kaçınmağa mecburdur. Mesleki faaliyetinin üstüne kamunun dikkatini çekmek için davaları hakkında yayında bulunamaz",

Paris Barosu İç Yönetmeliğinin 37. maddesi, " Reklam niteliğindeki her davranış yasaktır "

Romanya Avukatlık Yasasının 88. maddesi, "Avukatın gerek sözle ve gerek mektuplarla, sirkülerle ve sair ilan vasıtaları ile hizmet arz etmesi yasaktır" hükümleri,

Ulusal ve uluslararası uygulamanın da, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 8. maddesinde belirtildiği üzere, "Avukat kendine iş sağlama niteliğindeki her davranıştan çekinir", yönünde olduğunu göstermektedir.

Avukatların yapabileceği işler kanuni bir tekel olan Avukatlık mesleğine aittir.

¹¹² Bkz. "Reklam Yasağı" ile ilgili s. 620-674 arasındaki kararlar.

(Avukatlık Yasası M. 35). Her ne kadar Avukatlık hizmeti serbest bir meslek olarak tanımlanmış ise de (Avukatlık Yasası M. 1/1);

Genel olarak reklam, kamunun tümünün veya bir kesiminin ilgisini çekerek yarar sağlamak amacıyla herhangi bir yoldan yapılacak tanıtma faaliyeti olarak ifade edilebilir. Bu sebeple reklam “serbest rekabet” kavram ve kuralları içinde yer alır. Oysa Avukatlar rakip değil, Adaletin gerçekleşmesinde “Sav, Savunma ve Karar” üçlüsünde yargının kurucu unsuru olarak görev alan, adaletin yardımcısıdır.

Görüldüğü üzere, ülkemizde olduğu gibi, uluslararası uygulamada da, avukatın kendine iş sağlama yönündeki reklam yasağı ile ilgili hükümler, bir kamu hizmeti olan avukatlık mesleğini iş temini konusunda meslektaşlar arasında haksız rekabetin yaratılması, mesleğin ticarileşmesi ve avukatın iş sahipleri karşısında bağımsızlığını kaybetme tehlikesine karşı korumak için getirilen kurallar olduğu açıktır.

Uygulamada açıkça reklam niteliği taşımasına karşın, mektupla iş istemleri yoğunluktadır. Doğru bir davranış değildir. Avukat iş peşinde koşmaz.

1- Ücretsiz dava takip ve yargı giderlerini üstleneceğinin bildirilmesi;

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.12.2006 gün ve 2006/388 esas, 2006/454 karar sayılı kararı:**

“... Dosyanın incelenmesinde, disiplin kovuşturmasına konu belgenin;

“Daha önce avukat ve iş sahibi şirketiniz ... Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti. arasında müzakere edildiği üzere, şirketinizin sigorta aracılık hizmeti faaliyeti kapsamında poliçe keşide etmiş olduğunuz sigortalılarınıza hukuki danışmanlık hizmeti verilecektir. Bu hizmet aşağıda belirlenen şartlarda ve kapsamda gerçekleştirilecektir.

1- Bu hizmetten yararlanabilmek için poliçesi ... Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti. tarafından keşide edilmiş sigortalı olmak zorunludur. Bu şartı taşıyan sigortalılar yıllık 150 TL olarak belirlenen primi, Av. ...’ u vekil tayin ettiklerini bildiren genel vekaletnamenin teslimi ile birlikte ödeyeceklerdir.

2- Doğmuş ve doğacak olan tüm hukuki uyuşmazlıklarda konu sınırlaması olmaksızın, her konuda, her türlü hukuki yardım ve danışmanlık hizmeti sigortalı müvekkillere verilecektir.

3- Vekaletnamenin çıkarılmasından itibaren sigortalı müvekkil adına açılacak 10 dava için vekalet ücreti talep edilmeyecektir. Bu süre içerisinde dava sayısı 10’u aştığı takdirde, aşan her bir davadan ek prim alınması hususu sigortalı müvekkil ile avukat arasında görüşülüp sonuca bağlanacaktır. Kazanılan davalar sonucunda hükmedilen karşı vekalet ücretleri için sigortalı müvekkil bir talepte bulunmayacaktır.

4- Avukat doğacak hukuki meselenin çözümü için yapacağı muhtemel yargılama harç ve giderleri, posta giderleri, yol masrafları ve diğer giderler sigortalı müvekkile ait olacaktır. İşbu masraflar dava sonunda tahsilât ile birlikte sigortalıya iade edilecektir.

5- Vekalet veren sigortalı istediği takdirde 1 yılın sonunda tekrar 150.-TL verecek aynı hizmetlerden aynı şartlarla yararlanabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Av. ... (İmza)

Vekalet bilgileri: Av. ..., ... İş Hanı K: 4

Şeklinde olduğu görülmüştür.

Avukatlık Yasası'nın 48. maddesi, "Avukat veya iş sahibi tarafından vaat olunan veya verilen bir ücret yahut da herhangi bir çıkar karşılığında avukata iş getirmeye aracılık edenler ve aracı kullanan Av. ... cezalandırılır." hükmünü içermektedir.

Avukatlık Yasası'nın 1. maddesinde avukatlığın bir kamu hizmeti olduğu kabul edilmekle, kamu niteliğinde görev yapan avukatın iş edinmek için aracı kullanması işin kamu niteliğinde olması, meslek onurunun korunması sebebiyle yasaklanmış ve cezai hüküm getirilmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 8. Maddesi de avukatın, kendisine iş sağlama niteliğindeki her davranıştan çekinmesi gerektiğini hüküm altına almıştır.

Soruşturma konusu belgede, "vekalet ilişkisinin kurulması halinde yıllık 150,00 TL ücret yatırılması gerektiği", "Bir yıllık süre içinde her türlü hukuki yardım ve danışmanlık hizmetlerinin verileceği", "Sigortalının ilk 10 davası için vekalet ücreti talep edilmeyeceği", "Masrafların sigortalı tarafından karşılanacağı, ancak davanın bitiminde tahsilat ile birlikte sigortalıya iade edileceği", "Sözleşmenin 1 yıl olduğu, sürenin bitiminde 150,00 TL yatırmak suretiyle sözleşmenin uzatılacağı" bildirilmek suretiyle şikayetli tarafından sigorta şirketine iş getirilmesine aracılık yapılmasının teklif edildiği, davalarla ilgili bir ücret belirlenmediği, hatta ücretsiz dava takip edileceğinin, hatta ücretsiz dava takip edileceğinin, yargılama masraflarının da avukat tarafından ödeneceğinin bildirildiği görülmüştür.

Şikayetlinin eylemi Avukatlık Yasası'nın 48. 164, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 8. maddesine aykırı olmakla eylem disiplin suçunu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nun değerlendirmesinde hukuki isabetsizlik görülmüş ve kararın onanması gerekmiştir."

2. “Avukat iş arkasından koşmaz, iş avukatın arkasından koşar” temel ilke-miz olmalıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 02.12.2005 gün ve 2005/279 esas, 2005/382 karar sayılı kararı:

“... Şikayetli avukat, şirketlerin çalıştıkları kişileri kurumsal bir yapı olarak görmek istediklerini, tanıdık bir şirket dahi olsa, çalıştığı kişinin (avukatın) CV’sini bir üst yazısıyla dosyasında buldurmak istemesinin iş ahlakı ve üslubu gereği olduğunu, mektubu tanıdığı ve adreslerini bildiği şirketlere gönderdiğini, mektup içeriğinin özgeçmişi olduğunu ve bu sebeple haksız iş temin etmeye yönelik olmadığını, aleniyet unsuru bulunmaması sebebiyle eylemin disiplin suçu oluşturmadığını savunmuştur.

Dosyada örneği mevcut ve şikayetli tarafından da kabul edilen, konusu, “Danışmanlık Hizmeti ve Sözleşmeli Avukatlık Teklifimiz” başlıklı mektup içeriğinde, (... Genç ve dinamik kadroyla kurulan, zamanla ulusal ve uluslararası hukuk alanında hizmet vermek amacıyla yapılanan ... Hukuk Bürosu kuruluş amacı doğrultusunda büyüme ve gelişme hedefiyle sizinle birlikte çalışma arzusundadır... Büromuz bir kurucu, bir yardımcı avukat ve personelden oluşmaktadır. Büromuzun prensip ve amaçlarından biri de, ülkemizde maalesef kökleşmiş bulunan ihtilaf doğduktan sonra hukuki yardım talep etme alışkanlığını aşabilmektir. ... İhtilaf doğmadan önce hukuki yardım ve bilgi sağlamakta ve müvekkilin olası maddi kayıpları asgaride tutulmaya çalışılmaktadır... Koruyucu hekimliğe benzetebileceğimiz bu hizmetle, kurum ve şahıslara kurumsal bazda hukuk hizmeti sağlanabilmesinin temelinin atılabileceğini düşünmekteyiz. ... Amacımız, günün gereklerini tümüyle karşılayacak biçimde karşılıklı güven ve memnuniyet esasına dayalı çalışma arzusu ile, size ve kurumunuza hukuksal hizmet vermekten onur duyacağız...) bildirildiği görülmektedir.

Avukat kendisini çalışmasıyla, bilgisiyle, işlerine gösterdiği dikkat ve özenle tanıtır. Bağımsızlığı, kendine ve mesleğine olan saygısı, kendisini müşteri aramaktan men eder.

“Avukat iş arkasından koşmaz, iş avukatın arkasından koşar” temel ilkemiz olmalıdır.”¹¹³

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.07.2013 gün ve 2012/929, 2013/489 karar sayılı kararı:

“...İncelenen dosya kapsamında ...’da aylık olarak yayımlanan P. M. dergisinin

¹¹³ Bkz. s. 646-658 arası “Medya ilişkileri” ile ilgili kararlar; Bkz. s. 516’deki 2005/384 E, 2006/95 K.sayılı karar, Bkz. s. 273’deki 2006/135 E, 2006/239 K. sayılı karar; Bkz. s. 641’deki 2006/395 E, 2006/474 K. sayılı karar.

Aralık 2010 sayısında 92-99 sayfalar arasında büyük boy resimlerinde yer aldığı Avukatlık mesleğini neden ve nasıl seçtiği, meslekle ilgili sorunların neler olduğu, bürodaki yaşamı, geçmiş yaşamı hakkında uzun bir söyleşi olduğu, “ilk davam ceza hukuku alanında ve ağır cezada önemli bir davaydı. Girdiğim o celse 8 kişi için tahliye aldım. Adliyenin merdivenlerinden inerken tahliye olanların yakınlarının beni kucaklamalarını sarılmalarını hatta inanmayacaksınız yaşlı kadınların eğile-rek ayaklarımı öpmelerini hiç unutamam” sözlerinin yazılı olduğu görülmektedir.

Anayasanın “Bilim ve sanat hürriyeti” başlıklı 27. maddesine göre “Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir.”Avukatların doğrudan doğruya meslekle ve hukuk konularıyla ilgili etkinliklerinin yanında, edebiyat, tiyatro, müzik, resim vb. başka alanlarla ilgilenmeleri, bu alanlarda görsel ve yazınsal yapıtlar ortaya koymaları, toplumun sanat ve bilim açısından gelişmesine katkıda bulunmaları olağan y e say-gı duyulması gereken sayılan bir olgudur. Bu tür etkinlikler, avukatların ufkunu genişleterek, mesleklerini daha etken biçimde uygulamaları açısından da yararlıdır.

Ancak, avukatların iş elde etmek için reklam sayılabilecek her türlü teşebbüs ve harekette bulunmaları yasaktır. Avukat salt ün kazanmaya yönelen her türlü gereksiz davranıştan titizlikle kaçınmalıdır. Avukatın vasıtalı veya vasıtasız yollarla reklam yapması yasak olduğu gibi, genel olarak da mesleğin reklama ihtiyacı yoktur. Hiçbir avukat, mesleki faaliyeti hakkında reklam mahiyetinde yayınlarda bulunamaz, gazetelerde, dergilerde avukat olarak resminin çıkması için teşebbüs-lerde bulunamaz.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.07.2013 gün ve 2013/14, 2013/493 karar sayılı kararı:**

İncelenen dosya kapsamından “T. Hukuk Bürosu” başlığını taşıyan İngilizce olarak yazılmış ve renkli baskı yaptırılmış Şikâyetli avukatların isim ve çalışma alanları ile Almanya’da bulunan “K./D./P. adli hukuk bürosu ile işbirliği yapıldığını içeren broşürle “Hukuk büromuzun firmanızın ihtiyaç duyabileceği her türlü hukuki yardıma hazır olduğunu bildirmek isteriz, uygun olduğunuzda sizlerle tanışmaktan mutluluk duyarız” içerikli broşürün A...’daki yabancı danışmanlık şirketlerine gönderildiği tartışmasıdır.

Eylemin disiplin Avukatlık Reklam yasağı Yönetmeliği ve TBB Meslek Kuralları 7, 8 maddelere aykırı olmakla suçu olduğuna yönelik Baro Disiplin Kurulu’nca yapılan hukuksal değerlendirme yerindedir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 12.07.2013 gün ve 2013/91 esas, 2013/509 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından çekilen fotoğraflarla 1. Rus-Ukrayna-Türk

kültürleri Dostluk Şenliğinde standı açılarak büronun reklamının yapıldığı görülmektedir.

Avukatlar elbette ki kültürel etkinlikleri içinde olacak ve hatta öncülüğünü yapacaklardır. Bunun hiçbir sakıncası olmadığı gibi teşviki de gereklidir. Ancak bu tür etkinlikler kullanılarak büro reklamı yapmak da kabul edilemez bir davranıştır. Amaç büro olunca aracın da kültür olması ile eylemin yanlışlığı izah edilemez.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 13.07.2013 gün ve 2013/101, 2013/514 karar sayılı kararı:**

“...Vekil-müvekkil ilişkisi olmayan üçüncü kişilere gönderilen mektup içeriği de gönünde bulundurulduğunda “bölgemizdeki adli, idari ve icra takip faaliyetlerinde her türlü mesleki üretkenlik, işbirliği ve dayanışmaya hazır olduğumuzun bilinmesini arz ederiz. Saygılarımızla.” beyanıyla salt iş temini için avukatlığın bağımsızlığı ilkesinin unutulduğu da ayrı bir gerçektir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.08.2013 gün ve 2013/205 esas, 2013/635 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamında www.o.h....com adlı internet sitesinde “10 TL karşılığı SMS ile hukuki danışmanlık hizmeti” adı altında hukuki danışmanlık hizmeti verildiği, Baro’nun 21.03.2012 günlü ihtarı üzerine Şikâyetli avukatın 21.03.2012 havale tarihli dilekçe ile siteyi bir daha kullanılmamak üzere kaldırdığını bildirdiği, 30.04.2012 günü saat 10’da yapılan tespitte “web sitesinde yapılan arama neticesinde online hukuki danışmanlık hizmetine ilişkin herhangi bir veri görülmediği ancak google arama motoruna “... hukuk online danışmanlık” kelimeleri yazılarak yapılan aramada “http:// ... com” adresinde linke rastlanılmış olup, söz konusu linkte online danışmanlık ve mobil ödeme sisteminin aynen devam ettiğinin bildirildiği görülmektedir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 06.0.2013.2008 gün ve 2013/274 esas, 2013/692 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamında ... ajansı ile yapılan “Fabrika sahibi kayıp-kaçak bedelini mahkeme kararıyla geri aldı”, röportajda “Avukat M. Ç. Ç. tek bir faturada 7 bin 853 TK kayıp kaçak bedelinin reeskont faizi ile birlikte geri ödemesi için dava açtığını söyledi.. Mahkemenin kayıp kaçak bedelini faiziyle birlikte geri ödemesine karar verdiğini bildirdi...ev ve işyeri sahiplerinin tüketici hakem heyetine müracaat ederek dava açabileceğini ancak fabrika, imalathane gibi tesislerin tacir olduklarından ancak adli mahkemelerde dava açabileceklerini söyledi. Ç. bu edenle kararın ilk olduğunu ve emsal teşkil ettiğini belirtti” sözlerinin yazılı bu ko-

nudaki diğer haberlerin de aşağı yukarı aynı nitelikte olduğu, imar düzenlemesi ile ilgili haberlerde de yargı sürecinden ve kendi çabaları ile sonuç alındığını bildirdiği görülmektedir. Hemen hemen tüm haberlerde biri elinde mahkeme kararı olmak üzere değişik iki büyük boy resim kullanıldığı görülmektedir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 29.08.2014 gün ve 2014/391 esas, 2014/551 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından; Sn. F. D. başlıklı yazıda “... ilçesi ... mah. Ada 929 ve parsel 44 de bulunan taşınmaz hisseniz fuar park alanı içinde kalmıştır. Bu taşınmazdaki diğer bir kısım hissedarların kamulaştırmaz elatma davaları Hukuk Büromuz tarafından açılmış ve devam etmektedir. Sizin hisseniz içinde dava açılması gerekmektedir. Dava için gerekli masraflar tarafımızdan karşılanmış ve çok yakında keşif yapılarak rapor alınması gündemdedir. Sizde avukat olarak bize yetki verirsiniz derhal davanız açılarak diğer dosyalarla birleştirilecektir. Bu konuda görüşmek üzere büromuza teşrif etmenizi bekliyoruz. Saygılarımla. 15.02.2012”

Sayın H. G. başlıklı yazıda “... Fuar kültür parkı altında kalan 923 ada 45 parselde 279 m2 hisseniz bulunmaktadır. Bu hisseniz kamulaştırılmadan Belediye tarafından işgal edilmiştir. Diğer hissedarlar büromuza gelerek bize vekâletnamelerini verdiler ve davalarını açtık. Bu davalardan birisi bitti ve m2 si 460 TL olarak belirlendi. Bu güne kadar açılan davalarda en yüksek değerdir. Diğer davalarla Şubat ayı içinde bitecektir.

Sizinde vakit geçirmeksizin bizzat büromuza gelerek vekâlet vermenizi önemle rica ediyoruz. Dava için sizden hiçbir masraf talebimiz yoktur. Tüm masraflar büromuz tarafından karşılanacaktır. Selam ve saygılarımızla. 28.01.2011” sözlerinin yazılı olduğu,

Dosya kapsamı ve Şikâyetli avukatın kabulü ile de mal sahiplerine dava açmaları için yazı yazıldığı tartışmasızdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.01.2015 gün ve 2014/662 esas, 2015/55 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukat hakkında dosyada örneği bulunan “Sayın Değerli Şirket Yöneticisi hitabı ile başlayan ve Bu mektubu, Kocaeli’de, İstanbul’da ve Marmara Bölgesinde faaliyet gösteren yerel, ulusal ve uluslararası firmalara hukuk hizmetini sağlayan ... Bürosu ve hizmetleri hakkında kısaca bilgilendirmek için tarafınıza göndermekteyiz.

..., Türkiye’de ve yurtdışında ithalat, ihracat ve endüstriyel üretim (galvaniz, elektrik ekipman, mobilya, plastic v.s) sektörlerinde uluslararası ve bölgesel şirketlere, bireylere, geniş bir alanda hukuki danışmanlık hizmeti sunan bir hukuk bürosu olup 1998 yılında ...’nde kurulmuştur. ..., profesyonelliğin gerektirdiği şekilde, her biri hukukun özel alanlarına göre konumlandırılmış olarak çeşitli departmanlardan oluşmuş, kurumsal bir yapıya sahip olup, her bir departmanda uzun süreden beri aynı alanda çalışma yapan ve böylece ilgili alanda önemli bir tecrübe ve bilgi birikimine sahip avukatlarımız tarafından, müvekkillerine ihtiyaç duyulan hukuk hizmeti, zamanında ve sonuç odaklı bir şekilde sunulmaktadır. ..., özellikle müvekkil şirket ve bireylerin spesifik hukuki ihtiyaçlarını odaklanarak ve müvekkillerine çekişmeli hukuki konularda olduğu kadar (Dava dosyalarının takibi, mahkeme ve/veya hakem önünde temsilini gerektiren) çekişmesiz hukuki konularda da, (sözleşme taslağı oluşturma, inceleme, müzakere etme, hukuki görüş, mevzuat değişikliği) doğrudan sorunun çözümüne yönelik olarak oluşturulmuş, uygun çözümler sağlamaktadır.

..., zamanlamanın hukuk hizmetinde çok önemli bir etken olduğunu ve bir Şirketin faaliyet gösterdiği bölgeye yakın bir Hukuk Bürosu ile çalışmasının belirli avantajlar getirdiğine inanılmaktadır. Böyle bir durumda, hukuki sorun ortaya çıkar çıkmaz çalışılan bir Hukuk Bürosu zaman kaybetmeksizin en hızlı şekilde Müvekkilinin menfaatim korumak, sorunu çözmek veya uğraması muhtemel zararı azaltmak için gerekli adımları atabilir. ..., ...’de faaliyet gösteren bir hukuk bürosu olarak kendisiyle aynı veya yakın bölgede faaliyet gösteren şirketlere ihtiyaç duyulan hukuk hizmetini yukarıda bahsedilen avantajlarla birlikte sunmaya gayret ve devam etmektedir” içerikli ... Avukatlık Bürosu başlıklı mektup içeriğinin Türkiye Barolar Birliği Reklam yasağı Yönetmeliği’nin 8. maddesine aykırılık oluşturduğu iddiasıyla başlatılan disiplin kovuşturması sonucu eylem sabit görülerek disiplin cezası tayin edilmiştir.”¹¹⁴

Madde 9, “Avukat kanunen bulunduğu başkaca mevki ve olanaklarının mesleki çalışmalarında etkili olmamasına dikkat eder.

Avukat, mesleki çalışması dışında kişisel anlaşmazlıklarda avukatlık sıfatının özelliklerinden yararlanamaz.”

Avukatlık diğer görevlerle birleşebilir. Ancak, bu görevlerin olanak ve ayrıcalıklarından yararlanmak kurala aykırı düşer. Milletvekilliği, il genel meclisi üyeliği, belediye encümen üyeliği, siyasi kuruluşlardaki sıfat ve mevkiler ve benzeri örneklerde ilgisinin bu sıfatlarını kullanmaktan kaçınması gereklidir.

¹¹⁴ Bkz. s. 646-658 arası “Medya ilişkileri” ile ilgili kararlar; Bkz. s. 516’deki 2005/384 E,2006/16 K.sayılı karar,

Madde 10, “Avukatlar aynı dava içinde bir birine karşıt isteklerde bulunamazlar.”

Aynı dava deyimini “aynı iddia” , “aynı konu” anlamında almak zorunludur. Avukatın aynı işte birbirine zıt istemlerde bulunması mesleğe olan güveni sarsar. Müvekkil istemlerinden bağımsız hareket edemediğini gösterir.

Kademeli savunma veya terditli davanın kuralla ilgisi yoktur. Ceza davalarında “sübutu ret eden savunma ile beraber sübutun kabulü halini farz ederek yapılan savunma” usul uygulamalarındaki zaruretlerden ileri gelmektedir. Bunlar birbirine karşıt istekler sayılmaz. (Faruk Erem, Ceza Usul Hukuku, 1970)

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 28.03.2008 gün ve 2007/514 esas, 2008/97 karar sayılı kararı:

“...Dosyanın incelenmesinden, taraflar arasında süren ceza davasında müdahillik kararı verilmediği anlaşılmaktadır.

Şikayetli avukat savunmasında, CMK.nun 237-243 maddeleri ile Türk Ceza Kanunu’nun 73, 74. ve Anayasanın 74/1. maddesi gereğince müdahillik kurumunun müşteki sıfatından farklı sonuçlar doğdurduğunu, ceza hukukunda davada taraf olmanın müdahale ile mümkün olduğu savunmasında bulunmuş, Disiplin Kurulu bu savunmaya itibar ederek şikayetli avukat hakkında disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar vermiştir.

Oysa disiplin hukukuyla korunan değer, mesleğin onur ve saygınlığı ile güvenirliliği ve mesleki etik değerlerin yerleştirilmesi hususudur. Bu bakımdan, ceza hukuku ölçütlerinin, etik davranış normu olarak kabulü yeterli olmayabilir.

Disiplin kovuşturmasına konu olayda, şikayetli avukat müvekkilinden talimat alarak önce şikayetden vazgeçmiştir. Daha sonra müvekkili, şikayetli avukatın aksine müdahale talebinde bulunmuştur. Böyle bir durum karşında şikayetli avukat ile müvekkili arasında en azından bir ilişki kopukluğu olduğu veya bir danışıklılığın bulunduğu anlaşılmaktadır.

Avukatlık Yasası’nın 2. maddesi gereğince hukuk kurallarını tam olarak uygulamakla görevli olan avukatların, verdikleri dilekçelerin sonuçlarını öngörerek dilekçe vermeleri, kendi müvekkilleri ile ters düşmemeleri, düşüldüğü anda ise vekkilik görevinden çekilmeleri etik olarak yapılması gereken bir davranıştır. Şikayetli avukatın önce şikayetden vazgeçme dilekçesi verip, daha sonra müşteki sıfatı ile davayı takip etmesi, kendi içerisinde çelişkili bir tutum olup, bu durum, müvekkili ile şikayetçi arasındaki sürtüşmede, şikayetli avukatın taraf gibi davrandığı izlenimini yaratmaktadır. Böyle bir sonuç, ceza hukuku normlarına göre doğal olsa bile etik değer bakımından hoş görülemez.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 10. maddesi gereğince, Avukat, aynı dava için birbirine karşı isteklerde bulunamaz. Bu hüküm, aynı zamanda avukatın, mesleki çalışmasını kamunun inancını ve mesleğe güvenini sarsmayacak şekilde yürütmesini öngören T.BB. Meslek Kuralları'ndan 3. maddenin de bir gereğidir.

Şikayetli eylemi ile bu ilkeleri ihlal etmiştir.”

Madde 11, “Avukat, Türkiye Barolar Birliği’nce belirlenen mesleki dayanışma ve düzen gereklerine uygun davranmak zorundadır.”

Baro disiplin kurulları ve Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun birçok karar metninde maddenin ruhu, izi, özü vardır. Avukat, Avukatlık Yasası 34, 38/f, 134, 158. m.ler uyarınca, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu'nca kabul edilen “Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları”na uymakla yükümlüdür. Avukatlık Yasası'nın 9. maddesi, “Hukuka, ahlaka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağıma namusum ve vicdanı üzerine yemin ederim.” biçiminde avukatlık yeminini etmiş olmaları, zorunluluğun kökenidir.

Mesleki dayanışma ve yardımlaşma öncelikle Baro yönetimlerinde görev alanların uyması gerekli bir kuraldır. Dayanışmanın olmadığı yerde, birlik ruhu da olmaz, başarı da.

1. Avukat, karşı taraf avukatıyla ilişkide, Meslek Kuralları'nın geleneksel anlayışını ihlal eden ve iyi niyeti ortadan kaldıran davranış ve ifadeden kaçınmak zorundadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.09.2002 gün ve 2002/130 esas, 2002/267 karar sayılı kararı:**

“...Avukatlar arasındaki mesleki ilişkide, meslektaşlık anlayışı ve saygı esastır. Karşı tarafın avukatıyla olan ilişkide, Meslek Kuralları'nın geleneksel anlayışını ihlal eden ve iyi niyeti ortadan kaldıran her türlü davranış ve ifadeden avukatlar kaçınmak zorundadır.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden kesinleşmiş ve icraya konulmuş bir tahliye kararına rağmen, görevli icra memurunu almaksızın, gayri resmi tahliyeyi sağlamak amacı ile borçlu - kiracının dükkanına gitmesi, orada asillerin önünde meslektaş ile karşılıklı tartışma ve münakaşaya girmesi ve sürdürmesi Avukatlık Yasası ve Meslek Kuralları'na aykırılık teşkil ettiğinden, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirme isabetli bulunmuş ve kararın onanması gerekmiştir.”

kanlığı'nın savunma istenmesine ilişkin 11.03.2005 günlü yazısının 21.03.2005 günü birlikte sakin sekreter ...'e, 22.07.2005 tarihli Disiplin Kurulu kararının Tebliğat Yasası'nın 21. maddesi uyarınca 29.07.2005 tarihinde Muhtarlığı'na yapıldığı ve itirazın süresinde olduğu görülmüştür.

Avukatın bağlı olduğu meslek kuruluşuna karşı saygı ve nezaket kuralları içinde davranması, bu kurumları yanıltacak yanlış bilgiler vermemeye özen göstermesi, kurulların çalışmalarını kolaylaştırıcı tutum ve davranış içinde olması zorunludur.

Vekaletsiz duruşmaya giren, vekalet ibrazı için tanınan süre içinde bu yükümlülüğünü yerine getirmeyen, vekaletname ibraz etmeyeceğini de dosyasına bildirmeyen avukatın davranışı, Avukatlık Yasası ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarında öngörülen "özen" ilkesiyle bağdaşmamaktadır."

4. Avukatlığın en temel ilkelerinden biri ve olmazsa olmazı, avukatlık onurunu korumak, mesleğin amacına uygun olarak yerine getirilmesini sağlamaktır. İş temini amacıyla ilkeye zarar verilmemelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.03.2006 gün ve 2006/14 esas, 2006/95 karar sayılı kararı:**

"...İncelenen dosya kapsamından; soruşturmacı üye Av. ... tarafından baro personeli ...'nın ifadesine başvurulmuş, tanık ... 18.12.2003 günlü ifadesinde, "Anlattığınız olayla ilgili o hafta sakallı, kilolu isminin ... olduğunu zannettiğim tam olarak emin olmamakla birlikte Av. ...'in yanında çalıştığını bildiğim katip icra dairelerinden esas defterlerinin fotokopilerini çekmemi istemiştir. İki üç kez aşağı inip değişik değişik defterleri getirip fotokopilerini almıştır. Hatta defterler büyük olduğu için bunun küçülterek çekilmesini söyledi. Küçülterek çektik. Fotokopi makinesi bozuk olduğu için dışarıda çektirsen daha iyi olur diye söyledim. Ama ısrarla Baro da çekilmesi gerektiğini söyledi. Bilgim bundan ibarettir." beyanında bulunmuştur.

...Dosyada mevcut 39 adet fotokopi ile muhtelif icra müdürlüklerinin ... Bank ile ilgili değişik şahıs ve kurumlara ait tüm takip dosyalarının fotokopilerinin çekildiği görülmektedir.

Tanık ...'nın yeminli ifadesi ile olay yeteri kadar aydınlanmış ve tevil yollu beyanı ile şikayetli tarafından ikrar edilmiş olmasına karşın, kesin ve inandırıcı bir delil bulunmadığı tespitine itibar olanağı yoktur. Savunma inandırıcı olsa, en azından istihbarat amaçlı çekildiği bildirilen fotokopilerin dosyaya ibrazı gerekirdi.

Avukatlığın en temel ilkelerinden biri ve olmazsa olmazı, avukatlık onurunu düzen ve gelenekleri ile itibarını korumak, mesleğin amaç ve gereklerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamaktır. Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 11. maddesi, "Avukat, Türkiye Barolar Birliği'nce kabul olunan mesleki daya-

nışma ve düzen geleneklerine uygun davranmak zorundadır.” hükmünü amirdir. Bu nedenledir ki, mesleki dayanışma ve düzen geleneklerine en fazla zarar verecek olan “kendine iş sağlama niteliğindeki her tür davranış”, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 8. maddesi ile yasaklamıştır.

5. Duruşmadaki olumsuzlukların tespiti tutanağına imza atan avukatın, sonra beyanını inkar etmesi mesleki dayanışma ile bağdaşmaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.02.2007gün ve 2006/452 esas, 2007/59 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetlinin, imzaladığını kabul ettiği tutanaktaki beyanları ile tanık olarak dinlendiği mahkemedeki ifadesinin birbirinden farklı olduğu anlaşılmıştır. Şikayetli 31.03.2005 tarihli tutanakta, “Av. ... söz istedi ve bilirkişi ücretinin tekrar davacıya yükletilmesinin AİHS ve Anayasa’daki “adil yargılanma hakkını” ihlal ettiğini ve bu ifadesinin zabta geçirilmesini talep etti. Hakim bunu zapta geçirmeyeceğini, zaten davanın başından beri bu tip ufak-tefek şeylerle davayı uzattığını, davanın zaten yanlış açıldığını, davacı vekilinin bunlardan başka davayla ilgili olarak iki, üç kere hata yaptığını, söyledi. Ayrıca 2. bilirkişi raporuna lüzumsuz olarak itiraz ettiğini söyledi...” cümlelerinin yazılı olduğu, şikayetli ise aynı konu hakkında mahkemece alınan ifadesinde ise: “Duruşma hakimi davalı, (şikayetçiye hitaben) bu itirazların daha önce de dosyaya sunulduğunu ve reddedildiğini davayı uzatmaktan başka bir işe yaramayacağını söylediğini duyduğunu, diğer hususları duymadığını ve bu hususu tutanağı imzalarken şifahen söylemiş olduğunu, ve şu anda verdiği ifadesinin doğru olduğunu” söylediği görülmüştür.

Şikayetli, altında imzası bulunan tutanağı herhangi bir ihtirazi kayıt koymadan imzalamış, ancak mahkeme aşamasında ise tutanakta yazılı olan bir çok hususu duymadığını bildirmiştir.

Şikayetlinin eylemi, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 11. Maddesindeki, “Avukat, Türkiye Barolar Birliği’nce kabul olunan mesleki dayanışma ve düzen geleneklerine uygun davranmak zorundadır.” düzenlemelerine aykırı olup, eylem disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

6. Avukat kurumuna karşı saygılı olmalı, kamuda avukata duyulması gereken güvene zarar vermemelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.11.2008 gün ve 2008/383 esas, 2008/450 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamındaBarosu Baro Odaları ve Duyuru Kulla-

nım Yönergesinin Yönetim Kurulu'nun 20.03.2006 tarih ve 11/3 sayılı kararı ile yürürlüğe konulduğu, Yönergenin 4. maddesi uyarınca üyeler veya başka kişiler tarafından panoya asılmak istenen bir yazı, belge, resim veya herhangi bir dokümanın asılıp asılmayacağına Baro Temsilcisinin karar vereceği, 5. maddede de izin verilmemesi halinde Baro Başkanlık divanına itirazla bu konuda bir karar verilmesinin talep edilebileceği bildirilmektedir.

Panoda asılan yazıların ülkemizde yasal olarak yayın yapan basın-yayın kuruluşlarından alınan yazılar olması, kişileri ve özellikle savunma görevi yapan avukatları, birikim ve düşüncelerinin farklı olması, bunları başkaları ile paylaşmak amacıyla bazı yazıları panoya astıkları için suçlamak, savuna gelinen düşünce özgürlüğüne uygun değildir. Bu anlamda Barolar siyasi yelpazenin her yanındaki üyelerini kucaklamak zorundadır.

Ancak olayda tartışılması gereken diğer bir husus şikâyetli avukatın savunmasında da bildirdiği üzere Baroya ait bir duyuru panosu var ve kullanılır iken, İlçe Temsilcisinin onay vermemesine karşın, ikinci bir panoyu ısrarla asıp kullanma yönündeki tavrıdır.

Baro İlçe Temsilcilikleri Avukatlık Yasası'nın 95/19. maddesi, "Baro bölgesindeki adliye merkezlerinde temsilcilikler kurmak," hükmü uyarınca Baro Yönetim Kurulları tarafından atanan yasal bir kurumdur. Mesleki teamül, avukatlar arasında olması gereken dayanışma, bu kurumun eylem ve davranışlarına yasal yol ve yöntemlerle çözüm aramayı gerektirir. İzin verilmemesine karşın ayrı bir pano asmakta ısrar ve kamuya yansıyan tartışma yaratmak mesleki dayanışma ve düzen gerekleri ile bağdaşmaz. Nitekim bu konudaki ısrar ve tartışmanın Baro Yönetimini konuda yönerge yayınlamak zorunda bıraktığı da açıktır. Avukat kurumuna karşı saygılı olmalı, kamuda avukata duyulması gereken güvene herhangi bir surette zarar vermemelidir. Aksini kabulün meslektaşlar arasındaki dayanışmaya zarar vereceği açıktır." ¹¹⁵

Madde 12, "Avukat, bürosunun, görevin vakarına uygun biçimde tutulmasına çaba gösterir."

Ölçü "meslek vakarı"dır. Büro mesleğin onuruna, ağırbaşlılığına ve bağımsız olarak yapılmasına uygun olmalıdır. Öncelikle, müvekkilin her şeyi doğru ve çekinmeden anlatabilmesi, meslek sırrının korunması için, mümkünse en az iki oda olmalı, konuşulanları bir başkası duymamalıdır.

Bazı bürolara girersiniz. Meslektaşınızın masası dosya ve evrakla dolu. İşini düzgün ve gününde yapan avukatın masasında dosya olmaz. Benim işim çok gö-

¹¹⁵ Bkz. s. 23'deki 2002/86 E., 2002/218 K. sayılı karar, Bkz. s. 397'deki 2004/54 E. 2004/154 K. sayılı karar., Bkz. s. 113'deki 2007/105 E. 2007/160 k. sayılı karar.

rüntüsü vereyim içgüdüğü ile yerine konmayan dosya, gerçekte o avukatın dağınıklığını ve işini ciddiye almadığını gösterir. Belki siz kanıksamışsınızdır ama, hiç de hoş bir görüntü değildir.

Büronun bulunduğu mekanlar, yerler de önemlidir. İstanbul Barosunun 3499 sayılı Avukatlık Yasası'nın 32. maddesi uyarınca çıkarttığı 1939 tarihli genelgenin 3. maddesi, "Yazıhanelerin müesses oldukları mahallerin meslek ciddiyetine uygun olması icap eder. Kapısı, bir otomobil garajının içine açılan, bir ticaretgahın içinden geçilen veya çıkılan odaların ve buna benzer yerlerde yazıhane ittihazı caiz değildir." sözleriyle konunun önemine işaret edilmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 4. maddesi, "Mesleki faaliyetlerin yürütüldüğü büro; bu amaca elverişli ve mesleğin saygınlığına yaraşır nitelikte olmalıdır." hükmünü amirdir. Ancak, Barolar bu hususta nerede ise hiç denetim yapmamaktadır.

Büro yalnızca avukatlık hizmetine tahsis edilmeli, başkaca işler büroda yapılmamalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23/01/2004 gün ve 2003/341 esas, 2004/9 karar sayılı kararı:**

"...Şikayetli savunmasında -özetle- ortağı olduğu şirketin "adi ortaklık" değil Limited Şirket olduğunu, avukatın Limited Şirket ortağı olmasına yasal bir engel bulunmadığını, kurdukları şirketin ayrıca vekilliğini de yaptığını, şirketin resmen kurulduğu tarihe kadarki dönemde tali lisans sözleşme de imzaladığını, bunun bir adi ortaklık olmadığını bildirmiştir.

Baro Disiplin Kurulu kararının gerekçesinde de, savunmaya uygun olarak "bir adi ortaklığın söz konusu olmadığı, şikayetlinin yakınma konusu işlemleri Limited Şirket adına, şirket ortağı ve vekil sıfatıyla yaptığı" kanaati tarafların sundukları belgelerin incelenmesinde; Şikayetli avukatın işyeri adresi ile şirketin adresinin, kullandığı telefonla şirketin telefonunun, ortağı ve vekili olduğu Limited Şirketle aynı olduğu görülmüştür. Şirketin merkezinde bir bölümün, şikayetliye kiraya verildiği ve kira bedeli için fatura kestiği tespit edilmiştir.

Şirketler arasındaki "Tali Lisans Sözleşmesi" 26.11.1999'da imzalanmış, şirket 06.06.2000 günü Ticaret siciline tescil olunmuş, 05.06.2000 tarihinde de şirkete müdür-temsilci atanmıştır. Disiplin Kurulu, yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda, sözleşme aktine rağmen, Limited Şirketin resmen kurulduğu tarihe kadar geçen sürenin adi ortaklık sayılamayacağı için disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar vermiştir. Olayda, "Tali Lisans" sözleşmesinin imzalandığı 26.11.1999 tarihi ile "Limited Şirketin kurulduğu ve tescil verildiği 06.06./2000 tarihi arasındaki ortaklığın niteliğini tespit, çözüm için zorunludur.

Tali Lisans sözleşmesindeki ortaklık imzaları ve ortaklık payları, Limited Şirket tescil edilinceye kadar yapılan yazışmalar, Borçlar Yasası'nın 520. maddesine göre değerlendirildiğinde, bu sürecin adi ortaklık olarak kabulünü zorunlu kılmaktadır. Adi ortaklık da avukatlık mesleği ile bağdaşmamaktadır.

Ayrıca, bir avukatın, ortağı ve vekili bulunduğu bir şirket merkezinde bürosunu paylaşarak, aynı telefonları kullanması ve aynı adresi basılı kağıtlarına yazması, mesleğin saygınlığını zedeleyen eylemler olarak değerlendirilmelidir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 11.07.2015 gün ve 2015/346 esas, 2015/563 karar sayılı kararı:**

“..Ancak, kamunun avukatlık mesleğine olan güveninin her hangi bir surette zedelenmemesi için; büroların Avukatlık Meslek Kuralları'nın 12. maddesinde belirtildiği şekilde görevin vakarına uygun biçimde tanzim ve tutulması, büroda Avukatlık Yasası'nın 45/1. maddesi uyarınca yalnız avukatlık mesleğinin icrası için gerekli olan yardımcı elemanların bulundurulması gerektiği belirtilmiş, hepsinden de önemli olarak bürodaki her şeyin doğrudan Avukatın “denetim ve gözetimi altında” olmasının sağlanması amacıyla;

Gerek avukat ve gerekse avukat ortaklıklarına her ne amaçla olursa olsun ayrı büro edinmemesi ve şube açma yasağı getirilmiştir. Amaç büroda oluşacak olası olumsuzlukların avukatın denetim ve gözetiminde önüne geçmek, avukatlık mesleğinin vakarına uygun olarak yapılmasını sağlamak, mesleki ve etik değerleri etkinlikle korumaktır.

Dosyada mevcut İcra Müdürlüklerinin yazıları, tanık beyanı ve Baroca bildirilen yazı içeriği karşısında Trabzon'daki işlerini takip için büro kullandığı ve eleman çalıştırdığı sabit olmakla, hayatın olağan akışı da bu kadar çok dosyanın takip ve yürütülmesinin bürosuz mümkün bulunmadığı gerçeği karşısında eylemin sabit olduğu tartışmasızdır.”

Madde 13, “Uzunca bir süre bürosundan uzak kalmak zorunda bulunan avukat, işlerine bakacak, müvekkillerini kabul edecek meslektaşlarının adını barosuna bildirir.”

Sürenin uzunluğunu öncelikle avukat kendisi takdir edecektir. İşleri dağınık ve iş sahibinin aradığında bulamadığı bir avukat kesinlikle kalıcı olmaz. Zorunlu da olsa, bunu vatandaşa izah edemezsiniz. Vatandaşın ilk koşacağı yer, Baro Başkanıdır. Baro Başkanını da zor durumda bırakırsınız. Doğru olan, kuralın da emrettiği üzere, işlerinize bakacak bir meslektaşınızı belli zaman dilimiyle de olsa büroda bulundurmanız veya ona yönlendirmesi için Baro Başkanına adını bildirmenizdir.

Alman Avukatlık Yasasının 53. maddesi, “Bir haftadan fazla bir zaman için mesleğini icraya mani bulunan avukat umumi bir temsilci tayin etmeğe mecburdur.” kuralı ile, doğrusunu uygulamaktadır. Süre kısalığı tartışılabilir. Ancak, ciddi bir düzenleme de şarttır.

Madde 14, “Meslek kuruluşlarınca verilen görevleri –haklı sebepler dışında– kabul etmek zorundadır.”

Avukatlığın kamu hizmeti olduğu kabul edildiğinde, haklı nedenler dışında avukatın görevi reddetmesi düşünülemez. Haklı nedenler, öncelikle Avukatlık Yasası 13, 14, 36, 38 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları 19. maddede olan düzenlemelerdir.

Bir meslektaşın ölümü, meslekten veya işten çıkarılması, işten yasaklanması, geçici olarak iş yapamaz hale gelmesi (tutuklanmak, hastalanmak vs. gibi) haller örnektir. Baro Başkanınca görevlendirilen avukat görevi kabul etmelidir.

Madde dar yorumlanmamalıdır. Madde “Görevleri ... kabul zorunludur.” demektedir. O halde; Baronun, staj, eğitim, insan hakları, kadın ve çocuk hakları, çevre gibi komisyonlarında bilgi ve deneyimine ihtiyaç duyduğu meslektaşlarımızın bu görevleri hiçbir mazeret uydurmaksızın kabul etmeleri, hem maddenin öngördüğü bir yükümlülük, hem de meslek adına yapmaları gereken vicdan borcudur. Bu nedenle, bu görevleri kabul de, madde kapsamındadır.

Madde 15, “Mesleki çalışmasından ötürü aleyhine açılan dava layihasının bir örneğini avukat baronuna verir. Baronun hukuki anlaşmazlıklardaki arabuluculuk teklifini kabul etmek zorundadır.”

Avukatın avukat aleyhine dava açma halinde bildirim zorunluluğu Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 27/2 maddesinde düzenlenmiştir.

Bu madde, vatandaş tarafından avukat aleyhine mesleki çalışması ile ilgili açılması halinde dava dilekçesinin bir örneğinin baroya verilmesi ile ilgili yükümlülüktür.

Her iki maddenin gerekçesi de aynıdır. 27/2’de ayrıntılı açıklama olduğu için oraya bakmakta fayda vardır. Kural dava sözcüğü ile ceza ve hukuk davası ayırımı yapmamaktadır. Bu nedenle Avukatlık Yasasının 140/4. maddesi, “Baro Yönetim Kurulları hükümlülükle sonuçlanan bir ceza davasının konusunu teşkil eden olaylardan dolayı ayrıca disiplin kovuşturması açmak zorundadır.” hükmü gereği, genel hükümlere göre açılan ceza davalarının da bildirim kapsamına olduğu tartışmasızdır.

Maddenin amacı, mesleki dayanışmayı temin ve haklı sorunlarında Baronun avukatın arkasında olmasını temin içindir.

Baronun hukuki anlaşmazlıklarla sınırlı olmak üzere arabuluculuk teklifini kabul de zorunludur.¹¹⁶

Madde bilinmemekte, tek disiplin kovuşturması olmadığından örnek karar koyma imkanı da olmamaktadır.

Madde 16, “Avukat, kendisi ile ilgili her türlü belgeleri baroda görmek hakkına haizdir.”

Avukatın kendisi ile ilgili evrakı görmesi kendisi için hak, Baro yönetim ve disiplin kurulları tarafından gösterilmesi de bir görevdir. Evrakı görme hakkı, suret almayı da kapsar. Madde aynı zamanda savunma hakkının etkin kullanımı ile de doğrudan ilgilidir. Bu nedenle geniş açıklama 1. bölümde yapılmıştır.¹¹⁷

B. YARGI ORGANLARI VE ADLİ MERCİLERLE İLİŞKİLER

Madde 17, “Hakim ve savcılarla ilişkilerinde avukat hizmetin özelliklerinden gelen ölçülere uygun davranmak zorundadır. Bu ilişkilerde karşılıklı saygı esastır.”

Hakim, savcı ve avukat yargının ayrılmaz ve birbirini tamamlayan parçalarıdır. Bu nedenle hizmetin özelliklerinden gelen ölçülere uygun davranmak zorunludur. Unutulmamalıdır ki saygı kişiye değil, yapılan görev dolayısıyla makamadır.

Uluslararası Barolar Birliği Oslo Toplantısı Kararı (m. 6) “Avukat, mahkemeye saygısını daima muhafaza eder. Fakat bu tutum karşılıklı saygı esasına dayanır.”

Bern Kuralları (M. 11) “Avukat hakimlere ve resmi makamlara gereken saygıyı gösterir ve aynı saygıyı onlardan bekler.”

Amerikan Avukatları Ahlak Tüzüğü (M. 22) “Avukatın gerek mahkeme ve gerek diğer avukatlarla olan münasebeti samimiyet ve dürüstlük esasları dahilinde cereyan eder.”

Vod Kantonu Meslek Kuralları (M. 8) “Avukat duruşmada vakarlı ve nezaketli davranmaya mecburdur.”

Avrupa Birliği Meslek Kuralları (M. 4. 3) “Avukat, hakim huzurunda saygı ve nezaketten ayrılmadan ve kendi menfaatlerini, yahut kendisi veya başkaları açısından ortaya çıkabilecek sonuçları önemsemeden müvekkilinin menfaatlerini onurlu ve korkusuz bir şekilde savunur.” hükmünü içermektedir.

Görüldüğü üzere uluslararası uygulama da bu yönde olup, saygının dozu kaçırılmamalı, saygı göstereceğim diye müvekkil zarar görmemelidir. Karşılıklılık da esastır.

¹¹⁶ Bkz. s. 843 ve 856 arasındaki Meslek Kuralları m. 27/2 açıklama ve karar örnekler.

¹¹⁷ Bkz. s. 120'deki “Avukatın dosyayı görme ve örnek alma hakkı” ile ilgili açıklamalar.

1. Avukat dilekçesinde savunma sınırını aşarak, ilgili hakimi hedef almamalıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.10.2001 gün ve 2001/167 esas, 2001/186 karar sayılı kararı:

“...Şikayetli avukatlar hakkında disiplin kovuşturmasına konu oluşturan eylemleri nedeniyle ve “Hakime görevi dolayısıyla hakaret “suçundan açılan kamu davası sonunda eylemleri sabit görülerek TCK 268/3 maddesi delaletiyle 266/3 ve 59. maddeleri gereğince hükümlülüklerine karar verildiği, cezalarının ertelendiği ve kararın kesinleştiği anlaşılmıştır.

Şikayetlilerin ... 2. İcra Hakimliği'nin 13.05.1994 tarihli ve 1993/771 esas, 1994/800 karar sayılı karar üzerine verdikleri 14.05.1994 tarihli temyiz dilekçelerinde hakim hakkında sarf ettikleri sözler, ceza hukuku yönünden suç oluşturduğu gibi, disiplin hukuku bakımından da “disiplin suçu” niteliğindedir.

Meslek Kuralları'nın 17. maddesine göre, avukat, hakim ve savcılarla ilişkilerinde karşılıklı saygı esas olmak üzere- hizmetin özelliklerinden gelen ölçülere uygun davranmak zorundadır. Kovuşturma konusu yazılarda bu ölçüye özen gösterilmediği ve savunma sınırları da aşarak ilgili Hakimin hedef alındığı açıktır.”

2. Kullanılan sözlerin aleniyet unsuru taşımaması, zorunluluğu ortadan kaldırmaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 14.06.2002 gün ve 2002/65 esas, 2002/192 karar sayılı kararı:

“...Şikayetlinin Adalet Bakanlığı'na gönderdiği 02.01.1995 tarihli dilekçede Özetle;

... Kadastro Mahkemesi'nin 1993/4 esas sayılı dosyasındaki uygulamaları nedeniyle ilçe hakimleri ... ve ...'ye yönelik olarak “... bu zatlar hakim değil sanki kral... bu yeni ilçede sanki adalet tatil edilmiş, kanun ve usul açıkça kabadayınca çiğneniyor,- böyle bir hukuk rezaleti görmedim gelini olan sayın hakim ... kayınvalidesinin hatırı için bunu yapmakta, genç hakim ... beyde hatırını kırmamakta... kanun ve usul çiğneyen hakimler” gibi beyanlar nedeniyle açılan disiplin kovuşturması sonunda, Baro Disiplin Kurulu'nca eylemin Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 17. maddesine aykırı bulunduğu gerekçesi ile “uyarma cezası” tayin edilmiştir.

Şikayetli dilekçede yazdığı hususları inkar etmemiş, davada yanlı, taraflı ve maksatlı davranıldığı için şikayette bulunduğunu, amacının şikayetlileri gerçek hakim gibi davranmaya zorlamak olduğunu, hakimler hakkında soruşturma açılması gerektiğini, mesleğine saygısız davranışlarda bulunanlara saygılı davranmak zorunda olmadığını, esasen aleniyet unsuru taşımaması ve hakimlere bizzat yönelik olmaması nedeniyle suç unsurlarının da oluşmadığı inancında olduğunu,

Aleniyet unsuru taşımaması ve huzurda veya kendisine hitaben yazılan mektupla açıklanmaması, bu zorunluluğu ortadan kaldırmaz. TCK 486. maddesinde öngörülen savunma hakkı ve dokunulmazlığı unsurlarının da olayda bulunmaması karşısında, mahkumiyet de nazara alınarak, ... Cumhuriyet Başsavcılığı'nın itirazının kabulü ile Avukatlık Yasası'nın 34. maddesi yollamasıyla, anılan yasanın 136/1 maddesi uyarınca ceza tayini gerekmiştir.”

3. Avukat “meslek vakarı”nı saygının sınırı kabul, mesleğin ağırbaşlılık ve bağımsızlığını sarsmaktan sakınmalıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.04.2003 gün ve 2003/20 Esas 2003/124 karar sayılı kararı.

“... Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1997/213 E. 1998/43 K. ve 25 .06.1998 tarihli kararıyla, adiyen müessir fiile iştirak suçundan beraat, duruşma yargıcına hakareten dolayı TCK 268/1-59 maddeleri uyarınca beş ay hapis cezası verilmiş, ceza 647 sayılı kanunun 4. maddesi uyarınca yediyüz ellibin lira para cezasına çevrilmiş ve ertelenmiştir. Karar Yargıtay ... Ceza Dairesi'nin 25.06.1999 tarih 1999/5614-7170 sayılı kararıyla onanmış ve kesinleşmiştir.

1) İncelenen dosya kapsamından tanık ...'ın beyanının tespiti esnasında şikayetlinin duruşma yargıcına, “tanığı yönlendirerek ifade alıyorsunuz, tanığı yönlendirmeyin, tanığın söylediklerini tutanağa yazın” şeklinde müdahale ettiği, duruşma yargıcının “ben tanığa müdahale etmiyor sadece soruyorum, bana görevimi öğretmeyin, susun” demesi üzerine, şikayetlinin “ben görevimi yapıyorum, tanığın söylediklerini zabta geçemediğiniz anlaşıldı, zabtı kafanıza göre yazdırmışsınız, böyle duruşma yaparsanız davadan çekilin” demesi üzerine duruşmanın ertelendiği, şikayetlinin salondan çıkmasının istenmesi üzerine, “konuşma be, ben çıkmıyorum, gel de sen çıkar” şeklinde beyanda bulunulduğu anlaşılmaktadır.

Avukatın davasını “bütün belagatı ile müdafaa edebilmesinde; jestleriyle, hareketlerle müdafaasını kuvvetlendirebilmesinde sosyal ve mesleki zaruretler bulunduğu inkar edilemez.” (Belgesay, M. R., Hukuk Usulü Muhakemeler Kanunu, İstanbul 1947)

Hakimler, savcılar ve resmi makamlarla olan ilişkilerde avukat “meslek vakarı”-nı saygının sınırı kabul edecek, mesleğin ağırbaşlılık ve bağımsızlığını sarsmaktan da incelikle sakınacaktır. Şikayetli söz ve davranışları ile bu etik kurallara uygun davranmamış, özellikle “konuşma be, ben çıkmıyorum, gel de sen çıkar” sözleriyle meslek vakarını korumamıştır.”¹¹⁸

¹¹⁸ Bkz. s. 43'deki 2002/355 E. 2003/99 K. sayılı karar, Bkz. s. 826'deki 2003/186 E. 2003/293 K. sayılı karar.

Madde 18, “Avukat daha önce hakim, savcı hakem ya da başkaca resmi sıfatla incelediği işte görev alamaz”

Bu kuralın esası “avukatın bağımsızlığı” kavramıdır. Kural Avukatlık Yasası 38/c maddede de emredici hüküm olarak mevcuttur.

Anayasa Mahkemesi’nin 04.02.1962 tarih ve 161/11 sayılı kararında, “...Daha önce hakim veya savcı olarak görev yaptığı mahkemeye veya o mahkemenin bulunduğu yerdeki diğer mahkemelere çıkan bir avukatın durumunun, adaletin yerine getirilmesinde kuşkular yaratacağı, gerek mahkemeye gerekse avukatlık müessesesine olan güveni sarsacağı açıktır. Adalet hizmetinin tarafsız yürütülmesi, her türlü kuşku dışında tutulması gereken yücelik taşır. Bu yüceliği korumakta kamu yararı olduğunu uzun uzadıya anlatmağa gerek yoktur.” gerekçesine ekleyecek hiçbir şey yok.¹¹⁹

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 08.08.2015 gün ve 2015/407 Esas 2015/637 karar sayılı kararı.

“...Somut olayda irdelenmesi gereken şikâyetli Avukatın daha önce bilirkişi olarak görev yapmış olduğu dosya ile bağlantılı olan bir başka dava dosyasının vekilliğini Avukatlık Kanunu’nun 38/c maddesi gereğince üstlenip üstlenmeyeceği hususudur.

Yasa avukatlara mesleğin vakar ve haysiyeti ile bağdaşamayan her türlü davranışlardan sakınmak, görev ve yetkilerini adalet icaplarına uygun olarak yapmak ve kullanmak, yolsuz ve haksız gördükleri teklifleri red etmek, aynı işte menfaati zıt bir tarafa avukatlık etmiş veya oy vermiş yahut daha önce aynı işe hâkim, hakem, savcı veya memur sıfatı ile bakmış ise davayı kabul etmemek gibi birçok zorunluluklar yüklenmiş ve görevin gereği olan birtakım ayrıcalıklar sağlamış ve onları geçici olan işten çıkarmaya veya temelli olan meslekten çıkarmaya kadar varan çeşitli disiplin cezaları koymuştur.(Anayasa Mahkemesi 4.2.1964, 161/11)

Avukatlık Yasasının 38/c. maddesi, “Evvelce hakim, hakem, Cumhuriyet savcısı, bilirkişi veya memur olarak o işte görev yapmış olursa, avukat teklifi reddetmek zorunluluğundadır.”

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 18. maddesi de benzer bir düzenleme ile “Avukat daha önce hakim, savcı, hakem ya da başkaca resmi bir sıfatla incelediği işte görev alamaz” kuralını getirmiştir.

Her iki hüküm de, avukatın önceden yargıç, savcı, hakem veya memur olarak işe el koymuş veya incelemiş olduğu, oluşumuna katılıp, katkıda bulunduğu bir işin sonraki aşamalarında avukat olarak görev alamayacağını, işi reddetmekle yü-

¹¹⁹ Bkz s. 601’deki Avukatlık Yasası 38/c ile ilgili açıklamalar.

kümlü olduğunu kabul etmektedir. Avukatın bu yükümlülüğü her iki maddede de önceki iş ile sınırlanmaktadır.”

Madde 19, “Hakim ve savcı ile hısımlık ya da evlilikten gelen engelleri gösteren kanun hükmünde yazılı derece dışında kalan ve başkaca yakınlıklarda avukat meslek onuruna en uygun biçimde takdirini kullanır.”

Zorunlu nedenler Avukatlık Yasası 13. maddede bildirilmiştir. Bu zorunluluk hallerinin dışında hakimın veya savcının “tarafsızlığını şüpheye düşürecek haller” de, avukat meslek onuruna uygun biçimde davranmak ve işi reddetmek zorundadır. Nişanlılık, yakın dostluk, ev sahibi kiracılık, hemşerilik gibi kamunun endişe duyduğu halleri avukat öncelikle kendi takdir etmeli, dostluğuna zarar vermeme-lidir.¹²⁰

Madde 20, “Avukatlar ve stajyerler mesleğe yakışır bir kılık kıyafetle başları açık olarak görev yaparlar.

Duruşmalarda Türkiye Barolar Birliği’nce şekli saptanmış cübbe ve temiz bir kıyafetle çıkarlar. Erkek avukatlar iklim koşullarının elverdiği ölçüde kravat takarlar”

Hakim, savcı, avukat belli bir giysi içinde görev yapar. Giysi görevin gerektirdiği vakarı somutlaştırır. Giyside “meslek ahlakı”na bağlılık taahhüdünden gayri eşitliği kabul anlamı da vardır. Çünkü eşitlik meslek dışı değerlerin fark yaratmayacağını iddiasını taşır. Onun içindir ki hakim, savcı, avukat cüppelerinin ortak rengi siyahtır.

Cüppenin avukatlık mesleği için üç anlamı vardır.

1. Savunma Tekeli: “savunma tekeli”nin Baroya kayıtlı avukatlar aracılığı ile yerine getirildiğini somut olarak göstermek,

2. Görev Ayrılığı: Adalet huzurunda “görev karışıklığı” sakıncalıdır. İtham ile savunma makamının ve karar makamının ayrı olduğu açıkça görünür olmalıdır. Üç kılık ayrılığının bundan gayri nedeni yoktur, giysiler her üç makamın, kanunlara ve meslek kurallarına bağlılık içinde tutulduklarının alametidir. Bu itibarla avukatlık cüppesinin arkasındaki anlam, tüm meslek törelerine bağlılık ve bunun sonucu olan sorumluluktur.

3. Eşitlik: Savunma görevini ifa eden avukatlar, tarih boyunca aralarında yaş, kıdem, kariyer farkı gözetmemişlerdir. Özel giysi (cübbe), bu farklılığı belirtmekte, meslek törelerine bağlılığı somutlaştırmaktadır. Bir açıdan da avukatlar arasında böylesine bir eşitliği gerekli kılmıştır.

¹²⁰ Bkz s.373’deki 1991/81 E. 1991/89 K. sayılı karar. Bkz. s. 299’daki Avukatlık Yasası m.13 ile ilgili açıklamalar.

Fransa'da yeni Avukatlık Yasası'nda cübbe giyilmesinin tartışıldığı, bir kısım parlamenterlerin cübbenin gereksiz olduğu, yasadan çıkartılması gerektiğini savundukları günlerde, duruşmaya yetişmek için Paris Adliyesi koridorlarında cübbeyle koşmakta olan avukat, I. Dünya Savaşı karamanlarından Paris Baro Başkanı Av. Carpertiers ile karşılaşır. Hemen durur ve hafifçe eğilerek meslek ustasına selam verir.

Vakarlı yürüyüşü, bembeyaz saçları ile meslektaşının telaşlı, dağınık bir biçimde koridorlarda koşmakta olduğunu gören Paris Baro Başkanı meslektaşını uyarır; "Önce eğilme, üzerindeki şerefli giysi, senin hiçbir makam ve kişi önünde eğilmemeni gerektirir.

Sonra koşma. Bu giysi ile yüzyılların onur ve vakarını taşıyorsun. Bu giysi ile başın dik ve vakur dolaşmalısın.", der.

Bu olay Fransa'da avukatların cübbe giymelerinin zorunluluğunu bir kez daha kanıtlar ve Fransız Avukatlık Yasası'ndaki cübbe zorunluluğu aynen devam eder.

Üzülerek belirtmeliyim ki, meslektaşlarımızın büyük çoğunluğunun cübbenin anlamını kavramadığı ve önem vermedikleri yönündedir. Adliyelerde avukat cübbelerine lütfen bir bakınız. Çeşit çeşit renk, yerlerde sürümekten bozarmış, sigara izmaritinden delik deşik, yakaları kirli cübbeler. Meslek adına utanç verici. Düşüncem o dur ki, Türkiye Barolar Birliği Yönetimi derhal yeni bir cübbe tasarımı yaptırmalı, kaynak bulursa tek elden gerekirse bedava dağıtmalı ve bu rezalet son vermelidir.

Yargıtay duruşmalarında, koridorlarda vatandaşın gözü önünde kravat telasına düşmenin ve kravat kiralamanın avukatlık onuru ile ne kadar bağdaştığını meslektaşlarımızın ciddi ciddi düşünmelerinde fayda vardır. Duruşma yargıçları o kravatın mübaşirlerinden kiralandığını görmüyor, bilmiyorlar mı. Ayıptır. Meslek adına saygısızlıktır.

Kılık kıyafet kişinin kendisine olan öz güveni ve saygısını da yansıtır. Bayan, erkek ayırımı yapmıyorum. Ama çoğunluğun kıyafetlerinin hakim odasına girdiği takdirde O'nu bir nebze olsun toparlanmaya çalışacak düzeyde olmadığı maalesef gerçektir. Barolar türban derdinde, oysa laçkalık aldı başını gidiyor.

• **Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu'nun 11.07.2008 2008/99 esas, 2085/251 karar sayılı kararı:**

"...Bu kural doğrultusunda 01.01.1975 tarihli "Avukatların Resmi Kılık Yönergesi" yürürlüğe girmiş ve 2.6.1989 tarih 752/23 sayılı, 16.8.1993 tarih 963/40 sayılı ve 23.11.1994 tarih 1826/52 sayılı genelgeler yayınlanmıştır. Adalet Bakanlığı da 01.02.1995 tarihli genelgesi ile Türkiye Barolar Birliğinin bu kuralını "genelgenin

hayata geçirilmesi ve bu genelgeye uymayanlar hakkında disiplin işlemlerine tevessül edilebilmesi yönünden barolara yardımcı olunmasında gereken hassasiyetin gösterilmesi amacıyla” keyfiyeti tüm mahkemelere ve savcılıklara duyurmuş ve kuralın uygulanmasının izlenmesi gereği bildirilmiştir.

Yargıç ve savcılarının yanında, yargının kurucu unsuru savunmayı oluşturan avukatlar olarak, yargıç ve savcılarının resmi kılığını belirleyen 29.03.1998 tarih ve 23301 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Hakim ve Savcılarının Resmi Kıyafet Yönetmeliği’nin “Cübbelerin Altına Giyilecek Kıyafetler” başlıklı 7. maddesinin atıfta bulunduğu, 25.10.1982 tarih ve 17849 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “ Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Çalışan Personelin Kılık ve Kıyafetine Dair Yönetmeliğin” 5.maddesinin de dikkate alınması gerekmektedir.

Bu kurallarda Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 20. maddesini desteklediği gibi esas olan, meslektaşlarımızın; 23.11.1994 tarihli genelgemizde belirtildiği gibi;

“Erkek avukatların saç ve sakalları uzamış, erkek ve kadın avukatların kot pantolonlarla, yapılarına ve boylarına uymayan, yırtık sökükle renklere solmuş ve niteliklerini yitirmiş eskimiş cüppelerle görev yapmayı” sürdürmemeleridir.

Öncelikle kılık kıyafet kişinin kendisine olan öz güveni ve mesleğine olan saygısını yansıtır. Avukat, koşullar ne olursa olsun mesleğin itibarını zedeleyecek her tür tutum ve davranıştan özenle kaçınmak zorundadır. Maddenin amacı, kolektif itibara zarar vermeyi önlemektir.

Bu nedenle, eylemin mevsim koşulları ve yasal düzenlemede kot pantolon giyilmesini yasaklayıcı bir hüküm bulunmadığı gerekçesi ile disiplin cezası tayinine yer olmadığına ilişkin hukuksal değerlendirme isabetli bulunmamış ve eylem disiplin suçu oluşturduğundan ceza tayini gerekmiştir.”¹²¹

Madde 21, “Avukat duruşmayı terk edemez. Ancak kişisel veya meslek onurunun zorunlu kıldığı hallerde duruşmadan ayrılabilir. Bu durumda avukat derhal baroya bilgi verir.”

Avukatın duruşmayı terk hakkı zorunlu hallerle sınırlıdır. Duruşmayı terk hakkı istisnai hallerde kabul edilmiştir. Kişilik haklarına ve meslek onuruna bir saldırı var ve bu saldırı üçüncü şahıslar veya mahkemeden geliyor ve önlenmiyorsa bu hak kullanılmalıdır. Baroya bildirim zorunluluğunun amacı, saldırıya uğrayan meslektaşın kurumsal olarak arkasında olmak, meslek onurunu her zeminde korumaktır.

¹²¹ Bkz. s. 92’deki Avukatlık 49 ile ilgili açıklamalar. Bkz s.91’deki 2007/38 E. 2007/99 K.sayı karar

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.11.2006 gün ve 2006/358 esas, 2006/423 karar sayılı kararı:**

“... İncelenen dosya kapsamından; şikayetli avukatın 22.05.2000 günlü duruşmada tutuklu bir kısım sanıkların elleri kelepçeli olarak tuvalete götürülmelerini, “...Bunlar müslümandır. Laik değildir. Bunlar namaz kırlarlar, iç çamaşırlarının temiz olması gerekir, dolayısıyla ellerinin açık olarak tuvalete girmeleri ve su ile temizlenmeleri gerekir, bu husus tutanağa geçirilsin, bu kişilerin duruşma salonunda savunma yapabilmeleri için rahat bir ortamda olmaları gerekir, ihtiyaçları giderilmeyen kişilerin savunma yapmaları mümkün değildir, bu mahkemece giderilsin.” sözleri ile talep de bulunduğu ve talebin mahkemece, “...sanıkların duruşma salonu dışındaki güvenliklerinin sağlanması ve güvenlik önlemlerinin alınması mahkemenin görev alanına girmediğinden...” gerekçesi ile reddedilmesi üzerine, “Mahkemenin ara kararına tepki olarak duruşma salonundan çıkmak istiyorum.” sözlerini zabta geçirttikten sonra duruşma salonunu terk ettiği,

24.05.2000 tarihli gazetelerde yer alan, “güvenlik tedbirleri işkenceye dönüştü. Ben de protesto ederek dışarı çıktım. İslami usullerde tuvalette su kullanılır, namaz kılındığı için çamaşırlarda dışkı kalmaması gerekir. Laikler kâğıt kullanır, bunu da inkâr etmezler. Başkalarının oturduğu taşa oturur bununla da övünürler. Laikler dinin kamusal alana etki etmesine izin vermemektedir. Türkiye de laikler, dini hayattan çıkarmak istiyorlar. Laikler Kuran’ı Kerim’in kamusal alana hâkim hükümlerini kabul etmezler. Kuranı kabul etmeyenler kâfirlerdir...” sözlerini söylediği, tartışmasızdır.

“Duruşmayı terk hakkı” istisnai hallerde kabul edilmiştir. Kural duruşmanın terk edilmemesini emreder. İstisna, kişisel sebepler ve meslek onurunun zorunlu kıldığı hallerdir. Kişisel sebepler, avukatın şahsen uğradığı haksız taarruzlardır. Müvekkilin avukatı rencide edecek söz veya davranışlarda bulunması gibi. Meslek onuru, tüm savunma mesleğine yönelmiş taarruzlarda söz konusudur. Belli kişilere değil, mesleğin tamamını hedef tutan sataşmalar söz konusu olmalıdır. Müvekkil ve/veya yargılamanın taraflarından biri sataşma ve davranışları ile meslek onuruna haksız taarruzda bulunuyorsa zorunluluk hali vardır.

Şikayetli avukatın eylemi ile meslek onuruna yönelik bir sataşma ve zorunluluk olmadığı halde duruşmayı terk ettiği tartışmasızdır.

Kaldı ki, gerek duruşmada ve gerekse basında yer alan sözlerle Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.07.2005 gün ve 2005/120 esas, 2005/235 karar sayılı kararında da belirtildiği üzere;

“Avukatların bir takım siyasi düşünceler, sosyal ve kültürel anlayışlar ya da dinsel inançlara sahip olmaları doğaldır.

Ancak avukatların, farklı düşünce ve inançlarını meslek ilkelerini ve üstün

hukuk normlarını çiğneyerek kamuoyuna duyurmaları ya da avukatlığı böyle bir duyurunun aracı olarak kullanmaları, bu arada birey veya tüzel kişiliklerin kişilik ve onurlarını ihlal edecek davranışlar sergilemeleri kabul edilemez bir durumdur.” gerekçesinden de görüldüğü üzere mesleğin farklı düşünce ve inançları kamuoyuna duyurma aracı olarak kullanılması kabul edilemez.”

Madde 22, “Avukat zorunlu olmadıkça davanın uzaması sonucuna varacak isteklerden kaçınır.”

Ne gibi isteklerin savunma için zorunlu olduğunu avukat takdir edecektir. Bazı isteklerin sırf davayı uzatmak maksadına dayandığını saptamak güç değildir. Kaybedileceği belli olan dava konusundan müvekkilin daha fazla yararlanmasını sağlamak, dolması yakın olan zamanaşımına ulaşmak isteği gibi.

“Hakim savunma için gerekli zamanı vermelidir. Adaletin büyük kısmı -Sabırdır. Söylemesi gereken her şeyi söylemiş ise avukatın, her şeyi dinlemiş ise hakim vicdanı rahattır” (Moli’erac)

Her istek davayı geciktirme olarak yorumlanmamalı, avukatta bu tür polemiklerden özenle kaçınmalıdır. Müvekkilimize belki zaman kazandırırız. Ama biliniz ki, meslek itibarı ve kendi geleceğinizle oynamış olursunuz.

Özellikle mazeret dilekçelerinde dikkatli olmalı ve gerçeğe uygun beyanda bulunmalı, amacı dışında kullanmamalısınız.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 07.11.2008 gün ve 2008/311 esas, 2008/445 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamında, şikâyetli avukatın alacağı semeresiz bırakmak veya en azından tahsili geciktirmek amacıyla dava açtıkları tartışmasızdır. Avukat doğaldır ki hasım meslektaş da olsa müvekkilin hak ve çıkarlarını korumak zorundadır. Bu onun en doğal görevidir. Ancak bu görev icra edilirken de gerçeklerden sapılmamalı, yasal dayanağı bulunmayan yetki itirazı gibi taleplerden de kaçınılmalıdır.”

Madde 23, “Hakimin reddi savcılarının ve başkaca adalet görevlilerinin reddi veya şikayet edilmesi konusunda ve genellikle konuşmalarında ve yazılarında avukat kanununun gerektirdiği gerekçeleri aşmayacak biçimde açıklar.

Ret ve şikayet dilekçelerinin bir örneği de baroya verilir.”

Hukuk davasında, davacı ve davalının, ceza davasında sanık ve müdahilin ret ve şikayet haklarının varlığı, davada taraf olanların adalete doğrudan katılması anlamına gelir. Bu olanağa sahip olanlar haklarında verilecek karara katılmış sayılacaklardır. Bu hak aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6. maddesinde tanımlanan “adil yargılanma” hakkının ayrılmaz bir parçasıdır.

“Kat’i bir zaruret olmadıkça avukatın hakimi şikayet ve ret gibi kanun yollarına müracaat etmemesi ve zaruret gördüğü hallerde de çok düşünmesi ve hakiminde bu gibi istenilmeyen hallere meydan verecek davranışlardan kaçınması gerekir

Şurasını hakim de, avukat da hiç unutmamalıdır ki, bu iki müessese düşman değil, dosttur. İkisinin de hedefi birdir. Birbirinin yardımcısıdır. Bu müşterek işi karşılıklı sevgi ve saygı ile yapmak, muvaffakiyetlerini temin edeceği kadar adaletin da dileğidir. Aralarında her hangi bir anlaşmazlığın hallini zabıt varakalarına, ceza mahkemelerine bırakmaktansa mahkeme reisine ve baro başkanına bırakmak daha hayırlıdır. Onlar daha serin kanlılıkla ihtilafı her iki tarafın haysiyetini koruyucu şekilde hallederler. Hakimle avukat arasındaki kavganın mahkemelere intikal etmesi, her ikisinin haysiyeti ve menfaati bakımından iyi değildir. Bu kavgadan ister galip ister mağlup olsun, her iki taraf ta hırpalanarak çıkar. Adaletin göreceği zarar ise bunlardan daha büyüktür” (Av. Ali Haydar Özkent, 1940 baskı, Avukatın Kitabı)

Uygulamada hepimizin malumudur, Avukatlar genelde reddi hakim istemlerini müvekkil imzası ile yapmaktadır. Oysa;

“Hakkın ve her bir müdafaanın istediği medeni cesareti göstermeyenler, yalnız adalete karşı kötülük, müvekkiline karşı hainlik etmiş olmakla kalmazlar, belki şan ve şerefin tepesine çıkmaktan da mahrum kalırlar. Harpte zafer, büyük tehlikelere göğüs germekle olduğu gibi, müdafaada zafer de, hiçbir bozgunculuk ve iki yüzlülük göstermeyerek, kanunun ve vicdanın emrettiği sözleri, bentleri yıkan seller gibi, gürleyerek söylemekle elde edilir. Böyle mert ve cesur avukatlar, bizzat çekinilen şahsiyetler ve makamlar nazarında, korkak ve miskinlerden daha çok itibar görürler. Doğruluk bunun içindir. Kanunlar bunun içindir, mahkemeler bunun içindir. Bir gün sille tokat yiyeceği sanılan veya yiyen avukatın, yıllar sonra adliye sarayına heykellerinin dikildiği çok görülmüştür.

Türk avukatlık tarihi, medeni cesaret sahibi avukatlarımızı şerefle kaydeder.” (Av. Ali Haydar Özkent, 1940 Baskı, Avukatın Kitabı)

Üstadın dediği gibi, zaruret varsa avukat imza atmaktan da korkmamalıdır. Baroya bildirim zorunluluğu niçin!. Çünkü, Baro başkanı reddi hakim dilekçesi örneğini alacak, okuyacak, gerekirse yönetimini toplayacak, avukat haklı ise sonuna kadar arkasında olacaktır.

Kaldı ki, ret dilekçesinin müvekkil adı ve imzası ile verilmesi, bu ret dilekçesinin bir örneğini baroya verme yükümlülüğünden avukatı kurtarmaz. Avukatla takip edilen davalarda, ret dilekçesinin bir örneğinin baroya verilmesi, ret nedenleri genelde yargının manevi şahsiyetini olumsuz etkiler davranışlar olduğundan, avukat için aynı zamanda bir görevdir de.

Ancak tamamen kamusal nedenlerle konulan ve özünde yargının yüceliğini ve

olası olumsuzluklardan korunması amaçlı madde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 07.05.2014 gün ve 2011/1436 Esas ve 2014/2028 Karar sayılı kararında bildirilen;

“...Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenen meslek kurallarının 23. maddesinde yer alan; avukatın, Hakimin reddi, savcılarının ve başkaca adalet görevlilerinin reddi ve şikayet edilmesi konusunda ve genellikle konuşmalarında ve yazılarında, avukatın, kanunun gerektirdiği gerekçeleri, amacı aşmayacak biçimde açıklayacağı; red veya şikayet dilekçelerinin bir örneğinin de baroya verileceği yolundaki kuralın, yukarıda sayılan görevleri yerine getirme amacına hizmet edecek nitelik taşımadığı ve bağımsız savunmayı serbestçe temsil eden avukatlığın amacı ile de bağdaşmadığı sonucuna varıldığından, bu kuralda ve bu kural uyarınca davacıya verilen disiplin cezasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Bu itibarla temyize konu kararda hukuki isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Sekizinci Dairesi'nin 04.03.2011 günlü, E:2009/1525, K:2011/1287 sayılı kararının bozulmasına,...oyçokluğuyla karar verildi.” gerekçesi ile iptaline karar verilmiştir.

Bu durumda TBB Meslek Kuralları 23. maddenin uygulama olanağı kalmamış, Yargı baltayı kendi dizine vurmuştur. Amaç yargıda olan olumsuzlukların arkasında Baroların durmasını sağlamaktır. Kendilerine hayırlı olsun.

Madde 24, “Avukat ilerde tanık olarak dinlenecek kimselerden istisnai olarak bazı hususları öğrenmek mecburiyetinde kalmış olursa onların şüphesi altına düşmekten kaçınmalıdır. Avukat tanıklara tavsiye ve telkinde bulunamaz, ne şekilde tanıklık edecekleri veya hakim önünde nasıl hareket edecekleri hakkında talimat veremez.”

Paris Barosu önceki Başkanlarından Payen; “Tanıklarla temas hem meslek kurallarına, hem tarafların ve hem de adaletin menfaatine aykırıdır. Böyle bir temas, kötü niyetli olmasa dahi sakıncalıdır.” demiştir.

Ben avukatla görüşen bir tanığın “öğrettiklerini söylüyorum mu endişesiyle” avukatla göz göze gelmeden ifade verdiğini görmedim. Benim salonda gördüğümü hakim görmez, ona göre değerlendirmez mi!

Takdir, tavsiye ve telkinde bulunanın!

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.03.2006 gün ve 2006/12 esas, 2006/94 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat hakkında ... Ağır Ceza Mahkemesi'nin 17.09.2002 gün 2000/190 esas, 2002/238 karar sayılı kararı ile, TCK'nun 240/2, 59/2 maddeleri uyarınca neticeten 5 ay hapis 50.000.000 TL ağır para cezası ile cezalandırılmasına

ve 5 ay süre ile geçici olarak memuriyetten yasaklanmasına karar verilmiş ve ceza 647 sayılı kanunun 6. maddesi uyarınca ertelenmiştir. Karar Yargıtay 4. ... Ceza Dairesinin 15.02.2005 gün ve 2003/14987 esas, 2005/1043 karar sayılı kararı ile “temel memurluktan yoksun kılınma cezasının üç ay, TCK’nun 59. maddesi ile 1/6 oranında indirilmesi sonucunda da 2 ay 15 gün olarak belirlenmesi” biçiminde düzeltilerek onanmış ve 12.02.2005 tarihinde kesinleşmiştir.

Kesinleşmiş mahkeme kararı ile de sabittir ki, şikayetli avukatın eylemi Avukatlık Yasası 34, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 24. maddesi uyarınca disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 11.05.2007 gün ve 2007/90 esas, 2007/147 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetçi, ... isimli kişinin şirketleri hakkında ... İş Mahkemesi’nde açmış olduğu 2005/1480 esas sayılı alacak davasının 29.05.2005 günlü oturumunda şikayetli avukatın, tanıklar ..., ... ve ...’un yanına giderek “... Bizim bu davayı kaybetme ihtimalimiz yok, kesin olarak kazandık, siz buraya boşuna gelmişiniz...” diyerek tanıklara etki yaptığını bildirerek hakkında gereğinin yapılmasını istemiştir.

Şikayetli savunmasında, 29.05.2005 günü davalı şirketin dinleteceği 3 tanıktan tanımadığı birisinin yanına gelerek, davacı ...’un avukatı olup olmadığını sorduğunu ve avukatı olduğunu öğrenince müvekkili hakkında “...haksız, 1 ay süreyle haber vermeden mazeretsiz işe gelmedi...” dediğini, kendisinin de müvekkilinin haksız olup olmadığına mahkemenin karar vereceğini bildirdiğini, başka konuşma olmadığını, şikayetin reddini istemiştir.

Şikayete konu olayda şikayetli avukata atfedilen eylem, tanık veya tanıklara “... Bizim bu davayı kaybetme ihtimalimiz yok, kesin olarak kazandık, siz buraya boşuna gelmişsiniz...” sözleridir. Bu sözlerin söylendiği dosyada ifadeleri alınmış olan bir kısım tanıkların beyanları ile de sabittir. Şikayetlinin davalının tanıklarına karşı söylemiş olduğu sözler, tanıkların tanıklık etmelerinin gereksiz olduğu yönde olup, onların ifadelerine ve tanıklıklarına yönelik, etkileyici ve bu hususta şüphe uyandırıcı niteliktedir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 05.09.2008 gün ve 2008/165 esas, 2008/304 karar sayılı kararı;**

“...Dosyanın incelenmesinden; Şikâyetli avukatın, şikâyetçi avukata haber ve bilgi vermeden müvekkili ve yakınları ile birlikte, müdahillerin ve yakınlarının evlerine giderek görüşmeler yaptığı,

Her ne kadar şikâyetli savunmasında, bu görüşmenin sanık yakınlarının isteği ve gelenekler doğrultusunda yapıldığını bildirmişse de, görüşme için şikâyetli

avukatın'ya 5-6 saatlik mesafede olan İliİlçesiköyüne karşı taraf vekili olan şikâyetçiye haber vermeden gitmesi ve görüşmelerde bulunması, özellikle vekil varken hasım tarafla görüşme yapılamayacağı yönündeki kuralın ihlal edildiği,

Ayrıca, şikâyetlinin sanık vekili olarak,2. Ağır Ceza Mahkemesine verdiği 04.08.2006 havale tarihli tahliye istekli dilekçesinin açıklamalar başlıklı bölümün 5. maddesinde "...dinlemediğimiz olay tanığı'ın beyanımdır başlıklı görgü ve bilgisini kendisinin imzasını taşıır şekilde sunmuş olduğu" beyan dilekçesi vermesi ve3. Ağır Ceza Mahkemesine sunduğu, 07.09.2006 havale tarihli tutuklama kararına itiraz dilekçesinin açıklamalar başlıklı bölümünün 7. maddesinde "...ölen yakınları, ...ölen ...için çok üzülmemektedirler." şeklinde beyanda bulunduğu anlaşılmıştır.

Şikâyetli avukatın eylemi, Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde yazılı "....." hükmü ile Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 11. maddesindeki ".....", 24. maddesindeki "....." ve 31. maddesindeki "... düzenlemelerine aykırı olmakla eylem disiplin suçunu oluşturmaktadır."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.09.2013 gün ve 2013/363 esas, 2013/732 karar sayılı kararı:**

"...Görüldüğü üzere düzenleme, avukatın tanığa tavsiyede bulunamayacağı, nasıl hareket edeceği hakkında talimat veremeyeceğine ilişkindir.

Baro Disiplin Kurulu tarafından dinlenen tanık H. T.'ün "Öğretmenim M. A. hakkında yapılan bir soruşturma sonucu benim ifademe başvuruldu, ifademde M. A. dersi bırakıp arka tarafta sigara içtiği ve sınıfa alkollü geldiği şeklinde tanıklık yaptım. Bundan sonra tarihini hatırlamadığım bir zamanda ... Lisesi Müdür'ü M., M. A. ve yanında tanımadığım bir kişi daha vardı. Beni ayrı bir yere çektiler ve ifademi değiştirmemi istediler. Ben değiştiremeyeceğimi söyledim. Değiştirmesem okuldan atılabileceğimi söylediler ve gittiler.

Tanık H. T.'ün "Hatırlamadığım bir tarihte oğlumun okulunda olan bir olay ile ilgili olarak köyümüze üç kişi geldi. Bunlardan biri ben M. A.'nın avukatıyım dedi. Yanında öğretmen M. A. da vardı. M. A. ve yanındaki avukat M. A.'ya oğlum okulda içki ve sigara aldım diye beyanda bulunmuş, oğlum okuldan atılabilir, ifadesini değiştirsin dediler. Akabinde bana bir dilekçe yazdılar ve imzalattılar. Bu dilekçeyi oğlum okuldan atılmasını diye imzaladım"

Tanık Ö. F.İ . "Gelenlerden birisi kendisinin M. A.'nın arkadaşı olduğunu söyledi. Bana oğlumun M. A. hakkında okulda sigara ve alkol aldığını, sigara içtiğini söylediğini bildirdiler. Şayet oğlumun ifadesini değiştirmez ve daha önce yazdıkları bana gösterilen dilekçeleri imzalamazsam ve çocuklarda imzalamazsa

okuldan atılacaklarını ve tazminat davası açacaklarını söylediler. Bende bunun üzerine onların yazmış olduğu bu dilekçeyi imzaladım” beyanlarında bulunduğu görülmüştür.

Şikâyete konu olayda şikâyetli avukata atfedilen eylem, tanık veya tanıklara “ifadelerini değiştirmeleri yönündeki M. A.’nın yaptığı baskıya yardım ve neza-rettir. Bu eylemin gerçekleştirildiği dosyada yukarıda ifadeleri özetlenmiş olan bir kısım tanıkların beyanları ile de sabittir.”

Madde 25, “Avukat mahkeme kalemlerinde, icra dairelerinde ve her türlü mercilerde çalışan görevlilerle olan ilişkilerinde meslek onuruna ve ağır başlılığına uygun tutum ve davranışlarını korur.”

Adliye personeli ile laubali davranışları, ilişkileri, kural kesin olarak yasaklamıştır. Onların da meslek mensubu olduğu unutulmamalı, karşılıklı saygı esası korunmalıdır. Avukatlar hakkında özellikle Mahkeme kalemlerindeki söz ve davranışlardan ötürü yüzlerce dava açılmakta ve doğrusu tutanaklara itibar edilmekte ve mahkumiyet kararı mutlak çıkmakta, avukat haklı da olsa zorunlu olarak disiplin cezası verilmektedir. Bu davalarda avukat HAGB kabul etmemeli, kendini sonuna kadar savunmalıdır. O halde koşullar ne olursa olsun dikkatli olunmalı, taleple istemler yerine getirilmeli, Dimyat’a pirince giderken evdeki bulgurdan da olunmamalıdır.

1. Hakimın noksanlıklar olduğu yolunda evraka düşülen nottan dolayı Mahkeme Yazı İşleri Müdürü’ne “bu pislik senin başının altından çıkıyor, ben sana gösteririm” sözleri Meslek Kuralları’nın 25. maddesine aykırıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.12.2001 gün ve 2001/133 esas, 2001/188 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukat hakkında disiplin kovuşturmasına konu oluşturan eylemi nedeniyle ve görevli memura görevi esnasında hakaret ve tehditte bulunmak “suçundan dolayı açılan kamu davası sonunda, sarf ettiği sözlerde tehdit kastı bulunmadığı; ancak görevden dolayı hakaret suçunu işlediği kabul edilerek TCK 266/1 maddesi uyarınca hükümlülüğüne karar verildiği ... 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nin kesinleşme şerhini içeren 31.12.1997 tarihli ve 1997/328 esas, 1997/361 karar sayılı kararından anlaşılmıştır.

İhtiyati haciz kararı ile ilgili olarak yapılan başvuruda Hakimın noksanlıklar olduğu yolunda evraka düşülen nottan dolayı mahkeme yazı işleri müdürü olan şikâyetçiye “bu pislik senin başının altından çıkıyor, ben sana gösteririm” sözlerini sarfeden şikâyetlinin eylemi Avukatlık Yasası 34 ve Meslek Kuralları’nın 25. maddelerine aykırı olduğundan disiplin suçu oluşturmaktadır.”

2. Avukat görevi sırasında kontrolünü kaybetmemek ve unvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde hareket etmek zorundadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.12.2001 gün ve 2001/155 esas, 2001/205 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin, ceza mahkemesi kararında hakaret olarak nitelendirilen söz ve davranışları Avukatlık Yasası'nın 34. maddesinde yer alan genel ilkeye ve Meslek Kuralları'nın 4. 5.ve 25. maddelerine aykırı olduğundan “disiplin suçu” oluşturmaktadır.

Avukat görevi sırasında kontrolünü kaybetmemek ve unvanının gerektirdiği saygı ve güvene yakışır bir şekilde hareket etmek zorundadır.”

3. Şikayetlinin, icra reddiyat belgesinde bulunan ve kendisine ait olduğu saptanan imzasını inkar etmesi.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.03.2002 gün ve 2001/261 esas, 2002/75 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, “Bir mahkeme kararının infazını icra müdürü olan şikayetçinin karşı taraf borçlulardan çıkar sağladığı için gerektiği şekilde yapmadığı, icra dosyasındaki reddiyat makbuzundaki imzanın kendisine ait olmadığını bildirmesi suretiyle iftira suçunu işlediği “iddiası ile başlatılan disiplin kovuşturması sonunda, eylemin Avukatlık Yasası'na ve Meslek Kuralları'na aykırı bulunduğu gerekçesi ile disiplin cezası tayin edilmiştir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden şikayetlinin şikayetçi hakkında yukarıdaki iddialarda bulunduğu, yapılan incelemede reddiyat makbuzundaki imzanın şikayetliye ait olduğunun saptandığı, mahkeme kararının belirsizliği sebebiyle uygulamada tereddütler olduğu, şikayetçi hakkındaki “infazın gerektiği şekilde yapılmadığına ilişkin” iddianın soyut nitelikte olduğu anlaşılmaktadır.

Şikayetlinin, icra reddiyat belgesinde bulunan ve kendisine ait olduğu saptanan imzasını inkar etmesi “disiplin suçu” oluşturmaktadır.”

4- Kovuşturmalarda tanık beyanları esas alınarak, tutanak yok kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 25.01.2008 gün ve 2007/416 esas, 2008/2 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinden; Şikayetli avukat hakkında, 6. Ticaret Mahkemesi heyetini oluşturan Başkan ve üyelerce tanzim olunan 09.06.2005 tarihli

tutanakta “Mahkememizin 09.06.2005 tarihli heyet duruşmalarının bitirilmesini takiben, Başkan ve hakimlerin odalarına geçmesinden kısa bir süre sonra mahkeme kaleminden yüksek sesle konuşarak çıkan ve daha sonra isminin Av.olduğu öğrenilen şahsın, kalem görevlilerine ve mahkemeye hitaben “şerefsizler, mahkememiz batsın, hırsız köpekler” diye bağırarak hakaret ettiğinin duyulması üzerine tarafımızdan gerekli yasal işlemin yapılmasına esas olmak üzere iş bu tutanak imza altına alındı. Şeklinde açıklama yapılmış, aynı tarihte Mahkememin 4 zabıt katibi ve mübaşiri tarafından imzalanmış diğer tutanakta ise “Mahkememizin 2005/509 D.İş sayılı dosyasında 09.06.2005 tarihinde mahkememiz zabıt katibi’ın ihtiyati haciz kararını almak için gelen avukat stajyerine kararı vermemesi üzerine mahkememiz kalemine gelen Av. “ihtiyati haciz kararını almak için mini etekli kız stajyerini göndermemiz mi gerekiyor, mahkememiz batsın” diye bağırarak mahkememiz kaleminden çıktığına dair tutanak imza altına alındı” ibarelerinin yazılı olduğu görülmüştür.

...Barosu Disiplin Kurulu, şikayetlinin gösterdiği iki avukatı tanık olarak dinlemiştir. Olay tarihinde şikayetlinin stajyeri olan Av.ifadesinde “Av. ...bey, ihtiyati haciz kararının bana verilmeyişi nedeniyle, bana hitaben “biz şerefsiz miyiz, biz kötü insan mıyız, bize neden böyle davranıyorlar” dediğini, şikayetlinin kimseye hakaret etmediğini, esasen aralarındaki konuşmanın kaleminden ve hakim odalarından duyulmasının çok zor olduğunu” bildirmiştir. Diğer tanık Av.ifadesinde, “şikayetlinin, stajyeri ile birlikte yürürken bizler avukatız bu meslekle uğraşıyoruz, şerefsiz değiliz, hırsız değiliz, bize niye karar verilmiyor, zorluk çıkarıyorlar” şeklinde yakınmada bulunduğunu, mahkeme başkanının orada olmadığını, mahkeme heyetinden herhangi birinin yakınılanla konuştuğunu görmediğini ve duymediğini” bildirmiştir.

....Barosu Disiplin Kurulu, şikayetlinin savunması ve ifade özetleri yukarıda açıklanan iki avukatın beyanlarına dayalı olarak şikayetli hakkında “Disiplin cezası verilmesine yer olmadığına” karar vermiştir.

Halbuki üç yargıç ve beş mahkeme görevlisi tarafından tanzim edilmiş iki adet tutanak içeriğinin gerçek dışı olduğunu kanıtlayacak bir durumun mevcut olmadığı dosya kapsamından anlaşılmaktadır. Olayın tarafı durumunda olan ve olay tarihinde şikayetlinin stajyeri olan Avukat’ın beyanı ve olay sonrasını anlatan Avukat’ın beyanlarına karşılık, sekiz kamu görevlisinin tanzim ettiği tutanak içeriğinin olayın oluşuna daha uygun düştüğü anlaşılmaktadır.”

C. MESLEKTAŞLAR ARASI DAYANIŞMA VE İLİŞKİLER

Madde 26, “Hiçbir avukat bir meslektaşının mesleki tutum ve davranışları hakkında düşüncelerini kamuoyuna açıklayamaz. Bu yoldaki şikayetlerin mercii’i yalnızca barolardır.”

Meslek Kurallarımızın en önemli maddelerinden biridir. Ancak hiç de iyi uyguladığımız söylenemez. Baro odaları gıyapta şikayet ve yıpratma odağı haline getirilir. Her nedense ilgisi şikayet edilmez. Biri etse, diğerleri tanıklık dahi etmezler. Oysa hakim ve savcılardan önce birbirimize karşılıklılık esasının ötesinde saygı ve sevgi duymak görevimiz değil mi!

Mahkemede birbirinize düşeceksiniz hakim dahil tüm izleyenler bıyık altından gülecek. İşte iki avukat birbirini yiyor. Nasıl güzel bir manzara. Oysa biliniz ki önce siz, sonra mesleğinizin aşağılanmaktadır. İtibarsız avukatın sözü hiçbir yerde dinlenmez.

Bir yakınmanız varsa buyurun Baroya, şikayet edin. Meslek üstatlarınız da sorunu çözsün. Çözülüyorsa da gereği yapılınsın.

Duruma salonlarına giterken öncelikle meslektaşlarınıza, sonra yargıca saygılarınızı iletin. Duruşma günü alma tartışmalarına son verin. Duruşmalarda cep telefonunuzu lütfen kapatın. Meslektaşınız hakkında olumsuz nitelermeleri bırakın. Göreceksiniz ki mesleki dayanışmanızı bire bir gözlemleyen yargıç olumsuz davranışlarından vazgeçecek, lüzümsüz tartışmalar bitecek, siz ve mesleğiniz saygınlık kazanacaktır.

1. Avukat meslektaşının tutum ve davranışları hakkında müvekkiline şikayette bulunamaz. Yasa ve Meslek Kuralları’na aykırı davranış varsa şikayet mercii “Baro”dur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 30.04.2004 gün ve 2004/64 esas, 2004/162 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, şikayetçilerin açtığı davaların yargılaması devam ederken, dava konusu olay hakkında basında çıkan haberler üzerine, şikayetçi avukatların müvekkillerine keşide ettiği ihtarnamede “Hal böyle olmasına ve henüz kesinleşmiş hiçbir hüküm ve kararın olmamasına rağmen, tamamen zarar verme kastı ile bu konunun takibi için tarafınızdan görevlendirilmiş bulunan Av. ... tarafından özellikle basına ve kamuoyuna haksız, mesnetsiz ve tamamen zarar verme kastı ile açıklamalar ve hatta çalışmalar yapmakta ve beyanlar verilmektedir”, “Ancak bilinmesi gerekir ki vekiliniz olarak avukatımızın hiçbir yargı kararı ve hükmü olmadan, gerçekleri saklayarak ve saptırarak yaptığı her açıklama ve

beyandan müştereken pay sahibisiniz ve sorumlusunuz” şeklindeki ifadesinden dolayı Baro Disiplin Kurulu’na başlatılan disiplin kovuşturması sonucunda şikayetli avukatın eylemi Meslek Kuralları’na aykırı görülerek, disiplin cezası tayin edilmiştir.

Şikayetli avukatın, şikayetçilerin müvekkillerine keşide ettiği ihtarnamede yukarıdaki sözleri kullanmış olduğu sabittir. Şikayetli avukatın ihtarnamede kullanmış olduğu sözler avukatlık mesleğinin itibarını zedeleyecek, mesleğe duyulan güveni sarsacak niteliktedir.

Ayrıca şikayetli avukat, şikayetçi avukatların müvekkillerine keşide ettiği ihtarnamede şikayetçi avukatın mesleki tutum ve davranışları hakkındaki olumsuz düşüncelerini açıklamıştır.

Kovuşturma konusu olayda irdelenmesi gereken diğer bir husus, avukatlık faaliyeti ile ilgili olmayan şikayetlinin eyleminin, disiplin suçu oluşturup, oluşturmayacağı sorunudur.

Avukatın güvenilirlik ve meslek saygınlığını koruma konusundaki yükümlülükleri sadece mesleki faaliyet alanı ile sınırlı olmayıp, bu faaliyetin dışında kalan yaşam alan bakımından da geçerlidir. Avukat, mesleki faaliyet alanı dışındaki yaşamında da, konumu ile bağdaşmayacak davranışlardan kaçınmakla yükümlüdür. (Meslek Kuralları M. 4), Bu nedenle eylemin avukatlık faaliyeti dışında, avukatın disiplin hukuku ile bir ilgisinin bulunmadığı yolundaki savunma ve itirazlar dinlenemez.”

2. Müvekkil ve meslektaşlar ile sohbet anlamında olan konuşmaların onların bilgisi dışında ses bandına alınması, onların izni olmaksızın şikâyetinde delil olarak kullanılması.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.01.2004 gün ve 2003/328 esas, 2004/6 karar sayılı kararı:

“...Şikayetlinin, şikayeti ile ilgili dosyaya sunduğu ses bantlarında meslektaşları hakkında “yavuz hırsız ev sahibini şey yaparmış”, “ben neye uğradığımı şaşardım, benim eğer mağduriyetim olmasa onun anasını sülalesini bilmem nesini vururdum orada “, “...kim oluyormuş, benim avukatlığıma karıştıyormuş” gibi kullanılan söylemlerin Avukatlık Meslek Kuralları’nın 27. maddesine aykırı olduğu açık olduğu gibi,

Şikayetlinin müvekkilleri ve meslektaşları ile sohbet anlamında olan konuşmaları, onların bilgisi dışında ses bandına alması ve bu bantları onların izni olmaksızın şikâyetinde delil olarak kullanılması özel yaşam alanını ifşa anlamına gelir ki, buda meslektaşlar arasındaki güven ve karşılıklı dayanışma ilkesini açıkça ihlal eder, aynı zamanda kamunun avukatlık mesleğine olan güvenini sarsar.”

3. Gazetede haber konusu yapılan olguların gerçek ve kamuoyunca bilinen olaylar olduğu kabul edilse dahi; doğrudan meslektaşın kişiliği öne çıkartılarak kişisel görüş ve düşünceler açıklanamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.02.2007 gün ve 2006/443 esas, 2007/35 karar sayılı kararı:**

"...25.02.2004 tarihli ...da ...gazetesinin birinci sayfasında tam sayfa "Her Devrin Adamı" başlığı altında, "...yazar ...'un kardeşi Av. ... 312 generalin avukatı ...'nun kişiliği ve yargıya baskı usulleri hakkında önemli bilgiler verdi. ...'nun katledilmesinden az önce Av. ...tarafından tazminat davalarıyla abluka altına alınmak istendiğini bildirerek bu sürecin baş aktörünün Av. ... olduğunu söyledi ... hangi mahkeme mahkum ederse anlayışıyla değişik yerlerde dava açtı... İktidarın gücünü yoğun biçimde kullanıyordu. Konjonktüre göre siyasette çok uzman bir arkadaştır." gibi sözlerin yer aldığı görülmektedir.

Maddelerin amacı; avukatlar arasında düzen ve geleneklere uygun mesleki dayanışmayı temin, avukatların kamuoyu önünde ortak manevi mamelek olan itibarlarına zarar vermemektir.

Gazetede haber konusu yapılan olguların gerçek ve kamuoyunca bilinen olaylar olduğu kabul edilse dahi; doğrudan meslektaşın kişiliği öne çıkartılarak kişisel görüş ve düşünceler açıklanamaz. Avukatlar birbiriyle olan münasebetlerinde ve vekâlet görevini yerine getirdikleri sırada avukatlık mesleğinin telkin ettiği doğruluk, zarafet ve meslektaşlık ruhuna uygun tutum ve davranış içerisinde bulunmak zorunluluğundadırlar. Meslektaşının mesleki tutum, yasa ve geleneklere aykırı davranışları hakkındaki şikâyet merci'i yalnızca barolardır."¹²²

4- Cevap ve düzeltme hakkı amacına uygun olarak kullanılmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.09.2007 gün ve 2007/210 esas, 2007/280 karar sayılı kararı:**

"... Dosyadaki bilgi ve belgelerden, ... 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2004/73 Esas sayılı kamu davasında, şikâyetçilerden ...'a yönelik hakaret ve tehdit suçlarından sanık sıfatıyla yargılanan ve beraatine karar verilen şikâyetli avukatın ...'da yayınlanmakta olan "...ve ..." gazetesine gönderdiği "cevap ve düzeltme" metninde şikâyetçiler hakkında şikâyete konu ifadelere yer verdiği anlaşılmıştır.

Disiplin kovuşturmasının konusu, şikâyetlinin gazetede yayınlattığı "cevap ve düzeltme hakkının" Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 26. maddesine aykırı olup, olmadığına ilişkindir.

¹²² Bkz. S.108 'deki 2004/176 E. 2004/268 K. Sayılı karar.

Şikayetli avukatın, şikayetçiye hakaret ve tehditte bulunduğu iddiası ile mahkemece hakkında verilen beraat kararının, yerel gazetelerde haber konusu yapıldığı, akabinde şikayetli avukatın da aynı gazetelerde, şikayetçinin ve kendisinin de fotoğraflı olarak “cevap ve düzeltme metni” başlığı altında yazı yayınlattığı, bu yazıda; “şikayetçi Av. ...’un kira borcunu zamanında ödemediği için temerrüde düştüğü, bu sebeple tahliye davası açtığı, icra ile tahliye ettirdiği, tahliye davasının duruşmasında şikayetçinin kendisine hakaret ettiği, açılan kamu davasında şikayetçinin mahkum olduğu, şikayetçi hakkında kararın temyiz dilekçesinde kişilik haklarına haksız saldırı olduğundan tazminat davası açtığı, şikayetçinin de hakaret ve tehdit iddiası hakkında yanında çalışan işçisi ve eşinin gerçek dışı ifadelerine dayanılarak açılan kamu davasından ise beraat ettiği” bildirilmiştir.

Her ne kadar, cevap ve düzeltme hakkı yasal bir hak olmakla birlikte, bu hak gerektiğinde ve yasal koşullar içerisinde kullanılması gereken bir haktır. Şikayetli ise bu hakkı, cevap ve düzeltme metninin yayınına haklı kılan bir sebep bulunmaksızın, avukat olan meslektaşını toplum önünde küçük düşürücü bir şekilde kullanılmış, cevap ve düzeltme hakkının sınırları aşılmıştır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.09.2013 gün ve 2013/382 esas, 2013/741 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından 01.02.2012 tarihli ... Genel Müdürlüğü’ne gönderilen dilekçede “Vekilliğinizi yapan yukarıda ismi yazılı avukatlar avukat meslek kurallarına uymamış hem de A... gibi ülkenin en büyük bir kuruluşunun adını kullanarak bu kuralları ayaklar altına almıştır. Sonuçta şikâyetim üzere ... Barosundan ceza yemiş ve sicil almıştır. İş bu nedenle vekâletinizi ve temsil, et-tirme yetkinizi gözden geçirmeniz için bu uyarıda bulunuyorum. Ayrıca hem bu avukatın hem de diğer ortakları Avukat M. A. ile ilgili sayısız suçlama ve soruşturmayı gerek .. Barosundan gerekse de ilgili Savcılıklardan öğrenebilirsiniz. İş bu nedenle makamınıza bildirme yükümlülüğümü yerine getiriyor gereğini arz ve de talep ediyorum.” sözlerinin yazılı ve ekine disiplin kurulu kararı olduğu görülmektedir.

Şikâyetli avukatın, şikâyetçilerin müvekkillerine gönderdiği dilekçede Disiplin Kurulu kararından başka Baro ve ilgili Cumhuriyet Savcılıklarında gerekli araştırma yapılarak vekil-müvekkil ilişkisinin gözden geçirilmesini istekli sözler kullandığı tartışmasızdır. Şikâyetli avukatın dilekçede kullanmış olduğu sözler avukatlık mesleğinin itibarını zedeleyecek, mesleğe duyulan güveni sarsacak niteliktedir.

Kovuşturma konusu olayda irdelenmesi gereken diğer bir husus, avukatlık faaliyetleri ile ilgili olmadığı vatandaş olarak şikâyet hakkının kullanıldığı savunulan şikâyetlinin eyleminin, disiplin suçu oluşturup, oluşturmayacağı sorunudur.

Avukatın güvenilirlik ve meslek saygınlığını koruma konusundaki yükümlülükleri sadece mesleki faaliyet alanı ile sınırlı olmayıp, bu faaliyetin dışında kalan yaşam alan bakımından da geçerlidir. Avukat, mesleki faaliyet alanı dışındaki yaşamında da, konumu ile bağdaşmayacak davranışlardan kaçınmakla yükümlüdür. (Meslek Kuralları M. 4), Bu nedenle eylemin avukatlık faaliyeti dışında, avukatın disiplin hukuku ile bir ilgisinin bulunmadığı yolundaki savunma ve itirazlar dinlenemez.”¹²³

Madde 27, “Hiçbir avukat, herhangi bir meslektaşını özellikle hasım meslektaşısı hakkında küçük düşürücü nitelikteki kişisel görüş ve düşüncelerini açıkça belirtemez.

Bir avukat bir başka avukata karşı asil ya da vekil sıfatıyla takip edeceği davayı kendi barosuna yazı ile bildirir.

Bu kural, bilgi verme yükümlülüğü ile bağlı olarak baroların ve Türkiye Barolar Birliği'nin üçüncü şahısların aleyhine veya üçüncü şahısların barolar ve Türkiye Barolar Birliği aleyhine açacağı davalar için de geçerlidir.

Kamu ve özel kesim kuruluşlarında çalışan avukatlar görevlerin yürütülmesinde eşitlik ve adalete dayalı objektif ilkelere olduğu kadar meslek onur ve dayanışmasına uygun tutum ve davranışlarda bulunmakla yükümlüdürler.”

27/1 M. yukarda da belirttiğim üzere 5 ve 6. maddeler ve 26. M. ile doğrudan bağlantılı olduğundan bu konudaki karar örnekleri yukarıdadır.

27/2. maddenin önemi karar içeriklerinden de görülecektir. Ancak uygulamada sanki gereksiz ve hakkın kötüye kullanımı gibi bir izlenim vardır. Madde önemine binaen Türkiye Barolar Birliği 11. Genel Kurulu'nun 12-14 Ocak 1978 Ankara Genel Kurulu'nda kabul edilmiştir. Önemlidir, çünkü bir avukatın ne olursa olsun mahkemelerde yargılanması kamuda hoş bir görünüm yaratmaz. Bu konuda en önemli görev Baro Başkanınındır. Bende Baro başkanlığı yaptım. Üzülerek itiraf etmeliyim ki, görevimi içtenlikle yaptım, ama, maddenin önemini bilmediğim için gelen dilekçeyi dosyasına havale ettim.

Oysa, maddenin gerçekten yaşatılması gerekir. Baro başkanlarının tek başına sorunların altında ezileceği de açıktır. Doğru olan İstanbul Barosu'nun ilk yıllarında olduğu gibi komisyonlar kurmak, meslek üstadlarından yararlanmak “Obdusmanlık” gibi, maddeye işlerlik kazandırmaktır. Göreceksiniz ki, avukatlarla ilgili sorunların %90'ı mahkemelere intikal etmeden bünyede çözülecek, meslek itibarı korunacaktır.

Danıştay 8. Daire'nin 20.10.2006 gün ve 2004/2527 esas, 2006/3819 karar sayılı kararı:

¹²³ Bkz. s. 572'deki 2003/273 E. 2003/390 K. sayılı karar.

“Dava, avukat olan davacının, uyarma cezası ile cezalandırılmasına ilişkin ... Barosu Disiplin Kurulu Başkanlığı'nın 25.9.2003 gün ve E:2003/82, K:2003/92 sayılı kararı ile bunun dayanağını oluşturan Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın (Avukatlık Meslek Kuralları) 27/2. maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

1136 sayılı Avukatlık Yasası'nın, “Avukatın Hak ve Ödevleri” başlıklı 34. maddesinde, genel olarak, avukatların, yüklendikleri görevleri bu görevin kutsallığına yakışır bir şekilde özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirmek ve avukatlık unvanının gerektirdiği saygı ve güvene uygun biçimde davranmak ve Türkiye Barolar Birliği'nce belirlenen meslek kurallarına uymakla yükümlü oldukları öngörülmüştür.

1136 sayılı kanunun, “Birliğin Görevleri” başlıklı 110. maddesinde

“1. Baroları ilgilendiren konularda her baronun görüşünü öğrenip, ortaklaşa görüşmeler sonunda çoğunluğun düşünce ve görüşünü belirtmek,

2. Baroların çalışmalarını ortak amaca ulaşacak şekilde tasarlayıp mesleğin gelişmesini sağlamak,

3. Baro mensuplarının genel menfaatlerini ve meslekin ahlak, düzen ve geleneklerini korumak,

4. Türkiye barolarını ve mensuplarını birbirine tanıtarak aralarındaki meslek bağıni kuvvetlendirmek,” Türkiye Barolar Birliği'nin görevleri arasında sayılmış, aynı yasanın, “Disiplin Cezalarının Uygulanacağı Haller” başlıklı 134. maddesinde ise, “Avukatlık onuruna, düzen ve gelenekleri ile meslek kurallarına uymayan eylem ve davranışlarda bulunanlarla, meslekî çalışmada görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında bu Kanunda yazılı disiplin cezaları uygulanır.” hükmü öngörülmüştür.

Türkiye Barolar Birliği'nin 8-9 Ocak 1971 tarihinde yapılan IV. Genel Kurul Toplantısında kabul etmiş olduğu Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları (Avukatlık Meslek Kuralları'nın Meslektaşlar Arası Dayanışma ve İlişkiler Başlıklı Bölümünde yer alan 27/2 maddesinde, “bir avukat başka bir avukata karşı asil ya da vekil sıfatıyla takip edeceği davayı kendi barosuna bir yazı ile bildirir.” kuralı getirilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, avukat olan davacının, ... adındaki bir davacıya vekaleten meslektaşı olan Av. ... hakkında ... 11. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 9.4.2001 tarihinde açtığı E:2001/258, sayılı-dosya ile 5.000.000.000.TL'lik alacak davası açarak takip etmeye başladığı, bu durumu bağlı olduğu ... Barosu'na bildirmediği, Av. ...'nın şikayette bulunması üzerine, davacı hakkında soruşturma açıldığı, eyleminin sabit bulunması sonucu ... Barosu Disiplin Kurulu Başkanlığının 25.9.2003 gün ve E:2003/82, K:2003/92 sayılı kararı ile Avukatlık Yasası'nın 134. ve Meslek Kuralları'nın 27/2 maddeleri uyarınca uyarma cezası ile cezalandırıldığı,

davacının bu karara yaptığı itirazında Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.3.2004 gün ve E:2003/149, K:2004/87 sayılı kararı ile anılan cezaya ilişkin kararın oybirliği ile onandığı, davacının da işlemin ve dayanak alınan Meslek Kuralları'nın 27/2 maddesinin iptali istemiyle dava açtığı anlaşılmıştır.

Davacı, dava açmadan önce Av. ...'yı cep telefonu ile arayarak müvekkilinin istemlerini ilettiğini, 15 gün sonra da yazılı ihtarname gönderdiğini, sonuç alamayınca dava açtığını öne sürmekte ise de, yukarıda anılan Meslek Kuralları kararı uyarınca bağlı olduğu ... Barosu'na bilgi vermesi gerekmektedir.

Yukarıda metni alınan yasa hükümleri uyarınca, baroların çalışmalarını ortak amaca ulaşacak şekilde tasarlamak, mesleğin gelişmesini sağlamak, mensuplarının genel menfaatlerini ve mesleğin ahlak, düzen ve geleneklerini korumak, bunun yanında Türkiye Barolarını ve mensuplarını birbirine tanıtarak aralarındaki meslek bağınu kuvvetlendirmek gibi temel görevleri olan Türkiye Barolar Birliği'nin yetkili organlarınca alınan ve yasaların avukatlara tanıdığı hakların gerçekleşmesinde, yüklendiği görevleri tam ve eksiksiz olarak onurlu bir şekilde yerine getirilmesini sağlamak amacıyla oluşturulmuş bulunan Meslek Kuralları'nın arasında yer alan 27/2 maddesinde hukuka, meslek onuruna ve kamu yararına aykırı bir yön bulunmamaktadır.

1971 yılında alınan ve 30 yılı aşan bir süreden beri uygulanmakta olan meslek kurallarına uymayan ve avukat olan bir meslektaşının şikayeti üzerine başlatılan soruşturma sonucu kurallara aykırı davranışı sabit olan davacı hakkında verilen disiplin cezasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır."

Yargı kararı tartışmalara son vermiş ise de aynı Yargı;

Danıştay 8. Dairesi'nin 27.01.2015 gün ve 2012/2921 Esas, 2015/185 Karar sayılı kararında;

"...1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 110. maddesi uyarınca, Türkiye Barolar Birliği'nin; baroların çalışmalarını ortak amaca ulaşacak şekilde tasarlamak, mesleğin gelişmesini sağlamak, mensuplarının genel menfaatlerini ve mesleğin ahlak, düzen ve geleneklerini korumak, mensupları arasındaki meslek bağınu kuvvetlendirmek gibi temel görevleri bulunmaktadır.

Dava konusu bireysel işlemin dayanağı olan Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarının 27/2. maddesinde yer alan "bir avukat başka bir avukata karşı asil yada vekil sıfatıyla takip edeceği davayı kendi barosuna bir yazı ile bildirir" kuralının iptali istemiyle açılan bir başka davada: Dairemizce verilen ret kararı Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 31/03/2014 tarih, E:2011/76, K:2014/1397 sayılı kararıyla, Türkiye Barolar Birliği tarafından düzenlenen meslek kurallarının 27/2 maddesinde yer alan, "bir avukat başka bir avukata karşı asil ya da vekil sıfatıyla takip edeceği davayı kendi barosuna bir yazı ile bildirir." kuralının, Türkiye Barolar Birliği'nin kanun maddesinde düzenlenen görevleri yerine getirme amacı-

na hizmet edecek nitelik taşımadığı ve bağımsız savunmayı serbestçe temsil eden avukatlığın amacı ile de bağdaşmadığı için, bu kural ve bu kural uyarınca davacıya verilen disiplin cezasında hukuka uyarlılık bulunmadığı gerekçesiyle bozulmuştur.

Olayda, davacı avukatın anılan mevzuata aykırı davrandığı açık olmakla birlikte, mevzuat ve Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu Kararı birlikte değerlendirildiğinde Avukatlık Meslek Kurallarınının 27/2. maddesi uyarınca davacıya disiplin cezası verilmesine ilişkin işlemde hukuki isabet bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle; temyize konu Ankara 13. İdare Mahkemesi kararının bozulmasına, „...oybirliğiyle karar verildi.” denilmektedir.” gerekçesi ile maddenin iptaline karar vermiştir. Bu nedenle maddenin uygulama olanağı kalmamıştır.

Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulu'nun da aynı yanlışa düşmemesini diliyorum. Yargı kararları ile TBB Genel Kurul iradesi yok sayılamaz. Bir aksaklık varsa bırakın biz düzeltelim. Meslek geleneklerimizden bi haber sizler değil.

Oysa maddenin amacı, avukatla avukat ve/veya avukat ile iş sahibi arasında çıkan uyuşmazlığın baro öncülüğünde sulh yolu ile çözümlenmesi için, Baronun uyuşmazlıkla ilgili bilgi edinmesini sağlamak olduğu gibi, aleyhine dava açılan avukatın davaya konu olan eylem veya işleminin Baroca değerlendirilip, gerekirse re'sen disiplin soruşturması açılmasının sağlanmasıdır.

Avukatlık Yasası'nın 95/1. maddesi ile Baro Yönetim Kurulu, “Avukatlık onurunun ve meslek düzeninin korunmasını, mesleğin adalet amaçlarına uygun olarak, bağlılık ve onurla yapılmasını sağlamakla” genel, 97/6. madde ile Baro Başkanı, “meslek onuru ve bağımsızlığı ile ilgili işlerde kanunlar ve meslek kurallarınıninin gereğini her türlü organlara karşı savunmak ve bu konuda doğrudan doğruya ve dolayısıyla kendisini göreve zorlayan hususları yapmakla” özel olarak görevlendirilmiştir.

Görüldüğü üzere bildirim amacını izin veya avukatı kontrol olmayıp, avukatlık onuru ve meslek düzeninin korunmasında Baro organlarını daha aktif hale getirerek, mesleki dayanışmaya zarar verecek uyuşmazlıkları gerekirse sulhen çözümlenmek, avukatlık mesleğine olan saygı ve güvene uygun biçimde davranılmasını sağlamakla sorumlu kılmaktır.

11 Ağustos 1341 (1925) tarihinde yürürlüğe giren, İstanbul Barosu Dahili Nizamnamesi'nin 32. maddesinde, “Avukatlar gerek asaleten ve gerek vekaleten birbirleri aleyhine dava açacaklarında, en aşağı bir hafta evvel İnzibat meclisine yazı ile malumat vermeye mecburdurlar” hükmü mevcut olup,

14 Temmuz 1938 tarihinde yürürlüğe giren 3499 sayılı Avukatlık Yasası'nın 78/F maddesinde Baro Başkanı, “Baro azası veya avukatla müvekkil arasında tahdüs eden ihtilafları idare meclisine intikale mahal vermeden dostane bir surette halline çalışmak”la görevlendirilmiştir. Baro başkanına verilen bu görevin

önemi, “Baro reisinin Baro azası ile bir avukat ve müvekkil arasında çıkmış olan ihtilafların İdare meclisine intikaline hacet kalmadan dostane bir surette halline çalışması kayde şayandır. Bu suretle Baro reisinin gerek avukatlar arasında yanlış anlayış ve görüş farkları veya basit hissi bazı sebeplerle ihtilaf manzarası arzeden hususlarda işin şüyuuna meydan vermeden halletmek suretile bir muslih rolü yapacağına göre, böyle bir selahiyetin reislere verilmesinin meslek menfaati bakımından büyük faide temin edeceği aşıkardır. “(Adliye Encümeni Mazbatası s. 24) sözleri ile belirtilmiş olup, öğretilde bu görev, “şikayetlerin tetkikinde babalık rolü” olarak tanımlanmıştır.

Uluslararası uygulama da bu yönde olup; Paris Barosu İç Yönetmeliği'nin 43. maddesinde, “hiçbir avukat, evvelden baro başkanına haber vermeden yargıç, avukat, savcı veya diğer adalet yardımcısı hakkında, şikayet dilekçesi veremez”,

Vod Kantonu Meslek Kuralları'nın 17. maddesinde, “Meslektaşlar arasında ihtilaflar mümkün olduğu kadar dostça çözümlenir. Bu maksatla her iki avukat tecrübeli meslektaşlarının, Baro Başkanının ve Yönetim Kurulu'nun mütalaasını alır” denilmekte uluslararası uygulamada da var olan bir maddedir. Umarız Yargı yanlışından döner, meslek kurallarının TBB Genel Kurul iradesi olduğu gerçeğini kabul eder.

Madde 28, “Bir başka baro bölgesinde ilk kez bir davaya giden avukat o yer baro başkanına nezaket ziyaretinde bulunmaya gayret eder.”

Meslek kuralları ile oynamak isteyenlerin “lüzumsuz” olarak nitelediği maddelerin üzümlere söyleyeyim ki, başında gelir. Hemen hemen disiplinle ilgili her sohbetle tartışılır. Şehirler büyümüş, bu maddeye ne gerek var, birinci gerekçedir. İstanbul, Ankara, İzmir büyüdü, ama Gaziantep'in, Çorum'un, Van'ın o kadar büyüdüğünü söylemek mümkün mü.? Öncelikle madde metninden görüldüğü üzere zorunluluk yoktur, “gayret eder” diyor.

Öğretilde, mesleğin köklü geçmişi nedeniyle oluşan bir tür gelenek ve görenek kuralı olduğu ve nezaket ziyareti niteliğinde olduğu bildirilmekte ise de;

Yabancı bir yargı çevresinde avukat, “Sudan çıkmış balık gibi” dir. Otel, lokanta, uygulama nasıl, bilmez.

Maddenin amacı, yabancı bir yerdeki konaklama, mahkeme, icra müdürlülükleri, resmi kurum ve kuruluşlarda olası olumsuzluklardan avukatı korumak ve baronun gücünü avukatın arkasında hissetmesine yardımcı olmak olduğu bilinmelidir. Baro başkanı, yönetim kurulu üyeleri, ilçe temsilcileri m. nin amacına uygun olarak avukata yardımcı olmalı, avukatta ziyarette bulunmalıdır.

Meslek kuralları ile oynanmamalı, her birinin tarihsel geçmişi olduğu, uygulaması güç de olsa, meslek itibarını koruma amacıyla konulduğu asla unutulmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.03.2015 gün ve 2014/668 Esas 2015/195 karar sayılı kararı:**

“...Tüm dosya kapsamının incelenmesinde taraflar arasındaki tartışmanın avukatların çalışması için tahsis edilen bilgisayar ve yazıcıların şikâyetli avukat tarafından dikkat çekecek süre ve yoğunlukta kullanılmasından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Böyle yoğun bir kullanım öncesinde pek çok meslektaşımız tarafından gereksiz ve çağdışı kaldığı yorumu yapılan Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 28. maddesinde belirtilen ziyaret yapıp geliş sebebi ve çalışma yoğunluğu anlatılarak izin istenebilir ve sarf malzemelerinin temin edileceği bildirilebilirdi. Bu şekilde yaşanan olayların da önüne geçilebilirdi.

Sebepten ne olursa olsun bir baro bölgesinde yerel baro başkanı ile tartışmaya girilmesi ve tüm tanık beyanlarında yer aldığı şekli ile “bu ne biçim baro, misafire karşı böyle mi davranılır hepinizi Barolar Birliğine şikâyet edeceğim, çünkü terbiyesizlik yapıyorsunuz, böyle bir Baro görmedim” şeklinde ifadeler kullanılması mesleki dayanışma gereklerine aykırı olmakla Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarına aykırılık oluşturmaktadır.”

Madde 29, “Bir meslektaşının ölümü veya başkaca nedenlerle baro başkanınca görevlendirilen avukat kabul edilebilir bir neden göstermeksizin bu görevi reddedemez.”

Bu kural Avukatlık Yasasınının 42. maddesinde bildirilen hallerden birinin olması halinde görevi reddetmeme yükümlülüğü Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları 14. maddede daha açık, mesleki dayanışmanın gereği olarak açıkça belirtilmiştir. “Kabul edilebilir neden” ile “haklı sebep” terimleri eş anlamlı olarak kullanılmıştır. Mesleki dayanışmanın gereğidir. Unutulmamalıdır ki, avukatlık kamu hizmetidir. Müvekkil avukatının öldüğünü, herhangi bir nedenle zorunlu olarak işini yapamayacak hale geldiğini önemsemez. Kendi işinin düzgün ve zamanında gitmesini bekler. Eleştirilerinden ve yakınmalarından meslek zarar görür.

Kabul edilebilir neden kavramını çok dar anlamda almak ve verilen görevi kabul etmek meslek borcudur.¹²⁴

Madde 30, “Mesleki çalışmasında avukatlar arasında usule ilişkin işlemlerde ve dosya incelemelerinde dayanışma gereği sayılabilecek yardımları ve kolaylıkları esirgemezler.

Duruşmaya geç kaldığı hakkında gıyap kararı alınan avukat hemen gelmişse, diğer taraf vekili olan avukat gıyap kararının kaldırılmasını veya düzeltilmesini istemek zorundadır.

¹²⁴ Bkz. s. 134'deki Av. Yasası m.42 ile ilgili açıklamalar.

Bir başka yerdeki duruşmasına mazereti nedeniyle gidemeyen avukat, karşı taraf avukatı bir başka yerden geliyorsa mazeretini önceden meslektaşına da bildirmek zorundadır.

Avukatlar arasında “özeldir” kaydı taşıyan yazışmalar yazanın rızası alınmadan açıklanamaz.”

Sürekli bir çatışmayı temsil eden avukatlıkta “mesleki dayanışma” diğer mesleklerdekinden daha gereklidir. Usuli işlemlerden dolayı davanın uzamaması için olanak varsa duruşmayı yeniden aldırıp işlemden kaldırma kararının kaldırılması, hem meslektaş güc durumdan kurtaracak, hem de zaman kazandıracaktır. Hele davayı uzatma amacını gütmeyen kişisel ve mesleki mazeretlerin kabul edilmemesi kadar yanlış bir tavır yoktur.

Günümüzde teknolojinin getirdiği olanaklar göz önünde bulundurulduğunda, mazeretin önceden karşı meslektaşına bildirilmesi hem kolay ve hem de vicdani bir yükümlülüktür. Aynı yerde dahi uygulanmalıdır. Ancak, birçok faydasına karşın, hemen hemen uygulanmaz haldedir.

Avukatlar arasındaki yazışmalar “özeldir” kaydı taşımasa da yazanın rızası alınmadan açıklanamaz. Nitekim Paris Barosu İçtüzüğü M. 35'e göre Avukatlar arasındaki mektuplar “mahrem muhaberattan” sayılmaktadır. Eğer bu yazışma taraflar arasında kesin bir anlaşmayı gösteriyorsa açıklanabilir. Aksi takdirde kesinlikle açıklanamaz ve aleyhe kullanılamaz. Avukatlar arasındaki yazışmalarda gizlilik esastır. Bu meslektaş saygının da gereğidir.

1. Duruşmayı kaçırın avukatın hemen gelmesi halinde, diğer taraf avukatının duruşmaya girip işlemden kaldırma kararının düzeltilmesine yardımcı olması gerekir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 03.12.2004 gün ve 2004/298 Esas 2004/390 karar sayılı kararı:

“...Şikayetli avukatın ... 30. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 1999/636 esas sayılı dosyasının 13.11.2001 günlü duruşmasına 10.30 civarında girdiği, kendisine şikayetçi avukatın daha önce ve zamanında duruşma salonuna geldiği, bekletme talebinde bulunduğu, talepte bulunan avukatın, diğer mahkemelerde duruşmaları da bulunan kamu avukatı olduğu, duruşma hakimi tarafından hatırlatıldığı halde, şikayetlinin ısrarı ile duruşmanın açıldığı ve davanın müracaata bırakıldığı, şikayetçi avukatın duruşma salonuna gelmesinden sonra, duruşmanın yeniden yapılması için hemen ricada bulunduğu, şikayetli avukatın bu isteği de kabul etmediği, dosyadaki tanık ifadelerinden anlaşılmıştır.

Duruşmayı geçerli nedenlerle kaçırın avukatın hemen gelmesi halinde, diğer taraf avukatının duruşmaya girip işlemden kaldırma kararının düzeltilmesine yardımcı olması gerekir.”

2. Meslektaşın bir başka mahkemedeki iş sebebiyle gecikmesi halinde, onun beklenmesi gerekir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 01.06.2007 gün ve 2007/114 esas, 2007/176 karar sayılı kararı:

“... Dosya içinde ifadeleri bulunun bir kısım tanıklar, mübaşirin şikayetçi avukatın 10.30'a kadar mazeretli olduğunu bildirmesi üzerine şikayetlinin ayrıldığını, 10.30 da tekrar geldiğini, o sırada şikayetçinin başka mahkemede olduğu söylendiği halde hakime ısrar ederek duruşmayı aldırıldığını, beyan etmişlerdir.

...Meslektaşının, bir başka mahkemedeki işi sebebiyle gecikmesi halinde onu beklemesi bu hükmün doğal sonucu olarak avukattan beklenmesi gereken davranış biçimidir.

Disiplin kovuşturmasına konu olayda duruşma saati 09.00'dur. Şikayetliye, şikayetçi avukatın 10.30'a kadar mazeretli olduğu bildirilmiştir. Şikayetli, 10.30 da duruşma için tekrar geldiğinde, şikayetçinin başka mahkemede duruşmasının olduğunu bilmesine rağmen, mahkeme hakimine duruşmayı başlatmıştır. Eğer şikayetli herhangi bir mazeret nedeniyle daha fazla bekleyemeyeceğini bildirmiş olsa idi, kendisine belki kusur izafesi mümkün olamazdı. Ancak şikâyetlinin ileri sürülmüş böyle bir özrü bulunmamaktadır. Bu durumda dinlenen tanıkların, şikâyetçinin başka mahkemede olduğunu bildirdikleri halde şikâyetlinin ısrarı ile davanın duruşmasının açıldığını ifade etmeleri karşısında, ... Barosu Disiplin Kurulu'nun takdirinde bir isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.02.2009 gün ve 2008/502 esas, 2009/90 karar sayılı kararı:

“...Tanık olarak dinlenen Avukat ...'in, “...Duruşma hâkimi ...'nun karşı taraf avukatının hazır olmadığını kendisine ifade etmesine karşın şikâyetlinin -ben kendisi ile görüştüm, duruşmaya gelmeyecekmiş- demesi ve ısrarı üzerine hâkimin duruşmayı başlattığını, duruşma bittikten on dakika sonra şikâyetçinin duruşma salonuna girerek durumu öğrendiğini.”, Avukat ...'in, “...Duruşma hâkimi ...'nun -Avukat bey de var, dosyayı alacakmışız- şeklinde söylemesi üzerine şikâyetlinin o girmeyecek herhalde- şeklinde cevap vermesi ve ısrarı üzerine hâkimin duruşmaya başladığını, 10 veya 15 dakika sonra şikâyetçinin duruşma salonuna geldiğini, ben duruşmaya katılacaktım demesi üzerine hâkimin ellerini kaldırarak ben ne yapabilirim ki anlamına gelen mimik ve jestte bulunduğu.” beyan etmektedir. Bu beyanlara şikâyetli avukatın herhangi bir itirazı olmamış ve kabul etmiştir.

22.06.2005 tarihli duruşma zabtında da “Davacı vekilinin ısrarı üzerine dosya ele alındı. Açık duruşmaya başlandı.” sözlerinin yazılı olduğu görülmektedir.

Meslektaşının, bir başka mahkemedeki işi sebebiyle gecikmesi halinde onu

beklemesi bu hükmün doğal sonucu olarak avukattan beklenmesi gereken davranış biçimidir. Müvekkilin ısrarı üzerine duruşmayı aldırırım savunması “Avukatın bağımsızlığı” ilkesi gereği kabul edilemez olduğu gibi, o duruşmaya girmeyecek şekilde bir yönlendirme de asla kabul edilemez.”

Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 26.10.2014 gün ve 2014/515 esas, 2014/710 karar sayılı kararı;

“...Meslektaşının, bir başka mahkemedeki işi sebebiyle gecikmesi ve bunun da kendisine bildirilmesi halinde onu beklemesi bu hükmün doğal sonucu olarak avukattan beklenmesi gereken davranış biçimidir. Bir başka Mahkemedeki duruşmaya yetişememe endişesi ile duruşmanın aldırıldığı savunması dosya kapsamına göre 2. Ağır Ceza Mahkemesi duruşmasına Avukat Y.A.’da katıldığına göre bekletilmesi mümkün olmakla eylemin Yasa ve Meslek Kuralına aykırı olduğu tartışmasızdır.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 23.11.2014 gün ve 2014/682 esas, 2014/792 karar sayılı kararı;

“...İncelenen dosya kapsamında ... 5. Sulh Hukuk Mahkemesi’nin 2010/1222 Esas sayılı dava dosyasının saat 09.25 olan duruşmasının 09.27’de alınarak işlem- den kaldırılmasına karar verildiği,

Şikâyetçi avukatın 13.11.2012 günlü dilekçe ile 09.30’da duruşma salonunda olmaları ve meslektaşlarını beklemelerine karşın dosyanın işlem- den kaldırıldığını ve bu nedenle davayı yenilediklerini bildirdiği,

Duruşma saati gelmiş de olsa Adliyelerin içinde bulunduğu fiziki koşullar da gözetilmeli, makul süre beklenmelidir. Dosya kapsamı da 2 dakika daha beklense duruşmanın yapılabileceğini göstermektedir.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 08.10.2015 gün ve 2015/587 esas, 2015/805 karar sayılı kararı;

“...Sürekli bir çatışmayı temsil eden avukatlıkta “mesleki dayanışma” diğer mesleklerdekinden daha gereklidir. Özellikle Adliyelerin içinde bulunduğu fiziki koşullar göz önünde bulundurulduğunda hasım meslektaş makul bir süre beklenmeli ve hatta olanaklar çerçevesinde iletişim kurulmalı, mesleki dayanışmanın yaşaması için gerekli tüm önlemler alınmalıdır. Hele hele bir önceki celse kendisi beklemeden aldırılmış, bende aldırılmakta sakınca görmedim savunması asla kabul edilemez. Hasım meslektaşın tutum ve davranışlarından müvekkili zarar görmemelidir.”

3. Bir başka yerden gelen meslektaş mazeret hakkında bilgilendirilmelidir. Bu hem vicdani ve hem de mesleki yükümlülüktür.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.02.2008 gün ve 2007/460 esas, 2008/41 karar sayılı kararı;**

“...İncelenen dosya kapsamında; Şikayetli avukatın ... 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2005/348 Esas sayılı davasının 16.11.2005 tarihli duruşması nedeniyle mazeret dilekçesi verdiği, oysa aynı gün Mahkemenin duruşması olmadığı bildirildiği, mazeretin 16.11.2005 günü Ankara ... Otel telefonundan faksla bildirildiği, şikâyetçi avukatın ... Barosu levhasına kayıtlı olup, duruşmalara ...'den ... gitmek suretiyle katıldığı anlaşılmıştır.

Şikâyetli Avukat tarafından ... Aile Mahkemesine, Ankara ... otelden faksla mazeret bildirilmiş ise de; Mazeret içeriğinde gerçeğe uygun beyanda bulunulmamıştır. Kamunun avukatlık mesleğine olan inancı onun herhalde gerçeğe uygun beyanda bulunmasını gerektirir.

Şikâyetli Avukat ...'den geldiğini bildiği karşı taraf meslektaşını mazeret nedeniyle duruşma öncesinde bilgilendirmek zorundadır.

Günümüzde teknolojinin getirdiği olanaklar göz önünde bulundurulduğunda, mazeretin önceden karşı meslektaşına bildirilmesi hem kolay ve hem de vicdani bir yükümlülüktür. Kural aynı yerde dahi meslektaşlar arasında uygulanmalıdır.”

Madde 31, “Avukat hasım tarafın ancak avukatı ile görüşebilir.

(Hasımın avukatı yok ise) avukatın hasımla teması zorunlu sınırlar içinde kalır. Hasım tarafla her temasından sonra avukat müvekkile bilgi verir.”

Bu kural, hem hasım tarafı temsil eden meslektaşını hem de kendi müvekkilini yersiz şüphelere düşürmemek için avukatları uyarmak amacını güder.

Bern Kurallarının 31. maddesi, “Vekili varsa hasım taraf ile doğrudan doğruya temas edilemez. Eğer hasım vekili yoksa avukatın onunla teması ihtiyatlı ve ölçülü olacaktır”.

Amerikan Avukatları Ahlak Tüzüğü'nün 6. maddesi, “Avukat, tarafların bütün münasebetlerinden ... müvekkilini haberdar eder.”

Uluslararası Avukatlar Birliği Oslo (1956) kararlarının 7. maddesi, “Bir davada başka bir meslektaşının temsil ettiği bir kimse ile meslektaşının izni haricinde asla doğrudan doğruya temasa geçmeyecektir.”

Avrupa Birliği Meslek Kurallarının 5.5 maddesi, “Bir avukat herhangi bir davada veya meselede başka bir avukat tarafından temsil edildiğini veya danışma hizmeti aldığını bildiği bir kişiyle, o kişinin avukatının muvafakati olmadan o dava veya mesele hakkında doğrudan haberleşemez (haberleştiği zaman da diğer avukata bilgi vermek zorundadır).”

Görüldüğü üzere uluslararası uygulama da bu yönde olup, Avrupa Birliği'nde kapsam daha da genişdir. Danışmanlıkta dahildir. Esasen doğru olan da budur. Kendisine saygısı olan avukat, meslektaşından başka kimseyi muhatap kabul etmez.

Unutulmamalıdır ki, hasım tarafla fazla görüşme zorunlu olarak samimiyet yaratır, avukatı görevini yapmada zor durumda da bırakabilir. Hasımın istediği de budur.

1. Hasım avukatın bilgisi dışında hasımla görüşme yapılamaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.04.2002 gün ve 2001/284 esas, 2002/98 karar sayılı karar;**

“...Şikayetlinin, henüz şikayetçi avukat ile vekalet ilişkisi sona ermeyen hasım tarafla doğrudan ilişki kurduğu, şikayetçinin takip ettiği işle ilgili hukuki yardımda bulunduğu, kendi müvekkili lehine feragat dilekçesi yazdırdığı ve meslektaşına bu konularda bilgi vermediği dosyadaki bilgi, belge ve tarafların beyanlarından anlaşılmıştır.

Meslek Kuralları'nın 31. maddesi hükmüne göre Avukat, hasım tarafın ancak avukatı ile görüşebilir. Bu kurala önemli ölçüde aykırı davranan Avukatın eylemi disiplin suçu oluşturduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

2. Hasım tarafla görüşmenin ancak avukatı ile yapılabileceği hükmü mutlak olup, hasımın avukatının bulunmaması halinde görüşme “zorunluluk” sınırı ile bağlı bulunmaktadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.06.2006 gün ve 2006/148 esas, 2006/221 karar sayılı kararı:**

“... Avukatın hasım tarafla görüşmesinin ancak avukatı ile yapılabileceği hükmü mutlak olup, hasımın avukatının bulunmaması halinde dahi görüşme “zorunluluk” sınırı ile bağlı bulunmaktadır. Avukat, bir davada, başka bir meslektaşının temsil ettiği kimse ile meslektaşının izni haricinde, doğrudan onunla temasa geçmesi disiplin suçunu oluşturmaktadır.

Avrupa Birliği Avukatlık Meslek Kuralları'nın “Avukatların Birbirleri ile İlişkileri” bölümünün 5.5 maddesinde de, “Bir avukat herhangi bir davada veya mesele de başka bir avukat tarafından temsil edildiğini veya danışma hizmeti aldığını bildiği bir kişiyle, o kişinin avukatının muvafakati olmadan o dava veya mesele hakkında doğrudan haberleşemez.” düzenlemesi bulunmaktadır. Görüldüğü gibi bu kural Avrupa Birliği ülkelerinde, daha katı bir biçimde düzenlenmiştir.

Şikayetli avukat savunmalarında, şikayetçi avukatların müvekkili olan ve icra

takiplerindeki alacaklı asilin kendisine başvurarak anlaşmak istediğini bildirmesi üzerine durumu kendi müvekkiline ilettiğini, böylece tarafların anlaşmasının sağlandığını, bu anlaşmanın uygulanması sırasında, şikayetçilerin müvekkili asilin bizzat hakaret ettiğini bildirmiştir.

Şikayetli avukatın, şikayetçilerin müvekkilinin kendisine başvurması sırasında, şikayetçilerin vekaletinin devam etmekte olduğunu bildiği, avukatları ile olan durumunu sorması üzerine, bu kişinin avukatlarını azlettiğini beyan etmesi üzerine bu konuyu araştırmadığı ve görüşmeyi gerçekleştirerek, tarafların sulh oldukları anlaşmıştır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.06.2014 gün ve 2014/226 esas, 2014/394 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli avukatın M. Turizm Spor Hizmetleri ve Ticaret A.Ş. vekili sıfatıyla imza altına aldığı 15.01.2009 tarihli protokolün N. B. H. oğlu ile M. A.Ş.'nin birbirine karşı çeşitli zamanlarda açmış oldukları dava ve icra takipleriyle ilgili olarak anlaştıkları şartlara ilişkin olduğu, bunların arasında ... 2. İş Mahkemesi'nin 2010/761 Esas (eski 2006/662) sayılı dosyanın da yer aldığı, protokolün N. B. H. tarafından imzalanmış olduğu,

Protokolün Şikâyetli avukat tarafından 2. İş Mahkemesi'nin 2010/761 Esas sayılı dosyasına 21.12.2010 günlü duruşmada sunularak feragat nedeniyle davanın reddi gerektiğinin bildirildiği, görülmektedir.

Gerek şikâyetli avukatın tevilli savunması ve gerekse maddi bir delil olan protokol kapsamı ile Şikâyetçi avukatın bilgi ve muvafakati dışında görüşme yapıldığı, bu hususta Şikâyetçi vekili tarafından bilgi verilmemesi nedeniyle 21.12.2010 günlü duruşmada Şikâyetli avukat tarafından protokolün sunularak davanın reddi istendiği dosya kapsamı ile tartışmasızdır.

Avukatın hasım tarafla görüşmesinin ancak avukatı ile yapılabileceği hükmü mutlak olup, hasmın avukatının bulunmaması halinde dahi görüşme “zorunluluk” sınırı ile bağlı bulunmaktadır. Avukat, bir davada, başka bir meslektaşının temsil ettiği kimse ile meslektaşının izni haricinde, doğrudan onunla temasa geçmesi disiplinin suçunu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 17.01.2015 gün ve 2014/675 esas, 2015/57 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından, zorunluluk olmadığı halde hasım tarafla bire bir temas kurulduğu ve protokolün düzenlendiği tartışmasızdır. Düzenlenen protokolda şikâyetçi avukatın kararda yazılı ücreti Avukatlık Yasasına aykırı olarak

müvekkilinin ödeyeceği tazminattan mahsup edilmiştir. Şikâyetçi avukat kararda yazılı alacağını icra yolu ile tahsil etmiş bu kez de şikâyetli avukat müvekkili adına açtığı menfi tespit davası ile müvekkilinin icra yolu ile ödediği avukatlık ücretini şikâyetçi avukatın müvekkilinden geriye almıştır.”

3. Hasım tarafın vekili olduğu bilindiğine göre, yaptığı görüşmenin “zorunlu sınırlar içinde” kaldığı kabul edilemez.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 08.07.2005 gün ve 2005/114 esas, 2005/230 karar sayılı kararı:**

“... Dosyadaki bilgi ve belgelerden,şikayetli avukatın, boşanma davasında şikayetçi Av. ...’ın davalının vekili olduğunu bildiği ve dava konusu hakkında görüşme yaptığı, daha sonra bürosunda müvekkilinin şikayetçilerin müvekkili ile telefon görüşmesi sırasında, hasım taraf ile görüştüğü, anlaşılmaktadır.

Şikayetli avukat, şikayetçi Av. ... ’in hasım tarafın avukatı olduğunu bilmektedir. Bu husus şikayetli tarafından da kabul edilmektedir. Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 31. maddesinin 2. fıkrası hasım tarafın avukatı olmadığı takdirde, avukatın hasımla temasının zorunlu sınırlar içinde kaldığını kabul etmektedir. Şikayetli avukat, hasım tarafın vekili olduğunu bildiğine göre hasım tarafla yaptığı görüşmenin zorunlu sınırlar içinde kaldığı da kabul edilemez.

4. Amaç, hasımla her türlü irtibatın avukatlar aracılığı ile kurulmasının sağlanmasıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.10.2005 gün ve 2005/247 esas, 2005/338 karar sayılı kararı:**

“... Dosya içindeki 21.05.2002 tarihli ve “Av. ...’nun dikkatine, Sayın ...’in dikkatine” başlıklı yazıda, şikayetli avukatın, şikayetçinin vekil edeni kurumun yetkilisine hitaben, “Murafaa gününün tebliğ edilmesine rağmen, avukatınız ... 17.05.2002 günlü duruşmada hazır bulunmamış ve 21.05.2002 günü yapılan duruşmaya da gelmemiştir. Halen tarafınızda bulunan müvekkilime ait cihazların keşif gün ve saatinden önce müvekkilimin işyerine getirilerek kurulmasını çalışır duruma getirilmesini talep ederim” dediği ve bu yazıyı şikayetçinin vekili olduğu kurumun yetkilisine gönderdiği anlaşılmıştır. Zaten yazı içeriği ve yazının gönderildiği hususu şikayetli avukat tarafından da kabul edilmektedir.

Şikayetlinin, şikayetçinin çalıştığı kurum yetkilisine özel bir yazı göndererek avukatlarının duruşmaya gelmediğini, davaya konu cihazların keşif mahalline ge-

tirilmesini istemesi, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'na aykırılık oluşturmaktadır.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 31. maddesi ile yasaklanan husus, davada avukatı bulunan karşı taraf ile avukatların sadece yüz yüze görüşmeleri değil, her türlü irtibatın avukatlar aracılığı ile kurulmasının sağlanmasıdır. Bu yasağın şikâyetçisinin sadece yasağa aykırı davranan avukatın vekil edeni olması gerektiği yolundaki şikâyetli avukatın savunması m. nin amacına uygun düşmemektedir.

Şikâyetli avukat, yargılamanın sürdürüldüğü mahkemeden davaya konu cihazların keşif mahallinde bulundurulmasını talep etmesi gerekirken, şikâyetçi avukatın müvekkili olan hasmına yazdığı özel bir yazı ile şikâyetçi avukatın murafaa ve duruşmaya katılmadığını bildirerek, dava konusu cihazların keşif mahallinde bulundurulmasını talep etmesi, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 31. maddesine aykırılık oluşturduğundan, cezasının onanması gerekmiştir.”¹²⁵

Madde 32, “Avukat dava türü ve usulü ne olursa olsun mahkemeye verdiği layiha ve önemli belgelerin birer örneğini (istemese de) karşı taraf vekili meslektaşına verir.”

Usule ilişkin yardımları düzenleyen Meslek Kuralları'nın 30. maddesini tamamlar maddedir.

Bern Kurallarınının 32/2. addesi, “ Her avukat, tek nüsha ibraz edilen evrakın, bir suretini talebe lüzum kalmaksızın hasım taraf avukatına tevdi eder.”

Paris Barosu İç Yönetmeliğinin 34. maddesi, “Avukat hasım tarafı meslektaşına, duruşmada ibraz edeceği her vesikanın suretini verir. Suretler, eksiksiz, önceden ve istenmeden verilecektir.”

Vod Kantonu Meslek Kurallarınının 15. maddesi, “Medeni hukuk ve idare hukuku konularında müvekkil adına hakim ve bilirkişi nezdinde yaptığı her teşebbüsten, avukat hasmı olan meslektaşı haberdar eder ve dilekçe, layiha ve sair evrakın bir suretini ona tevdi eder. Eğer ceza davasında bir kaç avukat katılmış ise, her türlü dilekçe, layiha ve sair evrakın suretlerini, birbirlerine verirler.”

İstanbul Barosu İç Yönetmeliğinin 23/1. maddesi. “Avukat ...mahkemelere ve makamlara verilen dilekçe ve layihalarla ibraz edilen bütün belgelerin örneklerini istem halinde diğer taraf avukatına gönderir.”

Görüldüğü üzere uluslararası uygulamada bu yöndedir. Mesleki dayanışmanın gereğidir. Avukatın meslektaşını yazdıklarından dolayı hakim, katip, mübaşir, fo-

¹²⁵ Bkz. s. 339 de 2007/20 E.2007/146 K.sayıli karar

tokopi peşinde koşturması yanlıştır. Örnek vermekten kaçınmak, avukatın kendi kişiliğine karşı da saygısızlıktır.

Ceza davalarında da örnek verilmek zorundadır. Karşı taraf vekilinin birden fazla olması halinde tek örnek vermek yeterlidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.09.2001 gün ve 2001/69 esas, 2001/141 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın davacı vekili sıfatıyla katıldığı ... 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'ndeki bir davanın duruşmasında, davalıyı temsil eden ve sunduğu delillerin birer örneğini kendisine tebliğ ettirmeyen şikayetçi meslektaşına “siz terbiyesizsiniz, saygısızsınız” sözlerini sarfettiği, tanık olarak dinlenen mahkeme hakimi, zabıt katibi ve iki avukatın ifadeleri ile sabittir.

Yasal zorunluluk olmasa bile mahkemeye sunulacak her yazının bir örneğinin karşı taraf vekiline verilmesi meslektaşları arası ilişkilerin gerektirdiği bir yükümlülüktür.(Meslek Kurulları Madde 32)

Şikayetli avukatın bu yükümlülüğe özen göstermediği anlaşılmakta ise de, böyle bir davranışın, şikayetlinin eylemine haklılık kazandırmayacağı açıktır. Şikayetli avukat, şikayetçinin Meslek Kuralları'na uymadığı görüşünde olduğu takdirde bu hususta baroya şikayette bulunmak olanağına sahip olmasına rağmen bu yolu seçmeyerek duruşma sırasında onaylanması mümkün olmayan ağır sözler sarfettiği için kusurlu bulunmuştur.”

Madde 33, “Yanına stajyer almayı kabul eden avukat, stajyerlerin iyi yetişmesi için gerekli dikkati ve ilgiyi gösterir ve olanaklarını hazırlar.”

Fakültede öğrenilen bilgiler nazardır. Okunanların adalet gayesine uygun olarak tatbik kabiliyet ve becerisi stajla kazanılır. Staj döneminde avukat adayı adli yeyi tanır, duruşmada duracağı yeri görür, dilekçe yazmayı öğrenir, vekil/müvekkil ilişkisine tanık olur, heyecanını yenmeyi öğrenir. Hakimin karşısına ilk defa çıkmak, dilekçe münderecatı tekrarlamak yahut bir iki söz söylemenin ne demek olduğunu bu heyecanlı anları yaşamamış olanlar anlayamaz.

Meşhur Avukat Berriyer ilk muhakemesinin verdiği şiddetli heyecanı anlatırken müdafaasını bitirir bitirmez düşüp bayıldığını anlatır. Ne yazık ki tüm zorlamalara karşın stajyerlerin Baro eğitim çalışmalarına ilgi göstermedikleri de acı bir gerçektir. Mesleğin etiği stajda öğrenilecektir. Stajyer için eğitim hak, usta için görevdir.

Bu görev bir yıl, bilemediniz altı ay sonra kendisi gibi avukat olacak stajyeri iyi yetiştirmekle olur. Stajyerin yüreğinde yanan meslek ateşini lütfen söndürme-

yin. “Ne ekersen onu biçersen” atasözü asla unutulmamalıdır. Stajyer avukatların karın tokluğuna acımasızca çalıştırıldığı acı ama gerçektir. Onu büro çalışanı gibi görüp özel işlerinde kullanmak, müvekkiller yanında aşağılamak kadar yanlış bir tutum yoktur.¹²⁶

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 30.09.2005 gün ve 2005/230 esas, 2005/316 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat savunmasında, “Stajyer Av. ...’ın stajının avukat yanındaki bölümünü nezdinde yaparak tamamladığını, üç ve altı aylık raporları tanzim edip, Baroya teslim etmesi için stajyer avukata verdiğini, her iki rapordaki tarihleri sehven yanlış yazdığını ancak bunları daha sonra düzelttiğini, stajyer avukatın Baro-nun seminerlerine düzenli katıldığını zannettiğini” bildirmiştir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın yanında staj yapan stajyer Av. ...’ın üç aylık ve ikinci altı aylık staj başlangıç tarihlerinin, ay, yıl ve süre olarak birbirini tutmadığı, stajyer avukatın Baro Başkanlığına vermiş olduğu 24.03.2003 tarihli yazısında, kardeşinin hastalığı sebebiyle staj eğitim merkezine devam etmesinin pratik olarak mümkün olmadığı, bu yüzden aksamaların olduğunu beyan ettiği anlaşılmıştır.

Disiplin kovuşturmasına konu olayda, stajyer avukatın staj süresini kesintisiz olarak tamamlamadığı, Türkiye Barolar Birliği Staj Yönetmeliği’nin 17/son maddesine göre, şikayetli avukatın, yanında staj yapan stajyer avukatın baro eğitim çalışmalarına katılmasını, devamını ve başarısını denetlemediği anlaşılmakla, eylem Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 3. maddesi ile Türkiye Barolar Birliği Staj Yönetmeliği’nin 17/son maddesine aykırılık oluşturduğundan, disiplin suçunu oluşturmaktadır.

Şikayetli avukatın, staj dönemlerinin bitiminde düzenlediği raporlardaki bitim tarihlerinin maddi hata ile yanlış yazıldığına ilişkin savunması, gerçek staj bitim tarihleri ile kıyaslandığında bu gibi durumlarda gerekli özen ve dikkatin gösterilmesi yükümlülüğünü ortadan kaldırmamaktadır.

Stajyer avukatın, baro eğitim seminerlerine katılmadığı dosyadaki bilgilerden anlaşılmıştır. Şikayetli avukatın, stajyer avukata eğitim zamanlarında izin vererek gönderdiği, bunun dışında stajyerinin eğitim seminerlerine katılıp katılmadığını bilemeyeceği biçimindeki savunması, Avukatlık Staj Yönetmeliği’nin 17/son maddesindeki yükümlülük karşısında, nazara alınmamıştır.”

¹²⁶ Bkz. s. 332’deki Av. Yasası m. 23 ile ilgili açıklamalar.

D- İŞ SAHİPLERİYLE İLİŞKİLER

Madde 34, “Avukat müvekkiline davanın sonucu ile ilgili hukuki görüşünü açıklayabilir. Fakat bunun bir teminat olmadığını özellikle belirtir.”

Kural öğretide “İçtenlik Kuralı” olarak da tanımlanmaktadır.

“İçtenlik kuralı dosyaya uygun olmayan beyanlardan kaçınmak zorunluluğunu gerektirir. Avukat dosyaya aykırı beyanda bulunduğunu istemeyerek de olsa sebebiyet vermemelidir. Bu nedenle dosya çok iyi incelenmelidir. Yalnız dosyadaki evrakın değil, bir içtihad zikrediliyorsa onun da en doğru şekilde okunması gerekir.” (Payen-Duevu)

“Kim olursa olsun, iş sahibine çabuk ve çok açılıp saçılmayınız. Dilekçede yazacağınız ve mahkemede söyleyeceğiniz sözleri daha davasını almadan ve kitap karıştırmadan o adama söylemeyiniz. İşte o avukat yok mu? Sizin kadar ilmi, sempatisi olmadığı halde yazıhanesi bir karınca yuvası gibi işliyor neden? Bir kere araştırdınız mı? Elbette size üstün bir hali vardır. O hal, başka bir şey değilse, mutlaka, müvekkillerine derhal açılıp saçılmaması, kendisini idare etmesi, konuştuklarına ağır başlığı ile itimat telkin etmesi, çekirge gibi sıçramaması, ilmini ve yardımını bedava satmamasıdır. Şu halde sizde onun gibi yapınız. İş dinledikten sonra mümkünse delillerini isteyiniz, hadiseyi biraz derinleştiriniz. Davasını kazanacağınıza dair sizde bir kanaat hal olmuşsa, işi üzerinize alabileceğini söyleyiniz. Pek sıkıştırırsa, yahut aranıza şöyle böyle bir dostluk varsa bazı prensiplerden müphem ve umumi surette bahsediniz. Bu suretle kendisine daha ziyade itimat vermiş, fakat her şeyi öğretmemiş olursunuz.” (Av. Ali Haydar Özkent, 1940 baskı, Avukatın Kitabı).

Elbette ki avukat müşterisi ile konuşacaktır. Konuşmak zorundadır da. Ancak, üstadların söylediği gibi, avukat ölçüyü kaçırmamalı, ekmeğiyle oynamamalı, davanın sonucu hakkında teminat vermemelidir. Avukatlık güven mesleğidir. Hukuk gelişim ve değişim içindedir. Yarın Yargıtay’ın görüş değiştirmesi her an mümkündür. Davanın sonucu hakkında teminat vermek kadar meslek etiğine zarar veren davranış yoktur.

Avrupa Birliği uyum yasaları ile olmaz dediğimiz bir çok şeyin olur hale geldiği günümüzde, araştırmadan konuşmak, hem kendine ve hem de müvekkile zarar vermekten başka bir şey değildir. Dikkat edilmelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 05.05.2006 gün ve 2006/78 esas, 2006/158 karar sayılı kararı:**

“...Disiplin kovuşturmasının konusu, şikayetlinin davayı kazanamaması halinde aldığı ücretin iade edileceğine dair taahhütname verilmesine ve buna aykırı davranılmasıdır.

Şikayetlinin, davanın kaybı halinde, aldığı ücreti iade edeceğine dair verdiği taahhütname, dava sonucunun garanti edildiğini göstermektedir. Böyle bir taahhütnamenin Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'na aykırılığı tartışılmaz.”

Madde 35, “Avukat aynı davada birinin savunması öbürünün savunmasına zarar verebilecek durumda olan iki kişinin birden vekaletini kabul etmez.”

5271 sayılı CMY (M. 152) “Yararları birbirine uygun olan birden fazla şüpheli veya sanığın savunması aynı müdafiyeye verilebilir.”

Alman CMUY (M. 46) “Savunma icaplarına aykırı olmamak şartıyla birden ziyade sanın müdafiliği kabul edilebilir.”

İtalyan CMUY (M. 133) “Eğer savunma bağdaşmazlığı yoksa, birden ziyade sanığın savunması bir müdafiyeye tevdi edilebilir.”

Öğretide “savunma bağdaşmazlığı” olarak tanımlanan kural özellikle ceza davaları için büyük önem taşımaktadır. Yasa koyucu müşterek müdafilik için “müsbet şart” olarak “menfaat uygunluğu”nu koymuştur. Mantık kurallarınca eğer bir sanıklardan birinin savunmasının doğru olarak kabulü, diğerinin reddini gerektiriyorsa bağdaşmazlık vardır. Bağdaşmazlığı kim takdir edecektir. Birden fazla sanığın savunmasını alan müdafiiin bağdaşmazlığı evvela kendi “meslek vicdanı”na göre takdir etmesi gerekir. Ancak, “savunmanın kamusal niteliği sebebiyle” Mahkemece de resen göz önünde bulundurulmalıdır. Bağdaşmazlık sonradan hasıl olursa, müdafiiin sanıklardan birini tercih sureti ile göreve devam etmesi tatbikatta mümkün görülmektedir. Ancak, bilinmelidir ki, özellikle “meslek sırları” bakımından güç durumlar hasıl olabilir. Olur da. Doğrusu, sonradan meydana gelen bağdaşmazlık hallerinde müdafiiin savunmadan tamamen çekilmesidir.

Uygulamada gördüğüm o dur ki, CMY görevlisi meslektaşlarımızın ve mahkemelerin bu konuda duyarlı olmamalarıdır.¹²⁷

Madde 36, “Bir anlaşmazlıkta taraflardan birine hukuki yardımda bulunan avukat yararı çatışan öbür tarafın vekaletini alamaz, hiçbir hukuki yardımda bulunamaz.

Ortak büroda çalışan avukatlar da, yararı çatışan kimseleri temsil etmemek kuralı ile bağlıdır.”

Avukatlık Yasası 38/b maddenin açıklımıdır.¹²⁸

Madde 37, “Avukat meslek sırrı ile bağlıdır.

¹²⁷ Bkz. s. 149-636 vd Av. Yasası m. 38/b ile ilgili açıklamalar.

¹²⁸ Bkz. s. 149-636 vd Av. Yasası m. 38/b ile ilgili açıklamalar.

A- Tamıklıktan çekinme bu ölçüyü esas tutar.

Avukat davasını almadığı kimselerin başvurması nedeniyle öğrendiği bilgileri de sır sayar.

Avukatlık sırrın tutulması süresizdir, meslekten ayrılmak hükmü kaldırılmaz.

B- Avukat, yardımcılarının, stajyerlerinin ve çalıştırdığı kimselerin de meslek sırrına aykırı davranışlarını engelleyecek tedbirler alır.”

Avukatlık Yasasının 36. maddesinde emredici hüküm olarak bildirilmiştir. Açıklama orada verilmiştir.¹²⁹

Madde 38, “Avukat teklif edilen işi gerekçe göstermeksizin de reddedebilir. Takdirine esas olan nedenleri açıklamak zorunda bırakılamaz.

Avukat zamanının ve yeteneklerinin erişemediği bir işi kabul etmez.

Avukat davayı almaktan ve kovuşturma hakkını müvekkile zarar vermeyecek biçimde kullanmağa dikkat edecektir.”

Avukatlık Yasasının 37. maddesi ile ilgili açıklamalar burada da geçerlidir. Esasen madde yasal yükümlülüğü tamamlar ve açıklar niteliktedir. Avukatın bağımsızlığı kuralının en temel taşlarından biridir. Uluslararası uygulama da bu yöndedir.

Danimarka Usul Yasasının 132. maddesi, “Kanunun mecbur tuttuğu haller haricinde, avukat işi kabule mecbur değildir”

Vod Kantonu Meslek Kurallarının 23. maddesi “Adli müzaheret hariç, avukat davayı kabul ve reddetmekte serbesttir. Fakat bu hak, kendisine başvurana, başka bir avukata müracaat olanağı verecek süre içinde kullanılmalıdır.”

Uluslararası Barolar Birliği Oslo (1956) Kararlarının 4. maddesi, “Avukat zaman ve yeteneklerinin elvermediği işi kabul etmemelidir.” M. (10) “Avukat davadan ancak geçerli bir sebeple ve müvekkilinin menfaatine aykırı düşmeyecek şekilde çekilebilir.”

Bern Kurallarının 303. maddesi, “Vekaletten çekilmek isteyen avukat bunu müşterisine zamanında bildirmelidir.”

Avrupa Birliği Meslek Kurallarının 3.1.3. maddesi, “Avukat vekalet kabul ederken elindeki işin yoğunluğunu dikkate alır ve zamanında yerine getiremeyeceği işler için vekalet kabul etmez.” (M. 3.1.4), “Avukat müvekkilini yeni bir avukat buluncaya kadar zarara uğrama ihtimaliyle karşı karşıya bırakacak şekil veya şartlarda vekaleti terk edemez.” hükümlerini içermektedir.

¹²⁹ Bkz. s. 341 vd. Av. Yasası m. 36 ile ilgili açıklamalar.

Görüldüğü üzere “sebepe göstermemek”, “iş başından haksız görmek” gibi nedenlerle işi ret hakkı nerede ise ortak uluslar arası uygulamadır. Bu hak müvekkile zarar vermeyecek şekilde kullanılmalıdır.

İş yoğunluğu avukatlık görevi ifasının ihmaliinde asla mazeret olamaz.¹³⁰

• **Türkiye Barolar Birliğı Disiplin Kurulu’nun 13.05.2005 gün ve 2005/95 Esas, 2005/182 karar sayılı kararı;**

“...Şikayetlinin, ... 7. İcra Müdürlüğü’nün 2003/4078 sayılı dosyası ile yaptığı takipten dolayı dosya borcu ödendiğı halde, şikayetçi borçluya bir muhtıra göndererek üç gün içinde borcun ödenmesini istediğı, ödenmediğı takdirde yasal prosedüre devam edilip haciz işlemi yapılacağını ve adreste bulunmadığı takdirde “kapının çilingir marifetiyle açılarak işlem yapılacağını” bildirdiğı dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Avukatın üstlendiğı işlemin ve dosya miktarının fazla olması, mesleğın özen ve dikkatle yapılmamasının mazereti olarak ileri sürülemez.

Kovuşturma konusu olayda gereken özenin gösterilmediğı ve daha da ileri gidilerek “kapısının çilingir marifetiyle açılacağı” sözleriyle şikayetçiye haksız şekilde baskı uygulandığı açıktır.”

• **Türkiye Barolar Birliğı Disiplin Kurulu’nun 04.04.2009 gün ve 2009/84 esas, 2009/206 karar sayılı kararı;**

“...İncelenen dosya kapsamında İdare Mahkemesi’nde açılan dava dilekçesinin büro avukatlarındannın katkısı ile Stajyer Avukattarafından hazırlandığı, büroda çalışan sekreterinde yardımcı ile davanın açıldığı, şikâyetli avukatın kartviziti arkasında 480,00,00 TL’si ücretin alındığının bildirildiğı, vekâletname nin de kabul edildiğı görülmektedir.

Bu durumda şikâyetçi ile yüz yüze gelmediğı ve bu nedenle işi kabul etmediğı savunmasına itibar olanağı yoktur.

Şikâyetli avukat tarafından işin reddedildiğinin savunulmuş olması karşısında;

Avukatlık Yasası’nın 37/1. maddesi, “ Avukat kendisine teklif edilen işi sebepe göstermeden reddedebilir. Reddin, iş sahibine gecikmeden bildirilmesi zorunludur.”

Türkiye Barolar Birliğı Meslek Kurallarınının 38. maddesi, “ Avukat kendine teklif edilen işi gerekçe göstermeksizin red edebilir. Takdirine esas olan nedenleri açıklamak zorunda değildir.

Avukat davayı almaktan veya kovuşturmadan çekinme hakkını müvekkiline

¹³⁰ Bkz. s. 346 vd. Av. Yasası m. 41’le ilgili açıklamalar.

zarar vermeyecek biçimde kullanmağa mecburdur.” hükümleri gereği bu reddi usulüne uygun olarak yapması da zorunludur. Bu savunmayı teyit eder bir belge de sunulmamıştır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 25.04.2009 ve 2009/68 esas, 2009/212 karar sayılı kararı;**

“....1. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 31.5.2006 gün Esas: 2006/95 Karar: 2006/138 sayılı kararı ile şikayetlinin 765 sayılı TCK nun 230/1, 59 ve 647 sayılı yasanın 4 ve 6 maddeleri uyarınca neticeten 630.-YTL adli para cezası ile cezalandırılmasına ve ertelenmesine karar verilmiş ve karar 17/9/2007 tarihinde kesinleşmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 38. maddesine göre; “Avukat kendisine teklif edilen işi gerekçe göstermeden de reddedebilir. Takdirine esas olan nedenleri açıklamak zorunda bırakılamaz.

Avukat zamanının ve yeteneklerinin erişemediği bir işi kabul etmez.

Avukat davayı almaktan ve kavuşturılmaktan çekinme hakkını müvekkiline zarar vermeyecek biçimde kullanmağa dikkat edecektir.” hükümlerini amirdir.

Şikayetli avukatın eylemi kesinleşmiş Mahkeme kararı ile de saptanmış olduğundan eylem Avukatlık Yasası 34, 134, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları 3, 4, 38. maddelerine aykırı bulunmakla disiplin suçu oluşturmaktadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 12.07.2013 gün ve 2012/824 esas, 2013/473 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetçinin ... İcra (Hukuk) Mahkemesi’nin 17.12.2008 gün ve 2008/97 Esas, 2008/186 Karar sayılı kararı ile 3 aya kadar hapsen tazyik cezası ile cezalandırıldığı ve dosyasına müracaatla alacağın tahsil edildiğinin bildirilmediği, Şikâyetlinin 3,5 saat kadar Jandarma Karakolunda hürriyetinden mahrum bırakılmasına sebebiyet verildiği tartışmasızdır.

Yukarıdaki hukuksal düzenleme karşısında iş yoğunluğu ve unutkanlık sonucu vazgeçme dilekçesi verilmediği yönündeki savunma kabul edilemez. Özellikle kişinin özgürlüğünün kısıtlanmasına neden olacak eylem AİHS 5. maddede güvence altına alınan “özgürlük” hakkı ile de bağdaşmaz. Avukat dikkatli ve özenli olmalı kişi özgürlüğünü kısıtlayacak ihmali davranışlardan özenle kaçınmalıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 24.10.2015 gün ve 2015/655 esas, 2015/867 karar sayılı kararı:**

“...TBB Meslek Kurallarınının 38/2. maddesi “Avukat zamanının ve yeteneğinin erişemediği bir işi kabul etmez” yükümlülüğünü avukata yüklemektedir. Kabul

edildiği üzere Şikâyetli avukat adına binlerce dosyasının olması Yasanın hatalı uygulanmasının bahanesi olamaz. Unutulmamalıdır ki avukat Yasa gereği personelinin eylem ve işlemlerinden, verdikleri zararlardan birinci derecede müştereken ve müteselsilen sorumludur. Kaldı ki bu hatalı uygulamalar sadece o avukata değil, sonuçta tüm avukatlara ve toplumun mesleğe güvensizliğine sebep olmaktadır.

UYAP üzerinden de olsa avukat taleplerini dosya içeriğine uygun olarak yapmalı “Avukat sadece haczi talep eder, bu talebi kabul edip etmeme icra memurunun görevidir, talebin hukuka uygun olmadığına karar verip haczi reddetmemekte kusurlu icra memurudur” yönünde savunma hukuken doğru ise de uygulama göz önünde bulundurulduğunda fiilen gerçeklerle bağdaşmamaktadır. İcra müdürü size güveniyor, dosyanıza dahi bakmadan talep gereklerini yerine getiriyorsa bu talepleri dosyaya uygun olarak yapmak da avukatın görevidir. Bu tür güvensizliklerin tüm avukatları zorda bıraktığı, yasal taleplerinin dahi yapılmasına engel olduğu asla unutulmamalıdır.”¹³¹

Madde 39, “İş sahibi anlaşmayı yaptığı avukattan sonra ikinci bir avukata da vekalet vermek isterse ikinci avukat işi kabul etmeden önce ilk vekalet verilen avukata yazılı bilgi vermelidir.”

Karar örneklerinden de görüldüğü üzere günümüzde oldukça sık ihlal edilen bir meslek kuralıdır. Avukat avukatın ekmeği ile oynama cüret ve cesaretini kendinde bulmamalıdır.

Avukat dosya incelerken veya görüşürken bir meslektaşının olduğunu gördüğünde onun emeğine saygı duymalıdır.

Özellikle ceza davalarında durum artık dayanılmaz haldedir. Kişisel inancım o dur ki, en az kınama cezası verilmeli, bu tip avukatlar zaman içinde disiplinle terbiye edilmelidir.

1. Dosyada azilname yoksa yazılı bilgi vermek zorunludur.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 27.10.2001 gün ve 2001/82 esas, 2001/159 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetçilerin müvekkileri tarafından azledildikten, ancak bu husustaki azilname dosyaya konulmadan önce şikayetlinin aynı dosyaya vekaletname ibraz ettiği saptanmıştır..

Şikayetçi avukatların vekalet görevleri devam ederken, şikayetlinin kendilerine yazılı bilgi vermeden vekalet alıp dosyaya koymuş olması Meslek Kuralları’nın 39. maddesine aykırı bulunduğundan, eylem “disiplin suçu” oluşturmaktadır.”

¹³¹ Bkz. s. 346’deki 2005/253 E. 2005/344 K.sayılı karar

2. Avukatlık Yasasının 172. maddesinde işin başka avukata verilmesi halinde “iş sahibi ile avukat arasındaki hukuksal ilişki” düzenlenmiş olup, madde 39 “meslektaşlar arası dayanışma”yla ilgilidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 18.05.2002 gün ve 2002/ 26 esas, 2002/157 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetçinin sanık müdafii olarak duruşmalara katıldığı davalarda, şikayetli avukatın şikayetçi meslektaşına bilgi vermeden aynı tarafın vekaletini kabul ettiği ve duruşmalara katıldığı, dosyadaki belgeler ve özellikle savunma içeriğinden anlaşılmıştır.

Şikayetli, Avukatlık Yasası’nın 172. maddesine göre “izin alma yükümlülüğünün iş sahibine ait olduğunu” ileri sürmüştü; kendisinin bu eyleminden dolayı cezalandırılmasını gerektiren bir hükmün mevcut olmadığını savunmuş, “kanunsuz suç olmayacağından” hakkında ceza verilemeyeceğini bildirmiştir.

Avukatlık Yasası’nın 172. maddesinde işin başka avukata verilmesi halinde “iş sahibi ile avukat arasındaki hukuksal ilişki” düzenlenmiş olup, bu madde hükmünün kovuşturma konusu olayla ilgisi bulunmamaktadır.

İşin başka avukata verilmesi halinde “avukatlar arasındaki hukuki ilişki” Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 39. maddesinde düzenlenmiş ve vekâlet verilmek istenilen ikinci avukatın işi kabul etmeden önce ilk vekâlet verilen avukata yazı ile bilgi vermesi öngörülmüştür. Hiçbir bildirimde bulunmayan şikâyetlinin davranışı, Meslek Kuralları’nın 39. maddesine aykırı olduğundan “disiplin suçu” oluşturmaktadır.”

3. Bilgi mutlak surette yazılı olarak verilmelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 05.09.2005 gün ve 2005/175 esas, 2005/273 karar sayılı kararı:**

“...Disiplin kovuşturmasına konu olayda, ikinci avukat konumundaki şikayetli avukat, zaman darlığı nedeniyle ilk avukata, yazıyla bilgi veremediğini kabul etmekte ancak şifahi olarak bildirimde bulunduğunu beyan etmiş ise de, şikayetçi avukat beyanında dosyaya vekalet konulduktan sonra bildirildiğini iddia etmiştir.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 39. maddesine göre, ikinci avukat işi kabul etmeden önce ilk vekalet verilen avukata yazıyla bilgi vermek zorundadır. Her ne kadar kovuşturma konusu olayda sürenin darlığı nedeniyle birinci avukat konumundaki şikayetçi avukata sözlü bilgi verildiği ileri sürülmüş ise de, bu iddianın doğru olduğu bir an kabul edilse dahi, 39. maddede yazıyla bilgi verilmesi öngörüldüğünden, bu durum disiplin suçunun oluşumunu ortadan kaldırmamaktadır.

Şikayetli avukatın iddia ettiği gibi, olayda, zaman darlığından kaynaklanan zorunluluk hali de bulunmamaktadır. Günümüz teknolojik olanakları dikkate alındığında, aynı Baroya bağlı olarak çalışan avukatların faks, elektronik posta, APS gibi yollarla birbirlerine yazılı bilgi iletmeleri birkaç saat içerisinde mümkün olabilmektedir.

Şikayetli avukatın eylemi Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 39. maddesine aykırı olduğundan disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

4. Bilgi vermenin uluslararası uygulaması ve amacı.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.12.2006 gün ve 2006/395 esas, 2006/474 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından;

... Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2005/149 esas sayılı dosyasında yargılanan sanıklar ... ve ...'in 16.03.2005 tarihinde şikayetçiye vekil tayin ettikleri, vekâletnamenin aynı gün dosyaya ibraz edildiği,

Sanıkların 18.03.2005 tarihinde şikayetliye vekâletname verdikleri, vekâletnamenin 21.03.2005 tarihinde dosyaya ibraz edildiği,

Şikayetçiye yazılı bildirimde bulunulmadığı görülmüştür.

Avukatlık Yasası'nın 172. maddesinde işin başka avukata verilmesi halinde “iş sahibi ile avukat arasındaki hukuksal ilişki” düzenlenmiş olup, bu m. hükmünün kovuşturma konusu olayla ilgisi bulunmamaktadır. İşin başka avukata verilmesi halinde “avukatlar arasındaki hukuksal ilişki” Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 39. Maddesinde düzenlenmiştir.

Konu ile ilgili ulusal ve uluslararası uygulama incelendiğinde;

Paris Barosu İç Tüzüğü'nün 9.1 maddesi “Teklif edilen bir davayı üstlenen avukatın, müvekkilin danışmanı veya savunması sıfatıyla bir veya birçok meslektaşının bu davayı yüklenip yüklenmediğini araştırması gerekir.

Bir meslektaşının yerine geçmeyi kabul eden avukatın her şeyden önce yazılı olarak kendisine haber vermek ve kendisine varsa alacağı miktarın ne olduğunu sorması gerekir.”

Alman Meslek Kuralları'nın 15. maddesi, “Avukat, başka bir avukata verilen bir vekâleti üzerine aldığı anda, önceki avukatın, vekâletin devredilmesinden derhal haberdar edildiğinden emin olmalıdır.

Başka bir avukatın yanı sıra vekâlet üstlenen bir avukat, vekâletini devraldığını bu avukata derhal bildirmelidir.”

Vod Kantonu Meslek Kurallarınının 35. maddesi, “Acele haller dışında avukat

kendisinden evvelki meslektaşının ücretinin ödenmiş olduğuna kanaat getirdiği veya rızasının mevcut olduğu hallerde davayı kabul eder.

Acele halin sona ermesinden sonra, ancak evvelki meslektaşının ücretinin ödenmiş, eğer ihtilafı ise tevdi edilmiş olmak şartı ile vekâletname devam eder.”

Avrupa Birliği Meslek Kuralları 5.5. maddesi, “Bir avukat herhangi bir davada veya meselede başka bir avukat tarafından temsil edildiğini veya danışma hizmeti aldığını bildiği bir kişiyle o kişinin avukatının muvafakati olmadan o dava veya mesele hakkında doğrudan haberleşemez (haberleştiği zaman da diğer avukata bilgi vermek zorundadır)”

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 39. maddesi, “İş sahibi anlaşmayı yaptığı avukattan sonra ikinci bir avukata da vekâletname vermek isterse ikinci avukat işi kabul etmeden önce ilk vekâlet verilen avukata yazıyla bilgi vermelidir.” hükümlerini amirdir.

Av. Ali Haydar Özkent'in 1940 basım tarihli Avukatın Hukuku isimli kitabının 647-654. paragrafta;

“Hakkın zaferi ve müşterinin menfaati yanında avukatın şahsi mevkiinin ve hissiyatının da az çok rol oynadığı bir alanda, kin, rekabet gibi insan kalbinin zaafına şahit olmak tabii olduğu halde, çok beğenilecek ve imrenilecek bir şeydir ki, avukatlar arasında rekabet hissine mağlup olanlar pek azdır. Bu meslekteki hülüs, çekememezlik kavgalarını yavaşlatmakta ve yumuşatmaktadır. Bu neden? Bu, şundandır ki, avukatın vakar ve haysiyeti, hülüs ve sadakati, hissiyatının ve şahsi menfaatinin üstündedir. Ve bunun böyle olması lazım geldiğini emreden nizamlar ve ananeler vardır.

Yazıhanesine gelen yeni müşteri ile görüşürken avukat, münasebet düşürerek, bu işini başka bir avukatla konuşup konuşmadığını sormalıdır. Hele iş başlamış veya ilk kararı alınmış bir dava ise, bunu araştırmak çok lazımdır. Kendisinden evvel başka bir meslektaşının el koyduğu ihtilafı hiçbir kaygu göstermeksizin benimseyen avukat, arkadaşına karşı hoş görülme bir rekabet hissi ile ve menfaat hırsı ile hareket etmiş olur.

Üstad Payen'in dediği gibi (Onun aylardan beri mühim kısımları ile uğraştığı bir işi üzerine almak, affolunmaz bir düşüncesizliktir.)

İştirak ettirilen avukata düşen vazife, böyle bir teklif karşısında refikle görüşerek sözlü ve yazılı ile nezaket müsaadesini almaktır. Bunu yapmadıkça müdafaaya iştiraki kabul eden arkadaş, meslektaşlık hukukuna riayet etmemiş olur.” sözleri ile bilgilendirme yükümlülüğünün mesleki dayanışma ve düzen geleneklerinin gereği olduğunu açıklamıştır.

Bir meslektaşının yerine geçmeyi kabul eden avukatın, her şeyden önce yazılı olarak meslektaşına haber vermesi, varsa alacağı ücretin tahsiline çalışması, meslektaşlık hukukunun gereğidir.

Görüldüğü üzere uluslararası uygulama da bu yönde olup, meslektaşın onuru, emeği ve ücretine saygı, mesleğin olmazsa olmaz koşuludur.

“Avukat kendine iş sağlama ve meslektaşlar arasında haksız rekabet yaratacak her türlü davranıştan özenle kaçınmalıdır.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 39. maddesine göre, ikinci avukat işi kabul etmeden önce ilk vekâlet verilen avukata yazıyla bilgi vermek zorundadır.”

5- Dosya avukatlarından birine bilgi vermek yeterlidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.04.2009 gün ve 2009/70 esas, 2009/213 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetçi avukatın bilgisi dâhilinde Avukat ve Avukat, davada davacı vekili sıfatı ile göreve başlamışlar ve son duruşmaya kadar şikâyetçi avukat ile birlikte davada yer almışlardır. Bu durumda davacı vekili olarak birden fazla avukat, usulüne uygun olarak görevli ve yetkili bulunmaktadır. Davanın birden fazla avukat tarafından yürütülmekte olması halinde dahi, avukatların bağımsızlığı esas ve birbirlerine karşı üstünlüklerinden söz edilmesi mümkün değildir.

Maddenin düzenlemesinde ilk ve ikinci avukat tabirleri sayısal bir niteleme olarak değil, davada sonraki avukattan önce görev yapmakta olan avukat anlamında kullanılmıştır. Davayı takip etmekte olan birden fazla avukat mevcut ise bunların tamamına bilgi verilmesi zorunluluğunu gösteren bir ifade bulunmadığı gibi, maddenin konulmasında aranan etik değerlerin korunması ve mesleki dayanışma açısından da böyle bir gereklilik düşünülemez. Aksi halde, önceki vekâletname-lerde ismi geçen bütün avukatlara ayrı ayrı bilgi verme zorunluluğu, müvekkilin haklarını da kısıtlar bir sonuca ulaşacaktır.

...Baro Disiplin Kurulu'nun eylemin disiplin suçu oluşturmadığına ilişkin kararında... bulunmamış, kararın onanması gerekmiştir.”

Madde 40, “Avukat kesin olarak zorunlu bulunmadıkça müvekkili adına basına açıklamada bulunamaz. Açıklamalarda adalete etkili olma amacı güdülemez.”

Müvekkil adına açıklama yapacağım diye televizyon ve gazeteler, magazin avukatlarının reklam aracı oldu. Avukat mesleğine ve müvekkiline saygı duyuyorsa mahkemede konuşur. Onur içindir ki yasa koyucu “zorunlu hal”, “hukuki boyut”, “özdeşleşme”, “adaleti etkileme” gibi kavramları getirmiştir. Avukat unutmamalıdır ki, televizyon gelir geçer, hazırlıksız söylediğiniz sözler hafızda kalır. O gün belki mutlu olursunuz, ama, ne mal olduğunuzu toplum hiçbir zaman unutmaz.

Madde, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 8. maddesinde ayrıntıları ile düzenlemiştir.

Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliğinin 8/b maddesinde yazılı; “(avukat)... dava ile özdeşleşip tarafların sözcüsü gibi hareket edemez, davanın hukuki boyutları içinde kalmak kaydıyla ve zorunlu haller dışında yazılı, işitsel ve görsel iletişim araçlarına demeç veremez, açıklama yapamazlar”

Üzerinde önemle durulan hususlar, “özdeşleşme”, “davanın hukuki boyutları içinde kalma”, “zorunlu hal” ve “adaleti etkileme”dir. Avukat dava ile özdeşleşip tarafların sözcüsü gibi hareket edemez, adaleti etkileme amacı güdemez, zorunlu hal dışında açıklama yapamaz. Yapmak zorunda da kalırsa, davanın hukuki boyutları dışına çıkamaz. Medyada “Avukat unvanı” kullanılmamalıdır.

1. Basına yapılan açıklama zorunlu olmalı ve uyuşmazlığın hukuki yönünü aşılmamalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.11.2001 gün ve 2001/139 esas, 2001/194 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, merhum ...'in ilk eşinden olan çocuklarının avukatlığım üstlendiği, murisin eşi (şikayetçi) ile şikayetlinin müvekkilleri arasında miras nedeniyle anlaşmazlık çıktığı, durumun yazılı ve görsel basında yer alarak kamuoyuna yansıdığı, şikayetli avukatın bu uyuşmazlıkla ilgili olarak bir sahifelik basın açıklaması yaptığı anlaşılmıştır.

Yapılan incelemede, kovuşturma konusu basın açıklamasının içeriği yönünden bir “zorunluluk”tan kaynaklanmadığı ve taraflar arasındaki anlaşmazlığın salt hukuki yönü ile de ilgili olmadığı saptanmıştır.

Bu nedenle eylem Meslek Kuralları'nın 6 ve 40. maddelerine aykırı olduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nun yaptığı hukuksal değerlendirme isabetli bulunmuş, kararın onanması gerekmiştir.”

2. Müvekkilin özel yaşamı ile ilgili hususları avukat basın yolu ile duyuramaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.02.2002 gün ve 2001/150 esas, 2002/31 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın, müvekkili olan sanığın Türkiye'ye iade edildiği aşamada ulusal basında çıkan ve şikayetli avukat tarafından söylenildiği iddiası ile yayınlanan haber yazılarda ve röportaj metinlerinde, avukat sıfatı ile vekalet görevi içinde ve dışında kalan bir çok özel bilgileri açıkladığı, müvekkili ile arasındaki ilişkileri anlattığı, müvekkilinin sözlerini yazılı basında demeç yolu ile aktardığı anlaşılmaktadır.

Şikayetli avukat her ne kadar basında kendisine atfen çıkan bu yazılarla ilgili olarak basına açıklama yapmadığını savunmuş ise de, çıkan haberin çokluğu ve birbirini tamamlayan nitelikte olduğu, bu açıklamalara ilişkin tezip etme yükümlülüğünün şikayetli avukat tarafından yerine getirilmemiş olması karşısında, savunması inandırıcı bulunmamıştır.”

3. Avukat dava ile özdeşleşip tarafların sözcüsü olamaz. Aksini iddia eden avukat haberi tezip zorundadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 15.09.2006 gün ve 2006/224 esas, 2006/303 karar sayılı kararı:**

“...Dosya içindeki bilgi ve belgelerden, ... Gazetesi’nin 17.08.2004 tarihli nüshasında: Şikayetlinin, “...’ya ancak böyle hayali bir ihbar mektubu yazmak yakışırdı. Maskesi düştü. ...’nın müvekkillerime delikanlı aleminde kendi yöntemiyle karşılık vermesi lazım. Devlet güçlerini mektupla yönlendirmesi yakışmaz.” sözlerini söylediği,

Şikayetlinin bu eyleminin “zorunlu hal dışında” beyanat olarak kabul edilerek, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliğinin 8/b maddesinde yazılı ;“(Avukat) ... dava ile özdeşleşip tarafların sözcüsü gibi hareket edemez, davanın hukuki boyutları içinde kalmak kaydıyla ve zorunlu haller dışında yazılı, işitsel ve görsel iletişim araçlarına ...demeç veremez, açıklama yapamazlar” ilkesine..aykırı olmakla eylem disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

4. Avukat zorunluluk varsa ilan yolu ile duyuru yapabilir. Ancak, kendi konumunu ön plana çıkaramaz.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 16.03.2002 gün ve 2001/276 esas, 2002/86 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin “olay” isimli yerel gazeteğe “... Yönetim Kurulu başkanı Av. ...” adı ile verdiği ilanda, ilanının içeriğinden çok kendi konumunu ön plana çıkardığı ve şahsına ait fotoğrafı kullandığı anlaşılmıştır.

Avukat ilanda, ...’ın yeniden faal hale getirilmesi için halkın ekonomik desteğinin sağlanmasını amaçladığını savunmakta ise de, böyle bir destek için kendi büyük boy fotoğrafının yayınlanması nedenini açıklayamamıştır.

Bir avukatın, mağdur olan işçilerin ve hissedarların haklarını korumak için yaptığı sosyal ve hukuki çalışmalar takdire değer olabilir. Ancak tüm bunlar sırasında, avukat mesleğinin etik kurallarına uygun davranmalı ve kendisine ün kazandırmaya yönelik davranışlardan kaçınmalıdır.”

5. Açıklama müvekkilinin görüş ve düşüncelerinin kamuoyuna aktarılmasına yardım biçiminde olamaz.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.01.2007 gün ve 2006/431 esas, 2007/17 karar sayılı kararı:

“...Şikayetlinin yaptığı basın açıklaması ve basına verdiği demeç savunma göreviyle ilgili bir içerik taşımamakta olup, daha çok müvekkilinin görüş ve düşüncelerinin kamuoyuna aktarılmasına yardım biçiminde gerçekleşmiştir. Böyle bir davranış avukatların görevleri arasında değildir. Kaldı ki, şikayetli avukat tarafından yapılan basın açıklaması ve verilen demeç müvekkil adına zorunlu olarak yapılan bir açıklama olarak da değerlendirilemez.

Şikayetli avukatın bu eylemi, Türkiye Barolar Birliği Reklam Yasağı Yönetmeliği'nin 8/b maddesinde yazılı; “(Avukat)... dava ile özdeşleşip tarafların sözcüsü gibi hareket edemez, davanın hukuki boyutları içinde kalmak kaydıyla ve zorunlu haller dışında yazılı, işitsel ve görsel iletişim araçlarına demeç veremez, açıklama yapamazlar” ilkesine de aykırıdır.”

6. Yazılı ve görsel basın yayın organları aracılığı ile Yargı baskı altına alınmamasıdır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.04.2002 gün ve 2002/23 esas, 2002/131 karar sayılı kararı:

“...Şikayetli avukatlar hakkında disiplin kovuşturmasına konu olan eylemleri nedeniyle ve “avukata görevinden ötürü yüzüne karşı hakaret” suçundan dolayı 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1997/42 esas sayılı dosyasıyla açılan kamu davasının, 4616 sayılı kanununun 4/6 maddesi gereğince kesin hükme bağlanmasının ertelenmesine karar verildiği ve bu kararın temyiz edilmeksizin kesinleştiği anlaşılmıştır.

Şikayetli avukatların birbirlerinin kişiliklerine yönelik, küçük düşürücü ve hakaret düzeyindeki sözleri 07.05.1996 tarihli duruşma tutanağında yer aldığı gibi, yazılı ve görsel basına da yansıtılmış ve bir televizyon programında yaptıkları açıklamalarla sürdürülmüştür.

Kovuşturma konusu olaylarda, şikayetli avukatların bağlı oldukları bu kurallara ve mesleğin yüksek etik değerlerine sadık davranmadıkları, iddia ve savunma sınırları dışına taşan söz ve hareketleriyle avukatlık mesleğine önemli ölçüde zarar verdikleri görülmüştür.

Duruşmada ve daha sonra televizyon programında gerçekleştirilen söz, tutum ve davranışlar kabul edilemez niteliktedir.”

7- Haber gerçek dışı ise, tekzip edilmesi avukatın mesleki yükümlülüğüdür.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.07.2005 gün ve 2007/164 esas, 2007/227 karar sayılı kararı:**

"...Dosyada mevcut 17.09.2005 günlü ... Gazetesinde yayınlanan ... imzalı haberde disiplin kovuşturmasına konu; "Savundukları iddialar gerçek dışı. Elimdeki belgeleri açıklarsam yer yerinden oynar ve ... intihar eder."; "...ın yerinde olsam davadan çekilirdim. ... açıkça görüntülerin nerede çekildiğini söylesin. Hala evde oldu diyor." sözlerinin olduğu tartışmasızdır.

Avukatlık Yasası ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'na aykırı olan ve zorunlu olmadığı halde yayınlanan haber gerçek dışı ise, tekzip edilmesi avukatın mesleki yükümlülüğüdür. Bunun gereği ne bir başkası tarafından hatırlatılmalı, ne de avukatın kendi sübjektif değerlendirmeleri ölçü olmalıdır.

Haberin tekzip edildiğine ilişkin belge olmadığından, eylemin disiplin suçu oluşturduğuna ilişkin Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan hukuksal değerlendirme ve tayin olunan disiplin cezasında hukuka aykırılık görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir."

8- Medyada avukat unvanı kullanılmamalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 08.02.2008 gün ve 2007/422 esas, 2008/33 karar sayılı kararı:**

"...İncelenen dosya kapsamında şikâyetli avukatınTelevizyonuna verdiği söyleşi metninin dosya içinde bulunmadığı görülmüştür.

Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 40. maddesi, "Avukat kesin olarak zorunlu bulunmadıkça müvekkili adına basına açıklamada bulunamaz. Açıklamaların da adalete etkili olma amacı güdülemez." hükmünü amirdir.

Türkiye Barolar Birliği Reklâm Yasağı Yönetmeliğininin 8. maddesinde basın açıklamasının sınır ve kapsamı ayrıntıları ile düzenlemiştir.

Üzerinde önemle durulan hususlar, "özdeşleşme", "davanın hukuki boyutları içinde kalma", "zorunlu hal" ve "Adaleti etkileme" dir. Avukat dava ile özdeşleşip tarafların sözcüsü gibi hareket edemez, Adaleti etkileme amacı güdemez, zorunlu hal dışında açıklama yapamaz. Yapmak zorunda da kalırsa davanın hukuki boyutları dışına çıkamaz.

Medya, "Avukat sıfatı" ile kullanılmamalıdır.

Avukat, mesleğine ve müvekkiline saygı duyuyorsa mahkemede konuşur. Onun içindir ki yasa koyucu "zorunlu hal", "hukuki boyut", "özdeşleşme", "adaleti etkileme" gibi kavramları getirmiştir."¹³²

¹³² Bkz. s., 442 arası "Medya ilişkileri" açıklamalar.

Madde 41, “Avukat baktığı davada görevini savsayarak, ya da kötüye kullanarak, müvekkili zararına kendisine yarar sağlayamaz”

Bu kural genel nitelikte ve tamamlayıcı bir kuraldır. Görevin özen, doğruluk ve onur içinde yerine getirilmesi, çekişmeli hakların edinilmesi ve Meslek Kuralları’nda özel bir hükme bağlanmamış, ancak, meslek itibarına zarar veren eylem ve davranışlarda uygulama alanı bulan bir maddedir. Madde ile Avukatın davadaki görevini savsayarak veya kötüye kullanarak, sonuçta kendisine herhangi bir şekilde yarar sağlaması önlenmek istenmektedir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 03.12.2004 gün ve 2004/273 esas, 2004/370 karar sayılı kararı:

“...Şikayetlinin davalı vekili sıfatıyla bulunduğu 02.10.2001 tarihli duruşmada “defterlerin incelenmesine ve bilirkişiye tevdiine gerek yoktur” şeklinde beyanda bulunduğu ve bu beyan üzerine ticari defterlerinin incelenmesi yoluna gidilmeyecek davanın şikayetçi aleyhine sonuçlandırıldığı anlaşılmıştır.

Şikayetli, davanın esasını etkileyecek şekilde beyanda bulunmasını haklı kılabilecek bir gerekçe ya da müvekkilinden bu yolda talimat aldığına ilişkin bir belge ibraz etmediğine göre, salt savunmaya itibar edilmesi düşünülemez.”¹³³

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 02.05.2014 gün ve 2014/107 esas, 2014/298 karar sayılı kararı:

“...Avukatlık Meslek İlkeleri’nin 41. maddesi “Avukat baktığı davada görevini savsaklayarak ya da kötüye kullanarak müvekkili zararına kendisine bir yarar sağlayamaz” demektedir.

Yakınan avukatın müvekkili olan şirketin rızası hilafına ve imzalanan sulh protokollerinin geçerliğini tehlikeye düşürecek şekilde ek talepte bulunmasının öncelikle kendi müvekkili aleyhine ortaya çıkaracağı zararı dikkate almadan, söz konusu şikâyetle ilgili karar vermek hatalı olacaktır.

Nitekim yakınan avukatın bu talebinin müvekkil şirket tarafından öğrenilmesi üzerine, protokollerin onaylanması ve avukatlık ücretinden feragat işlemleri ilgili şirketin bir başka avukatı tarafından yerine getirilmiştir.

Hal böyle iken, yakınan avukatın Avukatlık Meslek Kuralları 41’e aykırı eyleminin göz ardı edilerek, müvekkillerin hukuki sorunlarına adalete uygun ve hakkaniyetli bir çözüm arayan yakınılan avukatın eyleminin Avukatlık Meslek İlkeleri 5, 26 ve 31’e aykırı olduğunu iddia etmek, avukatlığın amacı olan “anlaşmazlıkların adalet ve hakkaniyete uygun olarak çözümlenmesi” ilkesi ile bağdaşmamaktadır.”

¹³³ Bkz. s. 190’deki ve 2007/151 esas, 2007/205 karar sayılı karar.

Madde 42, “Avukat işle ilgili giderleri karşılamak üzere avans isteyebilir. Avansın işin gereğini çok aşmamasına, avanstan yapılan harcamaların müvekkile zaman zaman bildirilmesine ve işin sonunda avanstan kalan paranın müvekkile geri verilmesine dikkat edilir.”

Meslektaşlarımızın en çok yakındığı sorun zamanında yargı giderleri ile ilgili avans alıp, görevini tam olarak yapamamaktır. Aksi de vardır. Fazla avans alır, ama, hesap vermez.

“Avans” giderleri karşılamak içindir. Gideri olmayan konularda avans istenemez.

Avukatlık Yasasınının 175. maddesinin bu bağlamda ne kadar önemli olduğu göz ardı edilmemeli, olası sorumluluklardan kurtulmak için, madde mutlaka işletilmelidir. Masrafın verilmemesinin yargıyı da bunalttığı bir gerçektir. Bir müzekkere giderini ödemeyen avukata hakim hoşgörülü olmaz. Sizi davayı uzatmakla suçlar. Oysa, bu gün bir davanın uzaması kadar avukatın düşmanı bir kurum daha var mı, bilmiyorum!

Yargıtay 13. HD. 04.05.2009 gün ve (13260/5950) sayılı kararında; “Avukatlık Kanunu’nun 173/2. maddesinde, “Avukata tevdi edilen işin yapılması veya yapıldıktan sonra sonucunun alınması için gerekli bütün vergi, resim, harç ve giderler, iş sahibinin sorumluluğu altında olup, avukat tarafından ilk istekle avukata veya gerektiği yere ödenir. Bu harcamaların avukat tarafından yapılabilmesi için yeterli kadar avansın iş sahibi tarafından verilmiş olması gerekir.” hükmü mevcut olup, bu hüküm gereğince, işin görülmesi için gerekli olan tüm masrafların iş sahibi tarafından İŞİN BAŞINDA AVUKATA ÖDENMİŞ OLDUĞU KARİNE OLARAK KABUL EDİLMELİ, bunun aksini ileri süren, BAŞKA BİR İFADE İLE MÜVEKKİLİNDEN MASRAFLAR İÇİN AVANS ALMADIĞINI İDDİA EDEN AVUKATIN DA, BU İDDİASINI İSPAT ETMEKLE YÜKÜMLÜ OLDUĞU kabul edilmiştir.” Demekta ve bu kararında ısrarcıdır. Görüldüğü üzere ispat külfeti tamamen yer değiştirmiş olup, Şikâyetli avukat avans alıp almadığını ispat zorundadır.

O halde HMK 199. maddede bildirilen elektronik ortamda avans istenmeli, mümkün değilse vekâlette yazılı adrese ihtar gönderilerek avans istenmeli, yatırmamanın sonuçları hakkında müvekkil bilgilendirilmelidir.

1- Avukat yaptığı avans harcamaları ile ilgili bilgi ve hesap vermek zorundadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 15.07.2002 gün ve 2002/75 esas, 2002/208 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetlinin vekaletname ve masraf alarak kabul ettiği işler hakkında şika-

yetçi iş sahibine bilgi vermediği, şikâyetçinin bu hususta çektiği ihtarnameyi de yanıtızsız bıraktığı dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Avukat üstlendiği işler hakkında müvekkilini bilgilendirmek ve aldığı masraf avansının hesabını vermek zorundadır.

Bilgi verme yükümlülüğünü yerine getirmeyen ve müvekkili adına yaptığı masrafların hesabını (ve belgelerini) vermeyen avukatın eylemi disiplin suçu olduğundan, Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 18.09.2015 gün ve 2015/490 esas, 2015/756 karar sayılı kararı:**

“..Şikâyetli avukata 20.07.2011 tarihinde 100.000,00 TL vekâlet ücretinin banka havalesi ile gönderildiği,

21.11.2011 tarihine kadar elden ve banka havalesi ile toplam 45.000,00 TL masraf avansı gönderildiğinin şikâyetçiler tarafından belirtildiği, dosyada mevcut olan bir takım havale makbuzlarında “avukatlık masrafı ve harcırah” açıklamasının olduğu,

Şikâyetli ve Avukat H. K'a gönderilen 25.11.2011 günlü e-posta ile masraf havaleleri ile ilgili mutabakat yapmak istedikleri, gönderilen miktarın büyük olduğu, bu rakamların şirket kayıtlarında avukatlık masrafları ve harcırah olarak çıkışının olduğu, ancak bu masrafların karşılığı evrakları kendilerinden temin edip, kayıt altına almak istediklerinin belirtildiği,

...Bu e-postaya yanıt verilmemesi üzerine, 01.12.2011 günlü e-posta ile araya güven kaybı girmesi nedeniyle davalardan çekilmesini şikâyetli avukata bildirdikleri, 08.12.2011 günlü azilnameler ile şikâyetli avukatı azlettikleri,

Azilnamelerden sonra, şikâyetli vekili tarafından şikâyetçilere ihtarnameler çekildiği, ... 7. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2012/691 Esasına kayden vekâlet ücreti alacağı davası açıldığı, harcamalara ait bir takım belgelerin ibraz edildiği,

Şikâyetli avukata muhtelif tarihlerde 45.000,00 TL yargı gideri adı altında para gönderildiği, muhasebe kayıtlarının kapatılması amacıyla avansın nerelere harcandığına ilişkin bilgi ve belge istenmesine karşın somut olarak verilmediği, Şikâyetli avukat tarafından ... 7. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2012/691 Esas sayılı örneği dosyada mevcut belgelerde dahi bu hususta tatmin edici bir açıklama bulunmadığı görülmektedir. Bir kısım maillerde avans istemi açıklığı var ise de yapılan harcamalara ilişkin somut bilgi ve belge yoktur.

Şikâyetli Avukatın yukarıdaki ilkeler dikkate alındığında işine ve müvekkiline karşı gerekli özeni göstermediği, aldığı avansın nereye harcandığına ilişkin somut bilgi ve belge vermediği anlaşıldığından, eylemi disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

2. Masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında iş sahibinin yazılı olarak uyarılması gerekir.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.07.2002 gün ve 2002/94 esas, 2002/226 karar sayılı kararı:

“...Şikâyetli avukatların üstlendikleri icra işi ile ilgili bulunan ... İ. İcra Müdürlüğü'nün 1998/1877 sayılı dosyasında takibin kesinleşmesine ve borçlu tarafından mal beyanında bulunularak, taşınmaz mal bildirilmiş olmasına rağmen hiçbir işlem yapmadıkları, dosyayı uzun süre takipsiz bıraktıkları ve görevlerini yerine getirmedikleri, dosyada bulunan bilgi ve belgelerden anlaşılmaktadır.

Şikâyetliler gerekli masrafın verilmemesi nedeniyle işlem yapamadıklarını savunmuşlar ise de, böyle bir durumda masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında Meslek Kuralları'nın 42. maddesi uyarınca iş sahibinin yazılı olarak uyarılması gerektiğinden ve bu anlamda bir uyarı yapıldığına ilişkin herhangi bir kanıt da gösterilmediğinden, masrafın verilmemiş olması avukatları sorumluluktan kurtaramaz.

Bu nedenlerle disiplin suçu oluşturan eylemden dolayı Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede herhangi bir isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”¹³⁴

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 13.07.2013 gün ve 2013/78 esas, 2013/503 karar sayılı kararı:

“...Baro Disiplin Kurulu Avukatlık Kanunu 173/2 madde uyarınca temyiz giderlerinin ödenmemesinin sonuçlarından müvekkilin sorumlu olduğu, harcın avukat tarafından yatırılacağına ilişkin bir düzenleme olmadığı gerekçesiyle disiplin cezası tayin etmemiş, şikâyetçi karara itiraz etmiştir.

Disiplin kovuşturmasına konu sorun, Şikâyetli avukatın kararı temyiz etmeyecek avukatlık görevini ihmal edip etmediği ve müvekkilini zarara uğratarak uğratmadığına ilişkindir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden, Şikâyetli avukatın, Şikâyetçi adına açılan ... İş Mahkemesi'nin 2009/286 Esas sayılı davasında, şikâyetçi aleyhine verilen kararın temyiz edilmediği tartışmazdır.

Şikâyetli avukat gerekli masrafın verilmemesi nedeniyle işlem yapamadığını savunmuş ise de, böyle bir durumda masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında Meslek Kuralları'nın 42. maddesi uyarınca iş sahibinin yazılı olarak

¹³⁴ Bkz s. 275'deki 2006/369 esas, 2006/444 karar sayılı karar, Bkz. s. 96'deki 2007/173 E. 2007/234 K. sayılı karar,

uyarılması gerektiğinden ve bu anlamda bir uyarı yapıldığına ilişkin herhangi bir kanıt da gösterilmediğinden, masrafın verilmemiş olması avukatları sorumluluktan kurtaramaz.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 07.09.2013 gün ve 2013/287 esas, 2013/700 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından ... İş Mahkemesi'nin 2008/588 Esasında görülmekte olan tazminat davasında davanın kısmen kabul ve kısmen reddine ilişkin verilen 17.08.2010 gün ve 2010/580 Karar sayılı kararının temyiz edilmeden kesinleştiği ve şikâyetçi aleyhine ... 6. İcra Müdürlüğü'nün 2010/31555 Esas sayılı takip yapıldığı anlaşılmaktadır.

Şikâyetli avukat gerekli masrafın verilmemesi nedeniyle işlem yapamadığını savunmuş ise de, böyle bir durumda masraf verilmemesinin doğuracağı sonuçlar hakkında iş sahibinin yazılı olarak uyarılması gerektiğinden ve bu anlamda bir uyarının yapıldığına ilişkin herhangi bir kanıt da gösterilmediğinden, masrafın verilmemiş olması Avukatları sorumluluktan kurtaramaz. Özellikle bir haktan vazgeçme anlamına gelen işlemlerde mutlak yazılı muvafakat alınmalı, hak kaybına neden olunmamalıdır.”

3. Avukatın işe başlamadan önce avans istemesi gerekir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12.09.2003 gün ve 2003/129 esas, 2003/249 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukatın tazminat davası açması için, şikâyetçiden vekaletname aldığı, tazminat davasının şikâyetçi lehine sonuçlandığı, ilamın icraya konulduğu, tahsil olunan paradan (3.150.000.000 TL) nin şikâyetçiye ödendiği, şikâyetçinin mahkeme ve icra takip dosyalarının esas numaralarını istediği ve Noterden ihtarname keşide ettiği halde şikâyetli avukatın bilgi ve belge vermekten çekindiği anlaşılmaktadır.

Avukatın işe başlamadan önce avans istemesi gerekir. Kendisine masraf ve vekalet ücreti ödenmediği gerekçesiyle müvekkiline yaptığı işler hakkında bilgi vermemesi düşünülemez. Avukatın işe başlamış olması halinde, işin sonunda elde olunan değerleri müvekkiline teslim etmesi ve elde edilen paradan ne miktarda masraf ve vekalet ücreti kestiğine dair hesap ve bilgi vermesi zorunludur.

Şikâyetli avukatın dava açmadığı ve icra takibi yapmadığı, şikâyetçiye cebinden para ödediğine ilişkin savunmasına itibar olunamaz.

Bu takdirde dahi şikâyetli avukatın müvekkilini yanıltıcı beyanda bulunduğu avans almadan iş kabul ettiği sabit olmaktadır.

...Avukatların işe başlamadan giderler için avans istemeleri, müvekkil adına alınan para ve başka değerleri geciktirmeksizin duyurup müvekkile vermeleri gerekir.”

4. İşin gereğinden fazla avans alınmamalı, harcama belgelendirilmelidir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 30.09.2005 gün ve 2005/232 esas, 2005/318 karar sayılı kararı:**

“...Dosyada mevcut belgelerden 12.02.2002 tarihli vekaletnamede ahzu kabz yetkisi bulunmadığı halde ... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2001/5092 esas sayılı dosyasından tahsilat yapıldığı, lüzumundan fazla avans istenip (5. İcra Müdürlüğü'nün 2001/8341 esas sayılı dosyası için 3.000.000 TL avans alınmış), avans artanının sözleşme gereği ay sonunda kapatılmadığı, gerek tahsil edilen paralar ve gerekse avans hususunda yazılı bildirimde bulunulmadığı görülmüştür.

...Şikayetli ile banka arasındaki sözleşme de bu yoldadır. İşin gereğinden fazla avans alındığı sabit olduğu gibi, avanstan yapılan harcamalar belgelendirilmemiş, gerekli bilgi verilmemiştir.

...Vekaletnamede ahzu kabz yetkisi olmamasına karşın, icra dairesinden ve borçludan haricen para tahsil edilmiş olup, yazılı bir bildirimde de bulunulmamıştır.

Her ne kadar şikayetli avukat tarafından bankanın takip dosyaları ile ilgili olarak ücreti vekalet alacakları bulunduğu, bu sebeple hapis hakkının kullanıldığı, aleyhe yapılan takipte takas def'in bulunulacağı bildirilmiş ise de; Hapis hakkının kullanımı için, hangi işten ötürü ve ne miktarda alacağı olduğunun müvekkile yazılı olarak bildirilmesi gerekmektedir. Böyle bir bildirimde yoktur.”¹³⁵

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.09.2014 gün ve 2014/360 esas 2014/622 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukatın sigortalı çalışanı Avukat A. K.'ın 04.02.2011 tarihli makbuzla “satış ve diğer masraflar” adı altında 3.200, 00 TL tahsil ettiği,

... 3. İcra Müdürlüğü'nün 2007/5347 Esası sayılı dosyanın incelenmesinden, yetkili kılınan Avukat A. K.'ın 07.10.2010 günlü müzekkere ile ... 3. İcra Müdürlüğü'ne haciz müzekkeresi yazıldığı, 07.03.2011 günlü dilekçe ile ...1. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2009/773 Esasında kayıtlı veraset davasını takip için İcra Müdürlüğünden yetki belgesi istendiği, 15.04.2011 tarihli talep ile Muris H. K. tarafından borçlu M. K.'a intikal edecek taşınmazlara haciz konulmasının talep edildiği,

¹³⁵ Bkz. s. 223'deki 2007/42 E., 2007/102 K.sayıli karar, bkz. s. 525'deki 2007/177 E. 2007/237 K. sayılı karar.

Şikâyetli avukatın yanında çalıştırdığı sigortalı avukatın da eylem ve davranışlarından müştereken ve müteselsillen sorumlu olduğu tartışmasızdır. Henüz bir haciz ve satış işlemi olmayan ve yukarıda Avukat A. Y.'ın yaptığı işlemler tek tek yazılmış işlemler karşısında 3 müzekkere giderinden başka gider olmayan bir dönemde “satış ve diğer gider” olarak 3, 200,00 TL tahsil edilmiş olması TBB Meslek Kurallarında 42. maddede bildirilen “avansın işin gereğini çok aşmaması” ilkesine aykırı olduğu gibi, alınan avanstan hesap verilmemesi “avanstan yapılan harcamaların müvekkile zaman zaman bildirilmesi” ilkesine de aykırılıktır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 27.09.2014 gün ve 2014/428 esas 2014/638 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından; Şikâyetli Avukatın müvekkili olan Şikâyetçi M. T. vekili olarak ... 6. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2010/404 Esas sayılı dosyası ile dava açtığı, Mahkemenin 30.06.2011 gün ve 2011/818 Karar sayılı kararı ile davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği, anlaşılmaktadır.

Şikâyetli avukatın eylemi ile ilgili olarak ... 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/263 Esas dosyası ile “görevi ihmal” iddiasıyla kamu davası açıldığı, yapılan yargılama sonucunda Mahkemenin 09.12.2013 gün ve 2013/431 Karar sayılı kararı ile TCK'nın 257/2. 62. maddeler gereği neticeten 2 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına, CMK'nın 231. maddesi gereğince hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildiği ve kararının 21.01.2014 tarihinde kesinleştiği,

Gerek mahkeme kararı ve gerekse Şikâyetli avukatın kabulünden masraf ve ücret vermemesi nedeniyle davanın takip edilmediği ve bu nedenle davanın açılmamış sayılmasına karar verildiği dosya kapsamı ile tartışmasızdır. Avukat bu tür bir savunmada bulunuyorsa TBB Meslek Kuralları 42. madde gereği savunmasını yazılı belge ile kanıtlamak ve Avukatlık Yasası 171. madde gereği işi sonuna kadar takip etmek zorundadır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 04.09.2015 gün ve 2015/511 esas 2015/730 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukatın masraf verilmediği için keşfe ve duruşmaya katılmadığı savunmasına TBB Meslek Kurallarınının 42. maddesi gereği usulüne uygun bir uyarı gönderilmediğinden hukuksal dayanaktan yoksundur. Masraf uyarı mektubu ile istenmeli, ödemememin sonuçları hakkında müvekkil bilgilendirilmelidir.”

Madde 43, “Müvekkil adına alınan paralar ve başkaca değerler geciktirilmeksizin müvekkile duyurulur ve verilir.

Müvekkili ile ilgili bir hesap varsa, uygun sürelerle durum yazıyla bildirilir.”

Madde ile ilgili uluslararası uygulama da aynı yöndedir.

Uluslararası Barolar Birliği Oslo (1956) Kararlarının 15. maddesi, “Avukat müvekkili adına aldığı parayı gereğinden fazla yanında tutmamalıdır.”

Bern Kurallarının 16. maddesi, “Avukat kendisine emanet edilmiş malları titizlikle idare eder. Onları her zaman iadeye amade olmalıdır.”, M. 17 , “Vekalet ücreti tutarını mahsup hakkı saklı kalmak üzere avukat müvekkil adına taksil ettiği meblağı sahibine geciktirmeksizin intikal ettirir”

Avrupa Birliği Meslek Kurallarının 3.8.1. maddesi, “Avukatlar işlerini yaparken ne zaman olursa olsun ellerine müvekkilleri veya üçüncü şahıslar namına para (Aşağıda “müvekkil parası” olarak anılacaktır) geçtiğinde aşağıdakilerin yapılması zorunludur.

3.8.1.1. Müvekkil parası daima bir bankada veya benzeri bir kuruluşta açılacak bir hesapta yetkili kamu makamının denetimine tabi şekilde bulundurulacak ve müvekkilin paraların başka şekilde değerlendirilmesi yönünde açık veya zımni bir muvafakati yoksa, avukat eline geçen bütün müvekkil paralarını bu hesaba yatıracaktır.

3.8.1.2. Avukatın ismine açılan ve müvekkil parasının yatırıldığı hesabın adında o hesaptaki paraların avukatın müvekkili veya müvekkilleri namı hesabına yatırıldığına dair ifade yer alacaktır.”

Borçlar Kanunu’nun 392/1. maddesi, “Vekil, müvekkilin talebi üzerine yapmış olduğu işin hesabını vermeğe ve bu cihetten dolayı her nam ile olursa olsun almış olduğu şeyi müvekkile tediye mecburdur.

Vekil zimmetinde kalan paranın faizini de vermeğe mecburdur.” hükümlerini içermektedir.

Görüldüğü üzere yasa ve Meslek Kuralları parasal konularda avukata yükümlülükler yüklemektedir. Avukat makul süreden fazla süre müvekkil parasını zimmetinde tutamaz. Zorunlu nedenlerle bankada hesap açmış ise, getirilerinden de müvekkilini yararlandırmakla yükümlüdür. Gerçekte de müvekkil parası avukatın düşmanıdır. Bir an önce müvekkile ödenmeli ve yükten kurtulmalıdır. Eylemin zimmet suçunu oluşturduğu ve bu nedenle çok önemsiz rakamlardan dolayı meslekten de olunduğu asla ve asla unutulmamalıdır. Doğru uygulama Avrupa Birliği Meslek Kurallarında bildirildiği gibi müvekkil parasının adına açtırılacak hesap üzerinden yapılmasıdır.¹³⁶

¹³⁶ Bkz. s. 467 Avukatlık Yasası 57 ile ilgili açıklamalar..

1. Avukat müvekkiline tahsilatla ilgili ayrıntılı bilgi ve hesap vermek zorundadır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 20.09.2002 gün ve 2002/98 esas 2002/242 karar sayılı kararı:

“...Şikayetlinin üstlendiği davalar sonuçlandıktan sonra yaptığı ilamlı takipler dolayısıyla, ... 1. İcra Müdürlüğü'nün 2000/354 esas sayılı dosyasından ve aynı İcra Müdürlüğü'nün 2000/1655 esas sayılı dosyasından toplam (4.846.502.000) TL tahsil ettiği, ayrıca 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'ne yatırdığı 200.000.000 TL tutarındaki teminatı da adı geçen mahkemeden aldığı, bu paranın (2.466.000.000) TL'lik bölümünü şikayetçinin banka hesabına yatırdığı, kalan (2.580.502.000) TL'sini ise alıkoyduğu dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Şikayetli avukat, 17 Kasım 2000 tarihli ihtarname ile “vekalet ücretleri ile masrafin mahsubundan sonra kalan parayı alması” için şikayetçiye bildirimde bulunmuş; ancak bu ihtarnamede tahsil ettiği paralar ile mahsup ettiği miktarın ve müvekkiline ödeyeceği paranın hesabını belirtmemiştir. Davet edilen şikayetçi noksan ödeme yapılmasını kabul etmediğinden, paranın tamamını aldığına ilişkin ibranameyi imzalamadığını, bunu üzerine banka hesabına eksik ödeme yapıldığını beyan etmektedir. İhtarname tarihi ile bankaya yapılan ödemenin tarihi, şikayetçinin bu yoldaki iddiasını doğrulamaktadır.

Şikayetli avukatın tahsil ettiği paralar ile müvekkiline yaptığı ödemeler karşılaştırıldığında, dosyaya sunulan ücret sözleşmesinde kararlaştırılan ücretin üstünde bir miktarı alıkoyduğu görülmektedir. Ayrıca, icra dairesinden yapılan tahsilatın şikayetçiye geç bildirildiği de anlaşılmaktadır.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.08.2013 gün ve 2013/172 esas 2013/612 karar sayılı kararı:

“...Şikâyetli avukatın davanın başlangıcında 2002 yılında aldığı ve oldukça fazla olan avans hakkında Şikâyetçilere bilgi ve hesap vermediği, icradan tahsil ettiği parayı uhdesinde tuttuğu, hapis hakkını usulsüz kullandığı dosya kapsamı ile saptanmış olmakla eylemin Avukatlık Yasası 34, 134, 166 ve TBB Meslek Kuralları 3, 4, 42, 43, 45. maddelere aykırı olduğu tartışmasızdır.”

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 04.10.2013 gün ve 2013/313 esas 2013/761 karar sayılı kararı:

“...İş bu kanun maddeleri ve meslek kurallarını birlikte değerlendirdiğimizde, şikâyetlinin müvekkili adına tahsil ettiği parayı eksik bildirip, uhdesinde kalan bakiye para hakkında bildirimde bulunmaması ve bu parayı şikâyet tarihine kadar 7

ay gibi uzun bir süre uhdesinde tutması, avukatların özen ve doğruluk kurallarına göre hareket etmek, kamunun inancını ve mesleğe güvenini sağlayacak biçimde sadakatle davranmak, mesleğin itibarını sarsacak her türlü davranıştan kaçınmak ve müvekkile yazılı bilgi vermek zorunda olduğu ilkelerine de aykırıdır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 02.09.2014 gün ve 2014/164 esas 2014/309 karar sayılı kararı:**

“...İncelenen dosya kapsamından eylem nedeniyle ... 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/5 esasında “hizmet nedeniyle güveni kötüye kullanmak” iddiası ile açılan kamu davasında Mahkeme'nin 17.07.2013 gün ve 013/95 Karar sayılı kararı ile TCK 155/2, 62/1 maddeler gereği neticeten 5 ay hapis ve 20,00 TL para cezası ile cezalandırılmasına ve hükmün açıklanmasının ertelenmesine karar verildiği, kararın ... 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2013/587 D.İş sayılı kararı ile itirazın reddedilerek 26.07.2013 tarihinde kesinleştiği,

Mahkeme karar gerekçesinde “Sanık aşamalı savunmalarında müvekkili olan İ. G. e vermesi gerekli para konusunda uyuşamadıkları için parayı veremediğini suç kastının olmadığını ileri sürmüştür. Ancak sanık avukat icra dairesinden 14.863,50 TL'yi aldıktan sonra en azından kendinin ya da karşı tarafın kabul ettiği bir miktar parayı tevdi mahalli tayin ederek veya konutta ödemeli olarak göndermek suretiyle müvekkiline ödeme girişiminde bulunmamıştır. Sanık avukatın parayı tahsil ettikten sonra kendi ücretini ayırıp kalan parayı yukarıda belirtilen şekilde müvekkiline göndermesi gerekir.

Dosya içerisindeki sanıkla müşteki arasındaki mesaj tespit tutanaklarından da müştekinin sanık avukatı ısrarla aradığı, ancak sanığın müştekiyi oyaladığı anlaşılmaktadır.” sözlerinin yazılı olduğu görülmektedir.

2. Yapılan giderlere aylık faiz uygulaması, meslek etiğine ve yasaya ters düşen bir davranıştır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 19.01.2002 gün ve 2001/186 Esas 2002/14 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetlinin, ödemeyi geç yaptığı kendi kabulünden de anlaşılmaktadır. Avukat tarafından yazılı bir ücret sözleşmesi ibraz edilememiştir. Bu durumda asgari ücret tarifesinin uygulanması gerektiği halde, avukatın tarifinin çok üzerinde bir ücret aldığı ve bu ücreti de müvekkili adına tahsil ettiği paralardan mahsup ettiği sabit olmuştur.

Yapılan giderlere aylık faiz uygulaması da meslek etiğine ve yasaya ters düşen bir davranıştır.”

3- Şikayetli avukatın, müvekkili adına tahsil ettiği parayı müvekkiline ödemesi, müvekkiline borçlanarak verdiği bonoyu da ödememiş olması.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.06.2003 gün ve 2003/84 esas, 2003/201 karar sayılı kararı:**

“...Dosyada ki belge ve bilgilerden, şikayetli avukatın, şikayetçi adına açtığı davanın yargılaması sonunda verilen kararı icraya koyduğu ve icra takibine konu alacağı tamamını tahsil etmesine rağmen, müvekkiline ödemediği, bu para karşılığında şikayetçiye şahsi bonosunu verdiği, bonoyu da vadesinde ödemediği, şikayetli avukat hakkında disiplin kovuşturması başlatıldıktan sonra şikayete konu paranın şikayetçiye ödenmiş olduğu anlaşılmaktadır.

Şikâyetli avukatın, müvekkili adına tahsil ettiği parayı, müvekkiline ödemesi, müvekkiline borçlanarak verdiği bonoyu da ödememiş olması disiplin suçunu oluşturmaktadır.”

4. Avukat, teminat için alınan parayla ilgili olarak müvekkil adına bankada hesap açtırmak, teminat mektubu almak ve bu paranın varsa nemalarından da müvekkili yararlandırmak zorundadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 21.03.2003 gün ve 2002/328 esas, 2003/68 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli hakkında disiplin kovuşturmasına konu oluşturan eylemi nedeniyle ve “Emniyeti suiistimal” suçundan dolayı açılan kamu davası sonunda suç sabit görülerek TCK 510-522-59 maddeleri gereği “On ay 25 gün” hapis cezası verilmiş, cezanın 650.000.000 TL Para Cezasına çevrilmesine ve teciline karar verilmiştir. Karar Yargıtay 11. CD'nin 11.03.2002 tarih ve 2002/1239-1857 esas ve karar sayılı kararıyla onanmıştır.

Şikayetli, teminat mektubu almak üzere müvekkili adına bankada hesap açtırmak ve sonucunda teminat olarak yatırılan paranın faizinden müvekkilinin yararlanmasını sağlamak durumunda iken, kendi adına hesap açtırarak teminat mektubu almış, tahakkuk eden 1.645.717,00 TL faizi de müvekkiline ödemiştir. Şikayetli her ne kadar paranın 800.000,00 TL'sini ödediğini, geri kalan kısmın da ücreti vekaleti olduğunu bildirmişse de, bu hususta yasal bir belge ve ücreti vekalet sözleşmesi sunmamıştır.

Şikayetli dava nedeniyle müvekkili adına bankada hesap açtırmak, teminat mektubu almak ve bu paranın varsa nemalarından da müvekkili yararlandırmak zorundadır. Bir yönü ile müvekkil yasal olanaklardan yararlandırılmaya çalışılırken, bu yarardan haksız kazanç elde edilmemelidir.”

5. “Şikâyetlinin, paranın tahsil tarihinden 46 gün sonra şikâyetçiye paranın alınması ile ilgili olarak yazılı bildirimde bulunması halinde gecikme olduğunu kabul zorunluluğu vardır.

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.04.2006 gün ve 2006/50 esas, 2006/128 karar sayılı kararı:

“... Barosu Disiplin Kurulu, sunulan Avukatlık Ücret Sözleşmesi’ndeki ücretin sonradan yazılmış olacağını, zira miktarın önceden bilinemeyeceğini, tahsil olunan paradan müvekkiline 378,58 TL az ödendiği gibi 24.07.2003 de tahsil olunan paranın 09.09.2003 tarihine kadar elde tutulmasının Avukatlık Yasası’nın 34 ve Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları’nın 43 maddesine aykırılık teşkil ettiği sebepleriyle şikâyetlinin uyarma cezasıyla cezalandırılmasına karar vermiştir.

Disiplin kovuşturmasına konu olayda, Yargıtay bozmasından sonra mahkemece sendikal tazminata ve teferruatına hükmedilmiş olup, onunda faizli bakiyesi 6.019.940 TL’si tutmaktadır. Buna göre oransal vekâlet ücretinin 1.504.985 TL olması gerekir. Kaldı ki faiz miktarı, şikâyetlinin 24.07.2003 tarihli belgesinde, 3.593.633.436 TL olarak bildirilen asıl alacağa göre hesaplanmış miktar olup, bununda artması gerekmektedir. Böyle olunca şikâyetli tarafından ödenmesi gereken miktarın 3.125.443.952 TL olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda arada 163.208.890TL’lik bir eksiklik olduğu, faiz miktarının şikâyetli lehine değişebileceği de göz önünde tutulduğunda, aradaki farkın kabul edilebilir bir boyutta olduğu anlaşılmaktadır. Bu sebeple, şikâyetlinin, şikâyetçiye eksik ödeme yapmadığı anlaşılmaktadır. Şikâyetlinin bu konuya ilişkin eylemi disiplin suçunu oluşturmamaktadır.

Şikâyetli avukat tarafından paranın tahsil tarihi 24.07.2003 dür. Şikâyetçiye paranın alınması için, şikâyetli tarafından gönderilen yazı 09.09.2003 tarihli olup, 46 gün sonradır.

Şikâyetlinin tevdi yerinin belirlenmesi için başvurusu sonunda mahkemece 04.11.2003 tarihinde karar verilmiş ve paranın tevdi edileceği yer belirlenmiştir. Şikâyetli avukat, aradan 29 gün geçtikten sonra 03.12.2003 tarihinde bankaya şikâyetçiye ait parayı yatırmıştır.

Şikâyetlinin, paranın tahsil tarihinden 46 gün sonra şikâyetçiye paranın alınması ile ilgili olarak yazılı bildirimde bulunması ve mahkemece tevdi mahalli tayin edilmesinden 29 gün sonra, şikâyetçiye ait paranın bankaya yatırılmasında, yukarıdaki madde hükmüne göre gecikme olduğunu kabul zorunluluğu vardır.”¹³⁷

¹³⁷ Bkz. s.230’deki 2002/10 E., 2002/14 K. sayılı karar, Bkz. s. 656’deki 2002/98 E. 2002/242 K. sayılı karar, Bkz. s. 229’deki 2003/25 E. 2003/127 K. sayılı karar, Bkz. s. 658’deki 2003/84 E. 2003/201 K. sayılı karar, Bkz. s. 487’deki 2005/379 E. 2006/12 K. sayılı karar. Bkz. s.222’deki 2005/369 E. 2006/31 K. sayılı karar, Bkz s.18’deki 2006/460 E. 2007/24 K. sayılı karar, Bkz s.339’deki ve 2007/191 esas, 2007/264 karar sayılı karar. Bkz 2015/360 esas, 2015/568 sayılı karar.

Madde 44, “Avukat müvekkilinden meslektaşlarına yönelecek sataşmaları önlemeye çalışır; gerekirse vekillikten çekilebilir.”

Madde mesleki dayanışmanın önemini vurgulamaktadır.

“Avukatlar, çelik ve çimentodan yapılmış betonarme bir kale gibi, birbirine dayanmalı, birbirine yardım etmelidirler. Mesleklerine gelen tecavüze, fertlerinden birisinin uğradığı haksızlığa karşı bir vücut gibi karşı koymalıdır. Büyük bir feylesof iki insan arasındaki dostluğu şöyle tarif eder; (İki beden de sakın bir ruh, iki ruhta sakın bir beden!) Bir baroda kayıtlı avukatların dostluğu şu halde, ruhların bir levhada ve levhanın ruhlarında sakın olmasıdır, denilebilir. Bunun neticesi olarak hiçbir avukat müşterisinin meslektaşı aleyhinde bulunmasına, mesleğe sövmesine asla müsaade etmemelidir.” (Av. Ali Haydar Özkent, 1940 baskı, Avukatın Kitabı).

Başka söze gerek var mı!

• Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 20.03.2008 gün ve 2007/544 esas, 2008/126 karar sayılı kararı;

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikâyetlinin temyiz dilekçesinde varlığını iddia ettiği ve kamu davasının müştekisi tarafından şikâyetçi avukatın sesinin kaydedildiği kasetler, şikâyetli avukat tarafından delil olarak kamu davasına sunulmak istenilmiş ise de mahkemece talebin ret edildiği ve hükme de esas alınmamış olduğu anlaşılmıştır. Bu durum, savunma olarak ileri sürülen kaset çözümünün olayla bağlantısının bulunmadığını ortaya koymaktadır.

Her ne kadar 765 sayılı Türk Ceza Yasası döneminde, 5237 sayılı Türk Ceza Yasası’nın 133. maddesinde düzenlenen şekilde bir suç öngörülmemiş ise de, gelişen insan hakları çerçevesinde bir kimsenin bilgisi ve rızası dışında sesinin kaydedilmesi ve kullanılması hukukça kabul edilmeyen bir durumdur. Gizli olarak sesin kasete alınmasının yasadışı olduğu, delil olarak da kabul edilemeyeceği tartışmasızdır.

Avukat, müvekkili tarafından verilen hukuka aykırı bir talimatı yerine getirmek veya delili sunmak zorunda değildir. Olayımızda ki gibi, müvekkili tarafından yasa-ya aykırı bir şekilde şikâyetçinin sesinin kayda alındığı banttaki şikâyetçinin kişiliği ile ilgili onu küçük düşürmeye, rencide etmeye yönelik ifadelerin temyiz dilekçesine alıntı yapılması, vekâlet akdinin gereği olarak da kabul etmek mümkün değildir. Avukatlık Yasası’nın 38/a maddesi avukatın kendisine yapılan teklifi yolsuz veya haksız görmesi halinde işi ret zorunluluğunu hüküm altına almıştır. Şikâyetli avukatın, müvekkilinin hukuka aykırı bir şekilde elde ettiği bantta bulunduğunu iddia ettiği şikâyetçiye ait sözlerin temyiz dilekçesine almaları, müvekkillerin isteği ve talebi olarak kabul edilmeyeceği gibi şikâyetliyi de sorumluluktan kurtarmaz.

Kaldı ki, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 44. maddesinde kabul edildiği gibi, “Avukat, müvekkilinden meslektaşlarına yönelecek sataşmaları önle-

meye çalışır.” Şikâyetli avukatın, karşı taraf avukatı olan şikâyetçiyi hedef alan, onu küçük düşürücü, kişilik haklarını zedeleyici ifadelere yer veren, dava ile ilgisi bulunmayan, müvekkillerinin banta aldığı iddia ettikleri sözleri, temyiz dilekçesine alıntı yapması 44. maddenin amacına da aykırılık teşkil etmektedir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 31.01.2015 gün ve 2014/861 esas, 2015/105 karar sayılı kararı:**

“...Şikâyetli avukatın tevilli kabulü ... 1. İcra Müdürlüğü’nün 2012/4823 Esas sayılı icra takip dosyasının 07.08.2012 tarihli zabıt tutanağı içeriği, ... Barosu adına olay mahalline giden Av. Ö. D. C. Ç. tarafından tutulan 07.08.2012 tarihli tutanak ve duruşmada dinlenen tanık beyanları karşısında şikâyetli avukatın meslektaşına olan fiili ve sözlü sataşmalara karşı yeterli ve kararlı tepki içinde olmadığı tartışmasızdır.”

Madde 45, “Avukat “hapis hakkı”nı alacağı ile orantılı olarak kullanabilir.”

Hapis hakkı, Avukatlık Yasası’nın 39 ve 166. maddelerinde düzenlenmiştir. 39. maddede “avukatın kendisine tevdi olunun evrak”, 166. maddede, “müvekkili tarafından verilen veya onun namına aldığı malları, parayı ve diğer her türlü kıymetleri”, zorunlu giderler ve avukatlık ücreti karşılığı alacağı nispetinde elinde tutma hakkıdır.

Yargı ve Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu, avukatın alacaklı olduğunu yeterli görmemekte, avukatın alacağından dolayı hapis hakkını kullandığının kabul edilebilmesi için, hapis hakkının kullanıldığı hususunun iş sahibine yazılı olarak bildirilmesi, ayrıca iş sahibi adına tahsil ettiği para ile hangi işlerden ötürü, ne miktar da alacağı olduğunu gecikmeksizin müvekkiline yazılı olarak duyurmasını zorunlu görmektedir.

1. Avukat hapis hakkını kullanmadan önce, hangi alacağına karşılık, hangi paradan ne miktar hapis hakkını kullanacağını yazılı olarak müvekkiline bildirmek zorundadır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 21.01.2006 gün ve 2005/384 esas, 2006/16 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden şikâyetli avukatın şikâyetçinin vekili olarak ... 3. İcra Müdürlüğü’nün 2002/1857 esasında kayıtlı icra takibi başlattığı, tahsil edilen paradan 61.00 dolarını banka kanalıyla şikâyetçiye ödediği, ayrıca şikâyetçinin kabulünde olan 747 doların da ödenmiş olduğu, böylece şikâyetçiye toplam 808.00 dolar ödendiği anlaşılmaktadır.

Şikâyetli avukat, tahsil edilen paradan bakiye kalan kısmını masraf ve şikâyetçi adına takip ettiği diğer davalardan kaynaklan avukatlık ücreti karşılığı olarak

Avukatlık Yasası'ndan kaynaklanan "hapis hakkı" nı kullanarak yedinde tuttuğunu savunmuştur.

Şikayetli avukatın, alacaklı olduğunu iddia ettiği yargılama ve icra masrafları ile tahakkuk etmiş vekalet ücretlerine karşılık olarak, icradan tahsil ettiği para üzerinde hapis hakkını kullandığına ve şikayetçinin bilgilendirildiğine dair dosyamız içinde yazılı bir belgeye rastlanmamıştır. Avukat hapis hakkını kullanmadan önce, hangi alacağına karşılık, hangi paradan ne miktar hapis hakkını kullanacağını yazılı olarak müvekkiline bildirmek zorundadır. Şikayetli avukatın bu zorunluluğu yerine getirmeden, hapis hakkını kullandığına ilişkin savunmasına bu sebeplerle itibar edilmemiştir.

Ayrıca avukatın kullanacağı hapis hakkının, alacağı ile orantılı olması gerekirken, dosyadaki bilgi ve belgelerden bu hakkın usulüne uygun kullanılmadığı kadar orantılı olarak da kullanılmamış olduğu anlaşılmıştır."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 12..07.2013 gün ve 2013/84 esas 2013/505 karar sayılı kararı:**

"... Avukatın alacağından dolayı hapis hakkını kullanabilmesi için hapis hakkının kullanıldığı hususunun iş sahibine yazılı olarak bildirilmesi, ayrıca iş sahibi adına tahsil ettiği para ile hangi işlerden ötürü, ne miktar da alacağı olduğunu gecikmeksizin müvekkiline duyurması gerekmektedir. Ayrıca avukat Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 43. maddesine göre aldığı paraları ve başkaca değerleri geciktirmeksizin iş sahibine duyurmak ve vermekle yükümlüdür.

Avukatlık Yasası 166/1. maddesinde düzenlenen hapis hakkını kullanabilmesi için iş sahibi adına tahsil ettiği parayı geciktirmeksizin ve yazılı olarak bildirmekle birlikte, üstlenilen işin parasal değeri ile orantılı olmayan düzeyde, olayımızda olduğu gibi tahsil edilen alacağın tamamı üzerinde orantılı olmayan düzeyde kullanılmış ve herhangi bir yazılı ücret sözleşmesi de sunulmamış olması karşısında savunmaya itibar olanağı yoktur."

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 22.11.2014 gün ve 2014/533 esas 2014/758 karar sayılı kararı:**

"...Şikâyetlinin, tahsil ettiği paraları müvekkiline ödemediği gibi tahsilâtlarla ilgili hesap da vermediği görülmektedir.

Şikâyetli avukatın, alacaklı olduğunu iddia ettiği yargılama ve icra masrafları ile tahakkuk etmiş vekâlet ücretlerine karşılık olarak, icradan tahsil ettiği para üzerinde hapis hakkını kullandığına ve şikâyetçinin bilgilendirildiğine dair dosyamız içinde Şikâyetçiye tebliğ edilmiş, yasal unsurları içerir bir belge bulunmamaktadır. Çünkü avukat hapis hakkını kullanırken hangi alacağına karşılık, hangi paradan

ne miktar hapis hakkını kullanacağını yazılı olarak müvekkiline bildirmek zorundadır. Şikâyetli avukatın bu zorunluluğu yerine getirmeden, hapis hakkını kullanıldığına ilişkin savunmasına bu sebeplerle itibar edilmemiştir.

Dosya kapsamı ve Şikâyetli avukatın kabulüne göre yargı giderlerinin de üstlenildiği tartışmasızdır. Avukatın yargı gideri ve masrafları üstlenmesi meslektaşlar arasında rekabete yol açabilecek nitelikte ve meslek etiğine uygun düşmeyen bir davranıştır.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 11.07.2015 gün ve 2015/314 esas, 2015/549 karar sayılı kararı:**

“...Avukatlık Yasası 166 ve TBB Meslek Kuralları 45. madde gereği hapis hakkının kullanımı için müvekkile hangi alacaktan ötürü ve ne kadar alacak için hapis hakkının kullanıldığına ilişkin yazılı ihtar gönderilmeli ve hapis hakkı alacakla orantılı olarak kullanılmalıdır.

Yargıtay 13. HD. 04.05.2009 gün ve (13260/5950) sayılı karar gerekçesinde “Aynı şekilde hapis hakkını kullanan avukatın, müvekkilin nam ve hesabına tahsil ettiği alacakları geciktirmeksizin iş sahibine bildirmesi, hangi işten dolayı ve ne miktarda ücret ve masraf alacağı olduğunu açıklaması ve konu ile ilgili karşı tarafı bilgilendirdikten ve gerektiği durumlarda yapılacak hesaplaşmadan sonra, alacağı oranında hapis hakkını kullanması gereklidir. Esasen bu durum, avukatın müvekkiline hesap verme yükümlülüğünün de tabii bir sonucudur.” bunu gerektirmektedir.

Şikâyetli avukatın, müvekkili adına yaptığı icra takibinden tahsil ettiği paraları geciktirmeksizin müvekkiline ödemediği, bu tahsilâtlardan bir kısmını uhdesinde tuttuğu, şikâyetçi ve oğullarının diğer işlerinden kaynaklanan ücret alacaklarını da bu tahsilâttan almaya çalıştığı hapis hakkını kullandığını savunmakta ise de yazılı bildirimde bulunmadığı anlaşılmaktadır.”

2. Hapis hakkı orantılı olarak kullanılmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 19.01.2002 gün ve 2001/173 esas, 2002/6 karar sayılı kararı:**

“... Şikâyetlinin 750.000.000 TL’lik bir alacağın tahsili işini üstlendiği, borçludan haricen 250.000.000 TL tahsil ettiği, bu meblağın 200.000.000 TL’sini alıko-yarak 50.000.000 TL lık kısmını şikâyetçiye verdiği dosyadaki bilgi ve kanıtlardan anlaşılmıştır.

Şikâyetli her ne kadar 200.000.000 TL’lik bir serbest meslek makbuzu ibraz ederek bu parayı yaptığı hukuki yardıma karşılık aldığını savunmuş ise de:

Makbuz içeriğinden bu belgenin şikayet konusu işle ilgisi saptanamamıştır. Ayrıca, makbuzun bu işle ilgisi olduğu varsayılsa bile, üstlenilen işin parasal değeri ile orantılı olmayan düzeyde bir ücretin alınmış olması ve ücret sözleşmesinin de bulunmaması karşısında, eylemin yasaya ve Meslek Kuralları'na aykırı olduğunun kabulü gerekmektedir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.11.2007 gün ve 2007/331 esas, 2007/389 karar sayılı kararı:**

“...Şikayetli avukat, bu takip ve itirazın iptali davası sebebiyle de avukatlık ücretine hak kazandığını, bunlara ilişkin miktar bildirmeksizin savunmaktadır. Oysa hatalı bir hukuki girişim olduğu, verilen karar ile de ortaya çıkan biçimde Mahkemece tespit edilmeyen kira dönemleri için, şikayetli avukatın kira bedeline artışlar koyarak, bunu icra takibi yapması yerinde değildir ve şikayetlinin de savunmasında belirtildiği üzere, müvekkilinden talimat almaksızın onun yararına olduğu gerekçesi ile yapılan bu işlem sonucu, şikayetçi yargılama gideri ve karşı tarafa avukatlık ücreti borcu altına girmiştir. Bu durumda, şikayetli avukatın bu icra takibi ve itirazın iptali davası sebebiyle ayrıca avukatlık ücretine hak kazanacağını düşünmek mümkün değildir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 11.04.2007 günlü ve 2007/13-198 esas, 2007/199 karar sayılı kararında da belirtildiği gibi (Yargıtay Kararları Dergisi Ekim 2007 sayısı), “Borçlar Kanununun 388. maddesi ‘vekaleti dürüstlükle yerine getirme’ başlığı altında vekilin, vekaleti icrada özen ve sadakat göstermesi borcunu düzenlemiş bulunmaktadır... Vekalet sözleşmesi sonucu itibarıyla bir itimat ilişkisi olduğundan, vekalet konusunun yerine getirilmesinde vekile düşen başlıca yüküm, onu özenle ve sadakatle ifa etmektir... Kural olarak meslek sahibi olan kimseler ve bu arada avukatlar, genellikle bilinen ve kabul edilen kural ve usulleri bilmedikleri takdirde sorumlu olurlar. Avukatın görevi, olayları mantıklı bir şekilde değerlendirecek, bütün öngörülmesi gereken şeyleri dikkate almaktır. ... Nedenleri bildirilmeyen dilekçelerin, vergi itiraz komisyonlarınca esas incelenmeden reddolunacağını düşünmeden redde mahkûm, gerekçesiz itiraz dilekçesi yazması ve böylece müvekkilinin fazla veya cezalı vergi ödemesine yol açması, iş kazası sonucunda meydana gelen maddi zararın Sosyal Sigortalar Kurumu'ndan ödenen ve ödenecek tazminatla karşılanıp karşılanmayacağını araştırmadan dava açması... kusurlu davranıştır.”

Bu sebeple şikayetli avukatın özensiz ve haklı olmadığı mahkeme kararı ile de belirlenen biçimde yaptığı hatalı icra takibi ve itirazın iptali davaları sebebiyle, bu yönde verilmiş bir talimat da olmadığı halde, karşı tarafa avukatlık ücreti ödeme durumunda bıraktığı müvekkilinden, ücret isteme hakkının olduğu kabul edilemez.

Böylece, şikayetli avukatın sadece hapis hakkını oranlı kullanıp kullanmadığının araştırılmasından ibaret olmayan disiplin kovuşturmasına konu eyleminin değerlendirilmesinde ortaya çıkan durum, yasal sınırlara uygun olmayan bir ücret

sözleşmesinin bahane edilmesi suretiyle ve yukarıda hesaplanan miktarlar dikkate alındığı halde haklılık ve adalete uygunluğu kabul edilemeyecek biçimde, yapılan hukuki yardımın sonucunda elde edilen tüm meblağın şikâyetli avukata ait olduğu sonucunu doğuran bir uygulama ortaya çıkmaktadır.”¹³⁸

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 26.07.2013 gün ve 2012/891 esas, 2013/541 karar sayılı kararı:**

“...Özellikle nafaka alacağına ilişkin olarak görev üstlenilen hallerde avukat hapis hakkını alacağı vekâlet ücreti ile orantılı kullanılmalı, müvekkilinin de nafaka gelirinə muhtaç olduğunu asla göz ardı etmemelidir. Şikâyetli avukat avukatlık asgari ücret tarifesine göre hesaplanırsa dahi (Kararda 500.00 TL’dir) alacağının çok üstünde bir parayı zimmetinde tutmuş ve hiç ödeme yapmamış, hesap vermemiş, bildirimde bulunmamıştır.”

3. Hapis hakkı sadece ücreti vekâlet için değil, yapılması zorunlu giderler için de kullanılabilir.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 22.05.2003 gün ve 2003/46 esas, 2003/150 karar sayılı kararı:**

“...Avukatlık Yasası’nın 166. maddesi, “Avukat, müvekkili tarafından verilen veya onun namına aldığı malları, parayı ve diğer her türlü kıymetleri, avukatlık ücreti ve giderin ödenmesine kadar, kendi alacağı nispetinde elinde tutabilir.” hükmünü içermektedir. Bu m.ye göre avukat sadece vekil ücretini değil kendisi tarafından yapılan zorunlu giderler içinde hapis hakkını kullanabilir.

Ancak, Avukatın alacağından dolayı hapis hakkını kullanabilmesi için hapis hakkının kullanıldığı hususunun iş sahibine yazılı olarak bildirilmesi, ayrıca iş sahibi adına tahsil ettiği para ile hangi işlerden ötürü, ne miktar da alacağı olduğunu gecikmeksizin müvekkiline duyurması gerekmektedir.

Şikâyetli avukat icra dosyasından 02.10.2000 tarihinde 579.200.000.-TL’sini tahsil etmiştir. Şikâyetçi ise 07.11.2001 tarihinde şikâyetle bulunmuştur. Dosya içinde şikâyetli avukatın şikâyetçiye hangi işlerden ötürü ve ne miktar alacağı olduğuna ve alacakları için hapis hakkını kullandığına dair şikâyetçiye yazılı bir bildirimde bulunduğunu gösteren belgeye rastlanmamıştır.”

Madde 46, “Adli müzaheretle görülen işler, başkaca işlere gösterilen özenle yürütülür.”

Bu kural Avukatlık Yasasınının 176-181. maddede düzenlenen “adli müzaheret” hükümlerinin gereği gibi uygulanmasını sağlamak için konulmuştur.

¹³⁸ Bkz. s. 231’deki 2005/202 E. 2005/292 K. sayılı karar; Bkz. s. 270’de 2006/400 E. 2006/478 K. sayılı karar.

02.05.2001 tarih ve 4667 sayılı kanun ile yapılan değişiklikle “Adli Yardımın Kapsamı”, M. 176 da, “Adli yardım, avukatlık ücretlerini ve diğer giderlerini karşılama olanağı bulunmayanlara bu Kanunda yazılı avukatlık hizmetlerinin sağlanmasıdır.” olarak tanımlanmış ve kapsam oldukça genişletilmiştir. Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu’nca kabul edilen “Türkiye Barolar Birliği Adli Yardım Yönetmeliği” 14.11.2001 gün ve 24583 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Barolarda “adli yardım büroları” kurulmuş olup, üstün bir özveri ile de hizmet etmektedirler.

Bern Kurallarının 3. maddesi, “Adli müzaheretle görülen işler diğer işlere gösterilen ihtimamla yerine getirilir.”

Uluslararası Barolar Birliği Oslo (1956) Kararlarının 10. maddesi, “Adli yardımdan yararlanan müvekkilleri ile ilgili olanlar dahil avukat görevini titizlikle ve özenle yerine getirir.”

“İstirap çekenlerin, haksızlığa uğrayanların ümidini, mahvedilmek istenenlerin hayatını, yıkılmak isteyen yuvalardaki kimsesiz kadın ve çocukları müdafaa etmek ve kırılmaz cesaretlerinin kudretine inanmak, kürsü üstadlarına has bir şeydir. Bu meslek, zayıfları ve gadre uğrayanları himaye etmek için icap eden şuurlu bir gayretin ifadesidir. Bu ifadenin de canlı örneğini, Baroların hiçbir menfaat beklemeden vazife aşkı ile, kimsesizleri kurtarmak kaygısı ile seve seve yaptıkları adli yardımda görüyoruz” (Av. Ali Haydar Özkent, 1940 Baskı, Avukatın Kitabı)

Görüldüğü üzere, “adli yardım” kavramı mesleğimizin genlerinde vardır. Avukat adli yardım görevinde kendini memur gibi hissetmemeli, ücreti az görmemeli, görevini özenle yapmalıdır.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu’nun 08.08.2005 gün ve 2005/149 esas, 2005/251 karar sayılı kararı:**

“...Dosyadaki bilgi ve belgelerden, şikayetli avukatın, şikayetçi adına ... İş Mahkemesi’nin 2002/948 esasında kayıtlı olarak açtığı davanın ilk oturumundan sonra duruşmalara girmediği, bu sebeple davanın müracaata kaldığı, daha sonra da açılmamış sayılmasına karar verildiği, daha sonra şikayetli avukat tarafından aynı istemlerle ilgili olarak İş Mahkemesi’nin 2004/521 esasında kayıtlı davanın açıldığı, bu davanın da takip edilmeyerek, müracaata bırakıldığı, daha sonra açılmamış sayılmasına karar verildiği, şikayetçi adına açılan “babalık davası” her ne kadar DNA testinin yapılması için ertelenmiş ise de şikayetli avukatın bu davanın da 7 oturumundan 5 ine çeşitli nedenlerle katılmadığı, şikayetçi asil tarafından davanın takip edilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Şikayetli avukat, İş Mahkemesinde açılan davaları şikayetçi müvekkilinin talimatı doğrultusunda takip etmediğini, müracaata bıraktığını savunmuş ise de bu savunmasını kanıtlayan yazılı belge sunulmadığından, savunmaya itibar edilmemiştir.”

Madde 47, “Ücret davası açacak avukat önce baro yönetim kuruluna bilgi verir. Bu konuda baro yönetim kurulunun görüş bildirme yetkisi vardır.”

“Davalar alenidir. Herkesin gözü önünde görülür. Dün şu hakim önünde ve şu masada müvekkilini müdafaa eden onun haklı olduğunu söyleyen avukat, bu gün yine aynı adam aleyhine dava açıyor! Ne kadar haklı olursa olsun bu, mahkeme salonunun havasında sıkıntı yaratır, dinleyenler avukata yan yan bakarlar, belki de bıyık altından gülerler Avukat, tamamen haklı da olsa bu sıkıntılı havayı yaratmadan, bu istihzalı bakışlardan kendisini de, mesleğini de korumak ister. Baronun vekarı, avukatın feragati böyle olmasını emreder.” (Av. Ali Haydar Özkent, 1940 baskı, Avukatın Kitabı)

İstanbul Barosu Dahili Nizamnamesi'nin 65. Maddesi gereği avukatların inzibat meclisinin iznini almadan dava açmaları yasaktı. İnzibat meclisi üstün bir özveri ile birçok dava açılmasını önüyor, sulh ediyor veya hakemle çözümlenmesi için gayet ediyordu.

Gerçekte de ücret ödememek için her yolu deneyen müvekkilin bürodaki mahrem konuşmalar dahil nasıl çirkinleştiği, ağızına geleni söylediğini görmek meslek adına hiç de hoş değil. O halde, özellikle baro başkanlarına düşen görev, Meslek Kuralları'nın 27/2. maddesinde olduğu gibi, dilekçeyi dosyasına havale etmek değil, sorunu çözmeye gayret etmek olmalıdır. Avukat da, barosunun görüşüne saygılı olmalı, kendisini haklı da görse, Baro yönetiminin “dava açma” görüşünü, meslek onurunu koruma adına verdiğini bilmelidir.

Eğer mutlak surette dava açmak istiyorsanız kendiniz açmayınız. Bire bir muhatap olmayınız. Yazılı ücret sözleşmeniz yok ise, avukatlık asgari ücret tarifesi üstünde talepte bulunmayın ve sakın ola ki yemin tekliflerine muhatap olmayınız.

Üstad Av. Ali Haydar Özkent diyor ki:

“... Fakat davayı açmaya mecbur olup da iş avukatın yeminine dayanınca mesela müvekkil, şu kadar ücret verdim dediği halde avukat almadığını söyleyip de müvekkil yemin teklif edince, avukat daha çok düşünmelidir. Gerçi yemin etmemekle, eski müvekkilinin def'i doğru olduğunu, kendi iddiasının hakikate uygun olmadığını kabul gibi bir netice çıkabilir. Hatta bazı cahil müvekkiller bunu, avukat aleyhinde propaganda olarak kullanabilirler. Böyleleri avukatın ettiği yeminin yalan olduğunu söylemekten de çekinmezler. Onun için, bu gibi hususi hallerde avukat, şunun bunun ne diyeceğine bakmamalı, kendisini mesleğe bağlayan en ince kayıtlara, ruhunun asaletine, kalbinin zenginliğine, avukatlık centilmenliğine müracaat etmelidir. Bu durumda bir avukat, maddi menfaat için yemin etmez. Avukatlık vakarı, yüksek meslek gururu bunu böylece ister. Ve hakim önünde; (Şu adam iddiasında haksızdır. Vicdanım ve namusuma temin ederim ki bu böyledir. Fakat meslek vakar ve gururu, suflü bir menfaat uğrunda yemin etmeme müsaade etmiyor. Davanın bu kısmından vazgeçtim!) demek, mesleği de, avukatı da yükselten bir asalet eseri olsa gerekir.

Bu kadar bağ, bu ne feragat ! diyeceksiniz. Yaa!.. Avukatlık kolay mı? Avukatın hamuru feragatle, fedakârlıkla yoğrulmuştur, diyenler işte böyle meslek centilmenliklerini düşünerek ve bekleyerek hükümlerini vermişlerdir. Meslekte paranın ön safta gelmediğini ve tatbikatını buralarda görürüz. Buna candan iman etmiş olan bir avukat, makasla önce kendi menfaatini kesmeli ki, başkalarına örnek olsun. Avukatlık her şeyden önce şahsi feragat, kalp zenginliği, fedakârlık işidir.”

Yoruma gerek var mı! Takdir sizin.

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 16.06.2006 gün ve 2006/152 esas, 2006/225 karar sayılı kararı:**

“...Tüm dosya içeriğinden, şikayetli avukatın, müvekkili olan Şikayetçi aleyhine ... 5. İcra Müdürlüğü'nün 2003/2427 sayılı dosyasıyla vekalet ücreti alacağına ilişkin olarak, 26.03.2003 tarihinde icra takibi başlattığı, İcra takibini başlattığı tarihten sonra ... Barosu'na, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 47. maddesi uyarınca bildirimde bulunduğu, bildirim dilekçesinin tarihi 14.04.2003 olup, dilekçenin ... Barosu'nca 17.04.2003 tarihinde kayda alındığı görülmüştür. Şikayetli avukat, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları'nın 47. maddesinde yazılı, “Ücret davası açacak avukat önce baro yönetim kuruluna bilgi verir...” düzenlemesine aykırı davranmıştır. Şikayetlinin, vekalet ücretine ilişkin İcra takibini başlatmadan önce baroya bildirimde bulunması gerekirken, bu zorunluluğa uymadığı dosyadaki bilgi ve belgelerden anlaşılmıştır.

Şikayetçinin, disiplin kovuşturması aşamasında, şikayetinden vazgeçmesinin, kovuşturmanın yürütülmesi ve sonuçlandırılması yönünden bir önemi yoktur.

Baro Disiplin Kurulu'nca yapılan değerlendirmede hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 23.05.2008 gün ve 2008/68 esas, 2008/195 karar sayılı kararı:**

“...Dosyanın incelenmesinde, şikayetli avukatın şikayetçi aleyhinde gerek icra takibi, gerekse itirazın kaldırılması davasını açmadan önce baroya bildirimde bulunmadığı anlaşılmaktadır.

...Baro Disiplin Kurulu'nun değerlendirmesinde ve tayin ettiği disiplin cezasında hukuki isabetsizlik görülmemiş ve kararın onanması gerekmiştir.”

• **Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu'nun 24.04.2016 gün ve 2016/146 esas, 2016/318 karar sayılı kararı:**

“...Nitekim Ankara 8. İdare Mahkemesi'nin 2013/1253 Esas, 2014/742 Karar sayılı ve 15.05.2014 tarihli kararında “Yukarıda aktarılan Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 47. maddesi ile bir avukatın ilgisine sağladığı hukuki yar-

dımdan kaynaklanan ücretini tahsil edememiş olması nedeniyle dava açmadan önce baroya bilgi verme yükümlülüğü getirildiği görülmektedir. Ancak ilamlı veya ilamsız icra takibine başlamadan önce de bu kuralın geçerli olup olmadığı konusunun açıklığa kavuşturulması gerekmektedir. Bu itibarla, söz konusu Türkiye Barolar Birliği Meslek Kurallarınının 47. maddesi hükmünün Baro'ya bildirim zorunluluğu kısmı açık olduğundan, bir avukat ücret alacağı konusunda dava açma yolunu tercih edebileceği gibi, elindeki ücret sözleşmesi ile ilamsız takip yapma yolunu da tercih edebileceğinden, icra takibine başlamadan önce de bu kural gereği bildirim yapılması gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

Böyle bir yükümlülüğün öngörülmesi olma sebebi, meslek mensubunun dava konusu edeceği bu türden bir uyuşmazlıktan öncelikle meslek örgütünün haberdar olmasının sağlanmasıdır. Böylece mesleğin saygınlığını zedeleyecek bir durumun oluşmasının önlenmesi amaçlanmıştır.

Bu açıklamalar karşısında; ilamsız icra takibi yapmadan önce bağlı bulunduğu baroya bildirimde bulunma yükümlülüğünü yerine getirmemiş olan davacı hakkında meslek disiplinine aykırı eylemi nedeniyle disiplin hukuku kuralları çerçevesinde tesis olunan işlemde hukuka aykırılık bulunmamıştır." denilmekte, bu karar Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. Kurul'un 21.10.2015 tarihli ve 2015/1242 Esas, 2015/5901 Karar sayılı kararıyla onanmıştır."

5. AVUKATLARIN BAROLARLA VE TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ İLE İLİŞKİLERİ

Madde 48, "Baro Başkanlığı, Baro Yönetim ve Disiplin Kurulu üyelikleri ile Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı, Yönetim Kurulu üyeliği Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu Başkanlığı ve üyeliği görevleri bir kişide birleşemez."

Maddenin gerekçesi Baro Disiplin Kurulu ve Türkiye Barolar Birliği Yönetim ve Disiplin Kurullarının itiraz mercileri olmasıdır. Her ne kadar Denetleme Kurulu üyeliği m.de bildirilmemiş ise de, Denetleme Kurulu üyeliği de diğer görevlerle birlikte yapılamaz. Etik olmaz.

6. YÜRÜRLÜK, UYGULAMA

Madde 49, Yukarıdaki meslek kurallarının sürekli gelişimini sağlamak üzere Barolar, Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulu'na, gündeme ilişkin hükümlere uyma şartı ile yeni teklif getirebilir.

Madde 50, Yukarıdaki yazılı meslek kuralları, Türkiye Barolar Birliği'nin 8-9 Ocak 1971 tarihli ve IV. Genel Kurul bülteninde yayımı tarihinde yürürlüğe girmesine karar verilmiştir.

KAVRAM DİZİNİ

A

Aciz vesikası 111, 112, 300, 306

Açığa imza 230

Adli 666

-müzaheret 315, 392, 546, 637

-Yardım

Adli tatil 143

Adil yargılama hakkı 54,80,

Adres 429, 442, 444, 537

-Değişikliği 542,

-Müvekkil adresi

Ajanda 547

Akademik unvan 396, 397, 429, 431, 432, 433, 435, 436, 437

Aleniyet 563, 574, 585, 600

Aleyhe itiraz 84, 118, 148, 149, 331, 374, 426, 472, 511, 572,

Alkol 317, 611

Amblem 431, 432, 433, 440, 441

Arama

-Büro 50, 93, 119, 121

-Üst

Asgari ücret 270, 276, 336, 349, 382, 479, 483

Asılsız isnat 50

Avans 491, 501, 502, 521, 525, 532, 533, 534, 537, 546, 649, 650

Avans artanı 12, 653

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) 53, 54, 70, 88, 89, 90, 105, 137, 180, 311, 343, 471

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 20, 54, 70, 80, 89, 90, 140, 169, 338, 607

Avukat stajyeri 192, 193, 411, 613

Avukatın

-Bağımsızlığı 7, 174, 360, 361, 529, 542, 547

-Görüşmeye çağırılması

Avukatlık

-Andı

-Sözleşmesi ve kapsamı

-Bürosu

- Ortaklıkları 2, 205, 206, 208, 397, 398 ve çok

-Bürosunda çalışabilecek kişiler 408

-Unvanı 4, 6, 612, 619, 644, 647,
 -Kimliği çok
 -Ücreti 333
 -Ücret tarifeleri 483, 523
 -Yasasına tabi kişi ve kurumlar
 Avukatlıkla
 -Birleşebilen işler 196, 199, 201 ve çok
 -Birleşemeyen işler 194, 195, 199, 204
 Avukatlığın
 -Amacı
 - Mahiyeti 227, 236, 292, 309, 313
 -Sürekli başka bölgede yapılması
 Avukatlıktan ayrılma 26, 27, 28
 Aracı kullanma yasağı
 Arabuluculuk 337, 338, 339, 543, 598
 Ayak kavafı 173,
 Aydınlatma yükümlülüğü (Bilgi verme)
 24, 220, 224, 232, 280, 303, 313 ve çok
 Aslı olmayan belge verme
 Aylık faiz 658
 Aynı iş 589, 602, 667
 Ayrı büro 394, 398, 401, 455, 597
 Azil
 Azil, azle rağmen işlem yapma

B

Bağlantılı dosya 73
 Bakiye borç 239, 246
 Banka sırrı 186
 Baro
 -Disiplin Kurulu

-Türkiye Barolar Birliği Disiplin Kurulu 194
 Yönetim Kurula karşı özel görevler
 Baroya yazılmadan önceki ve meslek-
 ten ayrıldıktan sonraki eylemler
 Basılı evrak 402, 432, 433, 434, 439
 Basın açıklaması 644, 645, 646, 648
 Baskı 59, 66, 174
 Başlıklı kâğıt 432, 433, 435, 438, 439,
 542, 582
 Bazı görevlerden ayrılanların avukatlık
 edememe yasağı
 Bedelsiz senedi icraya vermek 231
 Beraat kararının disiplin kovuşturma-
 sına etkisi
 Bildirim Yükümlülüğü
 -Avukat karşı dava alma (Meslek 27)
 -Ücret davası açma (MK47)
 -Aleyhine açılan dava(MK 15) 209,
 228, 243, 362, 499, 533, 543, 598
 -Reddi hakim(MK23) 576, 608
 -Duruşmadan çekilme(MK 21)
 Bileşik faiz 276
 Bilgi verme yükümlülüğü 224, 544,
 618, 650, 669
 Bilirkişi 56, 89, 91, 94, 98, 99, 100, 101,
 168, 169
 -İncelemesi
 -Gideri
 Bina yöneticiliği
 Birleştirme kararı 322, 323, 339
 Büro

-Adresi
 -Aranması
 -Edinme yükümlülüğü 394
 -Elemanı
 -İrtibat bürosu 400, 454
 -Vakarı (MK12) 8, 218, 329, 335, 397
 Borç ödemedede aciz

C

Cevap ve düzeltme
 Ceza
 -Kovuşturması izni 36, 65, 123,158
 -Soruşturması izni 158, 227, 358
 -Zamanaşımı 533, 606
 Cezaevi idaresi 154
 Cezaevinde tutuklu 534
 Cinsel ilişki 305, 332, 355
 Civar hısım 100
 Ciro 142, 179, 252, 254, 258
 Cumhuriyet savcısı 332, 336, 343, 372, 374
 Cübbe 424, 543, 603, 604

Ç

Çek tazminatı 275, 276
 Çekinme 104, 105, 217, 303, 327, 341
 Çekişmeli hakları edinme yasağı 9, 414
 CMK atanması

D

Danışıklı işlem 371, 372, 558

Danışma yapılması uygun olmayan yerler 424
 Dava takipçileri 2
 Delillerin serbestçe takdiri
 Disiplin
 -Cezaları 1, 3, 4
 -Cezasının artırılması
 -Cezalarının uygulanma şekli
 -Sicili
 -Kovuşturması yetkisi
 -Kovuşturmasına yer olmadığına ilişkin karar 90 vd. 170, 59, 63, 78
 -Kovuşturması açılmasına ilişkin karar 90 vd. 31, 84, 101, 102, 528
 -Kovuşturmasının bekletilmesi
 -Kovuşturmasının bitirilmesi mecburiyeti
 -Kuruluna sevkine 98 vd. 66
 -Kurulu
 -Kurulu üyelerinin ret ve istinkafı
 Doğruluk
 -Karinesi
 -Yükümlülüğü
 Dolandırıcı iddiası
 Dosyayı inceleme hakkı
 Dosya tutmak 426
 Duruşma
 -Duruşmayı terk 543, 605, 606
 -Kurulunda duruşma 70, 85
 Düzeltme hakkı 617

E

Eksik üyenin tamamlanması 29, 31
 El koyma (Hasmın eşyasına) 286, 471
 Elden tahsil
 Eleştiri 78, 95, 117, 560, 571
 Emekli Adalet müfettişi 437
 Emekli Cumhuriyet savcısı 437, 563
 Emniyeti suiistimal 658, 11, 18, 19
 Erteleme 42, 283
 Etkin soruşturma 59, 80
 Evrakı görme hakkı 121, 598
 Eylem tarihi 157, 159, 162, 163, 166, 476

F

Fahiş faiz istemi
 Faiz
 Fazla avans 2, 649, 653
 Fazla para 238, 520, 523
 Fazla tahsilat 90
 Feragat 667, 668
 Fiziki saldırı 189
 Fotoğraf 197, 225, 333, 340, 400, 404

G

Gazete 442, 443, 444
 Gecikerek ödeme
 Gecikme 515, 625, 626, 638, 659, 660
 Geç bildirim 337
 Geçersiz sözleşme 238
 Gerekçe

Gıyap 93, 145, 232, 545, 614, 624
 Giderlerin tahsili 70
 Gönderme kararı 85, 86, 231, 232, 322
 Görevi ihmal 42, 57, 124, 202
 Görevi kötüye kullanma 281, 294, 305, 310, 358
 Görüşme tutanağı 427, 428, 429, 95, 98
 Görüşmeyi banda alma
 Güven 314, 317, 320

H

Haciz 327
 Haciz ihbarnamesi 185, 226, 267, 350
 Hak düşürücü süre 56, 58, 67, 353, 429
 Hak kaybı 17, 50, 118, 132, 225
 Hakaret 107, 643, 742
 Hakim ile ilişki
 Hakimin reddi 577, 607, 608, 102, 103, 544
 Hakkın kötüye kullanımı 619
 Haksız kazanç 659, 274, 276, 345, 509, 551
 Haksız teklif 354
 Haktan vazgeçme 652, 46, 116, 228, 231, 232
 Hapis hakkı 266, 364, 381, 382, 427, 482
 -Dosya
 -Para, menkul kıymet
 Haricen
 - tahsilat 240, 243, 244
 - ödeme

- Hasım taraf
- Hasılı davaya iştirak 414, 415, 418, 421, 484, 495
- Hesap verme
- Hısımlık 210, 543, 602
- Hizmet nedeniyle emniyeti suiistimal
- Hukuk
- Bilgisi
- Bürosu
- Müşavirliği 3, 364, 365
- Hukuka uygunluk 175, 233, 264, 497
- Hükümün açıklamasının ertelenmesi
- İ**
- İcra takibi 658, 662, 664, 665, 669
- İcra vekalet ücreti 271
- İdari para cezası 24, 25, 147, 163, 164
- İdari Yargı yolu 65, 66, 67, 107, 128, 150
- İddianame
- İddianamenin iadesi 53, 71, 473
- İğfal kabiliyeti 277
- İhaleye
- Fesat karıştırma 18, 122, 57, 305
- Kendi adına girmesi 417, 418
- Yakınlarını girdirmesi
- İhbar
- İhtarname
- İki kişinin birden vekaletini üstlenme
- İkrar
- İlan
- İlam niteliğinde belge
- İmam nikâhı 184
- İmza inkârı 334
- İnisiyatif 250
- İnternet
- İrade dışı haller 155
- İrtibat bürosu 400, 454
- İstinabe 94, 98, 99
- İstinkâf 31, 60, 100, 101, 102
- İş
- Haksız
- Sahibinin işi başkasına vermesi
- Temini
- Yoğunluğu 623, 637, 639, 212, 327
- İşi
- Ret hakkı 410, 637, 24, 349
- Ret yükümlülüğü
- Sonuna kadar takip 9, 133, 224, 319
- İşbirliği
- İşten çekilme 384
- İşten çıkarma cezası 6, 12
- İşten Yasaklama
- Tebdir mahiyetinde 121, 122, 123, 124
- Zorunlu haller 17, 26, 443, 605, 644, 645, 646
- Kararının kaldırılması 68, 69, 135, 362, 545
- Kararının hükümleri
- İtiraz
- Disiplin kovuşturması açılmasına 21, 24, 31

-Disiplin kovuşturması açılmasına yer
olmadığına 49, 55, 61

-Süresi

-Hakkı

-Mercii

K

Kaba kuvvet 331

Kafeterya işletmeciliği 196

Kamu

-Avukatları

-Vicdanı 50

-Hizmeti

-Düzeni

-nun inancı

Kanıtlama yükümlülüğü

Kanunsuz suç ve ceza 542, 41, 42

Karar

-Yönetim Kurulu kararın iadesi

-TBB Kararına uyma

-Gerekçe

-Bir yıllık süre 56, 57, 58, 92, 93, 412,
584

-Yok hükmünde karar

-Düzeltilme 39, 77, 149, 150

-İtiraz

Kararların

-Kesinleşmesi

-Uygulanması

-Tebliğ

Kartvizit 192, 197, 198

Kat maliki 250, 195

Kazanılmış hak 67, 117

Kayımlık

Kesinleşme tarihi 16, 165, 166

Kılık kıyafet 603, 604, 605

Kınama cezası 215, 230, 289

Kolektif itibar 1, 10, 49, 151

Kuşku 175, 184

Küçük düşürücü açıklama

L

Levhaya

- Silme

- Yazılma

Limitet şirket müdürlüğü 204

M

Maddi yanılğı 276

Mahkeme adabı 187

Mahsup

Mail grupları 449

Makbuz

Makul şüphe 343

Manevi baskı 66, 287, 288, 309

Marka Patent vekili 433, 435, 438

Marka tescili 433, 441

Masraf

Mazeret

Mazeret dilekçesi 42, 281, 282, 283,
284, 287, 627

Medya ilişkileri 442

Medyatik 427
 Memur statüsü 201
 Menfaat çatışması
 Menfaati zıt tarafa avukatlık 356
 Meslek
 -Etiği
 -İtibarı
 -Sırrı
 -Onuru
 -Vakarı
 Mesleki dayanışma 332, 354, 380
 Meslektaşlık ruhu 617, 113, 210, 501
 Meslekten çıkarma 4, 6, 12, 15
 Muvafakatname 464, 465
 Muvazaa
 Müdafî
 Mükerrer tahsilat
 Müşteri arama 425, 431, 585
 Müteselsil sorumluluk 499, 512
 Müvekkil adresi

N

Namuskârlık 217, 218
 Nezaket 541, 544, 559, 564

O

Objektiflik 13, 435, 452
 Office 451, 453
 Onur
 Ortak çıkar 367

Ortak çalışma ruhu 405
 Özdeşleşme 644, 648, 357, 415, 418

Ö

Ölü kişinin vekaletini kullanma
 Ön ödeme 44, 289
 Örnek alma hakkı 120, 121
 Örnek onaylama hakkı
 Özel yaşantı 7, 8, 183, 216, 269, 272, 323, 329, 371, 542
 Özen yükümlülüğü 98, 203, 225, 230, 239
 Özenle takip 390, 248, 280, 315

P

Para cezası
 -Alt sınır
 -Üst sınır
 -Hesaplanması
 -Sicilden silinmesi 165, 166, 167
 -Tahsili
 Propaganda 346, 574, 668
 Protokole aykırılık 379
 Psikolojik rahatsızlık

R

Reddi hakim 576, 608
 Reklam Yasağı 420, 406, 426, 429, 430
 -Tabela
 -Basılı evrak 432, 434, 438, 439, 447, 450

- Telefon rehberi 429, 442, 542, 582
- Medya 442, 458, 644, 647, 648
- İnternet 401, 431, 432, 438, 440
- İşbirliği 454, 586, 587, 16, 17
- Önleme yükümlülüğü
- Reklam Yasağı Yönetmeliği
- Rencide edici söz 573
- Resen soruşturma 457
- Resmi kılık 604, 91, 92, 424
- Ret
- Röportaj 587, 645, 443, 444, 445, 446
- Ruhsatsız silah 330
- Rüşvet 10, 18, 122, 294, 468

S

- Sadakat yükümlülüğü 357, 524
- Sarhoşluk 328
- Savcı
- Savunma hakkı
- Savunma hakkı sınırları 548, 553
- Savunma hakkının kısıtlanması 21, 81, 85
- Saygı
- Seçilme yeterliliği 31, 101
- Sekreter
- Senet
- Serbest avukat 195, 196, 199, 200, 201, 202, 345, 436
- Serbest meslek
- Serbest rekabet 523, 583, 430, 434
- Sır saklama yükümlülüğü 447, 450

- Sicil
- Sicil cüzdanı 83, 120
- Sicil dosyası 15, 16, 165, 167, 185, 186, 187
- Sicil özeti 13, 14, 19
- Sicilden silme 166, 167
- Sigortalı avukat 207, 208, 209
- Silahları eşitliği ilkesi 80, 90
- “Soğuk duş” etkisi 180
- Soruşturma izni 35, 37, 52
- Sözleşmeli avukat 585, 336
- Stajyer avukat
- Susma hakkı 477
- Sulh
- Süreler

- Aynı eylem nedeniyle
- Soruşturma
- Kovuşturma
- Zamanaşımı

Ş

- Şahsi
- Dava
- Kin
- Şikayetten vazgeçme 306, 332, 333, 380, 590
- Şaibe 319, 364
- Şikayet mercii 615
- Şikayet
- Şube açma 398, 597

T

Tabela
 Tacirlik 4, 194, 197, 199, 206
 Tahrifat 277, 319
 Tahrik 13, 155, 300, 427
 Takdir yetkisi 65, 123, 125, 128
 Takvim 441
 Tanık
 Tanık gideri
 Taraf aleniyeti 89
 Tarafsızlık 54, 100, 306, 337, 417, 420
 Tavsiye 498, 523, 544
 Tebligat
 Tebligat yapabilme hakkı 458, 9
 Tehdit
 Tehdit mektubu 355
 Tekel hakkı 2, 335, 337, 475
 Tekerrür
 Tekzip
 Telefon rehberi 429, 442, 542, 582
 Telkin 323, 609, 617, 634
 Temadi 5, 10, 12, 73, 162
 Teminat mektubu 274, 275, 327, 521, 658, 659
 Teminat senedi 182, 231, 257
 Temlik işlemleri 230
 Ticari işletme 197
 Toplantı yeter sayısı 31, 32
 Türban 604

U

Unvan 612, 619, 644, 647

Uyarı mektubu 287, 291, 412, 655
 Uyarma cezası
 Uzlaşma
 Uzman Avukat 435

Ü

Ücret
 -Alacağı
 -Ücret davası 344, 546, 667, 669
 -Ücret sözleşmesi 182, 270, 273, 286, 312
 -Ücret tarifesi
 -Uyuşmazlığı
 Ücretsiz dava takibi 273
 Üslup 287, 328, 551, 556, 557, 558, 561, 565, 571
 Üst sınır ceza

V

Vaat 291, 309, 428, 492, 499, 500, 584
 Vasi tayini 301
 Vazgeçme
 Vekalet
 İlişkisi
 Vekalet sözleşmesi 368, 389, 419
 Vekaletname
 Vekaletten
 -Azil 266, 295
 -Çekilme 138, 346, 366, 383
 -İstifa 364, 389
 Vicahilik ilkesi 89, 90

Y

Yabancı avukat ortaklığı
Yabancı uyruklu 182
Yakın akraba 303
Yargı kararı 11, 14, 19
Yargılamanın yenilenmesi 37, 39, 150
Yasak
Yasaklı avukat 393, 17, 20, 130, 131,
132, 134, 135
Yasal yoldan taciz
Yazılı
-Bildirim
-Olur
-Talimat
-Ücret sözleşmesi 182, 270, 273, 286,
312, 313, 382, 386, 482, 483

-Muvafakat
Yedieminlik görevini suiistimal
Yemin
-Bilirkişi
-Tanık
Yetki
Yetki belgesi 318, 370, 459, 461
Yok, hükmünde karar

Z

Zamanaşımı 39, 56, 57, 62, 142, 151,
156
Zarar
Zarar görme 324, 345, 384, 385, 389,
393, 599, 627
Zorunlu müdafî 314